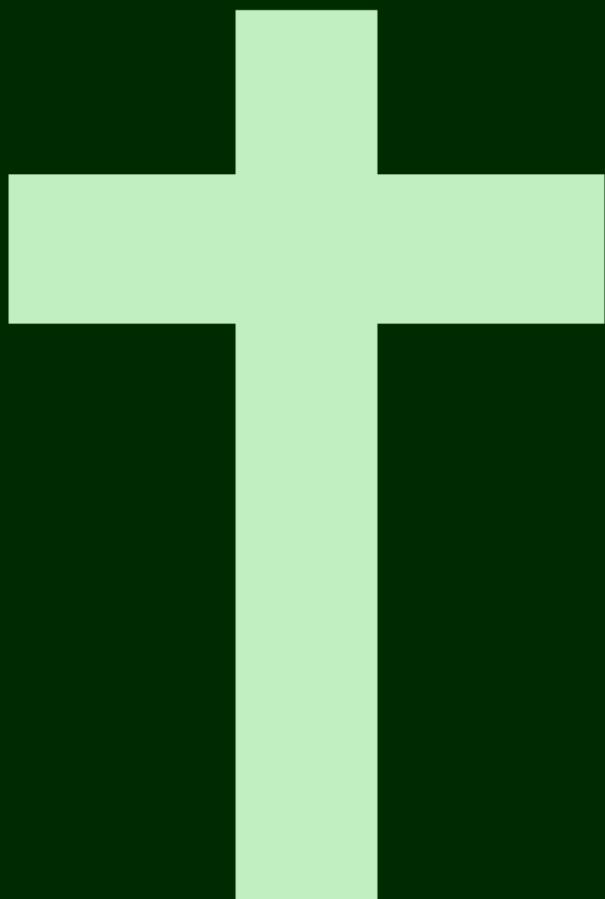

Topẽ vĩ rá

New Testament in Kaingang (BR:kgp:Kaingang)

Topē vī rá

New Testament in Kaingang (BR:kgp:Kaingang)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kaingang

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kaingang

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents.

For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-05-05

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 4 Mar 2019 from source files dated 14 Dec 2018

16af52c8-0e45-5e91-b36c-cd314d36d7fc

Contents

MATEUS	1
MARCOS	55
LUCAS	86
JOÃO	144
HAN KÂME	181
ROMA	228
1 CORINTO	251
2 CORINTO	273
GALÁCIA	286
ÉFESO	294
FILIPOS	302
COLOSSOS	307
1 TESSALÔNICA	312
2 TESSALÔNICA	317
1 TIMÓTEO	320
2 TIMÓTEO	326
TITO	330
FILEMOM	333
HEBREU	335
TIAGO	352
1 PEDRO	359
2 PEDRO	365
1 JOÃO	369
2 JOÃO	375
3 JOÃO	376
JUDAS	377
NÉN VENH KE	379

MATEUS TÝ RÁ

Jesus jóg'jóg ve ag (Lc 3.23-28)

¹ Jesus Cristo jóg'jóg ve ag rán ke vě. Jesus Cristo vý tý Davi krē'krē nī, kÿ Davi vý tý Abraão krē'krē nī. ² Abraão vý Isaque han. Kÿ Isaque vý Jacó han. Kÿ Jacó vý Judá han, ti mré ke ag ke gé. ³ Kÿ Judá vý Peres han. Zera ti ke gé. Ā prū tý Tamar fi ki tóg ag hyn han, Judá ti. Kÿ Peres vý Esrom han. Kÿ Esrom vý Arão han. ⁴ Kÿ Arão vý Aminadabe han. Kÿ Aminadabe vý Nasom han. Kÿ Nasom vý Salmom han. ⁵ Kÿ Salmom vý Boaz han, ā prū tý Raabe fi ki. Kÿ Boaz vý Obede han, ā prū tý Rute fi ki. Kÿ Obede vý Jessé han. ⁶ Kÿ Jessé vý pā'i mág tý Davi ēn han.

Kÿ pā'i mág tý Davi vý Salomão han, ā prū ēn fi ki, ū tý Urias prū ja nī ēn fi ki. ⁷ Kÿ Salomão vý Roboão han. Kÿ Roboão vý Abias han. Kÿ Abias vý Asa han. ⁸ Kÿ Asa vý Josafá han. Kÿ Josafá vý Jorão han. Kÿ Jorão vý Uzias han. ⁹ Kÿ Uzias vý Jotão han. Kÿ Jotão vý Acaz han. Kÿ Acaz vý Ezequias han. ¹⁰ Kÿ Ezequias vý Manassés han. Kÿ Manassés vý Amom han. Kÿ Amom vý Josias han. ¹¹ Kÿ Josias vý Jeconias han, ti javy ag ke gé. Israel ag tý cidade Babilônia ra mū ēn kā tóg ag hyn han, Israel ag tý sigse kÿ mū ēn kā.

¹² Ag tý cidade ēn tá výnvýn ke kar kÿ Jeconias vý Salatiel han. Kÿ Salatiel vý Zorobabel han. ¹³ Kÿ Zorobabel vý Abiúde han. Kÿ Abiúde vý Eliaquim han. Kÿ Eliaquim vý Azor han. ¹⁴ Kÿ Azor vý Sadoque han. Kÿ Sadoque vý Aquim han. Kÿ Aquim vý Eliúde han.

¹⁵ Kÿ Eliúde vý Eleazar han. Kÿ Eleazar vý Matā han. Kÿ Matā vý Jacó han. ¹⁶ Kÿ Jacó vý José han, Maria fi mén ēn ti. Maria ēn fi ki Jesus tóg mur ja nī, hā vý: Cristo, he mū.

¹⁷ Hā kÿ ag tóg 14 (ke) nýtī, Abraão krē'krē ag, Davi mré nígrén kÿ. Kÿ Davi krē'krē ag tóg 14 (ke) nýtī gé, ag tý ag sigse kÿ nýtī tá ag nígrén kÿ, ag tý cidade tý Babilônia tá sigse kÿ nýtī tá ag nígrén kÿ. Tag pāte ag krē'krē vý 14 (ke) nýtī gé, Cristo mré nígrén kÿ. Cristo jóg'jóg ve ag hā vě.

Jesus Cristo mur (Lc 2.1-7)

¹⁸ Jesus Cristo mur vý ge nī, ha mē. Ti mýnh fi vý tý José prūnh ke fi nī, hā ra fag tóg ver jagnē mré ný ja tū nī. Ēn kā fi tóg kufy nī ha. Topē kuprīg tý fi mý gír han jan hā vě.

¹⁹ Kÿ José tóg mēg mū sir, fi tý kufy nī ti, kÿ tóg ti mý e tī. Ún jykré kuryj vě mýr, José ti, hā kÿ tóg fi mý'āg han sór tū nī, kÿ tóg fi to vī tū nī sir. Hā ra tóg fi pin kÿ fi mý: "kÿ inh hýn ā tý prū nính ke tū nī ha." he sór mū sir.

²⁰ Ti tý ver fi tovānh to jykrén kÿ Topē tý jenē jafā tóg ti mý věnh ven mū sir, ti věnh péti kÿ. Kÿ tóg ti mý: "José," he mū. "Tý ā Davi krē'krē ag kā ū nī," he tóg. "Maria fi to jykrén kónān tūg nī. Jatun mý fi tý prūg nī, fi tovānh tūg nī. Ū tū pijé', fi kósín ti. Topē kuprīg tý fi mý han ja vě. ²¹ Ti mur kÿ tóg gré nýnh mū, ha věmnī. Kÿ ti mý: Jesus, hemnī. Ā povo krenkren han jé tóg ke mū, ag tý Topē vī mranh mū ra," he tóg, José mý, Topē tý jenē jafā ti.

²² Hā ra Topē vý vásy ā vī tó tī ū mý tag tó ja nī, ha mē. ²³ "Ún mén ja tū fi vý kufy nính mū," he ja tóg nī. "Fi kósín fi ki mur ken kÿ ag tóg ti to: Emanuel, henh ke mū," he ja tóg nī, Topē vī tý rán kÿ nī ki. Emanuel to ke vě, hā vý: "Topē vý ēg ki ríř há han mū," he mū, ēg vī ki, hā vý: Emanuel, he mū. José vý Topē vī tag ve ja nī.

²⁴ Kÿ José tóg ríř mū sir, ti věnh péti kar kÿ. Kÿ tóg Topē tý jenē jafā ēn vī ki króm mū sir. Věnh prūg han tóg mū, Maria fi mré. ²⁵ Hā ra tóg ver fi mré ný tū nígtī. Kejēn fi tóg ā kósín věg mū. Kÿ José tóg ti jijin kÿ ti mý: Jesus, he mū. Fi tý ti ve kar kÿ tóg vāhā fi mré ný mū sir.

¹ Fi tý Jesus ve ūn kā fag tógi cidade tý Belém tá nýtī, ga tý Judéia tá. Herodes vý tý pā'i tý rei ní, fi tý ti ve ja ūn kurā ki. Ký kejēn ū ag tógi Jerusalém tá junjun mū. Kuvar há tá ag tógi kāmū ja ní, rā jur ja tá, ājag jamā tá. Ūn estudo mág han mū ag vē, krīg to ag tógi estudar he mág han tī. ² Ag tý Jerusalém tá junjun ký ag tógi sir: “ū tý ūri mur mū vý tý Israel ag pā'i mág nính mū,” he mū. “Ti kri ēg krīg vé, ēg tý ēg jamā tá nýtīn ký, rā jur ja tá nýtīn ký. Ēg tý ti venh kāmū vē, ēg tý ti mý nén ū há vin sór vē. Ēg hýn hē tá ti venh ke mū?” he ag tógi, ū tý kuvar há tá kāmū mū ūn ag.

³ Ag vý tag vý pā'i tý Herodes mý e tī, ký tógi krī kufy ní sir. Jerusalém tá ke kar ag mý tógi e tī gé. ⁴ Ký Herodes tógi Topē tū ki rīr tī to pā'i ag jé prēr mū sir, Topē vý to professor ag ke gé. Ký tógi ag mý: “Cristo hýn hē tá mur ke mū nýji?” he mū. ⁵ Ký ag tógi ti mý: “Belém tá ke nýji, ga tý Judéia tá,” he mū. “Topē vý tógi ū vý vásy ti to tag rán ja ní, ha mē,” he ag tógi. ⁶ “Sí ti ní, cidade tý Belém ti, ga tý Judéia tá, he ja tógi ní. Ti sí ní ra tógi cidade mág ag kar kāfór kar ní, pā'i mág ūn tý tá mur kenh ke tugrīn. Pā'i mág ūn vý tý ēg povo tý Israel kri pā'i mág jéhñ ke mū, ū tý Belém tá mur ke mū ūn ti, he ja tógi ní, Topē vý tý rán ký ní ki,” he ag tógi, professor ag, Herodes mý. “Há ký tógi Belém tá mur ke mū, Cristo ti,” he ag tógi, professor ag.

⁷ Ký Herodes tógi vênh péju ký fógi ūn ag mré vêmén mū sir, ū tý krīg to estudo mág han mū ūn ag mré. Ký tógi ag mý: “kurā tý hē ki ājag krīg ūn ve vén?” he mū. ⁸ Ag tý ti mý kurā tógi Belém ra ag jégnēg mū sir. “Ājag tý tá junjun ký ti jãvãnh ní,” he tógi. “Vênh kar ki ti jémemnī. Ājag tý ti ve ký inh mý tónh kāmúmnī. Ký sógi ti venh tíg sór mū gé, sý ti mý nén ū há ným jé,” he tógi, Herodes ti.

⁹ Ag tý pā'i ūn vý mē kar ký ag tógi mū mū sir, Belém ra. Ag mū ūn ki ag tógi krīg ūn ve mān mū gé sir, ag tý rā jur ja tá krīg vég mū ūn. Krīg ūn vý ag jo tī mū. Ag tý Belém tá junjun ký krīg tógi ūn sí nýja kri hā sa ní sir. ¹⁰ Ag tý krīg ūn ve ký ag fe tógi mrin ke mū sir. ¹¹ Ín kāra ge ký ag tógi ūn sí ti vég mū, ti mýnh fi ke gé. Ký ag tógi ti krēm grīnhgrīnh ke mū, ti mý: “tý a Topē kósín ní,” he jé. Ký ag tógi sir ti mý ājag tū ti vin mū, ouro ti, ka jéndo tý incenso ti ke gé, ēg tý ti pún ký ger há han jafā ūn, kar ký ka tý mirra jéndo ke gé, ēg tý ti pún ký ger há han jafā ūn vý gé.

¹² Há ra Topē tógi, ag vênh péti ki (tógi) ag mý: “Herodes mý tógi tūg ní,” he mū sir. Há ký ag tógi ēpry ū jagma mū mū, ūmín ū jagma mū ký ag tógi ājag jamā ra výnvýn ke mū sir, rā jur ja ra.

José fag tý vênh pigju

¹³ Ag mū kar ký José tógi kejēn Topē tý jéndē jafā vég mū, ti vênh péti ký. Ký Topē tý jéndē jafā tógi ti mý: “ný ra,” he mū. “Ún sí va tíg, ga tý Egito ra, ti mýnh fi mré. Herodes vý ūn sí tag téni sór mū. Há ký vênh péju ký Egito ra tíg. Kejēn sógi a mý: ha výn kē, henh ke mū. Egito tá inh vý jãvãnh ní,” he tógi, Topē tý jéndē jafā ti, José mý. Ti vênh péti ký tógi ti mý ke mū.

¹⁴ Ký José tógi kuty ūn kā jégnē ký fag tatīn tī mū sir, ga tý Egito ra, vênh péju jé. ¹⁵ Tá tógi ní ní. Herodes tý kejēn ter ký tógi tá výn ke mū. Há ra ti tíg ja tag vý rán ký ní gé. Vásy Topē tógi a vý tógi ū mý: “tag rán ra,” he ja ní, há vý: “ga tý Egito ra sógi vênh vý jéndē, inh kósín tý tá výn ke jé,” he mū.

Herodes tý gír ag kygrén

¹⁶ Há ra Herodes tógi fagrính mý fógi ūn ag jãvãnh ja ní, ūn estudo mág han mū ūn ag Vâhā tógi: “ag tý inh mý tógi tûg hýn,” he mū. Ký ti fe tógi gým ke mū sir. Ký tógi a pā'i ag mý: “ha mū jéng, Belém ra,” he mū. “Tá gír ag kygrén kān ní, ūn gré ag, ūn kri prýg tý 2 anos tá krīg tū ūn ag,” he tógi, ag mý. Ag mý tógi 2 anos tó, fógi ag tý ti mý: “1 ano kāfór ti ní ha, ēg tý ti kri krīg ve ja ti,” hen ký. Ký polícia ag tógi gír ag kágteón mū mū sir.

¹⁷ Há ra tag tógi rán ký ní gé. Vásy Topē vý tógi ū tag rán ja nýgtí, ti jiji hā vý: Jeremias, he mū. ūn tógi tag rán ja ní, ha mē: ¹⁸ “cidade tý Ramá tá ēg tógi vênh kygfý mēg mū, vênsyréh mág ke gé. Raquel fi vý vênsyréh mū, fi krē ag jé. Ag tý fi mý: fý tûg ní, he mū

ra fi tóg vēsýrénh mū. Fi kré ag vý tū' he kān, hā kÿ fi tóg fý mū, vēsýrénh mū," he ja tóg nī, Jeremias ti. Hā ra tóg tag ri ke nī, polícia ag tÿ gír ag kygrén mū ti.

José fag tÿ Egito tá výn ke

¹⁹ Kején Herodes ēn vý ter mū gé sir, pã'i ti. Kÿ Topë tÿ jénë jafä vý José mÿ vênh ven mū, ti vênh péti kÿ. Ga tÿ Egito tá tóg ti mÿ venh ven mū. Tá fag tóg nýtī nī, ga tÿ Egito tá. Tá tóg ti mÿ vênh ven mū, José mÿ, Topë tÿ jénë jafä ti. ²⁰ Kÿ tóg ti mÿ: "nī ra," he mū. "Gír va tíg, ti mÿnh fi pére tíg gé, ga tÿ Israel ra. Ú tÿ fi kósin ténsór mū ēn vý hurter," he tóg, Topë tÿ jénë jafä ti, José mÿ.

²¹ Kÿ tóg jégnë kÿ tímū sir. Gír va tóg tímū, ti mÿnh fi pére tóg tímū gé. Kÿ fag tóg Israel ag ga ra mū mū sir. ²² Tá jun kÿ tóg pã'i mág tág jyjy jémëg mū, José ti. Hā ra tóg tÿ Arquelau nī. Ti panh tÿ Herodes ri kén tóg tÿ pã'i tÿ rei nī, ga tÿ Judéia tá. Kÿ tóg ti kamëg mū. Kÿ Topë tóg ti vênh péti kÿ ti mÿ: "ga tÿ Judéia tá nī mân sór tûg," he mū. Kÿ tóg tíg mân kÿ ga tÿ Galiléia ra tímū sir. ²³ Kÿ tóg cidade tÿ Nazaré tá jamän mū sir. Hā ra tóg rán kÿ nī gé, Nazaré ti. Vásy Topë vĩ tó tímū tóg tag rán ja nī gé, kÿ tóg: "ti to ag tóg: Nazaré tá ke v , henh ke mū," he ja tóg nī, Topë vĩ tÿ rán kÿ nī ki, Jesus to. Hā ra tóg ge nī.

3

Jo o Batista tÿ ag jyv n

(Mc 1.1-8; Lc 3.1-18; Jo 1.19-28)

¹ Kején Jo o tóg ēm  t g ja ra t m , ga t y Jud ia t ga k r eg ra. Jo o Batista ēn v . Ga k r eg t a j  k  t g ag jyv n m  sir. ² "Ajag jykre tov nh n ,  t y kanhk  t a n   n t y t y  j ag p i n  j ," he t g, Jo o ti. ³ Jo o  n to t g tag r n ja n , v s y Top  v  t t   n t i, Isa as he m   n, ha m . " m  t g ja t a t g j nh ke m , ga k r eg t a," he ja t g n . "T a t g ag m  jam  h r(a) ke m  sir. " g Senhor k t g ke jo v nh j nhk rigkrig n ," he j  t g ke m . " p ry kur g  j ag t g t ,  m n  kurynh  j ag t g t g ,  j ag p i m g jun ken k . K  tag ri ke han n ,  j ag jykre p n  togov nh n ,  g Senhor k t g ken jo," he j  t g ke m , he ja t g n , Isaías ti, Jo o to.

⁴ Jo Jo o  n kur t g t y caval o p n  sór kyki t y h  n . N n  f r  t g v s g f n ja han t g .  p   h  ko ti t , m g m r  h , Jo o ti.

⁵ K y ag t g ti t a junjun k n m  sir, cidade t y Jerusalém t a k m  k y, ga t y Judéia kar t a k m  k y, goj t y Jord o t ke kar ag ke g . Jo o t a ag t g junjun k n m  sir. ⁶ K y t g ag kygpég m  sir, goj t y Jord o ki, ag t y: "Top  v  mranh ja s g n gt ," hen k y.

⁷ K y  t y Fariseu he m  ag v  ti t a junjun m  gé sir,  t y Saduceu he m  ag ke g , p i ag.  n k y ag t g ti to k m  m , ti t y ag kygp g j . K y t g ag jyv n tar han m  sir, Jo o ti. "P n  ri ke  j ag t g n t ,  j ag jykre p n  t v n n n k ," he t g ag m . " n   j ag m : "Top  j u v nh ke t   j ag n ," he t ? ⁸  j ag jykre si tov nh n ,  j ag t y t i j u ve j v nh t n k . V nh jykre h  han n ,  g t y  j ag jykre t g h  ve j . ⁹ H  ra  j ag t g jagn  m : "Abra o v  t y  g j og'j g ve n , k y Top  h n t g  g to j nh ke t  n ,  g t y t y Abra o kr 'kr  n t n tug n," he t . Ke t  v  h  ra.  j ag jykre k r eg  n to  j ag t g jagtar ke m , ha vemn . Top  v  Abra o kr 'kr  h n han ki kanhr  n , p  tag t y m r, ti t y Abra o kr 'kr  ve sór k y, Top  ti. ¹⁰ H  ra t g  j ag t y t   h n h  han m ,  j ag t y  j ag jykre k r eg tov nh t  n n k .  g t y ka g n ri ke t g n . Ti kan n v nh k y  g t g ti g n t , ti t y p i han j . Ri ke han j  t g ke m , Top  ti,  j ag t y v nh jykre h  han sór t  n n k . K y t g p i ki  j ag v m ke m , Top  ti," he t g ag m , Jo o ti, Fariseu ag m , Saduceu ag m  ke g .

¹¹ K y Jo o t g v nh kar m : "goj h  t y s g  j ag kygp g t ,  j ag t y  j ag jykre tov nh k y," he m . "Inh n n t g k t g m  h  ra, Cristo ti. Inh k f r ti n . T y s g ti camarada n  j v nh n , s y t y t i kr m ke p  j n k .  g camarada ag v   g p en n  gé m gt ,  g p en to r  ti. S y t i m  gé t g ke v  v , h  ra s g t y t i kr m ke p  n , ti t y inh k f r n n k .  n h  t g Top  kupr g t y  j ag jagr  han ke m . K y t g t y p i n  ve n . Ti t y  j ag kygpēn ken h  v ," he t g, Jo o ti, Jesus to.

¹² “Ti kātīg vý ēg tý rāgró rēn ri ke nī. Ti rēn kar ký ēg tóga fár pūn tī. Ti kanē hā vin han ēg tóga tī. Cristo kātīg ken ký tóga ge nīnh mū. Ti to há nýtī ag mý tóga: “ha kāmū jēg,” henh ke mū. Ti to há nýtī tū ag vām jé tóga ke mū, pí ki, hā ra tóga nhyn kenh ke tū pē nī,” he tóga, João ti.

*João tý Jesus kypé
(Mc 1.9-11; Lc 3.21-22)*

¹³ Ën kā kejēn Jesus tóga João tá jun mū gé sir, goj tý Jordão tá. Ga tý Galiléia tá tóga kātī mū. Ký tóga João mý: “ha inh kypé gé,” he mū sir. ¹⁴ Hā ra tóga João mý e tī, ký tóga ti mý: “ā hā tý inh kypen ke vē vē,” he mū. “Inh mý tóga e tī, ā tý inh mý: ha inh kypé, hen ký,” he tóga mū, João ti, Jesus mý. ¹⁵ Hā ra Jesus tóga ti mý: “hý,” he mū. Hā ra tóga isý vēnh jykre kuryj han kān há tī,” he tóga, João mý. Ký tóga ti kypég mū sir.

¹⁶ Ti tý Jesus kype kar ký ag tóga goj kātā kāpa mū sir. Ký Jesus tóga kanhkā nor nī ën vég mū, ha mē, ký tóga Topē kuprīg kātére ën vég mū. Sórāg ri ke tóga nī, ti kātére ti. Jesus kri tóga kātére mū. ¹⁷ Ký vēnh vī tóga mē há tī, kanhkā tá, ký tóga: “inh kósin pir vēgtī,” he mū. “Inh fe pē vēgtī,” he tóga, ū tý kanhkā tá vī mū ti.

4

*Japo tý Jesus krīn kónān sór
(Mc 1.12-13; Lc 4.1-13)*

¹ Ký Topē kuprīg vý Jesus mý: “ēmā tūgja ra tīg,” he mū. Ký tóga tī mū. Ēmā tūgja tá nīn ký Japo vý ti tý ā jóg vī mranh han sór mū, hā ra Jesus tóga ke jāvānh nī. ² Kurā tý 40 (ke) han tóga, ēmā tūgja tá nīn ki. Ký tóga jēg tū nī, kurā tý 40 (ke) ën ki, kuty mré ke gé. Kar ký tóga sir kókīr mū, vējēn tū nīn ký. ³ Ký Japo tóga ti to kātī mū sir, ū tý ēg tý Topē vī mranh han sór mū ën ti. Ký tóga Jesus mý: “Topē kósin vý tý ā nī,” he mū. “Ā tý tý Topē kósin nīn ký pō tag tý ēmī han, ā tý kon jé,” he tóga ti mý, Nén-Kórég ti, Jesus mý. ⁴ Ký Jesus tóga ti mý: “hā ra tag tóga rán ký nī, ha mē,” he mū. “Ēg pi(jé) ēmī tāvī jamēn ký rīnrīr mūgtī, hā ra ēg tóga Topē vī hā jamēn ký rīnrīr mūgtī, he tóga, Topē vī tý rán ký nī ki. Ký tóga isý ti vī mranh jāvānh tī, ēmī to,” he tóga, Jesus ti, Nén-Kórég mý.

⁵ Ký Japo vý ti pére tī mū, Jerusalém ra, cidade mág ën ra. Tá ag tóga Topē jo ën kri nýtīnh mū mū. Hā ra kāgnó tóga tá nī, Topē jo ën mā tá. ⁶ Ký Japo tóga Jesus mý: “ā hā ne tóga tý Topē kósin nī!”, he mū. “Ha kema ki hūm,” he tóga. “Topē vī ki tag tóga rán ký nī, hā vý: ā tý jēgnē jafā ag mý tóga tónh mū, Topē ti, ký ag tóga ā jy nīgān mū, he mū. Ký ā tóga rýj ke tū nī. Ā pēn vý rýj ke tū nī, ag tý ā ki rīr ký, he tóga, Topē vī tý rán ký nī ki. Ký ki kema hūm,” he tóga, Japo ti. “Rýj ke tū ā nī ā tý tý Topē kósin nīn ký,” he tóga, Nén-Kórég ti, Jesus mý. ⁷ Ký Jesus tóga ti mý: “ký tag vý rán ký nī gé, ha mē,” he mū. “Topē mý: ā mý ā tý tó ja ën han mū vý? he tūg nī, he tóga mū gé, Topē vī tý rán ký nī ki. Hā ký sóg ti tý inh mý nénto: “han ra,” he mū ën hā han tī, ký sóg hūm ke tū nī,” he tóga, Jesus ti, Nén-Kórég mý.

⁸ Ký Japo tóga ti mré tīg mān mū. Pānónh téj ra ag tóga mū mū sir. Ký Japo tóga ti mý ga kar ven kān mū, ga kri mū kar ag ke gé. Ti sínvī kar ën ven tóga ti mý. ⁹ Ký tóga ti mý ke mū. “Isū vē, tag kar ti,” he tóga. “Hā ra sóg ā mý tovānh kān sór mū, ā tý ā jakrī tý kry’ hen ký, inh krēm, inh mý: Topē vý tý ā nī, he jé,” he tóga, Nén-Kórég ti, Jesus mý. ¹⁰ Ký Jesus tóga ti mý: “ha tīg, Satanás,” he mū. “Ēg pāl i tý Topē hā krēm ēg tóga ēg jakrī tý kry’ he tī, ti hā to ēg tóga: Topē vē, he tī, hā ký tóga rán ký nī, Topē vī tý rán ký nī ki,” he tóga, Jesus ti, Nén-Kórég mý.

¹¹ Ký Japo vý tóga sir tī mū, ti tovānh ký. Ký Topē tý jēgnē jafā ag tóga sir ti tá junjun mū, Jesus ki rīr jé. Ā jóg vī mranh ja tū tóga nī.

*Jesus tý Galiléia tá Topē vī tó
(Mc 1.14-15; Lc 4.14-15)*

¹² Kejēn ag tóga João ség mū sir, ký Jesus tóga mēg mū, ag tý ti se ti. Ký tóga ga tý Galiléia ra tī mū, vēnh péju jé. ¹³ Cidade tý Nazaré tá kākutē ký tóga cidade tý Cafarnaum ra tī mū,

tá nī jé, goj nig tá, Zebulom ag jamā tá, Naftali ag jamā tá. ¹⁴ Hā ra tag tógrán kÿ nī gé. Väsy Topē vī tó títog tag rán ja nī, Isaías ti, kÿ tógr: ¹⁵ "Zebulom ag jamā tá ti nính mū, Naftali ag jamā tá, goj nig tá, goj tÿ Jordão mā tá. Fógr ag jamā tá ti nính mū, Israel tū ag jamā tá, ū tÿ Topē ki kagtig ag jamā tá, goj nig tÿ Galiléia fyr ki. ¹⁶ Tá ag tógr Topē ki kagtig nýtī, hā kÿ tógr tá ag kri kuty ri ke nī. Ti tÿ tá jun kÿ tógr ag kri kurág én ri ke han mū, ag kanhrän kÿ. Ag kágter ke vē vē, hā ra tógr ag kanhrän mū ag krenkren jé," he tógr, Topē vī rán ki. Kÿ tógr ge nī, Jesus tÿ tá nīn kÿ. ¹⁷ Ga én tá nī kÿ tógr ag jyvén mū, kÿ tógr ag mÿ: "äjag jykre si továnh ra," he mū, "äjag tÿ ū tÿ kanhkå tá nī én tÿ tÿ ég pâ'i nī ve jé," he tógr, Jesus ti. Ti tÿ ū tÿ ki kagtig ag mÿ Topē vī tón hā vē.

Jesus tÿ ã mré mū tÿ ag jé prér

(Mc 1.16-20; Lc 5.1-11)

¹⁸ Kÿ tógr kején goj nig tÿ Galiléia én fyr jagma tÿ mū. Kÿ tógr tá ūn régre ag vég mū. Ū vÿ tÿ Simão nī, ag tÿ ū to: Pedro, he mū tag ti. Kÿ ti jävy vÿ tÿ André nī. Kur tÿ pirä kugmî jafä tÿ ag tógr goj kâki fón mū, pirä kugmî jé. Ag ränhräj vē, pirä kugmîg tÿ ag vē. ¹⁹ Kÿ Jesus tógr ag ve kÿ (tógr) ag to tÿ mû sir. Kÿ tógr ag mré vÿ mû. "Inh mré kâmujéj," he tógr mû ag mÿ. "Pirä kugmî há äjag nýtī. Äjag kanhrän jé sóg ke mû, äjag tÿ éprä ke ag tÿ inh ki ge han jé," he tógr ag mÿ, Jesus ti. ²⁰ Kÿ ag tógr vësýmér äjag tÿ nén továnh kÿ mû mû, ti mré, Pedro ti, André ti ke gé.

²¹ Kÿ ag tógr mû mû, goj fyr jagma. Ag mû sî han mû ra Jesus tógr ūn régre ū ag ve mân mû gé. Tÿ ti Tiago nī, Zebedeu kósin, kÿ ti jävy vÿ tÿ João nî gé. Canoa kâki ag nýtî, kur tÿ pirä kugmî jafä ki ag tógr han nýtî nî. Ag panh vÿ ag mré nî nî. Kÿ Jesus tógr ag jé prér mû sir. ²² Kÿ ag tógr vësýmér (ag tógr) äjag tÿ nén továnh kÿ ti to kâmû mû, canoa továnh kÿ, äjag panh ti továnh kÿ ke gé. Jesus mré ag tógr mû mû, Tiago ti, ti jävy tÿ João ti ke gé.

Jesus tÿ ag tÿ há' he

(Lc 6.17-19)

²³ Kÿ Jesus tógr ga tÿ Galiléia kar mî tÿ mû sir, ag mré. Judeu ag vënh kanhrän jafä krém tógr ag kanhrän mû. Ag mÿ tógr Topē vÿ sér tó mû, ū tÿ kanhkå tá nî tÿ tÿ ég pâ'i nî tî. Ūn kagyga kar ag hyn han tógr, fag kar ke gé, gîr kar ke gé. ²⁴ Hā kÿ ti kâme tógr vënh kar kri rûm mû sir, ga tÿ Síria tá ke kar kri. Kÿ ag tógr sir ūn kagyga ag tatîn kâmû mû, ti to, vënh kaga vënhmÿ han mû ag mré hâ, kÿ tógr ag tÿ há' he kân mû sir. Vënh jagrê kórég ag pan kân tógr mû gé. Ū tÿ ter tî han mû ag tÿ hághâ' he tógr mû gé, ūn grîngîn kÿ nýtî ag tÿ ke gé, fag kar tÿ ke gé. ²⁵ Hâ kÿ ūn tÿ hén ri ke ag tógr ti mré mû mû sir. Ū ag tógr ga tÿ Galiléia tá kâmû mû, kÿ ū ag tógr cidade tÿ Decápolis tá kâmû mû gé, cidade tÿ Jerusalém tá ke gé, ga tÿ Judéia tá ke gé, goj tÿ Jordão mâ tá ke gé.

5

Jesus tÿ ag kanhrän

(Lc 6.20-23)

¹ Ün e ag tÿ Jesus venh kâmû kÿ tógr ag mré pânónh ra tâpry mû. Tá tógr nî mû, kÿ ti mré mû tÿ ag tógr ti mré nîgnî mû, ti râ hâ. ² Kÿ tógr sir ag kanhrän mû, ag mÿ kâmén kÿ. Kÿ tógr ag mÿ tag tó mû, ha më.

³ "Topē vÿ äjag ve há han mû, äjag tÿ: kórég inh nî, hen kÿ. Sÿ Topē kuprîg tÿ jagrêñ kÿ nî tû nî ra sóg tÿ ūn kórég nînh mû vë, hemnî. Kÿ Topē vÿ äjag ve há han mû. Kÿ äjag tógr ti tÿ tÿ ég pâ'i nî venh ke mû, kanhkå tá," he tógr, Jesus ti.

⁴ "Topē vÿ äjag ve há han mû, äjag fÿn kÿ. Kÿ tógr äjag fÿ ūn tÿ tû' henh ke mû," he tógr.

⁵ "Topē vÿ äjag ve há han mû, äjag tÿ vënh kar mÿ komêr hâ vîn kÿ. Kÿ äjag tógr ga kar kri tÿ pâ'i nýtînh ke mû, ūn mág p  ," he tógr.

⁶ "Topē vÿ äjag ve há han mû, äjag tÿ vënh jykre kuryj ve sór nýtîn kÿ, ti tÿ äjag mÿ äjag kókîr ri ke tûn kÿ, äjag tÿ vënh jykre kuryj ve sór nîn kÿ. Kÿ äjag tógr venh ke mû," he tógr.

⁷ “Topē vỹ ājag ve há han mū, ājag tỹ jagnē jagāgtān kȳ. Kȳ Topē vỹ ājag jagāgtān ke mū gé,” he tóg.

⁸ “Topē vỹ ājag ve há han mū, ājag jānhkri nýtīn kȳ. Kȳ ājag tóg Topē venh mū, ājag jānhkri nýtīn kȳ,” he tóg.

⁹ “Topē vỹ ājag ve há han mū, ājag tỹ jagnē krī tỹ kānhvy' hen kȳ. Kȳ Topē tóg ājag to: “inh krē ag vẽ,” henh ke mū, ājag tỹ jagnē krī tỹ kānhvy' hen kȳ,” he tóg.

¹⁰ “Topē vỹ ājag ve há han mū, ag tỹ věnh jykre kuryj to ājag vóg kónān mū ra. Topē vỹ tỹ kanhkā tá ājag pā'i nính mū, ag tỹ ti tugrīn ājag vóg kónān mū ra,” he tóg.

¹¹ “Topē vỹ ājag ve há han mū, ag tỹ isugrīn ājag mȳ vĩ kónān mū ra, ag tỹ ājag vóg kónān mū ra. Ag tỹ ón kȳ ājag to vĩ vĩ he kȳ tóg há tī, ag tỹ ón kȳ ājag jykre pāno tó mū ra, isugrīn. ¹² Mȳ sér nýtīmnī, ājag fe tỹ há' hemnī, ag tỹ ón kȳ ājag kato vīn kȳ. Kanhkā tá ājag tóg néñ kar há venh ke mū, věnh kato. Ge ja ag tóg nīgtī vāsȳ, Topē vĩ tó tī ag mȳ, ājag jo ke ag mȳ. Ag ri kén ājag tóg tag venh ke mū,” he tóg, Jesus ti.

Sa to comparação

(Mc 9.50; Lc 14.34-35)

¹³ “Sa ri ke ājag nýtī, ājag tỹ ga kri mūn kȳ. Sa kāhór nīn kȳ ēg tóg ti tỹ sa há han mān ki kagtīg nýtī. Kórég ti nīgtī, ti kāhór nīn kȳ. Kȳ ēg tóg ti vām tī sir, kȳ tóg tū' he tī sir,” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ēg tỹ ti jykre tovānh ke tū kāmén hā vẽ.

Jēngrē kāme

(Mc 4.21-23; Lc 8.16-17)

¹⁴ “Ga kri mūn kȳ ājag tóg jēngrē ri ke nýtī, ājag tỹ věnh jykre há han kȳ, ag tỹ ājag ki ve jé, Topē jykre há tī. Cidade mág vỹ ve há tīgtī, kuvar há tá jē kȳ, ti tỹ pānónh kri nýn kȳ. Ti pi(jé) věnh péju kȳ ný'. ¹⁵ Ri ke ti nī, néj gru ti. Ēg tỹ ti grug kȳ ēg pi(jé) lata krēm ti fēg tī'. Ti fēg jafa kri ēg tóg ti fēg tī. Kȳ věnh kar tóg ên vēg tī sir, ìn kātā nýtī kar ên ti. ¹⁶ Gemnī, néj gru ri ke nýtīmnī. Topē jykre han nī, věnh kar tỹ ājag ki ve jé, ājag jykre há tī. Hā kȳ ag tóg ēg jóg tỹ Topē mȳ vĩ há han mū, ēg jóg tỹ kanhkā tá nī ên mȳ,” he tóg, Jesus ti.

Topē tỹ Moisés mȳ věnh jykre nīv

¹⁷ “Ājag hýn iso: ti hā ne tóg Moisés tỹ ēg mȳ néñ tó ja tỹ tū' he sór mū', he mū, ti hā ne tóg Topē jykre ên tỹ tū' he sór mū', he ājag hýn tī. Vāsȳ Topē vĩ tó tī ag vỹ ēg mȳ tó ja nīgtī, Topē jykre ên ti, hā ra tóg tỹ tū' he sór mū', he ājag hýn tī iso. Hā tū vě. Sȳ ki króm kān sór vě, Moisés tỹ néñ tó ja ên ki, sȳ ki króm kȳ sóg tỹ ājag kanhrānrān kān ke mū,” he tóg. ¹⁸ “Topē vỹ ā jykre ên tỹ tū' henh ke tū nī, ha mě. Ga tỹ ver kanhkā mré nýn kȳ tóg ā jykre tỹ tū' henh ke tū nī, ga tỹ ver tū' he tū nīn kȳ. Sȳ ki króm kān ke vě, kȳ tóg ki krov kān kȳ nýnh mū, Topē jykre kar ti mȳr, ha mě,” he tóg. ¹⁹ “Kȳ ājag tỹ tỹ tū' he sór kȳ tóg kórég ný, ājag tỹ ti vĩ pir tỹ tū' he sór kȳ. Ājag tỹ ti vĩ pir to ū mȳ: han tūg nī, hen kȳ ājag tóg tỹ ūn kāsir nýtīnh mū, věnh kar krēm, kanhkā ki. Ājag tỹ hā ra han kān kȳ ājag tóg tỹ ūn mág nýtīnh mū, ājag tỹ věnh kar mȳ: “ki króm kān sórmnī,” hen kȳ. Kȳ ājag tóg tỹ ūn mág nýtīnh mū, kanhkā tá,” he tóg, Jesus ti.

²⁰ “Fariseu ag ri ke nýtī sór tūg nī. Topē vĩ to professor ag ri ke nýtī sór tūg nī gé. Ón kȳ ag tóg Topē vĩ ki króm tī, hā ra ag tóg ki króm há han tū nīgtī. Ag jykre pi(jé) kuryj ný'. Ājag tỹ kanhkā ve sór nýtīn kȳ věnh jykre kuryj han nī,” he tóg, Jesus ti.

Ēg tỹ jagnē to há nýtīnh ke to věnh jykre

²¹ “Topē tỹ vāsȳ ēg si ag jyvēn mě ājag huri, hā vỹ: ū téñ tūg nī, he mū. Ā tỹ ū téñ kȳ ag tóg ā senh ke mū, ā tỹ ti mré ter jé, he ja tóg nī, Topē vĩ tỹ rán kȳ nī ki. ²² Sȳ ūri ājag jyvēn hā vě, ha mě. Ā régre to ā fe tỹ gȳm ke tūg nī. Ā tỹ ā régre to ā fe tỹ gȳm ke kȳ tóg ā tỹ ti téñ ri ke nī. Kȳ tóg inh mȳ há tīnh mū, ag tỹ tag to ā se kȳ. Kȳ ā régre mȳ vĩ kónān tūg nī gé. Ā tỹ ā régre mȳ vĩ kónān kȳ tóg inh mȳ há tīnh mū, ag tỹ tag to pā'i mág mȳ ā ven kȳ. Kȳ ā régre mȳ fefén tūg nī gé. Ā tỹ ā régre mȳ fefén kȳ ā tóg nūgme ki kutēnh ke mū, inferno ki, pī ūn ki,” he tóg, Jesus ti.

²³ “Tag to jykrén nī, ā tý Topē mý nén ū pūn sór ký. Topē jo ĩn krém. Ā tý tá jēn ký ā régre kar mī ēkrén nī. “Ū mý iso jykrén kónän tū nī vý?” he já ã tóg ke mū. “Inh mý ū jū han tū nī vý?” he já ã tóg ke mū. ²⁴ Ū tý ã to jykrén kónän ký ti venh tīg nī ver, Topē mý nén ū pūn tovānh nī ver. Ā régre én mý: “inh mý věnh pāte fón nī,” hemnī ver. Kar ký Topē mý nén ū pūn sórmnī sir, ā tý ã régre mré vī kar ký,” he tóg, Jesus ti.

²⁵ “Kején ã tóg ã mré ke ū mý név(e) jé, ký tóg pā'i ag mý ã kámén tīg ke mū. Ti tý pā'i ag mý tónh tīg ke mū én ti to hā ti mré vīmnī, ti mý: “kajām jé sóg ke mū,” hemnī. Ke tū nī (mū) ra pā'i vý ã jykre pāno venh ke mū, ký tóg polícia mý: “ti se ra,” henh ke mū sir, ký tóg sir ã senh mū. ²⁶ Ha mē, ki hā sóg tó mū. Tá ã kānhmar kákutē mān ke tū nī. Ā tý kajām kān kar ã tóg kákutē mān mū, tá, hēn ri ke mūn,” he tóg, Jesus ti.

Ā prū tū fi mré ný tū to věnh jykre

²⁷ “Topē tý ēg si ag jyvēn ū tag mē ãjag huri, ke gé, hā vý: “ā prū tū fi mré ný tūg nī,” he mū. ²⁸ Sý ūri ãjag jyvēn hā vě, ha mē: ã tý ūn týtā ū fi ki vě'í ký tóg ã tý fi mré ný sý han én ri ke nī sir, ã tý fi ki vě'í mū ti. Ā tý ūn týtā ū fi mré nūr sór ký tóg ã tý fi mré nūr ri ke nī sir, ã tý fi to én mū ti. Ke tūg nī. ²⁹ Ā tý nén ū ki vě'í tugrīn Topē vī mranh ký ã kanē tý nám kemnī, ã tý ki vě'í jagy han mān tū nī jé. Ā kyvó nīn ký tóg jagy tī gé vě vě. Ā tý hā ra nūgme ki kutē ký tóg jagy kāfór nī. Jagy pē ti nī, ã tý inferno ki kutē ti. Ký tag hā ve sór tūg nī. ³⁰ Ā tý ã nīgē tý nén ū kórég han ký ã nīgnó kym nī, ã tý ke mān tū nī jé. Ā nīgnó pir nīn ký tóg jagy tī gé. Ā tý hā ra nūgme ki kutē ký tóg jagy kāfór nī sir, ký tag hā kamēg nī,” he tóg, Jesus ti.

Ā prū fón tū to věnh jykre

(Mt 19.9; Mc 10.11-12; Lc 16.18)

³¹ “Tope tý ēg si ag jyvēn ū hā vý ný gé, hā vý: “ā tý ã prū fi fón sór nīn ký tóg há tū nī,” he mū. “Ā tý ge ra fi fón sór nīn ký fi mý věnh rán ký nīm nī, fi tý věnh rán ma tīg jé,” he ja tóg nī. ³² Sý ūri ãjag jyvēn hā vě, ha mē: ãjag prū fón tūg nī. Ā tý fi fón ký fi tý ū mré ný mān ký fi tóg ã tugrīn Topē vī mranh mū sir, ã tý tý fi mén pē ra. Fi tý ã jāvo věsóng ki ū mré ný ja nīn ký tóg há sī ný, ã tý fi mý: ha tīg, hen ký. Ký fi mén tý fi fón ký fi tý prūg sór tūg nī gé. Ā prū tū fi vě, fi mén tý fi fón ja nīn ký,” he tóg, Jesus ti.

Jagnē to ón ke tū to věnh jykre

³³ “Vásy Topē tý ēg si ag jyvēn ū tag mē ãjag tóg huri ke gé, hā vý: “jagnē mý ón tūg nī,” he mū. “Ā tý ū mý: Topē vý ki kanhró nī, hen ký ti mý ón sór tūg nī. Ký hā han nī gé, ã tý Topē mý: tag hā han jé sóg ke mū, hen ký. Ón ký vī tūg nī,” he ja tóg nī, ēg si ag mý, Topē ti. ³⁴ Sý ūri ãjag jyvēn hā vě, ha mē: “Topē vý ki kanhró nī,” he sór tūg nī, ón ký. “Ū tý kanhkā tá nī én vý ki kanhró nī,” he sór tūg nī gé, ón ký. Topē nīgja vě, kanhkā tá, ký ón ký tag tó sór tūg nī. ³⁵ Ký: “ū tý ga kri ke én vý ki kanhró nī,” he tūg nī gé. Topē tū vě, ga ti, hā ký ón ký tag tó sór tūg nī. Ký: “ū tý Jerusalém tá ke ag ki rīr tī én vý ki kanhró nī,” he tūg nī gé. Ěg pā'i mág tū vě mýr, Jerusalém ti, hā ký ón ký tag tó sór tūg nī. ³⁶ Ký: “ū tý inh krī han mū én vý ki kanhró nī,” he tūg nī gé. Ā tý ã gānh kuprig sór mū ra ã tóg ã tý nén tý ã gānh kuprig ke mū én ki kagtīg nī, ã tý ã gānh sán sór mū ra ã tóg ã tý nén tý sán ke mū én ki kagtīg nī gé. Hā ký ón ký tag tó sór tūg nī gé. ³⁷ Ki hā tómnī, jagnē mý, ón sór tūg nī. Ón ký Topē jiji tó sór tūg nī gé. Ū tý ã mý ki hā tó ký: hý, hemnī. Ti tý ki hā ke tū nīn ký: vó, hemnī gé. Ā tý han ke nīn ký: hej, hemnī. Ā tý han ke tū nīn ký: nejé, hemnī. Ki hā tómnī, jagnē mý. Ā tý ón sór ký ã tóg Nén-Kórég jykre hā han ke mū. Ke tūg nī,” he tóg, Jesus ti.

Ěg tý věnh kajām ke tū to věnh jykre

(Lc 6.29-30)

³⁸ “Topē tý ēg si ag jyvēn ū tag mē ãjag huri, hā vý: “ū tý ã kanē pir ki tānh ký věnh kato ti kanē pir ū ki tānh nī gé,” he ja tóg nī. “Ū tý ã jā pir ki tānh ký mranh ký věnh kato ti jā pir ki tānh ký mranh nī gé. Pātén tūg nī,” he ja tóg nī, Topē ti. ³⁹ Sý ūri ãjag jyvēn

mūn hā vē, ha mē: ū tŷ ã vóg mū ra ti vóg tūg nī. Ti tŷ ã jamē ki tānh kŷ ti mŷ ã jamē ū ti ven nī, ti tŷ ã mŷ ki tānh jé gé. ⁴⁰ Ti tŷ ã palitó mān sór kŷ ti mŷ ã camisa mré nīm nī gé. ⁴¹ Ti tŷ ã mŷ: “mūn nŷ, tag tá, kakó ja tá inh fón nī,” hen kŷ ti mré tīg nī, hā ra ti mŷ: “kór há tá inh ã fón tīg mū ha,” hemnī. ⁴² Ti tŷ ã mŷ nén ū to: “inh mŷ nīm,” hen kŷ ti mŷ nīm nī. Ti tŷ ã mŷ: “inh mŷ prestar hemnī,” hen kŷ ti mŷ: vó, he tūg nī,” he tóg, Jesus ti.

Êg tŷ ëg kato vāsān mū ag tó há nýtinh ke
(Lc 6.27-28, 32-36)

⁴³ “Topē tŷ ëg si ag jyvēn ū mē ãjag huri, hā vŷ: “ã mré ke ag to há nīmnī, kŷ ū tŷ ã kato vāsānsān mū ag to jū nīmnī gé,” he ja tóg nī, Topē ti. ⁴⁴ Isý ūri ãjag jyvēn hā vē, ha mē: ū tŷ ãjag kato vāsānsān mū ag to há nýtīmnī, ū tŷ ãjag vóg kónān mū ag to Topē mré vīmnī. ⁴⁵ Hā ki ãjag tót tŷ Topē krē nýtī, ti ri ke han kŷ, ãjag jóg tŷ kanhkā tá nī ū ri ke han kŷ. Ti hā ne tót rā han’, ti tŷ vēnh kar kri jēngrēg kŷ san jé, ūn jykre kuryj ag kri, ūn jykre pāno ag kri ke gé. Ta han ti ke gé, ti tŷ vēnh kar há han jé, ūn jykre kuryj ag, ūn jykre pāno ag ke gé. Ver tót vēnh kar to há nī, Topē ti,” he tóg, Jesus ti.

⁴⁶ “Ãjag mré ke ū ag tót ãjag to há nýtī. Ñag tŷ tag ag hā to há nýtīn kŷ tót tŷ nén ū tū tū ver. Ūn jykre kórég ag vŷ ge nýtīgtī gé, governo mŷ jānkamy māg tī ag. Ū tŷ ãjag to há nýtī ag hā to ag tót há nýtī, vēnh kato. Hā ti nī, hā ra tót tŷ nén ū tū nī ver. ⁴⁷ Kŷ ãjag tŷ ãjag mré ke ag hā mŷ: ã mŷ há? hen kŷ tót tŷ nén ū tū nī gé ver. Ū tŷ Topē vī ki kagtīg ag vŷ ge nýtīgtī gé. Ñag mré ke ag hā mŷ ag tót: ã mŷ há? he tī gé, hā ra tót tŷ nén ū tū nī ver. ⁴⁸ Hā kŷ vēnh kar to vēnh jykre kuryj han kŷ nýtīmnī, ū tŷ ãjag kato vāsānsān mū ag mré hā, õg jóg tŷ kanhkā tá nī ū ri ke han nī. Ti hā ne tót vēnh kar to vēnh jykre kuryj han kŷ nī nī’. Ti ri ke han nī,” he tót, Jesus ti.

6

Êg tŷ ū jagāgtān ke to vēnh jykre

¹ “Kŷ ãjag tŷ Topē jykre han sór kŷ ū tŷ vēnh jykre pāno han mū ag jykre ri ke han tūg nī. Ón kŷ ag tót vēnh kar rīnve Topē jykre han sór tī, vēnh kar tŷ ag ve jé, ag tŷ Topē jykre han mū ūn ti. Kar kŷ ag tót hā ra hā tū han tī sir. Kŷ ag ri ke han tūg nī, ke tū nī (mū) ra õg jóg tŷ kanhkā tá nī ūn vŷ tót ãjag mŷ ven ke tū nī, ãjag tŷ ëg jóg jykre han mū ūn kaja ti,” he tót. ² “Hā kŷ ãjag tŷ ūn jagāgtar ag jagāgtān kŷ ū mŷ: “ag jagāgtān inh tī,” he tūg nī. Ū tŷ vēnh jykre régre han mū ag jykre ri ke han tūg nī. Ag tŷ ón kŷ ū jagāgtān kŷ ag tót õpry jagma mū kŷ (ag tót) vēnh kar mŷ: “ag jagāgtān inh tī,” he tī. Êg vēnh kanhrān jafā jo ūn krēm ag tót tag tō tī gé. Ag tŷ õprā ke ag tŷ ag mŷ vī há han ve sór vē, hā jé ag tót ón kŷ ūn jagtar ag jagāgtān tī. Ag ganho hā vē, õprā ke ag tŷ ag mŷ vēnh vī há tō mū ūn ti. Kanhkā tá ag ganho ū ve mān ke tū nī ha. Ñag mŷ sóg ki hā tō mū, ha mē,” he tót, Jesus ti.

³ “Ag ri ke han tūg nī. Ūn jagtar ag jagāgtān nī. Ū mŷ tō tūg nī, ãjag tŷ ūn jagāgtān mū ūn ti, ãjag mré ke fag mŷ tō tūg nī gé. ⁴ Kŷ ãjag tŷ ag jagāgtān kŷ ëg jóg tŷ kanhkā tá nī ūn tót ãjag vēg mū sir, kŷ tót ãjag mŷ nīm ke mū sir, ãjag ganho ti. Êg tŷ vēnh vatáh tá nén han mū ūn ve kān tót tī (mŷr), Topē ti,” he tót, Jesus ti.

Êg tŷ Topē mré vēmén to vēnh jykre
(Lc 11.2-4)

⁵ “Kŷ ãjag tŷ Topē mré vēmén kŷ ū tŷ vēnh jykre régre han mū ūn ag jykre ri ke han tūg nī gé. Ag tŷ ón kŷ Topē mré vī kŷ ag tót õg vēnh kanhrān jafā jo ūn kāki jēgjē kŷ nýtī, ke tū nī kŷ ūmīn kri, ūn to hā. Kŷ vēnh kar vŷ ag tŷ Topē mré vī mū tag vēg mū sir. Kanhkā tá ag tót ganho ū ve mān ke tū nī ha. Ñag mŷ sóg ki hā tō mū, ha mē. ⁶ Ag jāvo ãjag tŷ Topē mré vēmén kŷ ãjag ūn kāra gemnī. Kŷ jānkā nīfénh nī. Kŷ tá Topē mré vīmnī sir, õg jóg mré, õg tŷ ūn vēg tū ūn mré. Kŷ tót kanhkā tá ãjag mŷ nīm ke mū, ãjag ganho ti. Êg tŷ vēnh vatáh tá nén han mū ūn vēg tót tī (mŷr), Topē ti,” he tót, Jesus ti.

⁷ “Ãjag tÿ ti mré v  m  n k   fagr  nh m   ti mr   v  m  n m  g han t  g n  .   t   Top   v   ki kag  t  g ag ri ke han t  g n  .   jag j  nj  n k   ag t  g   n k   v   m  g han t  . “  g t   v   m  g han k   ti h  y  n   g v   m  g m  ,” he ag t  g t  ,   n k  . ⁸ Ag ri ke han t  g n  .   g j  g v   n  n kar ki kanhr  o n  ,   jag t   ti m   t   ra t  g ki kanhr  o n  ,” he t  g.

⁹ “  jag t   Top   mr   v   k   tag t  mn  , ha m  :

“  g j  g m  g, kanhk   tá   t  g n   n  .

  jiji t     g t  g t  , k   v  nh kar j     t   t     n m  g n   v  .

¹⁰   g j   k  nhmar   t   t     g p  i n   v  .

V  nh kar j     t   n  n to jykrén m     n han s  r, ga t   ke kar, ag j   kanhk   tá ke kar ag ri ke han.

¹¹   g m     ri   g j  n ti n  m,   g t  g kur   kar ki ko t     n.

¹² K     g m   v  nh p  te f  n n  ,   g t     v   m  ranh ja ti.

H   j     g t  g   g t  jagn   to j   t  jagn   m   v  nh p  te f  n ke m   g  .

¹³ K     g t     v   m  ranh s  r k     g k  n han n  ,   g t  n m  ranh t   n   j  .

N  n-K  r  g jo   g v  mn  .

  h   ne t  g tar n  !

  h   ne t  g m  g n   inhh  !

  jykre t  g t  ' henh ke t   n  ,”

hemn  , Top   m  ,” he t  g, Jesus ti.

¹⁴ “H  , ge ti n  ,” he t  g. “  t     jag to j   k   ti m   v  nh p  te f  n n  .   t     jag m   v   k  n  n k   ti m   v  nh p  te f  n n   g  .   jag t   gen k     g j  g v     jag m   v  nh p  te f  n ke m   g  . ¹⁵   jag t   tag han t   n  n k  , k     g j  g t  g   jag m   v  nh p  te f  n ke t   n   g  ,   jag t   ti v   m  ranh ja ti,” he t  g, Jesus ti.

  g v  k  re to v  nh jykre

¹⁶ “K     jag v  k  re k   fe   n   yt  t   t  g n  ,   jag t   Top   m  h   n  yt  t   j     g t   n  yt  t   k  . V  k  re ki   t   v  nh jykre r  gre han m   ag jykre ri ke han t  g n  . Ag t     n k   v  k  re k   ag t  g fe   n   yt  t  h m   sir, v  nh kar t   ag v  k  re ve j  . Ag ganho h   v  . Kanhk   t   ag t  g ganho   v  nh ke t   n   ha.   jag m   s  g ki h   t  o m  , ha m  .

¹⁷   jag v  k  re k     jag g  n  h t  g n  ,   jag jam   k  p  emn  , festa han   yt  t   ve n  mn  ,   jag v  k  ren k  .

¹⁸ H   k   ag t  g v  g t   n  ,   jag v  k  r  g m   ti.

  g j  g h   ne v  g m   inhh  !,   g t     n v  g t     n h   v   v  g m  . K   t  g kanhk   t     jag m   n  m ke m  ,   jag ganho ti.   g t   v  nh vat  nh t   n  n han m   v  g t   t   (m  r), Top   t  , he t  g, Jesus ti.

  g rico to v  nh jykre

(Lc 12.33-34)

¹⁹ “Ga kri m  n k   ricon ke to v  s  n s  r t  g n  . Ga v     jag t   n  n kar ti konh ke m  ,   jag t   rico h   to v  s  n m   ra. K     jag j  nk  my v   v  so j  gf  nh ke m   g   sir, ti e   yt  t   k  . K   ag t  g pigju k   ma m  nh ke m   g   sir,   jag t   n  n ti, ti e   yt  t   k  . ²⁰   jag t   inhh   kanhk   t     n m  g p  e   yt  t   k   t  g inhh     jag m   h   t  nh m  . T   ti pi(j  ) t  g ga n  ',   jag t   ti, t   ti pi(j  ) v  so j  gf  nh m  '. T   ag pi(j  ) p  ju k   ma m  nh m  '.

H   k   t     jag t   ga kri t   n     n m  g   yt  t   k     jag t  g ga kri m   m  g s  r m  .   jag t   h   ra kanhk   t     n n     n m  g   yt  t   k     jag t  g kanhk   ra m   s  r m  , k   tag h   ne h   n  ', he t  g, Jesus ti.

  g kan   t     g m   kur   han

(Lc 11.34-36)

²² “  g kan   t     g v  g t  . K   t  g t     g m   kur   ri ke n  ,   g kan   ti, ti h   n  n k  . T     g t  g kur   ve h   han t  ,   g kan   h   n  n k  . ²³   g kan   k  r  g   yt  t   k   t  g   g m   kuty t  nh m  . K   t  g   g m   kur   v  g t     n m   (t  g) kuty n   sir, k   kuty tag v   kuty kar k  f  r n  . Ge ti n  ,   g jykre k  r  g n  n k  .   g kan   k  r  g ri ke v   sir,   g jykre k  r  g ti,” he t  g, Jesus ti.

Êg tÿ ga kri rico to väsan sör ke tū
 (Lc 16.13; 12.22-31)

²⁴ “Ãagrë régre nñ kÿ tóg vënhmÿ tÿ. Ä tÿ Topë hää tÿ jagrë nñ kÿ jänkamy tän ën tÿ jagrë nñ sör tûg nñ. Ä tÿ jänkamy e ve sör kÿ ti hää mäi êkrén kÿ ti hää vÿ tÿ ä jagrë nñh mû. Kÿ ëg tóg Topë tÿ ëg mÿ néñ tó mû ën to jykrén há han tû nïgtî. Ä tÿ Topë to há nñ kÿ ä tóg sir ga kri rico to väsan sör ke tû nñ. Ä tÿ ga kri rico nñ sör kÿ ä tóg Topë mäi êkrég tû nñ, hää vlemnî,” he tóg, Jesus ti. ²⁵ “Hää kÿ sóg äjag mÿ tó mû. Äjag tÿ néñ ve sör mág mû to krí kufy han tûg nñ. “Inh hÿn üri ne konh mû’, inh hÿn ne tunh mû’?” he tûg nñ. Topë tÿ ëg han ja vë mÿr, ëg tÿ ga kri mû jé. Hää kÿ tóg ëg mÿ ëg jén ki rîr mû gé sir, ëg kur ki ke gé, Topë ti. ²⁶ Sësî to jykrén nñ. Ag mÿ êkrän tÿ? Vó. Ag mÿ pâjô krém vin tÿ? Vó, ke tû ag tóg nïgtî. Ge ra ëg jóg tÿ kanhkä tá nñ ën tóg ag ki rîr nñ nñ. Äjag mÿ jësî kâfór tû nÿtî’, Topë mÿ’? Vó, sësî kâfór äjag tóg nÿtî. ²⁷ Topë tÿ ëg kâ û jé prér kÿ ëg tóg ter ke mû, ëg ter sör tû ra. Ter jé ëg tóg ke mû gé, ëg tÿ to krí kufy han mû ra. Ëg krí kufy ën pi(jé) ëg kren han mû’.

²⁸ Kÿ kur to krí kufy han tûg nñ gé. Ka fej hää to jykrén nñ. Jatun mÿ tóg mog tÿ. Rânhräj tû tóg nïgtî, kur han tû tóg nïgtî. ²⁹ Hää ra tóg sïnvï nÿtî, ka fej ti. Kÿ pâ'i mág tÿ Salomão kur tóg ri ke tû nïgtî, ti sïnvï ra, vënh kar kur sïnvï kâfór ti nñ, Salomão kur ti. Hää ra tóg ka fej sïnvï ri ke tû nñ. Ki hää sóg tó mû mÿr. ³⁰ Topë hää ne ka fej sïnvï han, tÿ tóg kur sïnvï ri ke nñ, ka fej ti. Hää ra tóg kânhmar kâgter tÿ, ka fej ti, ti sïnvï ra. Üri tóg há nÿtî. Kÿ tóg vaj kÿ kógunung kÿ pûr mû sir, re mré. Hää kÿ Topë tóg äjag ki rîr kâfór han mû, äjag kur mré hää. Hää kÿ Topë ki ge kÿ nÿtîmnî, ti vî kri fi kÿ. ³¹ Krí kufy han tûg nñ. “Inh hÿn ne konh mû’? Inh hÿn ne kron mû’? Inh hÿn ne tunh mû’?” he tûg nñ. ³² Ü tÿ Topë vî ki kagfîg ag vÿ tag to jykrén mág tÿ, hää ra ëg jóg tÿ Topë vÿ ëg vég tÿ, ëg tÿ néñ ve sör mág mû ti. Kÿ to krí kufy han tûg nñ. Ti hää ne ëg vég mû, ëg jóg tÿ Topë ti. ³³ Topë tÿ tÿ ëg pâ'i nñ ën hää ve sôrmnî. Kÿ tag hää to väsan nñ. Ti jykre kuryj tag hää to väsan nñ. Kÿ tóg äjag mÿ äjag tÿ néñ ve sör mág mû ën tÿ äjag mÿ vin ke mû sir. ³⁴ Hää kÿ äjag tÿ vaj kÿ néñ venh ke to krí kufy han tûg nñ. Vaj kÿ äjag tóg venh ke mû, kÿ äjag tóg to jykrén ke mû sir. Üri äjag tÿ néñ tÿ üri vég mû hää to jykrén há han nñ. Äjag tÿ üri néñ û jagy vég mû vÿ há nñ, kÿ äjag tÿ vaj kÿ néñ venh ke to jykrén tûg nñ, üri,” he tóg, Jesus ti.

7

Êg tÿ û to jykrén kónän ke tû
 (Lc 6.37-38, 41-42)

¹ “Ãrégre to jykrén kónän tûg nñ, ti jykre kórég ra. Kÿ Topë vÿ ä to jykrén kónän ke tû nñ gé. ² Ä tÿ û to jykrén mû ën ri ke han jé tóg ke mû, Topë ti, ä mÿ. Ä tÿ û mÿ kâmun mû ri ke han jé tóg ke mû, ä mÿ, Topë ti. ³ Jykre kórég mág ä tóg nñ gé, hää ra ä régre jykre pâno sî ën ne ä mÿ kórég nÿ’. ⁴ Kÿ ä hää ne tóg ä régre mÿ: ä jykre kórég kurynh jé sóg ke mû, he mû’, ä tÿ ä jykre pâno tâvî ën kurynh jâvânh (hää) ra’. ⁵ Ke tûg nñ. Ke tû nñ (mû) ra ä tóg jykre régre nÿtî. Ä jykre kurynh vén nñ. Kar kÿ ä tóg sir ä régre jykre kurynh há han mû,” he tóg, Jesus ti.

⁶ “Hää ra cachorro jykre ri ke ag mÿ Topë jykre sïnvï tó tûg nñ. Porco jykre ri ke ag mÿ Topë jykre sïnvï ën tó tûg nñ gé. Jykre kavéj ag nÿtî, hää kÿ ag tóg Topë jykre to é henh ke mû. Ti tÿ tû' he sör ag tóg tÿ, ti sän kÿ, Topë jykre sïnvï ën ti. Kar kÿ ag tóg sir ä mré vênh génh sör mû gé, ha vlemnî, ä tÿ ag mÿ Topë jykre sïnvï ën tó kÿ,” he tóg, Jesus ti.

Topë tÿ tÿ ûn vî há nñ
 (Lc 11.9-13)

⁷ “Topë mÿ néñ kar to vîmnî, kÿ tóg äjag mÿ han mû. Äjag tÿ ti mÿ néñ û to vî mû ën jâvânh nñ, kÿ äjag tóg venh ke mû. Ti mré vî kÿ ëg tÿ ti jänkä tÿ tórón tórón ke ën ri ke han nñ. Kÿ tóg äjag mÿ nón ri ke han mû sir, ti tÿ äjag mÿ äjag tÿ néñ to vî mû ën han kÿ.

⁸ Hÿ, hää vê. Äjag tÿ ti mÿ néñ (û) to vîn kÿ tóg äjag mÿ han mû sir. Äjag tÿ ti jâvânh kÿ

ājag tóg ti venh mū sir. Ājag tý ēg tý jānkā tý tórón tórón ke ri ke han ký tóg ājag mý nón ri ke han mū sir,” he tóg.

⁹ “Kején ājag kósín tóg ājag mý ēmī to vĩ mū. Ký ājag pi(jé) ti mý pó ním ke mū!. Ti mý ājag tóg ēmī hā ním ke mū. ¹⁰ Ājag kósín tý ājag mý pirā to vĩn ký, ký ājag pi(jé) ti mý pýn ním ke mū!. Pirā hā ním je ājag tóg ke mū. ¹¹ Jykre pāno ājag nýtī. Ge ra ājag tóg ājag krē mý nén ū há vin tī. Ge ti ní gé, ājag tý Topē mý nén ū to vĩn ký. Nén ū há hā ním je tóg ke mū. Hā ra tóg ājag kāfór han tī, ēg jób tý kanhkā tá ní ti. Ājag tý ti mý nén (ū) to vĩn ký tóg ājag mý nén ū há tāvī han tī mýr,” he tóg.

¹² “Ājag tý ājag mré ke ū to: “ti tý ēg mý tag han há tóg tī vě,” he mū ra ēg hā tóg ti mý han ke mū. Moisés tý ēg jyvěn hā vě, Topē vī tó tī ag tý ēg jyvěn hā vě,” he tóg, Jesus ti.

*Jānkā régre
(Lc 13.24)*

¹³ “Ū tý inh ki rā mū vý tý jānkā sī fín rām ke ri ke ní. Jānkā sī fín rām je ēg tóg vāsān tī. Ri ke ti ní, ū tý inh ki rānh ke mū ti. Jānkā mág vý ní gé. Hā ra ū tý fín rām ke mū ag vý kāgter pē han ke mū. Ājag tý jānkā mág ēn fín rām sór ký tóg ver jagy tū ní, fín rām há tóg tī. Ký nügme to ēpry jagma tīg, pī to ēmīn jagma tīg pi(jé) jagy tī', ti mág pē nín ký. Hā ký ū tý hěn ri ke ag vý jagma mū mū. Kar ký ag tóg kāgter pē han mū sir, pī ki vár ký. ¹⁴ Ag jāvo jānkā sī ēn fín rām ní, ājag tý rīr krýg ja tū ve je. Sī ti ní, kanhkā to ēpry ti, kanhkā to ēmīn ti. Ūn pipir ag vý jagma mūn h mū. Ā sī san ký tóg vég tū sag tī, hā ký ū tý jagma mūn h ke mū ag vý pipir nýtī,” he tóg, Jesus ti.

*Ón ký Topē vī tó tī ag
(Lc 6.43-44)*

¹⁵ “Ón ký Topē vī tó tī ēn ag vī kri fig tūg ní. Há nýtī ve ag tóg ājag kókén sór nýtī. Ājag kókén sór to ag tóg mīg jū ēn ri ke nýtī, mýr, ha mē. ¹⁶ Ājag tý ag jykre tugným ký ājag tóg ag tý Topē vī mranh mū ēn ki kanhró nýtī. Ha vě, vānh tý jóhó ki ēg tóg uva vég tū nýgtī mýr. Ký ēg tóg sónh ki pēnva vég tū nýgtī gé. ¹⁷ Ka vý ge nýgtī. Ti há nín ký tóg kanē há han tī, ký ēg tóg ko tī. Ti kórég nín ký tóg kanē kórég han tī, ký ēg pi(jé) ko tī'. ¹⁸ Ka há vý kanēn kónān ki kagtīg ní, ký ka kórég vý kanē há han ki kagtīg ní gé. ¹⁹ Ký ēg tóg ka kórég ēn gýn tī, tý ēg pī han tī. Ka tý kanē há han vānh ēn tý ēg pīn tī. ²⁰ Ge ti nýgtī, ón ký Topē vī tó tī ag tý. Ag tý Topē vī mrynhmranh ký ag tóg ón ký Topē vī tó tī. Ag tý nén han mū ki ēg tóg ag jykre kórég vég mū,” he tóg, Jesus ti.

*Ēg tý Topē vī ki króm ke
(Lc 13.25-27)*

²¹ “Věnh kar tóg iso: “pā'i vě, pā'i vě,” he tī. Hā ra ū ag tóg Topē tý nén tó mū ēn han vānh nýtītī. Hā ký ag tóg Topē tý tý ēg pā'i mág ní venh ke tū ní. Ū tý inh jób vī han mū ēn ag hā vý Topē tý tý ēg pā'i ní venh ke mū. ²² Kurā ēn kā, isý věnh kar jykre tugným ke kurā ēn kā ag tóg inh mý tag tónh mū, ha mē. “Senhor, Senhor, ā jykre tó ēg mýr,” he je ag tóg ke mū. “Ā jykre hā ki ēkrén ký ēg tóg ēg tý nén han vānh han ja nýgtī mýr. Ā jykre hā tý ēg tóg věnh agrē kórég pan mýr,” he je ag tóg ke mū, inh mý. ²³ Hā ra sóg ag mý: “ājag pi(jé) tý inh mré ke nýtī!”, henh ke mū. “Ājag ki kagtīg sóg ní mýr. Ha mū jēg. Jykre kórég ājag tóg nýtī,” he je sóg ke mū, ū tý inh panh vī han vānh ag mý,” he tóg, Jesus ti.

*Ēn nūna gunh gunh kāme
(Lc 6.47-49)*

²⁴ “Ha mē, inh vī mēg ājag tóg nýtī,” he tóg. “Ājag tý inh vī ki króm ký ājag tóg sir ūn há ri ke nýtī. Ěn han ken ký tóg to jykrén mū. To jykrén há nín ký tóg ga kūm ký pāró kri Ěn nūna ka fēg mū sir. ²⁵ Ký vāhā ta tóg kutē mū, ký goj vý var mū sir. Kóho jū vý kātī mū, Ěn to, hā ra tóg kutē tū ní sir, Ěn ti. Pāró kri tóg nýtī, ti nūna ti, hā ký tóg kutē tū ní. Ge ti ní, ājag tý inh vī kri fi ký. ²⁶ Ājag tý inh vī mēg mū ra ki króm tū nín ký ājag tóg ūn jykre kórég ri ke nýtī. Ěn han ken ký tóg to jykrén kónān mū, ký tóg ga tý rýnhrýj hā ki

ka fēg mū, krīg mȳ, īn nūna ti. ²⁷ Kȳ ta tōg kutē mū, kȳ goj vȳ var mū sir. Kóho jū vȳ kātī mū gé, īn to, kȳ īn tōg vom ke tére kȳ kutē mū sir. Mráj kān tōg mū sir, īn ti. Ge ti nī, ājag tȳ inh vī kri fig tū nūn kȳ,” he tōg, Jesus ti.

Jesus vī tȳ vēnh kar vī kāfór nī

²⁸ Hā ki Jesus tōg krīg he mū sir, ag kanhrān ki. Kȳ tōg vēnh kar mȳ e tī sir, ti vī ti. ²⁹ Ti vī tōg vēnh kar vī kāfór nī, Topē vī to professor ag vī kāfór ti nī, kȳ tōg pā'i vī kāfór pē nī gé, ti vī ti. Hā kȳ tōg ki hā tō mū. Kȳ tōg ag mȳ e tī sir.

8

Jesus tȳ ūn kaga kren vānh tȳ há' he

(Mc 1.40-45; Lc 5.12-16)

¹ Jesus tȳ ag mȳ tō kān kȳ tōg pānónh īn to tére mū sir. Kȳ ūn e īn ag tōg ti nón mū mū sir. ² Kȳ vāhā ū tōg ti tá jun mū. Vēnh kaga kren vānh han kȳ tōg nī, vēnh kaga tȳ lepra he mū īn, ū tȳ tá jun mū ti. Kȳ tōg ti krēm grīnh ke kȳ ā jakrī tȳ jē nī, kȳ tōg ti mȳ: “Senhor,” he mū. “Ā mȳ isȳ há’ he sór tū nī? Ā hā tōg isȳ há henh mū, ā tȳ isȳ há’ he sór kȳ,” he tōg ti mȳ.

³ Kȳ Jesus tōg ti mȳ: “hej,” he mū. “To há sóg nī, há’ he ja há ā tōg nī,” he tōg ti mȳ, Jesus ti. Kȳ tōg ti kaga kren vānh īn tȳ kren han mū vēsýmér. Jāhkri tōg nī, ti fár ti. ⁴ Kȳ Jesus tōg ti mȳ: “ker ū mȳ tō hē’, ā han tag ti,” he mū. “Ha tīg, Topē tū ki rīr tī to. Ti hā mȳ tōmnī. Kȳ ti mȳ néñ ū nīm nī, ti tȳ Topē mȳ pūn jé, Moisés tȳ vāsȳ ēg mȳ néñ tō ja īn ti. Hā tigrīn vēnh kar vȳ ā tȳ há’ he mū tag ki kanhrān mū,” he tōg ti mȳ, Jesus ti. Kȳ tōg tī mū, há’ hen kȳ.

Jesus tȳ pā'i mág camarada tȳ há' he

(Lc 7.1-10)

⁵ Kȳ Jesus tōg kejēn cidade tȳ Cafarnaum tá jun mū. Kȳ fóng tȳ capitão tōg ti venh kātī mū, ti mȳ néñ ū to vī jé. ⁶ Kȳ tōg ti mȳ: “Senhor,” he mū. “Inh camarada tōg nī nī, inh īn tā. Kānhgrīn kān kȳ tōg nī nī, hā ra tōg kaga jagy nī,” he tōg ti mȳ, capitão ti, Jesus mȳ. ⁷ Kȳ Jesus tōg ti mȳ: “kȳ inh hýn tōg ti venh tīg ha, ā mré, sȳ ā mȳ ti han jé,” he mū.

⁸ Hā ra capitão tōg Jesus mȳ ke mān mū. “Ā mȳn hýn jagy nī, ā tȳ inh īn kāki sān ke ti, isȳ tȳ fóng nīn kȳ,” he tōg ti mȳ. “Ā vī pir ki inh camarada vȳ há’ henh mū. Ā vī hā tȳ ā tōg ti tȳ há’ henh ke mū,” he tōg, capitão ti. ⁹ “Ha vé, tȳ sóg pā'i krēm ke nī gé, kȳ soldado ag tōg tȳ inh krēm ke nītī gé. Hā kȳ sóg pā'i jykre ki kanhró nī. Isȳ soldado ū mȳ: kutīg, hen kȳ tōg tī mū. Sȳ ti mȳ: kunīg, hen kȳ tōg kātī mū gé. Isȳ inh camarada mȳ: tag han ra, hen kȳ tōg han mū. Inh vī tȳ sóg ag jēgnēg tī. Hā kȳ sóg ki kanhró nī. Ā vī tȳ ā tōg inh camarada tȳ há’ he há nī,” he tōg, capitão ti, Jesus mȳ. ¹⁰ Kȳ tōg Jesus mȳ e tī, ti vī tag ti. Kȳ tōg ā mré mū ag mȳ: “ha mē, Israel ag vȳ ti ri ke tū nītī,” he mū. “Ki kanhró tōg nī (mȳr), kȳ tōg inh ki rā kȳ jé. Ge ve ja tū sóg nī,” he tōg. ¹¹ “Ha vé, ū tȳ hēn ri ke ag vȳ kāmūnh ke mū, rā jur ja tá ag kāmūnh mū, rā pur ja tá ke gé. Abraão mré ag tōg ū tȳ kanhkā tá nī īn tȳ tȳ ēg pā'i nī venh ke mū, Isaque mré, Jacó mré ke gé, Topē tōg ag ki rīr ke mū. ¹² Ag jāvo Israel krē'krē ag tōg kuty ki vár ke mū. Ag tȳ ū tȳ kanhkā tá nī īn tȳ tȳ ēg pā'i nī venh ke vē vē, hā ra ag tōg venh ke tū nī. Kȳ ag tōg vēsýrénh ke mū, ājag jā tȳ ag gángán ke mū, tȳ gangan ke mū, vēso jūn kȳ,” he tōg, Jesus ti. Ā mré nītī ag mȳ tōg ke mū.

¹³ Kȳ tōg capitão mȳ: “ha tīg ge,” he mū. “Inh ki rā kȳ ā tōg jē nī, hā kȳ ā tōg venh ke mū sir, ā tȳ néñ ve sór mū ti. Ā camarada tȳ inh hur há’ hē,” he tōg, Jesus ti, capitão mȳ. Kȳ tōg tī mū sir. Hā ra ti camarada tōg há’ he mū. Hora īn ki tōg há’ he mū, Jesus tȳ hora ki tō mū īn ki.

Jesus tȳ ūn kagyga ag tȳ hághá' he

(Mc 1.29-34; Lc 4.38-41)

¹⁴ Kȳ Jesus tōg sir Pedro īn kāra rā mū. Kȳ tōg ti prū fi mȳnh fi vég mū. Kaga fi tōg nī nī, rīg kȳ. ¹⁵ Kȳ tōg fi nīgé mēg mū sir. Kȳ fi rīg īn tōg tū' he mū sir. Kȳ fi tōg nī kȳ ag

ki rīr mū sir. ¹⁶ Kuty ēn kā ag tóg ūn jagrē kórég ag tatīn kāmū mū ti to. Ký tóg ag mý vī mū, ký ag tóg pa kān mū sir, vēnh jagrē kórég ag. Ūn kagyga ag hyn han tóg mū gé sir, Jesus ti. ¹⁷ Hā ra tag tóg rán ký nī gé. Vāsý Topē vī tó tī tý Isaías vý tag rán ja nī, ha mē: “ēg kaga nýtīn ký tóg ēg han, ký ēg tóg há' he kān mū, ti tý ēg jagfy jagtar tugrīn,” he ja tóg nī, Isaías ti. Hā ra tóg ge nī.

*Ü tý Jesus mré mū sór mū ag
(Lc 9.57-62)*

¹⁸ Kejēn ag tóg Jesus pénīn e nýtī, ký Jesus tóg ag ve ký: “mū jé ha,” he mū, ã mré mū tī ag mý. “Goj kafā ū ra ēg mūnh mū,” he tóg.

¹⁹ Ag mūnh ke to hā Topē vī to professor ū tóg ti mré vīnh kātī mū. “Senhor,” he tóg. “Sý ã mré tīg há tóg tī. Æ tý hē ra tīg ký sóg ã mré tī mū,” he tóg. ²⁰ Hā ra Jesus tóg ti mý: “hā ra tóg jagy tī,” he mū. “In tū sóg nī,” he tóg. “Mīg vý kré nýtīg,” Sēsī vý jagfe nýtīg gé. Ag jāvo isý hē tá nūr ke tóg tū tī. Tý sóg ēprā ke fi kósin nī,” he tóg, Jesus ti.

²¹ Ký Jesus mré tī ū tóg Jesus mý vī mū gé. “Æ mré sóg tī mū, hā ra sóg ver inh panh tý ga ki tī fón sór mū,” he tóg, Jesus mý. ²² Ký Jesus tóg ti mý: “vó,” he mū. “Tí kénéh tī tūg,” he tóg. “Inh mré kātīg,” he tóg. “Inh ki ge tū ag vý ã panh ti kej han mūnh mū. Æ tý inhhā inh mré kātīg há tóg tī,” he tóg, Jesus ti. ²³ Ký tóg sir canoa kāki rā mū. Ký ti mré mū tī ag tóg ti mré ki ge mū gé sir, goj kafā ū ra mū jé.

*Jesus tý kóho jū tý tū' he
(Mc 4.35-41; Lc 8.22-25)*

²⁴ Ag tý goj kāmī mū (hā) ra kóho jū tóg sir krog he mū, ha mē. Ký goj tóg canoa kāki krém krém ke mū, ti fān sór tóg mū. Hā ra Jesus tóg nūr ký ný nī. ²⁵ Ký ag tóg ti rīn ký ti mý: “Senhor,” he mū. “Ēg kren han nī,” he ag tóg. “Ēg kāgter ha mē tóg tī,” he ag tóg.

²⁶ Ký Jesus tóg ag mý: “ājag tý nejé mūmēgmēg nē?” he mū. “Ājag mý inh ki ge há han tū’?” he tóg. Ký tóg nī ký jēgnē mū sir, ký tóg goj mý vī mū sir, kóho mý. Ký tóg tū' he mū sir. Katy' he tóg mū, katy tāvī tóg tī mýr, ha mē. ²⁷ Ký tóg vēnh kar mý e tī. “Ti jykre tóg ēg mý e tī,” he ag tóg mū. “Kóho tóg ti vī han, goj ti ke gé,” he ag tóg.

*Jesus tý vēnh jagrē kórég pan
(Mc 5.1-20; Lc 8.26-39)*

²⁸ Ký tóg goj fín rām ký nig kafā ū tá jun mū sir, Gadara tá, Jesus ti, ti mré mū tī ag ke gé. Ký ūn régre ag tóg ti kato tēgtē mū, ūn jagrē kórég ag. Vēnh kej tá ag tóg kāmū mū. Ag jamā vē, vēnh kej ti. Jū mē ag tóg nýtī, ký ū ag tóg hēn ra mū vānh nýtī, ag kamēg ký.

²⁹ Jesus kato ag tóg kāmū mū, ūn jagrē kórég ēn ag. Ti ve ký ag tóg sir prēr mū, ha mē. “!..Ā hýn ēg tý hē ri kenh mū ha, Topē kósin’!..!” he ag tóg mū. “!..Ā mý ēg vág kónān sór mū ha, ēg kurā to hā!..!” he ag tóg. Jesus mý.

³⁰ Hā ra porco tóg ki e nýtī. Kakó tá ag tóg jēg nýtī. ³¹ Ký Nén-Kórég ag tóg Jesus mý: “ã tý ēg pan ký ã tý porco to ēg jēgnēn há tóg tī,” he mū. ³² Ký tóg ag mý: “hej,” he mū. “Ha mū jēg ge,” he tóg. Ký ag tóg ēn ag togvānh ký porco ki ge mū sir, Nén-Kórég ag. Ký vāhā porco ag tóg rán ki re kān mū sir, goj nig ki ag tóg vár kān mū. Nāgnār kān ag tóg mū sir, tū' he ag tóg mū sir, porco ēn ag, mýr, ha mē. ³³ Ký porco ki rīr tī ag tóg pétē kān mū sir, cidade ra, kamēg ký. Tá ag tóg kāmén kān mū. Nén-Kórég tý jagrē ja ēn ag tó ag tóg mū sir, Jesus tý ag pan ēn ti.

³⁴ Ký vāhā cidade tá ke kar ag tóg sir Jesus venh kāmū mū. Kāmū kān ag tóg mū. Ký ag tóg tá junjun ký (ag tóg) Jesus mý to vī mū, ti tý tá kutē jé, ti tý ag rā hā nī tū nī jé, hā ký tóg tī mū.

*Jesus tý ūn kānhgrīn ký ný tý há' he
(Mc 2.1-12; Lc 5.17-26)*

¹ Kŷ Jesus tóg canoa ki rã kŷ goj nig kafã ū ra tíg mân mû. Kŷ tóg ã jamã tá jun mû. ² Ti tý ã jamã tá jun kŷ vâhã ag tóg ti mŷ ū vyn kŷ junjun mû, ūn kónhgrín kŷ ný ën, ha më. Å cama kri tóg ný ní. Kŷ Jesus tóg ag tý ti ki ge mû vég mû sir. Hâ kŷ tóg ūn kânhgrí mŷ: “inh kósin!”, he mû. “Ã fe tý há' hé. Å tý Topê vĩ mranh ja ën tý tû' hen hâ vě ha,” he tóg, ti mŷ, ūn kónhgrí mŷ.

³ Hâ ra Topê vĩ to professor ag vý tá nýtí gé. Ti vĩ më kŷ ag tóg to jykrén mû. “Topê to vĩ kónan tóg mû mŷr. Vësý tóg Topê han mû mŷr,” he ag tóg mû, Jesus to, ti tý ti mŷ: “ã tý Topê vĩ mranh ja ën tý tû' hen hâ vě,” hen kŷ. Kŷ tóg ag mŷ tý ū ný, ti jykre ti.

⁴ Hâ ra Jesus tóg ki kanhró ní, ag tý néñ to jykrén mûn ki. Kŷ tóg ag mŷ: “äjag ne tog néñ ū vênhmŷ to jykrén mû!”, he mû. ⁵ “Ne ný äjag mŷ vênhmŷ ný?” he tóg. “Ün tíg vânh tag mŷ sóg: “ã tý Topê vĩ mranh ja ën tý tû' hen hâ vě ha,” he mû mŷr. Kyn mŷ äjag mŷ vênhmŷ?” he tóg. “Sý ti mŷ: “nî ra, tíg ra,” henke vě gé. Kyn mŷ äjag mŷ vênhmŷ ke gé’?” he tóg. ⁶ “Hâ ra isý äjag mŷ inh jykre ven sór vě. Tý sóg ēprâ ke fi kósin ní. Tá sóg krýg ke mû, Topê vĩ mranh tý vênh pâte fón ke tá, ūn kânhgrí tag mŷ. Sý tá krýg mû ven je sóg ke mû, äjag mŷ,” he tóg.

Hâ kŷ tóg ūn kónhgrí mŷ: “nî ra, jêg ra, ã kur gé (g) tíg ra, ã ïn ra,” he mû. ⁷ Kŷ tóg vym ke nî mû, kŷ tóg sir jégné kŷ tî mû. Å ïn ra tóg tî mû (mŷr) sir, ha më. ⁸ Kŷ vênh kar ag tóg vég mû. Kŷ tóg ag mŷ e tâvî tî. Topê mŷ ag tóg vĩ há han mû, ti tý Jesus mŷ vênh jykre há nîm kŷ. Ëg mré ke vě mŷr, Jesus ti, ēprâ ke, hâ ra Topê tóg ti tar han, hâ kŷ tóg ti tý há' he mû.

Jesus tý Mateus mré vî

(Mc 2.13-17; Lc 5.27-32)

⁹ Kŷ Jesus tóg ã jamã tá kâ kutê kŷ tî mû sir. Kŷ tóg Mateus vég mû sir. Governo mŷ tóg jânkamy mág tî, imposto kaja ti, kŷ tóg ã rânhräj han kŷ nî ní. Kŷ Jesus tóg ti mŷ: “inh mré kâtig,” he mû, Mateus mŷ. Kŷ tóg jégné kŷ ti mré tî mû sir.

¹⁰ Kŷ tóg kejën ti mré jêg mû, Jesus ti. Kŷ ū tý hêñ ri ke ag tóg tá vênh mân mû, ti ïn krém, governo mŷ jânkamy mág tî ag, Topê vĩ mranh tî ag. Jesus mré ag tóg jêgjêg mû, Jesus mré mû tî ag mré ke gé. ¹¹ Kŷ Fariseu ag tóg vég mû. Kŷ ag tóg ti mré mû tî ag mŷ vĩ mû. “Äjag pâ'i ne tóg ag mré jêg mû!, governo mŷ jânkamy mág tî ag mré. Topê vĩ mranh tî ag mré hâ tóg jêg mû!”, he ag tóg, Fariseu ag, Jesus mré mû tî ag mŷ.

¹² Hâ ra Jesus tóg mêt mû, ag vî ti. Kŷ tóg ag mŷ kâmén mû, ha më. “Ün kagyga tû ag vý médico venh mû tû nîgtî,” he tóg. “Hâ ra ūn kagyga ag hâ vý ti venh mû tî,” he tóg.

¹³ “Ha vé, tag to jykrén, Topê vĩ tag to, ha më. “Äjag tý jagné jagâgtân kŷ tóg inh mŷ há tî inhhâ,” he tóg, Topê ti. “Äjag tý inh mŷ néñ ū pûn kâfór tóg nî, äjag tý jagné jagâgtân mû ti,” he tóg, Topê ti. Hâ kŷ jagné jagâgtân nî, ag to vî tûg nî,” he tóg, Jesus ti. “Inh pi(jé) ū tý vênh jykre kuryj han mû ag mŷ: “äjag jykre tovânh nî,” he sór tî!. Ü tý Topê vĩ mranh ja nî ën ag hâ mŷ sóg: “äjag jykre körég tovânh nî,” he sór tî. Hâ je sóg äjag mŷ vênh ven,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tý ëg vâkre kâmén

(Mc 2.18-22; Lc 5.33-39)

¹⁴ Kŷ João mré mû tî ag tóg ti tá junjun mû sir, Jesus tá. Kŷ ag tóg ti ki jêmêt mû. “Ëg hâ ne tóg vâkrég tî!, Fariseu mré ke ag ke gé. Ëg jâvo ã mré mû tî ag tóg vâkre vânh nýtigtî. Hê ri ke jé?” he ag tóg, Jesus mŷ, João mré mû tî ag.

¹⁵ Kŷ Jesus tóg ag mŷ: “hŷ,” he mû. “Vênh kyprûg to kâmû ag pi(jé) vâkrég tî!”, he tóg. “Festa vê mŷr, vênh prûgprûg ti, kŷ ti mré ke ag tóg ūn prûg mû ën venh kâmû tî. Hâ ra sóg ūn prûg mû ën ri ke nî, hâ kŷ tóg inh mré mû tî ag mŷ sér tî ver,” he tóg. “Vâhâ tóg jun mû, inh kurâ ti. Kŷ hâ ag tóg inh pére mûnh mû. Ën kâ hâ ag tóg äjag vâkrenh ke venh mû, kurâ ën kâ, inh mré mû tî ag,” he tóg, Jesus ti.

¹⁶ “Ti si fag pi(jé) vâfe kygnej tû tý kur si jar ki hyn han tî ja nýtigtî!. Ün kygnej tû tý ki hyn han mû ra tóg jaran kenh mû. Kŷ kur si jar ën tóg mág mû. Ün kygnej hâ tý fag

tógr ki han han tī, kÿ tógr jaran ke tū nī,” he tógr, Jesus ti. Ti tÿ ã jykre tág tón hā v , h  ra t g kur kygnej ja t  ri ke n .

¹⁷ K y t g ag m y: “k y vinho v  ge n gt  g ,” he m u g . “ g pi(j ) vinho kaj g m u t y ti f r si t y saco ki kuj g t i’. Ke t  n  (m u) ra t g kun nh k y jaran ke m u, k ogn j k y. K y vinho  n t g t u’ he m u, saco ke g . Vinho kaj t y ti f r t g t y ki kuj n ke v  m y”, he t g, Jesus ti. Ti t y ã jykre t g t  v , h  ra t g vinho kaj g m u ri ke n  g .

*Jesus t y  n kagyga fag t y h ' he
(Mc 5.21-43; Lc 8.40-56)*

¹⁸ Ti t y ver ag mr v v m n k y p i'  n t g t  jun m u, ha m . Ti kr m t g gr nh ke m u. K y t g ti m y: “ha v ,” he m u. “Inh k osin fi t g ter ke m u. Fi venh k t g.  t y ã n g t y fi m  k y fi fe t g mr n k nh ke m u, ha v mn ,” he t g, p i' ti, Jesus m y. ¹⁹ K y Jesus t g j gn  k y ti mr v t i m u sir. Jesus mr v m u t i ag v  t i mr v m u g  sir. ²⁰ Ti t y ti mr v t g m u ra  n fi t g ti t  jun m u,  n kaga   fi. Kyv nh kr g ja t  han k y fi t g n , pr g t y 12 (ke) ki. Jesus vat nh t  fi t g ti kur m g m u sir, ti kur mr j ki. ²¹ “S y h n ri ke m n ti kur m  k y inh h n han m u,” he fi t g, to jykr n k y. H  k y fi t g ti kur m n h t  m u. ²² H  ra Jesus t g v rn ke k y fi v g m u. K y t g fi m y: “inh k osin”, he m u. “Kam g t g n ,” he t g m u. “A t y inh ki r h h  k y  t g h ' he m u,” he t g. K y fi t g h ' he m u sir v s m r, ha m .

²³ K y t g t g m n m u, Jesus ti. K y ag t g p i'  n  n t  junjun m u sir. K y t g t  f r n ,  n kygf y m u fag t y, ag t y  g j nky t y v k yr  n k ynkyn t  ag t y ke g , ti k osin fi ter k y. K y Jesus t g fag v g m u. ²⁴ K y t g: “ha m u j g,” he m u. “G r s i fi v  ter t  n . N r fi n  n ,” he t g. H  ra fag t g ti nyg m u. ²⁵ H  ra t g fag pan k n m u sir. K y t g g r fi n g t  k gm g m u sir. K y fi t g n  m u sir. ²⁶ K y tag k me t g v nh kar kri r m ke m u, ga  n kar m  h , Jesus t y fi r n m n m u ti.

Jesus t y  n kyv  ag t y  v nh h  hyn han

²⁷ K y Jesus t g t  k kut  m u sir. K y  n kyv  r gre ag t g ti n n m u m u. Ti n n m u k y ag t g ti j  pr r m u: “!..Davi k osin’!..!” he ag t g. “!.. g jag gt n ra..!” he ag t g, pr npr r k y.

²⁸ K y Jesus t g  n k ra r h m u sir. K y  n kyv   n ag t g ti n n ge m u g  sir,  n k ra. K y Jesus t g ag m y: “inh m y  j ag m y  j ag hyn han h  n ?” he m u. K y ag t g ti m y: “h ,” he m u. ²⁹ K y Jesus t g ag kan  m g m u sir,  n n g t y. K y t g ag m y: “ j ag t y inh ki ge k y n t n k y  j ag t g h ' henh m u,” he m u. ³⁰ K y ag kan  t g mr n ke m u sir.  v nh h ' he ag t g m u. K y Jesus t g ag m y v  tar han m u. “Ker  u m y t  h ,” he t g ag m y. ³¹ H  ra ag t g m u k y (ag t g) v nh kar m y tugt  m u. K y ti k me  n t g v nh kar kri r m ke m u sir.

Jesus t y  n v  v nh v n

³² K y ag m u k y  n t g ti t  jun m u g ,  n j gr  k r g. Ti j gr  t g ti v  v nh han. ³³ K y Jesus t g ti j gr  k r g kut  m u sir. Ti t y ti kut  k y t g sir v  h  han m u sir,  n v  v nh ja  n ti. K y t g v nh kar m y e t . “Ge ve ja t   g t g n t ,  g povo t y Israel k m ,” he ag t g m u.

³⁴ H  ra Fariseu ag t g m g m u. K y ag t g  n k y Jesus to v  k n n m u. “V nh j gr  k r g pan h  t g n g t . H  ra t g v nh j gr  k r g ag p i' jykre t y ag pan t  n , ti t y t y Japo mr v ke n n k y,” he ag t g,  n k y, Fariseu ag. Ag t y Jesus to  n h  v .

Jesus m y  n jagtar ag

³⁵ K y Jesus t g c ide kar m  h  t i m u,  m a kar  n m .  g v nh kanhr n jaf  kr m t g ag kanhr n t . Ag m y t g  n t y kanhk  t  n   n t y t y  g p i' n   n t o t i sir. K y t g  n kagyga ag hyn han t  g  sir. ³⁶ V nh e  n t g ti m y jag gt  n t .  t y ag ki r h h  han ke t g t  t g t , jo ag t g v nh ki r h h  han ki k gt  n t  g . Ti t y ag ve k y t g carneiro t y m g m   kr g m u sir.  t y carneiro t y m g ki r h t  n n k y ag t g v k  m g t , Tag ri ke ag t g n t , Jesus m y,  n e  n ag. ³⁷ K y t g  n mr v m u t i ag m y: “s y ag ve k y s g  g jak r  m   kr g t ,” he m u. “Ti e n n k y  g t g kej n kre k n t  n t ,  g pir n t n k y. Ge ti n g t .  n e ag

tógrinhki ge to há nýtī, hā ra tógriver ū tý ag mý tónhke tógtūtī,” he tógr, Jesus ti. ³⁸“Hā ký Topē mré vī, ti tý ū jégnéjé, ag tý ag mý ti vītójé,” he tógr, Jesus ti, ã mré mūtī ag mý.

10

*Jesus tý apóstolo ag kuprēg mū
(Mc 3.13-16; Lc 6.12-16)*

¹ Ký Jesus tógr ūn tý 12 (ke) ag jé prēr mū sir, ti mré mūtī ēn ag jé. Ký tógr ag mý věnh jykre ným mū, ag tý věnh jagrē kórég pan jé, ag tý ūn kagyga ag hyn han jé ke gé. Věnh kaga kar tý ag tógr hē ri ke mū sir, ti tý ag mý tag to věnh jykre ným ký. ² Ū tý 12 (ke) ag jijin hā vě, ha mě, Jesus tý ūn vin mū ag jygjyn hā vě, ha mě. Ūn ve vý tý Simão nī, ký ti jiji ū hā vý: Pedro, he mū. Kar ký ti jávy vý ní gé, hā vý: André, he mū, Tiago ke gé, Zebedeu kósín tag ti, ti jávy tý João ke gé, ³ Filipe ke gé, Bartolomeu ke gé, Tomás ke gé, Mateus ke gé, governo mý jánkamy mág tī tag ti, Tiago ū ke gé, Alfeu kósín tag ti, Tadeu ke gé, ⁴ Simão ke gé, ag tý ū to: Zelote, he mū tag ti, kar ký Judas Iscariotes ke gé, Jesus vatánh tá pā'i ag mý ti kámén ke tag ti.

*Jesus tý apóstolo ag jégné
(Mc 6.7-13; Lc 9.1-6)*

⁵ Ěn ag jégnégr tógr mū sir, Jesus ti, ag tý věnh kar mý Topē kámén jé. Ū tý 12 (ke) ēn ag jégnégr tógr mū, Jesus tý ūn kuprēg ja ēn ag. Ký tógr ag mý: “ver fógr ag mý inh kámén mū tūg nī, kanhgág ag mý kámén tūg nī gé ver,” he mū. “Ký Samaria tá ke ag jamā ki ge tūg nī gé,” he tógr. ⁶ “Israel ag tāvī mý tómnī inhhā. Topē mý ag tógr tý carneiro vāfor ri ke nýtī, ký ag hā mý tómnī ver,” he tógr. ⁷ “Ájag tý ag mý tóký tag tómnī, ha mě. Ū tý kanhkā tá nī ēn tý tý ájag pā'i nính ke vě ūri, hemnī, ag mý. ⁸ Ūn kagyga ag hyn han nī gé. Ūn kágter mū ag rínrín mān nī. Ūn kaga kren vānh ēn kren han nī. Věnh jagrē kórég ag pan nī. Ájag mý sógr ge ra inh jykre ným mū, ký ge ra ag mý han nī gé. Ag mý: inh mý kajām, he tūg nī. ⁹ Ký jánkamy ma mū tūg nī, jánkamy mág, jánkamy sī ke gé. ¹⁰ Ký saco ma mū tūg nī gé, bolso ēn. Kur tý věnh kri rính tūg nī, pēn né ū gé mū tūg nī gé, pēn to ró ēn. Ký vātō vyn tūg nī gé, kātō ti. Inh rānhrāj han ájag tógr mū. Ký ag tógr to ájag jēn ke mū, věnh kato, ha věmnī,” he tógr, Jesus ti.

¹¹ “Ký ájag tógr kejēn ēmā ū tá junjun ke mū. Tá ūn jykre há jāvānh nī. Ký ēn īn ra gemnī. Ěn īn krém ájag tý kurā ki kā panh ke ēn tá krýg nī. ¹² Ký īn ēn krém nýtī fag mý: “Topē jé ájag ki rír, ký ájag jé jatun mý nýtī nī,” hemnī. ¹³ Fag tý ájag mý vī há han ký fag tógr jatun mý nýtī. Fag tý ájag mý vī há han tū nīn ký fag tógr jatun mý nýtī tū nī. Fag javo ájag tógr jatun mý nýtī. ¹⁴ Kejēn ū tógr ájag mý: “kāge jēg ra,” henh ke tū nī, ēmā ū tá. Ký tá kápamnī, ag tý ájag vī mě jāvānh nýtīn ký. Tá kápka ký ájag pēn hā kykūnh nī. Ký ag tógr ki kanhró nýtī, Topē tý ag to kórég nī ti. ¹⁵ Ha mě, ki hā sógr tó mū. Kurā tý ēgno ki, isý věnh kar jykre tugným ke kurā ūn ki ag tógr jagāgtar nýtīn mū sir, ag tý ájag vī mě jāvānh nýtīn ký. Cidade tý Sodoma tá ke ag tógr jykre pāno nýtī ja nýtī, cidade tý Gomorra tá ke ag ke gé. Ký ag tógr jagāgtar nýtīn mū gé, kurā ūn kā. Hā ra ūn tý ájag vī mě jāvānh ūn ag tógr ag jagāgtar káfór han ke mū (mýr), ha mě,” he tógr, Jesus ti.

*Ag tý Jesus tugrīn ēg to jūnh ke
(Mc 13.9-13; Lc 21.12-17; 12.11-12)*

¹⁶ “Carneiro vý věnh jy nýgān han ki kagtīg nýtī, míg tý ag mān sór nīn ký. Carneiro ri ke ájag nýtī, hā ra sógr ájag jégnégr mū, ū tý míg ri ke ag to, ký Topē hā tógr ájag jy nýgān ke mū sir. Hā ký věnh ki rír há han nī. Pýn jykre han nī. Vājig ti tī, pýn ti, ký ēg tógr kānhmar ti tý hē ri ke tū nýtī. Pýn ri ke han nī. Ký sórág jykre han nī gé. Jū vānh pē ti nī, nén ū věnhmý han tū tī nī. Ký sórág ri ke han nī gé. ¹⁷ Ěprā ke ag tógr ájag vógr kónān ke mū, isugrīn. Ájag pā'i ag mý ag tógr ájag kámén ke mū, ag tý ájag vógr kónān jé. Ájag věnh kanhrān rān jafā krém ag tógr ájag mrān mrān ke mū. Hā ký věnh ki rír há han nī. ¹⁸ Fógr tý pā'i mág mý ag tógr ájag ven ke mū, pā'i mág ū ag mý ke gé. Isugrīn ájag tógr věnh jagtar tag venh ke mū, ájag tý ag mý inh vī ti tójé, fógr ag kar mý ke gé, kanhgág ag

mŷ ke gé. ¹⁹ Pâ'i ag tŷ ãjag jé ke kŷ to jykrén tûg nî, ãjag tŷ ag mŷ néñ tónh ke mû ên ti to. Topê kupríg hâ ne ãjag krñ ke mû', kŷ ãjag tóg ti tŷ ãjag mŷ néñ tó mû ên hâ tónh ke mû, hora ên kâ. ²⁰ Hâ kŷ ãjag tŷ tó tû vê sir. Ëg jóg kupríg tŷ ãjag tŷ vêmén hâ vê," he tóg.

²¹ "Hâ ra û ag tóg ãjag mré pafa mû fag kâmén ke mû, pâ'i ag mŷ, ag tŷ fag kâgtén jé. Kŷ û ag tóg ãjag krê kâmén ke mû gé. Kŷ û ag tóg ãjag han mû fag kâmén ke mû gé, pâ'i ag mŷ, ag tŷ fag kâgtén jé, mŷr, ha më. ²² Vênh kar vŷ ãjag to jû kŷ ãjag vôg sór nŷtî, isugrîn. Hâ ra û tŷ isovânh tû ên hâ krenkren ke mû, kurâ tŷ ëgno ki," he tóg, Jesus ti.

²³ "Ag tŷ cidade û tá ãjag vôg kônân kŷ, kŷ cidade û ra pétêmnî. Ki hâ sóg tó mû, ha më. Israel ag cidade fîn râm kân ke tû ãjag nî, kurâ ên kâ. Sí ti nî, ag tŷ ãjag vôg kônân ke kurâ ti. Kâtig jé sóg ke mû, ag tŷ ge kŷ ãjag vôg kŷ, mŷr, ha më. Tŷ sóg êprâ ke fi kôsin nî, mŷr, ha më. ²⁴ Aluno pi(jé) ã professor kâfór nî'. Ûn camarada pi(jé) ã patrão kâfór nî'.

²⁵ Aluno tŷ ã professor ri ke nîn kŷ tóg há tî. Ûn camarada tŷ ã patrão ri ke nîn kŷ tóg há tî gé. Iso ag tóg: Belzebu, he ja nîgtî, inh kato vâsânsân mû ag, hâ vŷ: Japo, he mû, hâ vŷ: Belzebu, he mû. Tŷ sóg ãjag professor ri ke nî, ãjag patrão ri ke. Ag tŷ iso: Japo, hen kŷ ag tóg ãjag to vî kônân ke mû gé, ha vemnî, ãjag tŷ inh jykre hâ han ti kŷ," he tóg, Jesus ti.

Ëg tŷ Topê hâ kamêg ke

(Lc 12.2-7)

²⁶ "Ge ra ag kamêg tûg nî, pâ'i ag. Ëg tŷ péju kŷ néñ han mû tóg vênh ven kân ke mû, Ëg tŷ vênh kar vatânh tá néñ to jykrén mû tóg vênh ven kân ke mû. ²⁷ Isý vênh kar vatânh tá ãjag mŷ néñ tó mû tag tŷ vênh kar mŷ jamâ há ra tómnî. ²⁸ Mûmêg tûg nî, ag kamêg tûg nî, pâ'i ag. Ëg téñ há ag nŷtî, hâ ra ag tóg nûgme ki ëg vâm ke kagtig nŷtî, pâ'i ag. Ûn pir kamêg nî, hâ vŷ: Topê, he mû. Ti hâ ne ëg téñ kar kŷ nûgme ki ëg vâm ki kanhró nî', inferno ki, kŷ ti hâ kamêg nî. ²⁹ Ha vé. Sêsi vender he ag tî, jânkamy to, kŷ ag tóg ûn régre to jânkamy pir mág tî. Hâ ra Topê tóg jêsi ag ki rîr tîgtî. Ti tŷ: "hej," hen kŷ ëg tóg ag pin tî, ke tû nîn kŷ ëg tóg ag krenkren tî. ³⁰ Hâ ki Topê tóg ag ki rîr tîgtî, sêsi ag ki. Ëg ki rîr tóg tî gé, Topê ti. Ëg tŷ néñ vég mû kar ki kanhró tóg nî. Hâ kŷ tóg ëg gânh kar nîgkrén ja nî gé, Topê ti. ³¹ Hâ kŷ pâ'i ag kamêg tûg nî. Jêsi kâfór ãjag tóg nŷtî, Topê mŷ. Ñjag kâmî ûn pir tóg sêsi e kâfór nî, ti mŷ," he tóg, Jesus ti.

Ëg tŷ Jesus kâmén ke

(Lc 12.8-9)

³² "Hâ kŷ inh kâmén nî, êprâ ke ag mŷ. Ñjag tŷ ag kamêg tû nîn kŷ ag mŷ inh kâmén kŷ sóg inh jóg tŷ kanhkâ tá nî ên mŷ ãjag kâmén ke mû gé, kurâ ên kâ. ³³ Ñjag tŷ hâ ra inh kâmén tû nîn kŷ sóg inh jóg tŷ kanhkâ tá nî ên mŷ ãjag kâmén ke tû nî gé, kurâ ên kâ, ãjag tŷ iso: "ti ki kagtig sóg nî," hen kŷ," he tóg, Jesus ti.

Ëg tŷ ëg jykre finh ke

(Lc 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ "Ñjag hŷn iso: "vênh kar tŷ jagnê to há han jé tóg ke mû," he tî. Hâ tû vê, û tŷ hën ri ke tŷ jagnê to jû han jé sóg ke mû, ha vemnî. ³⁵ Hâ kŷ û tóg ã panh kato tênh mû, kŷ û fi tóg ã mŷnh fi kato tênh mû gé. Kŷ û fi tóg ã má fi kato tênh mû gé, mŷr, ha më. ³⁶ Ti mré ke ag vŷ tŷ ti kato vâsânsân mû ag nŷtînh mû, kŷ fi mré ke fag tóg fi kato vâsân ke mû gé, ha më. ³⁷ Iso há kâfor nŷtîmnî, ãjag han mû fag kri, ke tû nî (mû) ra ãjag tóg inh mŷ há tû nŷtî. Iso há kâfór nŷtîmnî, ãjag krê kri, ke tû nî (mû) ra ãjag tóg inh mŷ há tû nŷtî. ³⁸ Isý inh cruz va tîg ri ke han nî gé, isý tá ter ke ti, hâ vŷ: iser ên ri ke han sór mû, he mû. Ke tû nî (mû) ra ãjag tóg inh mŷ há tû nŷtî. ³⁹ Ñjag tŷ iser ri ke han sór tû nŷtîn kŷ ãjag tóg nûgme ki kutênh mû, ãjag tŷ ãjag jykre tovânh sór tû nŷtîn kŷ. Ñjag tŷ isugrîn kâgter sór kŷ ãjag tóg rîr krýg ja tû ên venh ke mû, ãjag tŷ ãjag jykre tovânh kŷ," he tóg, Jesus ti.

*Topē tÿ ēg mÿ néñ ū há tónh ke
(Mc 9.41)*

⁴⁰ “Ū tÿ ājag mÿ: hej, hen kÿ tóg inh mÿ: hej, he mû gé sir, kÿ tóg inh ki rã mû sir. Ti tÿ inh ki rã kÿ tóg ū tÿ inh jénég mû ên ki rã mû gé sir, hâ vÿ: Topë, he mû. ⁴¹ Ū tóg Topë vî tó tî ag mÿ: “ha kârâ,” he tî, ag tÿ Topë vî tó tî tugrîn. Ti tÿ ag mÿ vî há han kÿ tóg Topë mÿ há nî sir. Kÿ tóg kejën ti mÿ néñ ū há tónh ke mû, Topë ti, ū tÿ ti vî tó tî ag mÿ: “ha kârâ,” he mû ên mÿ. Ū tóg ūn jykre kuryj ag mÿ: “ha kârâ,” he tî, ag jykre kuryj nÿtî tugrîn. Ên mÿ tóg néñ ū há tónh ke mû gé, Topë ti. ⁴² Ū tóg kejën ūn sî mÿ néñ ū nîm tî, goj hêñ ri ke mûn. Ún sî tÿ inh ki rã nî tugrîn tóg ti mÿ néñ ū nîm tî. Ên mÿ tóg néñ ū há tónh ke mû gé, Topë ti. Ti pi(jé) to néñ ū há venh ke tû nî,” he tóg, Jesus ti.

11

*João Batista tÿ Jesus ki jémë
(Lc 7.18-35)*

¹ Jesus tÿ á mré mû tî ag mÿ tó kân kÿ tóg tá kâkutë mû sir, ū tÿ 12 (ke) ag mré. Kÿ tóg cidade kar mî tî mû sir, vênh kar kanhrân kÿ, ag mÿ Topë vî tón kÿ. ² Kÿ kejën João tóg ti kâme mëg mû. Se kÿ tóg nî nî, João ti, hâ ra tóg Jesus tÿ néñ han mû mëg mû sir. Kÿ tóg Jesus mÿ vênh vî jénég mû, á mré mû tî ag tÿ, João ti. ³ Kÿ tóg Jesus mÿ: “á hâ mÿ’?” he mû. “Ég tÿ ūn jâvânh mû mÿ tÿ á nî’? Topë tÿ ūn jénég mû hâ mÿ tÿ á nî’?” he tóg. “Ég mÿ ū jâvânh mân ke tû nî ha’, á pâte’?” he tóg, João Batista ti, Jesus mÿ.

⁴ Kÿ Jesus tóg ti mÿ vênh vî jénég mû gé sir. “Ha João mÿ ājag tÿ néñ vég mû tag ti tómñi, ájag tÿ néñ mëg mû tag ti, ha më,” he tóg. ⁵ “Tag han inh tî, ha më: ūn kyvó ag vÿ isugrîn êvânh há nÿtî. Ún kânhgrî ag vÿ mû há han mû, ū tÿ vênh kaga kren vânh han mû ên ag krenkren han inh tî, lepra han mû ag. Ún kutu ag vÿ êmë há nÿtî ha, ūn kâgter mû ag vÿ rînrîr mân nÿtî. Ún jagâgtar ag vÿ Topë vî mëg tî, ū tÿ kanhkâ tá nî ên tÿ tÿ ég pâ'i nînh ke to. ⁶ Kÿ tóg ti tÿ iso jykrén kónan tû nîn kÿ há' he mû. Kÿ Topë tóg ti ve há han mû. Tag tómñi, João mÿ,” he tóg, Jesus ti. ⁷ Kÿ ag tóg sir mû mû, João mÿ tó jé, ti mré mû tî ag.

Ag mûn kÿ Jesus tóg vênh e ag mÿ João kâmén mû. “Ājag tÿ êmâ tûg ja ra mûn kÿ, ti ve jé, kÿ ti jykre hÿn ne ri ke nî, ájag mÿ?” he tóg. “Kejën kâka tóg goj jagma krâ tÿ man man ke tî. João jykre mÿ ájag mÿ tag ri ke tû nî’? Hÿ, ri ke tû ti nî. ⁸ Kÿ ti jykre hÿn ne ri ke nî, ájag mÿ? Ti mÿ ájag mÿ ūn kur sînví ag jykre ri ke nî’? Vó, ūn kur sînví ag vÿ cidade mág tá nÿtî, pâ'i mág ìn krêm. ⁹ Kÿ ti jykre hÿn ne ri ke nî, ájag mÿ? Ti jykre mÿ ájag mÿ Topë vî tó tî jykre ri ke nî’? Hÿ, Topë vî tó tî vê mÿr. Hâ ra tóg Topë vî tó tî ag kâfór kar nî, João ti. ¹⁰ Topë vÿ João jénë, ti tÿ ijo tîg jé. Hâ kÿ tag tóg ti to rán kÿ nî, Topë vî ki, ha më. “Ha vé, á jo sóg ū jénênh mû, ti tÿ vênh kar jykre tÿ há' hen jé, á tîg ken jo,” he ja tóg nî, Topë ti, João to, iso ke gé,” he tóg, Jesus ti. “Ag jyvén jé tóg ke mû, kÿ tóg êpry kure ri ke nî, êmîn kurynh ri ke,” he ja tóg nî, Topë vî tÿ rán kÿ nî ki, João to. ¹¹ Ki hâ sóg tó mû, hâ kÿ sóg ke mû, ha më. Êprâ ke ag kâfór kar ti nî, João ti, Topë vî tón ki. Ú tÿ ga kri mû ag kâfór kar ti nî. Hâ ra ū tÿ hêñ ri ke ag tóg ū tÿ kanhkâ tá nî ên tÿ tÿ ég pâ'i nînh ke ên venh ke mû. Ag tÿ venh ke mû (hâ) ra ag tóg kâsir nÿtinh mû. Ún kâsir ên ag tÿ égno pë ên tóg João kâfór nînh mû, hâ ra,” he tóg, Jesus ti.

¹² “João Batista kâtig kar kÿ ég tóg vâsân kÿ (ég tóg) ū tÿ kanhkâ tá nî ên tÿ tÿ ég pâ'i nî venh ke mû. Ég vâsân kÿ ég tóg venh ke mû. ¹³ Topë vî tó tî ag kar vÿ Topë vî tó ja nîgtî. Kÿ tóg rán kÿ nî gé, Topë tÿ ég jyvén mû ti. Kÿ João tóg tó ja nî, ag nón. ¹⁴ João vÿ Elias ri ke nî. Tag to jykrén. Rán kÿ tóg nî, Topë vî tÿ rán kÿ nî ki, Elias kâtig mân ke ti, Cristo kâtig ken jo. Ti hâ vê, João hâ vê, Elias kâtig mân ên ti. ¹⁵ Ú nîgrêg nÿtî tÿ tÿ jémë jé, to jykrén jé,” he tóg, Jesus ti.

¹⁶ “Úri ke ag vÿ ge nÿtî gé, ha më. Gîr ag ri ke ag tóg nÿtî. Gîr ag vÿ jagnë mré kanhinnhir mügtî. Kÿ ag tóg ájag mré ke ag jé prêr tîgtî, “mû nÿ, kanhinnhir jé,” hen kÿ. Kÿ ag tóg kejën jûgjû tî. ¹⁷ “Ājag mÿ ég tóg vâkyn, kanhinnhir kÿ, hâ ra ájag ne vênh

gringrén jāvānh nýtī'," he ag tóg tī, gīr ag, jagnē mȳ. "Ājag vēnh gringrén jāvānh nýtīn kȳ ēg tóg vēsyrénh mū sir, ēg kanhinnhir kȳ, hā ra ājag tóg ēg mré fȳ jāvānh nýtī gé," he ag tóg tī gé, ón kȳ jagnē to jū kȳ, gīr ag. ¹⁸ Gīr tag ag ri ke ājag nýtī, João to, iso ke gé. João vȳ vākre ja nýtī, jēn mág tū, kron tū. Kȳ ājag tóg ti to: "jagrē kórég ti nī," he ja nýtī, ti vākre to. ¹⁹ Ti jāvo sóg vākrég tū nýtī, jēg sóg nýtī, kron sóg nýtī, kȳ ājag tóg iso: "ti hā ne jēn mág nýtī", ti hā ne kronkron nýtī, ti hā ne governo mȳ jānkamy mág tī ag to há nýtī, ti hā ne Topē vī mranh tī ag hā to há nýtī", he ājag tóg sir, iso, ēprā ke fi kósin to. Kȳ João jykre tóg ājag mȳ kórég nȳ, ti vākre to. Jāvo inh jykre tóg ājag mȳ kórég nȳ gé, inh vākrég tū to. Hā ra ēg tȳ ū jykre tugnȳm kȳ ēg tóg ti jykre há ēn ki kanhró nýtī sir. Kȳ tóg tȳ Topē krē nī sir, ūn jykre há ti, kȳ ēg tóg ti ki Topē jykre ki kanhró nýtī sir," he tóg, Jesus ti. Ti tȳ ag mȳ João kāmén hā vē.

*Jesus tȳ cidade ū tá ke ag mȳ vī kónān
(Lc 10.13-15)*

²⁰ Kȳ Jesus tóg cidade tá ke ag mȳ vī kónān mū sir. Cidade tȳ hēn ri ke ki tóg ēg tȳ néen han vānh hyn han ja nýtī, milagre ti, hā ra ag tóg ājag jykre tovānh sór ja tū nýtī, ti ki ag tóg ge sór ja tū nýtī. Hā kȳ tóg sir ag to vī kónān ja nī, ha mē. ²¹ "Sȳ cidade tȳ Corazim ki ke ag mȳ tag tó sór mū, ha mē," he tóg. "Kórég ve jé ājag tóg ke mū," he tóg. "Sȳ cidade tȳ Betsaida ki ke ag mȳ tag tó sór mū, ha mē," he tóg. "Kórég ve jé ājag tóg ke mū gé," he tóg. "Milagre tȳ hēn ri ke hyn han isóg ājag mȳ, hā ra ājag tóg ājag jykre tovānh sór tū nýtī," he tóg. "Cidade tȳ Tiro tá, cidade tȳ Sidom tá sóg ēg tȳ néen han vānh ēn hyn han ja tū nī. Sȳ tá milagre ēn hyn han mū ra ag tóg ājag jykre tovānh mū vē, vāsȳ," he tóg. "Kygfȳ ag mū vē, ājag mȳ e tīn kȳ, ag jykre pāno ēn, sȳ ag mȳ tō (hā) ra. Ag jāvo ājag tóg tovānh sór tū nī, to jykrén sór tū nī," he tóg. ²² "Tiro tá ke ag vȳ vēsyrénh ke mū, kurā tȳ ēgno ēn ki, Sidom tá ke ag ke gé, ag jykre pāno to. Hā ra ājag tóg ag vēsyrénh kāfór han ke mū, ha vēmnī, ājag tȳ inh vēg mū ra inh ki ge sór ja tū nīn kȳ. Ki hā sóg tó mū," he tóg, Jesus ti.

²³ "Sȳ cidade tȳ Cafarnaum ki ke ag mȳ tag tó sór mū, ha mē," he tóg. "Ūri tóg ver ājag mȳ sér tī," he tóg. "Ājag tȳ kanhkā jykre vēg nýtī ra ājag tóg to jykrén tū nī, hā kȳ ājag tóg nūgme ki vár ke kān mū. Cidade tȳ Sodoma tá ke ag vȳ ājag jykre pāno to kāgter. Ag tȳ sȳ ājag mȳ néen han mū vēg mū ra ag vāsȳ to jykrén mū vē, kȳ ag kāgter ke tū nī vē. Kȳ ēg tȳ ūri ag jamā ve vē vē. ²⁴ Kurā tȳ ēgno ki ag tóg vēsyrénh ke mū, Sodoma tá ke ag. Hā ra ājag tóg ag vēsyrénh kāfór han ke mū, sȳ vēnh kar jykre tugnȳm ke kurā ēn kā, ājag tȳ inh vēg mū ra inh ki ge sór ja tū nýtīn kȳ," he tóg, Jesus ti.

*Jesus tȳ ēg krī tȳ kānhvy' henh ke
(Lc 10.21-22)*

²⁵ Kȳ Jesus tóg tag tó mū gé, ha mē. "Jóng," he tóg. "Tȳ ã tóg kanhkā tān ag kāfór kar nī, kar ã tóg tȳ ēprā ke ag kāfór kar nī gé," he tóg. "Inh mȳ tóg há tī, ã tȳ néen han mū ti. Ú tȳ: "ki kanhró mág inh nī," he mū ag mȳ ã tóg ã jykre ven ja tū nī. Ag mȳ ã tóg kāmén ja tū nī. Ú tȳ gīr ri ke ki kagtīg ag hā mȳ ã tóg ven ja nī, ã jykre ti," he tóg.

²⁶ "Hȳ, hā vē. Æ tȳ néen to jykrén mūn hā vē, hā kȳ ã tóg ag hā mȳ ã jykre ti nīm. Hā ra tóg há tāvī nī, jóng," he tóg, Jesus ti.

²⁷ Kȳ tóg ag mȳ: "inh jóng tóg inh mȳ tovānh kān, ã tȳ néen han ja kar ti," he mū. "Kȳ ū pi(jé) ti kósin ki kanhró nī! Inh jóng hā ne inh ki kanhró nī! Kȳ ū pi(jé) inh jóng ki kanhró nī gé". Inh hā ne ti ki kanhró nī, isȳ tȳ ti kósin nīn kȳ. Hā ra sóg ājag mȳ ti kāmén jé kātī mū, inh jóng ti. Isȳ tag to ūn kuprēg mū ag hā mȳ sóg ti kāmén tī, inh jóng ti," he tóg.

²⁸ "Ājag jagāgtar nýtīn kȳ, ājag tȳ Topē vī ki króm ki kagtīg nýtī tugrīn jagtar nýtīn kȳ iso kāmū jēg. Nén ū tȳ ājag mȳ jagy tīn kȳ iso kāmū jēg. Ājag krī tȳ sóg kānhvy' henh mū mȳr, ha mē," he tóg. ²⁹ "Inh mré kāmū jēg. Ājag kanhrān jé sóg ke mū. Komēr hā sóg vī tī. Inh pi(jé) vēsȳ ūn mág han tī, vī tar han vānh sóg nýtī. Ājag tȳ iso kāmū kȳ ājag krī tóg há' henh mū, ha vēmnī. Kuprā' he jé tóg ke mū, ājag krī ti, ha vēmnī," he tóg. ³⁰ "Inh

jykre pi(jé) kufy ní', ãjag mý'. Isý ãjag mý nén tó mū pi(jé) han kórég ní'," he tóg, Jesus ti.

12

*Jesus tý věnhkán ke kurā to pā'i
(Mc 2.23-28; Lc 6.1-5)*

¹ Kején Jesus tóg trigo jo ēpý mī tī mū, ti mré mū tī ag tóg ti mré mū mū. Věnhkán ke kurā ki ke vě, hā ra ag tóg kókinkír mū, vějén vég tū nín ký. Hā ký ag tóg trigo mó ēn tý kam ke ký ko mū sir. ² Ký Fariseu ag tóg ag vég mū. Ký ag tóg Jesus mý vī mū. "Ha vé," he ag tóg mū ti mý. "Ã mré mū tī ag ne tóg ãjag tý nén han ke tū han mū ha', věnhkán ke kurā ki'. Věnh rānhráj vě mýr, ag tý trigo tý kam ke ti," he ag tóg, Jesus, mý.

³ Hā ra Jesus tóg ag mý: "vó," he mū. "Davi tý nén han mū to jykrén ní," he tóg. "Ti kókír nín ký tóg ã tý nén han ke tū han gé, ti mré mū tī ag mré, hā ra Topē pi(jé) ti to jū mū', ti tý ã tý nén han ke tū han mū ra. ⁴ Tag han ja ti ní, ha mě. Topē jo īn kára rā ký tóg tá Topē jamí ēn kó, tý ã tý konh ke tū ra. Ký tóg ã mré mū tī ag mý vin gé, Topē jamí ēn. Topē tū ki rīr tī ag tý konh ke ja vě vě, Topē jamí ēn, hā ra tóng ko ja ní, ti tý tý Topē tū ki rīr tī tū ra, Davi ti. Hā ký tóng rán ký ní, Topē vī tý rán ký ní ki," he tóg, Jesus ti.

⁵ "Ký Topē tū ki rīr tī ag jykre to jykrén ní gé. Tý věnhkán ke kurā ra ag tóg rānhráj mūgtí, Topē jo īn krém, hā ra ag tóg Topē tū ki rīr tī. Hā ký ag tóg tý věnhkán ke kurā ra ki věnhkán tū nígtí gé, ge ra ag jykre tóg há ní, Topē mý. Hā ký tóng rán ký ní gé, Topē vī tý rán ký ní ki. ⁶ Ha mě, Topē jo īn vý tý Topē tū ní. Ký ag tóng ti tū ki rīr tī, tý věnhkán ke kurā ra. Hā ra sóg Topē jo īn káfór ní, Topē mý. Hā ký inh mré mū tī ag tóng Topē mý há nýtí, ag tý věnhkán ke kurā ki věnhkán tū ra," he tóg, Jesus ti.

⁷ "Ký Topē vī tag to jykrén ní gé, ha mě. "Ãjag tý jagně jagāgtān ký tóng inh mý há tī," he ja tóng ní. Topē ti. "Ký tag tóng inh mý ãjag tý inh mý nén ū pūn káfór ní, ãjag tý jagně jagāgtān tag ti," he ja tóng ní. Topē ti. Æjag tý tag to jykrén mū ra ãjag tóng inh mré ke ag to jūnh ke tū ní vě. Ag kókír vě mýr. Nén ū kórég han ja tū ag tóng ní," he tóng, Jesus ti. ⁸ "Hā ra sóg tý věnhkán ke kurā to pā'i ní. Tý sóg ēprā ke fi kósín ní" he tóng, Jesus ti, Fariseu ag mý.

*Jesus tý ūn nígtí tóng tý há' he
(Mc 3.1-6; Lc 6.6-11)*

⁹ Ký tóng ēmā ēn tá kutě ký ēmā ū ra tī mū, ký tóng ēg věnh kanhrān jafā kára rā mū sir. ¹⁰ Tā ū tóng ní ní, ti nígtí tóng tóng ja ní. Ký ag tóng Jesus mý: "mý há ný vý, ēg tý věnhkán ke kurā ki ū kygtāg ke ti?" he mū. Hā ra ag tóng pā'i ag mý: "věnhkán ke kurā ki tóng Topē vī mranh tī, ū kygtāg ký," he sór mū. Hā ký ag tóng ti ki jémēg mū. Ag mý tóng tý věnh rānhráj ní, ū kygtāg ti. Věnhkán ke kurā ki ēg něji ū kygtāg ke tū ní.

¹¹ Hā ra Jesus tóng ag mý: "ãjag mēg tý věnhkán ke kurā ki kágno ki kutě ký, ãjag mý ti kunūnh ke tū ní, tý věnhkán ke kurā nín ký?" he mū. "Ti kunūnh jé ãjag tóng ke mū. Ký to jykrén ní. ¹² Ēg mré ke vý ēg mēg káfór ní," he tóng. "Ký tóng há ní, ēg tý ēg mré ke kygtāg ký, tý věnhkán ke kurā ra," he tóng.

¹³ Ký tóng ūn nígtí tóng ēn mý: "ã nígtí tý krýg' hé," he mū. Ký tóng tý krýg' he mū sir. Hā ra tóng há' he mū. Ti nígtí há ēn hā ri ke tóng ní, ti nígtí kórég ja ti.

¹⁴ Ký Fariseu ag tóng jūgjū ký pa mū sir, īn ēn ki. "Ēg hýn hě ri kenh mū, ti téni jé?" he ag tóng mū, Jesus to. ¹⁵ Hā ra Jesus tóng ki kanhró ní, ag tý ti téni sór mū ti. Ký tóng sir tá kákutě mū, ēmā ū ra tīg jé.

Isaías tý Jesus kámén ja

Ti tīg ký ūn tý hěn ri ke ag tóng ti nón mū mū sir, ūn kagyga ag ke gé, fag ke gé. Ký tóng ag tý há' he kán mū sir, fag tý ke gé, Jesus ti. ¹⁶ Ký tóng ag mý: "ker isý ãjag tý há' he kámén hě'," he mū. ¹⁷ Hā ra tóng rán ký ní gé, ti tý ag tý há' he mū tag ti. Isaías ti, ū tý vásý Topē vī rán tī ēn hā vý Jesus to tag rán ja ní, ti tý Topē vī tó ký. ¹⁸ Topē vī tag tó ja ti ní, ha mě: "ha vé, sý ūn kuprēg mū ēn," he tóng, Topē ti," he ja tóng ní, Isaías ti. "Inh camarada ri ke

ti nĩ, ti tÿ isÿ néñ to mû ën ki króm há han kÿ. Inh fe pë vëgtî, sÿ ti ve kÿ tóg inh mÿ sér tî. Ti hă mÿ sóg inh kupríg jénéh mû, kÿ tóg inh vĩ tónh mû sir. Fóg ag mÿ tóg tónh mû, kanhgág ag mÿ ke gé, isÿ ag jykre tugným ke ti,” he tóg, Topë ti,” he ja tóg nĩ, Isaías ti. ¹⁹ “Ví jû han ke tû ti nĩ, jû kÿ vî tar han ke tû ti nĩ gé. Re tá ag tóg ti vî mëngh ke tû nĩ gé. Komér hă tóg vînh mû,” he tóg, Topë ti. ²⁰ “Eprâ ke ag tÿ inh vî mranh kÿ ag tóg vân tÿ ã tÿ tóg’ he kÿ kam ke ën ri ke nÿtî. Hă ra ti pi(jé) ag tÿ kam ke kän ke mû’, isÿ ū to: inh fe, he mû ën ti. Néj gru tÿ nhyn ke sór ri ke ag nÿtî gé. Ti pi(jé) ag tÿ nhyn kenh ke mû’, hă ra’. Ag mÿ tóg vî há han ke mû. Tag kar kÿ sóg kején vênh kar jykre tugným ke mû. ²¹ Ën kă ū tÿ ti ki ge kÿ nÿtî ag hă vÿ krenkren ke mû, fóg ag mré hă, kanhgág ag mré hă,” he tóg, Topë ti,” he ja tóg nĩ, Isaías ti, Jesus to. Hă ra tóg ge nÿgtî.

*Jesus tÿ Japo jykre tó
(Mc 3.20-30; Lc 11.14-23)*

²² Kején ag tóg Jesus to ū pére kâmû mû, ūn kyyó. Ví vânh tóg nî gé. Hă ra tóg jagrë kórég nî gé, hă kÿ tóg ge nÿgtî. Kÿ Jesus tóg ti tÿ há’ he mû sir. Kÿ tóg vî há’ he mû sir. Ve há’ he tóg mû gé sir. ²³ Kÿ tóg vênh kar mÿ e tâvî tî. Kÿ ag tóg jagnë mÿ: “Davi kósin ën tû mÿ’?” he mû sir, Jesus to. “Ü tÿ vâsÿ rán kÿ nî ën tû mÿ’?” he ag tóg mû. Ag mÿ tóg ti hă nî ve nî.

²⁴ Kÿ Fariseu ag tóg mëg mû sir, Jesus tÿ ti tÿ há’ he mû ti. Hă ra ag tóg Jesus to: “jagrë kórég ti nî,” he mû. “Nén-Kórég ag pâ'i tÿ ti jagrë nî, Belzebu ën tÿ,” he ag tóg mû. “Hă kÿ tóg Nén-Kórég ag pan tî, hă kÿ tóg ag jagrë kórég ag pan tî. Nén-Kórég ag pâ'i jykre tÿ tóg ag pan tî,” he ag tóg, Fariseu ag.

²⁵ Hă ra Jesus tóg ki kanhró nî, ag tÿ néñ to jykrén mûn ki. Kÿ tóg ag mÿ: “pâ'i pir krëm ke ag tÿ jagnë kato tëgtën kÿ ag tóg jagnë kâgtén kän ke mû,” he mû. “Ëmâ pir ki ke ag tÿ jagnë kato tëgtë kÿ, ïn pir krëm ke fag tÿ jagnë kato tëgtë kÿ fag tóg vênh kâpâm kÿ nÿtinh mû, kÿ fag tóg jagnë kâgtén kän ke mû. ²⁶ Ge ti nî gé, Nén-Kórég ag. Nén-Kórég tÿ Nén-Kórég ū kutëm kÿ tóg Nén-Kórég ag tÿ jagnë kato tëgtë han mû sir. Kÿ ag tóg jagnë tÿ tû' henh ke mû gé, Satanás ag. ²⁷ “Belzebu tÿ tóg Nén-Kórég ag pan tî,” he ãjag tóg tî iso. Jävo ãjag mré ke ag hÿn vênh jykre tÿ ne tÿ vênh jagrë kórég ag pan tî? Ag mÿ Nén-Kórég ag jykre ki ag pan mû gé’, Topë jykre ki mÿ vó? Topë jykre ki ag tóg ag pan tî. Ñag tÿ tag to jykrén kÿ ãjag tóg inh jykre há ki kanhrän ke mû vë,” he tóg ag mÿ, Jesus ti. ²⁸ “Topë kupríg jykre tÿ sóg Japo ag pan tî mÿr. Topë kupríg tÿ Japo ag pan kän kÿ Topë tóg tÿ ëg pâ'i nî vë mÿr. Tag to jykrén nî,” he tóg, Jesus ti.

²⁹ mân sór kÿ, ti ïn tá, kÿ ëg tóg ti se vén tî, ke tû nî (mû) ra tóg ã tû ki rîr ke mû, kÿ ëg tóg ti tû mân tÿ hë ri kenh ke tû nÿgtî, ti tar nîn kÿ. Ëg tÿ ti se kar kÿ ëg tóg ti tû mág mû sir,” he tóg. “Ge ti nÿgtî, sÿ néñ han mû ti. Tar ti nî, Japo ti. Hă ra sóg hur ti sé, hă kÿ sóg ti tû ag kygvän ke mû sir. Ag jagrë kórég pan sóg mû sir,” he tóg, Jesus ti.

³⁰ “Ñag tÿ tÿ inh mré ke tû nÿtîn kÿ ãjag tóg inh kato tëgtë mû. Ñag tÿ inh mré êprâ ke ag tÿ Topë to kâmû han tû nîn kÿ ãjag tóg ag kâmû kamëg mû,” he tóg.

³¹ “Hă kÿ sóg ãjag mÿ tó mû. Ñag tÿ Topë vî mranh mû ra tóg ãjag mÿ vênh pâte fón sór mû, Topë ti. Ñag tÿ Topë to vî kónän mû ra tóg ãjag mÿ vênh pâte fón sór mû gé. Ñag tÿ hă ra Topë kupríg to: “Japo tÿ ëg jagrë vë,” hen kÿ tóg ãjag mÿ vênh pâte fón mân ke tû nî ha sir, Topë ti,” he tóg, Jesus ti. ³² “Ñag tÿ iso vî kónän mû. Ñag tÿ hă ra Topë kupríg to vî kónän kÿ tóg ãjag mÿ vênh pâte fón mân ke tû nî ha. Ñag tÿ ga kri mûn kÿ tóg ãjag mÿ vênh pâte fón mân ke tû nî, Topë ti, ãjag ter kar kÿ tóg ãjag mÿ vênh pâte fón mân ke tû nî gé,” he tóg, Jesus ti.

*Ka to comparação
(Lc 6.43-45)*

³³ “Ëg tÿ ka kanë ko há krän kÿ ti kanë vÿ ko há nî, ëg tÿ ka kanë ko vânh krän kÿ ti kanë vÿ ko kórég nî gé. Ëg tÿ ti kanë ve kÿ ëg tóg: “ün kanë ko vânh ja vë,” henh ke mû. Ge ti nÿgtî, ëg jykre ti. Ün jykre há tóg há nî, ün jykre kórég tóg kórég nî gé. ³⁴ Pÿn ri ke ãjag nÿtî. Kórég tâvî ãjag nÿtî, hă ra ãjag tóg ón kÿ néñ ū há tó sór tî. Ëg jénky ki tóg kutë

tī, ēg tī nén to jykrén mū ti. Ēg jykre kórég tāvī nín kī ēg tógrén nén ū kórég tāvī tō tī. Hā kī ājag pi(jé) tō há han tī'. ³⁵ Ün jykre há vī nén ū há kar to jykrén tī, kī tógrén ēg mī tō há han tī gé sir, Ün jykre kórég vī nén ū kórég kar to jykrén tī, kī tógrén ēg mī tō kónan tī gé sir," he tógrén, Jesus ti.

³⁶ "Ki hā sóg tō mū ājag mī, hā kī sóg ke mū kurā tī ēgno ki, sī vēnh kar jykre tugným ke kurā ūn ki sóg ājag vī tugným ke mū. Kī ājag tī ón kī vī ja nín kī sóg ūn venh ke mū gé. Ājag tī nén tō ja kar tugným jé sóg ke mū, ha vēmnī," he tógrén, Jesus ti. ³⁷ "Ājag tī vī há han ja nín kī ājag tógrén inh mī há nýtī gé. Ājag tī vī kórég han ja nín kī ājag tógrén inh mī kórég nýtī. Kī ākato tē mū ag mī Topē jykre tón hā vē.

*Ag tī milagre ve sór
(Mc 8.11-12; Lc 11.29-32)*

³⁸ Kī Topē vī to professor ū ag tógrén Fariseu ū ag mré Jesus mī: "Senhor," he mū. "Ēg tī ūtī milagre han venh há tógrén tī," he ag tógrén mū, Jesus mī.

³⁹ Kī Jesus tógrén ag mī: "kórég ājag nýtī," he mū. "Topē ki ge sór vānh ājag tógrén nýtī," he tógrén. "Ājag tī milagre ve sór mū tag venh ke tū ājag tógrén ū. Nén pir hā ve jé ājag tógrén ke mū, hā vī: Jonas tī nén ve ja ūn ri ke, he mū, vāsý Topē vī tō tī ūn tī nén ve ja ūn ri ke.

⁴⁰ Jonas ūn vī goj tān nug kākā ūn ja ūn, kurā tāgtū ki, kuty tāgtū ki ke gé. Tag ri ke ve jé sóg ke mū gé. Ga krēm sóg nýnh mū, kurā tāgtū ki, kuty tāgtū ki ke gé. Tī sóg ēprā ke fi kósin ūn," he tógrén, Jesus ti.

⁴¹ "Kī Nínive tá ke ag vī ājag kato vīnh ke mū sir, kurā tī ēgno ki, ha vēmnī. Ag tī Jonas vī mē kī ag tógrén ājag jykre kórég tovānh, Nínive tá ke ag. Tī sóg Jonas kāfór ūn, hā ra ājag tógrén ājag jykre kórég tovānh sór tū ūn, sī Nínive tá ke ag jāvo ājag mī tō mū ra. Hā kī ag tógrén ājag jykre kórég tónh ke mū, kurā ūn kā, ha vēmnī. ⁴² Kī pā'i mág ūn fi, pā'i tī rainha ūn fi, ūtī kanhkā fyn ja tá kātīg ja ūn fi vī nýnh ke mū gé, kurā tī ēgno kā. Ājag mré fi tógrén jéh ke mū, kī fi tógrén ājag to vī kónan ke mū gé. Kanhkā fyn ja tá fi tógrén kātīg ja ūn, vāsý, fi tī Salomão vī mē jé. Salomão kāfór vī tī inh ūn, hā ra ājag tógrén inh vī jēmē jāvānh nýtī," he tógrén, Jesus ti.

*Vēnh jagrē kórég jykre
(Mc 11.24-26)*

⁴³ "Kejēn sóg vēnh jagrē kórég ū kutēm mū. Kī sóg ga kórég mī tī mū, ti jagrē ūn ti. Goj venh ke tū tógrén ūn tá. Vēnhkán ke tū tógrén ūn gé, ti tī hē ri ken kī vēnhkán ke tū tīn kī.

⁴⁴ Kī tógrén vāhā to jykrén mū sir. "Inh hýn ūn ra tīg mān ha, sī ūn kākutē ja ūn ra. Inh mī tógrén tī ūn ri ke ja ūn. Kī inh hýn tógrén ti kāra rā mān ha," he tógrén mū sir, ti jagrē ja ūn ti. Kī tógrén ti venh tī mū sir. Hā ra tógrén sir krī há ūn, kī tógrén ti mī ūn há ri ke ūn sir, in prur, ūn kuprā, ūn sīnvī ri ke. ⁴⁵ Kī tógrén Nén-Kórég tī 7 (ke) ag mī tónh tī mū sir. "Ha kāmū jēg he tógrén mū sir. Hā ra ag jykre pāno tógrén ti jykre pāno kāfór ūn. Kī ag kar tógrén ūn ūn kāgē mū, tī ag ti jagrē nýtī, isý ūn mī ti jagrē pir kutēm ja ūn ti. Hā kī to, kórég tāvī ūn sir. Ti jagrē pir kutēm inh ūn vē, hā ra tī 8 (ke) ag tógrén sir tī ti jagrē nýtī, ti tī inh ki rā tū ūn kī. Ājag mī tógrén ge nýnh mū, kurā tī ēgno ki. Üri ājag jykre vī pāno ūn. Hā ra kurā ūn ki tógrén sir pāno kāfór nýnh mū. Kī ājag tógrén sir to jagtar tāvī nýtīn mū," he tógrén, Jesus ti.

*Jesus mré ke pē fag
(Mc 3.31-35; Lc 8.19-21)*

⁴⁶ Ti tī ver tī vēmén kī ti mýnh fi tógrén tá jun mū sir, ti jāvy ag mré. Ti mī fag tógrén vēnh vī jēnēg mū, fag tī ti mré vēmén jé. ⁴⁷ Kī ūtī tógrén ti mī tónh kātī mū. "Ā mýnh fi vī re tā jē, ā jāvy ag mré. Fag tī ā mré vēmén ke nēji," he tógrén, Jesus mī. ⁴⁸ Kī tógrén ūtī tī mī tō mū ūn mī: "inh mýnh fi mī inh ve sór mū', inh jāvy ag mré?" he mū. "Inh mýnh pē fi pijé', inh jāvy pē ag pijé'," he tógrén. ⁴⁹ Kī tógrén ti mī ā mré mū tī ag ven mū sir, ā nīgē tī. Kī tógrén ti mī: "inh mýnh pē fi hā vē, inh jāvy pē ag hā vē," he mū, ā mré mū tī ag to. ⁵⁰ "Ütī inh panh tī kanhkā tá ūn vī ki króm mū vī tī inh jāvy pē ag nýtīn mū, inh ve pē fag ke ge, inh mýnh pē fi ke gé," he tógrén, Jesus ti.

13

*Nén fy to comparação
(Mc 4.1-9; Lc 8.4-8)*

¹ Kurā ēn kā Jesus tóg īn tá kākutē mū, kÿ tóg goj nig ra tī mū. Tá tóg nī nī sir. ² Kÿ ū tÿ hēn ri ke ag vÿ tá v nh m n m n sir, ti r  h , kÿ t g canoa k k  n  m n sir, jo  n e  n ag t g nig fyr t  n t . ³ K y t g ag kanhr n m n sir. Ag m y t g compara o t  h n ri ke hyn han m n. K y t g ag m y: “ u t  Top  v i t m u v y ge n t nh m n, ha m e,” he m u. “Kej n  t g n n  f y v v m t m u,” he t g. ⁴ “Ti t v v m k y ti fy  u t g  p ry kri,  m n kri kut  m n, k y s s t g ti ko m n sir. ⁵ Ti fy  u t g p r o kri kut  m n, ga e t u ki. K y t g k nhmar mur m v , ga s i  n ki. ⁶ H ra r a t g  t   eg n n o k sa k y (t g) ti p n m n. Ti j re han t u n n k y t g t g m n. ⁷ Ti fy  u t g s nh k ki kut  m n, k y s nh t g t i mr  mur m n, k y t g ti kri r m  m n. K y t g t u’ he m n sir. ⁸ Ti fy  u t g ga h  kri kut  m n, k y t g mur h  han m n, mog h  han t g m n, kan  h  han t g m n g .  U t g kan  t y 100 (ke) han, jo  u v y t g kan  t y 60 (ke) han, jo  u v y t g kan  t y 30 (ke) han. ⁹  U n igr g n t  t y j m e j , he t g, Jesus ti.

* g t y compara o to v nh kanhr n ke
(Mc 4.10-12; Lc 8.9-10)*

¹⁰ K y ti mr  m n t i ag t g ti to k m n m n, k y ag t g ti m y: “ a t y ne t o n e?” he m u. ¹¹ K y Jesus t g ag m y: “ ajag h  ne  u t y kanhk  t  n   n t y  eg p a’i n   n ki kanhr  n t nh m n”, he m u, “ u t y inh jo n n t o ja t u  n t i,” he t g m n. “H ra  n e  n ag v y ki kanhr n k n ke t u n ,” he t g. ¹² “H k y t g ge n .  U t y n n to jykrén h  han k y t g  u to jykrén m n’,  u to jykrén m n’ he m u. Kom r  h  t g to jykrén k n ke m n.  U t y n n to jykrén t u n n k y t g ti m y t u’ he m u, ti t y to jykrén s i han k y. ¹³ H k y s og  n e  n ag m y compara o han m n, ag t y m e h  han s r t u n t nh k y. K y ag t g  n k y m e g  m n ra ki k gt g n t , to jykrén t u ag n t  sir. ¹⁴ H ra t g r n k y n i g . Isa s t y v s y Top  v i t o k y t g tag t o ja n , ha m e. “M e j   ajag t g ke m n  n k y, h ra  ajag t g to jykrén t u n n h  m n, k y  ajag t g ki k gt g n t nh m n. ¹⁵ Povo tag ag v y k r  t u n t , n igr g kutu ag t g n t  g , kan  kyv  ag t g n t  g , ag t y n n  ve s r t u n t nh k y, ag t y j m e s r t u n t nh k y, ag t y to jykrén s r t u n t nh k y ke g . H k y ag t g inh ki ge s r t u n t nh g , k y s og ag t y h ’ henh ke t u n i g , he ja t g n , Isa s ti, povo tag to,” he t g, Jesus ti.

¹⁶ “Ag j v o  ajag h  v y n igr g h  n t , h k y  ajag t g ag j v o j m e h  han m u. ¹⁷ Ha m e,  u t y h n ri ke ag v y inh ve s r e ja n gt , v s y,  ajag t y  uri v g m u tag ti. H ra ag t g inh k at g ke jo k gt r. Top  v i t o t i ag v . Jykre kuryj ag n t  ja n , h k y ag t g  ajag t y n n v g m u tag ve s r e ja n gt . H ra ag t g ve ja t u n gt , m e ja t u ag n gt ,  ajag t y  uri n n m e g  m u ti. Ag t y v g t u ra ag t g k gt r.  ajag h  ne m e g  m n’, inhh ’, he t g, Jesus ti. Ti mr  m n t i ag m y t g ke m u.

*Jesus t y n n fy to compara o k m n
(Mc 4.13-20; Lc 8.11-15)*

¹⁸ “K y s og  ajag m y k m n m u, n n fy kan  tag ti, ha m e. ¹⁹  U t g kej n  n k y Top  v i m e g  m u, ti t y t y  eg p a’i n  ti. H ra t g to jykrén t u n ,  t y  n k y m e n k y. K y N n-K r g v y ti m y t y t u’ he m u sir, ti t y m e ja ti t y. K a jatu t g n  sir.  p ry kri,  m n kri kut  m u  n h  v . ²⁰ K y ti fy  u t g p r o kri kut  m u.  U v g g . Top  v i m e g  t g m u g . K y t g k nhmar: “hej,” he m u sir. Ti m y t g s r t i. ²¹ H ra t g t y n n kr  j re t u ri ke n  m y. K y t g t g s i han m u, Top  mr . N n  j agy kut  k y t g Top  tov n h  m u sir,  u t y Top  v i t ug n ti kato t e k y. K nhmar t g tov n h  m u. ²² Ti fy  u t g s nh k ki kut  m u.  U v g g . Top  v i m e g  t g m u g . H ra t g  r nhr j h  m i  ekr g m u sir. N n kar to  n t g m u sir,  n k y rico n  s r j . H k y Top  v i t g ti m y kat  t i sir. K y t g han t u n  sir, kan  ti. ²³ Ti fy  u t g ga h  kri kut  m u.  U v g g . Top  v i m e g  t g m u g . M e k y t g to jykr n m u sir. K y t g kan  han m u sir. K y  u v y t g kan  t y 100 (ke) han, jo  u v y t g kan  t y 60 (ke) han, jo  u v y t g kan  t y 30 (ke) han,” he t g, Jesus ti.

V nh to compara o

²⁴ Kÿ tóg comparaçao ū han kÿ: “Nén-Kórég tÿ inh rãnhraj kókén sór mû vÿ ge nÿnh mû, ha më,” he mû. Kÿ tóg: “ú tÿ kanhkâ tá nñ ên tÿ tÿ ëg pâ'i ní vÿ ge nñ, ha më,” he mû. “Kej  n   t  g n  n fy v  v  m mû, ti jap   tá, tÿ ti jakr   n  y j  . ²⁵ Kÿ t  g n  r t   mû, ti camarada ag ke gé. Kÿ ti kato t   mû ên t  g kutyg kÿ ra t   mû, ti jap   ên ra, kÿ t  g v  nh fy v  v  m mû, trigo fy ên k  m  . Kÿ t  g t   mû sir, v  nh fy ên v  v  m kar kÿ. ²⁶ Kÿ trigo t  g mur mû, mog t  g mû, kan   han t  g mû sir. H   ra v  nh t  g ti mr   mur mû gé. ²⁷ Kÿ ti camarada ag t  g   j  g patr  o m  t  n h  m   mû. “Trigo fy v  v  m   g t  g mû v  , h   ra v  nh t  g ti mr   mur mû. Ne n   h  y  ?” he ag t  g ti m  .

²⁸ Kÿ t  g ag m  : “  g kato t   mû ên rãnhraj h   v  ,” he mû. “  n h   ne is   k  k  g!” he t  g. Kÿ ag t  g ti m  : “k     g m   v  nh ên kun  nh ke t   n  ?” he mû.

²⁹ Kÿ t  g ag m  : “h  y,” he mû. “  j  g t   v  nh    kun  nh k   t  g   j  g t   ti p  n    kun  nh ha m   t  , v  nh mr  . Kÿ kun  nh t  g n  . ³⁰ V  nh h  y n   t  g trigo mr   mog mû gé. Kÿ   g t   kre k   sóg    t   kr  g mû m  t  n ke mû. “V  nh kre v  n n  ,” he j   sóg ke mû. “Ti kre kar k   ti t  gf  ,   g t   ti p  n j  . Kar k     j  g t  g trigo krenh ke mû, s   p  j  o kr  m vin han j  ,” he j   sóg ke mû,” he t  g, ag patr  o ti,” he t  g, Jesus ti. Ti t     t   ón k   Top   ki ge k   n  t     n ag t   jan h   v  .

Mostarda fy to comparaçao

(Mc 4.30-32; Lc 13.18-19)

³¹ Kÿ t  g ag m   n  n   t   mû gé sir. “  t   kanhkâ tá n   t     g p  i n   v   ge n  nh mû, ha m  ,” he t  g. “Ka t   mostarda fy ri ke t  g n  . Ti kr  n   g t  g t  ,   g jap   ki, ka t   mostarda fy ti. ³² K  sir ti n  t  , ti fy ti.   fy v   ti s   ri ke t   n  . Ti kr  n kar k   t  g mog mû. Kÿ t  g   g  ho ag k  f  r n  . P   m  g ti n  t  , h   k   s  s  i ag v   k  i kr  g t  , ti p   k  i,” he t  g, Jesus ti. Ti t     g t   ti v   t   v  n kar k   v  nh kar k  i r  m ke mû k  m  n h   v  .

Fermento to comparaçao

(Lc 13.20-21)

³³ Kÿ t  g ag m   comparaçao   t   mû gé sir, k   t  g: “Top   t     g p  i n   v   tag ri ke n  nh mû, ha m  ,” he mû. “  n t  t   fag t  g p  o han t  . P  o han j   fag t  g p  o j  gja jaf   t   fermento   n t   far  n mr   j  g  g t  . Fermento s     n t  p  o kar   n t  g s  n ke k  n t  ,” he t  g, Jesus ti. Ti v   t   v  nh kar k  i r  m ke k  m  n h   v  .

Jesus t   comparaçao t     g kanhr  n

(Mc 4.33-34)

³⁴ Comparaçao t   ge han t  g t  , Jesus ti, v  nh kar m  . “Top   t     g p  i n  nh ke mû v   ge n  nh mû,” he t  v   han t  g t   ag m  . ³⁵ H   ra t  g r  n k   n   gé, Jesus t   comparaçao han ke mû ti. V  s  y Top   v   t     t     t     t  g Jesus k  m  n k   tag t   ja n   ti to, ha m  . “Comparaçao han j   sóg ke m  . Inh jo t   ja t     n t   j   sóg ke m  .   v   tag m   ja t   n   ver, s   t  n h   ke m   tag,” he ja t  g n  , Top   v   t     t     n, Jesus to. H   ra t  g h   t  , Jesus ti.

Jesus t   v  nh to comparaçao k  m  n

³⁶ Ag m   k  m  n k  n kar Jesus t  g v  nh e   n r   k     n k  ra r  m  . K   ti mr   mû t   ag t  g ti to k  m   mû, ti ki j  m   j  . “  g m     t   ag m   k  m  n ja   n ti t  o m  n n  ,   t   ag m   trigo mr   v  nh t   ja   n ti.   g t   ver to jykrén t     t  g t  ,” he ag t  g mû, Jesus m  .

³⁷ Kÿ t  g ag m   k  m  n mû. “  pr   ke fi k  s  n v   trigo fy v  v  m mû. Inh h   v  ,” he t  g mû. ³⁸ “Ga h   to sóg:   p  y, he mû. K   trigo   n v   Top   kr   ag ri ke n  t  , k   v  nh v   N  n-K  r  g kr   ag ri ke n  t  . ³⁹   t   ag han mû v   t   Japo ti n  , N  n-K  r  g   n kr   ag. Ti colher ke kur   h   v  : kur   t     gno, he mû.   t   trigo colher ke mû ag v   t   Top   t   j  gn   jaf   ag n  t  . ⁴⁰ Kur   t     gno ki ag t  g   g t   v  nh p  n   n ri ke han ke mû, Japo t   ag t  .

⁴¹   pr   ke fi k  s  n   n, inh h   v   is   j  gn   jaf     n ag j  gn  nh ke mû sir, k   ag t  g   t   v  nh jykre p  o han mû kar ag g  nh k  n ke mû,   t     t     t   ag m  : “ha jatun m   Top   v   m  ranh,” he mû kar ag ke gé. ⁴² Ag g  nh k   ag t  g p  i gru m  g   n ki ag v  m ke mû sir. T   ag t  g v  s  r  n h  m  n t  .   j  g j   t   ag t  g gyngyn henh ke mû, gangan ke j   ag t  g ke mû, j   k  , v  s  r  n k   ke gé. ⁴³ K     n jykre kuryj ag v   há p   n  t  n mû, s  nv  , k  kov, r   gru ri

ke, ag tý ãjag jóg tá nýtinh ken ký sir, ag tý ū tý kanhká tá ní ên tý tý êg pã'i ní ven ký. Ún nýgrêg nýtih tý tý jémé je,” he tóg, Jesus ti.

Êpý ki jãnkamy to comparação

⁴⁴ “Ký êg tý ū tý kanhká tá tý êg pã'i ní venh ke vý tag ri ke ní gé, ha më. Ú tý ã patrão japý tá jãnkamy ne kunúnh ký péju män ký ním ri ke tóg ní. Ti péju män ký tóg ã tý néñ kar fón kän mû sir, ti kaja to êpý ên vyn je sir. Êpý ên vyn kar ký jãnkamy ên vý tý ti tû ní sir,” he tóg, Jesus ti. Ti tý êg mý êg tý ti ki rã sór ký êg tû fón kän tón hã vë.

Pérola to comparação

⁴⁵ “Êg tý ū tý kanhká tá ní ên tý tý êg pã'i ní venh ke vý tag ri ke ní gé, ha më,” he tóg mû gé. “Negociante ū tóg jãnska han jafã tý negociar he tû, pérola tý. Hâ ký tóg ūn há kuprêg tigtí. ⁴⁶ Kején tóg ūn há pê ū vég mû sir, ūn kaja e. Ký tóg ã tû vâm kän mû sir, ã tý ūn sînví pê ên kajam je, ti tý tû ní je,” he tóg, Jesus ti. Ti tý êg mý êg tý ti ki rã sór ký êg tû vâm kän tó män hâ vë gé.

Rede to comparação

⁴⁷ “Êg tý ū tý kanhká tá ní ên tý tý êg pã'i ní venh ke to comparação vë gé, ha më,” he tóg mû gé. “Rede ri ke tóg ní, êg tý tý pirã kugmí jafã ên. Ti fig êg tóg tû, goj kâkâ, êg tý pirã kugmí je, kâkofár ke gé. ⁴⁸ Ki ti fón kar ký êg tóg nýgnýn mû sir, goj ki êg tóg pirã mré kâkofár gég tû. Génh ký êg tóg ūn mág ag hâ kuprêg tû, ma mû je. Ún kâsir ên togvanh êg tóg tû. ⁴⁹ Ge ti nýgtí, kurã tý êgno ki. Topê tý jêgnê jafã ag tóg ūn jykre kuryj ag kuprêg ke mû, Topê mý. ⁵⁰ Ún jykre pâno ag vâvâm je ag tóg ke mû, pí gru mág ên ki. Tá ag vêsrénh vë sir. ãjag jâ tý ag tóg gyngyn henh ke mû, tý ag gangan kej ke mû, jû ký, vêsrénh ký,” he tóg, Jesus ti. Ti tý ag mý êg tý ti ki rã sór je kâmén hâ vë.

Êg panh to comparação

⁵¹ Ký tóg ã mré mû tû ag mý: “ãjag mý tag to jykrén kän mû, sý ãjag mý néñ kâmén mû tag ti?” he mû. Ký ag tóg ti mý: “hý,” he mû sir.

⁵² Ký tóg ag mý: “ký tóg há tû,” he mû. “Ú tý Topê vî to professor ên, ti tý kanhká tá ní ên jykre ki rân ký tóg ge ní, ha më,” he tóg. “Êg panh ri ke tóg ní, ti tý tý néñ ū mág nín ký. Êg panh tóg kején êg mý ã tý néñ sînví ven tû, ti tý ūri mág mû ti, ti tý vâsý män ja ên ke gé,” he tóg, Jesus ti. Ti tý êg mý êg tý Topê vî ki kanhrân ke tó vë. Êg tý to estudo han ký êg tóg vâsý rán ký ní ên tónh ke mû, ký êg tóg ū tý ūri tó mû tag tónh ke mû gé. Jesus tý tag to êg mý comparação han hâ vë.

Jesus tý Nazaré ra výn ke

(Mc 6.1-6; Lc 4.16-30)

⁵³ Ag mý kâmén kän kar ký tóg tá kâkutê mû sir. ⁵⁴ Ký tóg ã jamâ ra tû mû sir. Tá jun ký tóg êg vênh kanhrân jafã ki ag kanhrân mû. Ký tóg ag mý e tû, ti vî ti. Ký ag tóg ti to vî kónan mû. “Hêñ tán hýn ki kanhrân, vênh jykre tag ki? Ú ný hýn ti kanhrân, ti tý néñ han vânh tag hyn han je?” he ag tóg ti to. ⁵⁵ “Ín han tû ên kósin vê mýr,” he ag tóg. “Ti mýnh fi vý tý Maria fi ní, ký ti jâvy ag vý ki nýtih, Tiago, José, Simão, Judas. ⁵⁶ Ký ti ve fag vý tag ki nýtih gé, êg mré. Ti tý ne je êg kâfór ní sór nê hýn?” he ag tóg mû sir, Jesus to.

⁵⁷ Ký tóg ag mý tý ū ný. Ký Jesus tóg ag mý: “êmâ ū tâ ke ag tóg Topê vî tó tû to é he tû nýgtí mýr,” he mû. “Ti jamâ tá ke ag tóg ti to é he tû jâvo, ti mré ke ag, ti kanhká ag,” he tóg.

⁵⁸ Ký tóg tá milagre e hyn han tû ní. Ún kaga nýtih pir ag tý há' he tóg, ûn e tý há' he tû ti ní, ag tý ti ki ge jâvânh nýtih ký.

¹ Kÿ kej n p 'i m g t y governador t y Herodes v y m g m , Jesus k ame ti. ² K y t g   camarada ag m : "Jo o Batista v  h n,  ajag t y inh m   t  m  ti," he m . "Ti h n t g r r m n, s y ti t n kar k , h a k y t g milagre t y h n ri ke h n han t gt ," he t g, Herodes ti,   camarada ag m , Jesus to.

³ Herodes v y Jo o se ja n , v se ja k aki t g ti f on ja n , Herodias fi t gn n. Ti j avy t y Filipe pr u fi ja v , h a ra t g fi kun nh k y fi t y pr g m , Herodes ti. K y Jo o t g ti m . ⁴ " a h a ne t g   mr  ke pr u fi t y pr g m ," he ja n . "Fi ki   t g Top  v i m ranh m ," he t g, Jo o ti, Herodes m .

⁵ K y Herodes t g ti t n s r m , h a ra t g v nh kar kam g m . V nh kar t g Jo o to: "Top  v i t i   v ," he t i. K y Herodes v y ag kam g m . ⁶ H a ra t g kej n Herodes mur ja kur  t  kr g m . K y festa  n k  Herodias fi k osin fi v y ag jo v nh gr n m  sir, ti mr  j g m  ag jo. K y t g Herodes m  s nv i t . ⁷ K y t g fi m : " a t y n n to v i kar n m j  s g ke m    m , s y ke h a v ," he m , Herodes ti.

⁸ K y fi t g   m nh fi m  ke m . K y fi m nh fi t g fi kr n m , fi t y Jo o kr  to v i j . K y fi t g to v i m  sir. "Inh m   ri Jo o Batista kr  t  p nky k k  n m," he fi t g m , Herodes m .

⁹ K y t g ti m  e t i sir, ti t y ti t n j . H a ra t g fi m : "s y ke h a v ," he ja n , k y ti mr  j g m  ag v y m  k n ja n . K y t g fi m : "hej," he m  sir. ¹⁰ K y t g soldado j n g m  sir, ti t y Jo o kr  kym j . H a ra Jo o t g v se ja k k  n n. ¹¹ K y t g ti kr  kym m  sir. P nky k k  n m k y t g fi m  n m m , t t g fi m , ti kr  ti. K y fi t g fi m nh fi m  ma t i m . ¹² K y ti mr  m  t i ag t g m  k y ti v n k m  m , v nh kej t i f on j . Ti f on kar k y ag t g Jesus m  t n k m  m .

Jesus t y  n e j n

(Mc 6.30-44; Lc 9.10-17; Jo 6.1-14)

¹³ Jesus t y Jo o ter m  k y t g t k kut  m , canoa k m . K y t g  m  t g ja ra t i m  sir,   pir m  n  j . H a ra v nh e  n t g ti t g m g m . K y ag t g ti n n m  m ,  ajag p n k ,  m  kar t  k m  k y. ¹⁴ K y Jesus t g kaf   t  vag ke m , k y t g t   n e  n ag v g m  sir, ti n n k m  m  ag. K y ag t g ti m y jag gt r n t . Ag jag gt n k y t g  n kagyga ag t y h a' he m  sir.

¹⁵ Ti t y  n e t y h agh ' hen k y t g r k  n  sir, ti t y ag kanhr n ki. K y ti mr  m  t i ag t g ti m y t  j  k m  m . "R k  t i n y ha," he ag t g m , ti m . "Tag m i t g  m  t i t i. K y t g  t y ag j gn n h a t , ag t y  m   ra m  j , v ej n comprar he j ," he ag t g m , Jesus m .

¹⁶ H a ra Jesus t g ag m : "ha inhh  ag j n, k y ag t g h e ra m nh ke t i n ." he m .

¹⁷ K y ag t g ti m : "h a ra t g t i t i, v ej n t i," he m . "P ao t y 5 (ke) v y ki n t , pir  r gre ke g ," he ag t g.

¹⁸ K y t g ag m : "inh m  ma k m  j g ge," he m . ¹⁹ K y t g  n e  n ag m y t  m , ag t y re t  n gn  k y n t  j . K y t g p ao t y 5 (ke)  n m g m , pir  r gre  n ke g . K y t g kanhk  ki  v nh m  sir, v ej n  n to t g Top  mr  v i m  sir. K y t g p ao k nh k y   mr  m  t i ag m y vin m  sir, ag t y v nh ken j  sir,  n e  n ag m . ²⁰ K y v nh kar t g ko k n k y funf r m  sir. H a ra t g k n m . K j t y 12 (ke) f n ag t g m , ti ke t . ²¹ P ao ko m   n ag t g t y mil t y 5 (ke) n t ,  n t t  mr  t i t , f g kr  mr  t i t , h a ra f g t g t  e n t  g  m r, ha m .

Jesus t y goj kri t g

(Mc 6.45-52; Jo 6.15-21)

²² K y t g   mr  m  t i ag m y t  m , ag t y canoa k m  m  j , ag t y ti jo kaf   ra m  j . "Is  ver  n e tag ag m : ha m j g, henh ke v ," he t g ag m . ²³ K y t g  n e ag m : "ha m j g," he m  sir. K y t g p an nh to t ap y m , Top  mr  v i j .   pir m  t g t i n n. K y t g kut g m  sir. H a ra Jesus t g p an nh t i n n. ²⁴ K y canoa t g nig k m  t i m  sir, kaf   ra. Nig f r t g k r gy n  sir, kuvar gy ti n  ha. K y goj t g kr m kr m ke sa n , k y t g ag kut n k y n n, goj ti. K ka v y ag kato t  m , h a k y ag t g m  k n n m . ²⁵ K y kur  ke ra Jesus t g ag to k t  m , goj kri t g k ,   p n k . ²⁶ K y ti mr  m  t i ag t g ti v g m , ti

tý goj kri tīg ký, ký ag fe tógo jūrūn ke mū. “Vēnh kuprīg vē,” he ag tógo mū. Kamēg ký ag tógo vēkrēnkrēr mū sir. ²⁷ Hā ra Jesus tógo ag mré vēmén mū sir. “Kamēg tūg nī, inh hā vē,” he tógo. “Jūrūn ke tūg nī,” he tógo.

²⁸ Ký Pedro tógo ti mý: “ā hā mý?” he mū. “Ký inh mý tó, isy ā to tīg jé, goj kri tīg ký,” he tógo, Pedro ti, Jesus mý.

²⁹ Ký Jesus tógo ti mý: “kunīg ge,” he mū. Ký Pedro tógo canoa ki kutē ký goj kri tī mū sir, Jesus to. ³⁰ Goj kri tīg ký tógo vāhā kāka ki ēvānh mū, ký tógo kamēg mū sir. Kamēg ký tógo goj ki pun ke mū. Ký tógo prēr mū. “Senhor, inh kren han nī,” he tógo mū, prēr ký.

³¹ Ký Jesus tógo vēsýmér ti kāgmīg mū. Ký tógo ti mý: “inh ki rā há han tū ā tógo nī, vý,” he mū. “Ā hā ne tógo: inh mý tá jun mū vý? he mū’, hā ký ā tógo ki pun ke kren mū,” he tógo, Jesus ti, Pedro mý.

³² Ký ag tógo canoa kāki ge mū sir. Ag tý ki ge ký kāka tógo tū’ he mū, kóho ēn. ³³ Ký tógo ag mý há tī, canoa kāki nýtī ag mý. Ký ag tógo Jesus ki ge há han ký ti mý vī há han mū sir. “Topē kósin vý tý ā nī, mýr,” he ag tógo mū sir ti mý.

Jesus tý Genesaré tá jun

(Mc 6.53-56)

³⁴ Ký ag tógo kafā ū tá junjun ký (ag tógo) vag ke mū sir, ēmā tý Genesaré tá. ³⁵ Tá ke ag tógo ājag tý Jesus ve ký ti ki kanhrān mū. Ký ag tógo ti to vēnh vī jēnēg mū sir, vēnh kar mý, ga kar ēn mī hā. Ký ag tógo ūn kagyga ag tatī kāmū mū, Jesus to. ³⁶ Ký ag tógo Jesus mý to vī mū, ag tý hēn ri ke mūn ti kur mráj mē jé. Ký ag tógo há’ há’ he kān mū sir, ag tý ti kur mēn ký.

15

Judeu ag jykre si

(Mc 7.1-13)

¹ Ký kejēn Fariseu ū ag tógo Jerusalém tá junjun mū, Jesus tá, Topē vī to professor ag mré hā. Jesus mý ag tógo vī mū. ² “Ā mré mū tī ag ne tógo ēg jykre si mranh tī,” he ag tógo. “Ēg jykre si ki ēg tógo nýgpég tī, ēg jēn ke jo, hā ra ag tógo nýgpég tū ra jēg tī,” he ag tógo.

³ Ký Jesus tógo ag mý: “ājag hā vý Topē vī mranh tī, ājag tý ājag jykre si han ký,” he mū.

⁴ “Topē tý ēg mý tón hā vē, ha mē: “ā mýnh fi mré ā panh kamēg nī, fag jagāgtān nī,” he ja tógo nī. Ký tógo tag tó gé, ha mē: “ū tý ā han mū fag mý vī kónān mū ēn téne jé ā tógo ke mū,” he ja tógo nī gé, Topē ti. ⁵ Ti jāvo ājag tógo tag tó tī, ha mē: “ā panh mý nén ū ným tūg nī, ā mýnh fi mý nén ū ným tūg nī, ā tý fag mý: “sý ājag mý nén ū ným ke vē vē, hā ra sóg Topē mý ným sór mū,” hen ký. ū tý tag han ký tógo há tī,” he ājag tógo tī. ⁶ Hā ký ājag tógo Topē vī tý tū’ he tī, ājag tý ājag jykre si hā han ký,” he tógo, Jesus ti.

⁷ “Krī régre ājag nýtī, ha mē. Hā ký Isaías vý ājag to vī ja nýgtī, ti tý tag tó ký, ha mē.

⁸ “Povo tag vý ājag núnē hā tý inh mý vī há han tī, hā ra ag jykre pi(jé) tý inh jykre ný,” he ja tógo nī. ⁹ “Fagrīnh mý ag tógo iso grīnh ke tī, hā ra ag tógo ēprā ke ag jykre to: Topē tý tón hā vē, he tī,” he ja tógo nýgtī, Isaías ti,” he tógo, Jesus ti. “Ki hā tó ja tógo nī, ājag to, ājag krī régre nýtīn ký,” he tógo, Jesus ti.

Ne tý ēg kavéh

(Mc 7.14-23)

¹⁰ Ký tógo vēnh kar jé prēr mū sir, ag tý ti rā hā nýtī jé, ti vī jēmē há han jé. Ký tógo ag mý: “ha mē, sý nén tó mū ti, ký to jykrén ný gé,” he mū. ¹¹ “Ēg jēn pi(jé) ēg kavéh tī,” he tógo. “Ēg jēnky kā ra ēg tógo rāg tī, vējēn ti. Nén ū tý ēg ki kāpa hā vý ēg kavéh tī, ha mē,” he tógo.

¹² Ký ti mré mū tī ag ti to kāmū ký ti mý: “ha mē,” he mū. “Fariseu ag vý ā to jū nýtī, ā tý ag mý: vējēn pi(jé) ēg kavéh tī, hen ký,” he ag tógo ti mý.

¹³ Ký tógo ag mý: “ēg jób mág tý nén krān ja tū vām ký nī kān ke vē, ēg jób tý kanhkā tá nī tý nén krān ja tū ēn ti,” he mū. “Ag pi(jé) tý Topē krē nýtī, Fariseu ēn ag, hā ký tógo ag vām ke mū,” he tógo. ¹⁴ “Hā ký ag to jykrén tūg nī. ūn kyvó ag mý ag tógo: “sý ā jāmī tīg

ke vē,” he tī, hā ra ag tóg ti kóm kyvó nýtī gé, kÿ ūn kyvó tÿ ūn kyvó jāmī tīg kÿ ag tóg kāgnó ki vár ke mū, ha vemnī,” he tóg, Jesus ti. Ag tÿ nügme ki vár to ken hā vē, hā vÿ: kāgnó ki vár ke mū, he mū.

¹⁵ Kÿ Pedro tóg ti mÿ: “égg mÿ kámén há han nī, ã vī tag,” he mū. ¹⁶ Kÿ Jesus tóg ti mÿ: “kÿ ájag mÿ ver ki kanhrān tū nýtī?” he mū. ¹⁷ “Mÿ ájag tÿ to jykrén tū tī?” he tóg. “Ha vé, égg tÿ égg jén tÿ égg jénky kāra rág kÿ tóg égg nug kāra rā mū, kar égg tóg gón mū sir. ¹⁸ Nén ū tÿ égg ki kāpa vÿ tÿ égg jykre nī, hā kÿ tóg égg kavénh tī. ¹⁹ Nén ū tÿ égg ki kāpa hā vē, ha më: jykrén kónan, ū téen, ã prū tū fi mré nÿ, ã mén tū mré nÿ, ūn mén tū fag to én, nén ū péju, ū to ón, ū to vī kónan. ²⁰ Nén ū tÿ égg ki kāpa hā vē, égg kavénh tīn hā vē. Égg tÿ nígpég tū ra jén kÿ ti pi(jé) égg kavénh tī,” he tóg, Jesus ti.

*Canaã tá ke fi tÿ Jesus mré vémén
(Mc 7.24-30)*

²¹ Kÿ Jesus tóg tá kutē kÿ (tóg) ga ū ra tī mū, cidade tÿ Tiro ra, cidade tÿ Sidom ra. ²² Ti tÿ tá jun kÿ ū fi tóg ti venh kâtī mū. Ga tÿ Canaã tá ke fi vē. Kÿ fi tóg Jesus tá jun mū, kÿ fi tóg prér mū. “!..Senhor, Davi kósin!..” he fi tóg. “!..Inh jagágtān ra!..” he fi tóg. “!..Inh kósin fi vÿ jagrê kórég tâvî nī, ã tÿ inh mÿ ti kutêm há tóg te!..” he fi tóg, prér kÿ.

²³ Hā ra Jesus tóg fi mÿ vī tū nī. Kÿ ti mré mū tī ag tóg ti to kâmū kÿ ti mÿ: “ã mÿ fi ve sór tū nī, fi tÿ kar kÿ ã ìn ra tīg jé?” he mū. “Égg nón fi tóg égg jé prér mū, kÿ tóg égg mÿ e tī,” he ag tóg, Jesus mÿ.

²⁴ Hā ra tóg ag mÿ: “vó,” he mū. “Topê vÿ inh jénê, sÿ Israel ag tÿ há! he jé inhhä, ū tÿ Israel kâmī Topê vÿ mranh mū ag tÿ,” he tóg, Jesus ti. Hā ra fi tóg tÿ fógr nī, hā kÿ tóg fi ve sór tū nī.

²⁵ Kÿ fi tóg ti tá jun mū sir. Ti krêm fi tóg grinh ke mū. Kÿ fi tóg ti mÿ: “Senhor,” he mû. “Ã mÿ inh jagágtān ke tū?” he fi tóg.

²⁶ Hā ra Jesus tóg fi mÿ: “há tū tóg nī, ã tÿ nén to vī mû ti,” he mû. “Égg krê jamî vÿ tÿ égg krê tū nī, kÿ égg tóg cachorro mÿ fón vânñ nígtî, égg krê jamî ti,” he tóg, Jesus ti.

²⁷ Kÿ fi tóg ti mÿ: “hÿ,” he mû. “Hā ra cachorro sÿ ag tóg êmî mru ên ko tî, mesa krêm,” he fi tóg, Jesus mÿ. “Hā kÿ inh kósin fi tÿ há! hemnî, égg tÿ tÿ cachorro ên ri ke nýtî kÿ,” he fi tóg, Jesus mÿ.

²⁸ Kÿ tóg ūn týtâ ên fi mÿ: “inh ki râ tâvî han ja ã tóg nî,” he mû. “Hā kÿ sóg ã mÿ han mû, ã tÿ inh mÿ nén to vî mû tag,” he tóg fi mÿ. Ti tÿ tag tó kÿ fi kósin fi tóg há! he mû, hora ên kâ.

Jesus tÿ ūn e ag tÿ há! he

²⁹ Kÿ Jesus tóg cidade tá kákutê kÿ (tóg) goj nig fyr jagma tî mû, nig tÿ Galiléia ên fyr jagma. Kÿ tóg pánónh to tâpry mû, kÿ tóg nî mû. ³⁰ Kÿ ūn tÿ hën ri ke ag vÿ junjun mû, ūn kagyga ag ke gé, ūn kânhgrî ag ke gé, ūn tîg vânñ ag ke gé, ūn kaga ū ag ke gé. Ti ki ag tóg junjun mû, kÿ tóg ag tÿ hághá! he kân mû. ³¹ Kÿ tóg vênh kar ên mÿ e tî, ag tÿ tag ven kÿ. ūn vî vânñ ag tóg vî há nýtî, ūn kónhgrî ag tóg mû há nýtî, ūn kyvó ag tóg êvânñ há nýtî. Kÿ ag tóg Topê mÿ vî há han mû sir, Israel ag.

Jesus tÿ ūn e ū jén mân

(Mc 8.1-10)

³² Kÿ Jesus tóg ã mré mû tî ag tóg ag mÿ: “inh mÿ ag tóg jagágtar nýtî, ūn e tag ag,” he mû. “Kurâ tâgtû han ag tóg mû égg mré. Hā ra ag tóg vêjén ve ja tû nígtî. Kÿ tóg sÿ ag jég tû ra ag jégnê jâvânñ tî, ag jamâ ra. Ag mûn kÿ ū ag hÿn kâgter ke mû, kóinkir kÿ,” he tóg.

³³ Kÿ ti mré mû tî ag tóg ti mÿ: “ki ti êmâ tû nî, ki ti ga kórég nî,” he mû. “Égg hÿn hê tâ vêjén venh mû, égg tÿ ūn e tag ag jén jé?” he ag tóg ti mÿ.

³⁴ Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “êmî tÿ hê ri ke nÿ ki nýtî ge?” he mû. Kÿ ag tóg: “û tÿ 7 (ke) vê, kâkufár pipir ke gé,” he mû.

³⁵ Kÿ tóg ūn e ag mÿ tó, ag tÿ nígnî kÿ nýtî jé, ga kri. ³⁶ Kÿ tóg êmî tÿ 7 (ke) mág mû, pirâ mré, kÿ tóg to Topê mré vî mû. Kÿ tóg vênh kâkéh mû, êmî ti. Kÿ tóg ã mré mû tî

ag mŷ vin mû, ag tŷ vênh kar mŷ kâ vênh ken jé. Kŷ ag tóg kâ vênh ken mû mû. ³⁷ Kŷ ag tóg ko kân mû, funför ag tóg mû, hâ ra tóg kén mû. Kre tŷ 7 (ke) ên fân tóg mû sir, êmî kén ti, Jesus mré mû tî ag tŷ génh kŷ. ³⁸ Û tŷ ko mû ag vŷ ū tŷ 4 mil (ke) nýtî, ag tâvî, ūn týtâ mré tó tû, ag krê mré tó tû. Hâ ra fag tóg tá e nýtî gé.

³⁹ Kŷ Jesus tóg ag jêgnêg mû sir, ag jamâ ra. Kŷ tóg canoa ki râ mû sir, êmâ tŷ Magadâ tá ga ra tíg jé, â mré mû tî ag mré.

16

Ag tŷ Jesus mŷ milagre to vî (Mc 8.11-13; Lc 12.54-56)

¹ Kŷ Fariseu ū ag tóg Jesus tá junjun mû, Saduceu ag mré hâ. Ag tŷ ón kŷ ti ki jêmë sór vê, ag tŷ kar ti kato vî jé. Kŷ ag tóg ti mŷ milagre to vî mû. Ag tŷ ti jykre to: “Topê jykre mŷ vŷ?” he sór vê. ² Hâ ra Jesus tóg ag mŷ: “ta to jykrén há âjag nýtî, êmê to ke gé,” he mû. “Râkânh kŷ âjag tóg kanhkâ ki êvânh tû. Râren kŷ âjag tóg: “êmân ke vê,” he tû. ³ Kŷ kusâ ki âjag tóg kanhkâ ki êvânh tû gé. Kanhkâ pûr kŷ âjag tóg sir: “ta vŷ kutênh mû, kanhkâ vŷ pûr mû,” he tû. Tó há han âjag tóg tû, râre ve kŷ, kanhkâ pûr ven kŷ ke gé. Hâ ra âjag tóg inh ki kagfîg nýtî, âjag tŷ sŷ néñ han mû vég mû ra. Hâ kŷ âjag tóg: “Topê jykre mŷ vŷ?” he tû. ⁴ Kôrég âjag nýtî, âjag tŷ Topê ki ge jâvânh nýtîn kŷ. Ûri ke kar vŷ âjag ri ke kôrég nýtî. Milagre venh ke tû âjag tóg nî. Vâsý Topê vî tó tû ū tóg nýtî, hâ vŷ: Jonas, he mû. Jonas tŷ néñ ve ja ri ke hâ ve jé âjag tóg ke mû, ûri,” he tóg, Jesus ti. Kŷ tóg ag ré kŷ tî mû sir.

Fermento to comparação ū (Mc 8.14-21)

⁵ Kŷ tóg â mré mû tî ag mré tî mû, goj nig kafâ ū ra. Ag tŷ kafâ ū tá junjun kŷ ag tóg êmî to jykrén mû sir, Jesus mré mû tî ag. Kâ jatun kŷ ag tóg nýtî ja nî, kŷ tóg tû tî sir, êmî ti. ⁶ Kŷ Jesus tóg ag kanhrân mû. “Fariseu ag tŷ fermento há(r) kamêg nî, Saduceu ag tŷ fermento há(r) ke gé,” he tóg mû, Jesus ti.

⁷ Kŷ ag tóg jagnê mré vî mû sir, Jesus vî tag to. “Ti tŷ êg tŷ pão mág tû ên tó hýn,” he ag tóg mû, jagnê mŷ.

⁸ Hâ ra Jesus tóg ki kanhró nî, ag tŷ néñ tó mûn ki. Kŷ tóg ag mŷ tó mân mû. “Inh ki ge há han tû âjag tóg nî ver,” he tóg. “Hâ kŷ âjag tóg jagnê mŷ: pão tû, he mû. ⁹ Ver tóg âjag tŷ to jykrén tû tî! Pão tŷ 5 (ke) ên mî êkrén nî. Û tŷ mil tŷ 5 (ke) ag tóg ko kân, hâ ra tóg kén, ag kar tŷ ko mû ra. Ti ke hýn kêj tŷ hê ri ke fân?” he tóg. Kŷ ag tóg ti mŷ tó mû sir. ¹⁰ Kŷ tóg ag mŷ: “jo pão tŷ 7 (ke) ên ti. Û tŷ mil tŷ 4 (ke) ag vŷ kó, hâ ra tóg kén, ag kar tŷ ko mû ra. Ti ke hýn kêj tŷ hê ri ke fân?” he tóg. Kŷ ag tóg ti mŷ tó mû gé sir. ¹¹ Kŷ tóg ag mŷ: “kŷ inh vî to jykrén nî,” he mû. “Pão tó tû sóg nî. Fermento pê tó tû sóg nî. To jykrén há han nî, ha mē. Fariseu ag tŷ fermento há(r) kamêg nî, Saduceu ag tŷ fermento há(r) kamêg nî gé, he sóg mû âjag mŷ,” he tóg, Jesus ti.

¹² Kŷ ag tóg to jykrén há han mû sir vâhâ. Ti tŷ fermento pê tó pijé!. Ti tŷ Fariseu ag jykre tó ja vê, Saduceu ag jykre ke gé. Ag jykre hâ to tóg: “êen kamêg nî,” he ja nî, Jesus ti.

Pedro tŷ Jesus kâmén (Mc 8.27-30; Lc 9.18-21)

¹³ Kŷ Jesus tóg cidade tŷ Cesaréia Filipe tá ga ra tî mû, ti mré mû tî ag mré. Kŷ tóg ag mŷ: “tŷ sóg êprâ ke fi kósín nî,” he mû. “Kŷ ag iso hê ri ke tî?” he tóg mû, ag mŷ.

¹⁴ Kŷ ag tóg ti mŷ. “û ag tóg â to: João Batista vê, he tî,” he mû. “Jâvo ū ag tóg: Elias vê, he tî, â to. Jâvo ū ag tóg: Jeremias vê, he tî gé, jâvo ū ag tóg: Topê vî tó tû ū vê, he tî gé, â to,” he ag tóg, Jesus mŷ.

¹⁵ Kŷ tóg ag mŷ: “ag jâvo âjag hê ri ke tî, iso?” he mû.

¹⁶ Kŷ Simão Pedro tóg ti mŷ: “tŷ â Cristo nî,” he mû. “Topê kósín vŷ tŷ â nî. Topê vŷ rîr nî, kŷ â hâ vŷ tŷ ti kósín nî,” he tóg, Pedro ti, Jesus mŷ.

¹⁷ Kŷ Jesus tóg ti mŷ: “Simão!,” he mû, “João kósin!,” he tóg. “Êprâ ke tŷ ã mŷ tó pijé!,” he tóg. “Inh jóg tŷ kanhkâ tá nî ên tŷ ã mŷ tó vê, isy tŷ ti kósin nî ti. Hâ kŷ tóg ã ve há han mû, Topê ti,” he tóg, Pedro mŷ. ¹⁸ “Ha mê, tŷ ã Pedro nî, hâ vŷ: pô, he mû. Pârò tag kri sóg isû han mû, tŷ ïn ri ke ên, hâ vŷ: ã tŷ ag mŷ inh vî tó tugrîn ag tóg inh ki genh ke mû, he mû. Kŷ û tŷ inh ki ge kŷ nytî ag vŷ tŷ igreja ri ke nytî. Ag fár tŷ tû’ he mû ra ag tóg rînrîr mân ke mû. Tû’ henh ke tû ag nî. ¹⁹ Êprâ ke ag vŷ kanhkâ ra mûnh mû, ã vî ki. Jânkâ ri ke ti nî, kanhkâ ra ge jafâ ti, kŷ sóg ã hâ mŷ ti nón jafâ ti fig mû sir, ti chavé ti. Kŷ ã tŷ û mŷ: “kanhkâ ra tîg ke tû ã tóg nî,” hen kŷ tóg ra tîg ke tû nî. Kŷ ã tŷ û mŷ: “kanhkâ ra ã tóg tîg ke mû,” hen kŷ tóg ra tîg ke mû,” he tóg, Jesus ti, Pedro mŷ.

²⁰ Kŷ tóg ã mré mû tî ag mŷ tó mû, ag tŷ ti kâmén tû nî jé ver. “Ker û mŷ sŷ tŷ Cristo nî tó hê” he tóg mû ag mŷ.

*Jesus tŷ ã ter ke tó vén
(Mc 8.31-9.1; Lc 9.22-27)*

²¹ Kŷ tóg ag mŷ ã jagtar ke kâmén nî nî. Ñ mré mû tî ag mŷ tóg komêr hâ tó mû. “Kanhmar sóg Jerusalém ra tîg mû ha,” he tóg mû. “Tá sóg hâ ra jagtar ke mû. Kófa ag vŷ iso kórég nytînh mû, ha vemnî, Topê tû ki rîr tî to pâ'i ag, Topê vî to professor ag ke gé. Ag tŷ isén ke vê, kŷ sŷ kurâ tâgtû ki rîr mân ke vê,” he tóg, Jesus ti.

²² Kŷ Pedro tóg ti pin kŷ ti mré vî mû, ti tŷ tag to jykrén tû nî jé. “Senhor,” he tóg, “Topê jé ã jy nîgân, ã tŷ ã jagtar ke tag vég tû nî jé,” he tóg, Pedro ti, Jesus mŷ.

²³ Hâ ra Jesus tóg vêsýjâm ëvânh kŷ ti mŷ vî tar han mû sir, ti to jû kŷ. “Kutîg, Satanás,” he tóg, Pedro mŷ. “Isy Topê vî mranh han sór ã tóg mû,” he tóg. “Ã pi(jé) Topê jykre tó mû’. Êprâ ke jykre vê, ã tŷ inh mŷ néñ tó mû tag ti,” he tóg, Jesus ti, Pedro mŷ.

²⁴ Kŷ tóg ã mré mû tî ag mŷ vî mân mû. “Ãjag tŷ inh mré kâmû kŷ tóg há tînh mû,” he tóg. “Kŷ ãjag jykre tovânh nî, ãjag tŷ isû tâvî hâ han jé. Ha vé, ag tŷ inh cruz tŷ inh kri fi kŷ sóg tîg ke mû, ag tŷ to isa kŷ isén jé, ha vemnî. Vênh nenih ke tû sóg nî. Isy tag han ri ke han nî, ãjag tŷ inh mré mû sór nytîn kŷ,” he tóg. ²⁵ “Ãjag tŷ ãjag jykre hâ han kŷ ãjag tŷ nûgme ki vár ke vê. Jâvo ãjag tŷ isugrîn ãjag jykre tovânh kŷ ãjag krenkren ke vê, ãjag kâgter ke mû (hâ) ra. ²⁶ Hêñ ri ke mûn ãjag hŷn mundo ki néñ û kar ganhar henh ke mû, hâ ra ãjag kuprîg vŷ vâfor ke mû. Kŷ tóg kórég nŷ. Ëg tŷ ne tŷ ëg kuprîg kajâm ke tóg tû tî, ëg tŷ ti ve mân jé,” he tóg. ²⁷ “Tŷ sóg ëprâ ke fi kósin nî. Kâtîg mân jé sóg ke mû, kanhkâ tá, isy jêgnê jafâ ag mré, inh jóg tŷ isy ûn mág han ti kŷ. Kŷ sóg vênh kar mŷ ãjag tŷ néñ han ja kaja ên ven ke mû. ²⁸ Ha vé, ki hâ sóg tó mû. ãjag kâmû û ag tóg Topê tŷ tŷ ëg pâ'i nî venh ke mû, ãjag ter ke to hâ, tag ki ëg mré nytî û ag. Êprâ ke fi kósin ên ve jé ag tóg ke mû, ti tŷ tŷ pâ'i nî ti. Inh hâ vê,” he tóg, Jesus ti.

17

*Jesus tŷ Moisés mré Elias mré vêmén
(Mc 9.2-13; Lc 9.28-36)*

¹ Kar kurâ tŷ 6 (ke) tûg kŷ Jesus tóg ag mŷ: “mû nŷ, vyr mŷ,” he mû. Pedro mŷ tóg ke mû. Tiago mŷ ke gé, ti jâvy tŷ João mŷ ke gé. Ag hâ mré tóg tî mû, pânónh ra. ² Kŷ tóg ag jo vênh ve û han mû sir, kŷ ti kakâ tóg kókov nî. Râ ri ke tóg nî, ti kakâ ti. Ti kur vŷ kópréj nî gé, jêngrê ri ke. ³ Kŷ vâhâ Moisés tóg ag mŷ vênh ven mû sir, Elias ti ke gé. Jesus mré ag tóg vêmén mû. ⁴ Kŷ Pedro tóg Jesus mŷ: “Senhor,” he mû. “Tag ki tóg sér tî,” he tóg. “Ëg mŷ pâjô tâgtû han mû’, ã mŷ’, Moisés mŷ’, Elias mŷ ke gé?” he tóg, Pedro ti, Jesus mŷ.

⁵ Pedro tŷ ver vêmén mû ra kanhkâ góg kókov tóg ag kri rûm ke mû. Kŷ vênh vî tóg mē hâ’ he mû, kanhkâ góg kâtâ, kŷ tóg: “inh kósin pir hâ vê,” he mû. “Ti vî jêmê ra,” he tóg, Topê ti.

⁶ Kŷ Jesus mré mû tî ag tóg mêt mû, kŷ tóg ag mŷ e tî. Ag mŷ e tîn kŷ ag tóg mûg ke mû sir. ⁷ Kŷ Jesus tóg ag to kâtîg kŷ ag mêt mû sir, ã nîgê tŷ, kŷ tóg ag mŷ: “nîgnî ra,” he mû. “Mûmêt tûg nî,” he tóg mû.

⁸ Kÿ ag tóg mĩ  v nh m , h  ra ag t g Jesus h  v g m . Ti mr  v m n m  ag ve m n t u ag t g n , kanhk  t  k m   n ag.

⁹ K y ag t g p n nh t  k re m  sir. Ag m n k y Jesus t g ag m : "ker   m  t  h !", he m . " Jag t   ri n n v g m  tag t g n  ver," he t g. "S y iser ja t  v n ke kar h  k m n n ," he t g, Jesus ti.

¹⁰ K y ti mr  m  t  ag t g ti m : "h  ra Top  v  to professor ag t g Elias t  t ," he m . "K t g j  t g ke m  n ji, Cristo k t g ke to h , Elias ti. H  m ?" he ag t g m , Jesus m .

¹¹ K y t g ag m : "h ," he m . "K t g j  t g ke m  m r, n n kar han m n j , Elias ti. ¹² Ha m , k t g ti huri. H  ra ag t g ti ki k gt g ja n t t . H  k y ag t g ti v g k n n ja n gt , ag t  ti v g k n n s r k . H  k y  pr  ke fi k sin  n t g, inh h  t g ag tug n jagtar ke m  g , ag t  inh v g k n n ken k ," he t g, Jesus ti.

¹³ K y ag t g v h  ti t  n n t o jykrén m , ti mr  m  t  ag. "Jo o Batista to ke ja v ,  g kygpég t   n to ke ja v , h  v : Elias, he m , ti t  Elias  n r  ke ja n n k ," he ag t g m  sir, Jesus mr  m  t  ag.

Jesus t k y kyr  t h ' he

(Mc 9.14-29; Lc 9.37-43a)

¹⁴ K y ag t g v nh e  n t  junjun m  sir. K y   t g Jesus to k t  m , ag k m   . Ti kr m t g gr nh ke m ,   jakr  t , k y t g ti m : ¹⁵ "Senhor," he m . "Inh k sin jag t n n ," he t g. "Ter t  t g n gt , to t g jagtar t v n t . Kej n t g p i ki kut  t , ter t   n han k , kej n t g goj ki kut  t ," he t g. ¹⁶ "K y s g   mr  m  t  ag m  ti ven ja n gt , ag t  ti t h ' he j , h  ra ag t g ti t h  ri ke t u n ," he t g, Jesus m .

¹⁷ K y Jesus t g ti m : " jag ne t g inh ki r h  han t u n gt ," he m . "Jykre p n   jag t g n t ," he t g. "Kys  t h n ri ke ki inh h n  jag mr  t nh ke m ?" Kys  t h n ri ke ki inh h n  jag to fe t nh m ?" he t g. "Inh m  ti p re k t g," he t g, Jesus ti, ti p nh m .

¹⁸ Ag t  ti mr  k m  k y Jesus t g ti jagr  m  v  j  han m  sir, ti t  ti tov nh j . K y t g v s m r ti ki k kut  m  sir, k y t g h ' he m  v h , kyr  ti.

¹⁹ K y Jesus mr  m  t  ag t g ti ki j m  s r m . Vyr m  ag t g Jesus m : " g ne t g ti t h ' he ja t u n ," he m . "H  ri ken k y h n?" he ag t g m , Jesus m .

²⁰ K y t g ag m : " jag t  inh ki ge t u n t  tug n ke v ,  jag t  inh v  k ri fig t u tug n ke v ," he m . "Ha m ,  jag t  inh ki ge s i han k y n t  ra  jag t g p n nh tag m : "ha tag ra t g," he h  n t nh m  v .  jag t g p n nh mr  v  k y t g t g ke m  v , ha m ,  jag t  inh ki ge s i n t  ra. Ka t  mostarda fy v  s i t v n n .  jag t  inh ki ge s i n t  ra, ka t  mostarda fy s i  n ri ke n t  ra t g h  t nh m  v . K y  jag t g p n nh t n h  n t nh m  v . N n kar han h   jag n t nh m  v ,  jag t  inh ki ge k y n t  ra. ²¹ H  ra v nh jagr  k r g t  ge kut m t g jagy n . Top  mr   g t g v nh ke m , k y  g t g ti mr  v  k y v krenh ke m  g , n n   ko t u j   g t g ke m , k y t g v h  kut n m , v nh jagr  k r g t  ge ti," he t g, Jesus ti.

Jesus t    ter ke t  m n

(Mc 9.30-32; Lc 9.43b-45)

²² Tag kar k y ag t g ga t  Galiléia t  n t . K y Jesus t g ag m : " pr  ke fi k sin v  jagtar n nh m . Inh h  v ," he m n m . " pr  ke ag v   jag t  is y n n han s r m   n han ke m . ²³ Ag t  is n ke v . Ag t  is n kar k y s g h  ra r r m n m , kur  t t  t g k ," he t g, Jesus ti. Ag t  ti v  tag m  k y t g ag m  e t v n t  sir. Fe kaj ag t g m  sir, ti mr  m  t  ag.

Jesus t    imposto kaj m

²⁴ K y ag t g m  m n k y (ag t g) cidade t  Cafarnaum t  junjun m  sir. K y imposto kaja m g t  ag t g Pedro m  v  m , Top  jo  n j  imposto m g t  ag. Imposto  n kaja h  v : j nk my r gre, he m . Pedro m  ag t g: " jag Senhor m  kaj m t u n gt ?" he m .

²⁵ K y t g ag m : "v , kaj m ti t ," he m . K y t g  n t  jun m  sir, Pedro ti. K y Jesus t g ti m  v  m , imposto to, h  ra Pedro t g ti m  n n   to ja t u n  ver. K y Jesus t g ti m : "Sim o'," he m . "P i ag m    m : "ha imposto kaj m," he ja t u n ?" he t g, Jesus

ti. "Tag to jykrén, ha mě. Ag mý ājag krē mý: "kajām nī," henh ke mū', ājag mré ke tū ag mý, vó?" he tóg, Jesus ti, Pedro mý. ²⁶ Ký Pedro tóg ti mý: "ājag mré ke tū ag mý ag tóg: "kajām nī," he tī," he mū. Ký Jesus tóg ti mý: "hý, hā vē," he mū. "Ký ag krē hýn kajām ke tū nī vē. ²⁷ Hā ra ag tóg ēg to jykrén kónān sór mū, ēg tý kajām tū to, ēg tý tý Topē mré ke nýtī ra. Ag tý ēg to jykrén kónān sór ký ēg hýn tóg kajām ke mū, Topē jo īn jé imposto ēn, ēg tý tý Topē krē nýtī ra, Israel krē ke gé. Hā ký pirā sygsam tīg, nig ēn tá. Sygsam ký jé ký ā tóg pirā kāgmīn mū. Ā tý ūn kāgmī vén mū ēn jěnky tugným nī. Jānkamy vý kákā nī, ti jěnky kákā, ā tý ēg jo kajām jé, ā jo, ijo ke gé," he tóg, Jesus ti. Ký Pedro tóg tī mū sir. Jānkamy vég tóg mū sir. Ký tóg tý imposto kajām tī mū, Pedro ti.

18

Ü tý ēg kāfór nī (Mc 9.33-37; Lc 9.46-48)

¹ Kejēn Jesus mré mū tī ag tóg ti mý vī mū, ký ag tóg: "kejēn ēg tóg Topē tý tý ēg pā'i nī venh ke mū," he mū. "Ēg tý ti ve ký ū tý hē ný hýn ēg kāfór kar nī?" he ag tóg, Jesus mý. ² Ký Jesus tóg gír ū je prér mū, ký tóg ag kuju kā ti fēg mū, gír ti. ³ Ký tóg ag mý tag tó mū, ha mě. "Gír ri ke han nī, ājag tý Topē tý tý ēg pā'i nī ve sór ký, ke tū nī (mū) ra ājag tóg venh ke tū nī. Hā ký ājag jykre tovānh nī, gír jykre han jé," he tóg. ⁴ "Gír pi(jé) ūn sanh kāfór sór nī". Ký ti ri ke han nī. Jagnē kāfór nī sór tūg nī. "Ūn sī vý tý inh nī, gír ri ke vý tý inh nī," hemnī, ājag tý kar ký tý ūn mág kāfór kar nýtī jé, Topē tý tý ēg pā'i nīn ký," he tóg. ⁵ "Ājag hā vý tý inh mré ke nýtī. Ājag tý inh mré ke nýtīn tugnīn gír tý ge jé'ýn nī, to há nýtīmīnī, isugrīn. Ājag tý isugrīn ū tý ge to há nýtīn ký ājag tóg iso há nýtī gé," he tóg, Jesus ti.

Inferno ki kutē mū vý jagy pē nī (Mc 9.42-48; Lc 17.1-2)

⁶ "Ūn sī tag tóg inh ki rā ký jé. Kejēn ū tóg ūn sī tý inh vī mranh han sór mū. Ěn jykre vý kórég tāvī nī. Ěn hā mý tóg há nýnh mū vē, ū tý pō mág tý ti nunh to sa ký goj nig ki ti fón je, ti tý goj ki ter jé. Jagy tāvī tóg tī, ū tý gír tý isovānh han ký," he tóg, Jesus ti. ⁷ "Topē vý ag ve kónān pē han ke mū, ag tý ū tý iso há nýtī ag krīn kónān ký. Ag tý ag krīn kónān ký tóg ag tý inh vī mranh ha mě tī. Ū tý hēn ri ke ag tóg ag krīn kónān tī. Hā ra ag tóg to jagāgtar tāvī han ke mū gé. Topē vý ag ve kónān pē han ke mū, ag tý ū krīn kónān ký," he tóg, Jesus ti.

⁸ "Ā tý nén ū vógr ký Topē vī mranh ký ā nýgnó kym nī, ā tý ke mān tūg jé. Ā tý hē kā tā tīg ký Topē vī mranh ký ā pēn kym nī, ā tý ke mān tūg jé. Jagy ti ný, ā nýgnó pir ti, ā tīg vānh ti ke gé. Ā tý nýgnó régre ra nügme ki kutē ký tóg jagy kāfór nī, ā tý pēn régre ra inferno ki kutēn ký, pí nhyr vānh ēn ki kutēn ký mýr. Ā tý rír krýg ja tū venh ke tóg há ra há tī," he tóg. ⁹ "Ā tý nén ū ki vē'í ký Topē vī mranh ký ā kanē ū nám nī, ā tý ke mān tūg jé. Jagy ti ný, ā kyvó ti. Ā tý kanē régre ra nügme ki kutē ký tóg jagy kāfór nī, ā tý inferno ki kutēn ký, ā tý pí nhyr vānh ēn ki kutēn ký. Ā tý rír krýg ja tū ēn ve ký tóg há ra há tī," he tóg, Jesus ti.

Carneiro vāfor to comparação (Lc 15.3-7)

¹⁰ "Hā ký gír to é he tūg nī. Ū tý ag ki rír mū ag vý kanhkā tá nýtī, mýr, ha mě. Topē tý jēnē jafā ū ag vē, ū tý gír ag ki rír mū ag. Inh jób mré ag tóg nýtī, ti vég ag tóg nýtī, ū tý gír ag ki rír mū ag. Hā ký gír ag to é he tūg nī. ¹¹ Tý sóg ēprā ke fi kósin nī. Ūn vāgfor mū ēn ag krenkren han hā jé sóg jun ja nī, mýr, ha mě," he tóg, Jesus ti.

¹² "Tag to jykrén nī. Ū tóg carneiro tý 100 (ke) tý mēg nī. Kejēn ti mēg pir tóg vāfor ja nī. Ký tóg ūn pir ēn kanēn tī mū sir, ti jāvānh tī tóg mū sir. Ti mēg e ēn tóg pānónh tá nýtī. Ag ré ký tóg tī mū sir, ūn vāfor mū ēn jāvānh jé, ūn pir ēn ti. ¹³ Ký tóg ti vég mū sir. Ký tóg ti mý sér pē tī sir, ha mě. Ti mēg e ēn tóg ti mý há nýtī, ū tý 99 (ke) ēn. Hā ra ti

tý ūn pir ēn ve mān kÿ tóg ti mÿ há tâvñ nÿ sir, ūn e ēn tÿ ti mÿ há nÿtÿ kâfór. Kÿ ti fe tóg mrin ke mû. ¹⁴ Hâ kÿ tóg Topë mÿ kórég nÿ, ūn sÿ pir vâfor kÿ, ti kren tû nñn kÿ, gîr sÿ pir mÿr. Topë pi(jé) tag to há nÿ', inh jóg tÿ kanhkâ tá nÿ ti," he tóg, Jesus ti.

Êg mré ke ū tÿ Topë vî mranh

¹⁵ "Kejën ã régre vÿ Topë vî mranh mû. Kÿ ti venh tîg nÿ, ã tÿ ti mré vêmén jé, to. Vyrmÿ ti mré vêmén vén nÿ. H n ri ke m n t g ã vî j m nh m , k y ã t g ti kren han m  sir, ã régre ti. ¹⁶ Ti t y ã vî j m s r t u n n k y ù m y: inh mr e ti jyv n tîg, hemn , ūn pir m , ke t u n k y ūn r g re ag m y. K y ti mr e v m n m n n , ag r nve, ag t y ã t y ti mr e vî m  j . ¹⁷ Ti t y  ajag vî m  s r t u n n k y v nh kar m y t om n  sir, inh mr e ke kar ag m y. Ti t y v nh kar vî m  s r t u n n k y ti mr e vî m n t ug n  sir. "Top  vî ki kagt g ti n , f g k r g ag ri ke ti n ," hemn  ti to. "Top  vî mranh s r ti m , governo m y j nk my m g t  ag ri ke," hemn  ti to. ¹⁸ Ki h s g t o m , h k y s g  ajag m y ke m , ha m .  Jag t y tag ki ū m y: "kanhk  venh ke t u ã t g n ," hen k y t g venh ke t u n .  Jag t y ū m y: "kanhk  ve j  ã t g ke m ," hen k y t g venh ke m , he t g, Jesus ti.

¹⁹ "Ha m , s y  ajag m y n n t nh ke m  ti. Kej n  ajag k m  ūn r g re ag t g n n ū to jykrén, ag t y Top  m y n n to v i j . K y ag t g ti m y n n to v i m  sir. T y ag  pr  ke n t , h ra ag t g Top  m y n n ū to v i m . K y inh j g t y kanhk  tá n  t g ag m y han ke m , ag t y n n to v i m  ūn t i," he t g. ²⁰ "Kej n  ajag k m  ūn r g re ag v y iso v m n t , kej n ūn t gt  ag. Inh jiji t o j  ag t g v nhm n k y n t . K y s g ag mr e n  n  sir, ag t y inh v g t u ra. H k y Top  t g ag m y han ke m , ag t y ti m y n n to v i m  ti," he t g, Jesus ti.

 U camarada k r g to compara o

²¹ K y Pedro t g ti to k t g k y ti m y: "Senhor," he m . "Kej n inh r g re t g v nh jykre p ano han ja n . K y inh m y ti m y v nh p ate f n e han m ?" V nh p ate f n t y h ri ke n y h y n h n h m ? Ke t y 7 (ke) m y h n ?" he t g, Pedro ti, Jesus m y.

²² K y Jesus t g ti m y: "v o," he m . "V nh p ate f n t y 7 (ke) v y pir n ," he t g. "V nh p ate f n t y 70 t y 7 (ke) v y p ags i n ," he t g. ²³ "Ha v ,  t y kanhk  tá n  ūn t y t y  eg p i n  to compara o ū v , s y t nh ke tag, ha m . P i m g ri ke ti n . Camarada e ti n , p i m g ūn t i. K y t g kej n ag t u ve s r m , ag t y ti m y n v(e) ti. ²⁴ K y t g v g m . H ra ti camarada ū t g ti m y n v(e) m g j , h v y: 10 mil (ke), he m . ²⁵ H ra ti t y ne t y kaj m ke t g t u t , k y ti patr o v y ti f n s r m , j nk my to, ti pr fi ke g , ti kr ke g , ti t u kar m y, ti t y ã kaja to ã n v(e) kaj m j . ²⁶ H ra t g ti m y jagy t , k y t g ti kr m gr nh ke k y ã jak t y j  m . Ti kr m gr nh ke k y t g ti m y: "Senhor," he m . "Ver isov nh s i han, kaj m j  s g (ke) m  v h ," he t g.

²⁷ K y ti patr o t g ti jag gt n m  sir, ã camarada ti, k y t g ti tov nh m . Ti m y t g ti n v(e) t y t u' he m . "Ha t g, jatun m y," he t g m  sir. ²⁸ K y ti camarada ūn t g t i m  sir. K y t g ã mr e camarada ū v g m  sir. Ti ki t g n v(e) s i j , cruzeiro pir m y. K y t g ti m g m  sir. Ti nunh k a t g ti k g g m , k y t g ti m y: "inh m y kaj m, ã n v(e) ti," he m , ūn n v(e) m g ja ūn ti,  t y ã m y n v(e) s i ūn m y.

²⁹ K y t g ti kr m gr nh ke k y ã jak t y j  m . K y t g ti m y: "ver isov nh, v h  s g kaj m k n ke m  ha," he m .

³⁰ H ra t g m j v nh n . K y t g v se jaf  k t ti f n m  sir, ti t y ti m y kaj m j , ti n v(e) ti. ³¹ H ra ti mr e camarada ū ag v y v g m , k y t g ag m y e t . K y ag t g  ajag patr o m y t o k n m  sir, ti t y n n han m  ti. ³² K y ti patr o t g ti j  pr m  sir. K y t g ti to j  m . "Jykre k r g p  han  ," he t g. " n v(e) m g t y s g t u' he v ,  t y inh m y to v n k y." ³³ K y ã t y ã mr e camarada ūn jag gt n ke v  v , is y ã jag gt n ri ke," he t g. ³⁴ K y t g ti to j  m g han m  sir, ti patr o ti. K y t g ti s g m . Ag m y t g: "ha ti v g k n n," he m  g , ti t y ã patr o m y kaj m k n j , ti n v(e) m g ūn ti," he t g, Jesus ti.

³⁵ "H han j  t g ke m , inh j g t y kanhk  tá n  ti,  ajag t y  ajag r g re ag m y v nh p ate f n p  han s r t u n n k y, ag t y kygn  ja ti," he t g, Jesus ti.

19

Êg tÿ ëg prü fón ke tû
 (Mc 10.1-12)

¹ Kÿ Jesus tóg tó kän ja nñ, ti tÿ ag mÿ néñ tó sór mû ti. Kÿ tóg Galiléia tá kâkutë kÿ goj tÿ Jordão mära tî mû sir. Israel ag jamä ū vë gé. ² Kÿ ūn e ag tóg ti nón mû mû. Kÿ tóg tá ag kygtäg kän mû sir.

³ Kÿ Fariseu ag tóg ti tá junjun mû gé sir. Ag tÿ ón kÿ ti vëme më sór vë, vënh prü ke fón to. Kÿ ag tóg ti mÿ: “mÿ ëg tÿ néñ ū ū to ëg prü fag fón jé há nñ’?” he mû.

⁴⁻⁵ Kÿ tóg ag mÿ kämén mû. “Topë vî rá ki vemnî,” he tóg. “Tá tóg rán kÿ nñ, Topë tÿ néñ han mû ti. Ti tÿ néñ kar han ve ki tóg ti mré fi han. Hâ kÿ tóg tag tó mû, ha më. “Hâ kÿ ūn gré tóg ã prü fi to ã panh ré kÿ tinh mû, ã mÿnh fi ré kÿ ke gé. Æ prü fi mré tóg tinh mû. Fi mré tóg tÿ ūn pir nñ sir, ã prü fi mré,” he tóg, Topë ti. ⁶ Hâ kÿ fag tóg tÿ ūn pir nÿtî. Fag pi(jé) tÿ ūn régret nÿtî’. Hâ kÿ fag tÿ vënh kâpäm tûg nñ. Topë tÿ fag tÿ ūn pir han vë mÿr,” he tóg, Jesus ti.

⁷ Kÿ ag tóg ti mÿ ke män mû. “Hâ ra Moisés tóg ëg mÿ: “fi mÿ vënh rá nñm kar kÿ fi fón nñ,” he ja nñ. Ti tÿ ne jé ëg mÿ tag tó ja nñ?” he ag tóg mû, Jesus mÿ.

⁸ Kÿ tóg ag mÿ: “hÿ,” he mû. “Tag tó ja ti nñ, ãjag mÿ, ãjag tÿ vënh kanhrän sór tû nÿtîn kÿ, hâ kÿ tóg ãjag mÿ: ha fi fón ge, he ja nñ. Hâ ra Topë tóg tag han ja tû nñ, ti tÿ néñ kar han ve ki. ⁹ Hâ kÿ sóg ãjag mÿ ke mû. Æjag tÿ ãjag prü fi fón kÿ ū fi tÿ prüg mân kÿ ãjag prü tû fi vë sir, ha më. Æjag tÿ fi tÿ ū mré nÿ tugrîn fi fón kÿ tag hâ ne pâgsî nÿ,” he tóg, Jesus ti.

¹⁰ Kÿ ti mré mû tî ag mÿ tóg e tû, ti vî tag, hâ kÿ ag tóg ti mÿ: “ge nñn kÿ tóg tÿ ū nÿ, êg prüg kÿ,” he mû. “Ëg tÿ ëg prü fi fón sór mû ra fi fón tû nñn kÿ tóg vënhmÿ nÿ, kÿ ëg hÿn prüg sór tû nñ,” he ag tóg.

¹¹ Kÿ tóg ag mÿ: “ûn pipir ag tóg tag han ke mû,” he mû. “Topë tóg ū ag mÿ: ha prüg tûg, henh ke mû, ên ag hâ vÿ prüg ke tû nñ,” he tóg. ¹² “Ù ag tóg kurî nÿtî, ag mur mû kâ. Kÿ ū ag tóg kurî nÿtî gé, ag tÿ ag grâfy kym kÿ. Kÿ ū ag tóg kurî ri ke nÿtî gé, ag tÿ Topë to jykrén kÿ, ag tÿ ū tÿ kanhkâ tá nñ ên tugrîn prüg sór tû nÿtîn kÿ. Ù tÿ to jykrén mû ên jé to jykrén,” he tóg, Jesus ti.

*Jesus tÿ gîr ag to há nñ
 (Mc 10.13-16; Lc 18.15-17)*

¹³ Kÿ fag tóg gîr tatî kämû mû, ti tÿ ã nîgé tÿ ag më jé, ti tÿ ag to Topë mré vî jé. Hâ ra Jesus mré mû tî ag tóg fag to jû mû, ū tÿ ag tatî kämû mû fag to. ¹⁴ Hâ ra Jesus tóg ag mÿ: “vî tûg nñ, gîr ag mÿ,” he mû, “gîr ag tÿ iso kämû kamëg tûg nñ,” he tóg. “Ù tÿ ge hâ vÿ ū tÿ kanhkâ tá nñ ên tÿ tÿ pâ'i nñ ên krëm nÿtî nñ,” he tóg. ¹⁵ Kÿ tóg ag mëgmë kän mû sir, ã nîgé tÿ. Ag mëgmë kän kÿ tóg tá kâkutë mû sir.

*Kyrû rico kâme
 (Mc 10.17-31; Lc 18.18-30)*

¹⁶ Kÿ vâhâ ū tóg ti tá jun mû sir. Kÿ tóg ti mÿ: “Senhor,” he mû. “Há ã tóg jé,” he tóg. “Sÿ inh rîr krÿg ja tû venh há tóg tî. Ti ve jé inh hÿn vënh jykre há tÿ hê ri ke han ke mû?” he tóg.

¹⁷ Kÿ Jesus tóg ti mÿ: “ã tÿ ne jé inh ki vënh jykre há jêmë sór nñ?” he mû. “Ùn pir tóg há nñ, ha më. Ti tÿ ëg jyvën ên ki króm nñ, ã tÿ rîr krÿg ja tû ve sór kÿ,” he tóg.

¹⁸ Kÿ tóg ti mÿ: “ti tÿ ëg jyvën tÿ hê ri ke nñ?” he mû. Kÿ Jesus tóg ti mÿ: “ti tÿ ëg jyvën tag hâ vë, ha më: ū téñ tûg nñ, ã prü tû fi mré nÿ tûg nñ, néñ ū péju(g) tûg nñ, ū to ón tûg nñ, ¹⁹ ã nÿ mré ã jóg kamëg nñ, ã régret ki rîr há han nñ, ã tÿ vënh ki rîr há ri ke han nñ, ã régret ki,” he tóg, Jesus ti.

²⁰ Kÿ kyrû tóg ti mÿ: “tag kar ki sóg króm tî,” he mû. “Kÿ ne nÿ hÿn ver inh mÿ tû tî’?” he tóg. ²¹ Kÿ Jesus tóg ti mÿ: “ã tÿ vënh jykre há han sór kÿ tag han nñ, ha më,” he mû. “Ã tû kar vâm tîg. Kÿ ūn jagägtar ag mÿ vin, jânkamy ti, kÿ ã tóg kanhkâ tá tû mág nñ sir.

Kar kātīg nī, ã tý inh mré tīg jé,” he tógl, Jesus ti. ²² Kyrū ên tý ti vī tag mē ký tógl fe kaj han ký tū mū sir. Ti tū vý e nýtī, hā ký tógl ti mý věnhmý tī.

²³ Ký Jesus tógl ã mré mū tī ag mý kāmén mū sir. “Sý ke há vě, hā ký sóg ke mū. Jagy ti ný, ūn rico tý ū tý kanhkā tá nī ên tý tý ēg pā'i nī venh ke ti,” he tógl. ²⁴ “Hā ký sóg ãjag mý ke mān mū. Cavalo pānī sór vý préj nor fín kutē tū nī mýr,” he tógl. “Ti tý fín kutē há nī ra tógl ver jagy tī vě, ūn rico tý ū tý kanhkā tá nī ên tý tý ēg pā'i nī venh ke ti,” he tógl, Jesus ti.

²⁵ Ký tógl ti mré mū tī ag mý e tī, ti vī tag. Ký ag kanē tógl jur mū. “Ký ū hýn kren ke tū nī,” he ag tógl. ²⁶ Ký Jesus tógl ag ki ēvānh mū, ký tógl ag mý: “ēprā ke ag vý věsog ki tá jun ke tū nī,” he mū. “Topē hā tógl ãjag tý tá jun han ki kanhró nī, ti tý nén ū kar tý hē ri ken há nīn ký,” he tógl, Jesus ti.

²⁷ Ký Pedro tógl ti mý: “ha vé,” he mū. “Nén kar ré ký ēg mū mū, ã mré. Tag to ēg hýn ne venh ke mū?” he tógl.

²⁸ Ký Jesus tógl ag mý: “sý ke há vě, hā ký sóg tó mū,” he mū. “Inh mré ãjag tógl mū mū. Tý sóg ēprā ke fi kósin nī. Kejēn sóg inh nýgja kri nính mū, isý věnh kar jykre tugeným jé. Sínví inh nính mū, kurā ūn kā. Nén kar han mān jé sóg ke mū, kurā ūn kā. Ký ãjag tógl ãjag nýgja kri nýgnig ký nýtinh mū gé, nýgja tý 12 (ke) kri, ãjag tý povo tý Israel kar jykre tugeným jé, povo tý 12 (ke) tag ag jykre,” he tógl. ²⁹ “Jó ū tógl isugrīn ã jamā ré ký tī mū, ã káke, ã jávy, ã ve, ã panh, ã mýnh, ã japý ré ký tógl tī mū, inh jykre tugrīn. Ūn vý tógl věnh kato ã tý ēprā ré ký tīg ja ūn e ri ke venh ke mū, tag ki, ēprā. Ký tógl rīr krýg ja tū ūn venh ke mū gé,” he tógl. ³⁰ “Jávo tag ki ūn mág ū ag kásir nýtinh ke vě, tá tére ký, ký tag ki ūn kásir ū ag tý tý ūn mág nýtinh ke vě, tá tý pā'i nính ke vě,” he tógl, Jesus ti. Ti tý ag mý kanhkā jykre tó vě.

20

Uva ki rānhrāj tī ag to comparação

¹ Ký Jesus tógl ag mý: “ū tý kanhkā tá nī ūn tý tý ēg pā'i nī vý ge nī, ha mē,” he mū, to comparação han ký. “Patrão ri ke tógl nī. Kusā ki tógl tī mū, 6 horas ki, camarada ag jāvānh jé, ag tý ti jakré ki rīr jé. ² Ký tógl ū ag vég mū sir. Ag mré tógl věnh rānhrāj kaja to jykrén mū, hā vý: jānkamy pir, he mū, por dia kaja ti. Ký tógl ag mý: “ha ki rīr mýjēg,” he mū sir. ³ Ký ag tógl mū mū. Hora tāgtū tūg ký, 9 horas ki tógl tīg mān mū, ū ag jāvānh jé gé. Ký tógl ū ag vég mū gé sir. Véké ag tógl ēmā kuju tá nýtī, rānhrāj tū ký. ⁴ Ký tógl ag mý: “inh mý inh jakré ki rīr mýjēg,” he mū gé. “Kajām jé sóg ke mū, ti kaja tý,” he tógl. ⁵ Ký ag tógl mū mū.

Hora tāgtū ū tūg ký, meio dia ki tógl ū ag jāvānh tīg mān mū, 3 horas ki tógl tīg mān mū gé. Ag ve ký tógl ag mý ke mū gé, ký ag tógl mū mū gé, ti jakré ki rīr jé. ⁶ Vāhā tógl rākānh mū sir. 5 horas ki tīg mān ký tógl ū ag vég mū gé, véké jēgjē ký nýtī ag. Ký tógl ag mý: “ãjag tý ne jé rānhrāj tū nī nē?” he mū. “Kurā kar ki ãjag tógl ki nýtī, rānhrāj tū nýtī ra,” he tógl ag mý. ⁷ Ký ag tógl ti mý: “hā ra ū tógl ēg mý: ha inh rānhrāj han, he ja tū nī,” he mū. Ký tógl ag mý: “ha inh jakré ki rīr mýjēg ge,” he mū sir. Ký ag tógl mū mū gé.

⁸ Kuty ký ag patrão tógl ã tū ki rīr tī ūn mý: “ha ag jé prér,” he mū, 6 horas da tarde ki. “Ag mý ti kaja ti ním,” he tógl. “Ūn tý rākānh ký kāmū mū ag mý ním vén, kar ký ū tý kusā ki kāmū mū ag mý ním rén,” he tógl ti mý. Ký tógl ke mū, ti tū ki rīr tī ti.

⁹ Ký ū tý rākānh ký junjun mū ag vý ãjag kaja ti mān mū, hā vý: jānkamy pir, he mū. Ag rānhrāj sī ra ag tógl por dia kaja vég mū sir. ¹⁰ Ký ū tý kusā ki rānhrāj mū ag tógl to jykrén mū. “Ti hýn ēg mý ti kaja kāfór han ke mū, ēg tý kurā kar ki rānhrāj ký,” he ag tógl mū, to jykrén ký. Hā ra tógl ag mý jānkamy pir ūn ním mū gé sir, por dia kaja ūn. ¹¹ Ag tý jānkamy ūn mān ký ag tógl ti to jū mū, ãjag patrão to. ¹² Ký ag tógl ti mý vī mū. “Tag ag vý hora pir ki rānhrāj, jávo ã tógl ag mý ēg kaja ri ke han. Kurā kar ki ëg tógl rānhrāj mýr, to ēg ron, ti rý jagy ra ēg tógl to krónh ke ja tū nī,” he ag tógl, ãjag patrão mý.

¹³ Ký tógl ag kāmī ū mý ke mū, ag patrão ti. “Sý ã ki kygnē pijé!” he tógl. “Inh mré ã tógl jānkamy pir to jykrén ja nī, hā ký sóg ã mý ním mū, jānkamy pir ti. ¹⁴ Ký ã tū mān

ký tīg. Hā ra sóg ag mý ním sór mū gé, sý ã mý ním ja ēn ri ke. ¹⁵ Isū vē mýr, jānkamy ti, ký sóg sý tý néen han sór mū ēn han mū. Æ mý jū', isý ag mý vī há han to?" he tógr ti mý, patrāo ti.

¹⁶ Hā ký ēgno tá kāmū ag vý ūn kāmū vén mū ag ri ke nýtinh mū, tāpry ký, jāvo ūn kāmū vén mū ag vý ēgno tá kāmū mū ag ri ke nýtinh mū gé," he tógr, Jesus ti.

*Jesus tý ã ter ke tó mān
(Mc 10.32-34; Lc 18.31-34)*

¹⁷ Ký Jesus tógr Jerusalém ra tīg sór mū. Ký tógr vyrmý ū tý 12 (ke) ēn ag mré vémén mū. Ag tý ã mré ēpry jagma mūn ký tógr ag mré vémén mū, ag tý ēmín jagma mūn ký.

¹⁸ "Ha vé," he tógr. "Jerusalém ra ēg tógr mū mū," he tógr. "Ēprā ke fi kósin ēn vý jagtar ke mū. Inh hā vē. Topē tū ki rīr tī to pā'i ag tógr ājag tý isý néen han sór mū ēn han ke mū, Topē vī to professor ag ke gé. Ag tý iso: "ter jé tógr ke mū," henh ke vē. ¹⁹ Ký ag tógr fógr ag mý inh fēg ke mū sir, ēn ag tý iso é he jé, ag tý inh mrānmrān jé, ag tý ka to isa jé. Kurā tāgtū ki sóg hā ra rīr mān ke mū," he tógr, Jesus ti.

*Ün régre ag tý tý ūn mág nýtih sór
(Mc 10.35-45)*

²⁰ Ký Zebedeu krē ag mýnh fi tógr Jesus venh kātī mū, fi krē ag mré. Ti krēm fi tógr mūg ke mū, fi tý ti mý néen (ū) to vī sór ký. ²¹ Ký tógr fi mý: "ã tý ne to vī sór nē?" he mū. Ký fi tógr ti mý: "kejēn ã tógr tý pā'i nính mū," he mū. "Ký inh krē tag ag tý ã rā hā nýtinh há tógr tī, ū tý ã pēgja tá nī jé, ký ū tý ã jakānh tá nī jé," he fi tógr, ti mý.

²² Ký Jesus tógr ag mý: "ājag tý néen to vī mū ki kagtīg ājag tógr nýtī," he mū. "Jagy ti ný. Ājag mý inh ri kén jagtar sór mū'?" Ājag mý tovānh ke tū nī?" he tógr. Ký ag tógr ti mý: "hý," he mū. "Tovānh ke tū ēg nī," he ag tógr, ti mý. ²³ Ký tógr ag mý: "hý, jagāgtar jé ājag tógr ke mū, inh ri kén," he mū. "Hā ra isū tū vē, sý ājag mý: hej, he ti," he tógr. "Ha inh pēgja tá nī, henh ke tū sóg nī. Ha inh jakānh tá nī, henh ke tū sóg nī gé, isū tū vē. Topē tý ūn mý: ha ti rā hā nýtī, henh ke mū ēn ag hā tý inh rā hā nýtinh ke vē," he tógr, Jesus ti.

²⁴ Hā ra ū tý 10 (ke) ag tógr mēg mū, ūn régre ag tý Jesus mý tag to vī ja ti. Ký ag tógr ag to jū mū. ²⁵ Hā ra Jesus tógr ag jé prēr kān mū, ký tógr ag mý: "fógr ag pā'i ag jykre ki kanhró ājag tógr nýtī," he mū. "Vēnh kar jēgnēg ag tógr tī mýr, ký ag mág ag tógr vēnh kar mý: gemnī, ge tūg nī, he tī, vī tar han ký," he tógr. ²⁶ "Ag ri ke han tūg nī. Ājag mý tý ūn mág nýtih sór mū'?" Ký tý jagnē camarada ri ke nýtīmnī, jagnē tū ki rīr ký. ²⁷ Ājag mý tý pā'i nýtih sór mū'?" Ký tý jagnē krēm ke nýtīmnī, tý ūn kāsir nýtīmnī. ²⁸ Hā ký sóg camarada tū nī gé. Sý tý camarada nī jé sóg kātīg, sý ājag ki rīr jé. Tý sóg ēprā ke fi kósin nī. Hā ký sóg vēnh kar jagfy ter ke mū, sý ag krenkren han jé," he tógr, Jesus ti.

*Jesus tý ūn kyvó ag tý há' he
(Mc 10.46-52; Lc 18.35-43)*

²⁹ Hā ki ag tógr Jerusalém ra mū mū. Kejēn ag tógr cidade tý Jericó fīn rām ký ag tógr tá pa mū, hā ra ū tý hēn ri ke ag tógr Jesus nón mū mū. ³⁰ Ēpry ēn tā, ēmín ēn tā ūn kyvó ag tógr nígnī ký nýtī nī, ūn régre ag. Vāhā ag tógr Jesus tý jagma tīg mēg mū. Ký ag tógr ti jé prēr mū. "...Senhor!..." he ag tógr. "...Davi kósin', ēg jagāgtān ra!..." he ag tógr. ³¹ Ký ag tógr ag to jūgjū mū, ti nón mū ū ag. "Mē kā nýtī," he ag tógr mū. Hā ra ag tógr prēr mān', prēr mān' he mū, jamā hár(a). "...Senhor, Davi kósin', ēg jagāgtān ra!..." he ag tógr mū.

³² Ký Jesus tógr krýg he mū, ký tógr ag jé prēr mū. Ký tógr ag mý: "ne to ājag vī, sý ājag mý han jé?" he mū. ³³ Ký ag tógr ti mý: "ēg tý ēvānh há tógr tī," he mū. ³⁴ Ký Jesus tógr ag jagāgtān mū sir. Ag kanē mēgmēg tógr mū sir. Ký ag tógr ēvānh há han mū sir. Ti nón ag tógr mū mū sir.

¹ Ag mūn kÿ ag tógr Jerusalém kakó tá junjun mû, êmâ tÿ Betfagé tá, krí tÿ Oliveiras tá. Kÿ Jesus tógr ã mré mû tÿ régre ag jégnég mû, êmâ ên ra. ² Kÿ tógr ag mÿ: “êmâ ên ra mûjéng, êg jo êmâ nî ên ra,” he mû. “Tá ãjag tógr burrica fi venh mû. Se kÿ fi jé. Fi kósin vÿ fi mré jé nî. Ên fi kavân kÿ fi pére kâmumñ. ³ H  n ri ke m  n ag t  g ãjag mÿ v  s  r mû, fi to. Kÿ ag mÿ: “  g Senhor v  fi ve s   han s  r mû. K  nhmar t  g fi j  n   m  n mû,” hemn  , he t  g, Jesus ti.

⁴ H  ra t  g r  n kÿ n   gé, tag. Top   v  t   t  g tag r  n ja n  , ha m  . ⁵ “Si  o t  ke fag mÿ tag t  m  n, ha m  . H   vé,   p  i t  rei t  g ã ki jun ke mû, hemn  . V  nh kar to t  g fe h   n  , j   v  nh n  n kÿ,   Senhor ti. Burrica kri t  g n  n, fi k  sin kri,   g tu t   ên fi k  sin kri m  r,” he t  g, Top   v  t   r  n kÿ n   ki. H  ra t  g ge n  .

⁶ K  ti mr   mû t   ag t  g mû mû, burrica fi m  n j  . ⁷ Fi pére ag t  g k  m   mû, fi k  sin mr  . K   ag t  g ãjag kur t  kri v  m mû, kÿ t  g kri n  m. ⁸ K   v  nh e ên ag t  g ãjag kur t     pry kri kugj  n mû, êm  n kri. K     ag t  g ka f  j kre kÿ   pry kri v  v  m mû sir. Ag t  ti jam  n s  nv   han s  r v  . ⁹ K     ag t  g ti j  m   mû mû, jo   ag ti n  n mû mû.   n ag t  g pr  npr  r mû sir. “!..Viva, Davi k  sin..!” he ag t  g mû. “!..S  r t  g t  , p  i v     g t   jun,   g Senhor m  g t  ti j  n  n kÿ..! ..Top   t  t  g k  t  g,   t  kynhm   n   ên t  , viva..!” he ag t  g, pr  npr  r k  .

¹⁰ H  ki ag t  g Jerusalém t   junjun mû. K  t  ke kar ag v  ti venh k  m   mû. Ag m  t  g e t  , k   ag t  g ti to: “  n  ?” he mû. ¹¹ K  ti mr   k  m   mû ag v   ag mÿ: “Top   v  t   t   ên v  ,” he mû. “Jesus v  , Nazaré t  ke ên v  , Galiléia t  ke ên,” he ag t  g mû sir.

Jesus t   Top   jo   n kr  m ag pan

(Mc 11.15-19; Lc 19.45-48; Jo 2.13-22)

¹² K  Jesus t  g Top   jo   n k  ra r   mû. K  t  g t  ke ag pan k  n mû sir, n  n vender he t   ag, n  n comprar he t   ag ke gé. Top   jo   n kr  m ag t  g negociar he t  , j  nkamy trocar he ag t  g t   gé. Ag t  n kri vin jaf   t  t  g vyrym ke mû sir. S  r  g vender he t   ag n  gn  jaf   t  t  g vyrym ke mû gé sir. ¹³ Ag m  t  g: “Top   v  rá to jykrén n  ,” he mû. “Tag v  r  n k  n, ha m  . “Inh   n jiji v  t  g Top   mr   v  jaf   tag kr  m n  n kar pigju(g) m  gt  , k  t  g bandido ag jam   ri ke n   sir,” he t  g, Jesus ti. Ag pan k  t  g ke mû, Jesus ti.

¹⁴ K     n kyv   ag t  g ti to junjun mû sir,   n k  nhgr   ag ke gé, ti t  g Top   jo   n kr  m j  n k  . K  t  g ag t  h  ’ he k  n mû sir. ¹⁵ H  ra Top   t  ki r  r t   ag t  g t   n  yt  , Top   v   to professor ag ke gé. Ti t   ag t  h  ’ he v  g ag t  g mû. G  r ag v  m  g ag t  g mû gé. Top   jo   n kr  m ag t  g n  yt  , g  r ag, k   ag t  g Jesus m   pr  npr  r mû. “!..Viva, Davi k  sin..!” he ag t  g mû, pr  npr  r k  . K  p  i ag t  g j  gj   mû, Jesus to. ¹⁶ H  k   ag t  g ti m   v   mû. “  m   ag pr  npr  r m  g t  ?” he ag t  g. K  Jesus t  g ag mÿ: “v  ,” he mû. “H  ra Top   v  rá to jykrén n  ,” he t  g. “  n k  sir ag v  iso v  h   han t  ,” he t  g, Top   v  ki. “  n pafa mû ag v  inh m   v  h   p   han t  .   h  ne tag han’,   n k  sir ag t  inh m   v  h   han j  ,” he t  g, Top   m  , Top   v  t  r  n k  n ki,” he t  g, Jesus ti.

¹⁷ Tag t  k  t  g ag r  k  t   mû sir. Cidade t  t  g k  kut   mû, êm  t   Betfagé ra t  g j  . T  t  g sir n  r mû.

Ka t   figueira t  g

(Mc 11.12-14, 20-24)

¹⁸ T  vaj k  kus   ki t  g cidade ra t  g m  n mû.   t  g k  t  g k  k  r mû. ¹⁹ K  t  g ka t   figueira v  g mû sir, k  t  g ra t  m  , ti kan   ko j  . H  ra t  g kan  t  n n  . F  j t  v  t  g j  , k  t  g ti m   v   mû. “Kan  han m  n ke t   ã n  ha,” he t  g mû. K  t  g t  g mû sir v  s  m  r, ka ti. ²⁰ K  ti mr   mû t   ag t  g v  g mû sir, ti t  g mû ti. K  t  g ag m   e t  . “V  s  m  r t  g t  ja n  ,” he ag t  g. “Ti h  ri k  ?” he ag t  g.

²¹ K  Jesus t  g ag m  k  m  n mû sir. “Ki h  s  g t  m  , h  k  s  g ke mû,” he t  g. “Inh ri ke han j     jag t  g ke mû. Is  ka t  figueira m  : “t  g ra,” hen k  t  g t  g ja n  . Inh v  tag ri ke han j     jag t  g ke mû,   jag t  inh ki ge h  han k  . H  ra to: “Top   m  inh v  m  g mû v  ?” he t  g n  . “H  m   v  ?” he t  g n  . K     jag t  kej  n p  n  n m  : ha kut  , goj nig

ki, hen kÿ tóg kutë mû, ãjag tÿ ti kutënh ke to: “hÿ mÿ vÿ?” he tû nññ kÿ. ²² Kÿ ãjag tÿ Topë mÿ néñ û to vññ kÿ to: “han jé tóg ke mû,” hemnñ. Kÿ tóg ãjag mÿ han mû, ãjag tÿ ti mÿ néñ to vññ mû ën ti,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tÿ ū tÿ ã jénëg mû tó tûg

(Mc 11.27-33; Lc 20.1-8)

²³ Kÿ tóg cidade tá jun kÿ (tóg) Topë jo ïn kâra râ mân mû sir. Kÿ Topë tû ki rîr tî to pâ'i ag vÿ ti to kâmû mû, kófa ag mré hâ. Ag tÿ ti ki jémë sór vë, hâ kÿ ag tóg ti mÿ: “û nÿ ã mÿ: tag han nñ, hé?” he mû. “Ü nÿ ã jénë?” he ag tóg mû, Jesus mÿ.

²⁴ Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “ãjag ki sóg jémënh ke mû gé, vênh kato,” he mû. “Ãjag tÿ inh mÿ tó há han kÿ sóg ãjag mÿ ū tÿ inh jénëg mû tónh ke mû gé,” he tóg. ²⁵ “João vÿ ag kygpég tî ja nïgtî. Kÿ ti mÿ kanhkâ tá vênh jykre han ja nïgtî”, ëprâ vênh jykre vó? Ü nÿ ti jénë?” he tóg, Jesus ti.

Kÿ ag tóg ti vñ to jykrén mû jagnë mré. “Ëg tÿ ti mÿ: Topë tÿ ti jénë ja vë, hen kÿ tóg ëg mÿ: kÿ ãjag tÿ ne jé ti vñ kri fig tû nñ nñ? henh ke mû. ²⁶ Ëg tÿ hâ ra ti mÿ: ëprâ ke jykre ja vë, hen kÿ ëg tóg vênh kar kato tê mû sir. Ag kar vÿ João to: Topë vñ tó tî pë ja vë, he tî. Kÿ ëg tóg ag kamëg mû, vênh e ën,” he ag tóg mû, jagnë mÿ, pâ'i ag. ²⁷ To jykrén kÿ ag tóg Jesus mÿ: “ëg pi(jé) João jykre ki kanhró nÿtî”, he mû. Ón kÿ ag tóg ke mû. Kÿ tóg ag mÿ: “kÿ sóg ãjag mÿ tónh ke tû nñ gé, ū tÿ inh jénëg mû ti,” he mû. Æ kato tê mû ag mÿ tóg ke mû, Jesus ti.

Ün krë régre to comparação

²⁸ Kÿ tóg ag kanhrän kÿ ag mÿ: “tag to jykrén nñ, ha më,” he mû sir. “Ü tóg kósin régre nñ. Kejën tóg ûn sanh to tîg kÿ ti mÿ: “inh kósin,” he mû. “Üri inh jakré tugnÿgnym tîg,” he tóg. ²⁹ Kÿ tóg ã panh ti mÿ: “vó,” he mû. Kar kÿ tóg to jykrén mân kÿ (tóg) tî mû sir, ëpÿ ra. ³⁰ Kÿ ti panh tóg ti jâvy mÿ ke mû gé sir. “Üri inh jakré tugnÿgnym tîg,” he tóg mû gé. Kÿ ti jâvy tóg: “hej,” he mû, ã panh ti mÿ. Hâ ra tóg tî tû nñ. ³¹ Kÿ ū tÿ hë nÿ ti panh vñ ki króm hÿn?” he tóg, Jesus ti. Kÿ ag tóg ti mÿ: “ûn sanh ti,” he mû. Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “hÿ, hâ vë,” he mû. “Hâ kÿ sóg ãjag mÿ ke mû. Ü tÿ governo mÿ jânkamy mág tî ū ag vÿ Topë vñ mranh, hâ ra ag tóg to jykrén mân kÿ (ag tóg) ãjag jykre tovânh. Kÿ ûn mén e ū fag vÿ ãjag jykre körég tovânh gé. Hâ kÿ ag tóg Topë tÿ tÿ ëg pâ'i nñ venh ke mû, fag ke gé. Ti kósin sanh ri ke ag hâ vë. Ag jâvo ãjag tóg kanhkâ venh ke tû nñ, ãjag tÿ ón kÿ Topë mÿ: “hej,” he mû ra. ³² João vÿ ãjag mÿ Topë vñ tó ja nïgtî, ãjag tÿ ti jykre kuryj jagma mû jé. Hâ ra ãjag tóg ti vñ kri nñm ja tû nñ. Ñjag jâvo ū tÿ governo mÿ jânkamy mág tî ag vÿ ti vñ kri fi ja nñ, ūn mén e fag ke gé. Tag ve ãjag mÿr. Ge ra ãjag tóg ãjag jykre tovânh tû nñ, João vñ kri nñm tû ãjag nñ,” he tóg, Jesus ti.

Ün camarada kórég ag to comparação

(Mc 12.1-12; Lc 20.9-19)

³³ Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “sÿ ãjag mÿ ãjag tÿ Topë tovânh to comparação han mân ke vë, ha më,” he mû. “Kejën ū tóg nïgtî. Uva krän tóg nïgtî, néñ kanë tÿ vinho han jafâ ën. Æ jakré tag to tóg rón mû. Kÿ tóg küm kÿ uva jëgmí jafâ han mû. Kÿ tóg ki pâjó han mû gé. Kÿ tóg ū tÿ ki rîr tî ag mÿ tovânh mû, ag tÿ ti mré ti kanë vênh kâpäm jé. Kÿ tóg tî mû, ga ū ra. ³⁴ Ti kanën kÿ tóg ã camarada ag jégnëg mû, ag tÿ ag mÿ ti tû vin jé, uva kanë ti.

³⁵ Hâ ra ag tóg ag vóg kónän mû sir, ti camarada ag. Ü mränmrän ag tóg mû, ū téñ ag tóg mû, ū pin ag tóg mû, pó tÿ. ³⁶ Kÿ tóg ag mÿ ã camarada ū ag jégnë mân mû gé sir, ūn e ag sir, hâ ra ag tóg ag vóg kónän kân mû. ³⁷ Vâhâ tóg ag mÿ ã kósin jénëg mû. “Ag hÿn ti kamëg mû, inh kósin ti,” he tóg, hâ kÿ tóg ti jénëg mû. ³⁸ Kÿ ag tóg ti vég mû, ti kósin ti. Kÿ ag tóg jagnë mÿ: “kejën ëkré tag vÿ tÿ ti tû nñnh ke mû,” he mû. “Mû nÿ, ti téñ jé, ti tû tag tÿ tÿ ëg tû nÿnh jé,” he ag tóg mû, patrão kósin to. ³⁹ Kÿ ag tóg ti kâgmíg mû sir. Ró pâte ag tóg ti kutëm kÿ (ag tóg) ti téñ mû sir.

⁴⁰ Kejën ag patrão vÿ kâtig ke mû, ū tÿ néñ krän ja ën. Kÿn hÿn hë ri kenh mû, ã camarada ag tÿ?” he tóg, Jesus ti. ⁴¹ Kÿ ū tÿ ti vñ mëg mû ag tóg ti mÿ: “vênh jykre pâno

han ag tóg mū mýr, uva ki rír tī ag,” he mū. “Ag kāgtén jé tóg ke mū, jū ký, ag patrão ti, ký tóg uva kré ēn tý ū mý tovānh ke mū, ag tý ti mré vēnh kāpām jé, ti kanē ti,” he ag tóg ti mý. Ū tý ti vī mēg mū ag tóg ke mū, Jesus mý.

⁴² Ký tóg ag mý: “hý,” he mū. “Ký Topē vī rá tag to jykrén ní gé, ha mē: pó tý īn han jafā fón ag tóg, pó tý īn han tī ag. Ag mý tóg kórég ja ní, pó ēn ti. Hā ra Topē tóg pó ēn hā tý īn nūna han mū. Ég Senhor mág tý há vē mýr, hā ký tóg ēg mý e tī, ēg tý ve ký,” he ja tóg ní, Topē vī rá ki,” he tóg, Jesus ti, vēso pó tý comparação ū han ký.

⁴³ “Hā ký sóg ájag mý ke mū. Ájag tý Topē tý ēg pā'i ní venh ke vē vē, hā ra ájag tóg venh ke tū ní. Ū ag vý venh ke mū, povo ū ag, ag tý inh vī kri fi ký,” he tóg. ⁴⁴ “U tý hēn ri ke ag vý pó tag kri vár ke mū, ký ag tóg kri vár ký tū' henh ke mū. Ký pó tag vý ū tý hēn ri ke ag kri kutēnh ke mū gé, ký tóg ag tý námnám ke kān mū, ag kri kutē ký,” he tóg, Jesus ti. Ti tý ag tý ti ki rā tū tugrīn nūgme ki vár ke tón hā vē.

⁴⁵ Ký ag tóg mēg mū sir, Jesus vī ti. Topē tū ki rír tī to pā'i ag vý mēg mū, Fariseu ag ke gé. Mē ký ag tóg vāhā to jykrén mū sir. “Ég hā to tóg uva ki rír tī kórég ag to comparação tag han ja ní,” he ag tóg mū sir, ki kanhrān ký. ⁴⁶ Hā ký ag tóg ti se sór mū. Hā ra ag tóg vēnh e ēn kamēg mū. “Topē vī tó tī pē vē,” he ag tóg, Jesus to, vēnh e ēn, hā ký pā'i ag tóg povo ēn ag kamēg ký ti ség tū ní ver.

22

Vēnh prūg to comparação (Lc 14.15-24)

¹ Ký Jesus tóg ag mý comparação ū han mān mū sir. ² “U tý kanhkā tá ní ēn tý tý ēg pā'i ní vý ge ní, ha mē,” he tóg. “Tý tóg pā'i mág ri ke ní. Ti kósin prūg ken ký tóg to festa mág han sór mū, pā'i mág ti. ³ Hā ký tóg ã camarada ag jégnēg mū, ag tý ti tý ūn mý tó ja ag mý: “ha kāmū jēg, festa kon jé,” he jé. Hā ra ag tóg kāmū jāvānh nýtī. ⁴ Ký tóg ag mý ã camarada ū ag jégnē mān mū. “Ag mý: “kān inh huri, vējēn ti, he ti, ēg patrão ti,” hemnī,” he tóg. “Boi kāgtén inh huri, boi tāgy ēn mré hā. Nén kar vý kynkar ký nýtī. Kāmū jēg ra, inh festa to, he ti, ēg patrão ti,” hemnī ag mý,” he tóg, pā'i mág ti, ã camarada ag mý. Ký ag tóg mū mū.

⁵ Hā ra ag tóg kāmū sór tū ní, ký ag tóg ti camarada ag to é he mū. U tóg ã japý ra tī mū, ū tóg ã negócio nón tī mū. ⁶ U ag tóg hā ra ti camarada ag kugmī ký (ag tóg) ag vógo kónān mū gé sir, ag kātén ag tóg mū sir. ⁷ Ký pā'i mág tóg ag to jū mū. Ký tóg ã krēm pā'i ag jégnē ký ag kāgtén mū gé sir, ū tý ti camarada kāgtén ja ēn ag. Ag īn kugprūg ag tóg mū sir. ⁸ Ký tóg ã camrada ag mý: “inh festa vý kar ký ní ha,” he mū. “Hā ra ag tóg kāmū jāvānh nýtī, isý ūn mý vēnh vī jēnē ja ag, ag kórég nýtīn ký. ⁹ Ha mūjēg, ēpry ra, ēmīn vēnh kāpóv (ja) ra ke gé. Ájag tý ū ve ký ti mý: “ha festa venh kātīg,” hemnī,” he tóg, pā'i mág ti, ã camarada ag mý. ¹⁰ Ký ag tóg mū mū. Ájag tý ēpry tá ū ve ký ag tóg ag mý ke mū. Vēnh kar mý ag tóg tó mū sir, ūn jykre há ag mý, ūn jykre kórég ag mý ke gé. Hā ký tóg fór mū sir, clube ti.

¹¹ Ký pā'i mág tóg kārā mū sir, ag vigve jé, ū tý festa to kāmū ag. Ký ū tóg tá jē ní, hā ra tóg festa to kur tu tū ní. ¹² Ký tóg ti mý: “festa to kur tu tū ã tóg ní, vý,” he mū. “Ã hā ne tóg kur kórég tu sór mū', inh festa ki’,” he tóg, ti mý. Hā ra tóg vī tū ní sir. ¹³ Ký pā'i mág tóg ã camarada ag mý: “ha ti mrīnh, ti pēn, ti nīgé, ha ti fón, re tā,” he mū. Re tán kuty ní. Tá ag tóg jagtar tū. Ájag jā tý ag tóg gyngyn ke tī sir, gangan ke ag tóg tī sir, vēso jūgjū ký. ¹⁴ Ge ti ní. U tý hēn ri ke jé sóg prēr tī, hā ra ti pipir nýtī, ūn kuprēg ký nýtī ag,” he tóg, Jesus ti. Ti tý ēg tý kanhkā tá festa venh ke tón hā vē.

Ag tý imposto to ti ki jēmē (Mc 12.13-17; Lc 20.20-26)

¹⁵ Ký Fariseu ag tóg jagnē mré Jesus to jykrén mū sir. Ag tý ti vī to ti se sór vē. Hā ký ag tóg: “ti vī tý hē to ēg hýn ti senh mū?” he mū. ¹⁶ Tag to jykrén ký ag tóg sir Jesus mý ájag mré ke ū ag jégnēg mū, Herodes mré ke ū ag mré hā, ag tý ón ký ti ki jēmē jé, ag tý

ti vĩ to ti se jó. Ên ag tý Jesus tá junjun kÿ ag tóg ti mÿ: "Senhor," he mû. "Ã jykre kuryj nñ ki kanhró ëg tóg nÿtí," he ag tóg. "Hã kÿ ã tóg Topê to êmín ki ëg kanhrân há han tí. Vênh jykre pir hã han ã tóg tí. Û tý vênh jykre há hã han ve ní mû ra ã tóg ti jykre ki kanhró kar ní," he ag tóg mû, ón kÿ, Jesus mÿ. ¹⁷"Hã kÿ, ëg mÿ ã tý néń to jykrén mû tómní. Mÿ ha nÿ', ëg tý p 'i mág tý imperador mÿ j nkamy ên n m ti', imposto kaj m jó? Ëg mÿ h n n m mû', v  m  v ?" he ag tóg mû, ón kÿ ti ki j m n k .

¹⁸ Hā ra Jesus tóg ag jykre pāno ki kanhró nī. Hā kÿ tóg ag mÿ: “ājag ne tóg ón kÿ inh ki jémē sór mū!” he mū. “Jykre régre ājag nýtī mýr,” he tóg. ¹⁹ “Inh mÿ jānkamy jun, imposto kajām jafā ēn ti,” he tóg. Kÿ ag tóg ti mÿ ū jun mū sir, jānkamy ti. ²⁰ Kÿ tóg ag mÿ: “ū jiji ný kā nī, ū kāggrá ný kā nī?” he mū. ²¹ Kÿ ag tóg ti mÿ: “pā'i mág tÿ imperador kāggrá vē,” he mū. Kÿ tóg ag mÿ: “kÿ pā'i mág mÿ ti tū nīm nī, hā ra Topē mÿ ti tū nīm nī gé,” he mū sir.

²² Ag tŷ ti vĩ mẽ kŷ ti jykre tóg ag mŷ e tĩ sir. Kŷ ag tóg ti tovãnh kŷ mũ mũ sir.

Êg tÿ ëg ter ja tá vÿn kenh ke

(Mc 12.28-34; Lc 10.25-28)

²³ Ký kején Saduceu ag tóg Jesus tá junjun mū gé, kurā ēn kā. Ag tý ón ký ti ki jémē sór vě gé. Hā ra Saduceu ag tóg: “ēg ter ja tá ēg výnvýn kenh ke tū nī,” he tī. “Rír mān ke tū ēg tóg nī,” he ag tóg tī. Ěn ag vý ón ký Jesus ki jémē sór mū gé. ²⁴ “Senhor,” he ag tóg mū gé. “Moisés tý ēg mý věnh jykre nīm ký tóg ēg mý: “a régre tý a krē tū ra ter ký a tý ti prū fi tý prūg ke vě,” he mū. “A tý a régre mý a krē han ke vě, fi ki,” he ja tóg nīgtí, Moisés ti,” he ag tóg mū, Saduceu ag, Jesus mý. ²⁵ “Ký ū tý jagnē mré pafa ja tý 7 (ke) vý nýtigtí. Ag kāke tóg prūg mū, hā ra tóg a kósin tū ra ter mū. Ký ti jávy tóg fi tý prūg mū sir. Hā ra tóg a kósin tū ra ter mū gé. Ký ti jávy ū tóg fi tý prūg mū gé sir. ²⁶ Hā ra tóg a kósin tū ra ter mū gé, ti jávy ū ke gé, hā ki ag kar vý kósin tū ra kāgter kān mū sir. ²⁷ Ký vāhā ag kar prū fi tóg ter mū gé sir. ²⁸ Ký fag kāgter ja tá rínrír mān ký fi hýn mén tý 7 (ke) nīnh mū vě. Ag kar vý fi tý prūg ja nī mýr. Hā ký tóg věnhmý ný, ag tý: rír mān je ēg tóg ke mū, hen ký,” he ag tóg, Saduceu ag, Jesus mý.

²⁹ Hā ra Jesus tóg ag mý: “kygnē ājag huri,” he mū. “Ājag pi(jé) Topē vī tý rán ký ní ki kanhró nýtī”, ājag pi(jé) Topē jykre ki kanhró nýtī”, he tóg. ³⁰ “Ēg rínrír mān ký ēg tóg prūg mān ke tū ní sir, ký ēg mén mān ke tū ní gé. Topē tý jēgnē jafā ri ke ēg nýtī, kanhkā tá,” he tóg.

³¹ “Kÿ Top  v  r    to jykrén  , ti t   g ter ja t  v n ke t  ti. Top  h  ne t  v m n ja n  m r, h  k  t g tag t  ja n , ha m . ³² “Abra o v  iso: Top , he t , Isaque ke g , Jac  ke g ,” he ja t g n , Top  ti. K gter ag huri, Abra o, Isaque, Jac . H  ra Top  t g: “t  inh ag Top  n ,” he ja n gt , ag ter kar k . H  k  ag t g r nr r n t , Top  t   n r nr r n t  ag h  kri ke n n k ,” he t g, Jesus ti. ³³ K  ag t g ti v  m g m  sir, k  ti jykre t g ag m  e p  t , ti v  ti.

Topē tŷ ūg jyvēn kāfór

(Mc 12.28-34; Lc 10.25-28)

³⁴ Ký Fariseu ag tóg mēg mū, Jesus tý Saduceu ag mý vĩ há han ja ti. Ti tý ag mý vĩ há han ký ag tý ti mý hẽ ri ken ký kafān ke tóg tū tĩ sir. Hā mēg ag tóg mū, Fariseu ag. Ký ag tóg Jesus to věnhmān mū sir. ³⁵ Ký ag kā ū tóg ti mré vĩ mū. Topē vĩ to professor vě, ū tý Jesus mré vĩ mū ti. Ký tóg Jesus mý: ³⁶ “Senhor,” he mū. “Topē tý ēg jyvěn tý hẽ ný hýn ti tý ēg jyvěn kar kāfór nýnh mū?” he tóg mū sir. ³⁷ Ký Jesus tóg ti mý: “Topē to, ēg jób mág to há tāvī nýtīmnī, ti ki ge há han nī, ti to jykre pir nýtīmnī,” he mū. ³⁸ “Topē tý ēg jyvěn kāfór kar hā vě. ³⁹ Ký ti tý ēg jyvěn ū tóg hā ri ke nī gé, hā vý: ájag régre ki rír nýtīmnī, ájag tý věnh ki rír há han ri ke, he mū,” he tóg. ⁴⁰ “Věnh jyvěn tag vý věnh jyvěn kar kāfór nýtī. Régre ti nýtī, Topē tý ēg jyvěn kāfór nýtī ti. ēg tý tag ki króm ký ēg tóg Topē jykre ki króm kān mū. Ti tý ēg jyvěn mū han kān ēg tóg mū, Topē vĩ tó tĩ tý ēg jyvěn mū mré hā, ēg tý tag ki króm ký,” he tóg, Jesus ti.

*Cristo tÿ tÿ Davi kósin nÿ
(Mc 12.35-37; Lc 20.41-44)*

⁴¹ H   ra Fariseu ag v   v  nh m  n k   n  t  , k   Jesus t  g ag ki j  m   s  r m   g   sir. ⁴² K   t  g ag m  : “Cristo to   jag h   ri ke t  ?” he m  . “U   k  sin n   h  y  n, Cristo ti?” he t  g, Jesus ti. K   ag t  g ti m  : “Davi k  sin v  ,” he m  . ⁴³ K   t  g ag m  : “h   ra Davi t  g ti to: inh Senhor, he ja n  ,” he m  . “Top  e kupr  g t   ti kr  n k   t  g tag t   ja n  , ha m  : ⁴⁴ “  g j  g t   Top  e v   inh Senhor m  : “n   ra ver, inh p  gja t  ,” he m  , “s     kato v  s  ns  n m   ag t     kr  m vin ke v  , k   ag sigse v   sir. Tag j  v  nh n   ver,” he t  g m  , Top  e ti, inh Senhor m  ,” he ja t  g n  gt  , Davi ti,” he t  g m  , Jesus ti. ⁴⁵ “H   k   Davi t  g Cristo to: “inh Senhor,” he ja n  . Ti t   t   ti k  sin n   ra ti k  sin m   t   kri ke n  nh m   v  ?” he t  g, Jesus ti. Ti t   Fariseu ag ki j  m  g m  n h   v  . ⁴⁶ H   ra ag t   ti m   ne t  nh ke t  g t   t  , ag t   ti v   kaf  n s  r m   ra. V  h  a ag t  g ti ki j  m   s  r m  n t   n  . Ti kam  g ag t  g m  , h   k   ag t  g ti ki j  m   s  r m  n t   n  .

23

*  n k   Top  e v   to professor ag jykre
(Mc 12.38-39; Lc 11.43-46; 20.45-46)*

¹ K   Jesus t  g v  nh kar kanhr  n m   sir, ti mr   m   t   ag mr   h  . K   t  g ag m  : ² “Moisés v     g j  g ag kanhr  n ja n  gt  ,” he m  . “Ti n  n Top  e v   to professor ag t  g   g kanhr  n s  r m  , Fariseu ag ke g  ,” he t  g. ³ “Ag t     jag m   n  n t   m     n ki kr  m n  . Ag v   kri fimn  . Ag t   n  n han m   ri ke han t  g n   j  vo, ag jykre k  r  g   n han t  g n  .   jag kanhr  n h   han ag t  g t  , h   ra ag t  g ki kr  m s  r t   n  gt  ,   jag v   h     n ki. ⁴   jag m   ag t  g v  nh jykre kufy vin t  , h   ra ag h   t  g han s  r t   n  gt  , v  nh jykre kufy   n ti. ⁵ Ag t   n  n   h   han k   ag t  g t     n m  g n  t   s  r m   sir, v  nh kar t   ag vigve j  . Ag t   Top  e mr   v   j   ag t  g ti v   r   t     jag n  g   t  gfig t  ,   jag kak   ke g  . V  s  g  f  n ja t  p  r t   ag t  g v  s  g  f  g t  . Top  e jykre han j   ag t  g kur t  v m  g tu t   gé. ⁶ Festa ki ag t  g j  n v  n s  r t  . V  nh kanhr  n jaf   kr  m ag t  g v  nh k  pov k   n  t  . ⁷ Cidade kuju ki v  nh kar t  g ag m  : “     m   h  ?” he t  , k   t  g ag m   s  r t  . K   ag t  g ag to: “Senhor,” he t   gé, k   t  g ag m   s  r t  . ⁸ Ag j  vo jagn   m  : “Senhor,” he s  r t  g n  , k   ag t     jag m  : “Senhor,” he m   ra ag m  : “inh pi(j  ) t     n m  g n  ”, hemn  .   n pir v   t     jag kri ke n  , h   v  : Top  e, he m  , j     jag t  g t   jagn   mr   ke n  t  . ⁹ K     m  : “  g j  g,” he t  g n   gé,   pr  .   n pir v   t     jag j  g n  , h   v  : Top  e, he m  , kanhk   t   n     n   n ti. ¹⁰ K     t     jag m  : “  g kri t     n m  g n  mn  ,” he k   ag m  : “v  , kenh ke t   inh n  ,” hemn   gé.   n pir v     jag kri t     n m  g n  , h   v  : Cristo, he m  . ¹¹   jag k  m     n m  g ag j     jag ki r  r h   han,   jag camarada t     jag ki r  r h   han t     n ri ke. ¹²   jag t   tag ki v  s  t     n m  g han s  r n  t  n k     jag t  g t   t  t  renh ke m  , ha v  mn  .   jag t   h   ra: “t   inh   n s   n  ,” hen k     jag t  g t   j  p  rh ke m  , t     n m  g   jag n  t  n m  , ha v  mn  ,” he t  g, Jesus ti.

*Top  e v   to professor ag jagtar ke
(Mc 12.40; Lc 11.39-42, 52; 20.47)*

¹³ “  n k   Top  e v   to professor’,” he t  g. “Fariseu’,” he t  g. “Jykre r  gre   jag n  t  ,” he t  g. “Top  e v     jag ve k  n  n,” he t  g. “   ag t  g   t   kanhk   t   n     n t     t     g p  i n   ve s  r n  t  , h   ra   jag t  g ag m   kanhk   ti n  nh t  . Ag j  vo   jag t  g ve s  r t   n  gt  .   jag t   kanhk   ve s  r t   n  n k     jag t  g    ag m   n  nh t   gé, ag t   v  g t   n   j  ,   jag ri ke,” he t  g, Jesus ti.

¹⁴ “  n k   Top  e v   to professor’,” he t  g. “Fariseu’,” he t  g. “Jykre r  gre   jag n  t  ,” he t  g. “Top  e v     jag ve k  n  n,” he t  g. “  jag ne t  g   n m  n ter ja fag t   m  n k  n t  .” Kar k     jag t  g   n k   Top  e mr   v   t  j   han m  gt  ,   g t     jag to: “h   ag n  t  ,” he j  . H   k   Top  e v     jag v  g k  n  n k  f  r han ke m  ,” he t  g, Jesus ti.

¹⁵ “  n k   Top  e v   to professor’,” he t  g. “Fariseu’,” he t  g. “Jykre r  gre   jag n  t  ,” he t  g. “Top  e v     jag ve k  n  n,” he t  g. “  jag ne t  g kuvar h   ra m   t  , ga m  , goj m   ke g  ,   jag t     t   Israel ag jykre han s  r m     j  v  nh j  . H   j     jag t  g m   m  g han t  . K     jag

tý ū ven ký ãjag tóg ti tý Japo kré han mū sir, ti tý ón ký Topē vĩ mẽ jé, ãjag ri kén, ti tý nûgme ki kuté jé, inferno ēn ki. Ký ti jykre pāno vý ãjag jykre pāno kãfór ný sir,” he tóg, Jesus ti.

¹⁶ “Topē vý ãjag ve kónän mýr,” he tóg. “Kyvó ãjag nýtí, hã ra ãjag tóg ū tý ki kagtiq ag tatín mûsor mû. Hã ký ãjag tóg kygnég tî. Ký ãjag tóg ag kanhrän kónän tî. “Eg tý ón ký: tag han jé sóg ke mû, he sór ký ëg tóg: “Topē jo ĩn krém nñ ẽn vý ki kanhró nñ,” henh ke mû,” he ãjag tóg tî. “Eg tý hã ra: Topē jo ĩn krém ouro tân ẽn vý ki kanhró nñ, hen ký ëg tóg ón ke tû nñ,” he ãjag tóg tî gé. ¹⁷ Vénhmý ti nñ, ãjag vĩ tag. Krí tû ãjag tóg nýtí, kyvó ãjag tóg nýtí. Ouro mý Topē jo ĩn kãfór nñ? Vó!. Ouro vý tý Topē tû nñ, ti tý Topē jo ĩn krém nñ ký. Hã ký tóg tý Topē tû kar nñ sir, ouro ti, ti jo ĩn ti ke gé. Ón ký: “Topē hã vý ki kanhró nñ,” he tûg nñ,” he tóg, Jesus ti. ¹⁸ “Ãjag vĩ vénhmý ū vý nñ gé. “Ón ký ëg tóg: ëg tý mesa kri ūn mý néñ ū pûn mû ẽn vý ki kanhró nñ, henh ke mû,” he ãjag tóg tî gé. “Eg tý hã ra: ëg tý ūn mý ëg mëg pûn tî ẽn vý ki kanhró nñ, hen ký ëg ón ke tû nñ,” he ãjag tóg tî gé. ¹⁹ Vénhmý ti nñ gé, ãjag vĩ tag ti. Kyvó ãjag nýtí mýr. Eg tý Topē mý ëg mëg pûn mû mý mesa kãfór nñ? Vó!. Topē jo ĩn krém mesa kri ëg tóg ëg mëg ti pûn tî, hã ký tóg Topē mý há tî, ëg mëg ti, ëg tý ti jo ĩn tá ti mý mesa kri ti pûn tugrîn. ²⁰ Æjag tý Topē jo ĩn krém mesa tón ký, ký ãjag tóg ëg tý ëg mëg tý mesa ẽn kri pûn mû ẽn tó tî gé. ²¹ Æjag tý Topē jo ĩn tón ký, ký ãjag tóg Topē ti tó tî gé. ²² Æjag tý kanhkâ tón ký, ký ãjag tóg Topê nîgja tó tî gé, ký ãjag tóg Topê ti tó tî gé sir. Néñ ū pir v , ti kar ti. Hã ký ón ký: Topê hã vý ki kanhró nñ,” he tûg nñ,” he tóg, Jesus ti.

²³ “Ón ký Topê vý to professor’,” he tóg. “Fariseu’,” he tóg. “Krí régre ãjag nýtí, ký Topê vý ãjag ve kónän,” he tóg. “Ón ký ãjag tóg Topê mý ãjag jakré ki dízimo vin tî. Æjag jakré tý hortelâ tý 10 (ke) nýtín ký ãjag tóg Topê mý ūn pir nñm tî, ãjag jakré tý erva doce tý ke gé, ãjag jakré tý cominho tý ke gé. Há ti nñnh mû v . Hã ra ãjag tóg ti tý ëg jyv n mû ẽn han tû nýgtí. Vénh jykre kuryj han tû ãjag tóg nýgtí. Ûn jag gtar ag jag gt n tû ãjag tóg nýgtí. Topê vý kri fig tû ãjag tóg nýgtí. Æjag tý ti v  ki kr m tag t g inh m y h á n nh m u v , ha m . Æjag tý ti tý ëg jyv n ki kr m mr  h  jag jakré ki dízimo vin (h  ) ra t g inh m y h á n nh m u v , ha m . H  ra ãjag t g ki kr m s r tû nýgtí. ²⁴ Kyv  ãjag nýt , h  ra ãjag t g ag tat n m u s r nýt . Top  v  ū ki kr m s r ãjag t g t , ti tý Top  m y t y n n ū s i (h  ) ra, k   ãjag t g ti v  ū mrynhmranh t , ti tý Top  m y k r g p  (h  ) ra. K   t g goj ki ka ri ke n . Æjag tý ka g n t n j é ãjag t g kur ki kuj g t , k   t g pan t , goj ti. H  ra ãjag t g cavalo tý goj ki ter m u ra (ãjag t g) goj k r g  n kron t , he t g, Jesus ti.

²⁵ “Ón ký Top  v  to professor’,” he t g. “Fariseu’,” he t g. “Kr  régre ãjag nýt , k   Top  v  ãjag ve kón n,” he t g. “Copo venja kup g ãjag t g t , p nky venja, h  ra ti k t t  t g kav j n . K   ãjag v  ge n gt  gé. Jykre h  n  ve ãjag t g n gt  gé, h  ra ãjag t g v nh jykre p n  han t , h  v : j nkamy to ag lograr he t , he m u, ãjag pr  t  f g mr  n  t , he m u gé. ²⁶ Kyv  ãjag nýt , ãjag t y t y Fariseu nýt  ra. Æjag jykre p n  tov nh n , ãjag j nhkri nýt  j . K   v h   v nh kar v  ãjag jykre h   v g m u,” he t g, Jesus ti.

²⁷ “Ón k   Top  v  to professor’,” he t g. “Fariseu’,” he t g. “Kr  régre ãjag nýt , k   Top  v  ãjag ve kón n,” he t g. “V nh kej s nv  ri ke ãjag nýt . S nv  n  ve ti n , v nh kej ti, ëg t y p  t  kri tam k  , kar tinta t y p  to t n k  . Ti s nv  n  ve n  ra ti k t t  t g k r g n . V ser v  kr m n  n , v ser vag m u ti, ti kuka. ²⁸ Tag ri ke ãjag nýt . H  n  ve ãjag nýt . Jykre kuryj n  ve ãjag nýt , h  ra ãjag k t t  t g k r g n , ãjag jykre r gre n t n k  , ãjag t y Top  v  ki kr m s r t n n t n k   m y, ha m . ” he t g, Jesus ti.

Ün jykre r gre ag jag gtar ke (Lc 11.47-51)

²⁹ “Ón k   Top  v  to professor’,” he t g. “Fariseu’,” he t g. “Kr  régre ãjag nýt , k   Top  v  ãjag ve kón n,” he t g. “Æjag j g’j g ag v  Top  v  t o t i ag k gt n ja n gt . J  vo ãjag t g ag kej s nv  han t , ūn jykre kuryj han ja ag kej ti. ³⁰ K   ãjag t g ag to: “ëg t y ëg j g’j g ag mr  ga kri m u h   ra ëg t g ag k gt n ke t n n  v ,” he ti. “Ag mr  ëg ag v g ke

tū nī vē,” he ājag tóg tī, ón kȳ. ³¹ Hā ki ājag tóg ājag jóg’jóg ag tó tī. “Ēg jóg’jóg ag vȳ ag kāgtén, Topē vī tó tī ag,” he ājag tóg tī. “Ū tȳ ag kāgtén mū ag krē’krē vȳ tȳ ēg nȳtī,” he ājag tóg tī. ³² Kuri ājag jóg’jóg ag ri ke han nī, kuri ājag jóg’jóg ag tȳ ūn kāgtén ja tū ēn ag kāgtén nī, ājag tȳ tȳ ājag jóg’jóg ag krē’krē nȳtīn kȳ,” he tóg, Jesus ti. ³³ “Pȳn ri ke ājag nȳtī, mīg ri ke ājag nȳtī. Ājag pi(jé) nūgme ki vár ke tū nīnh ke mū’, inferno ki’,” he tóg. ³⁴ “Hā kȳ sóg ājag mȳ Topē vī tó tī ag jēgnēnh ke mū, vēnh vī há tó mū ag, Topē vī rán tī ag. Ag jēgnē jé sóg ke mū, ag tȳ ājag jyvēn jé. Kȳ ājag tóg ag kāgtén ke mū gé, ha vemnī. Ka to ājag tóg ag sanh ke mū. Ag mrānmrān jé ājag tóg ke mū, ājag tȳ vēnh kanhrān jafā krēm. Cidade kar ki ājag tóg ag nón mūnh mū, ājag tȳ ag vōg kónān jé. ³⁵ Hā kȳ tóg ājag tȳ ūn jykre kuryj kar kāgtén mū ri ke nī. Ūn tȳ hēn ri ke ag kāgtén ag tóg huri, ēprā ke ag, hā ra tóg ājag tȳ ag kāgtén kān ri ke nī sir, Abel, Abel nón ke ag mré hā, Zacarias ēn mré hā, Baraquias kósin ēn. ēn tȳ ājag tóg Topē jo ūn jo ti téen ja nī, Topē mȳ nén ū pūn jafā ūn tá ājag tóg ti téen ja nī, Zacarias ūn. ³⁶ Ājag mȳ sóg tó mū, ha mē. Ājag hā to ti jūnh ke mū, Topē ti, ājag jóg’jóg ag tȳ ag kāgtén tugrīn, ājag tȳ ag kāgtén tugrīn ke gé,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tȳ Jerusalém tá ke ag to há nī

(Lc 13.34-35)

³⁷ Kȳ tóg Jerusalém ki ke ag to vēmén mū. Fe kaj han tóg, ag to, kȳ tóg: “Jerusalém tá ke ag mȳ sóg tag tó sór mū, ha mē,” he mū. “Topē vī tó tī ag kāgtén ag tóg tī. Topē tȳ ag mȳ ūn jēgnēh tī ag pin ag tóg tī, pō tȳ, ag tȳ ag kāgtén jé. Isȳ ag vēnh mān há tóg tī vē, isȳ ag ki rīr jé, Jerusalém tá ke ag, hā kȳ sóg ag jé prēr tȳ hēn ri ke han mū. Garinh fi jykre ri ke han sór isóg mū vē, ag mȳ. Garinh fi vȳ ā krē kri jē nī, fi tȳ ag vēsyrénh tū nī jé ke vē. ūn ri ke han sór sóg mū vē, hā ra ag tóg ke jāvānh nȳtī. ³⁸ Hā kȳ ag tóg ag jamā pūn kān ke mū, kȳ vāpūr vē sir. ūn vȳ kānhmar tá nīg mān ke tū nī ha, ag tȳ cidade kókén ja tā. ³⁹ Hā kȳ sóg ag mȳ ke mū. Inh ve mān ke tū ag nī ha (mȳr). Kejēn ag tóg iso: “Topē tȳ ti jēnē ja vē,” hēnh ke mū. “Topē vȳ ti ve há han, ti tȳ ti jiji tó kātīg kȳ,” he jé ag tóg ke mū iso, kejēn. ūn kā ag tóg inh ve mān ke mū,” he tóg, Jesus ti.

24

Topē jo ūn kókén kȳ nīnh ke

(Mc 13.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Kȳ Jesus tóg Topē jo ūn tā kākutē kȳ tī mū sir. Kȳ ti mré mū tī ag tóg ti tā junjun mū, kȳ ag tóg ti mȳ Topē jo ūn ūn ag venven mū sir. ² Kȳ Jesus tóg ag mȳ: “ājag mȳ pō tȳ ūn mág tag ag vigvég mū’?” he mū. “Kejēn pō tóg jagnē kri nȳtī mān ke tū nī ha. Ag tȳ gūm ke kān ke vē. Ki hā sóg tó mū,” he tóg, Jesus ti.

Ēg jagtar ke

(Mc 13.3-13; Lc 21.7-19)

³ Kar kȳ tóg krī tȳ Oliveira ra tū mū sir. Ti tȳ tā nī kȳ ti mré mū tī ag tóg vyr mȳ ti ki jēmēnh kāmū mū. Kȳ ag tóg ti mȳ: “ēg mȳ ti kurā ti tó,” he mū. “Ēg tȳ ne ve kȳ ēg ti kurā ki kanhró nȳtīn mū, ā kātīg mān ke kurā ūn ti, nén kar tūg ke kurā ūn ti?” he ag tóg ti mȳ. ⁴ Kȳ tóg ag mȳ: “ker ū ājag lograr hé hé’,” he mū. ⁵ “Cristo vȳ tȳ inh nī,” he jé ag tóg ke mū, inh jyjy tó kȳ. ūn tȳ hēn ri ke ag tóg tag tónh ke mū, kȳ ū tȳ hēn ri ke ag tóg ag vī kri nīm ke mū. ⁶ Vēnh génh to vēme mē jé ājag tóg ke mū, tag ki vēnh génh to, kuvar hā tā vēnh génh to ke gé. To jūrūn ke tūg ūn, hā ra. Vēnh génh enh ke vē. Hā ra kurā tȳ ēgno to hā ke vē ver. ⁷ Naçāo ag tȳ jagnē kato tēgtēnh ke vē, pā'i krēm ke ag tȳ pā'i ū krēm ke ag to jūnh ke vē. Kȳ ga tȳ ragra ke tȳ hēn ri ke han ke vē, ēmā tȳ hēn ri ke ki. Vējēn tȳ tū' hēnh ke vē gé. ⁸ Hā ra ājag jagāgtar ke vēnh ven vē ver,” he tóg, Jesus ti.

⁹ “Kar kȳ ājag jagtar ke mū, ājag tȳ inh ki ge kȳ nȳtī tugrīn. Ājag vōg kónān jé ag tóg ke mū, ājag kāgtén jé ag tóg ke mū gé. Naçāo kar vȳ ājag to vī kónān ke mū gé, ājag tȳ inh jiji tó tugrīn. ¹⁰ Kȳ ū tȳ hēn ri ke ag vȳ isogvānh ke mū sir, ūn kā. Ājag mré ke fag tó jé ag tóg ke mū, inh kato vāsānsān mū ag mȳ, kȳ ag tóg jagnē to vī kónān tāvī han ke mū

gé.¹¹ Ón kÿ inh vĩ tó tÿ ag vÿ junjun ke mû gé, kÿ ag tó e krïnkñrïn ke mû sir, ag tÿ isogvãnh jé.¹² Kÿ v nh kar v y v nh jykre p no to h  n t nh m , h  k  ũ t y ón k  iso h  s  n t  ũn ag t g isogv nh ke m  gé, ũn e ag.¹³ H  ra ũ t y isov nh t p  ũn ag t g krenkren ke m .¹⁴ K  na o kar v y v nh v i s r m nh m , ga kar m  h , k  ag t g Top  t y t y  g p li n nh ke ũn m nh m  ha. Ag t y m  k n k  kur  t y  gno v  sir,” he t g, Jesus ti.

Êg jagāgtar mág pẽ ti
(Mc 13.14-23; Lc 21.20-24)

¹⁵ “Kejēn ājag tóg vāhā sir ājag tý nén (ū) kamēg tī ēn venh ke mū, ēg kavéh mū ēn ti,” he tóg. “Topē vītó tī tý Daniel výti tója nīgtí. Topē jo īntá tóg jéh mū, ēg kavéh mū ēn ti,” he tóg, Jesus ti. (Ú tý věnh rá tag to ke mū ēn jéki kanhró nī.) ¹⁶ Ājag týti ve kýga tý Judéia ki ke kar ag jé věnh pigjunh mūjégg, pánónh ra, fag mré hā. ¹⁷ Útý re tá nī ēn jé kāra rā tūgnī, ti īnki, ti tūmān jé. ¹⁸ Ký ūtý ājapýtájé ēnvý ke tūgnīgé, ti kur mān jé. ¹⁹ Únkufy fag jagtar mágkevě, kurā ēnkā, ūtýgír pygfám mūfagkegé. ²⁰ Topēmrévímni, ti týkusa kāvěnhven tūnījé, ti tývěnhkánkekurākāvěnhven tūnījé. ²¹ Jagtar mág týgehan ja tū ēgtog nýtí, Topētýmundo hanjānki. Ký ēggehanmān ke tūnīgé, kar ký. ²² Ēgtýkurāki jagtar ke mū ēnvýen nýtīmhūvě, hāratótgtéremkýnýtīnī, Topētýúnkuprégg ja ēnagtugrín. Ti týtéremtūnī(mū)ra ūvýkrenke tūnīvě, ag jagtar mág ēnto,” he tóg, Jesus ti.

²³ “En kā ū tý ãjag mý: Cristo vý tag kā jē ní, he mū ra kri ním tūg ní, ag tý: tátá ti jē ní, he mū ra. ²⁴ Ón ký Cristo ag vý vénh venven ke mū, ón ký Topē vĩ tolí tý ag ke gé. Ëg tý néñ han vânhan hyn han jé ag tógl ke mū, milagre tý hêñ ri ke ti, ón ký Cristo ên ag. Ag tý vénh kar krín kónán sór vê, ag tý kygné jé, Topē tý ün kuprëg ja ên ag mré hâ, hêñ ri ke mûn. ²⁵ Ñag mý sóg tolí kân mū, ti kutêñh ke to hâ,” he tógl, Jesus ti.

²⁶ “Kejēn ag tóg ājag mý: ēmā kórég tá tóg jě, Cristo ti, henh ke mū. Ra ti venh mū tūg. Ag tý ājag mý: ūn kâtá tóg ní ní, he mū ra kri fi tūg ní. ²⁷ Inh kâtīg mân ke vý ta tý kóm kóm ke ri ke ní. Ti tý kóm kóm ke ký ēg tóg néñ kar vég tĩ, rã jur ja tá, rã pur ja tá ke gé. Inh kâtīg mân ke vý ri ke níñ mū. Tý sóg êprâ ke fi kósin ní,” he tóg, Jesus ti.

²⁸ “Nén ū ter nýgja ri ke ti ní gé. Hă tá tóг věnh mān tī, jātā ti. Tag ri ke ti nính mū, inh kătīg mān ke ti,” he tóг, Jesus ti.

*Topē kósin kātīg mān ke
(Mc 13.24-27; Lc 21.25-28)*

²⁹ "Jagtar ẽn kar kȳ rã vȳ nhyr ke mȳ, kȳ kysā vȳ jēngrē he mān ke tū nī gé. Krīg vȳ vár ke mȳ gé, kanhkā krēm. Ēg tȳ kanhkā tá néñ vég tū kar ẽn vȳ ragra ke kān mȳ gé. ³⁰ Kȳ vāhā ēprā ke fi kósin vȳ vēnh ven ke mȳ, kanhkā tá. Kȳ ga kri mȳ kar ag vȳ kygfȳ kān ke mȳ sir, povo kar ti, ag tȳ inh kātīg ven kȳ. Kanhkā góg kāmī sóg térenh ke mȳ. Kȳ sóg tar pē nīnh mȳ, ha vemnī, kȳ inh ve vȳ kókov pē nīnh mȳ gé. ³¹ Kȳ sóg isȳ jēgnē jafā ag jēgnēnh mȳ, ag tȳ ténténtén kynkyn jé, kȳ ag tóg isȳ ūn kuprēg mȳ ag jé prēnprēr kān ke mȳ sir, ga kar mī hā, kanhkā fyr mī hā," he tóg, Jesus ti.

Ka tý figueira to comparação
(Mc 13.28-31; Lc 21.29-33)

³² “Ka tÿ figueira to ki kanhrän nï, to comparaçao han kÿ. Ka tÿ figueira pë tánh kÿ, ti féj tág han kÿ tóg kakó tÿ sir, ēkré tygtánh kurã ti. ³³ Ri ke ti nï, ājag tÿ inh kătig män ke kurã ki kanhró nýtinh ke mû ti. Ājag tÿ isÿ ājag mÿ néñ tó mû tag ve kÿ tóg sir kakó tinh ha, kakó tâvî tóg tinh ha, inh kătig män ke ti, ên kã. ³⁴ Sÿ ke há v , h  kÿ sóg tag tó mû, ha m : ūri ūn r nr r m  ag tÿ néñ kar ên venh ke v , ag k gter ke to h . ³⁵ Kanhk  v  t ' henh ke m , ga ti ke gé. J vo inh v  v  t ' henh ke t ' n ,” he t g, Jesus ti.

Jesus kātīg mān ke kurā

(Mc 13.32-37; Lc 17.26-30, 34-36)

³⁶ “Hā ra ū pi(jé) isŷ kurā ki kātīg mān ke mū ki kanhró nī”, hora ki ke gé. Topē tý jēgnē jafā ag pi(jé) ki kanhró nýtī”. Inh pi(jé) ki kanhró nī gé. Ëg jóg mág hā vý ã pin ký ki

kanhró nĩ, kurã kã néñ kutêñ ke mû ñen ki. ³⁷ Inh kâtig mân ke kurã vý Noé tý ga mî tíg ja ñen ri ke nînh mû. ³⁸ Ta kutê to hâ ag tóg jén ja nîgtî, kron ja nîgtî, jagné tý prûg ja nîgtî, jagné tý mén ja nîgtî, Noé mré ke ag. Ñen kã kején Noé tóg barco tý ñin kâra rã mû. ³⁹ Hâ ra tóg ag mý tý néñ û tû tû, ti tý barco kâra rã mû ti. Kején ta tóg kutê mû, kÿ goj tóg var mû sir. Kÿ ag tóg kágter kân mû sir vâhâ. Ge ti nînh mû, ëprâ ke fi kósin kâtig mân kÿ, inh kâtig mân kÿ mýr. ⁴⁰ Ñen kã ûn régre ag vý ãjag japy ki rânhràj ke mû. Inh kâtig mân kÿ sóg ûn pir je prér ke mû, jâvo ti régre vý tá jéñh mû sir. ⁴¹ Ûn régre fag vý êgtynyn nýtinh mû, jagné mré, kurã ñen kã. Kÿ sóg ûn pir fi je prér ke mû, jâvo fi régre fi vý tá jéñh mû gé sir. ⁴² Véñh ki émémnî, nûr tû ri ke han nî. Inh kâtig ke hora ki kagtig ãjag tóg nýtî. ãjag Senhor vý tý inh nî,” he tóg.

⁴³ “Kÿ tag to jykrén nî, ha më. Ëg pi(jé) û tý ëg tý néñ péju sór mû kâtig ke ki kanhró nýtî’. Ëg tý ti kâtig ke tý hora ki kanhró nýtî ra ëg tóg to ëg tý néñ ki rîr mû vë, kÿ û pi(jé) ëg ñin kâra rânh ke mû vë’. Hâ ra ëg tóg ki kagtig nýtî. ⁴⁴ Ge ti nî, inh kâtig mân ke ti. Ha vêñh kân, ha vêñh ki émë. Ëprâ ke fi kósin vý kâtig ke mû, ãjag tý inh kâtig ke to jykrén tû ra,” he tóg, Jesus ti.

Ûn camarada ag to comparação

(Lc 12.41-48)

⁴⁵ Kÿ tóg ag mý ã kâtig mân ke tó mân mû. “Kején patrão û tóg hë ra tíg sór mû,” he tóg. “Kÿ tóg ã camarada ag kã û tý pâ'i han mû, ti tý ti jo ã mré camarada ag ki rîr je. Û tý ã rânhràj ki rîr há han tî ñen kuprêg tóg mû, ti tý ag mý vêjén ven je, vêjén ke horan ki. ⁴⁶ Ti tý ag ki rîr há han kÿ ti patrão vý ti mý vî há han ke mû, ti kâtig mân ken kâ. ⁴⁷ Ti tý pâ'i han je tóg ke mû, ti tý ti tû ki rîr kân je sir. Ki hâ sóg tó mû, ha më. ⁴⁸ Kején ti camarada û tóg hâ ra jykre pâno nî. Kÿ tóg tag to jykrén mû. “Ëg patrão vý kâtig vâñh han mû,” he tóg mû sir, ûn jykre pâno ñen. ⁴⁹ Kÿ tóg ã mré camarada ag vógo kónan mû sir, ag mrânmrân kÿ. Kÿ tóg ûn kronkron tî ag mré kron mû gé sir, jén mág han tóg mû gé sir. ⁵⁰ Kÿ ti patrão vý ti kânhmý kâtig ke mû sir, ti tý ti kâtig ke kurã ki kagtig nîn kÿ, ti horan ke gé, ûn jykre kórég ñen ti. ⁵¹ A kâtig kÿ tóg ti kapân ri ke han ke mû sir, kÿ tóg ti fón ke mû gé sir, ûn jykre régre ag mré. Tá ag tóg jagtar ke mû, ãjag jâ tý ag tóg gyngyn ke mû, tý ag tóg gangan ke mû, jû kÿ, ûn jykre kórég ñen ag,” he tóg, Jesus ti. Ti tý û tý ti rânhràj han kónan mû kâmén hâ vë.

25

Tátág tý 10 (ke) fag to comparação

¹ Kÿ Jesus tóg ag mý ã kâtig mân ke ñen kâmén mân mû, kÿ tóg ag mý: “ñen kã û tý kanhkâ tá nî ñen tý tý ëg pâ'i nînh ke vý ge nînh mû, ha më,” he mû. “Tátág fag ri ke ti nînh mû. Û tý 10 (ke) fag vý nýtî, tátág fag. Véñh kyprûg ve je fag tóg lampião vyn kÿ mû mû, ûn prûg mû ñen kato. ² Fag tý 5 (ke) fag vý jykre kórég nýtî, jâvo û fag vý jykre há nýtî, û tý 5 (ke) û fag. ³ Kÿ ûn jykre kórég fag vý vyrmý azeite ma mû ja tû nî, hâ ra tóg sín kÿ lampião kâkâ nî nî. ⁴ Fag jâvo ûn jykre há fag vý azeite ma mû mû, vyrmý. ⁵ Hâ ra tóg kâtig vâñh han mû, ûn prûg mû ti. Kÿ tóg kején fag nûgnür há tî sir, ti jun tûg ki, kÿ fag tóg nûgnür kân mû sir. ⁶ Meia noite ki vêñh vî tóg më há tî, kÿ tóg: “!..ñignî ra..!” he mû. “!..Ûn prûg mû vý kâteg..!” he tóg. “!..Ha ti venh kâmû jeg..!” he tóg. ⁷ Kÿ tátág ñen fag vý ñignî kÿ fag lampião gruggrug mû sir. ⁸ Kÿ ûn jykre kórég fag vý ûn jykre há fag mý azeite to vî mû. “Ëg mý ãjag azeite vêñh kâpâm. Nhyn ke ti nýtî ha, Ëg lampião ti,” he fag tóg mû. ⁹ Hâ ra ûn jykre há fag tóg fag mý: “vó’,” he mû. “Ëg tý ãjag mý vêñh kâpâm kÿ tóg ëg mý kâ kyn ke mû gé, ãjag ri kén. Negócio ra mûjêg, ãjag tý azeite ven je,” he fag tóg mû. ¹⁰ Kÿ fag tóg mû mû. Fag gunja tá tóg jun mû sir, ûn prûg mû ti. Kÿ fag tóg ti mré mû mû sir, ûn lampião gru nýtî fag. Véñh kyprûg ve je fag tóg mû mû, kÿ ag tóg jânkâ ti nîfénh mû sir, ûn jykre kórég fag jy. ¹¹ Kÿ vâhâ tátág û fag vý tá junjun mû gé sir, kÿ fag tóg ti mý: “Senhor’, Senhor’,” he mû sir. “Ëg mý nón,” he fag tóg. ¹² Hâ ra tóg fag mý: “ãjag ki kagtig sóg nî, mýr, ha më,” he mû, Jesus ti. ¹³ “Hâ kÿ sóg

ãjag mÿ: v nh ki r r, n r t  ri ke han k y, he m . K t g j  s g ke m . H  ra  jag t g inh k t g ke kur  ki k gt g n yt , inh hora ki ke g . H  k y inh j v nh to kr nh ke t g n ," he t g, Jesus ti.

  camarada ag to compara o

(Lc 19.11-27)

¹⁴ K y Jesus t g: "inh k t g m n ke v  tag ri ke n nh m  g , ha m ," he m . "Kej n   t g ga   venh t g s r m , k y t g   camarada ag j  pr r m , ti t  ag m    t  n n kar v nh k p m  j ,   j nkamy kar. ¹⁵   m y t g j nkamy k m ur t y 5 (ke) vin m ,   m y t g ti k m ur r gre vin m ,   m y t g ti k m ur pir n m m .  n kr  h   n m y t g ti k m ur e vin m ,  n kr  p gs   n m y t g ti k m ur pir n m m . ¹⁶ K y   t y ti k m ur t y 5 (ke) m g m   n v  t i m . J nkamy  n t  r nhr j m g han k y t g kej n   t y 5 (ke)   m g m , k y ti t  v  t i k m ur t y 10 (ke) n yt  sir. ¹⁷ K y   t y ti k m ur r gre m g m   n v  t y r nhr j m  g . Ti k m ur r gre   m g t g m  sir,   r nhr j to, k y t g t y 4 (ke) n yt . ¹⁸ Ag j avo   t y ti k m ur pir m g m   n v    t  neg t i m  sir.   patr o t y ti m y j nkamy n m  n neg t g m , m y, ha m .

¹⁹ Kej n ag patr o v  v n ke m  sir, si h  t  k y. ²⁰ K y ti camarada t g ti venh k t  m ,   t y ti k m ur t y 5 (ke) m n ja  n ti. K y t g ti m y   t y 5 (ke)  n ven m  sir, ti ganho ti, k y t g   patr o m : "  t y 5 (ke) vin   t g inh m ," he m , "h  ra s g t y r nhr j k y   t y 5 (ke)   m n ja n ," he t g. ²¹ K y ti patr o t g ti m y: "jykre h    t g n ," he m . "  t u ki r r h  han   t g n  m y. N n s  ki r r h  han ja   t g n gt , k y s g   m y n n   e vin s r m ,   t y ki r r j .   patr o fe t y mrin ke   m y. H  inh mr  k t ," he t g, ti patr o ti. ²² K y ti camarada   t g jun m  g ,   t y ti k m ur r gre m n ja  n ti. K y t g ti m y: "inh m    t g ti k m ur r gre vin ja n ," he m . "T y r nhr j k y s g  n r gre   m . H  v  ha," he t g. ²³ K y ti patr o t g ti m y: "jykre h    t g n ," he m  g . "  t u ki r r h  han   t g n  m y. N n s  ki r r h  han ja   t g n gt , k y s g   m y n n   e vin s r m ,   t y ki r r j .   patr o fe t y mrin ke   m y. Ha inh mr  k t ," he t g, ti patr o ti.

²⁴ K y ti camarada   t g jun m  g  sir,   t y ti k m ur pir m n ja  n ti. K y t g ti m y: "Senhor," he m . "V i tar han   t g t gt , ki kanhr  s g n .   t y n n kr n ja t   n m g   t g t gt ,   t y ti fy v m t u ra   t g ti kan  ve s r t gt . ²⁵ H  k y s g m m g k y ti k m ur n .   t u ti h  v  ha," he t g, ti patr o m . ²⁶ K y ti patr o t g ti m y: "jykre k r g   t g n ," he m . "  t u ki r r k n n   t g n  m y. Inh m y is y n n kr n ja t   n m g t gt ? Inh m y is y n n   fy v m t u ra ti kan  ve s r t gt ? H  ki kanhr    m y n ?" ²⁷   t y ne j  inh j nkamy t y banco ki r nhr j t  ag m y vin ja t u n n n ? K y s y ti juro ven k y s g is u k f r m n ke v  v . ²⁸ Ti t u ma ra," he t g m  sir, polícia ag m y. "Inh camarada   m y n m, s y ti m y n m ja  n ti.   t y ti k m ur t y 10 (ke) m g m   n m y n m, ti k m ur pir t y, s y  n jykre k r g tag m y n n n m ja  n ti," he t g, ag patr o ti, pol cia ag m y," he t g, Jesus ti. ²⁹ "Ge ti n .  n t u m g v  m n m n m , k y t g ti m y t u' henh ke t u p e n .  n t u t u  n t u s i m n j  ag t g ke m , k y t g t y t u t u n  sir," he t g, patr o ti. ³⁰ "K y inh camarada k r g tag f n, kutyg ja  n k k . T a ag t g jagtar t ,  jag j  t y ag gyngyn ke t , v so j u k y," he t g, patr o ti," he t g, Jesus ti,   t y   k t g m n ke k m n k y.

Jesus t y v nh kar jykre tugn m ke

³¹ K y Jesus t g ag m y: " pr  ke fi k osin  n k t g m n k y ge n nh m , ha m ," he m . "Inh k t g m n k y s g tar p  k t  m , s nv . Is y j gn  jaf  ag v  inh mr  k m nh ke m . K y s g inh n gja kri n nh ke m  sir, k y inh jykre tar v  v nh ven ke m . ³² K y  pr  ke kar v  inh jo v nh m n k n ke m  sir. K y s g v nh kar v nh k p m  ke m  sir, ha m . Carneiro mr  cabrito ki r r t   n v  kej n   m g v nh k p m  t . Carneiro ag t y t g vyrm  vin t , cabrito ag t y ke g . ³³ K y t g carneiro ag t y   p gja t  vin t , j  t g cabrito ag t y   jak nh t  vin t . Tag ri ke han j  s g ke m . ³⁴ T y s g v nh kar kri p i m g n nh m , kur   n k . K y s g inh p gja t  n yt nh ke m  ag m y: "ha inh mr  k m  j g," henh ke m . "Inh pan  v   jag to v  h  han m  m y. Top  t y ga t g mr  kanhk  t g venh k m 

jēg. Topē tŷ ga han kurā ēn kā tóg ājag hā kuprēg ja nī, ājag tŷ ti tŷ ga tág mré kanhkā tág tag ve jē. ³⁵ Kejēn sóg kókīr nī ja nīgtī, kŷ ājag tóg inh jēn. Isŷ kron há nīn kŷ ājag tóg inh mŷ goj jun. Isŷ ājag īn tá jun kŷ ājag tóg inh mŷ: "ha kārā, ēg mré nī," he ja nīgtī gé. ³⁶ Inh kur tū nīn kŷ ājag tóg inh mŷ kur vin. Inh kaga nīn kŷ ājag tóg inh venh kāmū ja nīgtī. Ise kŷ jē kŷ ājag tóg inh venh kāmū ja nīgtī gé," he jé sóg ke mū ag mŷ," he tóg.

³⁷ "Kŷ ūn jykre kuryj tag ag vŷ inh mŷ: "Senhor!," henh ke mū. "Ēg hē kā ā kókīr vé, ēg tŷ ā mŷ vējēn ven jē? Ēg hē kā ā kron há tī vé, ēg tŷ ā mŷ goj ven jē? ³⁸ Ā hē kā ēg īn tá jun, ēg tŷ ā mŷ: "ha kārā," he jē? Ēg hē kā ā kur tū vé, ēg tŷ ā mŷ kur vin jē? ³⁹ Ēg hē kā ā kaga vé, ēg hē kā ā se vé, ēg tŷ ā venh kāmū jē? Ki kagtīg ēg nītī," he jé ag tóg ke mū, inh mŷ.

⁴⁰ Kŷ sóg ag mŷ: "ūn jagāgtar ag jagāgtān ja ājag tóg nīgtī, inh mré ke ag, hā ra tóg ājag tŷ inh jagāgtān ri ke nī, ājag tŷ ag jagāgtān ja ti, ki hā sóg tó mū," he jé sóg ke mū, isŷ tŷ pā'i mág nīn kŷ," he tóg, Jesus ti.

⁴¹ "Kŷ sóg inh jakānh tá nītī ag mŷ: "ha mūjēg, tāra," henh ke mū gé. "Inh panh vŷ ājag mŷ vī kónān. Pī nhyr vānh ra mūjēg. Nén-Kórég mŷ tóg kar kŷ nī, pī nhyr vānh ēn ti, Nén-Kórég tŷ jēgnē jafā ag mŷ tóg kar kŷ nī gé. Ĕn ra mūjēg. ⁴² Inh kókīr ra ājag pi(jé) inh mŷ vējēn ven'. Isŷ kron há ra ājag pi(jé) inh mŷ goj jun'. ⁴³ Isŷ ājag īn tá jun mū ra ājag pi(jé) inh mŷ: "ha kārā," he ja nīgtī". Isŷ kur tū ra ājag pi(jé) inh mŷ ū vin'. Inh kaga nī ra, ise kŷ jē ra ājag pi(jé) inh venh kāmū ja nīgtī", he jé sóg ke mū," he tóg.

⁴⁴ "Kŷ ag tóg inh mŷ kenh ke mū gé. "Senhor!," he jé ag tóg ke mū gé. "Ēg hē kā ā kókīr vé, ā kron ha ti? Ā hē kā ēg īn tá jun'? Ēg hē kā ā kur tū vé', ā kaga ti', ā se ti', ēg tŷ ā ki rīr jē? Ki kagtīg ēg nītī," he jé ag tóg ke mū gé.

⁴⁵ Kŷ sóg ag mŷ: "ūn jagāgtar ag jagāgtān ja tū ājag tóg nīgtī," henh ke mū, "hā kŷ tóg ājag tŷ inh jagāgtān tū ri ke nī, ki hā sóg tó mū, mŷr, ha mē," he jé sóg ke mū. ⁴⁶ Kŷ ag tóg jagāgtar kenh ke mū, hā ra tóg tū' henh ke tū nī, ag jagtar ke ti. Ag jāvo ūn jykre hā ag vŷ rīr krýg ja tū venh ke mū," he tóg, Jesus ti.

26

Ag tŷ Jesus téen sór

(Mc 14.1-2; Lc 22.1-2; Jo 11.45-53)

¹ Vāhā tóg tó kān ja nīgtī, ti tŷ néen tónh ke ja ti, Jesus ti. Kŷ tóg ā mré mū tī ag mŷ: ² "kurā régre tūg kŷ tóg ēg festa mág tŷ Páscoa nī," he mū. "Ēn kā ag tóg ēprā ke fi kósin ti senh ke mū, kŷ ag tóg ti fēg ke mū, ka to ti sa jē. Inh hā vē," he tóg, Jesus ti.

³ Hā ra Topē tū ki rīr tī to pā'i mág ag vŷ vēnh mān mū sir, Topē vī to professor ag mré hā, kófa ag mré ke gé. Pā'i mág īn tá ag tóg vēnh mān mū sir, pā'i ēn jijin hā vŷ: Caifás, he mū. ⁴ Kŷ ag tóg Jesus se to jykrén mū sir. Ag tŷ ti vatáh tá ti kāgmī sór vē, ti se jé, ti téen jé. ⁵ Kŷ ag tóg to jykrén kŷ: "festa tag to mē jé ēg tóg ke mū ver," he mū. "Ēg tŷ festa kā ti se kŷ vēnh génh mág hýn tóg kutēnh mū, ha vēmnī," he ag tóg mū sir jagnē mŷ.

Jesus tŷ Betânia tá nī

(Mc 14.3-9; Jo 12.1-8)

⁶ Ĕn kā Jesus tóg kejēn ēmā tŷ Betânia tá nī nī, Simão īn krēm, vēnh kaga kren vānh han ja ēn īn krēm. ⁷ Ti jēg nī ra ū fi tóg tá jun mū, garrafa mān kŷ. Pó kupri tānāj tŷ tóg há nī, garrafa ti. Ti ki nī vŷ tŷ néen kar tāg nī, ger há ēn, ūn kaja e ēn. Ti gānh tāg fi tóg mū, ger há ēn tŷ. ⁸ Kŷ ti mré mū tī ag tóg fi vēg mū, hā ra tóg ag mŷ kórég nī. Fi to jū kŷ ag tóg: "fi tŷ ne jé néen kaja e kókén nē?" he mū. ⁹ "Ēg tŷ ger há tag fón ke vē vē, kaja há to, ēg tŷ ūn jagāgtar ag mŷ vin jē," he ag tóg mū.

¹⁰ Kŷ Jesus tóg mēg mū, ag vī ti, kŷ tóg ag mŷ: "ājag tŷ ne jé fi mŷ kaga han nē?" he mū. "Inh jykre ki króm fi tóg. ¹¹ Inh hā tóg ver nī sī han mū, ājag mré, jāvo ūn jagāgtar ag vŷ kurā kar ki ājag mré nītī nī. ¹² Fi tŷ inh kān vē, ag tŷ vēnh kej tá inh fón jé hā jé fi tóg ger há tag tŷ inh kri kujēg. ¹³ Ag tŷ vēnh vī sér tugtón kŷ ag tóg fi tŷ néen han mū tag

tónh ke mū gé, ga kar mī hā, kÿ vénh kar vÿ fi tÿ nén han mū mēnh ke mū, ha vemnÿ. Ki hā sóg tó mū,” he tóg, Jesus ti.

*Judas tÿ pã'i ag mÿ Jesus ven ke
(Mc 14.10-11; Lc 22.3-6)*

¹⁴ Kar kÿ ū tÿ 12 (ke) ag kã ū tóg Topë tû ki rîr tî to pã'i ag venh tî mû. Ûn tîg mû jyjyn hâ vÿ: Judas Iscariotes, he mû. ¹⁵ Tá jun kÿ tóg ag mÿ: “sÿ ãjag mÿ Jesus ven ke v , ãjag tÿ ti se j ,” he mû. “Ãjag mÿ inh mÿ kaj m ke tû, sÿ ãjag mÿ ti ven ke tî?” he tóg. Kÿ ag tóg ti mÿ: “v ,” he kÿ j nkamy tÿ 30 (ke) tÿ kaj m mû sir. ¹⁶ Ti tÿ j nkamy  n m n kar kÿ t g to jykrén mû. “Inh h n h  ri kenh m , is  v nh kar vat nh t  ag m  Jesus ven j ?” he t g m  sir, Judas ti,  n k y Jesus mr  t  m   n ti.

*Jesus t  Páscoa ko
(Mc 14.12-21; Lc 22.7-14, 21-23; Jo 13.21-30)*

¹⁷ Kej n t g p o j gja t  konh ke kur  t  kr g m , k y Jesus mr  m  t  ag t g ti m : “ g h n h  t    m  carneiro s  t nh m ,  g t  kon j ?” he m . ¹⁸ K y t g ag m : “ m   m g tag ra m j g,” he m . “T  ū t g n  n . Ti m : “ g Senhor v    m  v nh v  j n g m ,” hemn . “Inh kur  v  kak  t  ha, k y s   n kr m Páscoa konh h  t g t , inh mr  m  t  ag mr ,” he t g m ,” hemn  ti m ,” he t g, Jesus ti. ¹⁹ K y ag t g m  m  sir, ti mr  m  t  ag. Ti t  ag m  t  m  han ag t g m  sir. Cordeiro t nh ag t g m  sir, ag t  Páscoa k  ko t   n.

²⁰ R  pur kar k y t g t  jun k  ū t  12 (ke) ag mr  n  m  sir, j n j . ²¹ Ag j n k  t g ag m : “ jag k m  ū t g p a'i ag m  inh ven ke m , ag t  ise j , ki h  s g t  m ,” he m . ²² K y t g ag fe k j t  sir, k y ag t g ti m : “inh m  v ? Inh m  v ?” he k n m  sir.

²³ K y t g ag m : “ t  inh mr  p o t  k  punpun m   n h  v ,” he m . “ t    n g  t  p nky k ki p o t  k  punpun m   n h  v .  n h  v  ag m  inh ven ke m ,” he t g.

²⁴ “T g j  s g ke m , is  t   pr  ke fi k sin n n k . H  k y t g r n k  n , is g ke ti. H  ra   t  ag m  inh ven ke m   n m  t g v  k n n t v  han ke m , Top  ti. Ti t  mur ja t  n  ra t g ti m  h  t  v ,” he t g, Jesus ti.

²⁵ K y Judas t g ti m  ke m  g  sir,  t  p a'i ag m  ti ven ke m   n ti.  n t g ti m : “Senhor’, inh h  m ?” he m  g . K y t g ti m : “ki h    t g t  m ,” he m , Jesus ti.

*Santa Ceia
(Mc 14.22-26; Lc 22.15-20; 1Co 11.23-25)*

²⁶ K y ag t g j g m . Ag j n n t  ra Jesus t g  m  m g m  sir. Top  mr  t g v  m  sir,  m  to, k y t g v nh k  k ug n k  ag m  v nh k p m m  sir, ti mr  m  t  ag m . K y t g: “t , ha k ,” he m . “Inh h  v ,” he t g,  m  to.

²⁷ Kar k y t g copo v g m  g  sir, vinho t  ki j n k . To t g Top  mr  v  m  g . Ag m  copo jun k y t g: “ha kronkron,” he m . ²⁸ “Inh kyvénh h  v ,” he t g, vinho to. “Inh kyvénh t  v nh kar jagfy kut n h  v . S  v nh e mr  v nh jykre t g han to ke h  v , h  v  t  inh kyvénh ti n . Inh kyvénh tag to Top  v   jag m  v nh p t  f n ke m ,  jag t  ti v  m ranh ja ti,” he t g. ²⁹ “Ha m , uva me kron m n ke t  inh n  ha. Kej n s g kron m n ke m , inh panh t  t   g p a'i n nh ke kur   n k . K y s g  jag mr  kron m n ke m , ha vemn ,” he t g, Jesus ti.

³⁰ K y ag t g j n m  g  sir, ag j n kar k . Ag t g Top  j  t  kar k  ag t g kr  t  Oliveiras ra m  m  sir.

*Jesus t  Pedro m  t 
(Mc 14.27-31; Lc 22.31-34; Jo 13.36-38)*

³¹ Ag t r  m n k y Jesus t g ag m  k m n m . “Kuty tag k   jag t g inh f n k y m  k n ke m ,” he t g m ,   mr  m  t  ag m . “H  k y t g r n k  n . “ t  carneiro ki r r t   n t nh j  s g ke m , k y ti m g ag v  k rig ke k n ke m ,” he t g, Top  v  t  r n k y n  ki,” he t g, Jesus ti. “H  ve j   jag t g ke m . ³² H  ra s g is r  kar k  r r m n ke m .  n k  s g  jag jo t g ke m , ga t  Galil a ra,” he t g, Jesus ti.

³³ K y Pedro t g ti m : “inh pi(j )   f n k y t g ke m ”, ag kar t    r  k y m  m  ra,” he m . ³⁴ H  ra Jesus t g ti m : “ha v ,” he m . “ ri, kuty tag k    t g iso: ti ki k g t g s g

nī, he tāgtū han ke mū, galo kyr to hā. Ki hā sóg tó mū,” he tóg, Jesus ti. ³⁵ Hā ra Pedro tóg ti mý: “sý ã mré ter ke mū ra sóg ã to: ti ki kagtīg sóg nī, henh ke tū pē nī,” he mū. Ký ti mré mū tī ag tóg hā tó kān mū gé sir.

*Getsêmani tá
(Mc 14.32-42; Lc 22.39-46)*

³⁶ Ký Jesus tóg ka krān ja tá jun mū sir, ag mré, ka krān ja ên jijin hā vý: Getsêmani, he mū. Ký tóg ã mré mū tī ag mý: “ha ver nīgnī, tag ki,” he mū. “Sý ver Topē mré vīnh ke vē, tātā,” he tóg. ³⁷ Ký tóg Pedro mré Zebedeu krē ag mý: “inh mré kāmū jēg,” he mū. Ký tóg fe kaj nī sir. Mūmēg tóg mū sir. ³⁸ Ký tóg ag mý: “inh fe kaj mág tóg tī,” he mū, “ký inh fe kaj tóg inh mý iser ri ke nī,” he tóg. “Tag ki nýtīmnī, nūgnūr tūg nī, inh ri kén,” he tóg, Jesus ti.

³⁹ Ký tóg tīg sī han mān ký mūg ke mū sir, Jesus ti, ký tóg ga kri ný mū. Topē mré tóg vī mū. “Panh!”, he tóg mū. “Mý ã tý inh jagtar ke tag tý tū' he jāvānh?” he tóg. “Hā ra isý ã mý néń to vī mū tag han tūg nī. Æ tý néń han ke mū ên hā han nī,” he tóg, Jesus ti.

⁴⁰ Kar ký tóg ã mré mū tī ag venh tī mū sir, hā ra ag kar tóg nūgnūr ja nī. Ký tóg Pedro mý: “mý ájag mý hora pir ki nūr tū kórég?” he mū. ⁴¹ “Nūr tūg nī, Topē mré vīmnī, ájag tý ti vī mranh tū nī jé, ū tý ájag kutān mū ra. Ájag tý mranh sór tū vē vē, hā ra ájag tóg to krój nýtī, hā ký ájag tóg mranh ke mū,” he tóg, Jesus ti.

⁴² Ký tóg tīg mān mū sir, ký tóg Topē mré vī mān mū. Ký tóg: “panh!”, he mān mū. “Æ tý inh jagtar ke tag tý tū' henh jāvānh nīn ký sóg jagtar ke mū. Æ tý isý néń han ke mū ên han nī,” he tóg. ⁴³ Ký tóg ag venh tīg mān mū gé sir, hā ra ag tóg nūgnūr mān nýtī, ag nūr há pē tīn ký. ⁴⁴ Ký tóg ag mý vī tū ra tī mū sir, Topē mré vī mān jé. Ti mý tóg ã tý tó ja ên tó mān mū. ⁴⁵ Ký tóg ã mré mū tī ag venh tīg mān mū gé sir, ký tóg ag mý: “ájag ne tóg nūgnūr ja nī!” he mū, “vēnhkán ja ájag tóg nī”, he tóg mū. “Pétēm ti huri, hora ti. Ti tý ag mý inh fēg ke nē ha, Topē vī mranh tī ag mý, isý tý éprā ke fi kōsin nīn ký,” he tóg. ⁴⁶ “Nīgnī ra, mū jé ha. Ū tý ag mý inh ven mū vý jun ke mū ha,” he tóg, Jesus ti.

*Ag tý Jesus se
(Mc 14.43-50; Lc 22.47-53; Jo 18.3-12)*

⁴⁷ Ti tý ver tý vēmén jē ra Judas tóg jun mū sir. Ū tý 12 (ke) ag kā ū ên vē, Judas ti. Ti mré polícia ag tóg kāmū mū. Rógro génh ký ag tóg kāmū mū, ka kykyv génh ký ke gé. Topē tū ki rīr tī to pā'i ag tý ag jēgnē vē, kófa ag tý ke gé. ⁴⁸ Hā ra ū tý ag mý Jesus ven ke mū ên tóg ag mý: “ti ki sóg nhun kenh mū,” he ja nī. “Sý ūn ki nhun ke mū ên hā semnī,” he ja tóg nī ag mý. ⁴⁹ Hā ký tóg vēsýmér Jesus to grēn ke ký ti mý: “ã mý há, Senhor’?” he mū. Ký tóg ti ki nhun ke mū, Judas ti. ⁵⁰ Hā ra Jesus tóg ti mý: “régre!”, he mū. “Æ tý néń han ke mū ên han nī,” he tóg.

Ký polícia ag tóg vēsýmér ti to ge ký ti ség mū sir, Jesus ti. ⁵¹ Ký Jesus mré tī tī ū tóg rógro kunūnh ký polícia ū nīgrēg kym mū sir. Topē tū ki rīr tī to pā'i mág camarada vē, ti tý ūn nīgrēg kym mū ên ti. ⁵² Hā ra Jesus tóg ti mý: “ã rógro fēg han ra,” he mū. “Ēg tý rógro tý ke ký ag tóg rógro tý ēg téń ke mū gé, ha vēmnī,” he tóg. ⁵³ “Isý inh panh mý to vī mū ra tóg inh mý ã tý jēgnē jafā ag jēgnēnh ke mū vē, ūn e ên, 12 mil (ke) kāfór, ag tý ijjy nīgān jé. ⁵⁴ Hā ra sóg ve sór mū, néń tý iso rán ký nī ên ti, hā ký sóg ti mý tag to vī tū nī. Ve jé sóg ke mū ha, inh jagtar ke ti,” he tóg, Jesus ti.

⁵⁵ Ên kā tóg polícia ag mý: “ájag ne tóg rógro génh ký kāmū mū’, ka kykyv mré’, ájag tý ise jé!”, he mū. “Inh pi(jé) tý bandido nī”. Kurā kar ki sóg ájag mré jé ja nīgtī, Topē jo īn krēm. Vēnh kar kanhrān ký sóg tá nī ja nīgtī, hā ra ájag tóg tá iség tū nī vē mýr,” he tóg. ⁵⁶ “Hā ra sóg néń tý iso rán ký nī ên vēg mū, Topē vī tó tī ag tý iso néń rán ja ên ti, hā ký ájag tóg ke mū,” he tóg, Jesus ti.

Ký ti mré mū tī ag tóg ti ré ký pétē kān mū sir, vēnh pigju jé, mýr, ha mē.

*Pā'i ag tý Jesus ki jēmē
(Mc 14.53-65; Lc 22.54-55, 63-71; Jo 18.12-14, 19-24)*

⁵⁷ Kÿ ū tÿ ti ség mû ag tóg ti pére mû mû, Topë tû ki rîr tî to pâ'i mág ra, hâ vÿ: Caifás, he mû. Tá ag tóg vênh mân kÿ nÿtî, Topë vî to professor ag, kófa ag ke gé.

⁵⁸ Hâ ra Pedro tóg Jesus nón kâtî mû, kuvar há tá, kÿ tóg Topë tû ki rîr tî to pâ'i mág ïn kâra râ mû sir. Policia ag mré tóg tá nî nî. Ti tÿ ag tÿ Jesus tÿ hën ri kenh ke mû ên ve sór vê.

⁵⁹ Kÿ Topë tû ki rîr tî to pâ'i ag tóg ū ag jâvânhvânh mû, ag tÿ Jesus jykre kórég tó jé. Ti vî to ag tóg ti téen sór mû, kófa ag, vênh jyvén tî kar ag. ⁶⁰ Hâ ra ag tóg ū tÿ ki hâ tó mû vég tû nî. Ü tÿ hën ri ke ag tóg ón kÿ ti jykre kórég tó mû, hâ ra tóg ag mÿ ki krov tû nî. Kÿ vâhâ ûn régre ag tóg tá junjun kÿ ón kÿ ti to vî mû. ⁶¹ Ên ag vÿ tóg sir: "ti vî vênhmÿ më ëg," he mû. "Topë jo ïn kókén há inh nÿgtî, he ja tóg nî. Kókén kar sóg ū han mân ke mû. Kurâ tâgtû ki tóg kar kÿ nî, ïn ti, ha vemnî, he ja tóg nî, Jesus ti," he ag tóg mû, ón kÿ ti to vî kÿ.

⁶² Kÿ Topë tû ki rîr tî to pâ'i mág vÿ jégnë mû sir, kÿ tóg ti mÿ: "â tÿ néen tónh ke mÿ tû??" he mû. "Ag hâ ne â vî kónan tag tó ja nî gé" he tóg. ⁶³ Hâ ra Jesus tóg hun ke mû, néen ū tó më kâ. Kÿ pâ'i mág tóg ti mÿ: "Topë vÿ rîr nî," he mû. "Ün rîr nî vÿ ëg vég mû. Ti rînve sóg â ki jémëg mû. Â mÿ tÿ Cristo nî', â mÿ tÿ Topë kósín nî? Ha ëg mÿ tó," he tóg, pâ'i mág ti. ⁶⁴ Kÿ Jesus tóg ti mÿ: "ki hâ â tóg tó mû," he mû. "Kÿ sóg âjag mÿ tag tó mû gé, ha më. Ëprâ ke fi kósín ên vÿ tÿ inh nî," he tóg. "Kÿ âjag tóg ū tÿ néen (û) kar han mû ên pêgja tá inh venh ke mû. Kÿ sóg kanhkâ góg kâmí kâterenh ke mû gé," he tóg, Jesus ti.

⁶⁵ Kÿ pâ'i mág ên tóg â kur tÿ jar'an' ke mû sir, jû kÿ. Kÿ tóg: "Topë kato vî kónan ti huri," he mû. "Më kân ëg mÿr, kÿ ëg tóg ū tÿ ti jykre kórég tónh ke ū jâvânh mân ke tû nî ha," he tóg. ⁶⁶ "Ëg hÿn ti tÿ hë ri kenh mû ha?" he tóg. Kÿ ag tóg ti mÿ: "ter jé tóg ke mû, ti vî tag to," he kân mû sir. ⁶⁷ Kÿ ag tóg ti kakâ to sugsug mû sir, ti kakâ ki tânh ag tóg mû gé sir. Ag kâ ū tóg ti vatânh tá ti tânh kÿ ti mÿ: ⁶⁸ "Cristo nêji tÿ â jë, kÿ â nêji néen kar ki kanhró nî," he mû. "Ü nÿ â tânh?" he tóg mû gé. Ti tânh kÿ tóg ke mû. Gen kÿ ag tóg ti to é he mû.

Pedro tÿ Jesus to ón

(Mc 14.66-72; Lc 22.56-62; Jo 18.15-18, 25-27)

⁶⁹ Hâ ra Pedro vÿ re tá nî nî, ïn vâso kâ. Kÿ pâ'i camarada ū fi tóg ti ve jé kâkutë mû, kÿ fi tóg ti mÿ: "Jesus mré â tóg tîg mû gé, Galiléia tá ke ên mré," he mû. ⁷⁰ Hâ ra tóg: "vô," he mû. "Â tÿ ne tó nê hÿn'?" he tóg mû, Pedro ti. Kÿ ag kar vÿ ti vî mëg mû. ⁷¹ Kÿ tóg jânkâ fîn râm sór mû. Hâ ra ū fi tóg ti vég mû gé, kÿ fi tóg tá ke ag mÿ: "Jesus mré ke ū vê, Nazaré tá ke ên mré ke ū vê," he mû gé. ⁷² Hâ ra tóg: "vô," he mân mû. "Ti ki kagtig sóg nî, Topë vÿ ki kanhró nî," he tóg, Pedro ti. ⁷³ Si há ke tû ra ū tÿ tá nÿtî ag kâ ū ag tóg ti venh kâmû kÿ ti mÿ hâ tó mân mû gé. Kÿ ag tóg Pedro mÿ: "ha më, ag kâ ū vÿ tÿ â nî," he mû. "Â vî ki ëg tóg â ki kanhrân mû," he ag tóg mû. ⁷⁴ Hâ ra tóg: "vô!", he mân mû. "Inh pi(jé) ti ki kanhró nî!. Inh ón mû ra Topë vÿ inh vógh kónan mû vê," he tóg, Pedro ti. Hâ ra vësýmér galot tóg kyr mû. ⁷⁵ Kÿ Pedro tóg Jesus vî to jykrén mû, ti tÿ ti mÿ: "iso â tóg: ti ki kagtig sóg nî, he tâgtû han ke mû, galot kyr ke to hâ," he ja ên mî. Tag mî êkrén kÿ tóg tá kâkutë mû sir, hâ ra tóg fÿ jagy han mû sir, Pedro ti.

Ag tÿ Pilatos mÿ Jesus ven

(Mc 15.1; Lc 23.1-2; Jo 18.28-32)

¹ Tÿ vaj kÿ kusâ ki ag tóg Jesus to jykrén mû sir, Topë tû ki rîr tî to pâ'i ag, kófa ag mré hâ. Ag tÿ ti téen sór vê. ² Kÿ ag tóg ti mrînh mû sir. Ti pére mûn kÿ ag tóg pâ'i mág tÿ governador mÿ ti fëg mû sir, Pilatos ên mÿ.

Judas ter

(Hk 1.16-19)

³ Hā ra Judas tóg vég mū. Pā'i ag mÿ tóg Jesus ti ven ja nī, ag tÿ ti se jé. Kÿ tóg ag tÿ ti téen sór mû tag vég mû, Judas ti. Kÿ tóg to jykrén mân mû sir. Vâhâ tóg ti mÿ e tî. Kÿ tóg jânkamy tÿ prata ën ma kâtî mû sir, û tÿ 30 (ke) ën. Ma kâtig kÿ tóg Topê tû ki rîr tî to pâ'i ag mÿ ven mû, kófa ag mÿ. ⁴ Kÿ tóg ag mÿ: "ti kórég han inh," he mû. "Ti pi(jé) néen û kórég han ja nîgtî, hâ kÿ tóg vênhmÿ nî, ti tÿ inh vî to ter kÿ," he tóg.

⁵ Hâ ra ag tóg ti mÿ: "ëg tû pijé'," he mû. "Â tû hâ nê'," he ag tóg mû. Kÿ tóg jânkamy ën vâm mû sir, Topê jo ïn krêm, kÿ tóg hën ra tî mû sir. Tá tóg ã nunh kâ vênh jâján mû sir, kÿ tóg ter mû sir.

⁶ Kÿ Topê tû ki rîr tî to pâ'i ag vî jânkamy ën mân kÿ to jykrén mû. "Ëg tÿ Topê mÿ jânkamy tag vin kÿ tóg vênhmÿ tî. Vênh kyvénh kajäm ja ti nî, hâ kÿ ëg tóg Topê mÿ vin sór tû nî," he ag tóg mû sir, jânkamy ën to. ⁷ Kÿ ag tóg to vênh mân kÿ to jykrén mû. To jykrén kÿ ag tóg tÿ ëpÿ kajäm mû, ag tÿ tá go'or vég tî ën. Tá ag tóg fóg ag kej han sór mû, fóg tÿ Jerusalém ra pasa tî ag mÿ. ⁸ Hâ kÿ ëg tóg ëpÿ ën to: "ëpÿ kyvénh," he tî.

⁹ Hâ ra Topê vî tó tî tÿ Jeremias vî Judas to tag rán ja nî, ha më: "jânkamy tÿ 30 (ke) tÿ ag tóg ëpÿ kajäm ke mû. Jânkamy ën tÿ ag tóg ëprâ ke û kajäm vén ke mû, Israel ag, ti kaja tag tÿ ag mÿ há nÿn kÿ. ¹⁰ Ëprâ ke ën tÿ kajäm kar kÿ ag tóg tÿ ëpÿ kajäm mû sir, ag tÿ tá go'or vég tî ën. Hâ tó ja tóg nî, inh mÿ, ëg jóg tÿ Topê ti," he ja tóg nîgtî, Jeremias ti. Hâ ra tóg ge nî.

*Pilatos tÿ Jesus ve
(Mc 15.2-5; Lc 23.3-5; Jo 18.33-38)*

¹¹ Hâ ra Jesus tóg fóg tÿ pâ'i mág râ jê nî. Kÿ pâ'i mág tóg ti ki jêmë sór mû, kÿ tóg: "â mÿ tÿ Judeu ag pâ'i nî?" he mû. Kÿ Jesus tóg ti mÿ: "ki hâ â tóg tó mû," he mû. ¹² Kÿ Topê tû ki rîr tî to pâ'i ag tóg ti kato vî mág han mû, kófa ag ke gé, hâ ra tóg hun ke kÿ jê nî. ¹³ Kÿ Pilatos tóg ti mÿ: "mÿ â mÿ tÿ néen û tû nî, ag tÿ â kato vî mág han mû tag ti?" he mû. ¹⁴ Hâ ra Jesus tóg vî mân tû nî, kÿ tóg Pilatos mÿ e tî sir.

*Ag tÿ Jesus to: ter jé tóg ke mû, he
(Mc 15.6-15; Lc 23.13-25; Jo 18.39-19.16)*

¹⁵ Hâ ra Pilatos tóg ag mÿ vése ag kar kâ ûn pir kavâg tî, festar tÿ Páscoa kar ki. Ti jykre vê. Ag tÿ ûn to vî mû ën kyvâg tóg tî. ¹⁶ Kÿ û tóg se kÿ jê nî, ën kâ. Ûn vênhmÿ vê, û tÿ ag ri ke tû, ti jijin hâ vÿ: Barrabás, he mû.

¹⁷ Jâvo ag tóg tá vênhmân kÿ nîtî, Judeu kar ag. Kÿ Pilatos tóg ag mÿ: "inh hÿn û kavân ha?" he mû. "Û nÿ âjag mÿ há nî? Barrabás mÿ, Jesus mÿ vó, ag tÿ û to: "Cristo vî tÿ ti nî," he tî ën?" he tóg, Pilatos ti. ¹⁸ Pâ'i ag tÿ véké Jesus to jû nîtîn ki kanhró tóg nî, Pilatos ti. Ti há nîn hâ kÿ ag tóg ti to jû mû, hâ kÿ tóg ti kavân sór mû, Pilatos ti.

¹⁹ Fóg tÿ pâ'i ên tÿ vênh jyvén jafâ tá nîn kÿ ti prû fi tóg ti mÿ vênh vî jênëg mû, kÿ fi tóg ti mÿ: "vênh jykre kuryj han ti tî," he mû, Jesus to. "Hâ kÿ ti vög sór tûg nî. Kuty tag kâ sóg ti to vênh péti kónän, ëg jagtar ke ti ve inh, inh vênh péti ki," he fi tóg, Pilatos mÿ vênh vî jênën kÿ, hâ kÿ tóg ti kavân sór tâvî han mû, Pilatos ti. ²⁰ Hâ ra Topê tû ki rîr tî to pâ'i ag tóg vênh kar krîn mû sir, kófa ag mré, vênh kar ag tÿ Barrabás kavar kÿ jê ve sór jé, ag tÿ Jesus ter ve sór jé.

²¹ Kÿ fóg tÿ pâ'i tóg ag ki jêmë mân mû. "Inh hÿn ûn régre tag ag kâ û tÿ hê kavân mû ha?" he tóg. Kÿ ag tóg ti mÿ: "Barrabás ti," he mû. ²² Kÿ Pilatos tóg ag mÿ: "kÿ inh Jesus tÿ hê ri kenh mû?" he mû. "Ag tÿ û to: "Cristo vî tÿ ti nî," he tî ën tÿ inh hê ri kenh mû?" he tóg. Kÿ ag tóg ti mÿ: "cruz to ti sâ," he kân mû sir. ²³ Kÿ fóg tÿ pâ'i tóg ag mÿ: "ti kórég tÿ ne han ti?" he mû. Hâ ra ag tóg prénprér mû sir. "...Cruz to ti sâ..." he ag tóg mû sir, prénprér kÿ.

²⁴ Ag tÿ hê ri ke tû tóg nî, Pilatos ti, hâ kÿ tóg ag mÿ hâ han sór mû. Vênh génh kutë nî ve tóg nî, hâ kÿ tóg goj jé prér mû. Kÿ tóg kâ nîgpég mû sir, vênh kar rînve, Pilatos ti, kÿ tóg ag mÿ: "inh jykre pijé'," he mû. "Inh nîgé kavéh ke tû ti nî, ti kyvénh ti. Ûn jykre kuryj vê, kÿ sóg ti téen jâvânh nî. Âjag jykre vê," he tóg, Pilatos ti. ²⁵ Kÿ vênh kar ag tóg ti

mŷ: “ēg jykre vē,” he kān mū. “Ēg hā ne ti téen sór mū’. Kŷ Topē ēg hā vógl kónān ke mū, ēg krē ag ke gé, ti tŷ ti ter to ū vógl kónān ken kŷ,” he ag tóg, věnh kar ēn ag.

²⁶ Kŷ Pilatos tóg Barrabás kavān mū sir. Jesus to tóg soldado ag mŷ: “ha ti mrānmrān,” he mū sir. Ag tŷ ti mrānmrān kar kŷ Pilatos tóg ag mŷ ti fēg, soldado ag tŷ ka to ti sa jé.

Soldado ag tŷ Jesus vógl kónān

(Mc 15.16-20; Jo 19.2-3)

²⁷ Kŷ fógl tŷ pâ'i krém soldado ag tóg Jesus pére mū mū, pâ'i ìn ra, ìn tŷ Palácio do Governador ēn ra. Kŷ ag tóg soldado ū ag jé prér kān mū. ²⁸ Ti kur kunüg ag tóg mū, kŷ ag tóg kur kusüg tŷ ti kri fón mū. ²⁹ Sónh piřín kŷ ag tóg tŷ ti krí tóglfig mū sir, krí tóglfig ja rēr tŷ. Vān tŷ ag tóg ti nīgē kā fēg mū, ti pēgja tá. Kŷ ag tóg ti krém grīnhgrīnh ke mū sir, ón kŷ. Ti to é he ag tóg mū, hā kŷ ag tóg: “viva, Judeu ag pâ'i,” he mū. ³⁰ Kŷ ag tóg ti to sugsug mū gé. Vān ēn tŷ ag tóg ti krí mī mrānmrān mū sir.

³¹ Ag tŷ ti nyg kar kŷ ag tóg ti ki kunüg mū, kur ēn ti. Kŷ ag tóg ti tū pē tŷ ti kāra rāg mān mū sir. Kŷ ag tóg ti pére mū mū, ag tŷ cruz to ti san jé sir.

Jesus tŷ cruz to sa

(Mc 15.21-32; Lc 23.26-43; Jo 19.17-27)

³² Ag mūn kā ag tóg ū kato tē mū, Cirene tá ke ū, ti jijin hā vý: Simão, he mū. Ěn mŷ ag tóg vī tar han mū, ti tŷ Jesus cruz vyn jé ti jo, hā kŷ tóg vyn kŷ tī mū.

³³ Gen kŷ ag tóg Gólgota tá junjun mū sir. Gólgota to ēg tóg: věnh krí kuka, he tī, ēg vī ki. ³⁴ Tá junjun kŷ ag tóg ti mŷ vinagre ven mū, néñ ū týmē jynh mré ha. Kŷ tóg kron sī han mū, hā ra tóg kron sór tū nī, věnhkagta tag. ³⁵ Kŷ ag tóg cruz to ti sāg mū sir. Ti kur tŷ ag tóg jagnē mŷ věnh kāpām mū sir, to ag tóg jogar he mū gé, ti kur to, soldado ag.

³⁶ Kŷ ag tóg nīgnīg kŷ nýtī, ti ki rīr jé, soldado ag. ³⁷ Ag tŷ néñ tŷ ti kato vī mū vý rán kŷ nī, hā vý: “Jesus, Judeu ag pâ'i tŷ rei vē,” he mū. Ti kri tóg sa, věnh rán ti. Ti tŷ nēji vēsý pâ'i tŷ rei han mū to ag tóg ti téen mū. ³⁸ Ti kóm ag tóg ūn régre ag tŷ cruz to sāg mū gé, bandido ag. Kŷ ū tóg ti pēgja tá sa, jó ū tóg ti jakānh tá sa.

³⁹ Kŷ ū tŷ mī mū mū ag tóg ti nyg' he mū gé, výn výn hen kŷ. ⁴⁰ “Ā mŷ Topē jo ìn kókén sór mū’?” he ag tóg mū. “Ā mŷ kurā tāgtū ki ū han mān sór mū’? Věnh kren han ra kema’, cruz to kätére kema’, ã tŷ tŷ Topē kósín nīn kŷ,” he ag tóg ti mŷ. ⁴¹ Ge ag tóg mū gé. Topē tū ki rīr tī to pâ'i ag, Topē vī to professor ag mré hā, kófa ag mré hā. Ti nyg ag tóg mū gé, kŷ ag tóg jagnē mŷ: ⁴² “ū ag krenkren han tóg, hā ra tóg věnh hā kren han ki kagtīg nī,” he mū. “Israel pâ'i tŷ rei jé cruz to kätére kema’, ēg tŷ ve jé, ēg tŷ ti ki ge jé,” he ag tóg. ⁴³ “Topē ki ti nēji rā kŷ jé, kŷ Topē jé ti kren han, ti tŷ ti to há nīn kŷ. “Topē kósín vý tŷ inh nī,” he ti mýr,” he ag tóg ti to, ti nyg kŷ, Judeu pâ'i ag. ⁴⁴ Kŷ bandido ag, ū tŷ ti kóm cruz to nýtī ēn ag tóg ti nyg mū gé.

Jesus ter

(Mc 15.33-41; Lc 23.44-49; Jo 19.28-30)

⁴⁵ Rā tŷ ēg nīno kā sa ra tóg kuty' he mū sir, ga kar mī hā. Kuty ēn tóg hora tāgtū tūg mū. ⁴⁶ 3 hora ki Jesus tóg prér mū sir, kŷ tóg: “Eli, Eli, lemá sabactani?” he mū. Ēg vī ki ēg tóg tag to: “Topē, Topē, ã tŷ ne jé isovānh nē?” he mū. ⁴⁷ Kŷ ū tŷ tá nýtī ag tóg mēg kŷ (ag tóg) jagnē mŷ: “Elias jé tóg prér mū,” he mū. ⁴⁸ Kŷ ū tóg věnhvág mū sir, kŷ tóg esponja tŷ vinho prág mū, vinho kaja pir tŷ. Ka jurýn kŷ tóg tŷ kusón kŷ vinho kāra rāg kŷ ti mŷ ven mū sir, ti tŷ ki ūnh' ūnh' ke jé. ⁴⁹ Hā ra ū ag tóg: “toreg’,” he mū. “Hēn ri ke mūn Elias kātīg mū, ti kren han jé,” he ag tóg. ⁵⁰ Hā ra Jesus tóg prér mág han mān kŷ hun ke mū sir.

⁵¹ Hā ra Topē jo ìn krém kur tŷ jānkā nīfe tóg jaran ke mū, ha mē, ti jar tóg věnh kákym ke kān mū sir, ha mē. ⁵² Kŷ ga tóg ragra ke mū gé sir, pârō vý gým ke mū, věnh kej tŷ hēn ri ke vý nugnor mū, kŷ ū tŷ Topē ki ge kŷ nýtī tŷ hēn ri ke ag tóg rīmrīr mān mū gé, ūn kāgter ja ag. Ājag kej tá ag kāpa mū. ⁵³ Ěn ag vý Jesus rīr mān kar kŷ tá kāpa kŷ cidade tŷ Jerusalém kāra ge mū, kŷ ag tóg ūn mŷ věnh venven mū sir, kŷ ū tŷ hēn ri ke ag tóg ag vigvég mū, Jerusalém tá ke ag.

⁵⁴ Hā ra capitão tóg soldado ag mré Jesus ki rīr jē nī. Ga tý ragra ke ēn vég ag tóg mū, néen kar ti, Jesus ter ēn kā. Ký tóg ag mý e tī. Ký ag tóg: “hā ja vě,” he mū. “Topē kósin ja vē mýr,” he ag tóg mū, capitão ag.

⁵⁵ Ký ūn týtá fag vý tá nýtī gé, ū tý hēn ri ke fag. Kuvar há tá nýtī ký fag tóg ti vég nýtī nī. Ti mré fag tóg kāmū ja nī, ga tý Galiléia tá. Ti ki fag rīr ja nígtī. ⁵⁶ Fag kā ū fi vý tóg tý Maria Madalena fi nī, ký ū fi tóg tý Maria fi nī gé, José mré Tiago mýnh tag fi. Ký ū fi vý tý Zebedeu krē ag mýnh fi nī gé. Fag mré ke ū fag vý tá nýtī gé.

Ag tý věnh kej kákā Jesus fi

(Mc 15.42-47; Lc 23.50-56; Jo 19.38-42)

⁵⁷ Ráké tóg ný ha, ký ūn há tóg tá jun mū. Arimatéia tá tóg kâtīg ja nī. Ti jijin hā vý: José, he mū. Jesus mré ke ū vě gé. ⁵⁸ Ěn vý tóg Pilatos venh tī mū, ký tóg ti mý Jesus to vī mū, ti ter kar ký. Ký Pilatos tóg soldado ag mý: “ha ti mý ti fi,” he mū. ⁵⁹ Ký José tóg Jesus va tīg ký ti pág mū sir, kur jānhkri tý. ⁶⁰ Ký tóg ā kej kákā ti fig mū sir. Pó kákā tóg han ja nígtī, věnh kej ti, hā ra tóg tāg nī. José tū vě, věnh kej ēn ti. Ěn kákā tóg ti fig mū sir, ký tóg pó tāpér tīn mū, věnh kej jānkā to, pó ēn tý tóg ti kej nífénh mū sir, José ti. Ký tóg tī mū. ⁶¹ Hā ra Maria Madalena fi vý tá nī nī, Maria ū ēn fi ke gé. Ti kej rā fag tóg nígní ký nýtī nī.

Ag tý ti kej ki rīr

⁶² Tý vaj ký, festa kurā kā Topē tū ki rīr tī to pā'i ag tóg věnh mān mān mū sir, Fariseu ag mré hā. Ký ag tóg Pilatos venh mūjēg. ⁶³ Ti mý ag tóg: “governador!”, he mū. “Věnh kar krín kónān tī ēn tóg tag tó ja nī, ha mē: “kurā tāgtū ki sóg rīr mān ke mū,” he ja ti nī. Ěg tý tag to jykrén ký ēg tóg ā mý néen ū to vī sór mū gé ver. ⁶⁴ Soldado ag tý ti kej ki rīr há tóg tī, kurā tāgtū ki. Ěg mý tóg ti mré mū tī ag tý ti to nón ký ti péjunh ha mē tī. Ěg mý tóg ag tý ti péju kar věnh kar mý: “rīr mān ti, ā ter kar ký,” henh ha mē tī gé. Ký věnh ó tāg tag vý ti ón ja ēn káfór pě nýnh ke mū. Hā ký soldado ag jégnē, ag tý ti kej ki rīr jé,” he ag tóg, Pilatos mý. ⁶⁵ Ký Pilatos tóg ag mý: “hej,” he mū. “Vý nýtī, ti kej ki rīr ke mū ag,” he tóg, soldado ū ag to. “Ti kej ki rīr há han nī, ge ký,” he tóg. ⁶⁶ Ký ag tóg mū ký ti kej to ag vin mū, ti kej ki rīr ti ēn ag. Ti kej nífénh mū ēn ség ag tóg mū gé, vāfe tý, páró to. Ký ag tóg go'or tý vāfe ēn kri tý tam ke mū, ū tý ti kej nífe kunūg tū nī jé.

28

Jesus rīr mān

(Mc 16.1-10; Lc 24.1-12; Jo 20.1-10)

¹ Věnhkán ke kurā tý vaj ký, semana tý kurā ve tag ki Maria Madalena fi tóg ti kej venh tī mū, kusā ki, Maria ū ēn fi mré hā. ² Hā ra ga tóg ragra ke tar han mū sir. Ký Topē tý jēnē jafā tóg kanhkā tá kâtére mū. Ti kej tá jun ký tóg pó tý jānkā nífe ēn tīn mū, ký tóg kri nī mū sir, pó ēn kri. ³ Hā ra tóg tý ta tý kóm kóm ke ve nī, anjo ēn ti. Ti kur vý kópréj nī, kukryr kó kupri ri ke. ⁴ Ký soldado ag tóg jürün ke mū, kamēg ký ag tóg kágter nýtī ve nī. ⁵ Ký Topē tý jēnē jafā tóg ūn týtá fag mý vī mū, ký tóg: “kamēg tūg nī,” he mū. “Jesus jāvānh ďajag nýtī, ag tý cruz to ūn sāg mū ēn ti. ⁶ Ki ti tū nī, rīr ti huri, hā ký tóg ďajag mý tó ja nígtī. Ki ti ný ja nígtī, ha käge jég, ďajag tý ti nýgja ve jé,” he tóg mū, fag mý, anjo ti. ⁷ “Kuri, ti mré mū tī ag mý tónh mūjēg, ti rīr mān ti, ti ter kar ký. Ha vé, ďajag jo tóg tīg mū, Galiléia ra. Tá ďajag tóg ti venh mū, ha vemnī. Inh vī kā jatu' he tūg nī,” he tóg, Topē tý jēnē jafā ti. ⁸ Ký fag tóg ti kej tá kápā mū sir, to fūrūrūn ký. Fag mý tóg e tī. Fag mý tóg sér pě tī, hā ký fag tóg pétē mū sir, fag tý Jesus mré mū tī ag mý tó jé.

⁹ Fag mū ra Jesus hā ne fag kato jun ke mū', ký tóg fag mý: “mý sér nýtīmnī,” he mū. Ký fag tóg ti to grén ke mū, ti pěn kágmīg fag tóg mū sir. Ti krém fag tóg mūg ke mū gé.

¹⁰ Ký Jesus tóg fag mý: “kamēg tūg nī,” he mū. “Ha mūjēg, inh régre ag mý tónh mūjēg, ag tý ga tý Galiléia ra mū jé. Tá ag tóg inh venh ke mū,” he tóg, Jesus ti. Ký fag tóg mū mū.

Soldado ag ón

¹¹ Fag mün kÿ soldado ën ag tóg cidade ra mû mû, soldado tÿ Jesus kej ki rîr mû ën ag. Tá junjun kÿ ag tóg Topë tû ki rîr tî to pâ'i ag mÿ tó kân mû, ag tÿ néñ vég mû ën ti. Kÿ tóg ag mÿ e tî. ¹² Kÿ ag tóg kófa ag mré vênh mân mû sir, ag tÿ to jykrén jé. “Ëg hÿn hê ri kenh mû, vênh kar tÿ ti rîr mân tag to: ag ón vê, he jé?” he ag tóg mû jagnë mÿ. Ag tÿ to jykrén kar kÿ ag tóg soldado ag mÿ jãnkamy e ven mû sir. ¹³ “Jãnkamy tag to vênh kar mÿ un'ón,” he ag tóg mû, pâ'i ag, soldado ag mÿ. “Un'ón kÿ vênh kar mÿ: ëg nûgnûr mû jâvo Jesus mré mû tî ag tóg ti péju ja nî, kuty si há tá, hâ kÿ tóg ki tû nî ha, hemnî,” he ag tóg, pâ'i ag, soldado ag mÿ. ¹⁴ “Hêñ ri ke mün ãjag pâ'i tÿ governador tóg mënñ mû, ãjag nûgnûr ja ti. Kÿ ëg tóg ti mré vêmén ke mû, ti tÿ ãjag vôt kónan tû nî jé,” he ag tóg, Topë tû ki rîr tî to pâ'i ag, soldado ag mÿ. ¹⁵ Kÿ soldado ag tóg jãnkamy ën mân kÿ mû mû sir. Vênh kar mÿ ag tóg un'ón mû mû sir, Jesus mré mû tî ag to. Hâ kÿ Judeu ag tóg ver tag tó tî, ûnri.

Jesus tÿ ã mré mû tî ag mÿ vênh ven

(Mc 16.14-18; Lc 24.36-49; Jo 20.19-23; Hk 1.6-8)

¹⁶ Hâ ra ti mré mû tî ag tóg ga tÿ Galiléia ra mû mû, pânónh ū ra, Jesus tÿ ag mÿ: “ën ra mûjëg,” he ja ën ra. ¹⁷ Kÿ ag tóg tá ti vég mû sir, kÿ ag tóg ti krêm mûgmûg ke mû sir. Hâ ra ag kâmî ū ag mÿ tóg vênhmÿ tî, ag tÿ ti vég mû ra, kÿ tóg ag mÿ ki hâ ke tû nî. ¹⁸ Kÿ Jesus tóg ag râ hâ jun mû, kÿ tóg ag mré vêmén mû sir. “Nén kar vÿ tÿ inh krêm ke nî ha, kanhkâ tá ke kar, ga tá ke kar ke gé,” he tóg, Jesus ti. ¹⁹ “Hâ kÿ mûjëg, povo kar kanhrân jé, ag tÿ inh ki ge jé. Ag tÿ inh ki ge kÿ nýtîn kÿ ag kygpemnî gé. Inh panh jiji tómñi, ag kygpe kÿ, kÿ ti kósin jyjy tómñi gé, kÿ Topë kuprîg jiji tómñi gé, ãjag tÿ ag kygpe kÿ. ²⁰ Kÿ isý ãjag mÿ néñ tó mû kâmén kân nî gé, ag tÿ ki króm jé. Ha m  , ãjag mré sóg j   nî, kur   kar ki, ga t  g ke kur   ki ke gé. Æjag tovanh ke tû sóg nî ha,” he tóg, Jesus ti. Ti tÿ ã mré mû tî ag j  gn  g mûn h   v  .

MARCOS TÝ RÁ

*João Batista tý Jesus to
(Mt 3.1-12; Lc 3.1-18; Jo 1.19-28)*

¹ Sý Jesus Cristo kâme sér tónh ke vě, Topē kósin ti. ² Vásý Jesus tóg rán kÿ ní, João ke gé, Jesus jo tinh ke ti. Topē vĩ tó tû tý Isaías vý Jesus rán ja ní, kÿ tóg: “ha vé, ã jo sóg ū jénénh mû, ti tý věnh kar kân je, ã tîg ken jo,” he ja ní. “Ag jyvén je tóg ke mû, kÿ tóg ēpry prun ri ke ní, ēmín kurynh ri ke. ³ Ēmã tûg ja tá tóg jénh ke mû, ga kórég tá. Tá tóg ag mÿ kâmén ke mû. “Ēg Senhor kâtig ke jo věnh jänhkriegkrig ní,” he tóg mû. “Ēpry kurég ãjag tóg tû, ēmín kurynh ãjag tóg tû, ãjag chefe jun ken kÿ. Kÿ tag ri ke han ní, ãjag jykre pâno togvanh kÿ, ēg Senhor kâtig ken jo,” he tóg, ã jo tinh ke ti,” he ja tóg ní, Isaías ti, João to.

⁴ Kÿ João tóg jé mû, ēmã tûg ja ki, ag kygpég tî ti. Ag jyvén tóg jégti, kÿ tóg: “ã kype je sóg ke mû, ã tý ã jykre kórég tovanh kÿ, Topē tý ã tý ti vĩ mranh tý ã mÿ věnh pâte fón je,” he tóg mû sir, věnh kar mÿ.

⁵ Kÿ ag tóg ti to kâmû kân mû sir, ga tý Judéia tá, cidade tý Jerusalém tá ke gé. Kÿ tóg ag kygpég mû sir, goj tý Jordão ki, ag tý: “Topē vĩ mranh sóg nígti, tag han kÿ,” hen kÿ.

⁶ Jó João kur tóg cavalo pâni sór kyki tý há ní. Nén ū fár tý tóg věsógrin ja han tî gé. Ópä hâ ko ti tî, mÿg mré, João ti. ⁷ Kÿ tóg Jesus kâmén kÿ (tóg) ag mÿ: “ū tóg inh nón kâtî mû, ha më,” he mû. “Inh kâfór ti ní. Sý tý ti camrada nính ke vě vě, sý ti p n né kunúnh ke vě vě, ti p n to r o ti, hâ ra sóg tý ti kr em ke p e j . ⁸ Goj hâ tý sóg ãjag kygpenh ke mû. Ú tý inh nón kâtig ke  n tóg sir Topē kupr g tý ãjag jagr  han ke mû. Ti tý ãjag kygpenh ken hâ v , he t g, João ti, věnh kar mÿ.

*João tý Jesus kype
(Mt 3.13-17; Lc 3.21-22)*

⁹ Kÿ kej n Jesus t g João tá jun mû gé. Cidade t y Nazaré tá t g k t  mû, ga t y Galiléia t . T  jun k y João t g ti kyp g mû sir, goj t y Jord o ki. ¹⁰ Ti t y goj k t  k kut  k y kanhk  v  nor mû sir v s m r. H  ra Jesus t g v g j  n . K y t g Top e kupr g v g m . S r g ri ke ti n , ti k t re ti. K t re k y t g Jesus kri n  n  sir. ¹¹ K y t g kanhk  t  v nh v i m g m  gé sir, k y t g: “t y ã inh k s n pir j , t y ã inh fe p e j gti,” he m , v nh v i t y m  h   n ki.

*Satan s t y Jesus kr n k n n s r
(Mt 4.1-11; Lc 4.1-13)*

¹² K y v s m r Top e kupr g t g Jesus kr n m , ti t y ēm  t g ja ra t g j . ¹³ Kur  t y 40 (ke) t g t g m , ēm  t g ja ki, Jesus ti. T  n n k y Satan s t g ti t y ã j g v i mranh han s r m , h  ra t g ke t n n . N n k m  bicho ag v y t a m gt  gé, ēm  t g ja ki. H  ra Top e t y j n  jaf  ag t g ti ki r r m  sir, t .

*Jesus t y Galil ia ra v n ke
(Mt 4.12-22; Lc 4.14-15; 5.1-11)*

¹⁴ Kej n ag t g João s g m . Ag t y ti se kar k y Jesus t g ga t y Galil ia ra t i m . T  t g ag m y Top e t y  g p i n nh ke k m n m , v nh k me s r  n ti. ¹⁵ K y t g: “Top e v y t y p i n ,” he m . “P t em ti huri, ti kur  ti,  g t y ti t y  g p i n   n ve j . K y ãjag jykre k r g tovanh n . Ti v i kri fimn , ãjag t y ti t y  g p i n   n ve j ,” he t g ag m y, Jesus ti.

¹⁶ Kej n Jesus t g nig fyr t y Galiléia he m   n jagma t i m .  t y ti fyr m i t i ra t g Sim o Pedro v g m , ti j avy t y André ke gé. Kur t y pir  kugm  jaf  t y ag t g goj k kki f n m , rede t y, pir  kugm  j . Ag r nhr j  h  v .

¹⁷ K y Jesus t g ag ve k y ag m y: “inh mr  k m n,” he m . “Pir  kugm  h  ãjag n t ,” he t g. “Ãjag kanhr n j  s g ke m , ãjag t y  pr  ke ag t y inh ki ge han j ,” he t g ag m y, Jesus ti. ¹⁸ V s m r ag t g ti mr  m  m , ãjag rede tovanh k y, Pedro ti, André ti ke gé.

¹⁹ Kÿ ag tóg mû mû, goj fyr jagma. Ag mû sî han mû ra ag tóg ūn régre ū ag vég mû gé. Ú vý tý Tiago nî, kÿ ū vý tý João nî, ti jävy. Zebedeu krë ag v . Canoa k ki ag n t , pir  kugm  jaf  ki han k . ²⁰ Ag ve k  t g v s m r ag j  pr r m , Jesus ti. K  ag t g  j g panh r  k  m  m , Zebedeu ti. Ag camarada ag v  ag panh mr  canoa k ki n t  n . Ag r  k  ag Jesus mr  m  m  sir, Tiago ti, Jo o ti ke g .

Jesus t y v nh agr  k r g kut m
(Lc 4.31-37)

²¹ K  ag t g cidade t  Cafarnaum ki ge m  sir. V nhk n ke kur  ki t g v s m r Judeu ag v nh kanhr n jaf  k ra r  m , ag kanhr n j , Jesus ti. ²² Ti t y ag kanhr n k  t g ag m  e t , ti v  ti. V nh kar v  k f r ti n . Top  v  to professor ag v  k f r ti n  g . H  k  t g ki h  t  m . K  t g ag m  e t . ²³ H  ra   t g t  n  n , Judeu ag v nh kanhr n jaf  t . Agr  k r g ti n . ²⁴   t y Jesus ve k  t g pr r m . “   t g t  h  ri ke n , Nazar  t  Jesus’? ” he t g. “   m   g k k n s r t ? ”   ki kanhr  s g n . T y   t g   pir m  Top  mr  ke n , ti t  p  v  t    n , ” he t g,  n  agr  k r g ti.

²⁵ H  ra Jesus t g ti m  v  tar han m , k  t g: “ v  t g ra, ” he m . “ Ti tov nh ra, ” he t g.

²⁶ K  ti agr  k r g  n  t g ti ter t  han m  sir, pr r t g m  sir. K  t g ti tov nh m .
²⁷ K  t g v nh kar m  e t  m r sir. Jagn  m  ag t g: “ ne n  v ? ” he m . “ V nh v  t g m  v ? ” he ag t g m . “ V nh agr  k r g ag m  t g v  t , k  ag t g ki ke t , ti kam g k . Ag kri ke h n, ” he ag t g m , Jesus to.

²⁸ K  ti v me t g v nh kar kri r m m , Galiléia t  ke kar kri.

*Jesus t y Pedro m  fi t y h ' he
(Mt 8.14-15; Lc 4.38-39)*

²⁹ Kar t g Judeu ag v nh kanhr n jaf  ki kut  m , Jesus ti, k  t g Sim o Pedro  n ra r  m  sir. André mr  ti  n v . Tiago v  Jo o mr  ra r  m  g . ³⁰ H  ra Pedro pr fi m nh fi v  kaga n  n , r g n  fi n . K  ag t g Jesus m  fi t  m . ³¹ K  t g fi venh t  m . Fi n g  k g m  k  t g fi n m m . K  fi r g  n  t g t ? he m  sir. Ag ki r r fi t g m  sir, Pedro m  fi.

*Jesus t y  n  k gya ag t y h ' he
(Mt 8.16-17; Lc 4.40-41)*

³² Kur   n k  kuty t  ag t g  n  k gya ag tat  k m  m ,  n  agrı k r g ag mrı h .
³³ Cidade  n ki ke kar ag v  t   n j nk  t  n t  m . ³⁴ K  Jesus t g ag t y h ' he k n m  sir, fag t  ke g . V nh agr  k r g pan k n t g m  g . K  ag t g ti t  s r m , ag t y ti ki kanhr  n t  k . H  ra t g ag m : “ v  t g n , ” he m .

*Jesus t y   j g mr  v 
(Lc 4.42-44)*

³⁵ T y vaj k  t g kur  ke ra (t g) r r m , Jesus ti. K  t g  m  t  ra t  m  sir, Top  mr  v  j . ³⁶ K  Sim o t g ti kan g t  m , ti j v nh k . Ti mr  ke ag mr  t g t  m . ³⁷ K  ag ti v g m  sir. K  ag t g ti m : “ v nh kar v    kan gn g m ,   j v nhv nh k , ” he m .

³⁸ K  Jesus t g ag m : “ m  n , cidade  r  ra, ” he m , “ s y ag m  Top  v  t  j  g . H  j  s g k t ig, ” he t g m  ag m , Jesus ti.

³⁹ K  t g ga t y Galiléia kar m  t  m . V nh kanhr n jaf  kr m t g ag m  Top  v  t  m  sir. Ag agr  k r g pan t g m  g  sir.

*Jesus t y  n  k ga k ren v nh t y h ' he
(Mt 8.1-4; Lc 5.12-16)*

⁴⁰ K  kej n  n k ga k ren v nh v  ti to k t  m , v nh k ga t y lepra he m   n han m   n. K  t g ti kr m gr nh ke m , ti m  n    to v  j . K  t g: “   m  is y h ' he s r t  n ? ” he m . “   h  t g is y h ' henh m ,   t y is y h ' he s r k , ” he t g ti m . ⁴¹ K  t g Jesus m  jagtar t . K  t g   n g  t y ti m g k  ti m : “ hej, ” he m . “ To s g h  n . H ' he ja h    t g n , ” he t g ti m .

⁴² Kÿ tóg ti kaga kren vãnh ën kren han mû sir vësýmér. Kÿ tóg jãnhkri nî sir, ti fár ti.
⁴³ Kÿ Jesus tóg ti mÿ vĩ tar han mû, ti tíg je. ⁴⁴ Kÿ tóg ti mÿ: “ker ū mÿ tó hë,” he mû. “Ha tíg, Topë tû ki rír tî to. Ti hâ mÿ tómnî, kÿ Topë mÿ nîm nî, Moisés tÿ vásy ëg mÿ néñ tó ja ti, ã jãnhkri to. Hâ tigrin vênh kar vÿ ã tÿ há’ he mû tag ki kanhrân mû,” he tóg ti mÿ, Jesus ti.

⁴⁵ Hâ ra tóg vênh kar mÿ tó mû sir. Kÿ vême ën vÿ vênh kar kri rûm mû. Hâ kÿ Jesus tóg ëmâ û ki râ tû nígtî, vênh ven je. Ëmâ tû mî tóg tíg, hâ ra ag tóg ëmâ kar tá ti to kâmû tî.

2

Jesus tÿ ün grïngrïn kÿ nÿ tÿ há’ he

(Mt 9.1-8; Lc 5.17-26)

¹ Kanhmar Jesus tóg kején cidade tÿ Cafarnaum tá jun mân, kÿ ag tóg mëg mû sir, ti tÿ tá nîn ki, ti tÿ hë tá nî ën tá. ² Kÿ ün e ag vÿ ti to vênh mân, kÿ tóg fór nî, jankän mî hâ. Kÿ Jesus tóg ag mÿ Topë vĩ tó jé nî. ³ Hâ ra ü ag tóg tá junjun mû gé sir, ün grïngrïn kÿ nÿ vyn kÿ, ü tÿ 4 (ke) ag vë. ⁴ Hâ ra ag tóg ti pétém tû nî sir, ti tÿ ag jy fór tîn kÿ. Kÿ ag tóg ïn kunûg mû, ti kri. Nor ën ki ag tóg ün grïngrïn kÿ nÿ ën ti térem mû, kur kâkâ nÿ ti. ⁵ Kÿ Jesus tóg ag jykre vég mû sir, ag tÿ ti ki ge kÿ nýtî ti. Kÿ tóg ün grïngrïn kÿ nÿ ën mÿ: “inh kósin,” he mû. “Ã tÿ Topë vĩ mranh ja tÿ tû’ he vë ha,” he tóg ti mÿ, Jesus ti.

⁶ Hâ ra Topë vĩ to professor ü ag vÿ tá nýtî gé. Ti vĩ to ag tóg jykrén mû sir. ⁷ “Ne në hýn’, ti tÿ tó tag ti?” he ag tóg mû, komér hâ. “Topë to vĩ kónan vë,” he ag tóg. “Topë hâ ne ã pin kÿ ëg tÿ Topë vĩ mranh ën tÿ tû’ he há nînh mû. Ti hýn vësý Topë han mû,” he ag tóg mû, ti to jykrén kÿ.

⁸ Hâ ra Jesus tóg ki kanhrô nî, ã fe tÿ, ag jykrén ki. Kÿ tóg ag mÿ: “ajag tÿ ne to jykrén kónan nê?” he mû. ⁹ “Ne nÿ ajag mÿ vênhmÿ nÿ?” he tóg. “Ün grïngrïn kÿ nÿ tag mÿ sóg: ã tÿ Topë vĩ mranh ja ën tÿ tû’ he vë ha, hé,” he tóg. “Kÿn mÿ ajag mÿ vênhmÿ?” he tóg. “Sÿ ti mÿ: nî ra, ã kur gé(g) tíg, henh ke nê ha,” he tóg. “Kÿn mÿ ajag mÿ vênhmÿ ke gé?” he tóg. ¹⁰ “Hâ ra isý ajag mÿ inh jykre ven sór vë ha. Tÿ sóg ëprâ ke fi kósin nî. Tá sóg krýg ke mû, Topë vĩ mranh tÿ vênh pâte fón ke tá. Sÿ tá krýg mû ven jé sóg ke mû, ajag mÿ,” he tóg. Hâ kÿ tóg ün grïngrïn kÿ nÿ ën mÿ: ¹¹ “nî ra, ã kur gé(g) tíg,” he mû, Jesus ti.

¹² Kÿ tóg jégnë mû sir, ã kur gé(g) tóg mû sir vâhâ, kÿ tóg ag rînve tî mû sir, ün grïngrïn kÿ nÿ ja ën ti.

Vênh kar mÿ tóg e tî, kÿ ag tóg Topë to: “ëg jykre kâfór ti nî,” he mû. “Ge ve ja tû ëg nýtî,” he ag tóg mû sir.

Jesus tÿ Levi já prêr

(Mt 9.9-13; Lc 5.27-32)

¹³ Kÿ Jesus tóg tíg mân mû, goj nig tÿ Galiléia ra. Kÿ vênh kar ag tóg ti pénîn vênh mân mân mû sir. Kÿ tóg ag kanhrân mû gé. ¹⁴ ã tíg mân kÿ tóg Levi vég mû, Alfeu kósin. Governo mÿ imposto kaja mág ti tî, hâ ra tóg ã rânhräj han nî nî. Kÿ Jesus tóg ti mÿ: “inh mré kâtig,” he mû. Kÿ tóg jégnë kÿ ti mré tî mû sir.

¹⁵ Kÿ tóg kején ti ïn krêm jég mû, Jesus ti, Levi ïn krêm. Hâ ra ti mré ag e nýtî, governo mÿ jânkamy mág tî ag, Topë vĩ mranh tî ag ke gé. Jesus mré ag nîgnîg kÿ nýtî, ti mré mû tî ag mré ke gé. E tâvî ag nýtî, ti nón mû ag.

¹⁶ Hâ ra Topë vĩ to professor ü ag vÿ tÿ Fariseu nýtî gé. Jesus vég ag tóg mû, ti tÿ Topë vĩ mranh tî ag mré jén kÿ. Kÿ ag tóg Jesus mré mû tî ag mÿ vĩ mû. “Ti hâ ne tóg ag mré jég mû” he ag tóg. “Governo mÿ jânkamy mág tî ag mré tóg jég mû”, he ag tóg, “Topë vĩ mranh tî ag mré ke gé”, he ag tóg.

¹⁷ Hâ ra Jesus tóg mëg mû, ag vême ën ti. Kÿ tóg ag mÿ: “ün kagyga tû ag vÿ médico venh mû tû nígtî”, he mû. “Hâ ra ün kagyga ag hâ vÿ ti venh mû tî”, he tóg ag mÿ, Jesus ti. “Inh pi(jé) ü tÿ vênh jykre kuryj han mû ag mÿ: “ajag jykre tovânh nî,” he sór tî’. Ü

tý Topē vī mranh ja nī ēn ag hā mý sóg: “ājag jykre kórég tovānh nī,” he sór tī. Hā jé sóg ājag mý vēnh ven,” he tóg ag mý, Jesus ti.

*Vākre
(Mt 9.14-17; Lc 5.33-39)*

¹⁸ Hā ra Joāo mré mū tī ag tóg kejēn vākrég mū, jēg tū ag nī, ag tý Topē mý há nýtī jé. Ký Fariseu ag vākrég mū gé. Ký ag tóg Jesus mý: “Joāo mré mū tī ag vý tóg vākrég mū, Fariseu mré mū tī ag ke gé,” he mū. “Jo ā mré mū tī ag ne tóg vākrég tū nī”. Vākre kurā vē mýr,” he ag tóg ti mý, tá nýtī ū ag.

¹⁹ Ký Jesus tóg ag mý comparaçāo han mū. “Vēnh kyprūg to kāmū ēn ag pi(jé) vākrég tī!”, he tóg. “Festa vē mýr, vēnh prūgprūg ti, ký ti mré ke ag tóg ūn prūg mū ēn venh kāmū tī,” he tóg. “Ge ti nī, inh mré mū ag mý. Isý ag mré nīn ký tóg ver ag mý sér tī,” he tóg ag mý, Jesus ti. ²⁰ “Vāhā tóg jun mū, inh kurā ti, ký ag tóg inh pére mūnh mū, ēn kā hā ag tóg ājag vākrenh ke venh mū, kurā ēn kā, inh mré mū tī ag,” he tóg.

²¹ “Ti si fag pi(jé) vāfe kygnej tū tý kur si jar ki hyn han tī ja nýtītī! Ūn kygnej tū tý ki hyn han mū ra tóg jaran kenh mū. Ký kur si jar ēn tóg mág mū. Ūn kygnej hā tý fag tóg ki han han tī, ký tóg jaran ke tū nī,” he tóg, Jesus ti. Ti tý ā jykre tāg tón hā vē, hā ra tóg kur kygnej tū ri ke nī.

²² Ký tóg ag mý: “Ký vinho vý ge nýtī gé,” he mū gé. “Ēg pi(jé) vinho kajāg mū tý ti fár si tý saco ki kujēg tī mýr”, he tóg. “Ke tū nī (mū) ra tóg kugnāj ký jar mū, kógnāj ký. Ký vinho tóg tū! he mū, saco ti ke gé mýr. Vinho kajā tý ti fár tāg tý ki kujēn ke vē mýr,” he tóg. Jesus tý ā jykre tāg tón hā vē.

*Vēnhkán ke kurā
(Mt 12.1-8; Lc 6.1-5)*

²³ Kejēn Jesus tóg ēpý mī tī mū, trigo kré mī. Ti mré mū tī ag tóg ti mré mū mū. Vēnhkán ke kurā vē. Ag mū ký ti mré mū tī ag vý trigo mugmó tý kam ke mū, ko jé.

²⁴ Ký Fariseu ag tóg Jesus mý: “ha vé,” he mū. “Ag tý ne jé ājag tý néh han ke tū han nē, vēnhkán ke kurā ki?” he ag tóg mū. “Vēnh rānhrāj vē mýr, ag tý trigo tý kam ke ti,” he ag tóg, Jesus mý.

²⁵ Ký tóg ag mý: “vó,” he mū. “Davi tý néh han mū to jykrén nī,” he tóg. “Ti kókīr nīn ký tóg ā tý néh han ke tū han gé, ā mré mū tī ag mré, hā ra Topē pi(jé) ti to jū mū’, tag han tugrín, ha mē. ²⁶ Topē jo īn kāra tóg rā, Davi ti, Abiatar tý Topē tū ki rīr tī to pā'i nīn ký. Tá tóg Topē jamī ēn kó, tý ti tý konh ke tū ra, Topē tū ki rīr tī ag hā tý konh ke vē vē. Hā ra tóg kó, ti mré mū ag mý tóg vēnh ken gé, Davi ti,” he tóg, Jesus ti. “Rán ký tóg nī nī,” he tóg.

²⁷ Ký Jesus tóg ag mý: “Topē vý ēg mý vēnhkán ke kurā nīm, ēg tý ki vēnhkán jé,” he mū. “Hā ra tóg tý kurā kórég han tū nī, vēnhkán ke kurā tý,” he tóg. ²⁸ “Hā ký sóg tý vēnhkán ke kurā to pā'i nī gé. Tý sóg ēprā ke fi kósin nī mýr,” he tóg ag mý, Jesus ti.

3

*Jesus tý ūn nīgé tóg tý há' he
(Mt 12.9-14; Lc 6.6-11)*

¹ Kejēn Jesus tóg vēnh kanhrān jafā ra rā mān mū. Tá ū tóg jē nī, ti nīgé tóg tóg ja nī.

² Ký ag tóg ti tugným mū sir, “kema ēg tý ti tý vēnhkán ke kurā kā ti tý há' he ve jé,” he ag tóg mū sir. Hā ra ag tóg pā'i ag mý ti tó sór mū, ti tý vēnhkán ke kurā to Topē vī mranh ký. ³ Hā ra Jesus tóg ūn nīgé kórég ēn mý: “kunīg,” he mū. ⁴ Ký tóg ag mý: “vēnhkán ke kurā ki ēg hýn ne han mū’?” he mū, “ēg tý Topē vī ki króm jé,” he tóg. “Ēg mý hýn néh ū há han mū’?” he tóg. “Ēg tý ū tū kókén kýn mý kórég tū nīn mū’?” he tóg ag mý. “Ēg mý ū kren han mū hýn’?” he tóg. “Ēg tý ū téni kýn mý há nīn mū hýn’?” he tóg. Hā ra ag tóg ti mý katy tī sir.

⁵ Kŷ tóg ag ki ēvānh kŷ jū mū sir, fe kaj tóg nī sir, ag krī tū nŷtñ kŷ. “Ã nîgé tŷ krŷg’ hé,” he tóg ti mŷ, ūn nîgé tóg ēn mŷ. Kŷ tóg tŷ krŷg’ he mū sir, há’ he tóg mū sir, vâhâ, ūn nîgé tóg ja ēn ti.

⁶ Kŷ vâhâ Fariseu ag mū mū sir, jagnē mré ti to jykrén jé, pâ'i mág tŷ Herodes mré ke ag mré ke gé. “Ēg hŷn hē ri ken kŷ ti tûg mû?” he ag tóg mû, Jesus ti to.

Jesus tŷ goj nig fyr tá ag kanhrân

⁷ Hâ ra Jesus tóg ti mré mû tî ag mré goj nig tŷ Galiléia ra tî mû, vênh e tûg ja ra. Hâ ra vênh e ag tóg ti nón mû mû. Ga tŷ Galiléia tá ag tóg kâmû mû, ga tŷ Judéia tá ke gé, ⁸ cidade tŷ Jerusalém tá, ga tŷ Iduméia tá, goj tŷ Jordão mâ tá, cidade tŷ Tiro tá, cidade tŷ Sidom tá ke gé. E tâvî ag nŷtñ, e pê. Ti tŷ néñ hyn han kar më kŷ ag tóg ti to kâmû mû. ⁹ Kŷ Jesus tóg ti mré mû tî ag mŷ tó mû, ag tŷ ti mŷ canoa jâján jé. Ti kutân ag tóg, vênh kar ēn ti, hâ kŷ tóg canoa to vî mû. ¹⁰ Û tŷ hêñ ri ke tŷ há’ he ja tóg nî, ūn kagyga ag tŷ, fag tŷ ke gé. Hâ kŷ ag tóg ti kutân mû. Ag tŷ ti më sór vê, äjag nîgé tŷ. ¹¹ Kŷ ūn jagrê kórég ag vŷ tá nŷtñ gé. Ag tŷ Jesus ve kŷ ag tóg prênrêr mû sir. “!..Tŷ ã Topê kósin ne..!” he ag tóg mû, prênrêr kŷ. ¹² Kŷ Jesus tóg ag mŷ vî tar han tî. “Ker inh kâmén hê!”, he tóg tî, ag mŷ.

Jesus tŷ ū tŷ 12 (ke) ag vin

(Mt 10.1-4; Lc 6.12-16)

¹³ Kejën tóg pânónh ra tî mû, Jesus ti. Kŷ tóg ag jé prêr mû, ag kuprêg kŷ. Kŷ ag tóg ti to mû mû. ¹⁴ Kŷ tóg ū tŷ 12 (ke) ag vin mû sir, ag tŷ tŷ ti mré mû tî nŷtñ jé, ti tŷ ag jêgnê jé ke gé, “Topê vî tó jé,” he tóg. ¹⁵ Ag mŷ tóg vênh jykre nîm mû, ag tŷ vênh jagrê kórég pan jé. ¹⁶ Û tŷ 12 (ke) ag hâ vê, ha më: Simão, Jesus tŷ ti jyjy ū hâ vŷ: Pedro, he mû, ¹⁷ Tiago ke gé, ti jâvy tŷ João mré, Zebedeu krê tag ag. Jesus tŷ ag jiji ū hâ vŷ: Boanerges, he mû, êg vî ki ke hâ vŷ: ta tŷ týrýrý he ri ke ag, he mû, ¹⁸ André ke gé, Filipe ke gé, Bartolomeu ke gé, Mateus ke gé, Tomé ke gé, Tiago ke gé, Alfeu kósin tag ti, Tadeu ke gé, Simão ke gé, ag tŷ ū to: Zelote, he mû tag ti, ¹⁹ Judas Iscariotes ke gé, ū tŷ pâ'i ag mŷ Jesus ven ke ti.

Topê vî to professor ag tŷ Jesus to vî kónän

(Mt 12.22-32; Lc 11.14-23; 12.10)

²⁰ Kŷ Jesus tóg ag mré ã jamâ tá jun mû. Kŷ vênh kar tóg sir tá vênh mân mû, kŷ tóg ag jên ke mû ra vênhmŷ tî, Jesus mré mû ag. ²¹ Kŷ Jesus kanhkâ fag vŷ ti vême më kŷ ti kâgmînh kâmû mû. “Krî vênhmŷ nî ve ti nî,” he fag tóg, hâ kŷ fag tóg ti kâgmî sór mû. Hâ ra tóg fag mré tî tû nî.

²² Kŷ Topê vî to professor ag tóg tá junjun mû gé. Jerusalém tá ag tóg kâmû jêg, ti ve jé. Kŷ ag tóg ti to: “jagrê kórég ti hŷn nî,” he mû. “Hâ kŷ tóg vênh jagrê kórég ag pâ'i ēn jykre han mû, vênh jagrê kórég ag pan jé,” he ag tóg. “Belzebu jykre tŷ tóg ag pan mû, Nén-Kórég jykre tŷ,” he ag tóg, Jesus to, Topê vî to professor ag.

²³ Kŷ Jesus tóg ag jé prêr kŷ ag mŷ comparaçao han mû, kŷ tóg: “Satanás vŷ vênh jagrê kórég pan tû nîgtñ mŷr,” he mû, Jesus ti. ²⁴ “Pâ'i pir krêm ke ag tŷ jagnê kato têgtén kŷ ag tóg jagnê kâgtén kân ke mû,” he tóg. ²⁵ “Ín pir kâ ki ke ēn fag tŷ jagnê kato tê kŷ fag tóg jagnê kâgtén kân ke mû gé,” he tóg. ²⁶ “Satanás krêm ke ag tŷ jagnê kato tê kŷ ag tóg jagnê tŷ tû’ henh ke mû gé, kŷ tóg tû’ he mû sir, Satanás ti,” he tóg. ²⁷ “Ēg tŷ ū tŷ néñ ū mân sór kŷ, ti ïn tá, kŷ êg tóg ti se vén tî, ke tû nî (mû) ra tóg ã tû ki rîr ke mû, kŷ êg tóg ti tû mân tŷ hê ri kenh ke tû nîgtñ, ti tar nîn kŷ. Ēg tŷ ti se kar kŷ êg tóg ti tû mág mû sir,” he tóg. “Ge ti nîgtñ, sŷ néñ han mû ti. Tar ti nî, Japo ti, hâ ra sóg hur ti sé, hâ kŷ sóg ti tû ag kyvgâg mû sir, ag jagrê kórég pan sóg mû sir,” he tóg, Jesus ti.

²⁸ “Sŷ ke há vê, hâ kŷ sóg tó mû,” he tóg. “Topê vŷ äjag mŷ vênh pâte fón kân mû, äjag tŷ ti vî mranh kar ēn tŷ, äjag tŷ ti kato vî kónän mré hâ,” he tóg. ²⁹ “Javo äjag tŷ Topê kuprîg kato vî kónän kŷ tóg äjag mŷ vênh pâte fón mân ke tû nî ha, Topê ti,” he tóg. “Äjag tŷ Topê vî mranh ēn vŷ äjag hâ kâ nî nî, kurâ tû ti nî,” he tóg, Jesus ti.

³⁰ Ag mŷ tóg ke mû, Jesus ti, ag tŷ ti to: “jagrê kórég ti hŷn nî,” hen kŷ.

*Jesus mré ke pē fag
(Mt 12.46-50; Lc 8.19-21)*

³¹ Ký ti mýnh fi tóg ti jãvy ag mré ti venh kâtí mû. Re kâ fi jê ag mré, ký ag tóg û jênêg mû, ti já prér já. ³² Jesus pénin vênh e vý tóg nýtî, nígnig ký, ký ag tóg: “ha më, ã mýnh fi vý re kâ jê, ã jãvy ag mré,” he mû. “Fag tý ã mré vêmén sór vê. Æ já prér fag tóg mû,” he ag tóg ti mý.

³³ Hâ ra Jesus tóg: “inh mýnh fi mý inh ve sór mû”, inh jãvy ag mré?” he mû. “Inh mýnh fi vê vê, inh jãvy ag vê vê, hâ ra ag tóg tý inh mré ke pê tû nýtî,” he tóg. ³⁴ Ký tóg ûn nígnig ký nýtî ag ki êvanh ký tóg: “inh mýnh fi hâ vê, inh jãvy ag hâ vê gé,” he mû. ³⁵ “Ú tý Topê vî han mû ën ag vý tý inh jãvy nýtî, inh ve fag ke gé, inh mýnh ke gé,” he tóg ag mý, Jesus ti.

4

*Nén fy to comparação
(Mt 13.1-9; Lc 8.4-8)*

¹ Kején Jesus tóg goj nig tý Galiléia fyr tá ag kanhrân mân mû. Hâ ra vênh e vý ti pénin nýtî, vênh e tâvî, hâ ký tóg canoa kâra râ mû, goj kâki, ký tóg canoa kâkâ nî mû, hâ ra ag kar vý tar tá vênh mân ký nýtî, nig fyr tá. ² Ag mý tóg vênh vî e tó mû, comparação han ký. ³ Ký tóg kején ag mý: “ha më,” he mû. “Ú tóg nén û fy krigkrig tî mû,” he tóg. ⁴ Ti tý krigkrig ký ti fy û tóg êmîn kri kutê mû, êpry kri. Ký sêsi tóg ti ko mû sir. ⁵ Ti fy û tóg páró kri kutê mû, ga e tû ki, ký tóg kânhmar mur mû vê, ga sî ën ki. ⁶ Hâ ra râ tóg ã tý ëg níno kâ sa ký (tóg) ti pûn mû. Ti jâre han tû nín ký tóg tóg mû. ⁷ Ti fy û tóg sónh kâki kutê mû, ký sónh tóg ti mré mur mû, ti kri rûm tóg mû sir ký tóg kanê han tû nî. ⁸ Ti fy û tóg ga há kri kutê mû ký tóg mur há han mû, mog há han tóg mû, kanêñ ha han tóg mû gé, û tóg kanê tý 30 (ke) han, jo û vý kanê tý 60 (ke) han, jo û vý kanê tý 100 (ke) han. ⁹ Ú nígrêg nýtî tý tý jêmë já,” he tóg, Jesus ti.

*Jesus tý nén fy to comparação kâmén
(Mt 13.10-23; Lc 8.9-15)*

¹⁰ Ún e ën ag mûn kar ký ti mré nýtî ag tóg ti ki jêmëñ kâmû mû, nén fy kâmén ti. Ký ag tóg ti mý: “ã tý ëg mý ne tó nê?” he mû.

¹¹ Ký tóg ag mý: “âjag hâ tóg Topê tý tý ëg pa'i nî ki kanhró nýtinh mû, ijo tó ja tû ën ki,” he mû. “Hâ ra sóg ën ag mý comparação tâvî han mû. ¹² Ag mý sóg tó há han ke tû nî, ón ký mëg mû ag mý, ký ag tóg âjag tý vég mû ra ki kagtig nýtî, âjag tý mëg mû ra ag tóg to jykrén tû nýtî, ký ag tóg Topê ki ge tû nýtî gé, ký Topê tóg ag mý vênh pâte fón ke tû nî gé,” he tóg, Jesus ti, û ag to.

¹³ Ký tóg ag mý: “âjag tý to jykrén tû tóg tî,” he mû, “sý âjag mý nén fy kâmén ký,” he tóg. “Ký ti mý âjag tý û to jykrén há nîñ mû, sý âjag mý comparação û han ký?” he tóg.

¹⁴ Ký tóg jamâ hár(a) ag mý kâmén mû. “Ú tóg nén fy vâvâm tî, ký ti tý Topê vî tó vê, hâ vý: vâvâm, he mû, nén fy ri ke vê,” he tóg. ¹⁵ “Ti fy û vý êmîn kri kutê mû. Ký Topê vî mëg mû û ag vý êpry ri ke nýtî,” he tóg. “Ag tý Topê vî mëg mû ra tóg ag mý tý tû' he mû, Satanás ti, Topê vî tý. Vêsymér tóg ag mý tý tû' he mû, ag mý Topê vî tó tý. Ký êmîn ri ke vê sir. ¹⁶ Hâ ri ken hâ vê gé, ti tý páró kri vâvâm ën ti. Ag tý Topê vî më ký ag tóg vêsymér: hej, he mû sir. Ag mý tóg sér tî. ¹⁷ Hâ ra ag tóg nén kré jâre tû ri ke nýtî, ký ag tóg mû sî han mû, Topê mré. Nén û jagy kutê ký ag tóg sir Topê tovanh mû vêsymér, û tý Topê tugrîn ag kato tê ký. ¹⁸ Ti tý sónh kâki vâm ën hâ vê gé, hâ vý tý Topê vî mëg mû ag nýtî gé. ¹⁹ Hâ ra ag tóg âjag rânhräj hâ mî êkrég mû, ón ký rico nî sór já. Nén û kar to ag én, hâ ký Topê vî tóg ag mý katy' he mû sir. Ký ag tóg kanê há han tû nî. ²⁰ Hâ ra ti tý ga há kri vâvâm mû ën vý tý Topê vî mëg mû ag nýtî gé. Hej, he ag tóg mû sir, kanê há han ag tóg mû, û tóg kanê tý 30 (ke) han mû, û tóg kanê tý 60 (ke) han mû, û tóg kanê tý 100 (ke) han mû,” he tóg, Jesus ti, ag mý.

*Jēngrē to comparaçāo
(Lc 8.16-18)*

²¹ Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “ēg pi(jé) néj gru ma kāmū kÿ kēj krēm fēg tī!, ēg pi(jé) cama krēm fēg tī!”, he mū. “Ti fēg jafā kri ēg tóg fēg tī. ²² Hā kÿ ēg tÿ nén vég tū ēn vēnh ven kān ke vē, hā jé tóg ver péju kÿ nī. Ēg tÿ nén ki kagtīg ēn vēnh ven kān ke vē,” he tóg.
²³ “Ún nīgrēg nýtī tÿ tÿ jēmē jé,” he tóg.

²⁴ “Hā kÿ jēmē há han,” he tóg. “Ājag mré ke ag jykre tugnÿm ājag tóg tī, kÿ ājag tóg ag mÿ vī tar han tī. Kÿ Topē vÿ ājag mÿ vī tar han ke mū gé, ājag tÿ ājag mré ke ag jykre ri ke nýtīn kÿ. Hā ra tóg ājag mÿ vī tar kāfór han ke mū, ha vēmnī,” he tóg. ²⁵ “Ú tÿ nén ū to jykrén há han kÿ tóg ū to jykrén mān’, ū to jykrén mān’, he mū sir. Ú tÿ nén ū to jykrén há han tū nīn kÿ tóg ti mÿ tū’ he mū sir, ti tÿ nén to jykrén sī han mū ra,” he tóg, Jesus ti.

Nén kré to comparaçāo

²⁶ Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “Topē tÿ tÿ ēg pā'i nī vÿ ge nýnh mū, ha mē,” he mū. “Ú vÿ nén ū fy vāvām tīg mū, ēpÿ ki,” he tóg. ²⁷ “Ú tÿ vāvām mū vÿ nūr mū sir, kutyg kÿ, tÿ vaj kÿ tóg rīr mān mū sir. Hā ra ti fy ēn vÿ mur mū, mog tóg mū, jo ū tÿ vāvām mū tóg ki kagtīg nī. “Ti hē ri ken kÿ mur’?” he tóg. ²⁸ Jāvo tóg vēsog ki mog, kar tóg mó han, kÿ vāhā ti kanē vē sir, ti mó kāki. ²⁹ Ti kanēn kar kÿ tóg ag mÿ: “ha kre jafā va kāmū jēg,” he mū sir. Kÿ ti krenh ke kurā vē sir. Topē tÿ tÿ ēg pā'i nī ri ken hā vē,” he tóg, Jesus ti, ā kātīg mān ke tón kÿ.

*Ka tÿ mostarda fy to comparaçāo
(Mt 13.31-32, 35; Lc 13.18-19)*

³⁰ Kÿ Jesus tóg: “inh hÿn tóg tag tónh mū ha, sÿ Topē tÿ tÿ ēg pā'i nī kāmén jé,” he mū.
³¹ “Ka tÿ mostarda fy ri ke ti nī, Topē tÿ tÿ ēg pā'i nī ti,” he tóg. “Ti krān ēg tóg tī, ēg japÿ ki. Kāsir ti nī, ti fy ti. Ú fy vÿ ti sī ri ke tū nýtī. ³² Ti krān kar kÿ tóg mog mū, kÿ tóg ēgóho kar kāfór nī. Pē mág ti nýtī, hā kÿ sēsī ag vÿ kāki krēg tī, ti fēnja ki,” he tóg, Jesus ti.

³³ Comparação tÿ hēn ri ke hyn han tóg, ag mÿ Topē vī tón ki, ag tÿ to jykrén sór kÿ.
³⁴ “Tag vÿ ge nýnh mū,” he hā han tóg ag mÿ, Jesus ti. Ag mÿ tóg jamā hár(a) nén ū tó tū nī, ūn e ag mÿ. Hā ra tóg ā mré mū tī ag mÿ kāmén há han mū, ag pin kÿ.

*Jesus tÿ kóho tÿ tū' he
(Mt 8.23-27; Lc 8.22-25)*

³⁵ Hā tÿ kuty tá tóg ag mÿ: “mū nÿ, goj nig kafā ū ra,” he mū.
³⁶ Hā kÿ ag tóg vēnh e ēn ré kÿ mū mū sir, canoa kāmī, Jesus tÿ kākā nīn kÿ. Hā ra ū ag tóg ti mré mū mū gé, canoa ū kāmī. ³⁷ Hā ra kāka tar tāvī vÿ tóg vāhā krog he mū, kóho ti. Kÿ goj tóg canoa kāki krém krém ke mū. Ti fān sór tóg mū sir. ³⁸ Hā ra Jesus tóg nūr nÿ, faktiñh kÿ, canoa nér tá. Kÿ ag tóg ti rīn kÿ ti mÿ: “Senhor,” he mū. “Ēg mÿ ēg kāgter ha mē tóg tī. Mÿ ā mÿ tÿ nén ū tū?” he ag tóg ti mÿ.

³⁹ Kÿ tóg rīr mū sir, kÿ tóg kóho mÿ vī tar han mū, ti mÿ: “krēg he ra,” hen kÿ. Kÿ kóho tóg tū' he mū, katy’ he tóg mū. ⁴⁰ Kÿ tóg ag mÿ: “ājag tÿ ne jé kanē jur nē?” he mū. “Ājag mÿ inh ki rā há han tū?” he tóg ag mÿ. ⁴¹ Kÿ tóg ag mÿ e (pē) tāvī tī sir. Jagnē mÿ ag tóg: “ti jykre tóg ēg mÿ e tī,” he mū. “Kóho vÿ ti vī han, goj ti ke gé,” he ag tóg.

*Jesus tÿ vēnh jagrē kórég tÿ mil ag pan
(Mt 8.28-34; Lc 8.26-39)*

¹ Kÿ ag tóg goj nig kafā ū tá junjun mū sir, Gerasa tá ke ag tá. ² Jesus tÿ canoa ki vag ke mū ra ū tóg ti kato tē mū. Jagrē kórég ti nī. Vēnh kej tá tóg kākutē mū. ³ Tá tóg ēmā nī, vēnh kej tá. Ag tÿ ti ség mū ra tóg vēnh mÿ nī, ferro mré hā. ⁴ Ti se tÿ hēn ri ke han ja ag tóg nīgtī vē, ti nīgē, ti pēn ke gé, ferro tÿ. Hā ra tóg ferro tÿ kam ke ja nīgtī, ā pēn se ja ti mrynhmranh kān ja tóg nīgtī. Ag tÿ ti kanhrān ke mū ra ag tóg ti tÿ hē ri ke ja

tū nīgtī. ⁵ Kuty ki kurā mré tōg prēr tīgtī, vēnh kej ki. Pāró ēn ki pō génh kȳ tōg vēsānh tīgtī. ⁶ Ti tȳ kuvar há tá Jesus ve kȳ tōg ti to vēnhvāg tī mū, kȳ tōg ti krēm grīnh ke mū. ⁷ Jamā hár(a) tōg prēr mū, kȳ tōg: “!..ã isý hē ri kenh mū, Jesus’..!” he mū, “!..kynhmȳ Topē kósin’..!” he tōg. “!..Ã mȳ sóg to vīnh mū, ã tȳ inh vógr kónān tū nīn jé, kȳ Topē vȳ inh vī mēg mo..!” he tōg. ⁸ Hā ra Jesus tōg ti mȳ: “ti tovānh ra, Nén-Kórég”, he ja nī.

⁹ Kȳ Jesus tōg ti mȳ: “ã jyjy hē ri ke tī,” he mū. Kȳ tōg: “Mil,” he mū. “E tāvī ēg nītī,” he tōg, Nén-Kórég ti.

¹⁰ Kȳ tōg to vī’, to vī’, he mū, Jesus tȳ ēmā ēn ki ti kutēm tū nī jé.

¹¹ Hā ra ag mēg tȳ porco ag tōg jēg nītī, pānónh ēn kri. ¹² Kȳ Nén-Kórég ag tōg Jesus mȳ: “ag mēg to ēg jēgnē, ēg tȳ ag kāki ge jé,” he mū.

¹³ Kȳ tōg ag mȳ: “hej,” he mū. Kȳ Nén-Kórég ag tōg ēn ti tovānh mū sir, porco ag ki ge ag tōg mū sir. Kȳ ag tōg re mū sir, porco ag. Rán ki ag tōg re mū, kȳ ag tōg nīgnȳr kān mū sir, goj nig ki. Kāgter kān ag tōg mū. Porco tȳ mil régre ag vē, hȳn.

¹⁴ Kȳ porco ki rīr tī ag tōg sir pétē mū, cidade ra. Tá ag tōg kāmén kān mū, Nén-Kórég tȳ jagrē ja ēn ti. Kȳ ag tōg Jesus to mū kān mū sir, nén ēn ve jé. ¹⁵ Jesus tá ag tōg junjun mū sir, kȳ ag tōg ūn jagrē kórég ja ēn vēg mū, kur tu kȳ. Krī há’ he tōg mū, ūtī mil tȳ jagrē kórég ja ēn ti. Kȳ ag fe tōg jūrūn ke mū. ¹⁶ Kȳ ūtī vēg mū ag tōg kāmén mū sir ag mȳ ūn jagrē kórég ja ti, porco ag. ¹⁷ Hā kȳ ag tōg Jesus mȳ to vī mū, ti tȳ tá kutē jé, ag rā hā nī tū nī jé.

¹⁸ Ti tȳ canoa kāki rā kȳ ūn jagrē kórég ja tōg: “nhȳ ã mré tīg mū,” he mū, Jesus mȳ.

¹⁹ Hā ra tōg ti mȳ nenh. “Ha tīg, ã īn ra, ã tȳ ã mré ke ag mré nī jé,” he tōg ti mȳ. “Ag mȳ kāmén nī, ēg jōg mág tȳ ã tȳ há’ he mū ti, ti tȳ ã jagāgtān mū ti,” he tōg ti mȳ. ²⁰ Kȳ tōg tī mū. Ēmā tȳ 10 (ke) ki ga tá tōg kāmén mū, Jesus tȳ ã tȳ há’ he ti. Kȳ tōg ag kar mȳ e tī.

Jairo tȳ Jesus mȳ ã kósin fi to vī

(Mt 9.18-19; Lc 8.40-42)

²¹ Kȳ Jesus tōg kafā ra tīg mān mū, canoa kāmī. Kȳ vēnh e tōg ti jo vēnh mān mū. Hā ra tōg goj nig fyr tá jē nī. ²² Kȳ ūtī tōg kātī mū, ti jiji hā vȳ: Jairo, he mū. Judeu ag vēnh kanhrān jafā to tōg tȳ pā'i nī. Ti tȳ Jesus ve kȳ tōg ti krēm mūg ke mū. ²³ Ti mȳ tōg: “inh kósin sī fi vȳ tūg sör mū,” he mū. “Kunīg, ã tȳ ã nīgē tȳ fi mē jé, fi tȳ há’ he jé, fi kren jé,” he tōg. ²⁴ Kȳ tōg ti mré tī mū. Hā ra ūn e ag tōg ti nón mū kȳ ti kutān mū.

Ūn tītā kaga fi

(Mt 9.20-22; Lc 8.43-48)

²⁵ Jo ūn tītā ūfi tōg tá nīgtī. Kyvénh krīg tū han kȳ fi tōg nī, prīg tȳ 12 (ke) ki. ²⁶ Médico ag tȳ fi vēsyrénh mág han, to fi tōg ã tȳ nén vām kān, hā ra fi tōg há’ he tū nī, ke han han fi tōg. ²⁷ Hā ra fi tōg Jesus kāme mē ja nīgtī, kȳ fi tōg vēnh e kāmī tīg kȳ ti nón ti kur mēg mū sir. ²⁸ “Sȳ hēn ri ke mūn ti kur mē kȳ inh hȳn han mū,” he fi tōg.

²⁹ Fi tȳ ti kur mē kȳ fi kyvénh tōg gym ke mū sir vāhā, kȳ fi tōg ki kanhró nī, fi kaga tȳ há’ he īn ki. ³⁰ Hā ra Jesus tōg ã fe tȳ ki kanhró nī, ã jykre kutē īn ki. Kȳ tōg vēnh e kāki vīrīn ke mū sir. “Ū nī inh kur mē?” he tōg.

³¹ Kȳ ti mré mū tī ag tōg ti mȳ: “vēnh kar tȳ ã kutān vē,” he mū. “Jo ã tōg: ūn yī inh kur mē? he mū,” he ag tōg ti mȳ. ³² Kȳ tōg tāmī ēvānh mū, ūtī ã mēg mū fi ve jé. ³³ Hā ra ūn tītā fi tōg ki kanhró nī, fi han mūn ki. Kȳ fi tōg kamēg kȳ, jūrūn ke kȳ mūg ke mū, ti krēm. Kȳ fi tōg ti mȳ kāmén kān mū sir.

³⁴ Hā ra tōg fi mȳ: “inh kósin,” he mū. “Ã tȳ inh ki rā kȳ ã tōg há’ hé,” he tōg. “Ha tīg, jatun mȳ, ã han vē ha,” he tōg, fi mȳ.

Jairo kósin fi rīr mān

(Mt 9.23-26; Lc 8.49-56)

³⁵ Ti tȳ ver fi mré vēmén jē ra ū ag tōg tá junjun mū, pā'i tȳ Jairo īn īn tā. “Ã kósin fi vȳ hur ter,” he ag tōg. “Tūg ja fi tōg nī ha,” he ag tōg. “Hā kȳ ti mȳ: kunīg, he mān tūg nī, ti kutān mān tūg nī,” he ag tōg, Jairon mȳ.

³⁶ Hā ra Jesus tóg mēg mū, kÿ tóg: “kamēg tūg nī, inh vĩ hā kri nīmnī,” he mū, pā'i ēn mÿ. ³⁷ Kÿ tóg ūn e ag tÿ ti īn ra mū kamēg. “Pedro vÿ tīg mū inh mré, Tiago ke gé,” he tóg, “Tiago jāvy tÿ João ke gé,” he tóg.

³⁸ Ag tÿ Jairo īn tá junjun mū ra Jesus tóg vēnh e vég mū sir, kygfÿ mū fag, vēsyrénh jagy han mū fag. ³⁹ Kÿ tóg kā rā kÿ fag mÿ: “ājag tÿ ne jé kygfÿ nē, ājag tÿ ne jé vēsyrénh nē?” he mū. “Ter tū fi nī, nūr fi nÿ nī,” he tóg.

⁴⁰ Hā ra fag tóg ti nyg mū. Hā ra tóg fag pan mū sir, kÿ tóg fi panh mré, fi mÿnh fi mré fi venh tī mū, ti mré kāmū mū ag mré. ⁴¹ Fi nīgé kāgmī kÿ tóg fi mÿ: “talitá cumi,” he mū. Ēg vĩ ki ke vē, hā vÿ: nī ra, jÿ, he mū.

⁴² Kÿ vāhā gīr fi tóg nī mū sir, kánē tī fi nī sir. Kri prÿg tÿ 12 (ke) fi nī. Kÿ tóg ag mÿ e tāvī tī. ⁴³ Hā ra tóg ag mÿ vĩ tar han, ag tÿ ū mÿ tó tūg jé. “Ha fi mÿ vējēn ven,” he tóg. Hā ra tóg fi ter kÿ nÿ ra fi rīn mān.

6

*Jesus jamā tá ke ag tÿ ti to é he
(Mt 13.53-58; Lc 4.16-30)*

¹ Kÿ Jesus tóg tá kākutē kÿ ã jamā tá jun mū sir. Ti mré mū tī ag tóg ti mré mū mū gé.

² Vēnhkán ke kurā ki tóg ag vēnh kanhrān jafā ki ag kanhrān mū. Ag tÿ ti vĩ mē kÿ tóg ag mÿ e tī. “Hē tán hÿn ki kanhrān, vēnh jykre tag ti ki? Ū nÿ hÿn ti kanhrān?” he ag tóg, ti jamā tá ke ag. “Ēg tÿ néñ han vānh hyn han tóg tīgtī,” he ag tóg. ³ “In han tī ēn vē mÿr,” he ag tóg. “Maria fi kósin vē mÿr, Tiago kāke, José, Judas, Simão kāke, kÿ ti ve fag vÿ ēg mré nÿtī gé mÿr. Ti tÿ ne jé tÿ ēg kāfór nī sorr nē?” he ag tóg. Kÿ tóg ag mÿ tÿ ū nÿ.

⁴ Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “ēmā ū tá ke ag tóg Topē vĩ tó tī to é he tū nÿtī mÿr,” he mū. “Ti jamā tá ke ag tóg ti to é he tī jāvo, ti mré ke ag, ti kanhkā ag,” he tóg. ⁵ Kÿ Jesus tóg tá néñ ū han tū nī sir. Ūn kaga pipir ag hā tÿ há' he tóg, ã nīgé tÿ ag mē kÿ. ⁶ Ag tÿ ti ki ge tū tóg ti mÿ e tī, ti jamān ki. Kÿ tóg ēmā kāsir mī tīg kÿ ag kanhrān tī nī sir.

*Jesus tÿ ū tÿ 12 (ke) ag jēgnē
(Mt 10.5-15; Lc 9.1-6)*

⁷ Kÿ Jesus tóg ū tÿ 12 (ke) ag jé prēr mū. Kÿ tóg ag mūn mū, ūn régre tīn', ūn régre tīn' he tóg. Ag mÿ tóg vēnh jykre nīm mū, ag tÿ vēnh jagrē körég pan mū jé. ⁸ Kÿ tóg ag mÿ: “ājag mūn kÿ pāo ma mū tūg nī,” he mū, “bolsa ke gé, jānkamy ke gé,” he tóg. ⁹ “Vātō hā va mūmnī, kātō ti, pē né ke gé, pēn to rō ti,” he tóg. ¹⁰ Kÿ tóg ag mÿ: “ājag tÿ ēmā ū tá jun kÿ, ājag tÿ ūn rā mū hā ki nūgnūr hemnī,” he mū, “hā ki ājag tÿ kurā ki panh ke mū ūn tā krýgkrýg nī,” he tóg. ¹¹ “Ēmā ū tá ke ag tóg kejēn ājag mÿ: kāgemnī, henh ke tū nī, ag tÿ ājag vĩ mē jāvānh nÿtīn kÿ. Kÿ ājag pēn hā kykūnh nī, ājag tÿ tá pa kÿ,” he tóg, “ag tÿ ve kÿ to ki kanhró nÿtī jé, Topē tÿ ag mÿ: vó', he ti,” he tóg ag mÿ. “Ha mē, ki hā sóg tó mū. Kurā tÿ ēgno ki, isy vēnh kar jykre tugným ke kurā ūn ki ag tóg jagāgtar nÿtīn mū, ag tÿ ājag vĩ jēmē jāvānh nÿtīn kÿ,” he tóg, Jesus ti.

¹² Kÿ ag tóg mū mū sir, ū tÿ 12 (ke) ag. “Ājag jykre tovānh nī,” he ag tóg mū, vēnh kar mÿ. ¹³ Vēnh jagrē körég pan ag tóg mū, ha mē. Ūn kagyga ag to tīn ag tóg mū, azeite tÿ, kÿ ag tóg tÿ há' he kān mū sir.

*João Batista ter
(Mt 14.1-12; Lc 9.7-9)*

¹⁴ Kÿ pā'i mág tÿ rei tóg Jesus kāme mēg mū sir. Vēnh kar vÿ ti kāmén tī, hā kÿ tóg mēg mū. Pā'i mág tÿ rei ūn jijin hā vÿ: Herodes, he mū. Kÿ tóg: “João hÿn (tóg),” he mū, “ū tÿ ag kygpég tī ūn ti,” he tóg. “Ā ter jan tān hÿn vÿn kÿ,” he tóg. “Hā kÿ tóg ēg tÿ néñ han vānh kar ūn hyn han tī,” he tóg, Jesus to, Herodes ti.

¹⁵ Hā ra ū tóg Jesus to: “Elias vē,” he mū. Kÿ ū tóg: “Topē vĩ tó tī vē, vāsÿ Topē vĩ tó tī ag ri ke vē,” he mū gé.

¹⁶ Hā ra Herodes tóg ti kāme mē kÿ: “João hÿn ā ter ja tā vÿn kÿ, sÿ ūn krí kym ja ūn ti,” he mū.

¹⁷ Herodes vý João se ja nĩ, vëse jafã kãki tógi fón ja nĩ, Herodias fi tigrin. Tý fi Filipe prú fi nĩ, ti jãvy, hã ra tógi fi tý prüg mû, Herodes ti.

¹⁸ Ký João tógi Herodes mý: “ã hã ne tógi ã mré ke prú fi tý prüg mû!”, he ja nĩ. “Fi ki ã tógi Topê vĩ mranh mû,” he ja tógi nĩ, João ti, Herodes mý. ¹⁹ Tag to Herodias fi tógi ti to kórég nĩ, ti téni ke to fi tógi jykrén nígti, hã ra fi tógi ti tý hê ri ke tû nĩ, ²⁰ Herodes tý ti kamêg ký. João vý tógi tý ûn jykre kuryj nĩ. Topê jykre hã han tógi tû. Hã ký Herodes tógi ti jy nígnan tû, ti tý ti jykre há ki kanhró nñn ký. João vĩ tógi ti mý vênhmý tû, ge ra tógi ti mý më há tû, Herodes mý.

²¹ Kején tógi fi mý ti téni ke ki króm ke mû. Herodes tógi ã mur ja kurã ên ki festa mág han mû, tenente ag mý, soldado ag pâ'i ag mý ke gé, ûn rico ag mý ke gé, Galiléia tá ke ag mý.

²² Ký Herodias fi kósini fi tógi ag jo vênh gringrén mû, hã ra tógi ag mý sî tâvî tû, Herodes mý, ti mré nýtî ag mý ke gé, ti mré jég mû ag mý. Ký tógi fi mý: “ã tý néni to vĩ mû tý sógi ã mý nínm mû,” he mû. ²³ Fi mý tógi: “sý ke há vê,” he mû. “A tý néni to vĩ mû kar nínm jé sógi ke mû, isý néni kar kuju mré hã,” he tógi, tátág fi mý.

²⁴ Hã ra fi tógi ã mýnh fi to tû mû sir. “Inh hýn ne to vînh mû?” he fi tógi mû, ã mýnh fi mý. Ký fi tógi: “João krí to vîmnî,” he mû, “û tý ag kygpég tû ên krí to,” he fi tógi, ã kósini fi mý, Herodias fi.

²⁵ Ký fi tógi vêsymer pâ'i mág ên to vênhvág tû mû. “Inh mý ūri João Batista krí nínm, pénky kákâ,” he fi tógi mû.

²⁶ Ký Herodes tógi fe kaj mág han mû sir. Hã ra tógi fi mý: “sý ke há vê,” he ja nĩ, hã ký tógi fi mý han sór mû, ti mré nýtî ag tý më kân ja nñn ký. ²⁷ Hã ký tógi polícia û jênege mû, ti tý ti krí ma kâtig jé. Ký tógi ti krí kym mû sir, vëse ja kâtá. ²⁸ Ký tógi ti krí ma kâtí mû sir, pénky kákâ nínm ký. Ký tógi fi mý nínm mû, tátág fi mý. Ký fi tógi ã mýnh fi mý ma kâtí mû, Herodias fi mý.

²⁹ Ký João mré mû tû ag tógi ti venh mû mû, ti ter më ký. Ký ag tógi ti há va mû mû, vênh kej ra. Tá ag tógi ti péju mû sir.

*Jesus tý û tý 5 mil (ke) ag jén
(Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Jo 6.1-14)*

³⁰ Kején Jesus tý ûn vin mû ag tógi Jesus to výnvýn ke mû, ti mý kâmén jé, ag tý vênh kar mý néni tója ên ti, ag tý néni û han mû kar ên ke gé. ³¹ Ký tógi ag mý: “mû ný, êg pir mý êmâ tûg ja ra mû jé, êg vênhkán sî han jé,” he mû. Kâmû ag tógi ný nĩ, e ag tógi tû ha, ký tógi ag jén ke mû ra vênhmý tû sir. ³² Ký ag tógi canoa kâmî mû mû sir, êmâ tûg ja ra, ãjag pir mý.

³³ Hã ra ûn e ag tógi ag mû ve ký ag ki kanhrân mû, ký ag tógi ãjag pén kâ ag jy pétê mû, êmâ kar tá kâmû ký. Ag jo ag tógi tá junjun mû sir, vênh e ên ti. ³⁴ Jesus tý tá jun ký tógi sir ûn e ag vég mû, ký ag tógi ti mý jagtar nýtî. Ti mý ag tógi tý êg mëg tý mé, êg mëg tý carneiro ri ke nýtî. Ú tý êg mëg ki rîr tû nñn ký tógi jagâgtar nýtigtî, êg mëg ti. Tag ri ke ag nýtî, ûn e ên ag, Jesus mý, ag tý Topê vĩ ki kagtig nýtin ký.

³⁵ Hã ra tógi râké ný sir, ký ti mré mû tû ag tógi ti mý: “ki ti êmâ tû nĩ, râké ti ný ha,” he mû. ³⁶ “A tý ag mûn ký tógi há tû vê. Ký ag tógi êmâ kar mî mûnh mû, vêjén jâvânh jé,” he ag tógi ti mý. ³⁷ Hã ra tógi ag mý: “ha inhahâ ag jén ge,” he mû. Hã ra ag tógi: “ký êg mý jânkamy tý hêni ri ke tý pão kajâm mû!”? he mû, “êg tý ag jén jé?” he ag tógi ti mý.

³⁸ Ký tógi ag mý: “pão tý hê ri ke ný ki nýtî?” he mû. “Ha venh mû jég,” he tógi. Ag tý ve ký ag tógi: “û tý 5 (ke) vê,” he mû, “pirâ régre ke gé,” he ag tógi.

³⁹ Ký tógi ag mý: “nîgnî ra, re gýnh tânh kri, mrugmru kri,” he mû, “vênhmân ký,” he tógi, vênh kar ên mý. ⁴⁰ Ký ag tógi vênhmân ký ní', vênhmân ký ní' he mû, ú vý tógi 100 (ke) ní' he mû, jo ú tógi 50 (ke) ní' he mû, ag vênhmân ú. ⁴¹ Ký tógi pão tý 5 (ke) génh ký, pirâ régre génh ký kanhkâ ki êvânh mû, ký tógi Topê mré vĩ mû sir, ký tógi pão kénh mû sir, ã mré mû tû ag mý tógi vin mû, ag tý ûn e ên mý vênh kâpâpâm jé. Pirâ régre tý tógi vênh kâpâpâm mû gé sir. ⁴² Ký vênh kar vý ko kân ký funfór mû sir. ⁴³ Kéj tý 12 (ke) fân

ag tóg mū sir, pão ke tý, pirā ke tý. ⁴⁴ Pão ẽn ko mū ag tóg tý 5 mil (ke) nýtī, ūn týtá fag tó tū.

*Jesus tý goj kri tīg
(Mt 14.22-33; Jo 6.15-21)*

⁴⁵ Ký Jesus tóg věsýmér ã mré mū tī ag mý tó mū, ag tý canoa kámī mū jé, ag tý ti jo kafā ū ra mū jé, ēmā tý Betsaida ra. “Isý ūn e tag ag mý: ha mūjēg, henh ke vě ver,” he tóg ag mý. ⁴⁶ Ký tóg ag mý: “ha mūjēg,” he mū sir. Ag mún kar tóg pánónh to tāpry mū, Topē mré vī jé. ⁴⁷ Kuty ẽn ký canoa tóg ver tī nī, goj kámī. Jo Jesus tóg tar tá jé nī ver, ã pir mý. ⁴⁸ Hā ra ag tóg canoa vóng ký ronron mū sir, mū kónān ag tóg mū sir, kákā tý ag kato tén ký. Hā ra tóg ag ronron vég mū sir, Jesus ti. Ký tóg kurā ke ra ag to kâtī mū, goj kri tīg ký, ã pén kā mýr. Hā ra tóg ag tá jun mū sir, ký tóg ag pátén sór nī ve nī. ⁴⁹ Ag tý goj kri ti tīg ve ký ag tóg: “věnh kuprīg vě,” he mū. Ký ag tóg věkrénkrér mū, ⁵⁰ ag tý jürün ken ký, ag kar tý ti ve ký. Hā ra tóg věsýmér ag mré vī mū, ký tóg ag mý: “kamēg tūg nī,” he mū. “Inh hā vě, jürün ke tūg nī,” he tóg.

⁵¹ Ký tóg canoa kákī rā mū sir ag mré, Jesus ti. Ký kákā tóg tū' he mū sir. Ký tóg ag mý e (pē) tāvī tī. ⁵² Hā ký tóg ag tý to jykrén tū tī. Ver ag tóg krí tū nýtī, hā ký ag tóg Jesus jykre ki kagtīg nýtī ver, ti tý pão pir tý ūn e jén ja ra.

*Jesus tý Genesaré mī tīg
(Mt 14.34-36)*

⁵³ Ag tý canoa kámī pa ký ag tóg ga tý Genesaré tá junjun ja nī. Ký ag tóg canoa nýgnýn mū sir. ⁵⁴ Ag tý canoa kámī pa kar ký tá ke ag tóg věsýmér ti ki kanhrän mū, Jesus ki. ⁵⁵ Ký ag tóg ìn kar mī pétē mū sir, ký ag tóg ūn kagyga ag gé kámū mū ti to. Kur kā ag tóg ag gé kámū mū. Ti jégn jan ra ag tóg ti nón mū mū, ag tý ti jégn ja mě ký. ⁵⁶ Ti tý ēmā ū tá jun ký ag tóg věnh kaga gé kámū tī, ký ag tóg ìn prur ki ag vin tī, ēmā kásir ki, ēmā mág ki ke gé, vānh kámī ke gé. “Mý ã mý há, ēg tý hěn ri ke mún ã kur mráj mě jé?” he ag tóg ti mý. Ký ag tóg há' há' he kán mū sir, ag tý ti kur mén ký.

7

*Ti si ag jykre ti
(Mt 15.1-9)*

¹ Kejēn Fariseu ag tóg Jesus to věnhmān mū, Topē vī to professor ag mré. Jerusalém tá ag kámū ja nī. ² Hā ra ag tóg Jesus mré mū tī ū ag jén vég mū. Nígpég tū ja ag tóg nī, hā ký tóg Fariseu ag mý jéggryg tī. ³ Fariseu ag tóg nígpé kar ký tý jégn tī, Israel kar ag ke gé, ag tý ti si ag jykre han ký. ⁴ Ag tý negocio tá kámū ký ag tóg věso tý kó he tī, goj tý, věso tý kó he kar hā ag tóg ko tī. Věnh jykre si tý hěn ri ke hyn han ag tóg tī, caneca kupég tī, kukrū kupég tī, lata kupég tī ke gé. ⁵ Ký Fariseu ag tóg Jesus mý ke mū, Topē vī to professor ag mré há. “Ã mré mū tī ag tý hě ri ke jé ti si ag jykre han tū nī nē?” he ag tóg mū. “Ag tý ne jé ãjag nígpé jéggry ra jén nē?” he ag tóg mū.

⁶ Hā ra tóg ag mý: “Isaías vý ãjag to vī ja nī, vásý,” he mū, “ký tóg rán ký nī,” he tóg. “Ti vín hā vě, ha mě: povo tag vý ãjag nūnē hā tý inh mý vī há han tī, hā ra ag jykre pi(jé) tý inh jykre ný”. ⁷ Fagrính mý ag tóg iso grính ke tī, hā ra ag tóg ēprā ke ag jykre to: Topē tý tón hā vě, he tī, he ja tót nígtī, Isaías ti,” he tóg, Jesus ti. “Hā ký tóg ãjag to ki hā tó ja nī, ãjag jykre régre nýtīn ký,” he tóg, Jesus ti. ⁸ “Topē vī tovānh ãjag tóg mū,” he tóg. “Hā ra ãjag tóg ēprā ke jykre han tī,” he tóg, Jesus ti.

⁹ Ký tóg ag mý: “ãjag hā ne tóg Topē vī mranh tī”, he mū, “ãjag tý ãjag jykre si hā han jé,” he tóg. “Hā ra tót ãjag mý há ný, ãjag jykre si ên tī,” he tóg, ag mý. ¹⁰ “Moisés tý ãjag mý Topē vī tó ký tót ãjag mý: “ã mýnh fi mré ã panh kamēg nī, fag jagāgtān nī,” he ja nígtī. “Ú tý ã han mū fag mý vī kónān mū ūn téne jé ã tót ke mū,” he ja tót nígtī, Moisés ti,” he tóg, Jesus ti. ¹¹⁻¹² “Moisés jávo ãjag jykre vý ge nī, ha mě. Ú tót kejēn ã han mū fag jagāgtān sór tū nī. Ký tót fag mý ón ký: “Topē tū vě,” he tī, ti tý fag mý ním jafā ūn to. Ký tót fag ki rīr ke tū nī, ký tót fag to é he mū sir. ãjag jykre kórég hā vě,” he tóg,

Jesus ti. ¹³ Kŷ Jesus tóg ag mŷ: “Topē vĩ mranh ājag tóg tĩ, ti jēgja kā ājag tóg ēprā ke ag jykre hã ki króm sór tĩ. Ge tŷ hẽn ri ke han ājag tóg tĩ,” he tóg ag mŷ, Jesus ti.

*Nén tŷ ēg kavéh mū
(Mt 15.10-20)*

¹⁴ Kŷ tóg věnh kar jé prēr mān kŷ ag mŷ: “inh vĩ jēmē ra,” he mū, “ājag kar tŷ ki kanhrān jé,” he tóg. ¹⁵ “Vējēn pi(jé) ēg kavéh tĩ,” he tóg, “ēg týn ko kŷ,” he tóg. “Nén tŷ ēg ki kāpa vý ēg kavéh tĩ, ēg tŷ nén ū věnhmŷ han ēn vý ēg kavéh tĩ,” he tóg. ¹⁶ “Ū nīgrēg nýtī tŷ tŷ jēmē jé,” he tóg, Jesus ti.

¹⁷ Ti tŷ ā pir mŷ ïn kāra rā kŷ ti mré mū tū ag tóg ti ki jēmēg mū. “Ēg mŷ kāmén há han nī, ā vĩ tag,” he ag tóg ti mŷ.

¹⁸ Kŷ tóg ag mŷ: “kŷ ājag mŷ ki kanhró tū nýtī ver?” he mū. “Ēg jēn tŷ ēg jēnky kāra rā kŷ tóg ēg kavéh tū nýtī mŷr,” he tóg. ¹⁹ “Ēg nug kāra tóg rā mū, kar ēg fón mū. Ēg krí kāra tóg rā tū nýtī,” he tóg. Hā kŷ Jesus tóg vējēn kar to: “há ti nī,” he mū.

²⁰ Kŷ tóg: “nén tŷ ēg ki kāpa vý ēg kavéh tĩ,” he mū. ²¹ “Nén tŷ ēg ki kāpan há vě, hā vý: jykrén kónān, he mū, ūn mén tū fag to én, he mū, nén ū péju, he mū, ū té, he mū, ā prū tū fi mré ný, he mū, ā mén tū mré ný, he mū. ²² nén kar to én, he mū, věnh jykre pāno han, he mū, ā tŷ nén ū nenh (ka)mē, he mū, ū kato vĩ kónān, he mū, věnhmŷ inh ag kāfór kar nī, he tī, he mū, krí tū, he mū. ²³ Nén kar kórég ēn tóg ēg ki kāpa tĩ, hā kŷ tóg ēg kavéh tĩ,” he tóg, Jesus ti.

*Jesus tŷ tátāg sī fi jagrē kórég kutěm
(Mt 15.21-28)*

²⁴ Kŷ Jesus tóg tá kākutě mū sir, ga ū ra tīg jé, cidade tŷ Tiro ra, cidade tŷ Sidom ra ke gé. Tá tóg ïn ū krém nī mū, hā ra tóg: “ker ū inh nīgja ki kanhrān hē’,” he mū. Ge ra ag tóg ki kanhrān mū. ²⁵ Kŷ vēsýmér ūn týtā ū fi tóg kātī mū. Fi kósín fi vý jagrē kórég nī. Fi tŷ ti kāme mē kŷ fi tóg kātī mū. Kŷ fi tóg ti krém mūg ke mū sir, ūn týtā fi. ²⁶ Hā ra fi vĩ vý tŷ Grego nī, ū tŷ Siro-Fenício krē vý tŷ fi nī. Kŷ fi tóg to vĩ mān', to vĩ mān', he mū, ti tŷ fi kósín fi jagrē kórég ēn kutěm jé.

²⁷ Kŷ Jesus tóg fi mŷ: “ēg jēn vý tŷ ēg krē tŷ ko jafā nī,” he mū. “Věnhmŷ ti nī, ēg tŷ ēg krē pão tŷ cachorro mŷ fón kŷ,” he tóg, fi mŷ.

²⁸ Hā ra fi tóg Jesus ti mŷ: “hŷ,” he mū. “Hā ra cachorro sī ag tóg ēg krē pão vár ēn ko tī, mesa krém,” he fi tóg ti mŷ. ²⁹ Kŷ Jesus tóg fi mŷ: “tó há han ā tóg,” he mū. “Ha tīg, fi jagrē kórég tóg hur kutě, ā kósín fi ki,” he tóg mū.

³⁰ Kŷ fi tóg ā ïn ra tī mū sir. Fi tŷ tá jun kŷ fi kósín fi tóg ný mū, cama kri, hā ra fi jagrē kórég ēn vý kutě ja nī.

Jesus tŷ ūn vĩ vānh vīn

³¹ Kŷ Jesus tóg cidade tŷ Tiro ki ga ki kutě mū, kŷ tóg cidade tŷ Sidom fīn rām mū gé sir, kŷ tóg ga tŷ Galiléia ki goj nig ra tī mū sir, cidade tŷ 10 (ke) fīn rām kŷ. ³² Kŷ ag tóg ū pére kāmū mū, ti to, ūn kutu, ūn vĩ kar vānh. Kŷ ag tóg ti mŷ ti tó mū, ti tŷ ā nīgē tŷ ti mē jé. ³³ Hā ra Jesus tóg ti pére tī mū, ti pin kŷ, kŷ tóg ā nīgē juféj tŷ ti nīgrēg nor nīgféh mū, kŷ tóg ti nūnē to sug mū sir. ³⁴ Kŷ tóg kanhkā ki ēvānh kŷ ūnh' ūnh' he mū sir, kŷ tóg ti mŷ: “efatá,” he mū. Ēg vĩ ki ke hā vý: “ti nīgrēg jé nor hé,” he mū. ³⁵ Kŷ ti nīgrēg tóg nor’ he mū sir, ti nūnē tóg kavar mū sir. Vĩ tóg mū sir, hā’ he tóg mū sir. ³⁶ Kŷ Jesus tóg ag tŷ tó kamēg, hā ra ag tóg tugtó kān mū, ti tŷ: “ker tó hē’, ker tó hē’,” he mū ra. ³⁷ Kŷ ag fe tóg hēn ri ke mū. “Ti tŷ nén kar há vý tóg há tāvī nýtī,” he ag tóg, Jesus to. “Ūn kutu ag ēmē hyn han tóg, ūn vĩ vānh ag vĩ hyn han tóg ke gé,” he ag tóg, Jesus to.

¹ Kejēn ūn e ag tóg vēnhmānmān mū, hā ra ag tý néñ ū konh ke tóg tū tī. Ký Jesus tóg ã mré mū tī ag jé prēr mū sir, ký tóg ag mý: ² “inh mý ag tóg jagtar nýtī, ūn e tag ag,” he mū. “Kurā tāgtū han ag tóg huri, ēg mré, hā ra ag tóg vējēn ve ja tū nýtī,” he tóg. ³ “Sý ag kókīr ra ag mý: ha mūjēg, hen ký inh mý ū ag kāgter ha mē tóg tī, ēmān kri, ēpry kri, ag tý ājag jamā ra výnvýn ke jé,” he tóg. “Kuvar gy tóg nī, ū ag jamā ti,” he tóg, Jesus ti.

⁴ Ký ti mré mū tī ag tóg ti mý: “ēg hē ri ken ký pão venh mū, ēmā tūg ja tag ti ki, ēg tý ag jén jé?” he mū.

⁵ Hā ra tóg ag mý: “pão tý hē ri ke ný ki nýtī ge?” he mū. Ký ag tóg ti mý: “ū tý 7 (ke) vý nī,” he mū.

⁶ Ký tóg vēnh kar mý: “nýgnī ra, ga kri,” he mū. Ký tóg pão tý 7 (ke) ēn mān ký (tóg) Topē mré vī mū. “Inh mý tóg há tī,” he tóg. Ký tóg kupāg’ he mū sir, pão ti, ã mré mū tī ag mý tóg vin mū sir, ag tý vēnh kar ken jé. Ký ag tóg vēnh kar ken mū sir. ⁷ Kākufár pipir vý ki nýtī gé. Ký tóg to Topē mré vī mū gé, ký tóg ag mý: “ha vēnh ken,” he mū gé, ã mré mū tī ag mý. ⁸ Ký ag tóg ko kān mū sir, funfór ag tóg mū, hā ra tóg kén mū sir. Kre tý 7 (ke) ēn fān tóg mū, ti kén ti, Jesus mré mū tī ag tý gérh ký. ⁹ Ū tý 4 (ke) ag vē, hēn ri ke mūn, pão ko mū ag.

¹⁰ Kar ký Jesus tóg ag mý: “ha mūjēg,” he mū. Ký tóg vēsýmér canoa kāki rā mū, ti mré mū tī ag mré, ký ag tóg Dalmanuta tá ga ra mū mū.

Fariseu ag tý milagre ve sór

(Mt 16.1-4)

¹¹ Ký Fariseu ag tóg ti tá junjun mū. Ag tý ón ký ti ki jémē sór vē, ag tý kar ti kato vī jé. Ký ag tóg ti mý to vī mū, ti tý ag mý kanhkā tá vēnh jykre ven jé, ti tý ag mý ēg tý néñ han vānh han jé. Ag tý ti jykre to: “Topē jykre mý vý?” he sór vē.

¹² Ký Jesus tóg jēnger jagy han, ã fe tý, ký tóg ag mý: “ājag ne tóg ēg tý néñ han vānh hā ve sór mū”, he mū. “Sý ke há vē, hā ký sóg ke mū: venh ke tū ājag nī. Üri ke ag vý ēg tý néñ han vānh venh ke tū pē nī,” he tóg, ag mý, Jesus ti. ¹³ Ký tóg ag ré ký tī mū sir, canoa kāki tóg rā mān mū, ký tóg kafā ū ra tī mū sir.

Fermento to comparação

(Mt 16.5-12)

¹⁴ Hā ra ti mré mū tī ag tóg pão mī ēkrén ja tū nī. Pão pir hā vý kā nī nī, canoa kākā.

¹⁵ Hā ra Jesus tóg ag kanhrān ký ag mý: “ha mē,” he mū. “Fariseu tý fermento há(r) kamēg nī,” he tóg, “Herodes tý fermento há(r) kamēg nī gé,” he tóg. ¹⁶ Ký ag tóg jagnē mý: “pão kā ēg jatun,” he mū, “hā ký tóg tag tó mū,” he ag tóg mū.

¹⁷ Hā ra Jesus tóg ki kanhró nī, ký tóg ag mý: “pão tū ti tī, he tūg nī,” he mū. “Inh vī ki kagtīg nýtī ve ājag tóg nýtī, sý néñ han mū to jykrén tū nýtī ve ājag tóg nýtī,” he tóg. “Krī tū nýtī ve ājag tóg nýtī,” he tóg. ¹⁸ “Ājag kanē ra ājag kyvó nýtī ve nýtī,” he tóg. “Ājag nýgrēg ra ājag tóg kutu nýtī ve nýtī,” he tóg. “Mī ēkrén nī, ¹⁹ sý pão tý 5 (ke) tý ūn e jén ja ēn mī. Ū tý 5 mil (ke) ag vý kó, mýr, hā ra tóg kén,” he tóg. “Ājag kēj tý hēn ri ke fān ti, pão ke ti?” he tóg ag mý. Ký ag tóg: “kēj tý 12 (ke),” he mū.

²⁰ Ký tóg: “ký pão tý 7 (ke) to jykrén nī gé,” he mū. “Ū tý 4 mil (ke) ag vý kó,” he tóg, “hā ra kre tý hē ri ke ný fór, ti ke tý?” he tóg. Ký ag tóg: “kre tý 7 (ke),” he mū.

²¹ Ký tóg ag mý: “ge ra ājag tóg ki kagtīg nýtī,” he mū. Ti tý ag mý Fariseu ag jykre tó jan hā vē, Herodes jykre ti. Ag jykre hā to tóg: ag tý fermento há(r), he ja nī.

Jesus tý ūn kyvó tý hā’ he

²² Ký tóg kafā ū tá jun mū sir, ēmā tý Betsaida tá, ti mré mū tī ag mré. Ký tá ke ag tóg ūn kyvó pére kāmū mū. Jesus mý ag tóg to vī mū, ti tý ti mē jé, ã nýgé tý. ²³ Ký tóg ūn kyvó nýgé kāgmī ký ti pére kuté mū, ēmā ki. Ký tóg ti mý: “ã mý néñ ū vég mū?” he mū.

²⁴ Ký tóg ēvānh ký ti mý: “ag ve inh,” he mū, “hā ra ag tóg inh mý tý ka mū ēn ve nýtī,” he tóg.

²⁵ Kÿ tóg ã níge tÿ ti kan   m   m   m  , k   t     v  nh h   han m   sir. H  ' he t  g m  . T  m   t  g ve h   han k  n m  ,   n kyv   ja ti. ²⁶ K   Jesus t  g ti m  : "ha v  s  m  r   jam   ra t  g," he m  . "  m   tag ki r  t  g n  ," he t  g ti m  , Jesus ti. K   t  g t   m   sir.

*Pedro t  y Jesus t  
(Mt 16.13-20; Lc 9.18-21)*

²⁷ K   Jesus t  g    mr   m   t   ag mr   t  g m  n m   g   sir,   m   t   Cesaréia Filipe t   ga ra.   m  n jagma t  g k  ,   pry jagma t  g k   t  g    mr   m   t   ag ki j  m  g m  , Jesus ti. "Ag iso h   ri ke t  ?" he t  g.

²⁸ K   ag t  g ti m   ke m  . "Jo  o Batista v  , he ag t  g t      to," he ag t  g m   sir. "J  vo    ag t  g: Elias v  , he t  . J  vo    ag t  g: Top   v   t      v  , he t  ,    to," he ag t  g ti m  .

²⁹ K   t  g ag m  : "ag j  vo   jag iso h   ri ke t  ?" he m  . K   Pedro t  g ti m  : "t      Cristo n  ," he m  . ³⁰ K   t  g ag jyv  n m  , ag t      m   k  m  n t   n   je.

*Jesus t      jagtar ke t  
(Mt 16.21-28; Lc 9.22-27)*

³¹ K   t  g ag kanhr  n m   sir. "T   s  g   pr   ke fi k  sin n  ," he t  g. "Ijagtar jagy han ke v  ," he t  g. "K  fa ag t   iso: k  r  g t   n  , henh ke v  , Top   t   ki r  r t   ag ke g  , Top   v   to professor ag ke g  ," he t  g. "Ag t   is  n ke v  , kur   t  gt   t  g m   ra s  g r  r m  n m   h  ra," he t  g m  ,    mr   m   t   ag m  . ³² K   ag t  g ki kanhr  n k  n m  , ti t   ag m   n  n t   m  n ki.

H   ra Pedro t  g ti pin k   ti mr   v   m  , k   t  g: "v   t   ge han t  g n  ," he m  . ³³ H   ra Jesus t  g v  s  j  m     v  nh k   ti mr   m   t   ag ki   v  nh m  . K   t  g Pedro to j   m  . "Kut  g, Satanás'," he t  g. "A pi(j  ) Top   jykre t   m  '," he t  g. "  pr   ke jykre v  ,    t   inh m   n  n t   m   tag ti," he t  g, Pedro m  .

³⁴ K   Jesus t  g    mr   m   t   ag mr   v  nh kar j   pr  r m  , k   t  g ag m   k  m  n m  . "  jag t   inh mr   k  m   k   t  g h   t  nh m  ," he t  g. "K     jag jykre tov  nh n  ,   jag t   is  t   t  v  han j  . Ha v  , ag t   inh cruz t   inh kri fi k   s  g t  g ke m  , ag t   to isa k   is  n j  , ha vemn  . V  nh nenh ke t   s  g n  . Is   tag han ri ke han n  , kur   kar ki,   jag t   inh mr   m   s  r n  t  n k  ," he t  g. ³⁵ "  jag t     jag jykre h   han s  r k     jag t   n  gme ki v  r ke v  ," he t  g. "J  vo   jag t   is  gr  n   jag jykre toy  nh k     jag k  renkren ke v  ," he t  g, "  jag t   v  nh v   s  r t  gr  n k  gter ke m   (h  ) ra," he t  g. ³⁶ "H  n ri ke m  n   jag h  n mundo ki n  n    kar ganhar henh ke m  , h   ra   jag kupr  g t  g v  for ke m  . K   t  g k  r  g n  . ³⁷   g t   ne t     g kupr  g kaj  m ke t  g t   t  ,   g t   ti ve m  n j  ," he t  g, Jesus ti. ³⁸ "  ri ke ag t  g v  r m   Top      hyn han t  , k   ag t  g Top   v   mr  nhan t   g  ," he t  g. "Ag k  m   iso m  '  g t  g n  , inh v   to.   jag t     ri iso m  '  g k   s  g   jag to m  '  g ke m   g  , inh k  t  g m  n k  ," he t  g. "  jag to s  g m  '  g ke m  , s   Top   t   j  n  n m  g ag mr   k  t  g ken k  . Ij  g v   t  g is     n han ke m  , inh k  t  g m  n ti k  ," he t  g. "T   s  g   pr   ke fi k  sin n  ," he t  g, Jesus ti.

9

¹ K   t  g ag m  : "ha v  , ki h   s  g t   m  ," he m  . "  jag k  m      ag v   Top   t   t     g p  'i n   venh ke m  ,   jag ter ke to h  , tag ki   g mr   n  t      ag. Top   v   tar n  . Ti tar n   ve j   ag t  g ke m  ,   jag ter ke to h  ," he t  g, Jesus ti.

*Jesus t   v  nh ve    han
(Mt 17.1-13; Lc 9.28-36)*

² Kar kur   t   6 (ke) t  g k   Jesus t  g ag m  : "m   n  , v  r m  ," he m  . Pedro m   t  g ke m  , Tiago m   ke g  , Jo  o m   ke g  . Ag h   mr   t  g p  n  nh ra t   m  . K   t  g ag jo v  nh ve    han m  .

³ Ti kur v   t  g k  kov t  v  n   sir, k  opr  j t  v  n  , fag t   kur kupri f  g m     n kupri k  f  r t  g n  , ga kar m   h  .

⁴ K   Elias t  g sir v  nh ven m  , Mois  s ke g  . Jesus mr   ag t  g v  m  n m  .

⁵ K   Pedro t  g Jesus m  : "Senhor," he m  . "Tag ki t  g ha n  ," he t  g. "  g t   tag ki p  j   t  gt   han k  n h  n ha n  nh m  ,    m  , Mois  s m  , Elias m   ke g  ," he t  g. Pedro ti.

⁶ Hā ra ag fe tÿ jūrūn ke kÿ tóg ti tÿ néñ tónh ke ki kagtÿg nÿ, Pedro ti.

⁷ Kÿ kanhkÿ gogg vÿ sir ag kri rûm ke mû, kÿ, v nh v i t g m   h ' he mû, kanhkÿ gogg k  t , kÿ t g: "inh k  sin h   v  ," he mû. "Inh fe p   v  ," he t g. "Ti v   j  m   ra," he t g, v nh v i ti, Top  ti.

⁸ K   v  h   ti mr   m   t i ag t g ki   v  nh m  n m   sir, k   ag t g Jesus h   v  g m   sir, ti mr   ny  t  ag ve m  n t u ag t g n  .

⁹ K   ag t g p  n  nh t   k  re m   sir. K   Jesus t g: "ker    m  y   j  g t     ri n  n v  g m   t   h  ' , he m  . "  pr   ke fi k  sin t      ter ja t   v  n ke kar h   inh k  m  n n  ," he t g, Jesus ti.

¹⁰ H   k   ag t g ti v   han m   sir. "Ne n   h  n, ti t y: iser ja t   v  n ke, he m   tag ti?" he ag t g m  , jagn   m  y.

¹¹ K   ag t g Jesus m  y: "h   ra Top  v   to professor ag t g Elias k  t g m  n ke t   t i. "K  t g j   t g ke m  , Cristo k  t g ke to h  ," he ag t g t i, Elias to. H   m  y?" he ag t g m  , Jesus m  y.

¹² K   t g ag m  y: "h  y," he m  , "k  t g j   t g ke m  , Elias ti, n  n kar han m  n j  ," he t g. "H   ra s  g r  n k   n   g  . T   s  g   pr   ke fi k  sin n   m  y," he t g. "Jagt r jagy m     j   s  g ke m  . Ag t   iso    henh ke," he t g.

¹³ "K   Elias v   hur k  t g g  , k   ag t g ti t y han, ag t   n  n han s  r m     n ti," he t g. "H   k   t g r  n k   n  ," he t g, Jesus ti.

Jesus t y kyr r jagr  k  r g kut m

(Mt 17.14-21; Lc 9.37-43a)

¹⁴ K   ag t g m   m   sir. K   ag t g v  h   Jesus mr   m   t i    ag t   junjun m   sir. K   ag t g v  nh e v  g m  , ag p  n  n, k   Top  v   to professor ag t g ag v  kato v      han m  , Jesus mr   m   t i ag m  y.

¹⁵ K   t g v  h   v  nh e   n ag m  y e t i, ag t y ti ven k  . K   ag t g ti to p  t e k  m   m   sir, ti m  y: "  m  y h  ?" he j  .

¹⁶ K   Jesus t g ag m  y: "  j  g t y ne t y v  m  n n  ?" he m  .

¹⁷ K   ag k      t g ti m  y: "Senhor," he m  . "Inh k  sin p  re s  g k  t i,    to," he t g. "Jagr  k  r g ti n  , h   k   t g v   v  nh (p  ) n  ," he t g.

¹⁸ "Ti jagr  k  r g t y ti k   vyrym ke k   t g kut t , k   t g j  r n t i,    j   t y t g gyngyn ke t i, tar' he t g," he t g. "   mr   m   t i ag m  y s  g to v   v  , ag t y ti jagr  k  r g kut m j  , h   ra ag t g t y h   ri ke t   n  ," he t g, Jesus m  y.

¹⁹ K   Jesus t g ag m  y: "  j  g ne t g inh ki r   h   han t   n  gt i," he m  . "Jykre p  n  o   j  g n  t i," he t g. "Kys   t y h  n ri ke ki inh h  y   j  g mr   t i n  ?" Kys   t y h  n ri ke ki inh h  y   j  g to fe t g n  ?" he t g. "Inh m  y ti p  re k  m  j  g," he t g.

²⁰ K   ag t g ti m  y ti p  re k  m   m   sir. Jesus t y ti jagr  k  r g v  g m   ra t g kyr  k   vyrym ke m  n m   g  , k   t g kut t  m  n m   g   sir, v  r n', v  r n' ke t g m  n g   sir, j  r n t g m  n g   sir.

²¹ K   Jesus t g ti panh ti m  y: "m  y si h   t i ha?" he m  . K   t g: "  s  i k   t g ge n  ," he m  , ti panh ti.

²² "Kej  n ti jagr  k  r g t g p  ki ti f  n m  , goj ki ke g  , ti t y ti t  n j  ," he t g. "   t y h   ri ken h   n  n k     g jag  gt n n  , ti t y h  ' hemn  ," he t g.

²³ K   Jesus t g ti m  y: "   t y h   ri ken h   n  n k  , he t  g n  , inh m  y," he m  . "  t y Top  ki r   m     n t y h   ri ken h   han m  , n  n kar t y," he t g, Jesus ti.

²⁴ K   v  s  m  r kyr  panh t g: "ti ki s  g r  nh m  ," he m  , jam   h  r(a). "Is   ti ki r   t     n t y inh ki t y t   hemn  ," he t g.

²⁵ H   ra Jesus t g   t y h   ri ke v  nhm  n v  g m  , k   t g ti jagr  k  r g to j   m  . "V  nh jagr  v   v  nh'," he t g, "v  nh jagr  kutu'," he t g, "ha k  kut t , ti ki r   m  n t  g," he t g, Jesus ti.

²⁶ K   t g pr  r m   sir, ti t y j  r n ke han t g m   sir. K   t g kyr  ki k  kut t  m   sir. K   kyr  t g ter ve n  , k   ag t g ti to: "t  g ja ti n  ," he m  .

²⁷ H   ra Jesus t g ti n  g   k  gm   k   ti n  m m   sir, k   t g j  gn   m   sir.

²⁸ Kÿ Jesus tóg tĩ mû. Ti tÿ ïn kãra rã kÿ ti mré mû tĩ ag tóg ti pin kÿ ti mÿ vĩ mû. “Eg ne tóg ti tÿ há' he ja tû nî”. H  ri ken kÿ, h n?” he ag tóg, Jesus m .

²⁹ Kÿ tóg ag m : “v nh jagr  k r g t  ge kut m t g j g y n   g m ,” he m . “Top  mr   g v  t , k   g t g mr  v kr g t  g  sir. K  t g v h  k kut  t ,” he t g, Jesus ti.

Jesus t y   ter ke t  m n

(Mt 17.22-23; Lc 9.43b-45)

³⁰ K  ag t g t  k pa k  Galiléia m  m  m . H  ra t g: “ker    g t y m  m  ki kanhr n h !”, he m .

³¹ Ti t t i mr  m  t g ag kanhr n s r v , h  k  t g ke m . K  t g ag m : “ pr  ke fi k sin  n v  jagtar n nh m ,” he m . “Inh h  v .  pr  ke ag v  ag t y is y n n han s r m   n han ke m ,” he t g. “Ag t y is n ke v . Ag t y is n kar k  s g h  ra r r m n m , kur  t gt  t g k ,” he t g, Jesus ti.

³² K  t g ag t y ti t y n n t o m  tag to jykrén t t t , h  ra t g ag t y ti ki j m g t u n t , ag t y ti kam g k .

 t y t y  n m g n 

(Mt 18.1-5; Lc 9.46-48)

³³ K  ag t g m  m n k  c ide t  Cafarnaum t  junjun m  sir. T  ag t g ïn   kr m n t .  n  n t  junjun k  Jesus t g ag m : “ jag t y ne t o m n n ,  pr  jagma?” he m .

³⁴ H  ra ag t g ti m  t t n .  m n jagma m  k  ag t g jagn  m : “ n y h n  g k f r kar j ?” he ja n t .

³⁵ K  Jesus t g n  m , k  t g  t y 12 (ke) ag j  pr r m  sir, k  t g ag m : “ jag m  t y  n m g n t  s r m ?” he m . “K  v s y  n s i ri ke n t mn ,” he t g.

³⁶ K  t g g r s i m : “k n g,” he m . Ag kuju k  t g ti f g m , k  t g ti jagma   p  f n m  sir, k  t g  t y 12 (ke) ag m : “ jag h  v  t y inh mr  ke n t ,” he m .

³⁷ “ jag t y t y inh mr  ke n t  k  g r t y ge j 'y  n , ti to h  n t mn , isug n.  jag t y isug n ti to h  n t n k   jag t g iso h  n t  g ,” he t g. “ jag t y iso h  n t  k   jag t g  t y ij n g m   n to h  n t  g  sir,” he t g, Jesus ti.

 t y Jesus kato t t n  k  ti mr  ke

(Lc 9.49-50)

³⁸ K  Jo o t g Jesus m : “Senhor,” he m . “ ve  g t g, k   n t g   jyjy t o k  v nh jagr  k r g pan t ,  g t y  n v g m   n ti,” he t g m , Jesus m . “H  ra t g  g mr  t t n t , k   g t g ti m : “v nh jagr  k r g pan s r t g n ,” h ,” he t g, Jo o ti, Jesus m .

³⁹ H  ra Jesus t g ti m : “ti t y v nh jagr  k r g pan kam g t g n ,” he m . “ t y inh jiji t o k  n n han v nh han k  t g kar k  iso v  k n n ke t t n ,” he t g.

⁴⁰ “ t y  g kato t t n n k   g mr  ke v  sir,” he t g.

⁴¹ “S y ke h  v , h  k  s g t o m : kej n  t g  jag m  goj f g m , isug n,  jag t y t y inh mr  ke n t  tug n.  n t g v nh kato n n  h  venh ke m  ge,” he t g, Jesus ti.

 g t y Top  v  mranh

(Mt 18.6-9; Lc 17.1-2)

⁴² K  t g ag m  ke m n m . “ n s i tag v  inh ki r  k  j . Kej n  t g ti t y inh v  mranh han s r m .  n jykre v  k r g t v  n ,” he t g. “ n h  m  t g h  n y m  v ,  t y p  m g t y ti nunh to sa k  goj nig ki ti f n j , ti t y goj ki ter j . Jagy t v  t g t ,  t y g r t y isov nh han k ,” he t g.

⁴³ “ t y n n  v g k  Top  v  mranh k   n gn  k m n ,  t y ke m n t t n  j . Jagy t g n ,  n gn  pir ti. J vo t g h  n ,  t y r r kr g ja t u venh ke m  ti.  t y  n gn  r gre ra n gme ki kut n k  t g jagy k f r t nh m , inferno ki kut n k , p  nh r v nh ki kut n k .”

⁴⁴ T  ga ga t g   konh m  g , h  ra t g t y t u' henh ke t t n . T  p   n nh r ke t t n  g .

⁴⁵  t y h  k t  t g k  Top  v  mranh k   p n k m n ,  t y ke m n t t n  j . Jagy ti n ,  t g v nh ti. H  ra t g h  n ,  t y r r kr g ja t u venh ke m  ti.  t y  p n r gre ra n gme ki kut n k  t g jagy k f r t nh m , inferno ki kut n k .

⁴⁶ Tá ga (ga) tóg ã konh mū gé, hā ra tóg tý tū' henh ke tū nī. Tá pí ūn nhyr ke tū nī gé.

⁴⁷ Ā tý néñ ū ki vē'ī kÿ Topē vī mranh kÿ ã kané tý nám kemnī, ã tý ke mān tū nīn jé. Jagy ti nī, ã kyvó ti. Jävo tóg há nī, ã tý Topē tý tý ẽg pã'i nī ven kÿ. Ā tý ã kané régre ra nügme ki kutēn kÿ tóg jagy kâfór tinh mū, inferno ki kutēn.

⁴⁸ Tá ga (ga) tóg ã konh mū, hā ra tóg tý tū' henh ke tū nī. Tá pí ūn nhyr ke tū nī gé," he tóg, Jesus ti.

Sa to comparação

(Mt 5.13-16; Lc 14.34-35)

⁴⁹ "Pí tý ẽg pūn ri ke ti nī, ẽg jagãgtar ti. Kÿ ãjag jagãgtar nýtín kÿ isugrín, kÿ ãjag jagãgtar ên ki ãjag jykre tóg kuryj ný sir. Kÿ tóg sa ri ke nī," he tóg.

⁵⁰ "Sa vý há nī. Hā ra sa kähór nīn kÿ tóg há ra körég nī, kÿ ẽg tý ne tý ti tý kajã' henh ke tóg tū tū, tý sa' he mān ke tóg tū tū," he tóg. "Kÿ sa há ri ke nýtímni. Jagné to krí kusa nýtímni," he tóg, Jesus ti.

10

Êg tý ẽg prú fi fón ke tū

(Mt 19.1-12; Lc 16.18)

¹ Kÿ Jesus tóg tá kutē mū, kÿ tóg ga tý Judéia ra tī mū sir, goj tý Jordão māra. Kÿ vênh e ag tóg ti to vênhmānmān mū sir, kÿ tóg ag kanhrān mān mū gé. Ti tý néñ han tī ūn han mān tóg mū. ² Kÿ Fariseu ag tóg ti tá junjun mū gé sir. Ag tý ón kÿ ti ki jémē sór vē, vênh prú fón ke to. Kÿ ag tóg ti mÿ: "ẽg tý ẽg prú fi mÿ: ha tīg, he tag mÿ kuryj ný??" he mū. Ag tý ón kÿ ti vī mē sór vē hā ra.

³ Kÿ tóg ag mÿ: "Moisés ãjag mÿ hē ri ké?" he mū.

⁴ Kÿ ag tóg ti mÿ: "Moisés hā tóg ẽg mÿ: ã tý ã prú fi fón sór kÿ fi mÿ vênh rán kÿ nīm, fi tý kar kÿ tīg jé, he ja nī, Moisés ti," he ag tóg.

⁵ Hā ra Jesus tóg ag mÿ: "ãjag fe körég nýtín kÿ, hā kÿ tóg ãjag mÿ tag tó ja nī, vênh rán ki, Moisés ti," he mū. ⁶ "Topē tý néñ kar han ve ki tóg ti mré fi han," he tóg. ⁷ "Hā kÿ ūn gré tóg ã prú fi to ã panh re kÿ tinh mū, ã mÿnh fi ré kÿ ke gé. Æ prú fi mré tóg tinh mū. ⁸ Fi mré tóg tý ūn pir nī sir, ã prú fi mré, he tóg. Topē ti. Hā kÿ fag tóg tý ūn pir nýtī. Fag pi(jé) tý ūn régre nýtī". ⁹ Hā kÿ fag tý vênh kápam tūg nī. Topē tý fag tý ūn pir há(r) vē mÿr," he tóg, Jesus ti.

¹⁰ Ag tý ūn kâtá nýtín kÿ ti mré mū tī ag tóg ti ki jémē mān mū, vênh prú fón to. ¹¹ Kÿ Jesus tóg ag mÿ: "ãjag tý ãjag prú fi fón kar kÿ ū fi tý prûg mān kÿ ãjag prú tū fi vē, ha mē," he mū. ¹² "Kÿ fi tý ã mén fón kar ū tý mén mān kÿ fi mén tū vē gé," he tóg, Jesus ti.

Jesus tý gîr mÿ vī há han

(Mt 19.13-15; Lc 18.15-17)

¹³ Jo fag tóg gîr tatî kâmū mū, Jesus tý ã nîgé tý ag mē jé. Hā ra ti mré mū tī ag tóg fag to jū mū, ū tý ag tatî kâmū mū fag to.

¹⁴ Hā ra Jesus tóg vég mū, kÿ tóg ã mré mū tī ag to jū mū. Kÿ tóg ag mÿ: "vī tūg nī, gîr ag mÿ," he mū, "gîr ag tý iso kâmū kamêg tûg nī," he tóg. "Ü tý ge hā vý ẽg Senhor tý Topē krém nýtī nī," he tóg. ¹⁵ "Sÿ ke há vē, hā kÿ sóg tó mū: gîr ag vý iso há pē nýtī. Ün kâsir tag ag ri ke nýtímni, ke tū nī (mū) ra ãjag tóg venh ke tū (pê) nī, Topē tý tý ẽg pã'i nī ti," he tóg.

¹⁶ Kÿ tóg gîr jagma ã pê fón mū sir, ã nîgé tý tóg ag mē kân mū sir, ag to tóg Topē mré vî mû sir.

Ün rico kâme

(Mt 19.16-30; Lc 18.18-30)

¹⁷ Kÿ Jesus tóg tîg mān mû gé sir. Ti tý tîg ke jé ra ū tóg ti to vênhvág kâtî mû, kÿ tóg ã jakrî tý jé mû, kÿ tóg ti mÿ: "Senhor," he mû. "Há pê ã tóg nī," he tóg. "Sÿ inh rîr krýg ja tû venh há tóg tî. Sÿ ti ve jé inh hýn vênh jykre há tý hê ri ke han mû?" he tóg.

¹⁸ Kÿ Jesus tóg ti mÿ: “ã tÿ ne jé iso: há ã nÿ, he nÿ?” he mÿ. “Êg pi(jé) há nÿtÿ” he tóg. “Topë hă ne ã pir mÿ há nÿ,” he tóg. ¹⁹ “Topë tÿ nén to ëg jyvĕn ki kanhró ã tóg nÿ, hă vÿ: ū téñ tûg nÿ, he mÿ, ã prû tû fi mré nÿ tûg nÿ, he mÿ, nén ū péju(g) tûg nÿ, he mÿ, ū to ón tûg nÿ, he mÿ, vĕnh mÿ më nÿ tûg nÿ, he mÿ, ã nÿ mré ã jóg kamëg nÿ, he mÿ,” he tóg ti mÿ, Jesus ti.

²⁰ Hă ra tóg Jesus ti mÿ: “tag kar ki sóg króm kän, isññ kă,” he mÿ, kyrü ti.

²¹ Kÿ Jesus tóg ti ki évănh mÿ, kÿ tóg tÿ ti fe jé. Kÿ tóg ti mÿ: “nén ū pir vÿ tû nÿ ver,” he mÿ. “Ã tû kar väm tÿg, ã tÿ ūn jagägtar ag mÿ vin jé, jänkamy ti. Kÿ ã tóg kanhkă tá tû mág nÿ sir. Kar kätig nÿ, ã tÿ inh mré tÿg jé,” he tóg, Jesus ti. ²² Kÿ tóg ti mÿ vĕnhmÿ tÿ, Jesus vÿ ti. Kÿ tóg fe kaj tÿ mÿ sir, ti tû e nÿn kÿ.

²³ Kÿ Jesus tóg vĕnh pénñ évănh kÿ ã mré mÿ tÿ ag mÿ ke mÿ sir. “Jagy ti nÿ, ūn rico tÿ Topë tÿ tÿ ëg pâ'i nÿ venh ke ti,” he tóg. ²⁴ Kÿ ti vÿ tóg ti mré mÿ tÿ ag mÿ e tÿ. Hă ra Jesus tóg ag mÿ ke män mÿ. “Inh krë,” he tóg. “Jagy tăvÿ ti nÿ mÿr, Topë tÿ tÿ ëg pâ'i nÿ venh ke ti,” he tóg. ²⁵ “Cavalo pâññ sór vÿ préj nor fññ kutë tû nÿ,” he tóg. “Ti tÿ fññ kutë há nÿn ra tóg ver jagy tÿ vÿ, ūn rico tÿ Topë tÿ tÿ ëg pâ'i nÿ venh ke ti,” he tóg.

²⁶ Kÿ tóg ag mÿ e (pë) tăvÿ tÿ. “Kÿ ū hÿn kren ke tû pë nÿ,” he ag tóg, jagnë mÿ.

²⁷ Kÿ Jesus tóg ag ki évănh kÿ ag mÿ: “ëprâ ke ag vÿ vĕnh krenkren han ki kagfïg nÿtÿ,” he mÿ. “Ag jăvo Topë tóg ëg krenkren han ki kanhró nÿ,” he tóg. “Topë hă tóg nén kar han ke ki kanhró nÿ inhhâ,” he tóg, Jesus ti.

²⁸ Kÿ Pedro tóg ti mÿ: “ha vé,” he mÿ. “Êg tÿ nén ū kar ré kÿ ëg tóg ã mré mÿ mÿ,” he tóg ti mÿ.

²⁹ Kÿ Jesus tóg ag mÿ ke män mÿ. “Sÿ ke há vÿ, hă kÿ sóg tó mÿ,” he tóg mÿ. “Ü tóg kej  n isugr  n ã jam   ré kÿ tÿ mÿ, ã j  vy ré kÿ tÿ mÿ, ti k  ke, ti ve, ti m  nh, ti panh, ti kr  , ti jap   ré kÿ tÿ mÿ gé, isugr  n, vĕnh vÿ s  r tugr  n,” he t  g. ³⁰ “  n vÿ t  g sir vĕnh kato ū tÿ 100 (ke) venh ke mÿ, ūri hă ra, hă vÿ:   m   kar, he mÿ, j  vy kar, k  ke kar, ve kar, m  nh kar,   p  y kar ve j   t  g ke mÿ. Hă ra ag t  g ti v  g k  n  n ke mÿ gé. Kar kÿ t  g v  h   sir r  r kr  y ja t   venh ke mÿ gé,” he t  g. ³¹ “Jăvo tag ki ūn m  g ū tÿ t   ūn k  sir n  t  nh ke v  , t  re kÿ, kÿ tag ki ūn k  sir ū tÿ t   ūn m  g n  t  nh ke v  ,” he t  g, Jesus ti.

Jesus tÿ ã jagtar ke t   m  n

(Mt 20.17-19; Lc 18.31-34)

³² Kar kÿ ag t  g mÿ nÿ sir, Jerusalém ra, Jesus mr   mÿ tÿ ag, kÿ Jesus t  g ag j  m   tÿ nÿ. Hă ra t  g ag mÿ e tÿ, ti n  n mÿ ag t  g m  m  g mÿ sir, ag tÿ Jerusalém ra m  n kÿ. Kÿ Jesus t  g ū tÿ 12 (ke) ag mÿ v  nh k  m  n m  n mÿ, vyr mÿ. Ti tÿ ag mÿ ã tÿ n  n venh ke   n t   m  n s  r v  . ³³ Kÿ t  g ag mÿ: “ha vé, Jerusalém ra ëg t  g mÿ mÿ,” he mÿ. “  pr   ke fi k  sin   n vÿ jagtar ke mÿ. Inh hă v  .   n kÿ Top   t   ki r  r t   to p  i ag t  g ag tÿ is   n  n han s  r mÿ   n han ke mÿ, Top   v   to professor ag ke gé,” he t  g. “Ag tÿ iso: ter j   t  g ke mÿ, henh ke v  ,” he t  g. “Kar kÿ ag t  g f  g ag mÿ inh f  g ke mÿ,” he t  g. ³⁴ “Kÿ   n ag tÿ iso é henh ke v  , iso sug ke v  , inh mr  nmr  n ke v   gé, is  n ke v   gé. Kar kur   t  gt   ki sóg hă ra r  r m  n mÿ sir,” he t  g, Jesus ti.

Tiago mr   Jo  o tÿ tÿ p  i j  sor

(Mt 20.20-28)

³⁵ Kÿ Tiago mr   Jo  o ag t  g ti kuk  m mÿ mÿ, Zebedeu kr   ag. “Senhor,” he ag t  g ti mÿ. “Êg mÿ ëg tÿ n  n to v   tag ti han,” he ag t  g, Jesus mÿ.

³⁶ Kÿ t  g ag mÿ: “ne n  , s   ãjag mÿ han ke t  ?” he mÿ.

³⁷ Kÿ ag t  g ti mÿ: “kej  n ã t  g tÿ p  i n  nh mÿ,” he mÿ. “Kÿ s   ã p  gja t   n  nh h   t  g t   v  ,” he t  g, jo ū t  g: “s   ã jak  nh t   n  nh h   t  g t   v  ,” he mÿ gé. “Êg tÿ ã r   hă n  t  nh h   t  g t   v  , ã tÿ t   p  i n  n kÿ,” he ag t  g ti mÿ.

³⁸ Hă ra Jesus t  g ag mÿ: “  jag tÿ n  n to v   m   ki kagf  g   jag t  g n  t  ,” he mÿ. “  jag mÿ inh ri k  n jagtar s  r mÿ?” he t  g. “  jag mÿ   jag jagtar jagy tag to kr  nh kenh ke t   n   v  ?” he t  g.

³⁹ Kÿ ag tóg ti mÿ: “hÿ, ke je ēg tóg ke mû,” he mû. Hâ ra Jesus tóg ag mÿ: “hÿ, jagtar je ājag tóg ke mû, inh ri kén,” he mû. “Vësyrénh jé ājag tóg ke mû, inh ri kén,” he tóg.

⁴⁰ “Hâ ra isû tû v , s y ājag mÿ: hej, he ti,” he tóg. “Ha inh p gja t  n , henh ke t  sóg n ,” he t g. “Ha inh jak nh t  n , henh ke t  sóg n  gé,” he t g. “Is t  v .  t y inh r  n t nh ke v ,” he t g.

⁴¹ H  ra  t y 10 (ke) ag t g m g m , k y ag t g ag to j  m , Jo o mr  Tiago to.

⁴² K y Jesus t g ag j  pr r k n m , k y t g ag m  k m n m . “F g ag p 'i ag jykre ki kanhr   jag t g n t ,” he t g. “V nh kar j gn g ag t g t , k y ag m g ag t g v nh kar m : kemn , ke t g n , he t , v  tar han k y,” he t g. ⁴³ “Ag ri ke han t g n .  jag m  t   n m g n t  s r m ’? K y t y jagn  camarada ri ke n t mn , jagn  t  ki r r k y.” ⁴⁴  jag m  t  p 'i n t  s r m ’? K y jagn  kr m ke n t mn , t   n k s r n t mn . ⁴⁵ H  k y s g camarada t  n  gé,” he t g. “S y t y camarada n  j  s g k t g, s y ājag ki r r j . T y s g  pr  ke fi k sin n . H  k y s g v nh kar jagfy ter ke m , s y ag k renkren han j ,” he t g, Jesus ti.

 n kyv  t y h  he

(Mt 20.29-34; Lc 18.35-43)

⁴⁶ Kej n ag t g  m  t y Jericó tá junjun m . Ag t y Jerusalém ra m  v . Kar k y t g Jericó ki kut  m  gé, Jesus ti. Ti mr  m  t  ag t g ti mr  m  m , v nh e kar ag ke gé. H  ra Bartimeu t g  pr y kri n  n . Kyv  ti n , h  k y t g  m n f r kri n  k y: “inh m  n n  n m,” he n gt , Timeu k sin tag ti. ⁴⁷  n t g Jesus t y  pr y jagma t g m g m  sir, Nazaré t  Jesus ti. K y t g pr r m  sir. “!..Jesus’..!” he t g. “!..Davi k sin’..!..!..Ijag gt n ra..!” he t g.

⁴⁸ H  ra ag t g ti to j g j  m . “M k a n  n ,” he ag t g ti m . H  ra t g pr r m n’, pr r m n’, he m . “!..Davi k sin’..!” he t g. “!..Ijag gt n ra..!” he t g.

⁴⁹ K y Jesus t g ti to kr g he m . K y t g ti j  pr r’ he m  sir. K y ag t g  n kyv   n j  pr r m  sir. “  fe t y h  hé, j g ra,   j  pr r t g m ,” he ag t g ti m . ⁵⁰ K y t g   palit  f n k y j gn  m  sir, Jesus to t g t  m  sir.

⁵¹ K y Jesus t g ti m : “inh  t y h  ri kenh ke?” he m . K y  n kyv  t g: “Senhor,” he m . “S y venh h  t g t ,” he t g. ⁵² K y Jesus t g ti m : “hej,” he m . “  t y h  henh ke n  ha,” he t g. “  t y inh ki r  k y   h  henh ke m ,” he t g. K y t g v s m r  v nh h  he m  sir, k y t g ti n n t  m  sir,  pr y jagma.

11

Jesus t y Jerusalém t  jun

(Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Jo 12.12-19)

¹ V h  ag t g cidade t y Jerusal m kak  t  n t . K y ag t g  m  t y Betânia t  junjun v n m ,  m  t y Betfag  t , kr  t y Oliveiras t  ke gé. K y Jesus t g   mr  m  t  r gre ag j gn g m , ag t y  m   n ra m  j . ² “Ha  m   n ra m j g,” he t g, “ g jo  m   n  n ra.  jag t  t  jun k y  jag t g burrica fi kr  venh ke m . Se k y t g j ,” he t g. “  v  ver ti kri n  ja t  n ,” he t g. “Ti kav n k y ti p re k m n ,” he t g. ³ “H n ri ke m n ag t g  jag m :  jag t  ne j  ti kyv n n ? henh m . K y ag m :  g Senhor t g ti ve s i han s r m , hemn . K anhmar t g ti j n  m n m , hemn ,” he t g ag m , Jesus ti.

⁴ K y ag t g m  m  sir. Burrica kr  v g ag t g m , j nk  r  t g se k y j ,  m n kri. K y ag t g ti kav g m  sir.

⁵ K y ag t g ag m  ke m . “ jag t  ne j  burrica s i kyv n n ?” he ag t g ag m .

⁶ K y ag t g Jesus t y  jag m  n n t  ja  n ti t  m , k y ag t g: “ha ma m j g ge,” he m .

⁷ K y ag t g burrica kr  ma m  m  sir, Jesus to.  jag kur t  ag t g ti kri kug n m  sir, jumento s i  n kri, k y t g kri n  m  sir, Jesus ti. ⁸ K y v nh kar t g  jag kur kug n m  sir,  pr y kri, jo   ag t g ka f j kr g m  gé,  p y t , ti jo v v m j . ⁹ K y   ag t g ti j m  m  m , jo   ag t g ti n n m  m .  n ag t g pr npr r m  sir. “!..Viva..!” he ag t g, “!..p 'i v   g t  jun,  g Senhor m g t  ti j n n k y..! ¹⁰ !..S r t v  t g t ..! .. g p 'i v  m r,  g j g j g t  Davi ri k n..! ..Top  t g k t g,  t y kynhm  n   n t , viva..!” he ag t g m , pr npr r k y.

¹¹ Kŷ tóg Jerusalém ra rã mû sir, Jesus ti. Topẽ jo ïn ra tóg rã mû sir. Nén kar ki ēvãnh kar tóg Betânia ra tíg mân mû, ū tý 12 (ke) ag mré, râké ra.

*Ka tý figueira
(Mt 21.18-19)*

¹² Tý vaj kŷ, ag tý Betânia tá kâmû kŷ tóg kókîr mû, Jesus ti. ¹³ Hâ ra tóg ka tý figueira féj vég mû sir, tâtá. Kŷ tóg to tî mû sir, ti kanê ko jé. Tá jun kŷ tóg vég mû, hâ ra tóg féj tâvî jé. Ti kanêñ ke pétêm tû tóg nî ver. ¹⁴ Kŷ tóg ka tý figueira mŷ: “ú tóg ã kanê ko mân ke tû nî ha,” he mû. Hâ ra ti mré mû tî ag tóg ti vî mëg mû.

*Jesus tý Topẽ jo ïn krêm ag pan
(Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Jo 2.13-22)*

¹⁵ Kŷ ag tóg mû mân kŷ Jerusalém tá junjun mû sir. Topẽ jo ïn ra tóg rã mû sir, Jesus ti, kŷ tóg tá ag pan kân mû sir, nén ū vender he tî ag, nén ū comprar he tî ag ke gé. Topẽ jo ïn krêm ag tóg negociar he tî, jânkamy trocar he tî ag ke gé. Ag mesa tý tóg vyryñ ke mû, Jesus ti. Sórág vender he tî ag nîgnî jafâ tý tóg vyryñ ke mû gé sir. ¹⁶ Kŷ tóg ag tý Topẽ jo ïn fin nén gé mû kamëg mû gé sir. ¹⁷ Kŷ tóg ag kanhrân kŷ ag mŷ: “Topẽ vî rá to jykrén nî,” he mû. “Inh ïn jiji vý: naçao kar mŷ Topẽ mré vî jafâ, he mû, he tóg, Topẽ vî rá ki,” he tóg, Jesus ti. “Hâ ra ãjag tóg Topẽ mré vî jafâ tag krêm nén kar pigju(g) mûgtî, kŷ tóg bandido ag jamâ ri ke nî,” he tóg. Ag pan kŷ tóg ke mû, Jesus ti.

¹⁸ Hâ ra Topẽ tû ki rîr tî to pâ'i ag vý Jesus vî mëg mû, Topẽ vî to professor ag ke gé. Kŷ ag tóg: “éeg hýn ti tý hën ri kenh ke mû’?” he mû, “éeg tý ti tý tû' he jé?” he ag tóg mû. Hâ ra ag tóg ti kamëg mû. Vênh kar mŷ tóg há tî, ti tý ag kanhrân kŷ. Hâ kŷ ag tóg ti vög tû nî.

¹⁹ Kutyg kŷ ag tóg cidade mág ki pa mân mû sir, Jesus ti, ti mré mû tî ag ke gé.

*Ka tý figueira tóg
(Mt 21.20-22)*

²⁰ Tý vaj kŷ ag tóg cidade ra mû mân mû sir. Mû kŷ ag tóg sir ka tý figueira ên vég mû, hâ ra tóg tóg ja nî, ti jâre mré hâ.

²¹ Kŷ Pedro tóg Jesus vî ki jykrén kŷ ti mŷ: “ha vé, Senhor,” he mû. “Ã vî ja ên hâ vê,” he tóg. “Ã tý ka to vî kónan ên vý tóg ja nî, ka tý figueira ên ti,” he tóg.

²² Kŷ Jesus tóg ag mŷ: “Topẽ ki ge pê han nî,” he mû. ²³ “Sý ke há vê, hâ kŷ sóg tó mû: kején ãjag tóg krí tag ti mŷ: ha goj nig ki kutê, henh ke mû. Kŷ tóg ki kutênh mû, pânónh ti, ãjag tý ãjag fe tý: ti mŷ ki kutênh mû vý? he tû nîn kŷ,” he tóg. “Inh vî han jé tóg ke mû, pânónh ti, hemnî, kŷ tóg kutênh ke mû, ha vemnî,” he tóg, Jesus ti. ²⁴ “Hâ kŷ sóg ãjag mŷ ke mû,” he tóg. “Ãjag tý Topẽ mŷ nén ū to vî kŷ to: han jé tóg ke mû, Topẽ ti, hemnî, kŷ ãjag tóg venh ke mû sir, ãjag tý ti mŷ nén ū to vî mû ti,” he tóg. ²⁵ “Ãjag tý kején Topẽ mré vî jê ra ū tý ãjag to jû mû ên tý ti mŷ vênh pâte fón nî,” he tóg. “Ãjag tý gen kŷ tóg ãjag mŷ vênh pâte fón ke mû gé, éeg jóg mág ti,” he tóg. “Ãjag tý ti vî mranh mû ra tóg vênh kato ãjag mŷ vênh pâte fón ke mû, ū tý kanhkâ tá nî ti, ãjag tý ãjag mré ke ag mŷ vênh pâte fón kŷ,” he tóg. ²⁶ “Ãjag tý hâ ra ag mŷ vênh pâte fón tû nîn kŷ éeg jóg mág vý vênh kato ãjag mŷ vênh pâte fón ke tû nî gé, ū tý kanhkâ tá nî ti,” he tóg, Jesus ti.

*Jesus tý ū tý ã jênêg mû tó tûg
(Mt 21.23-27; Lc 20.1-8)*

²⁷ Kŷ ag tóg mû mân kŷ Jerusalém tá junjun mân mû sir. Topẽ jo ïn tá tóg êvãnh tî mû, Jesus ti. Kŷ Topẽ tû ki rîr tî to pâ'i ag tóg ti venh kâmû mû, Topẽ vî to professor ag ke gé, kófa ag ke gé. ²⁸ “Ú ný ã mŷ: tag han nî, hé?” he ag tóg, ti mŷ. “Ú ný ã jênê?” he ag tóg.

²⁹ Kŷ Jesus tóg ag mŷ: “ãjag ki sóg jêmênh ke mû gé, vênh kato,” he mû. “Ãjag tý inh mŷ tó há han kŷ sóg ãjag mŷ ū tý inh jênêg mû tónh ke mû gé,” he tóg. ³⁰ “João vý ag kygpég tî ja nîgtî. Ti mŷ kanhkâ tá vênh jykre han, ãjag mŷ, eprâ ke jykre vó? Ú ný ti jênê?” he tóg ag mŷ, Jesus ti. “Inh mŷ tó,” he tóg.

³¹ Kÿ ag tóg jagnë mré to jykrén mû. “Êg tÿ ti mÿ: Topë tÿ ti jenë ja vë, hen kÿ tóg êg mÿ: äjag tÿ ne jé ti vï kri fig tû ja nï në? henh ke mû,” he ag tóg jagnë mÿ. ³² “Êg tÿ hã ra ti mÿ: êprã ke jykre ja vë, hen kÿ tóg vênhmÿ nÿ gé,” he ag tóg, ag tÿ vênh kar kamëg kÿ. Vênh kar tóg João to: “Topë vï tó tî pë vë,” he tî. ³³ Hâ kÿ ag tóg Jesus mÿ: “êg pi(jé) ki kanhró nÿtî!”, he mû. Ón kÿ ag tóg ke mû. Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “kÿ sóg äjag mÿ tónh ke tû nï gé, û tÿ inh jenëg mû ti,” he mû. Â kato tê mû ag mÿ tóg ke mû.

12

Un camarada kórég ag to comparação

(Mt 21.33-46; Lc 20.9-19)

¹ Kÿ Jesus tóg ag kanhrân kÿ (tóg) ag mÿ comparação û han mû sir, kÿ tóg: “kejën û tóg nÿtî,” he mû. “Nén kanë tÿ uva krân ja tóg nÿtî,” he tóg. “Pénin tóg rón ja nï, kâki tóg küm ja nÿtî, uva jëgmí jafâ han jé. Ki tóg pâjô han ja nï gé, kÿ tóg û tÿ ki rîr tî ag mÿ ré kÿ tig ja nï, ga û ra. Ag mré tóg jykrén ja nï, ag tÿ ti mré êkré ên kanë vênh kápam jé,” he tóg, Jesus ti. ² “Ti tÿ kejën kanën kÿ tóg ag mÿ ã camarada û jenëg mû, ti tû ki rîr tî ag mÿ, ag tÿ ti mÿ vênh kápam jé, uva ti.

³ Hâ ra ag tóg ti kâgmíg mû sir, ti mränmrän ag tóg mû sir, kÿ ag tóg ti mÿ: “ha tig,” he mû sir, ti mÿ néñ û nïm më kâ. ⁴ Kÿ tóg ag mÿ ã camarada û jenë mân mû gé sir, kÿ ag tóg ti krí ki tânh mû sir, ti to é he ag tóg mû sir. ⁵ Kÿ tóg ag mÿ û jenë mân mû gé sir, hâ ra ag tóg ti téñ mû gé sir. Ti camarada kar to ag tóg jû mû, û mränmrän ag tóg, û téñ ag tóg.

⁶ Kÿ hâ ra û tóg kén mû, hâ ra ti kósin vë, ti fe pë vë hâ ra. Kÿ tóg vâhâ ag mÿ ti jenëg mû sir. “Hêñ ri ke mûn ag inh kósin kamëg mû,” he tóg, hâ kÿ tóg ti jenëg mû.

⁷ Ti tÿ tá jun kÿ ag tóg ti to jykrén mû, jagnë mré. “Kejën êkré kar vÿ tÿ ti tû nïnh mû, ha vemnî,” he ag tóg ti to. “Mû nÿ, ti téñ jé, ti tû tag tÿ tÿ êg tû nÿnh jé,” he ag tóg, jagnë mÿ. ⁸ Kÿ ag tóg ti kâgmí kÿ ti téñ mû sir, ró mâtá ag tóg ti fón mû sir,” he tóg, Jesus ti.

⁹ “Kÿ êkré tÿ tûn mû ên hë ri kenh ke mû?” he tóg. “Jun jé tóg ke mû, ã camarada ag kâgtén jé. Kÿ tóg êkré ki rîr tî û ag mÿ finh ke mû, ti tû ti,” he tóg. Jesus ti, ag mÿ comparação han kÿ.

¹⁰ Kÿ tóg ag mÿ: “Topë vï rá tag to jykrén nï, ha më,” he mû. “Pó tÿ ïn han jafâ fón ag tóg, pó tÿ ïn han tî ag. Ag mÿ tóg kórég ja nï, pó ên ti. Hâ ra Topë tóg po ên hâ tÿ ïn nûna han mû. ¹¹ Êg Senhor mág tÿ há vë, hâ kÿ tóg êg mÿ e tî, êg tÿ ven kÿ, he tóg, Topë vï tÿ rán kÿ nï ki,” he tóg ag mÿ, Jesus ti. Ti tÿ ã kato vâsânsân mû ag mÿ vênh kâmén hâ vë.

¹² Kÿ ag tóg ki kanhró nÿtî, ti tÿ ag kato vï mû ti. Hâ kÿ ag tóg ti se sôr mû, hâ ra ag tóg vênh e ên kamëg mû, kÿ ag tóg ti ség tû nï ha. Kÿ ag tóg sir mû mû, ti ré kÿ.

Êg tÿ imposto kajâm ke

(Mt 22.15-22; Lc 20.20-26)

¹³ Hâ ra ag tóg ti to û ag jégnëg mû sir, Fariseu û ag, Herodes mré ke û ag ke gé, ag tÿ ti vï to ti se jé, Jesus ti. ¹⁴ Ag tÿ ti tá junjun kÿ ag tóg ti mÿ: “Senhor,” he mû. “Ã jykre kuryj nïn ki kanhró êg tóg nÿtî,” he ag tóg, ón kÿ. “Vênh jykre pir hâ han ã tóg tî, vênh kar mÿ. Kÿ ag ve tóg ã mÿ tÿ nén û tû nï. Hâ kÿ ã tóg Topë jamîn to, Topë japyr to ã tóg êg kanhrân há han tî,” he ag tóg, ón kÿ, Jesus mÿ. “Mÿ há nÿ”, êg tÿ governo mÿ jânkamy nîm ke ti!, imposto kajâm ke ti? ¹⁵ Êg mÿ hýn nîm mû', vó mÿ vó?” he ag tóg.

Hâ ra Jesus tóg ki kanhró nï, ag jykre régre nÿtîn ki. Kÿ tóg ag mÿ: “äjag ne tóg ón kÿ inh ki jémë sôr mû”, he mû. “Inh mÿ jânkamy jun, sÿ ve jé,” he tóg. ¹⁶ Kÿ ag tóg ti mÿ û jun mû sir. Kÿ tóg: “û jiji nÿ kâ nï?” he mû. “Û kâggrá nÿ kâ nï?” he tóg. Kÿ ag tóg ti mÿ: “pâ'i mág tÿ imperador kâggrá vë,” he mû.

¹⁷ Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “kÿ pâ'i mág mÿ ti tû nîmnî, hâ ra Topë mÿ ti tû nîmnî gé,” he mû. Kÿ ti vï tóg ag mÿ e tî. Ag tÿ néñ û to ti se sôr mû vég tû ag tóg nï.

Êg tÿ êg ter ja tá vyn kenh ke

(Mt 22.23-33; Lc 20.27-40)

¹⁸ Kÿ Saduceu ag tóg ti tá junjun mû gé, ti ki jêmë jó. Hâ ra Saduceu ag tóg: êg ter ja tá êg výn kenh ke tû nî,” he tî. Kÿ ag tóg Jesus tá jun kÿ ti mÿ: ¹⁹ “Senhor,” he mû gé. “Moisés tóg êg mÿ tag tó ja nî, êg tý tý jykre nýtî jó,” he ag tóg. “Êg mÿ tóg: ã régre tý ã krê tû ra ter kÿ, ã tý ti prû fi tý prûg ke vê, he mû. Æ tý ã régre mÿ ã krê han ke vê, fi ki, he ja tóg nî, Moisés ti,” he ag tóg, Jesus mÿ, Saduceu ag. ²⁰ “Kÿ ū tý jagné mré pafa ja tý 7 (ke) ag vý nýtî ja nýgtî,” he ag tóg. “Ag kâke tóg prûg mû, hâ ra tóg ã kósin tû ra ter mû sir,” he ag tóg. ²¹ “Kÿ ti jâvy tóg fi tý prûg mû, hâ ra tóg ã kósin tû ra ter mû gé sir. Kÿ ti jâvy ū vý fi tý prûg mû gé,” he ag tóg. ²² “Hâ ra ag kar tóg fi kósin tû ra kâgter kân mû sir, ag kâke ti nón, ū tý 7 (ke) ên ag. Kején fi tóg vâhâ ter mû gé sir,” he ag tóg. ²³ “Kÿ fag kâgter ja tá výnvýn ke kÿ fi hýn mén tý 7 (ke) nýnh mû vê. Ag kar vý fi tý prûg ja nýtigti. Hâ kÿ tóg vênhmý ný, ag tý: rîr mân jó êg tóg ke mû, hen kÿ,” he ag tóg, Jesus ti mÿ, Saduceu ag.

²⁴ Hâ ra Jesus tóg ag mÿ: “âjag pi(jé) Topê vî tý rán kÿ nî ki kanhró nýtî,” he mû, “Topê jykre ki kagtiág âjag nýtî,” he tóg. “Hâ kÿ âjag tóg kygné ja nî,” he tóg ag mÿ. ²⁵ “Êg tý êg ter ja tá výn ke kÿ êg prûg ke tû nî, kÿ êg mén ke tû nî gé,” he tóg. “Topê tý jégné jafâ ri ke êg nýtî, kanhkâ tá,” he tóg. ²⁶ “Topê vî ū to jykrén nî, ti tý êg tý êg ter ja tá výn ke kâmén kÿ. Moisés tý rán ki tag tóg rán kÿ nî, Topê tý Moisés mÿ néen tó ja tag ti, vânh pûr kâmén jan ki,” he tóg. “Topê tóg ti mÿ: Abraão vý iso: Topê, he tî, he ja nî, Isaque ke gé, Jacó ke gé, he ja tóg nî, Topê ti. Kâgter ag huri, Abraão, Isaque, Jacó. Hâ ra Topê tóg: tý inh ag Topê nî, he ja nî, ag ter kar kÿ. ²⁷ Hâ kÿ ag tóg rînrîr nýtî mýr, Topê tý ū rînrîr nýtî ag hâ kri ke nîn kÿ,” he tóg, Jesus ti. “Hâ kÿ âjag tóg kygné tâvîn mû,” he tóg, Jesus ti, Saduceu ag mÿ.

Topê tý êg jyvén kâfór

(Mt 22.34-40; Lc 10.25-28)

²⁸ Hâ ra Topê vî to professor ū tóg tá jun mû gé sir. Kÿ tóg ag tý jagné mré vî mëg mû, Jesus tý Saduceu ag mÿ tó há han ja ên ti. Hâ kÿ tóg: “Topê tý êg jyvén tý hê ný hýn ti tý êg jyvén kar kâfór nýnh mû?” he mû, Jesus mÿ.

²⁹ Kÿ Jesus tóg ti mÿ: “û tý kâfór nýn hâ vê, hâ më,” he mû. “Ha më, povo tý Israel,” he tóg mû. “Êg pâ'i vý tý Topê nî, êg pâ'i vý tý ū pir nî,” he tóg. ³⁰ “Topê to, êg jóg mág to há tâvî nýtîmnî,” he tóg, “ti ki ge há han nî, ti to jykre pir nýtîmnî, krî pir, ti to tar nýtîmnî,” he tóg. ³¹ “Kÿ ti tý êg jyvén ū tóg hâ ri ke nî gé, hâ vý: âjag régre ki rîr nýtîmnî, âjag tý vênh ki rîr há han ri ke, he mû,” he tóg. “Ti tý êg jyvén ū pi(jé) tag kâfór nî,” he tóg, Jesus ti, Topê vî to professor ên mÿ.

³² Kÿ Topê vî to professor ên tóg ti mÿ: “ke tóg tî,” he mû. “Æ tý ke há vê. Pir ti nî, Topê ti, ū pi(jé) ti ri ke nî,” he tóg. ³³ “Êg jé ti to fe há nýtigti, êg jé ti to krî há nýtigti gé, jykre pir ke gé. Êg jé ti to tar nýtî gé. Êg jé êg régre ki rîr nýtî gé, êg tý vênh ki rîr há han ri ke. Hâ vý tóg néen kar kâfór nî,” he tóg. “Êg tý Topê mÿ néen ū pûn kâfór tóg nî, êg tý ti to há nýtî ên ti, êg tý ti mÿ néen ū tânh kâfór tóg nî gé,” he tóg, Topê vî to professor ên ti.

³⁴ Kÿ Jesus tóg ti tý tó há nî ve kÿ (tóg) ti mÿ: “néen ū sî tóg tû nî ver,” he mû, “ã tý Topê tý tý êg pâ'i nî venh ke jé,” he tóg. Kar kÿ ū tóg Jesus ki jêmë mân tû nî sir. Ti kamëg ag tóg mû sir, hâ kÿ ag tóg ti ki jêmë mân tû nî sir.

Cristo tý tý Davi kósin nî

(Mt 22.41-46; Lc 20.41-44)

³⁵ Kÿ Jesus tóg Topê jo ïn krêm ag kanhrân jó ag ki jêmëg mû. “Topê vî to professor ag tý ne jó: Cristo vý tý Davi kósin nî, he nê?” he tóg ag mÿ. ³⁶ “Davi vý Cristo tó ja nî, Topê kupriág tý ti krîn kÿ, kÿ tóg: êg jóg mág tý Topê vý inh Senhor mÿ tag tó ja nî, hâ kÿ tóg: “nî ra ver, inh pêgja tá,” he ja nî. “Sý ã kato väsânsân mû ag tý ã krêm vin ke vê, kÿ ag sigse vê sir. Tag jâvânh nî ver,” he ja ti nî, Topê ti, inh Senhor mÿ, he ja tóg nî, Davi ti,” he tóg ag mÿ, Jesus ti. ³⁷ “Hâ kÿ Davi tóg Cristo to: inh Senhor vê, he tî. Ti tý tý ti kósin nî ra ti kósin mÿ tý ti kri ke nýnh mû vê?” he tóg, Jesus ti. Hâ ra ag tóg ti mÿ tó tûg. Ag tý ne tónh ke tóg tû tî, ti kato väsânsân mû ag mÿ. Hâ ra vênh kar mÿ ti vî tag tóg hâ ný.

*Ón kÿ Top  v  to professor ag t y jagtar ke
(Mt 23.1-36; Lc 20.45-47)*

³⁸ K  Jesus t g ag kanhr n k : “ n k  Top  v  to professor ag kam g n ,” he m . “Kur t j r nh ka(m ) ag n t ,” he t g. “K  v nh kar t y ag m :  m  h ? he k  t g ag m  s r t , ag t y cidade kuju k m  m n k ,” he t g. ³⁹ “ g t y v nh kanhr n jaf  kr m ag t g v nh k p m k  n t gt , festa ki ag t g j n v n t , ag t y t y p 'i n t n k ,” he t g. ⁴⁰ “H  ra ag t g  n m n ter ja fag t u m n k n t . Fag t u m n k n k  ag t g  n k  Top  mr  v  m g han m gt ,  g t y ag to:  n h  v  t y ag n t , he j ,” he t g. “H  to ag v s r nh m g t v  han ke m ,” he t g, Jesus ti.

* n jagtar fi t y  t u vin k n
(Lc 21.1-4)*

⁴¹ K  Jesus t g kej n Top  m  j nk my vin jaf  kato n  m . K  t g ag t y k ki n n vin m  v g m  sir.  n rico ag t g j nk my m g t y k ki vin m . ⁴² K   n jagtar fi t  jun m  g ,  n m n ter ja fi. H  ra fi t g j nk my k s r nh h  vin m  sir, h  v : 1 centavo, he m .

⁴³ K  Jesus t g   mr  m  t  ag j  pr r m  sir, k  t g ag m : “ve ra ha,” he m . “ n rico t y vin k f r han fi t g, fi t u s (h ) ra. T y n n  t u fi t g n , fi m n v  hur ter. ⁴⁴ K  fi t g  t u vin k n ja n , fi j n mr  h . J vo  n rico ag v   j g t u ke h  t y Top  m  vin m g t . H  ki fi t g ag t y n m k f r han, fi t y n m s  p  han m  ra. Ki h  s g t  m  m r,” he t g, Jesus ti.

13

*Ag t y Top  jo  n k k n ke
(Mt 24.1-2; Lc 21.5-6)*

¹ K  Jesus t g Top  jo  n t  k k t  m  sir. Re t  ti mr  t   t g ti m : “ve ra ha, Senhor,” he m . “P  s nv  t y t g h  n t , k  t g s (nvč) t v  n t ,  n ti,” he t g, Top  jo  n to.

² H  ra Jesus t g ti m : “ m   n m g tag ti vigvég m ?” he m . “Kej n  p  t y jagn  kaf n m n ke t u n ,” he t g. “Ag r nhr j k n ke v ,” he t g Jesus ti.

*V nh jag gtar to r 
(Mt 24.3-14; Lc 21.7-19)*

³ Kar k  Jesus t g kr  t y Oliveiras ra t g k  t  n  n  sir, Top  jo  n kak m. K  ag t g ag pin k  ti m  ke m , Pedro, Tiago, Jo o, André ke g . ⁴ “ g m  ti kur  ti t ,” he ag t g ti m . “ g ne ve k  ti kur  ki kanhr  n t n m ? Kur  t y h  ki  g h n n n kar tag venh ke m ?” he ag t g ti m .

⁵ K  Jesus t g ag m  k m n m  sir. “Ker    j g lograr h  h !” he t g. ⁶ “Cristo v  t y inh n ,” he j  ag t g ke m , ijiji t  k .  t y h n ri ke ag t g tag t n h  m , k   t y h n ri ke ag t g ag v  k i n m ke m ,” he t g. ⁷ “V nh g nh to v me m  j   j g t g ke m , tag ki v nh g nh ke to, kuvar h  t  v nh g nh to ke g . To j r n ke t g n  h  ra. V nh g nh enh ke v . H  ra kur  t y  egno to h  ke v  ver,” he t g. ⁸ “Na o ag t y jagn  kato t gt n ke v . P l i kr m ke ag t y p 'i   kr m ke ag to j nh ke v  g . K  ga t y ragrag ke t y h n ri ke han ke v  g ,  m  t y h n ri ke ki. V j n t y t u’ henh ke v  g . H  ra  j g jag gtar ke v nh ven v n v  ver,” he t g, Jesus ti.

⁹ “ j g kan  n m n ,” he t g. “ j g j v n tar han j  ag t g ke m , p l i ag, v nh kanhr n jaf  kr m.  j g mr nmr n j  ag t g ke m .  j g j  pr r j  ag t g ke m , p 'i m g t y  j g ve j , p 'i m g kar ti, isug n,  j g t y p 'i ag m  inh v  tuft  j ,” he t g. ¹⁰ “K  inh k t g ke to h  povo kar v  inh v  s r m nh ke m ,” he t g. ¹¹ “Ag t y v h  sir  j g sigse k ,  j g g  k m  j , k   j g t y n n t n ke m  to j kr n t g n , k  jatu' hemn . Ag t y  j g ki j m n k   j g t g t n ke m , Top  kupr g t y  j g n gr g ki v  m   n ti,” he t g. “ j g t y t u v  sir, ti t y t o v  sir,” he t g. ¹² “ v  t g   r g re senh ke m , ti ter j ,  n k ,” he t g. “K   panh t g   k sin senh ke m  g , ti ter j ,” he t g. “K   kr   n t g   han m  fag

sigsenh ke mū gé, fag kāgtén jé,” he tóg. ¹³ “Vēnh kar vý tóg ājag to vĩ kónän ke mū gé, inh jiji tugrīn,” he tóg. “Hā ra ū tý isovānh ke tū (pē) ēn kren ke vē,” he tóg.

Vēsyrénh mág ke

(Mt 24.15-28; Lc 21.20-24)

¹⁴ Ký Jesus tóg ag mý: “kejēn ājag tóg vāhā ājag tý néñ ū kamēg tĩ ēn venh ke mū,” he mū, “ēg kavéh mū ēn ti,” he tóg. “Topē vĩ tó tĩ tý Daniel vý ti tó ja nígtí. Ti jéñh ke tū tá tóg jéñh mū,” he tóg. Ū tý to ke mū ēn jé ki kanhró nī. “Ký Judéia ki ke kar ag jé vēnh pigjunh mūjēg, pānónh ra, fag mré hā,” he tóg. ¹⁵ “Ū tý re tā nī ēn jé kāra rā tūg nī, ti īn ki, ti tū mān jé. ¹⁶ Ký ū tý ājapý tā jé ēn jé výn ke tūg nī gé, ti kur mān jé,” he tóg. ¹⁷ “Un kufy fag tý vēsyrénh ke vē, kurā ēn kā, ū tý gír pygfām mū fag ke gé,” he tóg. ¹⁸ “Topē mré vīmnī, ti tý kusa kā vēnh ven tū nī jé. ¹⁹ Vēsyrénh tý ge ve ja tū ēg nýtí, Topē tý ēg mundo han jan ki. Ký ēg ge venh ke tū nī gé, kar ký,” he tóg. ²⁰ “Ēg tý kurā ki vēsyrénh ke mū ēn vý e nýtīnh mū vē, hā ra tóg térem ký nýtī nī, Topē tý ūn kuprēg ja ēn ag tugrīn. Ti tý térem tū nī (mū) ra ū vý kren ke tū nī vē, ag vēsyrénh ēn to,” he tóg.

²¹ “Ký ū tý ājag mý: ha vé, Cristo vý tag kā jé nī, he mū ra kri fig tūg nī, ti tý: tātā ti jé nī, he mū ra,” he tóg. ²² “Ón ký Cristo vý vēnh venven ke mū, ón ký Topē vĩ tó tĩ ag ke gé. Ón ký milagre hyn han jé ag tóg ke mū, milagre tý hēn ri ke ti, ón ký Cristo ēn ag. Ag tý vēnh kar krīn kónän sór vē, ag tý kygnē jé, Topē tý ūn kuprēg ja ēn ag mré hā, hēn ri ke mūn. ²³ Ha vé, sý ājag mý tó kān vē, ti kutēnh ke to hā,” he tóg, Jesus ti.

Topē kósín kātīg mān ke

(Mt 24.29-31; Lc 21.25-28)

²⁴ “Hā ra kurā ēn kā, vēsyrénh ēn kar ký rā vý nhyr ke mū, ký kysā vý jēngrē! he mān ke tū nī gé. ²⁵ Ký krīg vý vár ke mū gé, kanhkā krēm. Ēg tý kanhkā tā néñ vég tū kar ēn vý ragrag ke kān mū gé. ²⁶ Ký vāhā vēnh kar vý inh kātēre venh ke mū sir, kanhkā gógojagma, inh jykre tar (pē) nīn ký,” he tóg. “Tý sóg ēprā ke fi kósín nī mýr,” he tóg. “Inh ve vý kókov (pē) kātī mū,” he tóg. ²⁷ “Ký sóg sý jégnē jafā ag mý: ha mūjēg, henh ke mū, ag tý sý ūn kuprēg ja ag vēnhmān jé, ga kar tā, kanhkā fyr mī hā,” he tóg, Jesus ti.

Ka tý figueira to comparaçāo

(Mt 24.32-35; Lc 21.29-33)

²⁸ “Ka tý figueira to ki kanhrān nī, to comparaçāo han ký,” he tóg. “Ti pē tánh ký, ti féj tāg han ký tóg kakó tĩ sir, ēkré tygtánh kurā ti. ²⁹ Ri ke ti nī, ājag tý inh kātī mān ke kurā ki kanhró nýtīnh ke mū ti. Ājag tý sý ājag mý néñ tó mū tag ve ký tóg kakó tāvī tĩ ha, inh kātī mān ke ti,” he tóg. ³⁰ “Sý ke há vē, hā ký sóg tag tó mū, ha mē. Úri ūn rīnrīr mū ag tý néñ kar ēn venh ke vē, ag kāgter ke to hā,” he tóg. ³¹ “Kanhkā vý tū' henh ke mū, ga ti ke gé. Jāvo inh vĩ vý tū' henh ke tū nī,” he tóg, Jesus ti.

Jesus kātīg mān ke kurā

(Mt 24.36-44)

³² “Hā ra ū pi(jé) isý kurā ki kātīg mān ke ki kanhró nī', hora ēn ki ke gé!,” he tóg. “Topē tý jégnē jafā ag pi(jé) ki kanhró nýtī'. Inh pi(jé) ki kanhró nī gé!, isý tý Topē kósín ra,” he tóg. “Ēg jób mág hā vý ā pin ký ki kanhró nī, kurā kā néñ kutēnh ke mū ēn ki,” he tóg.

³³ “Ājag kanē vin han nī, vēnh rīnfig nī,” he tóg. “Topē mré vĩ, ājag tý ti kurā ki kātīg nýtīn ký,” he tóg. ³⁴ “Ū pasa ri ke vē,” he tóg. “Ā tý ā īn ki kutē ký tóg ā camarada ag mý: “ijo ki rīr,” he mū, “inh rānhrāj ki,” he tóg. Ký tóg ū tý jānkā ki rīr tĩ ēn mý: “ā kanē nīm han nī,” he mū gé. ³⁵ Hā ký sóg ājag mý: “ājag kanē nīm han nī,” he mū gé,” he tóg. “Ājag pi(jé) ti jun ke ki kanhró nýtī', īn tān ti!”, he tóg. “Hēn ri ke mūn tóg kutyg ke ra jun mū, hēn ri ke mūn tóg kutyg kuju ki jun mū, hēn ri ke mūn tóg galoy mū ra jun mū, hēn ri ke mūn tóg kusā ki jun mū,” he tóg. ³⁶ “Vēnh ki ēmēmnī, nūr tūg nī. Ājag tý ijāvānh tū ra sóg jun mū, vēsýmér,” he tóg, Jesus ti. ³⁷ “Vēnh kar mý sóg tó mū, sý ājag mý tó mū tag, hā vý: vēnh ki ēmēmnī, he mū,” he tóg, Jesus ti.

14

Ag tŷ Jesus tén sór

(Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Jo 11.45-53)

¹ Hā ra festa tŷ Páscoa kurā kâtá kurā tagtū v sir, pao jegja tu konh ke kat . Ky Top  tu ki rir ti ag tog Jesus vat nh ti se sor mu, v nh kar ty ti se v g tu ni j . Top  v  to professor mr  ag tog ti se sor mu g , ti t n j . ² H  ra ag tog: “festa tag to m j   g tog ke mu ver,” he mu. “ g ty festa ki ti se ky v nh g nh m g h n tog kut nh mu, ha vemn ,” he ag tog.

Maria fi tŷ Jesus g nh t g

(Mt 26.6-13; Jo 12.1-8)

³  n ki Jesus tog kej n  m t  ty Bet nia ta ni ni, Sim o  n kr m, v nh kaga ty lepra han ja  n  n kr m. Ti j g ni ra  fi tog ta jun mu, garrafa vyn k . P  ty alabastro ty tog h (r) ni, garrafa ti. Ti ki j  v t  tog ty n n kar t g ni, h  v : nardo, he mu. Nardo p  v , kaja e p ti ni, ger h   n ti. Garrafa  n m ranh fi tog mu, k  fi tog ti ki j   n ty Jesus g nh kri kugj g mu sir.

⁴ H  ra  ty ta n t  ag ki  u ag tog jagn  m : “fi ty ne j  n n kaja e tag kökün n ?” he mu. ⁵ “ g ty n n ger h  tag f n ke v  v , kaja h  to, j nk my ty h n ri ke to,” he ag tog. “ g ty  n jag gtar ag m y vin ke v  v ,” he ag tog. K y ag tog fi m y v  tar han mu sir.

⁶ H  ra Jesus tog ag m y: “fi m y v  t g,” he mu. “ jag ty ne j  fi fe kaj han n ?” he tog. “Inh ki fi krov ni, inh jykre ki,” he tog. ⁷ “ jag mrı s g n g s i han mu, j vo  n jag gtar mu ag v   jag mrı n t g m g han t ,” he tog. “Is g kar k  ag m y n mn ,  jag ty ag m y n n n m ke ti,” he tog. ⁸ “ t y n n han ke m n han fi tog huri,” he tog. “Inh k n fi tog huri, v nh kej t  inh f n ke to,” he tog. ⁹ “Ag ty v nh v  s r tug t  k  ag tog fi t y n n han m u tag ti t nhan ke m u g , k  v nh kar v y fi t y n n han m u tag m gm nh m u sir, ha vemn . Ki h  s g t  m u,” he tog, Jesus ti.

Ag tŷ Jesus vat nh ti k gm nh ke to jykrén

(Mt 26.14-16; Lc 22.3-6)

¹⁰ Kar k  Judas Iscariotes tog t i m u, Top  t u ki r r t i ag ra, ag mr  Jesus j nj n ke to jykrén j . H  ra  ty 12 (ke) ag ki  u v , Judas ti. ¹¹ Ag t y t i v  m k  t g ag m y s r t i sir. “ m y  g to j nk my vin m u,” he ag t g t i m y. H  k y t g: “inh h n h  ri k nh m u, ag t y t i k gm j ?” he m u, Judas t i.

Ag tŷ Páscoa ko m u

(Mt 26.17-25; Lc 22.7-14, 21-23; Jo 13.21-30)

¹² P o j gja t u konh ke kur  ve v  sir, cordeiro t nh ke kur  v  sir, Páscoa k . K y t i mr  m u t i ag t g Jesus m y: “ g h n h  t  a m y carneiro s i t nh m u,  g t y kon j ?” he m u. ¹³ K y t g  n r gre ag j gn g m u, t i mr  m u t i ag. K y t g ag m y: “ha  m t  m g ra m uj g,” he m u. “T   jag t g  u venh ke m u, goj vyn k  j   .  n n n m mn ,” he t g. ¹⁴ “Ti t y  n k ra r  k   n t n  n mr  v mn ,” he t g. “Ti m y tag t mn ,” he t g. “ g Senhor v  a m y v nh v  j n g m u, hemn . Ti t y a  n kr m Páscoa konh h  t g t i, t i mr  m u t i ag mr , hemn  t i m y,” he t g, Jesus t i. ¹⁵ “K y t g  jag m y ven ke m u, krogrog t y kynhm y n y  n t i,” he t g. “ h t i n . T  n n kar v y kynkar k  n t .  g n gja v y t a n t  g . T   g m y han n ,” he t g, t i mr  m u t i r gre ag m y.

¹⁶ K y ag t g m u m u sir,  m t  m g ra, k y ag t g sir v g m u, Jesus t y ag m y n n t o ja t i. K y ag t g v j n k n m u sir, ag t y cordeiro  n ko j .

¹⁷ R  pur kar k  Jesus t g  t y 12 (ke) ag mr  t i v  sir. ¹⁸ Ag j g m u j vo Jesus t g ag m y: “ jag k ki  t g inh vat nh t i inh kato v s ns n m u ag m y inh ven ke m u,” he m u. “Inh mr  j g m u  u v , ki h  s g t i m u,” he t g. ¹⁹ K y ag t g fe kaj’ he m u sir. Ti m y ag t g: “inh m y v ?” Inh m y v ?” he k n m u sir. ²⁰ H  ra t g ag m y: “ jag k   u v ,” he m u. “Inh mr  p o t y k  punpun m u v , p nky k ki,” he t g. “ n v  m r,” he t g. ²¹ “Ter j  s g ke m u, is y t y  pr  ke fi k sin n n k . H  k y iser ke v y r n k  n ,” he t g. “V s y s g

to rán kÿ nñ," he tóg. "Hã ra ū tÿ p 'i ag m y inh ven ke  n m y t g v  k n  n t v  han ke m u. Ti mur t u n n ran h  t  v ," he t g, Jesus ti.

Santa Ceia

(Mt 26.26-30; Lc 22.15-20; 1Co 11.23-25)

²² Ag j  g n t i ra Jesus t g  m i m   sir, k y t g Top  mr  v  m u sir,  m i to. K y t g v nh k a kugp n k y ag m y v nh k p m m u sir, ti mr  m u t  ag m y. "Inh h  v ," he t g,  m i to.

²³ Kar k y t g copo v g m u g  sir, vinho t  ki j n k y. To t g Top  mr  v  m u g  sir, k y t g  n pir m y ven', ven', he m u sir. K y ag t g k m e k n m u sir. ²⁴ K y t g ag m y: "inh kyvénh h  v ," he m u. "V nh kar jagfy t g inh ki k kut n ke m u, inh kyvénh t ," he t g. "Top  v  v nh kar to h  n  s r m u, inh kyvénh t gr n," he t g. ²⁵ "Ha m e," he t g. "Inh pi(j ) vinho kron m n ha". Kej n s g kron m n ke m u, Top  t y t   g p 'i n   n k  s g kron m n m u," he t g.

²⁶ Ag j n kar k y ag t g Top  m y j n m u sir. J n kar k y ag t g sir kr  t  Oliveiras ra m u m u.

Jesus t y Pedro m y t 

(Mt 26.31-35; Lc 22.31-34; Jo 13.36-38)

²⁷ K y Jesus t g ag m y: "  ag kar v y inh r  k y m u k n ke m u," he m u. "H  k y t g r n k y n , h  m e. " t  carneiro ki r r t   n t nh j  s g ke m u, k y ti m g v y k rig ke k n ke m u," he t g, iso, Top  ti, ti v  r  ki," he t g, Jesus ti. "H  ve j    ag t g ke m u. ²⁸ H  ra s g iser kar k y r r m n ke m u.  n k  s g   ag jo t nh ke m u, ga t  Galil a ra," he t g, Jesus ti.

²⁹ K y Pedro t g ti m y: "ag kar t y   re k y m u m u ra is g   re k y t g ke t u n ," he m u, Pedro ti. ³⁰ H  ra Jesus t g ti m y: "ha v ," he m u. " ri, kuty tag k   t g iso: ti ki k gt g s g n , he t gt  han ke m u, gal  kyr r gre han ke to h . Ki h  s g t o m u," he t g.

³¹ H  ra Pedro t g v  tar han. "S y   mr  ter ke m u ra s g   to: ti ki k gt g s g n , henh ke t u p  n ," he t g, Pedro ti. K y ti mr  m u t  ag t g h  t  k n m u g  sir.

Gets mani t 

(Mt 26.36-46; Lc 22.39-46)

³² K y ag t g ka kr  ra m u m u sir. Ka kr   n j jin h  v : Getsêmani, he m u. K y t g   mr  m u t  ag m y: "n gn  ra ver, tag ki," he m u. "S y ver Top  mr  v m n ke v ," he t g, Jesus ti. ³³ K y t g Pedro, Tiago, Jo o ag m y: "inh mr  k m u j  g," he m u. K y t g ti m y e t  sir, j r n ke t g m u sir, Jesus ti. ³⁴ K y t g ag m y: "inh fe k j m g t g t ," he m u, "k y inh fe k j t g inh m y t  iser ri ke n ," he t g. "Tag ki n t mn , n gn r t g n ," he t g. ³⁵ K y t g t g s i han m n k y m g ke m u, ga k i n y t g m u sir.   j g mr  t g v  m u sir, "is y h n ri ke m n n n venh ke m u   n v g t u n  j , hora  n ki," he t g. ³⁶ K y t g: "Aba', pan '," he m u. "N n kar han ki kanhr    t g n ," he t g. "Inh jagtar ke tag t y t g hemn ," he t g. "H  ra is y   m y n n to v  m u tag han t g n ,  t y n n han ke m u   n h  han n ," he t g. ³⁷ K y t g   mr  m u t  ag venh t  m u, h  ra ag t g n gn r ja n , k y t g Pedro m y: "Simão,   m y n r?" he m u, "  m y hora pir h  ki n r t  k r g?" he t g ti m y. ³⁸ "N r t g n ," he t g. "Top  mr  v m n ,   ag t  ti v  m ranh t u n  j ,  t y   ag kut n m u ra.   ag t y m ranh s r t u v  v , h  ra   ag t g kr j n t , h  k y   ag t g m ranh ke m u," he t g.

³⁹ K y t g t g m n m u sir, Top  m y t  m n j . Ti v   n h  t  m n t g m u. ⁴⁰ K y t g ag t  jun m n m u g  sir, h  ra ag t g n gn r m n n t , ag kan  kr j n t n k y. H  k y ag t y ti m y v nh ke  n t g t u t . ⁴¹ K y t g t  jun t gt  han m n m u. K y t g ag m y: "  ag ne t g n gn r ja n ", v nhk n ja   ag t g n ," he m u. "Gen k y," he t g. "P t m  t  hur , hora ti," he t g. " t y Top  v  m ranh t  ag t y isenh ke n  ha," he t g. "T y s g   pr  ke fi k osin n  m y," he t g. ⁴² "N gn  ra, m u j  ha.  t y ag m y inh ven m u t g jun ke k t g ha," he t g.

Ag t y Jesus se

(Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Jo 18.3-12)

⁴³ Jesus t y ver t y v m n j  ra Judas t g v s m r jun m u sir.  t y 12 (ke) ag k a   v , Judas ti. Ti mr  polícia ag t g k m u m u g . R ogro g nh k y ag k m u m u, ka kykyv g nh

ký ke gé. Topē tū ki rīr tī ag pā'i ag vý ag jégnē, Topē vī to professor ag ke gé, kófa ag ke gé. ⁴⁴ Judas ēn, ū tý ag mý Jesus ven mū ēn vý ag mý věnh jykre ním ja ní. “Sý ūn ki nhun ke mū ēn hā semnī. ēn hā pére mūmnī,” he ja tóg ní, Judas ti. ⁴⁵ Ā tý tá jun ký tóg věsýmér Jesus to grēn ke ký ti mý: “Senhor,” he mū. Ký tóg ti ki nhun ke mū sir, Judas ti, ón ký.

⁴⁶ Ký ag tóg ti kāgmī ký ti ség mū sir. ⁴⁷ Jesus mré tī tī ū tóg rógro kunūnh ký polícia ū nigrēg kym mū sir. Topē tū ki rīr tī to pā'i mág camarada vě, ti tý ūn nigrēg kym mū ēn ti.

⁴⁸ Ký Jesus tóg ag mý: “ājag ne tóg rógro génh kāmū mū”, he mū, “ka kykyv génh ký ke gé” he tóg. “Inh pi(jé) tý bandido ní”, he tóg. ⁴⁹ “Kurā kar ki sóg ājag mré jě ja nǐgtí, mýr, Topē jo īn krém,” he tóg. “Věnh kanhrān ký isog tá ní ja nǐgtí, hā ra ājag tóg tá iség tū ní vě mýr,” he tóg. “Hā ra vásý iso néen rán ký ní ūn ki kenh ke hýn,” he tóg.

⁵⁰ Ký ti mré mū tī ag tóg ti ré ký pétē kān mū, věnh pigju jé, mýr, ha mě.

⁵¹ Hā ra kyrū ū tóg ti nón tī mū. Věnh kātor tāvī ti ní. Ti kāgmīg ag tóg mū gé. ⁵² Hā ra tóg kamēg ký ã kur ré ký věnhvāg mū, ti kator ra.

Pā'i tý Jesus mré vī

(Mt 26.57-68; Lc 22.54-55, 63-71; Jo 18.13-14, 19-24)

⁵³ Ký ag tóg Jesus pére mū mū, Topē tū ki rīr tī to pā'i mý. Ti īn tá ag tóg věnhmān kān ký nǐtí, Topē tū ki rīr tī to pā'i ag, kófa ag mré hā, Topē vī to professor ag mré hā.

⁵⁴ Hā ra Pedro tóg Jesus nón kātī mū, kuvar há tá. Ký tóg Topē tū ki rīr tī to pā'i īn vāso ra rā mū gé. Ký tóg polícia ag mré pī to tón ní ní, Pedro ti.

⁵⁵ Ký Topē tū ki rīr tī to pā'i ag tóg ū jāvānhvānh mū, ū tý ūn ký Jesus jykre kórég tó mū ēn. Ti vī tugrīn ag tóg Jesus ti téne sór mū. Hā ra tóg ag mý ki krov tū ní. Věnh jyvěn tī kar ag tóg ū jāvānhvānh mū, hā ra tóg ag mý ki krov tū ní gé. ⁵⁶ Ū tý hěn ri ke ag tóg ón ký Jesus jykre kórég tó mū, hā ra tóg ag mý ki krov tū pē ní sir, ag tý věnh jykre ū tó', věnh jykre ū tó' he mū ra.

⁵⁷ Ký ū ag tóg vāhā jēgjēg ký nýtīn ký (ag tóg) ón ký ti jykre kórég ū kāmén mū sir.

⁵⁸ “Ti tý tó mě ēg,” he ag tóg. “Topē jo īn tag kókén jé sóg ke mū, he ja tóg ní, věnh nǐgé tý há tag ti, he ja tóg ní, hā ra sóg kurā tāgtū ki ū han mān ke mū, ēg tý ēg nǐgé tý han vānh ēn han jé sóg ke mū, he ja tóg ní,” he ag tóg, Jesus to. ⁵⁹ Ge ra tóg ag mý ki krov tū ní, ti jykre kórég ūn věnh tū ag tóg ní.

⁶⁰ Ký Topē tū ki rīr tī to pā'i mág tóg jégnē ký (tóg) ag kuju kā jě mū sir. “Ā tý ūn tón ke mū mý ã mý tū?” he tóg mū. “Ag hā ne tóg ã vī kónān tag tó ja ní gé!” he tóg, Jesus mý. ⁶¹ Hā ra tóg hun ke mū, nón ū tó tū tóg ní. Ký pā'i mág ūn tóg ti mý ke mān mū. “Ā mý tý Cristo ní?” he tóg, “ēg tý ū to: há ti ní, he mū ūn kósín mý tý ã ní? Ā mý tý Topē kósín ní?” he tóg.

⁶² Ký Jesus tóg ti mý: “hý, inh hā vě,” he mū. “Ēprā ke fi kósín ūn vý tý inh ní. Inh ve jé ājag tóg ke mū ha. Ū tý ūn kar han mū ūn pēgjá tā sóg nín ke mū. Kanhkā góg kāmī sóg kâtérenh ke mū gé,” he tóg.

⁶³ Ký pā'i mág ūn tóg ã kur tý jaran' ke mū sir, jū ký. Ký tóg: “ū tý ti jykre kórég tón ke ū jāvānh mān ke tū ēg ní ha,” he mū. ⁶⁴ “Ti tý Topē kato vī kónān ja ūn mě ēg huri,” he tóg. “Ēg hýn ti tý hě ri kenh mū ha?” he tóg.

“Ter jé tóg ke mū, ti vī tag tugrīn,” he ag tóg, ag kar ūn.

⁶⁵ Ký ū ag tóg ti to sugsug mū sir. Ti kanē pāg ag tóg mū gé sir, ký ag tóg ti tānh ký ti mý: “ū ný ã tānh?” he mū. Kar ký polícia ag tóg ti tānh mū gé sir, ti kakā ki.

Pedro tý Jesus to ón

(Mt 26.69-75; Lc 22.56-62; Jo 18.15-18, 25-27)

⁶⁶ Hā ra Pedro tóg ūn vāso kā ní ní, Topē tū ki rīr tī to pā'i ūn tón ke mū. Hā ra pā'i ūn camarada fag vý tā nýtī gé, ký fag kā ūn pír fi tóg Pedro to kātī mū. ⁶⁷ Ký fi tóg ti věnh mū sir, ti tý pī to tón ní ra. Ký fi tóg ti tugným ký ti mý: “Jesus mré ã tóg tīg mū gé,” he mū, “Nazaré tā ke ūn mré,” he fi tóg ti mý.

⁶⁸ Hā ra Pedro tóg: “vó,” he mū. “Inh pi(jé) ti ki kanhró nī!” he tóg. “Ã tÿ ne tó nē?” he tóg. Kÿ tóg ïn jãnkã ra tĩ mū sir, ïn kāra rã jé. Hā ra gal o tóg kyr mū.

⁶⁹ Hā ra fi tóg tá ti vég mū gé. Kŷ fi tóg tá nýtī ag mÿ ke mān mū sir. “Tá jē ēn tóg tÿ ag kā ū jē gé,” he fi tóg, Pedro to.

⁷⁰ Hā ra tóg: "vó!", he mān mū. Kar kŷ tá nŷtī ag tóg Pedro mŷ ke mān mū. "Ã hŷn tŷ ag kā ū nĩ," he ag tóg ti mŷ. "Tŷ ã Galiléia tá ke nĩ mŷr," he ag tóg. "Ã vĩ vŷ tá ke ag vĩ ri ke nĩ," he ag tóg.

⁷¹ Hā ra Pedro tóg ag mÿ: “ājag tÿ nén tó mū ēn ki kagtig sóg nī mÿr,” he mū. “Inh ón mū ra Topē tóg inh vóglónan ke mū vë, hā kÿ sóg ón ke tū pé nī,” he tóg.

⁷² Hā ra vēsýmér galō tóg kyr mān mū. Ký Pedro tóg Jesus vī to jykrén mū sir, Jesus tý ti mý nén té ja ên to, hā vý: “iso ã tóg: ti ki kagtīg sóg ní, he tāgtū han ke mū, galō kyr régre han to hā,” he mū. Tag mī ēkrén ký tóg vēnh péju ký ní ký fý ní ní sir, Pedro ti. Vāhā tóg ti mý e tī.

15

Pilatos tý Jesus mré vī

(Mt 27.1-2, 11-14; Lc 23.1-5; Jo 18.28-38)

¹ Tý vaj kÿ ag tóg kusâ ki Jesus ti jykrén mû jagnê mré, Topë tû ki rîr tî to pâ'i ag, kófa ag mré hâ, Topë vî to professor ag mré hâ ke gé, věnh jyvěn tî kar ên ag. Kÿ ag tóg Jesus mrînh kÿ ti pére mû mû, Pilatos mÿ ti fêg jé. ² Kÿ Pilatos tóg ti mÿ: “ã mÿ tý Judeu ag pâ'i nî?” he mû. Kÿ tóg: “ki hâ ã tóg tó mû,” he mû, Jesus ti.

³ Hă ra Topē tū ki rīr tī to pā'i ag tōg ti kato vī tȳ hēn ri ke han mū sir. ⁴ Kȳ Pilatos tōg ti mȳ ke mān mū. "Mȳ ā tȳ ag mȳ nén ū tó jāvānh," he tōg. "Ha mē, ā to ag tōg vī kónān mág kȳ nýtī," he tōg, Pilatos ti. ⁵ Hă ra Jesus tōg vī mān tū nī, kȳ tōg Pilatos mȳ e tī sir.

Aq tŷ Jesus to: ter jé tóg ke mū, he

(Mt 27,15-26; Lc 23,13-25; Jo 18,39-19,16)

⁶ Hā ra Pilatos tóg ag mŷ Vêse ag kar kã ūn pir kavãg tĩ, festa tŷ Páscoa kar ki. Ti jykre vë. Ag tŷ ū to vĩ mû ūn kavãg tóg tĩ. ⁷ Hā ra ū tóg se kŷ nĩ, ti jijin hã vý: Barrabás, he mû. Vênh génh kutém ti ag mré tóg se kŷ jê nĩ, vênh génh kŷ ag tóg ū téne ja nĩ, hã kŷ ag tóg nigfénh kŷ nýtĩ. ⁸ Kŷ vênh kar ūn ag tóg Pilatos to mû mû sir, ti mŷ: “êg mŷ ã tŷ nén han tĩ ūn han nĩ,” he jé.

⁹ KŶ Pilatos tóg ag mŷ: “mŷ ājag mŷ sŷ Judeu ag pâ'i kylvân há?” he mû. ¹⁰ Topê tû ki rîr tî to pâ'i ag tóg véké Jesus to jû nýtî, hâ kÿ ag tóg néñ (û) tû to ti se ja nî. Hâ ra Pilatos tóg ki kanhrô nî, hâ kÿ tóg ti kavân sór mû. ¹¹ Hâ ra Topê tû ki rîr tî to pâ'i ag tóg vênh kar ag krîn ja nî, ag tÿ Pilatos mŷ: “Barrabás hâ kava ra,” he jé.

¹² Ký Pilatos tóg ag mý ke män mû. "Ký sóg ti tý hê ri kenh mû, ãjag tý ū to: Judeu ag pâ'i, he mû ên tý?" he tóg. ¹³ Ký ag tóg prénprér mû sir. "..Cruz to ti sâ.." he ag tóg mû sir, prénprér ký.

¹⁴ Kỹ Pilatos tóg ag mŷ: “e ri ken kÿ?” he mû. “Ti kórég tÿ ne han ti?” he tóg ag mŷ. Hâ ra ag tóg prêr mân', prêr mân' he mû sir. “!..Cruz to ti sâ!..” he ag tóg, prënprêr kÿ.

¹⁵ Ký Pilatos tóg ag mÿ hã han sór mû sir, kÿ tóg ag mÿ Barrabás kyv g mû sir. Jesus mr  nm  n t  g mû sir, mr  n ke jaf   t  , kÿ t  g ag m   ti f  g mû sir, ag t   ka to ti sa j  .

Soldado ag tŷ Jesus vóg kónān

(Mt 27.27-31; Jo 19.2-3)

¹⁶ Ký soldado ag tóg pã'i mág ïn kára Jesus pére mû mû sir, ag vênh jyvën jafã ên kára. Ký ag tóg soldado kar ag jó prêr mû sir. ¹⁷ Ti kri ag tóg kur fón mû, kur kusûg tý. Sónh pirin ký ag tóg ti krí tógfíg mû sir. ¹⁸ Ký ag tóg ti mý: “viva, Judeu ag pã'i,” he mû sir, ti nyg ký. ¹⁹ Ký ag tóg vân tý ti krí mî mränmrän mû sir, ti to ag tóg sugsug mû sir, ký ag tóg ti jo grînhgrînh ke mû sir, ag tý ón ký ti to: “Senhor,” hen ký. ²⁰ Ag tý ti nyg kar ag tóg ti ki kunûg mû, kur kusûg ên ti. Ký ag tóg ti kur pê tý ti kára râg mû sir. Ký ag tóg ti pére mû mû, ag tý cruz to ti san jó.

*Jesus tÿ cruz to sa**(Mt 27.32-34; Lc 23.26-43; Jo 19.17-27)*

²¹ Hā ra ū tóg vānh kātá kātī mū, hā vÿ: Cirene tá Simão, he mū. Alexandre panh vē, Rufo panh vē gé. Ti tÿ mī mū ra ag tóg ti mÿ vĩ tar han mū, ti tÿ Jesus cruz vyn jé.

²² Kÿ ag tóg Gólgota tá junjun mū sir ti mré. Gólgota to ken hā vē, hā vÿ: vēnh krī kuka, he mū ēg vĩ ki. ²³ Kÿ ag tóg ti mÿ vinho ven mū, Jesus mÿ, ka tÿ mirra jēnjo grór mré hā, hā ra tóg kron jāvānh nī, vēnh kagta ti. ²⁴ Kÿ ag tóg cruz to ti sāg mū sir. Ti kur tÿ ag tóg jagnē mÿ vēnh kāpām mū sir, to ag tóg jogar he mū gé, ti kur to, soldado ag.

²⁵ Kusā ki 9 hora vē sir, kÿ tóg cruz to ti sāg mū. ²⁶ Ag tÿ néñ tÿ kato vĩ tóg rán kÿ nī, hā vÿ: “Judeu ag pã'i tÿ rei vē,” he mū. Ti kri tóg sa, vēnh rán ti. Ti tÿ nēji vēsÿ pã'i tÿ rei han mū to ag tóg ti téñ mū. ²⁷ Ti kóm ag tóg ūn régre ag tÿ cruz to sāg mū gé, bandido ag. Ú vÿ ti pēgja tá sa, jó ū vÿ ti jakānh tá sa. ²⁸ Hā kÿ tóg néñ tÿ ã to rán kÿ nī ēn vē, hā vÿ: “ag mÿ tóg tÿ ūn jykre pāno ag mré ke nī,” he mū, Topē vĩ rán ki. Hā ra tóg ge nī.

²⁹ Kÿ ū tÿ mī mū mū ag tóg ti nyg' he mū gé, vÿn vÿn he kÿ. “Ó,” he ag tóg mÿ. “ã hā ne tóg: Topē jo ïn kókén jé sóg ke mū, he gé’,” he ag tóg. “Kurā tāgtū ki sóg ū han mū, he ã tóg mū gé’,” he ag tóg. ³⁰ “Vēnh kren han ra kema’. Cruz to kâtére kema’,” he ag tóg ti mÿ.

³¹ Ge ag tóg mū gé, Topē tū ki rīr tī to pã'i ag, Topē vĩ to professor ag mré. Ti nyg ag tóg mū gé, kÿ ag tóg jagnē mÿ: “ū krenkren han tóg, hā ra tóg vēnh hā kren han ki kagtiq nī,” he mū. ³² “Cristo jé cruz to kâtére kema’, Judeu ag pã'i tī’, ēg tÿ ve jé, ēg tÿ ti vĩ kri nîm jé,” he ag tóg. Kÿ bandido ag, ū tÿ ti kóm cruz to nýtī ēn ag tóg ti nyg mū gé.

*Jesus ter**(Mt 27.45-56; Lc 23.44-49; Jo 19.28-30)*

³³ Rā tÿ ēg nîno kā sa ra tóg kuty' he mū sir, ga kar mī hā. Kÿ kuty ēn tóg hora tāgtū tūg mū. ³⁴ 3 hora ki Jesus tóg prêr mū sir, jamā hár(a), kÿ tóg: “Eloí, Eloí, lemá sabactani?” he mū. Ëg vĩ ki ēg tóg tag to: “Topē, Topē, ã tÿ ne jé isovânh nē?” he mū.

³⁵ Kÿ tá nýtī ū ag tóg jémē kÿ (ag tóg) jagnē mÿ: “ha vé, Elias jé tóg prêr mū,” he mū.

³⁶ Kÿ ū tóg vênhvág mū sir, kÿ tóg esponja tÿ vinho prág mū, vinho kaja pir tÿ. Ka jurýn kÿ tóg tÿ kusón kÿ vinho kâra rág kÿ ti mÿ ven mū sir, ti tÿ ki ūnh' ūnh' ke jé. “Toreg’,” he tóg. “Hêñ ri ke mûn Elias kâtí mū, ti kâtérem jé,” he tóg.

³⁷ Hā ra Jesus tóg prêr mág (pê) han kÿ hun ke mū sir. ³⁸ Hā ra Topē jo ïn krêm kur tÿ jânkâ nîfe tóg jaran ke mū, ti jar tóg vênh kâkym ke kân mū sir.

³⁹ Hā ra capitão tóg ti vég jé nī. Ti prêr mëg tóg mū, ti tÿ hun ke ēn mëg tóg mū, kÿ tóg: “vênh vĩ há ja vê,” he mū. “Topē kósin ja vê” he tóg.

⁴⁰ Kÿ ūn týtâ fag tóg tá nýtī gé. Kuvar há tá nýtī kÿ fag tóg ti vég nýtī nī. Fag kâ ū fi vÿ tóg tÿ Maria Madalena fi nī, kÿ ū fi tóg tÿ Salomé fi nī gé, kÿ ū fi tóg tÿ Maria fi nī gé, José mré Tiago sî mÿnh tag fi. ⁴¹ Ún týtâ ūn fag tóg ti nón mū ja nígtí, ti tÿ Galiléia mî tî mûn kÿ. Tá fag tóg ti ki rîr ja nígtí gé. Kÿ ūn týtâ tÿ hêñ ri ke fag tóg ti ve kÿ nýtī gé, ti tÿ cruz to sa kÿ, ti mré Jerusalém ra mûn ja ēn fag.

*Ag tÿ vênh kej tá ti fi**(Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Jo 19.38-42)*

⁴² Ráké tóg nÿ ha, néñ kar han jé kurâ vê sir, hā vÿ: vênhkán ke jo kurâ ēn, he mû. ⁴³ Hā ki Arimatéia tá José tóg Pilatos mÿ ke mû, ti tÿ ti mÿ Jesus fár fi jé. Arimatéia tá José tóg tÿ vênh jyvén tî ag kâ ū nî. Jykre kuryj tóg nî. Topē tÿ tÿ ēg pã'i nî ve sór tóg tî gé. Ên hā vÿ tóg mûmëg vânh kÿ Pilatos mÿ Jesus fár to vĩ mû.

⁴⁴ Kÿ Pilatos tóg: “kÿ ti mÿ ter huri’?” he mû. Kÿ tóg capitão jé prêr kÿ ti mÿ: “ti mÿ ter huri’?” he mû, “mÿ vâsÿ?” he tóg.

⁴⁵ Kÿ capitão tóg: “hÿ,” he mû. “Ter ti huri,” he tóg. Kÿ Pilatos tóg José mÿ Jesus fár ti fig mû sir. ⁴⁶ Kÿ tóg sir kur kupri kym mû, ūn há tâvî. Kÿ tóg Jesus kâtérem mû. Kur ên tÿ tóg ti pâg mû. Kÿ tóg vênh kej kâtá ti finh tî mû sir, pârò nor kâkâ. ag tÿ pârò nor han

ja kākā. Kỹ tóg pó tý nífénh mū sir, ti jy. ⁴⁷ Hā ra Maria Madalena fi tóg vég mū sir, ag tý ti fi ti, Maria fi mré hā, José mýnh fi.

16

Jesus rīr mān

(Mt 28.1-8; Lc 24.1-12; Jo 20.1-10)

¹ Vénhkán ke kurā tūg kÿ Maria Madalena fi tóg néñ ger há mág mū, Salomé fi ke gé, Maria fi ke gé, Tiago mýnh ēn fi. Fag tý ti fár ger há han sór vē. ² Kÿ semana kurā ve ki fag tóg kusā (pē) ki ti kej ra mū mū, rā tý jun ke kÿ sa ra. ³ Mün kÿ fag tóg jagnē mÿ: “ū ný hýn ēg mÿ ti kej ti nón mū', tá', pó tý nífe ēn ti'?” he mū. ⁴ Hā ra fag tóg vênh jo vég mū, ti kej tá, hā ra tóg nor ný ní, pó mág ēn tóg tñ kÿ ní ní sir.

⁵ Tá junjun kÿ fag tóg ti kej kára ge mū sir, kÿ fag tóg kâtá kyrú vég mū, hā ra tóg ti nýgja pêgja tá ní ní, kur kupri tu kÿ. Kÿ tóg fag mÿ e tí, mýr, ha më. ⁶ Kÿ kyrú ēn tóg fag mÿ: “vênhmý' he tûg,” he mū. “Ajag hýn Jesus jâvânh mū, Nazaré tá ke ti,” he tóg, “ag tý cruz to ûn sâg mū ēn ti,” he tóg. “Rír ti jé ní, tag ki ti tû ní ha,” he tóg. “Ag tý ti fi ja hâ vê ha,” he tóg. ⁷ “Kur Pedro mÿ tónh mū jég, ti mré mû tî kar ag mÿ ke gé,” he tóg. “Ag mÿ: ajag jâmí tóg tíg mû nêji, hemnî, Galiléia ra, hemnî. Tá ajag ti venh mû, hâ kÿ tóg ajag mÿ to ja ní, hemnî,” he tóg, fag mÿ, kyrú ti.

⁸ Kÿ fag tóg ti kej tá fûrûrûn kÿ pa mû. Pétê fag tóg sir mû mû, fag mÿ e tñ kÿ, fag tý jûrûn ke kÿ. Kÿ fag pi(jé) ū mÿ néñ ū tó mû mýr', fag kanê jur kÿ.

Maria Madalena fi tý ti ve

(Mt 28.9-10; Jo 20.11-18)

⁹ Jesus tý kusâ ki rír mân kÿ, ti tý semana ki kurâ ve ên ki rír mân kÿ tóg Maria Madalena fi mÿ vênh ven vén mû, ti tý ûn ki vêjagrê kórég tý 7 (ke) pan ja ên fi mÿ. ¹⁰ Kÿ fi tóg tî mû, ti mré nýtî ag mÿ tó jé, ag fe kaj nýtîn kÿ, ag kygfý' hen kÿ. ¹¹ Hâ ra ag tóg kri ním tû ní, fi tý ag mÿ kâmén mû ra, ti tý rír ní ên ti, fi tý á tý ti ve ja ên kâmén mû ra.

Ün régre ag tý ti ve

(Lc 24.13-35)

¹² Kar kÿ tóg ün régre ag mÿ vênh ven mû gé sir. Ag mÿ tóg vêsy ün kÿ tî ní. Ag mû ra ag tóg êpry kri ti vég mû. ¹³ Kÿ ag tóg výnvýn ke kÿ (ag tóg) ū tý tá nýtî ag mÿ tó mû gé sir, Jesus mré mû tî ū ag mÿ, hâ ra ag tóg ag vî kri fig tû ní gé.

Jesus tý á mré mû tî ag mÿ vênh ven

(Mt 28.16-20; Lc 24.36-49; Jo 20.19-23; Hk 1.6-8)

¹⁴ Vâhâ tóg ū tý 11 (ke) ag mÿ vênh ven mû gé, ag pin kÿ, ag jég nýtî ra. Kÿ tóg ag mÿ vî tar han mû, ag tý kri ním jâvânh nýtîn kÿ, ag tý to jykrén tû nýtîn kÿ. “Ajag hâ ne tóg ū tý inh vég mû ên fi vî kri fi ja tû ní', ū tý inh vég mû ên ag vî kri ním ja tû ajag ní gé,” he tóg. “Ag tý inh rír mân vég mû ra ajag tóg kri fi ja tû ní,” he tóg. ¹⁵ Kÿ tóg ag mÿ: “ga kri mû kÿ êmâ kar mî vênh vî sér kâmén ní, Topê tý há(r) ag kar mÿ,” he mû. ¹⁶ “Ü tý ajag vî kri fig mû ên ag vý krenkren ke mû, ū tý inh ki ge kÿ kygpe kÿ nýtî ên ag vý krenkren ke mû,” he tóg. “Hâ ra ū tý kri fig tû ên vý kren ke tû ní, ū tý inh ki râ tû ên vý kren ke tû ní,” he tóg, Jesus ti. ¹⁷ “Ü tý inh ki ge mû ên ag vý milagre venh ke mû inhhâ,” he tóg. “Tag ve jé ag tóg ke mû, ha më. Vênh jagrê kórég pan jé ag tóg ke mû, ijykre tý,” he tóg. “Ün vî ū ag vî tó jé ag tóg ke mû,” he tóg. ¹⁸ “Ag tý kején pýn kâgmîg mû ra, ag tý kején veneno kron mû ra tóg ag tý hê ri kenh ke tû ní,” he tóg. “Ün kaga ag mëgmë jé ag tóg ke mû gé, ag nîgé tý, kÿ ag tóg sir ag tý há' henh ke mû,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tý á jóg ra tíg

(Lc 24.50-53; Hk 1.9-11)

¹⁹ Jesus tý á mré mû tî ag mÿ tag tó kar kÿ tóg kanhkâ ra tâpry mû sir, kÿ tóg tá jun kÿ (tóg) Topê pêgja tá ní mû. ²⁰ Kÿ ag tóg mû mû sir, êmâ kar mî hâ, ti mré mû tî ag. Kÿ ag

tógrugtó mū, vēnh vī sér ën ti, kÿ ëg Senhor tógragmré han tñ nñ, ag vī kóm tógrugtó vēnh kar
tÿ néhan vānh ën hyn han mū. Hå vë.

LUCAS TỸ RÁ

¹ Lucas tỹ rá vẽ. Sỹ ã mỹ rán vẽ, Teófilo'. Ś tỹ hěn ri ke ag vỹ to jykrén, ag tỹ kǎmén je, ēg tỹ Jesus to nén ki kanhró nýtĩ ẽn ti, Topẽ tỹ ti jěnẽ ja ẽn ti, kỹ ag tóg rán huri. ² Ś tỹ ti vég mū ag tóg ēg mỹ kǎmén ja nýgtĩ, ũ tỹ ti vĩ tó tĩ ag, ũ tỹ ti mré mū ja ẽn ag. Ẽn ag tỹ nén tó rán ag tóg huri, ũ ag. ³ Kỹ sóg vähā rán to jykrén mū gé sir, ha mě. Jesus kāme mě kān ja inh nĩ ha, ti mur mré hā, kỹ sóg ti tỹ nén han mū mě kān gé. Hā kỹ sóg ã mỹ Jesus kāme rán mū sir. Koměr hā sóg rán kān sór mū.

Tỹ ã tóg pã'i mág nĩ, Teófilo'. ⁴ Mě ã huri, Jesus kāme ti. Sỹ ã mỹ rán vẽ, ã tỹ ti tỹ ki hā tó ja měn je sir.

João Batista mur ke tó

⁵ Kejěn Herodes tóg tỹ Israel ag pã'i mág tỹ rei nĩ, ga tỹ Judéia tá. Kỹ Topẽ tū ki rřr tĩ ū tóg nĩ nĩ, ti jiji hā vỹ: Zacarias, he mū. Ti jóg'jóg ve jyjyn hā vỹ: Abias, he mū. Arão krē'krē ū vẽ, Abias ti. Semana pir ki tóg Topẽ tū ki rřr tǐgti, Abias ti. Ti semana ki ti krē'krē tỹ Zacarias ẽn tỹ ki rřr vẽ, ti tỹ tỹ Abias krē'krē nĩn kỹ.

Prū ti nĩ, Zacarias ti, kỹ ti prū fi jiji hā vỹ: Isabel, he mū. Arão krē'krē fi vě gé, Isabel fi.

⁶ Ẽn fag vỹ věnh jykre kuryj han tĩ, kỹ fag jykre vỹ kuryj nýtĩ, Topẽ mỹ. Ti vĩ ki króm fag tóg tū, ēg Senhor vĩn ki. Ti tỹ ēg jyvěn han fag tóg tĩ, kygně sór tū fag tóg nýtĩ. ⁷ Hā ra fag krē tóg tū tĩ. Kurī fi tóg nĩ, Isabel fi, hā kỹ fag tóg krē tū nýtĩ. Krē tū nýtĩ ki fag tóg kófa nýtĩ ha.

⁸ Kejěn Zacarias tóg ã semana pétém mū sir, ti tỹ Topẽ tū ki rřr je. Kỹ tóg cidade tỹ Jerusalém ra tĩ mū, Topẽ tū ki rřr je. Tá jun kỹ ag tóg jogar he mū, ag tỹ ū tỹ Topẽ mỹ ger há pūn ke mū ẽn ve je, incenso ẽn ti. ⁹ Ag jykre vẽ, ag tỹ to jogar he sór ti. Ag tỹ to jogar hen kỹ tóg tỹ Zacarias nĩ sir, kỹ tóg Topẽ jo ẽn kāra rā mū sir, ti mỹ pūn je, ger há ẽn ti. ¹⁰ Ti tỹ Topẽ jo ẽn krēm pūn kỹ věnh kar tóg re tá nýtĩ nĩ, Topẽ mré vĩn kỹ. Zacarias tỹ Topẽ mỹ pūn kỹ ag tóg Topẽ mré vĩ nýtĩ nĩ, re ki, ūn e ẽn ag.

¹¹ Kỹ tóg ti mỹ pūn mū sir. Kỹ Topẽ tỹ jěnẽ jafā vỹ ti mỹ věnh ven mū. Topẽ mỹ ger há pūn jafā vỹ tá jě nĩ, ẽn kātā. Mesa ẽn pěgja tá tóg jě nĩ, Topẽ tỹ jěnẽ jafā ti. ¹² Zacarias tỹ ti ve kỹ tóg jürün ke mū. Ti mỹ tóg e tĩ, ti tỹ ti ven kỹ. ¹³ Hā ra tóg ti mré vĩ mū, Topẽ tỹ jěnẽ jafā ti. Kỹ tóg ti mỹ: "Zacarias!", he mū. "Kamēg tūg nĩ," he tóg. "Topẽ vỹ ã tỹ ti mỹ nén to vĩ mū ẽn mě, kỹ tóg ã mỹ han ke mū ha. Fi kufyg je ã tóg ke mū, ã prū fi, Isabel fi. Fi tỹ ti ve kỹ tóg gré nýnh mū, ã kósin ti, ha vemnī," he tóg, Topẽ tỹ jěnẽ jafā ti. "Kỹ ã tỹ ti jyjy han kỹ: João, hemnī," he tóg mū. ¹⁴ "Kỹ tóg ã mỹ sér tinh mū. Æ fe tóg mrin kenh mū. Ś tỹ hěn ri ke ag mỹ tóg há tinh mū, fi tỹ ti ven kỹ. ¹⁵ Topẽ vỹ ti tỹ ūn mág han ke mū. Vinho vög ke tū tóg nĩ, goj fa vög ke tū tóg nĩ gé. Ti vākre vě. Topẽ kuprīg vỹ tỹ ti jagrē nīnh mū, fi tỹ ver ti vég tū ki. ¹⁶ Israel ag mỹ tóg Topẽ vĩ tónh mū, kỹ ū tỹ hěn ri ke ag vỹ ti vĩ mě kỹ kri fi kỹ ájag jykre tovānh ke mū. Topẽ jykre hā han je. ¹⁷ Ēg Senhor jo tóg tǐg ke mū gé. Vāsỹ Topẽ vĩ tó tỹ Elias jykre han je tóg ke mū. Elias vỹ Topẽ kuprīg tỹ jagrē ja nýtĩ, kỹ tóg jykre tar han ja nýtĩ. Ẽn jykre han je tóg ke mū. Æ kósin tag tỹ ag jyvěn kỹ ag panh tóg ájag krē mré věnh jykre pir han ke mū. Ś tỹ Topẽ vĩ mranh tĩ ẽn tóg věnh jykre kuryj han sór ke mū gé, ũ tỹ Topẽ vĩ ki króm tū ẽn ri ke. Hā ki tóg věnh kar jykre tỹ há' henh ke mū, ag kugrynh kỹ, ã kósin tag ti. Topẽ mỹ tóg ag jykre tỹ há' henh mū, Cristo tỹ kātīg ken jo, ag tỹ ti jāvānh je," he tóg mū, Topẽ tỹ jěnẽ jafā ti, Zacarias mỹ.

¹⁸ Kỹ Zacarias tóg ti mỹ: "hā ra sóg kófa nĩ ha," he mū. "Kar inh prū fi vỹ kófa nĩ gé, inh mré. Kỹ inh hýn hē ri kenh mū? Inh mỹ tá krýg mū vỹ?" he tóg. ¹⁹ Kỹ Topẽ tỹ jěnẽ jafā tóg ti mỹ: "tỹ sóg Gabriel nĩ," he mū. "Topẽ nígia tá inh jěgti. Hā ra tóg inh jěnẽ, sỹ ã mré vĩ je, sỹ ã mỹ věnh vĩ sér tag tó je," he tóg. ²⁰ "Ha vé, vĩ vānh nĩ je ã tóg ke mū ha, ha vemnī. Vĩ vānh nĩ ki ã tóg venh mū, sỹ ã mỹ nén tó ja ti. Æ tỹ inh vĩ kri fig tū nīn kỹ ã tóg vĩ vānh nīnh mū ha," he tóg, Topẽ tỹ jěnẽ jafā ti.

²¹ Hā ra vēnh kar ēn tógr re tá nýtī nī, Zacarias jāvānh kÿ. Ag mÿ tógr e tī, ti kákutē vānh han kÿ, Topē jo īn kâtá. ²² Vāhā tógr kákutē mū, hā ra tógr sir vī vānh jē. Kÿ tógr ag mÿ ven mū, ã níge tÿ. Hā ki ag tógr ki kanhrān mū sir, ti tÿ néne ve ja ēn ti, Topē jo īn kâtá.

²³ Ti vī vānh nín ki ti rānhrāj tógr kejēn tū' he mū sir, ti tÿ Topē tū ki rīr ēn ti. Kÿ tógr ã īn ra tī mū sir. ²⁴ Ti tÿ ã īn tá jun kar kÿ ti prū fi tógr kejēn kufyg mū sir, Isabel fi. Kÿ fi tógr vēnh péju kÿ nī nī sir, fi mÿ sér tīn kÿ. Kysā tÿ 5 (ke) han fi tógr, vēnh péju kÿ nī ki. ²⁵ "Topē hā ne inh jagāgtān!", he fi tógr mū. "Inh ve tógr, kÿ tógr inh mÿ'ág tÿ tūg' hé. Inh kurī to fag tógr: "Topē hÿn fi to kórég nī," he ja nígtī. Hā ra tógr fag vī tÿ tūg' hé, Topē ti," he fi tógr mū. Hā kÿ fi tógr kufyg mū sir, ã kósin vānh (hā) ra.

Jesus mur ke tó

²⁶ Fi kufy nī ki kysā tÿ 6 vē sir, kÿ Topē vÿ ã tÿ jēnē jafā jēnēg mū, ti tÿ Jesus mur ke tónh tīg jé, Gabriel ēn ti. Kÿ tógr ga tÿ Galiléia ra tī mū, cidade tÿ Nazaré ra. ²⁷ Tá tátāg ū fi tógr nī nī. Ún mén ja tū fi vē. Fi jijin hā vÿ: Maria, he mū. Fi mén ken hā vÿ: José, he mū. Davi krē'krē ū vē, José ti, fi mén ke ēn ti. ²⁸ Fi hā mÿ tógr vēnh ven mū sir, Gabriel ti, kÿ tógr fi mÿ: "ã mÿ há?" he mū. "Topē vÿ ã jagāgtān, kÿ tógr ã vég mū," he tógr mū. ²⁹ Fi tÿ ti ve kÿ fi tógr jürün ke mū. Ti vī tógr fi mÿ e tī, kÿ fi tógr to jykrén mū sir, ti vī to. "Ti tÿ ne tó nē, hÿn?" he fi tógr mū, to jykrén kÿ.

³⁰ Kÿ Topē tÿ jēnē jafā tógr fi mÿ: "kamēg tūg ra," he mū. "Topē vÿ ã jagāgtān mÿr," he tógr. ³¹ "Ha vé, kufyg jé ã tógr ke mū," he tógr. "Kÿ ã tógr kósin ke mū. Æ tÿ ti jyjyn kÿ ti mÿ: Jesus, hemnī," he tógr, Topē tÿ jēnē jafā ti, fi mÿ. ³² "Tÿn ūn mág jēnh ke mū, ã kósin tag ti, kÿ ag tógr ti to: û tÿ kynhmÿ nī ēn kósin, henh ke mū. Kÿ ég jóg tÿ Topē vÿ ti tÿ pā'i mág han ke mū, vásy ti jóg'jóg ve tÿ Davi jégja kā. ³³ Kÿ tógr tÿ pā'i nī sir, Jacó krē kar to pā'i. Ti tÿ tÿ pā'i nī tag vÿ tū' henh ke tū nī. Tÿ pā'i han kÿ tógr nī nī," he tógr, Gabriel ti.

³⁴ Kÿ fi tógr ti mÿ: "hā ra sóg ū mré nÿ ja tū nī ver," he mū. "Kÿ inh hē ri kenh mū?" he fi tógr ti mÿ. ³⁵ Kÿ tógr fi mÿ: "Topē kuprīg vÿ ã kri tinh mū," he mū, "kÿ ti kānhvég vÿ ã kri tinh mū gé, kÿ tógr ã jykre tÿ ã kósin ti han ke mū, Topē ti. Hā kÿ ag tógr ti to: Topē tū, henh ke mū, ã tÿ ūn venh ke ēn to. Topē kósin, he jé ag tógr ke mū, ti to. ³⁶ Ha vé, ã mré ke fi vÿ kufy nī, Isabel fi. Ún gré ve jé fi tógr ke mū. Æ kófa (hā) ra fi tog kufy nī. Kysā tÿ 6 (ke) han fi tógr huri, kufy nī ki. Fi to ájag tógr: kurī fi tógr nī, he tī vē, hā ra fi tógr kufy nī ha. ³⁷ Topē hā ne néne kar han há nī', hā kÿ tógr fi mÿ han. Kÿ tógr ã mÿ han ke mū gé, sÿ ã mÿ tó mū tag ti," he tógr, Gabriel ti. ³⁸ Kÿ fi tógr ti mÿ: "há ti nī," he mū. "Tÿ sóg Topē camarada nī mÿr, ti tū pē. Kÿ tógr inh mÿ há tī, ã tÿ inh mÿ tó mū tag ti," he fi tógr ti mÿ. Kÿ tógr tī mū sir, Topē tÿ jēnē jafā ti.

Maria fi tÿ Isabel fi venh tī

³⁹ Ti tīg kar kÿ Maria fi tógr tī mū gé sir, Isabel fi jamā ra. Pānónh e tá tógr nī, fi jamā ti, ga tÿ Judéia tá. Fi tÿ ra tīg kÿ fi tógr fūrūn tī mū. ⁴⁰ Fi tÿ Zacarias īn tá jun kÿ fi tógr Isabel fi mÿ: "ã mÿ há?" he mū. ⁴¹ Kÿ Isabel fi tógr fi vī mēg mū, kÿ fi kósin tógr vo mū, fi kāki. Kÿ Topē kuprīg vÿ fi krīn mū. ⁴² Kÿ fi tógr prēr mū. "Topē tógr ã ve há han, fag kar kāmī tógr ã kuprēg," he fi tógr fi mÿ. "Kÿ Topē vÿ ã kósin ve há han mū gé, ã tÿ ūn venh ke ti. ⁴³ Inh Senhor mÿnh fi hā ne tógr inh venh kâtī mū', kÿ tógr inh mÿ e tī'," he fi tógr fi mÿ. ⁴⁴ "Ha vé, isÿ ã vī mē kÿ inh kósin tógr vo ja nī, inh kāki. Ti mÿ tógr sér tī, ã vī ti. ⁴⁵ Æ hā ne tógr Topē vī kri fi', ti tÿ ã mÿ vēnh vī jēnēn kÿ. Hā kÿ tógr ã ve há han, Topē ti. Æ tÿ ti vī kri nīm kÿ ã tógr venh ke mū, ti tÿ ã mÿ néne tó ja ti," he fi tógr, Isabel fi, Maria fi mÿ.

Maria fi jān

⁴⁶ Kÿ Maria fi tógr ke mū gé. "Topē mÿ sóg vī há han sór mū," he fi tógr. "Inh mÿ tógr tÿ ūn mág nī, ég Senhor ti. ⁴⁷ Kÿ inh fe tógr mrin ke mū, isÿ tÿ Topē tū nīn kÿ, isÿ tÿ ég kren han tī ēn tū nīn kÿ. ⁴⁸ Inh ki tógr évānh mÿr. Tÿ sóg ti camarada nī. Tÿ sóg ūn sī nī, hā ra tógr inh ki évānh. Kÿ vēnh kar tógr iso: "Topē vÿ fi ve há han," henh ke mū, inh krē'krē kar ke gé, éprā ke krē kar ke gé. ⁴⁹ Topē hā ne inh mÿ ég tÿ néne han vānh han'. Tar ti nī, Topē ti, hā kÿ tógr han, inh mÿ. Jykre kuryj ti nī, Topē ti, kÿ ti jiji tógr ég mÿ mē há tī.

⁵⁰ Ëg jagägtän tóg nïgtï, ëg jóg'jóg ve ag ke gé, ëg panh ag ke gé, ëg ke gé, ëg krë kar ke gé. Ü tý ti kamëg mû kar jagägtän tóg nïgtï mÿr, ha më. ⁵¹ Jykre (ka)më tóg nï, kÿ tóg ëg tý néñ han vänh hyn han tï. Ü tý: "vësög ki inh néñ kar han tï," he mû ën ag jykre tý tóg tûg' henh ke mû," he fi tóg. ⁵² "Pä'i mág ag tý tóg ün käsir han, Topë ti. Kÿ tóg ün käsir ag tý ün mág han. ⁵³ Ün jagägtar ag fónfan tóg mû, néñ ü há tý, ü tý ti vï më sör mû ag. Ün rico ag mÿ tóg: "ha mû jég," hé, kÿ tóg ag mÿ néñ ü ním tû nï, kÿ ag tóg jagägtar nïtï ha, ü tý ti vï më jävänh ën ag. ⁵⁴ Israel ag jagägtän tóg mû, å camarada ag, å tý vásy ag jagägtän tï ën to jykrén kÿ. Ëg hâ vë, ëg jagägtän tóg. ⁵⁵ Ëg jóg'jóg ve ag mÿ tóg tó ja nï, Abraão mÿ, ti krë ag mÿ ke gé, ti tý ëg jagägtän ke ti. Kÿ tóg å vï ën to jykrén kÿ han, ti tý vásy néñ tó ja ti. Ti tý ëg jagägtän ke ën tóg tûg' he jävänh nï," he fi tóg, Maria fi. Fi tý Topë mÿ vï há han hâ vë.

⁵⁶ Kar fi tóg kysä tägtü han mû sir, Isabel fi mré, kÿ fi tóg å jamä ra výn ke mû sir.

João Batista mur

⁵⁷ Fi tíg kar Isabel fi vý fi kósin venh ke kurã pétém mû sir, kÿ fi tóg vég mû. Hâ ra tóg gré nÿ, fi kósin ti. ⁵⁸ Kÿ fi râ nïtï fag vý vég mû, fi kanhkå fag ke gé. Topë tý fi jagägtän mëg fag tóg mû. Kÿ tóg fag mÿ sér tî sir, fi mré, fi kósin to.

⁵⁹ Kurâ tý 8 (ke) ki ag tóg fi tá junjun mû, ag tý ti gré junun fár kym jé. Kÿ ag tóg ti jyjy to jykrén mû gé, hâ vý: Zacarias, he mû. Ti panh jiji tó sör ag tóg mû, ti mÿ. ⁶⁰ Hâ ra ti mÿnh fi tóg: "vó," he mû. "João, he jé tóg ke mû, ti jyjy ti," he fi tóg mû. ⁶¹ Kÿ ag tóg fi mÿ: "å kanhkå jiji tû vê hâ ra," he mû. ⁶² Kÿ ag tóg ti panh ki jémë sör mû. Åjag nïgé tý ag tóg ti mÿ: "ti jyjy hÿn hë ri kenh mû?" he mû, ti panh mÿ, ag nïgé tý. ⁶³ Kÿ tóg ki rán jafâ to vï mû, Zacarias ti, kÿ tóg rán mû. "Ti jijin hâ vý: João, he mû," he tóg, vëngh rán ki. Kÿ tóg ag mÿ e tî sir. ⁶⁴ Kÿ vähä ti vï tóg punh ke mû. Ti nünë tóg krónh ke mû, kÿ tóg vï mû sir, Topë mÿ vï há han tóg mû, ti mÿ sér tîn kÿ.

⁶⁵ Kÿ fag râ nïtï kar vý kamëg mû. Kÿ vëngh vï ën tóg vëngh kar kri rûm mû, ga tý Judéia kar mï hâ. Vëngh kar tóg tý vëmén kân mû. ⁶⁶ Kÿ ü tý mëg mû fag vý to jykrén mû. "Gîr tag hÿn hë ri kenh mû," he fag tóg mû. Topë vý ti ki rîr há han, hâ kÿ tóg fag mÿ e tî.

Zacarias tý Topë mÿ vï há han

⁶⁷ Kÿ Topë kupríg vý ti panh tý Zacarias krïn mû, kÿ tóg tag tó mû, ha më.

⁶⁸ "Tý ti ün mág jé, ëg povo tý Israel kri, ëg Senhor ti, hâ vý: Topë, he mû. Ëg ki tóg ëvänh nïgtï, Topë ti, ti tý ti tû ag krenkren han jé. Ëg hâ vý tý ti tû nïtï," he tóg. ⁶⁹ "Ti camarada tý Davi krë'krë ën vý ëg krenkren han ke mû, ëg tý ti vï jémën kÿ. Ün mág pë vë, Davi krë'krë ën ti. Topë tý ëg mÿ néñ han hâ vë. ⁷⁰ Hâ kÿ tóg tó ja nï, vásy. Ti vï tó tî ag vý tugtô ja nï, vásy, ëg si ag, ti tû ag. ⁷¹ Ü tý hën ri ke ag vý ëg kato tëgtë mügtï, hâ ra tóg ëg krenkren han mû, ag to, ü tý ëg to körég tâvï nïtï ag to. ⁷² Ti tý ëg jóg'jóg ve ag mÿ tó ja ën han ja tóg nï, ëg jagägtän kÿ, Topë ti. Ag mré jykrén ja tóg nï, Topë ti. Ën to jykrén ja tóg nï, kÿ tóg ki króm ja nï sir, Topë ti. ⁷³ Ëg jóg'jóg ve tý Abraão mÿ tóg vëngh vï mág han ja nï, Topë ti. ⁷⁴ Kÿ tóg ti mÿ: "ag krenkren han jé sóg ke mû, å krë ag, ag kato tëgtë mû ag to, ha vemnï," he ja nï. "Sÿ ke há vë. Sÿ ag krenkren han kÿ ag tóg sir jatun mÿ isû han ke mû, mümëg tû nïn kÿ," he ja tóg nïgtï, Topë ti. ⁷⁵ "Nén ü vënhmÿ han ke tû ag tóg nïgtï, kurâ kätig ke mû ën kâ. Vëngh jykre kuryj tâvï han jé ag tóg ke mû, isû han kÿ. Ag tý ga kri mûn kÿ ag tóg han ke mû, isû ti. Kurâ kar ki ag tóg sir inh jykre hâ han ke mû," he ja tóg nïgtï, Topë ti, Abraão mÿ," he tóg, Zacarias ti.

⁷⁶ Kÿ tóg å kósin mÿ: "ha vé, vý," he mû. "Sí å tóg nï ver. Ü tý kynhmÿ nï ën vï tó jé å tóg ke mû, kÿ ag tóg å to: "Topë vï tó ti tî," henh ke mû. "Ëg Senhor jo å tóg tînh mû, å tý ti japyre kure ri ke han jé, å tý ti jamïn kurynh ri ke han jé, å tý vëngh kar mÿ Topë vï tón kÿ," he tóg. ⁷⁷ "Ag kanhrân jé å tóg ke mû, Topë tý ëg krenkren han sör ën to. Ëg tý ti vï mranh tý tóg ëg mÿ vëngh pâte fón ke mû, hâ ki tóg ëg krenkren han ke mû, Topë ti," he tóg, Zacarias ti. ⁷⁸ "Topë tý ëg jagägtän hâ vë, ti tý ëg to há tâvï nïn kÿ. Ëg ve jé tóg kätig ke mû, kÿ tóg râ tý jun ke ri ke nï, Cristo mur ke ti. ⁷⁹ Kuty ri ke ti nï, ëg mÿ, ëg tý ti ki

kagtīg nŷtīn kŷ. Ti kâtīg kŷ tóg ēg mŷ kurā ri ke nŷ sir. Kâgter jé ēg tóg ke mû, kŷ tóg ēg mŷ kuty ri ke nŷ sir. Hâ ra tóg ēg mŷ ã japry ven ke mû, ã jamîn ti. Jagma mûn kŷ ēg tóg ti jykre kusa venh ke mû," he tóg, Zacarias ti. Ti tŷ ã kósin mŷ tón hâ vê.

⁸⁰ Hâ kŷ fi tóg João ve ja nŷ, ti han mû fag tŷ kófa (hâ) ra. Kŷ tóg mog mû sir, kŷ tóg tar jê sir. Krí há tóg nŷ gé. Êmâ tû mî tóg tî mû ver, ã kurâ tŷ tá krýg ki. ã kurâ ki tóg Israel ag mŷ vênh ven mû, ag mŷ Topê vî kâmén jé.

2

*Jesus Mur
(Mt 1.18-25)*

¹ João mur kar kŷ ga kri pâ'i mág tŷ imperador tŷ Augusto vŷ kejën vênh vî jênëg mû, vênh kar ag tŷ ãjag jyjy rán mû jé. Ga kri mû kar ag mŷ tóg vênh vî ên jêgnêg mû, pâ'i mág tŷ Augusto ti. ² Vênh jiji rá ve vê, ge han ja tû ag nŷtî. Cirênia vŷ tŷ ga tŷ Síria kri pâ'i tŷ governador nŷ, Augusto tŷ vênh vî ên jênëg mûn kâ. Tŷ tóg Augusto krêm ke nŷ, Cirênia ti. Ti tŷ tŷ pâ'i nñ kŷ ag tóg sir ãjag jyjy ránrân vén mû. ³ Kŷ ag tóg mû kân mû, ãjag jôg'jôg ve ag jamâ ja ra. Tá ag tóg ãjag jiji rá vin mû sir.

⁴⁻⁵ Kŷ José tóg tî mû gé, ã prûnh ke fi mré, hâ vŷ: Maria, he mû. Cidade tŷ Nazaré tá fag tóg pa mû, ga tŷ Galiléia tá. Kŷ fag tóg ga tŷ Judéia ra mû mû, cidade tŷ Belém ra. Davi krê'krê vê, José ti, hâ kŷ tóg Belém ra tî mû, ã jyjy rá nñm jé. Davi jamâ ja vê, Belém ti. Hâ kŷ tóg ra tî mû. Kŷ ti prûnh ke fi vŷ ti mré tî mû, hâ ra fi tóg kufy jagy nŷ. ⁶ Fag tŷ tá nŷtî ki fi tóg ã kurâ pétêm mû. ⁷ Kŷ fi tóg ã kósin vég mû sir. Gré ti nŷ, fi kósin ve tag ti. Kŷ fi tóg ti pâg kŷ koso kâkâ ti fig mû. Ìn vŷ funfór nŷtî, hâ kŷ fag tóg vênh mëg jo ìn krêm nŷtî ja nïgtî.

Mé ki rîr tî ag

⁸ Kŷ û tŷ mé ki rîr tî ag vŷ tá nŷtî gé, carneiro ki rîr tî ag. Ag japý ja tá ag nŷtî, ãjag mëg ki rîr jé, kuty ên kâ. ⁹ Kŷ vâhâ Topê tŷ jênë jafâ vŷ ag mŷ vênh ven mû, kanhkâ tá. Topê tŷ jêngrê vŷ ag kri rûm ke mû. Kŷ ag tóg kamëg kŷ jürûn ke mû sir. ¹⁰ Kŷ Topê tŷ jênë jafâ tóg ag mŷ: "kamëg tûg ra," he mû. "Sŷ ãjag mŷ nén û tónh ke vê. Vênh vî há tó jé sóg ke mû, kŷ tóg ãjag mŷ sér tinh mû. Vênh kar vŷ mënêh mû, inh vî ti, povo kar, kŷ ag fe tóg mrin ke mû sir. ¹¹ Æjag krenkren han tî vŷ ūri mur, hâ vŷ: Cristo, he mû. Ëg Senhor vê ha mŷr. Davi jamâ ja tá tóg mur mû. ¹² Ha mû jêg, ãjag tŷ gîr ên ve jé. Koso kâkâ tóg pâg kŷ nŷ nñ. Hâ ki ãjag tóg ti ki kanhró nŷtinh mû," he tóg ag mŷ, Topê tŷ jênë jafâ ti.

¹³ Kŷ vâhâ û tŷ hêñ ri ke ag tóg vênh ven mû sir. Topê tŷ jênë jafâ ag, kanhkâ tân ag. Ên ag vŷ Topê mŷ vî há han mû. ¹⁴ "Topê vŷ tŷ ûn mág pê nñ," he ag tóg mû. "Kynhmŷ ti nñ, vênh kar kâfór ti nñ, kŷ ãprâ ke ag vŷ jatun mŷ nŷtî, ãjag krí kusa tñk kŷ, Topê tŷ û tó há ag," he ag tóg mû. ¹⁵ Kar ag tóg tûg' he mû sir, ag tŷ kanhkâ ra mûn kŷ.

Ag tŷ tûg' hen kŷ û tŷ carneiro ki rîr tî ag vŷ jagnê mŷ: "mû nŷ, Belém ra, êg tŷ ve jé, Topê tŷ nén han ja ti, êg Senhor tŷ êg mŷ vênh vî jênë ja ên ti," he mû. ¹⁶ Kŷ ag tóg fûrûnrûn mû mû sir. Tá ag tóg junjun mû. Kŷ ag tóg vég mû, Maria fi, José ti ke gé, gîr ti ke gé. Koso kâkâ tóg nŷ nñ, Maria fi kósin ên ti. ¹⁷ Hâ kŷ ag tóg vég mû. Hâ kŷ ag tóg kâmén mû, vênh kar mŷ. Topê tŷ ag mŷ vênh vî jênë ja ên kâmén ag tóg mû, gîr ên to. ¹⁸ Kŷ tóg û tŷ mëg mû ag mŷ e tî sir. Û tŷ mé ki rîr tî ag vî mëg ag tóg mû, kŷ tóg ag mŷ sér tî. ¹⁹ Kŷ Maria fi tóg vênh vî tag to jykrén mû gé sir. Fi pi(jé) kâ jatun mû', ag tŷ nén tó ja ên ti. To jykrén kŷ fi tóg nñ nñ, Maria fi.

²⁰ Kŷ carneiro ki rîr tî ag tóg sir ãjag mëg to vŷnvŷn ke mû gé. Topê mŷ ag tóg vî há han mû. "Ti hâ ne tóg êg mŷ vênh vî jênë ja nñ', ã tŷ jêgnê jafâ ag tŷ', kŷ êg tóg vé," he ag tóg mû sir, Topê to.

Fag tŷ Jesus jijin

²¹ Kar kurâ tŷ 8 (ke) vŷ tûg mû. Kŷ tóg ti gré junun fár kym ke kurâ pétêm mû sir, gîr sî ên ti. Kŷ fag tóg ti jijin kŷ ti mŷ: "Jesus," he mû. Topê tŷ jênë jafâ vŷ ti jyjy tag tó ja nñ, ti mŷnh fi tŷ ver ti tŷ kufyg tû ra. Hâ kŷ fag tóg sir tŷ ti jijin mû.

Fag tý Topē mý Jesus ven

²² Kejēn fag väkre tógrá mū, ký fag tógrá věnh kykñh sór mū. Moisés vý tag rán ja ní, gír mur kar ký fag tý věnh kykñh ke ti. Judeu ag jykre hā vě. Fag tý věnh kykñh já fag tógrá cidade tý Jerusalém ra mū mū, fi tý Topē mý á kósín ven já, tá. “Á tū vě,” he sór fag tógrá mū, Topē mý, fi kósín én to. ²³ Topē vý ki tag vý rán ký ní, hā vý: “fi kósín ve tý gré nýn ký tógrá tý ẽg jóg mág tý Topē tū ný,” he mū, Topē vý tý rán ký ní ki. ²⁴ Hā ký fag tógrá Topē jo ìn ra mū mū, Topē mý néen ú pún já. Rán ký tógrá ní ní, ẽg jóg mág vín ki, fag tý ne tý ti mý pún ke ti, hā vý: sórág régre, ke tū ní ký ton régre, he mū gé. Én ma fag tógrá mū mū, fag tý Topē mý pún já. Topē tū ki rír tī ag mý fag tógrá vin tī, sórág ti, ký ag tógrá tānh ký Topē mý pún tī.

²⁵ Ký Jerusalém tá ú tógrá ní ní, ti jyjy hā vý: Simeão, he mū. Ún jykre kuryj vě, Simeão ti. Topē kamégr tógrá tītī, Topē kupríg tý tógrá jagrē ní. Topē tý Israel ag krenkren han mū én jāvānh tógrá nígtí, Simeão ti. ²⁶ Ký Topē kupríg vý ti mý: “Cristo ve já á tógrá ke mū, á ter ke to hā, ẽg Senhor tý ti jénén ký,” he ja nígtí ti mý.

²⁷ Topē kupríg tý ti krín ký tógrá kejēn Topē jo ìn kāra tī mū. Ký tógrá tá jé ní, hā ra fag tógrá Jesus ma kāmū mū, fag tý Topē mý sórág pún já, Moisés tý Judeu ag mý néen tó ja ti. ²⁸ Á tý Jesus ve ký tógrá ti vág mū sir, ký tógrá ti to Topē mý vý há han mū, Simeão ti. ²⁹ “Eg jóg mág,” he tógrá, Topē mý. “Vāhā á tógrá inh já prér ke mū, ký sóg jatun mý tīg mū ha,” he tógrá. “Á tý inh mý néen tó jan han á tógrá huri,” he tógrá. ³⁰ “Ve inh huri, á tý ẽg krenkren han ke mū ti. Cristo ve inh huri,” he tógrá, Simeão ti. ³¹ “Věnh kar rīnve á tógrá han, á tý ẽg krenkren han ke mū ti. ³² Ký tógrá ẽg mý jēngré ri ke ní, Cristo mur ti. Ký povo kar vý vég mū, fógr ag kar, kanhgág ag kar ke gé, á tý ag krenkren han ke mū ti. Eg povo tý Israel tý á tógrá ún mág han huri, věnh kar rīnve, Cristo tý ẽg mré ke ní ký,” he tógrá, Simeão ti, Topē mý.

³³ Ký Jesus jóg vý ti vý mēg mū, Jesus mýnh fi ke gé, ký tógrá fag mý e tī, ti tý Jesus to néen tó mū én ti.

³⁴ Ký Simeão vý fag mý věnh vý há tó mū gé. “Topē vý ájag ve há han mū,” he tógrá mū fag mý, Simeão ti. Ký tógrá Maria fi mý: “ha vé,” he mū. “Israel tý hēn ri ke ag vý ti tugrīn mū há han ke mū, jávo ú tý hēn ri ke ag vý ti tugrīn mū kónan ke mū gé. Ký ag tógrá ti kato vīnh ke mū gé, Topē tý ti jénén ja ra. ³⁵ Ký á tógrá ti tugrīn věsýrénh kenh ke mū, jý, ký tógrá rógró tý á fe tý gynh ke ri ke nính ke mū, á věsýrénh ke ti. Ký ẽg tógrá venh ke mū, ag tý néen tó ti to jykrén mū ti,” he tógrá, Maria fi mý, Simeão ti.

³⁶ Ký ú fi tógrá tá ní gé, Topē jo ìn krém, fi jiji hā vý: Ana, he mū. Topē vý tó tī fi vě gé. Fanuel kósín fi vě. Ký fi jóg’jóg ve vý tý Aser ní. Kófa fi ní ha, kófa tāvī. Á mén ký fi tógrá 7 anos han, fi mén mré, kar tógrá ter ja ní, fi mén ti, fi mré 7 anos han kar. ³⁷ Kar fi tógrá mén tū tī ní sir. 84 anos han fi tógrá, mén tū tī ki. Én fi vý Topē jo ìn krém ní ní, kurā kar ki fi tógrá tá ní ní sir. Tá fi tógrá Topē tū han nígtí, ti mré vý ký. Jég tū fi nígtí, fi tý Topē mré vý já. Kuty tá fi tógrá ke tī, kurā tá ke gé. ³⁸ Én fi vý hora én kā Topē jo ìn krém jé mū, Simeão tý Jesus ven ký. Ký fi tógrá Jesus vég mū gé sir, Ana fi. Ti ve ký fi tógrá Topē mý vý há han mū. “Inh mý tógrá há tī, sý ti ven ký,” he fi tógrá mū, Topē mý. Věnh kar mý fi tógrá tó mū, ún krenkren sór mū ag mý, Jerusalém tá.

Fag tý Nazaré ra výn ke

³⁹ Ký fag tógrá sir Moisés tý věnh kykñh to néen rán ja én han kān mū sir, Jesus mýnh fi, Topē tý Judeu fag mý věnh jykre ním ja én ti. Kar ký fag tógrá sir cidade tý Nazaré ra výnvýn ke mū, ga tý Galiléia ra, fag jamā ra ke vě sir. ⁴⁰ Ký gír sý én tógrá mog mū sir, koměr hā tógrá tar jé sir. Ký tógrá věnh kanhrān há han mū, ký Topē vý ti ve há han mū gé, hā ký tógrá věnh kanhrān mág mū sir, ún sý én ti.

Jesus tý á pir mý Topē jo ìn tá ní

⁴¹ Jesus mýnh fag tógrá prýkar ki Jerusalém ra mū tī, fag tý festa tý Páscoa venh mū já. Fag jykre hā vě. ⁴² Jesus tý 12 anos han ký tógrá fag mré tī mū gé, fag tý festa én venh mūn ký, Jerusalém ra. ⁴³ Festa tý tū ken ký fag tógrá výnvýn ke mū, hā ra Jesus tógrá Jerusalém

tá nī nī. Hā ra fag tóg ki kagtīg nýtī, ti tý Jerusalém tá nī ēn ki. ⁴⁴ Ký fag tóg: “ti hýn ū tý ēg mré kámū mū fag mré vyr, ēg jo,” he mū. Ký fag tóg kurā pir ki mū mū, fag jamā ra výnvýn ke ký. Fag tý ãjag mré ke fag tá junjun ký fag tóg ti jāvānh mū, ãjag to há kar fag kámī. ⁴⁵ Hā ra fag tóg tá Jesus vég tū nī. Ký fag tóg Jerusalém ra výnvýn ke mān mū gé, ti jāvānh jé. ⁴⁶ Váhā fag tóg ti vég mū, kurā tāgtū tū ký. Topē jo ĩn krém tóg nī nī, professor ag mré. Ag vī mēg tóg nī nī, ký tóg ag ki jēmēg mū gé, “ne nē?” hen ký. ⁴⁷ Ú tý ti vī mēg mū ag mý tóg e tī. To jykrén há han tóg, Jesus ti, ký tóg ag mý tó há han mū. Ag tý ti vī mēg ký tóg ag mý e tī, professor ag mý.

⁴⁸ Ti mýnh fag tý ti ve ký tóg fag mý e tī gé sir. Ký ti mýnh fi tóg ti mý: “inh kósin’,” he mū. “Ā tý tag kā ne han nī nē?” Ā jóg mré sóg ã jāvānh jagy han. Ā jāvānh to ēg tóg kanē jur, ēg tý ã vég tū nīn ký,” he fi tóg ti mý. ⁴⁹ Hā ra tóg fi mý: “ā tý ne jé inh jāvānh ja nē?” he mū. “Hē ri ken ký hýn’?” he tóg. “Inh panh pē ĩn krém sóg nī nī mýr, kýn mý ãjag mý věnhmý?” he tóg, ã mýnh fag mý. ⁵⁰ Hā ra tóg fag tý to jykrén tū tī, fag kósin vī to.

⁵¹ Ký tóg fag mré tī mū, cidade tý Nazaré ra. Tá tóg fag mré nī nī sir, ti tý fag vī jēmēn ký. Ký ti mýnh fi pi(jé) věnh vī kar tag kā jatun nī’.

⁵² Ký Jesus tóg mog mū sir. Krí há tāvī tóg nī. Topē vý ti ve há han mū gé. Ký tóg věnh kar mý há tī sir, ag tý ti jykre ven ký.

3

João Batista ti

(Mt 3:1-12; Mc 1:1-8; Jo 1:19-28)

¹ Kején tóg Tibério tý pā'i mág tý imperador nī kri 15 anos han mū. Ti tý Roma tá tý pā'i mág nī ēn kā Pôncio Pilatos vý tý ga tý Judéia kri pā'i tý governador nī, Tibério krém. ēn kā Herodes vý tý Galiléia kri pā'i tý governador nī gé, Tibério krém. Herodes jávy tý Filipe vý tý ga tý Ituréia tá pā'i tý governador nī gé, ga tý Traconites tá ke gé, Tibério krém. Jāvo Lisâncias vý tý ga tý Abilene tá pā'i tý governador nī, Tibério krém.

² Ēn kā Caifás vý tý Topē tū ki rír tī ag pā'i mág nī, Anás mré hā. Ký vāhā Topē vý João mré vī mū sir, Zacarias kósin ēn mré. ēmā tūg ja mī tóg tī mū, João ti. Ký Topē tóg ti mý: “ha Israel ag mý věnh ven tīg,” he mū. ³ Ký tóg sir tī mū. Goj tý Jordão jagma tóg tī mū. Tīg ký tóg věnh kar jyvēn mū, ký tóg ag mý: “ā kype jé sóg ke mū, ā tý ã jykre kórég tovānh sór ký, Topē tý ã tý ti vī mranh tý ã mý věnh pāte fón jé,” he tóg mū sir, věnh kar mý.

⁴ João tóg rán ký nī, vāsý. Topē vī tó tī tý Isaías vý João to tag rán ja nī, ha mē: “ēmā tūg ja tá tóg jēnh ke mū, ga kórég tá,” he ja tóg nī, Isaías ti. “Tá tóg ag mý tónh ke mū. “Ēg Senhor kātīg ke jo věnh jānhkrigkrig nī,” he jé tóg ke mū. “Ēpry kurég ãjag tóg tī, ēmīn kurynh ãjag tóg tī, ãjag chefe jun ken ký. Ký tag ri ke han nī, ãjag jykre pāno togvānh ký, ēg Senhor kātīg ken jo. ⁵ Ti kāgnó tý ãjag tóg kyjer’ he tī, kar ãjag tóg ēpry sór kar kūm ke tī gé, ēmīn sór ti. Ti jonjor kugrynh kān ãjag tóg tī, ti sunsór vāvām kān ãjag tóg tī gé, ãjag tý ēpry han ký, ēmīn han ký. Ký tag ri ke han nī, ãjag jykre kórég to. ⁶ Hā ký ēprá ke kar vý venh ke mū, Topē tý ēg krenkren han ke ti,” he jé tóg ke mū, ký věnh kar vý ti vī mēnh mū,” he ja tóg nī, Isaías ti, João to.

⁷ Hā ký João tóg sir ag jyvēn mū sir, ag tý ti venh kámūn ký, ti tý ag kygpe jé. E tāvī ag nýtī, ū tý ti venh kámū mū ag. Ag jyvēn ký tóg ag mý: “pýn ri ke ãjag tóg nýtī, ãjag jykre pāno tāvī nīn ký,” he mū. “Ū ný ãjag mý: “Topē jū venh ke tū ãjag nī,” he tī’? ⁸ Ñjag jykre si togvānh ra, ãjag tý ti jū ve jāvānh tīn ký. Věnh jykre há han ra, ēg tý ãjag jykre tāg ve jé. Hā ra ãjag tóg jagnē mý: “Abraão vý tý ēg jób’jób’ ve nī,” he mū, “ký Topē hýn ēg to jūnh ke tū nī, ēg tý tý Abraão krē’krē nýtīn tugrīn,” he ãjag tóg tī. Hā tū vē hā ra. Ñjag jykre kórég ēn to ãjag tóg jagtar ke mū, ha vemnī. Topē vý Abraão krē’krē hyn han ki kanhró nī, pō tag tý mýr, ti tý Abraão krē’krē ve sór ký, Topē ti. ⁹ Hā ra tóg ãjag tý tū’ henh ke mū, ãjag tý ãjag jykre kórég tovānh tū nīn ký,” he tóg, João ti.

“Êg tý ka gýn ri ke tógr ní. Ti kanéñ vánh nín ký ëg tógr ti gýn tý, tý pí han jé. Tag ri ke han jé tógr ke mû, Topé ti, ájag mý, ájag tý vénh jykre há han tû nín ký. Ký tógr pí ki ájag vám ke mû, Topé ti,” he tógr ag mý, João ti.

¹⁰ Ký ū tý governo mý imposto kaja mág tý ag vý João to kámû mû gé, ti tý ag kygpe jé. Ký ag tógr ti mý: “ký ëg hýn hë ri kenh mû ha, Topé jykre han jé?” he mû. ¹¹ Ký tógr ag mý: “ã kur régre nín ký ã kur pir nímmí, ūn kur tû ên mý,” he mû. “Ã jén tý ūn kókinkír ag mý vénh kápópám ní gé,” he tógr.

¹² Ký ū tý governo mý imposto kaja mág tý ag vý João to kámû mû gé, ti tý ag kygpe jé. Ký ag tógr ti mý: “professor”, he mû. “Êg hýn hë ri kenh mû?” he ag tógr mû gé. ¹³ Ký João tógr ag mý: “pá'i mág tý ájag mý néñ tó mû ên hâ ri ke mân ní, jânkamy ti,” he mû. “Ker ti káfór mân sór hë”, he tógr ag mý.

¹⁴ Ký soldado ag vý tá junjun mû gé. “Ký ëg hýn hë ri kenh mû?” he ag tógr mû gé sir, soldado ag. Ký tógr ag mý: “ag tû mân sór tûg ní,” he mû. “Ag to vásan ájag tógr tý, ū to ón ájag tógr tý gé, ájag tý ag jânkamy ve jé. Ke tûg ní. Ájag rânhraj to ájag tógr jânkamy vég tý. Ti káfór mân sór tûg ní,” he tógr, João ti, soldado ag mý.

¹⁵ Ký vénh kar ag tógr ti to jykrén mû, João to. “Ti mý tý Cristo tû ní vý?” he ag tógr mû sir ti to. João to ag tógr ke mû, ag tý Cristo kâtig jâvânh ký. ¹⁶ Ký João tógr ag mý: “inh pi(jé) tý Cristo ní”, he mû. “Goj hâ tý sóg ájag kygpég tý. Inh nón tógr kâtig mû, Cristo ti, ha më. Inh káfór ti ní. Sý tý ti camarada nínke vê vê, sý ti pén né kunú jé, ti pén to ró ti. Hâ ra sóg tý ti krém pê jé. Ên vý tógr Topé kupríg jénéñ ke mû, ti tý tý ájag jagrê ní jé, ký tógr pí jêngre ri ke ní. Ti tý ájag kygpenn ken hâ vê,” he tógr, João ti. mû, ti tý tý ájag jagrê ní jé, ký tógr pí jêngre ri ke ní. Ti tý ájag kygpenn ken hâ vê,” he tógr, João ti.

¹⁷ “Ti kâtig vý tý ëg tý râgró rên ri ke ní. Ti rên kar ký ëg tógr ti fár vám tý, ëg tý pâjó kuprág jé. Ti kanéñ há vin han ëg tógr tý. Ti fár pún ëg tógr tý. Cristo kâtig ký tógr ri ke ný. Ú tý ã to há ag mý tógr: “ha kámû jég,” henh ke mû. Ú tý ã to kórég ag vám jé tógr ke mû, pí ki, hâ ra tógr nhyn kenh ke tû pê ní,” he tógr, João ti. ¹⁸ Hâ ký tógr vénh kar mý Topé vî sér tó mû, ag jyvén ký, João ti.

¹⁹ Ký tógr pá'i mág tý Herodes jyvén mû gé, ti prû fi to, hâ vý: Herodias fi, he mû. Tý fi ti jâvy prû ja ní, hâ ra tógr fi péju ký fi tý prûg mû, Herodes ti. Nén ū vénhmý e han tógr tý, hâ ký João tógr ti jyvén mû. ²⁰ Kar tógr sir néñ ū vénhmý ū han mân mû gé, Herodes ti. João ség tógr mû, ti tý ti jyvén to.

João tý Jesus kype (Mt 3.13-17; Mc 1.9-11)

²¹ Hâ ra tógr kâgmí ký jé tû ní ver, João ti. Ký tógr ag kygpe kân mû. Ký tógr kején Jesus kypég mû gé. Ký Jesus tógr jé ní, ti tý Topé mré vîn ký, João tý ti kype kar ký. Ký vâhâ kanhkâ tógr nor' he mû. ²² Ký Topé kupríg vý kanhkâ tá kâtére mû, ti kri. Tý sôrâg ve ti ní, Topé kupríg ti. Ký kanhkâ tá vénh vî tógr më há tý, ký tógr: “tý ã inh kósin pir jé, tý ã tógr inh fe pê jégti,” he mû, vénh vî ti, Topé ti.

Jesus jóg'jog ve ag (Mt 1.1-17)

²³ Jesus vý 30 anos han mû, ti tý vénh kar mý Topé kâmén ve ki. “José kósin vê,” he ag tógr tý ti to, hâ ra tógr tý ti kósin tû nígti. Eli kósin vê, Jesus ti, ký Eli ên vý tý ti vovô ní.

²⁴ Eli vý tý Matate kósin ní. Matate vý tý Levi kósin ní. Levi vý tý Malqui kósin ní. Malqui vý tý Janai kósin ní. Janai vý tý José kósin ní. ²⁵ José vý tý Matatias kósin ní. Matatias vý tý Amós kósin ní. Amós vý tý Naum kósin ní. Naum vý tý Esli kósin ní. Esli vý tý Nagai kósin ní. ²⁶ Nagai vý tý Maate kósin ní. Maate vý tý Matatias kósin ní. Matatias vý tý Semei kósin ní. Semei vý tý José kósin ní. José vý tý Joda kósin ní. ²⁷ Joda vý tý Joanâ kósin ní. Joanâ vý tý Resa kósin ní. Resa vý tý Zorobabel kósin ní. Zorobabel vý tý Salatiel kósin ní. Salatiel vý tý Neri kósin ní. ²⁸ Neri vý tý Melqui kósin ní. Melqui vý tý Adi kósin ní. Adi vý tý Cosâ kósin ní. Cosâ vý tý Elmadão kósin ní. Elmadão vý tý Er kósin ní. ²⁹ Er vý tý Josué kósin ní. Josué vý tý Eliézer kósin ní. Eliézer vý tý Joram kósin

nī. Joram vý tý Matate kósin nī. Matate vý tý Levi kósin nī. ³⁰ Levi vý tý Simeão kósin nī. Simeão vý tý Judá kósin nī. Judá vý tý José kósin nī. José vý tý Jonā kósin nī. Jonā vý tý Eliaquim kósin nī. ³¹ Eliaquim vý tý Meleá kósin nī. Meleá vý tý Mena kósin nī. Mena vý tý Matata kósin nī. Matata vý tý Natā kósin nī. Natā vý tý Davi kósin nī. ³² Davi vý tý Jessé kósin nī. Jessé vý tý Obede kósin nī. Obede vý tý Boaz kósin nī. Boaz vý tý Sala kósin nī. Sala vý tý Nassom kósin nī. ³³ Nassom vý tý Aminadabe kósin nī. Aminadabe vý tý Admim kósin nī. Admim vý tý Arni kósin nī. Arni vý tý Esrom kósin nī. Esrom vý tý Peres kósin nī. Peres vý tý Judá kósin nī. ³⁴ Judá vý tý Jacó kósin nī. Jacó vý tý Isaque kósin nī. Isaque vý tý Abraão kósin nī. Abraão vý tý Tera kósin nī. Tera vý tý Nacor kósin nī. ³⁵ Nacor vý tý Seruque kósin nī. Seruque vý tý Ragaú kósin nī. Ragaú vý tý Faleque kósin nī. Faleque vý tý Éber kósin nī. Éber vý tý Sala kósin nī. ³⁶ Sala vý tý Cainā kósin nī. Cainā vý tý Arfaxade kósin nī. Arfaxade vý tý Sem kósin nī. Sem vý tý Noé kósin nī. Noé vý tý Lameque kósin nī. ³⁷ Lameque vý tý Metusalém kósin nī. Metusalém vý tý Enoque kósin nī. Enoque vý tý Jarete kósin nī. Jarete vý tý Maleleel kósin nī. Maleleel vý tý Cainā kósin nī. ³⁸ Cainā vý tý Enos kósin nī. Enos vý tý Sete kósin nī. Sete vý tý Adão kósin nī. Adão vý tý Topē tý há nī. Jesus jóg'jog ve ag há vē.

4

*Jesus tý Topē vī mranh tū
(Mt 4:1-11; Mc 1:12-13)*

¹ Ký Topē kuprīg vý tý Jesus jagrē nī. Ký Jesus vý goj tý Jordão tá výn ke mū, ã kype ký jēn ký. Ti tīg ký Topē kuprīg vý ti krīn mū. ² Ký tóng ti tý ti krīn ký ēmā tūg ja ra tī mū sir, ga kórég ra. Tá tóng kurā tý 40 (ke) han mū, ēmā tūg ja ki. Ký Japo vý ti tý ã jóg vī mranh han sór mū, tá, hā ra Jesus tóng ke tū nī. ēmā tūg ja tá nīn ký tóng jēg tū nī, kurā tý 40 ên ki. Kar ký tóng sir kókīr mū. ³ Ti kókīr nīn ký Japo vý ti mý vī mū. “Tý ã Topē kósin nī mýr,” he tóng. “Ã tý tý Topē kósin nīn ký pó tag tý ēmī han nī, ã tý kon jé,” he tóng ti mý, Nén-Kórég ên ti, Jesus mý. ⁴ Ký Jesus tóng ti mý: “hā ra tag tóng rán ký nī, ha mē,” he mū. “Ēmī tāvī jamēn ký ēg rīnrīr tū nýtī, Topē vī jamēn ký ēg rīnrīr nýtī. Hā ký tóng sý ti vī mranh jāvānh tū, ēmī to,” he tóng, Jesus ti, Nén-Kórég ên mý.

⁵ Ký Japo vý ti mré tāpры mū. Ký tóng ti mý mundo ven kān mū, ū tý kri ke kar ag ke gé. Ven pir ki tóng ti mý ven kān mū. ⁶ Ký tóng ti mý: “isū vē mýr,” he mū, Japo ti. “Ã mý sóg tovānh kān sór mū, ã tý tý věnh kar tag ag pā'i jē jé. Ký ti sīnvī tag kar vý tý ã tū nīn mū. Isū vē mýr, ū týn han ja ên tý inh mý: “té,” hen ký. Ký sóg sý ūn kuprēg mū ên mý vin tī sir. ⁷ A hā mý sóg tovānh sór mū ha, ã tý inh krēm grīnh ken ký, ã tý iso: “Topē vý tý ã nī,” hen ký,” he tóng, Nén-Kórég ti, Jesus mý. ⁸ Ký Jesus tóng ti mý: “tag vý rán ký nī, ha mē,” he mū. “Ēg pā'i tý Topē hā krēm ēg tóng ëg jakrī tý kry’ he tī, ti hā to ëg tóng: Topē vē, he tī,” he tóng, Topē vī tý rán ký nīn ki. Hā ký sóg mranh jāvānh nī,” he tóng, Jesus ti, Nén-Kórég mý.

⁹ Ký Japo tóng ti mré tīg mān mū, cidade tý Jerusalém ra. Tá tóng ti mý: “Topē jo īn kri jēmnī, ti krī kri,” he mū. Ký tóng ke mū. Hā ra kāgnó tóng tá nī, Topē jo īn jo. Japo tóng Jesus mý: “Topē kósin vý tý ã nī,” he mū. “Ký hūm hemnī. ¹⁰ Tag vý rán ký nī, ha mē: “ã tý jēnē jafā ag mý tóng tónh mū, Topē ti, ký ag tóng ã ki rīr ke mū. ¹¹ Ājag nīgē tý ag tóng ã vyn ke mū, ký ã tóng rýj ke tū nī. Ā pēn vý rýj ke tū nī gé, hā jé ag tóng ã ki rīr ke mū,” he tóng, Topē vī tý rán ký nī ên ki. Ký jatun mý hūm nī,” he tóng, Nén-Kórég ti, Jesus mý. ¹² Ký Jesus vý ti mý ke mū gé. “Ký tag vý rán ký nī gé, ha mē,” he tóng. “Topē mý: ã mý ã tý nén tó ja ên han mū vý? he tūg nī,” he tóng mū gé, Topē vī tý rán ký nī ên ki. Hā ký sóg Topē hā tý inh mý nén tó mū ên han ke mū, ký sóg hūm ke tū nī, ti tý inh mý tó tū nīn ký,” he tóng, Jesus ti, Nén-Kórég mý.

¹³ Ký Japo vý ã tý nén tónh ke ên tó kān ja nī, hā ký tóng Jesus tovānh mū ver, ti tý kurā ū kā ti mré vī mān jé, kejēn, ti tý ti mý há tī ve nīn ký, Japo mý.

*Jesus tÿ Galiléia tá ag kanhrän
(Mt 4.12-17; Mc 1.14-15)*

¹⁴ Kÿ Jesus tóg tÿ mû sir, Topë kupríg tÿ ti krín kÿ. Ga tÿ Galiléia ra tóg tÿ mû. Kÿ vênh kar ti kâme më kân mû sir, ga ên tá ke kar ag. ¹⁵ Kÿ tóg ag kanhrän mû sir, Jesus ti, ag vênh kanhrän jafä krêm. Krêm ag tóg Topë vî to tÿ, Judeu ag. Jesus tÿ ag kanhrän kÿ tóg ag mÿ e tÿ, ti vî ti. Hâ kÿ ag tóg ti to vî há han mû sir.

*Jesus tÿ Nazaré ra výn ke
(Mt 13.53-58; Mc 6.1-6)*

¹⁶ Kÿ Jesus tóg Nazaré tá jun mû gé, ã jamâ tá. Tá tóg mog ja nî, cidade tÿ Nazaré tá. Kÿ tóg ã tÿ néñ han tÿ ên han mû. Ag vênh kanhrän jafä ra tóg tÿ mû, vênh kán ke kurâ ki. Tá tóg sir jégnê mû, culto ki, ag vênh mân kÿ nýtî ên ki. Ti tÿ Topë vî to ke sór vê, hâ kÿ tóg jégnê mû, Jesus ti. ¹⁷ Ti jê kÿ ag tóg ti mÿ livro nîm mû, Isaías tÿ rán ja ên ti, vâsÿ Topë vî to tÿ rán ja ên ti. Kÿ tóg livro tÿ vym ke mû. Kÿ tóg ã tÿ to ke sór mû ên vég mû, Isaías tÿ tó ja ti, ha më. ¹⁸ “Topë kupríg vý inh krín mû,” he tóg. “Inh jagrê vê mýr, hâ kÿ tóg inh krín mû. “Ún jagâgtar ag mÿ inh vî tómñi,” he tóg inh mÿ. Inh jenêg tóg mû, isÿ ûn sigse kÿ nýtî ag kygvân je, isÿ ûn kygó ag tÿ êvânh (há) han je, isÿ ag tÿ ûn vög kónan mû ag ki rîr há han je, ag jatu nýtî je, ¹⁹ isÿ vênh kar mÿ: “úri êg jóg mág vý êg kren han sór mû,” he je,” he tóg, Isaías ti, vênh rá ki. Hâ to ke tóg mû, Jesus ti. ²⁰ Tag to ke kar kÿ tóg livro ên kri tÿ tam ke mân mû. Livro ki rîr tÿ ên mÿ tóg jun mû, livro ti. Kÿ tóg nî mû sir.

Hâ ra vênh kar ag tóg ti ki êvânh mû. ²¹ Kÿ tóg ag mÿ kâmén mû, kÿ tóg: “vâsÿ rán kÿ nî ja tag më âjag tóg,” he mû. “Úri ke vê, úri âjag tóg vég mû, vâsÿ rán kÿ nî ja ên ti,” he tóg. “Inh hâ to tóg tag tó ja nî, Isaías ti,” he tóg, Jesus ti.

²² Ag tÿ ti vî më kÿ tóg ag mÿ e tÿ sir. “Ki hâ tóg tó mû, hâ kÿ tóg êg mÿ e tÿ,” he ag tóg mû. Kÿ ag tóg ti to vî mû gé. “José kósin vê mýr, êg mré ke ên, hâ ra tóg êg vî kâfór han sór mû,” he ag tóg mû ti to.

²³ Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “âjag hÿn iso jykrén sór mû,” he mû. “Médico mÿ êg tóg: “kur vêsy hâ’ hé, ã tÿ tÿ médico nî sór nîn kÿ,” he tÿ. Âjag hÿn tag tó sór mû inh mÿ. Âjag hÿn inh mÿ: “cidade tÿ Cafarnaum tá ã tóg ag tÿ hâ’ hé, ûn kagyga ag tÿ, kÿ kur tag ki êg tÿ hâ’ hemnî gé, ã jamâ tag ki, ã tÿ vênh kar tÿ hâ’ he sór nîn kÿ,” he sór âjag hÿn mû inh mÿ,” he tóg, Jesus ti.

²⁴ Kÿ tóg ag mÿ: “ti jamâ tá ke ag ne tóg Topë vî tó tÿ ên to é he tÿ,” he mû. “Ti tÿ ke há vê. Hâ kÿ âjag tóg iso é he tÿ,” he tóg ag mÿ, Jesus ti. ²⁵⁻²⁶ “Ha më, sÿ néñ tó mû ti. Elias to jykrén nî. Ti tÿ ga kri tÿ mû kÿ tóg ta kutê vânhan ja nýgtî, prýg tâgtû kri kysâ tÿ 6 (ke) ki. Kÿ tóg prýg tÿ sir, ga ên mî, vêjën tóg tû’ he mû sir. Kÿ Topë tóg Elias mÿ tó, ti tÿ cidade tÿ Sarepta ra tîg je, cidade tÿ Sidom kakó ra. Tá fôg fi tóg nî nî, ûn mén ter ja fi. Fi mré tóg jêg tÿ sir, Elias ti, fi tÿ ti mÿ vêjën tÿ vênh kâpâm kÿ, prýg ra. Topë pi(jé) Israel fi to ti jenê ja nýgtî. Ti pi(jé) ti jamâ ra ti jenê ja nýgtî’. Tá fag tóg e nýtî ja nýgtî gé, ûn mén ter ja fag. Hâ ra Topë tóg fôg ên fi to ti jenê ja nýgtî, fi tÿ ti ki rîr je,” he tóg, Jesus ti.

²⁷ “Kÿ Eliseu to jykrén nî gé, vâsÿ Topë vî tó tÿ ên to. Ti tÿ ga kri tÿ nîn kÿ ûn kagyga ag tóg e ja nýtigtî gé, êg povo tÿ Israel kâmî, vênh kaga kren vânhan mû ag, vênh kaga tÿ lepra han mû ag. Hâ ra ag tóg ti mÿ to vî ja tû nýgtî, ti tÿ ag tÿ hâ’ hen je. Kuvar hâ tá tóg kâtig ja nýgtî, fôg ti, Naamâ ti, ga tÿ Síria tá ke ên ti. Kÿ ti hâ ne tóg Eliseu mÿ to vîn kÿ hâ’ he mû sir inh hâ. Ti kaga kren vânhan ên tóg tû’ he mû sir. Ge âjag tóg nýgtî iso. Kuvar hâ tá ke fag vý inh ki ge tÿ, jâvo âjag tóg inh ki ge jâvânhan nýtî, âjag tÿ tÿ inh jamâ tá ke nýtî ra,” he tóg ag mÿ, Jesus ti.

²⁸ Kÿ ûtÿ ti vî mëg mû ag fe tóg gým ke mû sir, Jesus to, ûtÿ vênh kanhrän jafä ên krêm nýtî ag. ²⁹ Jéjgêg nêgnê ag tóg mû sir. Kâpa ag tóg mû sir. Ti vög ag tóg mû sir, pânónh ra. Nazaré vý pânónh tá nî, ag jamâ ti. Pânónh ên to jâpry kÿ ag tóg tá ti kutêm sór mû, kâgnó ki ti ter je. ³⁰ Hâ ra Jesus tóg ag ré kÿ tÿ mû, ag jâmî. Ti tÿ hê ri ke tû ag tóg nî sir, kÿ tóg ag fîn râm kÿ ag ré kÿ tÿ mû.

Hā ra ag tóg ti vĩ kri fi jāvānh nýtī, ti jamā tá ke ag.

*Jesus tÿ věnh jagrē kórég kutém
(Mc 1.21-28)*

³¹ Kÿ Jesus tóg cidade tÿ Cafarnaum ra tĩ mû. Ga tÿ Galiléia tá ti nĩ, Cafarnaum ti. Tá jun kÿ tóg ag kanhrān mû, věnh kán ke kurā ki. ³² Kÿ tóg ag mÿ e tĩ, ag tÿ ti vĩ mën kÿ. Ti vĩ vý věnh kar vĩ káfór nĩ, hā kÿ tóg ag mÿ e tĩ.

³³ Kÿ věnh kanhrān jafā ēn krém ū tóg nĩ nĩ. Jagrē kórég ti nĩ. Kÿ tóg prér mû, kÿ tóg: ³⁴ "ha më, ã tÿ ēg tÿ hë ri kenh ke nẽ, Nazaré tá Jesus'?" he mû. "Ã mÿ ēg tūg sór mû'?" he tóg. "Ã ki kanhró sóg nĩ. Tÿ ã tóg ã pir mÿ Topë mré ke nĩ, ti tû p  v  t  ã n ," he tóg, ūn jagrē kórég ti. ³⁵ Hā ra Jesus tóg ti mÿ v  tar han mû, kÿ tóg: "v  t  t  ra," he mû. "Ti tov n h ra," he tóg. Kÿ ti jagrē kórég  n t  ti ter t  han mû, věnh kar r nve, kÿ t  ti ki kut  m  sir. Ti k k g  t  t  n , ti jagr  k r g  ti.

³⁶ Kÿ t g  v n h kar m y e p  t v  t  sir. Jagn  m y ag t g : "ne n  h n v ?" he m . "V n h j gr  k r g  ag m y t g  v  t , Jesus ti, k y ag t g  sir ki kr m t , ti v  ki, ti kam g k y, ti t y ag pan k y. Ti h n t y ag kri ke n ," he ag t g  m  sir, Jesus to. ³⁷ K y ti k me t g  v n h kar kri r m  ke k n m  sir, ga  n t .

*Jesus t y  n k g y ga e ag t y h ' he
(Mt 8.14-17; Mc 1.29-34)*

³⁸ K y Jesus t g  v n h kanhr n jaf   n ki kut  k y Sim o  n ra t  m . H ra Sim o pr u fi m y n h fi t g  k g a n y n . R y jagy fi n y n . K y ag t g  Jesus m y fi t  m . ³⁹ K y t g  fi v n h t  m . Fi kr t   j  k y t g  fi m y: "r y g  m n  t g  n ," he m . K y fi r y  n t g  t ' he m  sir. K y fi t g  v s y m r  n  n . Ag ki r r  fi t g  m  sir, Sim o m a fi.

⁴⁰ K y t g  sir k ut g  m , r a t y pun ke k y. K y ag t g   n k g y ga ag tat n  k m n  k n m . K y t g  ã n g  t y ag m k n  m , Jesus ti, k y ag t g  h g h ' he k n m . ⁴¹ V n h j gr  k r g  pan k n t g  m  g , ag to j u k y. Ag panh ke to h a ag t g  pr r  m , k y ag t g : "Top  k os n v  t y  n ," he t . H ra t g  ag m y: "v  t g  ra," he m . Ti ki kanhr  ag t g  n t , ti t y t y Cristo n  ti. H k y t g  ag m y: "v  t g  ra," he m , Jesus ti.

*Jesus t y Top  v  t 
(Mc 1.35-39)*

⁴² T y v j  k y Jesus t g  t k ut  k y  em  t g  ja ra t  m . K y v n h kar ag t g  ti j v n h k n m . H ra ag t g  ti v g  m . Ti ve k y ag t g  ti m y: " g  r e k y t  t g  n ," he m . ⁴³ H ra t g  ag m y: "v ," he m . "Cidade  r a s og  t g  m , s y  ag m y Top  v  t o j e g , Top  t y t y  g  p a i n n h ke ti. H j  Top  t g  inh m y: "ha ag m y v n h ven," he ja n ," he t g  ag m y, Jesus ti.

⁴⁴ K y t g  t  m  sir. Ga t y Judéia m t g  t  m . V n h kanhr n jaf  kr m t g  ag m y Top  v  t  m  sir, Jesus ti.

5

*Jesus t y Pedro kanhr n
(Mt 4.18-22; Mc 1.16-20)*

¹ Kej n  Jesus t g  goj nig t y Genes r  f r  t j  n , Top  v  k m n  k y. K y v n h kar v  t  p n n  n t , k y ag t g  ti kut n  m  sir, ag e t v  n t n  k y, ag t y Top  v  m s r  k y. ² Ag t y ti kut n  k y t g  canoa r eg re vigv g  m , nig f r  t . Pir a k ug m g  t  ag v  t  k pa k y n t  n . Goj k k i j eg j g  k y ag t g  pir a k ug m i jaf  kun n  k y k up g  n t  n . ³ K y Jesus t g  canoa k r a r a m . Sim o t  v , canoa  n ti. K y t g  Sim o m y: "t g  s i han ra, canoa k m i, goj kuju ra," he m . K y Sim o t g  t  m . H ra Jesus t g  canoa k k a n  n , ti mr . K k a n  k y t g  ag kanhr n m  sir, v n h kar  n ag,  t y ti kut n  ja  n ag. Goj f r  t  ag t g  n t .

⁴ Ti t y ag kanhr n k n k y t g  Sim o m y: "goj kuju ra t g , ti nig ja ra," he m . "T a   rede t y goj k k i f on ,  t y pir a k ug m i j ," he t g . ⁵ K y Sim o t g   g  Senhor m y: "h a ra  g  t g  k ut  tag  k a goj ki ti f on , f on  he ja n gt , frag n h m y," he m . "N n   k ag m g  t   g  t g  n  m y ," he t g . "H ra s og   v  t g r n  ki f on  s r  m  ha," he t g , Sim o ti. ⁶ K y t g  ke m  sir. K y t g  k ug m i m g  m . F r  t g  n , rede ti, k y t g  jar n  ke m , ti k uf y jagy t v  n n 

kÿ, pirã e tugenin. ⁷ Kÿ ag tóg ãjag régre ag mÿ ven mû, ag tÿ canoa ū kâki kâmû jé. Ag tÿ tá junjun kÿ ag tóg canoa régre ên fân mû, pirã tÿ. Funfór ti nýtî, hâ kÿ tóg ki punpun ke kren mû sir, canoa régre ên ti.

⁸ Kÿ Simão tóg Jesus krêm grinh ke mû. Ti mÿ tóg e tî, pirã e ên to, kÿ tóg Jesus krêm grinh ke mû. Kÿ tóg ti mÿ: "Senhor!", he mû. "Ã hýn inh ré kÿ tíg mû ha. Topê vî mranh ja inh nígtî, kÿ inh hýn ã mÿ körég nî ha," he tóg, Simão ti, Jesus mÿ. ⁹ Ti mÿ tóg e pë tâvî tî, ti tÿ pirã e ên ven kÿ, ti tÿ Jesus jykre ven kÿ. Ti mré ke ag mÿ tóg e tî gé, ¹⁰ Tiago mÿ ke gé, João mÿ ke gé, Zebedeu krê tag ag mÿ. Simão régre ag vê, Zebedeu krê tag ag, ti companheiro ag vê.

Kÿ Simão tóg Jesus mÿ: "ã hýn inh ré kÿ tíg mû ha," he mû. Hâ ra Jesus tóg ti mÿ: "kamêg tûg nî," he mû. "Pirã kugmî há ã tóg jé. Ã kanhrân jé sóg ke mû, ã tÿ éprâ ke ag tÿ inh ki ge han jé," he tóg, Simão mÿ, Jesus ti.

¹¹ Kÿ ag tóg ãjag canoa vógo mû, goj fyr ra. Tá junjun kÿ ag tóg ãjag tû kar ré kÿ mû mû sir, Jesus mré.

Jesus tÿ ūn kaga kren vânth tÿ há' he

(Mt 8.1-4; Mc 1.40-45)

¹² Kÿ tóg kején cidade ū tá nî nî. Kÿ ū tóg ti tá jun mû, ū tÿ vênh kaga kren vânth han kÿ nî ti, vênh kaga tÿ lepra he mû ên. Ti kri tóg rûm ke kân ja nî, vênh kaga ti. Ên tóg Jesus tá jun kÿ ti krêm mûg ke mû, kÿ tóg ti mÿ: "Senhor!", he mû. "Ã mÿ isý há' he sór tû nî?" he tóg. "Ã hâ tóg isý há' henh mû, ã tÿ isý há' he sór kÿ," he tóg ti mÿ.

¹³ Kÿ Jesus tóg ã níge tÿ ti mëg mû, kÿ tóg ti mÿ: "hej," he mû. "To sóg há nî, há' he ja há ã tóg nî," he tóg ti mÿ. Kÿ tóg ti kaga kren vânth tÿ há' he mû sir vêsymer. Jânhkri' he tóg mû, ti fár ti. ¹⁴ Kÿ Jesus tóg ti mÿ ke mû, ti tÿ ū mÿ tó tûg jé, ti tÿ há' he tag ti. "Ha tíg," he tóg. "Topê tû ki rîr tî to tíg. Ti hâ mÿ tómnî, kÿ ti mÿ néñ ū nîm nî, ti tÿ Topê mÿ pûn jé, Moisés tÿ vâsy ëg mÿ néñ tó ja ên ti, ã jânhkri to. Hâ tugrîn vênh kar vý ã tÿ há' he mû tag ki kanhrân mû," he tóg ti mÿ, Jesus ti.

¹⁵ Ge ra ti kâme tóg vênh kar kri rûm ke mû, kÿ ū tÿ hêñ ri ke ag tóg vênh mân mû sir. Ag tÿ ti vî mës sór vê, ag tÿ ãjag tÿ há' he ên ve sór vê gé. Hâ jé ag tóg sir vênh mân mû.

¹⁶ Hâ ra Jesus tóg êmâ tûg ja ra tî mû, Topê mré vêmén jé.

Jesus tÿ ūn tíg vânth tÿ há' he

(Mt 9.1-8; Mc 2.1-12)

¹⁷ Kején tóg ag kanhrân mân mû. Kÿ Fariseu ū ag tóg ti vî mëgmëg mû gé sir, Topê vî to professor ag mré hâ. Kór há tá ag tóg kâmû ja nî, ga tÿ Galiléia tá, ga tÿ Judéia tá ke gé, cidade tÿ Jerusalém tá ke gé. Jesus pénñ ag tóg nígnî kÿ nýtî nî. Hâ ra Topê tóg ti tar han ja nî, hâ kÿ tóg ū tÿ hêñ ri ke ag tÿ há' he mû, ūn kagyga ag tÿ, Jesus ti.

¹⁸ Kÿ vâhâ ū ag tóg tá junjun mû gé. Û va ag tóg kâmû jêg, kur kâ, ūn kânhgrî, ūn kónhgrî. Ag tÿ Jesus mÿ ti ven sór vê, ag tÿ ti krêm ti fi sór vê. ¹⁹ Hâ ra tóg fór tâvî nî, tá, kÿ ag tóg ti tá junjun tû nî sir, Jesus tá. Kÿ ag tóg ïn to jâpry kÿ ti kri ïn kunûg mû. Ti nor ên ki ag tóg ti térem mû, Jesus jé ên kukâm. ²⁰ Kÿ Jesus tóg ag tÿ ti ki ge kÿ nýtî tag vêg mû. Hâ kÿ tóg ūn kânhgrî mÿ: "ã tÿ Topê vî mranh ja ên tÿ tû' he vê ha, vý," he mû.

²¹ Hâ ra ti vî tag tóg Topê vî to professor ag mÿ e tî, Fariseu ag mÿ ke gé. Kÿ ag tóg ti vî tag to jykrén kónan mû. "Ti tÿ ne tó nê hýn'?" he ag tóg mû. "Topê to vî kónan vê mÿr, ti vî tag to," he ag tóg. "Topê hâ ne ã pin kÿ Topê vî mranh ên tÿ tûg' he há nîn mû', kÿ ti tÿ vêsy tÿ Topê han vê sir, ti mÿ vênh pâte fón sór kÿ," he ag tóg mû, to jykrén kónan kÿ.

²² Hâ ra Jesus tóg ag tÿ néñ to jykrén mû vêg mû. Kÿ tóg ag mÿ: "ãjag tÿ ne jé to jykrén kónan nê?" he mû. ²³ "Ne ný ãjag mÿ vênhmÿ ný?" he tóg. "Ún tíg vânth mÿ sóg: "ã tÿ Topê vî mranh ja ên tÿ tû' he vê ha," hé. Kyn mÿ ãjag mÿ vênhmÿ?" he tóg. "Sý ti mÿ: "nî ra, tíg ra," henh ke vê gé. Kyn mÿ ãjag mÿ vênhmÿ ke gé?" he tóg, tag to. ²⁴ "Hâ ra sý ãjag mÿ inh jykre ven sór vê ha. Tÿ sóg éprâ ke fi kósin nî. Tá sóg krýg ke mû, Topê vî mranh tÿ vênh pâte fón ke tá. Sý tá krýg mû ven jé sóg ke mû ãjag mÿ," he tóg. Hâ kÿ tóg

ũn kónhgrí mÿ: “nĩ ra, ã kur gég tīg, ã ìn ra,” he mû, Jesus ti. ²⁵ Kÿ tóg vësýmér jégnë mû sir. Ñ kur gég tóg mû vähä, ag rïnve. Ñ ìn ra tóg tî mû, Topë mÿ vî há han kÿ, ûn kânhgrí ja ên ti.

²⁶ Kÿ tóg vênh kar mÿ e tâvî tî. Topë mÿ ag tóg vî há han mû gé, ti to: “ëg kâfór ti nî,” hen kÿ. “Ge ve ja tû ëg nÿtî, kÿ ëg tÿ ne to jykrén ke tóg tû tî,” he ag tóg mû sir, Jesus tÿ ûn kânhgrí ja ên tÿ há’ hen kÿ.

*Jesus tÿ Levi já prêr
(Mt 9.9-13; Mc 2.13-17)*

²⁷ Kar kÿ Jesus tóg tîg mân mû. Kÿ tóg û tÿ governo mÿ jânkamy mág tî û vég mû, imposto mág tî ên ti. Ti jijin hâ vÿ: Levi, he mû. Ñ rânhräj han kÿ tóg nî nî, ti rânhräj jafâ krêm, Jesus tÿ ti ve kÿ. Kÿ tóg ti mÿ: “inh mré kâtig,” he mû. ²⁸ Kÿ tóg jégnë mû sir. Ti mré tóg tî mû sir, ã tû kar ré kÿ.

²⁹ Kÿ Levi tóg ti mÿ festa mág han mû, ti ìn tá. Kÿ ti tÿ festa to ûn já prêr mû ag vÿ tÿ û tÿ hën ri ke nÿtî, festa venh kâmû mû ên ag. Governo mÿ jânkamy mág tî û ag v , ag mré ke û ag mré h . Jesus mré ag tóg j g mû.

³⁰ Kÿ Fariseu ag tóg v g mû, Topë vî to professor ag ke gé, kÿ tóg ag mÿ k r g tî. Kÿ ag tóg û tÿ Jesus mré mû tî ag to vî mû gé. Ag mÿ ag t g: “ jag h  ne t g governo mÿ jânkamy mág tî ag mr  j g m ”, he mû. “Top  v  mranh tî ag mr   jag t g j g m ”, he ag t g, û tÿ Jesus mr  mû tî ag m .

³¹ H  ra Jesus t g ag m  k m n m . “H , ag mr  s g j g m ,” he t g. “H  ra ûn kagyga t  ag v  médico venh m  t  n gt ,” he t g m . “Ûn kagyga ag h  v  ti venh m  t ,” he t g. ³² “Inh pi(j ) û t  v nh jykre kuryj han m  ag m : “ jag jykre tov nh ra,” he s r t . Û t  Top  v  mranh ja ên ag h  m  s g: “ jag jykre k r g tov nh ra,” he s r t . H  j  s g  jag m  v nh ven,” he t g, Jesus ti.

*V kre
(Mt 9.14-17; Mc 2.18-22)*

³³ Kÿ Fariseu ag t g ti m  ke m n m . “Jo o mr  m  t  ag v  v kre (ka)m  n yt t , v j n ki, k  ag t g Top  mr  v  (ka)m  han t  gé, ag v kre k . Kÿ Fariseu mr  ke ag t g ge n yt t  gé. H  ra ã mr  m  t  ag t g ge t  n yt . J g ag t g m gt , kur  kar ki. V kre v nh ag n yt ,  g v kre kur  ki,” he ag t g m  sir, Jesus m . ³⁴ Kÿ t g ag m : “h ,” he m . “H  ra v nh pr g t  festa to k m  ag pi(j ) v kr g t ,” he t g. “Festa v  m r , v nh pr g t , k  ti mrı ke ag t g ûn pr g m  ên venh k m  t . H  ra s g t  ûn pr g m  ên ri ke n , h  k  t g inh mrı m  t  ag m  s r t ,” he t g. ³⁵ “V h  t g jun m , inh kur  ti. Ên k  ag t g inh p re m nh m . Ên k  h  ag t g  jag v krenh ke venh m , kur  ên k , inh mrı m  t  ag,” he t g, Jesus ti.

³⁶ K  t g ag m  compara o han m , k  t g: “inh jykre t g v  ge n yh m ,” he m . “ g pi(j )  g kur t g k k g t ,”  g t   g kur si jar k  n m j ,” he t g. “Ke t u n  m  ra  g t g  g kur h  ên k k g m , h  ra t g  g kur si ên ki par t u n gt  gé, ûn h  ti. K   g kur t g k r g kar n t  n  sir,” he t g. Ti t  ã jykre t g t  v , h  ra t g kur t g ri ke n .

³⁷ K  t g ag m : “vinho v  ge n gt  gé,” he m  gé. “ g pi(j ) vinho kaj g m  t  ti f r si t  saco ki kuj g t , vinho t g ên t ”. Ke t u n  m  ra t g kun nh k  jar m . K  vinho ên t g t u’ he m , bolsa ke gé sir. ³⁸ Vinho kaj g m  t  ti f r t g t y bolsa ki kuj n ke v  m r ,” he t g. Ti t  ã jykre t g t  v , h  ra t g vinho kaj g m  ri ke n .

³⁹ K  t g ag m : “ g pi(j ) vinho si kron k   n kaj g kron s r t , ûn t g ên t ,” he m  gé. “Ti si h  t g  g m  h  n ,” he  g t g t ,” he t g, Jesus ti. Ti t  ã jykre t g t  v , h  ra ag jykre si t g ag m  h  t ,  t y ti v  m g m  ag m .

¹ Kejēn tóg vēnhkán ke kurā tá krýg mū. Ký Jesus tóg ēpý mī tī mū, trigo jo ēpý mī. Ti mré mū tī ag tóg ti mré mū mū. Hā ra ag tóg sir trigo mó ēn tý kam ke mū sir. Ājag nīgé tý ag tóg rynhranh mū, ag tý ti kanē ko jé. ² Hā ra Fariseu ū ag tóg ag vég mū. Ag mý vēnh rānhrāj vē, ag tý trigo rynhranh mū ti. Hā ki ag tóg ag mý Topē vī mranh mū, ag tý vēnhkán ke kurā ki rānhrāj ký. Hā ký ag tóg ag mý: “ājag ne tóg néhan ke tū han mū nī”, vēnhkán ke kurā ki”, he mū. “Vēnh rānhrāj vē mýr”, ājag tý néhan mū ti,” he ag tóg, Jesus mré mū tī ag mý.

³ Hā ra Jesus tóg ag mý: “vó,” he mū. “Ag kókinkír vē mýr,” he tóg. “Davi to jykrén nī, ti mré mū tī ag to ke gé. Ti kókír ký tóg ã tý néhan ke tū han gé, hā ra Topē pi(jé) ti to jū mū!,” he tóg. ⁴ “Topē jo īn kā ra tóg rā, Davi ti. Tá tóg Topē jamī ēn kó. Ti tý konh ke tū vē vē, Topē tū ki rīr tī ag hā tý konh ke vē vē. Hā ra tóg kó, ã mré mū tī ag mý tóg vēnh kāpópám gé, Davi ti. Rán ký tóg nī nī mýr,” he tóg, Jesus ti. ⁵ Ký tóg ag mý: “tý sóg vēnhkán ke kurā to pā'i nī mýr,” he mū. “Tý sóg ēprā ke fi kósín nī,” he tóg ag mý, Jesus ti.

*Jesus tý vēnhkán ke kurā kā ū tý há' he
(Mt 12.9-14; Mc 3.1-6)*

⁶ Vēnhkán ke kurā ū kā Jesus tóg Israel ag tý vēnh kanhrān jafā kāra rā mū, ag kanhrān jé. Tá ū tóg jē nī. Ti nīgé vý tóg ja nī. ⁷ Ký Topē vī to professor ag tóg Jesus tugným mū, Fariseu ag ke gé, ag tý ti tý há' he mū ēn ven jé. “Ti mý ti tý há' he sór tū, tý ēg vēnhkán ke kurā (hā) ra'?” he ag tóg. “Ti tý ti tý há' he ký ēg tóg ti kāmén mū, pā'i ag mý, ti tý vēnhkán ke kurā kā rānhrāj mū ti,” he ag tóg. Hā ký ag tóg ti tugným mū.

⁸ Hā ra Jesus tóg ag tý néhan to jykrén vég jē nī. Ký tóg ūn nīgé tóg ēn mý: “kunīg,” he mū. “Tag kā jēnh nī,” he tóg ti mý. Ký tóg kātīg ký kā jē mū sir. ⁹ Ký tóg ag mý: “sý ājag ki jēmēnh há tóg tī,” he mū. “Vēnhkán ke kurā ki ēg hýn ne han mū'?” he tóg, “ēg tý Topē vī ki króm jé?” he tóg. “Ēg mý néhan ū há han mū'?” he tóg, “ēg tý ū tū kókén kýn mý kórég tū nýnh mū hýn'?” he tóg. “Ēg mý ū kren han mū hýn'?” he tóg, “ēg tý ū téen kýn mý kórég tū nīnh mū hýn'?” he tóg. Hā ra ag tóg ti mý néhan ū tó tū nī.

¹⁰ Ký tóg ag ki ēvānh kān ký ūn nīgé tóg ēn mý: “ā nīgé tý krýg hé,” he mū. Ký tóg tý krýg he mū sir. Ti tý tý krýg he ký tóg há' he mū, ti nīgé tóg ēn ti. ¹¹ Ký tóg vēnh kar mý e tī. Ag fe tóg gým ke mū, ký ag tóg jagnē mré vēmén mū. “Ēg hýn ti tý hē ri kenh mū hýn', ti kāgmīnh mū vó?” he ag tóg, Jesus to. Hā ra tóg ūn nīgé tóg ēn tý há' he ja nī sir.

*Jesus tý apóstolo ag kuprēg
(Mt 10.1-4; Mc 3.13-19)*

¹² Ěn kā Jesus tóg kejēn pānónh ra tī mū, ti tý Topē mré vēmén jé. Kuty ēn kā tóg Topē mré vī nī ki kurāg mū. ¹³ Tý vaj ký tóg ã mré mū tī ag jé prēr kān mū, ký tóg ag kāmī ū tý 12 (ke) ēn ag kuprēg mū. Ag to tóg: “sý ūn vin mū ēn ag,” he mū, hā vý: apóstolo, he mū. ¹⁴ Ag hā vē, ha mē: Simão, Jesus tý ti jyjy ū hā vý: Pedro, he mū, ti jāvy tý André ke gé, Tiago ke gé, ti jāvy tý João mré, Filipe ke gé, Bartolomeu ke gé, ¹⁵ Mateus ke gé, Tomé ke gé, Tiago ke gé, Alfeu kósín tag ti, Simão ke gé, ag tý ū to: Zelote, he mū tag ti, ¹⁶ Judas ke gé, Tiago kósín tag ti, Judas Iscariotes ke gé, ū tý Jesus vatáh tá pā'i ag mý ti kāmén ke tag ti.

*Jesus tý ūn e ag ki rīr
(Mt 4.23-25)*

¹⁷ Ký Jesus tóg ag mré pānónh ēn to tére mū sir, ký tóg kyjer tá jē nī. Ký ti mré mū tý hēn ri ke ag vý tá nýtī gé. Ū tý hēn ri ke ag vý ti ki junjun ja nīgtī, ga tý Judéia tá kāmū ký, cidade tý Jerusalém tá ke gé, goj kafā tū fyr tá ke gé, hā vý: cidade tý Tiro, he mū, cidade tý Sidom, he mū gé. Ěn kar vý ti ki junjun ja nīgtī, ti tý ag tý há' he jé. Ký tóg fór pē nī, tá, ag tý e pē tāvī nýtīn ký. ¹⁸ Ūn agrē kórég ag tý tóg há' he mū gé, ag agrē pan tóg mū, Jesus ti, fag mré hā. ¹⁹ Ký vēnh kar vý ti kā krý' he sór mū sir, hā jé ag tóg ti ki junjun mū. Ký ū tý ti kā krý' he mū ēn ag vý há' he kān mū, ti tý ā jykre tar tý ag tý hághá' hen ký. Hā jé ag tóg vēnh mān ja nī. Hā ký ag tóg ti pénīn e tī sir.

*Jesus tÿ ag kanhrän
(Mt 5.1-12)*

²⁰ Kÿ tóg ã mré mū tī ag ki ēvānh mū, kÿ tóg ag mÿ kämén mū, Jesus ti, kÿ tóg: “Topē vÿ ãjag ve há han mū, ãjag tÿ: “kórég eg tóg nÿtī,” hen kÿ,” he mū. “Kÿ ãjag tóg Topē tÿ tÿ ëg pâ'i nî venh ke mû,” he tóg. ²¹ “Topē vÿ ãjag ve há han mû, ãjag tÿ: “inh kókír ri ke tóg tÿ, sÿ vênh jykre kuryj ve sór tÿ ên ti,” hen kÿ. Kÿ ãjag tóg venh ke mû,” he tóg. “Topē vÿ ãjag ve há han mû, ãjag vësyrénh mûn kÿ, ëprä. Æjag mÿ sér nî je tóg ke mû, tá,” he tóg. ²² “Topē vÿ ãjag ve há han mû, ag tÿ ãjag to kórég nÿtîn kÿ isugnîn, ag tÿ ãjag mÿ: “ha mû jég,” hen kÿ, isugrîn. Ag tÿ isugnîn ãjag mÿ vî kónân kÿ tóg há tÿ, ag tÿ ón kÿ ãjag jykre kórég tó kÿ. Tÿ sóg ëprä ke fi kósin nî mÿr,” he tóg, Jesus ti. ²³ “Mÿ sér nÿtîmnî, ãjag fe tÿ mrin kemnî, ag tÿ isugrîn ãjag vóg kónân mû ra. Kÿ ãjag tóg kanhkâ tá néñ ū há kar venh ke mû, vênh kaja je, isugnîn. Ge ja ag tóg nÿtî ja nÿgtî, ū tÿ ãjag vóg mû ag jóg'jog ag, vâsÿ Topē vî tó tÿ ag mÿ. Ag vóg kónân ja ag tóg nî gé. Vâsÿ Topē vî tó tÿ ên ag ri ke ãjag tóg nÿtî, ag krê'krê tÿ ãjag vóg kónân kÿ,” he tóg, Jesus ti.

²⁴ “Hâ ra Topē vÿ ãjag ve kónân mû, ãjag tÿ: “há ëg tóg nÿtî,” hen kÿ. Ga kri mûn kÿ ãjag tóg néñ ū há vég tÿ, kÿ ãjag tóg kanhkâ tá jun ke tû nî,” he tóg. ²⁵ “Topē vÿ ãjag ve kónân mû, ãjag tÿ vênh jykre kuryj ve sór tû nÿtîn kÿ, ti tÿ ãjag mÿ ãjag kókinkîr ri ke tû nîn kÿ, ëprä. Kÿ ãjag tóg venh ke tû nî. Kÿ tóg ãjag kókinkîr ri ke tînh mû, tá,” he tóg. “Topē vÿ ãjag ve kónân mû, ti tÿ ãjag mÿ sér tîn kÿ, ëprä. Vësyrénh je ãjag tóg ke mû, kygfÿ je ãjag tóg ke mû, tá,” he tóg. ²⁶ “Topē vÿ ãjag ve kónân mû, vênh kar tÿ ãjag to vî há han mûn kÿ. Æjag mÿ ti há tÿ, vênh kar tÿ ãjag to vî há han mûn kÿ, hâ ra tóg Topē mÿ kórég nî. Ge ja ag tóg nÿtîtî, ū tÿ ãjag mÿ vî há han mû ën jóg'jog ag, ón kÿ Topē vî tó (ka)më ên ag mÿ, vâsÿ. Ag mÿ ag tóg vî há han ja nî gé. Ag ri ke ãjag tóg nÿtî, ón kÿ Topē vî tó (ka)më ên ri ke ãjag tóg nÿtî, vênh kar tÿ ãjag mÿ vî há han kÿ. Hâ kÿ tóg ãjag ve kónân mû, Topē ti,” he tóg, Jesus ti, ag mÿ.

*Êg tÿ ëg kato tê mû ag to há nÿtînh ke
(Mt 5.38-48)*

²⁷ “Æjag jyvén sóg mû, ãjag tÿ inh vî jêmén kÿ, ha më. ū tÿ ãjag kato vâsânsân mû ên ag to fe nÿtîmnî jâvo. ū tÿ ãjag to jû mû ag mÿ néñ ū há han nî jâvo. ²⁸ ū tÿ ãjag mÿ vî kónân mû ag mÿ vî há han nî gé. ū tÿ ãjag mÿ fefén mû ag to Topê mré vîmnî gé. ²⁹ ū ag tÿ ãjag jamë ki tânh kÿ ag mÿ ãjag jamë ū ti ven nî gé, ag tÿ ãjag mÿ ki tânh je gé. ū ag tÿ ãjag capa mân sór mû ên ag mÿ ãjag camisa nîm nî gé. ³⁰ ū ag tÿ ãjag mÿ néñ ū to: “inh mÿ nîm,” he kÿ ag mÿ nîmnî. ū ag tÿ ãjag tÿ néñ ū mân kÿ ag mÿ: “inh mÿ isû nîm,” he tûg nî. ³¹ Æjag tÿ ãjag mré ke ū to: “ti tÿ ëg mÿ tag han há tóg tî vë,” he mû ra ëg hâ tóg ti mÿ han ke mû,” he tóg.

³² “U ag tóg ãjag to há nÿtî. Æjag tÿ tag ag hâ to há nÿtîn kÿ tóg tÿ néñ ū tû tî ver. Vênh kar ag vÿ ge nÿtî gé. ū tÿ ãjag to há nÿtî ên ag to ag tóg há nÿtî gé, vênh kato, ū tÿ Topê vî mranh mû ag vÿ tag han tî. Tag vÿ há nî, hâ ra tóg tÿ néñ ū tû nî ver. ³³ ū ag tóg ãjag mÿ vî há han tî. Æjag tÿ ên ag hâ mÿ vî há han kÿ tóg tÿ néñ ū tû nî ver. Ge ag tóg nÿtî gé, Topê vî mranh tî ag. Æjag tÿ ag mÿ vî há han kÿ ag tóg ãjag mÿ vî há han mû gé, vênh kato. Há ti nî, hâ ra tóg tÿ néñ ū tû nî ver. ³⁴ ū ag vÿ, ãjag tÿ ag mÿ prestar hen kÿ ag tóg ãjag mÿ nîm mân mû, ãjag tû ti. Æjag tÿ ag hâ mÿ prestar he mân kÿ tóg tÿ néñ ū tû nî ver. Topê vî mranh tî ag vÿ ge nÿtî gé. Æjag tÿ ag mÿ nîm mân kÿ ag tóg ãjag mÿ prestar he mân mû sir, ãjag tû ti. Há ti nî, hâ ra tóg tÿ néñ ū tû nî ver.

³⁵ Ag jâvo ū tÿ ãjag kato vâsânsân mû ag to há nÿtîmnî, ha më. Vênh kar mÿ vî há han kân nî. Vênh kar mÿ prestar he kân nî, ag tÿ ãjag mÿ ãjag tû nîm tû (hâ) ra. Kÿ ãjag tóg kanhkâ tá venh ke mû, ãjag tÿ ūri néñ han mû tag ri ke ti. Hâ ki ãjag tóg tÿ ū tÿ kynhmÿ nî ên krê nÿtî, ãjag tÿ ti ri ke han kÿ. Ti hâ ne vênh kar mÿ vî há han kân tî ver', ūn jykre kórég kar ag mré hâ, ag tÿ ti mÿ: “ëg mÿ tóg há tÿ,” he tû (hâ) ra, ag tÿ vênh hâ ki rîr hâ

han mū (hā) ra tóg ag mȳ vī há han tī ver, Topē ti. ³⁶ Vēnh kar jagāgtān kān nī, ēg jót ri ke. ēg jót tī vēnh kar jagāgtān kóm vēnh kar jagāgtān nī gé,” he tóg, Jesus ti.

**Ēg tī kānhmar ū to vī kónān ke tū
(Mt 7.1-5)**

³⁷ “Kānhmar ū to vī kónān tūg nī, kȳ Topē vȳ ājag to vī kónān ke tū nī gé. Kānhmar ū to: “kórég ti nī,” he tūg nī, kȳ Topē vȳ ājag to: “kórég ti nī,” henh ke tū nī gé. Vēnh kar mȳ vēnh pāte fón nī, ke tū nī mū ra Topē vȳ ājag mȳ vēnh pāte fón ke tū nī gé. ³⁸ Ag mȳ nén ū há kar nīmnī, kȳ Topē vȳ ājag mȳ nén ū há kar nīm ke mū gé sir, hā ra tóg ājag mȳ ēn kāfór nīm ke mū. Ājag mȳ nīm mág han jé tóg ke mū, Topē ti. Nīm mág pē han jé tóg ke mū, nén ū há kar tī. Hȳ, ge ti nī. Ājag tī ag mȳ nén ū há han kȳ Topē vȳ ājag mȳ nén ū há han ke mū gé. Ājag tī ag mȳ nén ū kórég han kȳ tóg ājag mȳ hā ri ke han ke mū gé,” he tóg, Jesus ti.

³⁹ Kȳ tóg ag mȳ: “ū tī ki kagtīg ra tī ājag pā'i nýtī sór mū tag vȳ ge nýnh mū, ha mē,” he mū gé. Kȳ tóg: “ūn kyvó tī ūn kyvó ū mȳ: “sȳ ā pére tīg ke vē,” hen kȳ ag tóg ag mūn kȳ kāgnó ki vár kān ke mū. Ge ag tóg tī, ājag pā'i ag. Ājag tī ūn ki kagtīg ag mré mūn kȳ ājag tóg mū kónān kān ke mū. ⁴⁰ Aluno pi(jé) ā professor kāfór nīnh mū'. Ti tī kanhrān há han kȳ tóg kejēn ā professor ri ke nīnh mū, hā ra ti pi(jé) ti kāfór nīnh mū'. ⁴¹ Jykre kórég mág ājag tóg nýtī, hā ra ājag régre jykre pāno sī ūn ājag mȳ kórég ný'. ⁴² Kȳ ājag hā ne tóg ājag régre ag mȳ: “sȳ ā mȳ ā jykre kórég kurynh há tög tī,” he tī!, ājag tī ājag jykre pāno tāvī ūn kurynh jāvānh (hā) ra. Ke tūg ra mȳr, ke tū nī mū ra ājag tóg jykre régre nýtī. Ājag jykre kurynh vén nī, kar ājag tóg ājag régre ag jykre kurynh há han mū,” he tóg, Jesus ti.

**Ka to comparação
(Mt 7.16-20; 12.33-35)**

⁴³ “Ha vé, ka há pi(jé) kanē kórég han tī!. Kȳ ka kórég pi(jé) kanē há han tī gé!. ⁴⁴ Ēg tī ti kanē ve kȳ ēg tóg: “ūn kanē ko há ja vē,” henh ke mū, ke tū nīn kȳ ēg tóg: “ūn kanē ko vānh ja vē,” henh ke mū. Sónh to ēg tóg pēnva vég tū nýtī mȳr', kar ēg tóg vānh tī johó to uva vég tū nýtī gé, ha mē. ⁴⁵ Ge tóg nýtī, eprā ke ag jykre ti. Ūn jykre há vȳ nén ū há kar to jykrén tī, ti jykre kuryj nīn kȳ. Kȳ tóg ēg mȳ tō há han tī gé sir. Kȳ ūn jykre kórég vȳ ū kórég kar to jykrén tī, ti jykre pāno nīn kȳ. Kȳ tóg ēg mȳ tō kónān tī gé sir. Hȳ, ge ti nýtī. Ēg tī nén to jykrén tī ūn kāmén ēg tóg tī mȳr,” he tóg, Jesus ti.

**Ēn to comparação
(Mt 7.24-27)**

⁴⁶ “Ājag ne tóg inh mȳ: “Senhor’, Senhor’,” he tī!. Hā ra ājag tóg isȳ ājag mȳ nén tō mū ūn han vānh nýtītī. Kȳ tóg vēnhmȳ ný. ⁴⁷ Inh ki ge kȳ ājag nýtī. Inh vī ki kanhró ājag tóg nýtī. Ājag tī ki króm kȳ ājag tóg sir tag ri ke nýtīn mū, ha mē. ⁴⁸ Īn han mū ri ke vē. Ū tóg, ti tī ūn han jé tóg kūm tī, kā há tá. Kūm kȳ tóg pārō kri ūn han mū sir, pārō kri tóg ti nūna gunhgunh mū sir. Kȳ vāhā goj tóg var mū, kȳ tóg ūn kri rūm ke mū, goj var ti. Hā ra ūn tóg jē nī. Ti kókég tū tóg nī, goj var ti. Ti tī pārō kri jē hā kȳ tóg tar jē. Ge ti nī, ājag tī inh vī ki króm kȳ. ⁴⁹ Ājag tī inh vī ki króm tū nīn kȳ ājag tóg sir tag ri ke nýtīn mū, ha mē. Ū tóg ūn han mū gé, hā ra tóg jo kūm tū nī, ti nūna vȳ jāvo krīgmȳ nýtī. Kȳ vāhā goj var vȳ ūn kri rūm ke mū sir, kȳ tóg kutē mū sir, ūn ti. Kȳ tóg mráj mū sir, ha mē, ti nūna tī krīgmȳ nýtīn kȳ. Ge ti nī, ū tī inh vī jēmē jāvānh ūn ti,” he tóg, Jesus ti.

**Fóng tī capitão tī Jesus ki rā
(Mt 8.5-13)**

¹ Jesus tī ag kar kanhrān kān kar tóg cidade tī Cafarnaum ra tī mū. ² Tá fóng tī capitão tóg nī nī. Ti camarada tóg kaga ný nī. Vēnhmȳ tóg ný, kȳ capitão tóg: “ti hýn ter mū ha,” he mū. Hā ra tóg ti mȳ ti fe ri ke nī, ti camarada ti, capitão ūn mȳ. ³ Hā kȳ tóg Jesus

kāme mē kÿ Israel kófa ag jégnég mû, Jesus to, ag tÿ ti mÿ: “ti venh kâtig,” he jé. Jesus tÿ ti camarada tÿ há’ he jé tóg ti mÿ vénh vî jénég mû, fóg tÿ capitão ên ti. ⁴ Kÿ ag tóg Jesus tá junjun mû, Israel kófa ên ag. Kÿ ag tóg Jesus mÿ tó mû. “Ã mÿ ti venh tíg ke tû nî?” he ag tóg mû, Jesus mÿ. “Ún há v . ⁵ Ëg povo to tóg há t v  nî, ti tÿ tÿ fóg (h ) ra. Ëg mÿ t g  n han ja nî,  g t y kr m Top  v  t jaf  ti, ti tÿ t y fóg (h ) ra,” he ag t g mû, Jesus mÿ, f g t y capit o ên to.

⁶ Kÿ Jesus t g: “hej,” he mû. Kÿ t g ag mr  t i mû. Kÿ t g ti  n kak  ki jun mû. Kÿ capit o t g ti mÿ v n v  j n  m n m  g .   mr  ke ag j gn  t g mû, Jesus to. Kÿ ag t g ti mÿ: “Senhor”, he mû. “Ti venh k r nh ke t u  n j  n , ti t y t y f g n n k ,” he ag t g. “  m n h n jagy n ,   t y f g  n k ki s n ken k , Judeu ag t y f g  n s n j v nh n t n k ,” he ag t g. ⁷ “H  k y ti n j    venh k t g t u n  g , h  ra t g   m y v n v  j n  m .   v  pir ki ti camarada n j  h h henh m ,   t y   v  t y ti t y h h henh h h n n k ,” he ag t g. ⁸ “Ha v , t n ji p i kr m ke n  g , k  soldado ag n j  t y ti kr m ke n t g g . H  k n ji t g p i jykre ki kanhr  n . Ti t y soldado   m : “kut g,” hen k n ji t i m , ti t y ti m : “kun g,” hen k n ji k t i m  g . Ti t y   camarada m : “tag han ra,” hen k n ji han m . Ti v  t n ji ag j gn  t . H  k n ji ki kanhr  n .   v  t y   n j  ti camarada t y h h he h h n ,” he ag t g m , Jesus m , capit o mr  ke ag.

⁹ K y t g Jesus m  e t , ti v  tag ti. K y t g   mr  m  t i ag m  ke m ,  n a ag m , ti n n k m   n ag m . K y t g ag m : “Israel   pi(j ) ti ri ke n ’, ti t y t y f g (h ) ra’,” he m . “Ki kanhr  t g n  m r , k  t g inh ki r  k j . Ge ve ja t u s g n . H h he k y ti n  ha, ti camarada ti,” he t g, Jesus ti.

¹⁰ K y ag t g v nv n ke m , capit o  n ra, capit o t y  n j gn  m  ag. H  ra ti camarada  n t g h h he ja n  sir, ag t y t  junjun m  ra.

Jesus t y  n ter m  r n m n

¹¹ K nhmar Jesus t g t i m  g  sir,  n ki. K y t g cidade t y Naim ra t i m . Ti mr  m  t i ag t g ti mr  m  m ,  n e a g ke g . Ti n n ag t g m  m . ¹² K y t g cidade  n fyr ki jun m , cidade to r  j nk  ki. K y ag t g v ser va k m  n , ha m . Ti m nh fi k sin pir v  m r . Ti panh t g ter ja n . K y   t y h n ri ke fag v  fi mr  m  n , cidade t k  k m n k . ag t y ti p j nh m  v , v nh kej t .

¹³ K y Jesus t g fi v g m , k  fi t g ti m  jagtar n . K y t g fi m : “f y t g n ,” he m . ¹⁴ K y t g v ser venh t i m , k  t g t  jun k  ti m g m . K y   t y ti va m   n ag v  kr g’kr g’ he m . K y Jesus t g v ser m : “kyr ”, he m . “N  ra, he s g m    m ,” he t g m , v ser m , Jesus ti. ¹⁵ K y t g n  m  (m r ) sir, ha m , v ser  n ti, k  t g v  m  sir,  n ter ja  n ti. K y Jesus t g ti m nh fi m  ti f g m .

¹⁶ K y t g v nh kar m  e t , k  ag t g Top  to v  h  han m  sir. “Top  v  t o t i k f r v   g ki jun,” he ag t g m , “Top  v   g ve h  han, h h k  t g ti j n ,” he ag t g m , Jesus to. ¹⁷ K y ti v me t g v nh kar k i r m ke m  sir, ga t y Judéia kar t , ga kar  n k m  ke g , Jesus t y  n ter ja  n r n m n ja ti.

Jo o Batista t y Jesus m  v nh v  j n  (Mt 11.2-19)

¹⁸  n k  Jo o v  se k  j  n , Jo o Batista ti,   t y ag kygpég t i ti. K y Jo o mr  m  t i ag t g ti m  t  k n m  sir, Jesus t y n n han m  ti. ¹⁹ K y t g ti m  e t . K y t g Jesus to: “Top  t y  n j n  m  h h m  v ?” he m . H  k  t g   mr  m  t i r g re ag j gn  m , ag t y Jesus venh m  j , ag t y ti ki j m  j , ti m : “  h h m ?” he j . “ g t y  n j v nh m  m  t y   n ? Top  t y  n j n  m  h h m  t y   n ?  g m   n j v nh m n ke t u n  ha’,   p te?” he s r ag t g m , Jesus m .

²⁰ K y ag t g Jesus t k  junjun m . K y ag t g ti m : “Jo o Batista v   g j gn ,  g t y   ki j m  j ,” he m . “  h h m ?” he t g.  g t y  n j v nh m   n h h m  t y   n ?  g m   n j v nh m n ke t u n  ha’,   p te?” he t g, João ti,   m , Jesus m .

²¹ H  ra Jesus t g  n k ga ag t y h h he m , ag t y ti mr  v nh k m  k . V nh jagr  k r g pan t g m  g , kur   n k .  n kyv  ag t y h h he t g m  g , ag kan  t . ²² K y t g João mr 

mū ti ag mÿ: "Ha João mÿ tag tómní, ha më," he mû. "Ãjag tÿ néñ vég mû ta g tómní, ãjag tÿ néñ mëg mû ti ke gé," he tóg. "Tag han inh tî, ha më: ūn kyvó ag vÿ isugrín évanh há nÿtî ha. ūn kanhgrí ag vÿ mû há han mû ha, ūn kónhgrí én ag. Ú tÿ vênh kaga kren vânhan mû ag krenkren han inh tî, ú tÿ lepra han mû ag. ūn kutu ag vÿ émë há nÿtî ha. ūn kâgter mû ag vÿ rínrír mân gé. ūn jagãgtar e ag vÿ Topê vî sér mëg mû ha ke gé, Topê tÿ tÿ ég pâ'i nính ke to. ²³ Kÿ tóg ti tÿ iso jykrén kónañ tû nñ kÿ há' he mû. Kÿ Topê tóg ti ve há han mû sir. Tag tómní, João mÿ," he tóg, Jesus ti. ²⁴ Kÿ João tÿ ūn jégnëg mû ag tóg mû mû sir, João mÿ tó je, mÿr, ha më.

João tÿ ūn jégnëg mû én ag mû kar kÿ Jesus tóg ūn e én ag kanhrän mû sir, kÿ tóg ag mÿ João kâmén mû. "Emä tû ja ra ãjag tóg mû ja nÿgtî, João ve je," he tóg. "Kÿ ti jykre hÿn ne ri ke nî, ãjag mÿ? Kején kâka tóg goj jagma krâ tÿ man man ke tî. João jykre mÿ ãjag mÿ tag ri ke tû nî? Hÿ, ri ke tû ti nî. ²⁵ Kÿ ti jykre hÿn ne ri ke nî ãjag mÿ? Ti mÿ ãjag mÿ ūn kur sïnví ag jykre ri ke nî? Vó. ūn kur sïnví ag vÿ cidade mág tá nÿtî, pâ'i mág ïn krém, ūn jén mág mû ag. Ag pi(jé) émä tûg ja mî mû tî!. ²⁶ Kÿ ti jykre hÿn ne ri ke nî ãjag mÿ? Ti jykre mÿ ãjag mÿ Topê vî tó tî ag jykre ri ke nî? Hÿ, ri ke ti nî. Topê vî tó tî vê mÿr, hâ ra tóg Topê vî tó tî ag kâfór kar nî, João ti. ²⁷ Topê vî João jénë, ti tÿ ijo tîg je. Hâ kÿ tag tóg ti to rán kÿ nî, Topê vî ki, ha më. "Ha vé, ã jo sóg ū jénënh mû, ti tÿ vênh kar tÿ há' he je, ã tîg ken jo. Ag jyvén je tóg ke mû, kÿ tóg épry kure ri ke nî, émîn kurynh ri ke," he tóg, Topê vî tÿ rán kÿ nî ki, João to, ti tÿ ijo tîg ke tag to," he tóg, Jesus ti, ag mÿ. ²⁸ "Ki hâ sóg tó mû, hâ kÿ sóg ke mû, ha mû. Éprâ ke ag kâfór kar ti nî, João ti, Topê vî tón ki. Ú tÿ ga kri mû kâfór kar ti nî. Hâ ra ū tÿ hën ri ke ag tóg Topê tÿ tÿ ég pâ'i nî venh ke mû mÿr. Ag tÿ venh ke mû (hâ) ra ag tóg kâsir nÿtî. Kÿ ūn kâsir én ag tÿ égno pê en tóg João mág kâfór nînh mû hâ ra," he tóg, Jesus ti, João to.

²⁹ "Jo João vî mëg mû e én ag tóg João vî më há han ja nÿgtî, hâ kÿ ag tóg Topê vî tag ti to: "ki hâ ã tóg tó mû," he ja nÿgtî, João tÿ ag mÿ néñ tó ja to. Hâ kÿ tóg ag kygpe ja nÿgtî, João ti, ú tÿ governo mÿ imposto tÿ jânkamy mág tî ag mré hâ. ³⁰ Hâ ra Fariseu ag tóg João vî jêmë jâvânh ja nÿtî, Topê vî to professor ag ke gé. Hâ kÿ ag tóg Topê tÿ ag mÿ néñ han sór mû én tÿ ti mÿ nenh ja nÿgtî gé. Hâ kÿ João tóg ag kygpe ja tû nÿgtî gé," he tóg, Jesus ti.

³¹ "Úri ke ag vÿ ge nÿtî gé, ha më. ³² Gîr ag ri ke ag tóg nÿtî. Gîr ag vÿ jagnë mré kanhinnhir mügtî. Kÿ ag tóg ãjag mré ke ag jé prér tîgtî, ag mré kanhinnhir je. Kÿ ag tóg kején jû tî. "Ãjag mÿ ég tóg vâkyn, kanhinnhir kÿ, hâ ra ãjag ne tóg vênh gringrén jâvânh nÿtî," he ag tóg tî, gîr ag, jagnë mÿ. "Ãjag tÿ vênh gringrén jâvânh nÿtîn kÿ ég tóg ón kÿ vësyrénh mû sir, ég kanhinnhir kÿ, hâ ra ãjag ne tóg ég mré fÿ jâvânh nÿtîtî gé," he ag tóg tî gé, ón kÿ jagnë to jû kÿ, gîr ag. ³³ Gîr tag ag ri ke ãjag tóg nÿtî, João to, iso ke gé," he tóg, Jesus ti. "João vÿ vâkre ja nÿgtî, jén mág tû, kron tû. Kÿ ãjag tóg ti to: "jagrê körég tóg nî," he ja nÿgtî, ti vâkre to. ³⁴ Ti jâvo sóg vâkrég tû nÿgtî. Jêg sóg nÿgtî, kron sóg nÿgtî. Kÿ ãjag tóg iso: "ti hâ ne jén mág tî," he tî. "Ti hâ ne kronkron tî," ti hâ ne governo mÿ imposto tÿ jânkamy mág tî ag to há nî", ti hâ ne Topê vî mranh tî ag to há nî", he ãjag tóg tî iso, éprâ ke fi kósin to. Kÿ João jykre tóg ãjag mÿ körég nî, ti vâkre to, jâvo inh jykre tóg ãjag mÿ körég nî gé, inh vâkrég tû to. ³⁵ Hâ ra ég tÿ ū jykre tugným kÿ ég tóg ti jykre há én ki kanhró nÿtî sir. Kÿ tóg tÿ Topê krê nî sir, kÿ ég tóg ti ki Topê jykre ki kanhró nÿtî sir, ti jykre há én tugrín," he tóg, Jesus ti. Ti tÿ ag mÿ João kâmén hâ vê.

Jesus tÿ Simão ïn krém jé

³⁶ Kején Fariseu ū tóg Jesus mÿ tó mû, ti tÿ ti mré jén je. Kÿ tóg tî mû, Fariseu én ïn ra. Tá tóg ti mré jég mû sir.

³⁷ Ti tÿ mré jég nî ra ū fi tóg ti ki jun mû, cidade tá ke ū fi. Hâ ra fi tóg mén ja e nî, Topê vî mranh kÿ. Jesus tÿ Fariseu én ïn krém jé mëg fi tóg mû, hâ kÿ fi tóg garrafa va kâtî mû. Garrafa kâki tóg ég tâg jafâ nî, néñ ger há tÿ. Pó kupri tÿ tóg han kÿ nî nî, garrafa én, pó tânaj tÿ. ³⁸ Ên va kâtig kÿ fi tóg ti pén to jê nî sir. Hâ ra Jesus tóg cama kri nÿ kÿ jég mû. Ag jykre vê, ag tÿ nÿ kÿ jén ke mû én ti. Kÿ fi tóg ti pén to jê kÿ fÿ mû. Fi tÿ Topê vî

mranh ja ēn tigrin fi tóg fý mū. Ký fi tóg ã kanē var tý ti pén kupég mū, ký fi tóg ã gānh tý ti pén kygūg mū gé. Ti pén ki nhun ke fi tóg mū gé. Ký fi tóg ti pén tág mū sir, garrafa ki jé ēn tý.

³⁹ Ký Fariseu ēn tóg vég mū, ū tý Jesus mý: “inh mré jén kātīg,” he ja ēn ti. Ký tóg to jykrén mū, ūn týtá fi to, Jesus to ke gé. “Ti tý tý Topē vĩ tó tí ní ra tóg fi ki kanhró nính mū vě,” he tóg. “Hã ra tóg ki kagtīg ní ve ní. Ūn mén ja e fi vě mýr, Topē vĩ mranh fi tóg títītī mýr, hã ra tóg fi tý ã pén mě ēn kamēg tū ní, Jesus i,” he tóg, to jykrén ký, Fariseu ēn ti.

⁴⁰ Hã ra Jesus tóg ki kanhró ní. Ký tóg ti mý: “Simão!”, he mū. “Sý ã mré věmén ke vě,” he tóg. Ký tóg ti mý: “ha té,” he mū sir, Jesus mý. ⁴¹ Ký tóg: “kején patrão ū tóg nígtí,” he mū. “Ti camarada régre ag tóg ti mý név(e) nýtí. Ūn név(e) ēn vý tý 500 (ke) ní, kar ūn név(e) vý tý 50 (ke) ní gé. ⁴² Hã ra ag tý ne tý kajām ke tóg tū tí, ký tóg ag mý tý tūg’ he mū, ag név(e) tý, ag patrão ti. Ký ti camarada tý hě ný hýn ti to há kafór ní?” he tóg, Jesus ti, ti tý Simão ki jémén ký.

⁴³ Ký Simão tóg ti mý: “ūn név(e) mág ja ēn hýn tóg ti to há kafór ní,” he mū. Ký Jesus tóg ti mý: “ki hã ã tóg tó mū,” he mū. ⁴⁴ Ký tóg fi jé vříñ ke mū sir, ūn týtá kórég ēn fi jé, ký tóg Simão mý: “ã mý fi vég mū?” he mū. “Ã kanē var tý fi tóg inh pén kugpég mū, kar fi tóg ã gānh tý inh pén kygūg mū gé,” he tóg. “Fi jāvó ã tóg inh mý goj ven tū ní, isý inh pén kugpe jé, sý ã īn kāra rā ký,” he tóg. ⁴⁵ “Inh ki nhun ke ja tū ã tóg ní, ã jāvo fi tóg inh pén ki nhun ke mū, to fi krónh ke tū ní jāvo,” he tóg. ⁴⁶ “Ã pi(jé) inh gānh tág ja ní!, ã jāvo fi tóg inh pén tág,” he tóg. ⁴⁷ “Hã ký sóg ã mý tó mū. Topē vĩ mranh tý hěn ri ke han fi tóg. Hã ra tóg fi mý věnh pâte fón kān mū sir, Topē ti, fi tý iso há tāvī níñ ký, sý tý fi fe níñ ký. Ū mý tóg kején věnh pâte fón pir han tí, Topē ti, ū tý patrão ki név(e) sí ēn ri ke mý. Ký ēn tóg ti to há sí ní gé sir, fi tý iso há tāvī jāvo,” he tóg. ⁴⁸ Ký tóg fi mý: “ã tý Topē vĩ mranh ja ēn tý sóg věnh pâte fón mū,” he mū, Jesus ti.

⁴⁹ Ký ti mré jégi mū ag tóg to jykrén mū sir, ti vĩ to. Ký ag tóg jagně mý ke mū. “Ti hã mý ēg tý Topē vĩ mranh ký věnh pâte fón ke mū vý?” he ag tóg mū. “Topē hã ne věnh pâte fón há ní, hã ký tóg ēg mý věnhmý tū,” he ag tóg. ⁵⁰ Hã ra Jesus tóg fi mý ke mān mū. “Ã tý inh ki rā ký sóg ã kren han mū,” he tóg. “Ha jatun mý tīg,” he tóg, Jesus ti, ūn týtá kórég ja ēn fi mý.

8

Ūn týtá fag tý Jesus ki rír

¹ Tag pâte Jesus vý cidade kar mī tīg kān mū, ēmā kāsir mī ke gé. Topē vĩ tó tóg tí mū. Ag mý tóg: “Topē tý tý ájag pā'i ní sór vě,” he mū. Ký ū tý 12 (ke) ag tóg ti mré mū mū.

² Ký ūn týtá fag tóg ti mré mū mū gé sir. Jesus tóg fag tý hā' he ja ní. Ū fag tóg kaga ja nýtīgtí, ký ū fag tóg jagrē kórég ja nýtīgtí gé. Hã ra Jesus tóg fag tý hághá' he kān ja ní. Ū fi vý tý Maria fi ní, Madalena he mū tag fi. Jesus vý fi jagrē kórég pan ja ní, ū tý 7 (ke) vě, ha mě, fi jagrē kórég ag. ³ Kar ū fi vý tý Joana fi ní gé, Cuza prū fi vě, pā'i mág tý Herodes tū vég ní ēn prū fi vě. Kar ū fi vý tý Suzana fi ní gé. Kar ū fag vý ti mré mū mū gé, ti mý vějēn han jé. Ájag tū tý fag tóg ti mý vějēn han tí, kar ti mré mū tí ag mré hā.

Nén fy to comparação (Mt 13.1-9; Mc 4.1-9)

⁴ Kején ūn e ag vý věnh mān mū sir, ēmā tý hěn ri ke tá kāmū ký. Jesus to ag tóg věnh mān mū. Ký tóg ag kanhrānrān ký ag mý: “ū tý Topē vĩ tó tí vý ge nýnh mū, ha mě,” he mū. ⁵ “Kején ū tóg trigo fy vāvām tí mū. Ti tý vāvām ký ti fy ū tóg ēpry kri, ēmīn kri vár mū, ký ag tóg ti sān mū, ký sēsī ag vý ko mū gé sir, jēsī tóg tý tūg’ ke mū sir. ⁶ Ti fy ū tóg páró kri vár mū. Ký tóg mur mū vě, hã ra tóg tóng mū sir. Ga tý sī níñ ký tóg goj ve ja tū ní, hã ký tóg tóng mū sir. ⁷ Ti fy ū tóg sónh kāki vár mū. Ký sónh tóng ti mré mur mū, ti kri tóg rūm ke mū sir. Ký tóg ter mū sir, sónh kāki. ⁸ Ti fy ū tóg ga há kri vár mū. Ký tóg mur

há han mū, kanē há ke gé. Kanē tý 100 (ke) han tóg mū sir, ga há kri," he tóg, Jesus ti. Ký tóg tag té kar ký prēr mū. "...Ú nígrēg nýtī ag tý ki ēmēn jé..." he tóg, prēr ký, Jesus ti.

Jesus tŷ nén fy to comparação kāmén

(Mt 13.10-23; Mc 4.10-20)

⁹ Kÿ ti mré mû tî ag tóg ti ki jémëg mû. “Ne to ke nê, trigo fy kâme tag ti?” he ag tóg mû, Jesus mÿ. ¹⁰ Kÿ tóg ag mÿ: “âjag hã mÿ sóg Topê tÿ tÿ êg pâ'i nî ên kâmén há han ke mû, ijo tó ja tû ên ti,” he mû. “Hã ra sóg û ag mÿ comparaçao tâvî han mû. Ag mÿ sóg tó há han ke tû nî, û tÿ ón kÿ mëg mû ag mÿ, kÿ ag tóg âjag tÿ vég mû ra ki kagtig nýtî, âjag tÿ mëg mû ra ag tóg to jykrén tû nýtî, kÿ tóg ag tÿ to jykrén ke tû tî,” he tóg.

¹¹ Ký tóg ag mý kámén mū. “Nén fy káme vý ge nýnh mū, ha mē,” he tóg. “Topě vī vý trigo fy ri ke ní. ¹² Ś ag tóg Topě vī jéměg tī. Jémě kar ký Japo tóg ag mý tý tūg’ he tī, Topě vī tý. Ký ag tóg sir ti ki ge tū nígtī, krenkren ke tū ag nígtī sir. Ký tóg ēpry én, émin kri vár mū én ri ke ní, én ti. ¹³ Kar ū ag tóg páró kri vár mū én ri ke nýtī gé. Měg ag tóg tī vě, Topě vī ti. Ký ag tóg: “hej,” he mū. Ag mý tóg sér tī sir. Hā ra ag tóg tý nén kré järe tū ri ke nýtī mýr, ha mē. Mū sī han ag tóg mū, Topě mré. Nén ū jagy kutě ký ag tóg Topě tovānh mū sir, ag tý Topě vī mranh sór ký. ¹⁴ Kar ti tý sónh kāki vár mū vý ge nýtītī gé. Topě vī měg ag tóg tī gé. Hā ra ag tóg mū mū sir, ájag rānhrāj nón. Ón ký ag tóg rico nýtī sór mū, ájag rānhrāj to. Hā to ag tóg krí kufy nýtī. Nén kar to én ag tóg tī, ký tag hā ne ag mý há tī’. Hā ký ag tóg Topě vī to jykrén mán tū nígtī sir. Hā ký ag tóg kaně há han tū ní gé sir. ¹⁵ Kar ga há kri vár mū vý ge ní gé. Jéměg ag tóg tī gé, Topě vī ti. Ký ag tóg ájag fe tý ti ki rāg mū sir, ag tý ti vī ki króm jé. Ký ag tóg kaně há han mū sir. Koměr hā ag tóg kaně há han’, han’, he mū, ag tý nén ū jagy vég mū ra,” he tóg. Ti tý ag mý ēg tý Topě tovānh ke tū kámén hā vě, Jesus ti.

Lampião to comparação

(Mc 4.21-25)

¹⁶ Kÿ t g ag m y:  g t  lampi o grug k y  g pi(j ) k j kr m f g t i," he m . " g pi(j ) cama kr m f g t i g ", n j gru ti. Ti f g jaf  kri  g t g ti f g t i. K y v nh kar t g v g m  sir, ag t y  g  n k ra k gen k y. ¹⁷ Ge ti n y, s y  ajag m y n n t o m  kar ti. Ver  ajag t g to jykrén t u n gt i.  ajag t y v h  to jykrén k n ke v . Ver  ajag t g ki kagt g n t i.  ajag t y v h  ki kanhr n k n ke v ," he t g. ¹⁸ "H  k y j m  h  han n .  t y to jykrén h  han k y t g  u to jykrén m n',  u to jykrén m n', henh ke m .  t y inh v i to jykrén h  han t u n n k y t g ti m y t g' he k n m , ti t y n n  u to jykrén m  kar  n mr  h ," he t g. Ti t y ag m y  g t y ti v i to jykrén h  han ke k m n h  v , Jesus ti.

Jesus mré ke pē fag

(Mt 12.46-50; Mc 3.31-35)

¹⁹ Kejēn Jesus mýnh fi vý ti venh kătī mū, ti jävy ag mré. Hā ra fag tóg ti ki junjun tū nī. Ti pénin tóg fór tăvī tī, hā kȳ ag tóg ti ki junjun tū nī, ti mýnh fi mré hā. ²⁰ Kȳ ū tóg ti mý: “ã mýnh fi vý re tá jē, ã jävy ag mré,” he mū. “Fag tý ã venh kāmū vē,” he tóg, Jesus mý. ²¹ Hā ra Jesus tóg ti mý: “mē!” he mū. “Hā ra ū tý Topē vī jémēg mū fag vý inh mýnh pē ri ke nýtī, inh jävy pē ri ke ke gé, ū tý Topē vī ki króm mū ag,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tŷ kóho tŷ tūg' he

(Mt 8.23-27; Mc 4.35-41)

²² Kejēn tóg canoa kāra rā mū, ti mré mū tī ag mré. Ký tóg ag mÿ: “mū nÿ, goj nig kafā ū ra,” he mū. Ký ag tóg mū mū, canoa kāmī. ²³ Ag mūn ki Jesus tóg nūr mū sir. Ký vāhā kóho jū tóg kraug he mū sir. Króg ke tóg mū sir, kóho ti. Ký goj tóg canoa kāki krém ke mū. Ti fān sór tóg mū sir. Ký tóg ag mÿ ag kāgter ha mē tī. ²⁴ Ký ag tóg ti rīn mū mū. Ti mÿ ag tóg: “Senhor', Senhor',” he mū. “Eg mÿ eñ kāgter ha mē tóg tī,” he ag tóg ti mÿ. Ký tóg rīr mū sir. Ký tóg kóho mÿ vī mū, goj mÿ ke gé, goj vógl nén ên mÿ. Ký tóg krýg' he mū sir, kóho ti. Katy' he tóg mū sir. ²⁵ Ký tóg ag mÿ ke mū. “Ajag tý ne jé inh ki ge há han tū ní nē?” he tóg. Ký ag tóg kanē jur nýtī ní. Ag mÿ tóg e tī, ký ag tóg jagnē mÿ: “ti

jykre tóg ēg mŷ e tī,” he mū. “Kóho mŷ tóg vī mū, Kŷ tóg ki hā ke mū, kóho ti, goj ti ke gé,” he ag tóg mū, jagnē mŷ.

*Jesus tŷ ūn jagrē kórég tŷ há' he
(Mt 8.28-34; Mc 5.1-20)*

²⁶ Kóho tŷ tūg' hen kŷ ag tóg Geresa ag jamā tá junjun mū sir. Goj nig kafā ū tá tóg nī, ga tŷ Galiléia to hā. ²⁷ Kŷ tóg canoa kāki kākutē mū, Jesus ti. Kŷ ū tóg ti kato tē mū, cidade tá ke ū, hā ra tóg jagrē kórég tŷ hēn ri ke nī. Si há tóg tī ha, ti jagrē e nī ti. Kŷ tóg kur tū nī. Kato r tóg nī. Ìn tū ti nī gé. Vēnh kej tá tóg jēgtī, pârō tŷ vēnh kej tá. ²⁸ Ën tóg Jesus kato tē mū. Kŷ tóg ti krēm mûg ke mū. Prêr kŷ tóg: “!..ā isý hē ri kenh mū, Jesus'..!” he mū. “!..Kynhmŷ Topē kósin'..!” he tóg. “!..Ā mŷ sóg to vīn mū, ā tŷ inh vóng kónān tū nī jé..!” he tóg, prêr kŷ, ūn jagrē kórég ën ti. ²⁹ Hā ra Jesus tóg Nén-Kórég mŷ: “ti ki pa jēg,” he ja nī, hā kŷ tóg prêr mū. Ti ki vīrīn ke', ti ki vīrīn ke' tŷ hēn ri ke han ja ag tóg nītī, Nén-Kórég ag. Kŷ ti mré ke ag tóg ti se ja nītī gé, ti mrīnh kŷ, ferro tŷ, ti nīgé, ti pēn ke gé. Hā ra tóg ā se ja kykym kān ja nītī. Kŷ Nén-Kórég ag tóg ēmā tūg ja ra ti tīn ja nītī. Hā kŷ tóg vēnh kej mī tītī, ūn jagrē kórég ën ti.

³⁰ Kŷ Jesus tóg ti mŷ: “ā jiji hē ri ke tī?” he mū. Kŷ tóg: “Mil,” he mū. Nén-Kórég tŷ hēn ri ke ag tŷ tóg jagrē nī, hā kŷ tóg: “Mil,” he mū.

³¹ Kŷ ag tóg Jesus mŷ to vī mū, Nén-Kórég ag, ti tŷ nūgme ra ag jēgnēg tū nī jé, inferno ra. ³² Hā ra porco tŷ hēn ri ke tóg tá jēg nītī nī, pānónh tá. Kŷ Nén-Kórég ag tóg Jesus mŷ to vī e han, ti tŷ ag mŷ: “ha porco ki ge jēg, ge kŷ,” he jé. Kŷ tóg ag mŷ ke mū. ³³ Kŷ ag tóg ën ki kāpa mū sir, Nén-Kórég ag. Porco ag ki ag tóg ge mū sir. Kŷ porco ag tóg mer ki re mū, rán ki, goj nig ra. Goj ki ag tóg vár mū sir. Nāgnār kŷ ag tóg tū' he kān mū sir.

³⁴ Kŷ ū tŷ porco ki rīr tī ag tóg vég mū. Kŷ ag tóg pétē mū, cidade ra. Tá ag tóg kāmén mū, ēmā kāsir mī hā ke gé. ³⁵ Kŷ tá ke ag tóg ra mū kān mū, ag vī mēg mū ag. Ag tŷ nén ën ve sór vē. Ra mū kŷ ag tóg Jesus tá junjun mū. Kŷ ag tóg ti vég mū sir, ūn jagrē kórég ja ti. Nī tóg mū ha, Jesus rā hā. Kur tóg nī ha, krī hā tóg nī ha. Kŷ ag fe tóg jūrūn ke mū sir. ³⁶ Ú tŷ Jesus tŷ ti tŷ há' he mū vég mū ën ag tóg kāmén kān mū sir, ū tŷ ūri ti venh kāmū mū ën ag mŷ. Ūn jagrē kórég tó ag tóg mū, ag mŷ, Jesus tŷ ti han ja ti, porco kāgter ja ti ke gé. ³⁷ Kŷ tá ke ag tóg ti mŷ to vī mū, Jesus mŷ, ti tŷ tá kākutē jé. Geresa tá ke kar ag tóg kanē jur nītī, hā kŷ ag tóg ti mŷ: “ā tīg kŷ tóg ēg mŷ hā tīn mū,” he mū. Kŷ tóg canoa kāra rā kŷ tīg sór mū, ti mré mū tī ag mré. ³⁸ Kŷ ūn jagrē kórég ja tóg ti mŷ to vī e han mū, “nhŷ ā mré tīg mū,” hen kŷ, Jesus mŷ. Hā ra Jesus tóg ti pēre tīg jāvānh nī. ³⁹ “Ā jamā ra výn kē,” he tóg ti mŷ. “Tá ag mŷ kāmén nī, Topē tŷ ā tŷ há' he ja tag ti,” he tóg, Jesus ti. Kŷ tóg tī mū sir, ūn jagrē kórég ja ti. Cidade kar mī tóg tī mū. Ag mŷ tóg kāmén mū sir, Jesus tŷ ti tŷ há' he ja ën ti.

*Jesus tŷ Jairo kósin fi rīn mān
(Mt 9.18-26; Mc 5.21-43)*

⁴⁰ Kŷ Jesus tóg výn ke mū, nig kafā ū ra. Kŷ tóg vēnh e ën mŷ sér tī, ag tŷ ti ven kŷ. Ti jāvānh ja ag tóg nī, hā kŷ tóg ag mŷ sér tī, ag tŷ ti ven kŷ. ⁴¹ Kŷ vāhā ū tóg ti ki jun mū, Jesus ki. Israel ag vēnh kanhrān jafā to pā'i vē, ti jyjyn hā vý: Jairo, he mū. Ën tóg Jesus krēm mûg ke mū, ā jakrī tŷ tóg jē mū, kŷ tóg ti mŷ vī mū, ti tŷ ti ën ra tīg jé, Jesus ti. ⁴² Ti kósin pir fi vý kaga tāvī ný, kŷ fi kaga tāvī ën vý fi téen sór mū. Kri prýg tŷ 12 (ke) fi nī, Jairo kósin pir ën fi. Kŷ tóg ti mré tī mū, Jesus ti.

Ti tīg kŷ ūn e ag tóg ti nón mū mū. ⁴³ Kŷ ag kā ū fi tóg ag pétēm mū. Kyvénh krýg tū han kŷ fi tóg nī, prýg tŷ 12 (ke) ki. Hā ra ag tóg fi kaga tŷ hē ri ke ja tū nī, ag tŷ fi kygtāg mū ra, médico ag. ⁴⁴ Ën fi tóg ti nón ti kur mráj vóng mū. Kŷ vēsýmér fi kyvénh tóg tū' he mū. ⁴⁵ Kŷ Jesus tóg: “ū ný inh kur vóng?” he mū. Hā ra vēnh kar tóg: “inh hā tū vē, inh hā tū vē,” he mū. Kŷ Pedro tóg ti mŷ vī mū, Jesus mré mū tī ag kar ke gé. Ti mŷ ag tóg: “ā kur mē kān ēg tóg, hā ra ā tóg: “ū ný inh kur vóng?” he mū,” he tóg, Pedro ti, Jesus mŷ. ⁴⁶ Hā ra Jesus tóg: “vó,” he mū. “Ù tóg inh kur vóng,” he tóg. “Inh kuprīg tóg inh ki kâtére, hā kŷ sóg ki kanhrān mū,” he tóg. ⁴⁷ Kŷ ūn tītā ën fi tóg to jykrén mū sir. “Ti hýn

tgó inh vé,” he fi tgó. Hā kÿ fi tgó jūrūn ke kÿ kâtí mû. Jesus krêm fi tgó mûg ke mû. Kÿ fi tgó ti mÿ tó kân mû, vênh kar rînve. Ti mÿ fi tgó ã kaga ja ên kämén kân mû, fi tÿ ti kur vóg ja ên ti ke gé, fi tÿ há’ he ja ti ke gé. “Isÿ á kur vóg kÿ sóg vêsymer há’ hé,” he fi tgó, Jesus mÿ. ⁴⁸ Kÿ tgó fi mÿ vĩ há han mû, Jesus ti. “Inh kósin”, he tgó. “Ã tÿ inh ki râ kÿ ã tgó há’ hé. Ha tîg, jatun mÿ. Há ã tgó nñ ha,” he tgó fi mÿ, fi han kar kÿ, Jesus ti.

49 Ti tý ver fi mré věmén jě ra ū tóg jun mū, pã'i tý Jairo ēn ĩn tá. "Ã kósín fi hur ter," he tóg, pã'i mý. "Túg ja fi tóg ní ha," he tóg, Jairon mý. "Hä ký ti mý: kuníg, he män tûg ní, ti kutân män tûg ní," he tóg.

⁵⁰ Hā ra Jesus tóg mēg mū, kȳ tóg ti mȳ: “mūmēg tūg nī,” he mū. “Inh vī hā kri fimnī, kȳ ā kósin fi tóg hā’ henh mū,” he tóg. ⁵¹ Kȳ ag tóg mū kȳ ti īn tá junjun mū sir, Jairo īn tá. Kȳ Jesus tóg ag tȳ īn kāra ge kamēg mū. “Pedro vȳ īn ra rānh mū, inh mré, João ke gé, João kāke tȳ Tiago ke gé, gīr fi panh ke gé, fi mýnh fi ke gé,” he tóg, Jesus ti. ⁵² Hā ra ūn e fag vȳ tá nýtī nī gé, kygfȳ fag nýtī nī, vēsýrénh kȳ, Kȳ Jesus tóg fag mȳ: “kygfȳ tūg ra,” he mū. “Fi pi(jé) ter mū’. Fi nūr vē,” he tóg. ⁵³ Hā ra fag tóg ti nyg mū. Fi ter ki kanhró fag tóg nýtī, hā kȳ fag tóg ti nyg mū. Hā ra Jesus tóg fag mȳ: “ha mūjég,” he mū.

⁵⁴ Fag mūn kar kÿ Jesus tóg fi níngé kâgmíg mû, kÿ tóg prér mû sir. “!..Ní ra, já..!” he tóg, jamã hár(a). ⁵⁵ Kÿ fi kupríg tóg fi to výn ke mû. Ní fi tóg mû sir, mýr, ha mě, ūn ter mû ēn fi. Kÿ Jesus tóg fag mý tó mû, fag tý fi mý vějén ven jé. ⁵⁶ Kÿ tóg fi han mû fag mý e tâvî tî sir. Hâ ra Jesus tóg fag mý tó mû, fag tý ū mý tó tûg jé, fi rír mân ja tag ti. Hâ ra tóg fi ter mû ra fi rîn, Jesus ti.

9

Jesus tÿ ã mré mū tī ag jēgnē

(Mt 10.5-15; Mc 6.7-13)

¹ Ký Jesus tóg ū tý 12 (ke) ag jáe prér mū, ti tý ūn vin mū ēn ag, ag věnh mān jáe. Ag věnh mān ký tóg ag tar han mū sir, ag tý věnh jagrē kórég pan jáe, ag tý ūn kagyga ag tý hā' he jáe gé. ² Ký tóg ag jégnēg mū sir, ag tý Topē tý tý ēg pā'i nī ēn kāmén jáe, věnh kar mý, ag tý ūn kagyga ag tý hā' he kān jáe gé. ³ Hā ký tóg ag mý ke mū sir. "Ájag mūn ký néń ū ma mū tūg nī, vātó va mū tūg nī, sacon ke gé, bolsa ēn, pāo ke gé, jānkamy ke gé. Kur régre rīnh tūg nī gé," he tóg. ⁴ "Ájag tý ūn ra ge mū hā ki nūgnūr' hemnī, hā ki ájag tý kurā ki kāpanh ke tá krýg nī," he tóg. ⁵ "Ag tý ájag mý: "kāge jéng ra," he jāvānh nín ký tá kāpamnī. Tá kāpa ký ájag pēn hā kykūnhkūnh nī, ag tý to ki kanhró nýtī jáe sir, Topē tý ag tovānh ken ki," he tóg, Jesus ti.

⁶ Ti tÿ ag jëgnën kÿ ag tóg mû sir, ū tÿ 12 (ke) ag. Ëmã kar mî ag tóg mû sir. Topë kâmén ag tóg mû mû sir. Ün kagyga ag tÿ há' he kân ag tóg mû gé sir, fag ke gé.

Jesus kāme tÿ pā'i tÿ Herodes mÿ e

(Mt 14.1-12; Mc 6.14-29)

⁷ Ký pā'i mág tý governador tý Herodes vý mēg mū sir, Jesus tý nén han mū ti. Ký tóg ti mý e tī. Ký ti tý ne to jykrén ke tóg tū tī. Hā ra ū ag tóg Jesus to: "João Batista vē," he tī. "João hýn tóg ā ter ký rír mān," he ag tóg tī, Jesus to. ⁸ Jo ū ag tóg ti to: "Elias vē," he tī gé. "Ti hýn věnh ven mān, vásy Topē vī tó tī ēn, Elias ti," he ag tóg tī gé, Jesus to. Ký ū ag tóg ti to: "vásy Topē vī tó tī ū hýn rír mān," he tī gé. ⁹ Hā jémē tóg, Herodes ti, ký tóg to jykrén ký: "João mý vó?" he mū, Jesus to. "Hā ra sóg João krí kym, ký tóg tū' he mū. Ký ū nē, hýn?" he tóg. "Nén han vānh tý hěn ri ke hyn han tóg huri. Ū nē, hýn?" he tóg. Herodes ti. Ký tóg kejēn ti ve sór mū, ti tý ti mý e tīn ký, hā ra Jesus vý ti venh tī tū nī.

Jesus tŷ ū tŷ 5 mil (ke) ag jēn

(Mt 14:13-21; Mc 6:30-44; Jo 6:1-14)

¹⁰ Kejēn Jesus tÿ ūn vin mū ag vÿ Jesus to vÿnvÿn ke mū, ti tÿ ag jëgnë ja ēn tá. Ti mÿ ag tóg kämén mū sir, ag tÿ néñ han ja ēn kar ti. Kÿ tóg ag mré vënh péju kÿ tÿ mū, ëmä tÿ Betsaida ra, vyr mÿ ag mré vëmén ié. ¹¹ Hâ ra ūn e ēn ag tóg mëg mū, Jesus tÿg ti, kÿ ag

tógi ti nón mū mū. Ag tý ti pétém ký tógi ag mý vĩ há han mū, Jesus ti. Ag mý tógi kámén mū, Topé tý tý ẽg pã'i ní sóri ti. Ag kámí ūn kagyga tý há' he tógi mū gé, fag mré hā.

¹² Ti tý ag mý tógi jé ki tógi râké ný sir, ký ū tý 12 (ke) ag tógi Jesus to kámú mū. Ti mý ag tógi: “á tý ag jégnéh há tógi tý,” he mū, “ag tý ẽmá kar mī mū jé, pão comprar he gé, tá nügnür jé ke gé. Tag ki tógi ẽmá tū ní,” he ag tógi, Jesus mý. ¹³ Hā ra Jesus tógi ag mý: “vó,” he mū. “Ha inhhá ag jén,” he tógi. Ký ag tógi ti mý: “hā ra vějén tógi ẽg mý tū tý,” he mū. “Pão tý 5 (ke) hā vý ki nýtí, pirã régre mré ke gé. Ẽg mý ag jo comprar henh mū vý, vějén tý?” he ag tógi, Jesus mý. ¹⁴ Ú tý mil tý 5 (ke) ag vě, ag tãví, fag mré tógi tū ra. Hā ra fag tógi tá e nýtí gé, gír mré ke gé.

Ag tý ti mý ke ký Jesus tógi a mré mū tý ag mý: “ag mý tugtó, ag nígní jé,” he mū, “ag tý věnh níkrén jé, ū tý 50 (ke) pâte ū tý 50 (ke) ū pâte nígní jé,” he tógi, Jesus ti, a mré mū tý ag mý. ¹⁵ Ký ag tógi ke mū sir. Ký věnh kar tógi nígní mū sir. ¹⁶ Ký tógi pão tý 5 (ke) in gég mū, pirã régre én mré. Ký tógi kanhká ki ēvanh mū, ký tógi Topé mré vĩ mū sir. Ký tógi pão věnh kápópám mū sir. Ký tógi a mré mū tý ag mý vin mū, ag tý ūn e én mý věnh kápópám jé, pirã én mré hā. ¹⁷ Ký věnh kar tógi ko kán ký funfór mū sir. Ký ag tógi ti ke én gég mū. Kéj tý 12 (ke) fân tógi, vějén mru én ti. Hā ký Jesus tógi pão tý 5 (ke) tý ūn e ag fónfán ja nígtí.

*Pedro tý Jesus tó
(Mt 16.13-19; Mc 8.27-29)*

¹⁸ Kején Jesus tógi Topé mré vĩ mū, a pin ký. Hā ra ti mré mū tý ag tógi ti mré nýtí ní. Ký tógi ag mý ke mū. “Ag iso hē ri ke tý?” he tógi ag mý, Jesus ti. ¹⁹ Ký ag tógi ti mý: “ú ag vý: João Batista vě, he tý, jávo ū ag vý: Elias vě, he tý gé, jávo ū ag vý: vásy Topé vĩ tógi ū vý rír mān, he tý gé, a to,” he ag tógi, Jesus mý. ²⁰ Ký tógi ag mý: “ag jávo ájag hē ri ke tý, iso?” he mū. Ký Pedro vý ti mý kámén mū. “Tý a Cristo ní, Topé tý ẽg mý ūn jenég mū én vý tý a ní,” he tógi, Pedro ti, Jesus mý. ²¹ Ký tógi ti mý vĩ tar han mū, Jesus ti, ag tý ū mý tógi ūn jé ver, ti tý tý Cristo ní én.

*Jesus tý a jagtar ke tó vén
(Mt 16.20-28; Mc 8.30-9.1)*

²² Ký tógi ag mý kámén mū. “Tý ság ẽprá ke fi kósín én ní,” he tógi. “Ijagtar jagy han ke vě,” he tógi. “Kófa ag tý iso: kórég ti ní, henh ke vě, Topé tū ki rír tý to pã'i ag ke gé, Topé vĩ to professor ag ke gé. Ag tý isén ke vě. Kurá tâgtú tûg mū ra ság rír mān mū hā ra,” he tógi, Jesus ti.

²³ Ký Jesus tógi věnh kar mý tógi mū. “Ájag tý inh mré kámú ký tógi há tinh mū,” he tógi. “Ký ájag jykre továh ní, ájag tý isú tâváh han jé. Ha vé, ag tý inh cruz tý inh kri fi ký ság tý ag mý tógi mū, ag tý to isa ký isén jé, ha vemní. Věnh nenh ke tū ság ní. Isý tag han ri ke han ní, kurá kar ki, ájag tý inh mré mū sór nýtín ký,” he tógi. ²⁴ “Ájag tý ájag jykre továh ký ájag krenkren ke vě, ájag kágter ke mū (hā) ra. ²⁵ Ájag tý ga kri mún ký ájag tógi néni kar ganhar he sór mū. Ký ájag kupríg vý vãfor ke mū. Ký tógi kórég ný sir, ájag rico tâváh nýtín ra. Ganco há venh ke tū ájag tógi ke mū, gen ký. ²⁶ Iso mý'ág tûg ní, inh vĩ to. Ájag tý ūri iso mý'ág ký ság ájag to mý'ág ke mū gé, inh kâtig mān ken ký. Tý ság ẽprá ke fi kósín én ní. Sínví ti nính mū, inh kâtig mān ký, inh jóg tý inh jenén ký, ti tý isý ūn mág han ký. Ký ti tý jégné jafá ag vý inh mré kámún mū gé, Topé tū ag. Én ká ság ájag to mý'ág ke mū, ájag tý ūri iso mý'ág ký,” he tógi. ²⁷ “Ki hā ság tógi mū, ha mě. Ájag kámí ū ag vý Topé tý tý ẽg pã'i ní venh ke mū, ag ter ke to hā, tag ki ẽg mré nýtí ū ag,” he tógi, Jesus ti.

*Jesus tý věnh ven ū han
(Mt 17.1-13; Mc 9.2-8)*

²⁸ Jesus tý tag tógi kar ký kurá tý 8 (ke) vý tûg mū. Ký tógi kején ag mý: “mū ný, vyrmý,” he mū. Pedro mý tógi ke mū, João mý ke gé, Tiago mý ke gé. Ag hā mré tógi tý mū, pánónh ra, Topé mré věmén jé. ²⁹ Tá jun ký tógi Topé mré vĩ mū sir. Ký tógi vâhá věnh ven ū han

mū, vēnh ven kupri han tóg mū. Ti kur tóg kópréj nī, kókov tóg nī, ti kur ēn ti. ³⁰ Ký ūn régre ag tóg vāhā tá vēnh ven mū sir. Ký ag tóg Jesus mré vēmén mū sir. Moisés vē, Elias mré hā, ūn régre ēn ag. ³¹ Ag ve vý ti ve ri ke nī gé, Moisés mré Elias ti. Jesus mré ag tóg vēmén mū, ti ter ken kāmén ag tóg mū sir, ti tý Jerusalém tá ter ke mū ēn ti.

³² Pedro ag mý tóg nūr há tāvī tī, ge ra ag tóg ag vég mū sir, ag mý nūgnūr há (hā) ra. Hā ký ag tóg Jesus tý ag mý vēnh ven ū han mū ēn vég mū sir, ti kókov ēn ti, ti mré vēmén mū ag ke gé. ³³ Ký ū tý Jesus mré vēmén ký nýtī ag tóg mū sór mū sir. Ký Pedro tóg Jesus mý: "Senhor!", he mū. "Tag ki tóg há nī," he tóg. "Ēg tý tag ki pājó tāgtū han kýn hýn há nīn mū, ã mý, Moisés mý, Elias mý ke gé," he tóg, Pedro ti. Hā ra tóg krī tū nī, hā ký tóg pājó tó mū.

³⁴ Pedro tý ver ti mý vēmén ký kanhkā góg vý ag kri rūm ke mū sir. Ký ag tóg kamēgmēg mū, kanhkā góg ēn ti. ³⁵ Ký vēnh vī tóg mē há' he mū, kanhkā góg ēn kātá, ký tóg: "inh kósin hā vē," he mū. "Inh fe pē hā vē," he tóg. "Ti vī jēmē ra," he tóg, vēnh vī ti, Topē ti.

³⁶ Ag tý tag mē kar ký Jesus tóg ã pir mý tá jē nī sir. Ti mré vēmén ja ēn ag ve mān tū ag tóg nī sir, Pedro ag. Ký ag tóg mū mū. Hā ra ag tóg ū mý tó tū nī ver, ag tý néen ve ja ti. Tý vēmén tū ag tóg nī ver, ag tý kanhkā tá vēnh jykre ve ja ēn ti.

Jesus tý kyrū jagrē kórég kutēm

(Mt 17.14-21; Mc 9.14-29)

³⁷ Tý vaj ký ag tóg pānónh ēn tá kāre mū, Jesus mré. Ký ag tóg ū tý hēn ri ke ag vigvég mū sir. Jesus kato ag tóg kāmū mū. ³⁸ Ký vāhā ū tóg ag kāmī prēr mū, ha mē. "...Senhor!..." he tóg. "...Inh kósin ve ra..! Inh kósin pir vē. ³⁹ Jagrē kórég ti nī, ha mē. Ký tóg kejēn ti kā vyrym ke tī, ký tóg prēr tī, ký tóg ti ter tī han tī gé, ký tóg jārān mū. Jārān ký tóg jūrūn' jūrūn' ke tī gé, ký tóg kejēn ti tovānh mū sir, komēr hā, ti rýj kar ký. ⁴⁰ Æ mré mū tī ag mý sóg to vī mū vē, ag tý ti jagrē kórég tag kutēm jé, hā ra ag tóg ti tý hē ri ke tū nī," he tóg, ti panh ti, Jesus mý.

⁴¹ Ký Jesus tóg ti mý: "ājag ne tóg inh ki ge há han tū nīgtī," he mū. "Jykre pāno ājag nýtī," he tóg. "Kysā tý hēn ri ke ki inh hýn ājag mré tī nī?" Kysā tý hēn ri ke ki inh hýn ājag to fe tīg nī?" he tóg. "Inh mý ti pére kātīg nī," he tóg, Jesus ti, ti panh mý. ⁴² Ký ag tóg ti pére kāmū mū. Ti jun ký ti jagrē tóg ti kā vyrym ke mū. Ti tý jūrūn', jūrūn' ke han tóg mū sir. Ký Jesus tóg ti jagrē mý vī jū han mū, ti tý ti ki kākutē jé. Hā ki tóg kyrū ēn tý hā' he mū sir. Ký tóg ti panh mý: "té," he mū sir.

⁴³ Ký tóg vēnh kar mý e tāvī tī. "Topē ne tóg tý ūn mág tāvī nī", ti jykre tóg há tāvī nī," he ag tóg mū sir, ag tý Jesus tý néen han mū to jykrén ký.

Jesus tý ã jagtar ke tó mān

(Mt 17.22-23; Mc 9.30-32)

Ký Jesus tóg ã mré mū tī ag mý: ⁴⁴ "ha mē há han," he mū. "Ēprā ke fi kósin ēn vý jagtar nīn ke mū. Inh hā vē," he tóg. "Ēprā ke ag vý ājag tý inh ki néen han sór mū ēn han ke mū," he tóg, Jesus ti. ⁴⁵ Hā ra tóg ag tý ti tý ã ter ke kāmén tag to jykrén tū nīgtī. Ag tý to jykrén mū ra ag tóg ki kātīg nýtī. Ký ag tóg ājag tý ti ki jēmē sór mū ra ti kamēg mū gé, hā ký ag tóg ti mý: "ã tý ne tó nē?" he tū nī, Jesus mý.

Ūn mág

(Mt 18.1-5; Mc 9.33-37)

⁴⁶ Kejēn Jesus mré mū ag vý jagnē mý vī jū han mū. "Ēg kā ū tý hē ný jagnē kāfór nī?" he ag tóg jagnē mý. Tag to ag tóg jagnē mý vī jū han mū. ⁴⁷ Hā ra Jesus tóg vég mū, ag tý néen to jykrén mū ti. Ký tóg gír je prēr mū, ti tý ti mré jē jé. ⁴⁸ Ký tóg ag mý tag tó mū, ha mē. "Gír tý ge jē'ýn nī, ti to há nýtīmnī, isugnīn," he tóg. "Ājag tý isugrīn ti to há nýtīn ký ājag tóg iso há nýtī gé sir. Ājag tý iso há nýtīn ký ājag tóg ū tý inh jēnēg mū to há nýtī gé sir. Ký ājag tý ēgno kar vý tý ājag mág kāfór kar nīn mū, ha mē, ājag tý tý ūn mág nýtī sór ký. Tag to jykrén nī," he tóg, Jesus ti, ag mý.

*Ũ tÿ ēg kato tĕ tū ag
(Mc 9.38-40)*

⁴⁹ Kÿ João tóg Jesus mÿ: “Senhor!”, he mû. “Ũ ve ēg tóg vênh jagr  pan t ,   jiji t  k ,  g t   n v g m   n ti,” he t g, Jesus mÿ. “H  ra t g  g mr  t  t  n gt , h  k   g t g ti m : “v nh jagr  k r g pan s r t g n ,” h ,” he t g, João t , Jesus m . ⁵⁰ K  Jesus t g ti m : “  m : “v nh jagr  k r g pan t g n ,” he t g n ,” he m . “  t   g kato t  t  n n k   g mr  ke v  sir,” he t g, Jesus ti, Jo o m .

Samaria t a ke ag t y Jesus m : “k r a ra,” he s r t 

⁵¹ Kej n Jesus ter ke kur  t g kak  n  sir. K  t g to jykrén k  Jerusalém ra t g s r m , ag t  tá ti t n j . K  t g t g k   g j gn g m , v nh jo, ag t  ti jun ke t  j , cidade k s r t . ⁵² K  ag t g m  m , ag t  t n j . K  ag t g cidade s   ki jun m . Samaria t a ke ag jam    v . T  ag t g ti n r ke ve s r m . ⁵³ H  ra t a ke ag t g ag m  nen  m . Ag m  ag t g: “ajag t  h  ra m  n ?” he m . K  ag t g: “Jerusalém ra,” he m . K  t g ag m  k r g n , h  k  ag t g ag m  cama ven s r t  n . ⁵⁴ K  Tiago t g j  m , Jo o ke g , Jesus mr  m  t  ag. K  ag t g Jesus m : “Senhor!”, he m . “ g m  t g h  n y n  m ,  g t  Top  m : “kanhk  t  p  t  ag p n  n ,” hen k . M   m  h  n y n  m ?” he ag t g. “ g t  Elias t  n n han ja  n han h  t g t ,” he ag t g, Jesus m . ⁵⁵ H  ra Jesus t g ag j  v r n ke k  ag m : “v  t g ra,” he m . “Top  jykre pi ’, ajag t  n n han s r m  tag ti. Inh pi(j ) ag t g s r m ”. Is y ag kren han s r v  j vo, h  j  s g k t  m , inh, h  v : t g s g  pr  ke fi k sin  n , he m ,” he t g, Jesus ti, ag m . ⁵⁶ K  ag t g cidade   ra m  m , t a n gn r j  sir.

* g t y Jesus mr  m nh ke
(Mt 8.18-22)*

⁵⁷ Ag m n k   t g Jesus m : “s y   mr  t g h  t g t ,” he m . “ t  h n ra t g k  s g   mr  t g ke m ,” he t g. ⁵⁸ K  Jesus t g ti m : “h  ra t g jagy t ,” he m . “ n t  s g n . M g v  kr  n t t , j s i v  jagfe n t t  g , ag j vo is y h  t a n r ke t g t  t . T g s g  pr  ke fi k sin  n , he t g, Jesus ti.

⁵⁹ K  Jesus t g kej n   m : “m  n , inh mr ,” he m . H  ra t g ti m : “inh h n ver t g m  ha, s y inh panh ter k  ga ki ti f n j  ver,” he m . ⁶⁰ H  ra Jesus t g ti m : “v ,” he m . “Inh ki ge t  ag v    panh kej han m nh m .  t  inh h n mr  t g h  t g t ,  t  Top  t   g p i’ n nh ke  n  k m n  j ,” he t g ti m , Jesus ti.

⁶¹ K   t g ti m  ke m  g  sir, Jesus m . “S y   mr  t g h  t g t ,” he t g. “H  ra s g inh jam  ra t g s r m  ver, s y inh mr  ke f g m  is g ke t  j ,” he t g, Jesus m . ⁶² K  Jesus t g ti m : “v ,” he m  g . “ g t  arado t  ga k m k   g pi(j ) v syj m  v nh t !”, he t g. “Ge ti n ,  t  inh mr  t g s r k . Inh mr   t g t g m .  t   t  han s r t n k   t g Top  t   g p i’ n  t k y kr g ke t  n ,” he t g, Jesus ti,  t y ti mr  t g s r m  m .

10

 t y 70 (ke) ag t y Jesus v  k m n  m 

¹ K  Jesus t g   ag vin m  g  sir,  t y 70 (ke) ag. K  t g ag j gn g m  sir, ag t  ti jo m  j .  n r gre t n’,  n r gre t n’ he t g. Ag m  t g ke m , ag t   m  kar m  Top  k m n  m n j , cidade kar m  ke g . Ag n n t g ra t g s r m  g , Jesus ti. ² K  t g ag m : “inh m  ag t g  kr  ri ke n t , ajag t   n m  t nh ke m  ag,” he m . “Kej n  g jakr  t g  h  n t , h  ra ag pipir n t ,  t y krenh ke m  ag. K  ag t g ajag t  kr g m  (h ) ra kre k n t  n gt  sir. Ge ti n t , inh v  ti.  n e ag t g inh ki ge s r m  n , h  ra  t y ag m  t nh ke t g t  t ,” he t g. “H  k  Top  mr  v mn , ti t y   ag j gn n  j , ag t y ag m  tugt n  j , ti v  ti,” he t g, Jesus ti,  mr  m  t  ag m .

³ “Ha m j g. Ha v , carneiro kr  v  v nh jy n g n  ki k gt  n t , m g t  ag m n s r k . M  kr   n ri ke ajag n t , h  ra s g ajag j gn g m , k  Top  v  ajag jy n g n  m ,” he t g.

⁴ “K  ajag m n k  saco ma m  t g n , bolso  n, j nk my t  ke g , p n  n  v nh kaf  g (g)

mū tūg nī gé, pēn to rō ēn. Kŷ ãjag tŷ ū ven kŷ ti mŷ: “ã mŷ há?” he tūg nī gé. Jatun mŷ mūmnī,” he tóg.

⁵“Kejēn ãjag tóg ū tá junjun ke mū. Kŷ ãjag tŷ ū ra ge kŷ tá ke fag mŷ: “Topē jé ãjag ki rīr, kŷ ãjag jé jatun mŷ nŷtī nī,” hemnī fag mŷ,” he tóg, Jesus ti, ag mŷ. ⁶“Kŷ tá ke ū tŷ inh ki rā kŷ tóg jatu’ he mū sir, ti tŷ tŷ Topē kósin nñn kŷ. Tá ke ū tŷ inh ki rā jāvānh nñn kŷ tóg jatu’ he tū nī sir. Ti jāvo ãjag tóg jatu’ he mū sir inhhā.

⁷În ēn krêm nûgnûrmnī, ãjag tŷ kâra ge ja ēn krêm. Fag tŷ ãjag mŷ néñ nñm mū ēn komnī gé. Ün rânhrâj han mū ēn tóg ti kaja venh ke mū, ti rânhrâj kaja ti, hâ kŷ ag tóg ãjag jén ke mū sir, vênh kaja jé. În ū kâra ge tûg nī, ūmâ ūn tâ. ⁸Ãjag tŷ ūmâ ūn tâ junjun kŷ ūn pir krêm nŷtîmnî, tá ke ag tŷ ãjag mŷ: “kâge ra,” hen kŷ. Ag vêjêñ hâ komnî. ⁹Ün kagyga ag tŷ há’ hemnî. Ag mŷ: “Topê vŷ tŷ ãjag pâ'i nñnh mû, ūn ri,” hemnî.

¹⁰Kejēn ūmâ ūn tâ ke ag tóg ãjag mŷ: “kâge ra,” he jâvânh nŷtînh mû. Kŷ ūmâ ūn fîn râm kŷ ag mŷ tag tómñi, ha më: ¹¹“ha vé, ēg pêñ nug hâ kykûnh ēg tóg mû, ãjag tŷ ēg kavéñh tû nî jé,” hemnî. “Ge ra ēg tóg ãjag mŷ tó mû, ēg tŷ ãjag mŷ néñ tónh kâmû jan ki, hâ vý: “Topê vŷ tŷ ēg pâ'i nñnh mû, ūn ri,” he mû,” hemnî ag mŷ,” he tóg, Jesus ti. ¹²“Ha më, kurâ tŷ ēgno ki ag tóg vêşyréñh ke mû, ag tŷ ãjag vî më jâvânh kŷ. Cidade tŷ Sodoma tá ke ag vêşyréñh kâfór han jé ag tóg ke mû, kurâ ūn kâ, ha vemnî,” he tóg, Jesus ti, ag mŷ.

*Jesus tŷ ū ag mŷ vî kónän
(Mt 11.20-24)*

¹³Kŷ tóg: “sŷ cidade tŷ Corazim ki ke ag mŷ tag tó sór mû, ha më,” he mû. “Kôrég ve jé ãjag tóg ke mû,” he tóg. “Sŷ cidade tŷ Betsaida ki ke ag mŷ tag tó sór mû gé, ha më. Kôrég ve jé ãjag tóg ke mû gé,” he tóg. “Ég tŷ néñ han vânh tŷ hén ri ke hyn han isog ãjag mŷ, milagre tŷ hén ri ke, hâ ra ãjag tóg ãjag jykre tovânh sór tû nŷgtî,” he tóg. “Cidade tŷ Tiro tá, cidade tŷ Sidom tá sóg ēg tŷ néñ han vânh ūn hyn han tû nî. Sŷ tá milagre hyn han mû ra ag tóg ãjag jykre kôrég tovânh mû vê, vâsŷ,” he tóg. “Ãjag jykre pâno to ag jykrén ke mû vê, kygfŷ ag mû vê, ag mŷ ti e tînh mû vê, sŷ ag mŷ tó mû ra. Ag jâvo ãjag tóg tovânh sór tû nî’, to jykrén sór tû pê nî’,” he tóg, Jesus ti. ¹⁴“Tiro tá ke ag vŷ vêşyréñh kân ke mû, kurâ tŷ ēgno ūn ki, Sidom tá ke ag ke gé, ag jykre pâno to. Ag vêşyréñh kâfór han jé ãjag tóg ke mû jâvo, ha më,” he tóg, Corazim tá ke ag to, Betsaida tá ke ag to ke gé.

¹⁵Kŷ tóg: “sŷ cidade tŷ Cafarnaum ki ke ag mŷ tag tó sór vê, ha më,” he mû. “Úri tóg ver ãjag mŷ sér tû,” he tóg. “Kanhkâ ve jé ēg tóg ke mû,” he ãjag tóg tû, ón kŷ. Hâ ra ãjag tóg nûgme ki vár ke mû jâvo, inferno ki,” he tóg, Jesus ti. Ti tŷ ã vî jêmë jâvânh mû ag mŷ vi kónän hâ vê.

¹⁶Kŷ tóg ã mré ke ag mŷ tag tó mû. “Ú tóg ãjag vî më sór mû, ha vemnî,” he tóg. “Kŷ tóg sir inh vî mëg mû gé, ti tŷ ãjag vî mën kŷ. Ú tóg ãjag vî më sór tû nî, ha vemnî. Kŷ tóg inh vî mënñh ke tû nî gé. Ti tŷ inh vî mënñh ke tû nñn kŷ tóg ū tŷ inh jenêg mû ūn vî mënñh ke tû nî gé sir, Topê vî ti,” he tóg, Jesus ti. Ti tŷ ã mré mû tû ag mŷ tón hâ vê, ag tŷ ti vî kâmén mû jé, kôr há mî, kuvar há mî.

Kŷ ag tóg sir mû mû, ū tŷ 70 (ke) ūn ag.

Ü tŷ 70 (ke) ag tŷ Jesus to vînvîn ke

¹⁷Kejēn ag tóg ti to vînvîn ke mû, kŷ ag tóg ti mŷ vî sér han mû sir. “Senhor!,” he ag tóg mû. “Vênh jagrê kôrég ag vŷ ēg vî ki han tû. Â jiji tó kŷ ēg tóg ag mŷ vî tû, kŷ ag tóg ki hâ han tû,” he ag tóg mû, Jesus mŷ.

¹⁸Kŷ tóg ag mŷ: “vâsŷ inh Japo vé, ti tŷ kanhkâ tá kâtére kŷ,” he mû. “Ti fîn râm sóg, hâ kŷ sóg ti fôn. Ta tŷ kómkom ke ri ke nî ja ti nî, ti kutê ja ūn ti. ¹⁹Ti kri ke vŷ tŷ inh nî. Ha vé, ãjag to sóg vâsân mû, pŷn tŷ ãjag kôkén tû nî jé, ãjag tŷ ti sân mû ra, pŷn kakrâ ke gé, Nén-Kôrég kar ag ke gé. Ü vŷ ãjag kôkén ke tû pê nî gé. ²⁰Hâ ra tag to mŷ há nŷtî tûg nî ver. Tag vŷ tŷ néñ ū tû nî ver. Vênh jagrê kôrég vŷ ãjag vî han, vênh kuprîg ke gé. Hâ ra tag to mŷ sér nŷtî tûg nî. Nén ū vŷ há pê nî, kŷ tag hâ to mŷ sér nŷtîmnî. Ñjag jyjy

vý ránrán kÿ nÿtí, Topë livron ki, kanhkã tá, ájag tÿ kanhkã tá junjun jé. Kÿ tag hã to mÿ sér nÿtïmní," he tóg, Jesus ti.

Jesus tÿ ün kásir ag to há

(Mt 11.25-27; 13.16-17)

²¹ Kÿ tóg Jesus mÿ sér tÿ, hora ên kã. Topë kupríg tÿ ti krín kÿ tóg ti mÿ sér tÿ: "jóg'," he mû. "Tÿ á tóg kanhkã tân ag káfór kar nî, kar á tóg tÿ ēprâ ke ag káfór nî gé," he tóg. "Inh mÿ tóg há tÿ, á tÿ néñ han mû ti. Ú tÿ: "ki kanhró mág inh nî," he mû ag mÿ á tóg á jykre ven ja tû nî. Ag mÿ á tóg kámén ja tû nî. Ú tÿ gîr ri ke ki kagtig ag hã mÿ á tóg ven ja nî, á jykre ti," he tóg. "Hý, hã v . Á tÿ néñ to jykrén mûn hã v , hã kÿ á tóg ag hã mÿ á jykre ti n m. H  ra t g  há t v  n , j g ," he t g , Jesus ti. ²² K  t g  á mr  m  t  ag m : "inh j g  t g  inh m y tov nh k n, á t y n n han ja kar ti," he m . "K  u pi(j ) ti k sin ki kanhr  n ! Inh j g  ne inh ki kanhr  n ! K  u pi(j ) inh j g  ki kanhr  n  gé! Inh h  ne ti ki kanhr  n , is y t y ti k sin n n k y. H  ra s g  ájag m y ti k m n j  k t i m , inh j g  ti. Is y tag to ün kupr g  m  ag h  m y s g  ti k m n t , inh j g  ti," he t g , Jesus ti.

²³ K  t g  á mr  m  t  ag m y n n ü k m n m  gé. Vyr t g  ag m y ke m , k y t g : " j g  h  ne v g  m ", Top  jykre ti, h  k y Top  t g   j g  ve h  han m ," he m . "Sërë p  ti t ,  u t y ti jykre v g  m  ag m y," he t g , Jesus ti. ²⁴ "Ki h  s g  t o m , ha m .  U t y h n ri ke ag v  inh ve sërë t v  ja n t g t , v s y,  j g  t y  ri n n v g  m  tag ti. H  ra ag t g  inh mur ken jo k g ter k n. Top  v  t i ag ja v , p i m g  ag ja v , h  k y ag t g   j g  t y n n v g  m  ve sërë t v  ja n t g t . H  ra ag t g  ve ja t u n , m  ja t u ag t g  n  gé,  j g  t y  ri n n m g  m  ti.  j g  h  ne m g  m  inhh !", he t g , Jesus ti, ti mr  m  t  ag m y.

Samaria t á ke to compara o

²⁵ K  v h  Top  v  to professor  u v  ag k m i j gn  m , k y t g  Jesus ki j m s r  sërë m . Ti t y  n k y ti v  m s r  v , h  k y t g  ti m y: "Senhor!", he m . "Inh h n h  ri k n h  m , is y rži kr g  ja t u ve j ?" he t g , Jesus m y.

²⁶ K  Jesus t g  ti m y: "ne n y h n r n k y n , Top  v  ki?" he m . "Top  jykre t y ne han j  á ke m u h n'?" he t g . "To ke h  á t g  n , ha inh m y t o," he t g .

²⁷ K  t g  ti m y: "Top  v  t y á k ri ke n , k y ti h  to h  n mn , ti ki r h  h  han n , ti to jykre pir n mn , ti to tar n mn , ti m y á t y n n han m  kar ên han n , ha m . K  á r gre kar ki r r  n mn  gé, á t y v nh ki r r  h  han ri ke. Top  t y n n t n h  v ," he t g , Top  v  to professor ti.

²⁸ K  Jesus t g : "h y," he m . "Ki h  á t g  t o m , he t g . "Tag han ra, k y á t g  r r  kr g  ja t u venh ke m , he t g .

²⁹ H  ra t g  ti m y h  t u n , Jesus v  tag ti, h  k y t g  ti m y: "k y u n y t y inh r gre n ?" he m .

³⁰ K  Jesus t g  ti m y tag t o m , ha m . "Kej n  u t g  n gt . H  ra t g  Jerusal m  t k t g  k y Jericó ro t i m .  p ry jagma,  m n jagma  n jykre k r g  ag t g  ti jo v j g  m , b ndido ag. K  ag t g  ti k gm i k y ti kur kun g  m . Ti mr nmr n ag t g  m . Ti t n k ren ag t g  m , k y ag t g  h  ki ti tov nh kar m u m u sir, ti t u m n k n k y. K  t g  t a n y n  sir.

³¹ Ti t y t a n y ra  u t g   p ry  n jagma k t i m  gé. Top  t u ki r r  t i  u v . Ti v g  t g  m ,  n v s r n h k y n   n ti, h  ra t g  ti venh r h  t u n .  m n jagma t g  t i m  gé.

³² K  v h  Levi kr   u t g   p ry jagma k t i m  gé. T a jun k y t g  ti v g  m  gé, h  ra t g  ti venh r h  t u n  gé.  m n jagma t g  t i m  gé sir.

³³ K  v h  Samaria t á ke  u t g   p ry jagma k t i m  gé. K  t g  t a jun m , k y t g  ti v g  m . ³⁴ K  t g  ti venh r h  m u inhh . Ti kygt g  t g  m u sir, azeite t y, vinho t y ke gé, ti m y to t n k y.   kur t y t g  ti p g  m u sir. K  t g  á m g  k ri ti n m  m , á t y ti ma t g  j . H  k y t g  ag t y  n kr m  n r  jaf  t a jun m u sir. K  t g  t a ti ki r r  m .

³⁵ T y v j  t g  t g  m n s r  m , h  k y t g   u t y  n ki r r  m u  n m y j nk my r gre vin m , k y t g  ti m y: "ti ki r r  h  han," he m . "J nk my tag t y á m y t a kr g  t n k y s g  á m y k j m  m n m , s y v n ken k y," he t g . "K j m  k n j  s g  ke m , s y v n ken k y," he t g , Samaria t á ke  n ti. Ti t y  n k aga ki r r  m n h  v ," he t g , Jesus ti.

³⁶ Kŷ tóg: “kŷ ūn tāgtū ag vŷ ti ve ja nī. Ag kā ū tŷ hē nŷ tŷ ti régre ja nī, ag tŷ ūn vög kónān ja ẽn régre? Ha to jykrén (ke)ma’,” he tóg, Jesus ti, Topé vĩ to professor ẽn mŷ.

³⁷ Ký ū tý ti ki jémēg mū ẽn tóg ti mý: “ū tý ti jagāgtān mū ẽn vý tý ti régre ja ní,” he mū.

Ký Jesus tóg ti mý: "hý, tó há han ã," he mū. "Ký ẽn ri ke han nĩ. Ũn vësýrénh mū ag jagägtän kän nĩ, ti ri kén," he tóg, Jesus ti. Ti tý ū tý ón ký ti ki jémëg mū mý tón hã vë.

Jesus tÿ Maria mré Marta fag venh tīg

³⁸ Kejēn ag tóg mū mū, Jesus ag, kŷ ag tóg ēmā sī ū ki junjun mū. Tá ū fi tóg nī nī, fi jjin hā vý: Marta, he mū. Ěn fi vý Jesus mý: “inh īn kāra ge jēg, ājag tý ēg mré nýtī jé,” he mū.

³⁹ Kŷ fi jāvy fi vŷ nī gé, hā vŷ: Maria, he mū. Kŷ Maria fi vŷ Jesus mré nī nī, ti vī jēmē jé. ⁴⁰ Hā ra Marta fi vŷ rānhrāj (ka)mē nī, Jesus ag mŷ vējēn han jé. Jāvo Maria fi tóg nī nī.

Ký Marta fi tógl Jesus mý: "Senhor!", he mû. "Rãnhraj mág han tî sóg nî, hâ ra fi tógl nî nî. Fi mý ké, fi tý inh mré vějén ki rîr jé," he fi tógl mû.

⁴¹ Hā ra Jesus tóг fi mý: “krī kufy ã tóг ní, néñ ū tū to, hā ra fi tóг inh vī jémēg ní ní,” he mū, Marta fi mý. “Vějén to věnh kutān tūg ní. ⁴² Néñ ū pir hā ne há ní’, hā vý: inh vī, he mū. Maria fi vý inh vī há jémē sór mū, ký sóg fi mý: “ha néñ ū han,” he jāvānh ní. Néñ ū há kupréг fi tóг, fi tý inh vī mē sór ký,” he tóг, Jesus ti, Marta fi mý.

11

Ēg tÿ Topē mré v m n

(Mt 6.9-15; 7.7-11)

¹ Kején tóg Topē mré vĩ mū, Jesus ti, ēmā ū tá nī kÿ. Ti tÿ Topē mré vêmén kar kÿ ti mré mū tĩ ag tóg ti mré vinh kãmū mū. Kÿ ag tóg ti mÿ: "Senhor," he mū. "Êg kanhrân nĩ, êg tÿ Topē mré vĩ há han jé. João vý ã mré mū tĩ ag kanhrân. Ge ki êg kanhrân nĩ gé," he ag tóg, Jesus mÿ.

2 Kŷ tóg ag kanhrān kŷ ag mŷ:

“Topē mré vī kȳ tag tómnī, ha mē,” he mū.

“Ég jóg mág, ã iviv tó ég tóg tī.

Ký věnh kar jé á tý tý ūn mág nī vé.

Êg jé kānhmar ã tÿ tÿ êg pã'i nã vé.

³ Ëg mÿ ëg j n ti n m, kur  kar ki, ëg t  kur  kar ki ko t   n.

⁴ Ký ēg mý věnh pāte fón ní, ēg tý ã vĩ mranh ja ti, hã je ēg tóг ēg tý jagně to jū tý jagně
mý věnh pāte fón ke mū gé.

Ký ëg tÿ ã vĩ mranh sór ký ëg kren han nĩ, ëg tÿ mranh tũ nĩ jé," hemnĩ," he tóg, Jesus ti.

⁵ Ký tóg ag mÿ ēg tÿ Topë mré v  m  n t  n k  m  n m  n m  . K  y t  g ag m  y: "kej  n   t  g n  gt  ," he m  . "Kuty si h  á t  g   r  gre   n ki jun m  . K  y t  g ti m  y: "  r  gre'," he m  . "Inh m  y   m  n t  gt  n n  m, s  y kar   m  y ti ri k  n k  y n  m j  ," he t  g. ⁶"Inh mr  e ke   v  y jun. K  r h  á t  g k  t  g, kuvar h  á t  . H  a ra s  y ti m  y ne han ke t  g t  t   t  ," he t  g,   r  gre m  y.

⁷ Ký ti régre tóg ti mÿ: "hã ra sóg nûr nÿ nî," he mû. "Kar inh krê tóg inh mré nûgnûr nÿtî gé. Jânkâ vÿ nîfénh kÿ jê nî. Hâ kÿ tóg inh mÿ vênhmÿ tî, inh nînh ke mû ra, sÿ ã mÿ êmî nîm jé. Ú ki jâvanh," he tóg ti mÿ.

⁸ Hā ra tóg sir to vī mān', to vī mān' he mū. Hā kȳ tóg nī kȳ ti mȳ nīm mū sir, ti tȳ ti mȳ ēmī to vī mū ti. Ti régre vē, ū tȳ ti mȳ to vīnh kātī mū ti. Ge ra tóg ti mȳ nīm ke tū nī vē, ti tȳ tȳ ti régre ra. Ti tȳ ti mȳ to vī mān', to vī mān' he tugrīn tóg sir ti mȳ nīm mū iāvo. Ëg tȳ Topē mré vī ri ken hā vē." he tóg, Jesus ti.

⁹ "Ha mĕ, sŷ ājag mŷ nén tó mû tag ti. Topē mŷ nén kar to vîmnî, kŷ tóg ājag mŷ han mû sir. Ājag tŷ ti mŷ nén ū to vî mû ên jâvânh nî, kŷ ājag tóg venh ke mû sir. Ti mré vî kŷ ēg tŷ ti jânkâ tŷ tórón tórón ke ri ke han nî, kŷ tóg ājag mŷ ti róm ri ke han mû, ti tŷ ājag mŷ ājag tŷ nén to vî mû ên han kŷ. ¹⁰ Hý, hâ vê. Ājag tŷ ti mŷ nén to vîn kŷ tóg ājag mŷ han mû. Ājag tŷ ti jâvânh kŷ ājag tóg venh ke mû. Ājag tŷ ēg tŷ jânkâ tŷ tórón tórón ke ri

ke han kÿ t g   ag m y ti r m ri ke han m u. ¹¹ Kej n   ag k sin t g   ag m y pir  to v i m u. K    ag pi(j ) ti m y p n n m ke m u!. Pir  h  n m j    ag t g ke m u. ¹² Kej n t g   ag m y gar nh ovo to v i m u,   ag k sin ti. K    ag pi(j ) ti m y p n kak n n m ke m u!. Gar nh ovo h  n m j    ag t g ke m u. ¹³ Jykre p n o   ag n t .   ag jykre p n o (h ) ra   ag t g   ag kr  m y n n   h  n m t . Ge ti n i g ,   ag t y Top  m y n n   to v n k y. N n   h  h  n m j    ag t g ke m u. H  ra t g   ag k f r han t ,   g j g t y kanhk  t  n i ti.   ag t y ti m y to v n k y t g   upr g t y   ag j gr  han ke m u m y r, Top  ti,” he t g, Jesus ti.

*Jesus t y Top  jykre h  han k y tar n i
(Mt 12.22-30; Mc 3.20-27)*

¹⁴ Kej n t g   n j gr  k r g m y ti j gr  kut m m u. Ti v i v nh han ja t g n i, ti j gr  ti. Jesus t y ti kut m kar t g v i h  n i sir. K  t g v nh kar m y e t i sir, ag m y t g s r t i sir. ¹⁵ H  ra    ag t g ti to: “j gr  k r g ti n i,” he m u. “N n-K r g ag p a i v y t y ti j gr  n i, Satanás   n, Belzebu he m u   n,” he ag t g m u,   n k y. “H  k y t g N n-K r g ag pan t , ag j gr  k r g ag. N n-K r g ag p a i jykre t y t g ag pan t ,” he ag t g   n k y, Jesus to. ¹⁶ H  ra    ag t g   n k y ti jykre ve s r m u g , k y ag t g ti t y   g t y n n han v nh han m u ve s r m u sir, ti t y ag m y kanhk  jykre ven j .

¹⁷ H  ra Jesus t g ki kanhr  n i, ag t y n n to jykrén m n ki. H  k y t g ag m y: “p a i pir kr m ke ag t y jagn  kato t n k y ag t g jagn  k gt n k n ke m u,” he m u. “  n pir kr m ke fag t y jagn  kato t n k y fag t g jagn  k gt n k n ke m u g  sir. ¹⁸ Ge ti n i, N n-K r g ag jykre ti. N n-K r g ag t y jagn  kato t n k y ag t g jagn  t y t u  henh m u g  v , Satanás ag. H  k y t g v nhm y n i,   ag v i ti,   ag t y iso: “Satanás jykre t y, Belzebu   n jykre t y t g N n-K r g ag pan t ,” he m u ti. Ag t y jagn  kato t gt  to ken h  v  sir, ha m e,” he t g, Jesus ti. ¹⁹ “Belzebu jykre t y t g ag pan m u, N n-K r g ag,” he   ag t g t i iso.   ag mr  ke ag to jykrén n i. N n-K r g ag pan ag t g t i g ,   ag mr  ke ag. Ag pi(j ) Satanás jykre ki ag pan t i. Top  jykre ki ag t g ag pan t i (m y r)   ag t y tag to jykrén k y   ag t g inh jykre h  ki kanhr n ke m u v , he t g ag m y, Jesus ti. ²⁰ “Top  kupr g jykre t y s g Japo ag pan t i m y r, ha m e. Top  kupr g t y Japo ag pan k n k y Top  t g t y   g p a i n i v , m y r. Tag to jykrén n i,” he t g, Jesus ti.

²¹ “  t y    he (ka)m e ag t g   ag t u ki r r  h  han ti. Ag r ogro v y j gt , k y ag t g   ag   n ki r r  t i sir,   t y ag t u m g t u n n j . K    t g ag t u v g ke t u n i g , ag t y ki r r  h  han k y. ²² Kej n   t g   t g   t y    he (ka)m e   n in t  jun m u,   t y ti tar k f r n i ti. Ti r r  k f r n n k y t g ti t y h n ri k nh m u sir. K  t g ti r ogro v g m u. Ti t y   n k gt n jaf  v g t g m u, k y t g ti t u m n k n m u g  sir. Ge ti n i, is y n n han m u   n ti.   t y    he (ka)m e ri ke ti n i, Japo ti, h  ra s g   n tar   n ri ke n i,” he t g.

²³ “  ag t y t y inh mr  ke t u n yt n h  k y   ag t g inh kato t gt  m u.   ag t y inh mr    pr  ke ag t y Top  to k m u han t u n n k y   ag t g ag k m u kam g m u,” he t g.

*V nh j gr  k r g v y k nh ke
(Mt 12.43-45)*

²⁴ “Kej n s g v nh j gr  k r g   ut m m u. K  t g ga k r g m i t i m u, ti j gr    n ti. Goj venh ke t u t g n i, t . V nhk n ke t u t g n i g , ti t y h ri ken k y v nhk n ke t u t n k y. K  t g v h  to jykr n m u sir. “Inh h n   n ra t g m n ha, s y   t k k ut  ja   n ra. Inh m y t g t y   n ri ke ja n i, k y inh j  h n ti k ra r n m n ha,” he t g m u, ti j gr    n ti. ²⁵ K  t g ti venh k t m m u. H  ra t g sir kr  h  n i. K  t g ti m y   n h  ri ke n i sir,   n pr ,   n s nv  ri ke. ²⁶ K  t g N n-K r g t y 7 (ke) ag m y t n h t i m u sir. “Ha k m u j g,” he j  t g ke m u. H  ra ag jykre p n o t g ti jykre p n o k f r n i. K  ag t g sir   n k ge ge m u, t y ag t g ti j gr  n yt  sir, is y   n m y ti j gr  pir kut m ja   n ti. H  k y t g k r g t v n n i sir. Ti j gr  k r g pir kut m inh n i v , h  ra   t y 8 (ke) ag t g t y ti j gr  n yt , ti t y inh ki r n t u n n k y,” he t g, Jesus ti. Ti t y ag m y v nh j gr  jykre t n h  v .

Top  t y   g ve h  han ke

²⁷ Kÿ ū tÿ ti vĩ mëg mû ū fi tóg prér mû sir, fi tÿ ti vĩ tag më kÿ. Ũn e ën kãmî fi tóg jë nî, kÿ fi tóg ti mÿ ke mû. “!..Topë vÿ ã mÿnh fi ve há han, fi tÿ ã han tugrñ, fi tÿ ã pafãm tugnen..!” he fi tóg, prér kÿ. ²⁸ Kÿ Jesus tóg fi mÿ: “hÿ,” he mû. “Hã ra Topë vÿ ã ve há han ke mû gé, ã tÿ ti vĩ jémën kÿ. Hã kÿ ã tÿ ti vĩ më kÿ ke króm nî, kÿ tóg ã ve há tãvî han ke mû,” he tóg, Jesus ti, ū tÿ prér mû ën fi mÿ.

*Jesus tÿ ón kÿ milagre han ke tû
(Mt 12.38-42)*

²⁹ Hã ra ū tÿ h  n ri ke ag t  g sir t   junjun mû, ti v   m  j  . K   t  g f  r t  v   t  . K   Jesus t  g ag mÿ: “k  r  g   jag n  t  ,” he mû. “  n k     jag t  g n  n han v  nh ve s  r mû. Venh ke t     jag t  g n  . N  n ū pir h   ve j     jag t  g ke mû, h   v  : Jonas t   n  n ve ja ën ri ke, he mû,” he t  g. ³⁰ “Jonas v   cidade t   Nínive t   ke ag m   Top   v   t   ja n  , k   ag t  g ti v   m   h   han ja n  . Ën ri ke han j   s  g ke mû,   jag m  . T   s  g   pr   ke fi k  sin ën n  ,” he t  g. ³¹ “K   p  i m  g   n fi, kanhk   t  p  r t   sul t   k  t  g ja ën fi, t   t   k  t  g ja ën fi v   n  nh ke mû gé, kur   t     gno ki, s   v  nh kar jykre venh ke kur     n ki.   jag mr   fi t  g j  nh mû, k   Top   t  g   jag m   v   k  n  n ke mû, fi ve k  . Kanhk   fyr ja t   fi t  g k  t  g ja n  , v  s  , fi t   p  i m  g t   Salom  o v   m  j  . Salom  o k  f  r v   t   inh n  , h   ra   jag t  g inh v   m   j  v  nh n  t   fi j  vo,” he t  g. ³² “K   Top   v   N  nive t   ke ag ve k     jag m   v   k  n  n ke mû gé, kur   t     gno   n ki, ha vemn  . N  nive t   ke ag t   Jonas v   m   k   ag t  g   jag jykre togv  nh ja n  . T   s  g Jonas k  f  r n  , h   ra   jag t  g   jag jykre tov  nh j  v  nh n  t  , s     jag m   t   t   (h  ) ra,” he t  g, Jesus ti.

*J  ngr   ri ke   g n  t  
(Mt 5.15; 6.22-23)*

³³ “  g t   lampi  o grug k     g pi(j  )   n kr  m p  ju k  n f  g t  ’,   g pi(j  ) k  j kr  m f  g t  ’. Ti f  g jaf   kri   g t  g f  g t  , lampi  o gru ti. K     g t  g ti gru t   ve há j  gt  ,   g t     n k  t   k  m   k  ,” he t  g, Jesus ti.

³⁴ “  g kan   h   t  g t     g t   ve jaf   n  . K   t  g   g jo kur   han t  ,   g kan   ti, ti h   n  n k  . K   t  g   g jo kur   kar n   sir,   g kan   h   n  n k  .   g kan   k  r  g n  n k   t  g   g jo kuty ke k  n mû sir. K   t  g ge n  ,   g jykre k  r  g ti.   g kan   k  r  g ri ke t   n  ,   g jo kuty han t  . ³⁵ K   v  nh kanhr  n n  . Ke t   n   mû ra t  g   jag jo kuty ri ke n  . V  nh jykre k  r  g h   v  . K   v  nh jykre k  r  g han s  r t  g n  . ³⁶   jag jo kur   n  n k   t  g h   t  v   n  ,   jag jo kuty t   n  n k  ,   jag jo kuty s   t   n  n k   ke g  .   jag jykre h   t  v   n  n k   t  g   jag jo kur   ri ke n  . K     jag t  g sir lampi  o gru ri ke n  t   gé. Lampi  o gru m  g n  n k   t  g k  mk  m ke t  ,   g kan   jo, k   t  g   g m   j  ngr   h   han t  . Ge   g n  t  ,   g jykre h   t  v   n  n k  , ti k  r  g s   t   n  n k  ,” he t  g, Jesus ti. Ti t   ag m   Top   jykre h   t  n h   v  .

*Jesus t   ūn jykre r  gre ag m   v   k  n  n
(Mt 23.1-36; Mc 12.38-40)*

³⁷ Ti t   ag mr   v  m  n kar Fariseu ū t  g ti mÿ: “inh mr   j  n k  t  g,” he mû. K   t  g ti mr   t   mû, ti mr   j  n j  , Jesus ti. ³⁸ H   ra Jesus t  g Judeu ag jykre han ja t   n  , ag j  n j   ag t  g v  nh n  gp  g t  . K   t  g Fariseu ën m   e t  . K   t  g to jykrén k  n  n mû sir.

³⁹ K   Jesus t  g ki kanhr  n n  , k   t  g ti m   k  m  n mû. “Fariseu v   t     jag n  t  ,” he t  g. “K     jag t  g copo ven ja kugpég t  , p  nky ven ja ke g  , h   ra ti k  t   ke t  g kav  j n  . K     jag jykre v   ge n  t   gé. Jykre h   n   ve   jag t  g n  t  , h   ra   jag t  g v  nh jykre p  n o han t  , h   v  : j  nkamy to ag lograr he t  , he mû,   jag pr   t   fag mr   n  , he mû gé. ⁴⁰ Kr   t   p     jag n  t  .   t     g ven ja han mû v     g jykre han mû gé m  r.   g jykre h   n  n k     g ven ja v   h   n   gé. ⁴¹   jag j  gt  n ra,   jag t   n  n ū t  . V  nh jykre h   kar han ra, k   t  g   jag t   n   ū kar j  nhkri n   ri ke n   sir,” he t  g.

⁴² “Fariseu’, Top   v     jag ve k  n  n.   n k     jag t  g Top   m     jag jakr   t   dízimo han k  n t  .   jag jakr   t   hortel   t   10 (ke) n  n k     jag t  g Top   m   ūn pir n  m t  , dízimo han k  .   jag jakr   t   arruda t     jag t  g dízimo n  m t   gé,   jag jakr   t   v  nh kagta kar t   m  r,   jag t   n   ū kar mr   h  . N  n ū kar t     jag t  g dízimo vin t  , Top   m  . H   ra   jag t  g

věnh jykre kuryj han tū nī jāvo. Topē to há tū ājag tóg nýtī, ti vī jémē jāvānh ājag tóg nýtī. Ājag tý ti tý ēg jyvēn ki króm mré hā ājag jakré tý dízimo vin ra tóg há tāvī nīnh mū vě, ha mě. Hā ra ājag tóg ki króm sór tū nýtī,” he tóg.

⁴³ “Fariseu', Topē vý ājag ve kónān. Věnh kanhrān jafā krém ājag tóg věnh kápām ký nýtī, věnh kar tý ājag ve je. Cidade kuju tá ājag tóg mūgtī, ký věnh kar tý ājag mý: “Senhor, ā mý há?” hen ký tóg ājag mý sér tī. ⁴⁴ Topē vý ājag ve kónān mýr. Věnh kej si ri ke ājag nýtī, věnh kej to ró tū ri ke. Kri mū ag tóg tī, věnh kar, ký ag tóg ki kagtīg nýtī, ti tý tý věnh kej nī ti. Ký ag tóg věnh vatáh tá věnh kavéh tī. Tag ri ke ājag tóg nýtī. Ký ājag krém ke ag vý Topē vī mranh tī, ājag ven ký,” he tóg, Jesus ti, Fariseu ag mý.

⁴⁵ Ký Topē vī to professor ū tóg Jesus mý: “ā tý Fariseu ag mý tag tó ký ā tóg ēg to vī kónān tī nī gé, ag mré,” he mū, ēg Senhor mý.

⁴⁶ Ký tóg: “ón ký Topē vī to professor',” he mū. “Hý, Topē vý ājag ve kónān gé,” he tóg. “Věnh kar mý ājag tóg věnh jykre kufy ním tī. Kufy jagy ti ný, věnh jykre ēn ti, ký ājag tóg han sór tū nýtī. Ge ra ājag tóg ag mý: “ha ki króm,” he tī. ⁴⁷ Topē vý ājag ve kónān mýr. Ājag jóg'jóg ve ag vý Topē vī tó tī ag kāgtén. Jāvo ājag tóg ag kej ki rīr há han tī. ⁴⁸ Hā ki ājag tóg ājag jóg'jóg ve ag tý ag kāgtén to: “há ti nī,” he tī. Hā ki tóg ājag mý há nī mýr, ag tý ag kāgtén ja tigrin. Ag hā vý ag kāgtén ja nī, ký ājag hā ný ag kej ki rīr há han tī”, he tóg. ⁴⁹ “Hā ký Topē vý ājag to vī ja nī. Ki kanhró ti nī, Topē ti, hā ký tóg ājag to vī kónān ja nī, ha mě. “Inh vī tó tī ag jégnějé sóg ke mū ag mý, isý ūn vin mū ag ke gé, ag tý ag mý inh vī tó jé. Hā ra ag tóg ag vógl kónān ke mū, ag kāgtén jé ag tóg ke mū,” he ja tóg nī, Topē ti. ⁵⁰ Ājag jóg'jóg ve ag vý ag kygrén kān, hā ra tóg ājag mý há tī, hā ký Topē vý to ājag vógl kónān ke mū. Ú tý hěn ri ke ag kygrén ag tóg, ājag jóg'jóg ve ag, Topē tý ēprā ke ag han kar ký. ⁵¹ Ti kāke tóg Abel téni. Ti nón ke ag kāgtén ja ag tóg nī gé, ājag jóg'jóg ve ag, Zacarias mré hā. Topē ūn jānkā krém ag tóg ti tānh, Topē mý nén ū pūn jafā ēn ki, Zacarias ti. Topē tý jégnějé mū ag kāgtén továh tū pě ag nýtī, ājag jóg'jóg ve ag. Hā ra tóg ājag mý há tī. Ājag tý ag kygrén kān ri ke ti nī. Ún kāgter mū tag jagfy kajām kān jé ājag tóg ke mū, ha vemnī. Ājag mý sóg tó mū mýr,” he tóg, Jesus ti.

⁵² “Ón ký Topē vī to professor', Topē vý ājag ve kónān. Topē vī tý ēg kanhrān mū ēn ki ge jāvānh ājag tóg nýtī mýr'. Ký ū tý ki rā sór mūn ký ājag tóg ti mý tó kónān tī, ti tý ki věnh fón tū nīn jé. Ký tóg ēg tý ū jo ūn nífenh ēn ri ke nī, ājag tý ag tý Topē ki ge kamēg tī,” he tóg, Jesus ti. Ti tý ū tý ón ký Topē vī to professor ag mý vī kónān hā vě.

⁵³ Ti tý tag tó kar ký tóg hěn ra tī mū sir. Tag pāte Topē vī to professor ag tóg ti mré mū ký ti tigrin tī, Fariseu ag ke gé. Ag tý ti vī to ti se sór vě. Hā ký ag tóg ón ký ti ki jémēgmēg mū. ⁵⁴ Ón ký ag tóg ti vī jémēg tī gé sir, ag tý ti vī to ti kāgmēn jé.

12

Ün jykre régre ag (Mt 10.26-27)

¹ Hā ra ū tý hěn ri ke ag vý věnh mān ký nýtī nī. E tāvī ag tóg tī ha, mil tý hěn ri ke ag. Ký ag tóg jagně sānsān mū sir, ag e nýtīn ký. Ký Jesus tóg ag kanhrān rān mū. Ā mré mū tī ag kanhrān vén tóg mū, ký tóg ag mý: “Fariseu ag jykre han sór tūg nī,” he mū. “Pāo jégrá jafā ri ke ti nī, ag jykre ti, hā ký tóg Topē mý kórég nī. Ag jykre hā vě, ha mě: jykre régre ag nýtī. Ký tag tóg Topē mý kórég tāvī nī,” he tóg. ² “Ēg tý péju ký nén han mū vý věnh ven kān ke mū, ēg tý věnh kar vatáh tá nén to jykrén mū vý věnh ven kān ke mū, kurā tý ēgno ki,” he tóg. ³ “Ājag tý věnh kar vatáh tá věmén ja ūn mě kān jé ag tóg ke mū, věnh kar. Ājag tý kékén ký nén tó ja ūn tó kān jé ag tóg ke mū, jamā hár(a), ājag tý ūn kātā nén tó ja ūn. Hā ký věnh jykre régre han tūg nī,” he tóg.

Ēg tý ēprā pā'i ag kamēg ke tū (Mt 10.28-31)

⁴ “Ha mě, iso hā ājag nýtī. Ag kamēg tūg nī, ū tý ēg téni tī ag, pā'i ag. Ag tý ēg téni kar ký ag tóg ēg tý hěn ri kenh ke tū nī sir. Hā ký ag kamēg tūg nī. ⁵ Ājag mý sóg tónh mū

ha, ãjag tý ūn kamēg ke ti, hā vý: Topē, he mū. Ti hā ne ēg téni kar nūgme ki ēg vām ki kanhró ní', mýr ha mē'. Ký ti hā kamēg ní. ⁶ Sësí vām ag tógi, jãnkamy kato, ēg tý ko jé. Jësí tý 5 (ke) kato ēg tógi jãnkamy pir mág tí. Hā ra Topē pi(jé) ag kā jatun mū'. Ag ki ríri ní tógi ní, sësí én ag ki. ⁷ Ēg ki ríri tógi ní gé, Topē ti. Ēg tý néni vég mū kar ki kanhró tógi ní. Hā ký tógi ēg gãnh ki kanhró ní gé. Níkrén kān ja tógi ní, Topē ti, ēg gãnh ti. Jësí kâfór ãjag tógi nýtí, Topē mý. Ñajag kāmí ūn píri tógi sësí e kâfór ní, ti mý. Hā ký ag kamēg tûg ní, ūtý ēg téni sór mū ag," he tógi.

Ēg tý Jesus kâmén ke
(Mt 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

⁸ "Hā ký sóg ãjag mý tag tógi mū. Ēprä ke ag mý: "tý sóg ti mré ke ní," hemnî, iso. Ag kamēg tûg ní. Ký sóg ãjag tónh ke mū gé, Topē tý jenê jafâ ag mý, kurâ én kâ, ãjag tý tý inh mré ke nýtí ti. Tý sóg ēprä ke fi kósín én ní, ha mē. ⁹ Ñajag tý ēprä ke ag mý inh kâmén tû níni ký sóg ãjag tónh ke tû ní gé, Topē tý jenê jafâ ag mý, ãjag tý iso: "ti ki kagtiig sóg ní," hen ký," he tógi.

¹⁰ "Tý sóg ēprä ke fi kósín én ní. Ag tý iso vëme jü han ký sóg ag mý vënh pâte fón sór mū. Ag tý hā ra Topē kupríg to vëme jü han ký Topē tógi ag mý vënh pâte fón mân ke tû ní ha," he tógi.

¹¹ "Ñajag vin jé ag tógi ke mū, pâ'i ag mý, governador ag mý ke gé, ag tý ãjag sigse jé. Ëg vënh kanhrän jafâ krém ag tógi ãjag ki jemê sór ke mū, ãjag tý inh ki ge ký nýtí ti, ha vëmnî. Hā ra to krí kufy han tûg ní, ãjag tý ag mý inh kâmén ke én to. ¹² Topē kupríg hâne ãjag kanhrän ke mû', kurâ én kâ. Hā ký ãjag tógi tónh ke mû sir," he tógi, Jesus ti, a mré mû tî ag mý.

Ēg tý néni ū to éni ke tû

¹³ Ký ūn e ag kâmí ū tógi Jesus mý: "Senhor!", he mû. "Inh jo inh kâke mré vëmnî, ēg tý ëg panh ter ja tý néni kar vënh kâpâm jé, ti kuge ti," he tógi, Jesus mý.

¹⁴ Hā ra Jesus tógi ti mý: "vó," he mû. "Isû pijé!", he tógi. "Inh pi(jé) a mý a kuge ve sór mû'. Inh pi(jé) a tû tý vënh kâpâm sór mû'," he tógi.

¹⁵ Ký tógi ag kar mý: "ker néni ū to éni hë!", he mû. "Ēg tý néni kar pi(jé) ēg ríri han ke mû'. Ëg tû mág ní ra ëg pi(jé) mû há han ke mû!", he tógi.

¹⁶ Ký tógi ag mý: "vënh jykre há vý ge nýnh mû, ha mē," he mû. "Un rico tógi ní ja nýgtí mýr," he tógi. "Ti japý vý néni kar kanë e han ja nýgtí. ¹⁷ Ký tógi to jykrén mû sir, ūn rico ti. "Inh hÿn ne han mû ha?" he tógi. "Inh pâjó mág vó, inh pâjó kâsa vó, sý krém isû kar râg jé?" he tógi. ¹⁸ "Inh pâjó kôkén jé sóg ke mû, sý ti jégja ki ūn mág han jé, ký sóg krém isû kar vin mû, inh jakré kanë kar ti," he tógi mû, to jykrén ký. ¹⁹ "Ký sóg jatu ní sir. Isû vý prýg tý hën ri ke pétém mû, ký sóg rânrâj mân ke tû ní ha. Jatun mý sóg jég nñih ke mû, kron ní jé inh ke mû gé. Inh mÿn sér tî sir, sý jatu nñin ký," he tógi, to jykrén ký, ūn rico ti.

²⁰ Hā ra Topē tógi ti mý vî mû. "Krí tû a ní," he tógi ti mý. "Kuty tag kâ a tógi ter ke mû ha, ký a tû mág tag tý tý ū tû nñih ke mû ha ke gé. Ma tîg ke tû a tógi ní. A ter ke vë," he tógi ti mý, Topē ti," he tógi, Jesus ti, ūtý a panh tû mân sór mû én mý. ²¹ "Ge tógi tî, ēg tý ga kri néni ū há ve sór ký, ēg tý kanhkâ tá tý néni ū tû nñin ký, Topē mré. Ëg pi(jé) ga kri ëg tû mág én ma mûnh mû'. Ëg tý kanhkâ tá tû mág nýtín ký tag hâ tógi há ní," he tógi, Jesus ti.

Ēg tý néni ū to krí kufy han ke tû

(Mt 6.25-34)

²² Ký tógi a mré mû tî ag mý: "ha vé," he mû. "Vëjén to jykrén ký krí kufyg tûg ní," he tógi. "Inh hÿn ūri ne konh mû'? Inh hÿn ne tunh mû'?" he tûg ní. ²³ Topē tý ëg han ja vë, ēg tý ga kri mû jé. Hā ký tógi ëg jen ki ríri ke mû gé, ēg kur ki ke gé. ²⁴ Sësí to jykrén ní. Ag mý êkrän tî? Vó. Ag mý ãjag jakré kunûg tî? Vó. Ag mý pâjó han tî? Vó, ke tû ag tógi nýgtí, ge ra Topē tógi ag jen tî. Jësí kâfór ãjag tógi nýtí, Topē mý, hâ ký tógi ãjag jen

ke mū gé. ²⁵ Kŷ, Topē tŷ ēg jé prēr kŷ ēg tóg mūnh mū gé. Ēg pi(jé) mūnh ke tū nī', ti tŷ ēg jé prēr kŷ'. Ēg tŷ to krī kufy han mū ra ēg tóg tīg mū. ²⁶ Ēg pi(jé) ēg krī kufy tugrīn, ēg krī há tugnīn mūnh ke tū nī'. Mū jé ēg tóg ke mū, ti tŷ ēg jé prēr kŷ. Hā kŷ nén ū ū to krī kufy han tūg nī.

²⁷ Ka fej to jykrén nī gé. Jatun mŷ tóg mog tī. Rānhrāj tū tóg nīgtī, kur han tū tóg nīgtī. Hā ra tóg sīnvī nītītī, ka fej ti, kŷ pâ'i mág tŷ Salomão ên kur tóg ri ke tū nītī ja nīgtī, ti sīnvī ja ra, vēnh kar kur sīnvī kâfór ti nī, Salomão kur ti. Ki hā sóg tó mū mŷr. ²⁸ Topē hā ne ka fej sīnvī han tī'. Hā ra tóg kānhmar kâgter tī, ka fej ti, ti sīnvī ra. Üri tóg há nītī, tŷ vaj kŷ tóg kōgungun tī. Topē tŷ ka fej sīnvī han kŷ tóg ājag kur ki rīr ke mū gé, ha vemnī. Kŷ ti to: "ti mŷ ēg mŷ kur nīm mū vý?" he tūg nī. ²⁹ "Inh hŷn ne konh mū', ūri?" he tūg nī gé. To krī kufy han tūg nī. ³⁰ Topē ki ge tū ag vý tag to jykrén mág tī. Hā ra ēg jóg tŷ Topē vý ēg ki kanhró nī, ēg tŷ nén konh ke mū ti, ēg kur ti ke gé. Kŷ to krī kufy han tūg nī. ³¹ Topē tŷ tŷ ēg pâ'i nī ūn hā ve jé vāsānsān nī. Kŷ tag hā to jykrén nī. Kŷ Topē vý ājag mŷ ājag tŷ nén ve sór mág ūn vin ke mū sir," he tóg, Jesus ti.

Kanhkā tá ēg tū

(Mt 6.19-21)

³² "Kamēg tūg nī, ājag pipir nītī ra. Ēg jóg tŷ Topē vý ājag to há nī, hā kŷ tóg ājag mŷ kanhkā ti ven sór mū, ha mē. ³³ Ājag tŷ nén kar vin nī, ūn vēsyrénh mū ag mŷ. Hā kŷ ājag tóg kanhkā tá tŷ nén ū mág nītīn mū. Tá ājag kuge tóg tū' henh ke tū nī. Tag ki ég tóg ēg jānkamy fón tī, nén ū kar to. Tá tóg tū' he jāvānh nī, ēg kuge ti. Tá ū tóg péjunh kâtīg ke tū nī gé, tá ti ga tóg kaggranh ke tū nī gé. Kanhkā tá ēg tū vý ge nī. Tūg jāvānh ti nī. ³⁴ Ājag tŷ ga kri tŷ nén ū mág nītīn kŷ ājag tóg ga kri mū mág sór mū. Ājag tŷ hā ra kanhkā tá tŷ nén ū mág nītīn kŷ ājag tóg kanhkā ra mū sór mū, kŷ tag hā ne há nī'," he tóg, Jesus ti.

Ēg tŷ Jesus kâtīg mān jāvānh ke

³⁵ "Ēg kur tŷ ēg tóg vēsogfīg tī, ēg tŷ rānhrāj há han jé. Ēg lampião grug ēg tóg tī, kuty kā, ēg tŷ ve há han jé. Ūn ri ke han nī, ājag tŷ inh kâtīg mān ke jāvānh kŷ. ³⁶ Kŷ ājag tóg ūn camarada ri ke nītī. Kejēn ag patrāo vý hēn ra tīg mū, ã prū ke festa mág han jé. Kŷ ti camarada ag vý ti tŷ tá výn ke jāvānh nītī. Ag tŷ ti jāvānh há han kŷ tóg há tī, ag nūgnūr tū nīn kŷ. Kŷ ag tóg kānhmar ti tŷ jānkā tŷ tórón tórón ke kŷ mēnh mū, kŷ ag tóg ti mŷ róm ke mū sir, ti jun kŷ. ³⁷ Kŷ tóg kejēn jun mū sir, ag patrāo ti. Kŷ tóg sér tī, ti camarada ag tŷ ti jāvānh nītīn kŷ. Kŷ tóg ag mŷ vī há han ke mū sir. Kŷ tóg vēsog fīn kŷ ag mŷ: "nīgnī ra ver, mesa to," henh ke mū sir. Kŷ tóg ag mŷ vējēn ven ke mū. Ag patrāo hā ne ã camarada ag mŷ vējēn ven ke mū', ha vemnī. Ki hā sóg tó mū," he tóg, Jesus ti. ³⁸ "Hēn ri ke mūn tóg meia noite ki jun ke mū, hēn ri ke mūn tóg galō kyr mū ra jun ke mū. Ti camarada ag tŷ ti jāvānh kŷ nītīn kŷ tóg ag mŷ vī há tāvī han ke mū sir, ha vemnī," he tóg, Jesus ti.

³⁹ "Kŷ tag to jykrén nī, ha mē. Inh kâtīg mān ke vý ū tŷ nén ū pigju(g) tī kâtīg ri ke nīnh mū. Ū tŷ ti ūn krēm nī ūn pi(jé) ki kanhró nī', hora kā ti kâtīg ke mū ti. Ū tŷ ti tŷ nén ū péju sór mū tóg ūn ge nī, ha mē. Ti tŷ ti kâtīg ke hora ki kanhró nī (hā) ra tóg ã kanē fān mū vē, ti tŷ ti ūn kāra rā tū nī jé. Hā ra tóg ki kagtīg nī. ⁴⁰ Ge ti nī, inh kâtīg mān ke ti. Vēnh ki rīr, vēnh ki ēmē. Ēprā ke fi kōsin vý kâtīg ke mū, ājag tŷ ti kâtīg ke to jykrén tū (hā) ra," he tóg, Jesus ti.

Ūn camarada to comparação

(Mt 24.45-51)

⁴¹ Kŷ Pedro vý ti mŷ: "Senhor!" he mū. "Ã tŷ ū mŷ ke nē, ã tŷ tó ja tag ti? ã tŷ ū tŷ ã ki ge tū ag mŷ ke mŷ, ēg mŷ ke mŷ vó?" he tóg, Pedro ti, Jesus mŷ.

⁴² Kŷ ēg Senhor tóg ti mŷ: "hŷ," he mū. "Kejēn patrāo tóg hēn ra tīg sór mū, kŷ tóg ã camarada ag kā ū tŷ pâ'i han mū, ti tŷ ti jo ã mré camarada ag ki rīr jé. Ū tŷ ã rānhrāj ki rīr há han tī ūn kuprēg tóg mū, ti tŷ ag mŷ vējēn ven jé, vējēn ke horan ki. ⁴³ Ti tŷ ag

ki rīr há han kÿ ti patrão vÿ ti mÿ vÿ há han ke mû, ti kătig mân kÿ, ū tÿ ag ki rīr há han mû en mÿ. ⁴⁴ Tÿ pâ'i mág han jé tóg ke mû, ti tÿ ti tû ki rīr kân jé sir. Ki hâ sóg ke mû, ha më. ⁴⁵ Ti camarada ên jykre kórég nîn kÿ tóg vênhmÿ nîjävo, ha më. To jykrén kÿ tóg: “êg patrão vÿ kătig vânh han mû,” he mû. Kÿ tóg ã mré camarada ag vógr kónan kÿ ag mränmrän mû sir, fag ke gé. Kÿ tóg jatun mÿ jén mág han mû, ūn kronkron tû ag mré tóg kronkron kÿ pépév tû nîjé sir. ⁴⁶ Kÿ ti patrão vÿ ti kânhmÿ jun ke mû, ha vemnî, ti tÿ ti jun ke kurâ ki kagtig nîn kÿ, ti hora ti ke gé, kÿ tóg ti vógr kónan ke mû gé sir, ti patrão ti, kÿ tóg ti fón ke mû, Topë vÿ mranh tû ag mré hâ,” he tóg.

⁴⁷ “Topë camarada û vÿ ã patrão kătig ken jo ki rīr há han tû nîgtî, ti patrão tÿ ti mÿ tó mû ra. Á patrão vÿ ki króm tû ti nîgtî. Ti mränmrän mág jé tóg ke mû, ti patrão ti, Topë ti. ⁴⁸ Ú tóg ã tÿ néñ han ke më ja tû nî, ti patrão vÿ ti, ti camarada û ti. Hâ ra tóg kórég han mû gé. Kÿ ti patrão tóg ti mränmrän ke mû gé. Ti mränmrän sî han jé tóg ke mû jävo. Ú tóg vênh kanhrän mág han tû. Kÿ Topë tóg vênh jykre há tâvî ve sór mû sir, ti tÿ ki kanhrän mág han mû en to. Ú mÿ ti vÿ mág tû, Topë ti, kÿ tóg ti tÿ ki króm há han ve sór mû gé sir,” he tóg, Jesus ti.

Ú tÿ Jesus tugrîn êg kato tênh ke (Mt 10.34-36)

⁴⁹ “Ga kri inh mur, isÿ re pûr tíg ri ke han jé, hâ vÿ: ūn e tÿ inh ki ge mû, he mû. Sÿ re pûr tíg ri ke ên venh há tóg tû, hâ ra tóg ver gru tû nî. ⁵⁰ Ti grug to hâ sóg vêşyrénh ke mû. Iser ke vë, kÿ tóg inh mÿ e tû. Sÿ ve jâvânh tóg tû, inh vêşyrénh ke ti,” he tóg, Jesus ti.

⁵¹ “Âjag hÿn iso: “vênh kar tÿ jagnë to há han jé tóg ke mû,” he tû. Hâ tû vë. Ú tÿ h  n ri ke tÿ jagnë kato t   han jé sóg ke mû, ha vemnî. ⁵² Ha vé, ïn pir kr  m ke fag vÿ jagnë kato tênh ke mû. Ûn t  gt   fag vÿ ūn régre fag kato t  gt  nh mû ha. Kar ūn régre ên fag vÿ ūn t  gt   fag kato t  gt  nh mû gé sir. ⁵³ Jagnë kato fag jagnë to j  gj  nh mû. Ú tóg ã k  sin kato tênh ke mû, kÿ û tóg kej  n ã panh kato tênh ke mû gé. Ú fî vÿ ã k  sin fî kato tênh ke mû, kÿ fî vÿ ã m  nh fî kato tênh ke mû gé. Kÿ û tóg ã má fî kato tênh ke mû, kÿ fî tóg ã jamré kato tênh ke mû gé sir. Ge ti nîgtî,” he tóg, Jesus ti.

Jesus jykre ki kanhrän (Mt 16.2-3)

⁵⁴ Kÿ tóg vênh kar mÿ tó mân mû gé, kÿ tóg ag mÿ: “kanhk   ve kÿ âjag tóg ta ki kanhr   n  t  ,” he mû. “Kanhk   g  g tÿ t  t   kÿ âjag t  g: “ta v   kut  nh mû,” he tû. Ki kanhr   âjag t  g n  t  t  . ⁵⁵ Kar âjag t  g k  ka ki kanhr   n  t   gé. “Tag t  n k  t   mû, k  ka ti, k  n h  y j  u j  gy n  nh mû, ha vemnî,” he âjag t  g tû gé. ⁵⁶ Ki kanhr   âjag t  g n  t  , ta jykre ti, k  ka jykre ti, ga jykre ti ke gé. Hâ ra âjag t  g inh jykre ki kanhr  nr  n sór tû nî, s   ūri âjag mÿ t   mû tag ti. Kutu âjag n  t  , ha më, hâ kÿ âjag t  g ki kanhr  nr  n sór tû nî,” he t  g, Jesus ti.

Êg tÿ jagnë mÿ vênh p  te f  n (Mt 5.25-26)

⁵⁷ “Kÿ âjag t  g vênh jykre kuryj to jykr  n tû nî gé, âjag tÿ jagnë mÿ vênh p  te f  n jé, âjag t  g ver ga kri m  n kÿ. ⁵⁸ Kej  n âjag t  g jagnë mÿ vênh jykre vênhm   t  t  . Kÿ âjag t  g pâ'i mÿ t  n mû sir. Á t   ū to j  u mû en v   ã t  n t  g sór mû. Ti tÿ pâ'i tá jun ke to h  t i mr   v  mnî. Ti mÿ: “inh mÿ vênh p  te f  n,” hemnî. Ke tû nî mû ra pâ'i v   ã jykre p  no venh ke mû, kÿ t  g pol  cia mÿ: “ti se ra,” henh ke mû. Kÿ t  g ã senh ke mû sir. ⁵⁹ Ha më, tá ã k  nhmar k  kut   mân ke tû nî. Á t   kaj  m k  n kar kÿ ã h  n ri ke m  n t   k  kut   mân ke mû sir,” he t  g. Jesus t   ãg tÿ jagnë mÿ vênh p  te f  n k  m  n hâ v  .

Êg tÿ ãg jykre tov  nh ke

¹ Kej  n ū ag t  g Jesus tá junjun mû, hâ ra ag t  g ti v   m   kÿ n  t  . Kur   ên k   ū ag t  g ti mÿ Galiléia tá ke ag t   ja n  , f  g tÿ pâ'i tÿ Pilatos tÿ ūn k  gt  n ja ên ag. Top   mÿ ag t  g

ājag mēg tānh ja nī, ti mȳ pūn jé, hā ki Pilatos tōg ag kygrēn ja nī, hā kȳ ag kyvénh tōg
ājag mēg kyvénh mré kutē ja nī. Hā kāmén ag tōg, Jesus mȳ, ti tȳ ag mȳ e tīn kȳ, ag tȳ ūn
kāgter mū ag to: “ag hȳn Topē vī mranh mág,” hen kȳ. ²Kȳ Jesus tōg ag mȳ: “ājag hȳn
Galiléia tá ke ēn to jykrén sór mū, ūn kāgter mū ēn ag to,” he mū. “Topē vī mranh mág
tī ag vē,” he ājag tōg mū ag to. “Ag hȳn vēnh jykre pāno han mū nī, ag hȳn Galiléia tá ke
ag jykre pāno kāfór han mū nī, hā kȳ Topē hȳn tōg ag vōg kónān mág,” he ājag tōg tī ag
to. ³Ke tū vē hā ra. Ājag ri ke ag tōg nȳtī, mȳr, ha mē. Ājag tȳ ājag jykre tovānh tū nīn kȳ
ājag tōg nūgme ki vár ke mū, ha vemnī,” he tōg. ⁴“Ū tȳ 18 (ke) ēn ag to jykrén nī, ū tȳ goj
tȳ Siloé tá kāgter mū ēn ag. Ín téj ēn tōg ag kri kutē, ìn vag jē ēn ti, hā kȳ ag kāgter mū.
Jerusalém tá ke kar ag jykre ri ke ja ag tōg nȳtī. Ag pi(jé) ag jykre pāno ēn kāfór ja nȳtī”.
Ag ri ke han ja ag nȳtī, ha mē. ⁵Kȳ sóg ājag mȳ ke mū. Ājag tȳ ājag jykre pāno tovānh
tūn kȳ ājag tōg nūgme ki vár ke mū,” he tōg, Jesus ti.

Ka tȳ figueira to comparação

⁶Kȳ tōg ag mȳ: “ū tȳ Topē jykre han sór tū ag vȳ ge nȳtīn mū, ha mē,” he mū. “Kejēn
ū tōg nīgtī. Ka há krān ja tōg nīgtī, ka tȳ figueira. Ka kanē ū vē, ko há ti jē. Ên krān ja tōg
nī. Uva kāmī tōg ti krān ja nī. Kȳ tōg kejēn ti kanē ko sór mū, kȳ tōg venh kātī mū. Hā ra
tōg kanēn ja tū nī. ⁷Kȳ tōg uva ki rīr tī mȳ: “ti gȳn ra,” he mū. “Prȳg tāgtū tōg nī ha, sȳ
ti kanē vēg tū ki. Kanēn vānh ti hȳn jē. Ti gȳn ra, ti tȳ ga kókég tū nīn jé,” he tōg. ⁸Hā ra
tōg ã patrāo mȳ: “ti tovānh ra ver,” he mū, uva ki rīr tī ti. “Ti pénīn sóg kūm mū ver, sȳ
ti krēm ga jēgja han jé ver. ⁹Hēn ri ke mūn tōg kanē há hyn han ke mū ha. Ke tū nīn kȳ
sog ã mȳ ti gȳn ke mū vāhā,” he tōg mū, uva ki rīr tī ti,” he tōg, Jesus ti. Ti tȳ ū tȳ ã jykre
kórég tovānh sór tū tón hā vē.

Jesus tȳ vēnhkán ke kurā ki ūn kaga tȳ há' he

¹⁰Kejēn tōg ag vēnh kanhrān jafā krēm ag kanhrān mū, Jesus ti, vēnhkán ke kurā ki.
¹¹Kȳ ū fi tōg tá jē nī. Jagrē kórég fi nī, hā kȳ fi tōg pānh ke kȳ jē nī. Vēnh ra hā jē kórég
fi tōg nī, fi agrē tugnīn. Prȳg tȳ 18 (ke) han fi tōg, fi agrē tȳ fi kagāg tī ki. ¹²Kȳ Jesus tōg
fi vēg mū, kȳ tōg fi jé prēr mū. “Kunīg, jȳ,” he tōg. “Ā kaga tȳ sóg tū' henh mū,” he tōg
fi mȳ. ¹³Kȳ tōg ã nīgē tȳ fi kri fig mū. Kȳ fi tōg vēnh ra hā jēg há han mū, ha mē. Kȳ fi
tōg Topē to vī há han mū sir.

¹⁴Hā ra vēnh kanhrān jafā to pā'i tōg Jesus to jū mū, ti tȳ vēnhkán ke kurā ki fi tȳ há'
hen kȳ. Ti mȳ tōg tȳ vēnh rānhrāj nī, fi tȳ há' he mū tag ti, hā kȳ tōg Jesus to jū mū. Kȳ
tōg vī mū sir. Vēnh kar jyvēn kȳ tōg ag mȳ: “kurā tȳ 6 (ke) hā ki ēg tōg rānhrāj ke mū
ha,” he mū. “Hā kȳ kurā tȳ 6 (ke) ēn ki kāmūmnī, ti tȳ ājag tȳ há' hen jé. Vēnhkán ke
kurā ki vēnh kygtāg kāmū tūg nī,” he tōg mū, pā'i ti.

¹⁵Hā ra Jesus tōg ti vī kāfān mū, kȳ tōg: “jykre régre ã nī (mȳr),” he mū. “Vēnhkán ke
kurā kā ājag tōg ājag mēg ki rīr tī gé, monh ki, cavalo ki ke gé, ha mē. Ājag mēg kygvān
ājag tōg tī, ājag tȳ ti kron mūn jé, ti tȳ ūn kākā se kȳ jē kȳ, cocho to. ¹⁶Kȳ tag fi vȳ se kȳ jē
ēn ri ke jē ja nī gé, ha mē. Satanás hā vȳ fi sé', prȳg tȳ 18 (ke) ki. Ēg jóngjóng ve tȳ Abraão
kósin ū fi vē, ēg mēg kāfór fi tōg jē, hā ra ã tōg jū sór mū, isȳ vēnh kán ke kurā ki fi tȳ há'
hen kȳ, isȳ fi kavān ri ke han kȳ. Vēnh jykre vēnhmȳ han sór ã tōg nī,” he tōg, Jesus ti,
pā'i ti mȳ.

¹⁷Ti vī tag to ag tōg mȳ'āg'āg mū sir, ti kato tē mū ag. Hā ra tōg vēnh e ēn mȳ sér tī
sir. Ag mȳ tōg néñ ū kar há han tī, hā kȳ tōg ag mȳ sér tī sir.

Mostarda fy to comparação (Mt 13.31-32; Mc 4.30-32)

¹⁸Kȳ Jesus tōg ag mȳ: “Topē tȳ tȳ ēg pā'i nīn ke vȳ ge nī, ha mē,” he mū. ¹⁹“Vānh tȳ
mostarda fy ri ke ti nī. Sī ti nī, ti fy ti. Ēg japȳ ki ēg tōg krān tī, kȳ tōg mog tī. Kȳ tōg ka
ri ke nī, ti tȳ pē téj nīn kȳ. Hā kȳ sēsī tōg kri jagfénh ke mū, ti pē kri, ti pē mág nīn kȳ.
Topē tȳ tȳ ēg pā'i nī kāme tȳ vēnh kar kri rūm ke to ken hā vē,” he tōg, Jesus ti.

*Fermento to comparação
(Mt 13.33)*

²⁰ Ký tóg ag mý: “Topē tý tý ēg pā'i nñ ký tóg tag ri ke nñnh mū, ha mē,” he mān mū.
²¹ “Ún týtá fag vý pão han tī, farính tý. Pão han jé fag tóg pão jéga jafā tý fermento ẽn tý farính mré jéga jág tī. Kején ū fi tóg farính e kāki ti jágja jafā pir tý kāki vām ja nī, hā ra tóg tý són ke kān,” he tóg, Jesus ti. Ti vĩ tý věnh kar kri rūm ke kāmén hā vě.

*Jānkā sī to comparação
(Mt 7.13-14, 21-23)*

²² Ký Jesus tóg tī mū. Cidade e fín rām tóg mū, ēmā kásir fín ke gé. Tīg ký tóg ag kanhrānrān mū sir. Ge ký tóg komér hā cidade tý Jerusalém kukām tī mū. ²³ Ký ū tóg ti mý: “Senhor”, he mū. “Ún krenkren mū ag mý pipir nýtī, e nýtī vó?” he tóg ti mý. Ký tóg ti mý: ²⁴ “hý,” he mū. “Inh ki rā vý jānkā sī ra rā ri ke nī,” he tóg. “Vāsān nī, ā tý ra rā jé. Kején ū tóg ra rā mān ke tū nī ha. Ên kā ū tý hēn ri ke ag vý ra ge sór mū, hā ra ag tóg tý hē ri kenh ke tū nī ha sir. ²⁵ Ín ki rīr tī ẽn tý nýfénh ja vě mýr, hā ký ag tóg ìn kāra genh ke tū nī ha. Kanhkā to ken hā vě, ìn ti. Ín ki rīr tī ẽn hā ne nýfénh ke mū', ký ájag tóg sir re tá nýtinh ký tý tórón' tórón' kenh ke mū. “Senhor”, ēg mý róm, ēg mý nón, jānkā ti,” he jé ájag tóg ke mū. Hā ra tóg sir ájag mý: “ájag ki kagtīg sóg nī,” henh ke mū, ìn ki rīr tī ti. “Ájag tý ū nýtī?” he jé tóg ke mū. ²⁶ Ký ájag tóg ti mý: “ā mý ēg ki kagtīg?” henh ke mū. “Ég hā vý ā mré jén ja nī, ēg hā vý ā mré kron ja nī, ēg kanhrān ja ā tóg nī, ēg jamā tá. Ég hā vě,” he jé ájag tóg ke mū, ájag tý re tá nýtīn ký. ²⁷ Hā ra tóg ájag mý: “inh pi(jé) ájag ki kanhró nī”, henh ke mū. “Ájag pi(jé) tý inh mré ke nýtī”. Ha mūjēg. Věnh jykre pāno han ájag tóg mūgti,” he jé tóg ke mū, ìn ki rīr tī ti, ájag mý. ²⁸ Ájag tý ra mūnh ke tá ájag tóg věsýrénh ke mū, tá ájag jā tóg gyngyn ke mū, gangan ke jé ájag tóg ke mū, tá. Kór há tá ájag tóg Abraão venh ke mū, tá, Isaque ke gé, Jacó ke gé, Topē vĩ tó tī ag kar ke gé. Ên ag kar vý Topē tý tý ēg pā'i nī venh mū sir, ájag jāvo. ²⁹ Ên kā Topē ki ge ký nýtī kar ag tóg kāmūnh mū, rā jur ja tá, rā pur ja tá, kanhkā fyr tá, rā krém tīg ja tá. Kāmū ký ag tóg Topē tý tý ēg pā'i nī venh ke mū, ti tý ag ki rīr nī ti, ký ag tóg tá jég nýtinh mū ájag jāvo. ³⁰ Ký tag ki ūn kásir ū ag tóg mág nýtinh mū, tá pā'i nýtinh mū. Ký tag ki ūn mág ū ag tóg kásir nýtinh mū gé, tá, tére ký,” he tóg, Jesus ti.

*Jesus tý Jerusalém tá ke ag to há nī
(Mt 23.37-39)*

³¹ Kurā ūn kā Fariseu ū ag tóg tá junjun mū, Jesus mré věmén jé. Ti mý ag tóg: “ha mē,” he mū. “Pā'i mág tý Herodes vý ā téni sór mū. Hā ký věnh péju tīg, ēmā ū ra,” he ag tóg mū sir, Jesus mý.

³² Ký tóg ag mý: “mīg sī ri ke ti nī, Herodes ti,” he mū. “Hā ký tóg ke mū. Ver sóg věnh jagrē kórég pan mū, ūn kagyga ag tý hā' he jé sóg ke mū, ūri, vaj ký ke gé, kurā tý hēn ri ke ki. Kānhmar sóg ter ke mū, inh kurā ki, ha vemnī. ³³ Úri sóg ver tīg mū, vaj ký ke gé, vaj ūn ký ke gé. Iser ken ký sóg Jerusalém tá ter ke mū. Tag ki ke pijé’. Topē vĩ tó tī vý tý inh nī, jo Jerusalém tá ke ag tóg ag kāgtén tī, Topē vĩ tó tī ag. Hā ký sóg Jerusalém tá ter tīg ke mū gé. Tag tómnī, Herodes mý,” he tóg, Jesus ti.

³⁴ Ký tóg Jerusalém ki ke ag to věmén mū. Fe kaj han tóg, ag to, ký tóg: “Jerusalém tá ke ag mý sóg tag tó sór mū, ha mē,” he mū. “Topē vĩ tó tī ag kāgtén ag tóg tī. Topē tý ag mý ūn jégnēg tī ag pin ag tóg tī, pō tý, ag tý ag kāgtén jé. Isý ag věnh mān hā tóg tī vě, isý ag ki rīr jé, Jerusalém tá ke ag, hā ký sóg ag jé prēr tý hēn ri ke han mū. Garính fi jykre ri ke han sór isog mū vě, ag mý. Garính fi vý ā krē kri jé nī, fi tý ag věsýrénh tū nī jé ke vě. Ên ri ke han sór sóg mū vě, hā ra ag tóg ke jāvānh nýtī. ³⁵ Hā ký ag tóg ag jamā pūn kān ke mū, ký vāpūr vě sir. Ú vý kānhmar tá nīg mān ke tū nī ha, ag tý cidade kókén ja tá. Hā ký sóg ag mý ke mū. Inh ve mān ke tū ag nī ha (mýr). Kején ag tóg iso: “Topē tý ti jēnē ja vě,” henh ke mū. “Topē vý ti ve há han, ti tý ti jiji tó kātīg ký,” he jé ag tóg ke mū iso. Ên hā kā ag tóg inh ve mān ke mū,” he tóg, Jesus ti.

14

Jesus tÿ v nhk n ke kur  ki   t  h ' he

¹ Kej n t g v nhk n ke kur  t  kr g m . K y t g p 'i    n kr m n  n . Fariseu ag p 'i v . Ti t  ti  n kr m j n ke v . H a ra ag t g t  ti t  r r m , "ti m y v nhk n ke kur  ki r nhr j ke t ?" he ag t g m .

² H a ra   t g t  n  g ,  n kaga  . K nhpar k n k y t g j . Jesus r n ja t  t g j  n . ³ K y Jesus t g Top  v  to professor ag m y ke m , Fariseu ag m y ke g . Ag m y t g: " g t  v nhk n ke kur  k    t  h ' hen m y h  n , m y k r g n  v ?" he m . ⁴ H a ra ag t g ti m y n n  t  t  n . K y Jesus t g  n kaga  n kri   n g  fi k y ti t  h ' he m  sir. K y t g ti m y: "ha t g ge," he m . ⁵ K y t g ag m y: "kej n  jag k sin   t g goj ki kut nh m ," he m , "goj nig ki, ke t  n n k y  jag m g t  monh. V nhk n ke kur  ki t g goj ki kut nh m , h n ri ke m n. K y  jag t g ti kun g t  g , ti t  v nhk n ke kur  k  ki kut nh k . K y  jag t  ne j  iso j  s r n ?" he t g. ⁶ K y t g ag t  ti m y n n t nh ke t g t  t  sir.

Festa to compara o

⁷ K y Jesus t g v nh kar kanhr n j  tag t  m  sir, ha m . Ti mr  j g n k y n t  ag m y t g k m n m . Ag j n v n s r v , ag t  t   n m g n t  j . H a v g t g m , h a k y t g ag kanhr n r n s r m , Jesus ti. ⁸ K y t g ag m y: "kej n   t g  jag m y: "kur   n k  s g v nh pr g ke to festa han ke m . Ha inh mr  j n k t g," henh ke m . K y ti festa k  j n v n s r t g n . H en ri ke m n  k f r n    t g ki jun m . ⁹ K y festa ki r r m  t g   m y: "toreg ver," henh ke m . "Ti j n kar k    t g j n ke m . M k y j n n  ver," he j  t g ke m    m y,   t g festa ki r r t  ti. K y t g   m 'a t nh m  sir, ha m . ¹⁰ K y   t g festa venh t g k y m  k y n m n ver, v j n j v nh k y. K y festa ki r r m  v    m y: "ha j n v n, fag mr ," henh ke m . K y   pi(j ) m y' g ke m ," he t g ag m y, Jesus ti. ¹¹ "H a k y t g   t g ag k f r n  s r m  t rem ke m , v s k , Top  ti, ha v mn . J avo t g   t : "t y inh  n s i n ," he m   n j nf n ke m , ha v mn ," he t g, Jesus ti.

 g t   n jagtar ag jag gt n

¹² K y t g   t    k ogf n m   n m y k m n m  g . Ti m y t g: "  t g festa han s r k y  n rico ag m y t  s r t g n ,   mr  ke fag m y,   k ke ag m y,   j vy ag m y,   r n n t  ag m y t  t g n  g ," he m . "  t g rico ag m y t  m  ra ag t g v nh k ja j    m y festa han s r m  g . K y   t g   festa k ja ti v g m  sir,  pr . ¹³   t g festa han s r k y  n kaga k y r nhr j v nh ag m y t om n ,  n k nhgr  ag m y,  n kyv  ag m y. ¹⁴   t g tag han k y Top  v    ve h  han ke m , ha v mn .   m y ag t g festa han ke t  n , ag t  n n  t  n n k y. K y   t g   r r m n ken k y ti k ja venh ke m , Top  t g   jykre kuryj kar r n r  m n ke kur   n k ," he t g, Jesus ti.

Festa m g to compara o

(Mt 22.1-10)

¹⁵ K y t g t  n    m y m  h  t , Jesus v  tag ti. T  n g k y t g ag mr  j g m  g , h a k y t g Jesus v  m g m . K y t g ti m y: "  t g Top  t  t   g p 'i n  v g m  m y h n s r p  t nh m ,   t g t  festa v g m   n m y," he m .

¹⁶ K y Jesus t g ti kanhr n k y ti m y: "kanhk n t  festa v  ge n nh m , ha m ," he m . "Kej n   t g n t . Festa m g han s r t g m , k y t g   t  h n ri ke ag m y t  ja n , ti t  festa han ke to h . ¹⁷ Ti festa kur n k    t g   camarada j n g m , ti t   n k ogf n k y n t  ag m y: "ha k m j g," he j . "Kar k y t g n  ha, inh festa ti," hemn ," he t g,   camarada m y. K y t g ag m y t nh t  m  sir. ¹⁸ H a ra ag t g ve s r t  n , ag kar ti, h a k y ag t g ti m y v  m .   t g ti m y: "ga kaj m inh," he m . "H a k y s g ijap  venh t  m  ver.  ri t g inh m y v nhm  t . S y festa venh t g ke v  v , h a ra t g v nhm  t ," he t g m . ¹⁹ K y   t g ti m y: "monh g n h s g, monh t  5 (ke) r gre," he m  g . "K y s g ag venh t  m  ver. S y festa venh t g ke v  v , h a ra t g v nhm  t ," he t g m  g  sir,   ti. ²⁰ K y   t g ti m y: " ri s g pr g m  ha, h a k y t g v nhm  t ," he m  g .

²¹ Kÿ ti camarada tóg ti mÿ tónh kătÿ mû, ã patrão mÿ. Kÿ tóg jû mû. Ti mÿ tóg: “ëpry ra tíg, êm n m g ra,  pry k sir ra ke gé, êm n kar ki,” he mû. “K n jagtar ag tat  k t g,  n k nhgr  ag,  n kyv  ag,  n t g v nh ag ke gé,” he t g.   camarada mÿ t g ke mû. ²² K  t g t g m n mû, ti camarada ti. K  t g t g v n ke k y ã patr o m y: “ke k n inh huri,” he mû. “Ag tat  k t g inh huri, h  ra t g f r t  n  ver, festa jo  n ti,” he t g mû, ti camarada ti, ti patr o m y.

²³ K  ti patr o t g ti m y: “v s k  t g m n ge,” he mû. “V nh k m i t g, êm n k sir p  k m i ke gé,  pry ra, êm n jagma,” he t g. “T  ag m y tugt n  t g. Ag kut n n , ag k m j , festa jo  n f r j ,” he t g, patr o ti, ã camarada m y,” he t g, Jesus ti.

²⁴ “H  k y s g  ajag m y ke mû,” he t g. “  m y s g t g v n ja n , h  ra ag t g inh festa venh ke t p  n , s y   m y t g v n ja ag,” he t g. Jesus t  Fariseu ag mr e j n k y ag m y k m n h  v .

 g t y  g jykre tov nh

(Mt 10.37-38)

²⁵ Kej n  n e ag t g Jesus n n mû mû. K  t g ag j  v r n ke k y ag m y: ²⁶ “ha m  ,” he mû. “  t y inh mr e t g p  han s r m u j  inh h  to h  k f r n , ã han m u f g kri, ti pr  fi kri, ti kr  kri, ti k ke ag kri, ti j vy ag kri, ti ve f g kri, v nh kri ke gé, m r, ha m  ,” he t g. “Ke t u n  m u ra t g inh mr e k t g ke t u n , k y t g t y inh mr e ke n nh ke t u n  gé. ²⁷ Ha v , ag t y inh cruz t y inh kri fi k y s g t g ke m u, ag t y to isa k y is n j , ha v mn . V nh n nh ke t u s g n .   t y inh ri ke han s r t u n n k y t g inh mr e k t g ke t u n , k y t g t y inh mr e ke n nh ke t u n  gé,” he t g, Jesus ti,

²⁸ “To jykrén,   t y  n t j han s r m u  n to. Ti t y  n t j han s r k y t g ã j nkamy n kr n v n ke m u. K  t g  n kaja to jykrén ke m u g  sir. Kar k y t g  n han s r ke m u v h . ²⁹ Ti t y to h  to jykr n h  han t u ra t g v nhm y t . K  t g  n j g ken ki k m k y ti kr ggr g han ke m u sir. Ti kr ggr g han k y ti j nkamy t g t u’ henh ke m u, k y t g tov nh ke m u sir, ti t y  n han ti. K  ti mr e ke ag t g ti to v  k y ti n nh m u sir. ³⁰ Ti to ag t g: “ha m  ,  n t j han s r t g m u v , h  ra t g to jykr n h  han ja t u n , h  k y t g kar t u n ,” henh ke m u, ti r gre ag,” he t g.

³¹ “Kar p i’ m g to jykrén n  gé. P i’   t y ti mr e v nh g nh s r k y t g ã kr m ke ag n kr n ke m u g  sir, v nh g nh ke to h . “10 mil (ke)  g n t ,” he j  t g ke m u. “ g m y ag t y h n ri k nh m u v ?” he j  t g ke m u. “20 mil (ke) ag n t . Ag m y  g t y t u’ he k n ke t u n  v ?”  g k f r ag t g n t .  g h n h  ri k nh m u, ag t y  g tov nh j ?” he j  t g ke m u, p i’ ti. ³² Ti t y tag to jykr n k y t g p i’    n m y v nh v  j n nh m u, ti t y k r h  t  n  (h ) ra, kuvar h  t . Ti m y v nh v  j n nh k y t g ti m y: “  m y  g tov nh ke t u n ?” he m u. “Inh   m y ne n m m u,   t y isov nh j ?” he j  t g ke m u, p i’  n m y,” he t g, Jesus ti.

³³ “H  k y to jykr n n ,  ajag t y inh mr e m u p  han ke to. Iso h  k f r n t m n ,  ajag t u kar kri. Ke t u n  m u ra  ajag pi(j ) inh mr e m u p  han m u’,” he t g, Jesus ti.

Sa to compara o

(Mt 5.13; Mc 9.50)

³⁴ “Sa v  h  n . H  ra sa k h r t n k y  g t y ne t y ti t y k j ’ henh ke t g t u t , t y sa’ he m n ke t u t g t , he t g. ³⁵ “Ti k h r t n k y t g k r g n , k y  g t g f n t .  g pi(j )  g j p  ki ti f n t , ti t y  g jakr  t y h ’ he t u n n k y, sa k h r ti. Ti f n p  han j   g t g ke m u. Ri ke  ajag n t ,  ajag t y inh mr e m u p  han t u n n k y. J m h h  han n , s y  ajag m y n n t o m u tag ti,” he t g, Jesus ti.

Ovelha v for to compara o

(Mt 18.12-14)

¹ Kej n   t y imposto m g t i ag t g ti to k m u m u, Top  v  mr anh t i ag ke gé. Ag t y ti v  m s r v . ² K  t g Fariseu ag m y k r g n , Top  v  to professor ag m y ke gé. K  ag t g

ti to vĩ vĩ he mū sir. “Topē vĩ mranh tĩ ag to tóg há nǐgtĩ, tag ti,” he ag tóg mū. “Ag mré tóg jēg tĩ mýr,” he ag tóg mū, Jesus to.

³ Ký tóg ag kanhrān jé ag mý: “ū tý Topē vĩ mranh mū tý ã jykre kórég tovānh ký tóg ge nýnh mū, ha mě,” he mū. ⁴ “Ú tóg ní ja nǐgtĩ,” he tóg. “Ti mēg tý mé vý tý 100 (ke) nǐgtĩ, ti mēg tý ovelha ti. Ký ti mēg pir tóg vāfor mū. Hā ra tóg ti kanēg tĩ mū, ti jāvānh tĩ tóg mū, ha mě. Ún e ēn tovānh ký tóg ūn pir ēn nón tĩ mū. Ga kórég tá ag nýtĩ, ti mēg kar ēn ag. Ag togvānh ký tóg ūn pir ēn nón tĩ mū, ha mě. ⁵ Ký tóg ti vég mū sir, ti mēg vāfor ja ēn ti. Ký tóg ã nunh kri ti fi ký ma tĩ mū. Ti fe tóg mrin ke mū sir. ⁶ Ký tóg ã ïn tá jun mū. Tá tóg ã kanhkā fag jé prēr mū, ti rã hā nýtĩ fag kar. Ký tóg fag mý tó mū. “Inh mré ti to mý sér,” he tóg. “Inh mēg vý vāfor ja ní, hā ra sóg ti ve mān mū ha,” he tóg mū, ã mēg to,” he tóg, Jesus ti. ⁷ “Hā ra tóg ge ní, ha mě. Ú tý 99 (ke) ag tý vēnh jykre kuryj han ký tóg há tĩ sir, ký tóg mý sér tĩ sir, kanhkā tá ke ag mý. Hā ra tóg mý sér kāfór tĩ, ūn pir tý ã jykre kórég tovānh ký, ti tý ã tý Topē vĩ mranh mū ën tovānh ký, ha mě. Ký isū ag vý e nýtĩ,” he tóg, Jesus ti.

Jānkamy vāfor to comparação

⁸ “Ký ūn týtá to vēme vý ge ní, ha mě,” he tóg. “Jānkamy tý 10 (ke) tý fi tū ní, jānkamy tý por dia kaja tý 10 (ke) tý. Kejēn ūn pir tóg fi mý vāfor mū, ký fi tóg lampiāo grug mū sir. Fi ïn kāmī fi tóg prun kān mū. Ve há han fi tóg mū, jānkamy ën kanēg jé, ïn péno kar mī hā. ⁹ Vāhā fi tóg kejēn ve mān mū sir. Ký fi tóg ã mré ke kar fag jé prēr mū, fi rã hā nýtĩ fag kar ke gé. Ký fi tóg fag mý: “inh mré to mý sér,” he mū. “Inh jānkamy vý vāfor ja ní, hā ra sóg ve mān mū ha,” he fi tóg mū. ¹⁰ Hā ra tóg ge ní, kanhkā tá, ha mě. Topē tý jēně jafā ag mý tóg sér tāvī tĩ, û tý ã jykre kórég to jūn ký, ti tý ã tý Topē vĩ mranh ën tovānh ký, ha mě,” he tóg, Jesus ti.

Ún kósín vāfor to comparação

¹¹ Ký tóg ag mý tag tó mū gé sir, ha mě. “Ú vý tóg kósín régre ja nǐgtĩ,” he tóg. ¹² “Ký ti kósín tý ēgno tóg ã panh mý: “panh”,” he mū. “Inh mý ūri isū ním, ã tý inh mý néen ním ke mū ën ti,” he tóg, ã panh mý. Ti tý to vīnh ke tū vē vē, hā ra tóg to vī mū. Ge ra ti panh tóg ã krē mý ã tū vēnh kāpām mū sir. ¹³ Kānhmar ti kósín kyrū tóg ã tū mān ký kór há ra, kuvar há ra tĩ mū, ga ū ra. Tá tóg ã tū vām kān mū, néen ū kórég kar to. ¹⁴ Vām kān ja tóg nǐgtĩ, ti jānkamy ti. Ký tóg kejēn tá prýg han mū sir, ga ēn tá. Ký kyrū ën tóg kókīr mū gé. ¹⁵ Ký tóg tá ke ū mré vēmén tĩ mū, ti tý ti mý vēnh rānhrāj ním jé. Ký tóg ti jēnēg mū, ti tý ti porco ki rīr jé sir, ti safra tá. ¹⁶ Ký tóg porco jēn ko sór mū, ti kókīr nín ký. Hā ra ag tóg ti mý néen ū ním tūg mū, ti tý ko jé. Hā ký tóg kókīr tāvī ní sir. ¹⁷ Ký tóg kejēn krī há han mū. To jykrén tóg mū sir. “Inh panh mý rānhrāj tū ag vý pão mág ko tĩ. Ag mý tóg kén tĩ, ag jén tĩ. Jo sóg kókīr ký ter ke mū,” he tóg, kyrū ti, ã pir mý nín ký. ¹⁸ “Inh jé hýn inh panh kukām tīg ha,” he tóg. “Ký sóg ti mý: “panh”,” henh ke mū. “Kanhkā tá ní ën vī mranh inh, ã vī ti ke gé. ¹⁹ Ký sóg vēnhmý tý ã kósín tū ní. Sý tý ã camarada nīnh hā tóg tĩ,” he jé sóg ke mū, inh panh mý,” he tóg mū, kyrū ti. ²⁰ Ký tóg tĩ mū sir, ã panh kukām.

Hā ra ti panh tóg kór há tá, kuvar há tá ti vég mū, ký tóg ti kato tē mū. Ti kato tē ký tóg ti ki póm ke mū sir, ti ki nhun ke tóg mū gé sir. ²¹ Ký ti kósín tóg ti mý: “panh”,” he mū. “Kanhkā tá ní ën vī mranh inh, ã vī ke gé. Hā ký sóg vēnhmý tý ã kósín tū ní ha,” he tóg, ti panh mý.

²² Hā ra ti panh tóg ti mý: “vó, vēnh pâte fón ký tóg ní,” he mū. Ký tóg ã camarada ag mý: “kur há tāvī ën ma kāmūjēg,” he mū, “ti tý kur tāg ra rā jé. Ti mý níngé kānīm ja ním gé. Pēn né ën tý, pēn to rō ën tý ti mý jun gé. ²³ Monh tāgy ën venh mūjēg. Ti tānh ra, ëg tý ko jé, ëg fe tý mrin ke jé. ²⁴ Inh kósín vý inh mý ter ja ri ke han, hā ra tóg rīr mān ri ke han. Vāfor ti vē vē, hā ra tóg kātīg mān huri,” he tóg, ti panh ti. Ký tóg ag mý sér tĩ sir, ag tý festa han ký.

²⁵ Hā ra ti kósín sanh tóg ti japý tá rānhrāj jé. Ký tóg vāhā tá kātīg ký ã ïn tá jun mū. Tá jun ký tóg vākyr mēg mū, fag vēnh gringrén ën ti. ²⁶ Ký tóg ã camarada jé prēr mū. Ti

mŷ tōg: “festa tŷ ne nē?” he mū. ²⁷ Kŷ tōg ti mŷ: “ã jāvy vŷ jun, kŷ ã panh vŷ monh tāgy ēn tānh,” he mū. “Ti mŷ tōg sér tī, ti tŷ ti ve mān kŷ. Kaga tū tōg jē, hā tōg jē, hā kŷ tōg ã panh mŷ sér tī,” he tōg, ti camarada ti. ²⁸ Kŷ tōg jū mū sir. Kŷ tōg ïn kāra rā tūg mū, jū kŷ.

Kŷ ti panh tōg ti mré vēmén tī mū. Ti mŷ tōg: “ēg mré festa venh kārā,” he mū. ²⁹ Hā ra tōg ti mŷ: “vó,” he mū. “Prŷg tŷ hēn ri ke ki sóg ã rānhrāj ti han, ha mē. Inh pi(jé) ã vī mranh ja nīgtī! Ge ra ã tōg inh mŷ néñ ū nīm ja tū nī. Ñ pi(jé) inh mŷ cabrito fēg tī!, sŷ inh mré ke ag mŷ festa han jé. ³⁰ Hā ra ã kōsin ën tōg jun mū sir, jo ã tōg ti mŷ monh tāgy ēn tānh. Kórég ti nī, ã kōsin ën ti. Ñ tū fón kān tōg mŷr, ūn tŷtā kórég fag to, hā ra ã tōg festa mág han mū, ti kâtīg kŷ,” he tōg, ti kōsin sanh ti, ã panh mŷ.

³¹ Hā ra ti panh tōg ti mŷ: “vó,” he mū. “Inh mré ã tōg jē nī, kŷ tōg inh mŷ sér tī. Kŷ isū kar vŷ tŷ ã tū nýtī, mŷr, ha mē. ³² Hā ra festa tag vŷ há nī, ha mē. Êg mŷ tōg sér tāvī tī. Ñ jāvy vŷ inh mŷ ter ja ri ke han, hā ra tōg rīr mān ri ke han. Vāfor ti vē vē, hā ra tōg kâtīg mān huri,” he tōg, ti panh ti, ã kōsin sanh mŷ,” he tōg, Jesus ti. Ti tŷ Topē kāmén hā vē.

16

Êg tŷ ëg tū vēnh kāpām ke

¹ Kŷ Jesus tōg ã mré mū tī ag mŷ tag tō mū, ha mē. “Kejēn ëprā ke ū tōg nīgtī, ūn rico. Kŷ ti tū ki rīr tī tōg nīgtī gé. Ti patrāo mŷ név(e) nýtī ag vēg ti tī, ti mŷ, ti tū ki rīr tī ti. Kejēn ag tōg ti camarada ën to vī mū, ti tū ki rīr tī ën to. Ti lograr ke (ka) mē ti nēji nī, ti tū to, ti camarada ti. ² Kŷ tōg ti jé prēr mū, kŷ tōg ti mŷ: “ã tŷ han mū mē inh,” he mū. “Sŷ ã rānhrāj tugenym ke vē. Ki rīr mān ke tū ã tōg nī ha,” he tōg mū ti mŷ. ³ Kŷ tōg to jykrén mū sir, ti camarada ti. “Inh hŷn hē ri kenh mū ha?” he tōg mū. “Inh patrāo vŷ inh kutēm, inh rānhrāj ki. Kŷ inh hŷn ne konh ke mū ha? Inh ëpŷ jé sóg krój nī. Kŷ sóg vēnh kar mŷ: “inh mŷ néñ ū nīm, inh mŷ jānkamy nīm,” he sór tū nī gé. Inh mŷ a tōg tī, sŷ ag mŷ tōnō ke ti,” he tōg. ⁴ Kejēn tōg: “ūri hā sóg ki kanhrō nī ha, sŷ néñ han ke ti,” he mū. “Sŷ tag han kŷ ag tōg iso há nýtīn mū, kŷ ag tōg inh mŷ: “inh mré nīn kâtīg,” henh ke mū, inh patrāo tŷ inh fón kar kŷ,” he tōg mū, ti camarada kórég ti. ⁵ Kŷ tōg ū tŷ ã patrāo mŷ név(e) nýtī ën ag jé prēr kān mū sir. Kŷ tōg ū mŷ: “ã név(e) hē ri ke nī?” he mū. ⁶ Kŷ tōg ti mŷ: “azeite tŷ lata tŷ 100 (ke) ki inh név(e) jē,” he mū. Kŷ tōg ti mŷ: “hŷn, ã vēnh rán ti, sŷ ã mŷ ã név(e) térem kŷ 50 (ke) rán jē,” he mū. Kŷ tōg rán mū sir. ⁷ Kŷ tōg ū ū mŷ: “jo ã?” he mū gé. “Ã név(e) hē ri ke nī?” he tōg mū gé. Kŷ tōg ti mŷ: “trigo tŷ saco tŷ 100 (ke) ki inh név(e) jē,” he mū. Kŷ tōg ti mŷ: “hŷn, ã vēnh rán ti, sŷ ã mŷ ã név(e) térem kŷ 80 (ke) rán jē,” he mū gé. Kŷ tōg rán mū gé sir.

⁸ Kŷ ti patrāo tōg mēg mū, ti camarada tŷ néñ han mū ti. Kŷ tōg ti mŷ: “jykre (ka)mē ã tōg nī, kŷ ã tōg ū tŷ hēn ri ke tŷ ã to há nī han, ã tŷ ag mŷ ag név(e) rem kŷ,” he mū, ti patrāo ti,” he tōg, Jesus ti.

“Kŷ hā vē. Ú tŷ inh ki ge tū ag vŷ ãjag tū to jykrén há han tī, inhhā, ha mē. ãjag krī há kâfór han ag tōg tī ag tū to jykrén ki. ãjag tŷ inh ki ge mū ra ag tōg ãjag krī há kâfór han tī. Tŷ ag ëprā ke nýtī, hā kŷ ag tōg tag ki néñ to jykrén há han tī,” he tōg.

⁹ “Hā kŷ sóg ãjag mŷ tō mū. Ti camarada ën ri ke han nī, ãjag tū tŷ ūn mŷ vēnh kāpām nī, ãjag tŷ ga kri mūn kŷ. Kŷ ag tōg ãjag to há nýtīn mū. Kejēn ãjag tōg ãjag tū ré kŷ mūnh mū. Ën kā ãjag tōg mū há han ke mū gé. Kŷ ãjag tōg kanhkā tá junjun ke mū sir, ãjag tŷ ag mŷ ãjag tū tŷ vēnh kāpām kŷ. ¹⁰ Ú tŷ néñ ū sī ki rīr há han kŷ tōg néñ ū ki rīr há han kān ke mū gé. Jävo ū tŷ néñ ū sī ki rīr kónān kŷ tōg néñ ū ki rīr kónān kān ke mū gé sir. ¹¹ Êg tŷ ga kri néñ vēg mū vŷ kānhmar tū’ he mū. ãjag tŷ hā ra ga kri ãjag tū ki rīr há han tū kŷ ãjag tōg kanhkā tá tŷ néñ ūn tū nýtīn mū gé. ¹² ãjag tŷ ëprā néñ vēg mū vŷ tŷ Topē tū nī. Ti hā mŷ ãjag tōg ki rīr ke mū. ãjag tŷ ti tū ki rīr há han tū kŷ tōg sir ãjag mŷ ãjag tū pē ën nīm ke tū nī gé, kanhkā tá,” he tōg.

¹³ “Ã jagrē régre nñ kÿ tóg vënhmÿ tñ. Æ tÿ Topë hã tÿ jagrē nñ kÿ jãnkamy tñ en tÿ jagrē nñ sór tûg nñ. Æ tÿ jãnkamy e ve sór kÿ ti hã mÿ ēkrén kÿ ti hã vÿ tÿ ã jagrē nñh mû. Kÿ ëg tóg Topë tÿ ëg mÿ néen tó mû en to jykrén há han ke tû nïgtî. Æ tÿ Topë to há nñ kÿ ã tóg sir ga kri rico to vásan sór ke tû nñ. Æ tÿ ga kri rico nñ sór kÿ ã tóg Topë mÿ ēkrég tû nñ, ha vemnî,” he tóg, Jesus ti. Ti tÿ ëg tÿ ti tû hã to jykrén há to jykrén há han ke tón hã v .

Topë jykre

(Mt 11.12-13; 5.31-32; Mc 10.11-12)

¹⁴ H  ra Fariseu ag tóg m g mû, ti tÿ néen tó mû ti. Jãnkamy m g h  to ag tóg há n t , rico ke sór ag n t , Fariseu ag. K  ag tóg Jesus v  tag m  k  ag tóg ti to é he mû. ¹⁵ H  ra Jesus tóg ag m Y: “ pr  ke ag m   ajag tóg há n t  ve n t ,” he mû. “H  ra Topë v   ajag t  néen to jykrén m  en v g n .  n k   ajag t g h  n t .  pr  ke k m   ajag t g t   n m g n t . Top  m   ajag t g k r g n t  j vo, ti m  kav j  ajag t g n t ,” he t g.

¹⁶ “Moisés t  ëg m  Top  v  t  ja en v  Jo o t  kr g, v s y Top  v  t  t  ag t  ëg m  néen t  ja kar en ti. Jo o t  ti kr g,  g kygpég t   n t . Jo o t  jun k  v nh  t  h n ri ke ag t g v s ns n t , ag t  ve j . ¹⁷ H  ra Top  jykre si  n t g t ' henh ke t  n  g , Moisés t  ëg m  néen t  m  en ti. Ga v  t ' henh ke t  n . Ki kr m k n k  t g n n m ,” he t g.

¹⁸ “ g pr g k  t g ge n , ha m .  t    pr  fi f n kar k   fi t  pr g m n k    pr  t  fi v  sir. K  fi m n t  fi f n k   t  fi t  pr g m n k  fi m n t  v  g  sir,” he t g, Jesus ti. Ti t y Top  jykre k m n h  v .

 t y Top  v  m  j v nh ag t y n gme ki v r

¹⁹ K  Jesus t g ag m : “kej n  t g n t ,  n Rico p ,” he mû. “Kur kaja e tu ti t gt ,  n t nh s , kur ha p . Kur  kar ki t g v j n h  ko t . Festa ri ke han t g t , kur  kar ki.

²⁰ K   n jagtar t g n t  g . Ti jiji h  v : L z r o, he mû. V nh kaga fugfo han v nh han t g t , k  t g n y n ,  n Rico j nk  ki. ²¹  n v  k k r t gt ,  k  kaga to. K  t g  n Rico j n v r ko sór t gt , ti j n m ru, h  ra t g ti m  n m t g t . Cachorro h  ne ti p n n e n t . V nh fugfo han v nh  n tugm n ag t g t . ²² Kej n t g ter m ,  n jagtar  n ti. K  Top  t j n  jaf  ag v  ti va m  m , ti kupr g ti, kanhk  ra. T  Abra o t g n n n ,  g j g  j g ve ti, k  t g ti mr  n n sir, ti t y t i kr 'kr  n n k .

Kar  n Rico t g ter m  g  sir. K  ag t g ga k t a ti p ju(g) m . ²³ H  ra t g n gme ki kut  m , ti kupr g ti. Inferno t  ti v s r n h jagy han m  sir. Kej n t g kanhk  ki  v nh m , k  t g t  Abra o v g m , L z r o ke g , ti t y Abra o mr  n n k , kuvar h  t . ²⁴ K  t g ag m  pr r m . K  t g Abra o m : “!..Ij g !..” he m . “!..Abra o!..” he t g “!..Ij g t n r a!..” he t g. “L z r o j n  ra, ti t y   n (g ) juja junun mr n k  inh n n  mr n s i han j . Inh m  t g r yj y t v  t , p i k ki,” he t g, Abra o m ,  n Rico ja  n ti.

²⁵ K  Abra o t g ti m : “inh k sin,” he m . “ t y ga kri t g ja  n ki  kr . T   t g h  t  ja n t , j vo L z r o t g jagtar ja n t . K  t g tag ki h  han t  n , jo  t g v s r n h j  n ,  t y ti jag t n ja t  n n k . ²⁶ K   g kuju ki t g t k gn  n , k   t g p t e r n h ke t  n . Tag ki ke pi(j )  n ra t g m ',  n t  ke pi(j ) tag ra k t g m  g ', k gn  tag tug n ',” he t g, Abra o ti,  n Rico ja  n m .

²⁷ K   n Rico ja t g  j g t y Abra o m : “k  s og   m  néen  t r  sór m , ha m ,” he m . “ m  inh j g  n ra ti j n nh ke t ? T  inh mr  ke ag v  n t . ²⁸ 5(ke) ag n t , inh mr  p fa ja ag. Ti t y ag m  t nh t g j , ag t y tag ki junjun t  n  j , ag t y inh mr  v s r n h t  n n j ,” he t g,  n Rico ja ti, Abra o m .

²⁹ K  Abra o t g ti m : “t  ag t g Moisés t  ëg m  néen t  ja  n m nh m , Top  v  t  t  kar ag v  ke g . H  k  ag t g Top  v  j m nh m , ag t y m  sór k ,” he t g.

³⁰ H  ra t g  j g t y Abra o ti m : “v ” he m . “V ser t y ag t  jun m  ra ag j m h h  han ke m  v , k  ag t g  ajag jykre p n   n tov nh ke m  v , v ser t y ag m  t  m   n ti,” he t g.

³¹ H  ra t g: “v ,” he m  g . “Ag t y Moisés v  j m h sór t  n n k  ag t g v ser v  m nh ke t  n  g , ag t y Top  v  t  t  ag v  m  j v nh n t n k ,” he t g, Abra o ti,  n Rico ja  n

mŷ,” he tóg, Jesus ti. Ti tŷ ag mŷ ēg tŷ Topě vĩ jěmě jāvãnh nŷtřin kŷ věsýrénh ke ěn tón hâ vě.

17

*Topě vī mranh tÿ jagy nī
(Mt 18.6-7, 21-22; Mc 9.42)*

¹ Ký Jesus tóg ã mré mū tī ag mý: “ū tý hēn ri ke ag vý ū tý iso há ēn tý isovānh han sór mū, ha mē,” he mū. “Vësyrénh tāvīn mū jé ag tóg ke mū, tag to. Topē vý ag ve kónān tāvīn mū, ag tý ūn krīn kónān mū tag to. ² Ú tý ag krīn kónān mū mý tóg há nýnh mū vē, ēg tý pó tý kra mág tý ag nunh to sa ký goj nig kuju ki ag vām jé. Tag vý ag mý jagy tī vē. Hā ra ag tóg ti jagy tag kāfór venh ke mū, ag tý ūn sī tý inh ki rā ký ní (hā) ra ti tý inh vī mranh han sór ký. ³ To jykrén, vēnh ki rīr ký.

Kejēn ã régre vỹ Topẽ vĩ mranh mū. Kỹ ti mỹ tómñi, ti tỹ kygnẽ ti. Ti tỹ tovãnh sór kÿ ti mÿ vĕnh pte fn n. ⁴ Hn ri ke mn tg ã ty Topẽ vĩ mranh han sór mû han mn', han mn' he mû, kejēn. Kur pir ki tg ã j ty hn ri ke han sór mû, hn ri ke mn. H ra tg ã j han kar kÿ: "inh pi(jé) ke mn mû ha'", henh ke mû gé. Æ jn kÿ tg tnh ktig mn', tnh ktig mn' he mû gé. Kÿ ti mÿ vĕnh pte fn to krnh ke tg n," he tg, Jesus ti.

Êg tÿ Topë ki rã há han ke

⁵ Ký Jesus tý ūn vin mū ag tóg ti mý: “ēg tý Topē ki rã há pě han há tóg tĩ,” he mū. “Ký to ēg tar han nĩ,” he ag tóg, Jesus mý. ⁶ Ký tóg ag mý: “ājag tý Topē ki rã ký tóg há tĩ,” he mū. “Ka tý mostarda fy mī ēkrén nĩ,” he tóg. “Sī ti nĩ, hā ra tóg mog tĩ. Tag ri ke han nĩ, Topē ki rã ký. Ti ki rã ký ājag tóg néń ū kar to tar nýtinh mū. Ka tag ve ra, ka krén tag ti. Ājag tý ti mý: “ā järe tý ga tá kákutě, ký goj nig ki věnh krän,” hen ký tóg kenh mū, ājag tý Topē ki rān ký,” he tóg, Jesus ti.

Tý ēg Topē camarada nýtī

⁷ “Ājag camarada jykre to jykrén nī,” he tōg. “Ājag japŷ ki tōg rīr tī, ga tŷ vīrīn ken kŷ, ke tū nīn kŷ tōg ājag mēg ki rīr tī gé. Rākānh kŷ tōg ã rānhrāj ja tá kātī tī. Kŷ ājag pi(jé) ti mŷ: “kunīg, jēn jé,” he tī! ⁸ Ti mŷ ājag tōg: “inh mŷ vējēn han, ijēn jé,” he tī. “Kuri ã kur tānfyn kŷ tōgfīn, ã tŷ inh mŷ vējēn jun jé, ijēn jé, kron jé, kar kŷ ã tōg jēn ke mū gé sir, kron ke mū gé sir, ijēn kar kŷ,” he ājag tōg tī, ājag camarada mŷ. ⁹ Kŷ ājag tōg ti mŷ vī há han tū nī gé, ti tŷ ājag vī ki króm mū ra. Ājag camarada vē mŷr, ti rānhrāj vē, hâ kŷ tōg ājag vī ū han ke mū. ¹⁰ Kŷ ājag camarada ag ri ke han nī, Topē mŷ, ha mē. Ājag tŷ Topē vī ki króm kān kŷ jagnē mŷ: “ti camarada vŷ tŷ ēg nýtī,” hemnī. “Ti tŷ ēg mŷ néñ tó mūn hâ han ēg tōg, kŷ tōg tŷ néñ ū tū nī,” hemnī jagnē mŷ. “Ti vī han kān tugrīn ēg tōg há nýtī,” he tūg nī,” he tōg, Jesus ti.

Jesus tÿ ūn kaga tÿ 10 (ke) ag tÿ há' he

¹¹ Ký Jesus tóg Jerusalém ra tīg sór mū. Hā ký tóg ga tý Samaria fyr mī tī mū. Ga tý Galiléia mré ti fyr vē. ¹² Tá tóg ēmā ū ki rā mū, ký ū tý 10 (ke) ag tóg ti kato tēgtē mū sir. Vénh kaga kren vānh hyn han ag tóg mū, lepra han ký. Hā ký ag tóg kór há tá nýtī, kuvar há tá. ¹³ Jamā hár(a) ag tóg prēnprēr mū, ký ag tóg: “!..Jesus'..!” he mū. “!..Senhor'..!” he ag tóg mū. “!..Êg jagāgtān ra..!” he ag tóg mū. ¹⁴ Ký tóg ag ki ēvānh mū, ký tóg ag mý: “Topē tū ki rīr tī ag mý vénh ven mūjēg,” he mū. Ký ag tóg mū mū.

Ag mūn kā ag tóg jānhkri' he mū sir, ag fár ti, tá junjun to hā. Hághá' he ag tóg mū sir.
15 Ký ag kāmī ūn pir tóg kyrā mū, Jesus to. Topē mý tóg vī há han mū, ã tý há' hen ký. Ký
věnh kar vý ti vī mēg mū. 16 Ti tý Jesus tá jun ký tóg ti krém mūg ke mū. Ti mý tóg: "inh
mý tóg há tī, ã tý isý há' hen ký," he mū. Samaria tá fógl ū vē, Jesus to ūn kyrā mū ēn ti.

¹⁷ Ký Jesus tóг: "ū tý 10 (ke) tū mý', hā vý: há', he mū?" he mū. "Hā ra ūn pir ne kătīg ja nī'. Hýn, ū ag, ū tý 9 (ke) ēn ag?" he tóг. ¹⁸ "Fóг tag hā vý ã pir mý kyrā, Topě to: "ūn mág vý tý ti nī," he jé," he tóг, Jesus ti. ¹⁹ Ký tóг fóг ēn mý: "jégne ra," he mū. "Ha tīg," he tóг. "Ã tý inh ki rā ký, hā ký ã tóг há' he mū," he tóг, Jesus ti.

*Topē tÿ tÿ ëg pâ'i nî to vênh jykre
(Mt 24.23-28, 37-41)*

²⁰ Kején Fariseu ag tóg ti ki jéménh kâmu mû. “Topē tÿ tÿ ëg pâ'i nî ên mÿ ver kór gy nî, mÿ kuvar gy?” he ag tóg ti mÿ. Kÿ tóg ag mÿ kâmén mû sir. “Ti vég tû ëg tóg nî, ëg kané tÿ, Topē tÿ tÿ ëg pâ'i nî ti,” he tóg. ²¹ “Hâ kÿ ëg tóg to: “tag kâ ti nî, tâtá ti nî,” henh ke tû nî gé. Ha më, ãjag kâmí ti huri vênh ven, ti tÿ tÿ ëg pâ'i nî ti, ãjag tÿ ti vég tû (hâ) ra,” he tóg.

²² Kÿ tóg ã mré mû tî ag mÿ: “tÿ sóg ëprâ ke fi kósin nî,” he mû. “Kején tóg ãjag tÿ Topē tÿ tÿ ëg pâ'i nî venh ha p   t  nh mû. Ti tÿ kur   pir ki vênh ven mû v   ãjag mÿ há t  nh mû v  , h   ra ãjag t  g venh ke tû nî ver,” he t  g. ²³ “Kÿ ag t  g ãjag mÿ: “tag ki ti jun ja nî,” henh ke mû. “  n t   t  g j   nî,” he j   ag t  g ke mû gé. Kÿ venh mû t  g nî h   ra. Ag v   j  m   s  r t  g nî. ²⁴ Inh k  t  g m  n ke v   ta t  k  m k  m ke ri ke nî. Ti t  k  m k  m ke kÿ ëg t  g n  n kar v  g t  , kanhk   kr  m. Kÿ vênh kar v   ti t  k  m k  m ke   n v  g t   gé. Inh k  t  g m  n ke v   ri ke n  nh mû, inh kur     n k  . Vênh kar v   inh ve k  n mû. T  s  g ëprâ ke fi k  s  n nî,” he t  g. ²⁵ “Inh k  t  g m  n ke to h  s  g h   ra v  s  r  n  h m  g han ke mû ver.   ri ke ag v   iso é henh ke mû ver,” he t  g.

²⁶ “Kÿ inh k  t  g m  n ke kur     n k   ãpr   ke ag t  g han k  n ke mû, ag t   No   t   ga m   t   mû k   n  n han ja   n ti. ²⁷ Ta kut   to h   ag t  g j  n ja n  gt  , j  n kar kÿ ag t  g kron ja n  gt   gé, vênh pr   kut  m ja ag n  gt   gé.   n k   No   t  g kej  n barco t     n k  ra r   ja nî. Ti t  k  ra r   kar kÿ ta t  g sir kut   ja nî, kÿ ag t  g goj var ki k  gter k  n ja nî. ²⁸ Kÿ t  g ri ke p   ja nî gé, L   t   ga m   t  g ki.   n k   ag t  g j  n ja n  gt   gé, j  n kar kÿ ag t  g kronkron ja n  gt   gé. Vender ke mû ja ag n  gt   gé, kygi  m ke mû ja ag n  gt   gé.   kr  n ja ag n  gt   gé,   n hyn han ja ag n  gt   gé. ²⁹   n k   L   t  g kej  n cidade t   Sodoma t  k  ut   ja nî, kÿ p   t  g kanhk   tá k  t  re ja nî, cidade kri, p   t   enxofre n  ja   n ke gé. Kÿ   n t  g ag k  gter k  n ja nî. Top   t   ag v  g k  n  n ke to jykrén s  r t   ja ag n  yt  gt  . ³⁰ Ge ti n  nh mû gé, ëprâ ke fi k  s  n t   vênh ven m  n ke kur     n k  . M     kr  n ke t   ag n  gt   gé, ti to h   t   ag. ³¹   t   kur     n k     n r   h   t  nh k  n j     t   m  n r   s  r t  , ti t  t   t     n kr  m n  yt  ti.   t     p  y t  t     n j     t   to v  n ke t  . ³² L   pr   fi to jykrén. ³³ ãjag t   ãjag jykre h   han s  r kÿ ãjag n  gme ki v  r ke mû, ha v  mn  . ãjag t   isugr  n ãjag jykre fi m  n kÿ ãjag krenkren ke v  , ha v  mn  ,” he t  g.

³⁴ “Hâ kÿ sóg tag t   mû, ha m  . Kuty   n k  , inh k  t  g m  n ke kuty   n k     n r  gre ag v  jagn   mr   n  gn  r n  yt  nh mû. Ag k  m     n pir j   pr  r s  g ke mû, kÿ t  g inh mr   t  nh mû, j  vo ti r  gre v   k   n  nh mû, ha v  mn  . ³⁵   n r  gre fag v     gt  nyn n  yt  nh mû, jagn   mr  ,   n k  . Kÿ sóg   n pir fi j   pr  r ke mû, kÿ fi t  g inh mr   t  nh mû, j  vo fi r  gre fi v   k   j  nh mû, ha v  mn  . ³⁶   n r  gre ag v     p  y ki r  nhr  j m  nh mû,   n k  . Kÿ sóg   n pir j   pr  r ke mû, kÿ t  g inh mr   t  nh mû. J  vo ti r  gre v   t  t   mû gé, ha v  mn  ,” he t  g, Jesus ti.

³⁷ Kÿ ti mr   mû t   ag t  g ëg Senhor mÿ: “tag h   t   ke n  nh mû h  n!” he mû. Kÿ t  g ag mÿ: “kur     n k   ãjag ki kanhr   n  yt  nh mû,” he mû. “N  n    ter n  y ja ri ke ti nî. H   t   t  g vênh m  n t  , j  t   ti, he ëg t  g t  . Tag ri ke ti n  nh mû, ha v  mn  ,” he t  g, Jesus ti. Ti t     t  g m  n ke t  n h   v  .

18

Ëg t   Top   mr   v   to kr  nh ke t  

¹ Kÿ Jesus t  g ag mÿ: “ãjag t   Top   mr   v  m  n ke v   ge n  nh mû, ha m  ,” he mû.   g t   kur   kar ki Top   mr   v  m  n kÿ t  g h   t  nh mû, ëg t   to kr  nh ke t  n n  n kÿ. Tag t  t  g ag kanhr  n  n s  r mû,   mr   mû t   ag, h  kÿ t  g tag t   mû, ha m  . ² “Kej  n p  i t  g n  gt  ,   m     t  ,” he t  g. “Ag t   jagn   to j   v  g ti t  . Ti r  nhr  j h   v  . H   ra t  g Top   kam  g v  nh nî, ti jykre p  n  o n  n kÿ. Kÿ t  g ã mr   ke ag kam  g v  nh p   n  gt   gé. K  r  g p   ti n  gt  . ³ Ti jam     n fi t  g n  gt   gé,   n m  n ter ja fi.   n fi v   kej  n ti to k  t  g kÿ ti mr   v  m  n mû. Kÿ fi t  g ti mÿ: “inh lograr ke s  r mû   n ag jo inh v  mn  ,” he mû. ⁴ H   ra t  g

mẽ jāvānh nī. Jatu tóg nī nī, kysā tý hēn ri ke ki. Ký fi tóg ti tá jun tý hēn ri ke han mū, to krónh ke tū fi nī. Ký tóg kejēn to jykrén mū. “Topē kamēg vānh inh nīgtí,” he tóg. “Ú kamēg vānh inh nīgtí gé. ⁵ Hā ra fi tóg isovānh tū pē nī, ūn mén ter ja ēn fi. Kurā kar ki fi tóg inh mý to vīnh kātī tī. Ký inh hýn fi jy rānh mū ha, ke tū nī mū ra fi tóg ijū han ke mū, fi tý inh venh kātī to krónh ke tū nīn ký, ha vēmnī,” he tóg, pā'i kórég ti,” he tóg, ég Senhor tý Jesus ti.

⁶ Ký tóg ag mý: “ti vī jēmē ra,” he mū. “Jykre pāno ti nī, pā'i kórég ēn ti, hā ra tóg fi tý ti mý vī e ēn to fi kren han sór mū,” he tóg. ⁷ “Hā ký Topē vý ājag krenkren han ke mū gé. Ājag kupréj ja tóg nī mýr, ký ti mré vēmén nī. Kurā ki ti mý vīmnī, kuty tá ke gé. Ājag kren han vānh nī ve ti nī, kejēn. ⁸ Hā ra tóg ājag krenkren han ke mū, kānhmar, ha vēmnī. Ki hā sóg tó mū,” he tóg. “Hā ra ēprā ke fi kósin ēn tý kātīg mān ký ag mý ti ki ge sór mū vý?” he tóg, Jesus ti.

Ēg tý: “tý inh ūn há nī,” henh ke tū

⁹ Ký Jesus tóg ag kanhrān mān mū gé. Ú tóg ū tý ti vī mēg mū ēn ag kāmī nýtī, hā ra ag tóg vēso: “tý ēg tóg ūn há nýtī,” he tī. “Kórég tū ēg nýtī, jo ū ag ne kórég nýtī!” he ag tóg tī, vēso, Jesus vī mēg mū ū ag. ēn ag kanhrānrān sór tóg mū, Jesus ti. Ký tóg ag mý: “ājag jykre vý ge nýnh mū, ha mě,” he mū. ¹⁰ “Kejēn Fariseu ū tóg nīgtī. Topē jo īn ra tóg tī mū, tá Topē mré vī jé. Ti mré ū tóg ra tī mū gé, ū tý governo mý jānkamy māg tī ti. Topē mré vī sór tóg mū gé. ¹¹ Ký Fariseu tóg Topē mré vēmén jē nī. “Topē,” he tóg. “Inh mý tóg há tī, isý jykre kórég tū nīn ký, ag jāvo. Ú ag tóg nén ū péju(g) tī, hā ra sóg han tū nīgtī. Ú ag tóg nén ū vēnhmý han tī inhhā, jāvo inh pi(jé) han tī’. Ājag prū tū fag mré ag tóg nýgtī inhhā. Ký governo mý jānkamy māg tī tag ti vý kórég nī gé inhhā. ¹² Ag jāvo sóg vēnh jykre há han tī. Semana kar ki sóg vākre régre han tī, jēg mē tī ki. Hā ki sóg á jykre ki króm tī. Isú tý sóg dízimo kajām tī, á mý. Sý nén ū tý 10 (ke) ki sóg ūn pir ním tī, á mý dízimo han ký,” he tóg, Fariseu ti, Topē mý. ¹³ Hā ra governo mý jānkamy māg tī ēn tóg kór há tá jē nī, kuvar há tá, mý'ág ký. Ký tóg kanhkā ki ēvānh tū nī gé. Á fe kri tóg kāgmīg mū, ti tý mý'ág mág ký. Ký tóg Topē mré vī mū. “Topē,” he tóg mū gé. “Á vī mranh inh mýr,” he tóg. “Á mý inh jagāgtān ke tū hā ra,” he tóg, Topē vī mranh tī ēn ti,” he tóg, Jesus ti.

¹⁴ “Ha mē, Topē vý ti mý vēnh pāte fón, hā ký tóg jatun mý vyr. Jāvo tóg Fariseu ēn mý vēnh pāte fón tū nī. Ge ti nīgtī. Ēg tý vēso: “há inh nī,” hen ký Topē tóg ēg to kórég nī. Ký tóg ēg térem mū sir. Ēg tý hā ra vēso: “kórég inh nī,” hen ký Topē vý ēg to há nī, ký tóg ēg tý ūn mág han ke mū gé sir,” he tóg, Jesus ti.

*Jesus tý ūn kāsir ag to há
(Mt 19.13-15; Mc 10.13-16)*

¹⁵ Ký fag tóg gír tatī kāmū mū ti to, ti tý gír kri á nīgé fi jé. Hā ra ti mré mū tī ag tóg vēg mū, ký ag tóg fag to jū mū, ū tý ag tatī kāmū mū fag to. ¹⁶ Hā ra Jesus tóg fag jé prēr ký ag mý: “vī tūg nī, gír ag mý,” he mū. “Gír ag tý iso kāmū kamēg tūg nī,” he tóg. “Ú tý ge hā vý ēg Senhor tý Topē krēm nýtīn mū,” he tóg. ¹⁷ “Sý ke há vē, hā ký sóg tó mū. Gír ag vý iso há pē nýtī. Ūn kāsir tag ag ri ke nýtīmnī, ke tū nī mū ra ājag tóg Topē tý tý ēg pā'i nī venh ke tū nī mýr,” he tóg, Jesus ti.

*Ūn rico ag
(Mt 19.16-30; Mc 10.17-31)*

¹⁸ Ký kejēn ū tóg Jesus ki jēmēnh kātī mū, pā'i ū. Ký tóg ti mý: “Senhor!”, he mū. “Há á tóg nī,” he tóg. “Sý rīr krýg ja tū venh há tóg tī. Sý ti ve jé inh hýn vēnh jykre há tý ne han ke mū?” he tóg. ¹⁹ Ký Jesus tóg ti mý: “iso: “há á nī,” he sór tūg nī,” he mū. “Ēg pi(jé) há nýtī!”, he tóg. “Topē hā ne á pir mý há nī!”, he tóg. ²⁰ “Topē tý nén ū to ēg jyvēn ja ēn ki kanhró á tóg nī, hā vý: á prū tū fi mré ný tūg nī, he mū, ū téni tūg nī, he mū, néni ū péju(g) tūg nī, he mū, ū to ón tūg nī, he mū, á ný mré á jóg kamēg nī, he mū,” he tóg ti mý, Jesus ti. ²¹ Hā ra tóg: “ki króm kān sóg, isín kā,” he mū. ²² Ký Jesus tóg ti mý: “néni ū

pir vý tū nī ver,” he mū. “Ã tū vām kān nī, ã tý ūn vēsýrénh mū ag mý vin jé, jānkamy ti. Ký ã tóg kanhkā tá tū mág nī sir. Kar kātīg nī, ã tý inh mré tīg jé,” he tóg ti mý, Jesus ti.

²³ Ký tóg ti mý vēnhmý tī, Jesus vī ti, ti rico pē nīn ký.

²⁴ Hā ra Jesus tóg ti mý vēnhmý ūn ki kanhrān mū. Ký tóg ã mré mū tī ag mý: “jagy ti ný, ūn rico tý Topē tý ūg pā'i nī venh ke ti,” he mū. ²⁵ “Cavalo pānī sór vý préj nor fín rām ke tū nī,” he tóg. “Ti tý fín rām ke ra tóg jagy tī vē, ūn rico tý Topē tý ūg pā'i nī venh ke ti,” he tóg.

²⁶ Ký ti vī mēg mū ag tóg to vēmén mū. “Ký ū hýn kren ke tū pē nī,” he ag tóg. ²⁷ Ký Jesus tóg ag mý: “ēprā ke ag vý tá junjun ke tū nī vē,” he mū. “Hā ra Topē hā tóg ūg tý tá junjun han ke mū,” he tóg.

²⁸ Ký Pedro vý: “ha vé,” he mū. “Ēg tý nén ū kar ré jé ūg tóg mū mū, ūg tý ã mré mū jé,” he tóg. ²⁹ Ký Jesus tóg ag mý: “sý ke há vē, hā ký sóg tó mū,” he mū. “Ū tóg kejēn ã jamā ré ký tī mū, ti prū fi, ti kāke, ti jāvy, ti han mū fag, ti krē ré ký tóg tī mū, Topē tý ūg pā'i nī tugrīn, ti tý ti vī ki króm jé,” he tóg. ³⁰ “Ēn vý tóg sir vēnh kaja jé nén kar ūn tý ūn e venh ke mū, ag jēgja kā, ga kri, kar ký tóg vāhā sir ūg rīr krýg ja tū venh ke mū gé sir, kanhkā tá,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tý ã ter ke tó mān

(Mt 20.17-19; Mc 10.32-34)

³¹ Ký tóg ū tý 12 (ke) ag jé prēr mū, vyrmý, ag mý kāmén jé. “Ha vé,” he tóg. “Jerusalém ra ūg mū mū, ký sóg tá ve kān ke mū, vāsý Topē vī tó tī ag tý iso nén rán ja ūn ti,” he tóg. “Tý sóg ūprā ke fi kósin ūn nī, hā ký ag tóg inh kāmén ja nī, Topē vī ki. ³² Fóng ag mý ag tóg inh fēg ke mū, pā'i ag, Jerusalém tá, ha vēmnī, ag tý iso é he jé, ag tý inh vóng kónān jé, ag tý iso sug ke jé gé, ³³ ag tý inh mrānmrān jé. Ag tý isén ke vē. Hā ra sóg kurā tāgtū tūg ký rīr mān ke mū, ha vēmnī,” he tóg, ti mré mū tī ag mý, Jesus ti. ³⁴ Hā ra ag tóg ti vī tag to jykrén tū nī, ū tý 12 (ke) ūn ag. Ti vī tóg ag mý vēnhmý tī. Ký ag tóg ki kagtīg nýtī. “Ti tý ne tó nē hýn?” he ag tóg mū sir.

Jesus tý ūn kyvó tý há' he

(Mt 20.29-34; Mc 10.46-52)

³⁵ Ag mūn ký ag tóg Jericó to hā mū mū. Tá ūn kyvó vý ūpry kri nī nī, ēmīn kri. “Inh mý jānkamy nīm,” he tóg tī, vēnh kar mý, ti kyvó nīn ký. ³⁶ Ēn vý vēnh kar tý ūpry jagma mū mēg tī. Ký tóg ag mý: “ū nē?” he mū. ³⁷ Ký ag tóg ti mý: “Jesus vē, Nazaré tá ke ūn vē,” he mū. ³⁸ Ký tóg prēr mū sir. “!..Jesus'..., Davi kósin'..., ijagāgtān ra..!” he tóg mū, prēr ký. ³⁹ Ký Jesus jo mū ag vý ti mý vī jū han mū. “Ēmē kā nī nī,” he ag tóg ti mý. Hā ra tóg prēr mān', prēr mān' he mū. “!..Davi kósin'..., ijagāgtān ra..!” he tóg.

⁴⁰ Ký Jesus tóg krýg he mū, ký tóg: “ti jé prēr,” he mū. Ký ag tóg ti pére kāmū mū. Ti ki jun ký tóg ti mý: ⁴¹ “inh ã tý hē ri kenh ke?” he mū. Ký tóg ūg Senhor mý: “sý venh há tóg tī,” he mū. ⁴² Ký Jesus tóg ti mý: “ký tý vē,” he mū. “Ã tý inh ki rā ký ã há' henh ke mū,” he tóg. ⁴³ Ký tóg vēsýmér ēvānh há' he mū sir. Ký tóg ti mré tī mū. Topē mý tóg vī há han mū. Ký tóg vēnh kar mý há tī, ag tý ti tý há' he mū ūn ven ký. Ký ag tóg Topē mý vī há han mū gé sir.

19

Jesus tý Zaqueu venh tīg

¹ Ký Jesus tóg cidade tý Jericó ki rā mū sir, ký tóg fín rām ký tīg sór mū. ² Hā ra ū tóg tá nī nī, ti jyjy há vý: Zaueu, he mū. Governo mý jānkamy māg tī ag pā'i vē. Rico pē ti nī, rico tāvī. ³ Ēn tóg Jesus ve sór mū, ti tý Jericó fín rām ký. Hā ra tóg rur jē, hā ký tóg ti vég tū nī, vēnh e ag tý ti pénīn mūn ký. ⁴ Hā ký tóg ti jo vēnhvāg tī mū, ký tóg ka tý krén to tāpry mū, ti tý Jesus ve jé, ti tý jagma tīg ký. ⁵ Ký Jesus tóg ka ūn tá jun mū. Hā ra tóg krýg mý ēvānh ký ka kri ti vég mū. Ký tóg ti mý: “Zaueu!”, he mū. “Kur kātére to fūrūn kē. Isý ã ūn krēm nūr ke vē,” he tóg, Jesus ti. ⁶ Ký tóg tére tý mrānh ke mū sir. Jesus mý tóg: “mū jé ha,” he mū. Ti mý tóg sér tī, Jesus tý ti ūn krēm nūr sór ký.

⁷ Hā ra vēnh e ēn tóg Jesus to vī mū sir, ti to jū kȳ. “Topē vī mranh tī vē, ēn ti, hā ra tóg ti īn krēm nūr sór mū, vēnh jykre pāno han tī ēn mré,” he ag tóg mū.

⁸ Kȳ Jesus tóg ti īn krēm nī nī. Kȳ Zaqueu vȳ ti mȳ vēnh kāmén kātī mū, ā jykre to jykrén kȳ. Kȳ tóg ēg Senhor mȳ: “ha vé,” he mū. “Isū kuju vin je sóg ke mū, ūn jagtar ag mȳ. Ū ag lograr he ja sóg nīgtī, ag tū ki, hā ra sóg ag mȳ ti kāfór nīm sór mū ha. Sȳ jānkamy pir ki ū lograr he jan ki sóg ti mȳ ū tȳ 4 (ke) vin sór mū,” he tóg, Zaqueu ti.

⁹ Kȳ Jesus tóg ti mȳ: “há ti nī,” he mū. “Ūri ā tóg kren mū, ā mré ke fag mré hā,” he tóg. “Abraão kósin vȳ tȳ ā nī gé,” he tóg. ¹⁰ “Tȳ sóg ēprā ke fi kósin nī. Ūn vāfor mū ēn jāvānh je sóg kātīg, sȳ ag krenkren han je, ūn jykre pāno han mū ēn,” he tóg, Jesus ti.

Jānkamy to comparação

(Mt 25.14-30)

¹¹ Hā ra ag tóg ti vī mē há han mū, kȳ tóg ag mȳ Topē tȳ tȳ ēg pā'i nīnh ke ti kāmén sór mū. Jerusalém to hā tóg nī, hā kȳ ag tóg ti to: “Topē tȳ tȳ ēg pā'i nī hýn vēnh ven ke mū, ti tȳ tá jun kȳ,” he mū. ¹² Kȳ Jesus tóg ag mȳ kāmén mū, Topē tȳ tȳ ēg pā'i nīnh ke tȳ ver vēnh ven ke tū nī. Kȳ tóg tag tó mū, ha mē. “Kejēn pā'i tóg nīgtī,” he tóg. “Ēn tóg ga ū ra tīg sór mū, tá ā tū ve je, ga ēn tá ā tū han je. Tag han kar tóg tá vȳn ke sór mū. ¹³ Pā'i ēn vȳ ā camarada tȳ 10 (ke) ag je prēr mū, kȳ tóg ag mȳ jānkamy prestar he mū sir. Ag kar mȳ tóg ti kāmur pir nīm mū, jānkamy tȳ, ū tȳ 10 (ke) ag mȳ. Kȳ tóg ag mȳ: “ha inh mȳ tȳ rānhrāj,” he mū. “Kejēn sóg vȳn kenh ke mū, kȳ sóg tugnȳm ke mū, ājag rānhrāj ti,” he tóg. Kar tóg tī mū sir.

¹⁴ Hā ra ti krēm ke ū ag vȳ ti to há tū nītī, kȳ ag tóg ti nón vēnh vī jēnēg mū. Kȳ ag tóg: “ā tȳ ēg kri tȳ pā'i nīn kȳ tóg vēnhmȳ nī,” he mū, “ēg tȳ tag ve jāvānh tóg tī,” he ja ag tóg nīgtī, ag tȳ ti mȳ vēnh vī jēnēg mūn kā. ¹⁵ Hā ra tóg tȳ pā'i nīn kȳ kējēn vȳn ke mū, ga ēn ve kar kȳ, tá ti rānhrāj han kān kar. Kȳ tóg tȳ pā'i mág jē. Vȳn ke kȳ tóg ā camarada ag je prēr mū sir, ti tȳ ūn mȳ jānkamy vin ja ēn ag. Ti tȳ ag rānhrāj tugnȳm sór vē, ag ganho ve sór vē gé. ¹⁶ Kȳ ū tóg ti tá jun kȳ ti mȳ: “pā'i!,” he mū. “Ti kāmur pir nīm ā tóg mȳr. Hā ra sóg kri ū tȳ 10 (ke) ganhar ké,” he tóg. ¹⁷ Kȳ ti patrāo tóg ā camarada mȳ: “jykre há tāvī ā tóg nī,” he mū. “Nén sī ki rīr há han ā tóg, hā kȳ ā tóg cidade tȳ 10 (ke) ki rīr mū ha,” he tóg, pā'i ti, ā camarada mȳ. ¹⁸ Kȳ ū tóg ti tá jun mū gé. Kȳ tóg ti mȳ: “pā'i!,” he mū gé. “Ti kāmur pir nīm ā tóg mȳr. Hā ra sóg kri ū tȳ 5 (ke) ganhar ké,” he tóg. ¹⁹ Kȳ ti patrāo tóg ti mȳ: “cidade tȳ 5 (ke) ki rīr je ā tóg ke mū ha,” he mū gé.

²⁰ Kȳ ū tóg tá jun mū gé. Kȳ tóg ti mȳ: “pā'i!,” he mū gé. “Ha vé, ā tū ti,” he tóg. “Inh krī pāgja ki sóg tóglfin kȳ nīm han. ²¹ Ā kamēg ja inh nī, ā vī tar to. Ā tȳ nén vin ja tū ēn mān sór ā tóg tī, ā tȳ nén krān ja tū kunūnh sór ā tóg tī,” he tóg, ti camarada ti, pā'i ti mȳ. ²² Kȳ ti patrāo tóg ti mȳ: “ā vī tóg ā jykre pāno han mū, ha mē,” he mū. “Inh mȳ vī tar han tī? Inh mȳ sȳ nén vin ja tū mān sór tī? Inh mȳ sȳ nén krān ja tū kunūnh sór tī? Hā ki kanhró ā mȳ nī? ²³ Kȳ ā tȳ ne je inh jānkamy tȳ banco ki rānhrāj tī ag mȳ vin ja tū nī nē? Ā tȳ ag mȳ vin mū ra sóg ti juro venh mū vē, kȳ sóg isū kāfór mān ke mū vē,” he tóg, ti patrāo ti, ā camarada mȳ. ²⁴ Kȳ tóg tá nītī ag mȳ: “ti nīgā ti tū mā,” he mū. “Ū tȳ ti kāmur tȳ 10 (ke) mān ja ēn mȳ nīm, ti tū pir ti,” he tóg mū sir. ²⁵ Kȳ ag tóg ti mȳ: “pā'i!,” he mū. “Ti kāmur tȳ 10 (ke) vȳ tȳ ti tū nītī. Tū mág ve ti huri,” he ag tóg, pā'i mȳ. ²⁶ Kȳ tóg: “hȳ,” he mū. “Hā kȳ sóg tó mū. Ūn tū mág vȳ mān mān ke mū. Ū tȳ tū sī nī ēn tū kunūnh kān je ag tóg ke mū gé,” he tóg. ²⁷ “Kȳ inh kato tē mū ag pére kāmūmnī, ū tȳ iso: “ti tȳ ēg kri tȳ pā'i jēn kȳ tóg ēg mȳ kórég nī,” he mū ēn ag. Ag kāgtén ra, inh rīnve,” he tóg, pā'i ti,” he tóg, Jesus ti. Ti tȳ ēg tȳ ti rānhrāj ki rīr há han ke kāmén hā vē.

²⁸ Tag tó kān kȳ tóg tá kākutē mū sir, kȳ tóg cidade tȳ Jerusalém ra tī mū.

Jesus tȳ Jerusalém tá jun

(Mt 21.1-11; Mc 11.1-11; Jo 12.12-19)

²⁹ Ti tȳ Jerusalém ra tīg kȳ tóg ēmā tȳ Betfagé to hā jun mū, ēmā tȳ Betânia tá, pānónh tȳ Oliveiras he mū ēn tá. Tá jun kȳ tóg ā mré mū tī régre ag jēnēg mū, ag tȳ ti mȳ ag mēg

tý burrica ve jó. ³⁰ Hā kÿ tóg ag mÿ: “ēmā ēn ra mūmní, ēg jo ēmā ēn ra,” he mû. “Tá junjun kÿ ãjag tóg burrica fi kósin venh mû. Kri ní ja tû ja tóg jé ver. Ēn kavân kÿ ti pére kâmumní, ti kyvân kÿ,” he tóg. ³¹ “H  n ri ke m  n ag t  g ãjag m  y: “ãjag t   ne jó ti kav  n?” henh mû. Kÿ ag mÿ: “  g Senhor v   ti ve s  r mû,” hemn  ,” he t  g, Jesus ti.

³² Kÿ ag t  g m   mû, Jesus t   ag j  gn  n kÿ. Ti t   ag m   t   m   ve k  n ag t  g m   sir. ³³ Kÿ ag t  g ti kyv  g m  . Kÿ ti t   t     n m  g m   ag t  g ag m   v   m  . “  jag t   ne jó burrica k  sin tag kav  n n  ?” he ag t  g. ³⁴ Kÿ ag t  g: “  g Senhor v   ti ve s  r mû,” he mû. ³⁵ Kÿ ag t  g Jesus m   ti pére k  m   mû.   jag kur kugj  n ag t  g m   sir ti kri. Kÿ Jesus t  g kri n   m   sir. ³⁶ Kÿ t  g t   m  . Kÿ ag t  g ãjag kur kugj  n m   sir,   pry jagma,   m  n jagma. ³⁷ Ge kÿ ag t  g Jerusalém to h   junjun m   sir, p  n  nh t   Oliveiras to re kÿ.

Ag t   p  n  nh   n to re kÿ v  h   ag kar   n t  g Top   m   v   h   han m   sir, Jesus mr   m   kar   n ag. Ag m   t  g s  r t  . Jesus t   n  n han m   ve ja ag t  g n  gt  , ti t   n  n han v  nh hyn han m   ti.   n m     kr  n kÿ ag t  g Top   m   v   h   han m  , jam   h  r(a). ³⁸ Kÿ ag t  g: “!..s  r t  g t     g m  ..!” he mû. “!..  g Senhor v     g ki jun...,   g j  g m  g t   ti j  n  n k  ..!” he ag t  g. “!..Kanhk   t   ke ag t  g jatu n  t  ..! Top   m     g t  g v   h   han s  r m  , kynhm   n     n m  ..!” he ag t  g, pr  npr  r kÿ.

³⁹ H   ra Fariseu    ag t  g t   tá n  t   gé, v  nh e   n k  m  . Kÿ ag t  g Jesus m  : “Senhor!,” he mû. “   mr   m   t   ag m  : “pr  npr  r t  g ra,” hé,” he ag t  g, Jesus m  . ⁴⁰ H   ra Jesus t  g ag m  : “v  ,” he mû. “Ha m  , ag pr  npr  r t   n   ra p   h  n pr  npr  r m   v  , ag m   sins  r m   v  ,” he t  g ag m  .

Jesus t   Jerusalém to f  

⁴¹ Ge kÿ ag t  g cidade t   junjun m   sir. Cidade   n ve kÿ t  g to f   m  , Jesus ti. ⁴² “Jerusalém t   ke ag v   ki kanhr  nr  n s  r t   n  t  ,” he t  g. “Ag t     ri ki kanhrānrān h   t  g t   v  , h   ra ag t  g ke j  v  nh n  t  .   jag t   ki kanhrānrān’ he m   ra   jag t  g jatu kenh ke m   v  , m  r, ha m  , h   ra   jag t  g j  m   s  r t   n  . Kutu   jag t  g n  t  . ⁴³ H   kÿ   jag t  g v  h   kur   k  r  g p   venh ke m  .   jag kato t  gt   m   ag v     jag to r  r  nh ke m  . K  m’k  m ke j   ag t  g ke m  ,   jag cidade jy r   p  n  n. Kom  r h   ag t  g   jag to grïngrïn kenh ke m  , kÿ ag t  g   jag m  n v  yr  n kenh ke m   sir. ⁴⁴   jag t   t  g’ he k  n j   ag t  g ke m  ,   jag kr   ke gé.   jag   n k  k  n k  n j   ag t  g ke m   gé. Kÿ   n t   p   pi(j  ) jagn   kri n  t  nh m  ’. Kur   h   ki   jag t  g Top   v   m   j  v  nh n  t  ,   ri. Top   v     ri   jag m   v   h   han m   ver, h   ra   jag t  g m   j  v  nh n  t  . H   kÿ   jag t  g ti k  r  g venh ke m  ,” he t  g, Jesus ti. F   p   han kÿ t  g t   m  , cidade m   t  g kÿ.

Jesus t   Top   jo   n t   jun

(Mt 21.12-17; Mc 11.15-19; Jo 2.13-22)

⁴⁵ Kÿ t  g Top   jo   n t   jun kÿ k  ra r   m   sir. Kÿ t  g   t   tá n  n    vender he t   ag pan m   sir. ⁴⁶ Ag m   t  g tag t   m  , ha m  . “Top   v   r   to jykrén n  ,” he t  g. “Tag v   r  n kÿ n  , ha m  . Inh   n jiji v   t   Top   mr   v   jaf   n  , he t  g, Top   v   t   r  n kÿ n   ki. H   ra   jag t  g Top   mr   v   jaf   tag kr  m n  n kar pigju m  gt  , kÿ t  g bandido ag jam   ri ke n   sir,” he t  g, Jesus ti. Ag pan kÿ t  g ag m   t   m  .

⁴⁷ H   ki t  g kur   kar ki ag kanhr  nr  n m  , Top   jo   n kr  m. H   ra Top   t   ki r  r t   to p  i ag m   t  g k  r  g n  , Top   v   r  n t   ag m   ke gé, p  i kar ag m  . H   kÿ ag t  g ti t  n ke to jykrén m   sir. ⁴⁸ H   ra t  g ag m   ki kr  m s  r t   n  . V  nh kar m   t  g m   s  r t  , ti v   ti, h   kÿ p  i ag t   ti t  n s  r m   ra t  g v  nhm   t   sir ag m  .

  n n  h  n Jesus j  n  

(Mt 21.23-27; Mc 11.27-33)

¹ Kur   kar ki Jesus t  g Top   v   t   j   n  , v  nh v   s  r   n, Top   jo   n kr  m. Kÿ t  g kej  n t   j   n  . Kÿ Top   t   ki r  r t   to p  i ag t  g ti to k  m   m  , Top   v   to professor ag ke gé, k  fa ag ke gé. ² Ti m   ag t  g: “  g t     ki j  m  nh h   t  g t  ,” he mû. Kÿ t  g ag m  : “hej,” he mû. Kÿ ag t  g: “   v  nh jykre t   ne t   tag han m  ?” he mû. “  n n     j  n  ?” he ag t  g.

³ Kÿ tóg ag mÿ: “äjag ki sóg jéménh ke mû gé, vénh kato,” he mû. “Ha më. ⁴ João vý ag kygpég tñ ja nïgtí. Kÿ ti mÿ kanhkå tá vénh jykre han mû’, ëprä jykre vó?” he tóg. “Ú nÿ ti jénë?” he tóg. “Inh mÿ tó,” he tóg, Jesus ti, ag mÿ. ⁵ Kÿ ag tóg jagnë mré to jykrén mû sir. “Ëg tÿ ti mÿ: “Topë tÿ ti jénë vë,” hen kÿ tóg ëg mÿ: “äjag tÿ ne jé ti vî kri fig tû ja nî nê?” henh ke mû,” he ag tóg jagnë mÿ. ⁶ “Ëg tÿ hâ ra ti mÿ: “ëprä ke jykre ja vë,” hen kÿ vénh kar vý ëg pin sór ke mû, pó tÿ, ha vemnî. João to ag tóg: “Topë vî tó tî pë ja vë,” he tî, hâ kÿ ag tóg ëg to jûnh ke mû, ëg tÿ: “hâ tû vë,” hen kÿ,” he ag tóg mû jagnë mÿ. ⁷ “Topë jykre han ja ti nî,” he sór tû ag nïtî, kÿ ag tóg: “ëprä ke jykre han ja ti nî,” he sór tû nïtî gé. Hâ kÿ ag tóg Jesus mÿ: “ëg pi(jé) ki kanhró nïtî!” he mû, João jykre to. ⁸ Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “kÿ sóg äjag mÿ û tÿ inh jénëg mû ên tónh ke tû nî gé,” he mû. Ä kato tê mû ag mÿ tóg ke mû.

Ün camarada kórég ag to comparação

(Mt 21.33-46; Mc 12.1-12)

⁹ Kÿ tóg vénh kar kanhrân rân kÿ ag mÿ: “ëg tÿ Topë kato tê kÿ tóg ge nÿnh mû, ha më,” he mû. “Kejën û tóg nïgtî. Uva krân ja tóg nî, nén kanë tÿ vinho han jafâ ên. Kÿ tóg û tÿ ki rîr tî ag mré to jykrén kÿ ag mÿ tovânh mû sir. Ag mÿ tovânh kÿ tóg ga û ra tî mû. Hâ ra tóg kâtig vânhan mû. ¹⁰ Ti uva kanen kÿ tóg ag mÿ ã camarada jénëg mû, û tÿ ki rîr tî ag mÿ, ag tÿ ti mÿ ti tû nîm jé, ëkré kanë ên ti. Hâ ra ag tóg ti mÿ vin tûg mû. Ti mrânmrân ag tóg mû. Kÿ ag tóg ti mÿ: “ha tîg,” he mû. Nén û tû ra tóg tî mû sir. ¹¹ Kÿ tóg ã camarada û jénëg mû gé sir. Hâ ra ag tóg ti mrânmrân mû gé. Ti mÿ fefén kar kÿ ag tóg ti mÿ: “ha tîg,” he mû gé sir. Nén û tû ra tóg tîg mû gé. ¹² Kÿ tóg ag mÿ û jénë mân mû gé sir, hâ ra ag tóg ti mrânmrân kÿ ti rânh kÿ ti tîn mû sir.

¹³ Kÿ uva kré tÿ ün tûn mû tóg to jykrén mû. “Inh hÿn hën ri kenh ha,” he tóg, to jykren kÿ. “Inh kósin jénë jé sóg ke mû, inh fe pë ên, hën ri ke mûn ag ti kamëg mû,” he tóg. ¹⁴ Ti kósin tÿ ag tá jun kÿ néñ kré ki rîr tî ag tóg ti vég mû. Kÿ ag tóg ti to jykrén mû, jagnë mré. “Kejën ëkré tag vý tÿ ti tû nÿnh mû,” he ag tóg. “Mû nÿ, ti téñ jé, ti tû tag tÿ tÿ ëg tû nÿnh jé,” he ag tóg. ¹⁵ Kÿ ag tóg ró mâ ra ti pére mû kÿ tá ti téñ mû sir. Kÿn hÿn hë ri kenh ke mû, ëkré tÿ ün tûn mû ên ti?” he tóg, Jesus ti. ¹⁶ “Kâtig jé tóg ke mû, ëkré ki rîr tî ag kâgtén jé. Kÿ tóg camarada û ag mÿ finh mû sir, ã jakré ti,” he tóg, Jesus ti.

Kÿ ag tóg mëg mû, ti vî ti, ti pénîn nïtî ên ag. Kÿ tóg ag mÿ e tî. “Ëg jé tag venh ke tû nî,” he ag tóg mû, û tÿ Jesus vî mëg mû ag. ¹⁷ Hâ ra Jesus tóg ag ki êvânh kÿ ag mÿ: “Topë vî rá tag to jykrén nî, ha më,” he mû. “Pó tÿ ïn han jafâ fón ag tóg, pó tÿ ïn han tî ag. Ag mÿ tóg kórég ja nî, pó ên ti. Hâ ra Topë tóg pó ên hâ tÿ ïn nûna han mû,” he tóg, Topë vî tÿ rán kÿ nî ki,” he tóg, Jesus ti. Ti tÿ ã kato vásânsân mû ag mÿ vénh kâmén hâ vë. ¹⁸ Kÿ tóg ag mÿ: “û tÿ hën ri ke ag vý pô tag kri vár ke mû, kÿ ag tóg kri vár kÿ tû’ henh ke mû,” he mû. “Kÿ pô tag vý û tÿ hën ri ke ag kri kutéñh ke mû gé, kÿ tóg ag tÿ nám nám ke kân mû sir, ag kri kutéñ kÿ,” he tóg, Topë vî tÿ rán kÿ nî ki,” he tóg, Jesus ti. Ti tÿ ag tÿ ti ki râ tû tugrîn nûgme ki vár ke tón hâ vë.

Ëg tÿ imposto kajäm

(Mt 22.15-22; Mc 12.13-17)

¹⁹ Kÿ Topë vî to professor ag vý ti vî mëg mû, Topë tû ki rîr tî to pâ'i ag ke gé. Ag hâ to tóg kâmén ja nî, “ëg tÿ Topë kato vásân tag vý ge nÿnh mû,” he mû ên ti. Kÿ ag tóg ki kanhró nïtî sir, hâ kÿ ag tóg ti se sór mû. Hâ ra ag tóg ün e ên kamëg mû. Ti vî vý vénh kar mÿ më há tî, hâ kÿ pâ'i ag tóg ti ség tû nî ver, ag tÿ ti se sór mû (hâ) ra. ²⁰ Kÿ ag tóg hâ ra ti tugným mû. Ti vî to ag tóg vâjig mû, ag tÿ ti vî to fóg tÿ pâ'i mÿ ti fêg jé. Ag tÿ ti vî tugnîn fóg tÿ pâ'i mág mÿ: “ha ti vók kónan,” he sór vë. Hâ je ag tóg ün jykre kuryj nÿ ve ag jégnëg mû, ag tÿ ón kÿ Jesus ki jémë jé. ²¹ Kÿ ên ag tóg sir Jesus mÿ: “Senhor,” he mû. “Vénh jykre kuryj hâ tó ã tóg tî, hâ kâmén ã tóg tî. Hâ kÿ ëprä ke ag ve tóg ã mÿ tÿ nén û tû nî. Hâ kÿ ã tóg Topë japyre to, Topë jamîn to ëg kanhrân hâ han tî,” he ag tóg mû. ²² “Kÿn mÿ há nÿ, ëg tÿ fóg tÿ pâ'i mág tÿ imperador mÿ jânkamy ên nîm ti, imposto kajäm jé? Ëg mÿ hÿn nîm mû’, nîm ke tû nî vó?” he ag tóg. ²³ Hâ ra Jesus tóg ki kanhró

nī, ag jykre régre ti. Hā kÿ tóg ag mÿ: “äjag ne tóg ón kÿ inh ki jémë sór mû,” he mû. ²⁴ “Inh mÿ jänkamy ven. Ú jiji nÿ kã ní? Ú kággrá nÿ kã ní?” he tóg. Kÿ ag tóg ti mÿ: “p 'i m g k ggr  v ,” he mû. ²⁵ Kÿ tóg ag mÿ: “k 'i m g mÿ ti t  n m, jo Top  m t ti t  n m g ,” he mû, Jesus ti. ²⁶ H  k  t g ag t  ti v  to ti senh ke t g t  t , ti v  h  han k . K  t g ag m  e t , ti v  h  t v   n ti. K  ag t g ti m  v  m n t  n  sir. H  ra v nh kar v  ti v  m g n t  n .

* n k gter m  ag t  r nr r m n ke
(Mt 22.23-33; Mc 12.18-27)*

²⁷ K  Saduceu ag t g ti t  junjun m  gé, ti ki j m é j . H  ra Saduceu ag t g: “ g ter ja t   g t g v n ke m n ke t  n , r r m n ke t   g t g n ,” he t . ²⁸  n ag v  Jesus ki j m é sór m  gé, ón k . K  ag t g ti m : “Senhor’,” he m  gé. “Moisés v   g m  v nh jykre tag n m, h  v :  régre t   kr  t  ra ter k   t  ti pr  fi t  pr g ke v , he m .  t   régre m   kr  han ke v , fi ki, he t g m  gé. Moisés t   g m  t  jan h  v ,” he ag t g m , Saduceu ag. ²⁹ “K   t  jagn  mr  pafa ja t  7 (ke) ag v  n gt . Ag k ke v  pr g m , h  ra t g  k sin t  ra ter m . ³⁰ K  ti j vy v  fi t  pr g m  sir, h  ra t g  k sin t  ra ter m  gé. ³¹ K  ti j vy  t g fi t  pr g m  gé, h  ra t g ter m  gé, ti k sin t  ra. Gen k  ag t g k gter k n m  kej n,  t  7 (ke)  n ag. ³² K  v h  ag pr  fi v  ter m  gé sir. ³³ K  fag k gter ja t  r nr r m n k  fi h n m n t  7 (ke) n nh m  v . Ag kar v  fi t  pr g ja n ft . H  k  t g v nhm  n , ag t : “r nr r m n j   g ter m ,” hen k ,” he ag t g. Saduceu ag t y Jesus m  ken h  v .

³⁴ K  Jesus t g ag m  k m n m . “ pr  ke ag v  pr gpr g t , k  fag v  ag t  m n t  gé. ³⁵ Ag k m    ag t g  jag k gter ja t  r nr r m n ke m , ti kur  t  kr g k .  n ag v  pr g m n ke t  n  sir, m n m n ke t  fag t g n  gé sir,  jag r nr r m n k . ³⁶ Ter m n ke t  ag t g n  gé, m r, ha m , h  k  ag pr g m n ke t  n , k  fag m n m n ke t  n  gé. Kanhk  t n ri ke ag n t , Top  t j gn  jaf  ag ri ke m r,  n r nr r m n m  ag. Top  kr  v  t  ag n t  sir, ag t   jag k gter t  r nr r m n ken k . ³⁷ R nr r m n j  ag t g ke m ,  n k gter m  ag, ha vemn . H  k  Moisés t g Top  to tag t  ja n , ha m . Ti t  v nh p r n   n t i mr  v m n kar k  t g Top  to: “Abra o t   n to: Top , he m   n v , Isaque t   n to: Top , he m   n, Jac o t   n to: Top , he m   n,” he ja n , Moisés ti. ³⁸ K gter ag huri, Abra o, Isaque, Jac o, h  ra Moisés t g Top  to: “Abra o t   n to: Top , he m   n v ,” he ja n . Ti t  t  ag Top  n n k  ag t g r nr r n t , ha m , ag k gter m  ra.  n k gter kar ag v  Top  m  r nr r n t ,” he t g, Jesus ti.

³⁹ K   t  Top  v  r n t    ag t g  g Senhor t y Jesus m : “v  h  han  ,  g ter ja t  v n k n ke m  tag to,” he m , ti m . ⁴⁰ K   t g ti ki j m e m n s r t  n  sir. Ti kam gm g ag t g m , h  k  ag t g ti ki j m e m n s r t  n  ha.

*Cristo m  t y Davi k sin n , Top  k sin m  v 
(Mt 22.41-46; Mc 12.35-37)*

⁴¹ K  Jesus t g ag ki j m g m  gé sir. K  t g ag m : “Top  v  r n t  ag ne t g: “Cristo v  t y Davi k sin n ,” he t ,” he m . ⁴² “H  ra Davi t g Cristo t  ja n , ti t  Top  j  r n k . K  t g: “ g j g m g t y Top  v  inh Senhor m  tag t  ja n , ha m : “n  ra ver, inh p gja t ,” he ja ti n . ⁴³ “Is   kato v s ns n m  ag t   kr m vin ke v , k  ag sigse ri ke v  sir. Tag j v nh n  ver,” he ja ti n , Top  ti,” he ja t g n gt , Davi ti,” he t g, Jesus ti. ⁴⁴ “H  k  Davi t g Cristo to: “inh Senhor,” he ja n . K  ti k sin m  t  kri ke n ?” he t g m , Jesus ti.

H  ra ag t g ti m  t  t g m . Ag t  ne t n h  ke t g t  t , ti kato t gt  m  ag m .

* n k  Top  v  to professor ag kam g j   g ke m 
(Mt 23.1-36; Mc 12.38-40)*

⁴⁵ V nh kar t g m g m , Jesus v  ti. K  t g  mr  m  t  ag m : ⁴⁶ “ n k  Top  v  to professor ag kam g n ,” he m . “Kur t j  r nh ka(m ) ag n t ,” he t g. “K  v nh kar t y ag m : “ m  h ?” hen k  t g ag m  s r t , ag t y c dade kuju k m  m n k . V nh kanhr n

jafā krēm ag tōg vēnh kāpām kÿ nÿtÿgtí. Festa ki ag tōg jēn vén tÿ, ag tÿ tÿ pâ'i nÿtÿn kÿ," he tōg. ⁴⁷"Hã ra ag tōg ūn mén ter ja fag tû mân kân tÿ. Fag tû mân kân kÿ ag tōg ón kÿ Topë mré vî mág han mûgtí, ëg tÿ ag to: "ùn há vÿ tÿ ag nÿtÿ," he jé. Hã to ag vësÿrénh mág tâvî han ke mû," he tōg, Jesus ti. Ti tÿ ūtÿ ón kÿ Topë to há nÿtÿ ag kâmén hâ v .

21

Ùn mén ter ja fi tÿ ã tû vin kân (Mc 12.41-44)

¹Kÿ Jesus tōg Topë jo ïn tá j  kÿ t m   v nh kÿ ūn rico ag vigvég m . J nkamy vin jaf  ki ag t g  ajag tû vin t , Top  m y, j nkamy ti. Vin m g ag t g m . ²Kÿ ūn m n ter ja fi v y t  jun m  gé sir. T n  ūt  fi t g n , h  ra fi t g j nkamy k asir r gre vin m , Top  m y. ³K y Jesus t g fi to: "ve ra ha," he m . " n rico t y vin k f r han fi t g, fi t s  (h ) ra. T n  ūt  fi t g n , fi m n v y hur ter. ⁴K y fi t g  t  vin k n ja n , fi j n mr  h . J vo ūn rico ag v y  ajag t  ke h  t y Top  m y vin m g t . H  ki fi t g ag t y n m k f r han, fi t y n m s  p  han m  ra. Ki h  s g  to m  m y," he t g, Jesus ti.

Top  jo ïn k k n k y n n  ke (Mt 24.1-2; Mc 13.1-2)

⁵ n k  ū ag t g Top  jo ïn to v h  han m . "S nv  p  ti j ," he ag t g m . "Ti p  ve ra ha, m g ti n t . Ti s nv  han jaf  v y e n t  g ," he ag t g.

⁶K y Jesus t g ke m . "M y  ajag m y s ?" he t g. "Kej n t g k k n k n k y n n  m , ha v mn , k y p  v y jagn  kri n t  m n ke t  n  ha. G m  ke k n j  t g ke m , tag ti," he t g, Jesus ti.

V nh jag tar to r  (Mt 24.3-14; Mc 13.3-13)

⁷K y ag t g  eg Senhor ti m : "kur  t y ne k  ke n  h n'?" he m . " g h n h n ri ken k y ti kur  ki kanhr  n t n m  h n'? Top  h n ne han ke m ,  g t y kur   n ki kanhr  n t  j ?" he ag t g.

⁸K y t g ag m : "ker ū v j m  h !", he m . " t y h n ri ke ag v y inh jiji t  k m nh m . "Cristo v y t y inh n ," he j  ag t g ke m . "Inh kur  v y hur jun," he j  ag t g ke m . Ag n n m  t g n . ⁹V nh g n h m gm  je  ajag t g ke m , jagn  kato v s ns n m  ag. Kam g t g n  h  ra. V nh g n h t y h n ri ke han j  ag t g ke m , kur  t y  gno to h . Ti kur  k  ke pij !", he t g.

¹⁰K y t g ag m : "povo ag t y jagn  kato v s ns n ke v , p i kr m ke ag t y p i ū kr m ke ag to j nh ke v ," he m . ¹¹"Ga t y ragrag ke jagy t y h n ri ke han ke v  g ,  n k . K y v j n t g t  h n ke m  g . V nh kaga k r g (ka)m  v y v nh vinven ke m ,  n k  sir. N n ū v nhm  v y v nh vinven ke m  g , kanhk  t , k y v nh kar v y kan  junjur ke m ," he t g, Jesus ti.

¹²"Tag to h  ag t g  ajag sigsenh ke m  g ,  ajag v g k n n j  ag t g ke m  g , v nh kanhr n jaf  kr m ag t g  ajag jykre vigvenh ke m  g , v nh se ja k ki ag t g  ajag vin ke m  g . P l i m g t y rei ag m y ag t g  ajag venven ke m , p l i t y governador ag m y ke g ,  ajag t y inh jyj  t  ja t gn . ¹³ ajag t y inh v  t  j , h  j  ag t g  ajag t y genh ke m . ¹⁴ n k   ajag t y n n ū t nh ke to jykrén t g n , to kr  kufy han t g n  g . ¹⁵Inh h  v y  ajag v  han ke m , inh jykre n m j  s g ke m   ajag m y,  ajag t y ag m y t n j ," he t g. "K y ag t y  ajag v  kaf n s r m  ra t g ag m y v nhm  t nh m , ha v mn ,  ajag kato t gt  m  ag m y. Ag t y ne t nh ke t g t  t nh m , ha v mn ," he t g, Jesus ti.

¹⁶" n k   ajag han m   n v y  ajag senh m ,  ajag mr  pafa m  ag ke g ,  ajag mr  ke ag ke g ,  ajag to h  kar ag m y," he t g. " ajag k m  ū ag k gt n j  ag t g ke m  g , ha v mn .

¹⁷V nh kar v y  ajag to k r g t v  n t n m , inh jiji t gr n. ¹⁸H  ra  ajag v k  v s r n h ke t  n ,  ajag g n h pir v y frag n m y kut nh ke t  n , ha v mn . ¹⁹To tar n t mn ,  ajag v s r n h ke to, k y  ajag t g r r kr g ja t  ūn venh ke m ," he t g, Jesus ti.

*Jerusalém kókén kÿ nÿnh ke
(Mt 24.15-21; Mc 13.14-19)*

²⁰ “Kej n ag t g Jerusalém jy n t nh m , soldado ag, ag t y cidade  n k k n j .  Jag t y tag ve k y  ajag t g ki kanhr o n t nh m . Ag t y ti k k n k n ke kur  v  jun ke m , kur   n k . ²¹ K y v nh pigju m mn , p n nh ra,  ajag t y Judéia ki n t n k .  Jag t y cidade m g t a n t n k  p t igf mn , v nh k ra.  Jag t y v nh k m   m  k s r ki n t n k  cidade ra m  t ug n . ²² Top  t y ag v g k n n ke kur  v  sir, ag jykre k r g to, h k y t g v s y r n k  n . V nh r   n ve j   ajag t g ke m , kur   n k . ²³ K y  n kufy f g v  v s yr nh m g ke m , kur   n k , g r pygf m m  f g ke g .  Epr  ke ag v s yr nh m g t v  han ke v , Top  t y povo tag to j u jagy han ke v , kur   n k . ²⁴  Jag k m   n e t v  k g ter ke v , r ogro t y. K y  ajag k m   n ag v  sigse k  m nh m , povo kar k m . K y Jerusalém v  k k n k n k  n nh ke m . F g ag v  s ns n ke m ,  ajag cidade m g ti. Kej n f g ag t y t u' henh ke kur  v  jun ke m  g  h  ra,” he t g, Jesus ti.

*Top  k sin k t g m n ke
(Mt 24.29-31; Mc 13.24-27)*

²⁵ “Kur   n k  r  v nhm n ke v , kys  ti ke g , kr g ti ke g . K y ga kri m  ag v  kam gm g k n ke m . Kan  junjur m g j  ag t g ke m , povo kar  n ag. K y goj v  kr m ke m , goj kaf  t u v  j nh ke m , ti kur  jun k . ²⁶ K y  epr  ke ag fe v  vo k n n ke m , ag t y j r n ke v  ag k gt n ke m , ag t y  ajag t y n n venh ke to j r n ken k .  Eg t y kanhk  t a n n v g t u kar  n v ragrag ke k n m  m r, ha m . ²⁷ K y v h  v nh kar v  ti k t g  n venh ke m ,  epr  ke fi k sin  n ti. Kanhk  g g k m  s g k t g ke m  v h  sir. Inh ve v  tar n nh m , inh k t g m n k . K kov k t g j  s g ke m  v h  sir,” he t g, Jesus ti.

*Ka t y figueira to compara o
(Mt 24.32-35; Mc 13.28-31)*

²⁸ “ Jag t y is y  ajag m  n n t o m   n ve s i han k   ajag kan  n m n ,  ajag kr i ti ke g , ti t y  ajag m  s r gy t n k . Is y  ajag k renkren han ken v  ha, is y kur   n h  k  jun k ,” he t g.

²⁹ K y t g ag m : “inh k t g m n ke v  ge n nh m , ha m ,” he m . “Ka t y figueira to ki kanhr n n , ka  u to ke g , to compara o han k ,” he t g. ³⁰ “Ti p e t nh k , ti f j t g han k y t g kak  t i sir,  ek re tygt nh kur  ti. ³¹  En ri ke ti n ,  ajag t y inh k t g m n ke kur  ki kanhr o n t i ti.  Jag t y s y  ajag m  n n t o ja  n ve k y t g kak  t v  t i ha, inh k t g ke ti,” he t g. “ En k  Top  t y t y  eg p i n  k n h ke v  sir. ³² S y ke h  v , h k y s g tag t o m , ha m .  U t y n n kar  n v g m  ag v  inh k t g m n ke tag venh ke m ,  uri, ag k g ter ke to h ,” he t g. ³³ “Kanhk  v  t u’ he m , ga ti ke g . J avo inh v  v  t u’ henh ke t u n ,” he t g, Jesus ti.

 Eg t y v nh ki  m nh ke

³⁴ “V nh ki  m ,  ajag t y v j n e to nug k ga t u n  j , t g a n nh to,  ajag t y kronkron to kr i v nhm  t u n  j  g . K y v j n to kr i kufy han t ug n  g , kur to, tag ki n n  u kar to. Ke t u n  m  ra kur   n v   ajag vat nh t a jun ke m , inh k t g m n ke kur   n ti. ³⁵  Jag t y to v nh k n k y n t i t u n n k y t g  ajag m  s s i t y  eg e ki kut  ri ke n . V nh vat nh t a t g ki kut  t i, j s i ti. Ge ti n nh m , inh k t g m n ke ti, ga kri m  ag kar m . Ag vat nh t a s g jun ke m . ³⁶ H k y  ajag kan  n m n , n r s r t ug n . Inh k t g k jatu to ken h  v , h  v : n r, he m . Top  mr  v  tov nh t ug n ,  ajag tar n t i j , n n  u jagy  n ve k . K y  ajag t g  epr  ke fi k sin r in ja t a j nh ke m  sir, m y g t u n n k , is y v nh kar jykre t gn m kur   n k ,” he t g, Jesus ti. Ti t y ag m  kur  t y  egno k m n h  v .

³⁷ H ki t g kur  kar ki Top  jo  n kr m ag kanhr n t i, Jesus ti. Kutyg k y t g cidade t a k kut  k y p n nh ra t i t i, t a n r j . To ag t g: Oliveiras, he t i, p n nh  n to. ³⁸ Ti t y kus  ki Top  jo  n t a jun k  ag t g t a ti v  j m nh k m  t i,  u t y h n ri ke ag.

22

*Ag tÿ Jesus se sór
(Mt 26.1-5; Mc 14.1-2; Jo 11.45-53)*

¹ Řn kā festa tóg kakó tī sir. Festa ēn ki ag tóg pão ū ko tī, hā ra tóg jāgja tū ja nīgti. Festa ēn jijin hā vÿ: Páscoa, he mū. ² Kÿ Topē tū ki rīr tī to pā'i ag vÿ Jesus to jykrén mū. Ag tÿ ti téni sór vë. Topē vī to professor ag vÿ ti téni sór mū gé. Hā ra ag tóg povo kamēg mū, kÿ ag tóg to jykrén kÿ nýtī nī.

*Judas tÿ pā'i ag mÿ Jesus ven sór
(Mt 26.14-16; Mc 14.10-11)*

³ Řn kā Judas ēn, ū tÿ Iscariotes he mū ēn vÿ jagrē vég mū sir, Satanás tÿ. Hā ra tóg tÿ ū tÿ 12 (ke) ag kā ū nī, Jesus tÿ ūn vin mū ag kā ū vÿ tÿ ti nī. ⁴ Ti tÿ Satanás tÿ jagrē nīn kÿ tóg Topē tū ki rīr tī to pā'i ag venh tī mū sir, soldado to pā'i ag ke gé. Ti tÿ ag mÿ Jesus ven sór vë, ag tÿ ti se jó.

Kÿ tóg tá jun kÿ ag mÿ tó mū. ⁵ Kÿ tóg ag mÿ sér pē tī sir. Kÿ ag tóg ti mÿ jānkamy tó mū. Ag tÿ ti mÿ vin sór vë, ti tÿ ag mÿ Jesus ven kar kÿ. ⁶ Kÿ tóg ag mÿ: “hej,” he mū sir. Kÿ tóg to jykrén mū, ti tÿ ã mÿ ki króm ke to, ag mÿ: “ha ti kāgmī ha,” he jó, Judas ti. Ag tÿ vēnh kar vatáh tá ti se sór vë. Hā kÿ Judas tóg ti tó sór mū.

*Pedro tÿ João mré festa tÿ Páscoa han
(Mt 26.17-25; Mc 14.12-21; Jo 13.21-30)*

⁷ Kÿ tóg pão jāgja tū ēn konh ke kurā tá krýg mū sir. Kurā ēn ki ag tóg mé tāg tānh tī, ovelha tāg ēn, ag tÿ kurā tÿ Páscoa kā ko tī ēn. ⁸ Kÿ Jesus tóg Pedro jēnēg mū sir, João mré. Kÿ tóg ag mÿ: “ha mūjēg, mé tānh jó, ovelha ēn, ēg tÿ kon jó,” he mū. ⁹ Kÿ ag tóg ti mÿ: “ēg hē tá ti tānh mū hýn?” he mū. ¹⁰ Kÿ tóg ag mÿ: “ha vé,” he mū. “Emā mág tag ra mūjēg. Tá ãjag tóg ū venh mū. Goj vyn kÿ tóg tī mū. ēn nón mūmñi. Kÿ ti ìn tá junjun kÿ ti nón gemñi. ¹¹ Kÿ ìn ki rīr tī mÿ: “ēg Senhor vÿ ã mÿ vēnh vī jēnēg mū,” hemñi. “Inh hýn hē tá ovelha konh ke mū, inh mré mū tī ag mré?” he ti, “ēg Senhor ti,” hemñi. “Mÿ ki vēnh kánkán jafā tū?” hemñi. ¹² Kÿ tóg ãjag mÿ ven ke mū sir, krogrog tÿ kynhmÿ nÿ ēn ti, assoalho tÿ kynhmÿ nÿ ēn ti. Éhé ti nī, kÿ mesa to nýtī jafā vÿ tā nýtī gé. ēn tā ti kān nī ëg mÿ,” he tóg, Jesus ti. ¹³ Kÿ ag tóg mū mū sir. Jesus tÿ ag mÿ tó ja ēn ve kān ag tóg mū, kÿ ag tóg mé tānh mū sir, tá.

*Santa Ceia
(Mt 26.26-30; Mc 14.22-26; 1Co 11.23-25)*

¹⁴ Kÿ tóg ag tÿ konh ke hora tá krýg mū sir. Kÿ Jesus tóg tá nī nī, ti tÿ ūn vin ja ag mré hā, apóstolo ēn ag. ¹⁵ Kÿ tóg ag mÿ vēmén mū sir. “Sÿ ovelha tag konh ha pē tóg tī vē ãjag mré,” he tóg. “Sÿ inh vēsýrénh ke to hā ãjag mré ko sór ja vē,” he tóg, Jesus ti, ã mré mū tī ag mÿ. ¹⁶ “Ti ko mān ke tū inh nī ha, ha vēmñi. Topē tÿ tÿ ëg pā'i nī vÿ vēnh ven ke mū. Ti tÿ vēnh ven ja ēn kā sóg ko mān ke mū, kejēn,” he tóg.

¹⁷ Kÿ tóg copa mág mū sir. To tóg Topē mré vī mū, kÿ tóg ag mÿ: “ha kron,” he mū. “Ha vēnh kāpām,” he tóg. ¹⁸ “Tag kron mān ke tū inh nī ha, ke gé, ha vēmñi. Topē tÿ tÿ ëg pā'i nīn ken kÿ sóg kejēn kron mān ke mū, ha vēmñi,” he tóg.

¹⁹ Kÿ tóg êmī mág mū sir. To tóg Topē mré vī mū. Kupān kÿ tóg ag mÿ vēnh pipin mū. Kÿ tóg ag mÿ: “inh hā vē,” he mū. “Ãjag jagfy sóg vēnh fēg ke mū. Kÿ inh mī ëkrén nī, ãjag tÿ pão tag konh ken kÿ,” he tóg, Jesus ti. ²⁰ Ag tÿ ko kar kÿ tóg copa mág mū gé. Kÿ tóg ag mÿ: “copa ki jē tag vÿ inh kyvénh ri ke nī,” he mū. “Ãjag jagfy tóg inh ki kākutēnh mū, inh kyvénh ti. Inh jykre tāg to ken hā vē, isý inh kyvénh tugrīn ãjag mÿ vēnh pāte fón jó,” he tóg.

²¹ “Hā ra ãjag kāmī ū tóg inh vatáh tá isónh ke mū, inh kato tē ag mÿ. Inh mré tóg mesa tag to nī nī. ²² Tīg jó sóg ke mū, sÿ tÿ ëprā ke fi kósin nīn kÿ. Vāsý Topē tóg to jykrén ja nī, hā kÿ sóg tī mū. Hā ra ū tÿ isónh ke ēn mÿ tóg vī kónān tāvī han ke mū, Topē ti,”

he tóg. ²³ Ký ag tóg jagnē mý ke mū. “Êg kāmī ū tý hē nē hýn’?” he ag tóg mū sir jagnē mý, ū tý ti tónh ke ēn to.

Ü tý hē nē tý ūn mág ní

²⁴ Ën kā ag tóg jagnē káfór ní sór mū. Hā ký ag tóg jagnē to jū mū. ²⁵ Ký Jesus tóg ag mý ke mū. “Fóag pā'i ag vý ãjag krém ke ag mý vĩ tar han tī, ký ag tóg ag kri ke ag mý: “éeg jóg,” he tī, ag tý ag mý vĩ tar han mū ra. ²⁶ Ag ri ke han tūg ní. Ñjag mý tý ūn mág nýtī sór mū’? Ký tý ūn kásir ri ke nýtímñi jagnē mré,” he tóg, Jesus ti. “Ù tý inh jykre ki tý pā'i nín ký tóg ã krém ke ag camarada ri ke nính ke mū, ag ki rír ký. ²⁷ Kején ëg tóg mesa to nýtī, ký ū tóg mesa ki rír tígtn. Ú tý hē ný hýn mesa ki rír tí? Ag patrão mý’, ti camarada mý vó? Ti camarada vý ki rír tígtn. Jo sóg ãjag ki rír tígtn, ãjag camarada ri ke. ²⁸ Ñjag hā ne inh mré mûgtí’. Isovánh ja tū pě ãjag tóg nýtī. Isý néñ ū jagy vég mū ēn ve kán ãjag tóg tī, inh mré. ²⁹ Inh panh vý isý pā'i han ke mū, ký sóg ãjag tý pā'i han ke mū gé, ti tý isý pā'i han kóm, ³⁰ ãjag tý inh mré jén jé tá, inh mré kron jé tá, isý tý pā'i nín ký. Ký ãjag tóg ãjag nígja kri nígní ký nýtímñi mū, ãjag tý povo tý Israel ag jykre vigve jé, povo tý 12 (ke) ēn ag,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tý Pedro mý tó

(Mt 26.31-35; Mc 14.27-31; Jo 13.36-38)

³¹ Ký ëg Senhor vý Pedro mý: “Simão', Simão',” he mū. “Ha vé, Satanás vý ãjag to vý, Topé mý. Ti tý ãjag jykre ve sór vē. Trigo tý ëg tóg gren ki kákag tī, ëg tý ti fár pan jé. Ën ri ke han jé tóg ke mū, ãjag tý, Satanás ti. ³² Hā ra sóg hur ã jagfy vĩ, ã tý inh ki rā továnh pě han tū ní jé. Ký ã tóg kején ã jykre to jykrén mān ke mū, ã tý inh jykre hā han jé. Ën kā ã tóg ã mré ke ag jyvén ký ag tý tar' he mū.

³³ Hā ra Pedro tóg ti mý: “Senhor',” he mū. “Ã mré sóg se ký jéñh mū, ã mré sóg ter ke mū gé,” he tóg. ³⁴ Hā ra Jesus tóg Pedro mý: “vó,” he mū. “Ha vé, ūri ã tóg iso: “ti ki kagtig sóg ní,” he tágtn han ke mū, galó kyr to hā, ha vemní,” he tóg mū, Jesus ti.

Jesus tý ã mré mū tī ag mý tó

³⁵ Ký tóg ag kar mý: “ãjag jégnē ja inh ní, vásy,” he mū. “Ký ãjag tóg néñ ū ma mū ja tū nígtí, saco tū, bolsa tū, pěn né tū, pěn to ró ēn. Ën kā ãjag mý jagāgtar ja nýtigtí?” he tóg. Ký ag tóg ti mý: “vó,” he mū. ³⁶ Ký tóg ag mý: “hā ra tóg ūri ke tū nígtí,” he mū. “Hā ký ãjag jánkamy ma mûjéig, ãjag sacon ma mûjéig, ãjag bolsa ma mûjéig. Ñjag tý néñ ū tū nýtímñi ký ãjag kur vender hemní, rógró kajám jé sir. ³⁷ Néñ ū tóg iso rán ký ní, hā vý: ag mý tóg tý ūn jykre pâno ní, he mū. Sý vâhā tag venh ke vê ha. Isý iso néñ rán ký ní ēn ve kán ke vê ha, vâhâ,” he tóg, Jesus ti.

³⁸ Ký ag tóg ti mý: “Senhor',” he mū. “Rógró régre vý ki nýtī,” he ag tóg mū. Hā ra tóg ag mý: “gen ký,” he mū.

Jesus tý ã panh mré vý

(Mt 26.36-46; Mc 14.32-42)

³⁹ Ký tóg ã tý tī jafā ra tī mū sir, hā vý: pânónh tý Oliveira, he mū ēn ra. Ti mré mū tī ag vý ti nón mū mū sir. ⁴⁰ Tá jun ký tóg ag mý: “Topé mré vý, ãjag tý ti vý mranh tū ní jé, ãjag tý néñ ū jagy ve ký,” he mū, Jesus ti, ã mré mū tī ag mý.

⁴¹ Ký tóg tíg sī han mū, ký tóg ã jakrī tý jéig mū. Ký tóg Topé mré vý mū sir. ⁴² Ký tóg: “panh'”, he mū. “Mý ã tý inh vësýrenh ke tag tý tū' he mū jâvânh? Hā ra isý ã mý néñ to vý mū tag han tûg ní. Æ tý néñ han ke mū ēn hā han ní,” he tóg, Jesus ti, Topé mý.

⁴³ Ký Topé tý jéñh jafā ū vý ti mý vênh ven mū sir, kanhkâ tá, ký tóg ti tar han mū. ⁴⁴ Hā ra tóg ã ter ke to kanë jur mū, ký tóg Topé mré vý mān', vý mān', he mū. Ký ti kârân vý kyvénh ní sir, ký tóg ga kri vênh kugjéig mū.

⁴⁵ Ký tóg Topé mré vý kar ã mré mū tī ag to kâtí mū. Hā ra ag tóg nügnür nýtī ní. Krónh' krónh' he ja ag tóg ní, ag fe kaj tugrín. ⁴⁶ Ký tóg ag mý: “ãjag ne tóg nügnür nýtī ní”, he mū. “Nígní ra, Topé mré vý, ãjag tý ti vý mranh tū ní jé, ãjag tý néñ ū jagy ve ký,” he tóg, ti mré mū tī ag mý.

*Ag tÿ Jesus se**(Mt 26.47-56; Mc 14.43-50; Jo 18.3-11)*

⁴⁷ Ti tÿ ver tÿ v  m  n j   ra ag t  g junjun m   sir, Judas mr   h  ,    t   12 (ke) ag k        n ti. Ti t   ag tat  n k  t  g h   v  ,    t   ti senh ke m   ag.    t   ag jo t   m     n t  g sir Jesus to gr  n ke k   ti ki nhun ke m  . ⁴⁸ K   Jesus t  g ti m  : "Judas'", he m  . "Ã ne t  g inh ki nhun ke k   iso: "ti h   v  ," he m  !, inh kato t   ag m  , inh, h   v  :   pr   ke fi k  sin, he m  ," he t  g, Jesus ti.

⁴⁹ K   ti mr   m   ag t  g ag t   ti senh ke v  g m  . K   ag t  g ti m  : "Senhor'", he m  . "  g m   r  gro t   ag fynh ke t  ?" he ag t  g. ⁵⁰ K   ag k      t  g pol  cia    fynh m  , ti n  gr  g t   r  m ke t  g m  , ti p  gja t  . Top   t   ki r  r t   to p  'i kr  m ke    v  , pol  cia   n ti. ⁵¹ H   ra Jesus t  g ag m  : "ag v  g t  g ra, h   ti n  ," he m  . K   t  g ti n  gr  g m  n k   to t   gr  n ke m   sir.

⁵² K   Jesus v   p  'i ag mr   v  m  n m  , Top   t   ki r  r t   to p  'i ag mr  , Top   jo   n ki r  r t   to p  'i ag mr   ke g  , k  fa ag mr   ke g  . Ag kar v   ti se k  m   m  . K   t  g ag m  : "  jag ne t  g r  gro g  n k   iso k  m   m  ', ka kyv g  n k   ke g  ," he m  . "Inh pi(j  ) t   bandido n  '," he t  g. ⁵³ "Kur   kar ki s  g Top   jo   n kr  m   jag mr   n   ja n  gt  , h   ra   jag t  g t   ise s  r ja t   n  ,   jag t   ag kam  g k  ," he t  g. "H   ra t  g   ri jun,   jag kur   t  , Japo t     t   n   han s  r t     n han j  ,   jag t  . Jykre ki kuty ti n  , Japo ti," he t  g, Jesus ti.

*Pedro t   Jesus to   n**(Mt 26.57-58, 69-75; Mc 14.53-54, 66-72; Jo 18.12-18, 25-27)*

⁵⁴ K   ag t  g ti s  g m   sir. Ag t   ti p  re m   k   ag t  g Top   t   ki r  r t   to p  'i m  g   n t   junjun m   sir.

H   ra Pedro v   kuvar h   t   ag n  n t   m  . ⁵⁵   n v  so t   ag t  g p   grug m  , soldado ag, k   ag t  g tugt  n n  t   n  . K   Pedro v   ag mr   t  n n   sir. ⁵⁶ K   p  'i camarada    fi v   t   ti v  g m  , p   grun ki. K   fi t  g ti t  gn  m m  . K   fi t  g ag m  : "ti mr   t      v   inh m  '," he m  . ⁵⁷ H   ra Pedro t  g: "v  ," he m  . "Ti ki k  t  g s  g n  , j  ," he t  g.

⁵⁸ Kar k     t  g ti t  gn  m m   g  , k   t  g ti m  : "ag k      v   t     n," he m  . H   ra Pedro t  g ti m  : "inh h   t   v  , v  ," he m   g  .

⁵⁹ Tag kar k  , hora pir t  g k   h  n ri ke m  n    t  g ti t  gn  m m   g  . K   t  g t     n  t   ag m  : "ha v  , Galiléia t   ke v   t   ti n  ," he m  . "Inh m   t  g t   ti mr   ke n  ," he t  g m   g   sir. ⁶⁰ H   ra Pedro t  g ti m  : "inh pi(j  ) ti ki kanhr   n  , v  '," he m  . "Ã t   ne t   n  ?" he t  g m   sir. Ti t   ver t   n   ra gal o v   kyr m  . ⁶¹ K     g Senhor v   v  s  j  m   v  n k   Pedro t  gn  m m  . K   Pedro v   to jykrén m   sir,   g Senhor t   ti m   n  n t   ja to, h   v  : "iso    t  g: "ti ki k  t  g s  g n  ," he t  gt   han ke m  , gal o kyr to h  ," he ja   n m  . ⁶² K   Pedro v   t   k  kut   m  , k   t  g f   m  g han m   sir.

*Ag t   Jesus v  g k  n  n**(Mt 26.67-68; Mc 14.65)*

⁶³ K     t   Jesus s  g m   ag v   ti to    he m   sir. Ti t  nh ag t  g m   g   sir. ⁶⁴ Ti kan   p  g k   ag t  g ti kak   ki t  nh k   ti m  : "  n n     t  n?" he m  . "Ã t   n  n kar ki kanhr   n  n k     h  n ki kanhr   n  ," he ag t  g ti m  . ⁶⁵ Gen k   ag t  g ti m   v   k  n  n t   h  n ri ke han m  , ti to    he k  .

*P  'i ag t   Jesus ki j  m  **(Mt 26.59-66; Mc 14.55-64; Jo 18.19-24)*

⁶⁶ T   vaj k   k  fa kar ag t  g v  nh m  n m  , Top   t   ki r  r t   to p  'i ag mr   h  , Top   v   to professor ag mr   h  . Ag v  nh m  n k   ag t  g ti j   pr  r k   ag r  nja t   ti f  g m   sir, ag t     n k   ti jykre ve j  . Ag t   ti t  n s  r v  , h   ra ag t  g   n k   ti jykre ve v  n s  r m  . ⁶⁷ H   k   ag t  g ti m  : "  n m   t   Cristo n  ?" he m  . "Ha   g m   t  ," he ag t  g. K   t  g ag m  : "  jag pi(j  ) inh v   k   fig t  ', is     jag m   t   (h  ) ra'," he m  . ⁶⁸ "Is     jag ki j  m  n s  r m   ra   jag t  g inh m   t   t   n   g  . K     jag t  g isov  nh t   n   g  ," he t  g. ⁶⁹ "H   k     pr   ke fi k  sin v   Top   p  gja t   n  n ke m   ha. Top   v   tar n  . S   ti p  gja t   n  n ken v   ha," he t  g.

⁷⁰ Kŷ ag tóg ti mŷ ke kān mū. “Kŷ ã mŷ tŷ Topē kósin nî?” he ag tóg mū ti mŷ. Kŷ tóg ag mŷ: “ki hâ ãjag tóg tó mû,” he mû. “Inh hâ vê,” he tóg ag mŷ, Jesus ti. ⁷¹ Kŷ ag tóg: “ti kato vî ū jêmë mân ke tû ëg nî ha,” he mû, jagnë mŷ. “Ti jênykî ki kutê mêt ëg tóg huri. Topē to vî kónan ti huri. Ti ter ke vê,” he ag tóg mû sir, pâ'i ag, Jesus to.

23

*Pilatos tŷ Jesus ki jêmë**(Mt 27.1-2, 11-14; Mc 15.1-5; Jo 18.28-38)*

¹ Hâ ra tá ke kar ag vŷ Jesus pére mû mû, fôg tŷ pâ'i tŷ Pilatos mŷ. ² Tá ag tóg ti kato vî mû sir, kŷ ag tóg Pilatos mŷ: “vênh kar krîn kónan han tóg tî, ag tŷ vênh jykre há tovânh jé,” he mû. “Kŷ tóg ag mŷ: “pâ'i mág tŷ imperador mŷ imposto ním tûg nî,” he tî gé. Kŷ tóg vêso: “tŷ inh Cristo nî, pâ'i mág tŷ rei ti,” he tî gé,” he ag tóg mû, Jesus to. ³ Kŷ Pilatos tóg ti mŷ: “ã mŷ tŷ Judeu ag pâ'i tŷ rei nî?” he mû. Kŷ tóg ti mŷ: “ki hâ ã tóg tó mû,” he mû, Jesus ti.

⁴ Kŷ Pilatos vŷ ag mŷ kâmén mû, Topê tû ki rîr tî to pâ'i ag mŷ, povo kar mŷ ke gé, kŷ tóg: “ti tŷ néñ ū kórég han ja vég tû sóg nî, ti ki,” he mû. ⁵ Hâ ra ag tóg ti tovânh jâvânh pê nýtî. Kŷ ag tóg ti mŷ: “hâ ra tóg vênh kar krî rŷg tîgtî,” he mû. “Ga tŷ Judéia kar mî tóg tîg ja nî, ga tŷ Galiléia mî ke gé, tag mî ke gé. Tîg kŷ tóg vênh kar krîn kónan tî,” he ag tóg ti mŷ, pâ'i ag.

Herodes tŷ Jesus ki jêmë

⁶ Kŷ Pilatos vŷ ga tŷ Galiléia tag to jykrén mû, kŷ tóg: “ti mŷ tŷ Galiléia tá ke nî?” he mû. ⁷ Kŷ ag tóg ti mŷ: “hŷ,” he mû. Hâ ra Herodes vŷ tŷ ga tŷ Galiléia tá pâ'i mág nî. Hâ kŷ Pilatos tóg ti hâ mŷ ti jênëg mû. Ên kâ tóg Jerusalém tá nî gé, Herodes ti.

⁸ Kŷ tóg Herodes tá jun mû sir. Ti tŷ ti ve kŷ tóg ti mŷ sér tî. Ti tŷ ti ve sór ja vê. Ti kâme mêt ja tóg nî, hâ kŷ tóg ti ve sór ja nýtî, Herodes ti. “Hén ri ke mûn tóg néñ ū han vânh han ke mû, sŷ ve jé,” he tóg.

⁹ Jesus tŷ ti ki jun kŷ Herodes tóg ti ki jêmë sór mû, néñ tŷ hén ri ke ki, hâ ra tóg ti mŷ vî tûg mû. ¹⁰ Hâ ra pâ'i ag vŷ tá nýtî nî, kŷ ag tóg ti kato vî mág han mû sir, Topê vî to professor ag ke gé. Hâ ra Jesus tóg ag mŷ vî tûg mû gé. ¹¹ Kŷ Herodes vŷ ti to é he mû gé, ti mré ke kar ag ke gé, kŷ ag tóg ti nyg mû sir. Kur kupri pê tŷ tóg ti kri fón mû, ón kŷ. Kŷ tóg Pilatos mŷ ti jênë mân mû sir.

¹² Kurâ ên kâ Pilatos vŷ Herodes mŷ vî há han mû. Jagnë to há' he mân ag tóg mû ha. Ag tŷ Jesus ve jo ag tóg jagnë kato tê ja nýtî.

*Ag tŷ Jesus téen sór**(Mt 27.15-26; Mc 15.6-15; Jo 18.39-19.6)*

¹³ Kŷ Pilatos vŷ Topê tû ki rîr tî to pâ'i ag jé prêr mû sir, pâ'i kar ag ke gé. ¹⁴ Kar tóg ag mŷ: “ãjag ne inh mŷ ti fêg!,” he mû, “kŷ ãjag ne ti to: “vênh kar krîn kónan tóg tî,” he mû’. ãjag rînve sóg ti ki jêmë huri, hâ ra sóg ve ja tû nî, ãjag tŷ ti to néñ tó ja ti. Néñ ū kórég han ja tû tóg nî. ¹⁵ Kŷ Herodes vŷ vég tû nî gé. Sŷ ti mŷ ti jênë ja vê, ãjag ke gé. Hâ ra tóg inh mŷ ti jênë mân mû gé. Ëg hê ri ken kŷ ti téen mû hýn’? Sŷ ki kagtig tóg tî. ¹⁶ Hâ kŷ sóg ti mrânmrân kar ti tovânh ke mû,” he tóg, Pilatos ti.

¹⁷ Festa tŷ Páscoa ki tóg ag mŷ vêse pir tovânh tî, prýg kar ki. Ti jykren hâ vê. Hâ kŷ tóg: “Jesus tovânh jé sóg ke mû,” he mû. ¹⁸ Hâ ra vênh kar ag tóg vâhâ prênpêr mû sir. “!..Ti téen ra..!” he ag tóg mû. “!..Barrabás tovânh ra..!” he ag tóg. ¹⁹ Barrabás vŷ vênh génh to se kŷ jê nî. Cidade tá tóg vênh génh han ja nýtî, ên kâ tóg ū téen ja nýtî, hâ to tóg se kŷ jê nî.

²⁰ Kŷ Pilatos vŷ ag mŷ vî mân mû. Ti tŷ Jesus tovânh sór vê, hâ kŷ tóg ag mŷ vî mân mû. ²¹ Hâ ra ag tóg prênpêr kŷ: “!..cruz to ti sâ, cruz to ti sâ..!” he mû. ²² Kŷ tóg ag mŷ vî tâgtû han mû gé, Pilatos ti. “Ti kórég tŷ ne han ti? Sŷ vég tû tóg tî. Ti tŷ ne to ter ke nê? Sŷ ki kagtig tóg tî. Hâ kŷ sóg ti mrânmrân kar kŷ ti tovânh ke mû,” he tóg. ²³ Hâ ra ag tóg prênpêr tâvî han mû sir, hâ kŷ ag tóg ti kutân mû. Ti mŷ ag tóg: “!..cruz to ti sâ..!”

he tāvī han mū. Kŷ tóg ag prēnprēr to ag mŷ han sór mū sir. ²⁴ To tóg jykrén mū, kŷ tóg ag mŷ: “hej,” he mū, ag tŷ ti kutān to. ²⁵ Kŷ tóg ū ēn tovānh mū sir, ū tŷ vēnh génh to se kŷ jē ēn ti, ū tŷ ū téen ja ēn ti. Ag tŷ ū to vī mū ēn tovānh tóg mū sir. Kŷ tóg ag mŷ Jesus ti fēg mū sir, ag tŷ ti ki han sór mū ēn han jé. ²⁶ Kŷ ag tóg ti pére mū mū, cruz to ti sa jé.

Jesus tŷ cruz to sa

(Mt 27.32-44; Mc 15.21-32; Jo 19.17-27)

Ag mūn kŷ ag tóg ū kătīg vég mū. Ěpŷ tá tóg kătī mū, ti jijin hā vŷ: Cirene tá Simão, he mū. Ti kri ag tóg Jesus cruz ti fig mū, ti tŷ ti jo va tīg jé, ti nón.

²⁷ Kŷ ū tŷ hēn ri ke ag vŷ Jesus nón mū mū, ūn tŷtā fag ke gé. Ěn fag vŷ vēsyrénh mū, kygfŷ mág han fag tóg mū sir. ²⁸ Hā ra Jesus tóg vēsýjām ēvānh kŷ fag mŷ vī mū. “Jerusalém tá ke!”, he tóg. “Ijé kygfŷ tūg nī”, he tóg. “Vēnh jé kygfýmnī, ājag krē jé kygfýmnī”, he tóg fag mŷ. ²⁹ “Ha vé, kurā kórég pē vŷ jun ke mū ājag mŷ. Ěn kā ag tóg tag tónh ke mū, ha mē: “ūn kurī fag mŷn pâgsí nînh mū, fag tŷ ājag krē ter vég tū nîn kŷ. Ūn krē tū fag mŷn pâgsí nînh mū, ū tŷ gîr pafâm tū fag mŷ ke gé”, he jé ag tóg ke mū. ³⁰ Ěn kā ag tóg pânónh mŷ: “inh kri tŷ tam kék”, henh ke mū gé, kŷ ag tóg sór mŷ: “inh péju ra, vēnh krém”, henh ke mū gé. ³¹ Ěg kato tē ag tŷ ka tánh gŷn kŷ ag hŷn ka tóg tovānh ke tū pē nî. Ka tánh ēn ri ke sóg nî, jo ājag vŷ ka tóg ri ke nŷtī. Hā kŷ ājag tóg inh vēsyrénh kâfór venh ke mū, ha vennī”, he tóg, Jesus ti. Jerusalém fin râm kŷ tóg ke mū.

³² Ag tŷ Jesus pére mūn kŷ ag tóg ūn régre ag pére mū mū gé, ūn jykre pâno ag. Ag tŷ ka to ag sanh ke vē gé. ³³ Kŷ ag tóg pânónh tá junjun mū sir, ti jyjyn hā vŷ: Kři Kuka, he mū. Tá ag tóg cruz to ti sâg mū sir. Ūn jykre pâno tŷ ag tóg cruz to sâg mū gé, ti kóm, kŷ ū vŷ ti pêgja tá sa, jo ū vŷ ti jakânh tá sa.

³⁴ Kŷ Jesus vŷ: “panh!”, he mū. “Ag mŷ vēnh pâte fón nî”, he tóg. “Ag pi(jé) ki kanhró nŷtî!, ag tŷ néñ han mū tag ti!”, he tóg.

Kŷ soldado ag tóg ti kur tŷ jagnē mŷ tŷ vēnh ken jé to jogar he mū sir. ³⁵ Kŷ vēnh e ag vŷ tá vég nŷtī. Hā ra pâ'i ag tóg ti nyg mū. Kŷ ag tóg jagnē mŷ: “ū ag krenkren han ja tóg nîgtî”, he mū. “Cristo jé vēnh kren han, Topē tŷ ti fēg ja nîn kŷ, ti tŷ ti kuprēg ja nîn kŷ, hā ra tóg vēnh kren han ki kagtīg nî”, he ag tóg mū, Jesus to é he kŷ. ³⁶ Kŷ soldado ag vŷ ti nyg mū gé. Ti râ hâ nŷtîn kŷ ag tóg ti mŷ vinagre ven mū sir. ³⁷ Kŷ ag tóg: “ã mŷ tŷ Judeu ag pâ'i mág nî?” he mū. “Vēnh kren han ra, ã tŷ tŷ pâ'i nîn kŷ”, he ag tóg mū ti mŷ, ti to é he kŷ. ³⁸ Hā ra ag tóg rán ja nî gé, ti tŷ cruz to sa kŷ jē ēn ti. Ti to rán hâ vê, hâ vŷ: “Judeu ag pâ'i mág tŷ rei hâ vê”, he mū. Ti kri tóg cruz to sa gé, ēn rá ti.

³⁹ Kŷ ti kóm cruz to sa ū tóg ti mŷ vī mū gé, ūn jykre pâno ēn. Ti to tóg é he mū gé. Kŷ tóg ti mŷ: “ã mŷ tŷ Cristo nî?” he mū. “Vēnh kren han ra, kŷ ēg krenkren han gé”, he tóg mū gé. ⁴⁰ Hā ra ti kóm cruz to sa ū ū tóg ti mŷ vī jû han mū, ū tŷ Jesus mŷ vī kónän mū ēn mŷ. Kŷ tóg ti mŷ: “kŷ ã mŷ Topē kamēg tû?” he mū. “Vēsyrénh ã tóg mū gé, ti kóm. ⁴¹ Ěg tŷ ēg tŷ néñ han ja kajâm vê jâvo, Ěg jykre pâno to Ěg vēsyrénh nŷtî nî. Ěg jâvo tóg jykre kuryj nî. Ti pi(jé) néñ ū kórég han ja nî!”, he tóg. ⁴² Kŷ tóg Jesus mŷ: “Senhor!”, he mū. “Inh ki ēkrén nî, ã tŷ tŷ pâ'i ki rân kŷ”, he tóg mū, Jesus mŷ. ⁴³ Kŷ Jesus tóg ti mŷ: “ha mē, ūri ã tóg inh mré nînh mū, ūmâ há ēn tá, Paraíso he mū ēn tá, kanhkâ tá. Ki hâ sóg tó mū”, he tóg, Jesus ti.

Jesus ter

(Mt 27.45-56; Mc 15.33-41; Jo 19.28-30)

⁴⁴ Kejēn râ tóg Ěg nîno kâ sa mū sir. Hā ra tóg kuty' he mū sir, ga kar mî hâ. Kuty ēn tóg hora tâgtû han mū. ⁴⁵ Kŷ râ vŷ nhyn ke mū sir. Topē jo ūn krém kur tŷ jânkâ mág pē vŷ kâ sa nî. Ěn vŷ jaran ke mū. Kuju mî tóg jaran ke kâtére mū sir, fin râm kân tóg mū.

⁴⁶ Kŷ Jesus vŷ prêr mág pē han mū. Kŷ tóg: “!..panh!..!” he mū. “!..Sŷ ã mŷ vēnh fēg vê, inh kuprîg ti!..!” he tóg. Tag tó kar tóg hun ke mū sir.

⁴⁷ Hā ra fôg tŷ capitão tóg ti ter vég mū. Kŷ tóg Topē mŷ vî há han mū. “Vēnh vî há ja vê, ūn há ja vê”, he tóg mū. ⁴⁸ Kŷ vēnh e ēn vŷ ti ter vég mū gé. Kŷ ag tóg ājag tŷ néñ

han ja to jykrén mū sir. Vāhā tóg ag mȳ e tī. “Topē hȳn ēg tȳ hē ri kenh mū, ēg tȳ ti téñ kȳ?” he ag tóg mū sir. Tag tó kȳ ag tóg ājag īn ra vȳnvȳn ke mū.

⁴⁹ Hā ra ti to há kar ag vȳ ti vég nȳtī nī, kakó ki, ūn tātā fag ke gé. Galiléia tá ke fag tóg ti mré kāmū ja nīgtī gé. Ti ter ve kān fag tóg mū sir.

Ag tȳ vēnh kej tá Jesus fi

(Mt 27.57-61; Mc 15.42-47; Jo 19.38-42)

⁵⁰ Kȳ ū tóg tá nī gé, vēnh jyvēn tī ū, ha mē, ti jijin hā vȳ: José, he mū. Judeu ag tȳ cidade tȳ Arimatéia tá ke ti nī. Jykre kuryj tóg nī, jykre há. ⁵¹ Ti pi(jé) ag tȳ Jesus téñ ke to: “hej,” he ja nīgtī’, ag tȳ Jesus to jykrén kȳ. Topē tȳ tȳ ēg pā'i nīnh ke ve sór tóg mū gé. ⁵² Ēn vȳ Pilatos venh tī mū. Kȳ tóg ti mȳ Jesus to vī mū, ti ter kar kȳ. ⁵³ Kȳ tóg cruz to ti kātérem mū, kȳ tóg kur há tȳ ti pāg mū sir. Kȳ tóg pārō nor kāki vēnh kej kākā ti fig mū. Vēnh kej tāg vē, ag pi(jé) kākā ū fi ja nīgtī ver’. ⁵⁴ Hā ra sexta-feira vē sir, vēnhkán ke kurā ki rā tóg nȳ ha, sábado ki. ⁵⁵ Kȳ ūn týtā fag vȳ ag nón mū mū, ti kej ve jé, ag tȳ ti finh mū ja tá. Ti mré Galiléia tá kāmū ja ēn fag vē, ū tȳ ti fi han vég mū fag. ⁵⁶ Ve kar kȳ fag tóg kyrāgrā kȳ nén ger há han mū sir, ti tāg jafā ti, ti to tīn jé. Hā ra fag tóg vēnhkán mū ver, vēnhkán ke kurā kā, Topē vī ki króm jé.

24

Jesus rīr mān

(Mt 28.1-10; Mc 16.1-8; Jo 20.1-10)

¹ Kȳ semana kurā ve tóg tá krýg mū sir. Kȳ fag tóg kusā pē ki ti kej tá venh mū mū. Vēser ger há han jafā ēn ma fag tóg mū mū, fag tȳ han ja ēn ti, ti kej ra mūn kȳ. ² Hā ra pó ūn tȳ ti kej nīfénh kā nī ūn vȳ kunūnh kȳ nī nī. Hā vég fag tóg mū. ³ Kȳ fag tóg ti kej tá junjun kȳ ra ge mū, hā ra fag tóg vég tū nī, vēser ti, Jesus ti, ēg Senhor ti. ⁴ Kȳ tóg fag fe kaj tī sir, fag tȳ ti vég tū nīn kȳ. Kȳ vāhā ūn régre ag vȳ kāge mū, kur kupri rīnh kȳ, kur kókov, Topē tȳ jēnē jafā ag. ⁵ Kȳ fag tóg kanē junjur mū sir, kȳ fag tóg ēprā ēvānh mū. Hā ra ag tóg fag mȳ: “ājag ne tóg vēser jāvānh mū!, ti rīr ja (hā) ra!”, he mū. ⁶ “Ki ti tū nī, rīr ti jē ha. Hā kȳ tóg ājag mȳ tō ja nīgtī, ājag tȳ Galiléia tá nīgtī ūn kā. ⁷ Kȳ tóg ājag mȳ: “ēprā ke fi kósín ūn fēg jé ag tóg ke mū, ū tȳ Topē vī mranh tī ag mȳ,” he ja nī. “Ka to ag ti sanh ke mū, hā ra tóg kurā tāgtū ki rīr mān ke mū,” he ja tóg nīgtī, Jesus ti, vēso,” he ag tóg mū, Topē tȳ jēnē jafā ag.

⁸ Kȳ fag tóg Jesus tȳ nén tō ja ūn mī ēkrén mān mū sir. ⁹ Kȳ fag vȳ ti kej tá kāpa kȳ mū mū sir, ū tȳ 11 (ke) ag mȳ tō jé, ti mré mū tī kar ag mȳ ke gé. ¹⁰ Maria Madalena fi vē, kar kȳ Joana fi ke gé, Maria ū fi ke gé, Tiago mīnh tag fi, ū fag ke gé, fag mré. Fag hā ne Jesus tȳ ūn vin mū ag mȳ kāmén mū, apóstolo ag mȳ. ¹¹ Hā ra tóg ag mȳ tȳ vēnh ó nī ve nī, hā kȳ ag tóg kri fi ja tū nīgtī, fag vīn kri.

¹² Kȳ Pedro vȳ jē kȳ ti kej ra vēnh vāg tī mū. Pānh ke tóg, kȳ tóg ki ēvānh mū, kȳ tóg ti kur tāvī vég mū sir, ti pāg ja ti. Kȳ tóg ti mȳ e tī. Ti tȳ to jykrén tū tóg tī sir. Kȳ tóg tīg mān mū.

Ag tȳ Emaús ra mū

(Mc 16.12-13)

¹³ Kȳ vāhā ag kā ū ag tóg mū mū, kurā ūn kā, ūn régre ag. Ēmā sī ra ag tóg mū mū. Jerusalém tán kakó nī, 10 (ke) quilômetros hȳn. Ēmā ūn jyjyn hā vȳ: Emaús, he mū. ¹⁴ Ag mūn kȳ ag tóg jagnē mré vēmén mū sir, ājag tȳ nén ve ja kar ūn to.

¹⁵ Ag tȳ vēmén nīgtī ra, ag tȳ jagnē mré tȳ vēmén mág han nīgtī ra Jesus tóg ag tá jun kȳ ag mré tī mū. ¹⁶ Hā ra ag tóg ti ki kagtīg mū, ag tȳ ti vég mū (hā) ra. ¹⁷ Kȳ Jesus tóg ag mȳ: “ājag tȳ ne tō nē?” he mū. “Vēmén mág ājag tóg mū nī,” he tóg. Kȳ ag tóg krýg he mū sir, ve ū han ag tóg mū, ājag fe kaj tugnīn. ¹⁸ Kȳ ū tóg ti mȳ tō mū. Cleopas he mū ūn tóg ti mȳ: “kȳ ū mȳ mēg tū?” he mū. “Ū tȳ festa venh kāmū ja ag vȳ mē kān. Ā hā mȳ ū pir mȳ mēg tū, ēg tȳ nén ve ja ti, ū tȳ Jerusalém kā nī (hā) ra?” he tóg ti mȳ. ¹⁹ Kȳ tóg ag mȳ: “ne nē?” he mū. Kȳ ag tóg ti mȳ: “Jesus ti,” he mū. “Nazaré tá ke vē. Topē vī tō tī

vē. Ëg tÿ nén han vānh hyn han ja tóg nïgtí. Topë vĩ tolá há han ja tóg nïgtí, kÿ Topë vÿ ti mré han tÿ, milagre kar ti. Kÿ povo kar ag vÿ vég tÿ, kÿ tóg ëg kar mÿ e tÿ. ²⁰ Kÿ Topë tû ki rír tÿ ag vÿ ti fëg, ëg pâ'i kar ag, fógo tÿ pâ'i tÿ ti téne já, cruz to ti sa já, hâ kÿ tóg tûg mû. ²¹ Ëg tÿ ti ve kÿ ëg tóg ti to: "ti hýn ëg povo tÿ Israel ag krenkren han ke mû," he mû vë. Hâ ra tóg ter ja nî. Üri tóg kurâ tâgtû han, ti ter kri," he ag tóg, Jesus mÿ. ²² "Kÿ ëg kâ ū fag vÿ ëg mÿ nén ū tolá gé, kÿ tóg ëg mÿ e tÿ gé. Kusâ pê ki fag tóg ti kej ra mûjëg. ²³ Hâ ra fag ti vég tû nî, ti tÿ tá ný tû nîn kÿ. Kÿ fag tóg: "nén nê ve ëg," he mû gé. Topë tÿ jenê jafâ nêji, kÿ tóg nêji fag mÿ: "rír ti jê nî," hé. ²⁴ Kÿ ëg kâ ū ag vÿ ra mû mû, ti kej ra, kÿ ag tóg vég mû gé, fag tÿ nén tolá ja ti. Hâ ra ag tóg ti vég tû pê nî," he ag tóg, Jesus mÿ, ag tÿ ti ki kagtig nytin kÿ.

²⁵ Kÿ ū tÿ ag mré tû mû ūn tóg ag mÿ: "âjag tÿ ne já vâsý Topë vĩ tolá tÿ ag vĩ kri fi ja tû nî nê?" he mû. "Krî tû âjag nytí, to jykrén há han tû âjag tóg nytí," he tóg. ²⁶ "Cristo vësyréh ke vë, vësyréh kar kÿ tóg tÿ ūn mág nînh mû vâhâ," he tóg. ²⁷ Kÿ tóg ag mÿ vënh rá kâmén kân mû sir, Moisés tÿ rá ti, Topë vĩ tolá tÿ ag kar tÿ rá ti, ag tÿ Jesus to rán ja ti.

²⁸ Ag mÿ kâmén tû ki tóg êmâ ūn tolá jun mû sir. Ag mré tolá jun kÿ tóg mâ ra tig mû ve nî. ²⁹ Kÿ ag tóg ti kógyfyn mû sir, kÿ ag tóg: "ëg mré nî," he mû. "Râké tóg ný ha, kutyg ke râ tóg ný ha," he ag tóg mû sir. Kÿ tóg ag mré kâra râ mû, ag mré nî já. ³⁰ Kÿ tóg ag mré jenê ke mû gé sir. Ag mré jenê ke kÿ tóg pão mág mû, êmî ti. Kÿ tóg Topë mré vî mû, kar tóg kupân kÿ tÿ vënh ken mû. ³¹ Kÿ ag tóg ti ki kanhrân mû sir vâhâ. Ti ve há han ag tóg mû sir. Hâ ra tóg ki tû nî ha, ti ve mân tû ag tóg nî sir.

³² Kÿ ag tóg jagnê mÿ: "ti tÿ ëg mré vëmén kÿ tóg ëg fe ki râ," he mû. "Ëg mÿ tóg ã to rán ja ūn kâmén kân, ëg mûn kÿ. Hâ ja vë," he ag tóg mû jagnê mÿ.

³³ Kÿ ag tóg vësýmér Jerusalém ra vënvyn ke mû sir. Tá ag tóg ū tÿ 11 (ke) ag vég mû, ag mré ke ū ag mré hâ. ³⁴ Hâ ra ūn ag tóg ag mÿ: "ëg Senhor vÿ rír mân," he vén mû. "Simão Pedro mÿ tóg vënh ven, mýr, ha më," he ag tóg mû sir. ³⁵ Kÿ ag tóg ag mÿ: "hý, ti ve ëg ke gé," he mû gé. Kÿ ag tóg ag mÿ âjag tÿ nén ve ja ūn tolá mû sir, ag tÿ âjag mû ki ti ve ja ti, ti tÿ ag mÿ êmî kupân ja ti ke gé. "Hâ ki ëg tóg ti ki kanhrô nytí, êmî kupân ja ki," he ag tóg mû.

Jesus tÿ vënh kar ūn mÿ vënh ven

(Mt 28.16-20; Mc 16.14-18; Jo 20.19-23; Hk 1.6-8)

³⁶ Ag tÿ ver tÿ vëmén nytí ra Jesus tóg ag mré jenê mû vâhâ, ti tÿ hë tolá kâranh ke tû nî ra. Kÿ tóg ag mÿ: "mÿ sér nytímnî," he mû. ³⁷ Hâ ra ag tóg jürûnrûn ke mû sir. Ti kamêg ag tóg mû. "Vënh kupríg hýn," he ag tóg mû, Jesus to. ³⁸ Kÿ tóg ag mÿ: "âjag ne tolá jürûnrûn ke mû'," he mû. Âjag tÿ ne já: "vënh kupríg hýn," he nê?" he tóg. ³⁹ "Inh nîgé ve ra, inh pén ve ra, inh hâ vë," he tóg. "Inh mëgmë ra, ve há han ra. Vënh kupríg pi(jé) fár nî", ti pi(jé) kuka nî". Inh fár ve ra, inh kuka ti," he tóg. ⁴⁰ Vî kÿ tóg ag mÿ ã nîgé ven mû, ã pén ke gé. ⁴¹ Hâ ra tóg ver ag mÿ e tû, ag fe tÿ mrin ke pén han kÿ, kÿ tóg ver ag tÿ ki kagtig tû. Hâ kÿ tóg ag mÿ: "mÿ ki vëjén tû?" he mû. ⁴² Kÿ ag tóg ti mÿ pirâ nîm mû, mÿg mré. ⁴³ Kÿ tóg mân kÿ ko mû, ag rînve.

⁴⁴ Kÿ tóg ag mÿ: "hâ tolá ja inh nî, âjag mÿ, iser to hâ, isy âjag mré nîgnîn kâ," he mû. "Vâhâ sóg ve kân ja nytí, ag tÿ iso nén rán ja ti, Moisés ti, ti tÿ âjag mÿ vënh jykre nîm jan ki, kar kÿ Topë vî tolá tÿ ag kar tÿ nén rán ja ki ke gé, Topë to jän ki ke gé. Sý nén ven jan hâ vë," he tóg, ã mré mû tÿ ag mÿ. ⁴⁵ Kÿ tóg ag mÿ kâmén há han mû sir, hâ kÿ ag tóg ti to nén rán ja ki kanhrân kân mû sir, to jykrén há han ag tóg mû sir, ti tÿ ag nîgrëg róm kÿ. ⁴⁶ Kÿ tóg ag mÿ: "tag vÿ rán kÿ nî, ha më," he mû. "Hâ kÿ Cristo vÿ vësyréh, kÿ tóg rír mân gé, ã ter kar kÿ, kurâ tâgtû tûg kÿ. Tag ve kân sóg huri," he tóg. ⁴⁷ "Kÿ tóg rán kÿ nî gé, û ag tÿ vënh kar mÿ inh kâmén ke ti. Inh jijin tolá já ag tóg ke mû, ag tÿ vënh kar mÿ: "âjag jykre si tovâh ra," henh ken kÿ, û tÿ inh vî tolá tÿ ag. "Tovâh kÿ Topë tóg âjag mÿ vënh pâte fón ke mû, âjag tÿ ti vî mranh ja ti," he já ag tóg ke gé. Povo kar mÿ ag tóg tónh ke mû, hâ ra ag tóg tag ki tolá vén ke mû, Jerusalém ki. Âjag to ken hâ vë. Inh kâmén

jé ãajag tóg ke mū. ⁴⁸ Ve kān ãajag tóg mŷr, hā kŷ ãajag tóg tónh ke mū. ⁴⁹ Ha mē, inh panh vŷ ãajag mŷ néñ ūtó ja nĩ, ãajag tŷ venh ken jé. Ên jénê jé sóg ke mū ãajag mŷ. Hā kŷ tag ki nýtímñ ver, cidade tŷ Jerusalém tag ki. H n ra mûñ t g n . V h  ãajag t g venh ke m , inh panh tŷ ãajag mŷ ūn t  ja ti, h  v : ti kupr g, he m . Kanhk  tá t g k t g ke m , ū tŷ ãajag tar han ke ti,” he t g, Jesus ti.

*Jesus tŷ kanhk  ra t g
(Mc 16.19-20; Hk 1.9-11)*

⁵⁰ K y t g ag j m  t  m ,  m a tŷ Bet nia ra. T g  n g  t  ag kri ven m . K y t g ag m  v  h  han m  sir. ⁵¹ Ag m  v  h  han k y t g ag r  k y t  m , kanhk  ra t p ry t g m . ⁵² K y ag t g ti to: “Top  v  t  ti n ,” he m  sir. K y ag t g Jerusalém ra k m  m n m , v s k . Ag m  t g s r p  t  v h . ⁵³ Kur  kar ki ag t g Top  jo  n ra m  t , t  Top  to v  h  han j , ti m  néñ ū h  kar t  j , ti t y ag m  s r t n k y.

H  v .

JOÃO TÝ RÁ

Topē tý ã vĩ tý néń ū kar han

¹ Topē tý néń ū kar han ja tūg ki tógi ní ja ní, ēg tý ū to: “Topē vĩ,” he mū ẽn ti, hã to ēg: Jesus, he mū. Topē mré tógi ní. Topē vý tý ti ní gé. ² Topē tý néń (ū) kar han tūg ki tógi Topē mré ní ní. ³ Ti hã tigrin tógi néń ū kar han, Topē ti, ēg tý ū to: “Topē vĩ,” he mū ẽn tugen. Æ pir mý Topē tógi néń ū han tū ní, ti hã mré tógi néń kar han kān. ⁴ Ēg tý ū to: “Topē vĩ,” he mu ẽn vý rir ní, hã ký tógi ēg rirnir han mū gé. Jengrē ri ke ti ní, ū tý ēg rirnir han mū ẽn ti. Ti tý ēg kanhrān to ken hã vě. ⁵ Ún jykre pāno ag vý ū tý kuty mī mū ẽn ag ri ke nýtī. Hã ra tógi ēg mý jengrē ri ke ní, ēg tý ū to: “Topē vĩ,” he mū ẽn ti. Ký Nén-Kórég vý ti tý tū' he han sór ja ní, hã ra tógi ti tý hē ri ke ja tū ní.

⁶ Ký kejēn Topē tógi ēprā ke ū jenē, ti jiji hã vý: João, he mū. ⁷ Ti mý tógi: “ag mý ū tý ag mý jengrē hen mū ẽn kámén” he ja ní, hã ký tógi ke mý, ag kar tý ti vĩ mē jē, ag tý ti vĩ kri fi jē. ⁸ João pi(jé) ēg mý jengrē han ja ní'. Ti tý ēg mý: “en hã vě,” henh kätig ja vě, ū tý ēg mý jengrē han mū ẽn to, hã vý: Jesus, he mū. ⁹ Jengrē pē ẽn hã vě. Ēprā tógi jun, ti tý ēg kanhrān jē, ēprā ke kar, ū tý ēg ki jengrēg pē han mū ẽn ti.

¹⁰ Ga han tógi, ū tý ēg mý jengrē han mū ẽn ti, ký tógi ēg mré ga kri tinh kätig gé, ga han kar ký. Hã ra ag tógi ti ki kanhrān ja tū ní, ēprā ke ag. ¹¹ Á povo kar mī tógi tīg ja ní, hã ra ti mré ke ag pi(jé) ti ki ge sór ja nýtī'. ¹² Ú ag tógi hã ra ti ki ge mū. En ag to tógi: “Topē krē,” he mū, ū tý ti ki ge ký nýtī tāvī ag to. ¹³ Ti ki ge ký nýtī tigrin ēg hã vý tý ti krē nýtī. Ēg mur tigrin ēg tógi ver tý ti krē tū nýtī. Ēg panh tý ēg mýnh fi mré ný tigrin ēg tógi mur mū gé. Topē tý ēg han mān tigrin ēg tógi tý ti krē nýtī jāvo.

¹⁴ Ēg tý ū to: “Topē vĩ,” he mū ẽn vý ēg ri ke mur, ký tógi tý ēprā ke jē sir. Ēg mré tógi tīg ja nýtī. Há ký sóg ti vě. Pā'i mág vý tý ti ní, ūn tar, tag ve inh. Ēg to há pē tāvī ti ní, ký tógi ki hã tóti gé. Topē kósin pir vě, ký Topē vý ti mý: “ūn mág vý tý ã ní,” hé, ti jóg ti.

¹⁵ João vý ti kámén ja ní gé. Ti kámén há han tógi, ký tógi: “inh nón kätī mū ẽn vý inh káfór ní,” he ja ní. “inh nón kätig jē tógi ke mū, hã ra tógi tý ijo ke ní. Ên tó inh huri ájag mý. Ti hã vě,” he ja tógi ní, João ti, Jesus to.

¹⁶ Ēg to hã tāvī tógi ní, hã ký tógi mý néń ū ha kar han, ēg jagāgtān ký. Ēg jagāgtān tag tovānh ke tū pē tógi ní. ¹⁷ Moisés vý ēg mý Topē tý ēg jyvēn mū ẽn tó ja nýtī, ēg tý ti vĩ ki króm jē, ký Jesus tógi ēg mý: “Topē vý ájag mý věnh pāte fón sór mū, ti tý ájag to há nín ký,” he mū. Ti hã ne ēg mý věnh vĩ sér ūn to mū!. ¹⁸ Ēg pi(jé) Topē vég tī'. Ký ēg kámī ū vý ti ve ja tū ní gé. Ti kósin pir hã vý ēg mý ti kámén tī, ti hã vý ã jóg mré ní ní, Topē mré. Ti hã vý Topē ri ke ní. Ký tógi ēg mý ã panh ti kámén tī, Topē kósin ti, Jesus ti.

João Batista tý Jesus kámén.

(Mt 3.1-12; Mc 1.1-8; Lc 3.1-18)

¹⁹ Kejēn Judeu ag pā'i ag vý João mý věnh vĩ jenēg mū. Jerusalém tá ag nýtī, pā'i ag, Topē tū ki rir tī, Levi krē'krē ag ke gé. Ag João mý věnh vĩ jenē ký ag tógi mý: “ū ný tý ní?” he mū. ²⁰ Ký tógi ag mý: “inh pi(jé) tý Cristo ní!”, he mū. Tó há han tógi, ag mý.

²¹ Ký ag tógi ti mý: “ký ã hýn tý ū ní?” he mū. “Ã mý tý Elias ní!”? he ag tógi ti mý. Hã ra tógi ag mý: “vó,” he mū gé.

Ký ag tógi ti mý: “Topē vĩ tó tī ū něji kätig ke mū gé. Ti hã mý tý ã ní?” he mū. Hã ra tógi: “vó,” he mū gé.

²² Ký ag tógi ti mý: “ū ný tý ã ní, ge ký?” he mū. “Pā'i ag vý ēg jégnē, ēg tý ã ki jémē jē. Ēg hýn ne tónh ke mū, ag mý?” he ag tógi mū. “Věso ã héri ke ti?” he ag tógi mū, João mý.

²³ Ký João vý ag mý věnh kámén mū. Æ to néń rán ký ní ẽn tó tógi mū, hã vý: “ū tý emā tūg ja tá jé ký věnh kar mý Topē jykre kámén mū ẽn vý tý inh ní,” he mū. “Ú tý věnh kar

mŷ: “ēg Senhor japry kure ra, ti jamīn kurynh ra, ti tŷ jagma tīg há han jé, he tī ū vŷ tŷ inh nī. Isaías tŷ inh kāmén hā vē,” he tóg, João ti.

²⁴ Jāvo ū tŷ ti ki jēmēg mū ag vŷ tŷ Fariseu ag mrē ke nŷtī. ²⁵ Kŷ ag tóg ti mŷ: “ā tŷ hē ri ken kŷ ag kygpe sór nē, ā tŷ tŷ Cristo tū hā ra?” he mū. “Inh pi(jē) tŷ Elias nī”, he ā tóg tī. Inh pi(jē) tŷ Topē vī tó tī ūn nīl, ēg tŷ ūn kātīg jāvānh mū ūn, he ā tóg tī, hā ra ā tóg ag kygpég tī,” he ag tóg mū, João mŷ. ²⁶ Kŷ tóg ag mŷ: “goj tŷ sóg ag kygpég tī,” he mū. “Hā ra ū tóg ājag kāmī tī mū ha, ājag tŷ ūn ki kagtīg ū. ²⁷ Ŭn vŷ inh nón kātīg ke mū, hā ra tóg inh kāfór nī. Sŷ ti camarada nính ke vē vē, sŷ ti pēn né kunūnh ke vē vē, ti pēn to rō ti. Hā ra sóg tŷ ti krēm ke pē jé,” he tóg, João ti

²⁸ Kŷ ag tóg mū mū, ti vī mē kar kŷ. Cidade tŷ Betânia tá ag tóg ti venh kāmū ja nīgtī, Fariseu ag, João ti, Jordão mā tá. Tá tóg ag kygpég jē nī, João ti.

Jesus tŷ tŷ ēg tŷ Topē mŷ ēg mēg tānh ūn ri ke

²⁹ Tŷ vaj kŷ João vŷ Jesus vég mū sir. João tá tóg jun mū, Jesus ti. Kŷ João tóg ti to: “ti hā vē,” he mū. “Ēg tŷ Topē mŷ ēg mēg tŷ carneiro krē tānh ūn ri ke ti nī, cordeiro ūn ti. Ti hā vŷ ēg kar tŷ Topē vī mranh jagfy ter ke mū,” he tóg. ³⁰ “Sŷ ūn kāmén mū ūn hā vē. Ũ tŷ ijo jē mū vŷ inh nón kātīg ke mū, he ja inh nī ti to. Inh kāfór ti nī, ti tŷ inh jo ke nín kŷ, he ja inh nī. ³¹ Inh pi(jé) ti ki kanhró ja nīl, hā ra sóg goj tŷ vēnh kar ag kygpé, ag tŷ ti ki kanhrān kān jé, povo tŷ Israel ag kar,” he tóg, João ti

³² Kŷ tóg: “Topē kuprīg ve inh,” he mū gé. “Kanhkā tá kākutē kŷ tóg ti krī kri nī nī. Tŷ sórāg ve ti nī, Topē kuprīg ti, ti tŷ ti krī kri nīn kŷ. ³³ Inh pi(jé) Jesus ki kanhró nī vē’. Hā ra Topē tóg inh mŷ: ha ag kygpēn tīg,” he ja nīgtī, kŷ tóg inh mŷ: “ā tŷ inh kuprīg ve kŷ ā tóg ti ki kanhró nính mū,” he ja nī gé. “Kanhkā tá kākutē kŷ tóg ag kā ūn pir kri nính mū. Ti tŷ ūn kri nī mū ūn vŷ inh kuprīg tŷ ag kygpēn ke mū,” he ja tóg nī inh mŷ, Topē ti. ³⁴ Tag ve inh, hā kŷ sóg ājag mŷ: ti hā vŷ tŷ Topē kósin nī, he mū” he tóg, João ti. Ti tŷ Jesus kāmén hā vē.

Jesus tŷ ā mrē mū tī ag jé prēr

³⁵ Tŷ vaj kŷ João vŷ ā mrē mū tī régre ag mré vēmén jē nī. ³⁶ Kŷ tóg Jesus tŷ mī tīg vég mū, kŷ tóg ag mŷ: “Topē tū vŷ tŷ ti nī,” he mū. “Ēg tŷ Topē mŷ ēg mēg tŷ cordeiro tānh ūn ri ke ti nī,” he tóg, João ti.

³⁷ Ag tŷ ti vī tag mē kŷ ag tóg Jesus nón mū mū. ³⁸ Kŷ Jesus vŷ ag vég mū, ag tŷ ti nón mū ti. Kŷ tóg ag mŷ: “ne nē?” he mū. Kŷ ag tóg ti mŷ: “ā hē tá ūmā nī?” he mū. ³⁹ Kŷ tóg ag mŷ: “mū jé ha, inh mrē, ājag tŷ inh jamā ven jé,” he mū. Kŷ ag tóg ti mrē mū mū sir. Ti mrē ag kurā ūn tūg mū. Rā kē ti nŷ ha, ag tŷ ti mrē mū kri, 4 horas hýn hēn ri ke mūn.

⁴⁰ Ti mrē mū ag kā ū vŷ tŷ André nī, ū tŷ João tŷ Jesus tó ja ūn mēg mū ag kā ū, hā vŷ: Simão Pedro jávy, he mū, André ti, Jesus mrē vēmén tī ūn ag kā ū ti. ⁴¹ Ŭn tóg tá kātīg, kŷ tóg vēsýmér ā kāke tŷ Simão Pedro venh tī mū, kŷ tóg ti mŷ: “Messias ve inh,” he mū. “Messias,” he ag tóg tī, Topē tŷ ūn jēnēh ke ūn to, Cristo to. ⁴² André tŷ ti mŷ Jesus tó kŷ tóg ti mrē ti venh tī mū. Kŷ Jesus vŷ ti ki ūvānh mū, kŷ tóg ti mŷ: “Simão vŷ tŷ ā nī, João kósin,” he mū. “Sŷ ā jyjyn mān ke vē, hā vŷ: Cefas, he mū,” he tóg, Jesus ti. Cefas to ken hā vē, hā vŷ: Pedro, he mū, hā vŷ: páró, he mū, ēg vī ki.

Jesus tŷ Filipe mrē Natanael jé prēr

⁴³ Tŷ vaj kŷ Jesus vŷ ga tŷ Galiléia ra tīg sór mū. Ā tīg ke jo tóg Filipe kato tē mū. Kŷ tóg ti mŷ: “inh mrē kātīg,” he mū. Kŷ tóg tī mū. ⁴⁴ Hā ra Filipe vŷ tŷ Betsaida tá ke nī, André mrē Pedro jamā ūn tá ke. ⁴⁵ Kŷ Filipe vŷ Natanael venh tī mū, ti mŷ Jesus kāmén jé. Kŷ tóg ti mŷ: “Cristo ve inh huri,” he mū. “Moisés vŷ ti kātīg ke rán ja nī, Topē vī tó tī ag ke gé. Jesus to ken hā vē, Nazaré tá ke ūn to ken hā vē, José kósin ūn ti. Ti hā vŷ tŷ Cristo nī,” he tóg, Filipe ti, Natanael mŷ. ⁴⁶ Kŷ tóg ti mŷ: “hā ra sóg Nazaré tá ūn há ve ja tū nī ver,” he mū. Hā ra Filipe tóg ti mŷ: “ge ra ti venh kātīg,” he mū. Kŷ tóg ti mrē tī mū.

⁴⁷ Ag tý Jesus tá junjun mū ra Jesus tóga Natanael kāmén mū, ū tý tá nýtī ag mý. “Ú tý tá kātī mū ēn ve ra,” he tóga. “Israel krē’krē pē vē,” he tóga. “ūn há vý tý ti ní, ón vānh ti ní,” he tóga. ⁴⁸ Hā ra Natanael vý Jesus tý á to vĩ tag mēg mū. Ký tóga ti mý: “ký á mý inh ki kanhró ní?” he mū. Ký Jesus tóga ti mý: “Filipe tý á já prér to hā sóg á vé,” he mū. “Á tý ka krēm jé ký sóg á vé, ka tý figureira ēn krēm,” he tóga. Jesus ti.

⁴⁹ Ký Natanael tóga Jesus mý: “mē,” he mū. “Topē kósin vý tý á ní,” he tóga. “Ég povo tý Israel kri pā'i vý tý á ní,” he tóga.

⁵⁰ Ký Jesus tóga: “isý á mý: á ve ja inh ní, á tý ka krēm jé ra, hen ký tóga á mý e tí, ký á tóga inh vý kri fi sór mū,” he mū. “Hā ra tóga ver tý néen ū tū ní, sý á ve ja tag ti. Isý kar ký néen han ke vý á mý e pē tāvī tinh mū, ha vēmní,” he tóga, Jesus ti. ⁵¹ “Ha vé, ki hā sóg tónh ke mū, ha mē. Kanhkā nor ký ní ve já ag tóga ke mū. Tá já ag tóga Topē tý jégné jafā ag venh ke mū gé. Kanhkā tá ag kārenh ke mū, iso, ký ag ra mū mān ke mū gé. Tý sóg ēprā ke fi kósin ní mýr,” he tóga, Jesus ti.

2

Jesus tý vēnh prūg venh tí

¹ Kurā tāgtū tūg ký ū tóga vēnh prūg han mū ēmā tý Caná tá, ga tý Galiléia tá. Jesus mýnh fi vý venh tíg ja ní. ² Ký ag tóga Jesus mý tó mū gé, ti tý festa venh kātīg jé, ti mré mū tí ag mré. ³ Ag tý tá nýtī ra vāhā vinho tóga tū' he mū. Ký Jesus mýnh fi tóga ti mý: “vinho hur tūg,” he mū. ⁴ Hā ra Jesus tóga fi mý: “toreg’, mýnh’,” he mū. “Inh mré ke tū vē, á tý inh mý néen tó mū tag ti,” he tóga, Jesus ti, á mýnh fi mý. ⁵ Hā ra fi tóga ū tý festa ki rír tí ag mý: “ti tý jáag mý néen ū tó ký han ní,” he mū.

⁶ Hā ra goj né mág tý 6 (ke) vý tá nýtī, pó tý goj hé mág. Éhé ti nýtī, balde fór tý 10 (ke) tý ēg tóga ūn pir fān tí. Judeu ag vý vēnh kygepe e han tí, ag tý Topē mý há nýtī jé. Ag jykre hā vē. Ag tý vēnh kygepe hā já tóga tá nýtī, goj néen ti. ⁷ Ký Jesus tóga festa ki rír tí ag mý: “goj né ēn fónfān, goj run ký,” he mū. Ký ag tóga ke mū. Fónfān kān ag tóga mū. ⁸ Ký tóga ag mý: “goj tag tý festa to pā'i mý ven,” he mū. Ký ag tóga ke mū. ⁹ Ký tóga kron mū, festa to pā'i ēn ti. Hā ra tóga tý vinho ní sir, ag tý run ja ti. Hā ra tóga ki kagtīg ní, festa to pā'i ti. Ú tý festa ki rír tí ag hā vý ki kanhró nýtī, pā'i ēn krēm ke ag.

Pā'i tý vinho hā ēn kron ký tóga ūn prūg mū ēn já prér mū. Ký tóga ti mý: ¹⁰ “vēnh jykre vēnhmý han á,” he mū. “Ag tý kronkron vén ký á tóga ag mý vinho há tāvī ním ke mū vē, kar ký vinho pāgsí vý há ní vē. Jāvo á tóga ag mý vinho pāgsí ēn ním vén, ký á tóga vinho há pē tag ním sór mū ha vāhā,” he tóga, festa to pā'i ti, ūn prūg mū ēn mý. Hā ra tóga ki kagtīg ní, Jesus tý goj tý vinho há ēn han mū ti, há ký tóga ti mý e tí, ti tý festa kuju ki vinho há ven sór ký.

¹¹ Jesus tý ēmā tý Caná tá néen han mūn hā vē, Galiléia tá. Ég tý néen han ki kagtīg hyn han tóga tí, ký tóga tag han vén. Ti tý néen han mū ki ēg tóga ti jykre tar ki kanhró nýtī sir. Hā ký ag tóga ti ki ge mū sir, ti mré mū tí ag, ag tý ti jykre tar ēn ven ký.

¹² Kar ký Jesus vý cidade tý Cafarnaum ra tí mū, ti mýnh fi mré, ti jávy ag mré hā, ti mré mū tí ag mré ke gé. Tá ag tóga nýtī mág sī han.

Jesus tý Topē jo īn ra tí

(Mt 21.12-13; Mc 11.15-17; Lc 19.45-46)

¹³ Ên kā Judeu ag festa tý Páscoa vý kakó ní ha Ký Jesus vý cidade tý Jerusalém ra tí mū, ti mré mū ti ag mré. ¹⁴ Ti tý Topē jo īn tá jun ký tóga ū tý boi vender he tí ag vég mū, carneiro vender he tí ag ke gé sórāg vender he tí ag ke gé. Topē jo īn krēm ag tóga ájag negócio hyn han tí. Kar ký ū ag tóga tá nýtī gé jānkamy trocar he tí ag. ¹⁵ Jesus tý ag ve ký tóga ti mý e tí, ag tý Topē jo īn kavénh mūn ký. Hā ký tóga mrān ke jafā fy tý ag mrānmrān jafā han mū. Ên vyn ký tóga ag pan mū, Topē jo īn kātā, carneiro ti ke gé, boi ti ke gé. Ú tý jānkamy trocar he tí ag jānkamy ēn vām tóga mū gé, ēprā, ký tóga ag mesa tý kréj ke mū gé. ¹⁶ Ú tý sórāg vender he tí ag mý tóga: “ájag tū ma mūjēg,” he mū. “Inh panh jo īn krēm negócio han sór tūg ní. Bodega pijé!, inh panh jo īn ti,” he tóga, Jesus ti.

¹⁷ Ti mré mū tī ag tÿ tag ve kÿ ag tóg ti to rán kÿ nī ēn mī ēkrég mū, ha mē: “ā īn tóg inh mÿ sīnvī jē, kÿ tóg inh mÿ e tī, ag tÿn kavénh kÿ. Tag tugrín ag tóg inh krí rÿ han mū, kÿ tóg kején isén ke mū sir, inh kri rÿ ti, ha vemnī,” he tóg, Topë vī tÿ rán kÿ nī ki, Jesus to.

¹⁸ Kÿ Judeu ag pă'i ag vÿ Jesus tÿ ag pan mū vég mū gé. Kÿ ag tóg ti mÿ: “ā tÿ hē ri ke nē?” he mū. “Ü nÿ hÿn ā mÿ: tag han nī, hé? Milagre ū han nī, ēg tÿ ū tÿ ā jēnēg mū ki kanhrän jé,” he ag tóg mū, pă'i ag, Jesus mÿ.

¹⁹ H  ra Jesus tóg ag mÿ: “ ajag tÿ Topë jo īn tag k k n kÿ sóg ti j g ja ki ū han m n ke m , kur  t gt  ki, ha vemn ,” he m . ²⁰ K  t g  ag m y e t . “ t y Top  jo īn tag han m  ag v y ano t y 46 (ke) ki r nhr j  k  ti han. J vo  m y kur  t gt  ki ti han s r m !, in ti’?” he ag t g  m , Jesus m , p i ag. ²¹ H  ra Jesus t g  ag m y   ter ke t  ja n gt , v nh k m n ja ti n gt , ti t y v so: “Top  jo īn ri ke inh n ,” hen k y. ²² Ti t y kej n   ter kar k y r r  m n k y ti mr  m  t  ag t g  ti v  tag ki  kr n k  ki kanhr n m , k y ag t g  Top  v  ki r n k y n   n, to jykrén h  han m  v h , Jesus v  to ke g , k y ag t g  ti ki ge h  han m  ha.

Jesus t y v nh kar ki kanhr 

²³ K   t y h n ri ke ag v y Jesus ki ge m , ti t y Jerusalém t  n n k y, festa t y Páscoa  n k . Ag t y ti t y n n han m  ve k y ag t g  ti ki ge m . Milagre hyn han t g . ²⁴ H  ra t g  ag jykre ki kanhr n n ,  t y  n k y ti ki ge m  ag jykre ki.  n k y ag t g  ti ki ge m , h  k y ag t g  ti ki fe t u n t  sir. ²⁵ K   t y ti m y: “ n  n jykre v y ge n ,” hen k y t g : “h y, ki kanhr n h  han m  v h , Jesus v  to ke g , k y ag t g  ti ki ge h  han m  ha.”

3

Nicodemos t y Jesus mr  v m n

¹  n k   t g  n gt , ti jijin h  v : Nicodemos, he m . Judeu ag p i  v , Fariseu  v . ²  n v y Jesus ve s r m , k y t g  kuty ra ti venh t m , ti mr  v m n j . K  t g  ti m y: “Top  v   j n , tag ki kanhr   g t g  n t ,” he m . “Top  t y  g m y  n j n  v y t y  n, h  k y  t g   g t y n n han v nh  n hyn han t . Top  t y   mr  han t u n  ra  t g   t y han m  tag ki kag n n n m  v ,” he t g , Nicodemos ti, Jesus m y.

³ K  Jesus t g  ti m y: “s y  m y tag k m n ke v , ha m ,” he m . “ n mur m n k y n t  ag h  v y Top  t y  g p i n  venh ke m , ag t v . Ki h  s g  t o m  m y,” he t g , Jesus ti, Nicodemos m y.

⁴ K  Nicodemos t g  ti m y: “k y  n sanh h n h  ri kenh m , ti mur m n j ?” he m . “Ti m y v s i han ki kanhr n n , k n m y  m y f i nug ki r  m n k y mur m n ke m ?” he t g , Nicodemos ti.

⁵⁻⁶ H  ra Jesus t g  ti m y: “v ,” he m . “ pr  ke ag kr  v y t y  pr  ke n t , ag m y f ag ri ke, J vo Top  kupr g t y  han k y t g  Top  kupr g t y j gr n n . Mur m n to ken h  v , h  v y: inh ki r , he m , h  v y: mur m n, he m . Goj t y ke v , Top  kupr g t y ke v  g .  t y gen k y mur m n ja t u n n k y t g  Top  t y  g p i n  venh ke t u p e n . ⁷ H  ra t g   m y e t , s y  m y: “mur m n j   t g  ke m ,” hen k y. ⁸ K k a to jykr n n . Ti t y m i t g  s r m   n m i t g  t i k k a ti. Ti t y krog he m   n h  m g  g t g  t , h  ra  g t g  ti v g t u n , k y  g t y h  ri t g  ke m  ki kag n n t , ti t y h  t k t g   n ti ke g . Ge ti n gt , Top  kupr g t y  n han m n m  ag mr ,” he t g , Jesus ti, Nicodemos m y. (Top  kupr g v g t u  g t g  n gt . Ha ra t g   g m y   jykre t g  n m , ti t y  g han m n k y. H  k y Jesus t g  Nicodemos m y: “k k a ri ke n ,” he m )

⁹ K  Nicodemos t g : “tag h n h  ri ke t ?” he m . ¹⁰ K  Jesus t g  ti m y: “Israel ag kanhr n  t g  t , h  ra  t g  s y  m y n n t o m  tag ki kag n n ,” he m . ¹¹ “Ki h  s g  t o m , h  k y s g   m y k m n m . S y n n  ki kanhr n m   n h  t o s g  t . Is y n n  ve ja  n h  k m n s g  t , h  ra  j ag t g  m  j v nh n t . ¹² Is y  j ag m y ga kri v nh jykre k m n m  ra  j ag t g  j m e s r t u n gt . K   j ag h n h  ri kenh ke m ’, s y  j ag m y kanhk  t  v nh jykre k m n k y?” he t g . ¹³ “Ha v ,  j ag k m   v y kanhk  ra t p ry t u n , t  v nh

jykre ēn ve jé. Ājag jāvo isóg tá kākutē ja nī, hā kȳ sóg tó tī. Inh jamān hā vē. Tȳ sóg ēprā ke fi kósin nī,” he tóg, Jesus ti.

¹⁴ “Moisés vȳ pȳn tȳ ka to sa ja nīgtī, ga kórég ēn tá. Pȳn tȳ ferro kusūg tȳ há ēn tȳ tóg ka to sa ja nīgtī. Tag ri ke han jé ag tóg ke mū, isȳ, isȳ tȳ ēprā ke fi kósin nīn kȳ. ¹⁵ Kȳ ū tȳ inh ki rānh ke mū ēn vȳ kren ke mū. Rīr krȳg ja tū ve jé tóg ke mū. Hā jé ag tóg ka to isanh ke mū. ¹⁶ Topē vȳ ga kri mū ag to há nī, hā kȳ tóg ã kósin pir fēg, vēnh kar tȳ ti ki ge jé, ag tȳ tū' he tū nī jé, ag tȳ ēg rīr krȳg ja tū ēn ven jé. ¹⁷ Topē vȳ ã kósin jēnē, ti tȳ ēprā ke ag krenkren han jé. Ti pi(jé) sȳ ājag vōg kónān jé inh jēnē!,” he tóg, Jesus ti, Nicodemos mȳ.

¹⁸ “Ū tȳ inh ki rānh ke mū to tóg jūnh ke tū nī, Topē ti. Jāvo tóg ū tȳ inh ki ge tū ēn ag hā to jū nī isȳ tȳ ti kósin pir nīn kȳ,” he tóg.

¹⁹ “Topē tȳ ū tȳ inh ki ge tū ag to jū vȳ ge nī, ha mē. Ga kri mū ag kanhrān sóg tī, hā ki sóg ag mȳ jēngrē ri ke nī. Hā ra ag tóg mē sór tū nīgtī. Kuty mī ag tóg mū sór mū, jēngrē tóg ag mȳ kórég nī, ag jykre pāno nīn kȳ. ²⁰ Ū tȳ vēnh jykre pāno han mū kar vȳ kurā to kórég nītī, kȳ ag tóg kurā ki vēnh ven sór tū nī, vēnh kar tȳ ag jykre pāno venh ha mē tīn kȳ. ²¹ Ū tȳ Topē vī ki króm mū ag vȳ kurā ki vēnh ven sór tī. Kurā tóg ag mȳ sér tī, vēnh kar tȳ ag jykre hā ven jé. Topē vȳ ag tar han tī, ag tȳ nén ū há han jé. Hā ve jé ag tóg ke mū, vēnh kar ag,” he tóg, Jesus ti, Nicodemos mȳ. Ti tȳ ti mȳ Topē jykre kāmén ja hā vē.

João Batista tȳ Jesus kāmén mān

²² Ēn kā kejēn Jesus tóg ã mré mū tī ag mré ga tȳ Judéia ra tī mū, kȳ ag tóg tá nītī, vēnh kar kygpe kȳ. ²³ Hā ra João vȳ ag kygpég mū gé, ēn kā, vānh tȳ Enom tá, Salim tóg tá kakó nī. Tá goj vȳ éhé nī, hā kȳ tóg ag tȳ tá vēnhmān kȳ ag kygpég mū, João ti. ²⁴ Ēn kā tóg ver se kȳ jē tū nī, João ti.

²⁵ Kejēn Judeu ū tóg tá nī gé, hā ra tóg João mré mū tī ag vī kafān mū. “Goj tȳ ēg tóg Topē mȳ jānhkri kȳ nīgtī,” he tóg mū, ag mȳ, Judeu ēn ti. Hā to ag tóg jagnē vī kafān mū. ²⁶ Kȳ João mré mū ag tóg João mȳ tag tó mū, ha mē. “Ū tȳ Jordāo mātā ã mré nī ja ēn vȳ ag kygpég jē nī, ã tȳ ēg mȳ ūn kāmén ja ēn ti. Hā ra vēnh kar vȳ ti mré mū mū ha, hā kȳ ag tóg ã venh kāmū mān tū nī ha,” he ag tóg mū, João mȳ, Jesus to. ²⁷ Hā ra tóg ag mȳ: “hā ti nī,” he mū. “Topē tȳ ēg mȳ ūn nīm mū ēn hā vēg ēg tóg tī,” he tóg. ²⁸ “Mī ēkrén nī, sȳ ājag mȳ néń tó ja ti, hā vȳ: inh pi (jé) tȳ Cristo nī”, he mū. Sȳ ti jāmī tīg ke hā jé tóg inh jēnē, Topē ti, he ja sóg nī ājag mȳ,” he tóg, João ti. ²⁹ “Vēnh prūg to jykrén nī. ūn prūg mū hā vȳ ã prū ke fi mré nī nī. Ti régre tóg hā ra ti rā hā jē, ūn prūg mū ūn rā hā, kȳ tóg ti vī mēg mū, hā ra tóg ti mȳ mē sér pē tī, ti, vī ti. Ge ti nī, inh mré. Inh mȳ tóg sér tī, vēnh kar tȳ ti mré mūn kȳ, ti tȳ ūn prūg mū ri ke nīn kȳ, Jesus ti. ³⁰ ūn e tȳ ti mré mūn kȳ tóg há tī, kȳ tóg tȳ ūn mág nīnh mū ha. Hā ra sóg tȳ néń ū tū nīnh ha,” he tóg, João ti.

Jesus tȳ kynhmȳ kātī

³¹ “Ūn tȳ kynhmȳ kātī mū ēn vȳ vēnh kar kafór nī. Ēprā ke ag vȳ tȳ ēprā ke nītī, kȳ ag tóg ēprā ke jykre tȳ vēmén tī. Ū tȳ kanhkā tá kātī mū ēn vȳ tȳ vēnh kar kri ke jē. ³² Kȳ tóg ã tȳ tá néń ve ja ēn hā tó mū, ã tȳ tá néń mē ja ēn, hā ra ag tóg ti vī mē sór tū nī. ³³ Ū tȳ ti vī mēg mū ag hā ra Topē to: “ki hā tóg tó tī,” he mū. ³⁴ Topē tȳ ūn jēnēg mū ēn vȳ ti vī kāmén mū. Topē kuprīg vȳ Jesus tar han mū, ti tȳ tȳ ti jagrē pē nīn kȳ, ti tȳ ti ve mág han kȳ. ³⁵ Topē vȳ ã kósin to há tāvī nī, kȳ tóg ti mȳ néń (ū) kar tovānh, ti hā tȳ ki rīr jé. ³⁶ Hā kȳ ū tȳ ti kósin ki rā mū vȳ ter mān ke tū nī. Rīr krȳg ja tū ve jé tóg ke mū. Ū tȳ ti vī han sór tū ēn vȳ tag venh ke tū pē nī, rīr krȳg ja tū tag ti. Topē vȳ ti vōg kónān ke mū, kȳ tóg tūg' henh ke tū nī, Topē tȳ ti vōg kónān ke ti,” he tóg, João ti. Ti tȳ ã mré mū tī ag mȳ Jesus kāmén jan hā vē.

4

Jesus tÿ Samaria tá fi mré vêmén mû

¹ Kÿ Fariseu ag vÿ mëg mû, ūn tÿ hën ri ke ag tÿ Jesus mré mû ën ti. Ún e ag kygpég tóg mû gé, Jesus ti, João tÿ ūn kygpe ja ag kafór. ² H a ra Jesus vÿ ag kygpe ja t u n . Ti mré mû t i ag h a v y ag kygpe ja n gt . ³ Kÿ Jesus t og m g m , Fariseu ag t y ti t y ūn m g n  m  ja ti, h a k y t og ga t y Judéia t a k akut  k y ga t y Galiléia ra t i m , ti mr e m  t i ag mr e. ⁴ Galiléia ra t ig j e t og ver ga t y Samaria f in r am m . ⁵ F in r am k y t og Samaria t a cidade  u t a jun m , h a v y: Sicar, he m . T an kak  n , Israel j og'j og ve t y Jac o jap  ja ti.  Ep   en fi ja t og n ,  k osin t y José m , Jac o ti. ⁶ K y Jac o t y po o v y t a n  g . Jesus t y po o  en t a jun k y t og t a v enhk n k y n  n , po o  en r a h a. R a t y  eg n n o kìa sa ra ke ja v .

⁷ Jesus t y t a n n k y ūn t yt  fi v y t a jun m , Samaria t a ke  u fi. Goj run j e fi t og k at  m . K y Jesus v y fi m : "inh m y goj jun, s y kron j e," he m . ⁸ Ti mr e m  t i ag v y t a t ugt  n t ,  a pir m  t og t a n  n , Jesus ti. Cidade ra ag kag v, v ej n comprar he j e.

⁹ Jesus t y fi m y goj to v in k y fi t og ti m : "Judeu v y t y  a n , h a ra  t og inh m y goj to v i m u," he m , "is y t y Samaria t a ke n  ra'," he fi t og m , Jesus m . Judeu ag v y Samaria t a ke ag to  e he t i, h a k y fi t og ti m y ke m .

¹⁰ K y Jesus t og fi m : "Top  t y  a m y n n han s r m  tag ki kag t   a n  ver," he m . "K y  a t og inh ki kag t  n  g . Ke t u n  m  ra  t og inh m : "inh m y goj n m," h en ke m  v , k y s og  a m y goj ror t y goj n m ke m  v , " he t og fi m , Jesus ti.

¹¹ K y fi t og Jesus m : "runja t u  a n ," he m , "k y  a h yn h e ri kenh m ,  a t y goj ror t y goj  en run j e? T ej jagy ti n , po o ti," he fi t og ti m . ¹² " Eg j og'j og ve t y Jac o v y po o tag han, k y ag t og ti goj kron, ti kr e ke g , ti m g ke g .  A m y ti k af r n , h a k y  a m y goj ror t y goj run s r m ," he fi t og m , Jesus m .

¹³ K y Jesus t og fi m : " a t y goj tag kron k y  a t og k anhmar kron m n s r m ," he m . ¹⁴ "Is y  a m y goj n m k y  a t og kron pir han kar k y h a n  ha, kron m n s r ke t u  a n  sir.  A k aki t og goj ror han ke m , s y  a m y goj n m ke ti. K y goj tag v y  a ter ke t u han ke m , ha v emn ," he t og, Jesus ti. ¹⁵ K y fi t og ti m : "inh m y n m g , goj tag ti," he m . "K y s og tag ki run m n ke t u n  ha, k y s og kron s r m n ke t u n  ha," he fi t og.

¹⁶ H a ra Jesus t og fi m : "k y  a m n j e pr ermn  ge, ti mr e inh venh k at  n ," he m  fi m . ¹⁷ "H a ra s og m n t u n ," he fi t og. "Háy," he t og, Jesus ti. "M n t u  a n , ki h a  a t og t o m . ¹⁸  A m n ag v y  u t y 5 (ke) ja n gt , k y  a t y  uri  un mr e n   en pi(j e) t y  a m n n ! Ki h a  a t og t o m ," he t og, Jesus ti.

¹⁹ K y fi t og Jesus m : "Top  v i t o jaf  v y t y  a n , v eg is og n  n ," he m . "K y inh m y tag t o, ha m .  Eg j og'j og ve ag v y tag ki Top  mr e v em n t i ja n gt , p an nh tag kri, k y  eg t og  uri ke t i g . ²⁰ H a ra t og  ajag m y h a t u n , tag,  ajag t y t y Judeu n t n k y. "Jerusalém t a  eg Top  mr e v em n ke m , Jerusalém t a  eg t og ti m :  un m g v y t y  a n , h en ke m ," he  ajag t og t i. Ti h yn hře t a h a n ,  eg t y Top  mr e v em n ke ti?" he fi t og, Jesus m 

²¹ H a ra Jesus t og fi m : "ha m , s y  a m y n n k am n ke ti," he m . "K anhmar  ajag t og p an nh tag kri  eg j og t y Top  mr e v em n m n ke t u n , k y  eg Jerusal m t a ti mr e v em n m n ke t u n  g . ²² Top  mr e  ajag t og v em n s r ti, h a ra  ajag t og  ajag t y ūn mr e v em n m  ki kag t  n t .  Ajag j avo  eg t og ti ki kanhr  n t ,  u t y v enh kar krenkren han ke  en t y t y Judeu kr e'kr  ag k a  u n n k y. ²³ K anhmar v enh kar v y Top  mr e v em n h a han ke m . Kak o ti n  ha, kur  tag. K y  u t y ti mr e v em n m  ag v y Top  kupr g t y j agr  n t , h a k y ag t og ti mr e v em n h a han ke m ,  eg j og m g mr e.  U t y ge h a j av nh ti m ,  eg j og m g ti, ag t y ti mr e v em n j e, ti m : " un m g v y t y  a n ," he j e," he t og. ²⁴ " Eg pi(j e) Top  v eg t i, h a ra t og  eg mr e n  n . K y,  eg t y ti mr e v em n s r k y  eg t og ti kupr g t y j agr  n t n m ,  eg t y ti mr e v em n h a han j e,  eg t y ti v eg t u ra.  Eg t y ti m : " un m g v y t y  a n ," hen k y  eg t og ti m y  n ke t u n , v enh v i h a h a t o j e  eg t og ke m ," he t og m , Jesus ti, fi m .

²⁵ K y fi t og ti m : "h y," he m . "Messias  en v y k at  ke m ,  eg t y  u to: Cristo, he m   en.  En v y  eg m y k am n k an ke m , tag kar ti," he fi t og ti m . ²⁶ K y Jesus t og fi m : "inh h a v , " he m . " U t y  a mr e v em n j en h a v ," he t og.

²⁷ Ti tý fi mý tag tó ký ti mré mū tí ag tóga tó junjun mū. Ký ag tóga tófi mré vémén vég mū, ký tóga ag mý e tāvī tí. Hā ra ag tóga tófi mý nén ū tó tū nígtí. “A tý ne mē sór nē, fi ki?” he tū ag tóga nígtí. “A tý ne tó nē, fi mý?” he tū ag tóga nígtí gé.

²⁸ Hā ra fi tóga ã runja ré ký ti mū, ã jamā ra. Ký fi tóga ã nígtá ke ag mý: ²⁹ “mū ný, ū ve jé,” he mū. “Inh mý tóga sý nén han ja tó kān. Ti mý tý Cristo tū ní vý?” he fi tóga ag mý. ³⁰ Ký ag tóga fi mré kāmū mū sir, ti ve jé.

³¹ Fi tíg kar ký ti mré mū tí ag tóga Jesus mý “vějén ti ko ra,” he mū. ³² Hā ra tóga ag mý: “ijen vý ní ní, hā ra tóga ãjag jén ri ke tū ní,” he mū. ³³ Ký ag tóga jagné mý: “ú ný ti mý vějén ním hý?” he mū. ³⁴ Hā ra Jesus tóga: “ijen to ken hā vě, hā vý: tý isý Topě rānhráj han kān ke, he mū, isý ū tý inh jénég mū en ví han ke, he mū gé,” he tóga, Jesus ti. ³⁵ “Ajag mý ti kysá tý 4 (ke) ní ver, ēg tý ēg jakré kané venh ke ti. Ha Sicar tá kāmū mū ag vigvé. Úri ag tóga inh ke ge sór mū, ký ag tóga inh mý ēg jakré tóga ný ū ri ke nýtí. ³⁶⁻³⁸ Fi mý sóg Topě ví tó, ký fi tóga ã mré ke ag mý tó. Hā ra sóg ãjag mý: “ha ag mý tó mān, ag tý inh ki ge jé,” he mū. Ký ãjag tóga ã jakré kym ri ke han mū, ãjag tý Sicar tá ke ag tý inh ki ge mū ven ký. “Ú vý krán tí, kar ký ū vý ti kané mág tí,” he ēg tóga tí. Ki hā tó vě, tag, ēg tý ēprá ke ag tý inh ki genh ke to jykrén ký. Ký ū tý ag mý tó mān mū mý tóga sér tí, ti tý ag tý inh ki ge mū ven ký. A rānhráj kaja vég tóga mū sir. Hā ra ū tý ag mý tó vén ja ū mý tóga sér tí gé, ag tý inh ki ge mū ti. A rānhráj kaja vég ti tí gé,” he tóga, Jesus ti, ã mré mū tí ag mý.

³⁹ Hā ra ūn týtá ūn fi tóga ã mré ke kar ag mý: “inh mý tóga sý nén han ja tó kān,” he ja ní, Jesus to. Ký ag tóga Jesus ki ge mū, fi ví to. ⁴⁰ Ký ag tóga Jesus tá junjun mū sir. Ký ag tóga tófi mý: “tíg tūg ní. Ēg mré nímní,” he mū. Ký tóga ag mré kurā régre tūg mū. ⁴¹ Ký ū tý hén ri ke ag tóga tófi ki ge mū sir, ti ví to. ⁴² Ūn týtá ūn fi mý ag tóga: “ã ví tugrín ēg tóga tófi ki ge mū,” he mū, “hā ký ēg tóga ūri ti ví mēg mū, ký ēg tóga tófi ví tugenín ti ki ge pē han ký nýtí, ūri. Ti ki kanhró ēg tóga nýtí ha. Věnh kar kren han tí ūn vě mýr,” he ag tóga mū, ūn týtá ūn fi mý. Hā ký Samaria tá ke tý hén ri ke ag vý Jesus ki ge ký nýtí.

Jesus tý pā'i kósin tý há' he

⁴³ Jesus tý Samaria tá ke ag mré kurā régre tūg kar tóga ga tý Galiléia ra tí mū sir. ⁴⁴ “Ú tý Topě ví tó ti ūn jamā tá ke ag ne tóga Topě ví tó tí ūn to é he tí,” he ja tóga ní, Jesus ti, hā ký tóga kór há ra tí mū, Galiléia ra. ⁴⁵ Hā ra ag tóga, ti tý tó jun ký (ag tóga) ti mý ví há han mū. Ti ve ja ag tóga ní, Jerusalém tá, festa tý Páscoa ūn tá, ký ag tóga tófi tý tó nén hyne han ja ūn ve kān. Hā ký ag tóga tófi mý ví há han mū.

⁴⁶ Ký Jesus tóga ūmá tý Caná ra tíg mān mū, ga tý Galiléia tá ūmá tý Caná ūn ra. Tá tóga goj tý vinho han ja nígtí. Ūn tá cidade tý Cafarnaum vý kakó ní.

Cafarnaum tá pā'i mág tóga nígtí. Ti kosin vý kaga ný ní. ⁴⁷ Ký tóga mēg mū, Jesus tý Judéia tá kātíg ja ti, ti tý Galiléia tá jun ja ti, pā'i mág ūn ti. Ký tóga tófi venh kātī mū. “Inh mré inh kósin venh kātíg,” he tóga mū, Jesus mý. “Kaga jagy tóga ný, ký tóga inh mý tófi ter ha mē tí. A mý tófi tý há' henh ke tū?” he tóga, pā'i mág tóga tófi Jesus mý. ⁴⁸ Hā ra Jesus tóga tófi mý: “isý ēg tý nén han vānh han mū ve sór ãjag tóga mū, ãjag tý hén ri ke mūn inh ki ge jé,” he tóga, Jesus ti. ⁴⁹ Hā ra pā'i ūn tóga Jesus tófi mý: “vó,” he mū. “Kuri inh mré tíg, tófi ter tū ní jé,” he tóga. ⁵⁰ Ký Jesus tóga tófi mý: “ha ã hā tíg,” he mū. “Há tóga ní ha, ã kósin ti,” he tóga. Ký tóga Jesus ví tag kri fi ký tí mū sir, pā'i ūn ti.

⁵¹ Ti tíg ký tóga ã camarada ag kato tē mū. Tý vaj ký ke vě. Ti ūn tá ag tóga kāmū mū, ký ag tóga tófi mý: “ã kósin tóga há' hé huri,” he mū sir. ⁵² Ký tóga ag mý: “ti rā tý hē kā sa ra há' hé?” he mū. Ký ag tóga tófi mý: “rāké tá, meio dia pāte ke sī,” he mū. “En kā tófi rýg tóga tū' he mū,” he ag tóga tófi mý. ⁵³ Hora ūn kā Jesus tóga tófi mý: “ã kósin vý há ní,” he ja ní. Ký tóga tófi jykrén há han mū sir, pā'i ūn ti, ký tóga tófi Jesus ki rā mū, tófi prū fi ke gé, tófi krē kar ag ke gé, tófi camarada kar ag ke gé. ⁵⁴ Jesus vý ga tý Judéia tá kātíg ký ga tý Galiléia ra tíg ja ní. En kā tóga milagre ūn han, ký tóga tý régre nýtí, tófi tý ēg tý nén ū han vānh hyne han mū tó.

Jesus tÿ ūn gr n gr n k y n y t y h ' he

¹ Tag p te Judeu ag t y festa h  u t g kej n kut  m , k y Jesus v  Jerusalém ra t i m . ² T  goj nig t g n igt , cidade jy r  j nk  r  h , j nk   n jijin h  v : carneiro jo j nk , he m . Goj p n n t g  n t y 5 (ke) n yt , v nh kaga jo  n. Goj  n jyjy h  v : Betesda, he m . ³  n t  v nh kaga t  h n ri ke ag v y n yt ,  n kyv  ag,  n t g v nh ag,  n gr n gr n k y n yt  ag ke g . ⁴ Goj v n v n he m  j v nh k y ag t g n yt . Kej n Top  t y j n e jaf  v y goj ki r  k y t  v nv n he han m .  n k   t  k r n v n m   n t g h ' he t . V nh kaga kar t  h ' he ti t , goj v nv r m   n,  t  ki ge v n m  ag kar t .

⁵  n t  u t g n igt ,  n kaga  n. Kaga n i ki t g 38 (ke) anos han m . ⁶ K y Jesus t g t  jun k y ti v g m , ti t y t  n y k y. H  ra t g ki kanhr  n , ti t y v s y t  kaga n y ki. K y t g ti m y: " m y h ' he s r t ?" he m . ⁷ H  ra t g ti m y: "v o," he m . "H  ra t g t  t ,  t  goj k k  inh f g ke ti," he t g,  n kaga ti. "Goj t  v n v n he k y ag t g inh jo k  ra ge t , ijo t  jun k y," he t g,  n kaga si  n ti.

⁸ K y Jesus t g ti m y: "j eg ra," he m . " cama va t g," he t g, Jesus ti,  n kaga si  n m y. ⁹ V s m r t g h ' he m , k y t g  cama va t  m  sir. V nhk n ke kur  ki ke v , Jesus t y ti han m  ti.

¹⁰ Ti t y v nhk n ke kur  ki  cama va t g k y p i ag t g ti m y: "v nhk n ke kur  ki  g t g n n  u va t g ke t  han  n v ," he m . " t y n n han ke t  han  t g m ," he ag t g ti m y.

¹¹ K y t g ag m y: " t y is y h ' he m   n v y inh m y: " cama va t g," he ja n , h  k y s g va t  m ," he t g. ¹² K y ag t g ti m y: " n y  m y: " cama va t g," h ?" he m . ¹³ H  ra t g ki kagt  n ,  t y ti t y h ' he m   n ti. Jesus v y ti t y h ' he kar t g ja n , v s m r. E ag n yt , goj  n t , v nh kaga ag, h  k y Jesus t g ag r  k y t g ja n . K y  n kaga ja  n t g ti jiji m  ja t  n .

¹⁴ Kar k y Jesus t g ti ve m n m , Top  jo  n t . K y t g ti m y: "ha v ," he m . " t y inh h ' h . Top  v  mranh m n s r t g n ,  t y ti v  mranh m n m  ra  t g  k aga k f r venh ke m , ha v mn ," he t g ti m y, Jesus ti,  t y  t y h ' he ja  n m y.

¹⁵ H  ra t g t  m , p i ag m y Jesus ti t o j . ¹⁶ K y ag t g ti t n s r m  sir, ti t y v nhk n ke kur  ki  n kaga  n t y h ' hen k y. ¹⁷ H  ra Jesus t g p i ag m y: "inh panh v y r nhr j k y n n,  g j g m g ti," he m . "K y s g ver ti k m is u han ke m  g ," he t g, Jesus ti, p i ag m y. ¹⁸ K y ag t g ti to j u j g  han m . "Ti t n j   g t g ke m ," he ag t g m  sir jagn  m y. V nhk n ke kur   n ki t g  t y n n han ke t  han ja n , Jesus ti, Judeu ag jykre tov nh k y. H  ra t g Top  to: "inh panh v y t y ti n ," he m  g . Ti t y v so: "Top  ri ke inh n ," he v . H  k y ag t g ti to j u m , p i ag.

Jesus t y  t y t y Top  k os n n  k m n

¹⁹ K y Jesus t g ag m y v nh k m n m . "Ki h  s g t  m , ha m ," he t g. " g j g m g k os n v y  p r m y n n  u han ki kagt  n .  panh v g ti t ,  g j g m g k os n ti, k y t g  t y  panh ki n n v g m   n h  han t .  g j g m g t y n n han m   n h  han t g t  g , ti k os n ti. ²⁰  g j g m g v y  k os n to h  t v n n igt , h  k y t g ti m y  t y n n han m   n ven k n m . Ti t y n n han m   u ve  aj g huri, h  ra  aj g t g ti k f r venh ke m  ver, ha v mn , k y t g  aj g m y e t nh m . ²¹ Tag ve j   aj g t g ke m , ha m .  g j g m g t g  n k gter m  ag r n n n m n t , ag r n r r n yt  j .  n ri ke han j  t g ke m  g , ti k os n ti.  t y  n r n m n m   n r n m n j  t g ke m . ²² K y  g j g m g v y v nh kar jykre t gn m ke m , h  ra t g  k os n m y tag tov nh. ²³ Ti m y t g tag tov nh, v nh kar t y ti to: " n m g v y t y ti n ," he j , ag t y  g j g m g to: " n m g v y t y ti n ," he m  tag ri ke.  t y ti k os n m y: " n m g v y t y  n ," he j v nh k y t g  g j g m g m y tag t n h ke t  n  g . Ti h  v y  k os n j n e ja n igt . Inh h  v , ti k os n ti," he t g, Jesus ti.

²⁴ " aj g m y s g tag t  m , ha m . Ki h  s g t  m , ha m .  t y inh v  j m g m   n v  ter ke t  n , r r kr y ja t  ve j  t g ke m , ti t y  t y inh j n g m   n ki r  k y j n  k y.  n to t g j nh ke t  n , Top  ti. Ti ter ke v  v , h  ra t g ter ke t  n . ²⁵ Ki h  s g t  m , ha m . K nhmar  n k gter k y n yt  ag v y Top  k os n v  m nh ke m , k y  n t y ti v  m g m  ag

vý r̄nr̄r mān ke mū. Kakó tāvī ti nī ha, ag r̄nr̄r mān ke kurā ti. ²⁶ Inh panh vý ã pir m̄y vēnh kar r̄nr̄r han ki kanhró nī, hā ra tōg inh m̄y ã jykre tag nīm gé, s̄y vēnh kar r̄nr̄r han mān jé gé, is̄y t̄y ti kósin nīn k̄y. ²⁷ K̄y tōg inh m̄y: “épr̄a ke kar jykre tugn̄ym nī,” he ja nīgt̄i, is̄y t̄y épr̄a ke fi kósin nīn k̄y. ²⁸ Tag h̄yñ tōg ãjag m̄y e t̄i, s̄y ãjag m̄y: “vēnh kar r̄nr̄r han jé sóg ke mū,” hen k̄y. S̄y ke há vē, hā ra. Kejēn ūn kāgter mū kar ag vý inh vī mēnh ke mū, k̄y ag tōg ãjag kej tá kāpa kān ke mū. ²⁹ K̄y ūn t̄y vēnh jykre há han mū ag vý r̄nr̄r mān k̄y r̄r kr̄y ja tū ēn venh ke mū, jāvo ūn t̄y vēnh jykre pāno han mū ag r̄nr̄r mān s̄i han k̄y nūgme ki vár kān ke mū,” he tōg, Jesus ti.

Jesus t̄y vēnh kāmén mū

³⁰ K̄y tōg ag m̄y: “inh pi(jé) is̄y vēsog ki néñ to jykrén mū ēn han t̄i,” he mū, Jesus ti. “Inh panh t̄y inh m̄y néñ tō mū ēn hā tō sóg t̄i, is̄y vēnh kar jykre tugn̄ym ken k̄y. Hā k̄y sóg ki hā tō t̄i, is̄y vēsog ki to jykrén tū nīn k̄y. Ú t̄y inh jēnēg mū ēn t̄y inh m̄y néñ tō mū ēn hā tō sóg t̄i, hā k̄y tōg há kar nī,” he tōg.

³¹ “K̄y is̄y vēso: “éég jóg mág vý inh jēnē, inh panh ti,” henh mū ra ãjag tōg inh m̄y: “ã ón nē,” henh ke mū vē. ³² Ú vý iso: “Topē vý ti jēnē,” he mū. Hā ra tōg ki hā tō mū, ū t̄y iso tag tō mū ti. ³³ K̄y ãjag tōg João ki jēmē sór ja nī gé, hā k̄y ãjag tōg ti m̄y vēnh vī jēnē ja nīgt̄i. K̄y tōg ãjag m̄y inh kāmén há han ja nīgt̄i gé. ³⁴ Hā ra tōg inh m̄y t̄y néñ ū tū nī, épr̄a ke t̄y iso: “Topē vý ti jēnē,” hen k̄y. Hā ra sóg ãjag m̄y João vī tō mū, ãjag t̄y ti vī kri fi jé, ãjag t̄y inh ki ge jé, ãjag krenkren jé,” he tōg, Jesus ti.

³⁵ “João vý ãjag m̄y lampiāo gru ri ke ja nī, ãjag m̄y kurā s̄i han k̄y, ti t̄y ãjag m̄y Topē vī kāmén ja nīn k̄y. K̄y tōg ãjag m̄y sér t̄i ja nī, hā ra tōg kurā e han tū nī. ³⁶ João vý ãjag m̄y inh kāmén ja nī, hā ra néñ ū vý inh kāmén tī gé, k̄y tōg João vī kāfór nī. Inh panh vý inh m̄y: “épr̄a ke ag t̄y néñ han vānh hyn han nī, milagre ti,” he ja nī, hā k̄y sóg hyn han tī. Is̄y milagre hyn han mū tag vý inh kāmén há han tī gé. Ñag t̄y milagre tag vigven k̄y ãjag tōg ki kanhrān ke mū vē, éég jóg mág t̄y inh jēnē jan ki, inh panh ti. ³⁷ Kar k̄y éég jóg mág vý, ū t̄y inh jēnēg mū ēn vý inh kāmén tī gé. Ti vī jēmēg tū ãjag nīt̄i, k̄y ãjag tōg ti vēg tū nī gé. ³⁸ K̄y ãjag tōg ti vī to jykrén há han tū nī gé, ãjag t̄y inh ki ge sór tū nīt̄i k̄y. Ti hā vý inh jēnē. ³⁹ Topē vī to ke ãjag tōg tī. Há ti nī, tag ti. “Ég t̄y Topē vī rá to ken k̄y égg hyn r̄r kr̄y ja tū venh ke mū,” he ãjag tōg tī. Inh hā vý ki rán k̄y nī, ha mē, hā k̄y ki ve há han nī, vēnh rán ki,” he tōg. ⁴⁰ “Hā ra ãjag tōg inh ki ge sór tū nī. Ñag t̄y inh ki ge k̄y nīt̄i ra ãjag r̄nr̄r k̄y nīt̄i mū vē,” he tōg, Jesus ti.

⁴¹ “Épr̄a ke ag t̄y inh m̄y vī há han tū ra tōg inh m̄y t̄y néñ ū tū nī. ⁴² Hā ra sóg ãjag jykre ki kanhró nī. Ñag pi(jé) Topē to há nīt̄i. ⁴³ Ñag m̄y sóg: “éég jóg mág vý inh jēnē,” henh kāt̄ig ja nī, hā ra ãjag tōg inh vī mē sór tū nīt̄i. Ú tōg kejēn ãjag mré vēmén kāt̄ig ke mū, Topē t̄y ti jēnēg tū (hā) ra. Ên vī jēmē jé ãjag ke mū, ha vēmē. ⁴⁴ Inh ki ge sór tū ãjag nīt̄i, ãjag t̄y épr̄a ke ag vī jēmēn k̄y. Épr̄a ke ag t̄y ãjag m̄y vī há han k̄y tōg ãjag m̄y sér tī. K̄y ãjag tōg Topē t̄y ãjag m̄y néñ tónh ke mū mī ëkrég tū nīt̄i. “Inh jykre m̄y ti m̄y há nī vý?” he sór tū ãjag nī. ⁴⁵ Ñag h̄yñ iso: “ti h̄yñ égg to vī kónān sór mū, égg jóg mág m̄y,” he tī. Hā tū vē. Ú t̄y ãjag to vī kónān ke mū hā vý t̄y Moisés nī, ãjag t̄y ū to: “ti h̄yñ égg to há tāvī nī,” he mū ēn ti. ⁴⁶ Ñag t̄y Moisés vī kri fi (hā) ra ãjag tōg inh vī kri nīm ke mū gé vē vē. Moisés vý iso livro han ja nī, ha mē. ⁴⁷ Hā ra ãjag tōg ti vī rá kri fi sór tū nī, hā k̄y ãjag tōg inh vī kri nīm sór tū nī gé,” he tōg, Jesus ti. Ti t̄y pā'i ag m̄y vēnh kāmén hā vē.

Jesus t̄y ūn e jēn

(Mt 14.13-21; Mc 6.30-44; Lc 9.10-17)

¹ Tag pāte Jesus tōg kejēn ga t̄y Galiléia tá goj nig fīn rām mū. Goj ēn jiji hā vý: Tiberíades, he mū. ² K̄y ū t̄y hēn ri ke ag vý ti venh kāmū mū, ti nón, ūn e tāvī ag. Ti t̄y néñ han vānh hyn han mū ēn ve ja ag tōg nī, ti t̄y ūn kagyga ag t̄y há! he mū ti. ³ K̄y Jesus tōg pānónh tá ã mré mū tī ag mré nī nī. ⁴ Festa t̄y Páscoa ēn vý kakó nī ha, Judeu

ag tý festa han tí ẽn ti. ⁵ Ký Jesus vý ūn e ẽn ki ēvānh mū, ū tý ti vĩ měnh kãmū mū ag ki. Ký tóg Filipe mý: “ēg hýn hẽ tá vějén venh ke mū, ēg tý ūn e tag ag mý ven jé?” he mū, Jesus ti. ⁶ Filipe mý tóg ke mū, ti tý to ti jykre ve jé. Jávo Jesus vý to jykrén há han huri, ti tý néñ han ke mū ẽn to.

⁷ Ký Filipe tóg ti mý: “ēg tý ūn e tag ag mý néñ ū sī ven jé ēg hýn jãnkamy tý hẽn ri ke to comprar henh ke mū, hã ran kákyn kenh ke mū, ha vemnī,” he tóg, Filipe ti.

⁸ Ký ag mré tí ū tóg, André he mū ẽn tóg, Simão Pedro jávy ẽn tóg Jesus mý: ⁹ “kyrū ū tóg cevada tý ēmī tý 5 (ke) ma kâtig ja nĩ, kákufár régre mré,” he mū. “Hã ra tóg tý néñ ū tū pẽ nĩ, vějén sī tag. E tãvī ag nýtī,” he tóg mū, André ti.

¹⁰ Hã ra Jesus tóg: “ag mý: “nîgní ra,” hé,” he mū. Ký ag tóg nîgní mū. Tá tóg re gýnh nĩ, hã ký ag tóg tá nîgní ký nýtī. Ún tý 5 mil (ke) ag hýn tá nýtī, ēg tý ag tãvī tón ký, hã ra fag tóg tá nýtī gé, gír tý hẽn ri ke ke gé. ¹¹ Ag nîgní ký Jesus tóg ēmī ẽn mág mū, ký tóg Topé mý: “há ti nĩ,” he mū. Ký tóg ag mý věnh kápópám mū sir, kákufár ẽn ke gé. Ký věnh kar vý ag tý néñ ko sór mū ẽn ko mū sir. Sí tū tóg nĩ, vějén ti. ¹² Ag funfór nýtīn ký Jesus tóg ã mré mū tí ag mý: “ag tý ko ja tū ẽn génh mûjéng, ti vágfor tū nĩ jé,” he mū.

¹³ Ký ag tóg kék tý 12 (ke) fân mū, cevada tý ēmī tý 5 (ke) ẽn ke tý, věnh e ẽn tý ko kar ký.

¹⁴ Ký tóg ag mý e tí, ag tý Jesus tý milagre tag han mū ven ký. Ký ag tóg ti to: “Topé vĩ tó tí ẽn hã vě,” he mū. “Ég tý ūn jãvānh mū ẽn hýn tóg,” he ag tóg, Jesus to. ¹⁵ Hã ra Jesus vý ki kanhró nĩ, ag tý néñ han sór mū ti. Ag tý Jesus tý pâ'i mág tý rei han sór vě. Tag ki kanhró tóg nĩ, Jesus ti. Hã ký tóg ã pir mý tí mū, pânónh ra, věnh péju jé.

Jesus tý goj nig kri tí (Mt 1422-33; Mc 645-52)

¹⁶ Kutyg ke mū ra ti mré mū tí ag tóg goj nig ra mū mū. ¹⁷ Barco kára ge ký ag tóg goj fin râm sór ký Cafarnaum ra mū sór mū. Kején tóg kuty pẽ ný ha, hã ra Jesus tóg ag to výn ke ja tū nĩ ver. ¹⁸ Ký vâhâ kóho jú vý kâtí mū, ký goj vý krém ke mū. ¹⁹ Mū sī han ja ag nĩ, 5 (ke) quilômetros, hýn, ke tū nĩ ký 6 (ke) quilômetros, goj kri. Vâhâ ag tóg Jesus vég mū sir, ti tý goj kri tíg ký. Ag barco ki tóg jun mū. Ký ag kanê tóg jürün ke mū. ²⁰ Hã ra Jesus tóg ag mý: “inh hã vě, mûmëg tûg nĩ,” he mū. ²¹ Ký tóg ag mý sér tí, ký tóg barco kára rã mū sir, ag mré. Ti tý ag mré nín ký ag tóg kânhmar junjun mū, kafâ ū tá.

Věnh kar tý Jesus ve sór

²² Hã ra věnh e ẽn vý kafâ ū tá nýtī ver. Tý vaj ký ag tóg Jesus jãvānh mū, tá. Ti jãvānh ký ag tóg: “barco pir vý kã ný ja nĩ, kuty ký,” he mū. “Ký ti mré mū tí ag vý barco ẽn kára ge ký mū ja nĩ, hã ra tóg ag mré tíg ja tū nĩ,” he ag tóg mū sir jagné mý, ūn e ẽn ag. Tag tó mū ra ag tóg Jesus vég tū nĩ gé. ²³ Ký barco ū tóg ki junjun mū, cidade tý Tiberíades tá kãmū ū. Věnh e ẽn tá ag tóg junjun mū. Tá Jesus vý ēmī to Topé mré vĩ ja nĩ, kar ký tóg věnh e ẽn mý věnh kápópám ja nĩ. ²⁴ Barco tý tá junjun mū ra ag tóg kára ge ký mū mū sir, Cafarnaum ra, ti ve jé. “Ki ti tū nĩ, ti mré mū tí ag vý ki tûgtü nĩ gé. Mû ný, ti nón,” he ag tóg mū sir, ūn e ag, hã ký ag tóg ti nón mū mū.

Kanhkâ tá pão

²⁵ Ag tý Cafarnaum tá junjun ký ag tóg tá ti vég mū sir, goj nig kafâ ū tá, ūn e ẽn ag. Ký ag tóg ti mý: “hẽ ri ken ký ã ki jun?” he mū.

²⁶ Ký Jesus tóg ag mý: “ha mě, ki hã sóg tó mū,” he mū. “Ajag tý ēmī ko ja tugrín ãjag tóg inh ve sór mū,” he tóg. “Sý milagre hyn han tí ẽn vég ãjag tóg tí, hã ra ãjag tóg to jykrén há han tū nýtī,” he tóg. “Ajag tógá nýtī tag hã ve sór ãjag tóg mū. ²⁷ Ég tý tag ki vějén vég mū ẽn vý kânhmar tû' henh ke mū, ký tag tãvī to vâsân sór tûg nĩ. Vějén ū jé vâsân nĩ, ēmī tý ãjag rînrîr pẽ han mū ẽn jé, ēmī kórég vânh ẽn jé. Sý ãjag mý ēmī ẽn ním sór vě. Ég jóg tý Topé tý inh mý věnh rânhräj ním ja hã vě. Ti tý inh mý tag tó hã ký sóg ãjag mý ním sór mū, ēmī ti. Tý sóg ēprâ ke fi kósín nĩ mýr,” he tóg ag mý, Jesus ti.

²⁸ Ký ag tóg ti mý: “ký ēg hýn hẽ ri kenh ke mū, ēg tý Topé jykre han jé?” he mū. ²⁹ Ký Jesus tóg ag mý: “Topé tý ūn jenég mū ẽn ki gemnī,” he mū. ³⁰ Ký ag tóg ti mý: “ký ã hýn ne han ke mū, ēg tý ve ký ã ki gen jé?” he mū. “Ã hýn ne han há nýtī? ³¹ Ég jóg'jóg ve ag

vý kanhkā tá pão ēn kó, maná he mū ēn, ag tý ga kórég ēn mī mūn ký. Ag to tag vý rán ký nī, ha mē: "kanhkā tá tóg ag mý pão jēnē, ag tý ko jé," he ja tóg nī, Topē vī tý rán ký nī ki. Jāvo ã hýn ēg mý ne han ke mū?" he ag tóg, Jesus mý, ti vī káfān ký.

³² Ký Jesus tóg ag mý: "Moisés pi(jé) ájag mý kanhkā tá pão pē ním ja ní!", he mū. "Ki hā sóg tó mū, ha mē," he tóg. "Ũ tý ájag mý kanhkā tá pão pē ním mū ēn vý tý inh panh nī. ³³ Topē jamī vý kanhkā tá kätére mū. ēn vý ēprā ke kar rínrír han mū," he tóg, Jesus ti.

³⁴ Ký ag tóg ti mý: "ēg mý ēmī ēn ním, kurā kar ki," he mū. ³⁵ Ký Jesus tóg ag mý věnh kámén mū sir. "Inh hā vý tý ēmī ēn ri ke nī, inh hā vý ájag rínrír han ke mū," he tóg. "Ēg tý vějēn ko mū ra ēg tót kānhmar kókīr mān' he tī, goj kron mān sór ēg tī gé. Ũ tý iso kätīg mū ēn mý tót hā ra sér tinh mū, ti tý inh ki rā ký. Ti mý sér tī ēn vý tūg' henh ke tū pē nī. Isý ti mý věnh jykre ním ke mū ēn vý vějēn káfór nī," he tóg, Jesus ti.

³⁶ "Hā ra ájag tót ájag tý inh vég mū ra inh ki ge sór tū nī. ³⁷ Inh panh vý ū ag kupréng mū, ag tý tý isū nýtī jé. ēn ag vý iso kámū tī. Ũ tý iso kámū tī kar ag vý inh mý há nýtī. Inh pi(jé) ū mý: "inh mré kätī tūg," henh ke mū'. ³⁸ Kanhkā tá sóg kätére ja nī. Inh pi(jé) isý věsóng ki néno to jykrén mū ēn han sór mū'. Ũ tý inh jenēg mū tý inh mý néno to mū ēn hā han sóg tī, hā jé sóg tá kätére ja nī. ³⁹ Ti tý inh mý néno to mūn hā vě, ha mē. "Isý ã mý ūn jenēn ke mū ēn ki rír há han nī, ag vágfor tū ní jé," he ja tót nī, inh mý, inh panh ti. Hā ký sóg ke mū. Ký sóg ag rínrír mān ke mū, kurā tý ēgno ki. ⁴⁰ Hý, tag vý inh panh mý há nī. Ũ tý ti kósín to kámū mū ēn mý tót rír krýg ja tū ven ke mū, inh panh ti, ū tý inh ki ge ký nýtī ag kar mý. Ký sóg kurā tý ēgno ki ag rínrír mān kān ke mū, ha věmnī," he tót, Jesus ti. Ti tý Judeu ag mý věnh kámén hā vě.

Ēg tý Jesus nī konh ke

⁴¹ Ký Judeu ag tót Jesus kato vī mū, ti vī to, ti tý ag mý: "ēmī tý kanhkā tá kätére mū ēn ri ke inh nī," hen ký. ⁴² "Ti ki kanhró ēg nýtī," he ag tót mū. "José kósín vě, Jesus tag ti. Ti han mū fag ki kanhró ēg nýtī. Hā ra tót věso: "kanhkā tá sóg kätére," he sór mū'," he ag tót mū, Jesus to.

⁴³ Hā ra tót ag mý: "iso vī kónän tūg nī, jagnē mý," he mū. ⁴⁴ "Inh panh tý ūn krín mū ag hā vý iso kámúnh mū. Ũ tý iso kámū mū ag rínrír mān jé sóg ke mū, kurā tý ēgno ki. ⁴⁵ Topē vī tó tī ū vý tag rán ja nī, ha mē: "Topē vý věnh kar kanhrān ke mū," he ja ti nī. Hā ký ū tý inh panh vī mēg mū ag hā tót iso kámúnh ke mū, inh panh tý ūn kanhrān mū ag. ⁴⁶ Ěprā ke ū pi(jé) inh panh ve ja nī. Ũ tý Topē tá kätī mū ēn hā vý ti ve ja nī, inh," he tót, Jesus ti.

⁴⁷ "Sý ájag mý ki hā tó mūn hā vě. Ũ tý inh ki rā mū ēn vý rír krýg ja tū ēn venh ke mū. ⁴⁸ Inh hā vý ēmī pē ri ke nī, inh hā vý ájag rínrír han ke mū. ⁴⁹ Ájag jóg'jóg ve ag vý, ag tý ga kórég mī mūn ký ag tót kanhkā tá ēmī ēn ko ja nígtī, maná he mū ēn, ag tý ko mū (hā) ra ag tót kágter kān. ⁵⁰ Ũ tý ēmī tý ēg rínrír han mū ēn ko ký, ū tý kanhkā tá kätére ja ēn ki rā ký tót ter ke tū pē nī. ⁵¹ ēmī ēn hā vý tý inh nī, inh hā vý kanhkā tá kätére, inh hā vý ájag rínrír han ke mū. Ájag tý ēmī tag ko ký ájag ter ke tū pē nī. Isý věnh kar mý vějēn ním ke hā vě, hā vý: inh nī, he mū. Ájag tý inh nī kon ký ájag rínrír nýtinh mū," he tót, Jesus ti.

⁵² Ký Judeu ag vý jagnē mý: "ti mý ēg mý ã nī ním ke mū, ēg tý ti nī ko jé?" he mū. "Věhmý ti nī, tag," he ag tót mū.

⁵³ Ký Jesus tót ag mý: "isý ájag mý ke hā vě," he mū. "Ájag tý inh nī ko sór tū nīn ký, ájag tý inh kyvénh kron sór tū nīn ký, ájag rínrír ke tū pē nī. Tý sóg ēprā ke fi kósín nī," he tót, Jesus ti. ⁵⁴ "Ũ tý inh nī ko ký, ū tý inh kyvénh kron ký tót rír krýg ja tū venh ke mū, ký sóg ti rír mān ke mū, kurā tý ēgno ki. ⁵⁵ Inh nī vý tý vějēn pē nī, inh kyvénh vý tý ēg tý kron jafā pē nī gé. ⁵⁶ Ũ tý inh nī kon ký, ti tý inh kyvénh kron ký tót inh ki rā ký jē nī, ký sóg ti kákī nī gé. Jagnē mré ke vý tý ēg nýtī. ⁵⁷ Inh panh vý rír nī. Ti hā vý inh jēnē, ti tugrín sóg rír jē. Ký ū tý inh ki rā mū ēn vý isugnīn rír ke mū gé. ⁵⁸ ēmī tý kanhkā tá kätére jan hā vě. Ájag jóg'jóg ve ag tý ēmī ko ja ēn ri ke tū ti nī. Ag hā vý ájag tý ko mū

ra kāgter kān ja nīgtī. Ū tý ēmī pē tag ko kÿ tóg ter mān ke tū nī. Inh ki rā to ken hā vē," he tóg, Jesus ti.

⁵⁹ Cafarnaum tá tóg ag kanhrān mū, kÿ tóg ag mÿ vēnh kāmén kān mū, Jesus ti, ag tý vēnh kanhrān jafā ēn krēm.

Ü tý ón kÿ Jesus mré mū tī ag tý ti tovānh

⁶⁰ Kÿ tóg ti mré mū tī ū ag mÿ e tī, ti vī ti. Kÿ ag tóg: "ti vī vý ēg mÿ mē jagy tī," he mū. "Mē jāvānh ēg tóg nýtī, ti tý ūri ēg mÿ nén tó mū tag ti," he ag tóg mū.

⁶¹ Hā ra Jesus tóg ki kanhró nī, ag tý ti vī tag to vī kónān mū ti. Hā kÿ tóg ag mÿ: "tag mÿ ājag mÿ há tū nī?" he mū. ⁶² "Kÿ ājag hýn hē ri kenh ke mū, ājag tý hēn ri ke mūn isý kanhkā ra tīg mān ven kÿ, isý hē tá kātére ja ēn ra tīg mān kÿ, isý tý ēprā ke fi kósin nīn kÿ?" he tóg. ⁶³ "Ū tý ēg rīnrīr han mū vý tý Topē kuprīg ti nī. Isý ājag mÿ inh nī ko mū tag to ken hā vē, hā vý: inh ki rā, he mū. Inh vī tag ki króm tugrīn ājag rīnrīr nýtinh ke mū. ⁶⁴ Hā ra ājag tóg inh vī kri fi sór tū nýtī," he tóg, Jesus ti. Ag jykre ki kanhró tóg nī, vēsóng ki, Jesus ti, hā kÿ tóg ke mū. Ū tý ón kÿ ã ki ge mū ēn ki kanhró tóg nī. Kÿ tóg ū tý pā'i ag mÿ ti tónh ke mū ēn ki kanhró nī gé. ⁶⁵ Kÿ tóg ag mÿ: "hā kÿ sóg ājag mÿ: "inh panh tý ūn krīn mū ag hā vý iso kāmūnh ke mū," he ja nī," he mū, Jesus ti.

⁶⁶ Jesus vī tag tugrīn ti mré mū tī ū ag tóg ti tovānh mū sir, ti mré ag mū mān tū nī.

⁶⁷ Kÿ Jesus tóg ū tý 12 (ke) ag mÿ: "ājag hýn isovānh sór mū gé," he mū.

⁶⁸ Kÿ Simão Pedro tóg ti mÿ: "ēg tý ã tovānh mū ra ēg hýn ū mré mūnh ke mū'?" he mū. "Ã hā vý ēg mÿ Topē vī tó tī, kÿ ēg tóg rīr krýg ja tū vēnh ke mū, ēg tý ã vī kri fi kÿ."

⁶⁹ Æ ki ēg ge kÿ nýtī, kÿ ēg tóg ã ki kanhró nýtī. Cristo vý tý ã nī, Topē vý ēg mÿ ã jēnē," he tóg, Pedro ti, Jesus mÿ.

⁷⁰ Kÿ Jesus tóg ū tý 12 (ke) ag mÿ: "ājag kuprēg inh," he mū, "hā kÿ ājag tóg tý ū tý 12 (ke) nýtī," he tóg. "Hā ra ājag kāmī ūn pir vý tý Japo tū nī jāvo," he tóg, Jesus ti. ⁷¹ Ti tý Judas ēn tó vē, Simão Iscariotes kósin ēn. Ên vý kejēn Jesus tovānh kÿ pā'i ag mÿ ti ven, ag tý ti se jé. Ū tý 12 (ke) ag kā ū ja vē, Judas ti. Hā ra Jesus tóg ti tý nén han ke mū ēn ki kanhró ja nī.

7

¹ Tag pāte Jesus tóg ga tý Galiléia mī tī mū. Ga tý Judéia ra tīg sór tū ti nī ver, ag tý Judéia tá ti téen sór nýtīn kÿ, Judeu ag pā'i ag. ² Kejēn tóg Judeu ag tý festa há ū tá krýg mū. Festa ēn kurā ki ag tóg pājó krēm nýtī, Jerusalém tá. ³ Kÿ Jesus jāvy ag tóg ti mÿ: "ga tý Judéia ra tīg nī, Jerusalém ra," he mū. "Ã tý tag hā ki milagre hyn han kÿ tá ã mré ke ag tóg vég tū nīgtī, hā kÿ cidade mág ra tīg nī. ⁴ Vēnh kar tý ēg jykre ve jé ēg tóg vēnh kar rīnve ēg tý nén han ke mū ēn han tī. Hā ra ã tóg ag vatánh tá milagre ti hyn han tī. Ag rīnve han nī, ã tý nén han ke ti," he ag tóg mū, Jesus mÿ, ti jāvy ag. ⁵ Ag pi(jé) ti ki ge kÿ nýtī', ti jāvy ag, hā kÿ ag tóg ti to é he mū.

⁶ Hā ra Jesus tóg ag mÿ: "inh kurā vý jun ja tū nī ver, hā kÿ sóg tīg sór tū nī ver," he mū. "Ājag hýn kurā tū nýtī, kurā kar hýn ājag mÿ há nýtī, hā ra sóg kurā nī. ⁷ Ū tý iso jū mū ag pi(jé) ājag to kórég nýtī', hā ra ag tóg iso kórég nýtī, isý ag mÿ: "ājag jykre vý kórég pē nī," hen kÿ. ⁸ Ha festa vēnh mūjēg inhhā. Inh pi(jé) tīg sór mū', ver'. Inh kurā vý jun ja tū nī ver," he tóg, Jesus ti, ã jāvy ag mÿ. ⁹ Tag tó kar kÿ tóg ver ga tý Galiléia mī tī mū.

Jesus tý festa vēnh tī

¹⁰ Ti jāvy ag mū kar kÿ kejēn Jesus tóg tī mū gé, Jerusalém ra, festa ēn ve jé. Hā ra tóg vēnh kar vatánh tá tī mū, vēnh péju kÿ. ¹¹ Kÿ Judeu ag tóg festa ki ti jāvānh mū. Jagnē mÿ ag tóg: "ti hē kā nī?" he mū. ¹² Vēnh kar vý ti to vī mū. Ū ag tóg ti to: "ūn há vý tý ti nī," he mū. Jāvo ū ag tóg: "vó, ēg mÿ tóg ón tī," he mū gé. ¹³ Hā ra ag tóg jamā hár(a) ti to vēmén tū nīgtī, pā'i ag kamēg kÿ.

¹⁴ Festa kuju ki Jesus kejēn Topē jo ìn ra tī mū, ag kanhrān jé. ¹⁵ Kÿ ti vī tóg vēnh kar mÿ e tī. "Estudo mág han ja tū ti nī, hā ra tóg ki kanhró pē nī," he ag tóg mū ti to, pā'i ag.

¹⁶ Kŷ Jesus tóg ag mŷ: “isŷ ãjag mŷ Topẽ vĩ tó vẽ,” he mû. “Inh jykre pijé”. Ũ tŷ inh jenêg mû ên jykre hã vẽ,” he tóg. ¹⁷ “Ũ tŷ Topẽ vĩ ki króm sór mû ag vŷ ki kanhró nýtinh mû, sŷ ãjag mŷ ti jykre tó mû tag ti ki. Isŷ vêsog ki sŷ néntónh ke to jykrén mû pijé”, he tóg. ¹⁸ “Ũ tŷ ã tŷ vêsog ki néntónh ke to jykrén mû ên tó kŷ tóg tŷ ûn mág nî sór mû. Hã ra sóg ū tŷ inh jenêg mû ên to: “ûn mág vŷ tŷ ti nî,” he mû. Hã kŷ ãjag tóg ki kanhró nýtî, isŷ ki hã tó mûn ki. Inh pi(jé) vênh jykre vênhmŷ tó tî”. ¹⁹ Moisés vŷ ãjag jyvên ja nýgtî. Topẽ jykre to. ãjag tŷ ne je ti vĩ han tû nî nê? Isŷ ti vĩ ki króm mû ra ãjag tóg isén sór mû”, he tóg, Jesus ti.

²⁰ Kŷ ûn e ên ag tóg ti mŷ: “krí vênhmŷ ã tóg nî.” he mû. “Ã ténsór tû ëg nýtî,” he ag tóg mû, Jesus mŷ.

²¹ Hã ra Jesus tóg ag mŷ: “milagre pir han ja inh nî, vênhkán ke kurã ên ki, kŷ tóg ãjag mŷ e tî,” he mû. ²² “Vênhkán ke kurã ki ãjag tóg gîr ag gré junun fár kym tî gé, Moisés tŷ ãjag mŷ: “ti mur pâte kurã tŷ 8 (ke) ki ti kym nî,” he ja nî ên kŷ. Hã ra ū tŷ ã krê fár kym vén pi(jé) tŷ Moisés nî ja nî”. Ti jo ke ū ja vẽ, ū tŷ kym vén ja ti. ²³ ãjag tŷ Moisés vî ki króm jé ãjag tóg vênhkán ke kurã ki gîr fár kym tî. Hã ra ãjag tóg iso jû sór mû, isŷ vênhkán ke kurã ki ûn kaga pir tŷ há’ hen kŷ. ²⁴ Ón kŷ ãjag tóg iso jû sór mû. Inh jykre vŷ ãjag mŷ körég nî ve nî. ãjag tŷ to jykrén há han mû ra ãjag tóg inh jykre há nî venh mû vẽ,” he tóg, Jesus ti.

Ag tŷ Jesus to: “ti mŷ tŷ Cristo nî vŷ?” he

²⁵ Kŷ Jerusalém tá ke ag tóg Jesus to: “ti ténsór ja ag tóg nî,” he mû. ²⁶ “Hã ra tóg jatun mŷ vênh kar mré vêmén jê nî. Ti mŷ ag tóg vĩ tû nî, pâ'i ag. Ag mŷ hêni ri ke mûn ti to: “Cristo vŷ tŷ ti nî, Topẽ tŷ ûn jenêg mû vŷ tŷ ti nî,” he mû vŷ, ëg pâ'i ag?” he ag tóg mû, Jesus to. ²⁷ “Hã ra ëg tóg ti tŷ hêni tá kâtî mû ki kanhró nýtî. Cristo ên kâtig kŷ ëg tóg ti tŷ hêni tá kâtig mû ki kagtig nýtinh mû, kŷ ti hyn tŷ Cristo tû nî,” he ag tóg mû, Jesus to.

²⁸ Hã ra Jesus tóg Topẽ jo ïn tá jê nî, vênh kar kanhrân kŷ. Kŷ tóg jamâ hár(a) ag kanhrân mû. “Ti ki kanhró ëg nýtî, he ãjag tóg tî iso, ón kŷ,” he tóg. “Ti tŷ hêni tá kâtî mû ki kanhró ëg tóg nýtî gé, he ãjag tóg tî, ón kŷ. Inh pi(jé) vêsog ki: inh hyn tig mû, hé’. Ũ tŷ inh jenêg mû ên vŷ ki hã tó tî. Hã ra ãjag tóg ti ki kagtig nýtî, ū tŷ inh jenêg mû ên ti ki. ²⁹ Inh hã vŷ ti ki kanhró nî. Ti hã tá sóg kâtére, ãjag ve je, ti tŷ inh mŷ: “ha ag venh tig,” hen kŷ,” he tóg, Jesus ti.

³⁰ Kŷ ag tóg ti se sór mû, hã ra ag tóg ti vög tû pê nî ver. Ti ter ke kurã vŷ jun ja tû nî ver, hã kŷ ag tóg ag tŷ ti se sór mû ra ti ség tû nî. ³¹ Ag jâvo ûn e ag tóg Jesus ki ge mû. Ti to ag tóg: “ëg mŷ tóg tŷ Cristo nî ve nî,” he mû. “Cristo kâtig kŷ ti nêji milagre hyn han ke mû. Jesus tŷ milagre hyn han vŷ e nýtî. Ëg mŷ tóg tŷ Cristo nî,” he ag tóg, Jesus to. Tag tó kŷ ag tóg ti ki ge mû.

Pâ'i ag tŷ Jesus se sór

³² Kŷ Fariseu ag tóg mêt mû, ûn e ag tŷ Jesus to néntónh (û) tó mû ti. Kŷ ag tóg Topẽ tû ki rir tî to pâ'i ag mré vêmén mû, ag tŷ Jesus senh ke to. Kŷ ag tóg polícia ag jenêg mû, ag tŷ ti se je. ³³ Hã ra Jesus tóg: “ãjag mré sóg nî sî han ke mû ver,” he mû. “Tag pâte sóg tig ke mû, isŷ ū tŷ inh jenêg mû ên ve je. ³⁴ Ên kâ tóg ãjag tŷ inh venh há tinh mû, hã ra ãjag tóg inh venh ke tû nî. Ên tá junjun ke tû ãjag tóg nî, isŷ hêni ra tig ke ên tá,” he tóg.

³⁵ Kŷ Judeu ag tóg jagnê mŷ: “ti hyn hê ra tig sór mû?” he mû. “Ëg hyn hê tá ti venh ke tû nî? Ti hyn hêni ri ke mûn ga tŷ Grécia ra tig sór mû, tá ëg mré ke ag kanhrân jê. ³⁶ Ne to ke nê, hyn, hã vŷ: “ãjag tŷ inh venh há tóg tinh mû, hã ra ãjag tóg inh venh ke tû nî, he mû tag ti?” he ag tóg, Judeu ag. Jesus vî vŷ ag mŷ e tî, hã kŷ ag tóg ki kagtig nýtî, ti tŷ néntónh tó mûn ki.

Topẽ kupríg tŷ goj ri ke nî

³⁷ Vâhã tóg festa tŷ kurã tŷ êgno tá krŷg mû. Festa to kurã mág pê vẽ, kurã tŷ êgno ên ti, hã kŷ ag e tâvî nýtî, Jerusalém tá. Kurã ên kâ Jesus tóg jê kŷ vênh kar mŷ prêr mû sir. “!..ãjag tŷ goj kron sór kŷ inh mŷ to vî, isŷ ãjag mŷ goj há venh je..!” he tóg, prêr kŷ.

³⁸ “!..Topē vĩ ki tag vỹ rán kỹ nĩ, ha mẽ: !..ãjag tỹ inh ki ge kỹ tóg ãjag kãki goj ror han ke mū, isỹ ãjag mỹ goj nĩm ke ti..!” he tóg. “!..Kỹ goj tag vỹ ãjag rĩnrĩr pẽ han ke mo..!” he tóg, Jesus ti. Ti tỹ ag mỹ prér jan hã vẽ. ³⁹ Jesus tỹ ag mỹ Topē kupríg tón hã vẽ, hã to tóg: goj, he mū. Topē kupríg tỹ tóg ag jagrẽn ke mū, ū tỹ ti ki ge mū ag. Festa ẽn kã tóg ag mỹ ti jẽnẽ ja tū nĩ ver, Topē kupríg ti, ti tỹ ver ã ter kar kỹ rír män ja tū nĩn kỹ, ti tỹ ã panh ra tīg män ja tū nĩn kỹ ver.

Ag tỹ Jesus ki kagtīg

⁴⁰ Kỹ Jesus vĩ mẽg mū ū ag tóg ti to: “Topē vĩ tó tĩ pẽ ẽn vẽ,” he mū. ⁴¹ Kỹ ū ag tóg ti to: “Cristo vỹ tỹ ti nĩ, Topē tỹ ẽg mỹ ūn jẽnẽg mū ẽn vỹ tỹ ti nĩ,” he tĩ gé. Hã ra ū ag tóg: “Cristo mỹ hýn ga tỹ Galiléia tá kãtĩ mū vý?” he mū. ⁴² “Topē vĩ rá ki tóg: “Davi kósin vỹ tỹ ti nĩ, Cristo ti,” he mū, “émã tỹ Belém tá ke vỹ tỹ ti nĩ, Davi jamã ẽn tá ke,” he tóg, Topē vĩ tỹ rán kỹ nĩ ki. Hã kỹ tóg ẽg mỹ tỹ Cristo tū nĩ, Jesus ti, ti tỹ tỹ Galiléia tá ke nĩn kỹ,” he ag tóg. ⁴³ Hã kỹ ag tóg vênh kápäm kỹ nýtĩ, ti tugnñn. ⁴⁴ Kỹ ag kãmí ū ag vỹ ti se sór mū, hã ra ag tóg ti kãgmíg tū nýtĩ, ti kamëg kỹ.

Pã'i ag tỹ Jesus ki ge sór tū

⁴⁵ Kỹ polícia ag tóg Topē tū ki rír tĩ to pã'i ag to výnvýn ke mū, Fariseu ag to ke gé, ū tỹ ag jégnẽ ja ag to. Kỹ ag tóg ag mỹ: “hýn, ti?” he mū. ⁴⁶ Kỹ ag tóg: “hã ra tóg vĩ há tãvĩ han mū,” he mū. “Vênh vĩ tỹ ge mẽ ja tū ẽg nýtĩ, hã kỹ ẽg tóg ti kãgmí ja tū nĩ,” he ag tóg mū, polícia ag. ⁴⁷ Kỹ Fariseu ag tóg ag mỹ: “kỹ ãjag mỹ ti vĩ kri nĩm sór mū!, ti ón mū ra?” he mū. ⁴⁸ “Pã'i ū mỹ ti vĩ kri fig mū!” Vó, ke tū ẽg nýtĩ. Fariseu ū tỹ ti vĩ kri nĩm tū nĩ gé. ⁴⁹ Hã ra ag tóg ki kagtīg nýtĩ, ū tỹ ti vĩ kri fig mū ag. Topē vĩ rán ki kagtīg ag nýtĩ, kỹ Topē vỹ ag mỹ vĩ kónän ke mū, ha vemnã, he ag tóg mū, Fariseu ag.

⁵⁰ Hã ra Nicodemos vỹ ag mré nĩ gé, ū tỹ kuty tá Jesus mré vêmén ja ẽn ti. Ẽn tóg ag mỹ: ⁵¹ “ẽg tỹ ti vógr kónän sór kỹ ẽg tóg ti ki jẽmẽ vén ke mū,” he mū. “Ti tỹ nén han ja to jykrén há han je ẽg tóg ke mū, ẽg tỹ kar kỹ ti vógr kónän je. Topē tỹ ẽg mỹ vênh jykre nĩm jan hã vẽ,” he tóg, Nicodemos ti.

⁵²⁻⁵³ Hã ra ag tóg ti mỹ: “ã hýn tỹ Galiléia tá ke nĩ gé”, hã kỹ ã tóg ti jy nýgãn sór mū!, he mū. “Topē vĩ ki ve há han nĩ, kỹ ã tóg venh ke mū. Galiléia tá ke ū vỹ Topē vĩ tónh ke tū pẽ nĩ, Topē vỹ tá ke ū jẽnẽn ke tū pẽ nĩ,” he ag tóg, Nicodemos mỹ. Kỹ ag tóg ãjag jamã ra mū mū sir, pã'i kar ag.

8

Jesus tỹ ūn týtá kórég fi mỹ vênh pãte fón

¹ Hã ra Jesus tóg pãnónh tỹ Oliveiras ra tĩ mū, tá nûr je. ² Kurã ke ra tóg Jerusalém ra tīg män kỹ (tóg) Topē jo ūn tá nĩ män mū sir, kỹ vênh kar ag tóg ti vĩ mënhan kãmū mū. Tá nĩ kỹ tóg ag kanhrän mū. ³ Kỹ Topē vĩ to professor ag vỹ ūn týtá fi pére kãmū mū, Fariseu ag ke gé. Ūn týtá ẽn fi ve ja ag tóg nĩ, fi tỹ fi mén tū mré nýn kỹ. Vênh kuju kã ag tóg fi fêg mū. ⁴ Kỹ ag tóg Jesus mỹ: “Senhor,” he mū. “Fi ve ẽg tóg, fi tỹ fi mén tū mré nýn kỹ,” he ag tóg, Jesus mỹ. ⁵ “Moisés vỹ ẽg mỹ: “ãjag kãmí ū fi tỹ fi mén tū mré nýn kỹ fi téen nĩ, pó tỹ fi pin kỹ,” he ja nĩ. Jo ã hýn hẽ ri ke tū?” he ag tóg, Jesus mỹ. ⁶ Ag tỹ ón kỹ ti vĩ mẽ sór vẽ, ag tỹ ti vĩ to ti se je. Hã ra Jesus tóg panh ke kỹ nĩ kỹ ga kri rán mū, ã nýgé tỹ. Ví tū tóg nĩ.

⁷ Hã ra ag tóg ti tovãnh sór tū nĩ. Kỹ tóg vähä ag ki ẽvãnh kỹ ag mỹ: “ãjag kãmí ū hýn Topē vĩ mranh ja tū nĩ ver,” he mū. “Ên hýn fi pin vén ke mū, pó tỹ,” he tóg mū. ⁸ Kỹ tóg panh ke män kỹ ga kri rán män mū.

⁹ Kỹ ti vĩ tóg ag mỹ e tĩ. Ag kar vỹ ãjag tỹ Topē vĩ mranh ja ẽn mĩ êkrég mū sir, hã kỹ ag tóg mū mū sir. Ūn si há ag vỹ mū vén mū, kar kỹ vênh kar ag. Komẽr hã ag tóg mū kän mū. Vähä Jesus vỹ ã pir mỹ nĩ, fi mré. Fi hã vỹ tá jẽ nĩ, ti mré. ¹⁰ Kỹ tóg fi ki ẽvãnh kỹ fi mỹ: “ag hẽ ra kagáv, ū tỹ ã kato vĩ mū ag?” he mū. “Ag mỹ ã vógr kónän tū?” he tóg. Ag mū kar kỹ tóg fi mỹ ke mū.

¹¹ Hā ra fi tóg ti mÿ: “hÿ,” he mû. Kÿ tóg fi mÿ: “kÿ inh hÿn ã vógr kónan ke tû nî gé,” he mû. “Ha tîg, jatun mÿ. Hā ra Topë vî mranh mân sór tûg nî,” he tóg, Jesus ti. Ün týtá kórég ên fi vógr kónan sór ja tû ti nî, Jesus ti.

Jesus tÿ jêngré ri ke nî

¹² Kÿ Jesus tóg Topë jo ïn krêm nî kÿ vênh kar kanhrân mân mû. “Jêngré ri ke inh nî,” he tóg. “Ãjag tÿ inh mré mûn kÿ ãjag tóg kuty mî mû tû nîgtî. Jêngré mî ãjag tóg mûgtî, kurâ mî. Ñjag tÿ vênh jykre tâg han ke to ken hâ vê,” he tóg.

¹³ Hâ ra Fariseu ag tóg ti vî kafân mû, kÿ ag tóg ti mÿ: “vênh kâmén ã tóg mû ha,” he mû. “Eg tÿ vênh kâmén kÿ ëg tóg ón kÿ vî tî,” he ag tóg mû sir. ¹⁴ Hâ ra Jesus tóg ag mÿ: “hÿ,” he mû. “Vênh kâmén inh tî, hâ ra sóg ki hâ tó tî,” he tóg mû. “Isÿ hê tá kâtig mû ën ki kanhrô inh nî, isÿ hê ra tîg ke mû ti ke gé,” he tóg. “Hâ ra ãjag tóg inh ki kagtig nîtî, isÿ hê tá kâtig mûn ki, isÿ hê ra tîg ken ki ke gé. Êprâ ke ãjag nîtî. ¹⁵ Kanhmar ãjag tóg û to: “jykre kórég ti nî,” henh ke mû. Ñjag jâvo sóg vênh kar jykre to néñ û tó tû nî ver. ¹⁶ Isÿ hâ ra û jykre to néñ û tó sór mû ra sóg tó há han ke mû vê. Inh pi(jé) inh pir mÿ néñ û to jykrén tî’. Ü tÿ inh jenêg mû vî inh mré néñ û kar to jykrén tî. ¹⁷ Kÿ ün régre ag tÿ vênh vî pir han kÿ tóg ãjag mÿ tÿ ki hâ ke nî. Hâ kÿ tóg rán kÿ nî, Topë vî tÿ rán kÿ nî ki. ¹⁸ Hâ kÿ sóg vênh kâmén mû, hâ ra inh panh tóg, û tÿ inh jenêg mû tóg inh kâmén mû gé. Régre ëg nîtî, û tÿ inh kâmén mû ti,” he tóg, Jesus ti.

¹⁹ Kÿ ag tóg ti mÿ: “hÿn, ã panh ti?” he mû. Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “ãjag pi(jé) inh ki kanhrô nîtî,” he mû. “Hâ kÿ ãjag tóg inh panh ki kagtig nîtî gé,” he tóg. “Ãjag tÿ inh ki kanhrô nîtî ra ãjag tóg inh panh ki kanhrô nîtîn mû vê gé,” he tóg, Jesus ti. ²⁰ Ti tÿ ag mÿ vênh kâmén hâ vê. Topë jo ïn krêm nî kÿ tóg ag mÿ vênh kâmén mû, ti tÿ jânkamy vin jafâ râ hâ nîn kÿ. Kÿ pâ'i ag tóg ti se sór mû, hâ ra ag tóg ti kâgmîg tû nîgtî, ag tÿ ti kamêg kÿ. Ti ter ke kurâ vî jun ja tû nî ver, hâ kÿ ag tóg ti tÿ hê ri ke tû nî ver.

Jesus tÿ hêñ ra tîg ke

²¹ Kÿ tóg ag mÿ kâmén mân mû. “Tîg jé sóg ke mû, kÿ ãjag tóg inh ve sór ke mû, hâ ra ãjag tóg inh venh ke tû nî. Inh vég tû ki ãjag tóg kâgter ke mû, kÿ ãjag tÿ Topë vî mranh ja ên vî ãjag kâkâ nî nî. Ñjag pi(jé) isÿ hêñ ra tîg ke mû ën ki kanhrô nîtî’. Isÿ hêñ ra tîg ke mû ën ki kagtig ãjag nîtî,” he tóg, Jesus ti. ²² Kÿ ag tóg jagnê mÿ: “ti mÿ hêñ ri ke mûn vêsen sór mû, hâ kÿn mÿ: “ãjag pi(jé) isÿ hêñ ra tîg ke mû ën ki kanhrô nîtî”, he mû?” he ag tóg, Jesus to. ²³ Hâ ra Jesus tóg ag mÿ: “êprâ ke vî tÿ ãjag nîtî,” he mû. “Jâvo sóg tÿ kanhkâ tá ke nî. Ga tag ki ke tÿ ãjag nîtî, jâvo inh pi(jé) tÿ ga tag ki ke nî”. ²⁴ Hâ kÿ sóg ãjag mÿ: “kâgter jé ãjag tóg ke mû, kÿ ãjag tÿ Topë vî mranh ja ên vî ãjag kâkâ nî nî,” he ja nî. Ha vé, ãjag tÿ inh ki ge sór tû nîn kÿ tóg ãjag kâkâ nîn ke mû, ãjag tÿ Topë vî mranh ja ên ti. “Ü ên vî tÿ inh nî,” he ja inh nî ãjag mÿ. Tag to: hÿ, hemnî,” he tóg, Jesus ti.

²⁵ Kÿ ag tóg ti mÿ: “tÿ ã û nî?” he mû. Kÿ Jesus tóg: “vâsÿ sóg ãjag mÿ tó huri, isÿ ãjag mré vêmén vén kÿ,” he mû. “Ãjag mÿ sóg vênh kâmén tîgtî. ²⁶ Hâ ra sóg ãjag mÿ tó kân ja tû nî ver, sÿ ãjag mÿ vî kónan ke vî kâ nî gé ver. Hâ ra sóg û tÿ inh jenêg mû ën vî hâ tó tî, ti tÿ inh mÿ tó ja kar ên ti. Ki hâ tóg tó tî, û tÿ inh jenêg mû ti,” he tóg, Jesus ti. ²⁷ Hâ ra tóg ag tÿ to jykrén tû nîgtî, ti tÿ ag mÿ ã panh tó mû ra.

²⁸ Kÿ Jesus tóg ag mÿ ke mân mû. “Ãjag tÿ ka to isa kÿ, kÿ ãjag tóg inh ki kanhrân ke mû,” he tóg. “Tÿ sóg êprâ ke fi kósin nî. Kurâ ên kâ ãjag tóg ki kanhrô nîtîn ke mû, isÿ tÿ ün ên nî ti. Inh pi(jé) vêsgóki néñ û to jykrén tî’. Inh panh tÿ inh mÿ néñ tó mû ën hâ tó sóg tî. Hâ ki kanhrô ãjag nîtîn ke mû, kurâ ên kâ, ãjag tÿ ka to isa kÿ. ²⁹ Kÿ û tÿ inh jenêg mû vî inh mré nî nî. Ti mÿ néñ hâ nî ên hâ han sóg tî, hâ kÿ tóg inh mré nî nî,” he tóg, Jesus ti. ³⁰ Ag tÿ ti vî tag më kÿ ün e ag vî ti ki ge mû, kurâ ên kâ.

Jesus tÿ ëg tar han ke

³¹ Kÿ Jesus tóg ū tÿ ti ki ge kÿ nÿtÿ ag kanhr n m . “Inh v  tov nh t g n ,” he t g. “K j jag t g t y inh mr  ke p  n t . ³² K j jag t g Top  v  p  ki kanhr  n t nh m . Top  v  p  ki kanhr  tu r n  j jag t g patr o k r g ve m n ke t u n ,” he t g.

³³ K j jag t g ti m : “Abra o kr 'kr  v  t y  g n t ,” he m . “ g pi(j ) t y  u camarada n t ”,  ri, v s y ke g . Ne to ke n , h  v : patr o k r g ve m n ke t u  j jag n , he m  tag ti?” he ag t g m , Jesus m .

³⁴ H  ra Jesus t g ag m : “ki h  s g ke m , h  k j  s g t o m ,” he m . “ j jag t y Top  v  m r nh k j   j jag t g t y ti v  m r nh jaf  n t , k j  t g  g t y  n k r g t y patr o v g m  ri ke n . ³⁵ Ti camarada ag pi(j ) ti  n kr m  m  n t gt ! Ti k osin h  v  ti  n kr m n t j v .

³⁶ K j , Top  k osin t y  j jag t y Top  kr  han k j   j jag t g patr o k r g ve m n ke t u n  ha.

³⁷ Abra o kr  v  t y  j jag n t . Ki kanhr  inh n . H  ra  j jag t g is n s r m ,  j jag t y inh v  to h  t u n t n k j . ³⁸ Inh panh t y inh m  n n t o m   n h  t o s g t . Inh j v   j jag t g  j jag panh t y  j jag m  n n t o m   n h  t o t ,” he t g, Jesus ti.

³⁹ K j jag t g ti m : “h y, Abra o v  t y  g panh n ,” he m .

K j jag t g ag m : “ j jag t y t y Abra o kr  n t n k j  ti jykre han n  ge,” he m . ⁴⁰ “H  ra  j jag t g is n s r m .  j jag m  s g Top  v  p  t o ja n , Top  t y inh m  n n t o m   n t , h  ra  j jag t g is n s r m . Abra o v  tag han ja t u n . ⁴¹ V rm   j jag panh  t u h  han  j jag t g t ,” he t g.

K j jag t g Jesus m : “panh  g n t , h  v : Top , he m .  g pi(j ) panh t u n t ,” he ag t g m .

⁴² H  ra Jesus t g ag m : “Top  t y t y  j jag panh n  ra  j jag t g iso h  n t nh m  v ,” he m . “Inh panh tía s g k t re, h  k j  s g  j jag mr  n  n . Inh pi(j ) v s g ki n n to jykrén k j  k t re m ! Ti h  v  inh j n . ⁴³ H  ra  j jag t g inh v  ki k g t g n t . M  s r t u  j jag n t , h  k j   j jag t g ki k g t g n t . ⁴⁴ Japo kr  v  t y  j jag n t , k j   j jag t g ti t y n n to jykrén m   n han t . Top  t y   pr  ke ag han  n k t g ag k g t n s r t g t , Japo ti. V s y ti jykre v , k j  t g  ri t y ti jykre n  g  ver. Ti pi(j ) ki h  t o t ! Ki h  t o to ti k r g p  n , Japo ti. V nh  v  t y ti t u p  n .  n m  ti n t , v nh  n n  v . Ti h  v  t y  n m  ag panh kar n . ⁴⁵ Ti j v  s g ki h  t o t . H  ra  j jag t g inh v  k ri n m s r t u n t . ⁴⁶ Inh h  ne ki Top  v  m r nh? Ha inh m  t . M r nh ja t u s g n . H  ra s g  j jag m  Top  v  p  t o t .  j jag h  ri ken k j  inh v  k ri fi s r t u n ? ⁴⁷ Top  kr  ag v  Top  v  m g t .  j jag pi(j ) inh v  j m  s r t !,  j jag t y t y Top  kr  t u n t n k j ,” he t g, Jesus ti, ag m .

Jesus t y Abra o k f r n 

⁴⁸ K j  Judeu ag t g ti m : “Samaria t a ke ri ke  t g n ,  t y ki k g t g n n k j , k j   j gr  k r g n  g ,” he m .

⁴⁹ H  ra Jesus t g ag m : “inh pi(j ) j gr  k r g n !,” he m . “Inh panh to s g:  n m g v  t y ti n , he t . H  ra  j jag t g iso  e he t . ⁵⁰ Inh pi(j ) v s y  n m g han s r m !  t y is y  n m g han ke m  v  n  n ,  n v  v nh kar jykre tu n m ke m . ⁵¹ Ki h  s g ke m , h  k j  s g t o m , ha m .  j jag t y inh v  k ri fi k j   j jag ter ke t u p  n ,” he t g, Jesus ti.

⁵² K j  Judeu ag t g ti m : “j gr  k r g  t g n ,” he m . “V h  t g ve h  t ,  j gr  k r g t ,” he ag t g m  ti m . “Abra o v  t y ter, k j  Top  v  t o t  ag kar v  k g t . H  ra  t g  n k j : “ j jag t y inh v  k ri n m k j   j jag k g t  ke t u p  n ,” he m . ⁵³ A m y v s y  g j g j g ve t y Abra o k f r han s r m !,  t y  g m : k g t  ke t u  j jag n , hen k j ? Ter ja ti n , Abra o ti, k j  Top  v  t o t  ag kar v  k g t  k n  g . V s y  n m g han k j  n  ve  t g n ,” he ag t g, Jesus m , Judeu ag.

⁵⁴ K j  Jesus t g ag m : “is y v s y  n m g han k j  s g  n k j  ke m  ve n ,” he m . “H  ra inh panh h  v  is y  n m g han ke m ,  j jag t y  t o:  g j g m g, he m   n t . ⁵⁵ H  ra  j jag t g ti ki k g t g n t ,  j jag j v  s g ti ki kanhr  n . Is y  j jag m : “ti ki k g t g inh n ,” he m  ra s g  j jag  n tag ri ke han m  v , h  ra s g ti ki kanhr  n , k j  s g ti v  ki kr m t  g .

⁵⁶  j jag j g j g ve t y Abra o v  inh kur  ve s r ja n , k j  t g kej n v , k j  t g ti m  s r p  t , ti t y inh kur  ve k j ,” he t g, Jesus ti.

⁵⁷ Kÿ Judeu ag tóg ti mÿ: “50 (ke) anos han tû ã nî ver, hã ra ã tóg: “Abraão ve inh,” he mû. Vĩ vênhmÿ han ã tóg,” he ag tóg mû, Jesus mÿ.

⁵⁸ Hã ra Jesus tóg ag mÿ: “ki hã sóg ke mû, hã kÿ sóg tó mû, ha më,” he mû. “Abraão mur tû ra sóg nî nî,” he tóg, Jesus ti. ⁵⁹ Kÿ ag tóg jûgjû mû, ti tÿ vêso: “Topë ri ke inh nî,” hen kÿ. Hã kÿ ag tóg pó mân kÿ ti pin sór mû. Hã ra Jesus tóg Topë jo ïn kâtá kâkutê mû sir, kÿ tóg tî mû, vênh péju jé.

9

Jesus tÿ ûn kyvó tÿ há' he

¹ Kej  n Jesus t  g kÿ ûn kyv   v  g mû.    mur m  n k   t  g kyv   n   sir. ² Kÿ ti mr   mû t   ag t  g ti mr   ti v  g m   gé. Kÿ ag t  g Jesus mÿ: “ti han mû fag h  n Top   v   mranh”, he mû, “ha kÿ t  g kyv   n  ”, he ag t  g. “Ti t   v  s  g ki Top   v   mranh k  n m   kyv   n   v  ?” he ag t  g mû. ³ Kÿ Jesus t  g ag mÿ: “ti t   Top   v   mranh to ke pij  ”, he mû. “Ti han mû fag t   Top   v   mranh to ke pij  ”, he t  g. “Top   t   v  nh kar m   ã t   n  n han sór mû   n ven sór v  , ti ki. ⁴ Is     t   inh j  n  g mû   n t   inh m   n  n t   mû   n han sór v  . Ver t  g inh m   kur   n  , s  y r  nhr  j j  . K  nhmar t  g kuty n  yhn mû, kÿ   t  g r  nhr  j m  n ke t   n  , iser ke kur     n k  , he t  g. ⁵ “Ver sóg   j  g mr   t  g mû, kÿ sóg   j  g m   j  ngr   ri ke n   ver,” he t  g, Jesus ti. ⁶ Tag t   kar kÿ t  g sug mû, ga kri, kÿ t  g   r   s   han mû.   ré   n t   t  g ûn kyv   kan   to t  n mû. ⁷ Kÿ t  g ti mÿ: “ha t  g, goj t   Silo   ki v  nh kype j  ,” he mû. Goj t   Silo   to ke h   v  : “  t   inh j  n   ja,” he mû,   g v   ki. Kÿ t  g t   mû,   n kyv   ti. Kÿ t  g t  k  t  g kÿ   v  nh h   han t   n   sir.

⁸ Ti t     v  nh h   han kÿ t  g ti r   h   n  t   kar ag m   e t  . V  nh kar v   ti ki kanhr  o n  t  , v  nh kar m   t  g: “inh m   n  n   n  m,” he t   ja n  t  . Kÿ ag t  g, ag t   ti   v  nh h   tag ve kÿ (ag t  g) ti to: “  t     g m  : inh m   n  n   n  m, he t     n h   t   m  ?” he mû. ⁹ Kÿ ag k  m     t  g: “ti h   v  ,” he mû. H   ra    ag t  g: “  n ri ke n   ve ti n  , h   ra t  g   g m   t   h   t   n  ,” he mû gé. H   ra t  g v  so: “inh h   v  ,” he mû. ¹⁰ Kÿ ag t  g ti mÿ: “kÿ   h   ri k  ,   t     v  nh h  ’ he j  ?” he mû. ¹¹ Kÿ t  g ag mÿ: “ag t     t  : Jesus, he mû   n v     r   han, kÿ t  g inh kan   to t  n, kÿ t  g inh mÿ: “goj t   Siloé ra t  g n  , t     v  nh k  p  mn  ,” hé. Kÿ sóg vyr. V  nh kupe sóg, kÿ sóg   v  nh h  ’ he mû sir,” he t  g,   n kyv   ja ti. ¹² Kÿ ag t  g ti mÿ: “ti h   k   j  ?” he mû. H   ra t  g ag mÿ: “ha?” he mû.

Fariseu ag t   ûn kyv   ja ki j  m  

¹³ Kÿ ag t  g Fariseu ag m   ti p  re mû mû,   n kyv   ja   n ti. ¹⁴ H   ra t  g t   v  nhk  n ke kur   n  .   n k   Jesus t  g   r   han kÿ ti t   há' hé. ¹⁵ Kÿ Fariseu ag t  g ti ki j  m   sór mû gé. “  h   ri k  ,   t     v  nh h  ’ he j  ?” he ag t  g mû gé. Kÿ t  g ag mÿ: “  r   t  t   inh kan   to t  n, kÿ sóg v  nh k  p  n vyr, kÿ sóg   v  nh h  ’ he mû sir,” he mû, ag m  ,   n kyv   ja ti.

¹⁶ Kÿ Fariseu    ag t  g Jesus to: “Top   pi(j  ) ti j  n  e”, he mû. “V  nhk  n ke kur   ki t  g v  nhk  n v  nh n  t  , kÿ t  g k  r  g n  ,” he ag t  g mû, Jesus to, Fariseu    ag. H   ra    ag t  g ti to: “h   ra t  g n  n   h   t  v   han,” he mû gé. “Ti k  r  g n   ran h  n tag han ki k  gt  g n  n mû v  ,” he ag t  g, Fariseu    ag. H   kÿ ag v  nh k  p  m kÿ n  t  . ¹⁷ Kÿ ag t  g   n kyv   ja   n ki j  m   m  n mû. “Ti m   t     n h   n  ’,   n k  r  g m   v  ?” he ag t  g mû. “  t   t  g h  ’ hé m  r  ,” he ag t  g.

Kÿ t  g ag mÿ: “inh m   t  g t   Top   v   t   jaf   n  ,” he mû,   n kyv   ja ti.

¹⁸ H   ra ag t  g ti v   kri n  m sór t   n  . “Ti m   kyv   ja n   v  ?” he ag t  g mû. Kÿ ag t  g ti han mû fag j   pr  r mû. ¹⁹ Kÿ ag t  g fag mÿ: “  j  g k  sin h   m  ?” he mû. “Ti m   ã mur m  n h   k   kyv   ja n  ? K  n h  n h   ri k  , ti t     r     v  nh h   n  n j  ?” he ag t  g mû, ti han mû fag mÿ.

²⁰ Kÿ fag t  g: “h  ,   g k  sin h   v  ,” he mû. “   mur m  n h   k   t  g kyv   ja n  . ²¹ H   ra t  g   r     v  nh h   n  . H   ri ken kÿ’? Ha’?   n y   ti han’? Ha ti ki j  m  mn  . Sanh h   ti n   ha.   j  g m   ti t  n  h mû,” he fag t  g, ti han mû fag.

²² H   ra fag t  g p  ’i ag kam  g mû, h   kÿ fag t  g: “ha ti ki j  m  mn  ,” he mû. P  ’i ag v   tag t   ja n  , Jesus to: “  j  g k  m     t   ti to: “Cristo v   t   n  ,” hen kÿ   g ti kut  m ke mû,”

he mū, “ti tÿ tÿ ēg mré ke tū nī jé, ti tÿ ēg mré vēnhmān tū nī jé, ēg vēnh kanhrān jafā krēm,” he ja ag tóg nīgtī. ²³ Hā kÿ ūn kyvó ja ēn han mū fag vÿ Jesus to nén ū tó sór tū nī, hā kÿ fag tóg pā'i ag mÿ: “sanh há ti nī ha, ājag mÿ ti tónh mū,” he mū, fag kósin kyvó ja ēn to.

²⁴ Kÿ ag tóg ūn kyvó ja ēn jé prēr mān mū. Kÿ ag tóg ti mÿ: “ker ón hē!, Topē vÿ ā vī mēg mū,” he mū. “Ū tÿ ā tÿ há’ he mū ēn vÿ kórég nī, Topē vī mranh ti tī,” he ag tóg mū ti mÿ. ²⁵ Kÿ tóg: “mē!”, he mū. “Ti mÿ Topē vī mranh tī? Sÿ ki kagtīg tóg tī. Nén ū pir hā ki kanhró sóg nī. Kyvó inh vē vē, hā ra sóg ēvānh há nī ha,” he tóg, ūn kyvó ja ēn tī.

²⁶ Kÿ ag tóg ti mÿ: “ti hē ri ké, ā tÿ há’ he jé?” he mān mū. ²⁷ Hā ra tóg ag mÿ: “ājag mÿ inh hur tó, hā ra ājag tóg mē sór tū nī,” he mū. “Ājag tÿ ne jé mē mān sór nē? Ājag mÿ ti mré mū sór mū gé?” he tóg.

²⁸ Kÿ ag tóg ti nyg mū. “Ā hā vÿ tÿ ti mré ke nī,” he ag tóg mū. “Jāvo ēg tóg tÿ Moisés mré ke nÿtī,” he ag tóg, pā'i ag, ūn kyvó ja ēn mÿ. ²⁹ “Topē vÿ Moisés mré vémén ja nī, tag ki kanhró ēg tóg nÿtī. Hā ra ēg pi(jé) ēn ki kanhró nÿtī. Ti hÿn tÿ hē tá ke nī?” he ag tóg, pā'i ag.

³⁰ Kÿ ūn kyvó ja ēn tóg ag mÿ: “mē!”, he mān mū. “Ājag mÿ ti ki kagtīg nÿtī, ti tÿ tÿ hē tá ke nīn ki? Isÿ tóg há’ hé mÿr, inh kanē tÿ. ³¹ Hā ra Topē tóg ēg vī mēg tū nÿtī, ēg tÿ tÿ ti vī mranh jafā nÿtīn kÿ. Ū tÿ Topē kamēg mū ēn vī hā mēg ti tī. Ū tÿ ti vī ki króm mū ēn vī hā mēg ti tī, Topē ti. ³² Inh mur mū kā inh kyvó nī ja nī. Ū tÿ ge tÿ há’ he mū tag ve ja tū inh nī ver. Hā ra tóg isÿ há’ hé. ³³ Ti tÿ Topē tá kātīg tū ra tóg nén ū há han ki kagtīg nī vē,” he tóg, ūn kyvó ja ti, pā'i ag mÿ.

³⁴ Hā ra ag tóg ti mÿ: “Topē vī mranh kÿ ā tóg mur, hā ra ā tóg ēg kanhrān sór mū!”, he mū. Kÿ ag tóg ti kutēm mū, vēnh kanhrān jafā krēm.

Ün kyvó to comparação

³⁵ Hā ra Jesus tóg mēg mū, ag tÿ ti kutēm ja ti. Kÿ tóg ti venh tī mū. Kÿ tóg ti mÿ: “ā mÿ ēprā ke fi kósin ēn ki rā sór tū?” he mū.

³⁶ Kÿ tóg Jesus mÿ: “kÿ ūn nē ge?” he mū. “Sÿ ti ki rā sór vē,” he tóg.

³⁷ Kÿ Jesus tóg ti mÿ: “ti ve ā hurí,” he mū. “Ū tÿ ā mré vémén jē mū hā vÿ tÿ ti nī, inh hā vÿ tÿ ti nī,” he tóg.

³⁸ Kÿ ūn kyvó ja tóg ti mÿ: “Senhor,” he mū. “Ā ki rā kÿ inh jē nī,” he tóg. Kÿ tóg ti krēm mūg ke mū, Jesus krēm, ti mÿ: “Topē kósin vÿ tÿ ā nī,” he jé.

³⁹ Kÿ Jesus tóg ti mÿ: “ga tag ki sóg jun, sÿ vēnh kar jykre tugnÿm jé,” he mū. “Ūn kyvó ag tÿ ēvānh há han jé sóg ke mū. Ag tÿ iso jykrén há han ke to ken hā vē. Kÿ sóg ū tÿ ve há han mū ag kyvó han ke mū gé. Ag tÿ iso jykrén há han ki kagtīg to ken hā vē,” he tóg, Jesus ti, ūn kyvó ja ēn mÿ.

⁴⁰ Hā ra Fariseu ū ag tóg ti vī mēg mū. Kÿ ag tóg ti mÿ: “kÿ ēg mÿ kyvó nÿtī gé?” he mū.

⁴¹ Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “ājag tÿ: kyvó ēg nÿtī, ki kagtīg ēg nÿtī,” he mū hā ra Topē tóg ājag to jū tū nī ver. Hā ra ājag tóg vēso: “ēvānh há ēg nÿtī, ki kanhró ēg nÿtī,” he tī. Hā kÿ ājag tÿ Topē vī mranh ja vÿ ājag kākā nī nī,” he tóg, Jesus ti, Fariseu ag mÿ.

10

Vēnh mēg tÿ carneiro to comparação

¹ Kÿ Jesus tóg ag mÿ vēnh kāmén mān mū. “Kí hā sóg ke mū, hā kÿ sóg tó mū,” he tóg. “Ēg tÿ ēg mēg tÿ carneiro jy ró han kÿ ēg tóg ti jānkā ra rā tī. Jāvo ū tóg kejēn ró to tāpry kÿ pāte rā sór tī. Ti tÿ carneiro péju sór vē, hā kÿ tóg ró to tāpry kÿ pāte rā sór mū. ² Ti jāvo ū tÿ carneiro ki rīr tī vÿ jānkā ra rā mū. ³ Jānkā ki rīr tī ēn vÿ ti mÿ ró nón tī, jānkā ti. Kÿ tóg carneiro jygji tó kān mū sir. Ti vī ki kanhró fag nÿtī, ti mēg tÿ carneiro fag.

⁴ Kÿ tóg fag jo tī mū, re ra. Kÿ tóg ā mēg fag jé prēr kān mū sir, kÿ fag tóg pa kān mū, ū tÿ carneiro ki rīr tī ēn mēg fag. Kÿ tóg fag jo tī mū, kÿ fag tóg ti nón mū mū sir, ti mēg fag, fag tÿ ti vī ki kanhró nÿtīn kÿ. ⁵ Fag pi(jé) ū nón mūnh ke mū’, fag tÿ ūn ki kagtīg nón. Ū

jo fag vēnh pigjunh ke mū, fag tÿ ūn ki kagtīg ēn jo. Fag pi(jé) ti vĩ ki kanhró nýtī', hā kÿ fag tóg ti jo vēnh pigjunh ke mū," he tóg, Jesus ti. ⁶ Jesus tÿ ag mÿ comparação han vē. Ti mÿ ēg tóg vēnh mēg tÿ carneiro ri ke nýtī, ēg tÿ ti nón mún kÿ. Hā ra Fariseu ag tóg ti vĩ to jykrén tū nýtī.

Vēnh mēg to comparação ū

⁷ Hā ra Jesus tóg ag mÿ kâmén mân mû. "Ki hā sóg tó mû, hā kÿ sóg ke mû," he tóg. "Carneiro jy ró jânkâ ri ke inh nî," he tóg. ⁸ "Ü tÿ inh jo kâmû ag vÿ tÿ carneiro pigju(g) tÿ ag nýtî ja nýtî, ūn jû (ka)mê ag nýtî ja nýtî. Hā ra carneiro fag vÿ ag vĩ m   ja t   nýtî. ⁹ Inh h   v   fag mÿ j  nk   ri ke n  . Ü tÿ inh ki r   m   v   kren ke m  , k   t  g t  i t   j  nk   ra r   ri ke n  . K   t  g k  ra r   t  , kar k   t  g k  kut   t   gé, ti t   v  j  n ve k  . ¹⁰ V  nh m  g t   carneiro pigju(g) t   ūn v   carneiro pigju h   je k  t   t  , fag k  gt  n j  , fag k  k  n j  . Ti j  vo sóg fag ki r  nr  r   há han h   je k  t  , fag t   jagtar t   nýtî j  , fag m   s  r t   j  ," he t  g, Jesus ti.

¹¹ "Ü t   carneiro ki r  r t   ri ke inh n   gé, ūn t   ki r  r há ri ke inh n  . Ü t   carneiro ki r  r há han m   v   ã m  g jagfy ter ke m  , fag krenkren j  . ¹² K   ū camarada v   tag ri ke t   nýtî. M  g kam  g j   t  g ke m  , k   t  g m  g ve k   v  nhv  g t  nh ke m  , ã patr  o m  g tov  nh k  , ti camarada ti. K   m  g v   fag kugm  nh ke m  , k   fag t  g v  nh k  pugp  v ke m   gé, m  g t  gr  n, carneiro fag. Ti camarada m  g pi(jé)', ti patr  o m  g v  , h   k   t  g fag jy n  g  n há han t   n  . ¹³ M  g ve k   t  g v  nh v  g t   m  . J  nkamy h   to t  g r  nhr  j j   n  , h   k   t  g m  g kam  g m  . ¹⁴ Ti j  vo sóg carneiro ki r  r há han t  . Inh m  g ki kanhr   sóg n  , k   fag t  g inh ki kanhr   nýtî gé. ¹⁵ Ri ke ti n   gé, inh panh mr  . Inh ki kanhr   t  g n  , k   sóg ti ki kanhr   n   gé. K   sóg inh m  g jagfy ter ke m  . ¹⁶ Inh m  g ū v   nýt  t   gé ver, inh m  g t   h   tá ke fag. Ajag povo k  m   ke pij  '. Ën j   pr  r j   sóg ke m   gé, k   fag t  g inh mr   k  m  nh ke m   gé. Inh v   m   je fag ke m   gé. Inh m  g t   tag ki fag mr   ke v   t   fag n  t  nh m  . Fag kar jy sóg r   pir han ke m  , inh m  g kar jy, k   sóg inh pir m   fag ki r  r ke m  ," he t  g, Jesus ti.

¹⁷ "Inh panh v   iso há n  , is   inh m  g jagfy ter ken k  , kar k   sóg r  r m  n ke m  . ¹⁸ Iser sór t   ra ū pi(jé) is  n ke m   v  '. H   ra sóg fag jagfy ter sór m  . Iser sór k   sóg ter ke m  . Inh r  r m  n sór k   sóg r  r m  n ke m   gé, iser kar k  . Inh panh t   inh m   néñ t   m  n h   v  ," he t  g, Jesus ti.

¹⁹ Judeu ag t   ti v   tag m   k   ag t  g v  nh k  p  m k   nýt   m  n m   gé. ²⁰ Ün e t  g ti to: "jagr   k  r  g ti n  , kr   v  nhm   ti n  , ti v   m  s  r t  g n  ," he m  . ²¹ H   ra ū ag t  g: "ün pi(jé) ã agr   k  r  g h   ra v  nh v   há t   t  ," he m  . "Ün kyv   t   há' he ki kagt  g t  g n   gé, ün agr   k  r  g ti," he ag t  g m  , Judeu ū ag, ū t   Jesus to há nýt   ag.

Judeu ag t   Jesus téñ m  n sór

²² Kej  n t  g Judeu ag t   festa há' ū tá kr  g m  . V  s   ū t   Judeu ag kato v  s  ns  n m   ag v   Top   jo ïn k  k  n ja nýt  , h   ra Judeu ag t  g kej  n ti ïn han m  n. Ag t   ïn han m  n to festa h   v   sir. Pr  g kar ki ag t  g festa ūn han t  . Kus  g m   ūn k   ke ja v  , festa ūn ti. ²³ H   ra Jesus t  g venh t  g ja n  , k   t  g Top   jo ïn m   pasa ke t   n  , Salom  o t   j  nk   ūn t  . ²⁴ K   Judeu ag t  g ti venh k  m   m  , ag t   ón k   ti ki j  m  n j  . "Ã h   ri ke k   ãg m   v  nh k  m  n há han ke m  ?" he ag t  g m  . "Ã m   t   Cristo n  ? Top   t   ãg m   ūn j  n  nh ke m   ūn m   t   ã n  ? Ha ãg m   t   há han," he ag t  g m  , ón k  .

²⁵ H   ra Jesus t  g ag m  : "ajag m   sóg hur t  , h   ra ajag t  g kri n  m sór t   n  ," he m  . "Milagre hyn han sóg t   gé, inh panh t   inh m   néñ t   ja ãn. Ën ve k   ajag t  g inh ki kanhr   n  t  nh m   v  . ²⁶ H   ra ajag t  g kri fi sór t   nýt  . Ajag pi(jé) inh m  g t   carneiro ri ke nýt  ', h   k   ajag t  g kri n  m sór t   nýt  . ²⁷ Inh m  g fag v   inh v   m  g t  , fag ki kanhr   sóg n  , h   k   fag t  g inh mr   m  gt  . ²⁸ Fag jagfy sóg ter ke m  , k   fag t  g k  gter ke t   n  . M  g v   fag kugmính ke t   p   n   gé, is   fag jy n  g  n k  . ²⁹ Inh panh t   inh m   fag vin m  n h   v  , inh m  g fag. H   ra t  g v  nh kar k  f  r n  , inh panh ti. K   ū pi(jé) inh panh t   ag p  ju(g) t  ', ti t   t   v  nh kar kri ke n  n k  . ³⁰ Inh panh mr   sóg t   ūn pir n  ," he t  g, Jesus ti.

³¹ Ag tÿ ti vĩ tag mẽ kÿ ag tóg pó tÿ h n ri ke m g m  sir, Judeu ag, ag tÿ tÿ ti pin kÿ ti t n j .

³² H  ra Jesus t g ag m y: “n n   h  h  h n han ja inh n ,” he m . “Inh panh t y inh m y: “tag han ra,” he ja  n h  han inh t . S y n n han ja t y h n h n  ag m y k r g n ’, h  k y  ag t g is n s r m  sir?” he t g.

³³ H  ra ag t g ti m y: “ g pi(j ) n n   h  to   t n s r m !” he m . “ pr  ke v y t y   n ,  g mr  ke v y t y   n , h  ra   t g v so: “Top  k sin v y t y inh n ,” he m .   t y Top  to v i k n n h  v . Tag to  g t g   t n ke m , p o t y   pin k y,” he ag t g m , Judeu ag.

³⁴ K y Jesus t g ag m y: “Top  v i t y r n k y n  ki tag v y r n k y n , ha m ,” he m . “Top  v y  pr  ke ag to: “Top  ri ke  ag n t ,” he t , he t g, Top  v i r  ki. ³⁵ K y t g   t y ti v i m g m   n ag m y: “Top  ri ke  ag n t ,” he ja n , Top  ti. H  ra t g  n t u n gt , Top  ti.

³⁶ H  k y t g v nhm y t u n  g , s y  ag m y: Top  k sin v y t y inh n , hen k y. Inh panh v y inh kupr g, k y t g inh j n n g , is y  ag t  jun j . Top  to v i k n n p j , s y n n t o m  tag ti. ³⁷ Is y inh panh v i ki kr m t u n  ra t g h  n n m  v ,  ag t y inh v i kri n m s r t u n t  ti. ³⁸ H  ra s g ti v i ki kr m t . K y inh v i t y  ag m y k r g n n k y is y milagre h n han m   n vem n. Is y milagre h n han m  ki t g ve h  t , is y inh panh ri ke n  ti, k y inh panh v y inh ri ke n  g ,” he t g, Jesus ti.

³⁹ K y ag t g ti v i to ti se s r m n m  sir, h  ra t g k ren m n m  g .

⁴⁰ K y t g v nh p ju k y t m , goj t y Jord o m ra, Jesus ti. Jo o v y  n t v nh kar kygp g j  ja n gt , ti t y ag kyge v n k y.  n ra t g t m  sir, Jesus ti, k y t g t a n n,   mr  m  t  ag mr . ⁴¹ K y   t y h n ri ke ag v y t i venh k m  m . Jesus to ag t g jagn  m y: “ha v , Jo o v y milagre h n ja t u n ,” he m . “H  ra t g Jesus k m n. T o h  han ja t g n , Jo o ti. Ki h  t g t o ja n , ti t y  g m y Jesus to n n t o m  ti,” he ag t g. ⁴² K y t a   t y h n ri ke ag t g ti ki ge m  sir.

11

L z r o ter

¹ Kej n   t y Jesus to h    t g k ga n y n , cidade t y Bet nia t .  n k ga  n j jyn h  v : L z r o, he m . Ti ve fi v y t y Maria f i n , Marta fi ke g . Bet nia t  fag  m a n t  g . ² Maria  n fi v y kar k y kej n Jesus p n kri n n ger h  kuj , k y fi t g fi g n h t y ti p n kyk g m  g .  n fi mr  pafa m  v y k ga n y. ³ K y ti ve fag v y Jesus m y v nh v i j n g m . Ti m y fag t g: “  t y   to h  n   n v y k ga n y,” he m . ⁴ K y Jesus t g m g m . H  ra t g   mr  m  t  ag m y: “ti pi(j ) v nh k ga tag to ter ke m !” he m . “Top  v y t y  n m g n . Tag v y v nh ven ke m , ti k ga tug n . K y Top  k sin v y t y  n m g n  g . Tag v y v nh ven ke m  g , ti k ga tug n ,” he t g, Jesus ti. ⁵ Jesus v y Marta fi to h  t v n n , fi j avy fi to ke g , L z r o to ke g .

⁶ H  ra Jesus t g, ti t y L z r o k ga m g m  ra (t g ver) ti venh t i t u n .   t y h  t a n   n t o t g ver kur  r gre han. ⁷ Tag p te t g   mr  m  t  ag m y: “m  n y, ga t y Judéia ra,” he m . ⁸ K y ag t g ti m y: “Senhor,” he m . “ g t y Judéia t a n t n k y Judeu ag t g   pin s r ja n , p o t y. Ra t t g n ,” he ag t g ti m y. ⁹ H  ra Jesus t g ag m y compara o han m , ti ter ke kur  jun ja t  to. “Kur  pir v y t y 12 (ke) hora ke n ,” he t g. “ g t y kur   n ki h n ra m n k y  g t g kr m k nh ke t u n ,  g t y kur  ve h  han k y. ¹⁰  g t y h  ra k ty ra h n ra m n k y  g t g kr m ke t ,  g t y k ty ki n n   v g t u n n k y,” he t g, Jesus ti.

¹¹ K y t g ag m y: “  t y  g to h  n   n, L z r o  n v y n r n y,” he m . “Is y ti t y mr n ke han t g ke n  ha,” he t g. ¹² K y ag t g ti m y: “ti n r n n k y k n ke m ,” he m . ¹³ H  ra Jesus t g ti ter ja t o ja n . J o ag t g: “ti n r v , ti v nhk n v ,” he m , ag t y ti v i m n k y. ¹⁴ K y Jesus t g jam  h r(a) ag m y k m n m . “L z r o v y ter h ri,” he t g. ¹⁵ “ g t y h  ra k ty ra h n ki ge h  han ke m . M  j  ha, ti ve j ,” he t g.

¹⁶ K y Tomé he m   n, ag t y   to: “ n v gnig m ,” he t i  n v y ti mr  m  t  ag m y: “m  j  ha, ti mr ,  g t y ti mr  k gter j ,” he m . K y ag t g m  m  sir.

Jesus tÿ vĕnh kar rīnrīr han ke

¹⁷ Kÿ ag tóg Betânia tá junjun mû. Hă ra Lázaro vÿ vĕnh kej tá nÿ nî. Kurã tÿ 4 (ke) vĕ sir, ag tÿ vĕnh kej tá ti fón ja kri. ¹⁸ Hă ra ag tóg Jerusalém kakó ki nÿtî, 3 quilômetros hÿn, êmá tÿ Betânia ki. ¹⁹ Kÿ Judeu tÿ hĕn ri ke fag vÿ Marta fi venh kâmû ja nî, Maria fi ke gé, fag mré vëser kri fý jé. ²⁰ Kÿ Marta fi tóg mëg mû, Jesus kâtig ti. Kÿ fi tóg tim ke kÿ ti venh tî mû. Hă ra Maria fi tóg ã ïn krêm nî nî. ²¹ Kÿ Marta fi tóg Jesus kato tê mû. “Senhor,” he fi tóg. “Ã tÿ kânî ra ti ter ke tû nî vĕ,” he fi tóg. ²² “Hă ra sóg ã ki kanhró nî. Æ tÿ Topë mÿ nén û to vñ kÿ tóg ã mÿ nîm ke mû, Topë ti,” he fi tóg, Marta fi, Jesus mÿ.

²³ Kÿ tóg fi mÿ: “ã mré ke vÿ rîr mân ke mû,” he mû.

²⁴ “Hÿ,” he fi tóg. “Vĕnh kar rīnrīr mân ken kÿ tóg rîr mân ke mû gé, ki kanhró sóg nî. Kurã tÿ égno ki ke vĕ,” he fi tóg.

²⁵ Hă ra Jesus tóg fi mÿ: “inh hă vÿ vĕnh kar rīnrīr mân han tî,” he mû. “Vĕnh kar rīnrīr mû vÿ tÿ inh nî,” he tóg. “Ù tÿ inh ki râ mû ën vÿ rîr ke mû, ti ter kÿ nÿ (hă) ra.

²⁶ Kÿ ûn rîr jê tóg, ti tÿ inh ki râ kÿ (tóg) ter mân ke tû pê nî. Æ mÿ inh vî tag kri fig mû?” he tóg, Jesus ti.

²⁷ “Hÿ,” he fi tóg. “Cristo vÿ tÿ ã nî, Topë kósín ti, û tÿ ga kri jun ke mû ën ti. Tag vÿ inh mÿ tÿ hă nî,” he fi tóg, Jesus ti mÿ. ²⁸ Kÿ fi tóg tû mû, fi jävý fi je prér jé, Maria fi.

Jesus fý

Kÿ Marta fi tóg Maria fi tá jun kÿ fi mÿ: “ëg Senhor vÿ jun, kÿ tóg ã ve sór mû,” he mû. ²⁹ Fi tÿ tag më kÿ fi tóg tim ke kÿ tî mû, Jesus ve jé. ³⁰ Hă ra tóg êmá ën ra râ ja tû nî ver. Ver tóg tá nî nî, Marta fi tÿ hĕ tá ti mré vëmén ja ën tá. ³¹ Kÿ Judeu fag vÿ vég mû, Maria fi tÿ tim ke kÿ tîg mû ti. Fi mré kygfý jé fag kâmû ja nî, Judeu fag. Fag tÿ fi tîg ve kÿ fag tóg fi nón kâmû mû gé. “Fi hÿn ti kej ra tîg sór mû, tá fý jé,” he fag tóg mû, hă kÿ fag tóg fi nón kâmû mû.

³² Kÿ Maria fi tóg Jesus tá jun mû. Fi tÿ ti ve kÿ fi tóg ti pën krêm mûg ke mû. Ti mÿ fi tóg: “Senhor,” he mû. “Ã tÿ kânî ra ti ter ke tû nî vĕ,” he fi tóg mû gé. ³³ Kÿ Jesus tóg fi fý mû vég mû, kÿ tóg Judeu tÿ hĕn ri ke fag vég mû gé, fi nón kâmû mû fag. Kÿ tóg ti mÿ e tâvî tî. ³⁴ “Ti hĕ kâ nÿ?” he tóg mû sir. Kÿ ag tóg ti mÿ: “mû nÿ, ti ve jé,” he mû. ³⁵ Kÿ Jesus tóg fý mû. ³⁶ Kÿ Judeu ag tóg: “ha vé,” he mû. “Ti to há tâvî tóg nî, hă kÿ tóg fý mû,” he ag tóg. ³⁷ Hă ra ag kâmû û tóg: “ti tÿ há’ he ja tû tóg nî,” he mû. “Ùn kyvó kanë tÿ há’ he ja tóg nî, ti tÿ hĕ ri ken kÿ ti tÿ há’ he ja tû nî nê, ti ter tû nî jé? Ti mÿ tÿ hĕ ri ke tû nî vÿ, ti kaga tÿ?” he ag tóg, Jesus to.

Jesus tÿ Lázaro rîn mân

³⁸ Kÿ tóg Jesus mÿ e tâvî tî. Kÿ tóg ti tÿ vĕnh kej kÿ nÿ ën ra tî mû. Hă ra ti kej vÿ tÿ pârò nor nî, kÿ tóg pó mág tÿ nîfénh kÿ nî, ti kej nor ti. ³⁹ Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “ha pó tag kunû,” he mû. Kÿ Marta fi, ûn ter kÿ nÿ ën ve fi vÿ ti mÿ: “Senhor,” he mû. “Ti hÿn ger nÿ ha. Kurã tÿ 4 (ke) vĕ ha, ëg tÿ ti fón ja kri,” he fi tóg mû. ⁴⁰ Hă ra Jesus tóg fi mÿ: “ã mÿ sóg: ã tÿ inh ki râ há han kÿ ã tóg venh ke mû, Topë tÿ tÿ ûn mág nî ti, he ja nî,” he mû. ⁴¹ Kÿ ag tóg pó ën kunûg mû.

Kÿ Jesus tóg kanhkâ ki êvânh mû. Kÿ tóg: “panh’,” he mû. “Inh mÿ tóg há tî. Inh vî tag jêmëg ã tóg mû. ⁴² Jêmëg ã tóg tî, inh vî ti, hă kÿ ã tóg sÿ ã mÿ vî tag jêmëg mû gé. Hă ra sóg jamâ hár(a) ã mré vî mû, û tÿ ki nÿtî kar fag tÿ inh vî më jé, fag tÿ inh ki ge jé, fag tÿ iso: “Topë tÿ ti jénê vĕ,” he jé,” he tóg, Jesus ti.

⁴³ Tag tó kar kÿ tóg jamâ hár(a) prér mû. “!..Lázaro, kuneg..!” he tóg. ⁴⁴ Kÿ ûn ter ja ën tóg kâtig mû sir, ã kej kâkî tóg kâkutê mû sir, mÿr, ha më. Ti pën vÿ sigse kÿ nÿtî, ti nîgé ke gé, kÿ ti kakâ vÿ pâg kÿ nî gé. Kÿ Jesus tóg ag mÿ: “ha ti kava,” he mû, “ti tîg jé,” he tóg. Kÿ ag tóg ti kyvân kân mû sir.

⁴⁵ Kÿ û tÿ Maria fi mré kygfý jé kâmû tÿ hĕn ri ke fag vÿ Jesus ki ge mû sir, fag tÿ Jesus tÿ ti rîn mân mû ën ven kÿ. ⁴⁶ Hă ra û ag tóg Fariseu ag mÿ tónh mû mû, Jesus tÿ ti rîn mân ja ti.

*Ag tÿ Jesus tén ke to jykrén
(Mt 26.1-5; Mc 14.1-2; Lc 22.1-2)*

⁴⁷ Kÿ Fariseu ag tóg mëg mû, Jesus tÿ Lázaro rïn mân ja ti. Topë tû ki rîr tî to pâ'i ag vý më kän mû gé. Kÿ ag tóg vênh jyvën tî kar ag jé prér mû. “Ég hÿn ti tÿ hë ri kenh ke mû?” he ag tóg mû, Jesus to. “Milagre tÿ hën ri ke hyn han tóg tî. ⁴⁸ Ég tÿ ti kato väsan tû nñ kÿ tóg ëg mÿ vênh kar tÿ ti ki genh ha më tî. Kÿ ëg fogg tÿ Romano ag vý ëg kato väsan sän ke mû. Topë jo ïn kókén jé ag tóg ke mû, kÿ ag tóg ëg kâgtén kän ke mû gé, ëg fogg tÿ Romano ag, ha venni,” he ag tóg, vênh jyvën tî ag.

⁴⁹ Kÿ pâ'i ag kämí û vý tÿ Caifás nî. Prýg ên kâ tóg tÿ Topë tû ki rîr tî to pâ'i mág nî, Caifás ti. Ên vý tóg ag mÿ: “to jykrén há han tû äjag nÿtî,” he mû. ⁵⁰ “Tag to jykrén nî, ha më. Ün pir ter ke tóg körég nî, hâ ra tóg povo kâgter kän körég jakrém nî. Kÿ ti hÿn ëg povo jagfy ter ke mû, Jesus ti,” he tóg, Caifás ti. ⁵¹ Hâ ra tóg vësog ki tag to jykrén ja tû nî. Prýg ên ki tóg tÿ Topë tû ki rîr tî to pâ'i mág nî, hâ kÿ Topë kuprig vý ti krîn ja nî, ti tÿ Jesus to: “ëg povo jagfy tóg ter ke mû,” he jé, Caifás ti. ⁵² Hâ ra Judeu ag tâvî jagfy ke pijé’. Topë krê kar jagfy ke ja vë. Ti tÿ vênh kar tÿ ün pir han sór ja vë, Jesus ti, hâ jé tóg ëg jagfy ter ja nî, û tÿ povo kar kämí ti ki genh ke mû ag kar jagfy.

⁵³ Pâ'i ag tÿ tÿ vêmén kar kÿ ag tóg ti tén ke to jykrén mû sir. ⁵⁴ Hâ kÿ Jesus tóg vênh péju kÿ tî mû, ga körég ra, êmâ tÿ Efraim ra. Judeu ag mî tóg tîg mân tû nî sir. Efraim hâ tá tóg nî nî ver, kÿ ti mré mû tî ag vý ti mré tá nÿtî gé.

⁵⁵ Hâ ra Judeu ag tÿ festa tÿ Páscoa há û vý kakó tî ha. Kÿ û tÿ hën ri ke ag tóg Jerusalém ra mû mû, Páscoa ên ve jé. To hâ ag tóg ra mû mû, vênh janhkrigkrig jé, Judeu ag jykre ki. ⁵⁶ Tá ag tóg Jesus jâvânh mû, Topë jo ïn tá nÿtî kÿ. Kÿ ag tóg jagnë mÿ: “ti â mÿ hÿn hë ri ke mû?” he mû. “Ti mÿ hÿn festa to kâtig ke mû vý?” he ag tóg mû, jagnë mÿ. ⁵⁷ Hâ ra Topë tû ki rîr tî to pâ'i ag vý vênh kar mÿ vênh vî jénê ja nîgtî, Fariseu ag mré hâ. “Äjag tÿ ti ve kÿ ëg mÿ tónh kämümnî,” he ja ag tóg nî, vênh kar mÿ. Ag tÿ ti se sór vë, hâ kÿ ag tóg ke mû.

12

*Betânia tá
(Mt 26.6-13; Mc 14.3-9)*

¹ Festa tÿ Páscoa to hâ ke vë sir, kurâ tÿ 6 (ke) vý jun nÿ ha. Kÿ Jesus tóg Betânia ra tîg mân mû, Lázaro jamâ ra, ûn rîr mân mû ên jamâ ra. ² Tá fag tóg Jesus mÿ festa han mû. Kÿ Marta fi tóg vêjën ki rîr mû. Lázaro vý Jesus mré nî nî, mesa to. ³ Kÿ Maria fi tóg néen ger há ma kâtî mû, garrafa fór, ûn kaja e. Ên tÿ fi tóg Jesus pén kri kujëg mû, kÿ fi tóg â gânh tÿ kykûg mû, ti pén ti. Kÿ ger há ên tóg ïn kar ên kri rûm ke mû.

⁴ Kÿ tóg Judas Iscariotes mÿ e tî, û tÿ Jesus mré mû ên ag kâ û tag mÿ, û tÿ pâ'i ag mÿ Jesus ven ke mû tag mÿ. Fi tÿ ger há tÿ ti pén to tîn kÿ tóg ti mÿ e tî, kÿ tóg fi to: ⁵ “fi tÿ ger há ên fón ke vë vë, jankamy tÿ hën ri ke to,” he mû. “Fi tÿ ûn jagägtar ag mÿ jankamy ên kâ vênh kâpôpäm jé vë vë,” he tóg mû, Judas ti. ⁶ Hâ ra tóg tag tó, ti tÿ Jesus mÿ jankamy ki rîr kÿ. Hâ ra tóg ti jankamy péju(g) tî. Hâ kÿ tóg fi to tag tó ja nî, Judas ti. Ti tÿ ûn jagägtar ag to jykrén ja pijé’. Ti tÿ jankamy ên mân sór ja vë. ⁷ Hâ ra Jesus tóg ti mÿ: “fi to vî tûg,” he mû. “Fi tÿ néen ger há ên nîm han ja vë, fi tÿ iser jé inh kri kujën jé, isy inh kej kâkâ nÿ jé. Ki hâ fi tóg han ja nî. ⁸ Ün jagägtar ag vý äjag mré nÿtî, tû' henh ke tû ag tóg nÿtî. Ag jâvo sóg kânhmar äjag mré nî mân ke tû nî,” he tóg, Jesus ti.

Ag tÿ Lázaro tén sór

⁹ Kÿ Judeu tÿ hën ri ke ag vý mëg mû, Jesus tÿ Betânia tá nî ti, kÿ ag tóg ti venh kämû mû. Hâ ra ag tóg Lázaro ve sór mû gé, ûn rîr mân mû ên ti. ¹⁰ Pâ'i ag tóg Lázaro tén sór mû gé sir. ¹¹ Judeu tÿ hën ri ke ag vý Jesus ki ge kÿ nÿtî, ti tÿ Lázaro rïn mân ja tugrîn, hâ kÿ ag tóg Lázaro tén sór mû.

*Jesus tÿ Jerusalém ra tîg
(Mt 21.1-11; Mc 11.1-11; Lc 19.28-40)*

¹² Tý vaj kÿ Jesus tóg Jerusalém ra tĩ mû. Kÿ ūn e ag tóg Jesus tÿ Jerusalém ra tĩ mëg mû sir, ū tÿ festa venh kãmû mû ën ag. ¹³ Kÿ ag tóg ti ve jé kãpa mû, Jerusalém tá. Tãnh féj génh kÿ ag tóg ti venh kãmû mû. Kÿ ag tóg: “!..Viva..!” he mû. “!..Sér tóg tĩ ëg mÿ..! !..Ëg jóg mág vÿ ti jënë..! !..Israel kri pã'i mág pë vë..!” he ag tóg, pr  npr  r kÿ. ¹⁴ H   ra Jesus v   burrico s   ve ja n  , kÿ t  g kri n   kÿ Jerusalém ra t   mû. H   ra t  g r  n kÿ n  , Top   v   t   r  n kÿ n   ki, ti t   burrico s   kri t  g ke ti, ha m  : ¹⁵ “kam  g t  g n  , Si  o t   ke kar’,” he t  g. “Ãjag pã'i mág v   ūri jun ke mû ha. Burrico s   kri t  g jun ke mû ha,” he ja t  g n  , Top   v   r  n ki, Jesus to.

¹⁶ Kurā ēn kā ag tóg ti rá tag to jykrén ja tū nī ver, Jesus mré mū tī ag. Jesus tý kanhkā ra výn ke kar kÿ ag tóg kejēn to jykrén mū ha, ti to rán kÿ nī ēn to, hā ra tóg ge ja nī.

¹⁷ Ū tý Jesus mý prēnprēr mū ag kāmī ū ag tóg Lázaro ve ja ní, Jesus tý ti rīn mān ký. Lázaro tý věnh kej kákā ný ra Jesus tóg ti jé prēr ký ti rīn mān ja ní. Ū tý tag vég mū ēn ag vý jagně mý kāmén mū sir. ¹⁸ Hā ký ūn e ēn ag tóg Jesus kato pétē mū, ti tý jun ke ký. Ū ter ký ný rīn mān ēn ve ja tū ag tóg nýtī, ký tóg ag mý e tī. ¹⁹ Ký Fariseu ag tóg jagně mý: "ha vé, ag pi(jé) ēg vī jémě sór mū'," he mū. "Ti hā mré ag tóg mū mū," he ag tóg, ti to jūgjū ký, pā'i ag.

Fógy tŷ Grego ag tŷ Jesus ve sór

²⁰ Festa venh kāmū mū ag vý e nýtī. Ag kāmī ū vý tý ga tý Grécia tá ke nýtī gé. ²¹ Ën ag vý Jesus ve sór mū. Hā kÿ ag tóg Filipe mré vĩ mū. Ga tý Galiléia tá êmã tý Betsaida tá ke vý tý ti nĩ, Filipe ti. Kÿ fóg tý Grego ën ag tóg Filipe mý: “ëg tý Jesus venh há tóg tĩ,” he mū.

22 Kŷ Filipe tóg André mŷ tónh tĩ mü, kŷ ag tóg Jesus mŷ tónh mü mü, Filipe ti, André ti ke gé.

²³ Hā ra Jesus tóg ag mŷ: “inh kurā vŷ hur jun,” he mū. “Topē vŷ isŷ ūn mág han ke mū ha. Tŷ sóg ēprā ke fi kósin nĩ,” he tóg. ²⁴ “Ki hā sóg ãjag mŷ tó mū, hā kŷ sóg tó mū. Isén jé ag tóg ke mū, ūn e ag tŷ isugrīn rīnrīr nŷtī jé. Ēg tŷ néñ ū fy krān ri ke ti nĩ. Ti péju(g) ēg tóg tī, ga ki, kŷ tóg vag tī, néñ ū fy fár ti. Hā ra ti fy ēn tóg rīr mān kŷ mur mū, kŷ tóg mog kŷ kanē e han mū. Ēg tŷ ti krān tū nĩ ra tóg kanēn ke tū nĩ vē. ²⁵ Ěn ri ke tóg nĩ, ēg mré hā. Ēg hā vŷ tŷ néñ ū fy ri ke nŷtī gé. Ēg tŷ ēg jykre si tovānh kŷ ēg tóg ēg rīr krýg ja tū ēn venh ke mū. Jāvo ēg tŷ ēg jykre si tovānh pē han tū nĩn kŷ ēg rīnrīr ke ēn tóg krý’ he mū sir. Kŷ ēg kanhkā tá vég tū nĩ sir. ²⁶ Ąjag tŷ inh rānhrāj han sór kŷ inh ri ke han nĩ, kŷ ãjag tóg tŷ inh mré ke nŷtinh mū, kŷ ãjag tóg inh mré kanhkā tá nŷtinh ke mū gé, ãjag tŷ inh rānhrāj han kŷ. Kŷ inh panh vŷ ãjag tŷ ūn mág han ke mū gé, inh ri ke han jé tóg ke mū, ãjag tŷ,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tŷ ã ter ke tó

²⁷ “Üri tóg inh mÿ e tī,” he tóg. “Krí kufy jagy isóg nī. Ge ra sóg inh panh mÿ: “inh kren han nī, inh jagtar tū nī jé,” he sór tū nī. Inh vësyrénh hă já sóg kătīg, ti tÿ inh mÿ jagy pë (hă) ra. ²⁸ Tag tó já sóg ke mû, inh panh mÿ, hă vÿ: “vënh kar mÿ ven nī, ã tÿ tÿ ūn mág nī tag ti,” he mû,” he tóg, Jesus ti.

Ti tý tag gó ký vähä Topë tóg ti mý vĩ mû, kanhkä tá ní ký. Ký tóg jamä hár(a) ti mý: "ag mý sóg ven huri," he mû. "Hä ra sóg ag mý ven män ke mû gé, isý tý ūn mág ní ti," he tóg, Topë ti. Kanhkä tá ník ký tóg ti mý gó mû. 29 Ký ūn e ag tóg mëg mû, Topë vĩ ti, ag tý ëprä nýtî ra. Ký ag tóg ti vĩ to: "ta tý týrýrý he hýn," he mû. Ag tý ki kagtig nýtîn ký ag tóg Topë vĩ to: "ta hýn," he mû. Hä ra ū ag tóg: "Topë tý jénê jafâ ū hýn ti mré vémén," he mû gé, ag tý ki kagtig nýtîn ký.

³⁰ Hā ra Jesus tóg ag mŷ: "Topē pi(jé) isugrīn vī ja nī," he mū. "Ājag tugnīn ke ja vē," he tóg. ³¹⁻³² "Hā kȳ ājag tóg ka to isanh ke mū, kynhmŷ. Topē tȳ ēprā ke ag jykre to: "kórég ti nī," he vē, ti tȳ tag ki ūn mág tȳ Japo he mū ēn to: ti kutē jé, he vē, hā kȳ ag tóg cruz to isāg mū. ēn kā vēnh kar ag vȳ inh ki genh ke mū, isȳ ag krīn kȳ, ha vemnī," he tóg, Jesus ti. ³³ Tag tó tóg, ã mré mū tī ag mŷ, ã ter ke kāmén kȳ, ag tȳ cruz to ti sanh ke ti.

³⁴ Ký vênh kar ag tóg ti mý: “hã ra ag tóg êg mý: “Cristo vý ter ke tū ní,” he tī. Topē vĩ ki ti nêji rán ký ní,” he ag tóg mū. “Jävo ä tóg êg mý: êprä ke fi kósin ên tý ag tóg cruz to ti sanh ke mū, kynhmý, he mū. Ú to ke nê, hýn, êprä ke fi kósin ên?” he ag tóg, Jesus mý.

³⁵ Ký tóg ag mý: “ver sóg äjag mré ní ní, sý äjag mý kurã han jé,” he mū. “Kurã ki inh japyrus jagma mûmní. Kanhmar ti kuty nînh mû. Äjag tý kuty ra inh jamín jagma mû sór mû ra äjag tóg vägfor mûnh ke mû. ³⁶ Isý ver äjag mré ní ní inh ki ge sórmní, äjag tý tý inh mré ke nýtí jé. Ký äjag tóg kurã ki nýtí, isý tý jêngre ri ke ní ní ký,” he tóg, Jesus ti. Ä tý tag to kar ký tóg tī mû, ag ré ký. Vênh péju ký tóg tī mû.

Judeu ag tý Jesus ki ge sór tû

³⁷ Jesus vý ag rînve nén tý hêñ ri ke hyn han ja nýtí, êg tý nén han vânh tý hêñ ri ke, milagre tý hêñ ri ke, hã ra ag tóg ti ki ge sór tû nýtí. ³⁸ Hâra Isaías vý tag rán ja ní gé. “Ég jóg mág,” he ja tóg ní. “Isý ag mý ä kámén mû ra ag tóg inh vî kri ním sór tû nýtí,” he ja tóg ní. “Ag tý ä tý nén han mû ên vég mû ra ag tóg: “Topê jykre vý tar ní,” he ja tû ní,” he ja tóg ní, Isaías ti. Hâra tóg ge nýtí, Jesus tý ag mý Topê vî tón ký, ti tý ag mý milagre hyn han ký.

³⁹⁻⁴⁰ Ký Isaías vý ag to tag tó gé, ha më. “Topê vý ag kyvó han, nýgrêg kutu, hâký ag tóg mëg tû nýtí, ký ag tóg to jykrén sór tû nýtí gé, ký ag tóg inh ki ge sór tû nýtí gé, ký sóg ag tý hâ' henh ke tû ní gé,” he ja tóg ní gé, Isaías ti, ti tý Topê vî tó ký. Jesus to tóg ke mû. Hâký ag tóg Jesus ki ge sór tû nýtí. ⁴¹ Isaías vý Jesus ve ja ní, ti tý tý ün mág ní ti, ün tar ti. Jesus mur to hâ ke ja vê, vâsý. Ti tý ti ve hâký tóg tag tó ja ní, ti to, Isaías ti.

⁴² Hâra û ag tóg ti ki ge ký nýtí gé, pâ'i û ag mré hâ. Hâra ag tóg tó sór tû nýtí. Fariseu ag kamëg ag tóg tî, hâký ag tóg tó sór tû ní. “Fariseu ag vý êg pan ke mû, êg tý êg vênh kanhrän jafâ ra mû tû ní jé, êg tý êg mré ke ag mré tá vênh mân ký nýtí tû ní jé,” he ag tóg mû, hâký ag tóg Jesus tó tû nýtí. ⁴³ Êprä ke ag tý ag to vî há han mû tag vý ag mý sér tî, ký Topê tý ag mý vî há han mû vý ag mý pâgsî tî. Há ti ní gé vê vê, hâra ag tóg êprä pâ'i ag hâ kamëg mû.

Ag jykre kórég vênh ven ke

⁴⁴ Ký Jesus vý jamâ hár(a) ke mû, vênh kar tý ti vî më jé. Ký tóg: “äjag tý inh ki ge ký äjag tóg û tý inh jenêg mû ên ki ge mû gé,” he mû. ⁴⁵ “Äjag tý inh ve ký äjag tóg ti vég mû gé, û tý inh jenêg mû ên ti. ⁴⁶ Sý äjag mý kurã han hâ jé sóg kâtig. Äjag tý inh ki ge ký sóg äjag mý kuty ên tý tû' he mû. ⁴⁷ Äjag tý ón ký inh vî mëg mû ra sóg äjag to: “kórég äjag nýtí,” henh ke tû ní. Inh pi(jé) äjag mý: “kórég äjag nýtí,” he jé kâtig'. Sý äjag krenkren han hâ jé sóg kâtig. ⁴⁸ Äjag tý iso é he ký, äjag tý inh vî to é he ký tóg vênh ven mû, äjag jykre kórég ên ti, ha vemnî. Isý äjag mý inh vî tó mû ra äjag tóg inh vî kri ním jâvânh nýtí. Hâ tûgrîn tóg vênh ven ke mû, äjag jykre kórég ti, kurã tý êgno tá hâ. ⁴⁹ Inh pi(jé) isý vênsôg ki néni to jykrén ja ên tó tî'. Inh panh vî hâ tó ja inh nýtí, û tý inh jenêg mû ên vî ti. Ên vý inh mý: “tag tómñi, tag tó tûg ní,” he tî. ⁵⁰ Ti tý inh mý néni to mû vý äjag rînrîr han ke mû, ki kanhró sóg ní. Hâký sóg inh panh tý inh mý néni to mû ên hâ tó tî, tag tâvî,” he tóg, Jesus ti.

13

Jesus tý ä mré mû tî ag pêñ kugpe

¹ Hâra festa tý Páscoa vý kakó tâvî tî sir, hâra tóg tá krýg tû ní ver. Ký Jesus vý ki kanhró ní, ti tý ūri ter ke ên ti. Ti kurã vý jun ja ní, ti tý ä panh ra tûg jé. Ä mré mû tî ag to tóg hâ tâvî ja nýtí, ag tý tý ti tû nýtîn ký. Ký tóg ä ter ke kurã ên kâ ag to hâ tâvî ní gé, tag ki, êprä, ti mré mû tî ag to.

² Ký tóg râkanh ký ag mré jêg mû. Hâra Japo vý Judas krîn huri, ti tý pâ'i ag mý Jesus ven tûg jé, ag tý ti se jé. Judas Iscariotes ên vê, Simão kósin ên. ³ Hâra Jesus tóg ki kanhró ní, ä tý Topê tâ kâtig ja ên ki, ký tóg ki kanhró ní gé, ä tý ra tûg mân ken ki. Ký Topê tóg

ti tar han mū gé, ti tý nén ū kar ki ag mý tý ūn mág jé jé. Ên ki kanhró tóg ní gé, Jesus ti. ⁴ Tag kar to jykrén ký tóg vāhā jégnē mū sir, jén kar ký. Jégnē ký tóg á capa kunūnh ký vénh pěfí jafā tý vénh pěfíg mū. ⁵ Goj tý tóg pénky káki kujég mū, ký tóg á mré mū tí ag pěn kugpég mū. Vénh pěfí jafā én tý tóg ag pěn kykūg mū. ⁶ Ký tóg Simão Pedro tá jun mū gé, ti pěn kugpe jé. Hā ra Pedro tóg ti mý: “á pi(jé) inh pěn kugpenh ke mū,” he mū.

⁷ Hā ra Jesus tóg ti mý: “á pi(jé) ki kanhró ní”, sý á mý nén han mū tí,” he mū. “Kar ký á tóg kején to jykrén ke mū,” he tóg.

⁸ Hā ra Pedro tóg ti mý: “vó,” he mān mū. “Inh pěn kugpenh ke tū á tóg ní,” he tóg. Ký Jesus tóg ti mý: “isý á pěn kupég tū nín ký á tóg tý isú tū nính ke mū,” he mū.

⁹ Ký Pedro tóg ti mý: “inh kupe kān ní, ge ký, inh pěn, inh krí, inh níngé ke gé,” he mū.

¹⁰ Hā ra Jesus tóg ti mý: “mro á huri,” he mū. “Á mro kar ký sóg á pěn hā kugpenh ke mū. Jānhkri á ní, á mro kar ký. Jānhkri ájag nýtī, hā ra ájag kāmī ūn pir vý jānhkri tū ní,” he tóg, Jesus ti. ¹¹ Ú tý pā'i ag mý á ven ke mū én ki kanhró tóg ní, Jesus ti, hā ký tóg ag mý: “ájag kāmī ūn pir vý jānhkri tū ní,” he mū.

¹² Ký tóg ag pěn kugpe kān mū. Ag pěn kugpe kar ký tóg á kur rính mān mū, ký tóg ní mān mū. Ký tóg ag mý: “ájag mý sý nén han ja ki kanhró nýtī?” he mū. ¹³ “Iso ájag tóg: Senhor, he tū. Tó há han ájag tī. Tý sóg ájag Senhor ní. ¹⁴ Ký sóg tý ájag professor ní gé. Hā ra sóg ájag pěn kugpé. Hā ký tóg há tī, ájag tý jagnē mý jagnē pěn kugpe ký, inh ri ke han ký. ¹⁵ Sý ájag kanhrán sór vě, hā ký sóg ájag mý ájag pěn kugpé. Inh ri ke han ní. ¹⁶ Ki hā sóg tó mū, hā ký sóg ke mū. Ěg camarada pi(jé) ájag patrão kāfór nýtī!. Ký Ěg tý ū jénēn ký tóg ū tý ti jénēg mū én kāfór tū ní gé. ¹⁷ Tag ki kanhró ájag nýtī, ký tóg há tī, ájag tý inh ri ke han ký. ¹⁸ Ájag kāmī ū tóg tag han ke tū ní, ki kanhró sóg ní. Ájag kuprēg inh, ký sóg ájag ki kanhró ní. Tag vý ájag kāmī ū to rán ký ní, ha mě: “ú tý inh mré inh jamī ko mū én vý isovānh ke mū ha,” he ti ní, Topē vý tý rán ký ní ki. Isý tag ve jé sóg ájag kuprēg. ¹⁹ Uri sóg ájag mý tó mū, ti tý isovānh ke to hā, ájag tý én ve ký inh ki ēkrén’ he jé. Ên ve ký inh ki ge ký nýtmnī jāvo. ²⁰ Ki hā sóg tó mū, hā ký sóg ke mū. Isý ájag jégnēn ke vě. Ký ū tý ájag mý vý há han ký tóg inh mý vý há han ke mū gé, hā ra tóg ū tý inh jénēg mū én mý vý há han ke mū gé, ájag mý vý há han ký,” he tóg, Jesus ti, ti mré mū tí ag mý.

Ú tý pā'i ag mý Jesus ven ke (Mt 26.20-25; Mc 14.17-21; Lc 22.21-23)

²¹ Jesus tý tag tó kar ký tóg ti mý e tī. Krí kufy jagy ti ní, ký tóg á mré mū tí ag mý: “ki hā sóg tó mū, hā ký sóg ke mū,” he mū. “Ájag kāmī ū vý pā'i ag mý inh ven ke mū,” he tóg. ²² Ký tóg ag mý e tī. Ki kagtīg ag nýtī, ký ag tóg véké jagnē ki ēvānh mū.

²³ Hā ra ū tóg Jesus rā hā ní ní, én kā, ti tý ti to há nín ký. ²⁴ Ký Pedro tóg ti mý á níngé ven mū, ký tóg ti mý: “ti ki jémē há han,” he mū, ū tý Jesus rā hā ní én mý. ²⁵ Ký tóg ti to grēn ke ký ti mý: “Senhor,” he mū. “Ú tý hē nē?” he tóg ti mý. ²⁶ Ký Jesus tóg ti mý: “émī tý sóg ti kume kā tý pun ke mū,” he mū, “ký sóg ti mý ním ke mū sir. Ên hā vě,” he tóg mū, Jesus ti. Tag tó ký tóg émī mág mū, ký tóg ti kume kā tý pun ke mū sir, ký tóg Judas mý ním mū, Simão Iscariotes kósín én mý. ²⁷ Ký Judas tóg ko mū. Ti tý ko kar mū ra věsýmér Satanás tóg ti kāra rā ja ní sir. Ký Jesus tóg ti mý: “á tý nén han sór mū én han tīg ní, to fūrūn ní,” he mū. ²⁸ Hā ra ū ag tóg ki kagtīg nýtī, Jesus tý ti mý nén tó mū én ki. ²⁹ Judas vý ag jānkamy ki rīr tī. Hā ký ag kāmī ū tóg: “ti hýn ti mý: “ég mý festa to compra ū han tīg,” he sór mū, ke tū ní ký ti tý ūn jagāgtar ag mý nén ū ním ke hýn,” he ag tóg mū. ³⁰ Hā ra Judas tóg émī én ko kar ký (tóg) króm ke kákutē mū, re ra. Hā ra tóg kuty ný.

Vénh jykre tāg

³¹ Judas tīg kar ký Jesus tóg á mré mū tí ag mý: “vāhā tóg vénh ven ke mū, isý tý ūn mág ní ti,” he mū. “Tý sóg ēprā ke fi kósín ní. Hā ra sóg vénh kar mý Topē tý ūn mág ní tag ven ke mū gé. ³² Isý vénh kar mý Topē tý ūn mág ní ven ký Topē tóg vénh kar

mỹ ven ke mū gé, isỹ tÿ ūn mág nĩ ti. Vẽsýmér tóg tag han ke mū, Topẽ ti, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti.

³³ “Inh jãvy’, ãjag mré sóg nĩ sĩ pẽ han mū ver,” he tóg. “Inh jãvãnh jé ãjag tóg ke mū, hã ra ãjag tóg inh venh ke tū nĩ. Tag tó inh, Judeu ag mÿ, hã ra sóg ãjag mÿ tag hã tó mū gé, hã vÿ: ãjag pi(jé) isỹ hẽn ra tíg ke mū ẽn ki kanhró nÿtí', he mū. ³⁴ Kÿ sóg ãjag mÿ vênh jykre tág nñm sór mū, hã vÿ: jagnë to há tãví nÿtímñ, he mū. Ñjag to há tãví sóg nĩ gé. Tag ri ke han nĩ, jagnë mÿ. Vênh jykre tág hã vẽ. ³⁵ Ñjag tÿ jagnë to há nÿtñ kÿ vênh kar vÿ ãjag jykre ki kanhrän ke mū. “Ti mré ke vÿ tÿ ag nÿtí,” he jé ag tóg ke mū ãjag to, ag tÿ ãjag jykre há ve kÿ,” he tóg, Jesus ti.

Jesus tÿ Pedro mÿ néń tó mū

(Mt 26.31-35; Mc 14.27-31; Lc 22.31-34)

³⁶ Kÿ Simão Pedro tóg Jesus mÿ: “Senhor,” he mū. “Ã tÿ hẽ ra tíg sór nẽ?” he tóg. Kÿ Jesus tóg: “ẽn ra ã tíg ke tū nĩ ver, inh mré,” he mū. “Kar kÿ ã tóg kejën ẽn ra tíg ke mū gé, inh nón,” he tóg.

³⁷ Kÿ Pedro tóg ti mÿ: “isỹ ã mré tíg há tóg tĩ,” he mū. “Isỹ ã tugrín ter ken kÿ tóg inh mÿ tÿ néń ū tū tinh mū,” he tóg. ³⁸ Hã ra Jesus tóg ti mÿ: “vó,” he mū. “Ùri ã tóg ón kÿ iso: “ti ki kagtíg sóg nĩ,” henh ke mū. “Ti ki kagtíg sóg nĩ,” he tãgtü han jé ã tóg ke mū, galó kynkyr to hã. Ki hã sóg tó mū, ha vemnĩ,” he tóg, Jesus ti. Ti tÿ Pedro mÿ tón hã vẽ.

14

Kanhkã to ēm n

¹ Kÿ Jesus tóg ã mré mū tĩ ag mÿ: “kr  kufy han t g n ,” he m . “Inh ki r  h  han n , k  Top  ki r  h  han n  gé. ² Inh panh jam  tá ãjag  n v  e n t , ki h  sóg t  m . Ti t  tá t  n t  ra sóg t nh ke t  n  v . Ra t g j  sóg ke m , is  ãjag m  ãjag  n k nk n j . ³ Is  k nk n kar k  sóg t  k t g m n ke m  gé, s  ãjag tat n t g j , k  ãjag t g inh mr  t  n t nh m .

⁴ Ti to  pr  ki kanhr  ãjag n t , s  h  ra t g ke to  m n ti,” he t g.

⁵ K  Tomé t g ti m : “ g pi(j ) ki kanhr  n t ! ,  t  h  ra t g ke ti!” he m . “H  k   g t g ti to  pr  ki k t g n t  gé,” he t g. ⁶ K  Jesus t g ag m : “ti to  m n v  t y inh n ,” he m . “V nh v  h  h  t  sóg t . Inh h  v  ãjag r nr r han ke m .  t  inh ki ge m  ag v  inh panh venh ke m . ⁷ Ñjag t y inh ki kanhr  n t n k  ãjag t g inh panh ki kanhr  n t  gé. Inh ki kanhr n ãjag t g huri, inh ve ãjag t g huri,” he t g, Jesus ti.

⁸ K  Filipe t g ti m : “ g m   g m g t i ven n ,” he m . “ g t y t i venh h  t g t ,” he t g. ⁹ K  Jesus t g Filipe m : “ m  inh ki k t g n  ver’, is  ãjag mr  t g m g ja ra?” he m . “ t y inh ve k  ã t g inh panh t i v g m  gé. H  ra ã t g inh m :  g m  t i ven n , he m . ¹⁰ Inh panh mr  sóg t  ūn pir n , k  t g inh mr  t  ūn pir n  gé.  m  tag k i fig t ? Inh pi(j ) is  v s g ki néń to jykrén m  t . Inh panh t  h  t  sóg t , ti t  h  han sóg t , inh mr  t  ūn pir n   n t . K  t g inh mr  néń kar han m , inh panh t . ¹¹ Inh v  k i n m n, is  ã m : “inh panh mr  sóg t  ūn pir n ,” hen k .  t y h  ra inh v  k i fi sór t  n n k  is  néń han m   n ki  v nh n ,  t  to jykrén h  han j . ¹² Ki h  sóg t  m , h  k  sóg ke m .  t y inh ki r  h  han m   n v  is  néń han m  ri ke han ke m  gé, h  ra t g is  néń han m  k f r han ke m , ha vemn , is   r i inh panh venh t g ken k . ¹³ K  sóg ãjag t y inh m  néń ū to v  m   n h n han k n ke m , is  t y ãjag k ke n n k . Is  v nh kar m  inh panh t y t  ūn m g n  ven ke v , h  j  sóg ãjag m  ãjag t y néń to v  m   n h n han ke m . ¹⁴ K , ãjag t y inh m  néń ū to v nh ken k  sóg  n h n han k n ke m , is  t y ãjag k ke n n k , ha vemn ,” he t g, Jesus ti.

Jesus t y Top  kupr g j n n h ke

¹⁵ “ jag t y iso h  n t n k  han n , is  ãjag m  néń t  m  ti. ¹⁶ K  is g inh panh m  t i kupr g to v nh ke m , ti t y ãjag m  t i j n j , ti t y t y ãjag jagr  n  j , ti t y ãjag tar han j , k  t g ãjag tov nh m n ke t  n .  jag m  t g ki h  t nh ke m . ¹⁷ H  ra t g ū t y inh ki

ge jāvānh ēn ag mŷ nén ū tónh ke tū nī, ag tŷ ti ki kagtig nŷtīn kŷ. Ag jāvo ājag tóg ti ki kanhró nŷtī. Ājag kâtá tóg ājag mré nī nī, Topē kuprīg ti,” he tóg, Jesus ti.

¹⁸ “Inh pi(jé) ājag tovānh ke mū”. Isíg mū ra sóg výn kenh ke mū, ājag to. ¹⁹ Kanhmar ū tŷ inh ki ge jāvānh ēn ag tóg inh ve mân ke tū nī. Ag jāvo ājag tóg inh ve mân ke mū. Rîr inh nī nī, kŷ ājag tóg inh ri kén rîr mân ke mū gé. ²⁰ Ājag tŷ Topē kuprīg tŷ ājag jagrē venh ke kurâ ūn ki ājag tóg inh ki kanhrân há han ke mū, isý inh panh mré tŷ ūn pir nī ūn ti. Kŷ ājag tóg inh mré tŷ ūn pir nŷtinh mū gé, ha mě,” he tóg, Jesus ti.

²¹ “Ū tŷ inh vî hâ ki kanhrân mū ūn, ū tŷ inh vî hâ ki króm mū ūn hâ vý iso há nī. Kŷ ū tŷ iso há nī ūn to inh panh tóg há tâvî nī. Ūn to sóg há tâvî nī gé. Ūn vý inh venh ke mū,” he tóg, Jesus ti.

²² Kŷ Judas tóg ti ki jémëg mū. Judas Iscariotes pijé!, Judas ū vě. Ūn vý Jesus mŷ: “ēg mŷ ã tóg vênh ven sór mū,” he mū, “hâ ra ã tóg ū tŷ ã ki ge sór tū ag mŷ vênh ven sór tū nī. Æ hê ri kenh ke mū?” he tóg mū.

²³ Kŷ Jesus tóg ti mŷ: “ū tŷ iso há nŷtī kar ag vý inh vî ki króm ke mū,” he mū. “Ū tŷ inh vî ki króm mū to inh panh tóg há nī, kŷ tóg ti mré ēmän ke mū. Kŷ sóg ti mré ēmän ke mū gé. ²⁴ Ū tŷ iso há tū ūn vý inh vî han sór ke tū nī gé. Inh pi(jé) inh vî hâ tó tî!. Ū tŷ inh jénëg mū ūn vî hâ tó sóg tû, inh panh vî ti,” he tóg.

²⁵ “Ājag mré sóg nî nî ver, kŷ sóg ājag mŷ tag kâmén mū. ²⁶ Isíg kar kŷ sóg ājag mŷ vêšymér ū tŷ ājag tar han ke mū ūn jénënh ke mū, hâ vý: Topē kuprīg, he mū. Inh panh vý ājag mŷ ti jénënh ke mū. Ūn vý nén ū kar to ājag kanhrân há han ke mū. Kŷ tóg ājag mŷ tó mân ke mū gé, sý ājag mŷ nén tó mū kar ti, ājag tŷ kâ jatun tū nî jé,” he tóg, Jesus ti.

²⁷ “Ājag krî kânhvy han jé sóg ke mū. Sý ājag mŷ nén nîm ke mū hâ vý: krî kânhvy, he mū. Hâ ra tóg ū tŷ inh ki ge jāvānh ag krî kânhvy sî ūn ri ke tū nī, sý ājag mŷ ājag krî kânhvy han mû ti. Krî kânhvy pê ājag nŷtinh ha. Hâ kŷ krî kufy han tûg nî. Kanê jur han tûg nî gé. ²⁸ Inh vî tag mě ājag tóg huri, isý ājag mŷ: “tîg jé sóg ke mû, kar kŷ sóg ājag to výn kenh ke mû gé,” he mû ti. Ājag tŷ iso há nŷtî ra tóg ājag mŷ sér tîn mû vě, isý inh panh venh tîg ke ti. Inh panh vý inh kâfór nî. ²⁹ Üri sóg ājag mŷ tag kâmén mû, ājag tŷ ūn venh ke to hâ. Kŷ inh mî êkrén nî, ājag tŷ ūn venh ken kŷ. Ūn kâ inh ki ge kŷ nŷtîmî.

³⁰ Isý ājag mré vêmén tag vý rur nî ha. Êprâ pâ'i mág jun ke nê ha. Hâ ra ti pi(jé) tŷ inh krîg mŷ ke nî!. ³¹ Hâ ra sóg sý nén han ke mû ūn han sór mû, êprâ ke kar ag tŷ inh jykre ve jé, isý inh panh to há tâvî nî ti. Kŷ sóg inh panh tŷ inh mŷ nén tó mû ūn han kân tî. Hâ ven sór inh mû, êprâ ke kar ag mŷ. Mû jé ha, re ra,” he tóg, Jesus ti. Ti tŷ ã mré mû tî ag mŷ ag tŷ ūn venh ke kâmén hâ vě.

15

Jesus tŷ uva fa ri ke nî

¹ Ag mûn kŷ Jesus tóg ag mŷ: “uva fa ri ke inh nî,” he mû. “Inh panh vý ū tŷ uva ki rîr mû ūn ri ke nî. ² Kŷ ājag uva pê ri ke nŷtî,” he tóg. “Ū tŷ inh vî han sór tû ūn ag hâ vý uva pê kanêñ vânñ ūn ri ke nŷtî. Ūn kym kŷ tóg fón tî, inh panh ti, uva pê kanêñ vânñ ūn ti. Ün kanê há han mû ūn ki rîr há han tóg tî, ên féj rôgräm tóg tî, ti pê kâsir nêgnêm tóg tî gé, ti tŷ kanê e han jé. ³ Tag ri ke han ti tî, inh panh ti, ājag tŷ. Ājag tŷ há! he tóg huri, inh panh ti, ājag tŷ inh vî kri nîm tugrîn. ⁴ Isovânh tûg nî, kŷ sóg ājag tovânh ke tû pê nî gé. Uva pê ūn ri ke ti nî. Ti tŷ ti pê rôgräm kŷ tóg tóg mû. Jâvo ti pê tŷ uva fa ūn to nŷgtîn kŷ tóg kanê há han tî. Ūn ri ke ti nî, ājag tŷ inh ki ge kŷ nŷtî tag ti. Ājag tŷ inh ki ge kŷ nŷtîn kŷ ājag tóg vênh jykre há hâ han kŷ nŷtî nî, jâvo ājag tŷ isovânh kŷ ājag tóg vênh jykre há tovânh ke mû gé,” he tóg, Jesus ti.

⁵ “Uva fa ri ke inh nî, kŷ ājag tóg uva pê ri ke nŷtî gé. Ājag tŷ inh ki ge kŷ nŷtîn kŷ ājag tóg kanê e han ke mû, ājag tŷ isovânh tû nîn kŷ. Ājag pi(jé) ājag pir mŷ nén ū hâ han ki kanhró nŷtî!. Inh hâ ne ājag tar han tî!. ⁶ Ū tŷ isovânh ke mû ūn fón jé tóg ke mû, inh panh ti. Êg tŷ uva pê kôrég kym kŷ vâm ūn ri ke tóg nî. Êg tŷ ti pê kym kŷ fón kŷ tóg tóg

mū, kÿ ēg tóg ti pūn tī sir. Ên ri ke han jé tóg ke mū, inh panh ti, ū tÿ isovānh mū ēn tÿ.
⁷ Äjag tÿ isovānh tū nñn kÿ, äjag tÿ isy äjag mÿ néñ tó mū ēn to jykrén kÿ nÿtñk kÿ, kÿ inh mÿ néñ kar to vÿmnñ. Han jé sóg ke mū, äjag mÿ, äjag tÿ inh mÿ néñ to vÿ mū ēn ti, ha vemnñ. ⁸ Äjag tÿ vÿnh jykre há han kÿ tóg uva pë tÿ kanë e han ri ke nñ. Kÿ vÿnh kar ag tóg äjag jykre ve kÿ Topë to: "ùn há vÿ tÿ ti nñ," henh ke mû. Hå ki ag tóg ki kanhró nÿtñh mû, äjag tÿ inh mré ke nÿtñti. ⁹ Inh panh vÿ iso há tÿvñ nñ. Ge inh nÿgtñ gé, äjag to. Äjag to ha pë sóg nñ gé. Inh ki ge kÿ nÿtÿmnñ, sÿ äjag to há tÿvñ nñ jé. ¹⁰ Äjag tÿ isy äjag mÿ néñ tó mû ki króm kÿ äjag tóg inh ki ge kÿ nÿtñh mû, kÿ sóg äjag to há nñ gé. Hå kÿ sóg inh panh vÿ hâ ki króm kân mû, kÿ tóg iso há tÿvñ nñ.

¹¹ Inh mÿ tóg sér tû. Kÿ sóg äjag mÿ tag tó mû, ti tÿ äjag mÿ sér tñj je gé, ti tÿ inh mÿ sér ēn ri ke tñj je gé, äjag mÿ. Ti tÿ äjag mÿ sér tû hâ jé sóg äjag mÿ inh jykre kâmén mû.
¹² Sÿ äjag mÿ vÿnh jykre nñm mûn hâ vÿ, ha më. Jagnë to há pë nÿtÿmnñ, sÿ äjag to há nñ ēn ri ke han nñ, he sóg mû. ¹³ Ú tÿ ä mré ke ū ag jagfy ter sór mû ēn vÿ ag to há ja nÿtñ. Ú tÿ ēg to há kâfór pë ēn venh ke tû ēg tóg nñ, êprä. ¹⁴ Inh mré ke pë vÿ tÿ äjag nÿtñ, äjag tÿ inh vÿ ki króm kÿ. ¹⁵ Hå kÿ sóg äjag to: "inh camarada ag," he tû nÿgtñ gé. Ég pi(jé) ēg camarada ēn ag mÿ ēg tÿ néñ to jykrén mû ēn kâmén tû. Ég mré ke ag hâ mÿ ēg tóg kâmén tû. Äjag mÿ sóg inh panh tÿ inh mÿ néñ tó mû ēn kâmén kân huri, hâ kÿ sóg äjag to: "inh mré ke ag," he mû. ¹⁶ Äjag pi(jé) inh kuprëg'. Inh hâ ne äjag kuprëg'. Kÿ sóg äjag mÿ: "kanë e han nñ," he mû ha, hâ vÿ: vÿnh jykre há, he mû. Vÿnh jykre há hâ vÿ tû' henh ke tû nñ. Äjag tÿ ēn han kÿ jatun mÿ Topë mÿ néñ kar to vÿmnñ, inh jyjy tó kÿ. Äjag tÿ ti mÿ néñ ū to vÿ mû ēn han jé tóg ke mû, Topë ti, äjag tÿ vÿnh jykre há han kÿ nÿtñk kÿ. ¹⁷ Sÿ äjag mÿ néñ tó mûn hâ vÿ, hâ vÿ: jagnë to há nÿtÿmnñ, sÿ äjag to há nñ ēn ri ke, he mû," he tóg, Jesus ti.

Ü tÿ ēg to jûnh ke ag

¹⁸ Ü tÿ inh ki ge tû ag vÿ iso jû vén ja nÿgtñ, kÿ ag tóg äjag to jû nÿtñ gé. Tag mî êkrén nñ, ag tÿ äjag to jûnh ken kÿ. ¹⁹ Äjag pi(jé) tÿ ag mré ke nÿtñ'. Äjag tÿ tÿ ag mré ke nÿtñ ra ag tóg äjag to há nÿtñh ke mû vÿ, hâ ra äjag tóg tÿ ag mré ke tû nÿtñ. Äjag kuprëg inh, ag kâmí, äjag tÿ tÿ inh mré ke nÿtñ je, hâ kÿ ag tóg äjag to jû nÿtñ. ²⁰ Vâsÿ sóg äjag mÿ: "äjag pi(jé) inh kâfór nÿtñ'," he ja nÿtñ. Tag mî êkrén nñ. Inh camarada ri ke äjag nÿtñ, jâvo sóg tÿ äjag patrão ri ke nñ. Ag kâmí ū tóg inh vogg kónän ke mû. Ên vÿ äjag vogg kónän ke mû gé. Ag kâmí ū tóg inh vÿ ki króm tû. Ên ag vÿ äjag vÿ ki króm ke mû gé. ²¹ Hâ ra ag tóg äjag vogg kónän ke mû gé, äjag tÿ tÿ inh mré ke nÿtñ kÿ. Ag pi(jé) ū tÿ inh jenêg mû ēn ki kanhró nÿtñ'. ²² Inh kâtñ tû ra, isy ag mÿ inh vÿ tû ra ag tóg: "hâ ra ēg tóg ki kagtig nÿtñ," henh ke mû vÿ. Hâ ra sóg ag mÿ tó, hâ kÿ ag tóg ki kanhró nÿtñ. ²³ Ü tÿ iso jû nÿtñ ēn ag vÿ inh panh to jû nÿtñ gé. ²⁴ Nén ū han vânh hyn han sóg tû, ag rïnve, kÿ ū vÿ tag han ja tû pë nñ ijo. Isy tag han tû nñ ra ag tóg: "vég tû ēg nñ," henh ke mû vÿ. Hâ ra ag tóg vé, ag tÿ vég mû ra ag tóg ge ra iso jû nÿtñ, kÿ ag tóg inh panh to jû nÿtñ gé. ²⁵ Hâ ra ag tóg rán kÿ nÿtñ, Topë vÿ tÿ rán kÿ nñ ki. "Nén ū tû to ag tóg iso jû sór mû," he tóg, Topë vÿ rá ki. Hâ kÿ ag tóg ke tû," he tóg, Jesus ti.

²⁶ "Hâ ra tóg kâtñ ke mû, ū tÿ äjag tar han ke ti. Topë kuprëg to ken hâ vÿ. Ti hâ vÿ ki hâ tónh ke mû, inh panh kuprëg ti. Ên hâ vÿ äjag mÿ inh kâmén ke mû. ²⁷ Kÿ äjag tóg vÿnh kar mÿ inh kâmén ke mû gé, ēn kâ. Inh mré äjag tóg mû ja nñ, isy äjag mÿ tó vén mûn kâ," he tóg.

16

¹ "Äjag mÿ sóg tag kâmén kân mû, äjag tÿ ki kanhró nÿtñ je, äjag tÿ isovânh sór tû pë nñ je, äjag jagtar ke kurâ ēn kâ. ² Äjag pan jé ag tóg ke mû, pâ'i ag, äjag tÿ vÿnh kanhrân jafâ ra mû mân tû nñ je. Kÿ ag tóg äjag kagtén ke mû gé. Äjag kagtén kÿ ag tóg ón kÿ: "Topë vÿ ēg mÿ tó, hâ kÿ ēg tóg ag kagtén," henh ke mû. ³ Ag tÿ ēg jôg mág ki kagtig nÿtñ hâ kÿ ag tóg tag han ke mû. Inh ki kagtig ag tóg nÿtñ gé. ⁴ Üri sóg äjag mÿ tó mû. Kÿ äjag

tógi, ãjag tý tag ve ký (ãjag tógi): “égi mý tógi tó ja ní, égi tý ūri néni vég mū tag ti,” henh ke mū,” he tógi, Jesus ti.

Topē kuprīg kātīg ke

Vāsý sógi ãjagi mý tag tó ja tū ní ver. Vāsý sógi ãjagi mré tīg ní vē, hā ra sógi ãjagi mý tag tó ja tū ní, sý ūri ãjagi mý néni tó mū tag ti. ⁵ Ūri sógi tīg ke mū, isý ūtý inh jēnēg mū en ve jé. Ký ãjagi pi(jé) inh mý: “á tý hē ra tīg ke nē?” henh ke mū’. ⁶ Æjagi mý tógi e tī, sý ãjagi mý isígi ke tag tó ja níni ký, ký ãjagi tógi fe kaj nýtī. ⁷ Há ti ní hā ra, isígi ke ti, ha mē. Isígi tū níni ký ūtý ãjagi tar han mū en vý kātīg ke tū ní vē, Topē kuprīg ti. Isígi ký sógi ãjagi mý ti jēnēnh ke mū. ⁸ Én vý, á kātīg ký (tógi) vēnh kar mý: “Topē vī mranh á huri,” henh ke mū, ký tógi ag mý vēnh jykre kuryj tónih ke mū gé, ký tógi ag mý Topē tý ag vógi kónan ke en tónih ke mū gé. ⁹ “Jesus ki á tógi rā tū ní, hā ký á tógi Topē vī mranh tī,” he jé tógi ke mū, vēnh kar mý. ¹⁰ Ký tógi ag mý vēnh jykre kuryj tónih ke mū gé, Topē kuprīg ti. Jāvo sógi tīg ke mū, inh panh kukām, ký ag tógi inh venh ke tū ní. ¹¹ Ký Topē kuprīg tógi ag mý Topē tý ag vógi kónan ke en tónih ke mū gé. Tag ki ün tý tý ün mági pētý Nén-Kórég en to tógi: “kórég ti ní,” hé huri, Topē ti. Hā to égi tógi ti tý ün vógi kónan ke mū en ag ki kanhró nýtī,” he tógi, Jesus ti.

¹² “Sý ãjagi mý néni tónih ke mū vý ver e nýtī, hā ra tógi ver ãjagi mý mē jagi tī, hā ký sógi tónih ke tū ní. ¹³ Topē kuprīg tý ãjagi ki jun ký, ūtý ki hā tó tī en kātīg ký tógi komēr hā ãjagi mý tó kān ke mū, néni tý ki hā tó mū en ti. Ti pi(jé) á tý néni to jykrén mū en tónih ke mū’, Topē kuprīg ti. Inh panh tý inh mré néni to jykrén mū en hā tó jé tógi ke mū. Ký tógi ãjagi mý ãjagi tý kar ký néni venh ke en tónih ke mū gé. ¹⁴ Ti hā vý iso: “ün mági vý tý ti ní,” henh ke mū gé. Inh vī hā tó jé tógi ke mū ãjagi mý, hā ký tógi isý tý ün mági ní tónih ke mū. ¹⁵ Inh panh tý néni tó mū en hā tó sógi tī gé. Ký tógi en hā tónih ke mū gé, ti kuprīg ti. Hā ký sógi ãjagi mý: inh vī hā tó jé tógi ke mū,” he mū,” he tógi, Jesus ti.

Jesus tý ter kar ký rīr mān ke

¹⁶ “Kānhmar ãjagi tógi inh ve mān ke tū ní ha, kejēn ãjagi tógi kurā ūki inh ve mān ke mū gé,” he tógi, Jesus ti. ¹⁷ Ký ti mré mū tī ag tógi jagnē mý: “ti hýn ne tó sorr mū, hā ký tógi: kānhmar ãjagi tógi inh ve mān ke tū ní ha, he mū, hā ký tógi: kejēn ãjagi tógi kurā ūki inh ve mān ke mū gé, he mū?” he ag tógi. “Ti tý ne tónih ke nē hýn, hā ký tógi: inh panh kukām sógi tīg mū ha, he mū?” he ag tógi. ¹⁸ “Ne to ke nē hýn, hā vý: kānhmar, he mū? Ég pi(jé) ti tý néni tó mū en ki kanhró nýtī”, he ag tógi, jagnē mý.

¹⁹ Hā ra Jesus tógi ki kanhró ní, ag tý ti ki néni jēmē sorr mū en ki. Hā ký tógi ag mý: “inh vī mý ãjagi mý e?” he mū. “Kānhmar ãjagi tógi inh ve mān ke tū ní ha, kejēn hā ãjagi tógi kurā ūki inh ve mān ke mū. ²⁰ Ki hā sógi tó mū, hā ký sógi ke mū. Kygfý jé ãjagi tógi ke mū. Vēsýrénh jé ãjagi tógi ke mū. Hā ra tógi ūtý inh ki ge tū ag hā mý sér tīn mū. Fe kaj han jé ãjagi tógi ke mū, tag pāte tógi ãjagi mý sér tīn mān ke mū gé. ²¹ Ün týtā fi tý gír venh ken ký tógi fi mý jagi tī, fi kaga jagi en ti. Fi kósín tý fi ki mur kar ký tógi hā ra fi mý sér tī, ký fi tógi á kaga en mī ékrén mān tū nýtī. Fi tý á kósín ve ký tógi fi mý sér tī. ²² Ge ve jé ãjagi tógi ke mū. Üri tógi ãjagi mý jagi tī, hā ra sógi ãjagi ve mān ke mū, ký ãjagi fe tógi mrin kenh ke mū, ãjagi tý inh ven ký. Ký ūtý ãjagi fe kaj han mān ke tū ní ha, inh kātīg mān ký. ²³ Én kā ãjagi tógi inh mý néni ūtó vī mān ke tū ní ha, isý ãjagi mré níni ký. Ki hā sógi tó mū, hā ký sógi ke mū. Æjagi tý inh panh mý néni ūtó vīn ký tógi ãjagi mý vin kān ke mū, ãjagi tý ti mý néni ūtó vī mū en tý, ãjagi tý tý inh mré ke nýtīn ký. ²⁴ Ver ãjagi tógi ti mý néni ūtó vī ja tū ní, ãjagi tý ti mý: “ti mré ke vý tý ég nýtī,” hen ký. Ti mý néni ūtó vīmni, ký tógi ãjagi mý hyn han kān ke mū, ãjagi tý néni to vī mū en ti, ký tógi ãjagi mý sér tāvī tīn mū,” he tógi, Jesus ti.

Jesus tý tý ēprā ke kar kri ke ní

²⁵ “Æjagi mý sógi comparaçāo han ký inh panh kāmén tī, kānhmar sógi jamā hár(a) ãjagi mý inh panh kāmén ke mū, ký sógi ãjagi mý comparaçāo han mān ke tū ní sir. ²⁶ Kurā en kā ãjagi tógi vēsógi ki inh panh mý néni ūtó kar to vīn ke mū, ãjagi tý tý inh mré ke nýtīn ký.

Ký sóg ájag jagfy vĩ mân ke tū nĩ ha, ájag tý vësógi ki ti mré vëmén ký. Ájag hã vý ti mré vëmén ke mû ha. ²⁷ Inh panh vý ájag to há tâvñ nígtí, ájag tý iso há nýtñ ký, ájag tý iso: "Topé vý ti jénê," hen ký. ²⁸ Inh panh tý inh jénê hã ký sóg ga tag ki jun mû. Hã ra sóg ūri inh mur ja ré ký tíg ke mû ha, inh panh kukám," he tóg, Jesus ti.

²⁹ Ký ti mré mû tî ag tóg ti mý: "vâhã ã tóg ég mý kâmén há han mû ha," he mû. "Vâhã ã tóg ég mý comparaçao tó tû nî ha. ³⁰ Nén ū kar ki kanhró ã tóg nî, vég ég tóg mû. Ég tý ã ki néni ū jémê sór ký ã tóg ki kanhró nî. Ég tý ã mý néni ū tó tû ra ã tóg ki kanhró nî. Hã ki ég tóg vég mû, ã tý Topé tá kâtig ja ti," he ag tóg mû, Jesus mý.

³¹ Ký tóg ag mý: "vâhã ájag tóg inh ki ge ký nýtñ ha," he mû. ³² "Hã ra ájag tóg kânhmar inh ré ký mû kân mû ha, ájag ūn ra. Véh kâ pugpov kân je ájag tóg ke mû, ūri. Hã ra sóg pir pê tû nî, ájag tý inh ré ký mû kân mû (hã) ra. Inh panh vý égno kâ inh mré jé nî.

³³ Tag kâmén sóg ájag mý, ájag tý krí kânhvy nýtñ je, ájag tý inh ki ge ký nýtñ tugrín. Tag ki ájag tóg néni ū jagy kar vég tî ver. Hã ra to krí kufy han tûg nî. Êprâ ke kar kri ke vý tý inh nî, êprâ ke kri pa'i ūn, Japo ūn kutêm inh huri," he tóg, Jesus ti.

17

Jesus tý Topé mré vëmén

¹ Jesus tý ã mré mû tî ag mý tag kâmén kân kar ký tóg kanhkâ ki évanh mû, ký tóg: "panh," he mû. "Inh hora tân krýg huri," he tóg. "Ag mý isý tý ūn mág nî ven nî, isý tý ã kósin nîn ký. Ký sóg ag mý ã tý tý ūn mág nî ven ke mû gé. ² Êprâ ke kar kri ã tóg inh fêg, isý ag mý rîr krýg ja tû ven je, ã tý inh mý ūn vin mû kar ūn ag mý, fag mý ke gé. ³ Ú tý ã ki kanhrân mû ūn vý rîr krýg ja tû venh ke mû, û tý ã to: "Topé vê," he mû kar ag, û tý ã to: "Topé ū vý tû nî," he mû kar ag, fag kar ke gé. Ký ag tóg inh ki kanhró nýtñ gé, isý tý Jesus Cristo nîn ki, ã hâ tý inh jénê ūn ki. ⁴ Ag hâ mý sóg ã tý tý ūn mág nî tag ven, êprâ ke ag mý, fag mý ke gé. Æ tý inh mý néni tó mû ūn han kân inh. ⁵ Vâsý, ég tý ga tag han tûg ki sóg ã mré nî ja nígtí, ūn kâ sóg tý ūn mág pê nî ja nígtí, ã mré. Ūn han mân nî, inh mý. Isý tý ūn mág pê nî han mân nî, panh".

⁶ Ú ag kuprêg ja ã nî, ag tý inh ki ge je, fag ke gé. Ūn ag mý sóg ã kâmén ja nígtí. Æ tû ag vê, hâ ra ã tóg inh mý ag vin, fag ke gé. Æ vî ki króm ag tóg tî, fag ke gé. ⁷ Úri ag tóg ki kanhró nýtñ, isý ã tû hâ han mû ūn ki, fag ke gé. Æ hâ ne inh mý néni kar ūn tó tî!. Tag vég ag tóg tî. ⁸ Ag mý sóg ã vî ti tó tî, ký tóg ag mý sér tî, fag mý ke gé. Ký ag tóg vég mû, ã tý inh jénê ūn ti. Ký ag tóg iso: "Topé tý ūn jénêg mû ūn vê," he mû, fag ke gé.

⁹ Æ tý inh mý ūn vin mû ūn ag hâ jagfy sóg vî tî, fag ke gé. Ú tý inh ki ge tû ūn ag jagfy sóg vîn ke tû nî. Æ tû ag hâ jagfy sóg vî tî. ¹⁰ Ha vé, isû kar vý tý ã tû nýtñ, ký ã tû kar vý tý isû nýtñ gé. Ag hâ tugrín sóg tý ūn mág nî, û tý inh ki ge ký nýtñ ūn ag hâ tugrín, fag ke gé. ¹¹ Inh mur ja ré ký sóg tíg mû, ijávo ag tóg égno mî mû nî sir, isû mré ã tû ag. Ag jâvo sóg ã venh kâtig mû ha. Inh panh mág, há tâvñ ã tóg nî. Ag jy nígnan nî, ã jykre ki. Æ hâ ne inh mý ag vin!. Æ mré sóg tý ūn pir nî. Ag tý jagné mré tý ūn pir nýtñ han nî, isý ã mré tý ūn pir nî tag ri ke han nî, ag tý, fag tý ke gé. ¹² Isý ag mré nîn ký sóg ag jy nígnan tî, ã jykre ki, ã tý inh mý ūn vin mû ūn ag kar jy, fag jy ke gé. Ag ki rîr há han inh, ký ag kâ û tóg vâfor ja tû nî. Ûn pir tóg hâ ra vâfor ký nî inhhâ, hâ ra tóg ti to rán ký nî, ti tý nûgme ki kutêh ke ti, hâ ký ti tý ki kutêh ke nê ha. ¹³ Úri sóg ã kukám kâtig mû, hâ ra sóg ver tag ki ag mý kâmén mû, ti tý ag mý sér tî je, ti tý inh mý sér tî tag ri ke tî je, ag mý. ¹⁴ Ag mý sóg hur ã vî kâmén. Ký û tý inh ki ge tû ag vý ag to jû mû, ag tý tý ag mré ke tû nýtñ ký. Inh pi(jé) tý ag mré ke nî gé!, û tý ag to jû mû ūn mré. ¹⁵ Hâ ra sóg ã mý: "ha ag je prêr," he tû nî, "ag tý ga tovânh je," he tû sóg nî. "Nén-Kórég jo ag jy nígnan nî," he sóg mû ã mý. ¹⁶ Ag pi(jé) tý inh ki ge tû ag mré ke nýtñ!. Tý sóg ag mré ke tû nî gé, û tý inh ki ge jâvânh ūn ag mré. ¹⁷ Æ vî hâ ki ag kanhrân nî, ã tý ūn kuprêg mû ūn ag, ag tý komêr hâ ã ri ke nýtñ je. Æ vî ūn vý tý vênh vî hâ tâvñ nî. ¹⁸ Inh jénê ã tóg, sý ga kri mur je. Ký sóg ã kóm ag jégnêh mû, ag tý êprâ ke kar ūn ag mý inh kâmén je. ¹⁹ Ag jagfy sóg ã mý vênh fêg ke mû, ag tý inh mré ã mý vênh vin ký nýtñ je.

²⁰ Hā ra sóg nén ū to vī sór mū gé, sý ã mý ag kāmén kar kÿ. ū ag tóg ag vī mē kÿ inh ki genh ke mū. ēn ag to sóg vī sór mū gé. ²¹ Ag kar tÿ tÿ ūn pir nýtinh ken kÿ tóg há tÿ, ã tÿ inh mré tÿ ūn pir ní ën ri ke, isý ã mré tÿ ūn pir ní ën ri ke. Ag tÿ ég mré tÿ ūn pir nýtinh kÿ tóg há tÿ. Kÿ vênh kar vÿ venh ke mū, ã tÿ nén to inh jénég mū ti. ²² Isý ã tóg ūn mág han. Kÿ sóg ag tÿ ūn mág han ke mū gé, ag tÿ jagné mré tÿ ūn pir nýtihé, ã tÿ inh mré tÿ ūn pir ní tag ri ke. ²³ Inh mré ke vÿ tÿ ag nýtihé, kÿ sóg tÿ ag mré ke ní gé, kÿ ég kar vÿ tÿ ūn pir ri ke nýtihé. Ég tÿ tÿ ūn pir nýtihé tugrín vênh kar tóg venh ke mū, ã tÿ inh jéné ën ti. ūn tÿ inh ki ge kÿ nýtihé ën ag to há tâvî ã tóg ní, ã tÿ iso há ní tag ri ke. Tag ve jé ag tóg ke mū, éprâ ke ag, ag tÿ ég tÿ ūn pir nýtihé tag ven kÿ.

²⁴ Panh', vásý ã tóg iso há nýtihé vë, ég tÿ ga tag han tûg ki. Hā kÿ ã tóg isý ūn mág pë han. Kÿ tóg inh mý há tinh mū, ag tÿ inh mré nýtihé kÿ, ã tÿ inh mý ūn vin mū ën ag. Ag tÿ inh mré nýtihé kÿ ag tóg venh ke mū, ã tÿ isý ūn mág han ja ti. ²⁵ Panh', jykre kuryj ã tóg ní. ūtÿ inh ki ge tû ag vÿ ã ki kagtiñ nýtihé, ag jávo sóg ã ki kanhró ní. Kÿ tag ki inh mré nýtihé ag vÿ ki kanhró nýtihé gé, ã tÿ nén to inh jénég mū ti. ²⁶ Ag mý sóg ã kāmén huri, kÿ sóg ag mý ã kāmén mân ke mū gé, ag tÿ jagné to há nýtihé jé, ag tÿ ã tÿ iso há tag ri ke nýtihé jé. Kÿ sóg ag mré émân ke mū gé," he tóg, Jesus ti, ã panh mré vémén kÿ.

18

Ag tÿ Jesus se

(Mt 26.47-56; Mc 14.43-50; Lc 22.47-53)

¹ Jesus tÿ tag tó kar kÿ tóg ã mré mû tÿ ag mré tÿ mû sir. Goj tÿ Cedrom kafâ ū ra ag tóg pa mû sir. Tá ka tóg krânkrañ kÿ nýtihé. Ka kré ën krém ag tóg nýgnî mû sir. ² Hā ra Judas tóg ti tig ën ki kanhró ní gé. Tâ tóg ã mré mû tÿ ag mré vémén tÿ hêñ ri ke han huri, Jesus ti, hâ kÿ Judas tóg ag tÿ ra mûnh ke ki kanhró ní, ūtÿ pâ'i ag mý Jesus ve ke mû ën ti. ³ Kÿ tóg ag nón tá jun mû sir, Judas ti, soldado ag mré, polícia ag mré hâ ke gé, pâ'i ag tÿ ag jégnêñ kÿ. Fariseu ag vÿ pâ'i ag mré polícia ag jégnêñ ja ní gé. Lampião e gég ag tóg kâmû mû, pî jónhkó ke gé, ka kykyv mré hâ. ⁴ Hâ ra Jesus tóg ki kanhró ní, ã jagtar ken ki, kÿ tóg ag kato tê mû sir. Kÿ tóg ag mý: "ãjag tÿ ūtÿ hê ve sór nê?" he mû. ⁵ Kÿ ag tóg ti mý: "Nazaré tá ke ën ve sór ég tóg mû," he mû. "Jesus vë mýr," he ag tóg mû. Kÿ Jesus tóg ag mý: "inh hâ vë," he mû. Hâ ra Judas tóg ag mré kâtig ja ní gé, ūtÿ pâ'i ag mý Jesus ven mû ën ti. ⁶ Jesus tÿ ag mý: "inh hâ vë," hen kÿ ag tóg ti jo ranh ke mû. Rom ke ag tóg mû sir, éprâ. ⁷ Kÿ Jesus tóg ag mý vî mân mû. "Ãjag tÿ ūtÿ ve sór nê?" he tóg. Kÿ ag tóg ti mý: "Jesus, Nazaré tá ke ën," he mân mû. ⁸ Kÿ Jesus tóg ag mý: "ãjag mý sóg: inh hâ vë, hé huri. Kÿ ãjag tÿ ise sór kÿ inh mré ke tag ag togvâñh ní sir," he tóg. ⁹ Hâ ra tóg tag tó, ã tÿ to hâ ã panh mý: "ã tÿ inh mý ūn vin ja ën ag vÿ ki nýtihé, ag kâki ūtÿ vâfor ja tû ní," he jan kÿ. ã tÿ ag jy nýgân jé tóg polícia ag mý: "ag togvâñh ra," he mû, ã mré mû tÿ ag to.

¹⁰ Hâ ra Simão Pedro tóg ã rôgro ën vyn kÿ tóg polícia ag kâki ūtÿ nýgrêg kym ke mû. Ti pêgja tá ti nýgrêg jé ën tÿ tóg kym ke mû. Topê tû ki rîr tÿ to pâ'i mág camarada ja vë, ti tÿ ūtÿ nýgrêg kym mû ën ti, ti jijin hâ vÿ: Malco, he mû. ¹¹ Kÿ Jesus tóg Pedro mý: "ã rôgro tÿ ti pâg ja tá fêg," he mû. "Inh panh tÿ inh mý: "vêşyréñh jé ã tóg ke mû," he ja vë, hâ kÿ sóg ag mý vênh fêg ke mû ha. Vênh nenh ke tû sóg ní," he tóg, Jesus ti.

Pâ'i tÿ Anás tÿ Jesus ve

¹² Kÿ soldado ag tóg, ãjag pâ'i mré (ag tóg) Jesus mrînh mû sir, vâfe tÿ. Policia ag vÿ ag mré ti mrînh mû gé. ¹³ Kÿ ag tóg ti pére mû mû, Anás ën ra. Caifás kakrâ vë, Anás ti, hâ ra Caifás vÿ tÿ Topê tû ki rîr tÿ ag to pâ'i mág ní, pryg ën kâ. ¹⁴ Hâ ra Caifás ën vÿ pâ'i ag mý: "ün pir tÿ ég povo jagfy ter kÿ tóg pâgsñ ní," he ja ní. Ën kakrâ ën ra ag tóg Jesus pére mû mû.

Pedro tÿ Jesus to: "ti ki kagtiñ sóg ní," he vén

(Mt 26.57-58, 69-70; Mc 14.53-54, 66-80; Lc 22.54-57)

¹⁵ Kÿ Simão Pedro tóg Jesus nón tÿ mû, Jesus mré ke ūtÿ mré. Hâ ra Jesus mré ke ūtÿ ën tóg Topê tû ki rîr tÿ ag to pâ'i mág ën ki kanhró ní, hâ kÿ tóg Jesus nón Anás ën kâra râ mû,

ĩn vāso ra. ¹⁶ Hā ra Pedro tóg re tá jē nī, ĩn jānkā rā hā. Ký Jesus mré ke ū ēn tóg ver ū tý jānkā ki rīr mū ēn fi mré vēmén mū, ký fi tóg Pedro ti mý: “ha kārā,” he mū, ti mré ke ū ēn tý pā'i mág ki kanhró nīn ký. ¹⁷ Ký fi tóg ti mý: “ã hýn tý Jesus mré ke ní,” he mū, Pedro ti mý, ū tý jānkā ki rīr jē ēn fi. Hā ra tóg fi mý ón ký: “vó,” he mū.

¹⁸ Hā ra Anás camarada ū ag vý tá nýtī gé, polícia ag mré. Ĩn vāso ki ag tóg pī han ký nýtī, ti tý kusa jagy tñ ký. Pī to ag tóg tugtón nýtī. Ký Pedro tóg ag mré tón nī gé, pī ēn ti to.

Anás tý Jesus ki jēmē sór

(Mt 26.59-66; Mc 14.55-64; Lc 22.66-71)

¹⁹ Ký pā'i mág tóg Jesus mý: “inh mý ã mré mū tī ag kāmén,” he mū. “Ã tý nén kāmén tī ēn ti kāmén nī gé, inh mý,” he tóg, Anás ti. ²⁰ Ký Jesus tóg ti mý: “vēnh kar mý sóg jamā hár(a) tó tī,” he mū. “Vēnh kanhrān jafā krēm sóg tó tī, Topē jo ĩn krēm ke gé. Judeu kar tý vēnhmān ký nýtīn ký sóg ag mý kāmén tī. Inh pi(jé) vēnh péju ký tó tī”, ký vēnh kar vý ki kanhró nýtī. ²¹ Hā ra ã tóg inh ki jēmē sór mū!. Inh vī jēmēg mū ēn ag ki jēmēmnī. Ki kanhró ag tóg nýtī, isý ag mý nén tó ja ēn ki,” he tóg, Jesus ti.

²² Jesus tý tag tó ký polícia ū tóg Jesus tānh mū, ký tóg ti mý: “pā'i mág vē mýr,” he mū. “Hā ra ã tóg ti mý vī mū,” he tóg mū. ²³ Ký Jesus tóg ti mý: “ký inh hýn vēnh vī kórég tý ne tó?” he mū. “Ha inh mý sý vēnh vī kórég tó mū ēn tó,” he tóg. “Vī há han inh, ã tý hā ra ne tugnīn isānh nē?” he tóg.

²⁴ Tag pāte Anás tóg Jesus jēnēg mū sir, ti tý Caifás venh tīg jé, Topē tū ki rīr tī ag to pā'i mág ēn mý. Ti mrīnh ký jē ký tóg ti jēnēg mū.

Pedro tý Jesus to: “ti ki kagtīg sóg nī,” he mān

(Mt 26.71-75; Mc 14.69-72; Lc 22.58-62)

²⁵ Hā ra Simão Pedro tóg tón nī nī, pī to. Ký tá nýtī ag tóg ti mý: “ã hýn tý ti mré ke nī gé,” he mū. Hā ra tóg ón ký: “vó,” he mān mū. ²⁶ Ký pā'i mág mý rānhrāj tī ū vý tá nī gé. Pedro tý ū nīgrēg kym ja ēn kanhkā ū vē. Ēn vý Pedro mý: “ã ve inh, ka kré krēm,” he mū. Tá ã tóg ti mré jē ja nī,” he tóg mū. ²⁷ Hā ra Pedro tóg ón ký ti mý: “vó,” he mān mū. Ēn kā galō vý kynkyr mū ha.

Pilatos tý Jesus ki jēmē

(Mt 27.1-2, 11-14; Mc 15.1-5; Lc 23.1-5)

²⁸ Kusā pē ki ag tóg Jesus pére mū mū, pā'i tý governador ĩn ra, ti vēmén jafā ra, palácio ẽn ra. Caifás ĩn tá ag tóg ti pére kāpa mū. Hā ra ag tóg pā'i tý governador ĩn kā ra ge sór tū nī. Ag tý festa tý Páscoa han ke vý kakó tī ha, ký ū tý pā'i tý governador ĩn kā ra ge mū vý festa tý Páscoa ẽn ki jēn ke tū nī. Ag jykre vē. Hā ra ag tóg ko sór mū, hā ký ag tóg kā ra ge ja tū nī sir. ²⁹ Ký Pilatos tóg re ra kākutē mū, ag mré vēmén jé. Ký tóg ag mý: “ti hē ri ké?” he mū. “Ti vēnh jykre kórég tý ne han’?” he tóg, Pilatos ti, Jesus to. ³⁰ Ký ag tóg ti mý: “vēnh jykre kórég han ti tī,” he mū. “Ti há nī ra ēg tóg ã mý ti ven ke tū nī vē,” he ag tóg, Pilatos mý. ³¹ Ký Pilatos tóg ag mý: “ha mūjēg,” he mū. “Ãjag jykre ki ājag tóg ti jykre kórég ẽn to jykrén ký tónh ke mū, ti jykre ti,” he tóg. Hā ra ag tóg ti mý: “ti ter ke vē,” he mū. “Ký ã hā vý ēg mý: “ha ti téen,” henh ke mū,” he ag tóg, pā'i ag, Pilatos mý. ³² Hā ra Jesus tóg ag tý fóg tý pā'i mý ã fēg ke tag tó ja nī, fóg ag tý cruz to ti sa ký ti téen jé. Hā ký ag tóg Pilatos mý ti ven mū.

³³ Ký Pilatos tóg ã ĩn kāra rā mān mū, Jesus mré vēmén jé. Ký tóg ti mý: “ã mý tý Judeu ag pā'i mág nī?” he mū. ³⁴ Ký Jesus tóg ti mý: “ū ný ã mý tag tó?” he mū. “Ã tý vēsóng ki to jykrén mý vó, pā'i ag tý ã mý tó mý vó?” he tóg. ³⁵ Ký Pilatos tóg: “inh pi(jé) tý Judeu nī!”, he mū. “Ã kanhkā ag vý inh mý ã fēg, ã povo to pā'i ag. Æ hē ri ké?” he tóg.

³⁶ Ký Jesus tóg ti mý: “inh pi(jé) tý ga tag kri pā'i mág nī,” he mū. “Isý tý tag ki ūn mág nī ra inh krēm ke ag tóg Judeu ag mré jagnē génh ke mū vē, ký ag tóg isenh ke tū nī vē. Hā ra sóg tag ki tý ūn mág tū nī, hā ký ag tóg isé, Judeu ag,” he tóg, Jesus ti.

³⁷ Ký Pilatos tóg ti mý: “ký ã mý hā ra tý pā'i mág nī?” he mū. Ký Jesus tóg: “ki hā ã tóg tó mū,” he mū. “Isý ki hā tó jé, hā jé sóg ga kri mur ja nī, hā jé sóg ga kri tī mū gé. Ký

ū tý ki hā tó to há nýtī ēn ag kar vý inh vĩ jémēg mū,” he tóg, Jesus ti. ³⁸ Ký Pilatos tóg ti mý: “ne ný tý ki hā ke ní?” he mū. “Sý ki kanhrān jāvānh mě tóg tī,” he tóg, Pilatos ti.

Jesus ter ke

(Mt 27.15-31; Mc 15.6-20; Lc 23.13-25)

Ký tóg re ra tíg mǎn mū, pā'i ag mré vémén jé, ký tóg ag mý: “ti pi(jé) věnh jykre kórég han tī,” he mū. ³⁹ “Páscoa kar ki sóg ājag mý věse ū kavāg tī. Ký inh hýn ājag mý ājag tý ū to: “Judeu ag pā'i,” he mū ēn kyvān ke mū,” he tóg, Pilatos ti. ⁴⁰ Hā ra ag kar tóg prénprér mū sir. “!..Jesus pijé'!.. Barrabás kava ra!..” he ag tóg mū sir, prénprér ký. Hā ra Barrabás ēn vý tý ūn jykre kórég pē nī.

19

¹ Ký Pilatos tóg soldado ag mý: “ti mrānmrān ra, ge ký,” he mū. ² Ký ag tóg ti mrānmrān mū. Ti mrānmrān kar ký ag tóg sónh pířin ký ti krí tógfíg mū sir. Ký ag tóg kur kusūg tý ti kri fón mū gé sir. ³ Ti ki junjun ký ag tóg ti mý: “viva, Judeu ag pā'i,” he mū, ti nyg ký. Kar ag tóg ti tānh mū gé sir.

⁴ Ký Pilatos tóg re ra kutē mǎn mū gé sir. Ký tóg věnh kar mý: “ha vé ha,” he mū. “Ti jykre kórég mě ja tū sóg ní vě. Ký sóg ājag mý ti ven mū. Nén ū věnhmý han tū ti ní vě,” he tóg, Pilatos ti, ag mý.

⁵ Ký Jesus tóg kákutē mū, hā ra tóg sónh tý ā krí tógfík ký kákutē mū, kur kusūg ēn tu ký ke gé. Ký Pilatos tóg věnh kar mý: “ti ve ra,” he mū, ag tý hěn ri ke mūn ti tovānh jé, ag tý ti jagtar ēn ve ký.

⁶ Pā'i ag tý ti ve ký, polícia ag tý ti ve ký ag tóg prénprér mū gé sir. “!..Ka to ti sā!..!..Ka to ti sā!..” he ag tóg mū sir, prénprér ký. Ký Pilatos tóg ag mý: “ký ājag hýn inhhā ka to ti sa sór mū!”, he mū. “Ti pi(jé) nén ū kórég han mū!”, he tóg.

⁷ Ký ag tóg ti mý: “hā ra tóg: “tý inh Topě kósín ní,” he tī ēg mý,” he mū. “Ēg tý ū tý ge téni ke vě. Hā tó ja ti ní, ēg mý, Topě ti, hā ký tóg rán ký ní,” he ag tóg mū sir, Pilatos mý.

⁸ Ký Pilatos tý ti tý tý Topě kósín ní mě ký tóg ti mý e tāvī tī. ⁹ Ký tóg ā ū kára rā mǎn ký Jesus mý: “tý ā hě tá ke ní?” he mū. Hā ra Jesus tóg ti mré vémén mǎn sór tū ní. ¹⁰ Ký Pilatos tóg ti mý: “ā mý inh mré vémén ke tū?” he mū. “Isý ā kavān sór ní ký sóg ā kyvāg mū. Isý ka to ā sa sór ký sóg to ā ság mū gé. Tag to jykrén,” he tóg, Pilatos ti, Jesus mý. ¹¹ Hā ra Jesus tóg ti mý: “Topě tý ā tý pā'i han tū ní ra ā tóng tag han ki kagtīg nính mū vě,” he mū. “Hā ký ū tý ā mý inh fēg mū ēn vý ā tý Topě vĩ mranh mū tag kafór ní ha,” he tóg, Jesus ti.

¹² Ký tóg Pilatos mý e pē tāvī tī, ký tóg ti kavān sór mū sir. Hā ra Judeu ag tóg ti mý: “ā tý tag kyvān ký ā pi(jé) tý ēg kar kri pā'i mág pē tý Imperador ēn mré ke ní!”, he mū. “Ū tý věsý pā'i mág han mū ēn vý Imperador kato tē mū,” he ag tóg. ¹³ Ký Pilatos tóg ag vĩ tag mě ký mūmēg mū, ký tóg Jesus jé prér mū, ti tý ti mré re tá jěnh kutē jé. Ký tóg ā níngja ēn kri ní ní, ā tý hě tá věnh kar jykre věg tī ēn ki. Tá ag tóg pō ně ja nígtī, hā ký ag tóg to: “Pó Ně,” he tī, hā vý: “Gabatá,” he mū, Hebreu vĩ ki. ¹⁴ Meio dia ki ke vě. Tý vaj ký ag tóg festa tý Páscoa ēn han sór mū, hā ký ag tóg ūri vějēn tý hěn ri ke kān mū. ēn kā meio dia ki Pilatos tóg ā níngja kri ní ní, ag mý ag tý věnh jykre han ke mū ēn tó jé. Ký tóg Judeu ag mý: “ājag pā'i mág hā vě ha,” he mū. ¹⁵ Hā ra ag tóg prénprér ký: “!..ti téni ra, ti téni ra, ka to ti sā!..” he mū sir.

“Ký inh mý ājag pā'i mág tý cruz to sanh mū?” he tóg, Pilatos ti. Ký pā'i ag tóg ti mý: “pā'i mág ēg nýtī, hā vý: Imperador, he mū,” he mū. ¹⁶ Ký Pilatos tóg ag mý: “ha cruz to ti sanh mūjēg gé,” he mū sir.

Ag tý Jesus tý cruz to sanh ke

(Mt 27.32-44; Mc 15.21-32; Lc 23.26-43)

¹⁷ Ký ag tóg Jesus mý cruz fig mū, ti tý vyn ký pānónh tý Calvário ra tíg jé, ag tý Hebreu vĩ ki to: Gólgota, he mū ēn ra. ¹⁸ Tá ag tóg cruz to ti ság mū sir. Ti mré ag tóg ūn régre ag tý cruz to ag ság mū gé, ký ū vý ti pēgja tá cruz to sa, jāvo ū vý ti jakānh tá cruz to sa

gé. Jāvo Jesus vý ag kuju kā cruz ti to sa gé. ¹⁹ Hā ra Pilatos tóg Jesus to vēnh rá han ja nī, kÿ ag tóg ti kríg mÿ vēnhrá ên sa ja nī, hā vý: “Nazaré tá Jesus vē, Judeu ag pã'i tÿ rei vê,” he mû, vēnh rán ki. Hebreu ví ki tóg rán kÿ nī, Latim ví ki ke gé, Grego ví ki ke gé. ²⁰ Kÿ Judeu tÿ hēn ri ke ag tóg vég mû sir, vēnh rá ti. Jerusalém vý tá kakó nī, Jesus tÿ hē tá cruz to sa kÿ jê ên ti tá, hā kÿ ū tÿ hēn ri ke ag tóg ti venh kāmūjëg sir. ²¹ Kÿ tóg pã'i ag mÿ há tû nī. Hā kÿ ag tóg Pilatos mÿ: “Judeu ag pã'i tÿ rei vê, he ja ã nī, vēnh rán ki,” he mû. “Hā ra tóg ki krov ja tû nī. Vëso tóg: “tÿ sóg Judeu ag pã'i tÿ rei nī,” he ja nī. Kÿ: Judeu ag pã'i mág vý tÿ inh nī, he rán nī,” he ag tóg, Pilatos mÿ. ²² Hā ra Pilatos tóg ag mÿ: “vó,” he mû. “Rán inh huri, kÿ tóg rán kÿ nī ha,” he tóg mû.

²³ Kÿ soldado ag tóg Jesus tÿ ka to ság mû. Kÿ ag tóg ti kur mân kÿ vēnh kâpäm mû. Ú tÿ 4 (ke) ag vê, soldado ag, hā kÿ ag tóg ti kur tÿ vēnh kâpäm tÿ 4 (ke) han mû. Hā ra ti vēnh kri fêg ja vý kur pir tÿ há nī. Kurýr tû ti nî. ²⁴ Kÿ ag tóg ti capa há ve kÿ jagnë mÿ: “éeg hÿn tag kym ke tû nî,” he mû. “Ti capa to jogar he jé éeg tóg ke mû. Ú tÿ mág mû ên hâ vý tóg tunh mû,” he ag tóg mû. Kÿ ag tóg to jogar he mû sir. Hā ra ag tÿ ti kur to jogar he mû ên tóg rán kÿ nî gé, Topë ví rá ki, ha më. “Inh kur tÿ vēnh kâpäm ag tóg, hâ ra ag tóg inh kur tÿ vēnh kri fêg ja to jogar he mû,” he ja tóg nî, Topë ví rá ki, hâ kÿ ag tóg ke mû.

²⁵ Hâ ra Jesus mÿnh fi vý tá jê nî, cruz râ hâ, fi jâvy fi mré. Kar kÿ Maria Madalena fi vý tá jê nî gé, kar kÿ Maria ū fi ke gé, Clopas prû fi. ²⁶ Kÿ Jesus tóg ã mÿnh fi vég mû sir. Ti mré tû mû ū vý fi to grën ke kÿ jê nî, Jesus tÿ ū to há pê ên ti. Kÿ Jesus tóg ã mÿnh fi mÿ: “tag vý tÿ ã kósin nînh mû ha,” he mû, ã mré tû mû ên to. ²⁷ Jāvo tóg ti mÿ: “fi hâ vý tÿ ã mÿnh nînh mû ha,” he mû gé, fi to. Hâ kÿ ti mré tû mû ên tóg fi mÿ: “inh mré nînh kâtig,” he mû, kÿ fi tóg ti ïn krêm nî nî, ti tÿ Jesus jêgja ki fi jé'ýn jé.

Jesus ter

(Mt 27.45-56; Mc 15.33-41; Lc 23.44-49)

²⁸ Jesus tÿ ã mÿnh fi mÿ tag tó kar kÿ tóg sir ã tÿ néen hyn han ke mû ên hyn han kân ja nî. Hâ to jykrén kÿ tóg hâ ra néen tÿ ã to rán kÿ nî ên hyn han kân sór mû, hâ kÿ tóg: “inh og há tóg tû,” he mû sir. ²⁹ Tá runja ū vý nî nî, hâ ra vinho kaja pir vý ki nî, runja ên ki. Kÿ ag tóg esponja tÿ vinho ki tÿ pun ke mû, kÿ ag tóg ka tÿ hissopo jurýn kÿ (ag tóg) néen kugpe jafâ ên kusón mû, kusón kÿ ag tóg vinho kâra rág kÿ ti mÿ jun mû sir, vinho ti. ³⁰ Kÿ tóg ki ûnh ûnh ge mû sir, vinho ên ki. Kÿ tóg: “ke kân inh huri,” he mû. Kÿ ti krí tóg héré' he mû, kÿ tóg hun ke mû. Kÿ tóg hur ter.

Soldado ū tÿ Jesus kusón

³¹ Kÿ Judeu ag tóg Pilatos mÿ to ví mû, soldado ag tÿ ū tÿ ka to sa kÿ nýtî ag fa mrynhmranh jé, ag tÿ kânhmar kâgter jé. Tÿ vaj kÿ ag mÿ festa mág vê, kÿ ag tóg ūri festa ên to néen kar kânkân tû gé. Hâ ra tóg ag mÿ kórég nî, ū tÿ ag festa kurâ ki cruz to sa kÿ ter mû ti. Hâ kÿ ag tóg Pilatos mÿ ag kâgtén ke to ví mû, ag tÿ ka to ag kârem jé. ³² Kÿ soldado ag tóg ū tÿ Jesus mré cruz to vin kÿ nýtî ag fa mrynhmranh mû mû. ³³ Kÿ ag tóg Jesus fa mrynhmranh sór mû gé, hâ ra tóg hur ter, hâ kÿ ag tóg mrynhmranh tû nî sir. ³⁴ Kÿ soldado ū tóg ã rógro tÿ ti jén'yr ki kusón mû, kÿ ti kyvénh tóg ki kâkutê mû, kyvénh jâpri mré.

³⁵ Tag ve inh, mÿr, ha më, hâ kÿ sóg ájag mÿ tó mû. Sÿ ki hâ tó vê. Sÿ ájag mÿ tag kâmén vê, ájag tÿ inh vî tag kri fi jé, ájag tÿ ti ki ge sór jé. ³⁶ Hâ ra tóg rán kÿ nî gé, ag tÿ ti kusón ke tag ti. “Ag pi(jé) ti kuka mrynhmranh ke mû”, he tóg, Topë ví tÿ rán kÿ nî ki.

³⁷ Kÿ tag tóg rán kÿ nî gé, hâ më. “Ag tÿ ûn kusón mû ên ve jé ag tóg ke mû,” he tóg mû gé, Topë ví ki, Jesus to.

Ag tÿ vênh kej ra ti va mû

(Mt 27.57-61; Mc 15.42-47; Lc 23.50-56)

³⁸ Kÿ Jesus to há ū tóg nýtî, Arimatéia tá José. Ên vý ti mré tûg ja tû nýtî, ti tÿ pã'i ag kamëg kÿ, hâ ra tóg Jesus to há nî. Ên vý tóg sir Pilatos venh tû mû, kÿ tóg ti mÿ: “sÿ Jesus tÿ ka to ti kâtérem há tóg tû,” he mû. Kÿ Pilatos tóg ti mÿ: “há ti nî,” he mû. Kÿ Arimatéia

tá José ūn tóg Jesus tý cruz to ti kätérem tī mū. ³⁹ Ký Nicodemos vý kätí mū gé, ū tý kuty tá Jesus mré vémén mū ūn ti. Ūn vý ger há ma kätí mū, 45 (ke) quilos vē mýr. Ka tý mirra jenjo ger há vē, kar ka tý aloés jenjo ger há mré. Ūn ma kätig tóg mū, Nicodemos ti. ⁴⁰ Ký ag tóg Jesus ti kätérem mū sir, cruz to, José mré Nicodemos ti. Ti pág ag tóg mū sir, kur tý, hā ra ag tóg néen ger há ūn tý ti pág ke ūn kákā ním mū gé. Judeu ag jykre hā vē, ag tý věnh kej tá ū fi ký. ⁴¹ Ka kré ū vý Gólgota tá kakó ní, ký tóg tá věnh kej tág ní, páró nor ti, ka kré ūn tá. Kuprā ti ný. ⁴² Ūn kákā ag tóg ti fig mū, ti kakó nín ký. Hā ra tóg râké ný ha, ký ag festa tóg kakó' he mū ha, hā ký ag tóg věnh kej tág ūn kákā Jesus fig mū sir.

20

Jesus rīr mān

(Mt 28.1-8; Mc 16.1-8; Lc 24.1-12)

¹ Tý vaj ūn ký, semana ki kurā ve ki Maria Madalena fi tóg Jesus venh tíg sór mū, ti kej tá. Kusā pē ki fi tóg ra tī mū, kurā sī hā ra. Hā ra fi tóg tá jun ký (fi tóg) pó ūn vég mū, ti kej nífe ūn ti. Kunūnh ký tóg jé ní, ký tóg sir nor ký ný ní, ti kej ti. ² Ký fi tóg Simão Pedro to věnhvág tī mū sir, Jesus mré tī ūn to ke gé, ū tý Jesus to há tāvī ūn to. Ký fi tóg ag mý: "éeg Senhor va ag tóg mū ja ní," he mū. "Ã kej kákai tóg tū ní," he fi tóg mū. "Ag hýn hē ra ti va kagáv," he fi tóg mū ag mý. ³ Ký ag tóg venh mū mū gé, Pedro ti, Jesus mré tī ūn ke gé. ⁴ Pétē ag tóg mū mū, hā ra ū ūn tóg Pedro kā raran ke mū, ký tóg tá jun vén mū. ⁵ Ký tóg páró nor ūn ki pānh ke ký kätá kur ūn vég mū, ti pág ja ti, hā ra tóg kāra rā ja tū ní. ⁶ Ký Simão Pedro tóg ti nón tá jun mū gé, hā ra tóg inhhā kāra rā mū, ti kej kāra, Pedro ti. Ký tóg kur ūn vég mū gé sir. ⁷ Ti krí pág ja vý vyr mý ní ní, kónhpēn ký. ⁸ Ký ū ūn tóg ti nón kāra rā mū gé sir, ký tóg á tý ven ký: "hā ja vē," he mū. ⁹ Vāhā ag tóg ki kanhró nýtī. Tag to hā ag tóg ti vī to jykrén há han ja tū ní ver, ti to néen rán ký ní ūn to, ti tý á ter kar ký rīr mān ke ūn to. Vāhā ag tóg ki kanhró nýtī.

¹⁰ Ag tý ti kej tý kuprā ný ve kar ký ag tóg výnvýn ke mū, ájag ūn ra.

Jesus tý Maria Madalena fi mý věnh ven

(Mt 28.9-10; Mc 16.9-11)

¹¹ Hā ra Maria Madalena fi tóg tá jé ní, ti kej nor ní ūn tá. Fý fi tóg jé ní. Fi fý ký fi tóg ti kej to pānh ke ký (fi tóg) kätá évānh mū sir. ¹² Ký fi tóg ūn régre ag vigvég mū. Topē tý jégně jafá ag vē. Kur kupri rīnh ký ag nígnig ký nýtī, Jesus nýgja tá, ti kej kätá. Ū tóg ti krí nígja tá ní, ký ū tóg ti pén nýtigja tá ní gé. ¹³ Ký ag tóg fi mý: "á tý ū jāvānh ký fý ně, jý?" he mū. Ký fi tóg ag mý: "inh Senhor va ag tóg mū ja ní, hā ra sóg ag tý hē ra ti va mū ja ūn ki kagtig ní," he mū. ¹⁴ Ký fi tóg věsyká évānh mū, hā ra Jesus tóg tá jé ní. Hā ra fi tóg ti ki kagtig ní. ¹⁵ Ký tóg fi mý: "á tý ū jāvānh ký fý ně, jý?" he mū gé. Hā ra fi tóg ti to: "ti hýn tý ka kré tag ki rīr tī jé, he sóg mū," he mū. Hā ký fi tóg ti mý: "á mý ag tý hēn ra ti va mū vég tū, vý?" he mū. ¹⁶ Ký Jesus tóg fi mý: "Maria'," he mū, fi jiji tó ký. Ký fi tóg ti tý fi mý fi jyjy tó ký (fi tóg) vāhā ti ki kanhrān mū sir. Ký fi tóg ti mý: "Raboni', á hā mý?" he mū. Hebreu vī ki fi tóg tó mū, hā ký fi tóg: "Raboni'," he mū. Ég vī ki ég tóg tag to: "Senhor," he tī. Fi tý vāhā Jesus ki kanhrān ký nín ký fi tóg ti mý ke mū.

¹⁷ Hā ra Jesus tóg fi mý: "inh vógl tūg ní ver," he mū. "Isý ver inh panh ra tāprynh ke vē. Inh kanhkā ag mý tónh tíg ní hā ra. Ag mý: "isý ver inh panh venh tíg ke vē, hā ra tóg tý ájag panh ní gé, he tóg," hemnī. "Isý ver inh Topē to tāprynh ke vē, ký tóg tý ájag Topē ní gé, he ti," hemnī ag mý," he tóg Jesus ti, Maria Madalena fi mý.

¹⁸ Ký fi tóg tī mū, ti mré mūgtí ag mý tó jé. "Ég Senhor ve inh," he fi tóg mū. Ký fi tóg ag mý tó kān mū sir, ti tý fi mý néen tó mū ūn ti.

Jesus tý á mré mū tī ag mý věnh ven

(Mt 28.16-20; Mc 16.14-18; Lc 24.36-49)

¹⁹ Kurā ūn kā, semana tý kurā ve ūn tý râkānh ký ag tóg věnhmān ký nýtī, ūn ū krém, ti mré mū tī ag. Hā ra ag tóg jānkā nífénh ja ní, chave tý, ag tý ēprá pál'i ag kamēg ký. Hā ra Jesus tóg vāhā věnh ven mū, ag kákai, ký tóg ag mý: "mý sér nýtímī," he mū. ²⁰ Tag tó

ký tóg ag mý ã níge nug ven mū, ã jén'yr ti ke gé. Ký tóg ag mý sér tī sir, ag tý ēg Senhor ven ký. ²¹ Ký tóg ag mý ke mān mū. "Mý sér nýtímni," he tóg. "Inh panh tý inh jénē vē. Ký sóg ūri ájag jénēg mū gé, ti tý inh jénē ri ke," he tóg. ²² Tag tó kar tóg ag ki hu he mū, ag kar ki, ký tóg ag mý: "Topē kuprīg vý tý ájag jagrē nýtī ha," he mū. ²³ "Ájag tý ū mý: "ã tý Topē vý mranh ja ãn tý tóg věnh pāte fón mū," hen ký tóg věnh pāte fón ký ní ní. Ájag tý ū mý: "ã mý ti věnh pāte fón ke tū ní," hen ký tóg věnh pāte fón ke tū ní," he tóg, Jesus ti, ti tý ag mý věnh ven vén ký.

Tomé tý vähā Jesus ve

²⁴ Hā ra Tomé vý ag mré ní ja tū ní, ag tý Jesus vég mū ēn kā. Tomé ãn vē, ag tý ū to: "ún věgni," he mū ēn vē, Jesus mré tī tī ū ēn ti. ²⁵ Ag tý Tomé ãn ve ký ag tóg ti mý: "ēg Senhor ve ēg," he mū. Hā ra tóg ag mý: "ti níge nug ve sór inh mū," he mū, "isý ag tý prego tý ti níge nugnón ja ãn mē jé, inh níge tý," he tóg mū. "Ký sóg ti jén'yr ki mēnh ke mū gé, sý ki ti kusón ja ãn mē jé. Ke tū ní (mū) ra isog kri ním ke tū pē ní, ti rřr mān kri," he tóg, Tomé ti.

²⁶ Kurā tý 8 (ke) tūg ký ag tóg věnh mān ký nýtī gé, ký Tomé vý ag mré ní gé. Ín jānkā vý ki chaven ký nýtī. Ký Jesus tóg ag mý věnh ven mān mū, ag mré jén ký. Ký tóg ag mý: "mý sér nýtímni," he mū. ²⁷ Ký tóg věsýmér Tomé mý: "ã níge tý inh níge nugnor mē," he mū. "A níge tý inh jén'yr kusón ja ãn ti mē gé. Kri nímní, to: "věnh ó vē," he mān tūg ní," he tóg, Jesus ti. ²⁸ Ký Tomé tóg ti mý: "inh Senhor," he mū. "Topē!," he tóg. ²⁹ Ký Jesus tóg ti mý: "vähā ã tóg kri ním sór mū ha, ã tý inh ve ký," he mū. "Ú tý ã tý inh vég tū ra kri ním mū ēn mý tóg vý há pē han ke mū, Topē ti," he tóg, Jesus ti, ti tý ag mý věnh ven mān ký.

Êg tý Jesus ki ge jé livro tag tóg rán ký ní

³⁰ Jesus vý ag rřinve õg tý néñ han vānh hyn han kān ja nígtí, néñ tý hēn ri ke, hā ra sóg rán kān ja tū ní. ³¹ Sý livro tag rán vē, ū tý věnh rá tag vég mū kar ãn ag tý Jesus ki ge sór jé, ag tý ti to: "Cristo vý tý ti ní, Topē kósin vý tý ti ní," he jé. Ký ájag tý ti ki ge ký ájag tóg rřr krýg ja tū ãn venh ke mū, ti tugrín, mýr, ha mē.

21

Jesus tý ã mré mū tī ū ag mý věnh ven mān

¹ Tag pāte Jesus tóg kején goj tý Tiberíades tá ag mý věnh ven mān mū, ký tóg ge tī, ha mē. ² Simão Pedro vý tá ní, Tomé ti ke gé, ag tý ū to: "ún věgni," he mū ēn ti, kar ký Natanael ti ke gé, ēmā tý Caná tá ke ãn, ga tý Galiléia tá ke ãn, kar ký Zebedeu krē ag vý tá nýtī gé, ū tý Jesus mré mū tī régre ū ag ke gé. ³ Ký Simão Pedro vý ag mý: isý pirā kugmính tīg vē," he mū. Ký ag tóg ti mý: "ã mré ēg mūnh mū," he mū gé. Ký ag tóg barco ki ge mū, goj kri mū jé. Hā ra ag tóg néñ ū kāgmígh tū pē ní, kuty ãn kā.

⁴ Tý vaj ký kusá pē ki, rā tý jun ke mū ra Jesus vý ga fyr tá jé ní, hā ra ag tóg ti ki kagtīg nýtī ver. ⁵ Ký tóg ag mý: "ájag mý pirā ū kāgmígh tū?" he mū. Ký ag tóg ti mý: "hý," he mū. ⁶ Ký tóg ag mý: "rede tý barco pēgja tá fón," he mū, "ký ájag tóg kugmính ke mū, pirā ti," he tóg mū. Ký ag tóg ke mū. Ký tóg fór mū, rede ti, ký ag tóg kātānfyn kóréng nýtī, ti kufy tīn ký, pirā e nýtīn ký. ⁷ Ký ū tóg Pedro mý: "ég Senhor hā vē," he mū. Jesus tý ū to há pē ãn vý Pedro mý ke mū. Ký Pedro tóg ti vý tag to ã kur rřih mān mū. Kunúnh ja ti ní, ti kur ti. Æ kur rřih ký tóg barco ki kákutē ký (tóg) goj kámí tī mū sir, ti tý Jesus kükám tīg jé, goj kámí. ⁸ Hā ra ag tóg ti nón barco kámí mū mū gé, rede ãn raran ag tóg mū mū. Kakó ti ní ha, goj fyr ti, 100 (ke) metros hýn.

⁹ Ag tý vagvag ke pa ký ag tóg Jesus jáká vég mū sir. Pirā kugjin tóg ní ní, ký ēmí tóg tá ti rā ní gé. ¹⁰ Ký Jesus tóg ag mý: "ájag pirā gé kámujé," he mū. ¹¹ Ký Simão Pedro tóg barco kāra rā ký rede ãn raran mū. Goj fyr kükám tóg ma tī mū, ký tóg vag ke mū sir, tar tá. Hā ra tóg fór ní, rede ti, pirā tý, 150 (ke) hýn, pirā mág tāvī. Hā ra rede tóg jar ja tū ní, ti e tāvī nýtī ra. ¹² Ký Jesus tóg ag mý: "konh kámujé," he mū. Hā ra ag tóg ti mý: "tý

ã ū nĩ?" he jāvānh nŷtiḡtī. Ti ki kanhró ag tōg nŷtī, ti tŷ tŷ ēg Senhor nĩn ki. ¹³ Kŷ Jesus tōg ag mŷ ēm̄i ẽn kã vēnh ken mū sir, pirā ti ke gé.

¹⁴ Jesus tŷ ag mŷ vēnh ven tāgtū vē ha, ẽn kã, ti ter kar kŷ rīr mān kar kŷ.

Jesus tŷ Pedro mré vēmén

¹⁵ Ag jēn kar kŷ Jesus tōg Simão Pedro mŷ: "Simão!", he mū. "João kósin!", he tōg. "Ã mŷ iso há tāvī nĩ, ã mré ke ag tŷ iso há nŷtī ẽn kāfór?" he tōg, Jesus ti, Pedro mŷ. Kŷ tōg ti mŷ: "hŷ, hâ vē," he mū. "Ki kanhró ã tōg nĩ, isŷ ẽ to há pē nĩn ki," he tōg, Pedro ti, Jesus mŷ. Kŷ Jesus tōg ti mŷ: "kŷ ū tŷ inh ki ge kŷ nŷtī ag mŷ inh vī tōmnī," he mū.

¹⁶ Kŷ tōg ti mŷ vī mān mū, Jesus ti, Pedro mŷ. "Simão!", he mān tōg. "João kósin!", he tōg. "Ã mŷ iso há nĩ?" he tōg. Kŷ tōg ti mŷ: "hŷ, hâ vē," he mān mū. "Ki kanhró ã tōg nĩ, isŷ ẽ to há nĩn ki," he mān tōg. Kŷ Jesus tōg ti mŷ: "kŷ ū tŷ inh ki ge kŷ nŷtī ag mŷ inh vī tōmnī," he mān mū gé.

¹⁷ Kŷ Jesus tōg ti mŷ vī mān mū gé, vī tāgtū han kŷ. "Simão!", he tōg. "João kósin!", he tōg. "Ã mŷ iso há nĩ?" he tōg. Kŷ tōg Pedro mŷ e tī, ti tŷ ti mŷ ke tāgtū han kŷ. Ti ki jēmē tāgtū han tōg, hâ kŷ tōg ti mŷ e tī. Kŷ tōg ti mŷ: "nén kar ki kanhró ã tōg nĩ," he mū. "Ki kanhró ã tōg nĩ, isŷ ẽ to há nĩn ki," he tōg, Jesus mŷ, Pedro ti. Kŷ Jesus tōg ti mŷ: "kŷ ū tŷ inh ki ge kŷ nŷtī ag mŷ inh vī tōmnī," he mān mū. ¹⁸ "Ã mŷ sóg ki hâ tō mū, ha mē," he tōg mū. "Ã kyrū kā ã tōg ã kur rīnh kŷ ã tŷ hēn ra tīg sór mū ẽn ra tīg ja nŷgtī. Kejēn ã kófa nñnh ke vē. Ën kã ã tōg ag mŷ ã nŷgē tŷ vēnh kri tŷ tam kenh mū, kŷ ag tōg ã senh mū, ha vēnnī, kŷ ag tōg ã pére mñnh mū, ã tŷ hēn ra tīg sór tū ẽn ra," he tōg, Jesus ti, Pedro mŷ. ¹⁹ Ti tŷ ti mŷ ag tŷ ti téen ke tō vē. Hâ ra ag tōg Topē tŷ tŷ ūn mág nĩ venh ke mū, ag tŷ Pedro téen ke tugrīn. Tag tō ti, Jesus ti, Pedro mŷ. Tag pâte tōg ti mŷ: "mū jé ha, inh mré," he mū gé sir, Jesus ti.

Jesus tŷ João to Pedro mŷ vī

²⁰ Ag mūn kŷ Pedro tōg vēsŷjām ēvānh kŷ (tōg) ū tŷ Jesus nón kâtīg mū ẽn vēg mū gé, Jesus tŷ ū to há tāvī ẽn. Ag jēn rén ja ẽn tá tōg Jesus rā hâ nĩ ja nĩ, ti mré tōg jagnē to grēn ke kŷ nĩ ja nĩ, Jesus tŷ ū to há tāvī ẽn. Ën kã tōg Jesus ti mŷ: "ũ nŷ hŷn ã ven ke mū, pâ'i ag mŷ?" he ja nĩ. Ën hâ vŷ Jesus nón tīg mū, Pedro tŷ ti mré tīg kŷ. ²¹ Pedro tŷ ti tŷ ag nón kâtī mū ve kŷ tōg Jesus mŷ: "jävo ū tŷ ēg nón kâtī mū tag tī?" he mū. ²² Kŷ Jesus tōg ti mŷ: "sŷ ti mŷ nén tō mū vŷ vyr mŷ nĩ," he mū. "Kŷ sŷ ã mŷ nén tō mū vŷ vyr mŷ nŷ gé," he tōg mū. "Sŷ ti mŷ: "ter ke tū ã tōg nĩ, isŷ vŷn ke ve jé ã tōg ke mū," he sór mū ra sóg ti mŷ tónh ke mū vē," he tōg. "Ã hâ mŷ sóg ã tū tónh ke mū, hâ kŷ sóg ã mŷ: mū jé ha, inh mré, he mū," he tōg, Jesus ti, Pedro mŷ. Ti tŷ ū tŷ ag mré kâtī mū ẽn to ken hâ vē.

²³ Jesus vī tag tugrīn vēnh kar tōg ti to: "ter ke tū ti nĩ," he tī, Jesus ki ge kŷ nŷtī kar ag. Hâ ra Jesus pi(jé) ti to: "ter ke tū ti nĩ," he ja nŷgtī'. Ti to tōg: "sŷ ti mŷ: ter ke tū ã tōg nĩ, isŷ vŷn ke ve jé ã tōg ke mū, he sór mū ra sóg ti mŷ tag tónh ke mū vē," he ja nĩ, Pedro mŷ, ū ẽn to. Hâ kŷ ti to: "ter ke tū ti nĩ," he tūg nĩ.

João tŷ vēnh kâmén

²⁴ João vŷ tŷ inh nĩ. Inh hâ vŷ tag ve kān ja nĩ, hâ kŷ sóg rán. Ki hâ tō sóg tī, vēnh kar vŷ tag ki kanhró nŷtī. ²⁵ Hâ ra sóg Jesus tŷ nén hyn han mū ẽn rán kān ja tū nĩ. Ti tŷ nén hyn han mū ẽn vŷ e tāvī nŷtī, e tāvī. Êg tŷ tag rán kān sór mū ra ēg tōg livro tŷ hēn ri ke hyn han ke mū vē. Kŷ ēg hŷn hē tā livro kar tag vin han ke mū'? Sí ti nĩ, ēg ga ti, kŷ ēg tŷ hē tā livro tag vin han ke tōg tū tñh mū, ēg tŷ Jesus tŷ nén hyn han ja ẽn rán kān sór mū ra.

Hâ vē.

APÓSTOLO AG TŶ NÉN HAN KĀME

¹ Teófilo, inh livro ve ki sóg ã mŷ Jesus tŷ nén han kar tó ja nĩ, ti tŷ nén han vén mû ūn ti, ti tŷ nén han rén ūn ti ke gé. Ti tŷ ūg kanhrân mû ūn rán sóg huri ke gé. ² Kŷ sóg ti tŷ kanhkâ ra tâpry mû rán huri ke gé. Æ tŷ kanhkâ ra tâpry to hâ tóg apóstolo ag mré vêmén ja nĩ ver, ã tŷ ūn kuprêg mû ag mré. Topê kuprîg tŷ ti mŷ nén tó mû ūn tó tóg mû ag mŷ, ag tŷ ki hâ han jé. ³ Æ ter kar kŷ Jesus tóg ag mŷ vênh ven tŷ hêñ ri ke han ja nĩ, kurâ tŷ 40 (ke) ki. Rír mân kŷ tóg ag mŷ vênh ven ja nĩ, ti tŷ ūn kuprêg ja ūn ag mŷ. Ag tŷ ti ve kŷ, ag tŷ ti mré vêmén kŷ ag tóg ti rír jé ki kanhrô nýtî, apóstolo ag. Ag mŷ tóg Topê tŷ tŷ ūg pâ'i nĩ kâmén mû, Jesus ti.

⁴ Kejêñ tóg ag mré nî nî. Kŷ tóg ag mŷ: “ver cidade tŷ Jerusalém tá kâpa tûg nî,” he mû. “Tá nýtî kŷ Topê tŷ ãjag mŷ nén tó ja jâvânh nî,” he tóg, “isý ãjag mŷ nén tó ja ūn ti,” he tóg. ⁵ “João vŷ goj tŷ ūg kyge ja nýtî,” he tóg. “Hâ ra kânhmar ãjag tóg Topê kuprîg tŷ jagrê venh ke mû. Sý ãjag kypenh ken hâ vê,” he tóg, Jesus ti. Kŷ tóg tî mû sir.

Jesus tŷ kanhkâ ra tîg

⁶ Kejêñ ag tóg vênh mân mân mû sir, Jesus tŷ ūn vin mû ag. Kŷ tóg ag mré nî nî, Jesus ti. Kŷ ag tóg ti mŷ: “Senhor,” he mû. “Æ mŷ ū ri ūg pâ'i mág fêg mân mû’, ūg povo tŷ Israel tŷ pâ'i mág?” he ag tóg ti mŷ.

⁷ Hâ ra tóg ag mŷ: “vô,” he mû. “Topê hâ ki kanhro nî,” he tóg. “Ãjag tû pijé!” he tóg. “Kurâ ūn ki kanhrân ke tû ãjag tóg nî, Topê tŷ ãjag pâ'i mág fêg mân ke kurâ ti. Topê hâ ne kurâ tag tónh ke mû,” he tóg. ⁸ “Hâ ra Topê kuprîg vŷ tŷ ãjag jagrê nînh ke mû. Kŷ ti hâ vŷ ãjag tar han ke mû, ãjag tŷ inh kâmén jé. Cidade tŷ Jerusalém tá ãjag tóg inh kâmén ke mû, ga tŷ Judéia tá ke gé, ga tŷ Samaria tá ke gé, ga fyn ja tá hâ ke gé mŷr,” he tóg, Jesus ti.

⁹ Æ tŷ tag tó kar kŷ tóg vâhâ kynh mŷ tâpry mû sir ag rînve, kŷ kanhkâ góg vŷ ti kri rûm ke mû sir, ti ve mân tû ag tóg nî sir. ¹⁰ Hâ ra ag tóg kanhkâ tugným mû, ag tŷ ti tîg ven kŷ, ti tŷ ūn vin mû ag.

Kŷ vâhâ ūn régre ag tóg tá nýtî, kur kupri rînh kŷ. Topê tŷ jênê jafâ ag vê, ūn régre ūn ag. ¹¹ Kŷ ag tóg ag mŷ: “ha vé, Galiléia tá ke’,” he mû. “Ãjag hâ ne tóg kanhkâ tá êvânh nýtî nî’,” he ag tóg. “Jesus vŷ výn kenh mû, ti tîg ja ūn ri ke han jé tóg ke mû. Ti tŷ kanhkâ ra tâpry vê, hâ ra tóg tá kâtére mân ke mû gé,” he ag tóg, Topê tŷ jênê jafâ ag, Jesus tŷ ūn vin mû ag mŷ.

Ag tŷ Matias fêg

¹² Kŷ Jesus tŷ ūn vin mû ag tóg výnvýn ke mû sir, Jerusalém ra, krî tŷ Oliveiras tá kâmû kŷ. Jerusalém kakó kâ ti nî, 1 quilômetro tá ti nî hýn, krî tŷ Oliveiras ti.

¹³ Ag tŷ Jerusalém tá junjun kŷ ag tóg ūn to jâpry jafâ to jâpry mû, tá nýtî jé, ūn kri. Ú tŷ tá nýtî ag hâ vê: Pedro, João, Tiago, André, Filipe, Tomé, Bartolomeu, Mateus, Tiago ū hâ vŷ: Alfeu kósin, he mû, Simão ke gé, vî tar han tî tag ti, Judas ke gé, Tiago kósin tag ti. ¹⁴ Ag kar ūn tóg Topê mré vî mû, jagnê mré, ūn týtâ fag mré hâ, Maria fi mré hâ, Jesus mýnh ūn fi, Jesus jâvý ag mré hâ ke gé, ha më.

¹⁵ Kejêñ Jesus mré ke tŷ hêñ ri ke ag vŷ tá nýtî nî, ūn to jâpry jafâ ūn tâ, ū tŷ 100 kri 20 (ke) hýn.

¹⁶ Kŷ Pedro vŷ tóg jêg nê mû, kŷ tóg: “ha vé, inh kanhkâ!” he mû. “Vâsý tóg rán kŷ nî, Judas to,” he tóg. “Topê kuprîg tóg Davi krîn ja nýtî, ti tŷ Judas to rán jé,” he tóg. “Hâ ra tóg ki hâ tó ja nî, vênh rán ki,” he tóg. “Ag jâmî tóg kâtîg ja nî, Judas ti, ū tŷ Jesus kâgmînh ke mû ag jâmî. ¹⁷ Hâ ra tóg tŷ ūg mré ke ja nî, kŷ ti tŷ nén han mû tóg ūg tŷ nén han mû ri ke ja nî gé,” he tóg, Pedro ti. ¹⁸ “Hâ ra tóg Jesus kato jânkamy mân ja nî, kŷ tóg jânkamy ūn tŷ ūpý kajâm ja nýtî. Hâ ra tóg ã nunh kâ vênh jâján ja nî, kŷ tóg tam ke kŷ

kutē ja nī, kȳ ti nug tógr ja nī, kȳ ti nug tógr kākutē ja nī, kȳ tógr ter ja nī, Judas ti,” he tógr, Pedro ti.

¹⁹ “Kȳ Jerusalém tá ke kar ag tógr mēg mū sir, hā kȳ ag tógr ti jap̄y to: Aceldama, he mū, hā vȳ: ēp̄y kyvénh, he mū, ēg vī ki,” he tógr, Pedro ti.

²⁰ “Ēg tȳ Topē mȳ jān jān jafā ki tag tógr rán kȳ nī, hā mē: ēn jamā vȳ vag ke mū, ū pi(jé) ki ēmān mān mū’, he tógr, vēnh rán ki, Judas to,” he tógr, Pedro ti. “Kȳ ū vȳ ge nī gé, hā mē: ū ū tȳ ti jēg ja kā jēnh ke kȳ ti rānhrāj han ke vē, he tógr mū gé, vēnh rán ki,” he tógr, Pedro ti. ²¹ “Hā kȳ ēg tȳ ēg mré mū tī ū jāvānh ke vē. Jesus mré tógr tīg ja nīgtī, ēg tȳ ūn jāvānh ke mū ti, kȳ tógr Jesus tȳ ga mī tī ūn ve ja nīgtī gé. ²² Joāo tȳ Jesus kype ve ja tógr nī gé. Jesus tȳ kanhkā ra tāpry ve ja tógr nī gé. Jesus tȳ nén han mū kar ve ja tógr nī, ēg tȳ ūn jāvānh ke mū ti. Kȳ tógr sir Jesus rīr mān tónh ke mū ēg mré,” he tógr, Pedro ti.

²³ Kȳ ag tógr ūn régre ag vin mū, hā vȳ: José, he mū, ti jyjy ū hā vȳ: Barsabás, he mū. Fógr tȳ ti jiji hā vȳ: Justo, he mū. Ti mré ag tógr Matias fēg mū gé. ²⁴ Kȳ ag tógr Topē mré vī mū, kȳ ag tógr tag tógr mū, ha mē. “Ēg jōg’,” he ag tógr ti mȳ. “Ēg tȳ nén to jykrén mū ki kanhró ū tógr nī,” he ag tógr mū. “Ā hýn ū tȳ hē kuprēg, ūn régre tag ag kā, ²⁵ ti tȳ ēg mré ū rānhrāj tag han jé, ti tȳ tȳ ēg mré apóstolo jé jé? Judas vȳ ū rānhrāj tovānh, kȳ tógr ū tȳ ra tīg ke ūn ra vyr. Kȳ ū tȳ hē nȳtī ti jēg ja kā jēnh mū ha?” he ag tógr mū, Topē mȳ. ²⁶ Kȳ ag tógr to jogar he mū sir, hā ra Matias tógr Judas jēgja kā jē nī. Hā kȳ tógr tȳ ū tȳ 11 (ke) ag mré ke nī sir, tȳ tógr apóstolo jé sir.

2

Topē kuprīg tȳ tȳ ēg jagrē

¹ Vāhā tógr festa tȳ Pentecostes kurā tá krýg mū. Kȳ vēnh kar vȳ vēnh mān kȳ nītī nī, Jesus ki ge kȳ nītī kar ūn ag.

² Kȳ vāhā kanhkā tá kóho ri ke tógr mē há tī, krógr he mū ūn ti. Kȳ ūn tógr kóho ri ke ūn tȳ fór mū. Hā ra ag tógr ūn ūn ki nītī, Jesus ki ge kȳ nītī ag.

³ Kȳ ag tógr nén nē vēg mū, hā ra tógr tȳ pī gru hā pē nī, nén nē ūn ti. Vēnh kāpópām kȳ tógr nī nī, pī gru hā pē ūn ti. Kȳ tógr ag kri nī’ nī’ he kān mū, pī gru hā pē ūn ti. ⁴ Kȳ Topē kuprīg tógr ag ki ge kān mū, kȳ ag tógr vēnh vī ū tugtō mū, Topē kuprīg tȳ ag krīn kȳ, ti tȳ tȳ ag jagrē ūn kȳ.

⁵ Hā ra Jerusalém tá ke ū ag tógr Topē to há nītī gé. Israel ag vē gé, hā ra ag tógr povo tȳ hēn ri ke mī mogmog ja nī. Hā kȳ ag vī ūn tógr tȳ hēn ri ke nī.

⁶ Ag tȳ kóho ri ke ūn mē kȳ ag tógr vēnh mān mū. Kȳ ag tógr ājag vī e ūn ki Pedro ag tȳ nén tógr mēg mū. ⁷ Kȳ tógr ag mȳ e tī. Ag fe tȳ hēn ri ke nīn kȳ ag tógr: “ha vé, Galiléia tá ke ag vē mȳr,” he mū. “Galiléia tá ke ag vȳ vyr mȳ vī ūn tī. ⁸ Hā ra ēg tógr ēg vī pē ki ag vī jēmēg mū,” he ag tógr. ⁹ “Ēg kā ū ag tógr Pártia tá kāmū mū, kȳ ū ag tógr Média tá kāmū mū gé, ū ag tógr ga tȳ Elão tá kāmū mū, ū ag tógr ga tȳ Mesopotâmia tá kāmū mū, ū ag tógr Judéia tá kāmū mū, ū ag tógr Capadócia tá kāmū mū, kar kȳ Ponto tá, Ásia tá, ¹⁰ Frígia tá, Panfília tá, Egito tá, ga tȳ Líbia tá, cidade tȳ Cirene ūn mā tá. ū ag tógr cidade tȳ Roma tá kāmū mū gé. ¹¹ ū ag tógr tȳ Israel ūn tī, kar kȳ ū ag tógr tȳ fóng tȳ Israel jykre han mū ūn tī gé. ū ag tógr goj vāso tȳ Creta tá kāmū mū, ū ag tógr ga tȳ Arábia tá kāmū mū gé. Ēg kar tógr ēg vī pē ki ag tȳ Topē kāmén mū mēg mū, ag tȳ Topē tȳ ūn han ja kāmén mū ti, Topē tȳ milagre hyn han ja ūn ti,” he ag tógr. ¹² Ājag mȳ e ūn kȳ ag tógr jagnē mȳ: “ne nē hýn?” he mū. Ag fe tógr jürün ke mū, ag tȳ ge ve ja tū ūn ūn kȳ.

¹³ ū ag tógr hā ra nyg mū. “Kronkron kȳ ag kāgter mū mȳr,” he ag tógr.

Pedro tȳ ag mȳ Topē vī tō

¹⁴ Kȳ Pedro tógr ū tȳ 11 (ke) ag mré jēgnē mū, kȳ tógr jamā hár(a) ag mȳ: “inh kanhkā,” he mū. “Jerusalém tá ke’,” he tógr. “Jēmē há han ra, sȳ ājag mȳ ūn tō mū ti,” he tógr.

¹⁵ “Ājag hā tógr ēg to: kronkron kȳ ag kāgter mū, he mū. Hā tū vē hā ra. 9 horas vē ver, meio dia to hān sa mȳr,” he tógr. “Ag kronkron kȳ ag tógr rākānh kȳ kronkron kȳ kāgter mūgtī, ūn kronkron mū ūn ag,” he tógr. “Hā kȳ ēg tógr kron ja tū nī,” he tógr, Pedro ti.

¹⁶ “Hā ra tóg vāsŷ rán kŷ nī, ēg tŷ ūri néñ vég mū ti. Topē vĩ tó tî tŷ Joel tóg vāsŷ tag tó ja nī, ha mē: ¹⁷ “kurā tŷ ēgno to hā sóg inh kuprīg jēnēnh mū, vēnh kar mŷ, ti tŷ tŷ ajag jagrē nī jé,” he ja tóg nī, Topē ti. “Kŷ ajag krē ag tŷ fag mré Topē vĩ mē kŷ tónh ke vē. Kyrū ag tŷ néñ nē venh ke vē. Kófa ag tŷ vēnh pétinh ke vē. ¹⁸ Sŷ inh camarada ag mŷ inh kuprīg jēnēnh ke vē gé, fag mŷ ke gé. Kŷ fag tóg inh vĩ tónh ke mū gé,” he tóg, Topē ti. ¹⁹ “Ajag tŷ néñ han vānh han jé sóg ke mū gé, ajag mŷ, kanhkā tá, ga tá ke gé, ēprâ, kyvénh mŷr, pí mŷr, nija mŷr. ²⁰ Kŷ râ tŷ kutyg ke vē, kysâ kyvénh ke vē gé. Kar kŷ Topē kurā vē sir, kurā mág ên ti. ²¹ Kŷ ū tŷ Topē mŷ néñ kar to vĩ mū ên kren ke vē sir,” he tóg, Topē ti. Joel tŷ tón hā vē, vāsŷ,” he tóg, Pedro ti.

²² “Inh kanhkâ’, inh vĩ jēmē ra,” he tóg. “Nazaré tá Jesus vē mŷr,” he tóg. “Ti hā tóg néñ han vānh hyn han ja nīgtî, Topē jykre hyn han ja tóg nīgtî, Topē tŷ ti jēnēn kŷ. Hā ra Topē tóg Jesus mŷ tó ja nī, ti tŷ milagre ên hyn han jé. Kŷ tóg ajag rīnve hyn han, ajag tŷ ve jé, Jesus to jykrén jé. Hā kŷ ajag tóg vé,” he tóg, Pedro ti. ²³ “Hā ra Topē tóg ajag mŷ ti fēg sór ja nī, Jesus ti. Kŷ tóg to jykrén kŷ ajag mŷ ti fēg ja nī. Jāvo ajag tóg ka to ti sa ja nī, ti téñ ja ajag tóg nī. Kŷ ū tŷ ka to ti sâg mū ên ag jykre vý pāno tāvī nī. ²⁴ Hā ra Topē tóg ti rīn mân ja nī, hā kŷ tóg vēser jagēgtar ên tŷ tū’ he ja nī ti mŷ. Hā kŷ tóg vēser jamā tā nīg mág ja tū nī, Jesus ti,” he tóg, Pedro ti.

²⁵ “Hā kŷ Davi tóg Jesus jo tag tó ja nī, kŷ tóg Jesus tŷ ã jóg mré vĩ ri ke nī. Ti to tóg: “ēg jóg’,” he ja nī. “A vég isóg nī nī,” he ja tóg nī. “Inh pēgja tá ã tóg nī nī, hā kŷ sóg krónh ke tū nī,” he ja tóg nī, Davi ti. ²⁶ “Hā kŷ inh fe tóg mrin ke mū. Vĩ sér han isóg nī nī. Iser kŷ inh fár tóg nýnh ke mū, hā ra sóg to krī kufy tū nī. ²⁷ Inh kuprīg vý vēnh kuprīg jamā tā nýnh ke tū nī. Inh fár vý vag ke tū nī gé, sŷ tŷ ã tŷ kuprēg ja nīn kŷ,” he ja tóg nī, Davi ti, Topē mŷ. ²⁸ “Inh kanhrān ã tóg nī nī, isý kanhkâ’ to ēpry ên ve há han jé, kanhkâ’ to êmīn ên ti. Isý ã mré nīn kŷ tóg inh mŷ sér tāvī tī,” he ja tóg nī. Davi tŷ Jesus tón hā vē,” he tóg, Pedro ti.

²⁹ “Inh kanhkâ’,” he tóg. “Ēg jóg’jóg tŷ Davi kâmén há han jé sóg ke mū ajag mŷ,” he tóg. “Vāsŷ ti ter mŷr, kŷ ag tóg vēnh kej tá ti péju, hā ra ēg tóg vég tī, ti kej ti, Davi kej ti,” he tóg. ³⁰ “A tŷ ga mī fīg kŷ tóg hā ra Topē vĩ tó tî ja nīgtî, Davi ti. Topē tóg ti mŷ: “a krê’krê ag kâ ū vý tŷ pâ’i tŷ rei nýnh mū,” he ja nīgtî, Topē ti. ³¹ Topē vĩ tag kri fi kŷ tóg Cristo rīr mân ke tó ja nīgtî gé, Davi ti. Hā kŷ tóg ã vī ên tó ja nīgtî. Cristo pi(jé) vēser jamā tā nīg mág han’, kŷ ti fár vý vag ja tū nī gé,” he tóg, Pedro ti.

³² “Cristo vē, hā vý: Jesus, he mū. Topē vý ti rīn mân, kŷ ēg kar tóg ti ve ja nīgtî,” he tóg. ³³ “Topē tóg ti mŷ: “kunīg, inh pēgja tá nī,” he ja nī, Jesus ti mŷ. Kŷ ēg jóg tóg ti mŷ ã tŷ ēg mŷ néñ tó ja fēg, hā vý: Topē kuprīg, he mū. Hā kŷ tóg ēg mŷ tŷ jagrē han mū, Topē kuprīg tŷ, Jesus ti. Hā kŷ ajag tóg ūri tag vég mū, tag mēg mū,” he tóg, Pedro ti.

³⁴ “Davi hā tóg rīr mân ja tū nī ver, kanhkâ’ ra tóg tāpry ja tū nī ver, ge ra tóg tag tó ja nī, ha mē: “ēg jóg mág vý inh Senhor mŷ tag tó ja nī, hā vý: “nī ra ver, inh pēgja tá,” he ja tóg nī, ³⁵ “sŷ ã kato vāsânsâñ mū ag tŷ ã jakrēm vin jé, ag sigse jé,” he ja tóg nī. Davi tŷ tón hā vē,” he tóg, Pedro ti.

³⁶ “Jesus tag hā vý, ajag tŷ ka to ūn sâg mū tag hā vý: tŷ ēg Senhor nī, he mū,” he tóg. “Topē vý ti to: “tŷ tóg Cristo nī,” he mū. “Tŷ tóg vēnh kar Senhor nī,” he tóg. Ēg tŷ vēnh vĩ tag kri finh ke vē. Ēg povo tŷ Israel tŷ ti ki kanhrān ke vē, ēg vĩ tag kri nîm ke vē,” he tóg, Pedro ti, ū tŷ vēnh mân kŷ nýtî kar ag mŷ.

³⁷ Ag tŷ ti vĩ jēmē kŷ ti jykre tóg ag kâra râ mû sir. Kŷ ag tóg ti mŷ: “kŷ ēg hýn hē ri kenh mû, vý?” he mû, Jesus tŷ ūn vin mû kar ag mŷ ke gé.

³⁸ Kŷ Pedro tóg ag mŷ: “ajag jykre tovânh ra,” he mû. “Kŷ ēg tóg ajag kygpenh ke mû, Jesus Cristo jiji tó kŷ,” he tóg. “Kŷ Topē tóg ajag mŷ ajag tŷ ti vĩ mranh ja ên tŷ vēnh pâte fón ke mû. Kŷ ajag tóg Topē kuprīg tŷ jagrē nýtînh mû gé, Topē tŷ ajag mŷ ti jēnēn kŷ.

³⁹ Ti tŷ ajag hā mŷ ti nîm ke vē inhhâ, ajag krê mré hâ ke gé. Ti tŷ ūn mŷ vēnh vĩ jēnêg mû kar ag mŷ tóg nîm tî, Topē ti, ēg jóg mág ti, ag tŷ ver kuvar há tá mû hâ ra,” he tóg, Pedro ti.

⁴⁰ Vī tý hēn ri ke han tógi, Jesus kāmén kÿ. Ag jyvēn tógi mū gé, kÿ tógi ag mÿ: “Jesus mÿ: “inh kren han ní,” hemnî,” he mû. “Êg kar vý vênh jykre pâno han kân, ã jykre han vânh nýtîn kÿ. Kÿ inh kren han ní, hemnî, Jesus mÿ,” he tógi, Pedro ti.

⁴¹ Ú tý ti vî han mû ag kygpég ag tógi mû sir. Kurâ ên kâ ūn kygpe kÿ nýtî ag vý tý ū tý 3 mil nýtî hÿn, hēn ri ke mûn. ⁴² Ên ag vý kurâ kar ki Jesus tý ūn vin mû ag vî jémé je vênh mân tî, jagnë ve je ke gé. Kÿ ag tógi Jesus jamî ko mû sir. Kÿ ag tógi ti mré vî mû gé, kurâ kar ki.

Jesus ki ge mû ag jykre ti

⁴³ Kÿ Jesus tý ūn vin mû ag tógi ëg tý néñ han vânh tý hēn ri ke han tî nýtîgtî. Hâ kÿ vênh kar tógi Topê kamëg tî. ⁴⁴ Jâvo ū tý Jesus ki ge kÿ nýtî ag tógi jagnë mré vênh jykre pir han mûgtî. Kÿ ag kuge vý jagnë tû ri ke nýtî. ⁴⁵ Ú ag tógi ãjag kuge ū vâvâm mû gé, jânkamy kato, kÿ ag tógi ūn jânkamy tû ag mÿ vênh kâpôpâm mû. ⁴⁶ Kurâ kar ki ag kar tógi Topê jo ïn ra mû tî, ag tý ti mré vî je. ãjag ïn kâki ag tógi Jesus jamî ko mûgtî gé. Jatun mÿ ag tógi sir jêgjêg mû. Kÿ tógi ag mÿ sér tî sir. ⁴⁷ Kÿ ag tógi Topê mÿ: “há ti ní,” he ti gé. Jó vênh kar tógi ag to há nýtî gé. Kÿ Topê tógi kurâ kar ki ū ag mÿ krí há ním tî gé, kÿ ag tógi ti ki ge mû, ag krenkren je. Hâ kÿ ag tógi komër hâ e nýtî.

3

Ün grî tý há' he

¹ Kejën Pedro tógi João mré Topê jo ïn ra mû mû, meio dia pâte 3 horas ki. Israel ag tý Topê mré vî jafâ vê, hâ vý: 3 horas, he mû.

² Topê jo ïn tá ū tógi nî nî, ūn grî. A mûr mû kâ tógi ge nî. Topê jo ïn jânkâ tá tógi nî nî, jânkâ sînvî he mû ën tá. Tá tógi: “inh mÿ néñ ū nîm,” he nîgtî, ū tý Topê jo ïn kâra ge mû ag mÿ.

Ên va ag tógi kâmû mû, jânkâ tá ti nîm je. Kÿ João mré Pedro tógi Topê jo ïn tá junjun mû. ³ Ün grî tý Pedro ag ve kÿ tógi ag mÿ néñ ū to vî mû. ⁴ Kÿ Pedro ag tógi ti tugným mû. Kÿ Pedro tógi ti mÿ: “ëg ki ëvânh ra,” he mû. ⁵ Kÿ tógi ag ki ëvânh mû. “Ag hÿn inh mÿ jânkamy nîm ke mû,” he tógi.

⁶ Hâ ra Pedro tógi ti mÿ: “jânkamy tógi inh mÿ tû tî,” he mû. “Sý néñ ma tî hâ tý sóg ã mÿ nîm mû, hâ vý: Jesus Cristo jyjy hâ tó kÿ, Nazaré tá ke ên jiji tó kÿ sóg ã mÿ: ha jêg, he mû, ha mî tîg, he sóg ã mÿ,” he tógi, Pedro ti, ūn grî mÿ. ⁷ Kÿ tógi ti pêgja tá ti kâgmî kÿ ti fêg mû.

Kÿ vâhâ ti pêñ tógi tar' he mû sir, ti pêñ nágánan ti. ⁸ Hûm hen kÿ tógi jê nî sir. Jêg hâ' he tógi mû sir. Mî tógi tî mû sir. Ag mré tógi Topê jo ïn kâra râ mû sir. Tá tógi mî tî kÿ hûm he mû. Topê mÿ tógi vî há han mû sir.

⁹ Kÿ vênh kar tógi ti vég mû, ti tý mî tîg kÿ, ti tý Topê mÿ vî há han kÿ. ¹⁰ Ag tý ti ve kÿ ag tógi ti ki kanhró nýtî. “Topê jo ïn jânkâ tá nî ën hâ vê mîr,” he ag tógi mû. “Jânkâ sînvî he mû ën tá nî mûn hâ vê mîr,” he ag tógi mû. “Vênh kar mÿ: inh mÿ nîm, he tî ën hâ vê mîr,” he ag tógi ti to. Kÿ tógi ag mÿ e tî sir. Ag fe tógi jûrûn ke mû sir, ag tý ti ven kÿ.

Pedro tý Topê jykre kâmén mû

¹¹ Hâ ra tógi Pedro mré João mré tî mû, ūn grî ja ën ti. Hâ kÿ vênh kar tógi ag to vênh mân mû, Topê jo ïn krêm, pâ'i tý Salomão he mû ën sala tá. Vênh kar ag mÿ tógi e tî, ūn grî ën tý hâ' hen kÿ.

¹² A tý ū e ën ag ve kÿ Pedro tógi ag mÿ: “inh kanhkâ!” he mû. “Êjag fe hâ ne tógi jûrûn ke mû!,” he tógi. “Êg tý vênsógi ti tý hâ' he tû vê. Topê tý ti tý tîg hâ' he vê mîr. Êg tý vênh jykre kuryj han mû ra ëg tógi ge han ki kagtîg nýtî vê,” he tógi, Pedro ti, ūn e ën ag mÿ.

¹³ “Êg jóg'jóg ve ag vý Topê to há ja nýtîgtî, Abraão ti, Isaque ti, Jacó ti ke gé. Topê ên vê mîr, ū tý ti tý hâ' he mû ti,” he tógi. “Topê ên vý ã kósin tý ūn mág han. Ti kósin hâ vê, hâ vý: Jesus, he mû. Hâ ra ãjag tógi fôg ag mÿ ti fêg ja nîgtî. Fôg tý pâ'i tý Pilatos vý: “ti kavân je sóg ke mû,” he mû vê. Hâ ra ãjag tógi ti mÿ: “nejé,” he ja nîgtî. ¹⁴ Ú tý vênh

jykre kuryj han mū to ājag tóg: "nejé," he ja nīgtī, Topē tý ūn kuprēg mū ēn to, Jesus ēn to. Hā ra ājag tóg ū tý ūn téń mū to: "ti kyvān ra," he ja nīgtī. ¹⁵ Ū tý ēg rīnrīr han tī ēn téń ja ājag tóg nīgtī mýr. Topē tóg hā ra ti rīn mān ja nī, ti ter mū hā ra, ký ēg tóg ti ve ja nīgtī," he tóg, Pedro ti, ūn e ēn ag mý.

¹⁶ "Ký ēg tóg Jesus ki ge mū. Hā ký Jesus tóg ūn grī ja tag tý tar' he mū, ājag tý ūn vég mū tag ti, ājag tý ūn ki kanhrān mū tag ti. Jesus vý ti tý ā ki rā han. Ký ti tý Jesus ki rā ký tóg hā' he mū sir, ājag rīnve," he tóg, Pedro ti.

¹⁷ "Inh kanhkā!", he tóg. "Ājag tý ki kagtīg nītīn ký, hā ký ājag tóg Jesus téń ja nīgtī. Hā ký ājag pā'i ag tóg ti téń ja nīgtī," he tóg.

¹⁸ "Hā ký Topē tóg vāsý rán ký nī ēn han. Topē vī tó tī ag kar tóg vāsý Jesus jagtar ke ti tó ja nīgtī, Topē tý ag mý: ha tó, hen ký. "Topē tý ūn jēnēg mū ēn tý jagtar ke vē, Cristo ti," he ja ag tóg nīgtī, Topē vī tó tī ag," he tóg, Pedro ti.

¹⁹ "Ký ājag jykre tovānh nī. Topē jykre ki gemnī, Topē tý ājag tý ti vī mranh tý tū' he jé. ²⁰ Hā ký ājag tóg tý Topē mré ke nītī, ký tóg ājag krī tý kānhvy' henh ke mū, Topē ti. Kar ký tóg ājag mý ti jēnē mān mū gé, ti tý ājag mý ūn jēnēh ke ēn ti, Cristo ti, hā vý: Jesus, he mū," he tóg, Pedro ti. ²¹ "Ti tý kanhkā tá nī vē ver. Ti tý ā kurā pétēm ký tóg vāhā tá výn kenh mū, Topē tý nén kar han mān ke kurā ēn kā," he tóg.

"Hā ký Topē tóg vāsý ā vī tó tī ag mý tó ja nīgtī, ag tý vēnh kar mý ti vī tó jé, ti tū ag kar mý. ²² Hā ký Moisés vý tag tó ja nī, ha mē: "Topē vý ājag mý ā vī tó tī ū jēnēh ke mū, ājag mré ke ū, ti tý ājag mý Topē vī tó jé, inh ri kén. Ēn ti vī jēmēmnī," he ja tóg nīgtī, Moisés ti," he tóg, Pedro ti. ²³ "Ū tý ti vī jēmē jāvānh ēn ter ke vē," he ja tóg nīgtī, "ēn pi(jé) tý Topē tū nī," he ja tóg nīgtī, Moisés ti," he tóg, Pedro ti.

²⁴ "Topē vī tó tī ag kar vý tó ja nīgtī, ēg tý ūri vég mū tag ti. Samuel vý tag tó vén ja nīgtī, kar ti nón ke ag kar tóg tag tó ja nī gé vāhā," he tóg, Pedro ti.

²⁵ "Topē vī tó tī ēn krē vý tý ājag nītī," he tóg. "Ājag jóng'jóng ve ag hā mré tóg jykrén ja nīgtī, Topē ti, Abraão hā mré. Hā ký tóg Abraão mý: "ā kósin ū hā tugrīn sóg vēnh kar to hā nīnh mū," he ja nīgtī, Topē ti," he tóg, Pedro ti. ²⁶ "Ājag hā mý tóg ā kósin jēnē, ti rīn mān ký, Topē ti. Ājag hā mý tóg tó vén, ājag tý tý Israel nītīn ký. Ājag hā mý tóg tó, ājag tý ājag jykre pāno tovānh jé. Ti tý ājag krīn sór vē, ājag tý tovānh jé, ājag jykre pāno ēn ti," he tóg, Pedro ti, ū tý Topē jo īn krēm vēnh mān ký nītī ēn ag mý.

4

Pā'i ag tý Pedro mré Joāo to jū

¹ Ag tý ver vēmén ký nītī ra Topē tū ki rīr tī ag tóg tá junjun mū. Topē jo īn to capitão vý ag mré tá jun mū gé, Saduceu ag ke gé, ū tý: "ēg hýn rīnrīr mān ke tū nī ha, ēg ter kar ký," he mū ēn ag. ² Pedro ag to ag tóg jūgjū mū, ag tý: "Jesus vý rīr mān," hen ký. "Ký ēg tóg ti ri kén rīr mān mū gé, ēg ter ký," he ag tóg, Pedro ag. Hā ký pā'i ag tóg ag to jūgjū mū. ³ Hā ký ag tóg Pedro ag sigség mū, vēse jafā kātā ag tóg ag vām mū, ag tý kātā nūgnūr pir han jé. Rāké ti ný ha, hā ký ag tóg: "ha ver kātā nūgnūr," he mū.

⁴ Hā ra ū tý hēn ri ke ag tóg Pedro ag vī mē ja nīgtī, ký ag tóg sir ti vī kri fig mū. Ū tý 5 mil (ke) ag vē, Jesus ki ge ký nītī ag, ēg tý ūn týtā fag mré tó tū hā ra.

⁵ Tý vaj ký pā'i ag tóg vēnh mān mū, kófa ag mré hā, Topē vī to professor ag mré hā. Jerusalém tá ag tóg vēnh mān mū. ⁶ Topē tū ki rīr tī to pā'i mág jyjy hā vý: Anás, he mū. Ag pā'i mág ū jijin hā vý: Caifás, he mū. Pā'i mág kanhkā ū jyjy hā vý: Joāo, he mū, ký ū jijin hā vý: Alexandre, he mū. Pā'i mág mré ke kar ag vý tá vēnh mān ký nītī. ⁷ Vēnh kuju ki ag tóg Pedro ag vin mū, ký ag tóg: "ū ný ājag mý vēnh jykre tag nīm, ājag tý ūn grī ēn tý hā' he jé?" he mū. "Ū jykre tý ājag ti tý hā' hé?" he ag tóg mū, Pedro ag mý.

⁸ Ký vāhā Topē kuprīg tóg Pedro krīn mū. Ký tóg: "ha vé," he mū. ⁹ "Nén ū hā to ājag tóg ēg kugmīg mū, ēg tý ūn grī tý hā' he mū ēn to," he tóg. "Ký ājag tóg vāhā ēg jykre jēmē sór mū ha," he tóg. ¹⁰ "Ājag mý sóg ēg jykre tónh mū, Israel kar tý ki kanhró nītī jé," he tóg. "Jesus tugrīn tóg hā' hé, Nazaré tá ke ēn tugrīn tóg tar jē nī, ājag tý ū tý ka to

sāg mū ēn hā tigrin. Topē tóg ti rīn mān ja nī, ū tý cruz to ter mū ēn ti. Ēn vý ti tý há' hé, ūn grī ja ēn ti," he tóg, Pedro ti. ¹¹"Jesus ēn hā to tag tóg rán ký nī, Topē vī tý rán ký nī ēn ki, ha mē: ajag tý pó tý īn han ký ajag tóg pó ū fón, ti tý ajag mý kórég nīn ký. Hā ra Topē tóg pó ēn hā tý īn nūna han mū," he ja tóg nī, Topē vī ki, Jesus to," he tóg, Pedro ti.

¹²"Ū pi(jé) ēg kren han ke mū'. Topē tóg Jesus fēg inhhā, ti hā tý ēg kren han jé, ti hā tý ēprā ke ag krenkren han kān jé, kanhkā krém ke kar ēn ag. Ēg kren han ke mū ū venh ke tū ēg nī mýr," he tóg, Pedro ti, pā'i ag mý.

¹³Pā'i ag tý Pedro vī mē ký tóg ag mý e tī. "Ēg kamēg tū ag tóg nīgtī mýr," he ag tóg, Pedro to, João to ke gé. "Vēnh rán sī ag nýtī vē mýr, escola ki ge mág ja tū ag nýtī vē," he ag tóg. To jykrén ký ag tóg ag ki kanhró nýtī. "Jesus mré ke ag vē," he ag tóg mū, Pedro ag to. Ký tóg ag mý e tī.

¹⁴Hā ra ūn grī ja tóg tá jé ag mré. Ký ag tý ne tý ag kato vīnh ke tóg tū tī sir. ¹⁵Ký ag tóg Pedro ag mý: "ha ver kāpa jēg," he mū. Ký pā'i ēn ag tóg ver jagnē mré to jykrén mū.

¹⁶Ký ag tóg: "Ēg hýn ag tý hē ri kenh mū ha?" he mū. "Jerusalém tá ke kar vý ag tý nén han mū ki kanhró kar nýtī. Ký ag jykre tóg vēnh kar mý há ný. Ký ēg tý ag to: ag ón vē, hen ký tóg tý ūn ný sir," he ag tóg jagnē mý. ¹⁷"Ag tý hā ra vēnh kar mý Jesus tó ký tóg tý ūn ný gé," he ag tóg. "Ký ēg tý ag mý: ha tó mān tūg, henke vē," he ag tóg. "Ajag tý ti tó mān ký ēg tóg ajag vóng kónān ke mū ha, he jé ēg tóg ke mū ag mý," he ag tóg jagnē mý. ¹⁸Ký ag tóg Pedro ag jé prēr mān mū. Ký ag tóg: "Ker ū mý tó mān hē'," he mū. "Ker Jesus tý vī mān hē'," he ag tóg mū ag mý.

¹⁹Hā ra Pedro tóg João mré ag mý ke mū. "Topē tóg ēg mý: "ha vēnh kar mý tó," he ja nī. Ajag tóg hā ra: "ker tó hē'," he mū. Ēg hýn ū tý hē vī han mū', Topē vī vó, ajag vī vó?" he tóg ag mý. "Ne ný hýn Topē mý há nīn mū?" he tóg. "Ēg mý tó," he tóg. ²⁰"Ēg pi(jé) tó tūg mū', ēg tý nén vēg mū ti, Jesus tý ēg mý nén tó ja ēn ti," he tóg ag mý, Pedro ti.

²¹Hā ra pā'i ag tóg: "ker tó hē', ker tó hē'," he mān mū gé. Ký ag tóg ag kygvág mū sir. Ajag tý ag vóng kónān há ra ag tóg ag vóng kónān tū nū, vēnh kar tý ag to há nýtīn ký, vēnh kar tý Topē to: "há ti nī, ti hā ne tóg ūn grī ēn tý há' he mū'," hen ký.

²²Hā ra ūn grī ja ēn tóg tī nī sir. 40 anos kāfór han tóg, ký Topē tóg ti tý há' hé.

Jesus mré ke ag tý Topē mré vī

²³Pedro ag tý kyvar ký mū ký ag tóg ajag mré ke ag to mū mū. Ký ag tóg pā'i tý ajag mý nén tó ēn kāmén mū, kófa ag tý: "ker Jesus tó hē'," he mū ēn ti. ²⁴Ký vēnh kar ag tóg tag jēmē ký Topē mý vī há han mū, jagnē mré. Ký ag tóg: "ēg jób mág'," he mū. "Tý ã tóg vēnh kar kri ke nī," he ag tóg mū. "Kanhkā han ã mýr, ga ti, goj ti ke gé, mī mū ag kar ke gé," he ag tóg. ²⁵"Ēg jób'jób tý Davi krīn ja ã tóg nīgtī, ã camarada ēn ti. Ñ kuprīg tý ã tóg ti krīn ja nī. Ký tóg Jesus tó ja nīgtī, ký tóg: "fog kar ag ne tóg jūgjū mū, kanhgág ag ke gé," he ja nī. "Inh kanhkā tý Israel ag ne tóg nén ū tū to jykrén'," he ja tóg nī. ²⁶"Nação kar ag pā'i ag vý vēnh génh ký nýtī, ēg pā'i ag ke gé, Topē kato tēgtē jé, Topē tý ūn kuprēg mū ēn ag kato," he ja tóg nīgtī, Davi ti," he ag tóg, Topē mý. ²⁷"Hā ra tóg ki hā tó ja nī. Êmā tag ki ag tóg vēnh génh ký nýtī, ã kósín kato, ã tý ūn kuprēg mū ēn kato, ūn kuryj nī ēn kato, hā vý: Jesus, he mū," he ag tóg. "Pā'i mág tý Herodes vý ti kato tē mū gé, pā'i tý Pilatos ke gé, ag tý ū to: Pôncio, he mū ēn, fog ag kar, Israel ag kar ke gé," he ag tóg. "Tag ag kar vý vēnh génh ký nýtī, ã kósín kato," he ag tóg. ²⁸"Ã tý nén to jykrén mū han ag tóg mū sir, ã kato tēgtē mū tag ag. Vâsý ã tóg to: ge tī jé tóg ke mū, he ja nīgtī," he ag tóg, Topē mý. ²⁹"Pā'i ag tý ēg mý nén tó mē ã tóg, ag tý ēg mý: ker tó hē', he mū tag ti. Ký ēg tý tar' hemnī, ēg tý ag kamēg tū nīn jé, ēg tý ã vī tó jé, ēg tý tý ã camarada nýtīn ký," he ag tóg, Topē mý. ³⁰"Ký ēg mré milagre hyn han nī gé. Ún kagyga ag tý há' hemnī, ēg tý nén han vānh han nī, ēg tý ã mý to vīn ký, ēg tý ã kósín tý Jesus jyjy tó ký, ēg tý ūn kuryj nī ēn tó ký," he ag tóg, Topē mý.

³¹Ag tý ti mré vī kar ký ga tóg jūrūn ke mū sir, ag tý tá nýtī hā ra. Ký Topē kuprīg tóg ag krīn mū gé. Ký ag tóg mūmēg vānh ký Topē vī kāmén mū sir.

Jesus ki ge kÿ nÿt  ag jykre pir

³²  t  Jesus ki ge kÿ nÿt  ag t g jykre pir han kÿ nÿt .  pi(j )   kuge to: "is  v ," he t .  ag kuge kar to ag t g: "  g t  v ," he t . ³³ Jesus t   n vin m  ag t g   g Senhor t  Jesus r r m n tugt  m , to tar p  n t n k . K  Top  t g ag ki r r h  han m  g  sir. ³⁴ Ag mr  ke   pi(j ) jag gtar n t . Ag k m    t g  p y n t , kar   t g  n n t  g .  ag t   n funf n ag t g m , k  ag t g ti kaja ma k m  m . ³⁵ Jesus t   n vin m  ag m  n m j , j nkamy ti. K   n jag gtar ag t g j nkamy  n to  ajag t  n n ve s r m   n m n m  sir.

³⁶ K   t g n  g , ti jiji h  v : José, he m . Jesus t   n vin m  ag t g ti to: Barnabé, he t , h  v : v nh jyv n kr , he m , h  v : Barnabé, he m . Levi k sin'k sin   v . Goj v so t  Chipre t  ke v .

³⁷  n h  v   p y n , k  t g  jap  f n m , k  t g Jesus t   n vin m  ag m  ti kaja ma k t  m . K  ag t g jagn  m  k nhkr g m  sir.

5

Ananias f g t  Top  m   n

¹ K   t g n  g , ti jyj  h  v : Ananias, he m . J vo ti pr  fi jiji h  v : Safira, he m .  n v  t g  jap  f n m  g . ² K  t g  pr  fi m : "ti kaja v nh k p v p ju k   g t g n m m ," he m . Ti v nh k p v  t  t g Jesus t   n vin m  ag m  n m m . " g jap  kaja kar h  v ," he t g m  ag m ,  n k .

³ K  Pedro t g ti m : "Satanás h  ne t g  kr n ja n ," he m . "H  k   t g Top  kupr g m   n. H  k   t g ti kaja v nh k p v p ju k  n m ja n ," he t g. "H  ra  t g ti t   kr n m  ra: "nej ," he ja t u n , Satanás m ," he t g. ⁴ " g jap  v  (m r), ha m ," he t g. "K  ti kaja v  t g t   t u n  g  sir," he t g. "K   t y ma k t  t u n  h  ra t g t  n n  t u n  v ," he t g. "H  ra  t g    n ke to jykrén ja n t ,  t y ti kaja to  n j ," he t g. "H  k   t g  g m   n, h  ra  t g Top  h  m   n m ," he t g, Pedro ti.

⁵ Ananias t  ti v  m  k  t g kut  m , ti ter v  sir.  t y m g m  ag kar m  t g e t , k  ag fe t g j r n ke m . ⁶ K  kyr  ag t g j g g n gn  k  ag t g ti fi han m . K  ag t g ti va m  m , k  ag t g ti k nh m  sir.

⁷ 3 horas t g k  ti pr  fi t g m  k t  m  g . H  ra fi t g   m n ter m  ja t u n  ver. ⁸ K  Pedro t g fi m : " ajag m  ti kaja tag to f n,  ajag jap  ti?" he m  fi m .

K  fi t g: "h , ti kaja tag to  g t g f n," he m ,  n k .

⁹ K  Pedro t g fi m : " ajag ne t g jagn  mr  to jykrén ja n  g ," he m . "Top  kupr g m   ajag  n m r.  t y   m n k nh m  ag v  m  k m  j g.  va ag t g m nh m  g ," he t g fi m , Pedro ti.

¹⁰ K  fi t g kut  k  hun ke m  g  sir. Kyr  ag t  junjun k  ag t g fi ter v g m  g , k  ag t g fi k nh m  m  g , fi m n mrı. ¹¹ K  Jesus ki ge k  n t  kar ag fe t g j r n ke m ,  t y m g m  kar ag ke g .

H  k  Ananias f g t  Top  m   n t gr n k gter m . K  t g v nh kar mı e t  sir.

Ag t y Jesus t   n vin m  ag v g k n n

¹² Jesus t   n vin m  ag t g n n ve v nh t  h n ri ke hyn han m g t , v nh kar m . Jesus ki ge k  n t  kar ag v  kur  kar ki v nh m n t , p i t  Salom o he m   n sala t , Top  jo  n kr m. ¹³ Jesus ki ge t  ag t g venh k m  t  n t , ag t y ag kam g k . H  ra t g v nh kar m  h  t  sir, Jesus ki ge k  n t  ag jykre ti. ¹⁴ Kur  kar ki   t g to jykr n ke m , Jesus ki r  j ,  t y h n ri ke ag, f g ke g . H  ki ag t g e n t  sir, Jesus ki ge m   n ag.

¹⁵ Kej n ag t g  n kagyga g  k m  m  g  v h ,  p rym kri,  m n kri. T  ag t g cama kri n t , n g jaf n ki. K  ag t g Pedro j v nh m . "Ti kānhvég t   g m  t g k   t g h n ri ke m n t y h ' henh ke," he ag t g.

¹⁶  t y h n ri ke ag t g Jerusalém t  v nh m n m ,  m  kar t  k m   n ag.  n kagyga ag g (g) ag t g k m  m ,  n jagr  k r g ag ke g . K  ag t g h ' he k n m  sir.

¹⁷ K  Top  t  ki r r t  to p i m g t g j  t v n n , ti mr  ke kar ag ke g , Saduceu he m   n ag kar. ¹⁸ K  ag t g Jesus t   n vin m  ag sigség m , v se ja m g t .

¹⁹ Hā ra kuty tá Topē tý jēnē jafā tóg tére kÿ vëse ja jãnk n nugnón m , rugr m t g m . Ag g (g) t g t i m , ag kygv n k , k  t g ag m : ²⁰ "ha m  j g, Top e jo  n ra,  ajag t y v nh kar m  Top e v  t j , Top e t g r nr n m n ke  n ti," he m , Top e t g j n  jaf  t , ag m .

²¹ Ag t y ti v  m  k  ag t g kus  p  ki Top e jo  n ra m  m , t  Top e v  t j . H a ra Top e t u ki r r t  to p 'i m g t g   mr  ke ag j gn g m , ag t k fa ag j  pr r j , v nh jyv n t  kar  n ag, povo t y Israel to p 'i ag ke g . K  ag t g v se ja ra   j gn g m , ag t y v sig  se ag tat  k m  j . ²² Pol cia ag t y t  junjun m  ra ag t g v se ja k t  t gt  n t . K  ag t g v nv n ke m . ²³ K  ag t g: "v se ja t g n f n k  j  n , n f n j fa t y," he m . "K    t y ki r r m  ag t g t a n t  g , ti j nk n t .  g t y n n m  ra t g kupr  j  n ," he ag t g m , p 'i ag m .

²⁴ Top e jo  n to capit o t y m  k  t g ti m  e t , Top e t u ki r r t  to p 'i m g ag m  ke g . K  t g ag kr  t  t  sir. ²⁵ K    t g t a jun k : "Top e jo  n kr m ag n t ,  ajag t y  n sig g  m  ag," he m . "T a ag t g v nh kar m  Top e v  t  n t ," he t g.

²⁶ K  capit o t g polícia ag mr  t  m , ag tat  k m  j . Kom r h a ag t g v  m , ag mr . " g v s ns n k    t  ag v  m g m  ag t g h n ri ke m n  g pin ke m , p o t y," he ag t g, polícia ag.

²⁷ Apóstolo ag t y ag mr  junjun k  ag t g p 'i ag jo ag vin m . K  Top e t u ki r r t  to p 'i m g t g ag m . ²⁸ " ajag m   g t g: ker  n jiji t o m n h ', he ja n t ," he m . "Ge ra  ajag t g Jerusalém t  ke kar ag m  tuft  ja n t ,  n v  t ," he ag t g, Jesus v  to. " ajag h n ti ter to  g jag gtar han s r m ," he ag t g, p 'i ag.

²⁹ K  Jesus t y  n vin m  ag kar t g ag m  tag t  m , ha m . Pedro t g ag m  tag t  m , ha m : "Top e t y  g m  n n t  m   n han j   g t g ke m  (m r)," he t g. " pr  ke ag t y  g m : "ke t g n ," he m  h a ra  g t g ti t y  g m  n n t  m   n han m ," he t g. ³⁰ " g j g j g ag v  Top e to h a n t   n v  Jesus ti r n m n ja n t ,  ajag t y  n t n m   n ti, ka to  n s g m   n ti," he t g. ³¹ "K  Top e t g ti t y p 'i m g han m , ti t y  g kren han t  han k , ti t y ti m : "kun g, inh p egja t a n ," hen k . Jesus t y t g  g kar kr n s r m ,  g povo t y Israel kar t y v nh jykre p ano tov n h j , ti t y ag t y   v  m ranh t y v nh p te f n j ," he t g. ³² "N n kar  n ve ja  g t g n t , h a k   g t g ti v  t  m  sir. K  Top e kupr  t g  g kanhr n m  g . Top e v    t y ti v  han m  kar ag m    kupr  j n g m ," he t g, Pedro ti.

³³ P 'i ag t y ti v  m  k  ag fe t g g m ke m , k  ag t g ag k gt n ke to jykrén m , Jesus t y  n vin m   n ag. ³⁴ K  v h    t g j g n n m , Fariseu  , ti jyj  h a v : Gamaliel, he m . Top e v  to professor   v , k  v nh kar m  t g h n y , ti jykre ti. K  t g: "ver ag k pan n ," he m . ³⁵ Ag m  kar t g ag m : "inh kanhk ," he m . "To jykrén n  ver,  ajag t y han t  j ," he t g. ³⁶ "Pedro ag jo ke  t g j  ja n  g , ti jiji h a v : Teudas, he m . Ti h a ne t g v s y t y p 'i m g han ja n , k   t y 100 t y 4 ag v  ti n n m  ja n t  sir. Ti t n ja ag t g n  j vo, p 'i ag, k   t y ti v  han m  ag t g t m  m  ja n , k  t g t u' he m ," he t g. ³⁷ "Kar k    v  j  ja n  g , ti jyj  h a v : Judas, he m . Galiléia t  ke  n v . Ag t y v nh kar jyj i r an r n m  ra t g t a j  ja n , Judas  n ti, k   t y h n ri ke ag t g ti n n m  ja n t  g .  n t n ja ag t g n  g , p 'i ag, k   t y ti v  han m  ag t g krig' ke ja n , v nh pipin k ," he t g.

³⁸ "Is y n n to jykrén h a v , ha m : Pedro ag tov n h n  ver," he t g. "Ag m : ha m  j g, hemn  ver," he t g. "Ag t u t y t y  pr  ke ag jykre n n k  t g t u' h n ke m  (m r), v s g k , ha m ," he t g. ³⁹ "Ti t y h a ra t y Top e jykre n n k   ajag t g t y t u' h n ke t u n ," he t g. " ajag t y ge ra ag to j  n t n k   ajag t g v h  Top e kato t  m ," he t g, Gamaliel ti.

⁴⁰ K  ag t g ti m : "hej," he m . K  ag t g Jesus t y  n vin m  ag j  pr r m n m . Ag mr nmr n ag t g m . K  ag t g: "ker Jesus t o m n h '," he m n m  ag m . K  ag t g: "ha m  j g ge," he m .

⁴¹ K  ag t g m  m , Jesus t y  n vin m  ag. Ag m  t g s r t , ha m . Ag t y Jesus ri ke jag gtar m  ra t g ag m  s r t , ag t y Jesus ri k n jag gtar ke ki kr g k . ⁴² Kur  kar ki

ag tóg Topē jo īn tá Jesus tó tī, ti to: “Topē vý ti jēnē,” hen kÿ. Vēnh kar īn tá ag tóg ti kāmén mū gé, ū tÿ ag kógfyn kÿ. To ag tóg krónh ke tū nīgtī sir.

6

Ag tÿ ū tÿ 7 (ke) ag vin

¹ Kÿ ū tÿ hēn ri ke ag tóg Jesus ki ge mū. Ū ag tóg Grego vī tó tī, Jesus mré mū ū ag. Kÿ ū ag tóg Hebreu vī tó tī gé, ti mré mū ū ag. Ag e nÿtīn kÿ ū tÿ Grego vī tó mū ag tóg kejēn vī kónān mū, Hebreu vī tó tī ag kato. “Ū tÿ Hebreu vī tó mū ag vý ūg ki króm tū nÿtī (mÿr),” he ag tóg. “Ag kā ūn mén ter ja fag vý kurā kar ki vējēn há vég tī, ag tÿ fag mÿ vin kÿ,” he ag tóg. “Hā ra ūg kā ūn mén ter ja ūn fag kā ag tóg jatun nÿtī, fag tÿ ag vī tó tū nīn kÿ. Hā kÿ fag tóg jagāgtar nÿtī, ūg mré ke fag,” he ag tóg.

² Kÿ ū tÿ 12 ag tóg mēg mū, Jesus tÿ ūn vin mū ag. Kÿ ag tóg Jesus mré mū kar ag jé prēr mū. Kÿ ag tóg: “Ēg tū hā vē, hā vý ūg tÿ tÿ Topē vī tó tī nÿ,” he mū. “Ēg tÿ vējēn ki rīr kÿ ūg tóg kutar nÿtī, kÿ ūg tóg ūg tÿ nén han ke ki rīr há han ke tū nī gé,” he ag tóg.

³ “Kÿ ū tÿ 7 (ke) ag vin nī, ūn kāme kórég tū ag, ūn jykre há ag, ū tÿ Topē kuprīg tÿ jagrē nī ūn ag,” he ag tóg. “Ēn mÿ ūg tóg vēnh rānhrāj ūn nīm mū, ag tÿ vējēn ki rīr jé,” he ag tóg. ⁴ “Ēg hā tóg hā ra Topē mré vī kÿ nÿtī, ti vī tó kÿ nÿtī. Ēg tÿ nén han ken hā vē,” he ag tóg, Pedro ag.

⁵ Ag vī vý vēnh kar mÿ há nī ha, kÿ ag tóg Estêvão fēg mū sir, ū tÿ Jesus ki rā kÿ jé ūn ti, kÿ Topē kuprīg vý tÿ ti jagrē nī. Ti mré ag tóg Filipe fēg mū gé, Prócoro ke gé, Nicanor ke gé, Timom ke gé, Pármenas ke gé, Nicolau ke gé, cidade tÿ Antioquia tá ke tag ti, fógi tÿ Israel jykre han mū tag ti. ⁶ Ěn ag vin ag tóg mū, Jesus tÿ ūn vin mū ag jo. Kÿ ag tóg ag to Topē mré vī mū, ag nīgé tÿ ag mē kÿ. Hā kÿ ag tóg ag mÿ vēnh rānhrāj ūn nīm mū, ag tÿ vējēn ki rīr jé.

⁷ Kÿ Topē vī tóg vēnh kar kri rūm ke mū sir. Ū tÿ Jesus mré mū ag vý tóg hēn ri ke nÿtī, Jerusalém tá. Kÿ Topē tū ki rīr tī ū ag tóg Jesus vī kri fi kÿ ti ki ge mū gé sir.

Ag tÿ Estêvão se

⁸ Estêvão vý hā ra krī há nī, Topē tÿ ti mÿ vēnh jykre nīm kÿ. Kÿ tóg ūg tÿ nén han vānh tÿ hēn ri ke hyn han mū, vēnh kar mÿ. ⁹ Kÿ Israel ag vēnh kanhrān jafā ū tó ag tóg ti vī kafān mū, ūn kygvān kÿ nÿtī he mū ūn ag, cidade tÿ Cirene tá ke ag ke gé, cidade tÿ Alexandria tá ke ag ke gé, ga tÿ Cilícia tá ke ag ke gé, ga tÿ Ásia tá ke ag ke gé. Ěn ag kar vý ūjag tÿ Estêvão mré vīn kÿ ti vī kafān mū. ¹⁰ Hā ra ag tÿ ti vī kafān ke tóg tū tī, ti krī há nīn kÿ, ti tÿ Topē kuprīg tÿ jagrē nīn kÿ. ¹¹ Kÿ ag tóg ū ag krīn mū, ag tÿ ti kato vī jé, Estêvão kato. Kÿ ag tóg: “ti vī mē ūg (mÿr),” he mū. “Moisés kato vī kónān tóg (mÿr), Topē kato ke gé,” he ag tóg ón kÿ, Estêvão to. ¹² Hā kÿ vēnh kar tóg ti to jūgiū mū, Estêvão to, kófa ag mré hā, Topē vī to professor ag mré hā. Kÿ ag tóg ti kāgmī kÿ ti ség mū. Kÿ ag tóg pā'i ag jo ti pére kāmū mū. ¹³ Ū tÿ ón kÿ ti kato vīn ke mū ag jé ag tóg prēr mū gé, pā'i ag. Kÿ ag tóg ti kato: “Topē jo īn kato tóg vī kónān tī, Topē tÿ ūg mÿ nén tó ja ti kato ke gé,” he mū ón kÿ. “Hā ra tóg ū vī kónān to krónh ke tū nīgtī,” he ag tóg ón kÿ, Estêvão to.

¹⁴ “Ti vī mē ūg (mÿr),” he ag tóg. “Jesus kāmén tóg tīgtī, Nazaré tá ke ūn ti,” he ag tóg. “Topē jo īn kókén jé tóg ke mū, Jesus ti,” he tóg nīgtī, Estêvão ti, kÿ tóg Moisés tÿ ūg mÿ vēnh jykre nīm mū ūn tÿ tū' he sór mū gé, ūg mÿ vēnh jykre ū nīm kÿ,” he ag tóg. Ag tÿ Estêvão to ón hā vē.

¹⁵ Kÿ pā'i kar ag tóg ti tugným mū, hā ra ti ve tóg sir Topē tÿ jēnē jafā ve ri ke nī, Estêvão ti.

7

Estêvão tÿ vēnh kāmén

¹ Kÿ Topē tū ki rīr tī to pā'i mág tóg ti mÿ: “Ki hā ke mÿ’?” he mū.

² Kŷ Estêvão tóg ag mŷ: “ijgó!”, he mû. “Inh kanhkâ!”, he tóg. “Êg jóg tý Topê vý tóg vénh kar kâfór nî,” he tóg. “Ti hâ ne ëg jóg’jóg tý Abraão mré vî ja nîgtî, ti tý ver ga tý Mesopotâmia tá nî ki, ti tý ver êmâ tý Harâ ra tî tû ki.

³ Kŷ tóg ti mŷ: “ã jamâ tá kutê,” he ja nî. “Ã kanhkâ ag kar ré kŷ tîg,” he ja tóg nî ti mŷ. “Ga ū ra tîg, isy tá ã mŷ: tag kâ nîmnî, he jé,” he ja tóg nî ti mŷ, Topê ti.

⁴ Hâ kŷ tóg ga tý Caldéia tá kâkutê mû, Hâra tá êmân jé, Abraão ti. Ti panh ter kar kŷ Topê tóg ti mŷ: “ga tag ra tîg sir,” he mû.

Êg jamân hâ vê, Abraão jamâ ja ti,” he tóg, Estêvão ti, pâ'i ag mŷ.

⁵ “Ge ra Topê tóg Abraão mŷ ga ën nîm ja tû nî, ëpý pir mré tó kŷ. Ti mŷ tóg hâ ra: “ã tûnh ke vê, kar kŷ, ã krê tûnh ke vê gé,” he ja nî, Topê ti. Hâ ra tóg ver kósin ja tû nî, Topê tý ti mŷ: “ã krê tûnh ke vê,” he mû ra.

⁶ Kŷ Topê tóg ti mŷ: “ã krê ag tý fógi ū ag mré mûnh ke vê, fógi ën jamâ tá,” he mû. “Fógi ën ag tý camarada han ke vê, ag vógi kónan jé ag tóg ke mû, prýg tý 100 tý 4 ki,” he tóg, Abraão mŷ, Topê ti. ⁷ “Hâ ra ū tý ag vógi kónan mû ën ag vógi kónan jé sógi ke mû gé, kar kŷ,” he tóg, Topê ti. “Isy ag vógi kónan kar kŷ ã krê ag tóg tá kâpanh mû. Kŷ ag tóg ga tag ki isû ti han mû,” he tóg, Topê ti. Ti tý Abraão mŷ ken hâ vê,” he tóg, Estêvão ti.

⁸ “Kŷ tóg ti mŷ vénh jykre nîm mû, ti tý ã krê ag gré junun fár kym jé. Kŷ ti sinal vê sir. Kar kŷ Abraão tóg Isaque han mû. Ti tý kurâ tý 8 han kŷ tóg ti mŷ kym mû. Isaque tý Jacó han kŷ tóg ge han mû gé, kŷ Jacó tóg ge han mû gé, ti tý ã krê tý 12 ën ag han kŷ, ëg tý ū to: ëg jóg’jóg kar, he mû ën ag,” he tóg. ⁹ “Hâ ra ëg jóg’jóg ën ag tóg ãjag jâvy tý José to jûgiú nytî, ãjag tý ti tû to én kŷ. Hâ kŷ ag tóg ti vénhe he mû, José ti, ū tý ga tý Egito ra mû mû ag mŷ. Hâ ra Topê tóg ti ki rîr mû. ¹⁰ Kŷ tóg ti jy nîgân mû, ti tý vénh jagtar vég mû ra. Ti jykre há nîn kŷ tóg Egito tá ke ag pâ'i mág mŷ hâ tî, ag tý ū to: Faraó, he mû ën mŷ. Hâ kŷ tóg ti tý pâ'i mág han mû, Faraó ti, José ti tý. Ti tý tóg pâ'i mág han mû, ti tý Egito tá ke kar ag ki rîr jé, Faraó mré ke kar ag ki rîr jé gé sir.

¹¹ Kején tóg prýg han mû, ga tý Egito mî hâ, ga tý Canaâ mî hâ ke gé. Kŷ vénh kar tóg kôkinkîr mû, prýg kâ. Kŷ ëg jóg’jóg ën ag tóg kôkinkîr mû gé. ¹² Kŷ ū tóg Jacó mŷ: “Egito tá ti vêjén nî inhâ,” he mû. Kŷ tóg ëg jóg’jóg ag jégnég mû, Jacó ti, ag tý Egito ra mû vén jé. ¹³ Ag tý ra mû mân kŷ José tóg vâhâ ag mŷ: “inh hâ vê,” he mû, ã kâke ag mŷ. Hâ kŷ Faraó tóg José kanhkâ ki kanhrô nî gé sir. ¹⁴ Kŷ José tóg ã panh tý Jacó jé prêr mû, ti tý vénh kar tatîn kâtig jé. Ú tý 70 kri 5 ag vê, ti kanhkâ ag. ¹⁵ Kŷ Jacó tóg Egito ra tî mû. Tá tóg ter mû kején. Kar kŷ ëg jóg’jóg ag vý tá kâgter kân mû gé. ¹⁶ Ëmâ tý Siquém tá ag tóg kénh kŷ nytî, Abraão vý tóg vénh kej ën to jânkamy nîm ja nî, Emor krê ag mŷ, ëmâ tý Siquém tá,” he tóg, Estêvão ti.

¹⁷ “Vâhâ tóg kurâ pétêm ke mû sir, Topê tý Abraão mŷ: “ã krê mŷ sógi ga ën nîm mû,” he mû kurâ ti. Kŷ ag tóg Egito tá vénh grun mû.

¹⁸ Kején ū tâ pâ'i tóg tý pâ'i jé, Egito tá. Hâ ra tóg José më ja tû nî, pâ'i tag ti. ¹⁹ Ën tóg ëg kanhkâ ag kâ'ug mû, ag lograr ke tóg mû, ëg jóg ag vógi kónan tóg mû gé. Kŷ tóg ag mŷ: “âjag krê kâsir ag vâm ra, ag kâgter jé,” he mû, pâ'i ën ti,” he tóg, Estêvão ti.

²⁰ “Ti tý tag tó kar vâhâ Moisés tóg mur mû, kŷ tóg Topê mŷ hâ tî. Hâ ra ti han mû fag tóg kysâ tâgtû hâ ki ti ki rîr mû. ²¹ Kysâ tâgtû tûg kŷ fag tóg sir ti fón mû. Hâ ra Faraó ën kósin fi tóg ti ve kŷ ti vâg mû, ti jé'ýn jé. Kŷ tóg fi kósin ri ke nî, Moisés ti. ²² Kŷ tóg néen kar ki kanhrân mû, Egito tá vénh jykre kar ën ki. Kŷ ti jykre vý vénh jykre tý hêñ ri ke nî, kŷ ti vî vý vénh vî tý hêñ ri ke ný gé, Moisés ti,” he tóg, Estêvão ti.

²³ “Vâhâ tóg prýg tý 40 han mû, Moisés ti. Kŷ tóg ã kanhkâ pê ag to jykrén mû, povo tý Israel to, ag tý néen han mû venh tîg jé. ²⁴ Kŷ tóg ū vég mû. Egito tá ke ū vég tóg mû, Moisés ti. Ti tý Israel vógi kónan vég tóg mû, néen ū tû to. Kŷ tóg ti to jû kŷ Israel ën kajâm mû, ti téen tóg mû, Egito tá ke ën ti. ²⁵ “Inh kanhkâ ag hyn isy néen han mû to jykrén mû,” he tóg. “Hâ kŷ ag tóg ki kanhrô nytî, Topê tý inh tugrîn ag kren han ke ti,” he tóg, Moisés ti. Hâ ra ag tóg to jykrén tû nytî, ti kanhkâ ag,” he tóg, Estêvão ti.

²⁶ “Tŷ vaj kŷ tōg ag to tīg mān mū, ã kanhkā ag to. Kŷ ūn régre ag tōg jagnē to jū nŷtī, Israel ag. Kŷ Moisés tōg ag tŷ jagnē to há han sór mū. Hā jé tōg ag mŷ: “tŷ ājag tōg jagnē kanhkā nŷtī vē,” he mū. “Ājag tŷ ne jé jagnē vóg kónān sór nē?” he tōg.

²⁷ Ú tŷ ã régre vóg kónān mū ën tōg ti vóg kŷ ti mŷ: “ã pi(jé) tŷ ēg pâ'i nî!” he mū. “Ã pi(jé) tŷ ēg jyvēn mû!” he tōg. ²⁸ “Ã hŷn isén sór mū, ã tŷ râké tá Egito tá ke ën téni ke han sór ã hŷn mū,” he tōg, Estêvão ti.

²⁹ “Kŷ Moisés tōg ã tŷ ti vî më kŷ tōg vênh péju kŷ tî mû. Kŷ tōg ga tŷ Midia ra tî mû. Povo ū ag mî tōg tî mû gé. Tá tōg prûg kŷ kósin régre han mû. ³⁰ Prŷg tŷ 40 tûg kŷ Topê tŷ jénê jafâ vý ti mŷ vênh ven mû, ti tŷ ëmâ tû ja mî tî mû ra, krî tŷ Sinai tá. Vânh grug ki tōg ti vég mû, Moisés ti, Topê tŷ jénê jafâ ën ti. ³¹ Ti tŷ ti ve kŷ tōg ti mŷ e tî. Kŷ tōg ra tî mû, ti ve há han jé. Kŷ tōg vênh vî mëg mû. Topê vî vê. ³² Kŷ tōg ti mŷ: “tŷ sóg ã jóg'jog ag Topê nî,” he mû, “Abraão Topê, Isaque Topê, Jacó Topê,” he tōg, vênh vî ti.

Hā ra Moisés tōg jûrûn ke mû, ti kamëg kŷ. Kŷ tōg tá ëvânh jâvânh nî.

³³ Hā ra Topê tōg ti mŷ: “ã pën né kunû ra, ã pën to rô ti,” he mû. “Inh jo ã tōg jê nî (mŷr), hâ ra sóg vênh kar kâfór nî. Hâ kŷ kunû,” he tōg, Topê ti. ³⁴ “Egito tá ke ag tŷ isû ag vóg kónān vég isog nî nî. Ag vêkrênkâr mëg sóg nî nî. Kŷ sóg tére, sŷ ag kygvân jé. Hâ kŷ sóg ã jénêg mû, ga tŷ Egito ra, ã tŷ ag kygvân jé. Ha tîg,” he tōg, Topê tŷ jénê jafâ ti, Moisés mŷ,” he tōg, Estêvão ti.

³⁵ “Moisés ën hâ jénê ja tōg nî, Topê ti, ti tŷ ã kanhkâ ag kren han jé, ti tŷ tŷ pâ'i nî jé. Hâ to Topê tŷ jénê jafâ tōg ti mŷ vênh ven, vânh gru ki. Hâ ra ti kanhkâ ag tōg ti to é he ja nŷgtî, ti mŷ: “ã pi(jé) tŷ ēg pâ'i nî!” hen kŷ, “ã pi(jé) tŷ ēg jyvēn mû!” hen kŷ. ³⁶ Moisés tōg sir ëg tŷ néñ han vânh hyn han, ga tŷ Egito tá, goj kafâ tû tá ke gé, goj kusûg he mû ën tá ke gé. Kŷ ag tōg ëmâ tû mî mû mû, prŷg tŷ 40 ki, ti kanhkâ ag. Kŷ Moisés vî ag jo tî mû, ti tŷ ga tŷ Egito tá ag kâpan kŷ. Hâ ra tōg ag mûn ki ëg tŷ néñ han vânh hyn han mû gé,” he tōg, Estêvão ti.

³⁷ “Moisés tōg ã kanhkâ ag mŷ, povo tŷ Israel ag mŷ tōg tag tó ja nî: “Topê vî ãjag mŷ ã vî tó tî ū jénênh mû, ãjag mré ke ū, ti tŷ ãjag mŷ Topê vî tó jé inh ri kén,” he ja tōg nŷgtî, Moisés ti. ³⁸ Moisés ën hâ ne tōg povo tŷ Israel ag mré ëmâ tû mî tî ja nŷgtî. Ag tŷ kején pânónh tŷ Sinai tá nŷtîn kŷ tōg Topê tŷ jénê jafâ mré vî mû, Moisés ti. Kŷ tōg ti mŷ vênh vî nîm mû, Topê ti, ëg tŷ ti vî ën han kŷ ëg tŷ ëg rîr krîg ja tû ve jé. Kŷ Moisés tōg ëg jóg'jog ag mŷ vênh vî ën tugtô mû. Hâ ra tōg ëg mŷ tó mû gé,” he tōg, Estêvão ti.

³⁹ “Moisés vî han vânh ag nŷtî, ëg jóg'jog ag. Kŷ ag tōg ti tovânh kŷ ga tŷ Egito ra mû mân sór mû, kyrâgrâ kŷ. ⁴⁰ Kŷ ag tōg Moisés jâvý tŷ Arão mré vî mû. Kŷ ag tōg ti mŷ: “ëg mŷ vênh kâggrá tŷ topê han, retrato tŷ, ëg tŷ vênh jo ag gé(g) mûn jé,” he ag tōg.

Hâ ra Moisés vî ver pânónh tŷ Sinai kri nî nî.

Kŷ ag tōg Arão mŷ: “Moisés tōg ëg jo tîg ja nî,” he mû. “Ëg kâpan ja tōg nî, ga tŷ Egito tá, hâ ran hê ra vyr hŷn?” he ag tōg ti mŷ. Kŷ tōg ag mŷ: “hej,” he mû. ⁴¹ Kŷ ag tōg monh sî kâggran mû. Kŷ ag tōg ti kâggrá ën mŷ ag tōg ãjag mëg kugprûn mû, retrato ën mŷ. Ag tŷ han mû tōg ag mŷ sînvî tî. Kŷ tōg ag mŷ sér tî sir.

⁴² Hâ ra Topê tōg vênh kaja jé ag tovânh mû gé, hâ kŷ ag tōg râ to jânjân mû, kysâ to (mŷr), krîg kar to (mŷr). Hâ kŷ Topê vî tó tî ū tōg ag to rân mû gé, kŷ tōg: “Israel!”, he mû. “Äjag tŷ ëmâ tû ja mî mûn kŷ ãjag tōg inh mŷ néñ ū pûn ja tû nŷgtî (mŷr),” he tōg. “Prŷg tŷ 40 ki ãjag tōg ëmâ tû ja mî mû ja nŷgtî,” he tōg, “hâ ra ãjag tōg topê ū ag mŷ kugprûn ja nŷgtî, inh mŷ pûn tû nîn kŷ,” he tōg, Topê ti, ã vî tó tî tŷ. ⁴³ “Topê tŷ Moloque ïn sî va ãjag tōg mû ja nŷgtî, krîg kâggrá ke gé, hâ vý: Renfâ, he mû, krîg retrato ën ti,” he tōg. “Vênh kâggrá ën to ãjag tōg jânjân ja nŷgtî,” he tōg. “Hâ kŷ sóg ãjag vóg kónâñ kŷ Babilônia tá ke ag jégnênh mû, ag tŷ ãjag tatîn mû jé, cidade tŷ Babilônia mâ ra,” he tōg, Topê ti, ã vî tó tî tŷ,” he tōg, Estêvão ti.

⁴⁴ “Ëg jóg ag tŷ ëmâ tûg ja mî mûn kŷ ag tōg kur tŷ Topê pê jo ïn han ja nî, ag tŷ tá Topê tû han jé, ti ïn tá. Topê vî Moisés mŷ tó ja nî, ti tŷ kur tŷ Topê jo ïn han jé, kŷ tōg ti tŷ néñ han ke ven ja nî ti mŷ. ⁴⁵ Ag krê tōg sir ag ri kén ïn tŷ kur ën ma mû ja nŷgtî gé, ag tŷ

Topē tÿ ãjag mÿ êmã tó mû ën ra mûn kÿ. Moisés ter kar Josué tó sir ag jo tî mû, kÿ ag tóga ën ra mû mû. Hâ ra Topē tóga ën tá ke ag kâpan mû, ëg jóg'jóg ag jo.

Kej n Davi tóga tÿ ag p 'i n ' sir, pr g tÿ h n ri ke kar k . Hâ ra ën t  kur ën t  ver j  n .
⁴⁶ Top  v y Davi to h  n . K  Davi t g ti m : "s y   m   n  h  han h  t g t  v ," he m . "A h  ne t g t  ij g'j g t  Jac  Top  n ," he t g. "K  t g   t   n  t  kur kr m n n k  inh m  h  t  n ," he t g ti m , Davi ti.

⁴⁷ Hâ ra Davi t g han t  n  ver. Ti k sin t  Salom o t g ën  n  han m ," he t g, Est v o ti.

⁴⁸ K  t g ag m : "h  ra v nh kar k f r  n  t g  g t  ti jo  n  han m   n  kr m n t  n t  (m r)," he m . "H  k  Top  v  t   t   t g ti to tag t  ja n , ha m . ⁴⁹ "Kanhk  t n v y t  inh n ," he t g. "Inh n g ja ri ken h  v ," he t g. "K  ga v y t  is u n  g . S y t  v nhk n s r n n k  s g k nh ke m . Is u kar v . K   jag t  inh m   n  han s r k   jag h n h  ri kenh m '?" he t g. "P t m ke t   jag n n h ,  jag t  inh m  v nhk n jaf  han ken ki," he t g. ⁵⁰ "Inh h  ne t g n n kar h n han ja n  inhh ," he t g, Top  ti,   v  t   t  t ," he t g, Est v o ti.

⁵¹ K  t g ag m : "kr  t   jag n t  (m r)," he m . "Ki kanhr n j v nh  jag t g n t  (m r)," he t g. "K   jag n gr g t g kutu n  g  (m r), Top  kupr g kato  jag t g v s ns n n t .  jag j g'j g ag mr   jag t g ti kato v s ns n n t ," he t g. ⁵² " jag j g'j g ag ne t g Top  v  t   t  ag kar v g k n n ja n t , ag k gt n ja ag t g n t . Hâ ra  n  ag t g  t  v nh j k re kuryj han m   n  k m n ja n t , h  v : Jesus, he m . Ti k t g ke jo ag t g ti t  ja n t , Top  v  t   t  ag. J vo  jag t g  n  kato v  ja n t , f g m . K   jag t g ti t n ja n t , Cristo ti," he t g, Est v o ti.

⁵³ "Top  h  ne  jag m    v  n m ja n ',   t  j gn  jaf  ag t . Hâ ra  jag t g ti v  m rynhmranh ja n t ," he t g. Est v o t p 'i ag m  t n h  v .

Ag t y Est v o t n

⁵⁴  t  t  v nh ag t g t  v  m  k  ag fe t g g y ke m . K  ag t g  jag j  t  gyngyn he m , t  ag t g gangan ke m . ⁵⁵ Hâ ra Top  kupr g t g Est v o kr n m , k  Est v o t g kanhk  ki  v nh m . K  t g Top  v g m , ti k kov ti. Jesus v g t g m  g , Top  p gja t g j  n , Jesus ti. ⁵⁶ K  t g: "ha v ," he m . "Kanhk  t  s g v g m ," he t g. "K   pr  ke fi k sin t g Top  p gja t  j  n ," he t g.

⁵⁷ K  ag t g pr npr r m  sir,  jag n gr g nîgfénh k . Ti to ag t g v nh g nh m  sir, ag kar ti. ⁵⁸ K  ag t g ti s g m , cidade t  Jerusalém t  ag t g ti kut m m  g . K  ag t g ti pin m , p  t .  jag kur v v m ag t g m , k  kyr  t g ki r r m , ag kur ki. Kyr   n  jiji h  v : Saulo, he m .

⁵⁹ K  ag t g Est v o pin m  sir, p  t . Hâ ra Est v o t g jam  h r(a): "...inh Senhor'!..." he m . "...Jesus'!..." he t g. "...Inh kupr g j v nh ra!..." he t g m . ⁶⁰ K  t g   jakr  t  j  k  pr r m , jam  h r(a), k  t g: "...inh Senhor'!..." he m . "...Ag t  inh pin t  v nh p t  f n ne!..." he t g m . Kar k  t g hun ke m  sir.

Saulo t y ag v g k n n

¹ J vo Saulo  n  m  t g h  t , ag t g t  t n k . Kur   n  k  ag t g Jesus ki ge m  kar v g k n n jagy han m , Jerusalém t .  t  v nh m n t  ag v g k n n ag t g m  g ,  t  Top  v  m  j  v nh m n t  ag. K  ag t g jag gtar t v  n t . K  ag t g v nh k pug p v k n m  sir. Ga t  Judéia kar m  ag t g m  m , ga t  Samaria m  ke g . Hâ ra Jesus t   n  vin m  ag h  t g Jerusalém t  n t  n .

²  t  Top  to h  t  ag t g fe kaj n t , Est v o ter k . K  ag t g kygf y m g k  ti k nh m .

³ Hâ ra Saulo t g Jesus ki ge k  n t  kar ag v g k n n jagy han m ,  t  Top  v  m  j  v nh m n t  ag. Ti t  ag t g s r v , Saulo ti. H  j  t g  n  kar k ra r  t . Ti t  Jesus ki r  k  j   n  ven k  t g v se jan k t t  ti f n ti,  n  gr  ag,  n  t t  f g ke g .

Samaria tá Topē vī tó

⁴ Ū tý vēnh kāpugpóv mū ēn ag vý vēnh kar mý vēnh vī sér tugtó mūgtí, Topē vī ti. ⁵ Ký Filipe tóg tī mū gé. Ga tý Samaria ra tóg tī mū, ký tóg cidade ū ki ra mū, Cristo kāmén jé. ⁶ Ký vēnh kar tóg ti vī mēgmēg mū. Jēmē há han ag tóg mū, Filipe vī ti. Hā ra Filipe tóg ēg tý néń han vānh hyn han mū gé. Ký ag tóg vég mū. Hā ký ag tóg jēmē há han mū. ⁷ Vēnh jagrē kórég tý hēn ri ke pan tóg mū, Filipe ti. Ti tý ag pan ký ag tóg jamā hár(a) prēr mū, ký ag tóg kāpa mū. Ū grī ag tý há' he tóg mū gé, ūn vagvá ag tý ke gé, ūn vygvá ag tý. ⁸ Ký tóg vēnh kar mý sér tī sir, cidade ēn tá.

⁹ Ký Simão tóg nī nī, cidade ēn tá ke ū. Kujá vē, Simão ēn ti. Ký tóg néń vēnhmý hyn han tītī. Ký tóg ga tý Samaria tá ke ag tý ti tý néń han ve ký tóg ag mý e tī. Vēso tóg: “ag kāfór inh nī,” he tī, ag tý ti kamēg jé. ¹⁰ Hā ký vēnh kar tóg ti kamēg mū sir, ūn sanh ag, gīr ag ke gé. Ti to ag tóg: “Topē jykre han tóg tītī, Topē jykre mág (pē) ēn,” he tī, Simão ēn to. ¹¹ Kysā tý hēn ri ke ki tóg néń vēnhmý hyn han ti, ký tóg vēnh kar mý e tī, hā ký ag tóg ti kamēg tī sir.

¹² Vāhā ag tóg Filipe vī kri fig mū, Samaria tá ke ag, ti tý Jesus Cristo tón ký. Topē tý tý ēg pā'i nī kāmén tóg mū, Filipe ti. Ū tý ã vī kri fig mū ag kygpég tóg mū, ūn gré ag, ūn tātā fag ke gé. ¹³ Ký Simão ēn tóg ti vī kri fig mū gé, kujá ēn ti. Ký Filipe tóg ti kypég mū gé. Ký tóg Filipe mré nī nī. Ký tóg Filipe tý ēg tý néń han vānh hyn han mū vég mū, Topē jykre tý. Ký tóg ti mý e (pē) tāvī tī sir, Simão mý.

¹⁴ Ký vāhā Jesus tý ūn vin mū ag tóg kejēn mēg mū, Samaria tá ke ag tý Topē vī kri fig mū ēn ti. Jerusalém tá ag tóg mēg mū, ký ag tóg João mré Pedro jēnēg mū, ag tý ve jé.

¹⁵ Pedro ag tý tá junjun ký ag tóg ag to Topē mré vī mū, Samaria tá ke ag to, Topē tý ã kuprīg tý ag jagrēn jé. ¹⁶ Tá ke ū tóg tý jagrē tū ja nī ver. Kygpe ký ag nýtī inhhā, Jesus jiji tó ký, ēg Senhor jyjy tó ký. ¹⁷ Ký Pedro ag tóg ajag nīgē tý ag mēgmēg mū, ký Topē kuprīg tóg ag kāra rā mū.

¹⁸ Hā ra Simão tóg vég mū, Jesus tý ūn vin mū ag tý néń han mū ti. Ag tý ū mē ký Topē kuprīg tóg ag kāra rā mū. ūn vég tóg mū, Simão ti. Ký tóg ag mý jānkamy ven mū, Pedro ag mý. ¹⁹ Ký tóg ag mý: “inh mý vēnh jykre tag nīm nī, jānkamy tag to,” he mū. “Sý ū mē ký Topē kuprīg tóg ag kāra rānh ke mū. Sý vēnh jykre ūn ki kanhrān há tóg tī,” he tóg.

²⁰ Hā ra Pedro tóg ti mý: “ã jānkamy mré ã nūgme ki kutēnh mū,” he mū. “Topē tý nīm ja vē (mýr), hā ra ã tóg jānkamy ti mān sór mū, vēnh jykre ti,” he tóg. ²¹ “Ã pi(jé) Topē jykre tag ki kanhró nīnh mū”, ký Topē tóg ã mý nīm ke tū nī,” he tóg. “Ã jykre pijé kuryj ný”, Topē mý,” he tóg. ²² “Ã jykre pāno tag tovānh ra,” he tóg. “Topē mré vī. Hēn ri ke mūn tóg ã mý vēnh pāte fón mū, ã tý vēnh jykre pāno to jykrén mū tag ti,” he tóg. Pedro ti. ²³ “Fe kórég tāvī ã nī (mýr), ký ã jykre vý pāno ný gé sir,” he tóg, Pedro ti.

²⁴ Ký Simão tóg ti mý: “iso Topē mré vī, inh jagtar jēg tū nī jé, ã tý inh mý tó mū tag ti,” he mū.

²⁵ Hā ra Pedro ag tóg mū mān gé, ag tý ēg Senhor tý Jesus vī tó kar ký. Ajag tý néń ve ja ūn tó kān ag tóg, Jesus tý néń han ja ti. Ký ag tóg Jerusalém to výnvýn ke mū sir. Ag mū ký ag tóg ga tý Samaria mī Topē vī há tugtó mū gé.

Filipe tý ūn kypég mū

²⁶ Hā ra Topē tý jēnē jafā tóg Filipe mý vī mū, ký tóg: “kanhkā tāpér ra tīg, ēpry jagma tīg, ēmīn jagma,” he mū. Jerusalém tán kātī, Gaza mī, hā ra tóg ēmā tū fīn kutē mū. ēpry ūn jagma tīg, ēmīn ūn jagma,” he tóg mū, Topē tý jēnē jafā ti.

Ký tóg tī mū sir, Filipe ti. ²⁷ Tá jun ký tóg ga tý Etiópia tá ke vég mū, pā'i fi rānhrāj han tī ti, pā'i tý rainha fi tý néń ū kar vég tī ti, ūn kurī ūn ti. Pā'i fi jijin hā vý: Candace, he mū. Fi krēm pā'i ūn tóg Jerusalém ra tīg ja nī, ūn kurī ūn ti. Tá tóg Topē kurā mág ve ja nī, festa mág ti, Jerusalém tá. ²⁸ Hā ra tóg ã jamā ra výn ke mū sir, carroça kāmī. Tīg ký tóg Topē vī to ke mū, Isaías tý rá ūn ti. Vāsý Topē vī tó tī vē, hā vý: Isaías, he mū.

²⁹ Kÿ Top   kupr  g t  g Filipe m  : “carroça kuk  m t  g,” he m  . ³⁰ Kÿ Filipe t  g f  r  n t  i m  , k   t  g ti t   v  nh r   to ke m  g m  , Isa  as t   rá   n to, v  s  y Top   v   t  i t   r     n to. Kÿ t  g ti m  : “   m      t   n  n to ke m   tag ki kanhr  o n  ?” he m  .

³¹ H   ra t  g: “v  ,” he m  . “   t  g inh m   k  m  n ja t   n   ver,” he t  g. “   m   inh m   k  m  n ke t   n  ?” he t  g. “T  p  ry ra, inh mr  e n   j  ,” he t  g. Kÿ t  g ke m  , Filipe ti.

³² Ti t   ken h   v  , ha m  : “ovelha ri ke han t  g,      n ti. Ovelha p  re   g m  ngt  , ti t  anh j  , h   ra t  g v   t   n  gt   (m  r). Cordeiro ri ke han t  g m   g  .   g t   ti kyki ronh m   ra t  g jatun m   j   n   g   (m  r). ³³      n t   Top   v   mranh t   h   ra ag t  g ti v  g k  n  n, ag t   ti jyv  n t   ra. Ti mr  e ke ag jykre p  n  o t   k  n ke t     g t  g n  gt   (m  r). Ti t  n ja ag t  g (m  r), k   t  g ter m   sir,” he t  g, v  nh r   ti.

³⁴ Kÿ   n kur     n t  g Filipe m  : “   to ke n   h  n’? Top   v   t  i t   ne t   n   h  n’?” he m  . “Inh m   t  ,” he t  g. “Ti t   v  so ke m  ’,    to ke m   v  ?” he t  g.

³⁵ Kÿ Filipe t  g ti m   v  nh r   tag k  m  n m   sir. Jesus k  m  n t  g m  . Ti m   t  g v  nh v   h     n t   m  , Jesus to.

³⁶ Ge ag t  g m   m  ,   pr  y jagma,   m  n jagma. Kÿ ag t  g goj t   junjun m  . Kÿ   n kur     n t  g: “tag ki t  g goj n  ,” he m  . “   t   ki inh kype j   t  g h   n  , he t  g.

³⁷ Kÿ Filipe t  g ti m  : “   t      fe t   ti ki r   k   n  n k   t  g h   n  ,” he m  .

Kÿ t  g: “ti ki s  g r   k   n  ,” he m  . “Jesus t  g t   Top   k  sin n   (m  r), Jesus Cristo ti,” he t  g,   n kur   ti. ³⁸ Kÿ t  g carro  a t  n ti m  : “ver kr  g h  ,” he m  . Kÿ t  g Filipe mr  e goj ra t  re m  , k   t  g k  ra r   m  ,   n kur   ti. Kÿ Filipe t  g ti kyp  g m   sir.

³⁹ Ag t   goj k  t  a k  j  p  ry k   Filipe t  g t  ' he m  , Top   kupr  g t   ti ma t  g k  . Kÿ   n kur   t  g ti ve m  n t   n   sir. H   ra t  g t   m  ,    jam  n ra. Ti m   t  g s  r t   sir.

⁴⁰ H   ra Filipe t  g cidade t   Azoto t   n   n  . Kÿ t  g t  g k   Jesus v   t  i t   m  ,   m   kar m  . Kÿ t  g kej  n cidade t   Cesaréia t   jun m  , Jesus k  me s  r t   je.

9

Saulo t  y Jesus ki r  

(Hk 22.6-16; 26.12-18)

¹ H   ra Saulo t  g ver    t     g Senhor t   Jesus mr  e m   m   ag v  g k  n  n s  r m  . Ag to t  g kr   r   n   ver. Ti t   ag k  gt  n s  r v  . H   to t  g Top   t   ki r  r t   to p  'i m  g to t   m  .

² Kÿ t  g ti m   permiss  o to v   m  , ti t   cidade t   Damasco ra t  g j  . T   t  g permiss  o   n t   p  'i ag m   ven s  r m  , ag t   ti m  : “ha ag venh t   g  ,” he j  . Ti t   Jesus mr  e t   m      ve k   t  g ti se s  r t  . Jerusal  m ra t  g ag tat   t  g s  r t  , ti t     n s  g m   ag,   n gr   ag,   n t  t  a fag ke g  . ³ H   j   t  g Damasco ra t   m  . Ti t   kak   ke m  r h   j  engr   tar t  g v  nh ven m  , kanhk   t  . R   k  f  r t  g n  , h   ra t  g Saulo ki k  mk  m ke m   sir. ⁴ Kÿ Saulo t  g kut   m  , ga kri t  g t  ' ke m  . Kÿ t  g v  nh v   m  g m  . Kÿ t  g: “Saulo’, Saulo’,” he m  . “   t   ne j   is   ag v  g k  n  n n  ?” he t  g, v  nh v   ti.

⁵ Kÿ Saulo t  g   g Senhor m  : “   t      n  ?” he m  .

Kÿ t  g ti m  : “t   s  g Jesus n  ,    t     n v  g k  n  n s  r t   i  n v   t   inh n  ,” he m  . ⁶ “J  g n   ra, cidade tag ki r  , t     t  g    m   t  n  h m  ,    t   n  n han ke ti,” he t  g, v  nh v   ti.

⁷ Ti mr  e m   ag v   v  nh v   tag m  g m   g  , h   ra ag t  g n  n    v  g t   n  . Kÿ ag k  ne t  g j  r  n ke m  . ⁸ Kÿ Saulo t  g j  g n   m   sir. Kÿ t  g t  m     v  nh s  r m  , h   ra t  g n  n    v  g t   n  . Kÿ ag t  g ti n  g   k  gm   k   ti p  re m   m  , cidade t   Damasco ra. ⁹ Kur   t  gt   ki t  g   v  nh t   n  , k   t  g j  g t   (p  ) n   g  , kron t   (p  ) ti n   g  , Saulo ti.

¹⁰ Damasco t   ke    t  g n   n  , ti jyjy h   v  : Ananias, he m  . Jesus mr  e t      v  . Kÿ Jesus t  g ti m   v  nh ven m  . Kÿ t  g: “Ananias’,” he m  .

Kÿ Ananias t  g   g Senhor ti m  : “inh h   v  ,” he m  .

¹¹ Kÿ Jesus t  g ti m  : “j  g n   ra,” he m  . “  m  n kuryj he m     n ra t  g. Judas he m     n k  ra r  . T     t  g n   n  , ti jiji h   v  : Saulo, he m  . Cidade t   Tarso t   ke v  .   n mr  e v  mn  ,” he t  g. “Ha v  , inh mr  e t  g v   n  ,” he t  g. ¹² “Kÿ t  g    v  g n   n  , ti jyjy h   v  :

Ananias, he mū. Ā hā vē. Ā tȳ ti īn kāra rānh ke vē. Ā tȳ ā nīgē tȳ ti mēnh ke vē. Kȳ tōg ve mān ke mū, ā tȳ ti mēn tȳ. Tag vēg tōg nī nī, Saulo ti,” he tōg, Jesus ti, Ananias mȳ.

¹³ Kȳ Ananias tōg ēg Senhor ti mȳ: “vēnh kar tōg ti kāmén tī hā ra, ā tȳ inh mȳ tō mū tag ti,” he mū. “Jerusalém tá tōg ā tū ag vōg kónān,” he tōg. ¹⁴ “Kȳ tōg permissão ma kātī mū, Topē tū ki rīr tī to pā'i mág tȳ ti mȳ han kȳ. Kȳ tōg ū tȳ ā mré vī mū kar sigse sór mū, cidade tag ki,” he tōg, Ananias ti, Jesus mȳ.

¹⁵ Kȳ ēg Senhor tȳ Jesus tōg ti mȳ: “ti venh tīg,” he mū. “Ti kuprēg isog (mȳr), ti tȳ ijiji tō jé, fōg ag kar mȳ, kanhgág ag kar mȳ ke gé, povo tȳ Israel ag mȳ ke gé,” he tōg. ¹⁶ “Ti mȳ sōg ven mū, ti tȳ isugrīn jagtar ke ti,” he tōg, Jesus ti.

¹⁷ Kȳ Ananias tōg tī mū. Ti tȳ īn īn tá jun kȳ tōg ā nīgē tȳ ti mēg mū, kȳ tōg ti mȳ: “Saulo’,” he mū. “Régre’,” he tōg mū. “Ēg Senhor vȳ inh jēnē, Jesus mȳr, sȳ ā ve jé,” he tōg. “Ti ve ā (mȳr), ēpry kri, ā tȳ tag ki jun mūn kā,” he tōg. “Hā kȳ sōg kātī mū, ā tȳ ve mān jé, Topē kuprīg tȳ tȳ ā jagrē nī jé,” he tōg, Ananias ti.

¹⁸ Kȳ tōg vāhā ti kanē tá pa mū, pirā fár ri ke. Kȳ tōg ve há' he mān mū sir. Kȳ tōg jēg nē mū sir. Kȳ tōg ti kypég mū sir, Ananias ti. ¹⁹ Kȳ tōg jēg mū gé sir, hā kȳ tōg tar' he mū sir. Damasco tá tōg nī nī ver, Jesus mrē mū tī ag mré. ²⁰ Kȳ tōg vēsymér Jesus kāmén mū, Israel ag vēnh kanhrān jafā krēm. “Tȳ tōg Topē kósin nī,” he tōg mū, Jesus to. ²¹ Ú tȳ ti vī mēg mū kar ag mȳ tōg e tī. “Jerusalém tá tōg ag vōg kónān, ū tȳ Jesus tō mū ag,” he ag tōg. “Kȳ tōg tag ki jun mū gé, ag sigse jé, Topē tū ki rīr tī tȳ pā'i mág ag mȳ ag tatī tīg jé,” he ag tōg, Saulo to. Kȳ tōg ag mȳ e tī, ti tȳ Jesus to: Topē kósin vē,” hen kȳ.

²² Hā ra Saulo tōg fe tar nī. Kȳ tōg Israel ag kanhrān mū, cidade tȳ Damasco tá. Ag mȳ tōg Jesus kāmén mū. “Tȳ tōg Cristo nī, Jesus ti,” he tōg, ag mȳ Topē vī kāmén kȳ. Kȳ tōg ag tȳ ti vī kafān sór mū hā ra ag mȳ vēnhmȳ tī sir.

Saulo tȳ cidade tȳ Jerusalém ra tīg

²³ Kurā tȳ hēn ri ke tūg kȳ Israel ag tōg kejēn jagnē mré jykrén mū, Saulo tén ke to. ²⁴ Hā ra Saulo tōg mēg mū, ag tȳ ti to jykrén īn to. Cidade īn to rō jānkā tá ag tōg vājig nȳtī, ti jo, kurā kar ki, kuty tá ke gé, ag tȳ hēn ri ke mūn tá ti tén jé. Kȳ tōg mēg mū sir, Saulo ti. ²⁵ Kȳ ti mré ke ag vȳ kuty tá kēj kākā ti nīm kȳ ti térem mū, cidade īn to rō to. Kȳ tōg Jerusalém ra tī mū.

²⁶ Ti tȳ Jerusalém tá jun kȳ tōg Jesus mré mū ag mré nī sór mū, Jesus mré mū tī ag mré. Hā ra ag tōg ti kamēg mū. “Ti ón hȳn,” he ag tōg ti to, ti tȳ ag vōg kónān jan kȳ. ²⁷ Kȳ Barnabé tōg ti mré vī kȳ Jesus tȳ ūn vin mū ag to ti pére tī mū. Kȳ tōg ag mȳ ti tȳ Jesus ve ja īn kāmén mū, ēpry jagma. “Kȳ Jesus tōg ti mré vī ja nī gé,” he tōg. “Kar tōg Damasco tā ke ag mȳ Jesus kāmén ja nī gé, ti tȳ mūmēg tū nīn kȳ,” he tōg, Barnabé ti.

²⁸ Kȳ Saulo tōg ag mré tī nī ver, Jerusalém tá. Tá tōg Jesus kāmén mū gé, ti tȳ mūmēg tū nīn kȳ. ²⁹ Kȳ tōg Israel ag mré vī mū gé, ū tȳ Grego vī tō mū ag mré ke gé. Ag tȳ ti vī kafān kȳ tōg ag mré vī mū. Hā ra ag tōg ti tén ke to jykrén mū, Saulo tén ke to. ³⁰ Kȳ Jesus mré ke ag tōg mēg mū gé, ag tȳ Saulo tén ke to jykrén mū īn to. Kȳ ag tōg cidade tȳ Cesaréia ra ti pére mū mū. Tá junjun kȳ ag tōg cidade tȳ Tarso ra ti jēnēg mū.

³¹ Jesus ki ge kȳ nȳtī ag kar vȳ jatun mȳ nȳtī nī sir, ū tȳ Topē vī mējé vēnh mān tī īn ag. Jatun mȳ ag tōg nȳtī sir, ga tȳ Judéia tá, ga tȳ Galiléia tá ke gé, ga tȳ Samaria tá ke gé. Kȳ ag tōg jatun mȳ vēnh kanhrān mū, Topē jykre tȳ. Topē vī ki ag tōg króm mū, Topē kamēg kȳ. Topē kuprīg vȳ ag krīn mū. Kȳ ag krī vȳ kānhvy' he mū. Kȳ ag tōg e nȳtī gé sir.

Enéias

³² Kejēn Pedro tōg vēnh kar ag vegvenh tī mū. Kȳ tōg cidade tȳ Lida ra tī mū gé, tá Topē tū ag vegve jé. ³³ Tá ū tōg nȳ nī, ti jijin hā vȳ: Enéias, he mū. Grīn kȳ tōg nȳ nī, ā cama kri. 8 anos han tōg, grīn nȳ ki.

³⁴ Kȳ Pedro tōg ti mȳ: “Enéias’,” he mū. “Jesus Cristo vȳ ā han,” he tōg. “Jēg nē ra, ā cama fi han ra,” he tōg.

³⁵ Kŷ tóg vēsýmér jēg nē mū. Kŷ cidade tŷ Lida tá ke kar ag vŷ ti vég mū, cidade tŷ Sarona tá ke kar ag ke gé. Kŷ ag tóg ti ve kŷ Jesus ki ge mū gé sir.

Dorcas fi

³⁶ Cidade tŷ Jope tá ū fi tóg nī nī, Jesus mré tī mū fi, fi jiji hā vŷ: Tabita, he mū, hā vŷ: Dorcas, he mū, fi jyjy ti, fogg tŷ Grego vĩn ki. Ên fi hā vŷ néñ kar há han mū. Ûn jagägtar fag mŷ fi tóg néñ vin tī.

³⁷ Kejēn fi tóg kaga nŷ nī, kŷ fi tóg ter mū sir. Kŷ fag tóg fi kupe kŷ īn to jāpry jafā tá fi fig mū, kynh mŷ.

³⁸ Jo Jope tóg Lida kakó kā nī, hā ra Pedro tóg Lida tá nī nī. Kŷ Jope tá ke ag tóg ti ki kanhró nýtī, Pedron ki, Jesus mré mū ag.

Kŷ ag tóg ūn régre ag jēgnēg mū, ag tŷ ti mŷ: “kur kâtig mē han,” he jé. ³⁹ Kŷ Pedro tóg vēsýmér tī mū. Kŷ tóg tá jun mū. Hā ra Dorcas fi tóg īn to jāpry jafā tá nŷ nī, ter kŷ. Pedro jun kŷ ag tóg īn to jāpry jafā to jāpry mū, ti mré. Kŷ ūn mén ter ja ēn fag kar vŷ ti to kāmū mū. Kygfŷ fag tóg kur venven mū, fi tŷ fag mŷ kugrŷn ja ti, camisa, vestido ke gé, vēnh kri fē ke gé. Dorcas fi tóg fag mŷ kugrŷn mē han ja niqtī.

⁴⁰ Kŷ Pedro tóg vēnh kar mŷ: “ha pa jēg,” he mū. Kŷ tóg ā jakrī tŷ jēg kŷ Topē mré vĩ mū. Kŷ tóg vēser fi mŷ: “Tabita!, nī ra,” he mū. Kŷ fi tóg mrin ke mū. Kŷ fi tóg nī mū, fi tŷ Pedro ven kŷ. ⁴¹ Kŷ tóg fi nýgé kâgmî kŷ fi fēg mū. Kŷ tóg vēnh kar jé prēr mū, Topē tū kar, ūn mén ter ja ēn fag mré hā. Kŷ tóg fag mŷ fi ven mū.

⁴² Kŷ Jope tá ke kar ag vŷ mēg mū sir, fi rīr mān ēn ti. Kŷ ū tŷ hēn ri ke ag vŷ Jesus ki ge mū sir.

⁴³ Kŷ Pedro tóg cidade tŷ Jope tá nī nī ver, Simão he mū ēn mré, ū tŷ néñ fár tŷ tānāj ke tī ēn mré.

10

Capitão tŷ Cornélio

¹ Cidade tŷ Cesaréia tá ū tóg nī nī, ti jiji hā vŷ: Cornélio, he mū. Soldado tŷ 100 to pā'i vē, ag tŷ ū to: ga tŷ Itália tá ke ag, he mū ēn to capitão vē. ² Ên vŷ Topē to há nī, kŷ tóg Topē kamēg tī. Ti mré ke kar vŷ ge nýtī gé. Povo tŷ Israel ag kāmī ūn jagägtar ag jagägtān tóg tītī, ti tŷ tŷ Israel ag mré ke tū hā ra. Topē mré tóg vĩ tī gé. ³ Ên tóg néñ nē vég mū, 3 horas ki, ā nûr tū ra. Kŷ tóg Topē tŷ jēnē jafā jun vég mū. Kŷ tóg ti mŷ: “Cornélio!”, he mū, Topē tŷ jēnē jafā ti.

⁴ Ti tŷ ti ve kŷ ti fe tóg jūrūn ke mū, kŷ tóg: “ne nē?” he mū.

Hā ra tóg ti mŷ: “Topē vŷ ā vĩ mēg mū (mŷr),” he mū. “Ā tŷ ūn jagägtar ag mŷ néñ nîm tī vég tóg mū gé,” he tóg. “Hā kŷ tóg ā to jykrén mū,” he tóg. ⁵ “Kŷ ū jēgnēmnī, ag tŷ Jope ra mū jé. Tá ū tóg nī nī, ti jiji hā vŷ: Simão, he mū, kŷ ti jyjy ū hā vŷ: Pedro, he mū. Ên jé prērmnī,” he tóg. ⁶ “Simão mré tóg nī nī, ū tŷ néñ fár tŷ tānāj ke tī ēn mré, kŷ ti ūn vŷ goj kafā tū fyr tá jē nī,” he tóg.

⁷ Kŷ Topē tŷ jēnē jafā tóg tī mū, ti mŷ tó kar kŷ. Kŷ capitão ēn tóg ā camarada régre ag jé prēr mū, soldado pir mré, ū tŷ Topē kamēg mū ēn ti. Ú tŷ ā rānhrāj han mū ēn jé tóg prēr mū. ⁸ Kŷ tóg ag mŷ ā tŷ néñ ve ja tó mū, kŷ tóg cidade tŷ Jope ra ag jēgnēg mū.

⁹ Tŷ vaj kŷ ag tóg cidade ēn to hā nýtī, meio dia ki. Kŷ Pedro tóg īn kri kyjer ēn ra tāpry mū, Topē mré vĩ jé. ¹⁰ Kŷ tóg kókfr mū. Kŷ tóg fag mŷ vējén to vĩ mū. Fag tŷ ver ti mŷ han mū ra tóg néñ nē vég mū, Pedro ti. ¹¹ Kŷ tóg ag tŷ kanhkā nón mū vég mū. Tá néñ ū tóg kâtére mū. Kŷ tóg tŷ kur mág ve nī. Ti péno kygje kŷ tóg ga kri kâtére mū, kur ti. ¹² Hā ra bicho kar tóg kur ēn kāki nýtī nī, fa tŷ 4 (ke) kar tóg nýtī, ū tóg ā nug kri mūgtī gé, sésí kar ke gé, jēsí kar. ¹³ Kŷ vēnh vĩ tóg mē há tī, kŷ tóg: “tág!”, he mū. “Tānh kŷ kó, vŷ,” he tóg.

¹⁴ Kŷ Pedro tóg ēg Senhor ti mŷ: “nejé,” he mū. “Néñ ū jēggry ko ja tū sóg nī (mŷr),” he tóg. “Ēg povo jykre tū vē, ēg tŷ bicho ēn kon kŷ,” he tóg.

¹⁵ Kÿ tóg ti mÿ vĩ män mû sir jävo, vênh vĩ ti, kÿ tóg: “Topë tóg hã ra to: há ti nĩ, he mû. Kÿ jëggryg tûg nĩ,” he tóg.

¹⁶ Ge tgt han tóg, kÿ néñ n  n t  g v  g t  ' he mû sir, kanhk   tá.

¹⁷ H   ra t  g Pedro m   e t  . Ti t   to jykrén t   t  g t  , ti t   v  g m   to. Ti t   ver to jykrén m   ra ag t  g junjun m  , Cornélio t   ūn j  gn  g m   ag.   t  g ag m  : “  n   n v  ,” he ja n  .

¹⁸ Kÿ ag t  g t   junjun m  . R   to j  gj   kÿ ag t  g jam   h  r(a) ke m  , kÿ ag t  g: “Simão Pedro ag m   ki n  t  ?” he m  .

¹⁹ H   ra Pedro t  g ver    t   v  g m     n to jykrén n   n  . K   Top   kupr  g t  g ti m   ke m  . “Ha v  ,   n r  gre ag v      j   pr  r m  ,” he t  g. ²⁰ “J  g n   ra, k  t  re ra, t  g ra ag mr  ,” he t  g. “To jykrén t  g. Is   ag j  gn   v  ,” he t  g, Pedro m  , Top   kupr  g ti.

²¹ Kÿ Pedro t  g ag to k  t  re m  , kÿ t  g ag m  : “inh h   v  ,” he m  . “Inh j   pr  r ja   jag t  g n  ,” he t  g. “  jag t   ne to k  m   n  ?” he t  g ag m  .

²² Kÿ ag t  g ti m  : “Cornélio t     g j  gn   v  ,” he m  . “Capitão v  , Cornélio ti.   n jykre kuryj v  , kÿ t  g Top   kam  g t  ,” he ag t  g. “Israel kar ag t  g ti to h   n  t  , ti to ag t  g v   h   han t  . Top   t   j  n   jaf   v   ti m   ke ja n  , ti t      j   pr  r j  ,    t   ti   n ra t  g j  ,    t   ti m   Top   k  m  n j  ,” he ag t  g, Pedro m  .

²³ Kÿ Pedro t  g ag m  : “k  ge j  g ra,” he m  . Kÿ ag t  g t   junjun m  . T   vaj kÿ t  g ag mr   t   m  . Kÿ Jope t   ke    ag t  g ti mr   m   m   gé, Jesus mr   ke    ag. ²⁴ T   vaj kÿ ag t  g Cesar  ia t   junjun m  . T   Corn  lio t  g ag j  v  nh m  . H   kÿ t  g    kanhk   ag kar k  gfy   ja n  , ag m   v  nh v   j  n   ja t  g n  ,    mr   ke kar ag m  . Kÿ ag t  g k  m   ja n  , kÿ ag t  g t   n  t   sir.

²⁵ Pedro t   tá jun kÿ Corn  lio t  g ti kato t   m  , kÿ t  g ti jo m  g ke m  . “Ti h  n t   Top   n  ,” he t  g, h   kÿ t  g ti jo m  g ke m  , Corn  lio ti.

²⁶ H   ra Pedro t  g ti f  g m  , kÿ t  g: “ke t  g ra,” he m  . “T   s  g   pr   ke n   gé,” he t  g ti m  . ²⁷ Kÿ t  g ti m   v   h   han m  . Kÿ t  g k  ra r   kÿ   n e ag v  g m  ,   n v  nh m  n kÿ n  t   ag, Pedro ti. ²⁸ Kÿ t  g ag m  : “Israel ag v   f  g mr   n   t   n  gt   (m  r),” he m  . “  g jykre h   v  ,” he t  g. “K     g t  g f  g   n k  ra r   t   n  gt   gé (m  r) sir. Tag ki kanhr     jag t  g n  t  ,” he t  g. “H   ra Top   t  g inh kanhr  n,    jykre t  . K   s  g v  nh kar   n k  ra r  nh m  , j  ggry t   n  n k  ,” he t  g. ²⁹ “H   k   s  g jatun m   k  t  g, v  s  m  r,   jag t   inh j   pr  r k  . K   s     jag ki j  m  nh h   t  g t  .   jag t   h   ri ke j   inh j   pr  r n  ?” he t  g ag m  , Pedro ti.

³⁰ Kÿ Cornélio t  g ti m  : “4 dias v   ha   ri,” he m  , “k   s  g Top   mr   v  nh ke n   n  , j  g t   n  n k  . 3 horas v  . Inh   n kr  m s  g Top   mr   v  nh ke n   n  , k   s  g    v  g n   n  . Ti kur t  g k  kov n  . ³¹ Kÿ t  g inh m  : “Corn  lio!,” he m  . “Top   v      v   m  g m  .    t     n jag  gt  r m   n  n vin   n ve t  g. To t  g jykr  n, Top   ti,” he t  g. ³² “K   Jope ra    j  n  . T   Sim  o j   pr  r,    t   Pedro he m     n ti. N  n f  r t   t  n  j ke t     n kr  m t  g n   n  , h   v  : Sim  o, he m  . Ti   n v   goj kaf   t   fyr t   j   n  ,” he t  g inh m  , Top   t   j  n   jaf   ti,” he t  g, capit  o ti. ³³ “K   s  g v  s  m  r    to    ag j  gn  . K     t  g k  t  g m  . K   t  g h   t  ,    k  t  g ti. H   to   g t  g v  nh m  n, Top   jo. Top   t      m   n  n t   ja k  m  n ra   g m  .   g t   m  nh h   t  g t   v  ,” he t  g, Cornélio ti, Pedro m  .

Pedro t   Cornélio m   Top   v   t  

³⁴ Kÿ Pedro t  g ag m   k  m  n m  , kÿ t  g: “v  h   t  g s   to jykrén m  ,” he m  . “Top   m   n  n    t   v  , Israel he m     n ag, f  g he m     n ag ke gé, kanhgág ag ke gé, Israel jykre han t   kar ag,” he t  g. ³⁵ “   t   ti kam  g m   v   ti m   h   n  t  , Top   m  ,    t   v  nh jykre kuryj han m   ag kar, povo kar k  m  ,” he t  g. ³⁶ “Povo t   Israel m   t  g    v     n   j  n   ja n  , Top   ti.   g m   t  g t  ,   g t   jatun n  t   j  , ti t   Jesus Cristo tug  n   g to h   n  n k  . Jesus   n v   t   v  nh kar Senhor n  ,” he t  g.

³⁷ “V  nh v     n m   k  n   jag t  g huri. Judéia kar m   t  g r  m ke ja n  . Jo  o t  g v  nh kar m  : “  jag jykre tov  nh ra,” he ja n  t  . K   t  g ag kygpe ja n  . Kar k   Jesus t  g Galiléia m   t  g v  n m  , Nazaré t   ke   n ti. ³⁸ K   Top   t  g Jesus m      k  upr  g j  n   ja n  . K   t  g ti m  

vēnh jykre nīm ja nī. Ga kar mī tōg tīg ja nīgtī. Nén kar há han ja tōg nīgtī. Japo tī ūn vógr kónān mū ag tī hā' he ja tōg nī gé. Topē hā ne ti mré han ja nīgtī hā ra', he tōg.

³⁹ "Nén kar ēn ve ja ēg tōg nīgtī, ti tī nén han mū kar, ga tī Judéia tá, Jerusalém tá ke gé. ēn tī ag tōg cruz to ti sa ja nīgtī, ti téne ja ag tōg nīgtī. ⁴⁰ Kurā tāgtū tūg kī Topē tōg ēn rīn mān ja nīgtī, kī tōg vēnh ven ja nīgtī," he tōg, Pedro ti.

⁴¹ "Hā ra vēnh kar vī ti ve ja tū nī. ēg hā mī tōg vēnh ven ja nī. Hā to Topē tōg ēg kuprēg ja nīgtī. Ti mré ēg tōg jēn ja nīgtī, kron ja nīgtī gé, ti tī ā ter kar rīr mān kī," he tōg, Pedro ti. ⁴² "Kī tōg ēg mī: "vēnh kar mī inh kāmén nī," he ja nīgtī. "Topē vī ti tī vēnh kar kāfór han, hemnī," he ja tōg nī ēg mī. "Kī tōg vēnh kar tī nén han mū venh ke mū sir. ū tī ūri rīnrīr mū ag kar tī nén hyn han mū ve jē tōg ke mū, ūn ter mū ag kar tī nén hyn han mū kar ke gé, hemnī," he ja tōg nīgtī ēg mī, Jesus ti," he tōg, Pedro ti.

⁴³ "Vāsī Topē vī tō tī ag kar vī ti kāmén ja nīgtī, kī ag tōg: "ū tī ki rā mū mī tōg vēnh pāte fón ke mū, Topē ti, ti tī vī mranh mū ti," he ja nīgtī. "Cristo tugrīn tōg vēnh pāte fón ke mū," he ja ag tōg nīgtī, Topē vī tō tī ag," he tōg, Pedro ti.

Topē kuprīg tī tī ag jagrē nī

⁴⁴ Pedro tī ver tag tō kī vāhā Topē kuprīg tōg ag ki rā mū, ū tī vī mēg mū ag ki. ⁴⁵ Kī Israel ag tī Jesus ki ge kī nītī ag mī tōg e tī, ū tī Pedro mré kāmū ag mī. "Topē kuprīg tōg tī ag jagrē nī," he ag tōg. "Ag tī tī fōg nītī ra tōg ag ki rā mū'," he ag tōg. ⁴⁶ "Vēnh vī ū tugtō ag mū (mīr)," he ag tōg. "Vēnh vī ēn ki ag tōg Topē mī: há ā tōg nī, he mū," he ag tōg.

⁴⁷ Kī Pedro tōg: "ū tōg ag to: ag kygpenh ke tū ēg nī, henh ke tū nī (mīr)," he mū. "Topē kuprīg tī ag jagrē nītī. ēg ki rā ri ke han tōg ag ki, Topē kuprīg ti. Kī ēg hīn ag kygpenh mū ha," he tōg, Pedro ti. ⁴⁸ Kī tōg ū mī: "ag kygpe ra ge, Jesus Cristo jiji tō kī," he mū sir.

Ājag kygpe kar kī ag tōg Pedro mī: "ver ēg mré nī," he mū. Kī tōg ag mré nī sī han kar kī tī mū sir.

11

Pedro tī Jerusalém tá ā tī nén han mū tō

¹ Kī Jesus tī ūn vin mū kar ag vī jēmēg mū, fōg ag tī Topē vī kri fig mū ti. Judéia kar mī ag tōg jēmēg mū, Jesus mré ke kar ag. ² Kī Pedro tōg Jerusalém ra tī mū. Kī tá Jesus ki ge mū ag tōg ti mré vī mū. Ti mré vī mū ag tōg: "vēnh kar vī ājag gré junjun fár kym ke mū, ēg jykre han jé, ag tī Topē jykre han sór kī," he ag tōg tī. ēn ag vī Pedro mī vī mū, ³ kī ag tōg: "ūn fár kym ja tū ag mré ā tōg jēg mū (mīr), ag īn ki," he mū.

⁴ Kī Pedro tōg ag mī nén kar ēn kāmén mū, ⁵ kī tōg: "cidade tī Jope tá sóg nī ja nī, kī sóg Topē mré vī nī ja nīgtī. Ti mré vī kī sóg nén nē vēg mū," he tōg. "Nén gé(g) tīg jafā vē, kur mág ri ke. Ti péno kygje tōg kanhkā tá kātēre mū. Kī tōg inh ki jun mū. ⁶ Kī sóg kāki ēvānh mū, kī sóg bicho kar vēg mū, fa tī 4 ke ti nītī, nēn tān ag mré hā, ag nug kri mū tī ag mré hā, sēsī kar mré hā, jēsī kar. ⁷ Kī sóg vēnh vī mēg mū, kī tōg: "tág', vī," he mū. "Tānh kī kó," he tōg. ⁸ Kī sóg ti mī: "nejé," he mū. "Nén ū jēggry ko ja tū sóg nī," he sóg ti mī. "Ēg jykre tū vē, ēg tī bicho ēn kon kī," he sóg ti mī. ⁹ Kī tōg inh mī tō mān mū gé, kanhkā tá vēnh vī ti, kī tōg: "Topē tōg hā ra to: há tī nī, he mū. Kī jēggry tūg nī," he tōg, kanhkā tá. ¹⁰ Ge tāgtū han tōg, kī nén nē ēn tōg vēg tū' he mū sir, kanhkā tá. ¹¹ Kī vēsýmér ūn tāgtū ag vī tā nītī, inh nī ēn rā. Cidade tī Cesaréia tá ag kāmū ja nīgtī, fōg tī iso ag jēgnēn kī. ¹² Kī Topē kuprīg tōg inh mī: "ha jatun mī ag mré tīg," he mū. Kī tag ag tōg inh mré mū mū, ū tī 6 (ke) tag ag, Jesus mré ke tag ag. Kī ēg tōg ēn īn kāra ge mū sir.

¹³ Kī tōg ēg mī ā tī Topē tī jēnē jafā ve ja tō mū. Ti īn kātā tōg nēji jē ja nī, Topē tī jēnē jafā ti. Kī tōg nēji ti mī: "Jope ra ū jēgnē," he mū. "Tā Simão jé prēr, ū tī Pedro he mū īn," he ja tōg nēji ti mī. ¹⁴ "Ēn vī ā mré vīnh mū. Ti vī tī ā tōg kren ke mū, ā mré ke kar fag ke gé," he ja tōg nēji nī ti mī, Topē tī jēnē jafā ti," he tōg, Pedro ti.

¹⁵ “Kŷ sóg ag mŷ kâmén mû. Isŷ tó sî han mû ra Topê kuprîg tóg ag ki râ mû. Ti tŷ ēg ki râ ri ke han tóg mû, kurâ ên kâ. ¹⁶ Kŷ sóg Jesus vî to jykrén mû, ti tŷ ēg mŷ: João tóg goj tŷ ag kygpe ja nîgtî, hâ ra Topê kuprîg tóg ag kâra rânh mû, tŷ vênh kype ri ke vê sir, he ên to,” he tóg, Pedro ti. ¹⁷ “Kŷ Topê vŷ ag jagrén mû, ã kuprîg tŷ, ti tŷ ēg jagrén ri ke vê, ēg tŷ Jesus Cristo ki ge kŷ. Hâ kŷ sóg Topê kato tê jâvânh ja nî,” he tóg, Pedro ti.

¹⁸ Ag tŷ tag mêm kŷ ag krî tóg kusa' he mû. Kŷ ag tóg: “Topê vŷ fôg ag krîn mû gé, ag tŷ ãjag jykre tovânh jé, ag tŷ ēg rîr krýg ja tû ve jé,” he ag tóg mû.

Antioquia tá ke ag tŷ Topê vî kri fi

¹⁹ Ag tŷ Estêvão tén kar kŷ Jesus ki ge kŷ nîtî ag tóg hêñ ra mû mû, ag tŷ ag vógo kónan kŷ. Kŷ ag tóg ga tŷ Fenícia ra mû mû, goj vâso tŷ Chipre ra, cidade tŷ Antioquia ra ke gé. Ag mûn kŷ ag tóg Israel ag hâ mŷ Topê vî tó mû.

²⁰ Kejêñ Chipre tá ke ū ag tóg cidade tŷ Antioquia ra mû mû, Cirene tá ke ag ke gé. Ên ag tóg fôg tŷ Grego vî tó mû ag mŷ Jesus Cristo kâmén mû, vênh vî sér tag ti. ²¹ Kŷ Topê tóg ag mré ag krîn mû. Kŷ ū tŷ hêñ ri ke ag tóg Jesus ki ge mû, Topê jykre han jé. ²² Kŷ Jerusalém tá ke ag tóg mêm mû, fôg ag tŷ Jesus vî kri fig mû ti. Jerusalém tá Jesus ki ge kŷ nîtî ag tóg mêm mû gé, ū tŷ tá Topê vî mêm je vênh mân tî ag. Kŷ ag tóg Barnabé jênêg mû, ti tŷ Antioquia ra tîg jé.

²³ Ti tŷ tá jun kŷ ti fe tóg mrin ke mû, Topê tŷ ag jagâgtân kŷ. Kŷ tóg ag jyvén mû, ag tŷ Jesus ki râ to krónh ke tû nîn jé, ag tŷ fe tar nîtîn jé. ²⁴ Barnabé vŷ tŷ ūn vî há nî, Topê kuprîg vŷ tŷ ti jagrê nî. Kŷ ti jykre kar tóg Jesus ki râ ja nî. Kŷ ū tŷ hêñ ri ke ag vŷ Jesus ki ge mû gé sir, ti tŷ ag jyvén kŷ.

²⁵ Kŷ Barnabé tóg cidade tŷ Tarso ra tî mû, Saulo jâvânh jé, tá. ²⁶ Ti tŷ ti ve kŷ tóg ti pérê tî mû, Antioquia ra. Kŷ ag tóg prýg pir han, Antioquia tá. Jesus ki ge kŷ nîtî ag tŷ vênh mân kŷ ag tóg ag kanhrân tî, Barnabé ti, Saulo ti ke gé. Kŷ ūn e vŷ Barnabé ag vî jêmêg tî. Kŷ ag tóg Antioquia tá ag tóg ū tŷ Jesus mré mû ag to: “Cristo mré ke ag,” he vén. Kŷ ag jiji vê sir, hâ vŷ: Cristo mré ke ag, he mû.

²⁷ Kejêñ Jerusalém tá ke ū ag tóg Antioquia tá junjun mû, Topê vî tó tî ag. ²⁸ Ag kâ ū jijin hâ vŷ: Ágabo, he mû. Ên vŷ kejêñ Topê kuprîg tŷ ti krîn kŷ: “kejêñ ēg tóg prýg venh mû, kanhmar,” he mû, “ga kar mî hâ,” he tóg. Kŷ tóg Cláudio tŷ pâl'i tŷ imperador nîn kŷ tóg ge nî. ²⁹ Kŷ ag tóg prýg nînh ken kŷ Jesus mré mû ag tóg Judéia tá ke ag to jykrén mû sir. Kŷ ag tóg: “ēg hýn ag mŷ nén ū jenênh mû, ag tŷ kon jé,” he mû. Kŷ vênh kar vŷ ag tû kuju vin han mû, ag tŷ Judéia tá Jesus mré ke ag mŷ jenê jé. ³⁰ Kŷ ag tóg Barnabé jênêg mû, Saulo ke gé, ag tŷ gé(g) mû jé, kófa ag mŷ vin jé, ū tŷ Jesus ki ge kŷ nîtî ag ki rîr tî ag mŷ. Kŷ ag tóg ke mû sir.

12

Ag tŷ Pedro se

¹ Kejêñ pâl'i tŷ rei tŷ Herodes vŷ Jesus ki ge kŷ nîtî ū ag sigség mû, ag vógo kónan jé. ² Kŷ tóg soldado jênêg mû, ti tŷ Tiago tén jé, João kâke ên. Kyfê téj tŷ tóg ti tén mû, rôgrô téj tŷ, soldado ti, Herodes tŷ ti jenênh kŷ. ³ Kŷ tóg Israel ag mŷ há tî, ti tŷ Tiago tén kŷ. Kŷ Herodes tóg Pedro kâgmîg mû gé sir. Festa kâki tóg ti kâgmîg mû. Festa ên ki ag tóg pão jêgjâ tû ko tî, Israel ag. Ag jykre vê.

⁴ Soldado ag tŷ Pedro ve kŷ ag tóg vêse ja kâki ti fón mû. Soldado tŷ 16 ag vŷ ti ki rîr mû, ū tŷ 4 tŷ ti ki rîr nîtîn kŷ ū tŷ 4 ū ag nîtîn ja ki nîtî ke tî, jagnê ri kén. “Festa tŷ Páscoa kar kŷ sóg ag mŷ ti ven mû, ag tŷ ti vógo kónan jé,” he tóg, Herodes ti. ⁵ Kŷ Pedro tóg se kŷ jê nî. Hâ ra Jesus ki ge kŷ nîtî ag tóg ti jo Topê mré vî kŷ nîtî, ag tŷ to krónh ke tû nîn kŷ.

Pedro tŷ kavar nî

⁶ Tŷ vaj kŷ Herodes vŷ ag mŷ ti ven sór mû. Tŷ kuty ên kâ Pedro tóg soldado régre ag kuju ki nûr mû. Ferro régre tŷ tóg se kŷ nî ag mré. Soldado ū ag tóg vêse ja jânkâ ki rîr mû.

⁷ Kŷ vâhâ Topê tŷ jenê jafâ tóg ti mré jê nî, kŷ tóg ïn ên krêm jengrê nî, kuty hâ ra. Ên tóg Pedro ki pérén ke mû, ti kâvy ki. Ti rîn tóg mû, kŷ tóg ti mŷ: “kur nî,” he mû. Kŷ ti nîgê se ja tóg varan ke mû, ferro ên ti. Kŷ tóg kavar kŷ nî nî, kyvar kŷ, Pedro ti. ⁸ Kŷ Topê tŷ jenê jafâ tóg ti mŷ: “vêsôg fî ra,” he mû. “Ã pên né tu ra gé, ã pên to ró ti,” he tóg. Kŷ tóg ke mû sir. Kŷ tóg ti mŷ: “Ã kur rŷ tu kŷ inh nón kâtig,” he mû.

⁹ Kŷ tóg kâkutê mû. Ti nón tóg tî mû, Pedro ti. Hâ ra tóg ti mŷ tŷ néñ û ve jê, ti tŷ vég mû ti. Ti mŷ tóg tŷ ti vênhpéti ve tî, Topê tŷ jenê jafâ tŷ néñ han mû ti. ¹⁰ Jânkâ ki rîr vén mû ên pâtén ag tóg mû, jânkâ ki rîr mû û ke gé. Kŷ ag tóg jânkâ mág tá junjun mû, ferro tŷ han kŷ jê ên, kyfê tŷ han kŷ jê ên, ûn tŷ cidade to nón mû ên. Jânkâ ên vý vêsógi râm ke mû ag jo. Kŷ ag tóg kâpa mû sir. Ëpry jagma ag tóg mû mû, êmîn jagma. Kŷ vâhâ Topê tŷ jenê jafâ tóg tî mû sir. ¹¹ Kŷ vâhâ Pedro tóg mrin ke mû, kŷ tóg: “vâhâ sóg ki kanhró nî,” he mû. “Topê vý ã tŷ jenê jafâ jenê ja nî, kŷ tóg inh kren han mû, pâ'i tŷ Herodes jo. Israel kar ag tóg inh jagtar nînh ke jâvânh mû, hâ ra sóg venh ke tû nî,” he tóg, Pedro ti.

¹² To jykrén kŷ tóg Maria fi ïn ra tî mû, João mýnh ên fi, ag tŷ û to: Marcos, he mû ên mýnh fi. Fi ïn krêm ag tóg vênh mân kŷ nytî nî, Topê mré ag vî nytî nî, û tŷ hën ri ke ag.

¹³ Kŷ tóg ïn to ró jânkâ tŷ tórón' tórón' ke mû. Kŷ fi camarada fi tóg venh kâtí mû. Fi jyjy hâ vý: Rode, he mû. ¹⁴ Kŷ fi tóg Pedro vî ki kanhró nî, hâ ra fi tóg ti mŷ nón tû nî, róm tû fi nî, jânkâ ti, fi fe tŷ mrin ke mû ra. Fi tŷ ïn kâra rân kŷ fi tóg vênh kar mŷ: “Pedro vý ró to jê,” he mû.

¹⁵ Kŷ ag tóg fi mŷ: “krî vênhmý ã nî,” he mû. Hâ ra fi tóg: “ti hâ vê,” he mû. Kŷ ag tóg fi mŷ: “ti ki rîr tî ên vê hýn,” he mû.

¹⁶ Kŷ Pedro tóg ver re tá jê nî, jânkâ tŷ tórón' tórón' ke mân kŷ. Kŷ ag tóg ti mŷ róm mû, jânkâ ti. Ti vég ag tóg mû sir, kŷ tóg ag mŷ e tî. ¹⁷ Kŷ Pedro tóg ag mŷ ã nîgê tŷ ge mû, ag tŷ katy' he jé. Kŷ tóg ag mŷ Topê tŷ ti kavân tó mû sir, Topê tŷ ti kyvân kŷ. Topê tŷ vêse ja kâtá ã kutêm kâmén tóg mû sir. Kŷ tóg ag mŷ: “Tiago mŷ kemnî, Jesus mré ke kar ag mŷ ke gé,” he mû. Kŷ tóg Jerusalém tá kutê kŷ êmâ û ra tî mû sir.

¹⁸ Tŷ vaj kŷ soldado ag fe tóg jûrûn ke mû. “Pedro hýn hê kâtá vyr, ti hýn ne kâtá vyr?” he ag tóg mû, ti jâvânh kŷ. ¹⁹ Kŷ Herodes tóg û ag jêgnêg mû gé, ti kâgmîjé. Hâ ra ag tóg ti vég tû nî gé. Kŷ Herodes tóg Pedro ki rîr mû ag ki jêmêg mân mû. Kar kŷ tóg soldado û ag mŷ: “ag kâgtén ra, ti ki rîr mû ag,” he mû. Kŷ ag tóg ag kâgtén mû sir.

Kar kŷ Herodes tóg Judéia tá kutê kŷ cidade tŷ Cesaréia ra tî mû sir, tá nî jé.

Herodes ter

²⁰ Herodes tóg cidade tŷ Tiro tá ke ag to jû mû, cidade tŷ Sidom tá ke ag to ke gé. Ên ag tóg Herodes nîgja tá junjun mû. Kŷ ag tóg pâ'i sî mré vî mû, ti jiji hâ vý: Blasto, he mû. Herodes vý ti tŷ pâ'i han ja nî. Ên mŷ ag tóg to vî mû, ti tŷ ag jagfy vî jé, pâ'i tŷ Herodes mré, ti tŷ ti fe tŷ hâ' he jé. Herodes krêm ke ag tóg ag mŷ vêjêñ vêne he ja nîgtî, Tiro tá ke ag mŷ, Sidom tá ke ag mŷ ke gé. Herodes tŷ ag to jû nîn kŷ ag tóg tá vêjêñ ve mân tû nî sir. Hâ kŷ ag tóg ti fe tŷ hâ' he sór mû, ti tŷ ag mŷ vêne he mân jé.

²¹ Kŷ Herodes tóg ag mŷ kurâ nîm mû. Kŷ tóg ã kur sînvî ên tu mû, pâ'i kur ên ti. Kŷ tóg ã nîgja kri nî kŷ ag mŷ vî mág han mû. ²² Kŷ vênh kar tóg ti to: “ëprâ vênh vî pijé,” he mû. “Tŷ tóg Topê vî mêtî, ti vî ti,” he ag tóg mû. ²³ Kŷ vêsymér Topê tŷ jenê jafâ tóg ti vög kónan mû sir, ti tŷ ag mŷ: “vó,” he tû nîn kŷ. “Inh pi(jé) tŷ Topê nî,” he ja tû tóg nî, hâ kŷ tóg ti vög kónan mû sir. Kŷ ti nug ga vý ti kagrâg mû, hâ kŷ tóg ter mû.

Barnabé tŷ Saulo mré Topê vî tónh tîg

²⁴ Jó û tŷ hën ri ke ag vý Topê vî mêtî mû, kŷ ag tóg Jesus ki ge mû.

²⁵ Kŷ Barnabé vý Saulo mré ãjag tŷ néñ gé(g) kâmû mû ên vin mû, Jerusalém tá ke ag mŷ. Prýg nîn kŷ Jesus ki ge kŷ nytî ag tóg Jerusalém tá ke ag mŷ vêjêñ jêgnê ja nîgtî. Ag mŷ vêjêñ ên vin kŷ ag tóg výnvýn ke mû sir, Barnabé ti, Saulo ti ke gé. João pére ag tóg mû mû, Marcos he mû ên ti.

13

¹ Antioquia tá ū ag tóg nŷtī, Topē vĩ tó tī ū ag, Jesus jykre tý vênh kanhrân nŷtī ag ke gé. Jesus ki ge ký nŷtī ag mré ag tóg nŷtī, ū tý vênh mân tī ag mré, ag tý Topē vĩ mě jó. Ký ū jijin hā vý: Barnabé, he mû, kar ū jyjyn hā vý: Simão Negro, he mû. Ú tóg tý Lúcio ní, Cirene tá ke tag ti. Ký ū tóg tý Manaém ní, pâ'i tý Herodes mré mog mû tag ti. Ký ū tóg tý Saulo ní gé.

² Kejēn ag tóg jagnē mŷ Topē jykre tó mû, ag tý jěg tû nîn kÿ. Kÿ Topē kupríg tóg ag mŷ: "Barnabé fëg ra, Saulo mré," he mû, "ag tý inh rânhraj han jé, isÿ néń to jykrén mû  n ti, ag tý inh jykre tó jé, v nh kar mŷ," he tóg, Top e kupríg ti.

³ Ký ag tóg jěg tū nřn ký Topě mré vř mān mū. Ājag nřgé tý ag tóg ag měg mū, ag kyměn ag tóg mū, ký ag tóg: "ha mū jěg ge," he mū. Hā ký Topě kupříg tóg ag jěgněg mū sir.

Kujá tŷ Elimas

⁴ Topē kūprīg tÿ ag jégnén kÿ ag tóg cidade tÿ Selêucia ra mû mû. Tá junjun kÿ ag tóg goj vâso tÿ Chipre ra mû mû, canoa mág kâmí. ⁵ Kÿ ag tóg cidade tÿ Salamina tá junjun mû. Tá ag tóg Topê vî kâmén mû, Israel ag tÿ vênh kanhrân jafâ kâtá. João Marcos vý ag mré tî mû gé. Ag camarada vê, João Marcos ti.

⁶ Goj vāso mī ag tóg pa mū. Ký ag tóg cidade tý Pafos tá junjun mū, Topē vĩ kámén ký. Tá ū tóg nī nī, kujá ū. Ón ký tóg Topē vĩ tó sór mū. Israel ū vě, ti jiji hā vý: Bar Jesus, he mū. ⁷ Governador mré tóg nī nī. Governador jyjy hā vý: Sérgio Paulo, he mū. Krí há ti nī, Sérgio Paulo ti. Ký tóg Barnabé je prér mū, Saulo je ke gé, ti tý Topē vĩ jémē sór ký.

⁸ Ký kujá ēn tóag vĩ kato tẽ mû, governador tý Topê vĩ kri fig tû nĩ jé. Kujá ēn jiji ū hã vý: Elimas, he mû, hã vý: kujá, he mû, ti jyjy ti.

⁹ Kŷ vâhâ Topê kuprîg tóг Saulo krîn mû. Saulo jiji ū hâ vý: Paulo, he mû.

Ký Topē kuprīg tý ti krín ký Paulo tóg kujá ēn ki kanē jū han ký ti ki ēvānh mū, ¹⁰ ký tóg: "tý ã tóg ūn ón mé ní," he mū. "Jykre pāno ã ní (mýr)," he tóg. "Japo kósin vý tý ã ní (mýr), vēnh jykre kuryj kato tē ã ní (mýr)," he tóg. "Topē japry vý kugryj nýtī, ti jamīn ti, hā ra ã tóg tý pāno ke sór tī (mýr), ký ã tóg vēnh jykre pāno to krónh ke tū nǐgtī (mýr)," he tóg. ¹¹ "Ha vé, Topē vý ã vógl mū, ký ã tóg kyvān ha," he tóg. "Rā venh ke tū ã nīnh mū, kurā tý hēn ri ke ki," he tóg, Paulo ti.

Ký tóg věsýmér ti mý kuty' he mū. Kyvó tóg ní sir. Ký tóg jěmīg mū. Ú já tóg prěr mū, ti tý ti pére tīg já.

¹² Governador tÿ tag ve kÿ tóg ti mÿ e tÿ. Kÿ tóg Jesus ki rã mû. Topê jykre tóg ti mÿ tar ja nî.

Paulo t̄y cidade t̄y Antioquia tá Topẽ vĩ tó

¹³ Ký vähä Paulo ag tóg Pafos tá pa mū. Canoa mág kāmī ag mū mū. Ký ag tóg ga tý Panfília tá junjun mū, cidade tý Perge tá. Hä ra João Marcos tóg kyrā mū. Ag ré ký tóg Jerusalém ra výn ke mū, João Marcos ti. ¹⁴ Jó ag tóg Perge tá pa mū, ga tý Pisídia ra mū jé, cidade tý Antioquia ra. Tá junjun ký ag tóg věnhkán ke kurā ki ag tóg Israel tý věnh kanhrān jafā kāra ge mū, tá ag nīgnī mū gé.

¹⁵ Útógráði Topē tý ëg mý vënghjykre nímmja en to ke mū, rán ký ní en to. Ti tý ëg jyvénntó tógráði mū gé, vásy Topē vísítí ag tý rán ja en ti. Kar ký pā'i ag tógráði Paulo ag jé prér mū. Ký ag tógráði: "kanhkā'", he mū. "Ãjag tý ëg jyvénntó sorr nýttin ký tógráði há tī", he ag tógráði.

¹⁶ Ký Paulo tóg jēg nē mū. Ñ nīgé tý tóg ag mý ge mū, ag tý katy' he jé. Ký tóg ag mý: "ha mē, Israel kar'", he mū. "Jēmē ra ha, ū tý Topē kamēg mū kar, ājag tý tý fóg nýtī ra," he tóg. ¹⁷ "Israel ag vý Topē kamēg tī. Topē tag tóg ẽg jóg'jóg ag kuprēg ja nī. Ag tý tóg povo mág han, ag tý ver Egito tá ke ag mré nýtīn ký. Tá tóg ag kāpan mū, ã jykre tar ên tý, Topē ti," he tóg. ¹⁸ "Ag to tóg fen mág mū, Topē tag ti, ag tý ẽmā tūg ja mī mūn ký, prýg tý 40 ên ki. ¹⁹ Povo tý 7 tý tóg tū' he mū, ga tý Canaã tá. Ký tóg ẽg jóg'jóg ag mý ag ga fig mū, tý ag tū nī jé. ²⁰ Ký tóg ag mý pâ'i ag vin mū gé, ag jyvēn jařā ag, 100 tý 4 kri 50 anos ki. Kar ký Samuel vý tý Topē vĩ tó tī nī gé. ²¹ Ký ag tóg pâ'i mág tý rei ve sór mū. Ký ag tóg Topē mý to vĩ mū. Hā ký Topē tóg Saulo fēg mū, Quis kósin ên. Benjamin krē'krē

ũ vē, Saulo ti. 40 anos ki tóg tý pā'i mág tý rei nī. ²² Ti tý ēn kutém kar tóg Davi fēg mū, Topē ti. Davi to tóg vī há han mū, Topē ti, ký tóg: “Davi ve sóg, Jessé kósin,” he mū. “Nén há han tóg tīgtī. Ký sóg ti to há nī. Ēn hā vý inh jykre kar han mū,” he tóg, Topē ti, Davi to,” he tóg, Paulo ti.

²³ “Davi kósin ū vē, hā vý: Jesus, he mū. Topē vý vāsý ti kātīg ke tó ja nīgtī. Ký tóg vāhā Jesus jēnē ja nī, ēg povo tý Israel to, ti tý ēg kren han jé. ²⁴ João vý tí kātīg ke jo vēnh kar mý: “ājag jykre tovānh ra,” he ja nīgtī, “isý ājag kygpe jé,” he ja tóg nīgtī, ēg povo tý Israel kar mý. ²⁵ João rānhrāj tý tū' henh ken ký tóg ag mý: “iso ājag tóg Cristo he sór mū,” he ja nīgtī, João ti. “Hā tū vē,” he ja tóg nīgtī. “Inh pi(jé) tý Cristo nīl,” he ja tóg nīgtī. “Ha vé, inh nón tóg kātīg, inh Senhor ti, hā vý: Jesus, he mū. Sý tý ti camarada nīnh ke vē vē, sý ti pēn né kunū jé, ti pēn to ró ti, hā ra sóg tý ti krēm ke pē jé,” he ja tóg nī, João ti,” he tóg, Paulo ti.

²⁶ “Inh kanhkā!”, he tóg. “Abraão krē!”, he tóg. “Ū tý Topē kamēg mū!, fógr kāmī!”, he tóg. “Topē vý ēg hā mý vēnh vī tag jēnē, ēg krenkren jé,” he tóg. ²⁷ “Jerusalém tá ke ag vý Jesus ki kātīg ja nýtīgtī. Ti tý tý Topē kósin nīn ki kātīg ja ag tóg nýtīgtī, ag pā'i ag ke gé. Hā ký ag tóg vāsý rán ký nī ēn han. Vēnhkán ke kurā ki ag tóg vég tī, Topē vī tó tī ag tý nén rán ja ti. Hā ra ag tóg sir ag tý nén tó mū ēn ki króm, ājag tý Jesus to: ter jé tóg ke mū, hen ký. ²⁸ Nén ū kórég han ja tū ti nī, ký ti ter ke tū vē vē, hā ra ag tóg Pilatos mý: “ēg tý ti térem há tóg tī vē,” he ja nīgtī. ²⁹ Ag tý ti to rán ja ēn ki króm kān ký ag tóg cruz ēn to ti térem ja nīgtī, vēnh kej kātā ag tóg ti fón ja nīgtī.

³⁰ Hā ra Topē tóg ti rīn mān ja nīgtī, ti ter mū ra. ³¹ Ký tóg ā mré ke ag mý vēnh ven ja nīgtī sir, Jesus ti, ū tý ti mré Jerusalém ra mū ja ag mý, Galiléia tá kāmū ký. Ēn ag tóg ti kāmén mū sir, vēnh kar mý. ³² Vēnh vī tag tó ēg tóg mū,” he tóg, Paulo ti.

³³ “Ēg jób'jób ag vý Topē vī ēn mē ja nīgtī. Hā ra tóg ūri han mū, Topē ti, ā tý vāsý nén tó ja ēn ti. Ēg jób'jób ag krē'krē ag mý tóg han mū, ti tý vāsý nén tó ja ēn ti, Topē ti. Hā ký tóg Jesus rīn mān, ti ter ký. Ký tóg ti mý: “tý ā tóg inh kósin jé. Ūri sóg ā han,” he ja nīgtī, Topē ti, Jesus mý. Topē mý jān jafā ki tóg rán ký nī, jān tý 2 ki,” he tóg, Paulo ti.

³⁴ “Hā ra tóg ti tý ti rīn mān ke tó ja nīgtī gé, ti mur ke to hā. Ti vag ke tū ēn tó ja tóg nīgtī gé, ký tóg: “sý Davi mý nén tó ja ēn ki króm jé sóg ke mū,” he ja nīgtī. “Ājag mý sóg han mū, sý ti mý nén tó ja ēn ti,” he ja tóg nīgtī, Topē ti,” he tóg, Paulo ti.

³⁵ “Ký tóg tag tó ja nīgtī gé: “ā tū vý vag ke tū nī,” he ja tóg nīgtī gé, Topē ti,” he tóg, Paulo ti.

³⁶ “Hā ra Davi vý ter ja nīgtī, ā jób'jób ag nón. Ký tóg vag ja nī inhhā. Topē tý ti mý nén tó jan ki króm ja tóg nīgtī, Davi ti. Ā mré ke ag mý tóg han, Topē tý ti mý nén tó ja ti. Hā ra tóg ter ký vag ja nīgtī inhhā, Davi ti. ³⁷ Ti jāvo tóg vag ja tū nī inhhā, Jesus ti, Topē tý ti rīn mān ký,” he tóg, Paulo ti.

³⁸ “Ha vé, inh kanhkā!”, he tóg. “Jesus tag tugrīn Topē vý ājag mý vēnh pāte fón sór mū, ājag tý ti vī mranh ja ti. Hā ký sóg ājag mý tó mū,” he tóg. ³⁹ “Ājag tý Moisés vī mēg mū ra ājag jykre tóg kuryj ja tū nī ver. Ājag tý hā ra Jesus ki ge ký tóg ke mū sir, Topē ti. Ājag kugrynh tóg mū sir. ⁴⁰ Hā ra ti to é he tūg nī. Ke tū nī mū ra ājag tóg venh ke mū, vāsý nén rán ký nī ēn ti, Topē vī tó tī tý nén tó ēn ti, ⁴¹ hā vý: “iso ājag tóg é he mū (mýr),” he mū. “Sý nén han ke ve jé ājag tóg ke mū, ký ājag kanē jur ke mū, ājag fe tóg jūrūn kenh ke mū gé,” he ja tóg nīgtī, Topē ti. “Ājag tý kri finh ke tū vē vē, ū tý ājag mý tó mū ra. Hā ra ājag tóg venh ke mū,” he ja tóg nīgtī, Topē vī tó tī ti,” he tóg, Paulo ti.

⁴² Ag tý Paulo vī mē kān ký ag tóg ū tó ēn kātā pa mū. Ín kātā pa ký ag tóg ti mý: “vēnh kān ke kurā ū tó ēg mý kāmén mān nī,” he mū. ⁴³ Ký Israel tý hēn ri ke ag tóg Paulo ag nón mū mū. Fógr ag tóg ag nón mū mū gé, fógr tý Israel jykre han mū ag, ū tý Topē kamēg mū ag. Ký Paulo ag tóg ag jyvēn mū, ag tý Topē to jykrén ký nýtī jé, ag tý ti tý ēg jagāgtān to jykrén ký nýtī jé.

⁴⁴ Vēnhkán ke kurā ū tá cidade ēn tá ke kar ag vý vēnh mān mū, Topē vī jēmē je. ⁴⁵ Kÿ Israel ag tóg ūn e ēn vég mū. Kÿ ag tóg jūgjū mū, vēnh kar tÿ Paulo ag to há nýtín kÿ. Hā kÿ ag tóg Paulo vī kafān mū sir, ti tÿ ag mÿ Topē vī tón kÿ. Ti to ag tóg vī vī he mū gé.

⁴⁶ Hā ra Paulo ag tóg ag kamēg tū nñ. Ag mÿ ag tóg: “ājag hā mÿ ēg tóg tó vén, Topē vī ti,” he mū, “ti tÿ ēg mÿ: Israel ag mÿ tó vén, hen kÿ. Hā ra ājag tóg mē jāvānh nýtí,” he ag tóg. “Ēg rīr krÿg ja tū venh ke tū ājag nñ, ājag tÿ mē jāvānh nýtín kÿ,” he ag tóg. “Hā kÿ ēg tóg sir fóg ag hā mÿ tónh ke mū, Topē vī ti,” he ag tóg. ⁴⁷ “Topē vý ēg mÿ: “ājag tÿ sóg néj gru ri ke han mū,” he mū, “fóg kar ag tÿ ājag ki Topē ve je, kanhgág ag ke gé. Ājag ki ag tóg mēnh ke mū, Jesus tÿ ag krenkren han ke ti, ga fyn ja mī hā,” he ja tóg nñ ēg mÿ, Topē ti,” he ag tóg, Paulo ag.

⁴⁸ Fóg ag tÿ tag mē kÿ tóg ag mÿ sér tī sir. Kÿ ag tóg Topē vī to há nýtí, ti mÿ vī há han kÿ. Kÿ ag tóg Jesus ki ge mū, Topē tÿ ūn kuprēg mū ag, ag tÿ ēg rīr krÿg ja tū ve je. ⁴⁹ Kÿ ga ēn tá ke kar ag vý Topē vī jēmēg mū.

⁵⁰ Hā ra Israel ag tóg ūn tātā há ū fag mré vī mū, fóg tÿ Israel jykre han mū fag. Pā'i ag mré ag tóg vī mū gé. Paulo ag kato ag tóg vī mū. Kÿ ag tóg ag vógr kónān mū. “Ha mū jég, ēmā ū ra,” he ag tóg mū sir, ag vógr kónān kar kÿ.

⁵¹ Kÿ Paulo ag tóg ājag pēn kykūnhkūnh mū, ag mÿ: “Topē tovānh ājag huri,” he je. Kÿ ag tóg cidade tÿ Icônio ra mū mū sir. ⁵² Jesus mré mū ag mÿ tóg hā ra sér tī. Topē kuprīg vý tÿ ag jagrē nñ, kÿ tóg ag mÿ sér tī sir.

14

Cidade tÿ Icônio tá Topē vī tó

¹ Ag tÿ cidade tÿ Icônio tá junjun kÿ ag tóg sir Israel tÿ vēnh kanhrān jafā kāra ge mū. Kÿ ag tóg ag mÿ Topē vī kāmén mū. Kÿ Israel tÿ hēn ri ke ag tóg Jesus ki ge mū gé, fóg tÿ hēn ri ke ag ke gé, ū tÿ Grego vī tó mū ēn ag. ² Kÿ Israel ag tóg, ū tÿ Jesus ki ge jāvānh ag tóg fóg ag krīn kónān mū sir, Jesus mré ke ag to.

³ Hā ra Paulo ag tóg tá nýtí mág han mū. Kÿ ag tóg Topē vī tó mū, ag tÿ ag kamēg tū nñ kÿ, Topē vī kri fi kÿ. Kÿ Topē tóg ag mÿ ā jykre fig mū, ag tÿ ēg tÿ nén han vānh hyh han je. Hā kÿ vēnh kar tóg Topē jykre ki kanhró nýtí sir.

⁴ Kÿ vēnh kar tóg vēnh kāpugpóv kÿ nýtí nñ. Ū ag tóg Israel ag to há nýtí, jó ū ag tóg Jesus tÿ ūn vin mū ag tó há nýtí. ⁵ Kÿ Israel ag tóg fóg ag mré jykrén mū, fóg tÿ pā'i ag mré, ag tÿ Paulo ag vógr kónān je, ag tÿ pō tÿ ag pin je. ⁶ Kÿ Paulo ag tóg jēmēg mū, kÿ ag tóg cidade ū ra mū mū, cidade tÿ Listra ra, cidade tÿ Derbe ra ke gé. Ga tÿ Licaônia tá ti nýtí, cidade tag ti. ⁷ Cidade ēn mī mūn kÿ ag tóg tá Jesus vī há tugtó mū sir.

Ag tÿ cidade tÿ Listra tá Paulo vógr kónān

⁸ Cidade tÿ Listra tá ke ū tóg nñ nñ, ūn tīg vānh. Ti pēn vý grī nýtí. Ge pē tóg nñ, ā mur mūn kā. Pēn krój tóg nñ.

⁹ Ēn tóg sir Paulo vī mēg mū. Kÿ Paulo tóg ti tugným mū. Kÿ tóg ti tÿ Jesus vī kri fig mū vég mū, Jesus tÿ ti tÿ há' he je. ¹⁰ Kÿ tóg jamā hár(a) ti mÿ ke mū, kÿ tóg: “jēg nē ra,” he mū. “Vēnhrā hā jég,” he tóg ti mÿ, Paulo ti. Kÿ tóg vāhā hūm he mū. Kÿ tóg mī tī mū.

¹¹ Kÿ tóg vēnh kar ēn mÿ e tī, ag tÿ Paulo tÿ nén han mū ven kÿ. Kÿ ag tóg ājag vī ki jagnē mÿ ke mū, vī tÿ Licaônicia he mūn ki. Jamā hár(a) ag tóg: “topē ag vý ēg tā junjun,” he mū. “Ēg ri ke ag nýtí, topē ag, kÿ ag tóg ēg tā re mū,” he ag tóg, Paulo ag to. ¹² Kÿ ag tóg Barnabé to: Júpiter, he mū. Paulo to ag tóg: Mercúrio, he mū sir, ti vī mág to. Ón kÿ ag topē jygji vē, hā vý: Júpiter, Mercúrio, he mū.

Hā ra Paulo ag tóg ag vī ki kagtīg nýtí.

¹³ Júpiter jo ūn vý cidade fyr tá jē nñ, kÿ ti tū ki rīr tī tóg tá nñ gé. Kÿ tóg monh gé(g) tī mū, ka fej tÿ coroa ke gé, Júpiter tū ki rīr tī ēn ti. Cidade to ró jānkā māra tóg gé(g) tī mū. Tá tóg monh kugprūn sór mū, Barnabé mÿ, Paulo mÿ ke gé. Ón kÿ ag tóg Paulo ag to: “topē ag vē,” he mū, hā kÿ ag tóg ag mÿ monh kuprūn sór mū, tá ke kar ēn ag.

¹⁴ Hā ra Paulo ag tóg mēg mū, kȳ ag tóg ājag kur janjān mū, jūgjū kȳ. Ū tȳ vēnh mān kȳ nȳtī ag to ag tóg pétē mū. Prēr kȳ ag tóg ag mȳ: ¹⁵ “ne nē?” he mū. “Tȳ ēg ēprā ke nȳtī, ājag ri ke,” he ag tóg. “Hā ra ēg tóg ājag mȳ kāmén sór mū, ājag tȳ ón kȳ topē tag ag tovānh jé. Topē pē ki gemnī, ūn rīr mūn ki. Kanhkā han tóg, ga ke gé, goj ke gé, mī mū kar ēn ke gé, Topē ti,” he ag tóg. ¹⁶ “Vāsȳ Topē tóg naçāo ag mȳ nén ū tó ja tū nīgtī, kȳ ag tóg ājag jykre mī mūgtī. ¹⁷ Ge ra tóg ag ki rīr há han mū, Topē ti, ag tȳ tag to vāhā ti ki kanhrān jé. Hā jé tóg ta jēnē, kȳ ājag jakré tóg mogmog mū. Kȳ ājag tóg konh ke mū. Kȳ ājag fe tóg há’ he mū sir. Ājag mȳ tóg sér tī sir, ti tȳ ājag mȳ vējēn han kȳ, Topē ti,” he ag tóg, Paulo ag.

¹⁸ Ag vī ki ag tóg ag mȳ nén ū kugprūn tovānh mū, Paulo ag mȳ, vēnh kar ēn ag. Hā ra ag tóg ag mȳ nén ū kugprūn kren ja nīgtī, tá.

¹⁹ Kar kȳ cidade tȳ Antioquia tá ke ag tóg tá junjun mū, cidade tȳ Icônio tá ke ag ke gé. Israel ag vē, tá junjun mū ag. Ēn ag vēnh kar krīn kónān mū, kȳ ag tóg Paulo pin mū, pō tȳ. “Ter ti huri,” he ag tóg mū sir, ti pin kar kȳ. Kȳ ag tóg ti raran mū sir. Cidade fyr tá ag tóg ti raran kȳ ti fón mū sir. ²⁰ Kȳ Jesus mré mū ag tóg ti venh kāmū mū, hā ra tóg jēg nē mū, Paulo ti. Cidade kāra tóg rā mū.

Tȳ vaj kȳ tóg hā ra cidade tȳ Derbe ra tī mū, Barnabé mré. ²¹ Tá ag tóg Jesus kāme há tó mū gé, Derbe tá. Kȳ ū tȳ hēn ri ke ag tóg Jesus ki ge mū sir.

Paulo ag tȳ cidade tȳ Antioquia ra vēnvýn ke

Kar kȳ ag tóg cidade tȳ Listra ra vēnvýn ke mū, cidade tȳ Icônio ra ke gé, cidade tȳ Antioquia ra ke gé, Paulo ag. ²² Vēnvýn ke ki ag tóg Jesus mré mū ag jyvēn mū sir, ag tȳ Jesus vī kri fi to krónh ke tū nīn jé, ag tȳ to fe tar nīn jé ke gé. “Ēg tȳ Topē tȳ tȳ ēg pā'i nī ve sór nȳtīn kȳ ēg tóg ti venh ke jo vēnh jagāgtar jagy venh ke mū,” he ag tóg, Jesus ki ge kȳ nȳtī ag ki rīr jé, ū tȳ Topē vī mējé vēnh mān tī ag ki. Ag to ag tóg Topē mré vī mū gé, nén ū ko tū nīn kȳ. Kȳ ag tóg: “Topē vȳ ājag ki rīr há han mū,” he mū. Kȳ ag tóg mū mū sir.

²⁴ Kȳ ag tóg ga tȳ Pisídia fīn pa mū. Ga tȳ Panffilia tá ag tóg junjun mū. ²⁵ Cidade tȳ Perge tá ag tóg Topē vī tó mū gé sir. Kar kȳ ag tóg cidade tȳ Atália ra mū mū. ²⁶ Tá junjun kȳ ag tóg cidade tȳ Antioquia ra mū mū gé, canoa mág kāmī. Antioquia ēn tá ag tóg pa ja nī (mȳr). Tá ke ag tóg ag to Topē mré vī ja nīgtī, ti tȳ ag jy nīgān jé, ag tȳ ti rānhrāj han kȳ. Vēnh rānhrāj ēn han kān ag tóg mū (mȳr) sir, kȳ ag tóg Antioquia ra vēnvýn ke mū. ²⁷ Tá junjun kȳ ag tóg Jesus ki ge mū kar jé prēr mū, ag tȳ vēnh mān jé. Kȳ ag tóg ag mȳ Topē tȳ nén han mū kar kāmén mū. “Fog ag ne tóg Jesus ki ge mū gé, Topē tȳ ag krīn kȳ,” he ag tóg mū ag mȳ.

²⁸ Kȳ ag tóg tá nȳtī, kysā tȳ hēn ri ke ki. Jesus mré mū ag mré ag tóg nȳtīgtī.

15

Ag tȳ Topē jykre to jykrén

¹ Kejēn Judéia tá ke ū ag tóg tá junjun mū, Antioquia tá. Tá junjun kȳ ag tóg Jesus mré ke ag mȳ kāmén mū, kȳ ag tóg: “ājag gré junun fár kym nī,” he mū. “Moisés tȳ ēg mȳ nén tó mū ēn han nī. Ke tū nī mū ra ājag tóg krenkren ke tū nī,” he ag tóg.

² Hā ra Paulo ag tóg: “ke tū vē,” he mū. Kȳ ag tóg jagnē vī kafān mū sir. Kȳ Jesus mré ke kar ag tóg Paulo ag mȳ ke mū, ag tȳ Jerusalém ra mū jé. “Tag ag mré mūmnī, Jerusalém ra,” he ag tóg. “Tá Jesus tȳ ūn vin mū ag mré vīmnī, kófa ag mré. Ag mȳ: ēg hýn hē ri kenh mū, vēnh gré junun fár kym ke to? hemnī,” he ag tóg.

³ Kȳ Paulo ag tóg: “ēg mūnh ke nē ha,” he mū. Jesus ki ge kȳ nȳtī ag tóg ag mré mū sī han, kȳ ag tóg mū mū. Kȳ ag tóg ga tȳ Fenícia fīn pa mū sir, ga tȳ Samaria fīn ke gé. Ag mūn kȳ ag tóg Jesus mré ke kar ag mȳ fōg ag kāmén mū, fōg ag tȳ Jesus ki ge mū ag. Kȳ tóg vēnh kar mȳ sér tī sir. ⁴ Hā kȳ ag tóg Jerusalém tá junjun mū. Kȳ tá Jesus ki ge kȳ nȳtī ag tóg vēnh mān mū, Jesus tȳ ūn vin mū ag mré hā, kófa ag mré hā. Kȳ ag tóg ag mȳ Topē tȳ nén han mū kar tugtō mū.

⁵ Hā ra Fariseu ū ag tóg tá nýtī gé, ū tý Jesus ki ge mū ag. Ěn ag tóg ag mý ke mū. “Ēg mý tóg há tī, ag tý ãjag gré junun fár kym kym ken ký,” he ag tóg mū, fóag to. “Ag tý Moisés tý ẽg mý vénh jykre ním ja ki kanhrān ký tóg ẽg mý há tī,” he ag tóg mū sir, Fariseu ag, fóag to, ū tý Israel jykre han tū ag to.

⁶ Ký vähā Jesus tý ūn vin mū ag vý kófa ag mré vénh mān mū, vyr mý, to vémén jé. ⁷ Ký ag tóg to vémén mág han mū sir. Ký kejēn Pedro tóg jéng ně ký ag mý: “inh kanhkā,” he mū. “Vásy Topē tóg inh kuprēg ja ní, isý fóag mý Jesus vī há tó jé, ag tý jémē ký krenkren jé,” he tóg. “Tag ki kanhró ãjag tóg nýtī,” he tóg. ⁸ “Ký Topē tóg ag mý á kuprīg jénēg mū. Ag fe ki kanhró tóg ní, Topē ti, ký tóg ag mý ti jénēg mū. Hā ki tóg ẽg mý ven mū, ag tý Jesus ki ge ký nýtī ti, ẽg ri kén,” he tóg. ⁹ “Hā ký Topē tóg ag to: vyr mý ke ag vē, he tū nýgtī. Ag tý ti ki ge ký nýtīn ký tóg ag fe tý jānhkri’ he mū, fóag fe tý,” he tóg. ¹⁰ “Topē tý há vē (mýr). To: vénhmý ti ní, he tūg ní,” he tóg. “Ag mý ãjag tóg vénh jykre jagy ēn fi sór mū, ti tý ẽg mý han jagy ja ra. Ěg jób’jób’ ag mý tóg han jagy ja ní, ký tóg ag mý ag tý ki króm tū nính ha mē tóg tī, ẽg mý ke gé. Hā ra ãjag tóg ag mý fi sór mū,” he tóg. ¹¹ “Ke tūg ní. Jesus tý ẽg jagāgtān ký tóg ẽg kren han mū, ẽg tý ti vī kri fi ký. Ký ẽg tóg ag ri ke tāvī nýtī,” he tóg, Pedro ti.

¹² Ký vénh kar ag tóg ēmē ký nýtī ní. Ký ag tóg Barnabé tý ag mý néñ tó mū mēg mū, Paulo tý ag mý néñ kámén ti ke gé. Ag tý ẽg tý néñ han vánh hyn han mū tó ag tóg mū gé. Ag tý Topē jykre ki fóag mý néñ hyn han mū tó ag tóg mū gé sir.

¹³ Ag tý tó kān ký Tiago tóg sir ag mý: “ha mē, inh kanhkā,” he mū. ¹⁴ “Simão vý ẽg mý tó ja ní, Topē tý néñ han ve ti, Simão tý fóag mý Topē vī tó ve ti. Ký ag tóg tý Topē tū nýtī sir, fóag tý ti vī mēg mū ag. Jesus mré ke vý tý ag nýtī, ag tý ti ki ge ký nýtīn ký. ¹⁵ Hā ra tóg vásy rán ký ní. Topē vī tó tū tóg tag rán ja nýtī, ha mē: ¹⁶ “kātīg jé sóg ke mū, he tóg, Topē ti. Davi krém Israel ag tóg e pē ja nýtī ja nýtī. Hā ra Davi jykre tóg tū’ he mū. Ký tóg īn vag ri ke ní sir. īn tág han jé sóg ke mū, hā vý: Davi krē’krē ū vý tý pā’i nính mān mū, he mū. Isý han ken hā vē. ¹⁷ Ti tý sóg ūn mág pē han ke mū, povo kar kámī ke ag tý inh ki ge sór jé, fóag kar kámī ke ag tý isū nýtī jé, kanhgág kar kámī ke ag ke gé, isý ūn kuprēg mū ag, he tóg. ¹⁸ Topē tý tón hā vē. Ũ tý vásy tag kámén mū tý tón hā vē,” he tóg, Topē vī tó tū ti. Hā ký ẽg tóg tag ki kanhró tāvī nýtī,” he tóg, Tiago ti.

¹⁹ “Isý néñ to jykrén hā vē, ẽg tý ag mý ẽg jykre jagy ēn tó tū níñ jé, ū tý fóag kar kámī Topē jykre han sór mū ag mý, kanhgág ag mý ke gé,” he tóg. ²⁰ “Ēg tý ag mý tónh ke, ha mē: vénh kāgrá to festa ko tūg ní, á prū tū fi mré ný tūg ní, néñ ū tý vésoki ter mū ko tūg ní, néñ ū kyvénh ko tūg ní gé,” he tóg, Tiago ti. ²¹ “Moisés jykre tugtó ag tóg tī, ẽg mré Israel ag, cidade kar ki. Vénh kán ke kurā ki ag tóg ti tý rán mū to ke tī. Vásy ag tóg ke ja nýtī, ký ag tóg ūri ke tāvī tī gé,” he tóg. “Hā ký ū tý han sór mū tóng han tī, Moisés jykre ti,” he tóg, Tiago ti.

Apóstolo ag tý carta rán mū

²² Ký Jesus tý ūn vin mū ag tóg to jykrén mū, kófa ag ke gé, Jesus ki ge mū ag kar ke gé, ū tý Topē vī mē jé vénh mān tī ag. Ký ag tóg ū ag kuprēg mū, ag tý Antioquia ra mū jé, Paulo mré, Barnabé mré. Ag tý ūn kuprēg mū ag hā vē, hā vý: Judas, he mū, ti jiji ū hā vý: Barsabás, he mū. Silas kuprēg ag tóg mū gé. Ěn ag tóg tý Jesus mré ke ag pā’i nýtī. ²³ Ag mý ag tóg vénh rán ním mū gé. Ag tý rán hā vē, ha mē:

“Jesus tý ūn vin mū ag tý rán hā vē, kófa ag tý rán ke gé, Jesus mré ke ag. Ěg tý cidade tý Antioquia tá ke ag mý rán hā vē, fóag tý Jesus mré ke ag mý, ga tý Síria tá ke ag mý, ga tý Cilícia tá ke ag mý ke gé. ãjag mý há?”

²⁴ Ěg kā ū ag tý ãjag tá junjun mē ẽg tóg. ãjag krī ū han ag tóg mū, ký ãjag krī tóg kufy’ he mū. Hā ra ẽg tóg ag mý: ha vénh jykre tag tó, he ja tū nýtī. ²⁵ Ký ẽg tóg vénh mān, ẽg tý to jykrén jé. Ký ẽg kar tóg to jykrén ký tag ag kuprēg, ẽg tý ãjag to ag jégné jé, ag tý Barnabé mré mū jé, Paulo mré. Ag to ẽg há tāvī nýtī, Barnabé to, Paulo to ke gé. ²⁶ Ag hā ne tóg fe tūmē nýtītī, fe tar kamē ag nýtītī! Ký ag tóg ẽg Senhor tý Jesus

Cristo vĩ tó mügtí, ū tý hēn ri ke tý ag téń sór mū hā ra. ²⁷ Ëg tý ag to há nýtín kÿ ēg tóг Judas jénég mū, Silas ke gé, ag tý ājag mÿ ēg tý rán mū tag ti kámén jé.

²⁸ Topē kupríg vý ēg mÿ tó, kÿ tóг ēg mÿ há tí gé, ēg tý ājag mÿ vénh jykre jagy ẽn fig tū nñin jé. Tag hā han jé ājag tóг ke mū, ha më: ²⁹ vénh kággrá to festa ko tūg ní, néń ū kyvénh ko tūg ní gé. Nén ū tý vésog ki ter mū ẽn ko tūg ní gé. Ājag prú tū fag mré nÿ tūg ní gé. Ājag tý tag ki króm kÿ tóг há tí. Jatun mÿ nýtímni." Vénhrán hā vě.

³⁰ Kÿ ag tóг ag mÿ: "ha mū jége," he mū. Kÿ ag tóг mū kÿ Antioquia tá junjun mū. Tá ag tóг vénh kar jé prér mū. Jesus ki ge mū kar jé ag tóг prér mū sir, ag tý to vénh mān jé. Kÿ ag tóг ag mÿ vénh rán ẽn ním mū. ³¹ Kÿ ag tóг to ke mū, vénh rán to. Kÿ tóг ag mÿ há tí, ag tý vénh jyvén rá ẽn ven kÿ. Kÿ ag krí tóг kánhvy' he mū sir.

³² Kÿ Judas vý Silas mré vénh kar jyvén mū gé. Topē vĩ tó tí ag vě. Hā kÿ ag tóг ag jyvén tý hēn ri ke han mū. Ag fe tý ag tóг tar' he mū. ³³ Tá ag tóг semana tý hēn ri ke han mū. Kÿ Jesus mré ke ag tóг ag mÿ: "ha jatun mÿ mū jége," he mū, ag tý Jerusalém ra výnvýn ke jé, ū tý ājag jégnég mū ẽn to. ³⁴ Hā ra tóг Silas mÿ há ní, kÿ tóг tá ní ní sir, tí tū tóг ní sir.

³⁵ Kÿ Paulo tóг Barnabé mré Antioquia tá ní ní. Topē vĩ tý ag tóг ag kanhrán mū, kámén kÿ. Hā ra ū tý hēn ri ke ag tóг ag ri kén Topē vĩ tó mū gé.

Paulo tý ã pir mÿ tíг, Barnabé tý ã pir mÿ tíг

³⁶ Si há tū ra Paulo tóг Barnabé mÿ: "mū nÿ, ēg tý ēmā ẽn kar mī mū mān jé, ēg tý Jesus vĩ tó ja tá," he mū. "Isý Jesus mré ke ag venh há tóг tí. Ag mÿ hēn ri ke mūn mū há han mū vý? he sóg tí," he tóг, Paulo ti, Barnabé mÿ.

³⁷ Kÿ Barnabé tóг João Marcos pére tíг sór mū. ³⁸ Hā ra Paulo mÿ tóг kórég ní, Marcos tý ag ré kÿ tíг ja nñin kÿ, ga tý Panfília tá. "Ú tý ēg mré Topē rānhráj han ja tū ẽn pére sóg tíг mān ke tū ní ha," he tóг, Paulo ti.

³⁹ Hā to ag tóг jagné to jügjü mū. Kÿ ag tóг vénh kápugpóv kÿ mū mū. Kÿ Barnabé tóг Marcos mré goj vāso tý Chipre ra tí mū, canoa mág kámí.

⁴⁰ Jó Paulo tóг Silas kuprég mū, ti tý ti mré tíг jé. Kÿ tóг tí mū sir. Jesus mré ke ag tóг Paulo to Topē mré vĩ mū, ti tý ti jy nígân jé. ⁴¹ Kÿ ag tóг ga tý Síria mī pa mū, ga tý Cilícia mī ke gé. Jesus ki ge mū kar jyvén tóг mū, ã tíг kÿ, Paulo ti.

16

Timóteo tý Paulo mré tíг

¹ Kÿ Paulo ag tóг cidade tý Derbe tá junjun mū, cidade tý Listra tá ke gé. Kÿ tá ū tóг ní ní, Jesus mré tí ū, ti jyjy hā vý: Timóteo, he mū. Ti mÿnh fi ne tóг tý Israel ní!, hā ra fi tóг Jesus ki rā ja nígtí. Ti panh tóг tý fóг tý Grego ní, Timóteo panh ti.

² Ti to ag tóг vĩ há han mū, Jesus mré ka ag, Listra tá ke ag, Icônio tá ke ag ke gé, Timóteo to. ³ Kÿ Paulo tóг ti pére tíг sór mū, kÿ tóг ti gré junun fár kym mū, Israel ag tugrín. Vénh kar tóг ti panh tý tý fóг tý Grego ní ki kanhró nýtí, hā kÿ tóг ti fár kym ja tū ní. Hā ra ag tý ra mūnh ke tá ag tóг e nýtí, Israel ag, hā kÿ Paulo tóг ti fár kym mū sir.

⁴ Kÿ ag tóг cidade ẽn mī mū mū. Kÿ ag tóг ag mÿ Jesus tý ūn vin mū ag tý rá kámén mū sir, kófa ag tý Jerusalém tá néń rán ja ti, Jesus mré ke ag mÿ. Ag tý néń ki króm ke hā tý ag tóг ag mÿ kámén mū. ⁵ Hā kÿ Jesus ki ge mū ag tóг tar nýtí sir, Jesus jykren ki. Vénh mān ag tóг tí, ag tý Topē vĩ mē jé. E ag tóг nígtí sir, komér hā.

Paulo tý néń né véг mū

⁶ Kÿ Paulo ag tóг ga tý Fríglia mī pa mū, ga tý Galácia mī ke gé. Kÿ ag tóг ga tý Ásia tá Topē vĩ tó sór mū, hā ra Topē kupríg tóг ag mÿn nenh mū. ⁷ Kÿ ag tóг ga tý Mísia tá junjun mū. Kÿ ag tóг ga tý Bitínia ra mū sór mū, hā ra Topē kupríg tóг ag mÿn nenh mū gé. ⁸ Kÿ ag tóг Mísia jy mū kÿ cidade tý Trôade tá junjun mū. ⁹ Kÿ kutyg kÿ Paulo tóг néń né véг mū. Ga tý Macedônia tá ke véг tóг mū, ti vénhpéti ki. Kÿ tóг ti jo jé ní. Kÿ tóг ti mÿ: "Macedônia to kâtíg, ēg kanhrán jé," he mū ti mÿ, ga tý Macedônia tá ke ẽn ti. Kÿ Paulo tóг ríг mū sir.

¹⁰ Paulo tý nén nē ēn ve kar ký ēg tóg vēsýmér Macedônia ra mū sór mū sir. “Jesus hýn ēg mý: ha mū jég, hé,” he ēg tóg. “Ag mý inh vín tó, he ti hýn, Jesus ti,” he ēg tóg, Paulo tý nén nē ēn ve ký. ¹¹ Ký ēg tóg cidade tý Trôade ki pa mū. Vēsýmér ēg tóg goj vāso tý Samotrácia ra mū mū. Tý vaj ký ēg tóg cidade tý Neápolis ra mū mū. ¹² Tá pa ký ēg tóg cidade tý Filipos ra mū mū. Ga tý Macedônia ki cidade ve vē. Ēg tý tá junjun vén jan hā vē. Fóng tý Romano ag jamā ū vē. Tá ēg tóg kurā e sī ki nýtī nī.

Lídia fi tý Jesus ki rā

¹³ Vénh kán ke kurā ki ēg tóg cidade to ró māra mū mū, goj ra. “Tán hýn Topē mré vī jafā nī,” he ēg tóg. Tá ēg tóg nígnī mū sir. Ún tātā fag tóg tá nýtī nī, ký ēg tóg fag mré vī mū.

¹⁴ Tá ū fi tóg nī nī, fi jiji hā vý: Lídia, he mū. Negociar he fi nī. Kur kósog tý fi tóg negociar he nī. Tý fi cidade tý Tiatira tá ke nī. Topē kamēg fi tóg tī. Ên fi vý Paulo vī mēg mū sir. Ký Topē tóg fi mý krí há ním mū, ký fi tóg Paulo vī jémē há han mū. ¹⁵ Ký ēg tóg fi kypég mū, fi mré ke kar mré hā. Ký fi tóg ēg mý: “isý Jesus ki rā ký jē ve äjag (mýr),” he mū. “Ti tý äjag mý gen ký inh ìn ki gemnī,” he fi tóg. “Tá inh mré nýtīmñi,” he fi tóg. Ví ki fi tóg ēg kutān mū. Ký ēg tóg ke mū.

Paulo ag tý Filipos tá se ký nýtī

¹⁶ Ēg tý kejēn Topē mré vī jafā ra mū mān ký ū fi tóg ēg kato tē mū. Ú camarada fi vē. Hā ra fi tóg jagrē kórég nī, ký fi jagrē tóg vénh kar mý ag tý nén venh ke tó tī. Fi patrāo ag tóg fi tugrīn jānkamy mág vég tī, fi tý jānkamy to vénh kar mý ag tý nén venh ke tón ký.

¹⁷ Ên fi vý Paulo nón tī mū, ēg nón, ký fi tóg jamā hár(a) prēr mū, ký fi tóg: “Topē pē camarada ag vē (mýr),” he mū. “Vénh kar kāfór camarada ag vē mýr. Ag hā ne tóg äjag mý vénh vī tó tī’, äjag tý to krenkren jé’,” he fi tóg ēg to. ¹⁸ Kurā tý hēn ri ke han fi tóg, vī tý ge han ký. Ký tóg Paulo mý tý ū ný, ký tóg kyrā ký fi jagrē mý: “Jesus Cristo jykre tý sóg ã mý tó mū, ã tý fi tovānh jé,” he mū. Ký tóg vēsýmér fi tovānh mū sir, fi jagrē kórég én ti.

¹⁹ Hā ra fi patrāo ag mý tóg tý ū ný, ag tý fi tugrīn ganho ve mān tū nīn ký. Ký ag tóg Paulo ség mū, Silas ke gé. Pā'i ag mý ag tóg ag ven mū, cidade kuju ki. ²⁰ Pā'i ag mý ag ven ký ag tóg: “Israel tag ag ve ra ha,” he mū. “Vénh kar jūgjū han ag tóg mū nī (mýr), ēg jamā tag mī,” he ag tóg. ²¹ “Vénh jykre vēnhmý tó ag tóg mū (mýr), ēg tý nén han ke tū tó ag tóg mū (mýr). Tý ēg tóg Romano nýtī, ký ag jykre tóg ēg mý tý ū ný,” he ag tóg.

²² Povo én kar tóg ag to kórég nýtī, ký ag tóg ag kato vī mū.

Ký pā'i ag tóg polícia ag mý: “ag kur nū ra,” he mū. “Ag mrānmrān ra,” he ag tóg mū gé. ²³ Ag mrānmrān tý hēn ri ke han ag tóg mū, ka téj tý. Kar ag tóg vēse ja kāki ag vām mū. Vēse ja ki rīr tī mý ag tóg: “ag nígféh há han nī, ag tý kāpa tū nī jé,” he mū. ²⁴ Ag tý ti mý tag tó to tóg vēse ja kuju tá ag vām mū, vēse ja mág én kuju tá. Ka tý tóg ag sigség mū sir.

²⁵ Meia noite ki Paulo tóg Silas mré Topē mré vī mū. Ti mý ag tóg jānjān mū, Topē mý. Ký vēse ag kar vý jémēg mū sir. ²⁶ Ký vāhā ga tóg jūrūn ke mū. Vēse ja krēm tóg jūrūn ke mū. Ký vēsýmér jānkā kar vý nognor kān tī mū, rómrom kān tóg mū. Ký vēse ag kar én ferro tóg kyvar kān mū, ag se ja ti. ²⁷ Ký tóg vēse ja ki rīr tī nūnmān mū gé. hā ra vēse ja jānkā kar tóg nognor ký nýtī nī, rómrom ký tóg nýtī nī. Ký ū tý ag ki rīr tī én tóg ã kyfē téj, ã rógro én kunūnh ký tóg vénh kusón sór mū. “Vēse kar ag hýn vénh pigu kān,” he tóg. Hā ký tóg vénh kusón sór mū.

²⁸ Hā ra Paulo tóg jamā hár(a): “ker vénh vógr kónān hē!” he mū. “Ēg kar vý ki nýtī,” he tóg.

²⁹ Ký tóg néj gru to vī mū, ū tý ag ki rīr tī én ti. Ký tóg Paulo ag se ja kāra vēnhvāg rā mū, jūrūn ke ký. Paulo jo tóg mūg ke mū, Silas jo ke gé, ag tý ti mý ti kāfór nýtīn ký. ³⁰ Ag gé(g) tóg tī mū, vēse ja kātā kākutē ký, ký tóg ag mý: “inh hýn hē ri kenh mū vý?” he

mū. “Topē vī mranh sóg, hā ra tógi tý inh kren han há tī,” he tógi, ū tý vēse ja ki rīr tī ēn ti.

³¹ Ký ag tógi tý mý: “Jesus Cristo ki rā ge,” he mū. “Ký á tógi kren mū, á mré ke kar ag mré hā,” he ag tógi tý mý, Paulo ag. ³² Ký ag tógi tý Jesus vī kāmén mū, ti mré nýtī ag mý ke gé. ³³ Ký tógi ag ki rīr mū vēsýmér, kuty ke ný ra. Ag tý ag mrānmrān ja ēn kupég tógi mū ag mý. Ký ag tógi vēnh kaja jé ti kypég mū gé, ti mré nýtī ag mré, ag tý Jesus ki ge ký. ³⁴ Ký tógi á īn ra ag tatīn tī mū. Ag jēn tógi mū. Ti fe tógi mrin ke mū sir, ti tý Jesus ki rā ký. Ti mré nýtī ag kar mý tógi sér tī gé sir, ū tý vēse ja ki rīr tī ēn mré ke fag mý.

³⁵ Tý vaj ký pā'i ag tógi polícia ag jégnég mū, ū tý vēse ja ki rīr tī ēn mý. “Ēn ag mý: ha mū jēg, hemnī,” he ag tógi tý mý. ³⁶ Ký ū tý vēse ja ki rīr tī ēn tógi Paulo mý ke mū. “Pā'i ag vý inh mý vēnh vī jēnē, isý ãjag mý: ha mū jēg, he jé. Hā ký jatun mý mū jēg,” he tógi, Paulo ag mý.

³⁷ Ký Paulo tógi tý mý: “hā ra ag tógi vēnh ó to ēg mrānmrān ja nī,” he mū. “Vēnh kar vý ag tý ēg mrānmrān ve kān. Hā ra ag tógi ēg ki jēmē ja tū nī, ēg jyvēn ja tū ag nī gé. Tý ēg Romano nýtī, hā ra ag tógi vēse ja kāki ēg vām. Jó ag tógi vēnh kar vatáhn tá ēg mý: ha mū jēg, he sór mū. Mūnh ke tū ēg nī. Ag hā tógi kāmūnh mū, pā'i ag. Ēg tatī ag tógi mūnh mū. Ký ēg mūnh mū ha,” he tógi, Paulo ti.

³⁸ Ký polícia ag tógi pā'i ag mý tag tógi mū sir, ký tógi ag mý e tī. Ag tý Romano ū vóng kónān ke tū vē vē, hā ký ag fe tógi jürün ke mū, pā'i ag. ³⁹ “Ēg mý vēnh pāte fón nī, ēg tý ãjag se ja ti,” he ag tógi mū. Ký ag tógi ag tatīn mū mū. “Ãjag tý ēg jamā ki pa ký tógi há tī,” he ag tógi mū sir ag mý.

⁴⁰ Ag tý vēse ja ki pa ký ag tógi Lídia fi īn ra mū mū sir. Jesus mré ke ag vég ag tógi mū. Ký ag tógi ag jyvēn mū. Ký ag tógi cidade ēn ki pa mū sir.

17

Cidade tý Tessalônica tá

¹ Ký ag tógi cidade tý Anfípolis mī pa mū, cidade tý Apolônicia mī ke gé. Ký ag tógi cidade tý Tessalônica tá junjun mū. Tá Israel tý vēnh kanhrān jafā tógi nī. ² Ký Paulo tógi á tý néñ han tī ēn han mū sir. Israel tý vēnh kanhrān jafā kāra tógi rā mū. Ag mré tógi vī mū, vēnh kán ke kurā tāgtū ki. Topē vī tógi mū sir ag mý, Paulo ti, vāsý rán ký nī ēn ti. ³ Ag mý tógi Cristo kāmén mū, ti jagtar ti, ti ter kar rīr mān ja ēn ti. “Jesus hā vē, hā vý: Cristo, he mū,” he tógi. “Cristo tógi vāsý rán ký nī, ti jagtar ke ti, ti rīr mān ke ti ke gé, hā vý: Jesus, he mū,” he tógi, Paulo ti.

⁴ Ký tógi ū ag mý ge nī, Israel kāmī ū ag mý. Ký ag tógi Paulo mré mūgtī, Silas mré ke gé. Ký fógi tý Grego he mū tý hēn ri ke ag tógi to há nýtī gé sir, ū tý Topē kamēg mū ag, ūn tātā há fag ke gé.

⁵ Hā ra Israel ū ag mý tógi tý ū ný. Hā ký ag tógi ūn kórég ag mý: “kāmū jēg ra,” he mū, ūn rānhrāj vānh ag mý. Vēnh génh ký ag tógi vēnh kar jūgjū han mū. Ký ag tógi Jasão he mū ēn īn jy nýtī nī sir. Paulo ag kanēg ag tógi mū, ag jāvānh ký, ag tý vēnh kar jūgjū ēn ag mý ag ven jé. ⁶ Hā ra ag tógi ag vég tū nī, Paulo ag. Ký ag tógi Jasão pére mū mū, Jesus mré ke ū ag mré ke gé. Pā'i ag mý ag tógi ag vin mū. Ký ag tógi jamā hár(a) prēr mū. “Ū tý mundo kar ki vēnh kar jūgjū han mū ag tógi tag ki junjun mū (mýr),” he ag tógi mū. ⁷ “Jasão tógi ag mý: kāge jēg ra, hé. Hā ra ag kar tógi pā'i mág tý imperador vī mranh ja tīgtī. “Vyr mý ēg pā'i mág nī, hā vý: Jesus, he mū,” he ag tógi. “Ký ēg pi(jé) imperador krēm nýtītī,” he ag tógi, Paulo ag,” he ag tógi mū. Ag tý Paulo to ón hā vē, pā'i ag mý.

⁸ Ký ū tý mēg mū ag vý fe ū nýtī sir, cidade ēn tá pā'i ū ag, cidade ēn tá ke kar ag ke gé.

⁹ Ký pā'i ag tógi Jasão ag mý: “ēg mý jānkamy nīm ké, ēg tý to ve jé, ãjag tý imperador kato tēnh ke tū ti,” he ag tógi. Ag tý ag mý nīm kar ký ag tógi: “ha mū jēg (ge),” he mū sir.

Cidade tý Beréia tá

¹⁰ Kuty ēn kā Jesus mré ke ag tógi Paulo mý: “ha tīg, cidade tý Beréia ra,” he mū. Silas mý ag tógi ke mū gé. Ký ag tógi mū mū.

Ag tÿ Beréia tá junjun kÿ ag tóg Israel tÿ v nh kanhr n jaf  k ra ge m , ag m y Top  v  t o j .

¹¹ Beréia t  ke ag t g jykre h  n t . Ag pi(j ) Tessalônica t  ke ag ri ke n t '. K y ag t g Paulo ag v  kri fig m . Ag m y t g h  t  sir. Kur  kar ki ag t g Top  v  ki estudar he m , ag t  to: "ki h  t g t  t ," hen k . ¹² K y   t  h n ri ke ag t g Jesus ki ge m , f g t  Grego ag mr  h ,  n t t t  h  f g mr  h .

¹³ K y Israel ag t g m g m , cidade t  Tessalônica t . Paulo t  Beréia t  Top  v  t  m  m g ag t g m  sir. K y ag t g Beréia t  junjun m , ag t  t  v nh kar j gj  han j . ¹⁴ K y Jesus mr  ke ag t g Paulo m y: "ha t g, canoa m g k m ," he m . H  ra Silas v  t  t  n , Timóteo ke g . Beréia t  ag n t . ¹⁵ K y   ag t g Paulo mr  m  m . Cidade t  Atenas ra ag t g ti p re m  m . Ag t  t  v nv n kenh ken k y Paulo t g ag m y ke m , ag t  Silas j  pr r j , ag t  Timóteo j  pr r j  ke g , ag t  v s m r cidade t  Atenas kuk m  k m  j .

Cidade t  Atenas t 

¹⁶ K y Paulo t g Atenas t  n  n , Silas j v nh k , Timóteo j v nh k  ke g . H  ra t g sir kr    n , ti t  t  v nh k ggr  t  h n ri ke ven k , ti t  ag t  to j n jaf   n ven k . ¹⁷ K y t g Israel t  v nh kanhr n jaf  ki Israel ag mr  v  m , f g t  Israel jykre han m  ag mr  ke g . Kur  kar ki t g cidade kuju t  v nh kar mr  v  m  g  sir,  t  t  n t  ag mr .

¹⁸ K y   ag t g ti mr  v  m ,  t  t  Epicuro t n r n ja to jykrén m  ag,  t  t  Est ico he m  ag t n r n ja to jykrén m  ag ke g . K y ag t g ti to: "v  m  p  t g n , v  kam  t g n ," he m . "Ti h n t g ne t '?" he ag t g. K y   ag t g ti to: "top    tugt  ti h n, k r h  t  top ," he m . H  ra Paulo t g Jesus t  v me s r t  m . Jesus r r m n t g m , Paulo ti.

¹⁹ K y ag t g s r t  Are pago ra ti p re m  m . T  p i ag t g ag jyv n t , s r t  Areópago t . K y p i ag t g ti m y: " t  v nh jykre tag t  m  k m n h  han ra  g m y," he m , ti m y. ²⁰ "(Ge) m  ja t   g n t ,  t   g m y t  m  tag ti. K y  g m y k m n h  han n ," he ag t g, p i ag.

²¹ H  ra Atenas t  ke ag t g v nh v  t g m  to h  n t , cidade  t  k m  k y t  n t  ag ke g . Ag t  v nh v  t g m  k y ag fe t g mr n ke t .

²² K y Paulo t g s r t  Areópago kri j  k y ag m y: "Atenas t  ke!" he m . "Top  t  h n ri ke kam g  ajag t g t  (m r). Tag ve s g," he t g. ²³ " ajag jam  m  s g t , k y s g  ajag t  top  jo  n k s ir kar vigv . K y s g top  jo  n s   v , k y t g to r n k  n , h  v :  g t  top  ki k gt g jo  n, he m , ti r  ti. Top   n t s g t ,  ajag t  Top  ki k gt g  n.  ajag t  ti ki k gt g n  ra  ajag t  m y n n  ugpr n t ," he t g.

²⁴ "Top   n v  mundo kar han, m  m  kar ke g . Kanhk  t n v  m r, k y t g t  ga to p i n  g . H  k y t g  g t  ti jo  n han kr m n  t  n t  (m r)," he t g. ²⁵ "K y  g t g ti ki r r ke t  n  g , ti jagtar t  n n k . V nh kar r n t g n t  (m r), Top  ti, k y t g v nh kar t  h mh m ke han t . V nh kar t  n n precisar he kar n m t g t  (m r)," he t g. ²⁶ "K y t g v nh kyvénh pir t   pr  ke kar h n han, na ao kar (m r), ga kar m  m  m  ag (m r). T   g v nh kyvénh pir n t . K y t g  g m y  g mur kur  n m m  g ,  g ter kur  ti ke g .  g m y t g  g jam  n m m  g , Top  ti," he t g. ²⁷ "V nh kar h n han t g, Top  ti,  g t  ti to h  n  j ,  g t  ti ki kanhr  n t  j . K r gy t  ti n , ti pi(j ) kuvar gy n '". Kak  ti n , Top  ti," he t g. ²⁸ "Ti t   g han v  m r, h  k y  g t g r n r n n t  n , ti tugr n. Ti tugn n  g t g m gt  (m r), k y  g t g ti tugr n n t  g  (m r), Top  tugr n. H  k y  ajag k m  v nh n t  ag t g t  ja n t  g , k y ag t g: t   g Top  kr  n t , he ja n t . ²⁹  g t  t  ti kr  n t n k y  g t g ti ki kanhr  n t  g . Ouro ri ke t  ti n , Top  ti. Ti pi(j ) prata ri ke n '". Ti pi(j ) p  ri ke n '". Ti pi(j ) t  v nh k ggr  n ', retrato ke g , ti s nv  ra.  pr  ke t  n n to jykr n m  ri ke t  ti n ,  g t  n n han m  ri ke t  ti n . Top  v  (m r), Top ," he t g, Paulo ti.

³⁰ "H  ra Top  t g  g to fe m g m ,  g t  ti ki k gt g n t n k y. H  k y t g v h  v nh kar m  v nh v  j n g m ,  g t   g jykre tov nh j . ³¹ Kur  n m t g h ri, k y t g kur   n ki  pr  ke jykre kar tugn m ke m . Kur   n ki t g v nh jykre kuryj han ke m  inhh , Top  ti, ti t   g jykre tugn m ke m n k y.  n pir kupr g t g, ti t  ti jagfy  g kar jykre tugn m

jé. Ên tóg ter ja nĩ, hã ra Topẽ tóg ti ter kȳ ti rĩn mān ja nĩ, ēg tȳ ti ki kanhró nýtī jé, ū tȳ Topẽ jagfy ēg jykre tugnȳm ke ti,” he tóg, Paulo ti.

³² Ti tȳ ag mȳ ti ter kar r̄ir mān tón kȳ ū ag tóg to é he mū. Jó ū ag tóg: “kurā ū kā ēg hēn ri ke mūn ā v̄i mē mān sór mū,” he mū. ³³ Hā kȳ Paulo tóg t̄i mū, ag ré kȳ. ³⁴ Kȳ ū ag tóg ti nón mū mū, kȳ ag tóg Jesus ki ge mū sir. Ag kā ū v̄y tȳ Dionísio nĩ. Areópago tá ag jyvēn t̄i ag kā ū v̄e, Dionísio ti. Kȳ ū fi tóg Jesus ki rā mū gé. Fi jyjy hā v̄y: Damáris, he mū. Kȳ ū ag v̄y ti ki ge mū gé sir.

18

Cidade tȳ Corinto tá

¹ Kȳ Paulo tóg cidade tȳ Atenas ki kutē kȳ cidade tȳ Corinto ra t̄i mū.

² Tá Israel ū tóg nĩ nĩ, ti jiji hā v̄y: Áquila, he mū. Ponto tá ke v̄e. Úri tóg ga tȳ Itália tá kātīg ja nĩ, ā prū fi mré. Fi jyjy hā v̄y: Priscila, he mū. Pā'i mág tȳ imperador tȳ Cláudio he mū tóg Israel kar ag mȳ: “cidade tȳ Roma ki pa jēg,” he ja nýgtī. Hā kȳ fag tóg cidade tȳ Corinto tá junjun ja nýgtī.

³ Kȳ Paulo tóg fag mré nĩ nĩ sir. Fag mré tóg rānhrāj mū sir. Hā ra fag tóg kur tȳ īn han mūgtī, Paulo kóm. Fag rānhrāj hā v̄e. Hā kȳ Paulo tóg fag mré rānhrāj mū sir, ti tȳ fag mré nĩn kȳ. ⁴ Kȳ tóg vēnhkán ke kurā kar ki ag mȳ Topẽ v̄i tó mū, Israel tȳ vēnh kanhrān jafā krēm, Israel ag tȳ ti v̄i kri fi jé, fógi tȳ Grego ag ke gé. ⁵ Kȳ Silas v̄y Macedônia tá kātī mū, Timóteo ke gé. Kȳ Paulo tóg Topẽ v̄i tó tāvī nĩ nĩ, īn tȳ kur han mān tū tóg nĩ. Israel ag mȳ tóg Jesus kāmén mū, ti tȳ tȳ Cristo nĩ ti.

⁶ Hā ra ag tóg ti kato v̄i mū. Kȳ ag tóg Jesus to é he mū. Kȳ Paulo tóg ā kur rūmrūm mū, ag mȳ: “vēnh hā ki ājag tóg vägfor kenh mū, nūgme ki vár kȳ, inferno ki,” he jé. “Ājag mȳ sóg tó, Jesus ti, hā ra ājag tóg mē jāvānh nýtī. Kȳ ājag tȳ vēsóng ki vēsyrénh ke v̄e. Inh hā tóg fógi ag kar mȳ tónh tīg ha, kanhgág ag kar mȳ ke gé,” he tóg mū, Paulo ti. ⁷ Hā kȳ tóg tá kutē kȳ fógi īn kāra rā mū, ti jiji hā v̄y: Tício Justo, he mū. Topẽ kamēg ti t̄i. Ti īn v̄y Israel tȳ vēnh kanhrān jafā rā jē gé. Kȳ Paulo tóg ti īn kāra rā mū sir.

⁸ Hā ra Israel tȳ vēnh kanhrān jafā to pā'i v̄y Jesus ki rā mū, ti jyjy hā v̄y: Crispo, he mū. Ti mré ke kar v̄y Jesus ki ge mū gé, Corinto tá ke tȳ hēn ri ke ag ke gé, ag tȳ Paulo v̄i mē kȳ. Kȳ ag tóg kygpe kȳ nýtī sir.

⁹ Kejēn Paulo tóg kuty kā néñ nē vég mū. Topẽ tȳ ti mȳ vēnh ven v̄e, kȳ tóg ti mȳ: “kamēg tūg ra,” he mū. “Inh v̄i kāmén ra, ha mē kȳ nĩ tūg,” he tóg. ¹⁰ “Ā mré sóg nính mū. Ú pi(jé) ā vōg kónan mū”, he tóg. “Cidade tag ki ū tȳ hēn ri ke ag v̄y tȳ isū nýtīn mū,” he tóg, Topẽ ti.

¹¹ Kȳ Paulo tóg prȳg pir kri kysā tȳ 6 ke ki tá nĩ nĩ. Ag mȳ tóg Topẽ v̄i kāmén t̄i nĩ sir, tá.

¹² Kejēn ū tȳ Gálio he mū tóg tȳ Romano tȳ governador nĩ, ga tȳ Grécia ki. Kȳ Israel ag kar tóg Paulo kato vāsānsān mū. Kȳ ag tóg ti kāgmī kȳ pā'i mág mȳ ti ven mū mū. ¹³ Kȳ ag tóg governador mȳ: “tag tóg ēg jykre tȳ tū' he sór mū”, he mū. “Vēnh kar tóg ti v̄i tugnīn Topẽ to jānjān t̄i, vēnh jykre tāg tȳ hā ra,” he ag tóg ti mȳ.

¹⁴ Kȳ Paulo tóg v̄i sór mū, hā ra Gálio tóg Israel ag mȳ: “Israel”, he mū. “Ti tȳ néñ ū kórég han mū ra sóg ājag jagfy v̄i t̄i v̄e, ti tȳ crime han mū ra, Paulo ti,” he tóg. ¹⁵ “Hā ra ājag jykre to ājag tóg ti to jū mū, ājag jiji to, ājag vēnh rá to (mȳr). Isū pijé’, ājag tū tag ti’. Ājag hā ne tag to jykrén ke mū inhhā’. Inh pi(jé) ājag tū to jykrén sór mū”, he tóg, Gálio ti, pā'i mág ēn ti. ¹⁶ Kȳ tóg ag mȳ: “ha mū jēg,” he mū sir, v̄i tar han kȳ.

¹⁷ Kȳ tá nýtī ag tóg Sóstenes kāgmīg mū. Israel tȳ vēnh kanhrān jafā to pā'i v̄e. Ti kāgmī kȳ ag tóg ti mrānmrān mū, pā'i mág ēn īn tá, hā ra Gálio tóg ki ēmē sór tū nĩ.

Paulo tȳ Antioquia ra v̄yn ke

¹⁸ Kȳ Paulo tóg tá nĩ sir, kurā tȳ hēn ri ke ki. Kȳ tóg kejēn Jesus mré ke ag mȳ: “isīg v̄e ha,” he mū. Kȳ Áquila tóg ti mré t̄i mū, ti prū tȳ Priscila fi mré hā. Ag tȳ ga tȳ Síria ra mūnh ke v̄e. Cidade tȳ Cencréia tá ag tóg canoa mág ki ge sór mū, va mū jé. To hā

tógo vēnh jārég mū, Paulo ti, Topē mŷ promessa han kŷ. ¹⁹ Kŷ ag kar tógo canoa mág kâki cidade tŷ Éfeso ra mû mû. Hâ ra Áquila fag vŷ tá nŷtî, mû mân tû fag nî sir.

Kŷ Paulo tógo Israel tŷ vênh kanhrân jafâ kâra râ mû, Israel ag mré vîjé. ²⁰ Ag tŷ ti vî mêm kŷ tá ke ag tógo ti mŷ: “êg mré nî nî,” he mû.

Hâ ra tógo ag mŷ: “hâ ra sóg ver tîg mû ha,” he mû. ²¹ “Kânhmar sóg výn kenh ke mû hâ ra, Topê tŷ inh výn kenh ke to há nîn kŷ,” he tógo. Kŷ tógo cidade tŷ Éfeso tá kutê mû. ²² Kŷ tógo cidade tŷ Cesaréia tá jun mû. Kŷ tógo cidade tŷ Jerusalém ra tîg kŷ Jesus ki ge mû kar vigvég mû, û tŷ Topê vî mêm jé vênh mân tî ag. Kar kŷ tógo cidade tŷ Antioquia ra tî mû. ²³ Tá tógo nî sî han mû. Kar kŷ tógo tá kutê kŷ ga tŷ Galácia mî kutê mû, ga tŷ Frígia mî ke gé. Jesus mré mû ag jyvén tógo mû sir, ag tŷ tar nŷtî jé.

Apolo tŷ Topê vî tó

²⁴ Kejën Israel ū tógo cidade tŷ Éfeso tá jun mû, ti jiji hâ vŷ: Apolo, he mû. Cidade tŷ Alexandria tá tógo mur ja nî. Vî há ti nî. Topê vî tógo tî gé, vâsý rán kŷ nî ên to tógo tar nî.

²⁵ Ên tógo Jesus japry ki kanhrô nî, Jesus jamîn ki. Mûmêg vânh nîn kŷ tógo Jesus vî tó tî mû, ti tŷ to krónh ke vânh nîn kŷ. Hâ ra tógo João tŷ ag kygpég mû ên hâ ki kanhrô nî. Êg tŷ Jesus jyjy tó kŷ kygpe kŷ nî tag ki kagtîg tógo nî ver.

²⁶ Ên tógo Israel tŷ vênh kanhrân jafâ krêm ag kanhrân mû sir, ti tŷ mûmêg vânh nîn kŷ. Áquila fag tŷ ti vî mêt kŷ fag tógo ti mŷ: “êg venh kâtîg nî,” he mû. Kŷ fag tógo ti mŷ Topê japry kâmén kân mû, Topê jamîn ti. ²⁷ Kar tógo ga tŷ Grécia ra tîg sór mû, Apolo ti. Kŷ Jesus mré ke ag tógo ti mŷ: “há ti nŷ, ha tîg ge,” he mû. Kŷ ag tógo Jesus mré mû ag mŷ vênh rá jenêg mû, ag tŷ ti mŷ: “kârâ ra,” hen jé. Tá jun kŷ tógo Jesus ki ge kŷ nŷtî ag jyvén mû, kŷ ag tógo ti tŷ ag jyvén to tar han kŷ nŷtî nî sir, Topê tŷ ūn jagâgtân mû ag. ²⁸ Israel ag mré tógo vî tî, Apolo ti, vênh kar jo. Ag mŷ tógo Topê vî tó tî, vâsý rán kŷ nî ên ti. Kŷ tógo ag mŷ Cristo kâmén mû sir. “Cristo vŷ tŷ Jesus nî,” he tógo mû ag mŷ, Apolo ti, ag mŷ Topê vî rá kâmén kŷ.

19

Paulo tŷ cidade tŷ Éfeso tá nî

¹ Kŷ Apolo tógo cidade tŷ Corinto tá nî nî sir. Hâ ra Paulo tógo cidade tŷ Éfeso tá jun mû. Ga ên mî tógo tîg ja nŷtî, pânónh kri kyjer ên mî. Kŷ tógo Éfeso tá jun mû sir.

² Tá ū ag tógo Jesus ki ge ja nŷtî. Kŷ Paulo tógo ag mŷ: “âjag mŷ Topê kuprîg tŷ jagrê nŷtî, âjag tŷ Jesus ki gen kâ?” he mû. Kŷ ag tógo ti mŷ: “kŷ ne nê ge, Topê kuprîg ti?” he mû, Paulo mŷ. ³ Kŷ Paulo tógo: “âjag tŷ kygpe kŷ âjag hê ri kék?” he mû. Kŷ ag tógo: “João tŷ ag kygpe ri ke ti nî, êg kygpe ti,” he mû. ⁴ Kŷ Paulo tógo: “João tógo ag kygpe ja nŷtî, ag tŷ âjag jykre tovânh sór nŷtîn kŷ,” he mû. “Kŷ tógo vênh kar mŷ kâmén ja nî gé, ag tŷ ū tŷ ti nón kâtî ên ki ge jé, hâ vŷ: Jesus, he mû,” he tógo, Paulo ti. ⁵ Ag tŷ tag mêt kŷ ag tógo ti mŷ: “Jesus jiji tó kŷ êg kygpe ge,” he mû. ⁶ Kŷ Paulo tógo ã nîgê tŷ ag mêt mû, kŷ Topê kuprîg tógo ag ki râ mû sir. Vênh vî ū han ag tógo mû sir. Kŷ ag tógo Topê vî tó mû gé. ⁷ Ú tŷ 12 ag hŷn, vênh vî ū han mû ên ag.

⁸ Kŷ Paulo tógo Israel tŷ vênh kanhrân jafâ kâra râ mû. Ti tŷ mûmêg vânh nîn kŷ tógo Topê tŷ êg pâ'i nî kâmén mû. Kysâ tâgtû ki tógo ag mŷ kâmén mû, ag tŷ hêñ ri ke mûn ti vî kri fi jé. ⁹ Hâ ra ū ag tógo ti vî to fe ū nŷtî sir, ag tŷ kri fi jâvânh nŷtîn kŷ. Kŷ ag tógo to é hen kŷ ag tógo to vî kônân mû, vênh kar jo. Kŷ Paulo tógo ag mré vî mân tû nî sir. Jesus mré mû ag mŷ tógo: “vyr mŷ êg nŷtî,” he mû. Kŷ tógo escola krêm ag kanhrân mû sir, kurâ kar ki. Escola to professor ên jiji hâ vŷ: Tirano, he mû.

¹⁰ Prŷg régre ki tógo tá nî nî, gen kŷ, Paulo ti. Hâ kŷ ga tŷ Ásia tá ke ag kar vŷ Jesus vî mêt mûgtî, Israel ag kar, fôg tŷ Grego he mû ag kar ke gé. ¹¹ Kŷ Topê tógo Paulo mŷ vênh jykre nîm mû gé, kŷ tógo êg tŷ nén han vânh tŷ hêñ ri ke hyn han mû. ¹² Kejën ag tógo Paulo kur tŷ ūn kagyga ag mêtgmêg mû, ag tŷ hâ' he jé. Paulo tŷ kur mêt kar kŷ ag tógo tŷ

ün kagyga ag mēgmēg mū. Kŷ ag tóg hághá' he mū. Vēnh jagrē kórég ag vŷ gen kŷ pa mū gé, ün kaga ag tŷ ti kur mē kŷ.

Kujá ag

¹³ Kŷ Israel ag kujá ag vŷ tá nŷtī gé. Kujá ēn ag tóg ēmā kar kri rūm ke tī. Kejēn ag tóg ājag tŷ vēnh jagrē kórég ven kŷ ag tóg Jesus jyjy tó tī. Ón kŷ ag tóg tó tī. Kŷ ag tóg ū mŷ: "Jesus jykre tŷ sóg ā kutēm ke mū, Paulo tŷ ün kāmén tī ēn jykre tŷ," he mū, ün jagrē kórég mŷ. Hā ra ag tŷ ón kŷ Jesus jiji tó vē. Ti mré ke pijé'. ¹⁴ Ü tŷ ge tó mū ag vŷ tŷ Israel ag nŷtī. Topē tū ki rīr tī to pā'i mág krē ag vē, kŷ ti jiji hā vŷ: Ceva, he mū, ag panh jyjy ti. Ü tŷ 7 ke ag vē, ti krē ēn ag.

¹⁵ Ag tŷ ün jagrē kórég mŷ Jesus jiji tó kŷ vēnh jagrē kórég ēn tóg ag mŷ: "Jesus ki kanhró sóg nī, Paulo mē inh huri ke gé, hā ra ājag tóg tŷ ū nŷtī?" he mū ag mŷ, kujá ag mŷ. ¹⁶ Kŷ ün jagrē kórég ēn tóg ag to hūm he mū. Ag kygrēg tóg mū, hā ra ag tóg ti tŷ hē ri ke tū nī. Kŷ ag tóg kator kŷ rinfig mū sir, kygvéh kŷ. ¹⁷ Kŷ Éfeso tá ke ag kar tóg mēg mū, Israel kar, fóng tŷ Grego ag kar ke gé. Kŷ ag tóg mūmēgmēg mū sir. Kŷ Jesus Cristo jiji tóg ag mŷ tar nī, ag mŷ tóg néen kar kāfór nī, Jesus Cristo jyjy ti.

¹⁸ Kŷ Jesus ki ge kŷ nŷtī ag tóg ājag jykre kórég tugtō mū sir, jagnē mŷ. ¹⁹ Ü ag tóg curandeiro tū han ja nīgtī, kujá tū ke gé. Kŷ ag tóg ājag vēnh rán gé kāmū mū, curandeiro tŷ vēnh rán ēn ti. Kŷ ag tóg kuprūn kān mū sir, vēnh kar rīnve. Ag tŷ ti kaja nīkrén kŷ tóg kaja e ja nī, jānkamy tŷ 50 mil hŷn. ²⁰ Hā kŷ Topē vī tóg sir vēnh kar kri rūm ke mū. Kŷ ū tŷ hēn ri ke ag tóg kri fig mū sir.

Éfeso tá vēnh génh

²¹ Kar kŷ Paulo tóg to jykrén mū. Ga tŷ Macedônia mī tóg kutē sór mū, ga tŷ Grécia mī, Jerusalém ra tīg jé. "Isŷ Jerusalém ra tīg kar kŷ sóg cidade tŷ Roma ra tīg sór mū gé," he tóg, Paulo ti. ²² Kŷ tóg ga tŷ Macedônia ra ün régre ag jēgnēg mū, ti mré rānhrāj mū ag, hā vŷ: Timóteo mré Erasto, he mū. Ti hā tóg hā ra ga tŷ Ásia tá nī nī ver, Paulo ti.

²³ Kejēn vēnh génh tóg kutē mū, Jesus japyr tugrīn, ti jamīn tugnīn. ²⁴ Ü tóg Éfeso tá nī nī, ū tŷ prata tŷ īn sī kāggrá han mū ti, ū tŷ topē tŷ Diana he mū fi jo īn sī ēn kāggrá han mū ti, retrato ēn. Ü tŷ han mū jiji hā vŷ: Demétrio, he mū. Ti camarada tŷ hēn ri ke ag tóg vēnh rānhrāj ūn ki néen há vēg tī. Ag ganho vē.

²⁵ Kŷ tóg ā camarada ag jé prēr kān mū, Demétrio ti. Ü tŷ ā ri kén rānhrāj mū ag jé prēr tóg mū gé. Ag vēnh mān kŷ tóg ag mŷ: "ha vē," he mū. "Vēnh rānhrāj tag ki ēg tóg néen ū há vēg mūgtī, ēg ganho ti. Tag ki ēg há nŷtī," he tóg. ²⁶ "Hā ra Paulo tag tóg cidade tag ki tóg ū tŷ hēn ri ke krīn mū sir, ga tŷ Ásia mī ke gé. Ag mŷ tóg: "vēnh nīgē tŷ han ja pi(jé) tŷ Topē nīl," he tī. Kŷ ag tóg ti vī kri fig mū sir. Tag vēg ēg mū (mŷr)," he tóg.

²⁷ "Kŷ ēg tŷ néen tag tóg tū' he sór mū sir ti tugrīn, ēg ganho ti. Hā ra Diana fi jo īn tóg tŷ néen ū tū nī ke gé, ti sīnvī nī ra. Kŷ fi tóg tŷ néen ū tū nī gé sir, fi tŷ tŷ ūn mág nī ra. Ásia kar mī ag tóg fi to jānjān tī, ga kar mī ke gé. Hā ra tóg fi tŷ tūg' henh ha, Paulo ti, ti tŷ: "vēnh kāggrá pi(jé) tŷ Topē nīl, hen kŷ," he tóg, Demétrio ti, ū tŷ fi jo īn sī han mū ūn ti.

²⁸ Ag tŷ tag mē kŷ ag fe tóg gŷm ke mū sir. Kŷ ag tóg jamā hár(a) prēr kŷ: "...topē tŷ Diana fi vŷ kāfór ne..! !..Tŷ fi Éfeso ag tū ne..!" he mū sir, prēnprēr kŷ. ²⁹ Kŷ cidade ūn ki ag vēnh génh vē sir, kŷ vēnh kar tóg ūn māg ūn ra pétē mū, ūn kri ūn tū ūn ra. Gaio he mū ti pére ag tóg mū mū, ti kāgmī kŷ, Aristarco ke gé. Macedônia tá ke ag vē. Ūn ag tóg Paulo mré kāmū ja nīgtī. Ūn ag kugmīg ag tóg mū, ag tŷ ūn māg ūn ra ag tatī mū jé.

³⁰ Kŷ Paulo tóg ra tīg sór mū, ag mré vī jé, hā ra ū tŷ Jesus ki ge kŷ nŷtī ag tóg ti mŷ: "tŷ tūg' ra," he mū. ³¹ Kŷ ga tŷ Ásia tá pā'i ag tóg ti mŷ vēnh vī jēnēg mū gé, ti tŷ ūn māg ūn ra tī tū nī jé. Ti to ag tóg há nŷtī, pā'i ag.

³² Ūn māg tá ag tóg vēnh mān kŷ nŷtī nī, ū tŷ hēn ri ke ag. Kŷ ū ag tóg néen ū tó tī, prēnprēr kŷ, jó ū ag tóg néen ū tó tī, prēnprēr kŷ. Kŷ vēnh kar tóg vī vī he kān mū sir. Vēnh mān kŷ ag nŷtī, hā ra ag tóg: "ēg tŷ hē ri ke jé vēnh mān nē hŷn?" he mū. ³³ Kŷ Israel ag tóg vēnh kar mŷ ū ven mū gé, Alexandre he mū ūn. Kŷ Alexandre tóg ā nīgē tŷ

ge mū, ag tÿ katy' he jé. Kÿ tóg ag mÿ kâmén sór mû. ³⁴ Kÿ ag tóg vég mû sir, ti tÿ tÿ Israel nî ti, Alexandre ti. Hâ ra ag tóg tÿ fóg nÿtî, tá vênh mân kÿ nÿtî ag. Kÿ ag tóg Israel ag to jûgiú nÿtî nî. Ag tÿ ti tÿ tÿ Israel nî ên ven kÿ vênh kar tóg prér pir han mû, hâ vÿ: “!..Éfeso tá ke fi tÿ vênh kar kâfór ne..! !..Diana he mû fi vÿ vênh kar kâfór ne..!” he mû, prénprér kÿ. Hora régre han ag tóg mû sir, ge nÿtî ki.

³⁵ Governo mÿ rán tî ên tóg hâ ra ag fe tÿ hâ' he mû. Kar kÿ tóg ag mÿ: “Éfeso tá ke”, he mû. “Vênh kar vÿ Diana fi ki kanhró nÿtî,” he tóg. “Éfeso tá êg tóg fi ki rîr mû. Fi kâggrá nêji tóg kanhkâ tá kâkutê ja nî. Vênh kar tóg tag ki kanhró nÿtî,” he tóg. ³⁶ “U tóg tag kato vî tû nÿgtî (mÿr),” he tóg. “Hâ kÿ jatu ké. Krí rÿg tûg ra,” he tóg. ³⁷ “Tag ag tatî ãjag tóg kâmû ja nÿgtî, hâ ra ag tóg topê fi jo ïn tá nén û péju ja tû nÿgtî. Êg topê fi to ag tóg vî kónan tû nÿgtî (mÿr),” he tóg. ³⁸ “Demétrio mÿ ag kato vî sór ke mû?” he tóg. “Vênh kâggrá han mû ag mÿ ti mré ag vî kafân sór mû?” he tóg. “Kÿ kófa ag mÿ tómñi ge, vênh jyv n ke kur  n k  . Ag kato v  mn   ge,” he tóg. ³⁹ “Ãjag tÿ hâ ra nén û t   sór kÿ ãjag tóg êg tû ki kanhró nÿtî. Kur   n  m j   êg t  g ke mû, kÿ êg vênh mân kÿ venh mû ha,” he tóg. ⁴⁰ “Hâ ra êg tÿ ón kÿ vênh g  nh k  j   u ag h  n êg to: p  l  i m  g t   imperador kato ag t   sór mû, he mû. N  n û tû to ãjag t  g vênh mân mû (mÿr),” he t  g. “U t   êg mÿ: ne n  ? he mû ra êg tÿ ne t  nh ke t  g tû t  ,” he t  g, governo mÿ r  n t   ti. ⁴¹ Kar kÿ t  g ag mÿ: “ha mû j  g,” he mû. Kÿ ag t  g mû mû sir.

20

Paulo t   ga t   Macedônia m   t  g

¹ Vênh kar t   jatu ke mân kÿ Paulo t  g Jesus ki ge kÿ nÿtî ag j   pr  r mû. Ag jyv n t  g mû, kÿ t  g ag mÿ: “s   t   ma,” he mû. Kÿ t  g ga t   Macedônia ra t   mû. ² Kÿ t  g ga ên m   t   mû, kÿ t  g f  n kut   mû. Jesus ki ge kÿ nÿtî kar ag jyv n m  g t  g mû. Kÿ t  g t  g mân kÿ ga t   Grécia t   jun mû. ³ T   t  g kys   t  gt   t  g mû. Kÿ t  g ga t   S  ria ra v  n ke sór mû, canoa m  g k  m  . Hâ ra Israel ag t  g t   ti v  g k  n  n sór mû. Kÿ t  g to jykrén kÿ ga t   Macedônia m   kut   mû, ga t   S  ria ra v  n ken j  . ⁴ Ti mr   ag t  g mû mû, hâ v  : S  patro, he mû, Pirro k  sin tag ti, Ber  ia t   ke tag ti. Kÿ Tessal  nica t   Artistarco t  g ti mr   t   mû, Segundo ke g  . Derbe t   Gaio t  g ti mr   t   mû, Tim  teo ke g  . Ásia t   T  quico t  g ti mr   t   mû, Tr  fimo ke g  . ⁵ Ën ag kar v   êg jo mû mû, cidade t   Tr  ade ra. T   ag t  g êg j  v  nh mû sir.

⁶ Kÿ êg t  g cidade t   Filipos t   pa mû, festa t   p  o j  gja t   ke kur   kar kÿ. Kÿ êg t  g kur   t   5 (ke) t  g kÿ Tr  ade t   junjun mû ag t  , êg jo mû ag t  . T   êg t  g kur   t   7 (ke) t  g mû sir.

Cidade t   Tr  ade t  

⁷ Semana t   kur   ve ki êg t  g vênh mân mû sir, Domingo k  , Jesus jam   k  o j  . Kÿ Paulo t  g t   vaj kÿ t  g sór mû, hâ kÿ t  g ag mr   v  m  n m  g mû. Kÿ êg t  g meia noite p  t  m mû, v  m  n nÿt  n ki. ⁸ ïn to j  p  y jaf   t   êg nÿtî, kÿ néj gru t   h  n ri ke t   grug kÿ nÿtî nî.

⁹ Kÿ kyr   t  g t   n  n, ti jyjy hâ v  : Eutico, he mû. J  nk   ror k   t  g n  n, janela k  . Hâ ra t  g n  r mû sir. N  r s  r han t  g mû sir. J   Paulo t  g v  m  n j   n  . Kÿ t  g â n  r kÿ j  nk   ror ki kut   mû. Janela t  gt   t   n   kÿ t  g e  pr   kut   mû. Kÿ t  g ter ja n   sir, ag t   re kÿ, ti ve j  .

¹⁰ Kÿ Paulo t  g t  re mû g   sir. Ti kri t  g p  nh ke mû. Kÿ t  g ti k  g  g mû, â n  gn  o t  . Kÿ t  g ag mÿ: “fe kaj t  g ra,” he mû. “Ti kupr  g v   ti k  k   n  n,” he t  g. ¹¹ Kÿ t  g t  pr  y mû, Paulo ti. Jesus jam   k  nhkr  g t  g mû sir, kÿ t  g ko mû g  . Ag mÿ t  g v  m  n m  g han mân mû g  , kÿ t  g t   vaj mû. Vaj kÿ t  g t   mû, cidade ên ki kut   kÿ, Paulo ti.

¹² Hâ ra ag t  g kyr   ën p  re k  m   mû. R  r t  g n  n, kÿ ag kr   t  g h  ' he mû sir.

Cidade t   Mileto ra

¹³ Kÿ êg t  g ti jo canoa m  g k  ra ge mû, Paulo jo. Kÿ êg t  g cidade t   Ass  s ra mû mû. T   Paulo t  g êg mr   canoa k  ra r   sór mû g  , ti t   êg mr   t  g j  . “Iso ra mû j  g, inh hâ v  

inh pēn kā ra tī mū,” he ja tōg nīgtī, Paulo ti. ¹⁴ Ëg tī cidade tī Assôs tá pa kȳ tōg ēg mré tī mū gé, Paulo ti, canoa mág kāmī. Kȳ ēg tōg cidade tī Mitilene tá junjun mū. ¹⁵ Tá pa kȳ ēg tōg tī vaj kȳ goj vāso tī Quios kakām kryg mū. Tī vaj kȳ ēg tōg goj vāso tī Samos to hā nūgnūr mū, kȳ ēg tōg tī vaj kȳ cidade tī Mileto tá junjun mū sir. ¹⁶ Paulo tōg: “Éfeso ra ēg mūnh ke tū nī,” he ja nīgtī. “Ëg tī Jerusalém kukām mūnh ke vē, hā kȳ ēg tōg Ásia ki nýtīnh ke tū nī. Festa tī Pentecoste ki tōg sȳ Jerusalém tá nīnh há tī,” he ja tōg nīgtī, Paulo ti.

Paulo tī Jesus mré ke ag mré vī

¹⁷ Mileto tá nī kȳ tōg Éfeso ra vēnh vī jēnēg mū, Paulo ti, kófa ag mȳ, Jesus ki ge kȳ nýtī to pā'i ag mȳ, ag kāmū jé. ¹⁸ Ag tī tá junjun kȳ tōg ag mȳ: “inh ve ja ājag tōg (mȳr),” he mū. “Inh kātīg ven kā ājag tōg inh vé, isȳ ga tī Ásia tá jun vén kā,” he tōg. ¹⁹ “Ëg Senhor tī Jesus tī inh mȳ néñ nīm ja han isog tī. Vēnh kāfór han tū sóg tī. Kejēn sóg fȳ tī gé, sȳ vēnh jykre pāno ven kȳ. Israel ag tōg iso jūgjū tī gé, kȳ sóg vēsyrénh tī gé,” he tōg.

²⁰ “Néñ há kar tō sóg tī ājag mȳ. Inh pi(jé) ājag mȳ tō tū nīgtī!, sȳ néñ ki kanhrān mū ti!. Ëg vēnh mān ki sóg tō ja nīgtī, ājag īn krēm ke gé,” he tōg. ²¹ “Israel ag mȳ sóg tō ja nīgtī, inh mré ke ag mȳ, fōg tī Grego ag mȳ ke gé, ag tī ājag jykre tovānh jé, Topē jykre han jé, Jesus Cristo ki rā jé, ëg Senhor ki. Tag tō ja sóg nīgtī,” he tōg, Paulo ti.

²² “Ha vé, Jerusalém ra sóg tī mū, Topē kuprīg tī inh mȳ: ha tīg, hen kȳ. Isȳ tá néñ venh ke ki kagtīg sóg nī ver,” he tōg. ²³ “Hā ra Topē kuprīg tōg inh mȳ tag tō tī, ha mē: “ā se jé ag tōg ke mū, ā vōg kónān jé ag tōg ke mū,” he tōg tī. Isȳ ēmā ū ki rā tōg inh mȳ inh vēsyrénh ke tō tī, Topē kuprīg tī,” he tōg. ²⁴ “Hā ra tōg inh mȳ tī néñ ū tū nī. Ag tī isén ke mū ra tōg inh mȳ tī néñ ū tū nī gé. Sȳ inh rānhrāj kān há tōg tī, Jesus Cristo tī inh mȳ vēnh rānhrāj nīm ja ēn ti, hā vȳ: sȳ vēnh kar mȳ Jesus to vī sér ēn tō jé, he mū, sȳ Topē tī ëg jagēgtān mū ti tō jé, he mū,” he tōg.

²⁵ “Ha vé, inh ve mān ke tū ājag tōg nī ha, ki kanhró sóg nī. Ú tī hēn ri ke ag mȳ sóg Topē tī tī ëg pā'i nī tō ja nīgtī, isȳ ag venh tīg kȳ. Hā ra ag kar ēn tōg inh ve mān ke tū nī ha,” he tōg. ²⁶ “Hā kȳ sóg ājag mȳ tō mū. Ú tī Jesus ki rā tū nīn kȳ tōg iso: inh mȳ tōg tō ja tū nī, henh ke tū nī,” he tōg. ²⁷ “Ājag mȳ sóg tō kān, Topē jykre kar tō sóg ājag mȳ. Inh pi(jé) ājag mȳ néñ ū tō tūg ja nī!,” he tōg. ²⁸ “Vēnh ki rīrmnī, vēso jykrén kȳ. Kȳ Jesus ki ge mū kar ag ki rīrmnī gé. Topē kuprīg vȳ ājag tī ag to pā'i hyn han, kȳ ag ki rīr há han nī. Ā kyvēnh tī tōg ag kygiām mū mȳr, Jesus ti. Ti mȳ ag tōg tī mēg ri ke nýtī, kȳ ājag tī mēg ēn jēn ke,” he tōg. ²⁹ “Isīg kȳ ū ag tōg ājag to junjun ke mū, kȳ ag tōg mīg ri ke nýtī, ti mēg mān sór kȳ, hā vȳ: Jesus ki ge kȳ nýtī ag kókén sór mū, he mū,” he tōg. ³⁰ “Ājag kāmī ū tōg vēnh ó tónh ke mū gé, Jesus mré mū ag tī ag mré mū kónān han jé,” he tōg. ³¹ “Kȳ vēnh ki rīr. Iso jykrén. Prīg tāgtū ki sóg ājag jyvēn, kurā ki, kuty ki ke gé. Ājag kar jyvēn sóg (mȳr). Ājag jyvēn kȳ sóg fȳ tī gé kejēn,” he tōg. ³² “Hā ra sóg Topē mȳ: ag ki rīr, he mū, ājag to. Topē vȳ ā vī tī ājag ki rīr ke mū gé, ti tī ājag jagāgtān kȳ. Ti hā vȳ ti ki rā to ājag tar han ke mū, Topē ti. Ājag mȳ tōg ēmā há tāvī nīm ke mū gé, kar kȳ, ti tū kar ag mré hā,” he tōg, Paulo ti.

³³ “Inh pi(jé) ājag mȳ: inh mȳ jānkamy nīm, inh mȳ kur nīm, he mū!,” he tōg. ³⁴ “Isȳ néñ ū géñh jé sóg rānhrāj ja nīgtī (mȳr), inh nīgē tī. Kȳ inh rānhrāj ki inhcompanheiro ag vȳ ājag tū ti vigve ja nīgtī gé inh kóm,” he tōg. ³⁵ “Hā ki sóg ājag mȳ Jesus jykre ti ven mū. Ëg rānhrāj ki ēg tū ven kȳ ēg tōg ū krónhkrój ag mȳ néñ ū vin ke mū gé, ëg tī ti jykre han kȳ. Ëg Senhor tī Jesus vī mī sóg ēkrég tī. Ti hā tōg ëg mȳ tag tō ja nīgtī, kȳ tōg: “ū tī ëg mȳ néñ ū nīm kȳ tōg pāgsī nȳ,” he ja nīgtī. “Há sī tōg nȳ. Ëg tī ū mȳ ëg tū nīm hā kȳ tōg há nȳ,” he ja tōg nīgtī, Jesus ti,” he tōg, Paulo ti. Paulo tī ag mȳ ken hā vē.

³⁶ Ti tī tō kān kȳ tōg ā jakrī tī jē mū, kȳ tōg Topē mré vī mū, vēnh kar to. ³⁷ Kȳ ag tōg kygfȳ’ he mū. Paulo nunh jāgmȳ ag tōg ājag nīgnó fón mū, ti ki ag tōg nhun ke mū. ³⁸ Ag mȳ tōg e tī, ti tī ag mȳ: “inh ve mān ke tū ājag nī ha,” hen kȳ. Kȳ ag tōg canoa mág ra ti mré mū mū sir.

Jerusalém ra

¹ Vāhā ēg tóg ag mŷ: “ēg mū sór vē,” he mū. Ēg tý ag ré kÿ mû kÿ tóg ag mÿ jagy tÿ. Ge ra ēg tóg tá pa mû. Kÿ ēg tóg canoa mág kâmí mû mû, goj vâso tÿ Cós kukâm, vêsyméri. Tÿ vaj kÿ ēg tóg goj vâso tÿ Rodes tá junjun mû. Kar ēg tóg cidade tÿ Pátara tá junjun mû sir. ² Tá ēg tóg canoa mág ū vég mû gé, ū tÿ ga tÿ Fenícia ra tÿ mû ên. Kÿ ēg tóg kâra ge kÿ kâmí mû mû sir. ³ Goj vâso tÿ Chipre vég ēg tóg mû, ēg jakanh tá. Kÿ ēg tóg ga tÿ Síria kukâm mû mû. Cidade tÿ Tiro tá ēg tóg krÿg mû. Ag tÿ canoa tÿ nén rînh tÿ ên tÿ tá vin han ke vê, cidade tÿ Tiro tá. ⁴ Tá ēg tóg Jesus mré mû ag vég mû. Hâ kÿ ēg tóg kurâ tÿ 7 (ke) ki tá nýtî nî. Topê kupríg tÿ ag krín kÿ ag tóg Paulo mÿ ke mû, ti tÿ Jerusalém ra tûg tû nîjé, he ag tóg. ⁵ Ge ra ēg tóg kurâ tÿ 7 (ke) tûg kÿ mû mân mû. Hâ ra ag tóg ēg mré mû sî han mû, ãjag prû fag mré hâ ke gé. Cidade tá ag tóg pa mû ēg mré, kÿ ēg tóg goj fyr tá ēg jakrî tÿ nýtîn kÿ Topê mré vî mû. ⁶ Kÿ ēg tóg: “ēg mûnh ken vê ha,” he mû. Kÿ ēg tóg canoa kâra ge mû. Jó ag tóg ãjag jamâ ra výnvýn ke mû gé.

⁷ Kÿ ēg tóg cidade tÿ Tiro tá pa kÿ mû mân kÿ cidade tÿ Ptolemaida tá junjun mû. Jesus mré ke ag vég ēg tóg mû sir tá. Ag mré ēg tóg kurâ pir han mû.

⁸ Tÿ vaj kÿ ēg tóg tá pa kÿ cidade tÿ Cesáreia ra mû mû, ēg p  n k  . Tá ēg tóg Jesus v   t   t   ū ïn kr  m nýtî mû, ti jiji h   v  : Filipe, he mû. Ū tÿ 7 (ke) ên ag k   ū v  , ū tÿ v  j  n v  nh k  p  p  m mû ên ag k   ū v  . ⁹ Ti k  sin fag v   t   4 (ke) nýtî, ūn m  n ja tû fag. Õn fag v   Topê v   t   m  gt  .

¹⁰ Si h   t   tá Jud  ia tá ke ū t  g k  t   mû, ū tÿ Top   v   t   t   ti, ti jyjy h   v  : Ágabo, he mû. ¹¹ Õn t  g ēg t   tá jun kÿ Paulo v  s  f  n ja t   ã n  g   sigs  g mû, ã p  n ke gé. Kÿ t  g: “Top   kupr  g t   t  n h   v  , ha m  : ū t  v  s  f  n ja tag t   t   n   ên v   se k   j  nh mû,” he mû. “Israel ag v   ti senh mû, k   ag t  g f  g ag m   ti f  g mû, he t  g, Top   kupr  g ti,” he t  g, Ágabo ti.

¹² Ēg t   tag m   k   ēg t  g Paulo mÿ: “Jerusalém ra t   t  g n  ,” he mû. Kÿ t   ke ag t  g ge mû sir ēg mré. ¹³ H   ra Paulo t  g: “ãjag h   ne t  g kygf  ’ he m  ”, he mû. “Inh fe kaj han ãjag t  g mû,” he t  g. “Ag t   ise sór nýtîn k   t  g inh m   t   n   ū t   n  . Ag t   is  n sór nýtîn k   t  g inh m   t   n   ū t   n   gé, ag t  j   Jerusalém t   inh v  g k  n  n sór k  , ēg Senhor t  j   Jesus t  gn  n,” he t  g, Paulo ti.

¹⁴ Ēg v   m   j  v  nh t  g n  . Kÿ ēg t  g v   m  n t   n   sir. “Jesus t   n   han mû v  t  g h   n  ,” he ēg t  g mû sir. ¹⁵ Kar k   ēg t  g n  n kar k  n mû. Kÿ ēg t  g Jerusalém ra mû mû.

¹⁶ Cesáreia t   ke ū ag t  g ēg mr   mû gé, Jesus mr   ke ū ag. Ēg m   ag t  g ū ven mû, ēg t  ti ïn kr  m nýtî j  . Ti jiji h   v  : Menasom, he mû. Goj vâso tÿ Chipre t   ke v  . V  s  y t  g Jesus ki r   ja n  gt  . Ēg t  ti ïn kr  m n  gn  r ke v  .

Paulo t  g Tiago mr   v  m  n

¹⁷ Ēg t  j   Jerusalém t   junjun k   Jesus mr   ke ag fe t  g mr  n ke mû sir.

¹⁸ T  v  j   Paulo t  g ēg mr   Tiago venh t   mû. Kÿ k  fa ag kar t  g t   v  nh m  n mû gé.

¹⁹ Ag m   t  g: “ãjag m   h  ?” he mû. Kÿ t  g ag m   Top   t   n   han kar tugt   mû. Tugt   k  n t  g mû, Top   t  f  g kar kr  n mû ti, ti t   ag m   Top   v   t  n k  . ²⁰ Ag t  j   m   k   ag t  g Top   m   v   h   han mû. Kÿ ag t  g Paulo mÿ: “régre’,” he mû. “Israel t   h  n ri ke ag v   Jesus ki ge k   nýt  , ū t   mil t   h  n ri ke ag. Õn kar t  g Moisés t   ēg m   v  nh jykre n  m ja han (ka)m   n  gt  !” he ag t  g. ²¹ “H   ra ū ag t  g ag m   ã to ón ja n  gt  . ã to ag t  g: “Israel kar kr  n k  n  n t  g t  ,” he t  . “Israel t  f  g m   mû kar kr  n k  n  n t  g t  , ag t  j   Moisés t   ēg m   n  m ja tov  nh j  ,” he ag t  g t   ã to, ón k  . ãjag kr   gr   junun f  r kym t  g n  , he ã n  ji t  . Moisés t   ēg m   n  m ja h  n m  n t  g n  , he ã n  ji t  ,” he ag t  g, Paulo mÿ.

²² “Kÿ ēg ne han mû ha’?” he ag t  g. “Ú t  h  n ri ke ag v   v  nh m  n ke mû, ag t   ã k  t  g m  n k  ,” he ag t  g, Paulo mÿ. ²³ “Tag h   han j   ã t  g ke mû, ha m  . Ū t   4 (ke) ag v   ki nýt   ēg mr  , Top   m   promessa han mû ag,” he ag t  g. ²⁴ “Ag m  : “inh mr   n  t  m  n,” hemn  . Ag mr   v  nh j  nhkri han n  , ēg jykre ki. Ag t   v  j  r  g mû k   ag jo kaj  m n  . H  

ký vēnh kar tóg ã jykre ki kanhró nýtī sir. Ũ ẽn ag tý ã to ón mū ve je ag tóg ke mū, ã tý Moisés tý ēg mý néñ ním ja ẽn han ký,” he ag tóg mū, Tiago ag, Paulo mý.

²⁵ “Jó ég tóg fógo ag tý Jesus ki ge mū ag mý vēnh rá jénê ja nýgtí, kanhgág ag mý ke gé. Ũ tý Israel jykre han tū kar to ēg tóg jykrén, ký ēg tóg ag mý vēnh rá ẽn jénê ja ní. Ag mý ēg tóg: Moisés tý ēg mý néñ ním ja ẽn han ke tū ājag ní, he ja nýgtí. Ājag tý néñ han ken hā vē, ha mē: vēnh kággrá to festa ko tūg ní, retrato to festa ẽn. Néñ ū kyvénh ko tūg ní gé. Néñ tý vēsog ki ter ja ẽn ko tūg ní gé. Ājag prū tū fag mré ný tūg ní gé, he ja ēg tóg nýgtí ag mý, ū tý Israel jykre han tū ag mý,” he ag tóg, kófa ag, Paulo mý.

²⁶ Ký Paulo tóg ū tý 4 (ke) ẽn ag mý: “inh mré nýtímni,” he mū, ū tý promessa han mū ag mý. Tý vaj ký tóg ag mré vēnh jānhkrig mū, Israel ag jykre ki. Ký tóg Topē jo ūn to tīg ký ū tý ki rír tī ag mý: “ag mré sóg vēnh jānhkrig mū,” he mū sir. Ag mý tóg kurā ním, Paulo ti, ag tý kurā ẽn kā Topē mý ti tū pūn je, ū tý 4 (ke) ag jo, Topē tū ki rír tī ag. Kurā ẽn to hā ag tóg vēnh jānhkrig tī, kurā tý 7 (ke) ki, promessa han mū ag.

Ag tý Paulo se

²⁷ Ký tóg kurā tý 7 (ke) ẽn tū ken ký Israel tý Ásia tá ke ag tóg Topē jo ūn tá ti vég mū sir, Paulo ti. Ký ag tóg vēnh génh mág han mū. Ti kámig ag tóg mū, ký ag tóg prénprér mū sir. ²⁸ “..Israel kar, kámū jérg ra..!” he ag tóg. “..Ũn gré ẽn ve ra..! ..Ũ tý vēnh kar krín kónan mū ẽn ve ra..! ..Ég povo to tóg vĩ kónan mo..! ..Moisés tý ēg mý néñ ním ja to..! ..Topē jo ūn to tóg vĩ kónan mo..! ..Ký tóg fógo ag mý: Topē jo ūn kāra ge jérg, he ja ne..! ..Há ký tóg Topē jo ūn kavéh mo..!” he ag tóg, prénprér ký, Paulo to. ²⁹ Fógo tý Trófimo ẽn ve ja ag tóg nýgtí, Éfeso tá ke ẽn, Paulo mré tī mū ẽn. Jerusalém tá ag tóg ti ve ja nýgtí, ký ag tóg ón ký: “Paulo hýn ti pére vyr, Topē jo ūn kāra,” he mū.

³⁰ Ký cidade ẽn tá ke kar ag vý vēnh génh mū sir, júgjú ký. Ag tý Paulo kágmí ký ag tóg Topē jo ūn kâtá ti kutém mū. Ký ū tý ki rír tī ag tóg Topē jo ūn nýgféh mū sir. ³¹ Ký ag tóg ti rēg mū, Paulo ti.

Há ra soldado ag pâ'i vý mēg mū, major ti, Jerusalém tá ke kar ag tý vēnh génh ký. ³² Ký tóg soldado ag jé prér ký, ag pâ'i jé prér ký tóg ag to pétē mū. Ag tý soldado ag ve ký, ag tý major ve ký ag tóg sir kryg he mū, Paulo rēn ký. ³³ Há ra major tóg tá jun mū. “Ti kágmí ra,” he tóg, soldado ag mý. “Ti se ra, ferro régre tý,” he tóg. “Ũ nê?” he tóg. “Ti tý ne han nê?” he tóg, vēnh kar mý, major ti. ³⁴ Há ra ū ag tóg ti mý néñ ū tó, ký ū ag tóg ti mý néñ ū tó, ký tóg ki kanhrán tū ní sir. Ký tóg soldado ag mý: “érg ūn kāra ti rág,” he mū.

³⁵ Ag tý sânsân he jafâ tá junjun ký ag tóg ti vág mū. Vēnh kar tý ti to vēnh génh ký ag tóg ti vág mū, ag tý ti kâ kyn ke je. ³⁶ Vēnh kar tóg ag nón mû ký: “!..ti rē ra..!” he mû, prénprér ký.

Paulo tý ag mý vēnh kâmén mū

³⁷ Ag tý ūn kāra ti rág sór ký Paulo tóg major mý: “sý ã mré vêmén há tóg tī,” he mû. Grego vĩ ki tóg ti mý ke mû. Fógo tý major vê, hâ ký tóg Grego vĩ hâ tó tī.

³⁸ Ký major tóg ti mý: “ã hâ ne tóg Grego vĩ tó há ní!”, he mû. “Ký ã mý tý Egito tá ke ẽn tû ní!, ū tý kurā ẽn kâ vēnh génh han mû ẽn!, ū tý mil tý 4 (ke) mré tī mû ẽn, governo kato tê mû ẽn ag mré, êmâ tû mî tî mû ẽn?” he tóg, Paulo mý, major ti.

³⁹ Ký Paulo tóg ti mý: “hý,” he mû. “Tý sóg Israel ní,” he tóg. “Tý sóg cidade tý Tarso tá ke ní. Ga tý Cilícia tá cidade mág kâfór vê, inh mur ja ti. Isý povo tag mré vînh há tóg tî,” he tóg, Paulo ti, major mý. ⁴⁰ Ký tóg ti mý: “ha vĩ ge,” he mû.

Ký Paulo tóg sânsân he jafâ kri jé ký ag mý ke mû sir. Hebreu vĩ ki tóg ag mý ke mû, ký tóg:

¹ “inh kanhkâ!,” he mû. “Ijog!,” he tóg. “Isý ájag mý inh jykre kâmén ke vê, ki êmê,” he tóg ag mý.

² Ký ag tóg ti tý Hebreu vĩ ki ag mý vĩ mēg mû sir, ký ag tóg katy’ he mû sir.

³ Kŷ tóg ag mŷ: “tŷ sóg Israel nĩ,” he mû. “Cidade tŷ Tarso tá inh mur, ga tŷ Cilícia tá. Cidade tag ki sóg hã ra mog mû, kŷ Gamaliel tóg inh kanhrân. Inh mŷ tóg ēg jóg'jóg ag jykre tó kân, kŷ sóg to tar ja nĩ. Topê jykre to sóg tar tâvî ja nîgtî, ãjag tŷ ūri han mû ri kén,” he tóg. “Topê jykre hŷn, he sóg tî gé, ēg jykre ên to, hã ra sóg kygnê. ⁴ Hâ kŷ sóg Jesus mré mû ag to jû tâvî ja nîgtî. Ag kâgtén sór ja inh nîgtî, ūn tâtá fag ke gé. Ag sigse ja sóg nîgtî, vêse ja kâki sóg ag vâm ja nîgtî gé. ⁵ Topê tû ki rîr tî to pâ'i mág vŷ ki kanhrô nî, kófa ag kar ke gé. Ag hâ tóg inh mŷ permissão han ja nîgtî, sŷ cidade tŷ Damasco ra tîg jé, tá ēg mré ke ag mŷ ven jé. Tá sóg Jesus mré ke ag sigse sór ja nî gé, Jerusalém ra ag tatî kâtig jé, tag ki ag vók kónan jé,” he tóg, Paulo ti.

*Paulo tŷ ã tŷ Jesus ki râ kâmén
(Hk 9.1-19; 26.12-18)*

⁶ “Isîg kŷ sóg Damasco tá jun mû. Kŷ tóg vâhâ vênh jêngre tar tâvî tóg vâhâ inh ki kómkóm ke mû. Kanhkâ tá ke vê, vênh jêngre tag ti. Râ tŷ ēg nîno kâ sa ra tóg ke mû.

⁷ Kŷ sóg kutê mû. Kŷ sóg vênh vî mêt mû, kŷ tóg inh mŷ: “Saulo’, Saulo’, ã tŷ ne jé isû ag vók kónan nê?” he mû, vênh vî ti. ⁸ Kŷ sóg ēg Senhor mŷ: “ã tŷ ū nê?” he mû. Kŷ tóg inh mŷ: “tŷ sóg Jesus nî, Nazaré tá ke ên,” he mû, “ã tŷ ūn vók kónan sór tî ên hâ vŷ tŷ inh nî,” he tóg inh mŷ. ⁹ Inh mré mû ag vŷ vênh jêngre ên vigvég mû. Hâ ra ag tóg ū tŷ inh mŷ vî mû mêt tû nî.

¹⁰ Kŷ sóg ēg Senhor ti mŷ: “kŷ sŷ hê ri kenh ke nê?” he mû. Kŷ tóg inh mŷ: “jêg nê ra,” he mû. “Damasco ki râ. Tá ū tóg ã mŷ tó kân mû, ã tŷ néhan ke ti,” he tóg inh mŷ, vênh vî ti. ¹¹ Hâ ra sóg néhan ū vég tû nî, vênh jêngre ên tar tâvî nîn kŷ. Kŷ inh mré mû ag tóg inh nîgé kâgmî kŷ inh pére mû mû. Hâ ki ēg tóg Damasco tá junjun mû sir.

¹² Kŷ ū tŷ Ananias he mû ên tóg inh venh kâtî mû. Moisés tŷ ēg mŷ vênh jykre nîm ja ên han kân tóg nîgtî, Ananias ti. Damasco tá ke kar vŷ ti to vî há han mûgtî, Israel ên ag kar. ¹³ Ên tóg inh venh kâtî mû, kŷ tóg iso jun kŷ inh mŷ: “régré’,” he mû. “Saulo’,” he tóg mû. “Inh ki êvanh ra,” he tóg. Kŷ sóg vêsymér ti vég mû sir. ¹⁴ Kŷ tóg inh mŷ: “ēg jóg'jóg ag tŷ Topê vŷ ã kuprêg, vâsŷ,” he mû, “ã tŷ ti jykre ki kanhrô nî jé, ã tŷ ūn kuryj nî ên ve jé, Cristo ên. Ti hâ tóg ã mré vînh mû,” he tóg inh mŷ, Ananias ti. ¹⁵ “Ã tŷ vênh kar mŷ ã tŷ néhan vég mû tóh ke vê, ã tŷ néhan mêt mû ti,” he tóg inh mŷ. ¹⁶ “Kŷ ẽmê kŷ nî tûg nî. Jêg nê ra, ã tŷ kype kŷ jé jé, Topê tŷ ã tŷ ti vî mranh tŷ tû’ he jé. Ti mré vî, ti jiji tó kŷ,” he tóg inh mŷ, Ananias ti,” he tóg, Paulo ti.

Paulo tŷ ã rânhraj kâmén

¹⁷ “Isý Jerusalém ra výn ke kŷ sóg Topê jo ìn krêm ti mré vî mû. Kŷ sóg néhan nê vég mû. ¹⁸ Ti hâ vê, ēg Senhor hâ vê. Kŷ tóg inh mŷ: “kur Jerusalém tá kutê,” he mû. “Ã vî mënhan ke tû ag nî, ã tŷ ag mŷ inh kâmén mû ra,” he tóg inh mŷ.

¹⁹ Kŷ sóg ēg Senhor ti mŷ: “hâ ra ag tóg isý néhan ja ki kanhrô nîtî,” he mû. “Ag sigse han ja isog tîgtî. Vênh kanhrân jafâ krêm sóg ag mrânmrân ja tîgtî gé, ū tŷ ã ki ge kŷ nîtî ag,” he sóg ti mŷ. ²⁰ “Kŷ sóg ag tŷ Estêvão téen kŷ, ag tŷ ū tŷ ã vî tó mû ên téen kŷ sóg tá jé ja nî gé, kŷ tóg inh mŷ há ja tî, ag tŷ ti téen kŷ. Ag kur ki sóg rîr ja nîtî gé, ū tŷ Estêvão téen mû ag kur ki,” he sóg, ēg Senhor mŷ.

²¹ Hâ ra tóg inh mŷ: “vó, ha tîg,” he mû. “Kór há ra sóg ã jênênh mû, kuvar há ra. Fókar to sóg ã jênênh mû, kanhgág kar to ke gé,” he tóg inh mŷ, he tóg, Paulo ti.

²² Hâ ra vênh kar ên ag tóg ẽmê kŷ nîtî nî. Ag tŷ ti vî tag mêt kŷ ag tóg prénprêr mû sir. “!..Ti téen ra..!” he ag tóg. “!..Ü tŷ ge vŷ körég ne..!” he ag tóg. “!..Ti rîr nîn kŷ tóg ēg mŷ tŷ ū nîy mo..!” he ag tóg. ²³ Prénprêr ag tóg mû. Ájag kur vâm ag tóg mû, ga funfur han ag tóg mû sir. Ag jûgjû vê.

²⁴ Kŷ major vŷ: “în kâra ti râg,” he mû. “Nén fár tŷ ti mrânmrân, cavalô tŷ mrân ke jafâ ri ke ên tŷ. Hâ tŷ ti ki jêmê. Ag tŷ hê ri ke jé ã to vî kónan nê? hemnî ti mŷ,” he tóg, major ti, soldado ag mŷ. Major tóg Paulo tŷ ag mŷ néhan tó ja ên mêt ja tû nî, ti tŷ Hebreu ag vî ki kagfîg nîn kŷ. Hâ kŷ tóg soldado ag mŷ: “ti ki jêmê,” he mû sir.

²⁵ Kÿ ag tóg ti ség mû, néñ fár tÿ, ag tÿ ti mrānmrān jé. Hã ra Paulo tóg capitão mÿ, ū tÿ tá jé ên mÿ tóg: “mÿ ã mÿ kuryj, ag tÿ inh mrānmrān ke ti?” he mû. “Tÿ sóg Romano nî, hã ra ag tóg néñ fár tÿ inh mrānmrān sór mû, ū tÿ inh ki jémëg tû ra, ag tÿ inh jyv n tû ra,” he tóg, Paulo ti. ²⁶ Kÿ tóg capitão mÿ e tî, kÿ tóg major mÿ tónh tî mû. Ti mÿ tóg: “ã tÿ ne han ke n  ha?” he mû. “Romano v  m r,” he tóg ti mÿ. ²⁷ Kÿ major tóg ti to k t i mû, kÿ tóg ti mÿ: “kÿ ã mÿ tÿ Romano n ?” he mû. Kÿ Paulo tóg: “h y,” he mû. ²⁸ Kÿ major tóg ti mÿ: “is  tÿ Romano n  j  sóg j nkamy t  h n ri ke t  kaj m,” he mû ti mÿ. Kÿ Paulo tóg ti mÿ: “inh mur k  sóg ge n  h  ra, inh panh ri k n,” he mû. ²⁹ Kÿ ag t g ti tov nh mû sir, ū t ti mr nmr n ke mû  n ag. H  ra t g major mÿ e tî, ti t ti se k . Ti t   n Romano senh ke t  v  v , h  k  t g ti m y e t .

Israel t y p 'i ag t y Paulo v  m g m 

³⁰ T y vaj k  major t g Israel ag ki j m  m n s r m , ag t y h  ri ke k  Paulo to j u m  ti. K  t g ti kav n m . K  t g Top  t ki r r t  to p 'i m g ag j  pr r m , v nh jyv n t  kar ag ke g . K  t g Paulo p re t  m , ag jo ti f g j .

23

¹ K  Paulo t g v nh jyv n ti ag v g m , k  t g: “inh kanhk ,” he m . “V nh jykre h  kar han is g n gt  (m r), kur  kar ki,  ri ke g , is  Top  m   kr n k ,” he t g.

² K  Top  t ki r r t  to p 'i m g t g ke m , ū t y Ananias he m   n v : “ti j nky ki t nh,” he m , ti jy n yt  ag m .

³ K  Paulo t g ti m : “Top  v    t nh ke m ,” he m . “Jykre r gre   n , k    t g t y  n to r  ri ke n .  g t tina kupri t  to t n k   g t g ti k r g v g t u n gt , t tina kr m ti k r g t ,” he t g. “Inh jyv n s r   t g m , Top  jykre ki, h  ra   h  t g Top  jykre m ranh,   t y ag m : ti t nh ra, hen k ,” he t g, Paulo ti.

⁴ K  t a n yt  ag t g ti m : “  h  t g Top  camarada m  v  k n n, Top  t ki r r t  to p 'i m g m ,” he m , Paulo m . ⁵ K  Paulo t g: “m !” he m . “Ti t y t y p 'i m g n n ki s g k gt g ja n , ke t u n  m  ra s g ti to v  k n n ja t u n  v ,” he t g. “Top  v  ki tag t g r n k  n  n , h  v :   povo t y p 'i m g to v  k n n t g n , he m ,” he t g, Paulo ti.

⁶ H  ra Paulo t g ag v g m , v nh jyv n t  ag.   ag t g t y Saduceu n yt , k    ag t g t y Fariseu n yt . V rm  ag jykre n yt . K  Paulo t g jam  h r(a) ke k  ag m : “inh kanhk ,” he m . “T y s g Fariseu n , k  inh panh t g t y Fariseu n  g ,” he t g. “Top  v   n ter m  ag r n n m n ke m . Tag v  inh m  ki h  ke n , h  k   jag t g iso j ng  m ,” he t g, Paulo ti.

⁷ Ti t y tag t  kar k  v nh jyv n t  ag t g v nh k pugp v k  n yt . Fariseu ag t g Saduceu ag mr  v  j ng  han m , jagn  v  kaf n k . ⁸ Saduceu ag m  t g t u t , Top  t y  g ter m  r n m n m  ti. Top  t y j n  jaf  t g ag m  t u t  g . K  v nh k pr g t g ag m  t u t  g . H  ra Fariseu ag m  t g n yt , v nh k pr g, Top  t y j n  jaf , ti t y  g r n m n m  ke g . H  k  ag t g jagn  v  kaf n m  sir. ⁹ K  ag t g jagn  to j ng  k  pr npr r m . Fariseu ag k m    ag t g j g n n k , Saduceu v  kaf n k  ag t g: “n n   k r g han t u ti n , Paulo ti,” he m . “H n ri ke m n ti h n n n n  ve ja n , v nh k pr g h n ri ke m n, ke t u n  k  Top  t y j n  jaf ,” he ag t g, Fariseu ag, Top  v  to professor ag. ¹⁰ K  v nh g n h t g kut  m  ve n . K  major t g Paulo to jykrén m . “Ag h n gen k  ti janj n ke m , ti j nj n k ,” he t g, v nh g n h ven k . K  t g soldado ag m : “kur m  j g, ti k gm  j ,  g  n k ra ti r g j ,” he m , major ti. K  ag t g  n k ra ti r g m .

¹¹ T y kuty k  Jesus t g Paulo mr  v  m . “Kam g t g ra,” he t g ti m . “Jerusalém t    t g inh v  t o h  han. Ge j    t g ke m , cidade t y Roma t ,” he t g, Paulo m , Jesus ti.

Ag t y Paulo t n s r

¹² T y vaj k  Israel ag t g v nh m n m  sir. Jagn  mr  ag t g jykrén m . “Paulo t n j   g t g ke m ,” he ag t g. “J n ke t u  g n , kron ke t u  g n  g ,  g t y Paulo t n ke jo, ke t u n  m  ra Top  j   g v g k n n,” he ag t g. ¹³  t y 40 (ke) k f r v , jagn  mr  jykrén m  ag. ¹⁴  n ag v  Top  t ki r r t  to p 'i m g ag mr  v nh k m  m , k fa ag mr  h . “Jagn 

mré ēg jykrén,” he ag tóg. “Nén ū kāmēnh ke tū ēg nī, ēg tý Paulo tén ke jo, ke tū nī mū ra Topē jé ēg vógrónān,” he ag tóg. ¹⁵“Ký major mré vính mūmnī. Vénh jyvén tī ag mré mūmnī, ájag tý ti mré vī jé. Ti mý: ēg tý ti tý nén ū kórég han mū to jykrén mān ke vē, hemnī, hā to ēg mý ti ven mān nī, hemnī ti mý. Ti tý: hej, hen ký ēg tóg ti tén ke mū, ký tóg ájag to jun ke tū nī,” he ag tóg, pā'i ag mý.

¹⁶Hā ra Paulo ve fi kósin tóg ag tý han sór mū ẽn mēg mū. Ký tóg soldado jo ĩn kāra rā ký Paulo mý tó mū. ¹⁷Ký Paulo tóg capitão ū jé prér ký ti mý: “major mý kyrū tag pére tīg, ti tý ti mý nén ū tó jé,” he mū ti mý.

¹⁸Ký tóg ti pére tī mū sir, major to. Ký tóg ti mý: “ū se ký jé ẽn tóg, Paulo ẽn tóg inh jé prér,” he mū, “ký tóg inh mý: “kyrū tag tý major mý ti pére tīg,” he mū. Ti tý něji ā mré vī sór nē,” he tóg, capitão ti.

¹⁹Ký major tóg ti níge kāgmī ký ti pére tī mū, vénh péju ký. Ký tóg ti mý: “ā hē ri kék?” he mū.

²⁰Ký tóg ti mý: “Israel ag tóg to jykrén, ag tý ā mý to vī jé, ā tý vaj ký Paulo jēnē jé, vénh jyvén tī ag to. Ón ký ag tóg ā mý: “ti ve mān jé ēg tóg ke mū, ēg tý ti to jykrén mān jé,” henh ke mū. Hā ra ag ón vē,” he tóg, major mý. ²¹“Ag mý: hej, he tūg nī. Ū tý 49 (ke) ag tóg, ti jo vājig mū. Jagnē mré ag jykrén, ag tý nén ū konh ke tū nī jé, kron ke tū nī jé, ti tén ken jo. “Ke tū nī mū ra Topē jé ēg vógrónān,” he ag tóg. Ẽn ag tóg ā tý ag mý: hej, henh ke jāvānh mū sir,” he tóg, kyrū ti, major mý.

²²Ký major tóg ti mý: “ū mý: ti mý sóg tó, he tūg nī,” he mū. “Ha jatun mý tīg,” he tóg ti mý.

Major tý Paulo jēnēnh ke, pā'i mág tý governador ra

²³Ký major tóg capitão régre ag mý: “kāmū jēg ra,” he mū. Ký tóg ag mý: “ájag tū kānkān ra,” he mū. “Cidade tý Cesaréia ra ájag mūnh mū, kuty tag kā 9 horas ki. Ký soldado tý 200 (ke) ag vý mūnh mū, cavalo kri mū ag tý 70 (ke) ag ke gé, ký ū tý 200 (ke) ū ag vý rógrō pu gég mūnh mū,” he tóg. ²⁴“Ký cavalo ū ag vý mūnh ke mū gé, Paulo tý kri nī jé. Governador tý Félix to ti pére mū jēg, tī tý jatun mý tá jun jé,” he tóg, major ti, capitão ag mý.

²⁵Ký tóg pā'i mág tý Félix mý rán mū, major ti, ký tóg:

²⁶“Cláudio Lísias tý rá vē,” he mū. “Isý Governador tý Félix mý rán hā vē, ā tý inh kāfór nīn ký. Ā mý sóg: ā mý há? he mū,” he tóg.

²⁷“Tag vý tý Israel ag vēse jé. Ti tén kren ag tóg. Hā ra sóg ti tý tý Romano nī jēmē, ký sóg inh soldado ag mré ti kren han. ²⁸Hā ra sóg ti kato tē mū ag ki jēmē sór mū. Ag tý hē ri ke jé ti to jūgjū nē? he sóg. Hā ký sóg vénh jyvén tī ag mý ti ven mū. ²⁹Ký sóg vég mū. Ag jykre tugrīn ag tóg ti to jūgjū mū. Crime han tū ti nī. Ti tý nén ū to ter jé han tū ti nī gé. Ký tóg ti tý nén ū to se ký ný jé tóg han tū nī gé. ³⁰Hā ra sóg nén ū mē gé. Ti to ag tóg vājig mū sir, hā ký sóg vēsýmér ti jēnēg mū ā to. Ti kato vī mū ag mý sóg: ti hā mré vīmnī, he mū gé,” he tóg.

Vénh rá ki tóg tó ja nī, major ti, governador mý.

³¹Ký soldado ag tóg han mū sir, ti tý ag mý nén tó mū ti. Paulo pére ag tóg mū mū. Kuty tá mū ký ag tóg cidade tý Antipátride tá junjun mū. ³²Tý vaj ký ag tóg kyrāgrā mū, ájag jamā ra, ū tý ájag pēn kā mū mū ag. Cavalo kri mū ag tóg ti pére mū mū inhhā. ³³Ēn ag vý Cesaréia tá junjun mū. Governador mý ag tóg vénh rá ẽn nīm mū. Ký ag tóg ti mý Paulo ven mū.

³⁴Ký pā'i mág ẽn tóg vénh rá vég mū, ký tóg Paulo mý: “tý ā ga tý hē tá ke nī, ga tý ne tá?” he mū. Ký tóg ti mý: “ga tý Cilícia tá,” he mū. ³⁵Ký tóg Paulo mý: “ā kato vī mū ag tý junjun ký sóg ā ki jēmēnh mū,” he mū. Ký tóg soldado ag mý: “pā'i mág tý Herodes tý vénh jyvén jafā krēm ti nīm,” he mū, pā'i mág tý Félix ti.

¹ 5 dias tūg kÿ pâ'i tÿ Ananias vÿ tá jun mû, cidade tÿ Cesaréia tá. Topë tû ki rîr tî to pâ'i mág v . Kófa ag v  junjun mû gé ti mr . Ù v  v  k f  han t  gé, ti jiji h  v : T rtulo, he mû. K y ag t g pâ'i m g t  governador m y Paulo t  mû,  n k y ti kato v  k y. ² K y t g Paulo j  pr r mû.

K y T rtulo t g ti kato v  mû, k y t g: "Félix!", he mû. "H  t v    t g j ," he t g ti m y. " g ki   t g r r h  t v  han t , k y  g t g jatun m y n t .   t y n n to jykrén mû kar t g  g m y h  t ," he t g, Félix m y. ³ "H  k y  g t g   to h  (p ) t v  n t .   to  g jykrén h  han t . Kur  kar ki  g t g   to v  h  han t ," he t g. ⁴ "K y  g t g   mr  n n   s  (p ) to v nh k m u m u. Kutar  n ,  g ki r r h  han k y, h  k y  g t g   m y v  m g han s r t  n .  g to   h  n , h  k y   t g  g v  m e s r m u," he t g.

⁵ "Tag ti v  v  k n n t v  han t . Israel kar ag kr n k n n t g t , k y ag t g t i tugr n v nh k pugp v k y n t . Ga kar m i t g ke t . K y t g t y Nazaré t  ke  n mr  ke ag pâ'i m g n  gé," he t g. Paulo to t g ke m u. ⁶ "K y t g Top  jo  n k v n h s r m u gé, h  k y  g t g ti k g m .  g t y  g jykre ki ti jyv n ke v  v . ⁷ H  ra L s as t g k t  m u, major  n ti. K y t g ti k g m g m u.  g kuju ki t g ti t y h n ke m u, j u k y. ⁸ K y t g ti kato v  m u ag m y k , ag t y   venh k m u j .   t y v se tag ti ki j m k    t g venh m u. Ki h   g t g ke t .   m y ti t n h m u," he t g, T rtulo ti. Ti t y Paulo to  n h  v .

⁹ K y Israel ag t g ti mr  t  m u gé, p a'i  n ag. "Ti t y ki h  ke v ," he ag t g, T rtulo to.

Paulo t y v nh k m n

¹⁰ K y governador t g Paulo m y   n g t y ven m u, Paulo v  j . K y Paulo t g: "pr g t y h n ri ke ki   t g t y p a'i m g n , Israel ag m y," he m u. "H  k y t g s y   m y inh jykre t n k y t g inh m y s r t ," he t g.

¹¹ "Kur  t y 12 p t n t  t g n , s y Jerusalém t  jun ti. S y t  Top  t  han j  s og ra t g ja n gt . V nh kar v  t  inh ve ja n gt . Ag h n   m y t n h m u,   t y ag ki j m n k y," he t g. ¹² "H  ra s og jatun m y is  han t  ja n . Top  jo  n kr m s og   v  kaf n ja t  n . V nh g n h han ja t  s og n  gé,  g v nh kanhr n jaf  kr m. Cidade ki s og n n   k r g han ja t  n  gé," he t g. ¹³ "Ag t y inh kato v  m u pi(j ) t y ki h  ke n !   t y ve h  n n k y   t g ki kanhr  n n h m u," he t g. ¹⁴ "K y s og   m y ki h  t n h m u ha," he t g. "Inh j g'j g ag t y Top  jykre han t   n h  han is g t  gé, k y s og v s y n n r n k y n   n kri fig t  gé,   t y Top  v  t  t  ag t y n n r n ja  n ti, Moisés mr  h . H  ra s og v nh jykre t g tag han m u gé, Top  t   r i  g m y n n t  m u ti. Tag to ag t g: "v y r y m y v nh jykre v ," he t , p a'i ag. ¹⁵ H  ra s og ag ri k n Top  t y n n han ke  n ve s r m u. Ti t y  g ter kar k y  g r n m n  n ve s r is g m u.  n jykre kuryj ag r n m n j  t g ke m u,  n jykre p n o ag ke gé," he t g. ¹⁶ "K y s og t g h  han s r m u (m y),   t y iso: n n   k r g han ti huri, he t  n n j ," he t g. "Top  r n ve s og t g h  han s r m u," he t g.

¹⁷ "V h  s og Jerusal m t  jun m n. Pr g t y h n ri ke ki s og t  jun ja t  n  v . H  ra s og ra v y, s y inh povo ki  n jag gt r fag m y n n   vin j , s y Top  m y n n   p n  j  gé," he t g. ¹⁸ "V nh j nhkrig ja s og n ,  g jykre ki. K y s og Top  jo  n k ra r ja n , jatun m y, v nh g n h han t  k y. ¹⁹ H  ra Israel ag t y  s ia t  ke ag v  t  inh ve ja n gt  gé," he t g. " n ag t y   jo n t n k y, ag t y inh kato v  k y t g h  t  v , ag t y iso jykrén m u ra, ag t y iso j  m u ra," he t g. ²⁰ "H  ra   t y ki n t  ag t y   m y inh jykre k r g t n h ke v . V nh jyv n t  ag v  inh ki j m n ja n , k y tag ag v  t  n t  ja n . H  ra ag t g t  is y n n   v nhm y han ve ja t  n ," he t g. ²¹ "V nh v  pir t y s og jam h r(a) t  ja n , is y ag r n ve j n k y, h  v : Top  t y  n ter m u r n m n m u  n kri s og fig m u, h  k y  ajag t g  r i iso j g j  m u, he ja s og n  ag m y," he t g, Paulo ti.

²² K y Félix t g kur    k a ti ve m n s r m u, p a'i m g t y governador  n ti. Jesus j p ry ki kanhr  t g n , Jesus jam n ki, ti jykre ki, Félix ti. H  k y t g: "major t y L s as k t g k y s og  ajag ki j m n k n m u," he m u. ²³ K y t g capit o m y: "ti f g han ra," he m u. "Ti jag gt n ra h  ra," he t g. "Ti mr  ke ag t y ti m y n n   n m s r k y t g h  n . Ag m y n n t g n ," he t g, capit o m y, Félix ti. Ti t y Paulo to ken h  v .

Félix tý Paulo ki jēmē mān

²⁴ Si há tū ra Félix vý Paulo vī mē mān sór mū, ti prū fi mré. Fi jyjy hā vý: Drusila, he mū. Israel fi vē. Ký tóg Paulo jé prér mū sir, Félix ti, ti tý fag mý Jesus Cristo ki rā kāmén jé.

²⁵ Ký Paulo tóg vēnh jykre kuryj kāmén mū sir. Vēso jykrén ke kāmén tóg mū. Topē tý kar ký vēnh kar tý néñ han mū tó tóg mū. Ký Félix tóg ā kanē tý jūrūn' ke mū sir, ti tý ā jykre pāno mī ēkrén ký. Ký tóg ti mý: "ha ver tīg," he mū. "Kejēn sóg ā ki jēmē mān mū gé, kar ký, inh kutar tū nīn ký," he tóg, Félix ti, Paulo mý. ²⁶ Hā ra tóg Paulo ki jānkamy mān sór mū gé, ti tý ti kavān jé, ti tý ti kyvān jé. Hā jé tóg kānhmar ti jé prér mān', kānhmar ti jé prér mān' he tī, ti mré vēmén jé. Hā ra Paulo tóg ti mý ven tūg.

²⁷ Hā ki prýg régre tóg tūg mū sir. Ký Félix jēgja kā ū tóg jē mū sir, hā vý: Pórcio Festo, he mū. Ký Félix tóg Israel ag tý ā to vī há han sór mū, ag tý ti tý jykrén há han jé, ti nón. Hā ký tóg Paulo kavāg tū nī. Se ký tóg jē nī.

25

Paulo tý pā'i mág tý Imperador ve sór

¹ Hā ký Festo vý tý governador nī sir. Ti tý 3 (ke) dias ēn kā pā'i mág nīn ký tóg cidade tý Cesaréia tá kutē ký cidade tý Jerusalém ra tī mū. ² Ký Topē tū ki rīr tī to pā'i mág ag vý Israel há ag mré vī mág han mū, Paulo kato. Ký ag tóg governador mý nén ū to vī mū.

³ "Ā tý ēg to há nīn ký vēnh vī jēnēmnī, Paulo tý Jerusalém mī kātīg jé, ēg mī," he ag tóg ti mý. Hā ra ag tóg ti kātīg ký ti téñ sór mū, ēpry kri, ēmīn kri.

⁴ Hā ra Festo tóg ag mý: "Cesaréia tá tóg se ký jé, Paulo ti," he mū. "Jó sóg kānhmar ra tīg mū gé," he tóg. ⁵ "Ký ājag pā'i ag vý inh mré mūn hūn mū gé. Tá sóg ājag mré ti venh mū, ti tý hēn ri ke mūn nén ū kórég han ja ēn ti," he tóg. ⁶ Ký tóg tá nī sī han mū sir, 8 (ke) dias hýn hēn ri ke mūn, ke tū nī ký 10 (ke) dias hýn. Ký tóg Cesaréia ra výn ke mān mū. Tý vaj ký tóg ā tý kri nīn ký ag jyvēn jafā kri nī mū. Ký tóg soldado mý: "Paulo pére kātī," he mū. ⁷ Ti kātīg ký Israel ag tóg ti jy nýtī, Jerusalém tá kāmū ag. Paulo kato ag tóg vī tý hēn ri ke han mū. Ti jykre pāno tugtō ag tóg mū sir, ón ký, hā ra tóg ag mý ki krov tū nī.

⁸ Ký Paulo tóg vēnh kāmén mū sir, ký tóg: "Israel ag jykre mranh ja tū sóg nī," he mū. "Topē jo īn kavéh ja tū sóg nī gé. Ký sóg ēg kar pā'i mág tý Imperador vī mranh ja tū nī gé," he tóg, Paulo ti.

⁹ Hā ra Festo tóg Israel ag mý nén ū há han sór mū. Hā ký tóg Paulo mý: "mý ā tý Jerusalém ra tīg jé há?" he mū. "Sý tá ā jykre venh há tóg tī, ag tý ā kato vī ti," he tóg, Festo ti.

¹⁰ Hā ra tóg Paulo mý ag tý tá ti téñ ha mē tī, hā ký tóg: "ne jé," he mū. "Ēg pā'i mág tý Imperador jēgja kā ā tóg inh ki jēmēg mū," he tóg. "Hā ký ā tý tag ki inh jykre venh ke vē," he tóg. "Israel ag to sóg jykre pāno han ja tū nī (mýr). Ký ā tóg ki kanhró nī (mýr), ha mē," he tóg. ¹¹ "Isý crime han ra isý to ter ke vē vē. Ký sóg ne tónh ke tū nī vē. Hā ra ag tóg ón ký inh kato vī mū sir. Hā ký tóg ā tý ag mý inh fēg ký vēnhmý tī. Ā tý ag mý nén há han sór vē (mýr), hā ký ā tóg ag mý ke mū. Ēg pā'i tý Imperador hā tóg ā pin ký inh jykre venh ke mū," he tóg, Paulo ti.

¹² Ký Festo tóg ā mré jykrén mū ag mré vī mū, ký tóg Paulo mý: "ā tý Imperador ve sór ký ā tóg Imperador venh tīg mū, cidade tý Roma ra," he mū, Paulo mý.

Pā'i tý Agripa tý Paulo mré vī

¹³ Si há tū ra Israel ag pā'i mág tý Agripa vý cidade tý Cesaréia tá jun mū, ti prū tý Berenice fi mré. Fag tý Festo to pygsa ke vē. ¹⁴ Tá fag tóg kurā pir tūg mū. Ký Festo tóg ti mý Paulo kāmén mū. Ký tóg ti mý: "Félix vý vēse ū kavān ja tū nī," he mū. ¹⁵ "Ký Topē tū ki rīr tī to pā'i mág ag tóg inh mý ti kāmén, Israel ag kófa ag ke gé. Jerusalém tá ag tóg inh mré ti kato vī, isý ag mý: té, ha ti vóng kónān, he jé," he tóg. ¹⁶ "Ký sóg ag mý: ēg jykre tóg ge tū nī, he mū. Ēg pi(jé): ti téñ ra, hen hūn mū', kānhmar', he sóg. Ti kato vī mū ag tý ti kato nýtīn ký tóg vēnh kāmén tī, vēse ti. Kar ēg tóg ti vóng kónān tī sir. Romano

jykren hā vē, he sóg ag mŷ,” he tóg Festo ti. ¹⁷“Hā kŷ ag tóg tag ki vēnh mân mû. Kŷ sóg vēsýmér ag vég mû, tŷ vaj kŷ. Inh nîg jafã kri nî kŷ sóg Paulo je prêr mû,” he tóg. ¹⁸“Kŷ ag tóg ti kato vî mû. Hâ ra ag tóg isý néń to jykrén mû tû nîgtî (mŷ), ti jykre kôrégi,” he tóg. ¹⁹“Ag Topê jykre tó ag tóg mû. Ûn ter mû tû ag tóg mû, ag tŷ ûn to: Jesus, he mû ên ti. Hâ ra Paulo tóg ti to: rîr ti jê nî, he mû,” he tóg. ²⁰“Kŷ sŷ ne to jykrén ke tóg tû tî inh mŷ. Kŷ sóg Paulo mŷ: ã mŷ Jerusalém ra tîg ke tû nî? he mû. Tá ag tóg ã jyvén há han mû sir, he sóg ti mŷ,” he tóg. ²¹“Hâ ra Paulo tóg ëg pâ'i mág tŷ Imperador ve sór mû, ti tŷ ti jykre ve je. Hâ kŷ sóg soldado ag mŷ: ti fêg han ra, he mû. Kején sóg Imperador ra ti jêñeh mû, he sóg ag mŷ,” he tóg, Festo ti, pâ'i tŷ Agripa mŷ.

²² Kŷ Agripa vý Festo mŷ: “sŷ ti vî měnh hâ tóg ti,” he mû.

Kŷ Festo tóg: “vaj kŷ ã tóg ti vî měnh mû,” he mû

²³ Tŷ vaj kŷ Agripa vý kâtí mû, Berenice fi mré. Kur sînvî rînh kŷ fag nîtî, pâ'i mág kur ti. Tenente ag mré fag tóg kâmû mû, ûn kâfór ag mré ke gé, cidade ên tá ke ag. Ïn mág kâra ag tóg ge mû. Kŷ Festo tóg Paulo je prêr mû sir. Kŷ ag tóg ti pére kâmû mû.

²⁴ Kŷ Festo vý: “pâ'i tŷ Agripa”, he mû. “Tag ki ke kar”, he tóg. “Tag ti ve ra ha,” he tóg. “Israel kar ag tóg Jerusalém tá inh mré ti to vî. Tag ki ag tóg inh mré vî mû gé ti to. Prênrêr ag tóg, ti ter je,” he tóg. ²⁵“Hâ ra sóg vég mû. Nén û vênhmŷ han tû tóg nî, ti tŷ to ter je. Kŷ tóg pâ'i mág tŷ Imperador ve sór mû, hâ kŷ sóg to jykrén mû. Sŷ ti jêñeh ke vê,” he tóg. ²⁶“Hâ ra sóg ti to néń rán ke ki kagtîg nî ver, sŷ Imperador mŷ néń rán je. Hâ kŷ sóg ti je prêr, ãjag tŷ ti ve je, ã tŷ ti ve je, pâ'i tŷ Agripa”, he tóg. “Ãjag tŷ ti ki jêmë kŷ sóg sŷ néń rán ke ki kanhró nînh mû,” he tóg. ²⁷“Sŷ néń rán tû ra ti jêñeh kŷ tóg vênhmŷ nînh mû, sŷ ag tŷ ti kato néń tó mû ên rán tû ra,” he tóg, Festo ti.

26

Paulo tŷ vênh kâmén mân

¹ Kŷ Agripa vý Paulo mŷ: “ã tŷ vênh kâmén kŷ tóg há tî,” he mû. Kŷ Paulo tóg ã nîgé tŷ krýg he mû, kŷ tóg: “pâ'i Agripa”, he mû. ²“A hâ ne tóg Israel jykre kar ki kanhró nî”. Hâ kŷ tóg inh mŷ há tî, sŷ ūri ã jy vî kŷ,” he tóg. ³“Israel ag tŷ inh kato vî mû to sóg kâmén kân sór mû ã mŷ,” he tóg. “Hâ kŷ jatun mŷ inh vî jêmëmnî,” he tóg.

⁴“Israel kar vý inh ki kanhró nîtî, vâsŷ, isî kâ, isŷ inh mur ja tá nîn kâ, isŷ kar kŷ Jerusalém tá nîn kŷ ke gé,” he tóg. ⁵“Isî kâ sóg ëg jykre han kân mû, tag ki kanhró ag nîtî, ag tŷ tó sór kŷ,” he tóg. “Tŷ sóg Fariseu nî (mŷ), jó Fariseu ag vý ëg jykre kar to tar nîtî (mŷ),” he tóg. ⁶“Hâ ra ag tóg inh kato vî mû. Topê vý ëg jóg'jóg ag mŷ: “rîr mân je ãjag tóg ke mû, ãjag ter kŷ,” he ja nîgtî. Ti vî tag kri sóg fig mû, hâ kŷ ag tóg inh kato vî mû,” he tóg. ⁷“Povo tŷ 12 (ke) vý tŷ ëg nîtî. Ëg kar vý Topê jykre hyn han tî, kuty ki, kurâ ki ke gé. Ëg tŷ ter kar rîr mân je, hâ je ëg tóg ke tî, hâ je ëg tóg Topê jykre han tî, pâ'i tŷ Agripa”, he tóg. “Sŷ Topê tŷ ëg mŷ tag tó kri fi kŷ Israel ag tóg inh kato vî mû,” he tóg. ⁸“Mŷ ãjag mŷ vênhmŷ, Topê tŷ ûn ter kar rîn mân ke ti?” he tóg. “Vênhmŷ ke tûg nî,” he tóg, Paulo ti.

⁹“Hâ ra sóg vâsŷ Jesus kato tê ja nî gé. Nazaré tá ke ên mré ke ag vög kónan jagy han ja sóg nî vê, vâsŷ,” he tóg. ¹⁰“Jerusalém tá sóg ke ja nîgtî. Jesus tû ag sigse ja sóg nîgtî gé. Topê tû ki rîr tî to pâ'i mág ag vý inh mŷ tag to permissão han ja nîgtî gé,” he tóg. “Ag tŷ Jesus mré ke ag kâmû ū téń kŷ tóg inh mŷ há ja tîgtî gé,” he tóg. ¹¹“Ëg vênh kanhrân jafã krém isog ag vög kónan ja nîgtî gé, ag tŷ Jesus ki ge tag tovânh je, ag tŷ ti mŷ vî kónan je. Ag to sóg jû tâvî ja nîgtî gé, inh fe tŷ gým ken kŷ. Kŷ sóg cidade ū ra ag nón tîg ja nîgtî gé, ag vög kónan je,” he tóg.

Paulo tŷ ã tŷ Jesus ki râ kâmén

(Hk 9.1-19; 22.6-16)

¹²“Hâ kŷ sóg cidade tŷ Damasco ra tîg ja nî gé. Topê tû ki rîr tî to pâ'i mág ag vý inh mŷ permissão han ja nîgtî, inh mŷ: ha tîg, hen kŷ. ¹³Ëpry jagma sóg meio dia ki jêngre tar vé, kanhkâ tá. Râ kâfór vê, ha mê, pâ'i,” he tóg. “Jêngre ên vý inh ki kómkom ké, inh

mré mū ag ki ke gé. ¹⁴ Kŷ ēg kar vŷ vár mū, ga kri. Kŷ sóg vēnh vĩ mě. Inh mré tóg vĩ, Hebreu vĩ ki, kŷ tóg inh mŷ: "Saulo', Saulo'!", he mū. "Ã hã ne tóg isū ag vógr kónan ní," he tóg inh mŷ. "Ã vógr isog mū, ka junun kri ferro ên tŷ, monh vógr jafā ên tŷ. Kŷ tóg ã tŷ inh kato nig kŷ, ã tŷ ka kato vásan kŷ tóg kaga mág tinh mū," he tóg inh mŷ, vēnh vĩ tī," he tóg, Paulo ti.

¹⁵ "Kŷ sóg ēg Senhor mŷ: "ã tŷ ū nē?" he mū. Kŷ tóg inh mŷ: "tŷ sóg Jesus ní," he mū. "Ã tŷ ūn vógr kónan sór tī ūn vý tŷ inh ní," he tóg inh mŷ. ¹⁶ "Jēg ra, vēnh rã hã jēg," he tóg. "Ã mŷ sóg vēnh ven, ã tŷ isū han je, ã tŷ néen vég mū tag tō je. Ñ mŷ sóg vēnh ven mān ke mū gé, kejēn. Tag kar tō je ã tóg ke mū," he tóg inh mŷ. ¹⁷ "Ã povo mŷ sóg ã jēnēnh mū, fógr kar ag mŷ ke gé, kanhgág kar ag mŷ ke gé. Hā ra sóg ã jy nīgān mū," he tóg inh mŷ. ¹⁸ "Ag kanē nugnón sór inh mū (mŷr). Ag tŷ vēnh jykre pāno han kŷ tóg ag kâki kuty ní sir, hā ra sóg ag kâki jēngrē han sór mū. Satanás krēm ag nýtī, Japo krēm. Hā ra sóg ag kygvān sór mū, ag tŷ inh jykre han je. Ag tŷ inh vĩ mranh tŷ sóg vēnh pāte fón sór ke mū (mŷr), ag tŷ ū tŷ inh ki ge kŷ nýtī ag mré kanhkā tá nýtinh ken je, isŷ ūn kuprēg kar ag mré hā," he tóg inh mŷ, Jesus ti," he tóg, Paulo ti.

Paulo tŷ ã rānhrāj kāmén

¹⁹ "Kŷ sóg ti vĩ mranh tū ní, pā'i tŷ Agripa'!" he tóg. "Kanhkā tá ní kŷ tóg inh mré vĩ ja ní, Jesus ti, kŷ sóg ti vĩ han. ²⁰ Damasco tá ke ag mŷ sóg tō vén, kar Jerusalém tá ke ag mŷ ke gé, ga tŷ Judéia tá ke ag kar mŷ ke gé. Israel kar ag mŷ sóg tō mū, kar sóg fógr ag mŷ tō mū gé sir, kanhgág ag mŷ ke gé. Ag mŷ sóg tō, ag tŷ ãjag jykre tovānh je, ag tŷ Topē jykre han je sir, ag tŷ vēnh jykre kuryj han je, vēnh kar tŷ ag tŷ ãjag jykre tovānh ve je," he tóg, Paulo ti.

²¹ "Isŷ tag han to Israel ag tóg Topē jo ūn krēm inh kāgmī ja nīgtī, isén je," he tóg. ²² "Hā ra Topē tóg inh jy nīgān mū. Hā kŷ sóg ūri jē mū. Ti vĩ tō inh mū (mŷr), ūn mág ag mŷ, ūn kâsir ag mŷ ke gé. Vásy Topē vĩ tō tī ag tóg tō ja nīgtī, isŷ néen tō mū tag, Moisés mré hā," he tóg. ²³ "Cristo jagtar ke tō ja ag tóg nīgtī. Ñ ter kar rīr vén ke ti, ēg jo, he ja ag tóg nīgtī, Cristo to. Kŷ tóg ēg povo mŷ jēngrēg tī ūn ri ke ní sir, fógr kar ag mŷ ke gé, kanhgág kar ag mŷ ke gé," he tóg, Paulo ti.

²⁴ Paulo tŷ gen kŷ tóg Festo mŷ e tī sir, Paulo tŷ vēnh kāmén kŷ. Kŷ Festo tóg jamā hár(a): "krī tū ã ní, Paulo'!", he mū. "Ã tŷ vēnh rá ve mág kŷ tóg ã krī tū (pē) tī," he tóg, Festo ti.

²⁵ Hā ra tóg ti mŷ: "inh krī vŷ há ní, Festo'!" he mū. "Há tāvī ã jē ní vŷ," he tóg ti mŷ. "Hā ra sóg ki hā tō mū (mŷr), to jykrén há han kŷ," he tóg. ²⁶ "Tag kā ní vŷ ki kanhró ní, pā'i tŷ Agripa tag ti. Hā kŷ sóg ti ve kŷ mŷ'āg tū ní. Tō kān sóg mū. Mē ti huri, ki kanhró tóg ní. Vēnh kar tóg mē kān tī ha," he tóg.

²⁷ "Pā'i tŷ Agripa'!" he tóg. "Ã mŷ Topē vĩ tō tī ag tŷ néen tō mū kri fig mū?" he tóg. "Kri ním ã tóg mū, ki kanhró sóg ní," he tóg.

²⁸ Kŷ Agripa tóg Paulo mŷ: "vēme sī tŷ ã mŷ isŷ Cristo ki rā han sór mū?" he mū.

²⁹ Kŷ Paulo tóg ti mŷ: "hŷ," he mū. "Hā to sóg Topē mré vĩ mū," he tóg. "Ã tŷ vēme sī hā ki Jesus ki rānh ken kŷ tóg há tī vē, ke tū ní kŷ vēme mág ki. Ñ tŷ inh ri kén ke kŷ tóg há tī vē, ã, ã mré inh vĩ mēg mū ag ke gé. Isŷ se kŷ jē tag hā to sóg ã mŷ: inh ri kemnī, henh ke tū ní," he tóg, Paulo ti.

³⁰ Kŷ pā'i tŷ Agripa vŷ jēg nē mū sir, governador ke gé, Berenice fi ke gé, ag mré nýtī kar ag ke gé. ³¹ Kŷ ag tóg kâpa mū. Kŷ ag tóg jagnē mré vĩ mū. "Nén ū kórég han tū ti ní," he ag tóg. "Véké tóg se kŷ jē. Ñ tŷ néen han tū to tóg ter ke tū ní," he ag tóg. ³² Kŷ Agripa tóg Festo mŷ: "ti tŷ kyvar kŷ jē hā vē vē, hā ra tóg pā'i mág tŷ Imperador ve sór mū," he tóg mū.

¹ Hā kȳ Festo tóg kejēn Paulo mȳ: “ā tȳ ga tȳ Itália ra tīg ke nȳ ha,” he mȳ. Kȳ tóg pā'i mȳ ti fēg mȳ. Soldado ag capitão vȳ, pā'i ēn ti. Ú tȳ Imperador mré ke ag he mȳ ēn capitão vȳ. Tí jiji hā vȳ: Júlio, he mȳ. Tí mȳ ag tóg vēse ū ag vin mȳ gé.

² Kȳ ēg tóg canoa mág kāra ge mȳ sir. Cidade tȳ Adramítio tá ke vȳ, canoa mág ēn ti. Ag tȳ ga tȳ Ásia fyr to mȳ sór vȳ, canoa kāmī. Kȳ ēg tóg goj kāmī mȳ mȳ, tá pa kȳ. Aristarco tóg ēg mré tī mȳ, cidade tȳ Tessalônica tá ke ēn ti, ga tȳ Macedônia tá ke ēn ti.

³ Tȳ vaj kȳ ēg tóg cidade tȳ Sidom tá krýg mȳ sir. Kȳ Júlio tóg Paulo mȳ vȳ há han mȳ. Kȳ tóg ti mȳ: “ā mré ke ag venh tīg, ag tȳ ā ki rīr jé,” he mȳ.

⁴ Tá pa kȳ kāka tóg ēg kato tē mȳ. Kȳ ēg tóg goj vāso tȳ Chipre kakām mȳ mȳ, ti tȳ ēg jakānh tá nīn kȳ. ⁵ Kȳ ēg tóg goj kafā tū kāmī mȳ mȳ, ga tȳ Cilícias fyr to, ga tȳ Panfília fyr to ke gé. Kȳ ēg tóg cidade tȳ Mirra tá junjun mȳ sir, ga tȳ Lícia tá. ⁶ Tá capitão tóg canoa mág ū vég mȳ, cidade tȳ Alexandria tá canoa, ū tȳ ga tȳ Itália ra tī mȳ ēn. Kȳ tóg ēg mȳ: “kā ge jēg,” he mȳ, capitão ti. ⁷ Kāmī ēg tóg mȳ mȳ. Komēr hā ēg tóg mȳ mȳ, kurā tȳ hēn ri ke ki. Kȳ ēg tóg vāhā goj vāso tȳ Cnido tá junjun mȳ. Hā ra kāka tóg ēg kato tē mȳ gé. Kȳ ēg tóg tá fīn rām tū nīgtī. Kȳ ēg tóg goj vāso tȳ Creta kakām mȳ mȳ, kāka tȳ ēg tȳ vīrīn ke kȳ. Krī tȳ Salmona kakām mȳ ēg tóg mȳ, kāka krēfīn. ⁸ Kāmī tīg tóg jagy tī, Creta fyr to hā tīg kȳ. Kȳ ēg tóg vāhā komēr hā ēg tóg canoa sag ja há he mȳ tá junjun mȳ. Cidade ū vȳ tá kakó nī, ti jyjy hā vȳ: Laséia, he mȳ. ⁹ Hā ra ēg tóg komēr hā mȳ ja nīgtī, hā kȳ kusa tóg kakó tī ha. Kȳ tóg goj kāmī tīg kórég nī, kóho tugrīn. Festa ū pātén tóg huri, Israel ag vākre jafā ti. Hā kȳ Paulo tóg ag jyvēn kȳ: ¹⁰ “goj tóg kāmī tīg kórég tī ha, vȳ,” he mȳ. “Kȳ ēg tóg jagāgtar mȳ ha. Kȳ tóg inh mȳ canoa tȳ nīnunh mȳ tīg ha mȳ tī, kȳ ājag tū vȳ vāgfor mȳ sir, jó ēg hēn ri ke mȳn kāgter ke mȳ gé,” he tóg, Paulo ti.

¹¹ Hā ra capitão tóg canoa tȳ ū tūn mȳn vȳ mēg mȳ sir. Canoa vōg mȳ vȳ mēg tóg mȳ gé, hā kȳ tóg Paulo vȳ mēg tū nī sir. ¹² Canoa sag ja ēn tóg há sī nī, hā kȳ ag tóg tá kusa fīn pa vānh nītī. Hā kȳ ū e ag tóg tá pa sór mȳ, ag tȳ cidade tȳ Fenice tá junjun jé, tá kusa fīn pa jé. Goj vāso tȳ Creta tá cidade ū vȳ, canoa sag ja ū vȳ, Fenice ti. Tá rā krēfīn tá kāka vȳ krōg he tū nītī. Hā kȳ ag tóg ra mȳ sór mȳ sir.

Kóho mág

¹³ Hā ra kāka sī tóg komēr hā kraug he mȳ sir. Kȳ tóg ag mȳ há tī. Hā kȳ ēg tóg tá pa kȳ Creta fyr ra mȳ mȳ sir, Creta fyr kakó ra, goj kāmī mȳn kȳ. ¹⁴ Vāhā kóho jū tóg canoa kato tē mȳ sir, ti jiji hā vȳ: Nordeste, he mȳ. Creta tán kātī mȳ. ¹⁵ Hā ra ēg tóg kóho jū tag kato canoa vōg tȳ hē ri ke tū nī, kȳ ēg tóg ti vōg tovānh mȳ sir. Kȳ kóho tóg canoa va tī mȳ. ¹⁶ Kȳ ēg tóg goj vāso sī to hā mȳ mȳ, ti jyjy hā vȳ: Cauda, he mȳ. Hā ra ēg tóg canoa sī nīgnīn kāmū ja nī, ti se kȳ. Cauda tá ēg tóg canoa mág kri ti fi han sór mȳ, hā ra ēg tóg to jagāgtar mȳ, kóho to. ¹⁷ Vāhā ag tóg ti kātānfyn mȳ, canoa vōg tī ag. Kar ag tóg canoa mág tōgfīn mȳ, ti tȳ vām ke tū nī jé. Hā ra ag tóg rýnhrýj kamēg mȳ, rýnhrýj tȳ Sirte he mȳ ēn, ga tȳ Líbia fyr tá. Hā kȳ ag tóg kur kunūg mȳ sir. Kur ēn vȳ canoa kri sag tī, kāka tȳ ti tīn jé. Ūn kunūg ag tóg mȳ sir.

¹⁸ Hā ra ēg tóg kóho jū to jagāgtar' he mȳ, kȳ ag tóg tȳ vaj kȳ canoa tȳ rīg mȳ ēn kuju vām mȳ sir, goj ki, ti kufy vēnh kāpām ag tóg mȳ sir. ¹⁹ Tȳ vaj ūn kȳ ēg tóg jagāgtar tāvī nītī, kȳ ēg tóg vāvām kān mȳ sir, canoa kākī nītī ūn, ti tralha ti. Ēg kar tóg ag mré vāvām mȳ sir. ²⁰ Kurā tȳ hēn ri ke ki ēg tóg rā vég tū (pē) nī, krīg ke gé. Kóho jū ūn tóg ēg kato tē mȳ. Kȳ tóg ēg mȳ ēg kāgter ha mȳ tī. “Ēg hȳn krenkren ke tū nī ha,” he ēg tóg.

²¹ Hā ra ēg tóg jēg tū (pē) ja nī, kurā tȳ hēn ri ke ki. Kȳ Paulo tóg ag to tīg kȳ: “ājag tȳ inh vȳ kri finh ke vē vē,” he mȳ. “Ēg tȳ Creta tá kāpa tū nī ra ēg jagāgtar tū nīnh ke vē vē, kȳ ājag tȳ nēn ū kren tū nīnh ke vē vē,” he tóg. ²² “Hā ra ājag fe ti tȳ rýnh kemnī. Ēg kar vȳ krenkren mȳ. Canoa hā vȳ tū' henh mȳ'” he tóg. ²³ “Kuty tag kā Topē tȳ jēnē jafā tóg inh mré vȳ mȳ. Inh Senhor hā vē, ū tȳ ti jēnēg mȳ ti, hā vȳ: Topē, he mȳ,” he tóg. ²⁴ “Ti tȳ jēnē jafā tóg inh mȳ: “kamēg tūg nī, Paulo’,” he mȳ. “Pā'i mág tȳ Imperador ve jé ā tóg ke mȳ, kȳ Topē tóg ā mré mȳ ag kar vin, ag tȳ ā mré krenkren jé,” he tóg inh mȳ,” he

tógi, Paulo ti. ²⁵ “Kÿ ãjag fe ti tÿ há’ hemnî. Topê vî kri sóg fig mû. Ti tÿ inh mÿ tó mû vÿ ge nînh mû,” he tógi, Paulo ti. ²⁶ “Jó ëg tÿ canoa tÿ goj vâso to tîn há tógi tî,” he tógi.

²⁷ Semana régre vë sir, ëg tÿ goj kafân tû mî mû kri, kóho tÿ ëg ran tî ki. Goj kafâ tû ën jiji hâ vÿ: Mediterrâneo, he mû. Meio noite ki canoa vógo tî ag tógi: “ga hÿn kakó nî ha,” he mû. ²⁸ Kÿ ag tógi goj kâmun mû sir. Kÿ tógi 36 (ke) metros he mû. Kanhmar ag tógi kâmun mân, kÿ tógi 27 (ke) metros he mû sir. ²⁹ Kÿ ag tógi pârô kamëg mû, ëg tÿ ag mÿ kâ ta kenh ha më tîn kÿ. Kÿ ag tógi canoa nér tá ti se jafâ tÿ 4 (ke) vin mû. Ferro û vë, ti se jafâ ti. Ti tÿ rýnhryj kâkâ nÿ kÿ canoa tógi krÿg he mû. Ti vin kÿ tógi ag tÿ kurâ venh há tî, canoa vógo tî ag. ³⁰ Kÿ ag tógi canoa sî  n térem mû, goj ki. Canoa se jafâ tÿ ag tógi kâki vin mû, ag tÿ ón kÿ canoa krí tá vin jé. Hâ ra ag tógi canoa mág ré kÿ ga ra mû sór mû.

³¹ Hâ ra Paulo tógi vég mû. Kÿ tógi capitão mÿ, soldado ag mÿ tógi: “ag tÿ pa kÿ ãjag vÿ krenkren ke tû nî,” he mû.

³² Kÿ soldado ag tógi vâfe kym mû sir, ag tÿ vâfe tÿ canoa sî térem kÿ. Kÿ canoa sî  n tógi kutê mû sir.

³³ Tÿ vaj ken kÿ Paulo tógi vênh kar jyvën mû, ag jén jé. Kÿ tógi: “semana régre vë (mÿr), ãjag fe von kÿ,” he mû. “Nén û kâmëg tû ãjag nÿtî (mÿr) ver,” he tógi. ³⁴ “Pão ko ra, ãjag tÿ tar há ki krenkren jé. Û vÿ ter ke tû nî, kÿ û vÿ kaganh ke tû nî gé,” he tógi, Paulo ti. ³⁵ Ti tÿ tag tó kar kÿ tógi pão mág mû sir. Vênh kar rînve tógi Topê mré vî mû, kÿ tógi kupân kÿ ko mû sir.

³⁶ Kÿ vênh kar tógi fe tar nÿtî sir. Kÿ ag tógi ko mû gé sir. ³⁷ 276 (ke) ëg nÿtî, canoa mág  n kâki.

³⁸ Ëg tÿ ko kar kÿ ag tógi goj ki trigo kugjêg mû, canoa tÿ kanhvy' hen jé.

³⁹ Tÿ vaj kÿ ag tógi vég mû sir, hâ ra ag tógi goj vâso  n ki kagtig nÿtî. Kÿ ag tógi tá rýnhryj vég mû sir, rînhrîj ti. Tá kóho tógi há sî nî. Kÿ ag tógi tag ra canoa tîn sór mû.

⁴⁰ Kÿ ag tógi ferro  n kykym mû sir, goj kâki. Kÿ ag tógi canoa vógo jafâ kygvâg mû gé. Canoa krí tá ag tógi kur kujén mû, kóho kato. ⁴¹ Hâ kÿ ëg tógi rýnhryj  n to mû mû sir. Kÿ goj régre tógi jagnê ki jun nî. Kÿ canoa tógi rýnhryj kâra râ mû sir. Ti krí tógi rînhrîj krêm râ mû, kÿ tógi sir tar mû sir. Kÿ ti nér tógi kam ke mû sir, goj jû kÿ. Kÿ tógi mráj mû, canoa ti.

⁴² Kÿ soldado ag tógi vênh sigse ag kâgtén sór mû, ag mrogmro kÿ vênh pigju tû nîn jé, ag krenkren tû nîn jé. ⁴³ Hâ ra capitão tógi Paulo kren han sór mû. Kÿ tógi ag mÿ: “ke tûg ra,” he mû. “Ãjag tÿ tûgnûm há nîn kÿ goj kâra ge vén inhhâ, ãjag tÿ ga ra ge vén jé, tûgnûm kÿ,” he tógi. ⁴⁴ “Ãjag tÿ tûgnûm kórég kÿ kan kri nÿmnî, canoa mránhráj kri,” he tógi, capitão ti.

Kÿ ag tógi ge mû sir. Hâ kÿ ëg kar tógi ga tá junjun mû, krenkren kÿ.

28

Goj vâso tÿ Malta tá

¹ Ëg tÿ ga tá nÿtîn kÿ ëg tógi ga jiji mëg mû, hâ vÿ: Malta, he mu. ² Tá ke ag tógi ëg jagâgtân mû. Kÿ ag tógi pîn han mû. Ëg mÿ ag tógi: “kâge jëg ra,” he mû, ta kutê kÿ, kusa jagy tîn kÿ. Kanhgág ri ke ag vë, tá ke ag.

³ Kÿ Paulo tógi pîn tî mû, kÿ tógi pî ki nîn mû. Hâ ra pÿn tógi pî kâkâ nÿ ja nî. Rÿ më kÿ tógi tim ke kÿ Paulo prâg mû, ti nîgé ki. ⁴ Kÿ tá ke ag tógi pÿn  n vég mû, ti tÿ ti nîgé to sa kÿ. Kÿ ag tógi jagnê mÿ: “ n tén tî hÿn vë,” he mû. “Goj tân kren, hâ ra tógi  n tÿ nén han jan kajâm mû,” he ag tógi, Paulo to.

⁵ Hâ ra Paulo tógi pÿn kâvén mû, pî ki tógi tÿ vén mû. Hâ ra tógi kaga tû nî, ti nîgé ti, Topê tÿ ti tÿ há’ hen kÿ.

⁶ Hâ ra ag tógi ti tugným mû, ti kanhpar ve jé, ke tû nî kÿ ti ter kÿ kutê ve jé. Hâ kÿ ag tógi ti vég nÿtî, hora tÿ hën ri ke ki. Hâ ra tógi ke tû nî. Kÿ ag tógi ti to jykrén mân mû. “Topê tû mÿ vó?” he ag tógi mû, ón kÿ, Paulo to. Ag mÿ tógi e tî, hâ kÿ ag tógi ti to: “topê hÿn,” he mû.

⁷ Goj vāso tá ke ēn ag kāfór vý tý Públío nī. Tá tóg ìn nī, ã japý tá. Ëg tý tón nýtī tag tá tóg kakó nī, ti ìn ti. Ký tóg ëg mý: "kāge jēg ra," he mū. Ti mré ëg tóg kurā tāgtū han mū.

⁸ Hā ra Públío panh tóg kaga ný nī. Jāgfa kyvénh han tóg, ký tóg to rýg ný nī gé. Ký Paulo tóg ti venh rā mū. Ký tóg ti to Topē mré vī mū. ã níngé tý tóg ti mēg mū, ký tóg há' he mū sir. ⁹ Ti han ký vēnh kagyga kar ag vý tá junjun mū sir, goj vāso ēn tá. Ký tóg ag tý há' he kān mū, Paulo ti.

¹⁰ Ký ag tóg ëg ki rīr há han mū. Ëg tý kar ký canoa ū kāra ge ký ag tóg ëg mý ëg tý néñ ve sór mū kar ēn vin mū.

Roma ra

¹¹ Kysā tāgtū tūg ký ëg tóg canoa ū kāra ge mū sir. Cidade tý Alexandre tá ke vē gé, canoa ēn. Tá tóg kusa fín rā ja nī, Malta tá. Ti rá vý tý ti vēgni kāgggrá nī, ti retrato ēn ti. Ón ký Romano ag topē ū vē, ti vēgni kāgggrá ti.

¹² Tá pa ký ëg tóg mū ký cidade tý Siracusa tá krýg mū. Ký ëg tóg tá kurā tāgtū tūg mū.

¹³ Tá pa ký ëg tóg cidade tý Régio tá junjun mū. Tý vaj ký kāka tóg ëg vóng há han mū. Hā ký ëg tóg kurā régre tūg ký cidade tý Pozuoli tá junjun mū sir. ¹⁴ Tá ëg tóg Jesus mré ke ag vég mū, ký ag tóg ëg mý: "ëg mré semana tūg nī ver," he mū. Kar ký ëg tóg cidade tý Roma ra mū mū sir. ¹⁵ Roma tá ke ag tóg ëg kāmū mē ja nī, Jesus mré ke ag. Ký ag tóg ëg venh kāmū mū. Cidade tý Ápio jamā he mū ēn tá ag tóg ëg kato tēgtē mū, êmā tý Venda Tāgtū he mū ēn tá ke gé. Paulo tý ag ve ký ti fe tóg mrin ke mū. Ký tóg Topē mý vī há han mū. Ti krí tóg kānhvy' he mū sir.

¹⁶ Ëg tý cidade mág tý Roma tá junjun ký Paulo tóg vyr mý nī nī, vēse ū ag mré tóg nī tū nī. Soldado pir hā tóg ti ki rīr mū. Capitão tóg ti mý tag to: "hej," he ja nī.

Roma tá

¹⁷ Kurā tāgtū tūg ký Paulo tóg Israel kāfór ag jé prēr mū. Ag vēnh mān ký tóg ag mý: "inh kanhkā", he mū. "Se ký inh jē, Jerusalém tá, ký ag tóg tá fóng tý Romano ag mý inh fēg, isý néñ ū han tū hā ra, isý ëg jykre mranh tū hā ra, isý ëg jóng'jóng tý ëg mý vēnh jykre nīm ja ēn mranh tū hā ra," he tóg. ¹⁸ "Fóng tý Romano ag tóg inh kavān sór mū vē, ag tý inh ki jēmē kar ký. Isý néñ han ja tū to sóg ter ke tū nī vē. ¹⁹ Hā ra Israel ag tóg inh kato vī, hā ký sóg sir pā'i mág tý Imperador ve sór mū, ag tý isén tū nī jé. Hā ra sóg ëg povo kavéh sór tū nī, Imperador jo," he tóg. ²⁰ "Hā ký sóg ãjag jé prēr mū, sý ãjag ki jēmē jé. Ëg povo tý Israel kar vý Cristo ve sór mū. Sý Cristo tó hā to sóg se ký jē nī," he tóg, Paulo ti.

²¹ Ký ag tóg ti mý: "ù tóg ëg mý ã to vēnh rán han ja tū nī, Judéia tá," he mū ti mý, pā'i ag. "Ký ëg kanhkā ū tóg ëg ki jun ja tū nī jé, ti tý ëg mý ã tý néñ ū kórég han mū ēn tó jé," he ag tóg. ²² "Hā ra tóg ëg tý ã ki jēmēnh há tī, ã tý néñ to jykrén mū ti. Vēnh jykre tāg tag kato ag tóg vī tī, vēnh kar ag, hā ký tóg ëg tý ã ki jēmēnh há tī," he ag tóg ti mý, Israel mág ag.

²³ Ký ag tóg ti mý kurā nīm mū. Ký ūn e ag tóg vēnh mān mū sir, ti tý ìn krēm nī ēn tá. Ag mý tóg Topē vī tý ëg pā'i nī kāmén mū. Jesus kāmén tóg mū, ag tý hēn ri ke mūn ti ki ge jé. Moisés tý ag mý vēnh jykre nīm ja ēn tó tóg mū sir ag mý, vāsý Topē vī tó tī ag vī ke gé. Vēnh rá ēn ki tóg ag mý Jesus ti ven mū sir. Kusā ki ag tóg kāmū ja nī, tý vēmén nýtī ki ag tóg kutyg mū. ²⁴ Ký tóg ū ag mý ki hā tó ti, Paulo tý ag mý néñ tó mū ti, ký ag tóg kri fig mū. Hā ra tóg ū ag mý há tū nī. ²⁵ Hā ký ag tóg vēnh kāpugpov ký nýtī. Ký ag tóg mū mū, Paulo tý ag mý tag tó kar ký, ha mē. Ag mý tóg: "Topē kupríg tóg tó há han ja nī, ti tý Topē vī tó tī tý Isaías mý: ag mý tag tó, hen ký," he tóg. ²⁶ "Ëg jóng'jóng ag mý tóg tag tó ja nī, hā mē: "povo tag mý tag tó, hā mē: mē jé ãjag tóg ke mū, ón ký, hā ra ãjag tóg to jykrén ke tū nīnh mū, hemnī," he tóg. ²⁷ "Ký ag tóg ki kagfíg nýtīnh mū. Povo tag ag vý krí tū nýtī, nýgrēg kutu ag tóg nýtī gé, kanē kiyvó ag tóg nýtī gé, ag tý néñ ū ve sór tū nýtīn ký, ag tý jēmē sór tū nýtīn ký, ag tý to jykrén sór tū nýtīn ký ke gé. Hā ký ag tóg inh ki ge sór tū nýtī gé, ký sóg ag tý há' henh ke tū nī gé," he tóg, Isaías ti," he tóg mū, Paulo ti, Israel ag mý.

²⁸ “Hã kÿ sóg, ãjag mÿ tó mû,” he tóg, Paulo ti. “Ãjag tÿ mĕ jãvãnh nÿt n kÿ f g ag v y m nh m , kanhgág ag ke g , Top  t y ag krenkren han s r m  ti. K y ag t g ti m y: hej, henh m ,” he t g, Paulo ti, Israel ag m .

²⁹ Paulo t y tag t  kar k y Israel ag t g m  sir, jagn  v i kaf n k y.

³⁰ Paulo v y pr g r egre t g m ,   n kr m n n k y. Alugar hen k y t g j  n ,   n  n ti, k y t g kaj m m , Paulo ti,   n j nkamy t y. K y t g   t y ti mr  v i s r m  m y: “k r  ra,” he ti.

³¹ V nh kar m y t g Top  t y t y   g p 'i n k m n m  sir, fe tar han k y.   g Senhor t y Jesus Cristo k m n t g m  sir.   t g ti m y: “v i t g ra,” he t n n , ti se k y n  h  ra.

PAULO TÝ CARTA HAN: ROMA TÁ KE AG MÝ CARTA

¹ Paulo tý rá vě. Isý cidade tý Roma tá ke ag mý rán ken hā vě.

Tý sóg Jesus Cristo camarada ní, kÿ tóg inh fêg, isý tý apóstolo ní já. Hā je tóg inh jé prér. Kÿ tóg inh kuprëg gé, isý věnh kar mý věnh vĩ sér kãmén já, Topë tý ẽg mý věnh vĩ jené ja ên ti. ² Topë vý vásy ã vĩ tó tí ag mý: "ha inh kósin kâme tó," he ja nígtí, kÿ ag tóg ti kâme rán ja nígtí gé, ag tý Topë vĩ rán kÿ. ³ Topë kósin ên tó ja ag tóg nígtí, ẽg Senhor tý Jesus Cristo ti. Tý tóg vásy pâ'i mág tý Davi kósin ní, Jesus ti. Ti jóg'jog ve hā vě, Davi ti. ⁴ Ti tý tý Davi kósin nín kÿ tóg tý ẽprá ke ní, Davi ri ke, hā ra tóg tý Topë kósin ní gé, hā kÿ tóg ã ter kar kÿ rír mân ja ní. Topë tý ti rín mân to ẽg tóg ti tý tý Topë kósin nín ki kanhró nýtí. Topë vý ti tý ūn mág han mû gé sir, ẽg Senhor tý Jesus tý.

⁵ Topë hā ne isar han', Jesus tugrín. Ti hā ne inh fêg', isý tý apóstolo nín já, isý fóag ag kar mý ti kãmén já, kanhgág ag mý ke gé, ag tý ti ki ge já, ti vĩ kri fi já, ti vĩ kri ním já, ti jiji mě kÿ. ⁶ Ú tý inh vĩ měg mû vý tý ẽjag nýtí gé.

Topë vý ẽjag kuprëg, hā kÿ ẽjag vý tý Jesus Cristo tû nýtí. ⁷ Kÿ sóg ẽjag mý věnhrá jenégní mû, Topë tý ẽjag to há nín kÿ. Cidade tý Roma tá ẽjag tóg nýtí. Topë ne ẽjag kuprëg', hā kÿ ẽjag vý tý ti tû nýtí. Hā kÿ sóg ẽg jóg tý Topë mý: "ag tar han ní, ag mý věnh jykre kusa ním ní," he tí, Topë mý, ẽg Senhor tý Jesus Cristo mý ke gé.

Paulo tý Roma tá ke ag ve sór

⁸ Ha mě, věnh kar vý ẽjag tý ti ki ge kÿ nýtí tag mě huri, kÿ sóg ẽjag to Topë mý vĩ há han tí, Jesus Cristo tugrín. Ti hā mré sóg věmén tí. ⁹ Ti hā mý sóg rãnhráj tí, to krónh ke vãnh sóg nígtí, hā kÿ sóg ti kósin to věme sér ên tó tí. Ti hā mré sóg ẽjag jagfy vĩ tí gé, kÿ tóg ki kanhró ní. Kurã kar ki sóg ẽjag kãmén tígí, ti mý. ¹⁰ Isý ti mré věmén kÿ sóg ẽjag tó tí. Ti mý sóg sý kején ẽjag ve sór mû tó tí. Ti tý kején sý ẽjag venh ke to há nín kÿ tóg inh mý: hej, henk ke mû. ¹¹ Ẽjag ve sór tâvî inh nígtí, sý ẽjag mý Topë kupríg tý inh kanhrán ja ên kãmén já, ẽjag tý inh vĩ jemén kÿ tar nýtí já. ¹² Kÿ ẽg tóg jagné tar han ke mû sir, ẽg tý jagné jykre ven kÿ, ẽjag tý isý Jesus ki rã kÿ ní ven kÿ, isý ẽjag tý ti ki ge kÿ nýtí ven kÿ ke gé.

¹³ Inh kanhkâ', inh mý tóg ẽjag tý tag ki kanhró nýtih há tí, ha mě: ẽjag venh tíg ke to inh jykrén tý hén ri ke han huri, hā ra tóg inh mý ki króm ja tû ní ver. Isý ẽjag mý Topë vĩ kãmén sór vě, Roma ki ke ū ag mý ke gé, ag kãmí ū tý Topë ki ge já. Fóag kar mý sóg ke tí, kÿ tóg inh mý sér tinh mû, sý Roma tá tónh ke mún kÿ ke gé. ¹⁴ Fóag tý Grego ag mý sóg Topë vĩ tó tí, fóag kar ag mý ke gé, kanhgág ag mý ke gé, ū tý nén ū ki kanhró ag mý, ū tý nén ū ki kagtig ag mý ke gé. Topë vý inh mý: "ha ag mý tó," he ja nígtí. ¹⁵ Hā kÿ sóg Roma tá ti tó sór mû gé, Topë vĩ sér ên ti.

Topë jykre tar

¹⁶ Inh pi(jé) Topë vĩ sér tag to mý'ág sór mû'. Topë hā ne tag to ẽg kren han tí', ẽg tý kri fin kÿ. Topë jykre tar hā vě. Judeu ag kren han sór tóg mû, kar kÿ fóag kar ag ke gé, kanhgág ag ke gé. ¹⁷ Tag hā ki ẽg tóg Topë jykre ki kanhró nýtih mû, Topë vĩ sér hā ki. Ẽg tý ti ki rã hā kÿ ẽg tóg ti mý kuryj nýtí. Hā kÿ tag tóg rán kÿ ní, ha mě: "ẽg tý Topë ki rã hā tugen ẽg tóg ti mý kuryj nýtih ke mû, kÿ ẽg rínrír mân ke mû," he ja tóg ní, Topë vĩ rán ki.

Ẽprá ke ag jykre pâno

¹⁸ Hā ra Topë tóg jû ní gé, kanhkâ tá. Ú tý ti ki ẽkrég tû ag to tóg jû mû. Topë vý ag mý tý nén ū tû ní, hā kÿ ag tóg věnh jykre kuryj han sór tû nígtí. Věnh vĩ há tý ag tóg tûg' he sór tí gé, věnh jykre kórég han sór kÿ. ¹⁹ Topë jykre há nýtih hā ki kanhró ag tóg nýtí vě, ag tý ki kanhrán sór kÿ. Topë vý ẽg kar mý tag ven tí. ²⁰ Ẽg pi(jé) Topë vég tí'. Hā ra tóg nén ū kar han, ẽg tý nén vég mû kar. Ên vigve kÿ ẽg tóg ti jykre mág ní ên ki kanhró ní sir. "Ú tý tag han mû vý tý ūn mág ní," he já ẽg tóg ke mû. "Ên jykre vý tar ní, ên hýn

tógr tū' henh ke tū nī," he jé ēg tógr ke mū, ēg tý Topē tý néñ han ja vigve kÿ. Hā ra ag tógr ki kanhrān jāvānh nýtī, hā kÿ Topē tógr ag to jūnh ke mū, hā ra ag tý ne tónh ke tógr tū tñih mū. ²¹ Ti tý tý Topē níñ ki kanhró ag tógr nýtī vē, hā ra ag tógr ti to: "Topē vē," he tū nýtī. Ti tý tý ûn mág ní tag tógr sór tū ag tógr nýtī. Ti mÿ ag: "inh mÿ tógr há tī," he ja tū nýtī gé, ti tý ag ki rír há han mū ra. Hā kÿ ag tógr ag tý krí há ra ki kagtig nýtī sir, ag krí há tógr tū' he ja nýtī sir. Nén û há to jykrén mū ki kagtig ag nýtī ha. ²² "Ki kanhró mág inh nī," he ag tógr tī, hā ra ag tógr krí věnhmÿ nýtī ha. ²³ Kÿ ag tógr Topē pë tag jégja kā, ûn ter vānh tag jégja kā ag tógr sir éprä ke kággrá fëg mū sir, éprä ke ag kágter tīn ra. Sësí kággrá vin ag ke gé, bicho tý fa tý 4 ag kággrá ke gé, pÿn kággrá ke gé. Tag yÿ ag mÿ tý topē nýtī sir.

²⁴ Hā kÿ Topē tógr ag tovānh mū sir. Ag tý ájag tý néñ to én mū ën han sór nýtīn kÿ tógr ag tovānh mū, ag tý han jé. Jagné kavéh ag tógr mū sir. ²⁵ Topē vī há kri fi vānh ra ag tógr věnh ó hā kri níñ tī. Ag tý û tý néñ û kar han ja ën to: "Topē vē," henh ke vē vē, hā ra ag tógr ti tý néñ han ja to: "Topē vē," he sór mū, ón kÿ. Ú tý néñ û kar han mū hā ne ã pir mÿ tý ûn mág ní', ti hā mÿ ëg tógr vī há han ke mū'. To krónh ke vānh ëg nýtī. Amém.

²⁶ Ag tý Topē tý néñ han ja to: "Topē vē," hen kÿ Topē tógr ag togvānh gé, ag tý ájag tý néñ to én mū ën han jé, ëg kavéh tī ën ti. Ag prü fag tý ag mré ný tūg kÿ fag tógr jag(né) hā mré ti věnhmÿ han mū sir, mÿr, ha më. ²⁷ Kÿ fag mén ag tógr ájag prü fag mré ný tovānh kÿ jagné to én mū gé sir. Jagné to én kÿ ag tógr jagné mré ný kÿ ti kórég han mū gé sir, jagné kavéh kÿ. Hā kÿ ag tógr ag tý Topē tovānh to jagägtar nýtīn mū. Ti tý ag vógr kónan hā vē.

²⁸ Ve ra ha. Topē ki ēkrén jāvānh ag tógr nýtī, ti to é he kÿ. Hā kÿ Topē tógr ag togvānh ja nýtī gé sir, věnh kato, ag tý věnh jykre pāno han sór kÿ. "Ha han, ge kÿ sir," he ja tógr nýtī. ²⁹ Věnh jykre pāno tý ag fór nýtī ha, ti kórég tāvī tý. Nén kar to én (ka)më ag nýtī. Věnh jykre kuryj han vānh ag nýtī. Jagné tū to én (ka)më ag nýtī. Jagné kágteñ ag tógr tī gé. Jagné vī kafān ag tógr tī gé. Jagné mÿ un'ón ag tógr tī gé. Jagné krín kónan ag tógr tī gé. Jagné to vī kónan ag tógr tī gé. ³⁰ Jagné to un'ón ag tógr tī gé. Topē kato tē mág ag tógr nýtī. Jagné vógr kónan ag tógr tī. "Ag káfór vý tý inh nī," he ag tógr tī, kÿ ag tógr věso néñ û há tó tī, ón kÿ. "Inh hýn věnh jykre pāno tý ne han mū, ūri?" he ag tógr tī, kurā kar ki. Ájag mÿnh fag vī han vānh ag tógr nýtī gé, ájag panh ag vī ti. ³¹ Krí tū ag nýtī. Ón kÿ ag tógr jagné mré néñ kar to jykrén tī, ájag tý ki króm ke tū (hā) ra. Jagné mré há nýtī ki kagtig ag nýtī, kÿ ag tógr jagné jagägtan ki kagtig nýtī gé. ³² Topē vý û tý tag han mū to: "kágter jé ag tógr ke mū," he ja nýtī. Ag tý tag ki kanhró nýtī ra ag tógr han mū sir, kÿ ag tógr û tý tag han mū to há nýtī gé, mÿr, ha më.

2

Topē tý věnh jykre pāno to jū

¹ Fógr mré kanhgág ag vý věnh jykre kórég tag hyn han kān tī, kÿ ag tógr Judeu ag mÿ kórég nýtī. Hā ra Judeu ag vý ti kórég han tī gé, ag tý ón kÿ ag to vī mū ra. "Kórég ag nýtī," he ag tógr tī, hā ra ag tógr fógr jykre kórég ën han tī gé, kanhgág jykre kórég ti ke gé. Hā kÿ ag tógr ájag jykre tugnīn ti kórég venh ke mū gé. ² Topē vý û tý tag han mū vógr kónan ke mū, ti jykre kuryj níñ kÿ, Topē ti. Ti tý ke há vē. ³ Ún jykre kórég ag tógr ag mÿ kórég nýtī, Judeu ag mÿ, hā ra ag tógr hā han tī gé. Kÿ ag hýn hē ri kenh mū, Topē tý ag vógr kónan tū nī jé? Ag vógr kónan jé tógr ke mū, ha vemnī. ⁴ Ver tógr ëg to há nī, ver tógr ëg to fen níñ mū, ver tógr jū vānh nī, Topē ti. Ti tý ëg tý ëg jykre kórég tovānh ve sór vē, hā kÿ tógr ver ëg to há tāvī nī. Hā ra tógr ag mÿ tý néñ û tū nī ve nī, Topē tý ëg to fen níñ ke mū ti. ⁵ Kütu ag nýtī, věnh jykre pāno tovānh jāvānh ag nýtī, hā kÿ Topē tý ag to jū tógr komér hā mág rā nī. Kején tógr Topē tý věnh kar jykre venh ke kurā pétém ke mū sir. Kÿ ag tógr venh ke mū, Topē tý ag vógr kónan ke ti, kÿ věnh kar vý ti jykre kuryj venh ke mū, ti tý ëg mÿ ki hā tó mū ti. ⁶ Ti hā ne ëg mÿ níñ ke mū', ëg tý néñ hyn han ja ën kaja ti. ⁷ Ún kā tógr ëg mÿ ëg rír krýg ja tū ven ke mū, hā kÿ jykre kuryj ag mÿ. Ëg tý ti jykre há to tar nýtīn kÿ tógr ëg mÿ ëg rír krýg ja tū ven ke mū, ëg tý tá tý ûn mág nýtī sór kÿ, ëg tý Topē

hā tȳ ēg mȳ vī há han ke ve sór kȳ, ēg tȳ ēg rīr krýg ja tū ve sór kȳ. Kȳ tóg ēg mȳ ven ke mū. ⁸ Hā ra tóg ū vógrónan ke mū gé. Ū tóg ājag tȳ néñ han sór mū ēn hā han tī. Véñh vī há kri fi vāñh ag nýtī, ag tȳ vénh jykre pāno hyn han sór kȳ. Hā kȳ tóg ag vógrónan ke mū. ⁹ Ū tȳ vénh jykre pāno han mū kar vȳ kané junjur ke mū, jagtar jagy hyn han kȳ. Ag tȳ tȳ Judeu nýtī ra ag tóg jagāgtar ke mū, kar kȳ fógrónan ke gē, kanhgág ag ke gē. ¹⁰ Ū tȳ vénh jykre kuryj han mū tȳ tóg ūn mág hyn han ke mū hā ra, to tóg vī há han ke mū, ēg mȳ tóg vénh jykre kusa ným ke mū, ēg tȳ tȳ Judeu nýtī ra, kar kȳ fógrónan ke gē, kanhgág ag mȳ ke gē.

¹¹ Ha vé, Topē mȳ ti tȳ néñ ū tū nī, Judeu ag, fógrónan ke gē, kanhgág ag. Ti mȳ ēg tóg tȳ ūn pir nýtī. ¹² Ū ag tóg Topē vī mē ja tū nýtī. Kȳ ag tóg ti kórég kar hyn han mū sir. Kȳ ag tóg nýgmē ki vár ke mū sir, inferno ki, ag jykre kórég to. Ag jāvo Judeu ag vȳ Topē vī mē ja nýtī. Hā ra ag tóg ti kórég han tī gē. Kȳ Topē tóg ag vógrónan ke mū gē sir. “Isý ājag mȳ néñ tō ja ēn han ja tū ājag nýtī,” he jé tóg ke mū. ¹³ Ha vé, ēg tȳ Topē vī mēg mū ra han tū ným kȳ ēg Topē mȳ há tū nýtī. ēg tȳ ti vī ki króm kȳ ēg tóg ti mȳ kuryj nýtī. ¹⁴ Fógrónan ke gē ag mré kanhgág ag vȳ Topē vī mē ja tū ným ver, ū tȳ Judeu jykre han tū kar ag. Ge ra vénh jykre há tóg ag mȳ sér tī, ag tȳ Topē vī mē ja tū (hā) ra. Kȳ ag tȳ vénh jykre há han sór mū tag vȳ ag mȳ ag tȳ ki króm han jafā nī. ¹⁵ Topē tȳ néñ tō ja ēn vȳ ag kákā nī, hā kȳ ag tóg han sór mū, ag tȳ mē ja tū ra. Hā kȳ tóg ag mȳ sér tī, ag tȳ néñ ū há han kȳ. Jāvo tóg ag mȳ e tī, ag tȳ ti kórég han kȳ. Ag tȳ Topē vī mē ja tū ra ag tóg vénh jykre há ki kanhró nýtī. ¹⁶ Kejēn Topē tóg Jesus Cristo mȳ: “ag jykre ve kān nī,” henh ke mū, ti kurā ēn kā. Kȳ vénh kar jykre vȳ vénh ven ke mū, ag jykre kórég mré hā, ag tȳ vénh kar vatáñh tá néñ han ja ti. Tag hā tó sóg tī, sý vénh kar mȳ ti vī sér kāmén kȳ.

Judeu ag tȳ Topē vī mranh ja

¹⁷ Ha vé, Judeu ag mȳ tóg sér tī, ag tȳ tȳ Judeu nýtīn kȳ. “Topē ne ēg jyvēn ja nýtī”, kȳ ēg nýgmē ki vár ke tū nī,” he ag tóg tī. “Topē to ēg há nýtī,” he ag tóg tī gē. ¹⁸ Ti tȳ ēg ki néñ ve sór mū ki kanhró ag tóg nýtī. Ti vī ki tóg rán kȳ nī, hā kȳ ag tóg ēn ve kȳ vénh jykre kuryj ki kanhró nýtī. ¹⁹ “Ki kanhró ēg nýtī,” he ag tóg tī, hā kȳ ag tóg ū tȳ ki kagtīg ag mȳ tō tī, Judeu ag, ag tȳ ag mȳ ūn kyvó ag ri ke nýtīn kȳ. Kuty mī ag tóg mügtī, kȳ ag tóg ag mȳ jēngrē han sór tī, ag mȳ Topē vī tō kȳ. ²⁰ Ū tȳ ki kagtīg ag kanhrān ag tóg tī, gīr ag ke gē. “Topē vī vȳ há nī, vénh jykre há vē, ki hā tóg tō tī, hā to ēg Topē ki kanhrān tī,” he ag tóg tī. ²¹ Ón kȳ ag tóg ū ag kanhrān tī, ājag tȳ ki kagtīg nýtī (hā) ra. Ū mȳ ag tóg: “néñ ū péju(g) tūg nī,” he tī. Hā ra ag tóg ū tū péju(g) tī. ²² Ón kȳ ag tóg: “ā prū tū fi mré ný tūg nī, ā mén tū mré ný tūg nī gē,” he tī. Hā ra ag tóg fag mré nýgný tī. Ón kȳ ag tóg vénh kággrá tȳ topē to: “Topē pijé”, he tī. Hā ra ag tóg vénh kággrá ag jo īn krém ag tū péju(g) tī. ²³ “Topē vȳ ēg jyvēn ja nýtī,” he ag tóg tī. Hā ra ag tóg ti vī mranh tī. Topē kavéñh ag tóg tī. ²⁴ Hā kȳ tag tóg rán kȳ nī, Judeu ag to, Topē vī rán ki, ha mē: “ājag jykre kórég ve kȳ fógrónan ke gē ag mré kanhgág ag vȳ Topē jykre to: kórég ti hýn nī,” he tī,” he ja tóg nýtī, Judeu ag to, Topē vī rán ki.

²⁵ Hā tī nī, ēg tȳ tȳ Judeu nýtī ti, ēg tȳ Topē vī ki króm kȳ. ēg tȳ hā ra ti vī mranh kȳ tóg ēg mȳ néñ ū há han ke tū nī, ēg tȳ tȳ Judeu nýtī ra. Fógrónan ke gē ag vȳ tȳ ēg nýtī, kanhgág ri ke, ēg tȳ ti vī mranh kȳ. ²⁶ Kejēn fógrónan ke gē ag vȳ tȳ Topē vī ki króm mū sir, kanhgág ū hēn ri ke mūn. Kȳ tóg Topē mȳ tȳ Judeu ri ke nī sir, ti tȳ Topē vī ki króm to. ²⁷ Hā kȳ fógrónan ke gē ag mré kanhgág ag vȳ Judeu ag jykre kórég tónh ke mū, ha vēmī, ag tȳ Topē vī ki króm kȳ. Topē vī mranh ag tóg tī, ag tȳ tȳ Judeu nýtī ra, ag tȳ Topē vī rá vég nýtī ra. Hā tó jé ag tóg ke mū, fógrónan ke gē, kanhgág ag ke gē. ²⁸⁻²⁹ Ón kȳ ag tóg tȳ Judeu nýtī, ag pi(jé) tȳ Topē tū pē nýtī. Ón kȳ ag gré junun fár vȳ kym kȳ nī, Topē tȳ ag mȳ: “kym ra,” he ja nīn kȳ. Kȳ ag tóg tag tugnīn jagnē mȳ: “Topē tū vȳ tȳ ēg nýtī,” he tī. Hā ra ag pi(jé) tag tugnīn tȳ Topē tū nýtī. Topē tū ag vȳ ājag fe tȳ ti ki rā tī, kȳ ag jykre há ne kym kȳ nī ri ke nī. Ag tȳ vénh jykre kórég továñh to ken hā vē. Topē kuprīg ne ēg jykre há han tī, kȳ Topē tóg

ẽg mÿ vĩ há han tĩ gé sir, ẽg jykre há nÿtñ kÿ. Ti pi(jé) ẽprã ke ri ke ón kÿ vĩ há han tĩ', ti ki ge kÿ nÿtñ ag mÿ. Ẽg hã vý tÿ Topë tû p  nÿtñ'.

3

¹ Kÿ Judeu ag hÿn inh mÿ: "kÿn mÿ há tû nÿ, ẽg tÿ tÿ Judeu ag kr  nÿtñ kÿ?" he sór mû. "Ẽg gr  junun f r kym kÿ n n kÿn mÿ tÿ néñ ū tû nÿ?" he sór ag hÿn mû. ² V , h  t v i ti n  gé. Ẽg h  m y t g   v i ti t  ja n gt , Top  ti, ẽg tÿ tÿ Judeu kr  n t n kÿ. ³ Ẽg k m  ū t g ti v i kri fig t u n gt . H  ra Top  pi(jé) ag tugr n   t y n n t  ja  n han ke t u n ', ag t y ti v i ki kr m t u ra t g   v i ki kr m t , Top  ti, ag j vo. ⁴ Ti t y ẽg m y t  ja  n han ti t , ón v anh ti n gt . Ẽpr  ke ag ne un' n t ', h  ra t g  n ke t u p  n , Top  ti. H  k y tag t g r n k y n , Top  v i r n ki, h  v y: "v enh kar v y venh ke m ,   t y   v i han t  ti," he m . " t y   jykre tugn m k y t g venh ke m  sir,   t y ki h  t  ti," he ja t g n , Top  to, Top  v i t y r n k y n  ki. H  ra t g ge n .

⁵ K y Judeu ag hÿn ón k y inh m : "k n h n há n , ẽg jykre p n o ti," he sór m . "V nh kar v y ẽg jykre p n o ve k y Top  jykre kuryj n  ki kanhr  n t , ti t y ẽg j vo v nh jykre p n o to h  t u n n k y. H  k y  g jykre p n o tag v y t y n n ū h  n . H  ra t g to  g v g k n n sór m , ẽg jykre p n o to, ti t y t y n n ū h  n  ra. Tag tugn n t g jykre p n o n  ve n , Top  ti," he sór ag hÿn m , Judeu ū ag. Ẽpr  ke ag v y ón k y v i t y ge han t . ⁶ H  ra t g h  t u n , ag v i tag ti. Top  jykre h  ne kuryj n '. Ti jykre h  n n k y t g  pr  ke jykre to: "h  t u ti n ," henh ke m . Jykre kuryj ti n  inhh .

⁷ H  ra Judeu ū ag t g  n k y: "v nhm   g ki kr m k y n t  v ," he t i gé. " g  n tagr n Top  t y t y ūn m g n  tag v y v nh ven m , ti ón v anh v y v nh ven m   g j vo. H  ti n , tag ti. H  k y ti t y  g  n m  tag to: "inh v i m ranh ja  ag t g n gt ," hen k y t g v nhm n k y t o m , Top  ti," he ag t g t , ón k y. ⁸ "Ti k r g han j   g t g ke m , Top  t y  g jykre k r g t y n n ū h  han j ," he ag t g t , ón k y. K y ag t g iso ón k y: "tag t  ti t , Paulo ti," he t i gé.  t y tag t  m  ag v g k n n j  t g ke m , Top  ti, ag ón m  tag to, ti jykre kuryj n n k y, ha vemn .

 g kar t y Top  v i m ranh k n

⁹ K y is y Judeu ag to ne t o n ?  g m y f g ag k f r n t ,  g t y t y Judeu n t n k y? V , ag k f r t   g n t . Top  v i m ranh k n  g m r, Judeu, f g, kanhgág,  g kar m r. Tag t o inh huri. H  ra t g ge n . ¹⁰ H  k y tag t g r n k y n  gé, ha m : " n jykre kuryj v y t u t , ūn jykre kuryj venh ke t u p   g n gt . ¹¹ V nh jykre h  han ki k gt g kar  g n t , ū t y Top  jykre han sór m  v y t u t . ¹²  g kar v y Top  japyry, Top  jam n tov nh k n k y n t . Jykre k r g kar  g n t . V nh jykre kuryj han v anh  g n t .  n jykre h  venh ke t u p   g n . ¹³ Un' n (ka)m  kar  g n t , jagn  to.  g t y v ser to n n k y v ser ger t g k kut  t .  g ón v y v ser ger tag ri ke n . Jagn  m y  g t g un' n t  gé.  g v i j u t y  g t g jagn  k gt n ri ke han t  gé, k y t g p n veneno ri ke n ,  g v i j u ti. ¹⁴ V nh v i j u t y  g f r n t , k y  g t g v nh kar m  v i k n n t . ¹⁵ Jagn  k gt n (ka)m   g n t , tag h  t g  g m y s r t . ¹⁶  g t y h n m  m  k y  g t g n n ū kar k k g t , h  k y  g mr  ke f g v y jagtar n t ,  g to. ¹⁷  g pi(j ) v nh jykre kusa ve sór t . ¹⁸ Top  kam g sór v anh  g n t ," he ja t g n gt , Top  v i t y r n k y n  ki. H  ra t g ge n .

¹⁹ H  ra  g kar v y tag ki kanhr  n t , ha m .  g h  m y ti r n k y n , Top  v i ti,  g t y ki kr m j . H  ra  g t g m ranh k n. K y Top  t y  g m y: "ti k r g han  ," he m  ra t g  g t y ti m  ne t n h ke t g t u t ,  g kar ti. H  j  t g  g m y   v i j n  ja n gt ,  g t y to  g k r g n  tag ki kanhr n j . ²⁰ Top  v i ki kr m k n ja t u  g t g n t , h  k y  g kuryj t u n t , Top  m . H  k y  g t y Top  t y v as y  g jyv n ja  n m g m  ra  g t g Top  v i m ranh ki kanhr n m , ti t y  g m y: "tag han t g ra," hen k y. Ge ta  g t g m ranh t .

Top  t y  g kren han sór

²¹⁻²² V h  Top  jykre kuryj t g v nh ven ja n gt . Ti h  ne  g m y v nh p t e f n m  sir', inhh ',  g t y Jesus Cristo ki ge k y,  g t y ti t y  g jyv n ja  n m ranh ja (h ) ra. Ti jykre

kuryj hā vē. Vāsŷ tóg tó ja nī, Topē ti, ti tý tag han ke ti. Ā jykre si ki tóg tó ja nī, kÿ ti vĩ tó tī ag, profeta ēn ag tóg tó ja nīgtī gé, ti jykre tág ke ti. Ú tý ti ki ge kÿ nýtī kar mÿ tóg věnh pâte fón tī. Kÿ ēg kar tóg jagnē ri ke nýtī ha, ēg tý tí ki ge kÿ. ²³ Topē vĩ mranh kān ēg, věnh jykre kuryj han tū ēg nýtī, Topē jykre kuryj tag han ki kagtīg ēg nýtī. ²⁴ Hā ra tóg ēg jagāgtān kÿ ēg mÿ věnh pâte fón sór mû. Fagrñh mÿ ke vē, kajām ke tū ēg tóg nī. Jesus Cristo tugenñ tóg ēg kren han sór mû. ²⁵ Topē ne Jesus fēg', ti hā tý ēg tý Topē vĩ mranh tý tūg' hen jé, ti ter kÿ ti kyvénh tý ēg jagfy ti ki kákutē kÿ. Kÿ ēg tóg ti ki rā kÿ há nýtī sir, Topē jykre kuryj hā vē sir. Jesus to ēg ki kanhrān mû, věnh jykre kuryj ti. Hā kÿ Topē tóg ēg tý vāsŷ ti vĩ mranh ja ēn to tóg ēg vóga tū nī ver, ēg to fen kÿ, ²⁶ ti tý ūri ēg mÿ ā jykre tág ven sór kÿ. Topē vý kuryj nī. Ti tý ēg mÿ věnh pâte fón kÿ ēg ti mÿ kugryj nýtī sir, ēg tý Jesus ki gen kÿ. Topē jykre kuryj hā vē sir.

²⁷ Kÿ Judeu ag hÿn inh mÿ: “kÿ ēg mÿ Topē mÿ há tū nýtī, ēg tý ti vĩ ki króm sór mû ra?” he sór mû. Hÿ, hā vē. Kórég ēg nýtī, hā kÿ ēg tóg ti vĩ ki króm sór mû ra mranh tī. Ēg tý ti ki ge kÿ tóg ēg mÿ věnh pâte fón tī, kÿ ēg há nýtī. ²⁸ Tag ki kanhró ēg nýtī, ha m . Ēg tý Topē jykre si ēn han sór mû ra ēg jykre p no v  ēg k k  n  n . Ēg tý Jesus ki gen h  k  t g  ēg m  v n h p te f n  ke m  h  ra. ²⁹ Top  pi(j ) Judeu ag t v  v g n  n ! F g ag v g ti n  g , kanhgág ag ke g . ³⁰ Pir ti n , Top  ti. H  k  t g  ū t  t  ki ge m  ag m  v n h p te f n  t , Judeu ag mr  h , f g ag m  ke g , kanhgág ag m  ke g . Ēg t  ti ki ge to t g  ēg m  v n h p te f n  t , ēg kar m .

³¹ K  ēg m  ti ki ge k  ( g m ) Top  t  v s y  g m  v n h jykre n m ja ēn t  t t g  he t , Top  t  Judeu ag jyv n ja ēn ti? V . V h   g ki kr m h  han ki kanhr  n t , Top  t   g m  v n h jykre n m ja ēn ki.

4

Top  t  Abra o m  v n h p te f n 

¹ K  Judeu ag h n inh m : “ g j g’j g ve p  t  Abra o h n h  ri ke t ?” he sór m . ²⁻³ “N n   h  kar han ti t , Abra o ti, h  tugr n t g  t  Top  m   n  h  n ,” he sór ag h n m , Judeu ag. V , h  t  v . Ti ki r  tugr n ke v . H  k  tag v  ti to r n k  n , ha m : “Abra o v  Top  ki r , h  k  t g  t  Top  m   n  h  n , ti t  t  ki r  tugr n,” he t g m , Top  v  r n ki. Ti t  n n   h  han tugr n Top  m  t   n  h  n  ra t g v so: “t  s g  n  h  n , ag kar k f r,” hen h  ke m  v , v s y  n  h  han sór k . H  ra  g v s y  n  h  han ki kagt  n t .

⁴ H  v ,  g r nhr j to  g t g   g r nhr j kaja v g t . Fagr n m  ke t  v ,  g r nhr j kaja ti. ⁵ Top  jykre v  ge t   n t .  g t  t  ki ge k   g t g  t  m  t ,  n  h  n t .  g t  t  ki ge tugr n t g   g m  v n h p te f n  t ,  g t  t  v  m r n h ja ti.  g r nhr j p j ! Top  t  n n han m n h  v .

⁶ H  k  v s y  g p l i t  Davi t g t  ja n t  g .  t  n n   k r g han t   n  to t g v  h  han ja n , Davi ti. Top  v   g m  v n h p te f n  t ,  g t  t  v  m r n h ja ti. Top  t   n  m  v n h p te f n  ja  n  to Davi t g tag t  ja n t , ha m : ⁷ “Top  v   g ve h  han ke m , h  k  t g   g m   g t  t  v  m r n h ja  n  t  v n h p te f n  t . K   g ve m n ke t  n  ha,  g jykre p n  ja  n  ti, ti t  v n h p te f n  k  n n k . ⁸ Top  v   g ve h  han ke m , h  k  t g   g m   g t  t  v  m r n h ja  n  k a j a k r g  n  ven ke t  p  n ,” he ja t g n t , Davi ti.

⁹ K  Judeu ag h n inh m : “Davi h n   t  h  to tag t  ja n t !” he sór m . “Judeu jykre han m  ag to ke m  v , ag jykre han t  ag to ke m  v ?” he sór ag h n m .  g kar to ke v . H  v , Abra o to s g: “ti t  Top  ki r  tugr n t g  t  Top  m   n  h  n ,” he ja n . ¹⁰ K  t  jykre t  Top  m  kuryj n   n  k  t  m  Judeu ag jykre han k  t  n !, Abra o ti? V ,  n  k  t   g jykre han t  n  ver.  n  k  t    gr  junun f r k m ja t  n  ver. ¹¹ Top  v  t  m  v n h p te f n , ti t  t  ki r  tugr n, ti t  ver Israel ag jykre ki kagt  n n k . Ti m  v n h p te f n  kar k  Top  t g t  m   g jykre tag n m ja n , ti t    gr  junun f r k m j  sir, v n h kar t  t  jykre h  n  ki kanhr n j . H  k  t g t   t  Top  ki ge m  kar j g n  sir, Abra o ti, ag t  Judeu ag jykre han t  ra, ag t   aj g f r k m t  ra ke g . Top  ki ge k   g t g Top  m  t   n  h  n t , Abra o ri ke. ¹² K  t g t  Judeu jykre han m  ag j g’j g ve p 

nī gé sir, Abraão ti, ag tÿ ti mré Topë ki ge kÿ. Judeu jykre han to hã tóg Topë ki rã, ēg jóg tÿ Abraão ti. Kÿ ēg tÿ Topë ki ge kÿ tóg tÿ ēg jóg p   n   gé sir, ēg tÿ tÿ Judeu kr   n  t   ra Topë ki ge kÿ n  t  n k  . ¹³ Topë v   Abra  o m  : “   kr   v   ga kar m   m  nh m  , k   t  g t   ag t   kar n  nh m  ,” he ja n  gt  . Ti t   Topë v   kri fi tugr  n t  g ti m   tag t  . V  nh jykre si ki kr  m t  gn  n ke pij  !. Ti t   Topë ki r   k   t  g ti m   t   ūn h   n  , h   k   Topë t  g ti m   tag t   ja n  .

Top   t   ūt   t   ki ge k   n  t   ag to h  

¹⁴⁻¹⁵ Ha vé, ēg t   Top   t   v  s  y   g m   v  nh jykre n  m ja   n han s  r m   ra   g t  g mranh t  , k   Top   t  g   g v  g k  n  n ke m   v   sir. H   k     g t  g ti t     g m   n  n   h   t   ja   n venh ke t   p   n   v   sir.   g v  g k  n  n j   t  g ke m   v   sir, k   t  g   g m   n  n   h   n  m ke t   n   v   sir. K   t  g   g m  : “ha inh ki r  ,” henh ke t   n   v   gé. Top   t     g v  g k  n  n ke m   h   ne k   n   v  ”, ti v   mranh tugr  n. ¹⁶ H   ra t  g   g m  : “ha inh ki r  , s     jag m   n  n   h     n han j  ,   jag t   inh ki ge tugr  n,” he ja n  gt  . Ti t     g jag  gt  n h   v  . Top   t  g Abra  o kr   kar ag m   vin s  r m  ,   t   n  n t   ja   n. Ti pi(j  ) Judeu jykre han m   ag t  v   m   vin s  r m  ”.   t   Abra  o ri ke Top   ki ge m   ag m   t  g vin s  r m   gé, Top   ti.   g kar j  g’j  g ve v   t   ti n  , Abra  o ti. ¹⁷⁻¹⁸ Top   h   ne ti m  : “   kr   t   s  g povo e hyn han ke m  ,” he ja n  l  , h   k   t  g t     g kar j  g’j  g ve p   n  . R  n k   ti n  , Top   v   r  n ki. K   t  g ti v   tag kri fi ja n  gt  , Abra  o ti,   t   g  r ve v  nh n   ra, ti k  f  a n  n k  .   n ter m   ag r  nr  r m  n han ki kanhr   t  g n  , Top   ti. K   t  g n  n kar han ki kanhr   n  gt   gé. N  n   t  g t   t   ver, h   ra Top   t  g n  n   kar han t  ,   v   t  . H   k   t  g Abra  o m   ti k  s  n ke t   ja n  gt   gé. K   Abra  o t  g ti v   kri fi ja n  gt  . Ver t  g k  s  n ja t   n  ,   k  f  a n  n ra, h   ra t  g Top   v   kri fi ja n  gt  , Top   t   ti m  : “   kr   t   s  g povo e hyn han ke m  ,” he ja tag to. ¹⁹⁻²⁰ Top   t   ti m   tag t   k   t  g 100 (ke) anos p  t  m, Abra  o ti. Si h   ti n   ja n  gt  , ti pr  t   Sara fi ke gé. G  r han v  nh fag n  t  ,   n k  .   n h   k   Top   t  g ti m   ti kr   e hyn han ke t   ja n  gt  . K   t  g ti v   kri fi ja n  gt  , to kr  nh ke t   ja t  g n  gt  . “H  y m   v  ?” he ja t   ti n  gt  , Top   v   tag to. Ti v   kri fi k   t  g Top   to: “  n m  g v   t   ti n  ,” he ja n  gt  . ²¹ “Top   v     t   n  n t   ja han ki kanhr   n  ,” he ja ti n  , Abra  o ti, to kr  nh ke t   n  n k  . ²² Tag h   t  gn  n t  g Top   m   t   ūn h   n  , ti t     fe t   ti ki r  n k  .

²³ Top   v   t   ūt   t  g Abra  o to r  n ja n  , Top   v   r  n ki, ti t   Top   m   t   ūn h   n   ti.

²⁴ H   ra t  g   g to r  n ja n   gé. Top   m     g t  g t   ūn h   n  t  nh ke m   gé, Abra  o ri ke,   g t   ti ki ge k  . H   k   t  g   g Senhor t   Jesus r  n m  n ja n  gt  , ti ter ja t  . ²⁵   g jagfy t  g ter ja n  , Jesus ti, ti t     g t  g Top   v   mranh t   ūg’ he j  . H   j   Top   t  g ti f  g ja n  . K   t  g ti r  n m  n ja n   gé, ti t     g m   v  nh p  te f  n j  ,   g t   ti v   mranh ja ti.

5

Top   t     g to j   m  n ke t  

¹ K   t  g   g m   v  nh p  te f  n m   sir,   g t   Jesus Cristo ki ge k   n  t  n k  . K     g t  g jatun m   n  t  , Top   t     g to j   m  n t   ūn k  ,   g Senhor t   Jesus Cristo tugr  n. ² Ti h   tugr  n Top   t  g   g jag  gt  n t  . Tag tugr  n   g tar n  t   sir. K   t  g   g m   s  r t   gé. Top   v     g t   ūn m  g han ke m  , ti t   ūn m  g n   ūn ri ke han j   t  g ke m  , k   t  g   g m   s  r t  nh m   sir. ³ Ver   g t  g ti jagy v  g t  , tag ki. H   ra t  g   g m   s  r t   gé,   g t   ti jagy v  g m   ra.   g t   ti jagy v  g m   tag ne   g tar han ke m  ’, kom  r h  . ⁴   g tar n  t  n k     g ti tov  nh s  r t   ūn ki kanhr   n  t   sir.   g t   ti tov  nh s  r t   ūn n  t  n k     g t  g Top   t     g m   n  n t   ja kar venh ke m  , ti t     g m   n  n   h   venh ke   n ti, t  . ⁵   g pi(j  ) venh ke t   ūn k  , Top   t   ūn t   ja   n ti.   g m   t  g   t   kupr  g j  n  huri, ti t   ūt     g jagr   ūn j  .   g jagr   tag v     g m  : “Top   v     t   to h   ūn,” he t  . Ti h   tugr  n   g ki kanhr   n  t  ,   g t   Top   t     g m   n  n t   ja   n venh ke ki.

⁶ Jykre p  no   g n  t  , kr  j   g n  t  .   g t   ver k  r  g n  t     n k   Cristo ne   g jagfy ter ja n  gt  !. ⁷ Ti j  vo   g k   ūt     g jagfy ter ke t   ūn.   n jykre h   jagfy ter ke t     g n  t  . ⁸   g j  vo Cristo v     g jagfy ter ja ūn,   g t   ūt   Top   v   mranh jaf   n  t   ra. H   ki   g ki kanhr   n  t  , Top   t     g to h   ūt   ūn ti. ⁹ K   Top   t  g   g m   v  nh p  te f  n m   sir, Jesus t     g

jagfy ter ja tugen, ti kyvénh tugrín. Ký tóg Topé tý vénh kar to júnh ke kurá én ki ég kren han ke mū gé, ha mě. ¹⁰ Úg tý ver ti kato tē nýtí ra Topé kósin tóg ég jagfy ter, ký Topé tóg ég to há ní, ég to jú mán tū ti ní. Ký tóg ég to há ní ha. Ký tóg kurá én kā ég kren han ke mū gé, ti rír jén ký, ti kósin ti. ¹¹ Kurá én kā tóg ég kren han ke mū, hā ra tóg ūri ég to há ní gé, ký tóg ég mý sér tí. Úg Senhor tý Jesus Cristo tugen ke vě. Ti hā ne Topé tý ég to há nính ke han'. Ti hā ne Topé tý ég to jú tý tū' he mū'.

Adão vý Topé vĩ mranh vén, Jesus vý ki króm kān

¹² Ha vé, ūn pir vý Topé vĩ mranh vén, ký Topé vĩ mranh vý kā ní ní sir. Ti vĩ mranh tugrín tóg ter ja ní gé, ú tý ti vĩ mranh vén mū én ti. Ú tý ti vĩ mranh vén ja én ri ke ég nýtí, Topé vĩ mranh kān ja ég tóg ní gé, ég tý tý ūn ve nón ke nýtín ký. Ký ég tóg kágter kān ke mū gé, Topé vĩ mranh ký. ¹³ Topé tý ég jyvén to hā ag tóg ti vĩ mranh ja nýtí gé, hā ra ag tóg vénh jykre kórég to: "Topé vĩ mranh vě," he ja tū ní ver, ag tý Topé tý ég jyvén tí én mě ja tū ní ký, Moisés tý Topé vĩ rán ja to hā. ¹⁴⁻¹⁵ Ge ra ag tóg kágter ja ní, én to. Adão vý ter, ti nón ke ag vý kágter, Moisés mur to hā. Adão ne Topé tý ti mý ka kané to: "ko tūg ní," he ja én ko ja nýtí'. Ti nón ke ag vý Topé vĩ mranh gé, hā ra ag pi(jé) Adão tý Topé vĩ mranh ja én ri ke hyn han ja nýtí'. Ge ra ag tóg kágter. Ký ég ūri kágter tí gé, ég tý ūn ve én nón Topé vĩ mranh ký.

Ún pir tý Topé vĩ mranh vén ja tugrín ég tóg kágter kān ke mū. Ún ve tý ég jo vénh jykre kórég han jan hā vě. Ti jávo ti nón ke én ti, Jesus hā vý ég mý vénh jykre há ním ke mū. Ti tugen Topé vý ūn e tāvī jagatán ke mū sir. Ég mý tóg néntý hēn ri ke hyn han ke mū sir, ký tóg presente há tāvī ri ke ní sir, ūn pir tugrín, hā vý: Jesus Cristo, he mū. Ký Jesus tý ég mý vénh jykre há ním mū én vý ūn ve tý ég mý vénh jykre kórég ním ja én kafór ní. ¹⁶ Ún pir tý Topé vĩ mranh vén én tugen ég kágter kān ke mū. Topé vĩ mranh pir tugrín tóg ég vógrónan kān ke mū. Hā ra tóg ég mý presente ri ke han sór mū ha. Ég jagatán tóg tí, ég tý ti vĩ mranh tý hēn ri ke han ja ra, ký tóg ég mý vénh páté fón mū gé sir. ¹⁷ Ún pir tý Topé vĩ mranh vén ja tugen ég kar kágter kān ke mū. Hā ra tóg ūn pir ū tugrín ég jagatán ke mū ha, ký tóg ég mý vénh páté fón mū. Ký tóg ég kugrynh ke mū. Ég mý presente ri ke han hā vě. Ký ég tóg rínrír mán ke mū gé, ký ég tóg tá tý ūn mág nýtín mū sir, ūn pir tugen, hā vý: Jesus Cristo, he mū. Hā ki Jesus tý ég mý vénh jykre há ním mū tóg ūn ve tý ég mý vénh jykre kórég ním ja én kafór ní.

¹⁸ Hý, ūn pir tý Topé vĩ mranh vén ja tugrín Topé tóg ég vógrónan kān ke mū sir. Ri ke ti ní, Jesus tý ég kren han mū ti. Ún pir tý Topé vĩ ki króm kān tugen Topé tóg ég kar jagatán ke mū sir, ký tóg ég mý vénh páté fón ke mū, ég kágter mán tū ní jé, ég kúpríg ti. ¹⁹ Ún pir tóg Topé vĩ han ja tū ní, ký ég kar vý Topé vĩ mranh tí sir, ti nón. Kar ký ūn pir vý Topé vĩ han kān ja nýtí, ký Topé tóg ti tugrín ég mý vénh páté fón kān ke mū gé sir. ²⁰ Ký Topé tóg Moisés tý ég jyvén ja nýtí, hā ký tóg rán ja ní. Ký ég tóg ti vĩ mě ký ég tý Topé vĩ mranh e han ja én ki kanhrán mū sir. Ég tý ti vĩ mranh e tāvī ní ra Topé tóg ég jagatán kafór han mū gé sir, ²¹ ti tý ég jykre kugrynh jé sir. Núgme ki ég tóg vár kān ke mū vě, inferno ki, ég tý Topé vĩ mranh to. Jagy ti ní. Hā ra Topé tóg ég jagatán kān ke mū, ký tóg ég kugrynh ke mū, ký ég rír krýg ja tū venh ke mū, núgme ki vár ke tū ég nýtí, inferno ki. Topé tý ég jagatán hā vě, ég Senhor tý Jesus Cristo tý ég jagfy ter ja tugrín ken hā vě.

6

Jesus Cristo tý ég jykre si tūg

¹ Ký Judeu ū hýn inh mý: "kýn hýn há nính mū, ég tý Topé vĩ mranh ký," he sór mū. "Ký tóg ég jagatán kafór han ke mū gé, ég tý mranh mág ký," he sór ag hýn mū. ² Vó, há tū pěti ní. Kórég ti ní. Ti ki ge ký ég tóg vénh jykre tág han tí, ký ég jykre si tóg tū tí ha, ti tý ég jykre si tý tū' hen ký.

³ Ha vé, vénh kype ký ég nýtí. Batismo tag vý ge ní, ha mě. Ég tý Cristo ki rá to ken hā vě. Cristo vý ter ja ní. Ter ký tóg ég jykre si tý tū' hé. ⁴ Túg ký tóg ti mré vénh kej kákā

ný ri ke han mū gé, ēg jykre si ti. Kÿ Cristo vý rír män, ter kar kÿ, Topë tÿ ti rín män kÿ. Tar ti ní, Topë ti, hã kÿ tóg ti rín män. Ēg tÿ ti mré rír män ri ke ti ní, hã vý: vênh jykre tág to tar ní, he mû. Batismo to ken hã vê.

⁵ Ēg jykre si tÿ tóg tû' hé, ti ter kÿ, kÿ ēg jykre tág tóg ný ha, ēg tÿ ti mré rínrír nýtín kÿ, ti rír män ên ri ke. ⁶ Ti tÿ cruz to sa kÿ ēg jykre si tóg ti mré to sa ri ke han gé, kÿ tóg tû' he mû, ēg tÿ ti vî mranh män tû ní je. Topë vî mranh jafâ vý tÿ ēg nýtî ja nigtî, hã kÿ tóg tÿ tûg' he ja ní, Jesus Cristo ti. Hã kÿ ēg tóg ūri Topë vî mranh tî ag ri ke tû nýtî ha. ⁷ Ēg jykre si tûg kÿ ēg tóg jykre kuryj nýtî ha, ha më, kÿ ēg tóg mranh sór män tû ní ha. ⁸ Cristo vý ēg jykre si tÿ tûg' hé, ti ter kÿ. Kÿ tóg ēg mý vênh jykre tág han mû gé, rír män kÿ, kÿ ēg tóg ti mré jykre tág ên hã mî mûnh mû. Vênh vî há to ken hã vê.

⁹ Cristo ne rír män', ter kar kÿ. Kÿ tóg ter män ke tû ní ha. Ú vý ti téen män ke tû pê ní ha. ¹⁰ Ter ja ti ní. Ti ter ja vý pir ní, ēg tÿ Topë vî mranh ên tugnîn. Kÿ tóg rír jê ní sir, Topë mý, ti tÿ Topë tû han kân je. ¹¹ Kÿ ti ri ke han ní. Topë vî mranh tûg ní, ājag jykre si ter kÿ nýn kÿ. Topë jykre hã han ní, ājag tÿ ti tû han kân je, ājag tÿ Jesus Cristo ki ge kÿ nýtín kÿ.

¹² Ēg jykre vý Topë vî mranh sór mû, ēg jykre ter ke tag. Ēg jykre tÿ néen to én mû ên han tûg ní, Topë vî mranh tûg ní. ¹³ Kején ājag tóg ājag pên tÿ, ājag nîgé tÿ, ājag nûnê tÿ, ājag há ki nýtî kar tÿ Topë vî mranh sór mû. Ājag tÿ mranh kÿ ājag tóg ājag há tÿ vênh jykre pâno han ja nýtítî, Topë kato tê ja nýtítî. Kÿ ke tûg ní. Topë mý vênh fêg ní. Ājag jykre si ter kÿ, ājag jykre tág nýtín kÿ Topë mý vênh fêg kân ní, ti jykre hã han sórmnî, ājag jykre tÿ, ājag há ki nýtî kar tÿ. Ēg tÿ ti mý vênh fêg kÿ ēg tóg ti jykre há han kân ke mû sir. ¹⁴ Kÿ ēg tóg ūri Topë vî mranh tî ag ri ke tû nýtî ha, Topë tÿ ēg jagâgtân kÿ, ti tÿ ēg tar han kÿ. Ti tÿ ēg jyvén ja ên tugnîn tóg ēg vógr kónan ke mû vê, ēg tÿ mranh kÿ, hã ra tóg ēg jagâgtân mû ha.

Jesus Cristo tÿ ēg jykre tág

¹⁵ Kÿ Judeu ag hýn inh mý: “kÿ Topë vý ēg tÿ ti vî mranh mû ra ēg vógr kónan män ke tû ní. Kÿ ēg hýn jatun mý mranh mû,” he sór mû. “Ēg jagâgtân ti tû, hã kÿ tóg tÿ néen ü tû ní, ti vî mranh mû ti,” he sór ag hýn mû. Hã tû vê hã ra. Kórég ti ní, ēg tÿ ti vî mranh kÿ. ¹⁶ Ēg tÿ ü mý vênh fêg kÿ tóg tÿ ēg patrão ní, kÿ ēg hã vý tÿ ti camarada nýtî. Ri ke ti ní, ēg tÿ Topë vî mranh sór kÿ. Ti vî mranh jafâ vý tÿ ēg nýtî, ên kâ. Ēg tÿ Topë vî kri fig tî nîn kÿ ēg tóg ti mý há nýtî sir. ¹⁷ Vásy ājag tóg tÿ Topë vî mranh jafâ ja nýtítî. Hã ra ājag tóg ūri Topë vî kri fig tî ha, ājag fe tÿ ti ki ge kÿ. Ājag tÿ Topë vî më ja ên kri fig ājag tóg tû, kÿ sóg Topë mý vî há han tû, ājag to. ¹⁸ Topë vý ājag jykre kugrynh, ājag tÿ tÿ ti vî mranh jafâ tû nýtî je, ūri. Kÿ ājag tóg tÿ Topë krêm ke nýtî, ājag tÿ tÿ ti jykre kuryj mî mû jafâ nýtî je, ūri.

¹⁹ Ājag mý sóg ēg tÿ tÿ ti vî ki króm jafâ nýtî tag tó mû, comparaçao han kÿ, ājag tÿ to ēg tÿ tÿ ün há mý vênh fêg ki kanhró nýtî je, hã vý: Topë, he mû. Vásy ājag tóg vênh jykre pâno han sór ja nýtî, néen ü kavéti, néen ü kórég kar ti. Tag han kÿ ājag tóg ün kórég mý vênh fêg ja nýtî. Ūri Topë mý vênh fêg kân, ājag tÿ tÿ ti tû nýtî je, vênh jykre kuryj hã han je sir. ²⁰ Vásy, ājag tÿ tÿ Topë vî mranh kÿ nýtín kÿ vênh jykre há tóg ājag mý tûg ja ní. ²¹ Kÿ ājag ne han ja nýtî, tempo ên kâ? Vênh jykre kórég tâvî han ja ājag tóg nýtî. Ājag tÿ ājag jykre si to jykrén kÿ tóg ājag mý'a tû, ūri. Vênh jykre tag tugnîn ēg nûgme ki vár kân ke mû vê, hã kÿ tóg ājag mý'a tû, ājag tÿ ti kórég han ja to jykrén kÿ. ²² Ūri ājag tóg kygvar kÿ nýtî, mýr, ha më, Topë vî mranh ja ên tÿ tóg tûg' he ja ní. Topë mý ājag vênh fêg kÿ nýtî. Ājag tÿ néen han mû vý tÿ ti tû ní, ti jykre kuryj, kÿ ājag tóg ter ke tû ní ha, ājag kuprig vý rír ní ha. ²³ Topë vî mranh tugrîn ēg nûgme ki vár ke mû vê. Topë tÿ ēg vógr kónan hã vê. Hã ra tóg ēg jagâgtân mû, kÿ tóg ēg mý rír krýg ja tû ven ke mû. Ti tÿ ēg mý presente han hã vê, hã vý: ēg tÿ ēg rír krýg ja tû venh ke, he mû, ēg Senhor tÿ Jesus Cristo tugnîn.

Vēnh prūg to comparação

¹ Inh kanhkā', Topē tý vāsý ēg mý vēnh jykre ním ja ēn ki kanhró ājag tóg nýtī, Moisés tý rán ja ēn ti. Ēg rīr nýtīn kÿ ēg tóg vēnh jykre ēn han kÿ nýtī, ēg ter kÿ tóg ēg mý tū' he mū, vēnh jykre ēn ti. ² Ri ke ti ní gé, ēg prū fi mré. Fi mén rīr jēn kÿ fi tóg tý ti tū jē, fi mén tū. Ti ter kÿ fi tóg tý ti tū tū jē sir, ti tūg kÿ. ³ Fi mén rīr jēn kÿ fi tóg tý ti tū jē. Fi tý ti rīr tī ra ū mré ný kÿ fi tóg ã mén tū mré ný mū. Ti ter kÿ fi tóg mén tū jē sir, kÿ, fi tý ū mré tíg sór kÿ tóg sir há tī, fi mén vē sir, fi tý ū mré tī mū ēn ti. ⁴ Ri ke ti ní, Topē tý vāsý ēg mý vēnh jykre ním ja ēn ti. Cristo ter kÿ tóg ēg jykre si tý tūg' hé gé. Hā kÿ tóg ēg tý ti tý ēg jyvēn ja ēn mranh ja ra tóg ēg vóng kónān ke tū ní sir. Vāhā ēg tóg tý Cristo tū nýtī ha, ū tý ter kar kÿ rīr mān ja ēn tū vý tý ēg nýtī. Kÿ ēg tóg ūri Topē jykre hā han sór mū ha, ti mý sér tī jé. ⁵ Vāsý ēg tóg ēg tý nén to én ja ēn hyn han tī ja nýtī. Kÿ ēg tóg vēnh jykre kavéj han kān ja nýtī, ēg jykre tý, ēg há ki nýtī kar tý ke gé. Ēg jykre kavéj tugrīn ēg nügme ki vár ke mū vē. Topē tý ēg jyvēn mū jémēn kÿ ēg tóg ki kanhrān mū, ēg tý ti vī mranh mū tag ki. Jérīn mý ēg tóg mranh mān', mranh mān' he mū sir. ⁶ Hā ra tóg ēg mý tū tī ha, ēg tý Topē tý vāsý ēg jyvēn jémēg mū ra mranh mū ti, Cristo tý ter kÿ ēg jykre si tý tūg' hen kÿ. Topē vī mranh sór tū ēg nýtī ha. Ēg kygvān ti huri, kÿ ēg tóg Topē tū hā han tī sir, Topē kuprīg tý ēg krīn kÿ. Kÿ ēg tóg Topē tý ēg jyvēn to kanē jur han mān ke tū ní ha. Ki króm sór ēg nýtī ha. Ēg kanē jur pijé'. Topē kuprīg tý ēg mý vēnh jykre tāg ním jan hā vē.

Vēnh jykre kórég han kÿ ēg Topē vī mranh tī

⁷ Kÿ Judeu ag hýn inh mý: "kÿ Topē tý vāsý ēg jyvēn mū ēn mý kórég ní?" he sór mū. Vó, kórég tū ti ní. Ēg jyvēn ja tóg nýtī, kÿ ēg tóg ti vī mē kÿ: "vēnh jykre kórég han kÿ inh hýn tóg ti vī mranh tī," he tī. Topē vý ēg mý: "nén ū to én tūg ní," he ja ní. Tag jémēn kÿ ēg tóg ū tū to én tag tý Topē vī mranh ní ki kanhró nýtī. ⁸ Topē tý ēg jyvēn mū ra ēg tóg ti vī mranh sór mūgītī, jérīn mý. Ti tý ēg mý: "tag han tūg ra," he mū ra ēg tóg han sór tī, hā kÿ ēg tóg ū tū to én sór tī. Topē tý ēg jyvēn tū ra ēg ki kanhrān ke tū ní vē, vēnh jykre pāno tý ti vī mranh nín ki. ⁹ Vāsý ēg tóg Topē tý ēg jyvēn mū ēn mēg tū ja nýtītī. Véké ēg tóg mū ja nýtītī, jatun mý. Kÿ tóg vāhā ēg mý ã vī jēnē ja ní, Topē ti, ēg jyvēn kÿ. Ēn mē kÿ ēg tóg ēg tý ti vī mranh ja ēn ki kanhrān ja nýtītī, ēg tý to nügme ki vár ke mū mré hā. Kÿ ēg tóg kanē jur nýtī ha. ¹⁰ Topē vý tóg ēg jyvēn, ēg tý nügme ki vár ke tū nýtī jé. Jérīn mý ēg tóg ki vár ke mū, ēg tý ti tý ēg jyvēn kri fig tū nín kÿ. Hā ve ēg tóg, ēg tý ti tý ēg jyvēn mē kÿ. ¹¹ Ēg tý Topē vī mranh kÿ ēg tóg Topē tý ēg jyvēn mū kato tē mū. Kÿ ēg nügme ki vár ke mū sir, ēg tý: "ti hýn tý nén ū tū ní, sý ti vī mranh mū ti," he mū ra.

¹² Hā kÿ Topē tý vāsý ēg jyvēn mū ēn vý há ní, ti tý tý Topē tū nín kÿ. Kÿ Topē tý vāsý ēg mý vēnh jykre ním ja ēn vý kuryj ní gé. Há ti ní, Topē tū vý tý ti ní gé.

¹³ Kÿ Judeu ag hýn inh mý: "ēg mý vēnh jykre há tugnīn nügme ki vár ke mū?" he sór mū. Vó, ke tū vē. Topē vī mranh tugrīn ēg nügme ki vár ke mū. Nén ū há ja vē, Topē tý ēg jyvēn ja ti, hā ra ēg tóg mranh. Ēg tý Topē tý ēg jyvēn mē kÿ ēg tóg ēg jykre kórég to: "ti vī mranh ja inh nýtī," he tī. Hā ki ēg tóg ki kanhrān mū, ēg tý Topē vī mranh tag tý tý nén ū kórég tāvī nín ki. ¹⁴ Topē tý ēg jyvēn mū ēn vý tý ti tū ní, ti kuprīg vý to ēg kanhrān tī. Jérīn mý ēg tóg ēg tý nén to én mū ēn han sór tī, ēg krój nýtīn kÿ. Ti vī mranh kÿ ēg tóg tý ti vī mranh jafā nýtī.

Ēg tý ti kórég han sór tū ra ēg tóg han tī

¹⁵ Ēg jykre tóg inh mý e tī. Sý nén to há ēn han tū sóg nýtī. Sý nén to há tū ēn hā han sóg tī mýr, kÿ tóg inh mý e tī. ¹⁶ Ēg tý ti kórég han sór tū ra ēg tóg han tī. Ti vī mranh mū vý ēg mý kórég ní, kÿ ēg tóg ki kanhró nýtī, ti tý ēg jyvēn há han ja ēn ki. Ge ra ēg tóg mranh tī. ¹⁷ Ēg jykre si hā vē. Ēg tý ēg jykre si tovānh kān ja tū nín kÿ ēg tóg ti vī mranh tī, ēg tý mranh sór tū (hā) ra. Ēg jykre tāg tū vē, tag ti. ¹⁸ Ēg pi(jé) vēnh jykre há to tar

nýtī'. Věnh jykre kórég vý ver ēg kákā nī nī. Věnh jykre kuryj tóg ēg mý sér tī, ge ra ēg tóg ti pāno han tī, ēg tý ūn há han sór mū ra. ¹⁹ Hā ký ēg pi(jé) věnh jykre há han tī', ēg tý han sór mū ra'. Ti kórég hā han ēg tī, ēg tý han sór tū ra. ²⁰ Ēg tý néen han sór tū ēn han ēg tóg tī, věnh vatáh tá. Ēg jykre si hā tigrin ēg tóg Topē vī mranh tī, ēg tý továh kān ja tū nīn ký.

²¹ Ha vé, ēg jykre ti. Ūn há hā han sór ēg tóg mügtī. Ge ra ēg tóg ūn kórég hā han tī, ēg jykre si tý ēg kákā nīn ký. ²² Ēg tý to jykrén há han ký ēg tóg: "Topē tý ēg jyvēn mū vý há nī," he ti. Ēg mý tóg sér tī. ²³ Ēg tý hā ra ēg jykre to jykrén ký ēg tóg věnh jykre kórég hā han mügtī ver, věnh vatáh tá. Ký ēg tóg sir věnh jykre há kato tē mū, ēg tý věnh jykre kórég han ký, věnh jykre há tý ēg mý há nī (hā) ra. Ti vī mranh jafā vý tý ēg nýtī, ēg tý Topē vī mranh to én ký, ēg tý to én sór tū ra. Ēg kákā tóg nī nī, věnh jykre kórég ti. ²⁴⁻²⁵ Ēg tý to jykrén há han ký Topē tý ēg jyvēn tī ēn tóg ēg mý há tī, ký ēg tóg han sór mū. Ge ra ēg tóg ti vī mranh ja nígtī, ký ēg tóg mranh mān', mranh mān' he tī sir, ēg tý mranh sór tū ra.

Jagy pē ti nī. Kórég ēg nýtī, ēg tý ūn há han ki kagti nýtīn ký. Nügme ki vár kān je ēg tóg ke mū mýr. Ū ný hýn ēg kren han ki kanhró nī, věnh jykre kórég tag to? Ēg Senhor tý Jesus Cristo hā vē. Ti hā vý ēg kren han mū. Ký ēg tóg Topē mý: "há ti nī, ã kósín tý ēg kren han mū ti," he tī. Hā ký ēg tóg věsog ki ēg jykre si tý tūg' he ki kagti nýtī. Jesus hā tigrin Topē tóg ēg mý věnh pāte fón tī, ký ēg tóg ti mý há nýtī.

8

Topē kuprīg tý ēg jagrē

¹ Ký tóg, ēg tý Jesus Cristo ki rā ký Topē tóg ēg vóng kónān mān ke tū nī ha. ² Věnh jykre tág vý ēg kákā nī ha, Topē kuprīg tigrin, ēg tý Jesus Cristo ki ge ký nýtīn ký. Ti tý tý ēg jagrē nīn ký ēg rínrír nýtī, ký ēg kyvar ký nýtī sir, Topē vī mranh jan ki. Nügme ki vár ke tū ēg nýtī ha. ³ Topē tý vásy ēg jyvēn mū ra ēg krenkren ja tū nī ver, ēg tý ki króm kān ja tū nīn ký, ēg krónhkrój nýtīn ký. Hā ký Topē tág ã kósín jenē ja nī. Ū tý Topē vī mranh jafā ri ke tóg mur, ēg ri ke, hā ra tóg mranh ja tū nī inhah. Ký tág ēg jagfy ter ja nī, ēg hā tý ti vī mranh ja tigrin. Topē tý ti vóng kónān hā vē, ēg nýtīg ja ki. ⁴ Váhā ēg tóg Topē tý vásy ēg jyvēn mū ēn ki króm há nýtī, Topē kuprīg tý tý ēg jagrē nīn ký. Ký ēg tág ēg tý néen to én mū ēn han mān ke tū nýtī sir, ēg jagrē há tý ēg tar han mū tigrin. ⁵ Ēg tý ēg tý néen to én mū ēn han sór ký ēg tág tý Topē vī mranh jafā nýtī. Ēg tý hā ra Topē kuprīg tý jagrē nīn ký ēg tág ti hā tý ēg mý néen tó mū ēn han tī. ⁶ Ēg tý néen to én mū ēn han ký ēg nügme ki vár ke mū vē. Ēg tý Topē kuprīg tý ēg mý néen tó mū ēn han ký ēg tág věnh jykre tág han ký nýtī, ký ēg jatun mý mügtī sir.

⁷ Ū tý ēg tý néen to én mū ēn han ký tág Topē kato tē mū sir. Ti pi(jé) Topē jykre han tī'. Han ki kagti tág nígtī. Ēg jykre sin hā vē. ⁸ Ū tý ēg tý néen to én mū ēn han to tág kórég nī, Topē ti. ⁹ Ag jávo ájag tág Topē kuprīg tý ájag mý néen tó mū ēn hā han tī. Ēg tý néen to én mū ēn han vánh ájag nýtī, Topē kuprīg tý tý ájag jagrē nīn ký. Ū tý Cristo kuprīg tý jagrē tū nī ēn pi(jé) tý ti tū nī'. ¹⁰ Cristo tū vý tý ēg nýtī, ký tág ēg kákā jē nī, Jesus Cristo ti, ã kuprīg tý. Ký ēg há vý ter ke mū, ēg tý Topē vī mranh jan ký. Hā ra ēg tág ēg rír krýg ja tū venh ke mū, Topē tý ēg mý věnh pāte fón ja nīn ký. ¹¹ Topē kuprīg vý tý ēg jagrē jē ha. Topē vý Jesus rín mān, ti ter kar ký. Ti tý Jesus rín mān ký tág ēg há ter ke tag rín mān ki kanhró nī gé, ēg mý ēg há tág han ký, ti kuprīg tý tý ēg jagrē nīn ký.

¹² Inh kanhkā', Topē tū vý tý ēg nýtī ha, ēg tý ti jykre hā han je. Ký han tūg nī, ájag tý néen to én mū ti. ¹³ Ēg tý néen to én mū ēn han ký ēg nügme ki vár ke mū. Topē tý ēg jagrē vý ēg tý néen to én mū tag tý tūg' he sór mū. Ēg tý ti mré tý tūg' hen ký ēg věnh jykre tág han ký nýtīn mū. ¹⁴ Ēg tý Topē kuprīg tý ēg mý néen tó tī ēn han ký ēg tág tý Topē krē nýtī, Jesus jávy ēg nýtī mýr, ha mē. ¹⁵ Ēg tý tý Jesus jávy nýtīn ký ti pi(jé) ēg kanē jun ke mū'. Ti kuprīg vý tý ēg jagrē nī, ký ēg tág tý tý Jesus jávy nýtī ha. Topē pi(jé) tý ēg patrāo kórég ri ke nī'. Tý tág ēg panh nī ha. Hā ký ēg tág ti mý: "Aba," he tī, hā vý: "ēg jóg,"

he mū, ēg vī ki. Ēg jagrē hā jamēn kȳ ēg tōg ti mȳ: “ēg jóg mág,” he tī. ¹⁶ Topē kuprīg hā ne ēg mȳ tó tī’, ēg tȳ tȳ Topē krē nȳtī ti, Jesus jävy. Hā kȳ ēg ki kanhró nȳtī. ¹⁷ Ēg tȳ tȳ ti krē nȳtin kȳ tōg ēg mȳ ã tū nȳm kān ke mū gé, Topē ti. Jesus Cristo hā mȳ tōg nȳm kān ke mū, kȳ tōg ēg mȳ nȳm kān ke mū gé sir, ēg kāke mré. Hā jé ēg tōg ti mré jagāgtar ke mū gé, ti tȳ vēnh jykre há to jagtar ja ēn ri ke. Kȳ ēg tōg ti mré tȳ ūn mág nȳtinh ke mū gé, ēg jagtar kar kȳ.

Kanhkā ve jé ēg tōg ke mū

¹⁸ Ha vé, tag ki kanhró sóg nī, ha mē. Kanhkā tá tōg sér pē tinh mū. Tá ēg tōg tȳ ūn mág nȳtinh mū. Kȳ ēg tȳ ūri ti tugnīn jagāgtar mū tag vȳ tȳ ēg mȳ nén ū tū pē nȳgtī, ēg tȳ tȳ ūn mág nīn ke to jykrén kȳ. ¹⁹ Topē vȳ ã krē tȳ tȳ ūn mág han ke mū. Kȳ Topē tȳ ūn han mū kar ag tōg tag hā ve sór mū gé, bicho kar, ka kar, ēkré kar ke gé, nén kar ti. ²⁰ Nén kar vȳ jagāgtar nȳtī, ūn ve tȳ Topē vī mranh tugrīn. Vēnh kókén ja tū ti nī, Topē vī mranh ja tū ti nī, hā ra tōg ūn ve tȳ Topē vī mranh ja tugnīn jagtar nȳtī, Topē tȳ ēg mré ti vög kónān kȳ, nén kar ti. ²¹ Hā ra Topē tōg ã tȳ ūn han mū kar ag mȳ: “kejēn ājag jagtar mān ke tū nȳtī ha,” he ja nī. Kȳ Topē tȳ Jesus jävy ag tȳ ūn mág hyn han ke kurā ēn kā tōg nén kar tȳ há’ henh ke mū gé, kȳ tōg tūg mān ke tū nī ha, nén kar ti. Nén kar vȳ há nȳtinh mū, Jesus jävy há nȳtinh ke ēn ri ke. ²² Ver tōg Topē tȳ ūn han mū kar ag mȳ jagy tī, kȳ tōg fag tȳ fag kósín mān kȳ fag vēnhkrēr ūn ri ke han tī, Topē tȳ ūn han kar ti, ti jagāgtar nȳtīn kȳ. ²³ Nén ū kar tag vēnhkrēr ri ke han ēg tōg tī gé, ēg tȳ ti jagy ven kȳ, ēg tȳ ti kuprīg tȳ jagre nȳtī ra. Ēg jagrē to ēg tōg ki kanhró nȳtī, ēg tȳ tá tȳ ūn mág nȳtinh ke ti. Ge ra tōg ver ēg mȳ jagy tī, tag ti ki, kȳ ēg tōg ti mré nȳtī sór mū. Kȳ ēg tōg venh ke mū sir, ti tȳ ã krē pē mȳ nén nīm ke mū ūn ti. Hā jāvānh ēg tōg mū. ēn kā tōg ēg mȳ ēg fár tāg han ke mū, ēg fár ter ke tū ti.

²⁴ Krenkren kȳ ēg nȳtī, hā ra ēg tōg ver vég tū nȳgtī, ēg krenkren kȳ nȳtī tag, ēg fár tāg tag. Ēg tȳ venh há tōg tī. Hā jāvānh ēg tōg tī. Ēg tȳn jāvānh mū ra ēg tōg ver vég tū nȳtī. Ēg tȳn ve kar kȳ ēg tōg ti jāvānh mān ke tū nȳtī ha. ²⁵ Hā ra ēg tōg ver vég tū nȳtī, hā kȳ ēg tōg ti jāvānh mū ver. To krónh ke tū ēg tōg nȳtī, ti jāvānh to.

Topē kuprīg tȳ ēg jagfy vī

²⁶ Hā ra Topē kuprīg vȳ ēg tar han tī, ēg krój nȳtīn kȳ. Kejēn ēg ki kagtīg nȳtī, ēg tȳ ne to vīnh ken ki, ēg tȳ Topē mré vēmén kȳ. Hā kȳ tōg ēg jagfy vī tī, Topē kuprīg ti. Kejēn ēg jēnger mág han tī, ēg tȳ nén ū to vīnh ken ki kagtīg nȳtīn kȳ. Hā ra tōg ēg mré vī tī gé, ēg jagfy, Topē kuprīg ti. Ti vī ki kagtīg ēg nȳtī, hā ra tōg ēg jagfy vī’ vī’ he tī. ²⁷ Kȳ Topē vȳ ēg tȳ nén ū to jykrén mū kar vég tī. Kȳ tōg ã kuprīg tȳ nén tō mū tag ki kanhró nī gé. Ti jykre vȳ ti mȳ há nī, ti tȳ nén to vī mū ti, ēg jagfy, Topē tū kar ag jagfy. Topē tȳ nén ū han sór mū ūn hā to vī tōg tī, ti kuprīg ti.

²⁸ Ha vé, Topē to há ēg nȳtī, hā kȳ ēg tȳ nén vég mū kar vȳ ēg tar han ke mū, ēg tȳ ti jagy vég mū mré hā. Topē hā vȳ ēg ki rīr mū, hā kȳ nén ū kar vȳ ēg tar han ke mū, ti tȳ ēg kuprēg ja nīn kȳ. ²⁹ Ēg tȳ ti ki ge tūg ki tōg: “inh ki tōg rānh ke mū, tag,” he ja nī, ki kanhró nīn kȳ. Kȳ tōg ēg kuprēg ja nī gé, ēg tȳ ti kósín ri ke pē nȳtī jé. Ti hā vȳ tȳ Topē kósín pē nī inhhā, ti kósín ve, kȳ tōg tȳ ēg kāke nī gé sir, kȳ ti jävy ag, ti ve fag vȳ e tāvī tāvī nȳtinh mū ha. Ēg hā vē sir. Topē tȳ nén to jykrén hā vē. ³⁰ Hā jé tōg ēg kuprēg, kȳ tōg ēg mȳ vēnh vī jēnē. Ti tȳ ēg mȳ vēnh vī jēnē kȳ tōg ēg mȳ vēnh pāte fón gé. Ēg mȳ vēnh pāte fón kȳ tōg ēg tȳ ūn mág hyn han ke mū gé, ti mré, tá.

Topē tȳ ēg to há

³¹ Tag tōg inh mȳ e tī, sȳ to jykrén ke tōg inh mȳ tū tī. Topē vȳ tȳ ēg mré ke nī mȳr. Hā kȳ ēg kato tē ū pi(jé) ēg tȳ hē ri kenh mū ha’. ³² Topē vȳ ã kósín pir fēg ja nī, ti tȳ ēg jagfy ter jé. ã kósín pir nenh ja tū tōg nī, hā kȳ tōg ēg mȳ nén ū há nenh ke tū pē nī, ti tȳ ã kósín pir nenh ja tū nīn kȳ. ³³ Topē tȳ ēg kuprēg kȳ tōg ū tȳ ēg kato vī sór mū ra tōg ag mȳ vēnhmȳ tī. Topē hā ne ēg mȳ vēnh pāte fón ja nȳgtī!. ³⁴ Kȳ ū ag tȳ ēg to: “kórég ag

nýtī,” he mū ra ēg tóg Topē mÿ há nýtī. Jesus Cristo hā tóg ter ja nī, ēg jagfy, kÿ tóg rīr mān ja nī gé. Topē pēgja tá tóg nī nī, ti rā hā, kÿ tóg ēg jagfy vī tī.

³⁵ Kÿ ū pi(jé) Cristo tÿ ēg to jū han ki kanhró nī'. Ti fe vÿ tÿ ēg nýtī. Kejēn ēg tóg néñ ū jagy venh ke mū, ti tugrīn. Kejēn ēg kanē jur ke mū. Kejēn ag tóg ēg vóg kónān ke mū. Kejēn ēg tóg kókinkír ke mū. Kejēn ēg tóg kur venh ke tū nī gé. Kejēn ēg tóg kágter kren ke mū. Kejēn ag tóg ēg kámí ū téñ ke mū. Jérñ mÿ ēg tóg Cristo tovānh ke tū nī. Kÿ tóg ēg tovānh ke tū nī gé, Jesus Cristo ti. Ēg to há nīn kÿ tóg nī nī. ³⁶ Kejēn ēg tóg ti jagy tag vég tī, hā kÿ tóg rán kÿ nī, ha mē: “ēg tÿ ã to há nýtī tugnīn ag tóg ēg téñ sór tī, kurā kar ki. Ag mÿ ēg tóg carneiro ri ke nýtī. Carneiro tānh ēg tóg tī, ēg tÿ ko jé. Vénh mēg ri ke ēg nýtī, ag mÿ, ēg tÿ ã to há nýtī tugrīn,” he ja tóg nī, Topē vī rá ki. Hā ra tóg ge nī. ³⁷ Hā ra tóg tÿ nén ū tū nī, ēg mÿ. Ti hā ne ēg tar han tī', ū tÿ ēg to há tāvī nī tī. Hā kÿ tóg ēg mÿ sér tī, ēg tÿ nén jagy vég mū ra, ti tugrīn.

³⁸ Ha vé, tag ki kanhró sóg nī, ha mē. Nén ū pi(jé) Topē tÿ ēg to há nī tag tÿ tūg' henh mū', ha mē. Ēg ter mū ra tóg ēg to há nī, ēg ter tū ra ke gé. Topē tÿ jēnē jafā ag vÿ Topē tÿ ēg kato tē han ki kagtiг nýtī gé. Japo ag vÿ ti tÿ ēg kato tē han ke tū nī gé, ag tÿ han sór mū ra. Pā'i kar ag vÿ tag han ki kagtiг nýtī gé. Ēg tÿ ūri néñ ū jagy vég mū ra ēg tóg ti tovānh ke tū nī, kÿ tóg ēg to jūnh ke tū nī gé, ēg tÿ kejēn néñ ū jagy tāvī vég mū ra. ³⁹ Kanhkā tān ag vÿ ti tÿ ēg to jū han ke tū nī gé, nūgme tān ag ke gé, ag tÿ ti tÿ ēg to jū han sór mū ra. Topē tÿ nén hyn han ja kar vÿ ti tÿ ēg to jū (jé) han ke tū pē nī. Ēg to há nī kÿ tóg nī nī, ēg tÿ ēg Senhor tÿ Jesus Cristo ki ge kÿ nýtīn kÿ.

9

Topē tÿ Judeu ag kuprēg

¹ Nén ū tó sór inh mū gé, ha mē. Cristo vÿ ki kanhró nī, sÿ tónh ke mū tag. Sÿ ki hā ke vē, ón tū sóg nýtī, kÿ Topē kuprīg vÿ inh mÿ: “ki hā ã tóg tó,” he tī gé. ²⁻³ Ha mē, inh mré ke ag to sóg fe kaj tāvī nī, Judeu ag to, ag tÿ Jesus kato téñ kÿ. Fÿ sóg tī, sÿ ag mī ēkrén kÿ, inh mÿ tóg vénh kaga jagy ri ke nī, ha mē. Kÿ, Topē tÿ ag jagfy inh kato tē ra tóg inh mÿ há tī vē, Jesus tÿ ēg jagfy ter ri ke, ag tÿ ti ki ge jé. Ti tÿ ag jagfy isÿ Cristo mré ke tū han ra tóg inh mÿ há tī vē. Tÿ ag tóg inh kanhkā pē nýtī, ⁴ isÿ tÿ ag mré Israel krē nīn kÿ. Tÿ ag tóg Topē krē ja nýtī vē, kÿ tóg ag mÿ ã jykre tar ven ja nī gé. Ag mré vénh jykre tÿ hēn ri ke han ja tóg nýtī, ag jyvēn ja tóg nýtī gé, kÿ ti vī tó tī ag vÿ rán ja nýtī gé, Topē vī ti. Ti jo ūn pē han ja ag tóg nýtī, Jerusalém tá, krēm néñ ū kar pūn jafā. Ag mÿ tóg ã tÿ nén han ke ti kámén ja nýtī. ⁵ Ēg jóg'jóg ve ag, ū tÿ vásy Topē mré vémén tī ag vÿ ag jóg'jóg ve nýtī gé, kÿ Cristo vÿ tÿ ag kā ū nī gé, ag kanhkā, ti tÿ ga kri tīg kÿ. Ēg kri ke kar vē, Cristo ti, Topē ti. Ti hā mÿ ēg vī há han ke mū, to ēg krónh ke vānh nýtī, ga kri, kanhkā tá ke gé, ti mÿ vī há han to. Amém.

⁶ Jesus kato tē ag tóg nýtī ha, Israel ag, Topē tÿ ag jyvēn ja ra. Hā kÿ tóg Topē tÿ ag mÿ tó há han ja tū nī ve nī. Hā tū vē hā ra. Ag hā ne to jykrén há han ja tū nī', ti tÿ ag mÿ tó há han ja ra. Ēg tÿ to jykrén há han kÿ ēg Israel ag jykre ki kanhrān mū, ha mē: Israel krē ū tóg tÿ Topē krē pē tū nýtī, ha mē. ⁷ Hā ra ag tóg: “Abraão vÿ tÿ ēg jóg'jóg ve nī,” he tī, “hā kÿ ēg tóg tÿ Topē krē nýtī, Abraão tugnīn,” he ag tóg tī. Kygnē kÿ ag tóg tag tó tī, ha mē. Topē tóg Abraão mÿ: “ã kósin tÿ Isaque krē vÿ tÿ ã krē pē nýtīn mū,” he ja nī. ⁸ Hā ra Abraão vÿ krē e han ja nýtī, kósin pir tū ti nī. Hā kÿ Abraão krē ū vÿ tÿ Topē krē tū nýtī, Abraão tÿ ag han ja ra. Ū tÿ Topē ki ge kÿ nýtī ag hā vÿ tÿ Topē krē nýtī, Topē tÿ ūn kuprēg ja ag.

⁹ Topē vÿ Abraão mÿ: “prýg tūg kÿ sóg ã venh kátig mān ke mū, kÿ Sara fi kósin vÿ kā nýnh mū sir, ha vemnī,” he ja nī. Topē tÿ Abraão mÿ Isaque mur ke tó jan hā vē, ti tÿ Isaque hā kuprēg jan kÿ. ¹⁰ Kÿ tóg ge nī gé, ēg tÿ Rebeca fi krē to jykrén kÿ, Isaque prū fi. Krē végnī han ja fi nī, kÿ ag tóg tÿ ēg jóg tÿ Isaque krē kar nýtī, ūn végnī ja ag. ¹¹⁻¹² Kÿ ag mur tūg ki, ag tÿ ver néñ ū han tūg ki Topē tóg ag mÿnh fi mÿ: “ūn mur vén ke mū vÿ tÿ ū tÿ ti nón mur ke mū ūn krēm ke jéh ke mū, ha vemnī,” he ja nī. Topē tÿ fi mÿ tó kā

ag tóг néп ū há mré néп ū kórég han ja tū ní ver. Ag mur tūg ki ke ja vē. Topē tý ēg mý
ã jykre ven sór ja vē, hã ký tóг ag mur tūg ki tag tó ja ní. ã tý néп to jykrén mû ẽn han ti
tí, Topē ti. Ký tóг ã tý ūn kuprëg sór mû ẽn hã kuprëg tí gé, ag tý ver néп ū han tūg ki.
¹³ Hã ký tag tóг rán ký ní gé, Rebeca fi krë ẽn ag to, ha mé: “Jacó to inh há ní, hã ra sóg
ti jo mur ja tý Esaú to kórég ní,” he ja tóг ní, Topē vĩ rán ki.

¹⁴ Ký Judeu ag hýn inh mý: "Topě jykre vý há tū ní," he sór mū. "Kuryj tū ti ní, ti tý věsog ki néń to jykrén sór ký, ti tý ūn kuprēg mū ēn to," he ag hýn tī. Hā tū vě hā ra.

¹⁵ Hā kÿ tóg Moisés mÿ: "isÿ ūn jagägtän sór mū ēn hā jagägtän jé sóg ke mū," he ja nÿ, Topë ti. ¹⁶ Ěg tÿ to väsan tū vë, Ěg tÿ to tar nïnh ke tū vë. Topë tÿ vësog ki Ěg jagägtän hā vë. ¹⁷ Hā kÿ ga tÿ Egito tá pâ'i tÿ Faraó to tag tóg rán kÿ nÿ gé, ha më. "Ün tar vÿ tÿ inh nÿ," he ja ti nÿ, Topë ti, Faraó mÿ. "Ã tÿ sóg ūn tar han, vënh kar tÿ isÿ tÿ ūn tar nÿ tag ki kanhró nÿtñ jé, isÿ ã vög kónän to, ã tar jë ra. Vënh kar tÿ inh jyjy mënh ke vë, hā jé sóg ã fëg," he ja ti nÿ, väsÿ, Topë ti, Faraó mÿ.

¹⁸ Hā kÿ, Topë tÿ ūn jagägtän sór nÿn kÿ tóg ti jagägtän tÿ sir. Hā ra tóg ū tÿ mÿ jãvãnh ñen ti kutu kãfór han mû sir, Faraó ri ke.

Topē tÿ ã tÿ nén han sór mū ên han tī

¹⁹ Ký Judeu ag hýn inh mý: "ký ég hýn Topé tý ég kuprég tū tigrín kutu nýtinh mū," he sór mū. "Ti tugeníñ ke vē. Ký ti tý ne jé ég vógr kónan sór ně?" he sór ag hýn mū, ón ký Topé to vín ký. ²⁰ Ha vé, eprá ke vý tý ég nýtī. Ti vĩ kafan ke tū pě ég tóg ní. Ti kamégi jé ég tóg ke mū. Á tý néni han sór mū ẽn han ti tī.

Êg rānhrāj to jykrén nī. Kejēn ëg tóg néñ ū han tī, go'or tÿ. Kÿ go'or tóg ëg mÿ: "isÿ kukrū kórég han tūg nī, isÿ kukrū sînvî han nī," he tū nîgtî. Êg vî kafân ke tû ti nî, go'or ti. Êg tÿ tÿ néñ han sór mû ên han ëg tóg tî, ti ki jêmë vânh ëg nÿtî. ²¹ Go'or ū tÿ ëg kukrû sînvî han tî, ū tÿ ëg kukrû kórég han tî. Êg tÿ néñ han sór mû ên han ëg tóg tî.

²² Topē vý ēg rānhrāj tag ri ke han tī gé. Ti tý nén han sór mū ẽn han ti tī, ēg tý, ēg tý ti mý go'or tý kukrū ri ke nýtín ký. Ū ag to tóg jū tī, ēg kar tý ag ki ti tar ní to jykrén já, ti jū ẽn ti, Topē ti. Ký tóg kānhmar ag to júnh ke vě vě, hā ra tóg ver ag to fe mág ní, ag kórég tāvī nýtī ra, ti tý ū to júnh ke mū ag. Hā ra tóg ag vóglónan ke mū, ha vemní.
²³ Ký tóg ū ag jagágtán mū gé, věnh kar tý ag ki Topē tý tý ūn há tāvī ní to jykrén já, ēg há kar káfór. Hā já tóg ag kuprēg ja nýtī. Ti tý ag tý ūn mág han sór vě, ti mré. ²⁴ Ēg hā vě sir, ūn kuprēg ký nýtī tag ag. Hā ký tóg ēg mý věnh vī jéně. Judeu ag kāmī tóg ēg mý věnh vī jéně, fóglónan ke gé, kanhgág ag kāmī ke gé, ti tý ēg jagágtán sór ký.

²⁵ Hā kÿ Oséias tóg tagtó ja nĩ, ha më. "Vāsÿ ag vÿ tÿ inh mré ke tū ja nÿtī, hā ra sóg ag mÿ: "inh mré ke vÿ tÿ ãjag nÿtinh mû ha, isû ag," he sór mû, he ti, Topëti," he ja tóg nÿgtî, Oséias ti. "Vāsÿ sóg ag to há tû ja nÿgtî, hā ra sóg ag to há nÿnh mû ha," he ti.
²⁶ "Vāsÿ sóg ag mÿ: "ãjag pi(jé) tÿ isû nÿtî," he ja nÿgtî. Hā ra sóg ag mÿ: "Topë krê vÿ tÿ ãjag nÿtinh mû," henh ke mû, "ûn rîr nî ên krê vÿ tÿ ãjag nÿtinh mû," he jé sóg ke mû ag mÿ," he ti, Topëti," he ja tóg nĩ, Oséias ti. Ti tÿ ū tÿ ūri Cristo ki ge kÿ nÿtî ag kâmén hâ v .

²⁷ Ký Isaías vý Israel krē ag to tag gó, ha mē: “e ag nýtí, Israel krē ag, rýnhryj e ní ên ri ke, goj kámí pó rynhryj e ní ên ri ke. Ge ra ag pipir nýtinh mū, ūn krenkren ke mū ag.
²⁸ Topé vý káñhmar ã tý néñ gó ja ên han ke mū, ga tag ki, ký tóg ag vógo kónan kán ke mū, ūn e ên ag, ag kórég nýtín ký,” he ja ti ní, Isaías ti. ²⁹ Ký tóg tag gó ja ní gé, ha mē: “éé tág kán kren ti, Topé ti, vénh kar kri ní ên ti. Hā ra tóg éé kámí ūn pipir krenkren han ja nígtí. Cidade tý Sodoma tá ke ag tág kán ja tóg ní, Topé ti, cidade tý Gomorra tá ke ag ke gé. Ký tóg éé tág kán kren gé, ag ri kén, hā ra tóg éé kámí ūn krenkren han mū,” he ja tóg ní, Isaías ti.

³⁰ Oséias mré Isaías ag tÿ tó mū vÿ ge nī, ha mē. Fóg ag, kanhgág ag pi(jé) vĕnh jykre kuryj nón mū ja nǐgti'. Ge ra Topë tóg ag jagägtän kÿ ag mÿ vĕnh păte fón mū ha, ag tÿ Jesus ki rã kÿ. ³¹ Ag jävo Israel krë ag vÿ äjag jykre hă tÿ Topë tÿ ag jyvĕn ki króm sór ja nǐgti. "Ti vĩ han ëg tĩ, kÿ tóg ëg to há nī," he ag tóg tĩ. Hă ra ag tóg ki króm kän ja tū nī,

hã kÿ Top  t g ag to h  t  n , j r n m . ³² H  ri ken k  h n'? Ag t  ti ki ge ja t  n n k , h  k  t g ag m  v nh p te f n ja t  n  g . Ag t  v s g ki Top  jykre ki kr m s r ja v . H  k  ag t g  n k  ki kr m ja n gt . H  k  ag t g Cristo kato t  n t .

P  ri ke ti n , Cristo ti,  g t  t  kr m ke jaf . Ag t  ti t  kr m ke jan h  v , h  v : ti ki r  t , he m . ³³ H  k  tag t g r n k  n , Jesus Cristo to, ha m . "P n n s i t  Si o p n n c ide ki s g p  n m m , ag t  t  kr m ke j . K  ag t g, p r  tag t  ag t g kr m ke k  v r ke m  sir. H  ra  t  ti ki r  m  v   t  n n ve s r m   n venh ke m ," he ja ti n , Top  v  r n ki, Jesus Cristo to.

10

Judeu ag t  Jesus ki ge k  krenkren ke

¹ Inh kanhk ', is y inh mr  ke t  Israel t  krenkren han venh h  t v  t g t , h  j  s g Top  mrı v m n t . ² Top  v  han j  ag t g v s ns n m gt , tag v g is g n  n . H  ra ag t g ki kagt g n t , k  ag t g  g t  n n han ke t   n han t . ³ V s g ki ag t g v nh jykre kuryj to v s n s r t . H  ra  t   g m  v nh jykre kuryj n m s r m  v  t  Top  ti n . Tag ve s r t  ag n t , Top  t   g m  n m ke tag. H  k  ag t g Top  kato v s ns n m . ⁴ Cristo v  hur k t g. K   g t g ti ki ge k  n t n k  ti m  h  n t  ha.  g t  Top  t  v s y  g jyv n ki kr m t gn n ke pij '. Jesus Cristo ki r  t gr n ke v .

⁵ Ha v , Mois s v  Top  jykre si to tag r n, ha m . " U t  v nh jykre kuryj han k n m  v  r r n n ke m ,  t  ge v  r r kr g ja t  venh ke m , ti t  Top  t   g jyv n t   n ki kr m k n t gn n," he ja t g n , Mois s ti. H  ra  g t g ki kr m k n ki kagt g n t , h  k   g t g  g t  ki kr m k n s r m  ra r r n n ke t  n . ⁶  g t  Jesus ki r  t gr n  g Top  m  h  n t . K   g t g: " u n y h n kanhk ' ra t g m , Cristo p re k t g j ?" henh ke t  p  n . Mur k  ti n  ha. ⁷ K   g: " u n y h n v nh kupr g ag jam ' ra t g m , Cristo r n m n j ?" henh ke t  p  n  g . R r m n k  ti n  ha. ⁸ Tag t  j   g t g ke m , ha m : "jagy t  ti n , Top  v  t , to jykr n h  t  n . K nhmar  g t n h  t  m , k nhmar  g to jykrén ke m , Top  v  to," he j   g t g ke m .

Top  v  tag h  t  s g t . "Jesus Cristo ki r  t gn n  g krenkren ke m ," he s g t . ⁹  g krenkren j   g t g Jesus to: " g Senhor v  t  ti n ," henh ke m . V nh kar m   g t n h  ke m . K   g t g  g fe t  ti ki r nh ke m  g . Top  t  ti ter kar k  ti r n m n ja tag v  t   g m  ki h  ke n , k   g kri fig m . K   g t g krenkren ke m  sir. ¹⁰  g t   g fe t  ti ki r  k   g t g ti m  h  n t .  g t  v nh kar m  ti k m n k   g krenkren ke m  sir. ¹¹ H  k  tag t g r n k  n , ha m : " g t  ti ki ge k   g t g  g t  n n ve s r m   n venh ke m ," he ja t g n , Top  v  r n ki. ¹² V nh kar m  ke v  sir, v nh v  tag. Judeu ag m  ke v , kar k  f g ag m  ke v  g , kanhgág ag m  ke v  g . T g t g  g kar Senhor n  m r. K ,  g t  ti m  n n  u to v n k  t g  g m  n n  u t  h n ri ke n m ke m  g  sir,  g kar m . ¹³ Tag h  v  r n k  n  g , ha m : " g t   g Senhor m : "inh kren han n ," hen k   g krenkren ke m ,  g kar," he ja t g n , Top  v  t  r n k  n  ki.

¹⁴  g t  ti ki r  t  n t  ra  g t g: "inh kren han n ," he ki kagt g n t h m  v .  g t  ti v  m  ja t  n t  ra  g t g ti ki ge ki kagt g n t h m  v .  U t   g m  ti v  t  r n n t  ra  g ti v  m nh ke t  n n m  v . ¹⁵ Top  t  ag j gn g t  r n n t  ra ag t g  g m  ti v  t n h  ke t  n n m  v . H  k  tag t g r n k  n , ha m . " U t   g m  Top  v  s r ma k m  ag junjun v   g m  s r p  t ," he ja t g n , Top  v  t  r n k  n  ki. Top  t   v  t  ag j gn e to ken h  v .

¹⁶ H  ra  u ag t g kri fi j v nh n t  g , ag t   n k  m g m  ra, Top  v  s r ti. Isa s v  ag to Top  m  tag t  ja n . " g j g m g', inh v  m  j v nh ag n t ," he ja t g n . ¹⁷ H  k  t g,  g t  ti v  m  h  han kar k   g t g ti ki r  t .  g t  Cristo k me m  k   g ti ki r  t .

¹⁸ K   jag h n inh m : "Judeu ag m  h n ri ke m n m  ja t  n , h  k  ag m  ti ki ge ja t  n ?" he s r m ,  jag t  inh carta tag ve k . V , m  k  ag n t  v . Tag v  r n k  n , ha m : "ga kar m  ag t g m  ja n t ,  v  ti. Ga f r t g jun g ,  v  ti," he ja ti n , Top  v  r  ki.

¹⁹ Kŷ ājag hŷn inh mŷ: “kŷ Judeu ag hên ri ke mûn to jykrén há han ki kagtig nŷtî, ag tŷ mêt mû ra?” he sôr mû, ājag tŷ inh carta tag ve kŷ. Vó, ag tŷ to jykrén sôr kŷ ag tóg to jykrén mû vê. Moisés vŷ ẽg mŷ tag kâmén, ha mêm: “Topê tóg fôg mré kanhgág to tag tó sôr mû, ha mêm,” he tóg. “Ag vŷ tŷ isû tû nŷtî ver, hâ ra sóg ag tŷ isû han sôr mû, ājag tŷ ag ve kŷ ājag tŷ inh ki râ to én jé,” he tóg. “Fôg mré kanhgág ag vŷ ājag mŷ krî tû nŷtî, hâ ra sóg ag to há nî sôr mû, ājag tŷ ag tugrîn jûgjû jé, he tóg, Topê ti,” he ja tóg nîgtî, Moisés ti, Judeu ag mŷ.

²⁰ Kŷ Isaías tóg tag tó mû gé, fôg ag to, kanhgág ag to, ha mêm. “Ü ag tóg inh jâvân̄h ja tû nŷtigtî, hâ ra ag tóg inh vî jêmêg mû ha. Topê hê ri ke tî? he ja tû ag nŷtî, hâ ra sóg ag mŷ inh vî jenêg mû ha, he tóg, Topê ti,” he ja ti nî gé, Isaías ti. Pâ'i ag kamêg vân̄h kŷ tóg Judeu ag mŷ fôg ag mré kanhgág ag tŷ Topê ki genh ke tó ja nî, Isaías ti. ²¹ Kŷ tóg Israel ag to tag tó ja nî gé sir, ha mêm: “kurâ kar ki sóg ājag mŷ: kunîg, he tî. Hâ je sóg ājag mŷ inh nîgê ven tî, ājag tŷ gîr mŷ ājag nîgê ven tî ên ri ke. Hâ ra ājag tóg inh vî mêt jâvân̄h nŷtî’. Inh vî kafân kónan ājag tóg mû mŷr’,” he ja tóg nî, Isaías ti, ti tŷ Judeu ag mŷ Topê vî tón kŷ.

11

Israel krê'krê pipir ag vŷ tŷ Topê tû nŷtî

¹ Kŷ ājag hŷn: “kŷ Topê mŷ ã povo tŷ Israel tovân̄h kân kŷ nî?” he sôr mû, ājag tŷ inh carta tag ve kŷ. Vó, ag tovân̄h kân tû ti nî. Hâ vé, tŷ sóg Israel krê nî gé, hâ ra sóg ti ki râ. Abraão krê'krê ū vŷ tŷ inh nî gé, ti kósin'kósin tŷ Benjamim krê'krê ū mŷr. ² Isovân̄h ja tû ti nî, Topê ti, hâ kŷ tóg ã povo tovân̄h kân ja tû nî. Nén kar han tûg ki tóg ẽg kuprêg ja nî, ẽg tŷ tŷ ti tû nŷtî jé.

Elias to jykrén nî. Ti kâme tóg rán kŷ nî, Topê vî rá ki. Elias tempo kâ Israel ag tóg Topê kato tê mû. Kŷ ag tóg Elias kato tê mû gé, ti téne jé. Hâ kŷ tóg Topê mŷ tó mû, Elias ti, kŷ tóg: ³ “Senhor”, he mû. “Ã vî tó tî ag kâgtén kân ag huri, ã mŷ pûn jafâ kókén ag huri ke gé. Inh pir mŷ sóg kren, kŷ ag tóg isén sôr mû ha ke gé. A tovân̄h kân kŷ ag nŷtî,” he ja tóg nî, Elias ti, Topê mŷ, Israel ag to. ⁴ Hâ ra Topê tóg ti mŷ: “krî kufy han tûg nî” he mû. “Ü tŷ 7 mil (ke) vŷ ki nŷtî, ū tŷ isovân̄h tû ag, sŷ ūn kuprêg ja ag. Tag ag vŷ vênh kâggâr tŷ topê tŷ Baal mŷ: “Topê vŷ tŷ ã nî,” he ja tû nî,” he ja tóg nî, Topê ti, Elias mŷ. Ti tŷ Israel pipir ag tŷ Topê tovân̄h tûg ja ên tó vê.

⁵ Ge ti nîgtî, ūri. Pir ag nŷtî, Israel tŷ Topê to há nŷtî ag. Ti kato tê kân tû ẽg mŷr. Topê vŷ ẽg jagâgtân, kŷ tóg ẽg kuprêg, hâ kŷ ẽg tóg ti to há nŷtî, ẽg pipir nŷtî ra, ẽg tŷ tŷ Israel krê nŷtîn kŷ. ⁶ Ẽg tŷ vênsog ki han pijé’, ẽg tŷ to vâsân pijé’. Topê tŷ vênsog ki ẽg jagâgtân hâ vê. Ke tû nî mû ra tóg: “vênsog ki sóg ājag jagâgtân,” henh ke tû nî vê. Hâ ra tóg vênsog ki ẽg jagâgtân.

⁷ Ge ti nî, ha mêm, Israel ag vŷ ve sôr ja nîgtî, Topê tŷ ẽg mŷ nén ū há ven ke ên ti, hâ ra ag tóg venh ke tû nî. Topê tŷ ūn kuprêg mû ag hâ mŷ tóg ven tî, Topê ti. Jâvo ū ag tóg kutu nŷtî sir, ag tŷ Topê vî mêt jâvân̄h nŷtîn kŷ. ⁸ Hâ kŷ tag tóg rán kŷ nî, Israel ag to, ha mêm: “Topê vŷ ag krî tû han, hâ kŷ ag tóg ti vî rá vég mû ra to jykrén tû nŷtigtî. Mêt tû ag nŷtî, ājag nîgrêg ra. Ūri ag tóg gen kŷ nŷtinh mû ver,” he ja ti nî, Topê vî rán ki. ⁹ Kŷ Davi vŷ Judeu ag to tag tó ja nî gé, ha mêm: “Topê mŷ festa han ag tóg tî. Hâ ra ag tóg ón kŷ ti mŷ festa han tî, kŷ ag tóg to sigse kŷ nŷtinh mû, ag festa to. Ag sigse kŷ tóg ag vôt kónan ke mû, Topê ti. Krenkren ke tû ag tóg nî. ¹⁰ Kutu ag nŷtî, to jykrén ke tû pê ag nŷtî, kŷ ag tóg vênh jykre kufy hâ venh ke mû, hâ to ag jagtar nŷtinh mû,” he ja tóg nî, Judeu ag to, Davi ti.

Judeu ag to é henh ke tû ẽg tóg nî

¹¹ Kŷ ājag hŷn inh mŷ: “kŷ Topê mŷ Judeu ag tŷ nûgme ki vár ke tag ve sôr mû, hâ jén mŷ ag mŷ Jesus jenê ja nî, ag tŷ ti tŷ pranh ke jé?” he sôr mû. Vó. Hâ ra ag tóg Topê kato têgtê tî. Ti vî mranh ja ag tóg nŷtigtî, hâ kŷ Topê tóg fôg ag mré kanhgág ag krenkren han sôr mû, Judeu ag tŷ ag ve kŷ ti ki ge to én jé. ¹² Kŷ Judeu ag tŷ Topê vî mranh kŷ Topê

tógr fógr mré kanhgág kar to há nī. Ký Judeu ag vý jagágtar nýtī. Ag nýtī ja ki ū ag kar vý Topē tý ag to há nī vég mū. Há ti nī, tag. Ký, Topē tý Judeu ag to há' he mān nī ra tógr hāra ga kri mū kar mý há pē tāvī tinh mū vē, mýr, ha mē. Hā ra tógr ag to há tū nī ver.

¹³ Ký sóg äjag mý tag to sór mū, äjag tý tý fógr nýtīn ký, kanhgág ag mý ke gé. Äjag apóstolo vý tý inh nī, sý äjag mý Topē vī tó je. Inh rānhráj vý inh mý sér pē tī. ¹⁴ Isý äjag mý Topē vī tó ký inh mré ke ag hēn ri ke mūn äjag kóm Jesus ki ge sór mū gé, ký ag krenkren ke mū sir, Israel ag. ¹⁵ Ha vé, Topē tý inh mré ke ag tovānh to tógr povo ū ag to há nī ha, ag to jū mān tū tógr nī sir. Topē tý Israel ag to há' he mān mū ra tógr vēnh kar mý há pē tāvī tinh mū vē, ký vēnh kar vý rínrír mān ke mū vē, ūn kāgter mū ag mré hā. Hā ra tógr ag to há tū nī ver.

¹⁶ Êmī to jykrén nī. Êmī kupar ko há nīn ký tógr ko há kar nī. Ge ti nýtī gé, ka tý. Ti jāre há nīn ký ka vý há kar nī. Israel ag vý tag ri ke nýtī. Ag jóg'jóg ve ag vý ka jāre ri ke nýtī. Topē mý ag há nýtī ja nýtī, hā ký ag krē vý Topē mý há nýtīn ke mū gé. ¹⁷ Povo tý Israel vý ka tý oliveira há ri ke nýtī. Ti jāre vý há nī, hā ra ti pē ū tógr kórég nýtī. Hā ký tógr mrynhmranh ký vāvām mū, Topē ti, ti pē kórég ên ti. Ti tý Israel kórég ag tovgānh to ken hā vē, hā vý: ka pē kórég vāvām, he mū. Ka pē kórég tag nýtī ja ki tógr ka ū pē vin, vānh kāmī ka tý oliveira pē tý, ūn kanēn vānh pē tý. Äjag hā vē sir, äjag tý tý fógr nýtīn ký, kanhgág ag ke gé. Hā ra ka ū pē tag vý ka há jāre ên tý ti kume vēg tī, ký tógr tý há' he mū sir. Äjag tý Topē tý Israel jóg'jóg ve tý Abraão mý néen tó ja ên vēg mū to ken hā vē, hā vý: ka há jāre kume vēg mū, he mū. ¹⁸ Ký Israel ag to é he sór tūg nī, Topē tý ag vām mū ra, êg tý ka pē kórég vām ri ke. Ag nýtī ja ki äjag nýtī. Hā ra ka jāre vý tý Judeu ag jóg'jóg ve nýtī. Äjag jóg'jóg ve pijé', fógr pijé', kanhgág pijé'. Judeu ag vē. Ký Judeu ag to é he sór tūg nī.

¹⁹ Hēn ri ke mūn äjag tógr inh mý: "hā ra tógr Judeu ag vām, êg to há nī je," he sór mū. "Hā ký tógr êg to há nī," he äjag hýn mū. ²⁰ Hý, ag vām tógr. Hā ra ag tógr ti ki rā jāvānh ja nýtītī, hā ký tógr ag vām. Jāvo tógr äjag to há nī, äjag tý ti ki ge to. Hā ký ag to é he sór tūg nī. Topē kamēg nī mýr. ²¹ Israel krē ag tý ti ki ge jāvānh tūgnīn tógr ag vām. Ag jagágtān jāvānh tógr nī ha. Ký tógr äjag jagágtān ke tū nī gé, äjag tý ti ki ge to tar tū nýtīn ký. Hā ký ti hā kamēg nī.

²² Hā ki Topē tý tý ūn há nī tógr ve há tī, hā ra tógr ū ag vógr kónān jagy han tī gé. Ü tý ti vý mranh mū ag vógr kónān jagy han tógr tī, Topē ti. Hā ra tógr sir äjag to há nī sir, äjag tý ti tovānh tū nīn ký. Äjag tý ti tovānh ký tógr äjag vām ke mū gé, ha vemnī. ²³ Judeu ag tý ti ki ge ký tógr ag to há nī mān ke mū gé sir, ký tógr ka há ki ti pē mrynhmráj ja ên ki vin mān ke ri ke nī sir. ²⁴ Ha vé, äjag hā vý tý ka kanēn vānh pē ri ke nýtī!. Hā ra tógr ka há ki äjag vin, äjag tý tý ka kanēn vānh pē nýtī ra. Ký tógr, ti tý ka há ên pē mrynhmráj ja ên ki vin mān sór nī ra tógr vin mān mū sir, ka há ên ki, hā vý: Judeu ag tý Jesus ki rā, he mū. Ka há pē mrynhmráj ja ên ki vin mān to ken hā vē. Êg pi(jé) ka kanēn vānh pē tý ka kanēn há ki vin tī!. Êg tý ka há pē tý ki vin mān tag vý jagy tū nī vē. Hā ký tógr Topē mý jagy tū tī, ti tý Judeu ag to há nī mān ký.

Topē tý Israel ag krenkren han sór

²⁵ Isý äjag mý néen ū kāmén sór vē, äjag tý mē ja tū ū, ha mē. Sý äjag mý kāmén sór vē, äjag tý Judeu ag to é he tū nī je. Ha vé, Israel ū ag vý ver mē sór tū nýtī. Ü ag tógr mē sór mū, hā ra ū ag tógr mē jāvānh nýtī gé, vēnh kar tý Topē vī mē je, Judeu tū ag kar. Kejēn ag tógr mē kān ke mū, fógr kar, kanhgág kar ke gé. ²⁶ Ag tý mē kān ke ên kā Israel ag tógr krenkren ke mū gé. Hā ký tag tógr ag to rán ký nī, ha mē: "ag krenkren han tī vý jun ke mū. Pānónh sī tý Sião pénīn cidade ên tá tógr vēnh ven ke mū, ag krenkren han tī ti. Ên vý Jacó krē ag tý inh vý mranh ja ên tý vēnh pâte fón ke mū, Israel krē en ag mý. ²⁷ Sý ag mré jykrén jan hā vē. Ag tý inh vý mranh tý sóg tūg' he mū," he ja tógr nī, Topē vī rá ki, Judeu ag to. ²⁸ Jesus kato tē ag tógr mū ver, ti kāme sér mē jāvānh ag nýtī ver, hā ký äjag tógr ag nýtī ja ki Topē vī sér mēg mū. Hā ra ag jóg'jóg ve ag vý Topē to há nýtī ja nýtī, hā ký Topē tógr ag krē'krē to há nīn ke mū ge kejēn, ti tý vāsý ag kuprēg ja nīn ký. ²⁹ Topē

tý ū to há nĩn kÿ tógi to há nĩ, ti tý ū kuprëg kÿ tógi kuprëg kÿ jé nĩ gé. Tý tûg' henh ke tû ti nĩ, Topë ti.

³⁰ Väsy ãjag tógi Topë vî ki kagti ja nýtigtí gé. Hâ ra Topë tógi ūri ãjag jagägtân, ãjag tý ti ki ge jé, Judeu ag tý ti vî mranh ag nýtig ja kâ. ³¹ Kÿ én ag tógi to vî mranh mügtí ver, Topë tý kar kÿ ag jagägtân jé, ti tý ãjag jagägtân ri ke. ³² Kÿ Topë tógi ëg kar mÿ ëg tý ti vî mranh mû tag ven kân sór mû, ëg tý to jykrén mân jé. Ti tý ëg jagägtân sór vê, ëg tý ti ki ge jé, hâ jé tógi ëg mÿ ëg tý ti vî mranh mû ven sór mû.

Topë jykre tý ëg jykre kâfór nî

³³ Topë vý tý ūn mág p   n  , m  r, ha m  . Ti jykre vý v  nh kar kri n   kar n  . Ve k  n j  v  nh   g n  t  , ti jykre ti, t   kr  g j  v  nh   g n  t  . N  n   kar ki kanhr   ti n  m  r, n  n   kar to jykrén h   han k  n ti t   m  r. Ti t   n  n to jykrén mû ve k  n ke t   p   ëg n  . "Ti h  n h   ri ken k   tag han?" henh ke t   ëg t  g n   gé. To jykrén k  r  g   g t  g n  t  . ³⁴   n y   Topë t   n  n to jykrén mû ki kanhr   n  ? Ki kagti kar   g n  t  .   n y   Topë m  : "tag han ra, tag han t  g ra," he t  ?   n v   ti jyv  n ke t   p   n  . ³⁵   n y   ti m   n  n   n  m  ', Topë t   ti m   kaj  m   j  ? N  n kar v   t   ti t   n  t   m  r, h   k   t  g   g h   m   n  n   kar n  m   t  ,   g jagägtân k  . ³⁶ Top   h   ne n  n kar hyn han'. Ti h   jam  n k     g t  g n  t  , n  n   kar v   ti jam  n k   n  t   gé. H   k     g t  g t   ti t   n  t   gé, n  n   kar ti ke gé. K   ti h   ne t  g t   ūn m  g n  ', ti pir m  . Ti h   m     g t  g v   h   han t  , to kr  nh ke t   ëg n  , ga kri, kanhk   tá ke gé. Am  m  .

12

Top   m     g v  nh f  g ke m  

¹ Inh kanhk  ', Top   v   ãjag jagägtân. H   k   s  g ãjag m  : "ti m   v  nh f  g," he m  . K   t  g   g t   ti m   n  n   p  n ri ke n  ,   g t   ti m   v  nh f  g k  . Judeu ag v   ãjag m  g t  nh k   p  n t  . Ag j  vo   g t  g ti m     g r  nr  r n  t  n k   v  nh f  g t  . Ti m   t  g s  r t  ,   g t   tag han k  ,   g t   t   ti t   n  t  n k   sir. Gen k   ãjag t  g Top   jykre han ke m  . ²   pr   ke ag jykre han sór t  g n  . V  nh jykre t  g han sór t  g m  . K   ãjag t  g n  n h   han ki kanhr   n  t  n m  . V  nh jykre kuryj han j   ãjag t  g ke m  . Kygn  nh ke t   ãjag t  g n  . Tag ve sór t  g m  , Top   ti. Tag h   to t  g   g kanhr  n ke m  .

³ Ha v  , Top   v   isar han, k   s  g ãjag jyv  n h   han ki kanhr   n  . H   k   s  g ãjag kar m   tag t   m  . V  s   ūn m  g han sór t  g n  . "T   inh ūn m  g n  ," he t  g n  ,   t   t   ūn m  g t   n  n k  .   g kar v   Top   ki ge k   n  t  , k   t  g   g kar t   n  n   to tar han t  ,   g kar t   ti r  nhr  j han j  . Tag to jykrén k   jagn   to é he t  g n  .

⁴   g h   to jykrén n  . Ti ki n  t   v   e n  t  ,   g p  n,   g n  gn  ,   g kan  ,   g n  igr  g, ti kar ti.   g h   ki n  t   v   jagn   k  m r  nhr  j n  t   kar n  t  , vyr m  . ⁵ Ge ti n  t  ,   g mr  . E   g n  t  , h   ra   g t   Cristo ki ge k   n  t  n k     g t  g   g h   ri ke n  t  , k     g t  g jagn   ki r  r ke m   sir,   g h   ki n  t   t   jagn   ki r  r t     n ri ke. ⁶ H   ra   t  g n  n   han h   n  t  , k     t  g n  n   han h   n  t   gé, Top   t   to   g tar han k  .   g k  m   ūm   t  g: "ag jyv  n n  ," he t  , Jesus ti. K   Top   t     m   n  n t   m   h   t     g jyv  n n  , ti t     m  : "ag jyv  n n  ," hen k  . ⁷   g k  m   ūm   t  g: "  n jagn  t  r ag jagägtân n  ," he ti gé. K     g jagägtân h   han to tar n  mn  .   g k  m   ūm   t  g: "inh v   k  m  n n  ," he t   gé. K   to kr  nh ke t  g n  . ⁸   g k  m   ūm   t  g: "ag m   ag t   n  n han ke k  m  n n  ," he t   gé. K     r  nhr  j tag ki r  r h   han n  .   g k  m   ūm   t  g: "  t   n  n   n  m   m  g n  , inh m  ," he t   gé. K   ón k   ti m   n  m   sór t  g n  .   g k  m   ūm   t  g: "culto to p  i v   t     n n  ," he t   gé.   t   t   to p  i n  n k   to jykrén h   han n  .   g k  m   ūm   t  g: "ag jagägtân n  ," he t   gé. K   ti t     m     t     g jagägtân ke tag t   k   to m   s  r n  mn  .   g t   jagn   ki r  r to ken h   v  .

⁹ Jagn   to h   t  v   n  t  mn  . Ón k   jagn   to h   n  t   sór t  g n  . V  nh jykre p  n to k  r  g t  v   n  t  mn  , k   tov  nh k  n n  . V  nh jykre h   h   m   m  mn  . ¹⁰ Jagn   to h   p   t  v   n  t  mn  , ãjag t   jagn   mr   pafa ja ag to h   ri ke n  t  mn  , jagn   to. Jagn   m   kom  r h   v  mn  ,   g t   p  i m   kom  r h   v     n ri kemn  , jagn   m  . ¹¹ Top   jykre to kr  nh ke t  g n  . Ti t   ãjag m  : "tag han ra," he to j  nj  r ke t  g n   gé, to v  s  n n  . Ti kupr  g t   ãjag m   n  n t   m     n ki kr  m n  , k   t  g ãjag m   s  r t  nh m  .   g Senhor t   han n  . ¹² Top   v     g

mý nén ū há kar han ke mū. Tag to mý sér nýtímní. Kején ãjag tóg nén ū jagy venh ke mū, ti tugnín. Tag to krónh ke tūg ní. Topē mré vémén ký nýtímní. ¹³ Æjag mré Topē ki rā ū jagtar nín ký ti jagägtān ní. Ū tý ãjag to pasa ke ký ti mý: "inh mré ní," hemní.

¹⁴ Kején ū tóg ãjag vógr kónan sór mū. Ên to Topē mý: "ti jagägtān ní," hemní. Ti to: "ti vógr kónan ní," he tūg ní. ¹⁵ Kején tóg ū mý sér tī. Ký ti mré mý sér nýtímní gé. Kején ū tóg fý tī. Ti mré fýmní gé. ¹⁶ Jagné mré vénh jykre pir hā han ní, hā vý: jagné to há, he mū. Véysý ūn mágr han sór tūg ní. Tý ūn kásir ag mré ke nýtímní. "Ag mré ke vý tý inh ní," hemní, ūn kásir ag to. Héni ri ke mún ãjag kámí ū tóg vénh kanhrán mágr to tar ní, ãjag káfór. Ti jé: "ag káfór inh ní, vénh kanhrán mágr ja tag to," he tūg ní.

¹⁷ Kején ū tóg ãjag mý nén ū kórég han tī. Ge ra ti mý nén ū há hā han ní. Vénh kar mý vý há tāvī han ní, ū tý ãjag to: "kygné ti huri," he tū ní jé. ¹⁸ Vásan ní, ãjag tý ū to krí rý tū nýtí jé, ãjag tý vénh kar to krí kuprā nýtí jé.

¹⁹ Inh kanhkā, ū tý ãjag mý nén ū kórég han mū ra vénh kajám sór tūg ní. Topē hā tóg a tý ti to júnh ke én ki kanhró ní! Hā ký tag vý rán ký ní, ha mě: "inh hā ne ãjag kajám ke mū", inh hā ne ag mý ven ke mū, ag tý ãjag jykre kórég to jagägtar ke ti, he ti, ég Senhor ti," he ja tóg ní, Topē vý tý rán ký ní ki. ²⁰ Ký ū tý ãjag kato tē mū mý nén ū há kar han ní. Ti kókír nín ký ti mý vějen ven ní. Ti hāghá ký ti mý goj ven ní. Gen ký a tóg ti mý'a pě han ke mū, ha věmní, a tý ti to há nín ký, ti tý a to kórég ní ra. ²¹ Ū tý vénh jykre pāno han mū ag vý ég kato tē tī. Ký ég tóg ag ki rír ke mū, vénh kaja jé. Ag jagtar nýtín ký ég tóg ag jagägtān ke mū. Ég tý ag jagägtān ký ag jykre pāno tóg ag mý věhmý nín mū, ag tý ég jykre ve ký, ha věmní.

13

Ég pā'i ag

¹ Ég kri pā'i vý nýgtí. Ký tóg ég tý ag vý ki han há tī. Topē tý ag tý pā'i han hā vě, ag krín ký. Ti hā vý ū tý hē ný tý pā'i nín ke to jykrén tī'. ² Ký ag kato tē sór tūg ní. Topē hā vý ag vin tī, pā'i ag krín ký, ký ag kato vásan tūg ní. Ū tý ag kato vásansan mū ag vógr kónan jé ag tóg ke mū, pā'i ag. ³ Ég tý vénh jykre há han ký ég tóg pā'i ag vég mū ra kané jur han ke tū ní. Ū tý vénh jykre kórég han mū ag vý věso kané jur tī, pā'i ag ve ký. Ký ég hýn hē ri kenh ke mū, ag tý ég kané jun tūg jé? Vénh jykre há tāvī han jé ég tóg ke mū, ký ag tóg ég to vémén há han ke mū sir, pā'i ag. ⁴ Ég pā'i ag ne ég jyvěn tī', ég tý vénh jykre há to tar nýtí jé. Ag tý Topē tý ag mý nén tó mún han hā vě. A tý vénh jykre kórég han ký kané jurmán. Á vógr konan jé ag tóg ke mū, ha věmní, hā jé Topē tóg ag vin. Topē tū ag vě, ag tý ūn jykre kórég han mū ag vógr kónan jé, ag tý ag jykre pāno to ag jagägtar han jé. ⁵ Hā ký ag vý ki króm ní, ag tý ãjag to jū tū nýtí jé. Æjag kaká kavéh ti tī gé, ãjag tý pā'i ag vý ki króm tū én ti. Hā ký ki króm sórmní.

⁶ Ký governo mý imposto kajám ní gé. Topē tý ag mý vénh rānhrāj ním ja én han ag tī, kurá kar ki, pā'i ag, governo mý rānhrāj tī ag. Ký ag mý kajám ní. ⁷ Ký ãjag név(e) kajám kán ní, governo mý ke gé. Æjag tý pā'i ū mý imposto kajám ken ký ti mý ven ní, jānkamy ti. Æjag pā'i ag kamégní, ag mý komér hā věmní.

Topē jykre hā mī mūmní

⁸ Æjag név(e) kajám kán ní. Mré hā jagné to há tāvī nýtímní gé. Jagné to há nýtí to krónh ke tūg ní. Ég tý jagné to há nýtín ký ég tóg Topē tý ég jyvěn ja én ki króm kán mū sir. ⁹ Ha vé, Topē tóg ég mý: "a prū tū fi mré ný tūg ní, ký a mén tū mré ný tūg ní gé," he ja ní. Ký tóg: "ú téen tūg ní, nén ū péju(g) tūg ní, ū to ón tūg ní, nén ū to én tūg ní gé," he ja ní gé. Ti tý ég jyvěn vý e nýtí. Hā ra ég tý ti tý ég jyvěn kar tý to pir han sór ký ég tóg tag tónh ke mū, ha mě: "a régre ki rír nímán. Á tý vénh ki rír há ri ke han ní, a régre ki," he jé ég tóg ke mū. ¹⁰ Ég tý ég régre kar ki rír há nýtín ký ég tóg ag mý nén ū kórég han ke tū ní. Hā ký ég tóg jagné ki rír há nýtín ki Topē tý ég jyvěn tī én ki króm kán ke mū.

¹¹ Vāsān nī. Vēnh jykre kórég tovānh kān nī. Ti tý ēg kren han ke kurā vý kakó pē tī ha. Ēg tý ti ki ge vén ký tóg ver kór gy ný ja nī, kuvar gy ný ja tóg nī ver ēn kā, hā ra tóg ūri kakó tāvī tī ha. ¹² Ti kātīg to hā tóg ēg mý kuty ri ke nī. Kuty tag vý tūg ke nē ha, tý vaj ke ti ný ha. Ti tý kānhmar kātīg ke to ken hā vē. Hā ký ag tý kuty kā nén han tī ēn han mān sór tūg nī, vēnh jykre kavéj ēn ti. Ēg tý kurā ki nén han jafā ēn han nī, vēnh jykre kuryj ti, ēg tý vēnh jykre há han ký vēnh jykre kórég kato tē jé, tý tūg' he jé. ¹³ Ēg tý kurā mī tīg há han tī ēn ri ke han nī. Ag tý baile ki nén ū vēnhmý han tī ēn han tūg nī. Kronkron tūg nī gé. Fag to én tūg nī, ký fag mré ný tūg nī, ag mré ke gé. Jagnē to jū tūg nī gé, jagnē tū to én tūg nī gé. ¹⁴ Ēg Senhor tý Jesus Cristo jykre tāg hā han nī. Ēg tý nén to én mū ēn han sór mān tūg nī. Ēg jykre si tovānh kān nī.

14

Jesus ki ge ký nýtī fag tý jagnē to há nýtīn ke

¹ Ū tóg krój nýtī ver. Jesus jykre ū tóg ver ag mý jagy tī, ag tý ti ki ge ký nýtī ra. Ū tý ge tovānh tūg nī, ag mý: “ēg mré Topē vī mēnh kātīg nī,” hemnī. Ag vī kafān tūg nī hā ra, ag tý kygnē ký: “tag tóg inh mý ge nī, ge nī,” he mū ra. ² Ū mý tóg nén kar ko há tī, hā ra ū tóg nén ū nī ko vānh nīn ký ēkré hā ko tī. “Vēnh kāggrá mý ag tóg pūn ja nī, vēnh mēg ēn nī ti, ag tý ón ký topē kāggrān ja ēn mý, hā ký sóg ti nī ko sór tū nī,” he ag tóg tī, ūn krój ag. ³ Hā ra ājag kāmī ū ag tóg ge ra ko tī, vēnh kāggrá tý ag mý tý nén ū tū nīn ký. Ājag tý ko ký ū tý ko vānh ēn to é he tūg nī. Ký ājag tý ko sór vānh ký ū tý ko mū ēn to: “ti kórég han ti tī,” he sór tūg nī gé. Vējēn to jagnē mý vī tūg nī. Ā mré tóg Topē ki rā ký jē gé, ū tý ko mū ti, ký ti to vī tūg nī. ⁴ Jesus mý rānhrāj tī vý tý ēg nýtī, ēg kar, hā ký tóg vēnhmý tī, ēg tý jagnē to vī sór ký. Ū tý ēg mý vīnkh ke mū vý tý ēg Senhor ti nī, ēg tý tý ti tū nýtīn ký. Hā ra ēg kar vý há kutē kān ke mū, kurā ēn kā, ha vēnnī, ēg Senhor tý ēg tar han ký.

⁵ Ū tóg vēnh kán ke kurā to: “kurā kórég,” he tī, kurā ū to ke gé. Jāvo ū tóg kurā kar to: “kurā há,” he tī gé. Há kar ti nýtī, ājag tý kurā han mū ti. Ký ājag tý nén to jykrén mū ēn hā han nī. ⁶ Ēg kar vý ēg Senhor jykre mī mū sór mū, hā ký ū tóg kurā kórég han sór tī, ti jykre mī tī jé, jāvo ū tóg kurā kórég han vānh nī, ti jykre mī tī jé gé. Há kar ti nī.

Ký ū tý nén ū kar ko mū vý ge nī gé. Ēg Senhor jykre mī tī hā jé tóg ko tī gé. Ti hā mý tóg to vī há han tī, vējēn to, Topē hā mý. Ū tý nén ū nī ko vānh ēn vý ēg Senhor jykre mī tī hā jé ko vānh nī gé, ti tý ti mý há nī jé. Ký tóg to Topē mý vī há han tī gé. Há kar ti nī, ēg tý nén ū nī ko mū ti, ēg tý ko vānh ti ke gé.

⁷ Ēg pi(jé) ēg jykre han ke mū', ēg tý ga kri mūn ký. Ký, ēg ter ken ký ēg pi(jé) ēg jykre ki ter ke mū gé'. ⁸ Ēg tý ga kri mūn ký ēg tóg ēg Senhor jykre hā han ke mū. Ti tū han hā jé ēg tóg ga kri mū nī. Ký, ēg ter ken ký ēg tóg ti jykre hā ki ter ke mū gé'. Hā ký ēg tóg tý ti tū kar nýtī sir, ēg tý ga kri mūn ký ke gé. Ēg Senhor tý Jesus Cristo tū vý tý ēg nýtī. ⁹ Ēg tý tý ti tū nýtī hā jé tóg ter ja nī. Hā jé tóg rīr mān ja nī gé. Ti tý tý ēg Senhor nī hā jé tóg ter ja nī, vēnh kar pā'i, ūn rīnrīr mū ag pā'i, ūn kāgter ja ag pā'i ke gé.

¹⁰ Ký ājag tý hē ri ke jé jagnē to vī sór nē? Ājag tý hē ri ke jé jagnē to é he nē? Topē hā vý ēg jykre ve kān ke mū, ēg kar, ti tý ēg jé prēr ken ký. ¹¹ Hā ký tag tóg rān ký nī, ha mē. “Rīr inh jē nī,” he tóg, ēg Senhor ti. “Vēnh kar vý inh krēm grīnh kenh ke mū, ha vēnnī. Vēnh kar vý inh mý: “ūn mág vý tý ã nī,” henh ke mū, he ti, Topē ti,” he tóg, Topē vī tý rān ký nī ki. ¹² Ēg kar vý Topē rīnja tā nýtīn ke mū, ký tóg ēg jykre tūgnym ke mū. Ēg hā ki tóg jēmēnh ke mū, ēg tý nén han ja ēn to. ¹³ Hā ký jagnē to vī mān tūg nī.

Ēg tý jagnē to fen ke

Jagnē to: “kórég ti nī,” he mān tūg nī. Ājag tý nén ū han ken ký tag to jykrén nī, ha mē. “Isý tag han ký inh régre mý inh ve ký Topē vī mranh ke tū nī vý?” he jé ēg tóg ke mū. “Ti mý tý prānh kenh ke tū nī vý, isý tag han ký?” he jé ēg tóg ke mū.

¹⁴ Tag ki kanhró inh nī, ha mē: “vējēn pi(jé) ēg kavénh tī!” Jesus tý tón hā vē. Nén ū tū vē, vējēn ti, ēg tý ko jafā tāvī vē. Hā ra ū tót nén ū nī to: “vēnh kāggá mý ag tót pūn ja nī, vēnh mēg ēn nī ti, hā ký sóg ko ký Topē vī mranh tī,” he tī. Ū tý tag tó mū jykre kavénh ti tī, ti tý ge ra kon ký. ¹⁵ Inh mý tót tý Topē vī mranh tū nī, isý nén ū nī ko tag ti. Ký sóg ko' he mū sir. Ký inh régre ū tót isý ko mū ve ký ko sór mū gé sir, hā ra tót ti hā mý Topē vī mranh ri ke nī. Ký tót ko ký isugrīn Topē vī mranh mū sir. Ký tót nūgme ki kutēnh ke mū sir, ti tý ko ký Topē vī mranh ký. Ký tót isý ti téni ke nī sir, Cristo tý ūn jagfy ter ja ēn ti. Isý tag han ký tót sý ti to há tū ri ke nī, isý inh jēn tugnīn ti téni ke han ký. ¹⁶ Ký tag han sór tūg nī, ū tý ājag tý nén han mū to ājag to vī tū nī jé. Hā ti nī vē, ājag tý kon ký, hā ra ū tý ājag jēn to ājag to vīn ký ko sór tūg nī. ¹⁷ Topē tý tý ēg Senhor nīn ký ēg jēn tót tý nén ū tū nī ha mýr, ký ēg tý nén ū nī ko tū ra tót ēg mý tý nén ū tū nī. Nén ū ū to ēg jykrén ke mū ha, hā vý: vēnh jykre kuryj, he mū, vēnh jykre kusa, he mū, vēnh jykre sér, he mū, Topē kuprīg tý mýr, ēg jagrē tāg ti. ¹⁸ Ēg tý gen ký Cristo jykre han ký tót Topē mý há tī ha, ēg jykre ti, ký tót ēg mré ēprā ke ag mý há tī gé sir, ha vēmnī.

¹⁹ Ký ēg jé jagnē krī kuprāg hā to jykrén. Ēg jé jagnē tar han sór. ²⁰ Ký tót ēg tý nén ū nī ko to ēg régre tý tý prānh ke han ký tót kórég nī, ēg tý ū tý Topē ki rā ký nī ū tý tý prānh ke han ký. Vējēn kar vý há nī. Hā ra ū tót vējēn ū to jykrén kónān sór mū, ti tý to Topē vī mranh ký. Ti tý ge ra kon ký tót tý prānh ke mū sir. ²¹ Ký tót kórég nī, ēg régre tý ēg tugnīn Topē vī mranh ký. Hā jé nén ū nī ko tūg nī, ā régre tý to tý prānh kenh (ka) mē tīn ký. Ti rīnve vinho kron tūg nī gé. Nén ū tý ā régre tý Topē vī mranh han ēn tovānh kān nī. ²² Ā tý nén ū to: “kórég tū ti nī,” hen ký Topē hā mý tómñi. Hā ra ā régre rīnve han tūg nī, ti tý ā mý há nī ra, ā régre tý ā tugnīn Topē vī mranh tū nī jé. Ā tý Topē tý ā mý nén tó hā han ký tót há nī, ký ā tót jatu nī, ha vēmnī. ²³ Ū tót ko tī, hā ra tót ā tý ko mū tag to: “isý Topē vī mranh ja mý vý?” he mū sir. Ti tý ge ra ko ký tót to krī kufy nī sir, ký tót Topē vī mranh mū sir. Ēg tý ti ki ge ký nýtīn ký ēg tót ti tū hā han sór mū sir. Ēg tý nén ū to: “tag han ký inh mý ti vī mranh mū vý?” hen ký ēg han ke tū nī, ke tū nī mū ra ēg ti vī mranh mū.

15

Ēg tý ēg mré ke ag to há nýtīn ke

¹ Ha vé, tar ēg nýtī. Hā ký tót ēg tý ūn krój nýtī ag to fen nýtīn há tī. “Ēn tót inh mý há tī, hā ký sóg han sór mū,” hen hēn ke tū ēg tót nī. ² “Mý inh régre mý há nī vý?” he jé ēg tót ke mū. Ti tý ti mý há tū nīn ký ēg han ke tū nī. Ēg tý ti tar han sór vē, ēg tý nén han mū kar tý. ³ Cristo pi(jé) ā tý nén to én mū ēn han ja nýtī, hā ký tót ēg jagfy jagtar ja nýtī. Ký tót Topē mý: “ā to ag tót vī kónān tī, ā kato tē ag, hā ra ag vī vý inh kri kutēnh ke mū,” he ja nī. Ti mur tūg ki Topē vī tó tū ū tót ti vī tag rán ja nī, hā ra tót ge nī. ⁴ Hā ra Topē tót ēg kanhrān sór mū, hā ký tót ā vī tó tī ag mý: “ha rán,” he ja nýtī, hā ký ag tót ránrán ja nýtī. Ēn ve ký ēg tar nýtī, Jesus jykre mī mū to, ký ēg tý prānh kenh ke tū nī. Ký ēg tót ēg tý kanhkā tá nén venh ke én kā jatu’ hen hēn ke tū nī gé. ⁵ Topē vý ēg to fen ký nī. Ti hā vý ājag tý jagnē to fen han ke mū, ti kóm, ājag tý ti mré jykre pir nýtī jé, ājag tý Jesus Cristo ki ge ký nýtīn ký. Ēg tý to vásān han ki kanhró tót nī, Topē ti. ⁶ Ký ājag tót jagnē mré ēg jóg tý Topē to: “ūn mág vý tý ti nī,” hen hēn ke mū gé. Vēnh vī pir han jé ājag tót ke mū, ti to, ēg Senhor tý Jesus Cristo to ke gé.

Fóng ag mré kanhgág ag tý Topē vī mēnh ke

⁷ Hā ký jagnē to há nýtīn, Cristo tý ēg to há nī ri ke nýtīn, jagnē to. Ký ū tót ājag jykre ve ký Topē to: “ūn mág vý tý ti nī,” hen hēn ke mū. ⁸ Tag to jykrén nī, ha mē. Cristo vý Judeu ag ki rīr jé kātīg ja nī, ti tý Topē tý vásāy ēg jóg’jóg ve ag mý nén tó ja ēn ki han jé. Ēn ve ký ēg tót ki kanhrān mū, Topē tý vēnh vī há hā tó tī ti. ⁹ Ký tót povo ū ag jagāgtān gé, ký ag tót ti tugrīn Topē mý vī há han mū gé sir, fóng ag, kanhgág ag ke gé. Hā ký Davi tót tag rán ja nī gé, ha mē: “tag tugnīn sóg ā mý vī há han ke mū, fóng ag rīnve, kanhgág ag rīnve ke gé. Ag rīnve sóg ā mý jān ke mū, ā jé tó jé sóg ke mū, ā jiji tó ký,” he ja tót nī,

Davi ti, Topē vĩ tý rán kÿ ní ki. ¹⁰ Kÿ tag tógrán kÿ ní gé, ha m  . "F  g', kanhg  g', m   s  r n  t  mn  , Judeu ag mr   h  , ti t   ag mr   h  ," he t  g m   gé, Top   v   t   r  n k   n   ki. ¹¹ K   tag t  g r  n k   n   gé, ha m  . "F  g', kanhg  g',   g Senhor m   v   h   han n  . Top   to v   h   han k  n n  , povo kar', " he ja t  g n   gé, Top   v   t   r  n k   n   ki. ¹² K   Isa  as v   Cristo to tag t   ja n   gé, ha m  : "Jess   kr  'kr      v   t     n m  g j  nh m  , Davi panh   n kr  'kr     , k   t  g t  povo kar ag p  'i m  g j  nh m  . F  g ag v   kanhgág ag mr   t  ki ge s  r ke m  ," he ja t  g n  , Isaías ti. Ti t   Jesus t  n h   v  . ¹³ Top   h   ne   g m   ven ke m  ', n  n    h   kar, h   k   t  g   g m   t   ja n  . Ti h   ki   jag t  g ge k   n  t  . Ti h   v     jag fe t   mrin kenh ke m  , ti h   v     jag kr   kupr  g ke m  '. Top   kupr  g v   t     jag jagr  n n  , k   t  g n  n kar han h   n  gt  . Ti h   v     jag tar han ke m  ',   jag t   Top   t     g m   n  n    h   ven kenh ke   n to tar n  t   j  ,   jag t   tag h   m     kr  n j  .

Paulo r  nhr  j

¹⁴ Inh kanhk  ', v  nh jykre h   han k     jag t  g n  t  . Is     jag m   t   t  g ki   jag t  g ki kanhr  n ja n  . V  g is  g n  n n  . H   k     jag t  g jagn   jyv  n ki kanhr   n  t   gé. ¹⁵ Inh v  nh r   tag ki s  g   jag m   n  n    t  h  n ri ke k  m  n, ti t   inh m   s  r t  n k  , s     jag v  g t   ra.   jag m   s  g k  m  n h   han,   jag t  k   jatu t  n j  n j  ,   jag t  m  g m   tag k  . Top   ne tag to inh j  n  ', tag to t  g isar han'. ¹⁶ Inh j   pr  r t  g, is   povo kar m   Jesus Cristo k  m  n j  . K   s  g ti t   ki r  r j  n n  , Top   v   s  r t   s  g t  , f  g ag m  , kanhgág ag m   ke gé. Ag t   ti ki ge k   t  g ti m   s  r t  , Top   kupr  g t   ag t     n h   han k  , ag t   t   Top   t   n  t  n k  . Inh r  nhr  j h   v  .

¹⁷ T   s  g Jesus Cristo r  nhr  j han jaf   n  , Top   t   isar han k  , k   inh r  nhr  j t  g inh m   s  r t  . ¹⁸ K   s  g   jag m   Cristo t   inh m   v  nh r  nhr  j n  m ja h   t   v  m  n s  r m  . F  g ag mr   kanhgág ag t   ti ki ge j   t  g isar han t  , ti v   t   tag to. Inh v   m   k   ag t  g ti ki ge s  r m  , ag t   inh jykre ve k   ke gé. Jesus Cristo t   n  n han m  n h   v  . ¹⁹ Milagre hyn han s  g t   gé, Top   t   isar han k  . Ti kupr  g t   inh kr  n k   s  g hyn han t  , milagre ti. Milagre hyn han k   s  g v  nh kar m   ti v   t   ja n  t  , Jerusalém t  , k   t   k  kut   k   s  g ga kar m   t  g ja n  t   gé, ga t   Il  ria m   h  . V  nh kar m   s  g Cristo k  ame s  r t   ja n  t  . ²⁰    t   t   jun t   ra s  g t   jun ja n  t  , s   t   ti v   t   v  n j  , ag t   v  h   Cristo k  ame m   j  ,    t   m   ja t   ag. Inh h   ne ag m   t   v  n s  r ja n  t  , is      r  nhr  j ja ki r  nhr  j t   n   j  . ²¹ H   k   tag t  g r  n k   n  , ha m  : "   t   ti v  me m   ja t     n ag v   t   ki kanhr  n ke m  .    t   ti v   m   ja t   ag v   m  nh ke m  ," he ja t  g n  , Top   v   r   ki. S   ti v   tag h   ki kr  m s  r v  .

Paulo t   Roma ra t  g s  r

²² H   k   s  g   jag t   jun ja t  n ver, s     jag venh h   h   ra. ²³ H   ra s  g hur han k  n, tag ki inh r  nhr  j ti. V  s   s  g to jykrén, s     jag venh t  g j  . ²⁴ K   t  g h  n ri ke m  n inh m   ki kr  m ke m   ha. S   ga t   Espanha ra t  g s  r v  , k   s  g   jag venh r  nh m  ,   pr   kékre ki,   m  n kékre ki. K   t  g h   t  ,   jag t   inh jag  gt  n ken k  , s     jag t   jun ken k  .   jag t   inh jag  gt  n h   han k   s  g t  g h   han ke m  , Espanha ra. H   ra s  g   jag mr   n   s   han s  r m  ,   jag t   isar han j  .

²⁵ H   ra s  g ver Jerusalém ra t  g s  r m  . S   t   Top   t   ag m   j  nkamy ma t  g ke v  . ²⁶ Ga t   Macedônia t   Jesus mr   ke ag v   inh m   j  nkamy vin, ga t   Grécia t   Jesus mr   ke ag ke gé, is   Jerusalém t     n jag  gt  n n  t   ag jag  gt  n j  , j  nkamy   n t  .   g mr   ke ag v   gé, Jerusalém t     n jagtar n  t   ag. ²⁷ Macedônia t   ke ag m   t  g s  r t  , ag t   Jerusalém t   ke ag mr   j  nkamy v  nh k  p  m k  . Grécia t   ke ag m   t  g s  r t   gé. H   ra t  g inh m   h   t   gé. Jerusalém t   ke ag v   Jesus ki ge v  n, Judeu ag, k   f  g ag v   ag v   m   k   Jesus k  ame m   ja n  t  . H   k   f  g ag v   Judeu ag t   m  n ja n  , h   v  : Top   v  , he m  . K   t  g h   n   ha, ag t   m   kar k   ag m     jag t   v  nh k  p  m k  , v  nh kaja j  , ag j  nkamy ti.

²⁸ Is   tag han k  n k  , s   ag m   j  nkamy tag vin kar k   s  g cidade t   Roma t   n   s   han kar k   ga t   Espanha ra t  g s  r m   ha. ²⁹ Ha m  , is     jag ki jun ken k   Cristo v   v     jag m   s  r t  n m  ,   g t   jagn   mr   ti to v  m  n k  , is     jag m   ti v   t  n k  , ha vemn  . Ti v   s  r to t  g   g m   s  r t  n m  .

³⁰ Inh kanhkā', ēg Senhor tÿ Jesus Cristo ki ge kÿ ājag tóg nÿtī, kÿ ājag tóg jagnē to há nÿtī gé, Topë kupríg tugrín. Kÿ sóg ājag mÿ tag to vĩ sór mû gé, ha më. Iso Topë mré vïmní, inh mré, to krónh ke tûg nî. ³¹ Judéia tá ag vÿ e nÿtī, ū tÿ Jesus kato tê mû ag, kÿ ag tóg inh kato tê sór mû gé. Kÿ iso Topë mré vïmní, ti tÿ inh jy nïgân jé, Jerusalém tá ū tÿ Jesus ki ge kÿ nÿtī ag tÿ inh mÿ vĩ há han jé gé, ti tÿ ag mÿ há tî jé, sÿ jãnkamy ên tÿ ag jagâgtân sór mû tag ti. ³² Tá kâtig kÿ sóg jatun mÿ ājag ki jun ke mû. Kÿ tóg ēg kar mÿ sér tinh mû, sÿ ājag to pasanh tîg ken kÿ, Topë tÿ isîg ke tag to há nîn kÿ. Kÿ ājag tóg isar han ke mû sir.

³³ Topë vÿ ēg krí kuprág tî. Kÿ sóg ti mÿ to vĩ tî, ti tÿ ājag krí kãnhvy han jé. Amém.

16

Paulo tÿ ūn e mî ëkrég tî

¹ Ajag mÿ sóg ēg mré ke fi tó sór mû, Febe fi. Cidade tÿ Cencréia tá fi tóg Jesus ki ge kÿ nÿtî fag ki rîr tîgtî. ² Fi tÿ kejën ājag ki jun kÿ fi mÿ: "ha kârâ," hemnî. Ajag mré fi tóg Jesus ki râ kÿ jé nî, kÿ fi mÿ néñ tÿ fi mÿ tû ên ven kân nî. Û tÿ hén ri ke jagâgtân fi huri, inh ke gé.

³ Priscila fi mî sóg ëkrég tî, fi mén tÿ Áquila mî ke gé. Inh mré fag tóg rãnhraj mág, Jesus Cristo rãnhraj han kÿ. ⁴ Isugnîn fag tóg kâgter kren, inh jy nïgân jé. Tag hâ mî sóg ëkrég tî, kÿ sóg fag to há tâvî nî. Kÿ fôg kar kâmí Jesus ki ge kÿ nÿtî ag vÿ tag tugrín fag to há nÿtinh ke mû gé, fag tÿ inh jy nïgân kÿ. ⁵ Fag ïn krêm ū ag tóg vênh mân tî gé, culto han jé. Ên fag ki sóg ëkrég tî gé.

Iso há ū vÿ nî gé, hâ vÿ: Epêneto, he mû. Ga tÿ Ásia tá ū tÿ Jesus ki râ vén jan hâ vê. Ti mî sóg ëkrég tî gé. ⁶ Kÿ Maria fi vÿ nî gé. Ajag mÿ fi rãnhraj mág. Fi mî sóg ëkrég tî gé. ⁷ Kÿ sóg Adrônico mî ëkrég tî gé, Júnias mî ke gé. Inh kanhkâ ag vê. Inh mré ag tóg sigse kÿ nÿtî ja nïgân gé. Apóstolo ag kâmí ag tóg tÿ ūn mág nÿtî. Vâsý ag tóg Jesus ki ge jêg, isý ti ki râ tûg ki.

⁸ Amplíato mî sóg ëkrég tî gé. Ti to inh há tâvî nî, ēg Senhor tugrín. ⁹ Kÿ sóg Urbano mî ëkrég tî gé. Inh mré tóg Cristo rãnhraj han tî. Kar kÿ iso há ū vÿ nî gé, Estáquis ti. Ti ki sóg ëkrég tî gé. ¹⁰ Apeles mî sóg ëkrég tî gé. Cristo tovânh jâvânh ja ti nî. Aristóbulo mré ke fag mî sóg ëkrég tî gé. ¹¹ Kar kÿ inh kanhkâ ū vÿ tâ jé gé, Herodião ti. Ti ki sóg ëkrég tî. Kÿ sóg Narciso mré ke fag mî ëkrég tî, ū tÿ fag kâmí ēg Senhor ki ge kÿ nÿtî fag.

¹² Kÿ sóg Trifena fi ki ëkrég tî, Trifosa fi mî ke gé. Ēg Senhor mÿ fag rãnhraj mûgtî. Kÿ sóg iso há tâvî ū fi mî ëkrég tî gé, hâ vÿ: Pérsida, he mû. Ēg Senhor mÿ rãnhraj to fi tar tâvî nî. ¹³ Kÿ sóg Rufo mî ëkrég tî. Topë ne ti kuprég', ti mÿnh fi ke gé'. Inh mÿ fi tóg tÿ inh mÿnh ri ke nî, ti mÿnh fi. ¹⁴ Kÿ sóg Asíncrito mî ëkrég tî, Flegonte mî ke gé, Hermes mî ke gé, Pátrobas mî ke gé, Hermas mî ke gé, ag mré Topë vî më jé vênh mân tî ag mî ke gé. ¹⁵ Kÿ sóg Filólogo mî ëkrég tî, Júlia fi mî ke gé, Nereu mî ke gé, ti ve fi mré, Olimpas mî ke gé, kÿ ag mré Jesus vî më jé vênh mân tî ag mî ke gé, Topë tû kar ag mî.

¹⁶ Kÿ jagnê ki nhun ke ri ke han nî, Jesus mré ke kar ki, jagnê nïgé kâgmí kÿ. Cristo ki ge kÿ nÿtî kar vÿ ājag mî ëkrég tî, êmâ kar ki ke ag.

Ón kÿ vênh vî há më sór tûg nî

¹⁷ Nén ū tó sór sóg mû gé ver ājag mÿ. Ú ag tóg ājag tÿ jagnê to jû han sór mû. Ajag tÿ jagnê vî kafân kónan mû han sór ag tóg mû. Ag pi(jé) ājag tÿ Topë vî më ja ên ri ke tó tî'. Ên ag vî më sór tûg nî. ¹⁸ Ag pi(jé) ēg Senhor tÿ Cristo rãnhraj han sór tî'. Ag nug hâ ki rîr ag tóg tî'. Ag vî vÿ më há tî, ón kÿ, kÿ ū tÿ hén ri ke ag tóg kri fi sór mû, ag vî kri, ag tÿ ag jykre kórég ki kagtig nÿtîn kÿ, ū tÿ néñ ū vênhmÿ to jykrén tû ag. Inh mÿ tóg ag tÿ ū tÿ ge krín kónan ha më tî. Kÿ ag vî më sór tûg nî.

¹⁹ Ajag tÿ Topë vî kri nîm mû tag vÿ më há tî. Vênh kar vÿ më, kÿ tóg inh mÿ sér tî sir, ājag to. Kÿ tóg ājag tÿ vênh jykre há ki kanhrân mág nÿtinh há tî. Ajag tÿ vênh jykre pâno to jykrén tû pê nÿtîn kÿ tóg há tî gé.

²⁰ Topē vỹ ēg krĩ kuprãg tĩ. Kãnhmar tóg ēg mỹ Satanás tỹ tūg¹ henh ke mū gé, ha vemnĩ, kÿ tóg ãjag vög män ke tũ nĩ ha.

Êg Senhor tÿ Jesus mÿ sóg to vĩ tĩ, ti tÿ ãjag mÿ ã tÿ nén ū há ẽn vin jé.

Paulo mré ke ag tÿ Roma ki ke fag mÿ ēkrég tĩ

²¹ Inh mré Jesus rãnhraj han mû tÿ Timóteo vỹ ãjag mÿ ēkrég tĩ gé, Lúcio ti ke gé, Jasão ke gé, Sosípatro ke gé, inh kanhkã ag.

²² Ú tÿ Paulo mÿ tag rán mû vỹ tÿ inh nĩ, hã vÿ: Tércio, he mû. Kÿ sóg ãjag mÿ ēkrég tĩ gé, ãjag tÿ inh mré ēg Senhor ki ge kÿ nÿtñk kÿ.

²³ Gaio vỹ ãjag mÿ ēkrég tĩ. Ti ïn krêm sóg jé, kÿ ēg tóg ti ïn krêm culto han tĩ. Erasto vỹ ãjag mÿ ēkrég tĩ gé, ū tÿ cidade jãnkamy ki rír tĩ ẽn ti. Êg régre tÿ Quarto vỹ ãjag mÿ ēkrég tĩ gé. ²⁴ Êg Senhor tÿ Jesus Cristo mÿ sóg to vĩ tĩ, ti tÿ ãjag kar tar han jé. Amém.

Topë mÿ ēg vĩ há han ke

²⁵ Ha më, ēg jé Topë mÿ vĩ há han. Êg tar han ki kanhró tóg nĩ, ēg tÿ ti ki rã kar krónh ke tũ nñn jé. Sÿ ãjag mÿ Topë vĩ sér tó mûn hã v , Jesus Cristo k m n kÿ. V s y  g t g m  ja t  n , ti v  s r tag ti. Êg t  v h  m  v , Top  t   g m  to v nh jykre n m k . Pr g t  h n ri ke ki ag t g m  ja t  n t ,  g jo ke ag. ²⁶  ri h   g t g m g m . V s y Top  v  r n t  ag v   g t   ri m g m  tag t  ja n gt . K  Top  t g tag to: “povo kar m  k m n n , f g ag m , kanhgág ag m , Judeu ag mr  h ,” he ja n ,  g t  m  k n j , ti ki ge j , ti v  kri fi j , ti t  t   g Senhor kar j  j .  t  n n kar han t g ki t g n  n , Top  ti,  t  t  ti han ja t  (h ) ra. K  t g t  h n ke t  n  gé. Gen k  t g n  n .

²⁷ Ti h  ne   pir m  n n   kar ki kanhr  n ¹, Top  ti. Jesus Cristo h  t g  g m  Top  ven ke m . K   g t g ti h  m  v  h  han s r m , Top  h  m , k  t g kr g henh ke t  n ,  g t  ti m  v  h  han m  ti. Am m .

PAULO TÝ CARTA HAN: CORINTO TÁ KE AG MÝ CARTA VE

¹ Paulo tý rá vē. Isý cidade tý Corinto tá ke ag mý rán hā vē. Ký ēg régre tý Sóstenes vý inh mré rán mū gé. Topē hā ne inh kuprēg', ký tóg inh jé prēr, Jesus Cristo tý inh fēg jé, sý tý ti apóstolo jé jé sir. Hā ký sóg ãjag mý rán mū. ² Corinto tá ãjag tóg vēnh mān tī, Topē vī mē jé. Topē tū vý tý ãjag nýtī, ãjag tý tý Jesus Cristo mré ke nýtīn ký. Ñjag jé prēr tóg, ãjag tý tý ti tū nýtīn jé.

Vēnh kar mý ke vē gé, vēnh rá tag ti, ū tý hē tá ëg Senhor tý Jesus Cristo jiji tó tī ag mý. Ú tý ti hā to: "ëg Senhor vē," he tī ag mý ke vē gé. Ag Senhor vē, ký tóg tý ëg Senhor ní gé, Jesus ti.

³ Topē mý sóg to vī tī, ti tý ãjag tar han jé, ti tý ãjag krī kuprāg jé, ëg jón mág ti, ëg Senhor tý Jesus Cristo jón ti.

Topē tý ëg mý néñ han mū vý há ní

⁴ Kurā kar ki sóg ãjag to Topē mré vī tī. Ti mý sóg: "há ti ní, ã tý Jesus Cristo tugrīn ag tar han ký," he tī. ⁵ Ti tugnīn ãjag tóg ūn rico ag ri ke nýtī, néñ kar to mýr, Topē vī to, vēnh jykre há kar to. Ki kanhró ãjag tóg nýtī. ⁶ Cristo tý vēme ki kanhró ãjag tóg nýtī mýr, to tar ãjag tóg nýtī. ⁷ Hā ký Topē kuprīg tý ëg mý néñ níñ tī ūn vý tūg' he vānh nýtī ãjag mý. Ëg Senhor tý Jesus Cristo vēnh ven mān ūn jāvānh ãjag tóg mūgtī gé, ti kātīg ke ti. ⁸ Ti hā vý ãjag tar han mū!, ãjag tý ti tovānh tū ní jé, ãjag tý kygnēg tū ní jé. Ký ëg Senhor tý Jesus Cristo kātīg mān ký, ti kurā ki, ký tóg ãjag tý kygnē ja tū ūn venh ke mū sir. ⁹ Topē ne fagrīnh mý vī vānh nýtī!. Ñjag jé prēr tóg, ãjag tý tý ti kósin tý Jesus Cristo mré ke nýtī jé, ãjag tý tý ëg Senhor mré ke nýtī jé gé.

Vēnh kāpām ký nýtī tūg ní

¹⁰ Inh kanhkā', vēnh vī pir han ní. Ëg Senhor tý Jesus Cristo jiji ki sóg ãjag jyvēn sór mū, hā ký sóg ke mū. Vēnh kāpām sór tūg ra. Vēnh jykre pir han sór ra. Néñ pir hā to jykrén ní. Vēnh jykre pir hā han sór ra.

¹¹ Inh kanhkā, ãjag to sóg vēnh vī jagy mē. Cloe fi mré ke fag vý inh mý tó, ký fag tóg inh mý ãjag tý vēnh kāpām sór mū kāmén, ãjag tý jagnē to jū sór mū ti. ¹² Tag mē sóg, ha mē: ãjag kāmī ū tóg nēji: "tý sóg Paulo mré ke ní," he tī. Ký ū tóg nēji: "tý sóg Apolo mré ke ní," he tī gé. Jāvo ū tóg: "tý sóg Pedro mré ke ní," he tī, ký ū tóg: "tý sóg Cristo mré ke ní," he tī gé. ¹³ Cristo mý vēnh kāpām ký ní? Vó. Inh hā mý ãjag jagfy cruz to sa'? Vó. Inh jyjy tó ký ãjag mý vēnh kygpe ký nýtī!, isý tý Paulo nín ký? Vó, ke tū vē.

¹⁴ Hā ký tóg inh mý hā tī, ūri, sý ãjag kygpe ja tū ní ti. Tag to sóg Topē mý: "há ti ní," he tī. ¹⁵ Ký ãjag tóg iso: "ti jiji tó ký sóg kype ký ní," he vānh nýtītī. Crispo hā kype inh, kar ký Gaio ti ke gé. ¹⁶ Kar ký sóg Estéfanas fag kygpé gé. Kar inh ū kygpég tū ní, hýn, he sóg. ¹⁷ Cristo pi(jé) inh mý: "ha ag kygpenh tīg," he ja ní!. Inh mý tóg: "ha ag mý inh kāmén tīg, ha inh vī tónh tīg," he ja ní. Ký sóg tó tītī. Hā ra sóg ón ký tý vēme kanhró han vānh nýtī, ke tū ní mū ra Cristo tý cruz to sa ja ūn tý néñ ū tū ri ke ní sir, isý inh vī kanhró tý ãjag krīn sór mū ra.

Jesus tý cruz to sa ja hā tó ëg tī

¹⁸ Ú mý ëg tóg vēnh kagtīg nýtī ve ní, ëg tý Jesus tý cruz to sa mū ūn tó ký. Hā ra ag tý nūgme ki vár ke vē. Ag jāvo tóg ëg mý Topē tý hā (r) ní, Jesus tý cruz to sa ti, hā ký ëg krenkren ký nýtī, Topē tý hā tugrīn ëg krenkren han ký. ¹⁹ Hā ký tóg rán ký ní, ha mē. "Ún kanhró mág ag jykre tý sóg tū' henh ke mū, ha vēmnī, ūn estudio mág ag tý néñ to jykrén mū tý sóg tū' henh ke mū," he tóg, Topē ti.

²⁰ Hā ký ón ký ūn kanhró mág ag pi(jé) tý néñ ū nýtī!. Ón ký vēnh rán tī ag pi(jé) tý néñ ū nýtī!. Ón ký ūn estudio mág ag pi(jé) tý néñ ū nýtī!. Ëg tý tag ki néñ ū ki kanhrān mū to tóg: "néñ ū tū vē," he ja nýtī, Topē ti. "Krī tū ag nýtī, ū tý tag hā nón mū sór mū ag," he tóg, Topē ti.

²¹ Topē tý nén to jykrén mū vý ge ní, ha mē. Ëg tý vësog ki Topē to jykrén sór mū ra ëg tóg ti ki kanhrän ja tū nïgtí, ëg tý ga kri mün kÿ. Hå kÿ Topē tóg ëg tý ti ví jémë kÿ kri fi kÿ ëg kren han mû. Hå kÿ tóg ag mÿ Topē krí tû ní ve ní, û tý ki kagfíig ag mÿ. ²² Judeu ag ne ëg tý nén han vänh ve sór mû', milagre ti, ag tý Topē jykre ki kanhrän jé. Kÿ fóg tý Grego ag ne ón kÿ ti jykre to vémén sór mû'. ²³ Ag jävo ëg tóg nén pir hå tó tî, hå vý: Cristo tý cruz to sa kÿ ter ja ti, he mû. Judeu û ag mÿ tóg jëggry tî, ti cruz ti, jävo tóg Judeu tû ag mÿ ëg krí tû ní ve ní, ag tý ëg ví më kÿ, fóg û ag mÿ, kanhgág û ag mÿ ke gé. ²⁴ Judeu kâmí û ag tóg kuprëg kÿ nÿtí jävo, fóg kâmí û ag tóg kuprëg kÿ nÿtí gé, kanhgág ag kâmí ke gé. Ag hå mÿ tóg há tî, Cristo tý cruz to sa kÿ ter ja ti, ûn kuprëg kÿ nÿtí ag mÿ. Ëg hå vê. Topē jykre tar hå vê, Cristo tý cruz to sa ja ti. Topē krí há to ken hå vê, hå vý: Cristo ter ja ti, he mû. ²⁵ Topē krí tû ní ve vý ëprä ke krí há ní ve kâfór ní mÿr, ti hå ne ã pir mÿ krí há ní'. Kÿ Topē krój ní ve vý ëprä ke ag tar ní ve kâfór ní gé. Topē hå ne ã pir mÿ tar ní'.

Topē vý ëg kuprëg, ëg tý tý nén û tû ra

²⁶ Inh kanhkå', vëso jykrén. Topē vý ãjag je prér. Äjag kâmí ti pipir nÿtí, ûn kanhró mág ag, escola tý hën ri ke ki vënh kanhrän ja ag. Ûn mág ag vý pipir nÿtí gé, ûn mág krë ag ke gé. Ü tý ge kuprëg mág tû ti nïgtí, Topē ti. ²⁷ Ü tý ûn mág ag mÿ krí tû ní ve ag hå kuprëg ti tî mÿr, ûn vënh kagfíig ag. Ti tý ûn krí há ag mÿ'a han sór vê. Kÿ tóg tag ki ûn krój nÿtí ag kuprëg, ûn tar ag mÿ'a han jé. ²⁸ Hå je Topē tóg û tý tag ki jagtar nÿtí ag kuprëg. Ün mág ag tý ëg ve kÿ ëg tóg ag mÿ jagägtar nÿtí. Nén û tû vý tý ëg nÿtí. Hå ra Topē tóg ëg kuprëg mû, ag tý tû' hen jé, ûn mág ag ví tý. ²⁹ Hå kÿ û tóg Topē mÿ: "ûn mág vý tý inh ní, há inh ní," henh ke tû pë ní, ëg tý kejën ti ve kÿ. Hå je Topē tóg ûn jagtar ag kuprëg.

³⁰ Topē mré ke vý tý ëg nÿtí, ha më, ëg tý tý Jesus Cristo mré ke nÿtín kÿ. Topē hå vý ëg krí há han mû', Jesus tugnñ. Topē hå vý ëg mÿ vënh pâte fón mû', ti tugrñ. Ti hå ne ëg tý tý ti tû nÿtí han mû', ti tugnñ. Ti hå ne ëg krenkren han mû'. Topē tý ti mÿ vënh jykre nïm hå vê, ëg tý tag han jé, ³¹ û tý rán kÿ ní tag ti, hå vý: "äjag tý û to: ûn mág vý tý ti ní, he sór kÿ ëg Senhor ti tómñ," he mû, Topē ví rán ki.

2

Paulo vý krój ní gé

¹ Inh kanhkå', äjag ki sóg jun ja ní, sÿ äjag mÿ Topē jykre tó je. Inh pi(jé) äjag mÿ ón kÿ vëme kanhró han'. Inh pi(jé) äjag tý vënh ví ki kanhró jåvähn tó'. ² Nén pir hå to sóg jykrén ja nïgtí, sÿ äjag mÿ tó je, hå vý: Jesus Cristo, he mû, ti tý cruz to sa kÿ ter ja ën ti. ³ Krój ja inh ní, sÿ äjag ki jun kÿ. Mûmëg ja inh ní, kanë jur han ja inh ní, sÿ äjag mré nïn kÿ. ⁴ Isÿ äjag mÿ Topē ví tó kÿ inh pi(jé) vënh ví sïnví tý äjag krín sór ja nïgtí', inh pi(jé) inh krí há tý vënh ví kanhró tó ja nïgtí'. Topē kupríg tý inh jagrë ní hå tý sóg äjag mÿ tó ja nïgtí', ti jykre tar tý. ⁵ Hå kÿ äjag pi(jé) ëprä ke jykre há ki ge jëg', ëprä ke ví kanhró ki'. Hå, hå ra äjag tóg Topē jykre tar ki ge jëg mÿr'.

Topē kupríg vý Topē tý nén to jykrén mû ki kanhró ní

⁶ Jävo sóg û tý Jesus ki kanhró mág ag mÿ Topē ví kanhró tó tî gé, û tý to jykrén há ag mÿ. Hå ra ti pi(jé) tý ëprä ke ví kanhró ní'. Ga kri ke ag jykre tó tû sóg nïgtí, üri ûn mág ag ví ti. Tû' he je tóg ke mû, üri ûn mág ag ví ti. ⁷ Topē ví kanhró tó sóg tî mÿr'. Ën tý ëg vësog ki ki kanhrän ke tû ní. Vásy ëg tóg ki kanhrän ja tû ní gé. Hå ra Topē tóg vásy to jykrén mû, mundo tý kâ ní to hå tóg to jykrén mû, ëg tý ti ví ki kanhrän jé, ëg tý ti jykre ki kanhró tugrñ tý ûn mág ag pi(jé) ki kanhró nÿtí', Topē jykre tag ki'. Ag tý ki kanhró nÿtí ra ag pi(jé) Jesus tý ka to ti sanh mû vê', ëg Senhor tý, û tý vënh kar kâfór ní tag tý mÿr. Hå ra ag tóg ti ki kagfíig nÿtín kÿ ag tóg cruz to ti sa ja nïgtí. ⁹ Hå ra tóg rán kÿ ní, Topē jykre ti, hå vý: "Topē tóg ëg mÿ nén û há tâvî kân ja ní, û tý ti to há kar mÿ mÿr," he mû. "Û pi(jé) tag ve ja ní ver'. Û pi(jé) tag më ja ní ver'. Ëprä ke ag

pi(jé) to jykrén ja nī ver'. Topē hā ne to jykrén ja nīgtī, ti tý ēg mý kān ke ēn to," he ja tógo nīgtī, Topē vī rán ki.

¹⁰ Ký tógo ēg hā mý tó ja nī. Å kuprīg tý tógo ēg kanhrān ja nī, to. Ti kuprīg vý nén kar to jykrén tīgtī, Topē tý nén to jykrén mū mré hā, ti tý věnh kar vatáh tá nén to jykrén mū mré hā. ¹¹ Ge ti nī, ha mē. Êprā ke tý nén to jykrén mū ki kanhró ēg tógo nī. Ký ēg ne tý ki kanhrān tī? Êg krí tý ēg ki kanhrān tī. Êprā ke krí vý ëprā ke tý nén to jykrén mū ki kanhrān tī. Hā ra Topē kuprīg vý Topē tý nén to jykrén mū ki kanhrān tī. Êprā ke pi(jé) Topē tý nén to jykrén mū ki kanhrān tī', ti tý Topē kuprīg tý jagrē tū ra'. ¹² Hā ra Topē pi(jé) ēg mý ëprā ke kuprīg tý ēg jagrē han'. Topē kuprīg tý tógo ēg mý ēg jagrē han, ēg tý ti tý ēg mý nén nīm mū ki kanhró nýtī jé. Ti hā vý ēg kren han sór mū, ēg tý věnh krenkren han ki kagtīg ra. Ti tý ēg mý nén nīm to ken hā vě.

¹³ Hā tó sóg tī. Êprā věnh kanhró pijé', sý ãjag mý tó mū tag ti. Topē kuprīg kanhró vě. Hā ký sóg ti kuprīg hā tý ti jykre kámén tī. ¹⁴ Êprā ke ag pi(jé) Topē kuprīg to há nýtī', ti jykre to'. Ag mý tógo tý Topē krí tū nī ve nī. To jykrén há han ki kagtīg ag nýtī, ag tý Topē kuprīg tý jagrē tū nýtīn ký. ¹⁵ Ú tý ti kuprīg tý jagrē jé ēn hā ne nén kar to jykrén há han tī'. Ký ū pi(jé) ēg tý nén han mū ēn ki kanhró nī', ti tý vég mū ra, ti tý Topē kuprīg tý jagrē tū jén ký.

¹⁶ Hý, ū ný hýn Topē tý nén to jykrén mū ki kanhró nī'? Ú ný hýn Topē kanhrān mū'? Ú tý ti kanhrān mū venh ke tū ēg tógo nī. Jävo Cristo hā ne ēg kanhrān tī', ti tý ēg krí ri ke nīn ký.

3

Topē camarada ag tý jagnē ri ke

¹ Inh kanhkā', inh pi(jé) ãjag mý Topē jykre tó kān ja nī ver', sý ãjag mý tó sór mū ra. Ú tý Topē kuprīg tý jagrē nýtī tū ri ke vý tý ãjag nýtī, gír ri ke vý tý ãjag nýtī, ãjag tý Cristo jykre to tar tū nýtīn ký. ² Hā ký sóg ãjag mý leite ri ke hā ven ja nī, sý ãjag mý Topē vī tó ký. Inh pi(jé) ãjag mý vějēn tar ri ke ven ja nīgtī', ãjag tý to tar tū ja nýtīn ký ver. Ký ãjag tógo ūri to tar tū nýtī gé. Ver ãjag tógo ū tý Topē kuprīg tý jagrē tū nýtī ve nī. ³ Hā ký ãjag tógo věnh kápugpóv ký nýtī, ãjag tý jagnē to jū nýtīn ký. Hā ki ãjag tógo ëprā ke jykre han tī, hā ki ãjag tógo ti tý jagrē tū nýtī ve nī. ⁴ Ký ãjag kámī ū ne tógo: "Paulo mré ke vý tý inh nī," he tī'. Ký ū tógo: "jävo sóg tý Apolo mré ke nī," he tī gé'. Êprā ke jykre hā vě, ãjag tý han mū tag ti.

⁵ Ú ný tý Apolo nī', jo ū ný tý inh nī', hā vý: Paulo, he mū? Topē camarada ri ke ēg nýtī, ký ãjag tógo ēg vī kri fi ký Jesus ki ge ja nīgtī, ēg Senhor tý ãjag krín ký. Ti hā vý ēg mý ēg rānhrāj nīm ja nī. ⁶ Topē vī krān inh, ãjag kákī, ký Apolo vý ki góhn, hā ra ū tý ti mog han mū vý tý Topē nī. ⁷ Hā ký ū tý krān mū pi(jé) tý ūn mág nī'. Ú tý ki góhn mū pi(jé) tý ūn mág nī gé'. Pir ti nī, ūn mág ti, hā vý: Topē, he mū, ū tý ti mog han mū ēn ti. ⁸ Ú tý krān mū vý ū tý ki góhn mū ēn ri ke nī. Kanhkā tá ēg tógo ēg rānhrāj kaja venh ke mū. Sý krān ja kaja ve jé sóg ke mū, jävo tógo å tý ki góhn ja kaja venh ke mū gé. ⁹ Topē hā mré ēg tógo rānhrāj mügtī. Topē japý ri ke ãjag nýtī.

Topē tý ēg rānhrāj tugným ke

Ký ãjag tógo ti tý īn han mū ri ke nýtī gé. ¹⁰ Ín tý kri jé jafā ri ke han inh, ín krógggrógrí ke ti, sý ãjag mý ti jykre tó ký, Topē tý to inh krín ký. Ký sóg to jykrén há han, sý ín tý kri jé jafā ri ke ēn tar há han jé. Ký ãjag kámī tógo kri īn ri ke han mū sir, ti tý isý ãjag kanhrān nón ãjag kanhrān ký. Ký ū tý Topē vī tó mū jé to jykrén há han. ¹¹ Ín tý kri jé jafā ri ke ēn vý pir nī, hā vý: Jesus Cristo, he mū, hā ký sóg ãjag mý ri ke han, sý ti kámén ký. Ú venh ke tū ēg tógo nīgtī. ¹² Kri ēg tógo ū ri ke hyn han tī. Ú tógo ouro tý han mū, ū tógo prata tý han mū, ū tógo pô sínvī tý han mū, ū tógo ka tý han mū, ū tógo re tý han mū, ū tógo êkré fár tý han mū. ¹³ Kurā tý ēgno ki ēg tógo venh ke mū, ín há ti, hā vý: ēg tý ū mý ti vī kámén há han ja ti, he mū. Př vý ēg rānhrāj kókén ke mū, ký ēg tógo pí ki ēg rānhrāj

jykre venh ke mū. ¹⁴ Pī tý ti kókén vānh nñ kÿ ēg tóg ti kaja venh ke mū sir, ēg tý ïn tÿ kri jë jafã kri han ja kaja ti. ¹⁵ Pī tý ēg rānhrāj kókén kÿ ēg tóg ēg rānhrāj ti kren ke mū sir, ti tûg kÿ, ge ra ēg hâ tóg kren ke mū hâ ra, ēg tý kanhkâ ra mûn kÿ. Hâ ra tóg ēg tý pí ki kren ri ke nñ sir.

¹⁶ Ha më, Topë ïn ri ke ēg nÿtî, Topë kupríg tý ēg kâkâ jén kÿ. Äjag mÿ tag ki kagtig? Ki kagtig nñ ve äjag nÿtî. ¹⁷ Ü tý Topë ïn kókén mû ën kókén je tóg ke mû, Topë ti. Ti tû vê mÿr, ti ïn ti. Äjag hâ vê, ti ïn ti, ēg hâ vê.

Êg pi(jé) jagnë kâfór nÿtî'

¹⁸ Kygnë tûg nñ, äjag tý vêso: "ki kanhró mág inh nñ," hen kÿ. Äjag tý êprä ki kanhró mág nÿtîn kÿ to: "nén û tû vê," hemnî, to: "sÿ nén û ki kagtig ri ke vê," hemnî, äjag tý Topë jykre hâ ki kanhrân je. ¹⁹ Êprä ki kanhró mág ag to Topë tóg: "nén û tû vê," he tû. Vênh kagtig ag tóg nÿtî, ti mÿ. Hâ kÿ tag tóg rán kÿ nñ, ha më: "êprä ke ag mÿ tóg ag tý ki kanhró mág nÿtî ve nñ, hâ ra Topë tóg hâ ki ag mÿ ag krí tû nÿtî ën ven ke mû," he tóg, Topë vî rá ki. ²⁰ Kÿ ti rá û vý ge nñ gé, ha më: "Topë vý ki kanhró nñ, û tý ki kanhró mág ag tý nén to jykrén mûn ki. Nén û tû vê, ag tý nén to jykrén mû ti. Kÿ tóg ki kanhró nñ, Topë ti," he tóg mû gé, Topë vî rá ki. ²¹ Hâ kÿ êprä ke jiji tó sór tûg nñ. Ag pi(jé) tý ûn mág nÿtî'. Äjag mré ke kar ag vê mÿr. ²² Inh hâ vý tý äjag mré ke nñ. Apolo vý tý äjag mré ke nñ gé, Pedro ti ke gé. Mundo ki ke kar vý tý äjag tû nñ gé, äjag rînrîr nñ ti ke gé, äjag ter ke ti ke gé, äjag tý ūri vég mû ti ke gé, äjag tý vâhâ venh ke ti ke gé. Äjag tû kar vê mÿr, ²³ jâvo äjag hâ ne tý Cristo tû nÿtî', kÿ Cristo vý tý Topë tû nñ. Vyrmÿ tû han sór tûg nñ.

4

Apóstolo ag

¹ Äjag tý ēg to jykrén kÿ tag to jykren nñ, ha më. Cristo camarada vý tý ēg nÿtî. Topë jykre tó ēg tóg tû, ēg tý vêso ki néen to jykrén vânh ën. Ën ki rîr ēg tóg tû. ² Kÿ ēg patrão tóg néen û pir ve sór nÿtî, ēg tý ti tû ki rîr mûn kÿ, hâ vý: ēg tý ki rîr hâ han mû, he mû. Ge ti nñ, Topë tý ēg ki néen ve sór mû ti. Ti tû ki rîr hâ han je ēg tóg ke mû. ³ Kÿ äjag tý isÿ néen han mû to vî mû ra tóg inh mÿ tý néen û tû nñ, êprä ke ag tý inh jykre to vî mû ra. Kÿ isóg inh jykre to: hâ ti nñ, he tû nÿtî gé. ⁴ Inh pi(jé) sÿ tî vî mranh mû ki kanhró nñ'. Hâ ra sóg tag to: "hâ kÿ inh jykre vý kuryj kar nñ," he tû nÿtî gé. Topë hâ ne ēg jykre tugným tû', hâ kÿ tóg ki kanhró kar nñ, hâ kÿ tóg tónh ke mû. ⁵ Kÿ û jykre to vî sór tûg nñ, kurâ tý ēgno to hâ, ēg Senhor kâtig ke to hâ. Ti ha ne néen kar vênh ven han ke mû', ēg tý vênh vatânh tá néen han mû mré hâ, ēg tý kuty tá néen han mû mré hâ. Kÿ tóg ēg tý néen û to jykrén mû ën vênh ven han kân ke mû gé mÿr. Kÿ ēg tóg mëngh mû sir, Topë tý ēg mÿ vî hâ han ke ti. Vyrmÿ tóg ēg mÿ tónh ke mû, ēg kar mÿ, ēg tý néen han ja ti.

⁶ Inh kanhkâ', Topë vî rán ja pâtén sór tûg nñ. Ü tý äjag kanhrân mû to: "Topë vî tó tî ag kâmí kâfór vý tý ti nñ," he tûg nñ. Äjag tý to jykrén hâ han je, hâ je sóg vênh hâ to tag rán, äjag mÿ, Apolo to ke gé, ēg tý jagnë ri ke nÿtî tag ti. ⁷ Ëg tý jagnë kâfór han sór kÿ ēg tóg ón kÿ ke tû. Ha vé, Topë vý ēg mÿ ēg tû vin kân. Ëg tý vêso ki mân ja pijé'. Kÿ äjag tý ne je to: "isû vê," he sór nê? Tý tóg Topë tý äjag mÿ ním tû nñ ve nñ, äjag tý to: "isû vý û tû kâfór nñ," hen kÿ.

⁸ Tý ûn hâ nÿtî ve äjag nÿtî, vênhmÿ. Rico nÿtî ve äjag nÿtî, vênhmÿ. Tý ûn mág nÿtî ve äjag nÿtî vênhmÿ, inh jâvo. Hâ, hâ ti nñ vê, äjag tý ûn mág nÿtî ra. Kÿ sóg tý äjag mré ûn mág nînh mû gé vê vê. Hâ ra tóg ke tû tû. ⁹ Jesus tý ûn fêg mû vý tý inh nñ, apóstolo vý tý inh nñ. Hâ ra tóg sÿ to jykrén mû ra tóg Topë tý isÿ ûn jykre kôrég ag ri ke han nñ ve nñ, ûn kónég ag ri ke, ag tý ûn kâgtén mû ën ag ri ke. Vênh kar ne tóg isugným tû', êprä ke kar, Topë tý jênë jafã ag kar ke gé, mundo tag ki ke kar ag mÿr. ¹⁰ Krí tû nñ ve sóg nñ mÿr, Cristo tugrîn. Inh jâvo äjag tóg krí hâ nÿtî ve nÿtî, Cristo jykre ki. Krój inh nñ, jâvo äjag tóg tar nÿtî ve nÿtî. Äjag to ag tóg vî hâ han tû, jâvo ag tóg iso é he tû. ¹¹ Hâ kÿ sóg kókîr mû, ūri, kur tû sóg nñ gé, iso kry ag tóg mû gé, jamâ tû sóg nñ gé, ¹² ron sóg tû gé, sÿ inh rânhrâj ki ijën ven jë. Ag tý iso é he mû ra sóg ag mÿ néen û hâ tû, Topë tý ag mÿ

han jó. Ag tý inh vógo kónan ký sógo ag mý vénh nenh tū nígti. ¹³ Ag tý iso fé fé he mū ra sógo komér hā ag mý vī tī, ag jū tý tū' he jó. Váfar ri ke inh nī, vénh kar mý, ag tý nén fón tī kar ri ke inh nī.

¹⁴ Inh pi(jé) ájag mý'a han sór mū'. Hā ra sógo ájag mý tag rán, sý ájag jyvén jó, ájag tý tý inh krē ri ke nýtín ký, sý ájag to há tāvī nín ký. ¹⁵ Ú tý ájag kanhrān sór mū vý e nýtī, ū tý Cristo jykre tý ájag kanhrān sór mū ag. Mil kāfór ag nýtī, hýn. Hā ra sógo pir nī, sý ájag panh ri ke nín ký. Isý ájag mý Jesus Cristo kámén ký sógo ájag panh ri ke nī, ti tý sý ájag hyn han ri ke nín ký. ¹⁶ Hā ký sógo ájag jyvén mū, ájag tý sý nén han mū han jó. ¹⁷ Hā jó sógo Timóteo jénē, ájag to. Inh kósín ri ke ti nī, ti to inh há tāvī nī, ký tóg ég Senhor jykre to tar nī. Ên hā vý ájag mý tó mān ke mū, isý Jesus Cristo jappy jagma tī ti, isý ti jamín jagma tī ti, isý igreja kar ki ke ag kanhrān tī ti, émā kar mī hā.

¹⁸ Jávo ájag kámī ū tóg věsý ūn mág han sór mū, iso: "kâtig ke tū pē ti nī," hen ký. ¹⁹⁻²⁰ Hā ra sógo kānhmar ájag to pasa ke kâtig ke mū, ha vemnī, ég Senhor tý: "ha tīg," hen ký. Ký sógo ag jykre venh ke mū, věsý ūn mág han mū ag. Ég pi(jé) ū vī tý Topē tý tý ég pā'i nī ūn vég tī'. Hā ra ti jykre tar hā tý ég vég tī. Hā ký inh pi(jé) ag vī mē sór mū ver'. Ag jykre tar ve sór inh mū, ū tý věsý ūn mág han mū ag. ²¹ Ký isý ájag tá jun ký ne ný hýn ájag mý há nính mū? Inh mý ka ma kâtī mū', ájag mrānmrān jó? Inh mý ájag mý vī há han ke mū', komér hā, ájag tý tý inh fe nýtín ký? Ne ný hýn há ní ájag mý? Ha to jykrén.

5

Ún prúg kónan mū

¹ Nén ū tóg mē há tī ájag to, ke gé. Nén ū věnhmý han ájag něji tī, hā ra tóg kórég pē nī, ájag kámī ū tý nén han mū ti. Tag mē inh, ha mē: ájag kámī ū tóg něji á panh prū fi tý prúg mū. Ú tý Topē jykre ki kagtig ag pi(jé) ti ri ke han tī', ti jykre kórég tag tī'. ² Hā ra ájag tóg to fe kaj tū nýtigtí. Věsý ūn mág han sór ájag tóg mügti, vénh jykre kórég tag tý ájag kámī ū kákā ný ra. Ájag ne tóg věsýrénh tū nýtigtí', ájag tý ū tý ti kórég tý ge han mū ūn kutém jó, ájag kámī. ³ Ha mē, ég tý ti tý nén han ke to inh jykrén huri, sý ájag mré nī tū ra ver. Hā ra sógo ájag to jykrén tī. Sý ájag mré nī ri ke han sór tī, sý ájag mré ti to jykrén ký. Ú tý vénh jykre pāno tý ge han mū ūn tý tag han nī, ha mē. ⁴ Vénh mān jó ájag tóg ke mū, jó sógo ájag mré nī ri ke han mū, ájag vénh mān ki. Ên ki ég Senhor tý Jesus vý ájag mý vénh jykre ním ke mū. Ký ájag tóg sir Jesus jyjy tó ký ⁵ ti fēg ke mū, ūn jykre kórég ūn ti, Satanás mý, ti tý ti fár kókén jó. Satanás tý ti fár kókén ký tóg hēn ri ke mūn to jykrén mān ke mū, ký ti kuprig vý kren ke mū, ég Senhor tý Jesus kurā ūn kā.

⁶ Ájag tý věso: "há ég nýtī," he mū ran pi(jé) há nígti'. Ha mē, pāo jāgja sī tý, fermento sī tý pāo kar tóg són ke ký mog tī. Tag to jykrén. ⁷ Hā ký fón kān nī, pāo jāgja si ti, ájag tý pāo tāg han jó, ūn jāgja tū ri ke ájag nýtī, ájag jykre ti, ti há nín ký. Ký vénh jykre kórég vām kān nī. Cristo vý ég jagfy ter mýr. Ég tý Páscoa kā cordeiro tānh tī ūn ri ke ti nī, Jesus ter ti. ⁸ Ég tý festa ūn ko jó ég tóg pāo jāgja si fón kān tī. Ký kemnī gé, hā vý: vénh jykre pāno tovānh, he mū, nén ū věnhmý han mān tūg, he mū, ájag tý pāo jāgja tū ri ke nýtī jó, hā vý: vénh jykre kuryj han nī, he mū, vénh jykre pir han nī, he mū gé.

⁹ Hā jó sógo ájag mý rán ja nī, ájag tý ū tý nén ū věnhmý han mū ag mré mū tū nī jó. ¹⁰ Hā ra sógo ū tý Jesus ki ge tū ag tó ja tū nī, isý: "ag mré mū tūg nī," hen ký. Jykre pāno ag nýtī, éprā ke ag, hā vý: nén kar to én (ka)mē, he mū, nén ū péju tī he mū vyrmý topē han mū, he mū. Ájag tý tag ag mré věmén sór tū nín ký ájag hýn mundo tag tovānh ký hē ra mūnh ke mū. Inh pi(jé) tag tó ja nī'. ¹¹ Hā ra sógo ájag mý ū tý ón ký tý ég régre nī ūn rán mū. Ú tý: "tý inh á mré Jesus ki rā ký nī," he mū ra nén ū věnhmý han tovānh sór tū nín ký ti mré tīg mān tūg nī, ti tý nén kar to én (ka)mē nín ký, ti tý vyrmý topē han ký, ti tý ū to vī kónan (ka)mē nín ký, ti tý kron (ka)mē nín ký, ti tý nén ū pigju(g) ti nín ký. Ú tý ge mré nī sór tūg, nī, ti mré jén tūg nī gé.

¹² Ěg pi(jé) Ěg mré ke tū ag jykre tugným ke mū', Jesus ki ge tū ag. Ějag tÿ Ěg mré ke ag jykre tugným ke v , ag jykre to: "tag v  h  n , tag v  k r g n ," henh ke v . ¹³ Top  h  ne   ag jykre venh ke m , Ěg mr  ke t  ag. Ěg mr  ke t  v nh jykre p no han k  Ěg ti jykre t nh ke m . H  k    t  v nh jykre k r g han m   n kut m n , Ějag k m .

6

 g t  p 'i ag m   g mr  Jesus ki r  k  n t    t nh ke t 

¹ K  n n   t g v nhm  t  g . Ějag k m    t g   mr  ke to j  k  Jesus mr  ke t  ag t  p 'i m  t , p 'i ag jykre p no ra. Ti pi(j ) Top  t  ag m  t . V nhm  ti n , tag ti. ²  pr  ke ag jykre tugn m j   jag t g ke m  m r,  jag t  t  Top  t  n t n k . Ějag m  tag m  ja t ? K ,  jag t  ga kri ke kar jykre tugn m ken k   jag h n jagn  jykre tugn m h  han ke m  g , jagn  to j  t  t ' henh ke j   jag t g ke m  g . Ki  jag t g kr g m  m r. ³ Top  t  j n  jaf  ag jykre tugn m j   jag t g ke m  m r,  jag m  tag m  ja t ? K   jag h n  pr  ke jykre tugn m h  han ke m  g . ⁴ Ge ra  jag t g  g mr  ke t  ag m : "ha inh m  is  ti v ," he t ,  t   g mr  v nh m n t  t  ag m , ag t  ga kri  jag t  ven j . ⁵ M   jag m 'a t ? Ějag k m    m  kri h  t  n , ti t   jag jyv n j   jag t  to,  jag t  jagn  t  to jykrén m  to? ⁶ V nhm  ti n , irm o t y irm o   t n k ,  t y Jesus ki r  k  n  t  m , ti t   jag t  ven j . ⁷ Ějag t jagn  t  to jykrén k n n k  t g v nhm  p  n ,  jag t  to jagn  to j  k  m r. Ějag t  ne j   jag t  tov n  s r t  n  n ? Ějag t  ne j   t   jag t  m n s r k  ti m  nenh ke n ? Ti h  t g v nh jykre p no han m ,  jag t  m n s r k . Ge ra ti m  n m n . K   t g Top  v  mranh t  n , inhh , ti tug n. ⁸ H  ra  jag t g ti m  nenh s r m . K   jag t g jagn  t  to v nh jykre k r g han t  g  m r, jagn  t  m n s r  jag t g m  g  m r,  jag mr  ke t   n m r. ⁹  n jykre p no ag pi(j ) Top  t  t   g p 'i n  venh ke m .  jag m  tag m  ja t ?

Ha m , ker kygn  h '.  t   n m n t  fag mr  n  m  ag pi(j ) venh ke m , Top  t   g p 'i n  ti.  t  v rm  top  han m  ag pi(j ) venh ke m .  t   p r  ra  fi mr  n  m   n pi(j ) venh ke m ,  fi t   m n ra  mr  n  k  fi pi(j ) venh ke m .  n gr  t   n gr   t  pr g m   n pi(j ) venh ke m .  n gr  t  ti t  pr g s r m  m  nenh t   n pi(j ) venh ke m  g '. ¹⁰  n t  p ju(g) t   n pi(j ) venh ke m ,  t   n kar to  n (ka)m  pi(j ) venh ke m ,  n kron (ka)m  pi(j ) venh ke m ,  t   g to v  k n n t  pi(j ) venh ke m ,  t   g vat n  t  m g t  pi(j ) venh ke m . Top  t  t   g p 'i n  venh ke t  ag t g n , v nh jykre t  ge han t  ag. ¹¹  jag k m   t g v nh jykre t  ge han ja n gt , v s y, h  ra  jag t g v nh k ugpe k  n t ,  ri. Kyk n  k   jag t g n t ,  n t , k  Top  t g  jag m  v nh p te f n ja n  sir,  g Senhor t y Jesus Cristo tug n, Top  kupr g tug n .

 g t  n n   v nhm  han ke t 

¹² K   jag h n inh m : "is  n n han s r m   n han j  s g ke m . Top  v  ge ra inh jag gt n ke m ," he s r m . V . N n  t g  g m  n n  h  han ke t  n , k  t g  g t   n han m  ra h  t  n .  g t  n n  han s r m   n t g han h  n t n m  v , h  ra is  n n  k r g t  t n n n k  t g inh m  h  t  n  sir. ¹³ "V j n v  t   g nug t  n , k   g nug v  t  v j n n  n ," he  jag t g t . H , h  ra Top  v  t  t ' henh ke m , v j n t ,  g nug t  ke g .  g han ja t g n gt , Top  ti. H  ra ti pi(j )  g t  t   n m n t  mr  n  jaf  han'.  g Senhor t  v ,  g, k   g Senhor v  t   g t n n  sir. ¹⁴  g Senhor r n m n t g, Top  ti, k  t g  g r n m n ke m  g , ti jykre tar t .

¹⁵ K   g h  v  t  Cristo t  n t , ti mr   g t g t   n pir ri ke n t .  jag m  tag m  ja t ? K   g t y Cristo t  t   n m n t  fi mr  t   n pir ri ke han k  t g v nhm  p  n gt , fi mr  n n k . Ke t g n . ¹⁶ Ha m ,  t   n m n (ka)m  fi mr  n  k  t g fi mr  t   n pir ri ke n . H  k  t g v s y t  ja n . " n pir ri ke f g n t , jagn  mr  n t  f g," he ja t g n .  jag m  tag m  ja t ? ¹⁷ F g j vo  g t  t   g Senhor mr  ke n t n k   g t g ti mr  v nh kupr g pir ri ke n t  g  sir.

¹⁸ Ěg tý ūn mén tū mré ný ký, Ěg tý ūn prūg tū mré ný ký Ěg tóг věnh kavéh tī sir, Ěg tý Topē vī mranh tag tý. Ěg tý néń ū ū ki Topē vī mranh ký Ěg tóг věnh kavéh tý ge han tū nígtī. Hā ký ūn mén tū mré ný tovānh kān nī, ūn prū tū mré ný tovānh kān nī gé.
¹⁹ Ěg hā vý Topē kuprīg jo īn ri ke nýtī. Ěg kákā tóг jě nī, Topē kuprīg ti, ti tý tý Ěg jagrē nīn ký. Topē tý Ěg mý néń han hā vě. Ājag mý tag mē ja tū? Hā ký Ěg pi(jé) tý věnh pā'i jé'. Topē krém ke vý tý Ěg nýtī. ²⁰ Ěg kajām tóг mýr, kaja e to. Hā ký věnh kar mý Topē tý tý ūn há nī ven nī, ājag tý ti jykre kuryj han mún ký.

7

Êg tÿ prûg há han to vênh jykre

¹ Ajag tý inh mŷ věnh rán jěněn kŷ ājag tóг inh mŷ ājag prūg ke ti tó ja nī. Ajag prūg tū nīn kŷ tóг há tī vē. ² Hā ra tóг ājag mŷ věnhmŷ tīnh mū, kŷ tóг inh mŷ ājag tý ūn mén tū fag to én ha mē tī. Hā kŷ tóг há nī, ū tý ūn pir fi tý prūg kŷ, fi tý tý ti prū pē nī jé. Ū fi tý ūn pir tý mén kŷ tóг há tī gé, ti tý fi mén pē nī jé gé. ³ Kŷ fi mén jé fi mŷ fi tū han, fi mré nŷ kŷ, jāvo ti prū fi jé ti tū han, ti mré nŷ kŷ. ⁴ Fi pi(jé) tý věsū nī', fi mén jěn kŷ'. Fi mén tū vě sir. Kŷ ti hā vý ri ke nī gé. Ti pi(jé) tý věsū nī gé', ti prū jěn kŷ'. Fi tū vē, fi mén ti. ⁵ Hā kŷ jagně mŷ věnh nenh tūg nī. Hěn ri ke mūn ājag kejěn jagně mré to jykrén sór mū, ājag tý kuty pipir ki jagně mré nŷ tū nī jé, ājag tý Topě mré věmén jé vāsānsān jé. Kŷ tag pāte jagně mré nŷ mān nī sir, Satanás tý ājag krīn kónān tū nī jé. Ajag tý ū mré nŷ sór kŷ tóг inh mŷ to ājag tý Topě vī mranh ha mē tī, Satanás tý ājag krīn kŷ. Hā kŷ tóг ājag tý kānhmar jagně mré nŷ mān kŷn há tī.

⁶ Tag kar tó sóg ājag mý, ājag krój nýtīn kÿ. Inh pi(jé) vĕnh kar mý: "ha prûg, ha mén," he sór mû!. ⁷ Vĕnh kar tÿ inh ri ke nýtī ra tóg inh mý há tî vĕ, isÿ prû tû nî tag ri ke. Hâ ra Topë tóg vĕnh kar tÿ vyrmý nén ū to tar han tî, ég tÿ ki króm jé. Hâ kÿ ū tóg ã prû tû to tar nî, jô ū tóg ã prû fi to tar nî. Topë tÿ nén han jan hâ vĕ.

⁸ Hā ra sóg ūn prū tū mȳ tag tó sór mȳ, ha mȇ. Ājag tȳ inh prū tū ri ke nȳtī ra tóg há tī vȇ, kȳ ūn mén ter ja fag tȳ mén mān tū ra tóg há tī vȇ gé. ⁹ Ājag tȳ hā ra prūg sór kȳ, ājag tȳ mén sór kȳ tóg há tī gé, kȳ ājag tóg vēnh prūg han mȳ sir. Ājag tȳ prū tū nī ra fag to én kȳn pi(jé) há nī!, ājag tȳ ag to én kȳ ke gé'. Hā kȳ prūg nī, mén nī ājag tȳ ū to én tū nī jé.

¹⁰ Äjag kāmī ū tóg prū nŷtī, ū fag tóg mén nŷtī gé. Ëg Senhor vŷ äjag hā mŷ tag tó mū, sŷ tónh ke tag, ha mē. Isŷ tó pijé', ti tŷ tó hā nē', ha mē. Ä mén fón tūg nī. ¹¹ Ä tŷ ge ra to fón kŷ mén mân tūg nī. Ä tŷ mén mân sór kŷ ä mén fón jan hā mré to jykrén, äjag tŷ iagné mré nŷtī mân je sir. Kŷ ä prū jẽn kŷ fi fón tūg nī gé. Ëg Senhor tŷ tón hā vē.

¹² Jāvo inh hā tōg tag tō mū ājag mȳ, ha mē. Ēg Senhor tȳ tō pijé', ha mē. Ājag kāmī ū prū fi tōg Jesus ki rā sór tū nī, fi mén tȳ tȳ Jesus mré ke nī ra. Fi tȳ ti mré nī sór nīn kȳ tōg fi mré nī ha sir. Fi tovānh sór tūg nī. ¹³ Kȳ ā mén tȳ Jesus ki rā sór tū ra ā mré nī sór kȳ ti mré nīmnī gé. ¹⁴ Topē tū vȳ tȳ ā nī, ā mén tȳ ti ki rā sór tū ra. Hā ra tōg ā mré nīn kȳ tȳ ti tū ri ke nī gé sir. Kȳ ā prū fi tȳ Jesus ki rā sór tū ra fi tōg tȳ Topē tū ri ke nī gé sir, fi tȳ ā mré nīn kȳ. Ke tū nī mū ra ājag krē vȳ ti ki rā tū krē ri ke nýtīnh mū vē, Topē mū. Hā ra ag pi(jé) ri ke nýtī!. Tȳ Topē tū ri ke ag nýtī gé sir, ājag krē ti. ¹⁵ Hēn ri ke mūn ā mén, ā prū fi ā fón sór mū, fi tȳ Jesus ki rā sór tū nīn kȳ. Kȳ fi mȳ, ti mȳ: "ha tī ge," hemnī. Topē vȳ ēg krī kuprāg sór mū, hā jé tōg ēg kuprēg. Hā kȳ ā pi(jé) tȳ ā mén krēm ke nī', ti tȳ ā tovānh sór kȳ, ā pi(jé) tȳ ā prū fi krēm ke nī gé', fi tȳ ā tovānh sór kȳ, ā tȳ jesus ki rā tugrīn. ¹⁶ Hēn ri ke mūn ti kejēn kren ke mū, ā jamēn kȳ, ā mén ti, hā ra ā pi(jé) ki kanhró nī', ti kren ke ti'. Hēn ri ke mūn fi kejēn kren ke mū, ā jamēn kȳ, ā prū fi, hā ra ā pi(jé) ki kanhró nī', fi kren ke ti'. Hā kȳ fi tīg kamēg tūg nī, fi tīg sór kȳ, ti tīg sór kȳ ke gé.

Êg tÿ Topë jykre hã mĩ mûnh

¹⁷ Topē tŷ ã jykre tŷ ã kuprēg ja ēn hā mī tīg nī, ēg Senhor tŷ ã mī Vēnh jykre nīm ja ēn hā mī. Hā tō sóg tī, ēg mré vēnh mān tī kar ag mī. ¹⁸ Topē vȳ ã kuprēg. Æ tŷ tŷ Israel

mré ke nřn křy gré junun fár vřy kym křy nřgtř. Křy tógr hř tř. Tř tř' he sór třug nř. A třy třy Israel mré ke třu nřn křy fár vřy kym křy nř třu nř. Křy tógr hř tř gé. Kym sór třug nř gé. ¹⁹ Nén ū třu vř, ti fár kym ke ti, ti fár kym ke třu ti ke gé. Nén pir vřy hř nř, hř vřy: ēg třy Topř vř ki króm, he mř, ēg třy ti třy ēg jyvěn mř han, he mř.

²⁰ Topř třy hř třy ēg kuperř křy vřnh jykre ēn hř mř třmnř. ²¹ Ājag křamř ū vřy patrřo nřtř. Ājag kajamř tógr, ājag patrřo ti, ēg třy ēg mřg kajamř ēn ri ke, hř křy ājag tógr třy ti třu nřtř, fagrřnh mřy ājag tógr ti rřanhrař han ti. To krř kufy nřtř třug nř. Ājag třy hř ra ājag patrřo tovřanh to vřnh jykre hř ve křy tovřanh nř, ti třy ājag tovřanh sór křy. ²² Ha vé, ēg Senhor vřy ājag kuperř, ājag patrřo nřtř ra. Ājag třy třy Cristo třu nřtřn křy ājag tógr třy ūn patrřo třu ēn ri ke nřtř sir, ājag třy ēprř patrřo krřem nřtř ra. Křy ājag patrřo vřy ge nř gé. Ěg Senhor třy ti kuperř křy tógr třy ti patrřo jř sir. Hř křy ūn patrřo třu ag vřy Cristo ki ge křy třy Cristo krřem ke nřtř. Jävo ūn patrřo ag vřy Cristo tugrřn třy ūn patrřo třu ēn ri ke nřtř gé. ²³ Hř, ēg kygjäm ti mř, kaja e třy, Cristo ti. Hř křy ēprř ke ag krřem nřtř sór třug nř, třu nř mř ra ag tógr ājag třy Cristo mré mř kaměg mř.

²⁴ Inh kanhkř', Topř třy hř třy ājag kuperř křy vřnh jykre ēn hř mř mřmnř.

Ün mén ja třu fag tó vřnh jykre

²⁵ Ün mén ja třu fag tó ja ājag tógr nřtřinh mř, ājag třy rán ki. Hř ra ēg Senhor pi(jé) fag to nén ū třu ja nřtř'. Křy sóg to jykrén křy ājag mřy tag tógr sór mř, ha mř. Ěg Senhor tógr inh jagägtř, křy tógr isar han, sř to jykrén hř han jř. ²⁶ Křy sóg ēg třy ti jagy vřeg tři tag to jykrén mř. To jykrén křy tógr inh mřy hř tř, ājag třy ūri nén han mř tag tovřanh sór třu nř jř. ²⁷ A mř prř jř? Křy fi fón sór třug nř. A mř prř třu jř? Křy prřug sór třug nř gé. ²⁸ A třy ge ra prřug sór křy tógr hř tř gé hř ra, Topř vř mranh ke třu ā tógr nř, prřug křy. Křy ūn mén ja třu fi mén křy tógr hř tř gé sir. Topř vř mranh pijé'. Hř ra tógr jagy třinh mř. Krř kufy ve jř ājag tógr ke mř, tag ki, ēprř, ājag prřug křy, ājag mén křy ke gé. Hř ra tógr inh mřy hř tř vř, ājag krř kufy třu nř ti.

²⁹ Inh kanhkř', inh vř tag jřmř ra, ha mř. Kurř třy ēgno vřy křanhmar jun ke mř. Hř křy ūn mén fi jř ūn mén ja třu fi ri ke nř, ūn prřug ja třu ri ke nř gé. Tag ki vřnh jykre vř, fag třy jagnř mré nřtřig tř. Křanhmar tógr třu' henh ke mř. ³⁰ Hř křy ū třy tag ki fřy mř ūn fřy třu ri ke nř. Ü třy tag ki mřy sér nř jř ūn mřy sér vřanh ri ke nř. Ü třy nén ū comprar he mř ū třy nén ū comprar he třu ri ke nř. ³¹ Ü třy ga kri třy nén ū mřg nř ūn jř ū třy nén ū třu ūn ri ke nř. Třug křan jř tógr ke mř, ēg třy tag ki nén vřeg mř ti.

³² Nén ū pir tógr inh mřy hř tř vř, hř vřy: ājag krř kuperř křy nřtřmnř, he mř, ājag třy nén ū to krř kufy třu nřtř jř.

Ün prřug třu ūn vřy ēg Senhor třu ki rřr třtř, křy tógr: "ēg Senhor mřy mřy hř nř vřy, sř nén han mř ti?" he tř. ³³ Jävo ūn prřug mř ūn vřy ēg třy tag ki nén vřeg tři ki rřr nřtř, křy tógr: "inh prř fi mřy mřy hř nř vřy, sř nén han mř ti?" he tř gé. ³⁴ Křy tógr ēg Senhor třu ki rřr třvř han třu nř sir, ūn prř ūn ti. Křy fi vřy ge nřtřig gé, ūn mén ter ja fi, ūn mén ja třu fi ke gé. Ěg Senhor třu ki rřr fag tógr nřtř, fag třy třy ti třu třvř nřtřig jř, fag třy ti třu ki króm hř han jř, fag třy nén ū han křy, fag třy nén ū to jykrén křy ke gé. Ün mén mř fi tógr hř ra ēg třy tag ki nén vřeg tři ki rřr nřtř, křy fi tógr: "inh mén mřy mřy hř nř vřy, sř nén han mř ti?" he tř gé.

³⁵ Sř ājag třu to jykrén hř han křy, hř křy sóg ājag mřy tag tógr mř. Inh pi(jé) ājag mřy vř tar han sór mř', ājag třy ti třy ājag mřy hř třu nř ūn han jř'. Ājag třy mř hř han křy tógr inh mřy hř tř, ājag třy ēg Senhor třu ki rřr hř han křy, nén ū třy ājag kutřn třu nř jř.

³⁶ Hřen ri ke mřn tři ājag křamř ū mřy hř třu nř, ti křosin fi mén třu nřn křy. Hřen ri ke mřn tógr fi mřy vřnhmř nř ve nř, fi panh mřy ke gé. Hřen ri ke mřn fi sanh hř nř ha, hřen ri ke mřn fi jagtar ke mř, fi mén ke třu to. Křy tógr jatun mřy fi třy ď třy nén han sór mř ūn han mř sir, fi panh tři. Hř tři nř, fi mén ke tři. Topř vř mranh pijé'. ³⁷ Hřen ri ke mřn ū tógr to jykrén hř han mř hř ra, křy tógr fi mén sór třu nř sir. Křy tógr třá krřy nř, ď křosin fi ki rřr ke tři. Křy tógr to jykrén mřn mř ūn tógr ti mřy hř tř, fi mén ke třu tři. Tovřanh sór třu ti nř. Křy tógr fi mén třu nř sir. Tag vřy hř třvř nř. ³⁸ Hř křy tógr ge nř, ha mř. Ti třy fi mén křy tógr hř nř, ď křosin mén ja třu fi. Ti třy fi mén třu nřn křy tógr hř křaför nř.

³⁹ Ūn týtá fag vý tý ãjag mén tū nýtī, ag rínrír nýtīn ký. Ū fi mén ter kar ký fi hā ra ū tý mén sór mū ký fi tóg mén mū sir, jatun mý. Fi mén mān vě sir, Há ti nī. Hā ran jé tý ēg Senhor mré ke nī, fi mén mān ke ti. ⁴⁰ Fi tý mén mān sór tū nīn ký tóg há kāfór nī sir, fi mý sér kāfór. Isý fag to jykrén hā vě. Hā ra sóg Topē kuprīg tý jagrē nī, hā ký sóg ãjag mré to jykrén há han mū gé.

8

Věnh kāggrá tý topē to věnh jykre

¹ Ký sóg ãjag mý vějēn tó sór mū gé. Æjag mēg tānh ký ag tóg věnh kāggrá tý topē mý pún vén tī, pún kar ký ag tóg açougue ki ãjag mý věne he tī. Ký ãjag kāmī ū tóg: "inh mý açougue ki mān ký konh mý vý?" he tī, hā ký sóg ãjag mý kāmén sór mū.

Hā ra ãjag kāmī ū tóg: "ki kanhró ēg nýtī, to tar ēg nýtī," he tī. "Jatun mý ēg tóg konh ke mū," he ag tóg tī. Ēg tý nén ū to: "ki kanhró mág inh nī," hen ký tóg inh mý ēg tý kānhmar ū to: "ti pi(jé) inh ri ke nī", ti kāfór inh nī," henk ha mē tī. Ēg tý jagnē to há nýtīn ke vě. Ēg tý jagnē to há nýtīn ký ēg tóg jagnē mý nén ū há tó tī, ēg kar tý ki kanhrān há han jé sir. ² Ēg tý nén ū to: "ki kanhró sóg nī, ã jávo," hen ký ēg pi(jé) ki kanhrān há han mū ver!. ³ Ēg tý Topē to há nýtīn ký, ký tóg ēg tý ti ki kanhrān há han mū sir Topē ti.

⁴ Ký sóg ãjag mý vějēn ēn kāmén sór mū, ag tý ón ký věnh kāggrá tý topē mý pún tī ēn ti. Nén ū tū vě ón ký věnh kāggrá tý topē ti. Pir ti nī, Topē ti. Topē ū vý tū nī. ⁵ Nén ū e to ag tóg ón ký: "Topē vě," he tī, kanhkā tān ū ag to, ga tān ū ag to ke gé, Ū tý ge vý e nýtī, topē tý ge ti, Senhor tý ge ti. ⁶ Hā ta tóg ēg mý pir nī, Topē ti, ēg jóg mág ti, ag jávo. Nén kar han ja ti nýtī mýr věnhmý, ký ēg tóg ti hā ve sór mū gé sir. Pir ti nī gé, ēg Senhor ti, hā vý: Jesus Cristo, he mū. Nén ū kar vý nýtī ti tugrīn, ký ēg ti tugnīn krenkren ke mū gé.

⁷ Hā ra ēg kāmī ū ag tóg tag ki kagtīg nýtī ver. Tāg ti nī ver, ãjag tý ón ký věnh kāggrá tý topē tovānh mū ti, ký tóg ver ag mý e tī. Hā ký ón ký věnh kāggrá tý topē mý vějēn pún ja ēn tóg tý věnh kāggrá tý topē ēn tū nī nýtī ag mý. Ký tóg ag tū vějēn ēn ko ký tóg ag tý věnh kāggrá tý topē ēn tū ko ri ke nī sir ag mý. Ký tóg ag mý hā tū tī sir, ag tý tag to krój nýtīn ký ver. Ký tóg ag mý ag tý vějēn to věnh kavéhha mē tī.

⁸ Ēg pi(jé) vějēn tugrīn Topē to há nýtī, ti to kórég nýtī. Ēg tý ko tū (hā) ra nén ū tū vě gé, věnh kāggrá tý Topē mý pún ja ēn ti. Vějēn vě mýr. ⁹ Nén ū kar vý tý ēg tū nī.

Hā ra ūn krój tóg hēn ri ke mūn Topē vī mranh ke mū, ēg tugrīn, ti tý ēg tý ti mý nén ū věnhmý to tar nýtī nī ve nīn ký. Ký tag han sór tūg nī. ¹⁰ Ve ra ha. Tar ã tóg nī, ki kanhró ã tóg nī, věnh kāggrá tý topē vý tý nén ū tū nī ã mý. Hā ký ã tóg ti jo īn krém rā ký ko mū sir, ti festa ti, ã mré ke ū tý ti mý festa han ký. Nén ū tū vě vě. ã tý ti festa ko mū ti. Hā ra ēg mré Jesus ki rā ký jé ū tóg tag to krój nī ver, ký tóg tá ã vég mū sir, ã tý ti festa ko mū ēn kā. Ký tóg ã ve ký to jykrén mū sir, ti festa ko sór jé, věnh kāggrá tý topē mý festa ēn, ti mý pún ja ēn ti. Hā ra věnh kāggrá tý topē tóg ti mý tar nī, ūn krój mý, ti tý Jesus ki rā ký nī (hā) ra. ¹¹ Ký tóg ã tý ko mū tugrīn vāfor ke mū sir, ūn krój nī ti. Ti jávo ã tóg ki kanhró nī, hā ra tóg ã tugnīn tū! henk ke mū, ūn krój nī ti. Hā ra Cristo tóg ti jagfy ter ja nýtī. ¹² Æ tý ti vī mranh hā vě sir, ã régre krój ēn to. Ti vógr kónan ã tóg mū sir, ti krój nīn ký. Hā ki ã tóg Cristo vī mranh mū sir, mýr, ha mē. ¹³ Hā ký sóg tag han sór tū nī. Inh irmão tý isý nén ū nī ko to Topē vī mranh ký sóg nén ū nī ko sór mān ke tū nī ha, ón ký věnh kāggrá tý topē mý pún ja ēn ti, ti tý mranh tū nī jé sir, isugrīn.

9

Paulo tý jānkamy ve sór tū

¹ Isý nén han mū ve ra. Êprā ke ag tý inh mý nén tó mū ēn han sór tū inh nýtī. Jesus hā vý inh fēg, isý tý apóstolo jé jé. Ti ve inh mýr, ēg Senhor tý Jesus ti. Ký ãjag vý isugnīn ēg Senhor ki ge jēg. Inh rānhrāj kaja vý tý ãjag nýtī. ² Hēn ri ke mūn sóg ū mý tý apóstolo

tū nī. Ājag hā mȳ sóg tȳ apóstolo jē mȳr, ājag tȳ inh vī mȳ tugrīn ti ki ge kȳ. Hā ki tōg ve hā tī, ēg Senhor tȳ inh fēg ja ti. ³ Kȳ ū tȳ kejēn inh kato vī sór mū mȳ sóg tag tō tī, ha mȳ. ⁴⁻⁵ Jesus tȳ ūn vin mū ū ag ri ke inh nī, apóstolo ū ag ri ke, ū tȳ Jesus mré pygfa mū ag ri ke, Pedro ri ke ke gé, isȳ vējēn to, inh prū tū to ag jykre han tū ra. Ājag prū fag pére ag mū tī, ag tȳ hēn ra mūn kȳ. Isȳ ag ri ke ū tȳ Jesus ki rā kȳ jē ū fi tȳ prūg sór mū ra sóg fi pére tīg ke mū vē gé, hā ra sóg ke sór tū nī. Kȳ ag tōg ājag jēn ko tī, ag tȳ ājag mȳ Topē vī tō to. Isȳ ag ri kén ājag jēn ko sór mū ra sóg konh ke mū vē gé, hā ra sóg ko sór tū nī. ⁶ Inh nīgē rānhrāj ja kaja hā ko sór inh tī, Barnabé ti ke gé. Ēg tȳ Topē vī tō ū ag ri kén ēg nīgē rānhrāj tovānh sór mū ra ēg tōg tovānh ke mū vē, hā ra ēg tōg rānhrāj sór mū. ⁷ Ēg tȳ Topē tȳ ēg mȳ vēnh rānhrāj nīm kaja venh ken kȳ tōg há tī vē. Soldado jykre ri ke ti nī. Ag pi(jé) ājag tū ko tī', ag tȳ vēnh génh han kȳ, soldado ag. Ājag vēnh génh hā to ag tōg vējēn vēg tī. Kȳ ū tȳ uva ki rīr tī vȳ ti kanē ko tī gé. Kȳ ū tȳ ovelha ki rīr tī vȳ fi leite kron tī gé. Hā kȳ tōg ēg tȳ Topē vī tō to ganho ve sór mū ra tōg há tī vē, hā ra ēg tōg ve sór tū nī.

⁸ Ēprā ke jykre ki ēg tōg ēg rānhrāj pē to ēg jēn vēg tī. Kȳ Topē vȳ tag tō ja nīgtī. ⁹ Moisés vȳ tag rán ja nī, ha mȳ. “Monh tȳ ēkré jānkle ki rānhrāj kȳ ti jēnky tōgfin tūg nī, ti jēn kamēg tūg nī,” he ja ti nī, Topē vī rá ki. Topē mȳ monh hā to jykrén kȳ tag tō ja nī'? Vó. ¹⁰ Ēg to jykrén hā kȳ tōg tag tō ja nī. Ēg hā to tōg rán kȳ nī, ēg tȳ ēg rānhrāj to ēg jēn ve jé. Hā kȳ ū tȳ ēpȳ ki rānhrāj mū tōg to nén ū ve sór mū, hā jé tōg rānhrāj jē nī. Ū tȳ jānkrég mū vȳ to nén ū ve sór mū gé, ā rānhrāj to. ¹¹ Isȳ ājag mȳ kanhkā jykre tō kȳ tōg sȳ nén ū krān ri ke nī, kȳ sȳ ājag ki nén ū ve sór mū ra tōg há tī vē, ijēn jé, hā ra sóg ve sór tū nī. ¹² Ū ag tōg ājag jēn vēg tī, Topē vī to. Kȳ tōg sȳ ag ri kén ājag ki jānkamý ve sór mū ra há tī vē, sȳ ājag mȳ Topē vī tō vén kȳ. Hā ra sóg ājag jēn ve sór tū nī. Inh jagtar ra tōg inh mȳ tȳ nén ū tū nī, ū tȳ isugrīn Cristo kāme sér kato vī tū nī jé, sȳ ti kaja ve tūgnīn Jesus to kórég tū nī jé. Hā kȳ sóg ve sór tū nī.

¹³ Ū tȳ Topē ìn krēm ti tū ki rīr tī ag vȳ tá ājag jēn vēg tī gé, ag tȳ Topē mȳ nén vin tī ēn tȳ. Kȳ ū tȳ Topē mȳ nén ū pūn tī ēn vȳ ti ke ko tī gé. Ājag mȳ tag mȳ ja tū? ¹⁴ Hā kȳ ēg Senhor vȳ tag tō ja nīgtī gé, hā vȳ: “ū tȳ ti kāmén mū ēn vȳ tag to ājag jēn venh ke mū,” he mū. ¹⁵ Hā ra sóg ājag jēn ve sór ja tū nī. Kȳ sóg ve sór tū nī gé, ūri, hā kȳ sóg ājag mȳ rán mū. Isȳ ijēn to inh nīgē tȳ rānhrāj mū hā to sóg tȳ ūn mág nīnh mū, kanhkā tá. Kȳ sóg tȳ tū' he sór tū nīgtī. Iser jé tōg inh mȳ há tī, ū tȳ inh mȳ Topē vī kajām sór mū (hā) ra.

¹⁶ Jesus kāmén sóg tī. Inh rānhrāj hā vē. Ti hā tōg inh mȳ tō, sȳ ti kāmén jé. Kȳ sóg ti tō tugrīn tȳ ūn mág nīnh ke tū nī. Isȳ ti kāmén sór tū ra Topē tōg inh vōg kónān ke mū vē, isȳ inh rānhrāj han tū nīn kȳ. ¹⁷ Topē tȳ inh mȳ: “ha kāmén,” he tū nī ra sóg kanhkā tá to ganho venh ke vē vē, sȳ ti kāmén tī ti to. Hā ra tōg inh mȳ: “ha kāmén,” he ja nī, kȳ tōg sȳ ti rānhrāj ki rīr há han mū ve sór mū sir inh ki, Topē ti. ¹⁸ Kȳ sóg kanhkā tá to ganho venh ke tū nī, inh rānhrāj ja to. Hā ra sóg ganho ve sór mū tá. Hā kȳ sóg ēprā ke ag ki sȳ nén ve sór mū ēn ve sór tū nī, ijēn jé. Ājag tȳ inh mȳ nén vin ke ti ve sór tū inh nī. Véké sóg ājag mȳ tō tī, Topē vī ti, vēnh kar mȳ ke gé. Ājag tȳ inh mȳ kajām tū ra tōg inh mȳ há tī. Kȳ sóg tag hā to kanhkā tá inh ganho ti venh ke mū.

Ün e tȳ Jesus ki ge kȳ tōg Paulo mȳ há tī

¹⁹ Ū pi(jé) inh kri ke nī'. Ge ra sóg vēsȳ vēnh kar krēm ke han, vēnh kar tȳ inh patrāo ri ke nīgtī jé. “Hēn ri ke mūn ū tōg Jesus ki rā sór mū, isȳ tȳ ti krēm ke nīn kȳ,” he sóg tī. Hā jé sóg vēsȳ ag krēm ke han tī, ū tȳ ti ki ge mū ag e nīgtī jé, isugrīn. ²⁰ Judeu ag tūgnīn sóg vēsȳ Judeu han tī, Judeu ag tȳ Jesus ki ge jé. Isȳ ag jykre han sór tū ra inh han ke tū nī vē, hā ra sóg han sór tī, isȳ ag to há nīn kȳ. Kȳ sóg Judeu jykre han mū ag tugrīn ag jykre han tī, ū tȳ ag jykre han mū ag tȳ Jesus ki ge jé, isugnīn. ²¹ Kȳ fōg ag vȳ Judeu jykre han tū nīgtī, kanhgág ag ke gé. Kȳ sóg fōg ag tugrīn fōg jykre han tī, kanhgág ag tūgnīn sóg kanhgág jykre han tī, ag tȳ isugrīn Jesus ki ge jé. Inh pi(jé) Topē jykre tovānh mū hā'. Cristo jykre han sóg tīgtī mȳr. Judeu jykre hā tovānh inh tī, fōg to, kanhgág to ke

gé. ²² Ký sóg ūn krój ag mý komér hā vī tī, ag tý isugnñi Jesus to vāsānsān mān jé. Isý ūn jykre ve ký sóg ti jykre ri ke han tī, ag tý Jesus ki ge jé, isugrñi. ²³ Tag kar han sóg tī, Jesus káme tugen, isý ti mré ti rānhrāj ki rír jé.

²⁴ Ha mē, ūn e tóga corrida han tī, hā ra ūn pir tóga ganhar ke tī inhahā. Ag ri ke han nī. Vāsān ra, ájag tý ganhar ken jé, Jesus tý ēg mý néen ven ke ti. ²⁵ Ha vé, ūn tý torneio han tī ag vý to jykrén mág tī, ký ag vākrég tī gé, ag tý ganhar ken jé. Úprá jykre ki ag tóga ganhar ke sór tī, hā jé ag vākrég tī, ti tý kānhmar tū' he mū ra, ag ganho ti. Hā ra ēg tóga kanhkā tá ēg ganho venh ke mū, ūn tý tūg ke vānh én ti. ²⁶ Ge sóg tī gé, sý corrida ri ke han ký. Pétém sór inh nī, to krónh ke tū sóg nī. Rará ri ke han sóg tī to. Inh pi(jé) véké rárá tī'. ²⁷ Vénh hā to rá sóg tī, ký sóg isý néen to én mū én han ke tū nī. Inh mý Topē tý inh fón ha mē tóga tī, isý ájag jyvén kar ký vénh jykre pāno han ký. Hā ký sóg vēso rá tī, sý han tūg jé.

10

Êg jo ke ag to jykrén nī

¹ Inh kanhkā', tag jemē ra, ájag tý ki kanhrān jé. Êg jóg'jóg ve ag vý Moisés mré mū ja nīgtī. Kanhkā gógo én krém ag tóga mū kān ja nīgtī, ký ag tóga goj kusúg nig én kafā ra pa kān ja nīgtī gé. ² Êg vénh kygpe ri ken hā vē, ag tý kanhkā gógo krém mū ja ti, ag tý goj kusúg nig kafā ra pa ja ti ke gé. Én kā Moisés vý ag jāmī tīg ja nīgtī, Jesus tý ēg ki rír nī tag ri ke. ³ Ký ēg jóg'jóg ve ag tóga kanhkā tá vējén ko kān ja nīgtī gé, ⁴ kanhkā tá goj tý ēgané ki kronkron kān ja ag tóga nīgtī gé, kanhkā tá goj tý vénh kané ti. Páró tá ag tóga goj ve ja nīgtī, hā ra tóga tý kanhkā tá ke nī ja nīgtī. Cristo to ken hā vē. Ti hā vý ag mré tī ja nīgtī. Ký tóga ag mý goj én ven ja nīgtī. ⁵ Ge ra Topē tóga tý jóg'jóg ve ag to jū kān ja nīgtī, ký ag tóga kágter kān ja nīgtī, ga kórég én tá. Hā ra tóga ūn pipir ag hā to há ja nīgtī, Topē ti, ký ag hā tóga krenkren ja nīgtī, ūn pipir én ag. ⁶ Hā ra tóga rán ký nī, tý tý vénh kanhrān jé, tý tý néen ū kórég to én tū nī jé. To én ja ag tóga nīgtī, tý jóg'jóg ve ag, ký ēg tag han ke tū nī.

⁷ Hā ký ón ký vénh kággrá tý topē nón mū sór tūg nī. Tag han ja ag tóga nīgtī gé, tý jóg'jóg ve ag. Hā ký tag tóga rán ký nī, hā mē. "Povo kar vý nīgnī mū sir, ag tý vénh kággrá tý topē to festa ko jé, ag kronkron jé sir, ag tý kar ký vénh gringréni jé fag mré," he ja tóga nīgtī, Topē vī rán ki. Hā to Topē tóga ag to jū ja nīgtī gé.

⁸ Ký ēg ūn mén tū fag mré nýnh ke tū nī gé. Tag han ja ag tóga nīgtī gé, tý jóg'jóg ve ag, ký kurā pir ki ūtý 23 mil (ke) ag vý kágter ja nīgtī, Topē tý ag tūg ký. ⁹ Ký ēg Topē to: "ti hýn iso júnh ke tū nī, sý ti vī mranh mū ra," henh ke tū nī gé. Ke ja ag tóga nīgtī gé, tý jóg'jóg ve ag, ký pýn tóga tý kágter ja nīgtī, Topē tý ag to jún ký. ¹⁰ Ký ēg Topē to vī kónan ke tū nī gé. Ke ja ag tóga nīgtī gé, tý jóg'jóg ve ag, ký Topē tý jéné jafā tóga tý kágter ja nīgtī.

¹¹ Hā ra Topē tóga ag vóga kónan, tý ag to vénh kanhrān jé. Hā jé tóga rán ký nī gé, ti tý to tý jyvén jé. Êg hā mýn kakó nī, kurā tý ēgno ti. ¹² Hā ký vēso jykrén. Á tīg hā han ký, á tý ti vī mranh tūg ký tóga tý hā tī. Hā jé vénh ki rír, á tý pranh ke tū nī jé. ¹³ Nén-Kórég vý ēg krín sór mū, tý tóga Topē vī mranh jé. Hā ra tóga úprá ke jykre ki tý krín sór tūg nī, Japo ti. Ký Topē tóga ti vég tī, ký tóga tý ag to jún ký. ¹⁴ Ký tóga tý ag to jún ký, he tī sir, ti tý ēg kután tāvī han mū ra tý hē ri ke tū nī jé. Ký tóga tý ag to jún ký, he tī sir, ti tý ēg krín kónan mū ra tý kato tē jé, tý tý ti mý: "hej," he tū nī jé.

Vénh kággrá tý topē jykre han sór tūg nī

¹⁵ Inh kré', tag tugrñi vénh kággrá tý topē tovānh pē han nī, ve sór tūg nī. Ki kanhró ájag tóga nýtī, hā ký ēg tý Jesus jamī ko tī én to jykrén nī, ha mē. ¹⁶ Êg tý Cristo ter ja mī ēkrén ký ēg tóga kron tī, ti kyvénh ri ke én ti. Copá én to Jesus tóga Topē mré vī hā han ja nīgtī, ag tý kron jé. Ký ēg tóga to Topē mré vī kar ký kron tī sir. Tý kyon ký ēg tóga tý ti mré ke nýtī sir, tý tý ti kyvénh ri ke én kron ký. Ký ti jamī vý ge nīgtī gé. Kupān ký ēg tóga ko tī, Cristo tý ēg mý tón ký. Êg tý kon ký ēg tóga tý ti mré ke nýtī gé sir, tý tý ti nī ri

ke ēn kon kÿ. ¹⁷ Ti jamī vÿ pir nÿ, kÿ ẽg tóg ko kän kÿ ẽg tóg tÿ ūn pir nÿtÿ gé, ti mré, ẽg e hã ra. Jesus jamī ko to v nh jykre h  v .

¹⁸ K y povo t y Israel ag to jykrén n  gé, ha m , Israel kr  ag to. Top  m y ag t g n n   p n t , ti p n jaf  kri. P n k y ag t g ko t  gé. Ag t y kon k y ag t g t y ag t y ūn m y p n m   n mr  ke n t  gé sir, ẽg t y t y Jesus mr  ke n t  ri ke. ¹⁹⁻²⁰ K y  n k y v nh k ggr  t y top  to jykrén n  gé, ha m . Ag t y v nh k ggr  t y top  m y n n   p n k y ag t g N n-K r g ag h  m y p n t . Ag pi(j ) Top  p e m y p n t '. H  k y t g inh m y h  t  n ,  jag t y t y N n-K r g ag mr  ke n t n k y,  jag t y ag t u kon k y ke gé.

Inh pi(j )  jag m y: "v nh k ggr  t y top  v y n gt , k y ag t y ag m y p n m   n v y t y n n   n ," he s r t '. N n   t u v , Top  t u v ,  n k y v nh k ggr  t y top  ti. ²¹ H  ra t g v nhm y n ,  jag t y ẽg Senhor t y copa ki ke kron kar k y N n-K r g t y copa ki ke kron k y ke gé. V nhm y ti n ,  jag t y ẽg Senhor j n ko kar N n-K r g ag j n kon k y ke gé. ²²  g t y N n-K r g ag t u kon k y ti h n ri ke m n  g to j nh ke m ,  g Senhor ti. Ti t y  g to j n n n k y t g v nhm y n .  g pi(j ) ti t y h  ri kenh m '. H  k y  n k y v nh k ggr  t y top  ve s r t u n .

 g r gre tug n  g kej n konh ke t u n 

²³ H  ra  jag t g inh m y: "is y n n han s r m   n han j  s g ke m , pi(j ) k r g n !", he s r m . H  ti n  v , tag ti. H  ra  g t y n n han m   t g  g m y n n   h  han t u n gt . N n   kar han h   g t g t  v , h  ra  g t y n n han m   t g  g tar han ke t u n , Jesus to. ²⁴ K y   t u to jykrén t v  han t u n ,  r gre t u to jykrén n  gé, ti m y h  n  j , ha m . ²⁵ K y   t y n n   t n h  jaf  ki n n   n  kaj m s r n n k y h  t , k y ag m y: " u m y  n k y v nh k ggr  t y top  m y ti n  tag p n ja t ?" he t u n . J m  t u n , jatun m y komn . ²⁶ Top  t u v , ga ti, ga kri ke kar ti ke gé, h  k y jatun m y komn . ²⁷ Kej n   t y Jesus ki r a t u   v    m y: "inh mr  j n k t g," he m  sir.  t g s r k y   t g t g m , k y   t g n n   kar konh ke m . Ti ki j m  t u n ,  t y h n ri ke m n  n k y v nh k ggr  t y top  m y n n   p n ja ti,  t y jatun m y ko j . ²⁸ H n ri ke m n  t g sir   m y: "v ej n tag   p n ag,  n k y v nh k ggr  t y top  m y," he m . K y ko t u n  sir, ti tug n,  t y   m y t o m  t ug n, ti t y   to jykrén k n n t u n  j . ²⁹ A pi(j ) to jykrén m  v ', h  ra ti h  t g to jykrén m , h  k y t g   m y t o m . H  t u ti n  inh m y,  t y iso jykrén k n n k y, is y n n  t y inh m y k r g t u han to. ³⁰ Top  m y s g v ej n  n to v h  han ja n gt . K y  t y tag to iso v h  he m u ra t g inh m y k r g n , s y Top  m y v h  han ja  n to. H  k y s g ko s r t u n ,  t y iso jykrén k n n s r k y.

³¹ H  k y Top  h  m y n n kar han n , v nh kar t y Top  jykre h  n  ve j .  j n k y ti jykre ki j n n .  kron k y ti jykre ki kron n .  t y n n   han k y ti jykre h  ki han n  gé, v nh kar t y ti jykre h  n  ve j . ³²  t y   tug n Top  to j n t u n  j n h  t , Judeu ag, f og ag, kanhgág ag, Top  t u ag ke gé,  t y  g mr  ke ag. K y v nh jykre h  h  han n . ³³ Ke s g t i gé. V s n s g t , v nh kar t y iso h  n t  j . H  j  s g is u ki r r t v  han t u n gt . V nh kar t u ki r r inh t , ag t y Jesus ki ge j .

11

¹ Inh jykre han s rm n , is y Jesus jykre han ri ke.

 n t yt  fag jykre

² H ,  jag m y v h  han s r m  m y. Is y  jag m y n n t o m   n to jykrén k n  jag t g m gt  m y'. Is y  jag kanhr n  n ki kr m s r  jag t g t . ³ H  k y s g n n   ki  jag kanhr n s r m  sir, ha m . Cristo v y t y ag kri ke n , k y ag v y t y  jag pr fag kri ke n t , k y Top  v y t y Cristo kri ke n  gé. ⁴ K y ag k m   t y kur t y v nh kri f n k y Top  mr  v  k y t g h  t  n , ti t y kur t y v nh kri f n k y j n k y Top  v  t n k y. Ti m y' g v  sir. ⁵  n t yt  fag t y h  ra kur t y v nh kri f n t u ra Top  mr  v  k y t g h  t  n . Fag t y kur t y v nh kri f n t u ra Top  v  t o k y fag t g  jag kri ke  n m y'  han m  sir, k y t g fag m y'  t i gé sir, fag kr  kator ri ke ti n  sir. ⁶ H  k y t g fag t y v nh kri f n s r t u k y fag kr  kator ri ke n . H  ra t g fag m y'  t , fag g n h ronh ke to, fag kr  kator n n ke to. H  k y t g h  t  gé, fag t y kur t y v nh kri f n ti. ⁷ H , h  v . Ag k m   t g kur t y v nh kri f n ke t u n , ti t y

Topē ri ke nñin kÿ, ëg tÿ ti tugrñ Topē tÿ ti kri tÿ ûn mág nñ ven kÿ. Hå ra ëg tóg ûn tÿtá fag hå tugrñ ëg tóg ag tÿ fag kri tÿ ûn mág nÿtñ vég tÿ. ⁸ Ha vé, Topē pi(jé) ûn ve fi tÿ ûn ve ti han ja nñ'. Ûn ve tÿ tóg fi han ja nñ mÿr. ⁹ Kÿn pi(jé) fi tugrñ ti han'. Ti hå tugenñ tóg fi han. ¹⁰ Hå kÿ ûn tÿtá fag tóg kur tÿ vênh kri fón ke mû, fag tÿ tÿ ag krëm ke nÿtñ kÿ. Kÿ Topē tÿ jénë jafâ ag tóg fag tÿ tÿ ag tû nÿtñ ki kanhró nÿtñ sir, kur ên to. ¹¹ Hå ra ëg kar vÿ ëg Senhor ki ge kÿ nÿtñ. Ti ki ge kÿ nÿtñ kÿ ûn tÿtá fag pi(jé) ãjag pir mÿ tÿ nén û nÿtñ'. Ag mré ke fag nÿtñ. Kÿ ag pi(jé) ãjag pir mÿ tÿ nén û nÿtñ gé'. Fag mré ke ag nÿtñ gé. Jagnë ki rîr ëg tóg tÿ ha. ¹² Hÿ, ûn tÿtá fi vÿ tÿ ti ki han kÿ nñ. Hå ra ag kar tóg fag ki mur tÿ sir, jävo ëg kar vÿ tÿ Topē tÿ há (r) kar nÿtñ.

¹³ Kÿ to jykrén, ãjag. Hå tû tóg nñ, ûn tÿtá fag tÿ kur tÿ vênh kri fón tû ra Topē mré vêmén kÿ. ¹⁴ Fag kar vÿ kur tÿ vênh kri fón tÿ, ëg mré ke tû fag mré hå. Hå kÿ ëg vësógi ki kanhró nÿtñ, vênh jykre tag ti. Hå ti nñ mÿr.

Ag mÿ'a tóg tÿ, ag gãnh téj ti. Vësógi ki ëg tag to jykrén tÿ. ¹⁵ Hå ra tóg fag mÿ sér tÿ, fag gãnh téj ti. Hÿ, fag gãnh vÿ tÿ fag krí kri fón ja ri ke nñ. ¹⁶ H n ri ke m n ãjag k m  ū mÿ t g  h  t  n  h  ra, fag kr  kri f n ja ti. K  tag to jykrén n , ha m : a t  kri f n s r t  tag pi(j ) t  ëg jykre n '. Top  t  fag jykre pij '. Igreja kar ki fag t g  kur t  vênh kri f n t , ha m . K  igreja kr m ëg mÿ'a han s r t g  n .

Santa Ceia to vênh jykre

(Mt 26.26-28; Mc 14.22-24; Lc 22.17-20)

¹⁷ K y s g n  ū ki ãjag m  v  h  han ke t  n  gé. ãjag jykre ū t g  h  t  n , ha m . ãjag v nh m n k y ãjag n ji, Jesus jam  ko k y ãjag n ji jagn  j n v g t , k y ãjag n ji jagn  k k g t  sir. ¹⁸ ãjag v nh m n k y ãjag n ji jagn  kato t  t , v nh k p m k y, k y t g  inh m  ki h  ke ve n , s y to jykrén k y. ãjag k m  ū h y n v nh k p m s r t , he s g t . ¹⁹ H y, h  ti n  v , ãjag t  v nh k p m k y n t n k y. K y ûn jykre h  ag v y v nh ven ke m , ãjag k m .

²⁰ K y, ãjag v nh m n k y ãjag pi(j ) ëg Senhor jam  ko t ', Santa Ceia he m  ūn t '. ²¹ T  festa han k y ãjag kar n ji v nh f n h  je ko t , ãjag f r s r k y. T  jun k y ãjag n ji k nhmar ko t . K  ū ag n ji v nh f n t , vinho kron k y ag n ji t  p p v t , j  ū ag t g  k k nk r t  sir, ū t  k nhmar t  junjun m  ag t  ag t u k g gran k y. ²² Ha m , v nhm y ti n . Top  mr  ke ag to é he m  ve ãjag t g  n t n m y r', ãjag t  ag t u k g gran k y. Ûn jagtar ag m 'a han ãjag t g  m  m y r', ãjag t  ag j n k g gran k y, ag junjun to h . Tag t  inh h y n h  ri k nh m ? Inh m  ãjag m  v  h  han ke m ', tag to'? V ', k nh ke t u inh n . K r g ti n , ãjag t  han m  tag ti. ãjag ū h  t  v j n t  v nh f n n .

²³ Ha m , ëg Senhor t g  inh m  t  ja n , s y ãjag m  t  m  ti, ëg t  ti ter to jykrén k y tag han je, ha m . Kuty ūn k , Judas t  p i' ag m  ëg Senhor t  Jesus t  ja ūn k  ëg Senhor t g  em  m n ja n gt , Jesus ti. ²⁴ To t g  Top  mr  v  ja n gt . K p n k y t g  ag m : "inh h  v ," he ja n gt . "ãjag jagfy s g ter ke m . K y inh m  e kr n n , ãjag t  p o tag kon k ," he ja t g  n gt . ²⁵ Ag t  ko kar k y t g  copa m n ja n gt  gé sir. K y t g  ag m : "copa ki j  tag v y inh kyvénh ri ke n ," he ja n gt . "Inh jykre t g  to ken h  v , is y inh kyvénh tugr n ãjag m  v nh p te f n je. K y inh kyvénh t  inh ki kut  m  ūn m  e kr n n , ãjag t  copa k k n n  tag kron k y," he ja t g  n gt  gé. ²⁶ H y k y ëg t  em  ūn kon k y, ëg t  copa k k n n  ūn kron k y ëg t g  sir ëg Senhor ter ti t  t . Tag han ëg t , ti k t g k nh jo.

²⁷ H y k y v nh jykre k r g ki em  ūn ko s r t g  n , copa k k n n  ūn kron k n n s r t g  n  gé, ëg Senhor t  t . Ke t u n  m  ra t g  ëg t  ti ter to é he ri ke n , ëg t  ti kyvénh kut  to é he ri ke ti n , ëg t  ëg jykre k r g ra kron k y. ²⁸ H y k y ëg j  ëg jykre tugr m. Tugr m kar k y, ti h  n  ve kar k y ëg t g  em  ūn konh m , copa k k n n  ūn kron ke m  gé. ²⁹ Ëg t  ón k y ko s r k y, ón k y kron s r k y, ti t  ëg m  v j n ū ri ke n n k y Top  t g  ëg v g k n n ke m  sir, ëg t  em  ūn to ëg Senhor ter m  e kr g t u n n k y. K y ëg t g  Top  t  ëg v g k n n h  je t  n  ū t u han k y ko' he m , kron' he m  gé sir. ³⁰ ãjag t  Jesus jam  ko to v nh ki r r h  han t u n t n k y, h  k  ū ag t g  krónhkrój n t , ãjag k m , k  ū ag t g  k aga n t , k  ū t  h n ri ke ag t g  k g ter huri ke gé. ³¹ Ha vé, ëg t  ëg jykre tugr m k y ti m  t  k y t g  ëg m  v nh p te f n ke m . K y t g  ëg jykre tugr m m n ke t u n  sir, ëg v g k n n ke t 

tóg nī gé, ēg Senhor ti. ³² Hā ra tóg kejēn ēg vógr kónan tī. Ēg Senhor tý ēg kanhrān sór vě, ti tý ēg tý kygnē to ēg vógr kónan ký, ti tý ēg vám tū nī jé, ū tý ti vī mranh mū ag mré hā.

³³ Inh kanhkā', tag to jykrén, ký jagnē jāvānh nī, ājag tý vějēn tý Santa Ceia ko sór ký. ³⁴ Ājag kāmī ū kókīr nīn ký tóg ū in tá ū jēn tý věnh fān ke mū, ke tū nī mū ra tóg ājag vógr kónan ke mū, ēg Senhor ti, ājag tý věnh mān ký věnh fānfān ký.

Sý ājag mý nén tónh ke ū tóg nýtī ke gé, hā ra sóg rán ke tū nī. Sý ājag mré nīn ken ký sóg ājag mý kāmén ke mū.

12

Topē vý ēg tar han mū, ti kuprīg tý

¹ Ký sóg ājag mý Topē kuprīg tý ēg krīn ke tag tó sór mū, ājag tý inh ki jěměn ký. Kejēn tóg nén ū to ēg tar han tī, ēg tý han jé, Topē kuprīg ti. ² Ha vé, vásý, ājag tý Jesus ki ge tūg ki ājag tóg ón ký věnh kāggrá tý topē nón mū ja nýtī gé. Ví vānh ti nýtī, věnh kāggrá tý topē ti, hā ra Japo vý ājag tý ag ki rā han ja nýtī. ³ Hā ký sóg tag to ājag kanhrān sór mū, ha mě. Topē kuprīg tý ēg krīn ký ēg pi(jé) Jesus to: "Nén-Kórég ag pā'i mág," he tī'. Jāvo ēg tý Jesus mý: "ēg Senhor," hen ký Topē kuprīg tóg ēg krīn mū sir, ke tū nī mū ra ēg ti mý: "ēg Senhor," he vānh nī sir.

⁴ Ký Topē kuprīg vý tý ūn pir nī, hā ra tóg ēg tar han tī, nén ū kar to. Vyrmý tóg ēg tān tī', ēg tān tī' he tī. ⁵ Ký ēg rānhrāj vý e nýtī gé, ēg kar vý vyrmý rānhrāj nýtī gé, hā ra tóg pir nī, ēg Senhor ti, ū tý ēg mý věnh rānhrāj nīm tī ti. ⁶ Ký ēg tý ti jykre ki nén ū hyn han mū vý e nýtī, hā ra tóg pir nī, Topē ti, ū tý ēg tar han mū ti.

⁷ Ký Topē kuprīg vý ēg tar han kān tī sir, ký tóg ū tý nén ū to tān ký nī han tī, jó tóg ū tý nén ū ū to tān ký nī han tī gé, ēg kar tý jagnē mý nén ū há han jé, ēg tý nén ū to tar nýtī en tý. ⁸ Hā ký Topē kuprīg tóg ū tar han tī, ti tý ēg mý ti vī kāmén há han jé sir. Ū tar han tóg tī gé, ti tý Topē vī ki nén ū kar ki kanhró nī jé. ⁹ Ký Topē kuprīg tóg ū tar han tī, ti tý ti ki fé mág to. Ū tar han tóg tī gé, ti tý ūn kagyga tý há' he jé, Topē kuprīg en ti mýr. ¹⁰ Ū tar han tóg tī gé, ti tý ēg tý nén han vānh han jé, ū tar han tóg tī, ti tý ēg jyvěn há han jé, ký tóg ū tar han tī, ti tý: "tag vý tý věnh jagrē há nī, tag vý tý věnh jagrē kórég nī," he jé. Ū tar han tóg tī, ti tý ēg tý věnh vī ki kagtīg ki Topē mré věmén jé, ký tóg ū tar han tī, ti tý ēg tý věnh vī ki kagtīg mě ký ēg vī ki tó jé sir. ¹¹ Hā ra tóg pir nī, Topē kuprīg ti. Ti pir nī ra tóg nén ū e tag hyn han tī, ký tóg to ēg tar han tī. Ti hā ne to jykrén ký: "tag tar han jé sóg ke mū, tag to, jó sóg ū ūn tar han ke mū, ū ūn to," he tī'. Ký tóg vyrmý ū tar han', vyrmý ū tar han' he tī sir.

Nén ū pir ri ke ēg nýtī, ēg jagrē pir nīn ký

¹² Ēg há to jykrén nī, ha mě. Ēg há vý tý ūn pir nī, hā ra ēg há ki nýtī vý e nýtī, ēg pēn, ēg nýgé, ēg nýgrēg, ti kar ti. Ký ēg há ki nýtī kar vý tý ēg há nī sir. Nén ū pir vě sir, ti e nýtī ra, ti tý ēg ki nýtī kar nīn ký. Tag ri ke ēg nýtī gé. Cristo há ri ke ēg nýtī, ēg tý ti ki ge ký nýtīn ký. ¹³ Topē kuprīg vý tý ūn pir nī, ký ēg kar vý kygpe ký nýtī, ti kuprīg tý, hā vý: Cristo há pir, he mū. Ēg kāmī ū ag tóg tý povo tý Israel ag ki ke nýtī, ū ag tóg tý povo ū ag ki ke nýtī gé, ū ag tóg ēprā ke tý patrāo nýtī, jó ū ag tóg patrāo tū nýtī. Hā ra Topē kuprīg vý tý ūn pir nī, ēg jagrē ti, ký tóg tý ēg jagrē kar nī, ti pir nī hā ra. Nén ū pir vý tý ēg nýtī.

¹⁴ Ēg há vý ge nī, ha mě. Ēg há ki nýtī pi(jé) tý ūn pir nī'. E ti nýtī, ēg há ki nýtī ti. Ký ēg jé ēg rānhrāj to vī vī he tū nī. ¹⁵ Hēn ri ke mūn ēg pēn tóg to jykrén ký: "inh pi(jé) tý věnh nýgé nī", hā ký sóg věnh há ki nýtī tū nī", he tī. Hā tū vě hā ra. Ēg há ki nýtī ti nī, ēg pēn ti, ti tý tý ēg nýgé tū nī ra. ¹⁶ Ký ēg nýgrēg tóg to jykrén ký hēn ri ke mūn: "inh pi(jé) tý věnh kanē nī", hā ký sóg věnh há ki nýtī tū nī", he tī gé. Hā tū vě mýr. ¹⁷ Ēg há tý tý věnh kanē tāvī nī hā ra ēg ne tý jěměn mū vě? Ēg há tý tý věnh nýgrēg tāvī nī hā ra ēg nén ū ger měn ke tū nī vě. ¹⁸ Topē hā ne ēg há ki nýtī hyn han kān', ký tóg ti ki nýtī kar mý vyrmý věnh jykre vin kān ja nýtī, ti tý ū rānhrāj ū ūn han jé. Topē tý nén to jykrén jan

hā vē. ¹⁹ Kŷ ti ki nŷtī kar tŷ vēnh jykre pir nĩ ra ēg há vŷ tū nĩ vē. ²⁰ Há ti nĩ, Topē jykre ti. Ēg há ki nŷtī jykre e han ti, ti e tŷ ēg há pir han jé sir.

²¹ Hā kŷ ēg kanē pi(jé) ēg nŷgé mŷ: “ā pi(jé) inh mré rānhrāj tī”, he tī’. Kŷ ēg krī vŷ ge nŷtī gé. Ēg pēn mŷ ti: “ā pi(jé) inh mré rānhrāj tī”, he tū nŷtī gé. ²² Ge tū ti nĩ, ēg há jykre ti. Ēg há ki nŷtī ū tōg rānhrāj krój han nĩ ve nĩ, hā ra ēg tōg jarīn mŷ tŷ jagnē mré rānhrāj kān tī. ²³ Kŷ ti ki nŷtī ū tōg rānhrāj kufy han tī, kŷ ēg tōg hā ra ti ki rīr há han tī sir. Kŷ ti ki nŷtī ū tōg ēg mŷ sīnvī tū nŷtī, hā kŷ ēg tōg kur krēm ti rāg tī. ²⁴ Ū tŷ ēg mŷ sīnvī nŷtī tŷ ēg tōg kur krēm rāg tū nŷtī sir. Kŷ Topē tōg ēg mŷ vēnh jykre nīm, ēg tŷ ti ki nŷtī tŷ vēnh rānhrāj kufy han mū ēn ki rīr há han jé sir. Ēg há jykre hā vē. Topē vŷ to jykrén kān, kŷ tōg ēg há ki nŷtī han kān, ²⁵ ēg há tŷ vēnh jykre pir han jé. Kŷ tōg ti mŷ há tī, ēg tŷ ēg mré Jesus ki ge kŷ nŷtī kar ag ki rīr há han kŷ. Ēg tŷ jagnē ki rīr há han kŷ ēg kāmī ū vŷ jagtar tū nŷtīn mū, ēg tŷ ēg há ki nŷtī jykre pir ri ke han kān kŷ, jagnē mŷ. ²⁶ Hŷ, ēg há ki nŷtī pir kaga nīn kŷ tōg kaga kān tī sir. Kŷ tōg ge nī gŷ, ēg mré. Jagnē mré tōg ēg mŷ e tī. Kŷ ū tŷ ēg kāmī ū mŷ vī há han kŷ tōg ēg kar mŷ sér tī gŷ sir.

²⁷ Ha mē, Cristo há ri ke ēg nŷtī, kŷ ēg kar vŷ ti há ki nŷtī ri ke nŷtī gŷ sir. ²⁸ Kŷ Topē tōg ū tŷ igreja ki ke kar mŷ vēnh rānhrāj vin kān, ēg mŷ. Ēg kāmī ū ag vin tōg, ag tŷ tŷ apóstolo nŷtī jé. Tag pāte tōg ū ag vin, ag tŷ jagnē jykre ki kanhrān kŷ jagnē jyvēn jé. Tag pāte tōg ū ag vin, ag tŷ tŷ ti vī tō jafā nŷtī jé. Kŷ tōg ū ag vin, ag tŷ ēg tŷ nén han vānh hyn han jé. Kŷ tōg ū ag vin, ag tŷ ūn kagyga tŷ há’ he jé. Kŷ tōg ū ag vin, ag tŷ ū jagāgtān jé. Kŷ tōg ū ag vin, ag tŷ tŷ igreja krēm tŷ pā'i nŷtī jé. Kŷ tōg ū ag vin, ag tŷ ēg tŷ vēnh vī ki kagtīg ki Topē mré vēmén jé. ²⁹ Ēg kar pi(jé) tŷ apóstolo nŷtī’. Ēg kar pi(jé) tŷ vēnh jyvēn jafā nŷtī’. Ēg kar pi(jé) tŷ Topē vī kāmén jafā nŷtī’. Ēg kar pi(jé) ēg tŷ nén han vānh hyn han tī’. ³⁰ Ēg kar pi(jé) ūn kagyga tŷ há’ he tī’. Ēg kar pi(jé) ēg tŷ vēnh vī ki kagtīg tŷ Topē mré vēmén tī’. Ēg kar pi(jé) vēnh vī ūn mē kŷ ēg vī ki hā tō tī’. ³¹ Kŷ Topē mŷ to vī mág, ti kuprīg tŷ nén ū há to ãjag tar han jé, ãjag kar tŷ jagnē mré rānhrāj kān jé sir.

Ãjag tŷ nén han mū ū tōg há sī nī, kŷ ū tōg há tāvī nī gŷ. Kŷ sóg ãjag mŷ nén ū há tāvī kāmén sór mū, ha mē.

13

Vēnh kar to há nŷtīmnī

¹ Hēn ri ke mūn ēg tōg ēprā ke ag vī tŷ hēn ri ke tō há nŷtīgtī, Topē tŷ jēnē jafā ag vī mré hā. Ēg tŷ jarīn mŷ vēnh kar to há tū nŷtīn kŷ ēg tōg ón kŷ ke nī hā ra, ēg vī tag ti. Ēg tŷ vēnh kar to há tū nŷtīn kŷ ēg tōg ón kŷ vī há han tī, ferro tŷ véké kyr ri ke, sino tŷ kejēn ón kŷ kyr ūn ri ke. ² Hēn ri ke mūn ēg tōg vēnh jyvēn há han tīgtī. Topē hēn ri ke mūn nén ū kar tō tī ēg mŷ, ēprā ke jykre ki kanhró kar ēg nŷtī hēn ri ke mūn. Hēn ri ke mūn ēg tōg Topē ki rā há han kŷ nŷtī, kŷ ēg ti vī to: “hŷ mŷ vŷ?” he tū pē nŷtī. Kŷ ēg tōg pānónh mŷ: “ha tīg,” he tī, hā ra tōg sir tī tī. Ēg tŷ jarīn mŷ vēnh kar to há tū nŷtīn kŷ tōg tŷ ón kŷ ke nī. ³ Hēn ri ke mūn ēg tōg ū tŷ Jesus kato tē mū ag mŷ vēnh fēg mū, ag tŷ ēg pūn jé. Ēg tŷ jarīn mŷ vēnh kar to há tū nŷtīn kŷ tōg ū tŷ nén ū há han ke tū nī.

⁴ Ēg tŷ vēnh kar to há nŷtīn kŷ ēg tōg vēnh kar to fen nŷtī. Ag mŷ ēg tōg nén há kar han sór mū. Ēg pi(jé) jagnē tū to én ke mū’. “Ā kāfór vŷ tŷ inh nī,” henh ke tū ēg tōg nī. “Ūn mág vŷ tŷ inh nī,” henh ke tū ēg tōg nī gŷ. ⁵ Vēnhmŷ mē han ke tū ēg tōg nī gŷ, ēg tū tāvī hā to jykrén ke tū ēg tōg nī gŷ. “Ti hŷn ne ki kanhrān ke tū pē nī,” henh ke tū ēg tōg nī gŷ. Kŷ ū tŷ ēg vōg kónān mū ra ēg tōg ti to jūnh ke tū nī gŷ. ⁶ Ēg tŷ vēnh jykre pāno ven kŷn pi(jé) ēg mŷ sér tīn mū’. Ēg tŷ ū tŷ ki hā tō mū mē kŷ tōg ū tŷ nén ū há nŷtīn kŷ. ⁷ Ēg tŷ nén ū jagy vēg mū ra ēg pi(jé) to vīnh ke mū’. Nén ū kar to ēg tōg: “Topē vŷ tag han há nī,” henh ke mū. Ti hā ki ēg tōg nén ū kar ve sór ke mū. Vēnh kar ki ēg fe mág nŷtīn kŷ, ēg tŷ vēnh kar to há nŷtīn kŷ.

⁸ Ēg tŷ vēnh kar to há nŷtī ūn vŷ krŷg ja tū nīnh mū. Jāvo ēg tŷ jagnē jykre ki vēnh kanhrān kŷ jagnē jyvēn tī ūn vŷ krŷg ja nŷ. Ēg tŷ ēg tŷ vēnh vī ki kagtīg tŷ Topē mré

věmén tī ēn vý krýg ja ný gé. Ře tý ēprā nén ū ki kanhró nýtī ēn kar vý krýg ja ný gé.
⁹ Ŕri ēg tógl nén sī hā ki kanhró nýtī. Nén sī tý ēg tógl jagnē jyvěn tī, Topē tý ēg mý tó tý.
Ře pi(jé) ki kanhrān kān ký nýtī ver'. ¹⁰ Kānhmar tógl věnh ven ke mū, ū tý nén ū kar ki
kanhró kar nī ēn ti. Ký hā ēg tógl nén ū hyn han há tāvī han kān ke mū, kurā ēn kā.

¹¹ Ëg mog mū ri ke ti nī. Vāsŷ sôg sī ja jëgtī. Kŷ sôg ūn kâsir ag tŷ néñ to tī ën to ja nîgtî gé. Ün kâsir ag mŷ ke ën tóg inh mŷ ke ja nîgtî gé. Ün kâsir tŷ néñ to jykrén tī ën to sôg jykrén ja nîgtî gé. Kejën sôg sanh há jê sir. Kŷ sôg ūn kâsir jykre tovânh kân ja nîgtî. Ën ri ke ti nī, ëg Senhor kâtig mân ke ti. Ki kanhrân kân jé ëg tóg ke mû, ën kâ. ¹² Üri ëg tóg ve há han tû nîgtî ver, ëg Senhor jykre ti, kŷ tóg ëg tŷ vênh ve jafâ ki vênh ve há han tû ri ke nî. Kuty nî ve ti nî, ëg tŷ vênh ve jafâ ki néñ vég mû ti. Hâ kŷ ëg tóg ve há han tû nî ver. Kurâ ën kâ ëg tóg néñ kar ve há han kân ke mû hâ ra. Ëg hâ vý tóg ti venh ke mû. Üri ëg tóg sîn kŷ ti ki kanhró nýtî. Kurâ ën kâ ëg tóg ki kanhrân kân ke mû, ti tŷ ëg ki kanhró kar ën ri ke.

¹³ Hā kÿ tag vÿ krÿg ja tû nÿ, ha m .  g t y Top  ki r  m  v y kr g ja t  n .  g t y ti h  ki n n   kar ve s r m  v y kr g ja t  n  g .  g t y v nh kar to h  v y kr g ja t  n  g . K n n   pir t g k f r m , h  v y:  g t y v nh kar to h  n , he m .

14

Topē vý ã kuprīg tý ēg tar han tī, ēg tý jagnē ki rīr jé

¹ Ký věnh kar to há nýtímň. Ký Topě mý to věmní gé, ti kupříg tý néń ū to ãjag tar hanjé. Ti tý néń ū to ēg tar han tī ū vý káfór ní, hā vý: ēg tý jagně jykre ki kanhrán ký jagně jyvěn tī, he mū. ² Ēg tý hā ra ēg tý věnh vī ki kagtīg ki věmén ký ēg pi(jé) ěprā ke ag mý néń ū tó tī!. Topě hā mý ēg tó tī, ēg tý tag tó ký. Ū pi(jé) ki kanhró ní!, ēg tý věnh vī ki kagtīg ki věmén ký!. Topě kupříg hā tóg ēg krñ tī, ēg tý věnh vī ki kagtīg ēn tó jé. Ký ēg tóg ki kagtīg nýtī, ēg tý néń tó mū ti. ³ Ēg tý hā ra ēg vī ki jagně jyvěn ký ēg tóg ū tý mēg mū kar jyvěn tī sir. Tý ēg tóg jagně tar han tī, Topě to. Jagně jyvěn ēg tóg tī, jagně fe kaj tý ēg tóg tūg' he tī gé, ēg tý jagně mý ēg vī ki věmén ký. ⁴ Ú tý ēg tý věnh vī ki katīg ki věmén mún vý věnhmý tý ūn tar jē sir, Topě to, ūn věmén mū ti. Ú tý ēg vī ki věnh jyvěn tī ēn tóg ēg tar han kān mū sir, Topě to, ēg mré věnh mān ký nýtī ag kar.

⁵ Inh mÿn há tĩ vẽ, ájag kar tÿ ēg tÿ vĕnh vĩ ki kagtig tÿ Topë mré vĕmén há hã ra. Ájag kar tÿ ēg vĩ ki jagnë jykre to jagnë jyvĕn há nÿtĩ ra tóg hã ra tag kãfór nĩ. Kÿ tóg inh mÿ há kãfór nĩ vẽ, ájag tÿ ke kãn mû ra. Ú tÿ ēg vĩ ki tó mû vÿ ū tÿ ēg tÿ vĕnh vĩ ki kagtig ki vĕmén mû ên kãfór nĩ, ū tÿ ēg vĩ ki jagnë jykre to vĕnh jyvĕn tĩ ên, mÿr, ha më. Kején ū tóg ēg tÿ vĕnh vĩ ki kagtig ki vĕmén tĩ. Kar kÿ ū tóg ti vĩ ên më kÿ ēg vĩ ki tó mû sir, ti tÿ néń tó ja ên ti. Tag vÿ há tĩ gé. Ú tÿ vĕnh mân kÿ nÿtĩ kar vÿ ki kanhrän kãn mû sir, ti vĩ ti, kÿ ag tóg tÿ tar nÿtinh mû sir.

⁶ Inh kanhkā', ha vé. Hēn ri ke mūn sóg ājag ki jun kȳ ēg tȳ vēnh vī ki kagtīg ki vēmén mū. Kȳ sóg ājag mȳ nén ū há han ke tū nī ha, tȳ, ājag tȳ inh vī ki kagtīg nýtīn kȳ. Jāvo isý ājag mȳ Topē tȳ inh mȳ nén tó mū tȳ ēg vī ki kāmén kȳ sóg tȳ ājag tar han mū sir, isý ājag mȳ sý nén to jykrén mū kāmén kȳ, sý ājag jyvēn kȳ, sý ājag mȳ Topē vī ki nén rán kȳ nī ū kāmén kȳ. Kȳ sóg tȳ ājag tar han mu sir, mȳr, ha mē, ājag tȳ inh vī ki kanhrān kȳ.

⁷ Vān tÿ vākyn jafā to jykrén nī, vākyn jafā ū to ke gé. Ag tÿ kyn kórég kÿ ēg tóg ki kagtīg nýtī sir, ag tÿ vākyn mū ti. ⁸ Kÿ vākyn jafā tÿ trombeta vÿ ge nýgtī gé. Ag tÿ ti kyr mē kÿ soldado ag vÿ vēnh kān kān tī, vēnh génh ke to. Ag tÿ tÿ kyn há han tū nýtīn kÿ ag pi (jé) vēnh génh ke to vēnh kān ke mū'. ⁹ Ge ti nī gé, ēg vī ti. Ēg tÿ ag tÿ ki kagtīg ẽn tó kÿ ag tóg to jykrén ke tū nī gé, ēg tÿ néń tó mū to. Véké ēg tóg věmén mū sir, ēg tÿ gen kÿ.

¹⁰ Věnh vī vý e nýtī, ga tag kri. Povo kar vý vyrmý vī nī' he kar nýtī. Ěg vī pē ki ēg tóg věmén ki kanhró nýtī. ¹¹ Ký sóg kejēn hē tá ke ū vī měg tī. Sý ti vī ki kagtīg nīn ký sóg ti jykre ki kanhrān ke tū nī, ūn vī mū ti, ký tóg inh jykre ki kanhrān ke tū nī gé. Ge ti nī gé, ēg tý věnh vī ki kagtīg ki věmén ký. Ki kagtīg ēg tóg nýtī sir.

¹² Topē kuprīg tý ãjag tar han mū ve sór ãjag tóg nýtī, néñ ū ū to. Ký tóg há tī. Ký hā ra ēg mré ke ag tar han jafā to én nī, ēn hā to Topē mré vīmnī, hā vý: ēg vī ki jagnē jyvēn, he mū.

¹³⁻¹⁴ Ëg tÿ v nh v  ki kagt g ki Top  mr  v m n k   g t g to jykrén k  n  t  ra Top  mr  v m n t . K ,   t  v nh v  ki kagt g ki v m n to tar n n k  Top  m  to v mn , ti t    t  n n t  ja  n k  kanhr n k   g m   g v  ki k m n to   tar han j  g . K    t g: "tag t  ja inh n , tag t  ja inh n ," henh ke m u g  sir, k  t g h  t . ¹⁵  g t  to jykrén k  n  t  ra Top  mr  v m n k  t g h  t .  g t  h  ra to jykrén k  n n k  ti mr  v m n k  t g h  t  g .  g t  to jykrén k  n  t  ra Top  m  j n k  t g h  t .  g t  h  ra to jykrén k  n n k  ti m  j n k  t g h  t  g . S  tag han k n s r v . ¹⁶ Ha v ,   t  to jykrén k  n  t  ra Top  to v  h  han k    v  m g m u ag v  ki kagt g n t ,   v  ti,   t   g t  v nh v  ki kagt g ki v m n k . K  t g ag t    mr : "h , h  v ," he s r m u ra t g v nhm  t . "Ti ne t  m u v ? S  ki kagt g t g t ," he j  ag t g ke m u. ¹⁷ T h  han   t g t ,   t   g t  v nh v  ki kagt g ki v m n k . H  ra   t y m g m u ag v  ki kagt g n t , k    pi(j ) ag tar han t .

¹⁸ Ëg tÿ v nh v  ki kagt g ki v m n to s g tar p  n  inh h . To tar n n k y s g  ajag k f r n . ¹⁹ H  ra s g tag t  s r t  n ,  g v nh m n k y n yt n k y. H n ri ke m n s g v nh v  t  mil (ke) han ke m ,  g t  v nh v  ki kagt g ki v m n k y. H  ra s g j r n m y  ajag tar han ke t  n . H  k y s g tag t  s r t  n . S y n n to jykrén m  h  t  s r inh m , k y s g inh v  pir t   ajag tar han ke m .

²⁰ Inh kanhkā', to jykrén há han nī. Gīr tý néñ ū to jykrén tū ēn ri ke nýtī sór tūg nī. Véñh jykre pāno hā to gīr tý ti ki kagtīg nī ēn ri ke nýtímñi, ájag tý ti kórég han tū nī jé. Néñ ū há to jykrén ký tóг inh mý ájag tý ūn sanh há ag tý néñ ū to jykrén há ēn ri ke nýtinh há tū. ²¹ Ve ra, Topē vī rán ki tag vý rán ký nī, ha mē. "Inh povo tý inh vī mē jāvānh nýtín ký sóg ag mý ūn vī ū ag vī ki inh vī jěněnh ke mū. Povo tý výrmý vī ag mý sóg: "ha ag mý inh vī ti tó," henh ke mū, "ag vī tū ki hā ra, ū tý inh vī mē jāvānh ag mý," he jé sóg ke mū. Hā ký ag tóг mēnh ke tū nī, inh povo ti, ag tý ag vī tū ki ag mý věmén ký," he tóг, ēg Senhor ti, Topē vī rá ki. ²² Hā ký tóг tý ū tý Topē ki ge jāvānh ag tý ki kagtīg han jafā nī, ēg tý věnh vī ki kagtīg tý věmén mū ti. Ti ki ge ký nýtī ag mý ke pijé!. Jávo ēg tý jagné jykre ki kanhrān ký jagné jyvén tag vý tý ti ki ge ký nýtī ag tar han jafā nī. Ti ki ge jāvānh ag mý ke pijé'.

²³ Ha vé, kejēn ēg mré ke ag vý věnh mān kān mū. Ký věnh kar tóg hēn ri ke mūn ēg tý věnh vī ki kagtīg ki věmén mū. Ký ū tý ki kagtīg tóg venh ke kātīg mū, ū tý Jesus ki rā ja tū ti hēn ri ke mūn. Ký tóg ti tý äjag tý věnh vī ki kagtīg tag mē ký tóg äjag to: "krí věnhmý ag nýtī," henh ke mū sir, ón ký. ²⁴ Äjag tý ēg vī ki jagnē jykre ki kanhrān ký jagnē jyvěn ký tóg hā ra há tī. Ký ū tý Jesus ki rā tū vý jun mū, ū tý ki kagtīg. Ký tóg äjag vī měnh mū, ký tóg to jykrén ke mū sir. Äjag vī to tóg: "hý, hā vě," henh ke mū. Ti jykre pāno to tóg jykrén ke mū gé. ²⁵ Ti tý nén ū to jykrén mū vý věnh ven kān ke mū, ký tóg ti mý e tīnh mū sir. Mūg ke jé tóg ke mū. "Topě vý tý ūn mág nī," he jé tóg ke mū. Ký tóg ki kanhró nīnh mū, tó jé tóg ke mū sir, Topě tý äjag mré nī ti.

Culto ki vēnh jykre

²⁶ Kÿ ājag vĕnh män kÿ tag vÿ há nÿ, ha mĕ. Ũ tóg Topë mÿ jän ke mû, ti mÿ cantar ken jé. Ũ tóg Topë vĩ tÿ vĕnh kanhrän kÿ tónh ke mû. Ũ mÿ tóg néñ ū tónh mû, Topë ti, ti tÿ tÿ ājag jyvĕn jé. Ũ tóg ēg tÿ vĕnh vĩ ki kagtig ki vĕmén ke mû, ū tóg ti vĩ mĕ kÿ ēg vĩ p 
ki tónh ke mû, ti tÿ néñ tó mû  n ti. Há kar ti nÿ, ājag tÿ tag tÿ Topë to tar nÿt  jé. ²⁷ Ājag tÿ ēg tÿ vĕnh vĩ ki kagtig ki vĕmén sór kÿ ūn pipir ag h  t g tónh ke mû, h n ri ke m n ūn r gre, ke t  n n kÿ ūn t gt , jagn  ri ke. Ũ t  t  k  ū t g v nh ke t  n  sir. Ũn pir t  vĕm n k  t g h  t . K  ū t g ti v  m  k  ēg v  p  ki tónh ke m  gé sir, ti t  néñ t  m   n ti. ²⁸ Kej n t g ki t  n , ū t  t  t  néñ t  m   n t  ēg v  ki tónh ke m  ti. K  ēg t g ēg t  v nh v  ki kagtig t  v m n ke t  n  sir, v nh kar r nve. Ājag  n h  t  v m n n , ēg t  v nh v  ki kagtig t .  n t  igreja kr m v m n t g n , ēg t  v nh v  ki kagtig t , ū t  t  t  néñ t  m  t  ēg v  ki tónh ke t  n n k .

²⁹ Kÿ tóg ãjag tÿ jagnë jykre ki kanhrän kÿ ēg vĩ ki jagnë jyvën ken kÿ tóg ge nĩ gé, ha më. Ün régre vÿ tónh ke mû, ke tû nñ kÿ ün tgtü, jagnë ri kén tón je. Kÿ ag vĩ mëg mû ag vÿ to jykrén ke mû, ag tÿ ti kygnë tû ve je. ³⁰ H  ra h n ri ke m n Top  t g  m n n n  t n ke m  g . K   n v m n v n m  t g kr g henh ke m  ver, k   t g ti ri k n t n m  sir, Top  t g ti m n n n t  ja ti. ³¹ H  k   jag kar v jagn  jyv n ke m ,  jag t g jagn  ri k n v m n k . Gen k   jag t g jagn  kanhr n ke m  sir, jagn  kr kupr g ke  jag t g m  g  sir. ³² Top  k upr g v jagn  kr n t ,  g t g jagn  jyv n je. H  ra ti pi(j )  g t n n n t  s r t  ra  g kri g nh ke t '. ³³ H  k  t g Top  m h  t  n ,  g t   v m n j  ra  g t n n n t n ke m   n t  s r k .  g t g jagn  t  kar k   g t g t n t n ke t  k  t g ti m h  t , k  v nh kar t g jatun m  m nh ke m  sir,  g t g n n t  m  ti. Top  jykre kusan h  v .

³⁴ Top  t v  t g  g n t . K   n t t fag v j m n ke t  n , igreja kr m. H t  igreja kr m fag v j m n ke t  n , igreja kr m. “T fag t g ag kr m ke n t ,” he ja t g n , Top  t , h  k fag t g v m n ke t  n , igreja kr m. ³⁵ K fag t g  jag t g Top  v ki kanhr n h  han t  n  k fag t g  jag  n  t   jag m n ki j m nh m ,  jag t g ki kanhr n h  han t  ja  n t .  g m 'a t g t , fag t g igreja kr m v m n s r k , k  ke s r t g n . ³⁶  jag h n tag ki kr m s r t  n , v g is g n n. “ g h  v  to jykrén h  t v  han t ,  g h  v  t  v n, v nh kar jo, Top  v ti,” he  jag t g t ,  g k f r n t  s r k . H  ra t g e n t , Jesus ki ge m  ag. T h  han ag t g t  g . Ag mr  v nh jykre pir han s rm n .

³⁷  jag k m   h n: “Top  v inh mr  v m n t , ti k upr g t g inh kr n tag to s g tar t v  n ,” he t . K n h n ki kanhr n n , s   jag m  Top  jykre t  m  tag,  jag t g igreja kr m v nh m n ke to.  g Senhor t g  g m  v nh jykre n m jan h  v , s   jag m  r n m  tag ti.

³⁸  t g tag to: “n n  t  v t   n ,” he m  g .

³⁹ Inh kanhk ', Top  m  to v m g, ti k upr g t g  jag tar han je,  jag t g jagn  jykre ve k  jagn  jyv n h  han je,  g v ki.  t g  g v nh v ki k g t g ki v m n s r k  ti m : “v t g r a,” he t g n  g . ⁴⁰ H  ra  v m n j  ra  g t n n n t n ke m   n t  s r t g n . To jykre kusa n t mn .

15

Jesus r r j 

¹ Inh kanhk ', s   jag m  Jesus k me s r  n t  m n ke v , s   jag m  t  ja  n t .  n kri fig  jag t g t , k   jag t g m  m gt . ² Ti v kri n m k   jag t g k renkren ke m ,  jag t g tov n h t n n  k . S   jag m  n n t  ja  n t  t g t  he t g n , ke t n m  ra  jag t g v k  kri fi ja n nh m . K   jag t g t   n n  venh ke t n n  g .

³ S   jag m  Top  v k m n k  s g  jag m  s   n n m  ja  n h  t  v n ja n gt , h  v : Cristo v j g jagfy ter ja n gt ,  g t g Top  v mranh ja t gr n, he m . Tag v r n k  n , Top  v r a ki. ⁴ K  ag t g v nh kej k t t  ti fi ja n gt . Kur  t gt t  t g k  t g r r m n ja n gt  g . Tag v r n k  n  g , Top  v r a ki. ⁵ K  t g Pedro m  v nh ven, kar k   t  12 (ke) ag m  ke g . ⁶ Kar k  t g  t  500 (ke) k f r ag m  v nh ven g , v nh ven pir ki, ag v nh m n k  n t   n ki.  n ag k m   n pipir ag t g k g t r ja n gt , h  ra  n e ag t g ver  g mr  n t . ⁷ Kar k  Tiago t g ti v  g , kar k  ti t   n vin m  kar ag, ke g , ap st lo kar  n ag. ⁸ Kar k  s g v h  ti v  g , ag kar n n. S  ti venh ke t  v v  v , s  k nhmar ti ki r  ja t n n  k . ⁹ Ap st lo ag kr m ke kar v j g t g inh n . S  t g kr g ke t  v v  v , s  t g ap st lo n nh ke ti, is y Top  ki ge k  n t  ag v g k n n jan k , fag ke g . ¹⁰ H  ra Top  t g inh jag gt n , h  k  t g is y ap st lo han m . K  ti pi(j ) f agr n  m  inh jag gt n . R nhr j m g han inh m r , ag r nhr j k f r kar. H  ra s g inh pir m  han t n n gt . Top  h  ne isar han t ', inh r nhr j to'.

¹¹ H  ra  g kar t g Jesus t . “Jesus v r r j ,” he ag t g t , ap st lo  n ag, k  s g tag t  t  g , ag mr . K   jag t g s  ti k m n k  inh v kri fig t . ¹²  g kar v j  Cristo t  ter kar ti r r m n ja  n t .

Jesus mr   g r nr r m n ke m  g 

Cristo rīr mān mū ra ājag kāmī ū tōg ón kȳ: “ēg ter kar kȳ ēg rīr mān ke tū nī ha,” he tī!. Hā tū vē. ¹³ Ēg tȳ ēg ter kar kȳ rīr mān ke tū nī hā ra Cristo vȳ rīr mān ja tū nīn mū gé vē vē. ¹⁴ Cristo rīr mān ja tū nī hā ra ēg tōg fagrīnh mȳ ājag mȳ ti kāmén ja nīn mū gé vē vē. Kȳ ājag tōg fagrīnh mȳ kri fi ja nīn mū gé vē vē. ¹⁵ Kȳ ēg tōg Topē to ón ja nīn mū gé vē vē, ēg tȳ ti to: “Cristo rīr mān ja tōg nī,” hen kȳ. Kȳ ēg kar vȳ ti to ón ja nīn mū vē. Hā ra tōg Jesus rīr mān ja nī, Topē ti.

¹⁶ Hȳ, ūn kāgter mū ag rīnrīr mān ke tū nī ra Cristo vȳ rīr mān ja tū nīn mū gé vē vē, ha mē. ¹⁷ Kȳ Cristo rīr mān tū nī ra ēg tōg fagrīnh mȳ ti ki ge ja nīn mū gé vē vē. Kȳ ēg tōg Topē vī mranh ja ēn hā ki nītīn mū vē ver, tȳ tū' he ja tū ti nīn mū vē, ti rīr mān tū nī hā ra. ¹⁸ Kȳ ū vē gé, ha mē: ti rīr mān tū nī ra ū tȳ Cristo ki ge kar kȳ kāgter mū ēn ag vȳ nūgme ki vár kān kȳ nītīn mū gé vē vē, ha mē. ¹⁹ Hā kȳ tōg vēnhmȳ tī, ājag tȳ: “rīr mān ke tū ēg nī,” hen kȳ. Cristo pi(jé) ēg tȳ ga kri mū tag tāvī ki rīr nīgtī!. Kanhkā tá ēg tōg junjun ke mū. Ke tū nī mū ra ēg tōg ūn jagāgtar ag kāfór kar nītīn mū vē, ēg tȳ fagrīnh mȳ Jesus ki rā ja nītī ra. Hā tū vē mȳr.

²⁰ Cristo vȳ rīr mān, ter kar kȳ. Hā vē. Ūn kāgter kȳ nītī ag kar kāmī ti rīr mān vén, Cristo ti, hā kȳ ēg tōg rīnrīr mān ke mū gé, ēg tȳ ti ki ge kȳ. ²¹ Ūn pir tugrīn ēg kar vȳ kāgter ke mū, hā kȳ ēg tōg ūn pir tugnīn rīnrīr mān kān ke mū gé, ēg ter kar kȳ. ²² Adāo tȳ Topē vī mranh tugrīn ēg tōg kāgter kān ke mū, ēg tȳ tȳ ti krē nītīn kȳ. Ri ke ti nī, Cristo tugnīn ēg tōg rīnrīr mān kān ke mū gé, ēg tȳ ti ki ge kȳ nītīn kȳ.

²³ Topē tȳ nén to jykrén mūn hā vē, Cristo tȳ ēg jo rīr mān tag ti. Hā kȳ tōg rīr mān vén. Kar kȳ ū tȳ Cristo ki ge kȳ nītī ag vȳ rīnrīr mān ke mū gé sir, ti kātīg mān kȳ. ²⁴⁻²⁵ Kȳ vāhā kurā tȳ ēgno vē sir. Kurā ēn kā Jesus vȳ Topē mȳ: “ā hā ne ēg kri ke jē ha!”, henke mū, ti panh mȳ. Üri tōg tȳ pā'i mág nī ver, Cristo ti, kȳ tōg pā'i ū ag vī tȳ tū' he kān mū, ūn jykre tar kar, ū tȳ ēg kāfór nītī kar. Tȳ tū' he kān jé tōg ke mū, hā jé tōg ver tȳ pā'i mág nī, Cristo ti, ti tȳ ā kato tēgtē mū ag jykre sān kān jé, ti tȳ ag vī tȳ tū' he kān jé.

²⁶ Ēg tȳ Topē vī mranh tugrīn ēg kāgter kān mū. Hā ra tōg tȳ tū' henke mū gé, ēg ter mū tȳ, kȳ ēg ter mān ke tū nī ha, kurā tȳ ēgno ēn kā. Ti tȳ ēg ter mū tȳ tū' hen kȳ tōg hā kar nī sir. ²⁷ Hȳ, vēnh kar vȳ tȳ ti krēm ke nītī, ti tȳ ag jykre sān kȳ, ti tȳ ūn mág ag vī tȳ tū' hen kȳ. Vēnh kar vȳ tȳ ti krēm ke nītī, Cristo krēm. Hā ra ūn pir vȳ tȳ ti krēm ke tū nī, hā vȳ: ū tȳ vēnh kar tȳ ti krēm ke han ja ēn, he mū, hā vȳ: Topē, he mū. ²⁸ Vēnh kar tȳ ti krēm ke nītīn kȳ, kurā ēn kā tōg ti krēm vēnh fēg ke mū gé, ti kōsin ti, ā panh krēm, ū tȳ vēnh kar tȳ ti krēm vin ja ēn krēm. Kurā ēn kā Topē tōg tȳ vēnh kar kri ke jēn hā, ūn pir mȳ. Kȳ ū tōg ti ri ke jēn ke tū pē nī.

²⁹ Ēg rīr mān ke tū nītī ra ājag kā ū tōg fagrīnh mȳ ūn ter mū ag jagfy vēnh kygpenh mū vē. Ag rīr mān tū ra tōg vēnhmȳ tī vē, ājag tȳ ag jagfy vēnh kygpenh ke ti. Hā tū vē hā ra. Rīr mān jé ēg tōg ke mū. ³⁰ Hā kȳ sóg kurā kar ki ti jagy vēgh tī gé, hā ra sóg ag mȳ vēnh nenh tū nītī, ū tȳ inh vōg kōnān sór mū ag mȳ. ³¹ Kurā kar ki sóg ter kren' he tīgtī. Ki hā sóg tō tī, ki kanhró ājag nītī. Ājag hā ki sóg tȳ ūn mág nī, Jesus Cristo ki, ēg Senhor ki. ³² Cidade tȳ Éfeso tá sóg mīg mré rārá ri ke han mȳr, hā ra tōg inh mȳ nén ū hā han ke tū nī vē, ēg tȳ rīr mān' he tū ra. Ūn kāgter mū ag rīnrīr mān ke tū ra ēg tōg jatun mȳ ēg tȳ nén to én mū han ke mū vē, ēg tȳ: “mū nȳ, jēn jé, kron jé, ēg hȳn vaj kȳ ter ke mū,” hen kȳ, Topē ki ge tū ag ri kén ken kȳ. ³³ Hā tū vē hā ra.

Kygnē tūg nī. Tag to jykrén nī, ha mē: ūn vī körég ag vī jēmē sór tūg nī. Vēnh jykre hā pāno han ti tī, ag vī körég ti. ³⁴ Krī hā han ra, tag hā ne hā nī!. Topē vī mranh tūg nī. Ājag kāmī ū vȳ Topē ki kanhró tū nītī ver'. Tag to vēnh mȳ en nī.

Ēg rīr mān ke to vēnh jykre

³⁵ Kȳ ū tōg to jykrén kȳ inh mȳ: “Topē hȳn hē ri kenh ke mū, ti tȳ ūn ter mū ag rīnrīr mān jé?” he sór mū. “Ēg fár hȳn hē ri kenh ke mū?” he sór ājag hȳn mū. ³⁶ Krī tū ājag nītī mȳr'. Nén ū fy jykre vȳ ēg ter ri ke nī, ha mē. Ēg tȳ krān kȳ tōg kugnānh tī, ti fár ti, jāvo tōg ti kātā mur mān mū sir. ³⁷ Kȳ ti fy pi(jé) ti féj ri ke nī gé', ti tȳ han ke ti. Sī ti nī,

trigo fy ti, nén ū kar fy ti ke gé. ³⁸ Topē hā ne ti pēn han mū', ti féj ke gé, ti fej ke gé. Ti hā ne to jykrén tī'. Ký tóg nén kar fy mý ti féj ū ním', ti féj ū ním' he tī.

³⁹ Ký nén ū fár vý ge nýgtí gé. Ti pi(jé) pir ní gé'. Úg fár vý vyrmý ní, kar ký bicho fár vý vyrmý ní gé, kar ký sësí fár vý vyrmý ní gé, jësí fár ti, kar ký pirā fár vý vyrmý ní gé.

⁴⁰ Ký kanhkā tān ag vý vyrmý fár nýtī gé, ēprā ke ag vý vyrmý fár nýtī gé. Ký ég ve vý ge nýtī gé. Kanhkā tá ke ag ve vý vyrmý ní, ēprā ke ag ve vý vyrmý nýtī gé. ⁴¹ Rā jëngrē vý vyrmý ní, kysā jëngrē vý vyrmý ní gé, kríg jëngrē vý vyrmý ní gé. Ký kríg ag vý jagnē ri ke tū nýtī gé, ájag jëngrē ki.

⁴² Ge ti ní, ég ter kar ký ég rír mān ke ti. Ter je ég tóg ke mū, ký tóg ég tý nén ū fy krān ri ke ní sir, ég fár tý ga ra rā mū ti. Úg rír mān ký ég pi(jé) ter mān ke mū'.

Kején tóg ég mý'a tī, ég ter ke to hā. Hā ra ég tóg sínvī nýtinh mū, ég rír mān ký. ⁴³ Krój ég nýtī. Hā ra ég tóg tar nýtinh mū, ég rír mān ký. ⁴⁴ Üri ég tóg tý ēprā ke nýtī, ký ég fár vý tý ēprā ke fár ní. Úg rír mān ký ég tóg Topē kupríg jamā tá fár nýtinh mū. Ēprā ég fár nýtī, ký ég tóg tý ēprā ke nýtī. Ký ég tóg ég tý Topē kupríg jamā tá ég fár ū venh ke ki kanhró nýtī sir. Ēprā ke fár ve vén ég tī. Kar ký ég tóg Topē kupríg jamā tá fár ū venh ke mū, ēprā ke fár ve kar ký. ⁴⁵⁻⁴⁶ Hā ký tag tóg rán ký ní, ha mē: "ün ve ti, Adão ti vý rír ní ja nýtī. Jävo ū tý égno ti, Cristo ti vý á kupríg tý nén kar rínrír han," he ja tóg nýtī, Topē vý rá ki. ⁴⁷ Ün ve én, Adão én vý ga tý há (r) ní, hā ký ti jykre tóg tý ēprā ke jykre ní. Cristo vý tý kanhkā tá ke ní. ⁴⁸ Ün ve vý tý ēprā ke ní, ký ti kré kar vý tý ēprā ke nýtī gé, ti mré. Jävo Cristo vý tý kanhkā tá ke ní. Ký ti mré ke kar vý tý kanhkā tá ke nýtī gé, ti mré. ⁴⁹ Ēprā ke én ve ri ke ég nýtī, ég kar tý Adão ve ký. Ký ég tóg kanhkā tá ke én ve ri ke nýtinh ke mū gé, ég tý Cristo ve ký, ég rínrír mān ken ký.

Jesus kâtig mān ken ký tóg ég kar han mān ke mū

⁵⁰ Inh kanhkā', sý ájag mý tag tó há han sór vě, sý ki kanhrän há han ký, ha mē. Úg fár tý ēprā ke tag pi(jé) Topē tý tý ég pâ'i ní venh ke mū'. Nén ter ke mū én pi(jé) nén ū ter vānh tá venh ke mū'. Topē vý ég han mān ke mū, ég tý ve je.

⁵¹ Ký sóg ájag mý nén ū tó sór mū gé, ájag tý mē ja tū ti, ha mē. Úg kámí ū ag tóg ti jun ke pétém mū, kágter ke tū ag tóg ní. Ký Topē tóg ég kar han mān kán ke mū, kurā ên kā, ég tý ti ki ge ký nýtín ký. ⁵² Ký tóg ég tý pan ke kar mrin ke én ri ke nính mū, ti tý ég han mān ke ti, trombeta kyr rén kā. Trombeta kyr én vý mē há tinh mū, ký ūn kágter mū ag vý rínrír mān kán ke mū, ag tý kágter mān ke tū ní jé sir. Én kā tóg ég han mān ke mū gé sir, ég tý ti jun ke pétém mū ra kágter ja tū ra. ⁵³ Ha vé, ti tý ég fár kókränh mū tag tý ū han tū ra ég tóg venh ke tū nính mū vě, kanhkā ti. Hā ký tóg ég fár ter ke mū tag tý ū han ke mū, ti han mān ký, ti ter mān tū ní jé, kókränh mān tū ní jé. Kején tóg kenh ke mū.

⁵⁴ Úg fár kókränh mū tag tý tóg ū han ke mū, ti kókränh vānh ní jé sir. Úg fár ter ke mū tag tý ū han jé tóg ke mū, ti ter vānh ní jé. Kurā ên kā ég tóg věnh rá tag venh ke mū gé, vásý rán ký ní tag, hā vý: "túg ti huri, ég ter ke mū ti, ég ter pâte rēg ký," he mū. "Topē vý tý túg' hé, ég ter ke mū tý. ⁵⁵ Kágter kán ja ég tóg nýtī. Hā ra ég tóg tag ve mān ke tū ní ha. Nén ū tý á préj tý ég tugtān tý ég téni ke ti ní, ég ter ke mū ti, hā ra Topē tóg tý túg' hé," he tóg, Topē vý rá ki.

⁵⁶ Topē vý mranh hā tugrín ég tóg kágter tī. Nén ū tý ég tugtág tī préj ri ken hā vě, hā vý: ég tý Topē vý mranh, he mū. Hā ra Jesus tóg tý túg' he kán, ég tý Topē vý mranh tý. Ký tóg nén ū préj én tý préj tū ní ri ke ní sir. Ter mān ke tū ég tóg nýtī ha, kurā ên kā. Topē vý ég jyvén tī. Úg tý ti vý mranh hā tugnín ég tóg kágter kán ja nýtī. ⁵⁷ Hā ra Jesus tóg tý túg' hé huri.

Topē hā mý sóg vý há han mū, ti hā vý ég tar han tī, ég tý ti vý mranh mān túg jé. Úg Senhor tý Jesus Cristo tugrín tóg ég tar han tī, Topē ti.

⁵⁸ Tag to jykrén ký tar nýtímñi, Topē to, ájag tý ti ki rā tovānh tū ní jé. Ájag to sóg hā tāvī ní, inh kanhkā'. Úg Senhor rānhrāj han kán sórmñi. Tag to jykrén ní, ha mē: ég pi(jé) véké rānhrāj túgtí', ég tý ég Senhor rānhrāj han ký'. Ti kaja ve je ég tóg ke mū mýr, kanhkā tá.

16

Êg tÿ ëg mré Jesus ki ge kÿ nÿtÿ ag jagägtän ke

¹ Ký sóg ājag mý ājag tý ū tý Topē ki ge ký nýtī ra jagāgtar nýtī ag mý jānkamy jénenh ke ēn tó sór mū gé sir, ājag tý inh ki néñ jémē sór mū ti. Ga tý Galácia tá igreja krém vénh mán tí ag mý sóg tag tó ja ní, sý ājag mý tónh ke tag ti, ha më. ² Domingo kar ki néñ ū sí tý vyrmý nímní, ājag īn tá. Ú tý néñ ū mág ēn tóg néñ ū mág sí tý vyrmý ním ke mū gé, ký ū tý néñ ū sí ēn tóg néñ ū sí tý vyrmý ním ke mū gé. Ājag tý semana kar ki ním han ký tóg komér hā mág mū sir. Ký tóg kar ký ní, sý ājag ki jun mū ra. Ājag tý inh kätig ken jo vyr mý ním han ja tū nín ký tóg há tū ný. ³ Ký ūn kuprēg ní gé, ag tý ājag tý néñ ū ma mū jé, Jerusalém ra, ājag tý tá ke fag mý néñ ven sór mū ti. Inh jun ký sóg ag jégnenh ke mū, carta mré hā. ⁴ Ājag tý néñ ū ēn éhé nín ký sóg hēn ri ke mün ma tíg sór mū gé, ký sóg ag mré tíg mū gé.

Paulo tÿ néh han sór mū

⁵ Kŷ tóg, isŷ ga tŷ Macedônia mĩ kutênh ken kŷ sóg vâhâ ãjag tá jun sór mû sir. Isŷ Macedônia mĩ kutê sór v . ⁶ H  ra sóg ãjag mr  n g m g s  han sór m , ti tŷ inh m  ki kr m ken kŷ. H n ri ke m n s g pr g kusa f n r m ke m , ãjag mrı n  ki, kŷ ãjag t g sir inh jag gt n kenh ke m , isŷ kar h n ra t g ken kŷ. ⁷ Inh pi(j ) ãjag ve s  han sór m ', h  ra sóg ver kutar n , h  kŷ sóg kar h  ãjag venh t g sór m . S  ãjag mrı n  sór v  m r,  eg Senhor t y to h  n n kŷ. ⁸ Ver sóg cidade t y  Efeso tag k  n  ki festa t y Pentecoste p t em sór m . ⁹ Tag ki ke ag t g m h  h  han m , inh v  ti,  t y h n ri ke ag. H  ra tag ki ver  t y inh kato v s ns n m  ag v  e n t . H  kŷ sóg  Efeso tag k  n g m g s  han sór m , s  kar ãjag venh t g j .

¹⁰ Hēn ri ke mūn Timóteo tóg ājag ki jun ke mū. Kỹ ti vĩ jẽmẽ há han nĩ, ti mÿ'āg tū nĩ
jé, ti tÿ ājag mré nñn kÿ. Ëg Senhor rãnhräj han tóg tĩ mÿr, inh kóm. ¹¹ Kÿ ti to é he tûg
nĩ, ti kyrü hã ra. Kÿ ti tíg ken kÿ ti jagägtän nĩ gé, ti tÿ jatun mÿ inh ki jun jé. Sÿ ti jävãnh
vë, ëg régre ag mré hã.

¹² Ëg régre tÿ Apolo mré sóg vémén gé. Ti mÿ sóg to vĩ mû vẽ, ti tÿ ãjag venh tīg jé, êg régre tag ag mré hã, ũ tÿ ãjag venh kãmû tag ag mré. Hã ra tóg tīg jãvãnh nĩ ver. Ti tÿ ti mÿ ki króm ken kÿ ti něji kej n ãjag venh tīg ke mû hã ra.

Jesus ki ge kÿ nÿtÿ ag tÿ jagn  m  ekr n

¹³ Äjag kanē fān nī. Ēg Senhor ki rā tovānh tūg nī. Krónh ke tūg nī, tar nýtīmnī. ¹⁴ Kÿ äjag tÿ néñ ū kar han kÿ vĕnh kar to há nýtīmnī.

¹⁵ Ký sóg ãjag mŷ néñ ū to vĩ sór mû gé, Estéfanas to mŷr. Estéfanas fag vý Jesus ki ge vén ja nígtí, ãjag jamã tá, ga tý Grécia tag tá. Ký fag tóg Topê tû fag ki rír nýtigtí, Topê tû fag kar ki. ¹⁶ Hâ ký sóg fag tó mû ãjag mŷ. Ký fag vĩ jémémnî. Ký Topê rânhrâj han mû ag kar vĩ jémë kân nî, ke gé, êg mré rânhrâj mû ag kar vĩ ti.

¹⁷ Estéfanas tóg inh ki jun há han, Fortunato ke gé, Acaico ke gé. Ag tý inh ki junjun ký inh fe tóg mrin ke mū mýr. Sý ájag venh há tĩn ký tóg inh mý sér pě tĩ, sý ag ve ký, ájag jéjga kã ke vě mýr, ag tý tý ájag mré ke nýtín ký. ¹⁸ Inh mý ag tóg vĩ há han mū ájag to, ký ag tóg inh krí kuság mū sir. Ag tý ájag krí kuság ke vě gé. Ú tý ge to há tãvñ nýtímñ.

¹⁹ Ga tý Ásia tá igreja krém vênhmân tí ag vý ājag mĩ ēkrég tí. Ký Áquila mré Priscila fag vý ājag mĩ ēkrén mág tí gé, fag tý ājag mré ēg Senhor ki ge ký nýtín ký. Fag ïn krém fag tóg culto han tí. Fag ïn tá culto to kâmú fag vý ājag mĩ ēkrég tí gé, ²⁰ kar ký ēg Senhor ki ge ký nýtī fag kar ke gé. Jagnē to há tâvñ nýtímni, ký jagnē ki nhun ke ri ke han ní, Jesus mré ke kar ki, ājag tý jagnē nîgé kâgmí ký.

²¹ Sÿ vähä vësög ki äjag mÿ rán vë, ū tÿ inh vï rán ja päte, inh, hã vÿ: Paulo, he mü.

²² Topẽ mŷ sóg to vĩ tĩ, ti tŷ ū tŷ ēg Senhor to há tâvĩ tũ ẽn ag vóg kónañ kân jé. “Maranata,” he sóg tĩ, hã vý: ha kâtig, Senhor, he mû, ãjag vĩ ki.

²³ Ëg Senhor tÿ Jesus mÿ sóg to vĩ tĩ, ti tÿ ãjag tar han jé. ²⁴ Ñag jé isÿ ãjag to há tãví nĩ ki kanhrã, Ëg tÿ Jesus Cristo ki ge kÿ nÿtñk ky.

Hã vѣ.

PAULO TỸ CARTA HAN: CORINTO TĀ KE AG MỸ CARTA Ū

¹ Paulo tỹ rá vẽ, ēg régre tỹ Timóteo mré. Jesus Cristo hã ne inh fẽg', isỹ tỹ ti apóstolo jẽ jé, Topẽ tỹ inh kuprẽg kȳ. Isỹ Topẽ tū ag mȳ rán vẽ, ū tỹ cidade tỹ Corinto tá věnh mǎn tĩ ag mȳ, ū tỹ Grécia tá věnhmān tĩ ag mȳ ke gé. ² Ēg jóg tỹ Topẽ jé ãag tar han, ti jé ãag krī kuprāg, ēg Senhor tỹ Jesus Cristo ti ke gé.

Topẽ tỹ Paulo krī tỹ kānhvy' he

³ Topẽ mȳ sóg vī há han tĩ, ēg Senhor tỹ Jesus Cristo panh ti mȳ, ēg jóg mȳ, ū tỹ ēg jagāgtān tĩ ēn mȳ. Ēg věsyrénh kȳ tóg ēg krī tỹ kānhvy' he tĩ, Topẽ ti. Ti hã mȳ sóg agradecer he tĩ mȳr. ⁴ Ti hã ne inh věsyrénh mū ra inh krī tỹ kānhvy' he tĩ', inh jagtar tīn kȳ. Ti tỹ inh krī tỹ kānhvy' he tugrīn sóg inh kanhkā ag krī tỹ kānhvy' he ki kanhró nī ha, inh kanhkā ū tỹ néń ū jagy vég mū ra. ⁵ Cristo jagtar ja ēn ri ke pē ve mág sóg mȳr, hã kȳ Cristo tóg inh krī kufy tỹ hēn ri ke tỹ tū' he tĩ gé sir. ⁶ Hā ra sóg ãag jagfy jagtar nī, ãag tỹ ti hā to tar nýtīn jé gé, ãag krenkren jé. Topẽ tỹ isar han kȳ tóg inh kóm ãag tar han ke mū gé sir. Ñag tỹ inh kóm jagtar nýtīn kȳ ãag tóg inh kóm ti to krónh kenh ke tū nī gé sir. ⁷ Ñag ki ēkrén mág sóg tĩ, hā ra sóg ki kanhró nī, Topẽ tỹ ãag tar han ēn ki. Úri ãag tóg hā ra inh mré jagtar nýtī, hā kȳ Topẽ tóg ãag krī tỹ kānhvy' he tĩ gé, ti tỹ inh krī tỹ kānhvy' he tĩ ēn ri ke han tóg tĩ, ãag mȳ.

⁸ Inh kanhkā', ãag mȳ sóg inh jagtar mág ja tó sór mū. Ga tỹ Ásia tá sóg néń ū jagy tāvī ve ja nī, tá ag tóg isỹ hēn ri ke kren, kȳ sóg: "Úri inh hÿn kren mān ke tū nī ha," he ja nī. ⁹ "Ag tỹ isỹ tūg' henh ke hÿn," he sóg mū vẽ. Ņn kā sóg Topẽ hā mī ēkrég mū sir, isỹ věnhmȳ kren mān ke tū nīn kȳ. "Ti hā ne inh kren han ki kanhró nī!", he ja inh nī. "Ún kāgter mū ag rīnrīn mān ki kanhró tóg nī, kȳ tóg inh kren han ki kanhró nī gé," he ja inh nī. ¹⁰ Kȳ tóg inh kren han ja nī, iser kren mū ēn kā, kȳ tóg kejēn inh kren han mān ke mū gé. Ti hā mȳ sóg to vī tĩ, ti hā tỹ inh kren han jé. ¹¹ Kȳ iso vāsān nī gé, iso Topẽ mré vī kȳ, kȳ Topẽ tóg ãag vī měnh mū. Ti tỹ ãag vī mě tugrīn inh jagāgtān kȳ ãag tóg ti mȳ agradecer henh ke mū. Kȳ ū tỹ hēn ri ke ag vý Topẽ mȳ vī há han ke mū, ti tỹ inh jagāgtān ke tugrīn.

Paulo tỹ Corinto tá ke ag venh kātīg ja tū

¹² Ha vé, inh jykre tóg tỹ ūn há nȳ, ki kanhró inh nī. Věnh kar mȳ sóg néń ū há hā han tĩ, věnh jykre kuryj, kȳ sóg ki hā tó tī gé, Topẽ jykre han kȳ. Inh pi(jé) isỹ věsog ki néń to jykrén mū ēn hā han tī'. Topẽ hā ne isar han tī', isỹ ti jykre ki króm jé. Kȳ sóg ãag mȳ ti jykre hā kāmén ja nīgtī gé. ¹³ Tag hā rán isog tī gé, kȳ ãag tóg isỹ rá ve kȳ (ãag tóg) ki kanhrān ke mū gé sir. Ti pi(jé) mě jagy tī'. Ñag tỹ ki kanhrān kān kȳ tóg há tīn mū. ¹⁴ Ñag tỹ ki kanhrān sī tag kāfór han kȳ tóg há tīn mū. Kȳ kurā ēn kā, ēg Senhor tỹ Jesus kurā ēn kā tóg ãag mȳ sér tīn ke mū, ãag tỹ inh ven kȳ. Kȳ tóg inh mȳ sér tīn ke mū gé, isỹ ãag ven kȳ.

¹⁵ Tag to jykrén kȳ sóg ãag ki jun kren ja nīgtī. Isỹ ãag ki jun ke vē vē, isỹ ãag tar han jé. Isỹ vāsȳ ãag tar han ja ēn ri ke han mān ke vē vē. ¹⁶ Kȳ sóg ãag ve kar kȳ (sog) ga tỹ Macedônia ra tīg ke mū vē. Kar kȳ, isỹ Macedônia tá kātīg mān kȳ sóg ãag ve mān ke mū vē gé, ãag tỹ inh jagāgtān kȳ inh mȳ jānkamy nīmnīm' he jé vē vē, isỹ ga tỹ Judéia ra tīg há han ke to. ¹⁷ Hā ra tóg inh mȳ ki krov ja tū nī, hā kȳ sóg kātīg ja tū nī. Kȳ inh mȳ kanhir kȳ ãag mȳ: "kātīg jé sóg ke mū," he ja nī? Vó. Inh jykre pijé', isỹ kanhir kȳ tó tī ēn ti. Kȳ sóg jykré régre han tū nīgtī gé. Ún jykre régre ag tỹ: "hej," he mū ra ag tóg han sór tū nī. Ge tū inh nīgtī. ¹⁸ Topẽ hā ne ón vānh nī', hā ra tóg ki kanhró nī, inh jykre pir nī ti. ¹⁹ Topẽ kósín jykre hā han sóg tĩ, Jesus Cristo jykre ti. Inh hā ne ãag mȳ ti kāmén ja nī', Silas mré, Timóteo mré ke gé. Ti pi(jé) a tỹ: "hej," he mū ra han ke tū nī'. Han ti tī, néń ū kar ti, Topẽ kósín ti. ²⁰ Topẽ hā vý ēg mȳ ēg tỹ néń věnh ke ti tó ja nīgtī, kȳ ēg tóg ti kósín hā tugrīn vég mū sir, ti panh tỹ ēg mȳ néń tó mū ēn ti. Hā tó sóg tĩ, věnh kar mȳ,

Topē ón vānh ēn hā tó sóg tī. Kÿ ēg tóg ti hā mÿ vĩ há han tī sir, Topē hā mÿ, ēg tÿ ti tÿ ēg mÿ nén tó mū ēn to: "hā vē," hen kÿ. ²¹ Topē hā ne Cristo ki isar han, ãjag mré hā. Kÿ tóg ēg kuprēg gé. ²² Kÿ tóg ēg nīgjég kÿ ēg vin tī gé. Æ kuprīg jēnēg tóg mū ēg mÿ. Ti tÿ ēg mÿ ã kuprīg jēnē tugrīn ēg tóg ki kanhró nýtī, ti tÿ ēg mÿ nén û kar vin ke mū ēn ti.

²³ Ha vé, ki hā sóg tó mū, Topē ne ki kanhró nī'. Inh ón tī nī ra tóg inh vög kónän mū vē. Isÿ ãjag to jū tū nī jé, hā jé sóg ãjag tá jun ja tū nī ver, cidade tÿ Corinto tá. Sÿ tá jun ra sóg ãjag to jūnh ke mū vē. ²⁴ Inh pi(jé) ãjag to tar han sór mū'. Jesus hā ki ge kÿ ãjag nýtī, ti hā to tar ãjag nýtī. Ñag fe tÿ mrin ke han sór sóg mū vē, hā jé sóg ãjag to vāsān tī vē.

2

¹ Hā kÿ sóg tag to jykrén ja nī, ha më: "ag kanē jun mān sór tū inh nī," he sóg, "hā kÿ sóg ag venh tīg ke tū nī ver," he sóg ãjag to. ² Ha më, isÿ ãjag kanē jun kÿ û ný hÿn inh fe tÿ mrin kenh mū? Isÿ ãjag kanē jun kÿ û tÿ inh fe tÿ mrin kenh ke tóg tū tī. ³ Hā kÿ sóg ãjag mÿ vēnh rá ēn jēnē gé, ãjag tÿ inh kanē jun tū nīn jé gé, sÿ ãjag ki jun kÿ. Inh jun kÿ tóg inh mÿ há tīnh mū, ãjag tÿ inh fe tÿ mrin ken kÿ. Tag to sóg jykrén tī gé, ha më. "Ag tÿ inh fe tÿ mrin ke kÿ tóg hÿn ag mÿ sér tī gé," he sóg tī, ãjag to. ⁴ Sÿ ãjag mÿ carta ên rán mūn kÿ sóg to fÿ mág mÿr, ãjag tugrīn sóg kanē jur, ãjag tugrīn sóg vēnh mÿ en. Inh pi(jé) ãjag kanē jun sór ja nī!. Isÿ ãjag to há pē nīn kÿ sóg ãjag mÿ vēnh rá ēn han ja nýtī, ãjag tÿ isÿ ãjag to há nī tag ki kanhró nýtīn jé.

Êg tÿ jagnē mÿ vēnh pāte fón ke

⁵ Ha më, ãjag kāmī û tóg ãjag kanē jur han ja nī. Ti pi(jé) isavīn kanē jun ja nī!. Ñag kar kanē jun ja tóg nī. Hēn ri ke mūn sóg tó há han ja tū nī, isÿ: "ãjag kar," he kÿ. Ñag kāmī ûn e kanē junjur han tóg hā ra, ti tÿ Topē vĩ mranh tugrīn. ⁶ Kÿ ãjag tóg hur ti mÿ vĩ kónän. Ha ti tovānh, gen kÿ. ⁷ Vähā ti mÿ vēnh pāte fón nī, ti mÿ vēnh vĩ hā hā tómñi. Ke tū nī (mū) ra ti fe kaj tóg ti téne ke mū, ha vemnī. ⁸ Hā kÿ sóg ãjag mÿ tag to vĩ sór mū vähā, ha më: ti mÿ ven nī, ãjag tÿ ti to há nýtī ti. ⁹ Isÿ ãjag tÿ inh vĩ kri fig mū ēn ve sór ja vē, hā jé sóg ãjag mÿ vēnh rá ēn jēnē ja nī, mÿr, ha më. ¹⁰ Ñag tÿ û mÿ vēnh pāte fón kÿ sóg ti mÿ vēnh pāte fón tī gé. Kejēn sóg vēnh pāte fón tī, û mÿ. Kÿ sóg Cristo rīnve ti mÿ vēnh pāte fón tī, ãjag jagāgtān kÿ. ¹¹ Satanás tÿ ēg tÿ hē ri ke tū nīn jé sóg vēnh pāte fón tī. Ti tÿ nén to jykrén mū ēn ki kanhró ēg tóg nī mÿr, Satanás tÿ nén to jykrén mū ti.

Paulo krī kufy

¹² Ha vé, isÿ cidade tÿ Trôade tá jun ja nīn kÿ sóg tá ke ag mÿ Cristo kâme sér ên tó ja nýtī. Kÿ ag tóg jémē há han ja nýtī, ēg Senhor tÿ ag krīn kÿ. ¹³ Hā ra sóg ēg mré ke tÿ Tito ve ja tū nī tá. Isÿ tá ti venh ke vē vē, hā ra tóg ki tū nī, isÿ tá jun mū ra. Hā kÿ sóg ti to krī kufy nī ja nýtī. Hā kÿ sóg ag mÿ: "isíg ke vē," he kÿ tīg ja nī sir, ga tÿ Macedônia ra, ti nón.

Jesus vĩ tÿ nén ger há ri ke nī

¹⁴ Hā ra sóg Topē hā mÿ vĩ há han tī. Ti hā ne inh jēnēg tī', isÿ êmā kar mī tīg jé, Cristo tugrīn. Kÿ vēnh kar tóg ti tÿ tÿ ûn mág pē nī hā vég tī, ag tÿ inh jykre jagma êvānh kÿ. Hā kÿ vēnh kar tóg ti ki kanhrān mū sir, isÿ ag mÿ ti tón kÿ. Kÿ tóg ag mÿ nén ger há kri nī nī, ag tÿ ti vĩ mēn kÿ. ¹⁵ Nén ger há tóg vēnh kar kri rūm ke tī. Ri ke ti nī, isÿ vēnh kar mÿ Cristo kâmén kÿ, ag tÿ Topē ki kanhrān jé. Vēnh kar mÿ sóg ti vĩ tó tī, ûn krenkren mū ag mÿ, ûn vágfor kÿ nýtī ag mÿ ke gé. ¹⁶ Ûn vágfor kÿ nýtī ag tÿ inh vĩ mēg mū ra kri fig tū nīn kÿ ag tóg nügme ki vár ke mū. Kÿ inh vĩ tóg ag mÿ nén û ter ger gy ên ri ke nī. Ag jāvo ûn krenkren mū ag tÿ inh vĩ jémē kÿ ag tóg rīnrīr ke mū, ag tÿ inh vĩ kri nīm kÿ. Kÿ inh vĩ tóg ag mÿ ēg tÿ nén ger há mē kÿ ēg fe tÿ mrin ke ên kri nī nī. Hā ra ēg pi(jé) vēsog ki vēnh rānhrāj tag han há nýtītī'. ¹⁷ Ha vé, û ag vỹ Topē vĩ kâmén to ti kaja ve sór tī, jānkamy ve sór to ag tóg Topē vĩ kâmén tī. Ke tū nī kÿ ag tóg ti vĩ tó ên tugrīn vēsý ûn mág han tī. Ag jāvo inh pi(jé) ti kaja ve sór tī', inh pi(jé) vēsý ûn mág han sór mū'.

Cristo ki rā kÿ sóg Topē rīnve ti kāmén tī. Jykre pir han sóg tī gé mÿr. Kÿ ū tÿ inh jēnëg mū vÿ tÿ Topē ti nī.

3

Vénh jykre tāg

¹ Kÿ ájag hÿn iso: “tÿ sóg ūn há nÿ, he tóg tī, Paulo ti,” he sór tī. H   t   v  .    ag t  g   jag m   carta to v   t  , k   ag t  g: “  n   há v   t   ti n  , hemn   iso, carta ki,” he t  , “k   v  nh kar t  g v  nh r   tag ve k   is   t     n   há n   ki kanhr   n  t  nh m  ,” he ag t  g t  . Inh pi(j  ) carta t   ge ma t  g sór m  ”. ² Inh m     jag t  g carta ri ke n  t  .   jag m   sóg   kr  g t  , k   sóg v  nh kar m     jag k  m  n   t  . Inh h   ki ag t  g   jag jykre h   v  g t  , k   ag t  g is   t     n   há n     n

ki kanhr  n   m   sir. H   ki   jag t  g carta ri ke n  t  . ³   jag m   sóg Cristo jykre k  m  n   ja n  , k     jag t  g m   mügt  . K   v  nh kar t  g   jag jykre ve k  (ag t  g) Cristo ki kanhr   n  t  , k     jag t  g t   Cristo t   v  nh r   ri ke n  t  , s   carta han ja ri ke. H   ra ti pi(j  ) caneta t  g r  n

k   n  ”. Top   kupr  g t  g r  n k   n  ,   n r  n n     n kupr  g t  g r  n k   n  , carta   n ti. K   t  g p  t   r  n jaf   kri r  n k   n   t   n   gé.   g ki t  g r  n k   n  , k   t  g t     g jykre n   sir, carta

ri ke   n ti.

⁴ Top   h   v   Cristo t   isar han t  , h   k   sóg   jag ki carta t   ge han ki kanhr   n  . ⁵ Inh pi(j  ) v  s  g ki n  n   h   to jykrén ki kanhr   n  ”. Inh pi(j  ) v  s  g ki n  n   h   han ki kanhr   n   gé’. H  , Top   h   ne isar han t  , is   n  n   h   han ke to. ⁶ Ti h   ne inh kr  n t  , is   ti jykre t  g k  m  n   j  , v  nh kar m  . Ti pi(j  )   g m   v  s  y n  n r  n k   n     n t   m  n m  ”. V  h   t  g   g m     kupr  g j  n  g m  . V  nh jykre t  g to ken h   v  , h   v  : “Top   kupr  g t     g kr  n m  ,” he m  . Ha v  , Top   kupr  g v     g r  n t  , j  vo v  s  y Top   v   r  n k   n     n v     g t  n ke ja n  gt  ,   g t   mranh k  .

⁷ Top   v   t  v   r  n k   n   ja   n v     p   kri r  n k   n   ja n  ,   t     g t  n m     n ti. Moisés t  g   p   kri ti r  n ja n  , Top   t  ti m   t  n k  . Ti t  ti m   t   kar k   ti kak   t  g j  ng  r   n   ja n  gt  , Mois  s ti. K   t  g Israel ag m   e ja t  , Mois  s kak   ki   v  nh t   ja ag t  g n  gt   sir, ti t   kak   j  ng  r   n  n k  . H   ra t  g kej  n t   he ja n  gt   gé, ti kak   j  ng  r   ti. ⁸ K   ū t   Top   kupr  g k  m  n   m     n h  n t  g Mois  s kak   j  ng  r   k  f  r n  , ti s  nv  i k  f  r ti n  . ⁹ Mois  s v   Top   t     g v  g k  n  n ke   n t   ja n  gt  . H   ra Top   v   tag t  g ti kak   j  ng  r   han, ti s  nv  i han ti. J  vo s  g Top   t     g m   v  nh p  t  e f  n ke   n h   t  . Ti t     g to “jykre h   ag n  t   ha,” he m     n t   s  g t  . Top   v   tag tugr  n s  g Moisés s  nv  i k  f  r p   n  . ¹⁰ K   v  s  y n  n s  nv  i   n t  g v  h     g m   s  nv  i t   n   ha, v  s  y j  ng  r     n t  g   g m   j  ng  r   t   n   ha,   g t   ū t  g tag s  nv  i ve k  ,   g t   ū t  g j  ng  r   ven k  .   n t  g tag v     n kar s  nv  i k  f  r n  . ¹¹ V  s  y r  n k   n   ja   n t  g t   he ja n  . K   ū t   t   he m     n t  g s  nv  i ja n  gt   gé. Ti j  vo is   v  nh jykre t   m   tag v   t   henh ke t   p   n  , h   k   t  g ūn si s  nv  i   n k  f  r n  .

¹²   g t   tag venh ke j  v  nh s  g m   m  r. H   k   sóg jam   h  r(a) t   m  , inh pi(j  ) s   ag m   t   to m  '  g m  ”. ¹³ Mois  s ri ke han t   s  g n  . Kur t  t  g v  nh kri f  n ja n  . K   t  g v  nh p  gr  n ja n  , ti t     kak   j  ng  r     n p  ju j  . H   ra t  g kom  r h   t   he ja n  , ti j  ng  r     n ti. H   k   t  g kur kr  m v  nh p  ju, Mois  s ti, Israel ag t  ti j  ng  r   v  g t   n   j  . ¹⁴ H   ra ag t  g ūri ki k  gt  g n  gt   gé ver. Kyv   ri ke ag n  t  , kutu, Israel ag. Ag t   v  s  y r  n k   n     n to ken k   t  g ag m   Mois  s v  nh p  gr  n k   n     n ri ke n  , ti p  kr   ri ke. Ag t   ki k  gt  g to ken h   v  . Cristo h   tugr  n   g t  g v  s  y n  n r  n k   n     n to jykr  n h   han m   ha, h   ra ag t  g ki k  gt  g n  gt   j  vo. ¹⁵ H   k   ag t  g Mois  s t   n  n r  n m   to ke   n m  g t  , h   ra ag t  g to jykrén t   n  gt  , k   t  g Moisés v  nh p  gr  n   n ri ke n   ag m  , ti p  kr     n ri ke.

¹⁶ Kej  n ū t  g   g Senhor ki r  n m  , ag k  k   ū. K   t  g v  h   ag t  ti v  nh p  gr   v  m ri ke n  .

¹⁷ H   k   tag t  g r  n k   n  , Top   v   r   ki, ha m  : Moisés t     g Senhor mr   v  m  n k   t     v  nh p  gr  n t   v  m ke ja n  gt  ,” he ja t  g n  , Top   v   r   ki. Top   kupr  g to ken h   v  ,   g Senhor he m   tag ti. K     g Senhor kupr  g h   ne   g kygv  n ke m  ”,   g t  ti v   ki kr  m ke to. ¹⁸ H   k   tag   g m   ti v  nh p  gr  n t   v  m ke ja ri ke n  , k     g t  g   g Senhor s  nv  i   n, j  ng  r     n ve h   han t  .   g t   v  nh ve jaf   ki n  n ū ve h     n ri ke t  g n   sir.   g t     g Senhor ki   v  nh k     g t  g ti ri ke n  t  nh ke m   gé. Kom  r h     g t  g ve ū han ke m  , ti ve   n ri ke,   g t  ti tugn  ym k  ,   g t     g Senhor tugn  ym k  , ti kupr  g ti.

4

Paulo krój nī

¹ Inh rānhrāj hā vē, Topē tý inh mý věnh rānhrāj ním jan hā vē. Ký tóg inh jagāgtān mū gé, isý ti rānhrāj to krónh ke tū ní já. ² Hý, ū ag tóg néñ tý ēg mý'ág han tī ēn han tī, kuty tá, ū tý ag vég tū nín já. Věnh jykre tý ge tovānh kān inh huri mýr. Ký sóg ájag mý ón tū nígtí gé, ájag lograr henh ke tū sóg ní gé. Ón ký sóg: "Topē vý tag tó ja ní," he tū ní gé. Ki hā sóg tó tī. Topē rínve sóg věmén tī, hā ký sóg ón tū nígtí. Ú tý isugným mū ēn vý ki kanhrān kān ke mū, inh jykre ki. ³ Ký ū tóg kején ki kagtíg nýtī, isý Jesus kāme sér tó mū ēn ki. Ag mý tóg néñ ū péju ký ní ri ke ní. Ú tý vágfor ký nýtī ag vě, hā ký ag tóg ki kanhrān tū nígtí. ⁴ Kyvó ag nýtī, krí tū ag nýtī. Jesus ki ge sór tū ag nýtī, Satanás tý ag kyvó ním ti ký. Ěprá pā'i ag kri ke vý tý ti ní, Satanás ti. Ti tý ag kyvó ním ti ký ag tóg Cristo kāme tag to jykrén tū nígtí. Ti jéngré vég tū ag tóg nígtí, ti sínvī ti. Cristo hā vý tý Topē kānhvég ri ke ní, ti ve ri ke.

⁵ Inh pi(jé) inh jykre kāmén tī¹. Jesus Cristo hā kāmén sóg tī, ti tý tý ēg Senhor nī ti. Jāvo sóg tý ājag camarada ri ke nī, isȳ Jesus to há nīn kȳ. ⁶ Ha vé, ū tý kutyg mū ra kurāg han mū ēn tóg ēg ki kurā han mū gé sir, Topē ti, ēg tý ki kanhrān jé, Topē tý tý ūn mág nīn ki. Ēg tý Cristo ve kȳ ēg tóg Topē ki kanhrān tī. Cristo vý tóg Topē ve hā pē nī. Ēg ki kurā to ken hā vȳ, hā vȳ: Topē ki kanhró he mū.

⁷ Ëg tý tý ēprä ke nýtī (hā) ra tóg ëg kanhrän sór tī, kÿ tóg ëg tý go'or tý kukrū han kÿ kákí jãnkamy e vin ên ri ke ní. Ëg hā vý tý go'or tý kukrū ên ri ke nýtī, ëg krój nýtín kÿ, inh ke gé. Hā ra tóg ëg kanhrän tī, věnh kar tý ti hā tý tý ūn tar tâvī ní ên ve je. Jãnkamy ri ke to ken hā vě. Ëg pi(jé) tar nýtī'. Ú tý ëg tar han mû vý tý Topē ti ní. ⁸ Inh krój ní ra Topē tý isar han mû vě, ha vé ha. Nén kar tóg inh kutän tī, hā ra inh pi(jé) to krí kufy han tī'. Kejën tóg inh jykre tū tígči, kÿ tóg isý: hý my vý? he ja há tígči, hā ra inh pi(jé) to krónh ke tī'. ⁹ Inh vógh kónan ag tóg tī, hā ra Topē pi(jé) isovánh tī'. Inh rýnh ag tóg tī, hā ra ag pi(je) isén tī'. ¹⁰ Kurā kar ki sóg Jesus vësýrénh ên ri ke han tígči. Hā tugrín věnh kar tóg Jesus rír ní tag venh ke mû gé, inh vësýrénh tugrín. ¹¹ Kurā kar ki sóg ter kren tī, Jesus tugrín. Hā ki Jesus rír ní tóg inh ki ve há tī, inh fár vag ke mû ra. ¹² Iser kren kÿ ajag tóg tar nýtī jávo, rínrír ájag nýtī.

¹³ Tag vý Topē vĩ ki rán ký nĩ, ha mĩ: "Topē vĩ kri nĩm inh, hã ký sóg tó," he ja tóg nĩgti, Topē vĩ rá ki. Topē vĩ tag hã vý inh jykre han tĩ, hã ký sóg tó tĩ gé. Kri fig sóg tĩ, hã ký sóg tó tĩ mýr. ¹⁴ Topē ne ēg Senhor tý Jesus rĩn män ja nĩ'. Ên vý inh rĩn män ke mū gé, ki kanhró sóg nĩ. Kurã ên kã tóg ãjag mré inh já prér ke mū, ēg tý ti mý věnh ven já. ¹⁵ Ñag tugrĩn sóg ti jagy tag ve kän tĩ. Ký komér hã ūn e tóg Topē tý ag jagägtän tag měnh ke mū. Věnh grun já ēg tóg ke mū, ký ūn e tóg sir ti mý vĩ há han ke mū. Ký Topē to vĩ há han mū ag tóg e tãvĩ nýtĩ sir. Topē tý tý ūn mág nĩn hã vě.

Êg tÿ Jesus ki ge kÿ nÿt n kÿ êg krenkren ke

¹⁶ Hā kÿ sóg to krónh ke jāvānh nī. Ha vé, inh fár tag tógrónh nī, komēr hā tógrónh ter sór mū, ti vag jé. Hā ra inh kupríg tógrónh tar nī jāvo. Kurā kar ki tógrónh vēnh han mān tī, Topē tÿ isar han kÿ, inh kupríg tí. ¹⁷ Tag ki sóg ti jagy vég tī, hā ra tógrónh inh mÿ kānhvy nī. Tū' he jé tógrónh ke mū, tag ki ti jagy tí. Tá ëg tógrónh nén ū há tāvī venh ke mū, ëg tÿ tag ki ti jagy ve ja tugrín, hā ra tógrónh tū' he jāvānh nī, ëg tÿ tá nén venh ke mū ên ti. Ki kagtíg ëg nī ver, hā ra tógrónh há tāvī nīnh mū, ëg tÿ tag ki nén ū há ve kāfór ti nīnh mū, tá. ¹⁸ Hā ve sór inh nī, hā mī sóg êkrég tī. Ver ëg tógrónh vég tū nīgtī, sÿ nén ve sór mū tag tí. Hā kÿ sóg ëg tÿ nén (û) vég mū tag to jykrén sór tū nīgtī. Ëg tÿ nén (û) vég mū tag vÿ tū' henh ke mū. Ëg tÿ ūri nén (û) vég tū ên vÿ tū' henh ke tū nī, ëg tÿ tá nén venh ke mū ên ti.

5

¹ Úg fár vý ūg pājó ri ke nī. Tū' he jé tóg ke mū, ūg fár ti. Hā ra Topē ne ūg mý īn tāg ri ke han ke mū', kanhkā tá'. Hā ra tóg ūg tý tag ki īn han ri ke tū nī. Tū' he jāvānh tóg nī, Topē tý ūg jamā tāg han mū ti. ² Tag ki ūg tóg vēsýrénh tī, ūg fár tý ūg pājó ri ke tag ki.

Kŷ tóg ēg tŷ kanhkâ tá ēg jamâ tág ēn venh há tî. Hâjé ēg tóg prêr tî. Kŷ tóg ēg tŷ kur tág tu ri ke nî. ³ Ēg tŷ kur tu kŷ ēg kator tû nýtî. Ēg kur ri ke ti nî, kanhkâ tá ēg jamâ ti, ēg tŷ ēg fár tág tun kŷ. ⁴ Ha vé, ki hâ sóg tó mû. Tag ki, ēg tŷ ēg fár tŷ pâjó ri ke tag ki nýtîn kŷ ēg tóg vësyrénh tî, ēg mŷ ēg ter jâvânh tîn kŷ. Ēg mŷ tóg ēg rîr hâ tag tŷ kanhkâ tá jun há tî vê, kŷ tóg ēg tŷ tag ki ēg kur kunûg tû ra ēg tŷ kanhkâ tá jun kŷ ēg kur tág tu ri ke nînh mû, ēg mŷ. Kŷ ēg tŷ ēg fár tág ve kŷ ēg fár si tóg tû' he mû, ēg ter tû ra. Tag hâ tóg ēg mŷ há tînh mû vê. ⁵ Ēg tŷ kanhkâ tá ēg fár tág venh ke jé Topê tóg ēg mŷ vênh jykre nîm, kŷ tóg ēg mŷ ã kuprîg jenê gé. Hâki ēg tóg ki kanhrô nýtî, ēg tŷ tá néñ (û) venh ke mû ën ki.

⁶ Hâkŷ tóg inh mŷ sér tî. Ēg tŷ ver ga kri mûn kŷ ēg tóg ēg Senhor vég tû nýgtî ver. ⁷ Ēg tŷ ti vég tû ra ēg tóg ti vî kri fig tî. ⁸ Kŷ sóg kanê jur mân tû nî ha. Isý inh fár tŷ pâjó ri ke tag tovânh há tóg tî, sŷ ēg Senhor mré nî jé, inh jamâ pê tá. ⁹ Hâkŷ sóg vâsân tî, inh jykre tŷ ti mŷ há nî jé. Isý tag kâ nî kŷ sóg vâsân tî, kŷ sóg tá vâsân ke mû gé, sŷ tá ti mré nînh ken kŷ.

¹⁰ Ha vé, ēg kar vŷ Cristo mŷ vênh ven ke mû, ti tŷ ēg jykre tugným jé. Kŷ tóg ēg mŷ nîm ke mû, ēg tŷ tag ki néñ (û) han mû kaja ti. Ûtŷ tag ki néñ (û) há han mû ën tóg ã tû kajan venh ke mû gé, kŷ ûtŷ tag ki néñ (û) kórég han mû ën ag tóg äjag vësyrénh venh ke mû gé sir.

Cristo tŷ ēg jykre si tŷ tû' he

¹¹ Ha vé, ēg Senhor kamêg sóg tî, hâkŷ sóg ēprâ ke ag mŷ ki hâ tó tî, ag tŷ ti ki ge jé. Topê hâ ne inh ki kanhrô kar nî'. Kŷ äjag hÿn, äjag tŷ néñ to jykrén há han kŷ (äjag hÿn) inh ki kanhrô nýtînh ke mû gé, he sóg tî. ¹² Inh pi(jé) äjag mŷ: "ûn mág vŷ tŷ inh nî," he sór tî'. Hâra sóg äjag mŷ vênh kâmén mû, ti tŷ äjag mŷ sér tî jé, sŷ äjag mŷ néñ (û) kâmén mû ën tugrîn, äjag tŷ iso: "jykre há tâvî ti nî," he jé. Tag tómñi, ûtŷ vësý tŷ ûn mág han sór mû ag mŷ. Ûtŷ ge jykre vŷ sînvî nî ve nî, hâra tóg ēg tŷ ve há han kŷ (tóg) krój nî, ag jykre ti. ¹³ Ha vé, krî tû inh nêji nî. Topê jykre han tugrîn sóg krî tû nî ve nî. Kején sóg krî há han tî gé. Äjag tugrîn ke vê, inh krî há ti. ¹⁴ Cristo hâ vŷ tŷ inh fe nî, hâkŷ sóg vênh kar to há nî. Tag to sóg jykrén mû, ha m : vênh kar jagfy tóg ter ja nî, Cristo ti, kŷ ēg kar jykre si vŷ tû' he mû sir, ti jamén kŷ. ¹⁵ Ti hâ ne vênh kar jagfy ter ja nî'. Hâkŷ ēg pi(jé) tŷ ēg tû nýtî', ūri'. Ti tû vŷ tŷ ēg nýtî, ti tŷ ēg jagfy ter ja nîn kŷ, ti tŷ ēg jagfy rîr mân ja nîn kŷ ke gé. Kŷ ti hâ ne ēg mŷ ēg tŷ néñ han ke mû ën tó tî', ūri'.

¹⁶ Vâsý ēg tóg ēg tŷ vësog ki néñ (û) to jykrén kŷ (ēg tóg) ēprâ ke jykre to: "tag vŷ há nî, tag vŷ kórég nî," he ja nýgtî. Ūri ēg tóg vësog ki tag to jykrén mân ke tû nî ha. Cristo to ēg vësog ki jykrén mân ke tû nî gé, ēg tŷ vâsý vësog ki ti to jykrén' he ja ën ri ke tû vê ha, ūri. ¹⁷ Hê ri ken kŷ? Cristo tŷ ēg han mân kŷ m r. Ti ki ge kŷ ēg nýtî, hâkŷ tóg ēg han mân ja nî. Ēg jykre si tóg tû tî ha, ēg tŷ néñ han ja ën tóg tû tî ha ke gé. Ūri ēg tóg tŷ ûn tág nýtî ha, ēg krî, ēg jykre ti ke gé. ¹⁸ Topê tŷ néñ han mûn hâ vê. Topê kato vâsân ēg tî vê, hâra ēg tóg ūri tŷ Cristo mré ke nýtî ha, Topê tŷ ēg han mân kŷ, Cristo tugrîn. Kŷ tóg ēg mŷ vênh rânhraj tag nîm mû gé sir, ēg tŷ vênh kar mŷ: tŷ Cristo mré ke nýtîmnî, he jé. ¹⁹ Ha vé, Topê vŷ Cristo jenê, ti tŷ ēg tŷ tŷ ti mré ke nýtî han jé, ēprâ ke kar tŷ ti ki ge sór jé. Kŷ tóg ēg tŷ ti vî mranh tŷ tû' he sór mû gé sir, ēg tŷ ti kaja kórég vég tû nî jé. Kŷ tóg ēg mŷ: ha vênh kar mŷ tó, isý ag to há nî sór mû ti," he ja nî gé.

²⁰ Cristo hâ ne inh jenêg mû', isý ti jiji tó jé. Kŷ Topê tóg vênh kar jyv n tî, kŷ sóg hâ tó jê nî. Hâkŷ sóg Cristo jyjy tó kŷ (s g) äjag mŷ tag to vî sór mû, ha m : "Topê to há nýtîmnî, ti kato vâsân mân sór tûg nî," he sóg mû. ²¹ Jesus pi(jé) Topê vî mranh ja nýgtî'. Hâra tóg ēg tŷ ti vî mranh ja ën kaj m k n. Kŷ tóg ēg mŷ Topê jykre kuryj ën nîm mû sir, ēg jagfy kaj m kar kŷ.

sý ãjag jagägtan ke kurã ki sóg ãjag tý inh mý nén to vĩ mû ên han ke mû. Æjag krenkren ke kurã ki sóg ãjag krenkren han ke mû," he ja tógr ní, Topé ti. Æjag krenkren ke kurã vý hur jun, ha më. Üri tógr ëg krenkren han sór mû, Topé ti.

³ Ký sóg nén ū věnhmý han tû nígti sir, ū tý iso věnh jykre kórég tó tû níjé, inh rãnhraj to. ⁴ Věnh jykre há mî sóg tî mýr, isý tý Topé camarada jén ký, ký inh jykre tógr věnh kar mý ve há tî. Isý nén ū jagy vég mû ra sóg ti to krónh ke tû nígti, ijagtar ní ra, inh kanéjur mû ra. ⁵ Kején ag tógr inh mrânmrân tî, věseja kâtá ag tógr inh fón tî, věnh kar tógr kején inh kri rûv tî. Kején sóg inh rãnhraj tý inh kutân to jagtar tî, kején sóg nûr tû nígti, kején sóg vějén vég tû nígti. ⁶ Isý ti jagy vég mû hâ ra ijykre tógr tý ūn há ný, Topé vî ki kanhró mág sóg ní, věnh kar to sóg fe ní, věnh kar mý sóg komér hâ vî tî, věnh kar tý isý tý Topé camarada jé tag ki kanhrân kân jé. Topé kupríg vý tý inh jagrê ní, hâ ký sóg věnh jykre kuryj to tar ní. Inh pi(jé) ón ký ū to há ní. ⁷ Ki hâ tó sóg tî. Topé hâ ne isar han'. Ti hâ ne inh mý ã jykre kuryj ním', ký tógr tý isý tý rárá jafâ ní, Topé jykre há ên ti. Inh kren han tógr, Topé ti, ti tý inh mý věnh jykre kuryj ním ti ký, ký ag tógr ti jykre hâ tugrîn (ag tógr) ãjag jykre kórég vég tî gé.

⁸ Kején ag tógr inh mý vî há han tî, kején ag tógr iso é he tî. Kején ag tógr iso ti kórég kar tó tî, kején ag tógr iso nén ū há tó tî. Kején ag tógr iso: "ti ón nê," he tî, hâ ra sóg ón vânh nígti. ⁹ Ú tógr kâmí inh ki kagtig ní ve nýtî, hâ ra věnh kar tógr inh ki kanhró nýtî. Ter kren tý hêñ ri ke han sóg tîgti, hâ ra sóg rîr tî ní ver. Inh vógr kónán ag tógr tî, hâ ra ag tógr isén ja tû ní. ¹⁰ Inh fe kaj tógr tî, ge ra tógr inh mý sér tî. Jagtar sóg tî, hâ ra sóg ū tý hêñ ri ke ag jagägtan tî, ag mý Topé vî tón ký. Nén ū tý isog tû tû ní, hâ ra Topé tý ëg mý nén ním mû ên kar vý tý isú nýtî.

¹¹ Æjag hâ mý sóg ijagtar tag kâmén mû, tó kân sóg mû, ãjag mý, isý ãjag to há tâvî nín ký. Æjag hâ to sóg fen mág ký ní. ¹² Inh pi(jé) ãjag to kórég ní'. Æjag hâ ne iso há tû ní ve nýtî'. ¹³ Inh krê ri ke ãjag nýtî. Hâ ký sóg ãjag mý tag to vî sór mû, ha më: "isý ãjag to há kóm iso há nýtîmní, iso fe mág nýtîmní," he sóg mû.

Ü tý Jesus ki ge tû ag pi(jé) tý ëg mré ke nýtî'

¹⁴ Ü tý Jesus ki râ tû mré jykrén sór tûg ní. Tý ag ëg mré ke tû nýtî. Hâ ký ūn jykre pâno ag mré jykrén sór tûg ní gé, ãjag tý věnh jykre kuryj han ký nýtîn ký. Kurâ pi(jé) tý kuty mré ke ní'. ¹⁵ Cristo pi(jé) Japo mré jykrén tî'. Ký ū tý ti ki râ ký jé pi(jé) ū tý ti ki râ tû mré jykrén há nînh mû'. ¹⁶ Ký Topé jo ïn pi(jé) tý ón ký topé jo ke ní'. Ha vé, Topé jo ïn vý tý ëg nýtî, ūn rîr mû jo ïn. Ti hâ ne tag tó', ha më: "ag ki sóg ijamâ han ke mû, ag mré sóg tîg ke mû, ag Topé vý tý inh nînh mû, ký ag vý tý inh povo nýtînh mû," he ja ti nígti. ¹⁷ Hâ ký ëg Senhor tógr tag tó, ha më: "ag ré ký mûmní, vyrmý nýtîmní. Věnh jykre kavéj han tûg ní, ký sóg ãjag mý: ha kâmû jêg, henh ke mû. ¹⁸ Æjag jóg vý tý inh nînh mû, ký ãjag vý tý inh krê nýtînh mû," he tógr, ëg Senhor ti, ū tý nén (ü) kar han ki kanhrân ký ní ên ti," he ja tógr nígti, Topé vî rán ki.

7

¹ Inh kanhkâ', inh fe vý tý ãjag nýtî. Hâ ký sóg ãjag mý tag tó mû. Ëg hâ mý tógr tó mû, Topé ti, ti tý tý ëg jóg mág ní tag ti, ký ëg tógr ti venh ke mû. Æjag tý ti ve hâ jé nén (ü) kavéj ên tovânh kân ní, ãjag jânhkri nýtî jé. Nén (ü) kavéj han tûg ní, to jykrén tûg ní gé. Komér hâ jykre há tâvî nýtî sórmní. Topé tû vý tý ëg nýtî, ký ti kamêg ní, ti jykre kuryj ên ri ke nýtî sórmní.

Paulo fe tý mrin ke

² Iso fe mág han mân ní, ha më. Inh pi(jé) ū mý věnh jykre pâno han sór tî', inh pi(jé) ū krîn kónán sór tî', inh pi(jé) ū tý nén ū péju sór tî'. ³ Isý ãjag mý tag tó mû jâvo sóg ãjag to kórég tû ní. Æjag mré ke vý tý inh ní, ký ëg tógr jatun mý jagnê mré mû mû, jagnê mré kâgtér ëg tógr ke mû gé, hêñ ri ke mûn. ⁴ Inh mý ag tógr věnh vî há tónh ke mû, he sóg tî ãjag to. Ký sóg věnh kar mý ãjag to: há ag nýtî, he tî. Tag ki sóg ti jagy pê vég mû, hâ ra inh krî tógr kânhvy ní, ãjag to, ký tógr sir inh mý sér pê tî.

⁵ Ha vé, isý ga tý Macedônia tá jun ký sóg néen ū tý inh krí kuprág ke ve ja tū ní. Tá sóg ti jagy ve män gé. Iso rárá ag tóga, tá, ký sóg věnhmý en män gé sir. ⁶ Hā ra Topě tóga inh mý Tito jénē, ký ti hā tóga inh krí tý kānhvy' hé. Ún věsýrénh mū ēn mý tóga vī há han tī, Topě ti, hā ký tóga inh mý Tito jénē, ēn kā. ⁷ Ti tý inh ki jun ký tóga inh mý vī há han. Ký tóga inh mý ājag tý iso vī há han ja tag tó mū gé sir, ājag tý inh ve sór mū tag tó ti mū, ājag tý věnh jykre kórég to věnhmý en ēn kāmén ti mū, ājag tý inh jagfy věnh vī tó sór mū tó ti mū gé inh mý. Sý tag mē ký tóga inh mý sér gy tī sir.

⁸ Inh carta tý ājag ki jun ký tóga ājag fe kaj han, isý rá ti. Hā ra tóga há tī. Ājag fe kaj han tóga, kurā pir ki, ký ājag tóga ājag jykre kórég ēn tovānh ja ní, hā ký tóga inh mý sér tī. Uri tóga inh mý sér tī, isý carta rán ký jénē ja ēn mī ēkrén ký, hā ký sóg rán tūg sór ja tū ní. ⁹ Inh mý tóga sér tī. Hē ri ken ký? Ājag fe kaj mý inh mý sér tī? Vó. Ājag tý ājag fe kaj tý ājag mý jagy tīn ký ājag jykre kórég ēn tovānh ký tóga inh mý sér tī. Ājag fe kaj tugrīn ājag tóga Topě mý věnh fēg, ký inh carta tóga ājag mý néen (ū) kórég kāmén ja tū ní. ¹⁰ Eg tý ēg fe kaj tugrīn Topě mý věnh fēg ký ēg tóga ēg jykre kórég tovānh kān ke mū, ký ēg krenkren ke mū. Tag vý ēg mý sér tī. Jāvo ēg tý fe kaj ra ēg jykre kórég tovānh tū nín ký ēg ter pē han ke mū sir.

¹¹ Ha vé. Ājag fe kaj tīn ký ājag tóga ājag jykre tugným mū sir, Topě tý ājag krīn ký. Věnh jykre kórég ēn to ājag tóga jū mū sir, kanē jur han ājag tóga mū sir, ký ājag tóga: "věnh jykre kórég ēn han sór tū ēg tóga nīgtī," he mū sir. Inh ve sór ājag tóga mū nī sir, věnh jykre kórég tý ājag tóga tū' he sór mū, ūn tý věnh jykre kórég han mū ēn mý vī tar han sór ājag tóga mū. Há kar ti ní. Hā ki tóga ājag tý ti mré ti jykre kórég ēn han ja tū (tóga) ve há tī sir.

¹² Isý ājag mý carta ēn rán ký sóg ū tý věnh jykre kórég han mū ēn tó ja ní, ti tý ūn mý ti kórég han mū ēn tó ja inh nī gé. Hā ra sóg tag to jykrén, sý rán ký, ha mē: "isý Corinto tá ke ag tý iso há nýtī venh há tóga tī, ag tý ājag tý iso há nín ki kanhrān jé, Topě rīnve," he ja sóg ní, hā ký sóg carta ēn rán ja ní. ¹³ Hā ký inh krí tóga kānhvy' he mū sir, isý ājag tý iso há nýtīn mēn ký. Ký inh krí tý kānhvy' hen mré tóga inh mý sér pē tī gé sir, Tito tý ājag to vī há han ký. Ti krí tý kuprā' he ja ājag tóga ní, ti tý ājag mré nín ký, ký tóga ti mý há tī gé. ¹⁴ Ti mý sóg ājag kāmén ja ní, ājag tý ti mý vī há han ke tag ti. Ti tīg ke to hā sóg ti mý ājag kāmén ja ní, hā ra ājag tóga ti mý ki hā han ja ní. Inh kavénh ja tū ājag tóga ní. Ha vé, ājag mý sóg ki hā tó há han tī. Ký tóga ri ke ní ja nīgtī, sý Tito mý ājag to vī há han ja nín ký. Ki hā han ja ājag tóga nīgtī.

¹⁵ Ký tóga kurā kar ki ājag mī ēkrég tī, ājag to tóga há tāvī ní, Tito ti. Ājag tý inh vī kri ním mū ēn mī tóga ēkrég tī, ājag tý inh kamēg mū ēn mī, ký ājag nēji ti kamēg ja nī gé, isý ti jénēn ký. Hā tó tóga tī. ¹⁶ Ký tóga inh mý sér tī gé sir, ājag tý inh kavénh ja tū nín ký, ājag tý inh vī ki króm ký.

8

Ēg tý jānkamy nīm ke

¹ Ký sóg ājag mý Topě tý ga tý Macedônia tá ke ag tar han mū tó sór mū gé, Macedônia tá igreja krém věnhmān ký nýtī ag, ū tý tá věnh pānpin tī ag. Ājag jagāgtar hā ra ag tóga Jerusalém tá ke ag jagāgtān sór mū, ag mý jānkamy jénēn ký. ² Ha vé, ti jagy pē hā ve ja ag tóga nīgtī, Macedônia tá ke ag, ag jykre há věnh ven jé. Ge ra tóga ag mý sér tī. Jagāgtar ag nýtī gé, tý néen (ū) mág tū ag nýtī. Hā ra ag tóga, ag mý sér nín ký (ag tóga) vin mág pē han ja nīgtī, ag jagtar mág mū ra. Ag tý Jerusalém ra jānkamy jénē sór vē. ³ Ha vé, ag jykre ve inh. Ājag tý néen (ū) tý věnh kāpām ag tóga, ag jēn mré hā. ⁴ To ag tóga inh mý to vī mág, isý ag mý: "ājag tū tý věnh kāpām tūg ní," he tū nín jé. Ag tý Topě tū ag mý néen ū há han sór vē. Tag hā ne ag mý sér tī', Topě tý tag to ag tar han ký, hā ký ag tóga inh mý: "ēg tý ag mý jānkamy jénē sór vē," he mū. ⁵ Ký ag tóga věnh jykre há han, isý ag ki věnh jykre há ve sór mū ēn kāfór. Ēg Senhor mý ag tóga věnh vin, kar ký ag tóga inh mý věnh vin gé, Topě tý ag mý: "ha ti mý věnh vin," hen ký.

⁶ Kŷ sóg Tito mŷ ké, ti tŷ ãjag ki jãnkamy ū ve jó, ãjag tŷ Jerusalém tá ke ag mŷ jãnkamy jenênh ke ti. Ñag ki tóg hur jãnkamy sî vé, kŷ tóg ti tŷ ūri ve kân há tî, ti tŷ ãjag mŷ sér tî jó gé, Topê tŷ tag to ãjag tar han kŷ. ⁷ Ha vé, Jesus ki ge kŷ ãjag nýtî. Vi há ãjag nýtî. Ki kanhrân mág ãjag nýtî. Ú jagãgtân sór ãjag nýtî. Jagnê to há ãjag nýtî. Tag kar ki ãjag tóg ūn rico ri ke nýtî. Kŷ néñ ū há tag han sórmnî gé, Tito tŷ ãjag ki néñ venh ke mû tag ti.

⁸ Inh pi(jé) ãjag mŷ: “ker ag jagãgtân tûg hê”, he sór mû. Sŷ ãjag tŷ vênh kar to há nýtî ve sór vé, ãjag tŷ ū ag jagãgtân mûn ki. ⁹ Ha vé, êg Senhor tŷ Jesus Cristo vŷ êg jagãgtân ja nî gé. Tag ki kanhró ãjag tóg nýtî. Kanhkâ tá ti rico nî ja nîgtî, hâ ra tóg â tŷ néñ (û) ên tovanh kân. Â tŷ êg jagfy jagtar tî jó tóg kâtîg. Kŷ êg tóg ti jagtar tugrîn rico nýtî sir.

¹⁰ Kŷ sóg tag to jykrén, ha më. Ano ti nî ha, ãjag tŷ ag mŷ jenênh ke tŷ vyrmŷ vin han vén kri. Ñag hâ ne to jykrén vén ja nîgtî gé!, Jerusalém tá ke ag mŷ jãnkamy jenênh ke to. ¹¹ Kŷ ãjag tŷ néñ han vén ja ên han kân nî, ūri. To jykrén ja ãjag tóg nîgtî, kŷ han kân sórmnî gé. Ñag tŷ vyrmŷ néñ vin ja ên kri vin mân nî, ag mŷ jenênh jó. ¹² Ñag tŷ néñ nîm kŷ ti tŷ ãjag mŷ sér nîn kŷ tóg Topê mŷ há tî. Ú tŷ néñ ū mág vŷ nîm mág han ke mû, ū tŷ néñ ū sî vŷ sín kŷ nîm ke mû. Topê pi(jé) ū tŷ néñ ū sî tŷ nîm mág ve sór mû’.

¹³ Ti tŷ ãjag tŷ ū jagãgtân tugrîn ãjag mŷ tû tîn kŷ tóg Topê mŷ ū tî sir. Vênh kar tŷ néñ ū sî ve kŷ tóg há tî. ¹⁴ Üri ãjag tû tóg e nî, hâ kŷ tóg ãjag tŷ ūn jagãgtar ag mŷ vênh kâpâm há tî. Kején tóg ãjag mŷ tû' henh ke mû gé, kŷ ag tóg sir ãjag mŷ néñ (û) vin ke mû gé, vênh kato. Kŷ vênh kar vŷ jagnê ri ke nýtî sir. Tag hâ vŷ há nî'. ¹⁵ Hâ kŷ tag tóg rán kŷ nî, ha më: “ú tóg vêjén génh mág han ja nîgtî, ū tóg génh pir han ja nîgtî gé. Kŷ ū tŷ génh mág han mû mŷ tóg kâfór ja tû nîgtî, hâ ra ū tŷ génh pir han mû ên mŷ tóg tû' he ja tû nîgtî gé,” he tóg mû, Topê vî rá ki. Jagnê ri ke ag tóg nýtî ja nîgtî. Hâ kŷ tóg êg tŷ ū tŷ néñ (û) pir nî ên jagãgtân há tî.

Tito to vême

¹⁶ Topê hâ ne Tito fe han', ti tŷ ãjag to há tâvî nî jó. Kŷ sóg Topê mŷ vî há han tî sir, ti tŷ ti fe han kŷ. ¹⁷ Kŷ tóg kânhmar inh mŷ: “hej,” hé, sŷ ti mŷ: “ha Corinto ra tîg,” hen kŷ. Kânhmar tóg tîg sór ja nî, Tito ti. ¹⁸ Kŷ sóg ti mré êg régre ū jenê sór mû gé. Êg régre tag vŷ Jesus kâmén tî, kŷ igreja krêm vênhmân kŷ nýtî ag kar vŷ ti to vî há han tî, ū tŷ emâ kar ki Topê vî to vênh pânpin tî ag. ¹⁹ Kŷ igreja krêm ke kar vŷ ti hâ kuprêg, ti hâ tŷ inh mré êg tŷ ūn jagãgtar ag mŷ néñ jenênh ke tag ki rîr jó. Êg Senhor tŷ ūn mág nî tag vênh ven hâ jó êg tóg tag ki rîr sór mû, êg tŷ ag jagãgtân ke tag ti ki. Kŷ tóg inh mŷ há tî gé, sŷ inh pir mŷ ki rîr tû nîn kŷ.

²⁰ Kŷ ū tóg iso jykrén kónan ke tû nî gé, isŷ inh pir mŷ ki rîr tû nîn kŷ. Jãnkamy e vê, êg tŷ ma mûnh ke ti, kŷ tóg inh mŷ ū tŷ tag to iso jykrén kónan ha më tî. Kŷ tóg inh mŷ há tî, ū ag tŷ inh mré ki rîr mûn kŷ. ²¹ Isŷ vênh jykre kuryj han sór vé, hâ to sóg jykrén tî. Êg Senhor ne inh jykre ki kanhró nî', kŷ tóg há tî gé, êprâ ke ag tŷ inh jykre há vég mûn kŷ.

²² Inh mré tîg ke mû tag vŷ Tito mré ãjag ki jun ke mû, kar kŷ êg régre ū ke gé. Êg régre tag hâ ne êg Senhor tû ki rîr há han tîgtî', tag ve tŷ hêñ ri ke han inh huri. Ti tû ki rîr nî vŷ ti mŷ sér tî. Kŷ tóg ãjag vême më, hâ kŷ tóg ãjag ve sór mû. Ñag to tóg há tâvî nî, ti tŷ ãjag vême mën kŷ.

²³ Kŷ Tito ne ãjag venh kâtîg ke mû'. Inh mré rânhraj jafâ vê, Tio ti, kŷ tóg inh mré ãjag to vâsân tî. Ti mré kâmû tag ag vŷ tŷ ūn há nýtî gé. Ú tŷ igreja krêm vênhmân kŷ nýtî ag vŷ ag jêgnê ja nî, ãjag to. Ag tŷ Cristo jykre há ên han kŷ nýtî vŷ ve há tî. ²⁴ Ag tŷ ãjag ki junjun kŷ ag ki rîr há han nî, vênh kar tŷ ve jó, ãjag tŷ ag to há nýtî ti, igreja krêm vênh pânpin tî ag kar tŷ ãjag jykre há ve jó. Vênh kar mŷ sóg ãjag to: “vî há tâvî han ag tóg tî,” he tî. Kŷ Tito ag mŷ vî há han nî, ke tû nî (mû) ra sóg ón ja nînh mû.

¹ Kÿ ãjag tóg, êg tÿ Jerusalém tá Topë ki ge kÿ nÿtî ag mÿ jëgnënh ke tag ki kanhró (ãjag tóg) nÿtî, hă kÿ sóg tó sór tû nî. ² Ag jagägtân sór ãjag tóg mû, ki kanhró sóg nî. Hă kÿ sóg Macedônia tá ke ag mÿ tó tî. Ag mÿ sóg: “Grécia tá ke ag ne Jerusalém tá ke ag mÿ nén ū jënen sór tî”, he tî. “Kri prÿg tóg nÿ ha, ag tÿ nén ū jënen sór mûn kri,” he sóg tî, ãjag to. Kÿ ag tóg ke sór mû gé sir, ãjag kóm. ³ Hă kÿ sóg ãjag mÿ êg régre ag jëgnëg mû, ãjag tÿ ki kanhrân je, sÿ ãjag kâmén mû ti. Kÿ ãjag tÿ nén (û) nîm sór mû ên vin kân nî, ūri, kÿ sóg fagrñh mÿ vî ja tû nînh mû. ⁴ H  n ri ke mûn Macedônia tá ke ū ag tóg inh mr   kâmû sór mû. Kÿ tóg ãjag tÿ nén vin ja tû nî kÿ inh mÿ'a tînh mû, is  n kÿ vî ja nîn kÿ. Kÿ tóg ãjag mÿ'a tînh mû gé sir. ⁵ Hă kÿ sóg to jykr  n, sÿ ãjag mÿ êg régre tag ag jëgn   je, inh k  tig ke to h  , ãjag tÿ nén vin han kân je, ãjag tÿ nén (û) tÿ êg mr   ke ag jagägtân ke ti. V  s  y ãjag tóg tó ja nî, ãjag tÿ nén vin sór mû ên ti, kÿ ha vin han, kÿ tóg e nînh mû, j  nkamy ti, kÿ tóg ve h   t  , ti tÿ ãjag mÿ s  r nî ti. Kÿ ū tóg ãjag to: “ti mÿ ag mÿ h   t   ja, h   kÿ ag t   nîm s   han ja nî?” henh ke tû nî.

⁶ Kÿ sóg tag tó sór mû, ha m  : “  tÿ ti fy pir kr  n kÿ t  g pin kÿ g  nh ke mû gé sir.   tÿ kr  n m  g mû ên h   t  g g  nh m  g han ke mû gé sir,” he sóg tî. ⁷ Kÿ ãjag tÿ nén to jykrén mû ên h   vin nî, ãjag tÿ Jerusalém ra jënen je. Ti tÿ ãjag mÿ s  r tû nîn kÿ t  g h   t   nî. Inh pi(jé) ãjag mÿ vî tar han mû'. Mÿ s  r nÿt  mnî, ãjag tÿ êg mr   ke ag jagägtân to, kÿ t  g Top   mÿ h   t   sir.   tÿ ge to t  g h   t  v   nî. ⁸ Kÿ Top   t  g to tar nî gé, ãjag mÿ nén vin m  g han ke to, ãjag tû tÿ ãjag ki e nî je, kur   kar ki, nén ū tÿ ãjag mÿ tû' he tû nî je. Kÿ t  g, ãjag tû tÿ ãjag ki m  g nîn kÿ (t  g) ãjag tÿ ū jagägtân', ū jagägtân' henh h   t   sir. ⁹ Tag v   r  n kÿ nî, ha m  : “  n jagägtar ag mÿ t  g vin m  g t  , ti tÿ êg mÿ v  nh vî h   t   t   ū henh ke tû nî,” he t  g, Top   v   rá ki.

¹⁰ Ha vé, Top   ne êg mÿ nén (û) kar fy vin mû', êg tÿ kr  n je, kÿ t  g êg mÿ p  o han jaf   nîm mû gé, êg tÿ t  p  o han kÿ kon je. Kÿ t  g ãjag mÿ ãjag tÿ ū jagägtân ke mû ên ven mû gé, kÿ t  g nén ū fy ri ke nî. Kan   h   ri ke han je t  g ke mû gé, ãjag tÿ v  nh jykre kuryj tag han kÿ, h   v  : jagn   jagägtân, he mû. ¹¹ Tag ki ãjag t  g rico nÿt  nh ke mû, ãjag tÿ v  nh kar jagägtân kÿ. Kÿ ag t  g e nÿt  nh mû gé sir, ū tÿ êg tugr  n Top   to v   h   han mû ag, ag tÿ êg tÿ ag jagägtân tugr  n Top   to v   h   han kÿ. ¹² Kÿ t  g ge nî. Êg tÿ Top   ki ge kÿ nÿtî ag jagägtân kÿ êg t  g ag jagägtar tÿ ū he mû. Tag t  g h   t  . H   ra ag t  g êg tÿ ag jagägtân tugr  n (ag t  g) Top   mÿ v   h   han ke mû gé sir. ¹³ H   ki ag t  g ãjag tÿ Top   v   kri fig mû v  g mû, ãjag tÿ ag jagägtân ki. Kÿ ag t  g tag to Top   to v   h   han ke mû gé sir, ha vemn  . Cristo to v  me to ãjag n  ji h   nÿtî. H   ve je ag t  g ke mû, ãjag tÿ ag jagägtân m  g kÿ, ãjag tÿ v  nh kar jagägtân kÿ ke gé. ¹⁴ Kÿ ag t  g ãjag to Top   mr   v  m  n ke mû gé sir, ãjag to h   t  v   nÿt  n kÿ. Top   tÿ ãjag jagägtân h   p   han mû ên ve je ag t  g ke mû, h   kÿ ag t  g ãjag ve sór ke mû gé sir. ¹⁵ Top   ne êg mÿ nén ū h   t  v   vin t   m  r'. Pi(jé) kaja n  i', ti tÿ êg mÿ nén vin mû ti. Êg je ti mÿ to v   h   han, ti mÿ agradecer hen kÿ.

10

Paulo t  y n  n to v  

¹ Ha vé, ãjag jyv  n sór inh mû, inh, h   v  : Paulo, he mû. Sÿ ãjag mr   n  n kÿ sóg n  ji kom  r h   v   t  , kÿ, is  y k  r h   tá n  n kÿ is  g n  ji v   j   han t   ãjag m  . Cristo ne kom  r h   v   t  '.   n h   v  , Cristo ti. Ti jykre h   han sór inh n  gt  . ² H   kÿ sóg ãjag mÿ tag to v   sór mû, ha m  . Is  y ãjag mÿ n  n r  n mû tag j  m  mn  . Kÿ sóg ãjag ki jun kÿ v   j   han ke tû nî. V   j   han je sóg ke mû, ha vemn  , ū t   inh kato v   mû ag m  , ū t   iso: “  tÿ v  s  g ki n  n to jykrén mû ên h   han t  g t  ,” he mû ag m  . ³   pr   ke v   t   inh nî, h   ra inh pi(jé)   pr   ke jykre han kÿ v  nh jykre k  r  g han to v  s  n t  ’. ⁴ V  s  n m  g sóg tî, h   ra inh pi(jé)   pr   ke ag jykre han kÿ v  s  n mû'. Top   jykre tar ên h   han kÿ sóg h   to v  s  n t  , kÿ t  g soldado t  r  r   jaf   ri ke nî, Top   jykre tar ti. T   sóg êg kato t  m   ag v  nh pigju jaf   m  g ên k  k  g t  , h   v  : is  y ū t   êg v   kato v  s  ns  n mû ag v   t   ū he mû, he mû. ⁵   t   Top   kato v   sór mû ag v   t   sóg ū he t   gé. V  s  y   n m  g han sór ag t  g nÿtî, Top   kato v  s  n kÿ, êg t   Top   jykre ki kanhr  n mû kato v  s  n kÿ. T   ū he t   gé, Top   jykre tar

hā tý. Ěprā ke ag tý Topē vī kato tē mū ag tý Cristo krēm ge han kān sór sóg mū, ký ag sigse ký nýtī ri ke vē sir. ⁶ Ký, sý ãjag tý Topē vī kri ním mū ve ký sóg ū tý kri fi sór tū ag mý vī jū han ke mū sir, ha vemnī.

⁷ To jykrén há han nī, ha mě. “Tý sóg Cristo mré ke nī,” he ãjag tógr tī, ãjag kāmī ū. Ký to jykrén há han nī. Tý sóg Cristo mré ke nī gé, inh, ãjag kóm mýr, ha mě. ⁸ Ěg Senhor ne inh fēg', sý ãjag jyvēn jé. Ti pi(jé) inh mý: “ha ag kókén,” hé'. Ký sóg ãjag mý tó, ēg Senhor tý inh fēg ja ti. Isý vēso vī há han hā vē. Ge ra tógr inh mý'a tū nī, isý vēso vī há han mū ti. ⁹ Sý ãjag jyvēn sór vē. Inh pi(jé) ãjag kanē jun sór mū'. Ñag jyvēn hā jé sóg ãjag mý rán. ¹⁰ Inh carta ki inh nēji ãjag mý vī tar han tī, vī jū, ký sý ãjag mré nín ký sóg nēji krój nī ve nī, ký inh vī nēji tógr tý néni ū tū nī ve nī. ¹¹ Tag to jykrén, ha mě: isý rán mū ri ke han jé sóg ke mū, isý ãjag mré nín ken ký, ha mě. Ñag vég tū sóg nī, isý carta tag rán ký. Isý ãjag mré nín ken ký sóg inh vī tag ri ke han ke mū, ha vemnī.

¹² Ñag kāmī ū tógr vēso vī há han sór tī. Inh pi(jé) ag ri ke nī', inh pi(jé) tý ag mré ke nī gé'. Vēsóng ki to jykrén ký ag tógr néni ū to: “tag vý há nī, tag vý há tū nī,” he tī. Tag to jykrén ký ag jykre tógr ag mý há nī ve nī. Topē jykre ve vén sór tū ag tógr nī. Ag tý vēsóng ki néni to jykrén hā tógr ag mý há tī. Krī tū ag nýtī.

¹³ Ag jāvo sóg Topē jykre vég tī, hā ký sóg ãjag mý: “inh jykre vý há nī,” he tī. Topē ne inh mý inh rānhrāj ti ním, ký tógr inh mý: “ha Corinto tá ke ag ki rīr,” he ja nīgtī gé. ¹⁴ Inh pi(jé) Topē tý inh mý vēnh rānhrāj ním ū pátén tī', ký sóg pátén ja tū nī gé, sý ãjag mý rán ký. Inh hā ne ãjag mý Cristo kāmén vén ja nīgtī'. ¹⁵ Hā ký sóg isū tý ãjag jyvēn tī. Ū tū pijé'. Inh pi(jé) ū rānhrāj to: “isý han ja vē,” he mū'. Isū hā ki sóg tý ūn mág nī. Ký sóg tag to jykrén mū gé, ha mě: ãjag tý Topē ki ge ký nýtī to tar nýtīn ký sóg tý ūn mág tāvī nín ke mū gé, ãjag mré. Isū hā vē, inh rānhrāj hā vē. ¹⁶ Ký sóg ãjag jamā mā ra tīgr sór mū gé, sý Cristo kāmén jé, ū tý ag mý tó ja tū ūn ra. Sý tātā ag mý kāmén ký sóg inhhā ki rānhrāj mū sir, ū tý ag mý tó Topē vī kāmén ja tū nín ký. Ký sóg inh rānhrāj hā tugnīn tý ūn mág jēnh mū, ū rānhrāj tugrīn ke tū vē.

¹⁷ Hā ra tógr há tū tī, ēg vēme tag ti. Ñag tý ūn mág nī tó sór ký ēg Senhor ti tómnī. ¹⁸ Ěg tý vēso: “ūn há vý tý inh nī,” he mū' ra ēg pi(jé) tý ūn há nýtī'. Ěg Senhor tý ēg to: “ūn há vý tý a nī,” hen hā ký ēg tógr tý ūn há nýtī.

11

Ón ký apóstolo ag

¹ Iso fe nýtīmnī. Krī tū nī ve inh nī, isý vēsó ký. Hā ra ãjag tógr iso fe nýtī, ký tógr há tī. ² Ñag to sóg há pē nī, Topē tý ãjag to há nī ri ke, hā ký sóg ãjag jyvēn tī. Ký ãjag tógr ūn mén ke mū fi ri ke nýtī, ký Cristo vý ãjag mén ke ri ke nī sir. Vēnh prūg tag to sóg ãjag kān sór mū mýr, ãjag jānhkri nýtī jé, tātāg tý mén ja tū jānhkri ri ke. ³ Hā ra sóg ãjag to: “ag mý ti tovānh sór tū nī vý?” he mū. Pýn vý Eva fi mý ón, Japo ti, ti jykre (ka)mě nín ký, ký fi tógr ti vī kri ním. Ký tógr ãjag mý ón sór mū gé, Japo ti, ãjag tý Cristo tovānh jé, ãjag tý ti jykre pir tovānh jé, ãjag tý ti to tar ūn to krónh ke jé. ⁴ Hā ký ãjag tógr ūn mág tāvī jēmē sór mū, ag tý ãjag mý ón ký Jesus tó ký, ag tý isý ãjag mý néni tó mū ūn hā tū tó mū ra ãjag tógr jēmē sór tī. Ón ký jagrē vý ãjag mý há nī ve nī, Topē tý ãjag mý ním ja tū ūn. Ón ký topē vī vý ãjag mý mě sér tī ve nī, ãjag tý vāsý mě ja tū ūn. Vēnhmý han sór ãjag tógr mū.

⁵ Ón ký apóstolo ag ne ãjag mý vēnh vī tag tó sór mū'. Inh pi(jé) tý ag krēm ke nī', ha mě. ⁶ Vī sīnvī han tū inh nēji nī, ag vī sīnvī ri ke han tū inh nēji nī. Hā ra sóg néni tý hēn ri ke ki kanhró nīgtī, tag ve ãjag tógr mýr, ãjag tý inh vī mě tý hēn ri ke han mū ūn.

⁷ Ñag mý sóg Topē vī tó ja nýtī, ký sóg tag to ãjag ki ti kaja ve sór ja tū nī. Vēsý ūn sī han ja inh nī, sý ãjag mré nín ký, ãjag tý ūn mág nýtī jé, isugrīn. Tag tugrīn inh mý Topē vī mranh'? Vó, vēnh jykre há vē. ⁸ Ěmā ū tá Jesus ki ge ký nýtī fag ne inh mý fag jānkamy vēnh kāpām, ký fag tógr inh mý ti jēnē ja nī, sý ãjag mré nín ký. Fag tū hā ko ja inh nýtī. ⁹ Ký, isý jānkamy ve sór mū ra sóg ãjag mý tó ja tū nī gé. “Ti hýn ag mý jagy

tinh mū," he sóg tī, hā kȳ sóg ājag mȳ to ja tū nī. Ga tȳ Macedônia tá ēg régre ag ne inh ki junjun ja nīgtī', sȳ ājag mré nīn kȳ, kȳ ag tōg inh mȳ jānkamy ū ma kāmū ja nī gé, sȳ to néń tȳ inh mȳ tū nī ēn mān jé. Gen kȳ sóg isū vég tī hā ra, ti tȳ ājag mȳ jagy tū nīn jé. Inh jykren hā vē. Tovānh sór tū inh nīgtī. ¹⁰ Ki hā tó sóg tī, Cristo tȳ ki hā tó tī ēn ri ke han sóg tī. Kȳ sóg ājag to: "ga tȳ Grécia tá ke ag vȳ jānkamy to inh jykre ki kanhrān kān ke mū, ag tȳ iso vīvī he tū nīn jé," he mū. Ājag jānkamy ve sór tū pē inh nīgtī. ¹¹ Hē ri ken kȳ? Inh mȳ ājag to há tū nīgtī? Vó, ājag to sóg há tāvī nī, kȳ Topē ne ki kanhró nī'.

¹² Hā ra sóg ājag tū ve sór tū nī, sȳ ag vī tȳ tū' hen jé, ón kȳ apóstolo ēn ag vī ti. Inh mȳ tōg ag tȳ ājag mȳ: "Paulo ri ke inh nī. Inh mȳ ājag tū vēnh kāpām," henh ha mē tī. Hā kȳ sóg ājag tū ve sór tū nī. ¹³ Ón kȳ apóstolo vȳ tȳ ag nītī, mȳr, ha mē, ón kȳ ag tōg: "Topē rānhrāj han ēg tōg mū," he tī. Ón kȳ ag tōg: "Cristo vȳ ēg tȳ apóstolo han," he tī. ¹⁴ Satanás jykre hā vē. Vēsý tōg Topē tȳ jēnē jafā ri ke han tī, ón kȳ, Satanás ti. ¹⁵ Kȳ Satanás mȳ rānhrāj tī ag tōg ón kȳ (ag tōg) jykre kuryj nītī ve nī gé. Hā ra Topē tōg ag vóng kónān ke mū, ag rānhrāj kórég to.

Paulo jagtar

¹⁶ Ha mē, tó mān jé sóg ke mū, sȳ tó ja ti. Inh pi(jé) krī tū nī'. Isý ājag mȳ krī tū nī ve (hā) ra, ge ra iso hā nītīmnī, sȳ vēso vēnh vī há tón kȳ. ¹⁷ Sȳ ājag mȳ sȳ néń ve ja ēn tō sór vē, kȳ tōg inh krī tū nī ve nī. Sȳ vēso vī há han kȳ sóg krī tū nī ve nī. Ēg tȳ ēg Senhor jykre tó kȳ ēg tōg tag tō tū nīgtī, sȳ tónh ke tag. ¹⁸ Hā ra sóg tó sór mū. Vēnh kar tōg ājag mȳ ag tȳ néń ve ja tō tī, kȳ sóg ājag mȳ sȳ néń ve ja ēn tō sór mū gé, ha mē. ¹⁹ Krī há ājag nītī, ge ra ūn krī tū ag tōg ājag mȳ há nītī ve nī. ²⁰ Ú tȳ ājag mȳ: "tag han ra, tag han tūg ra," hen kȳ tōg ājag mȳ sér tī ve nīgtī. Ú tȳ ājag tū mān sór kȳ tōg ājag mȳ há tī ve nīgtī, ū tȳ ājag mȳ un'ón mū ag tōg ājag mȳ há nītī ve nīgtī, ū tȳ vēso: "tȳ inh ūn mág nī," he mū ag vȳ ājag mȳ há nītī ve nīgtī gé, ū tȳ ājag kakā ki tānh tī ēn ag ke gé. Ú tȳ ge vȳ ājag mȳ há kar nītī ve nīgtī. ²¹ Inh mȳ'a tōg tī, sȳ tag tó kȳ. Vēnh jykre tag to sóg krój nī, tag han sór vānh inh nīgtī, ag tȳ han ri ke tag.

Hā ra ag tōg ājag mȳ ag tȳ néń ve ja ēn tō sór mū, ón kȳ apóstolo ēn ag, ag tȳ néń ū há kar han mū tō ag tōg tī. Kȳ sóg ag ri ke tónh ke mū gé sir, ūn krī tū ag ri kén. ²² Hebreu vȳ tȳ ag nītī. Tȳ sóg Hebreu nī gé. Israel krē'krē vȳ tȳ ag nītī. Tȳ sóg Israel krē'krē nī gé. Abraão krē'krē vȳ tȳ ag nītī. Tȳ sóg Abraão krē'krē nī gé. ²³ Cristo camarada vȳ tȳ ag nītī. Tag to sóg ag kāfór nī hā ra. Ha vé, krī tū pē nī ve sóg nī, sȳ tȳ ag kāfór nī tag tón kȳ.

Ha mē, isý tȳ Cristo camarada nī ti: inh rānhrāj e tag hā to sóg ag kāfór nī, ise kȳ nīn e ja hā to sóg ag kāfór nī gé. Inh mrānmrān kāfór han ag tōg tī gé, ter kren tȳ hēn ri ke ve inh, ag kāfór ke gé. ²⁴ Judeu ag ne inh mrānmrān tȳ 5 (ke) han', ag tȳ ū mrānmrān tȳ 39 (ke) han tī ēn tȳ 5 (ke) han ag tōg isý, kurā tȳ hēn ri ke han tōg, ti tȳ 5 (ke) ēn tā krýg jé. ²⁵ Kar kȳ ag tōg ka tȳ inh mrānmrān tȳ 3 (ke) han ja nītī gé. Kurā tȳ hēn ri ke han tōg ke gé, ti tȳ 3 (ke) ēn tā krýg jé. Pó tȳ ag inh pin ja nītī gé, isén jé, kurā pir ki. Kar kȳ sóg goj ki ter kren tāgtū han ke gé, ēn kā sóg kejēn kuty pir ki kurā mré goj nig kāki nāgnār, goj kafā tū kāki. ²⁶ Kuvar há ra tīg tȳ hēn ri ke han inh, kȳ goj var tōg inh jagtar han. Ēg tū péju(g) tī ag vȳ inh jagtar han tī. Inh mré ke ag vȳ inh vóng kónān sór nīgtī, fóng ag ke gé, cidade ki ke ag ke gé, émā tū tā ke ag ke gé. Goj kafā tū kri inh jagtar han. Ón kȳ ēg kanhkā ag vȳ inh jagtar han tī gé. ²⁷ Rānhrāj mág to inh jagtar tī gé, to sóg ron tī, kȳ sóg nūr tū tȳ hēn ri ke hyn han tī gé. Kejēn sóg kókīr tī, kejēn sóg goj vég tū nīgtī, vākre tȳ hēn ri ke han sóg tī, kusa mēg sóg tī, inh kur tōg iso tūg tī gé. ²⁸ Kȳ, isý kurā kar ki ti jagy tag vég mū mré hā sóg igreja krēm vēnhmān tī ag to krī kufy han tī gé. ²⁹ Ú tȳ Cristo vī to krónh ken kȳ tōg inh mȳ jagy tī gé. Ú tȳ Topē vī mranh kȳ sóg kanē jur tīgtī gé.

³⁰ Kȳ, isý vēsó kȳ sóg isý néń ū jagy vég mū ēn tō sór tī, inh krój nī ēn ti. ³¹ Topē ne ki kanhró nī', ég Senhor tȳ Jesus jóg ti. Ég tȳ ti mȳ vī há han tōg tū' henh ke tū pē nī. Ti hā ne ki kanhró nī'. Inh pi(jé) ón mū'. ³² Cidade tȳ Damasco tá sóg nī ja nīgtī, kȳ pā'i mág tȳ

rei tý Aretas ēn krēm pā'i ū vý governo ki rīr nī ja nīgtí. Ên tógo ijo vāji ja nīgtí. Ti polícia ag tógo ijo vāji ja nīgtí, ag tý ise jó. ³³ Hā ra inh mré ke ag tógo kēj mág kākā inh péju ký jānkā ror tý isérem, cidade to ró tý, hā ký sóg kren. Isý ti jagy ve jan hā vē.

12

Paulo tý néen nē ve

¹ Ký ajag tý isý tý ūn mág nī tag mē sór ký, ký sóg ajag mý ēg Senhor tý inh mý néen ven mū ēn tó sór mū gé ver, ti tý inh mý néen kāmén mū ti. Sý ajag mý tónh ke tū vē vē, hā ra ajag tógo mē sór mū. ² Ha vé, ū ki kanhró sóg nī, Jesus ki rā ū. 14 (ke) anos ti nī ha, ti tý kanhkā ra tīg kri, kanhkā tāgtū he mū ēn ra. Hēn ri ke mūn tógo a rīr há ra vyr, hēn ri ke mūn ti kuprīg tógo ra vyr, inh pi(jé) ki kanhró nī'. Topē hā ne ki kanhró nī'. ³ Hā ra tógo ra vyr, hēn ri ke mūn a rīr há ra, ti kuprīg hēn ri ke mūn, inh pi(jé) ki kanhró nī', Topē hā ne ki kanhró nī'. ⁴ Ký tógo ēg tý hē tá Topē mré nýtinh ke mū ēn ra vyr, Paraíso he mū ēn ra. Tá tógo vēnh vī jēmē, ēprā ke tý néen tónh ke tū ēn mē tógo tá, kanhkā tá vēnh jykre sínvī pē ūn, ēg tý tag ki néen ki kagtgí ūn. ⁵ Ên hā to sóg: "ūn mág vý tý inh nī," he sór mū. Isý vēsógi kanhkā ra tīg pijé'. Isý ēg tý ēprā vég tī ūn tó ký sóg inh krój nī hā tó sór mū. ⁶ Isý ūn mág nī tag tó ký sóg ki hā tó tī, vēnh ó pijé'. Hā ra sóg tó tū nī, ajag tý iso: "vēnh kar kāfór vý tý ti nī," he tū nī jó. Inh jykre vég ajag tógo mügtí, inh vī mēg ajag tógo mügtí, ký tag hā to jykrén nī, tag hā to ajag tógo inh jykre ki kanhrān ke mū.

⁷ Ký Topē tógo, ti tý inh mý kanhkā ven kar ký (tógo) to jykrén gé, sý vēsý ūn mág han sór tū nī jó. Hā jó tógo inh há tý néen ū jagy ki nī han tī gé, ký tógo sónh tý inh ki já ri ke nī. Satanás krēm ke ū vē, ký tógo isānh tī, isý vēsý ūn mág han tū nī jó. ⁸ Ký sóg ēg Senhor mý to vī tāgtū han, ti tý inh mý tý tū' hen jó. ⁹ Hā ra tógo ke jāvānh ja nī. Ký tógo inh mý: "a jagtgān sóg tī," he ja nī, "ký tógo há tī," he ja tógo nī, ēg Senhor ti. "A krój nī hā ki isý tý ūn tar nī ve há tī," he ja tógo nī inh mý, ēg Senhor ti. Hā ký inh krój nī tag tógo inh mý há tī. Inh krój nīn ký sóg Cristo tar hā tý tar nī nī. Tag hā ne há tī'. ¹⁰ Hā ký inh krój nī tógo inh mý sér tī, ag tý iso vī kónān ti ke gé, inh jagtar nī ti ke gé, ag tý inh vōg kónān ti ke gé, inh kanē jur ti ke gé. Inh mý tógo sér kar tī, sý néen vég mū ti, sý Cristo hā tý fe nīn ký. Inh krój nī ūn kā sóg tar nī, mýr, ha mē.

Paulo tý Corinto tá ke ag to néen to jykrén

¹¹ Ha vé ha, vēsý ūn krī tū nī ūn ri ke han sóg, ajag tý inh kutān ký. Ajag tý iso vī há han ke vē vē. Inh pi(jé) ū tý vēsý apóstolo han mū ūn ag krēm ke nī', isý tý néen (ū) tū hā ra, mýr, ha mē. ¹² Ajag mý sóg sý tý apóstolo jē ven huri. Isý néen (ū) jagy vég mū ra sóg to krónh ke tū nīgtí. Ég tý néen han vānh hyn han ja inh nīgtí, ajag rīnve, milagre ti, Topē jykre ti ke gé. Hā ki ajag tógo venh mū, sý tý apóstolo jē ti. ¹³ Ký inh ajag mý ne han ja tū nī nēji, ajag tý emā ū tā Jesus to vēnhmān tī ag to: "égg kāfór ag nýtī," hen jó? Néen pir hā han tū inh nī, hā vý: ajag jēn ko ja tū inh nī, he mū, sý ajag mré nīn ký, ký tógo ajag mý jagy nī ja tū nī. Tag tý körég ký inh mý vēnh pāte fón nī.

¹⁴ Ha vé ha, sý ajag ve mān sór vē mýr. Sý tag to jykre tāgtū hā vē sir. Ký sóg inh jun ký ajag mré nīn ký (sógi) ajag mý ti jagy nīm sór tū nī gé, ūri. Inh pi(jé) ajag tū mān sór mū'. Sý ajag venh kātīg ke vē. Égg krē pi(jé) ēgg rico han tī', égg tý ag jē ūn mū ra. Égg hā ne égg krē mý néen ū nīm tī'. ¹⁵ Hā ký sóg isū fón kān ke mū, ajag tugrīn, vēnh fēg jé sóg ke mū gé, sý ajag krenkren han jó. Ajag to sóg há tāvī nī. Hā ký tógo inh mý e tī, ajag tý iso há tū nīgtí ti. ¹⁶ Ký ajag tógo ki kanhró nīgtí, isý ajag mré nīn ký ajag mý ti jagy nīm sór tū nī ti.

Hā ra sóg nēji ajag vatānh tá ajag krīn tī, ajag mý sóg nēji ón tī. ¹⁷ Ký inh mý ajag vatānh tá ajag tū māg tī', sý ajag mý inh mré ke ag jēgnēn ký'? Ke tū sóg nīgtí mýr. ¹⁸ Tito mý sóg to vī, ti tý égg régre ū ūn mré ajag venh tīg jó. Ký Tito mý inh mý ajag tū ma kātīg ja nī'? Ke tū tógo nī, ki kanhró ajag tógo nīgtí. Inh jykre hā han tógo tī, Tito ti. Isý néen han mū ūn hā han tógo tī.

¹⁹ Äjag hÿn iso: “ón kÿ tóг vĕnh jagfy vî mû,” he mû. “Ti tÿ ēg tÿ ã to há nÿtî ēn han sór vĕ,” he äjag hÿn mû iso. Hâ tû vĕ, kÿ Cristo vÿ ki kanhró nî, Topë ti ke gé. Äjag to sóг há p  nî, hâ kÿ sóг vî mû, äjag tÿ inh vî turgr n ti hâ to tar nÿtî j . ²⁰ Tag hâ to sóг jykr n mû, ha m : h n ri ke m n  g t g jagn  t   n mû, s y äjag ki jun k . H n ri ke m n äjag t g jagn  to j  mû, h n ri ke m n äjag t g jagn  t  ki v  i mû, h n ri ke m n äjag t g jagn  to kr  r  nÿtî, v nh kar h n ri ke m n äjag t  h m  ekr n sór t , h n ri ke m n äjag t g jagn  to v  k n n mû, h n ri ke m n äjag t g jagn  to v  v  henh mû, h n ri ke m n äjag t g jagn  k f r nÿtî sór mû, h n ri ke m n äjag t g v nh jykre e han sór mû. ²¹ K y t g inh m 'a t nh mû, s y äjag ki jun k , k y Top  t  is y  n s i han ri ke v  sir. Inh f nh ke v , äjag t  v s y Top  v  mranh ja  n tov nh sór t  n t n k , n n  kav j  n ti,   pr  t  fi mr  n ,   m n t  mr  n , fag to  n t   n m r. Äjag t   n tov nh t  n n k  t g inh m 'a t nh mû.

13

Paulo tŷ ag jyvēn mān mū

¹ Sŷ ájag ve tgtnh ke v ha. Ky sg jag jykre venh ke m. t y jag jykre krg vg
m v tnh ke m, jag t ti krg han ja ti. n rgre v tugtnh ke m, ke t nn k n
tgt. ² Tag t inh huri, ky sg t mn sr m mr. Sŷ jag mr n ja nn ky sg jag m
tag t ja n, ky sg ri jag m rn m sir, sŷ jag mr n t nn k, ha m. Sŷ jag mr n
ja nn ky sg komr h v ja n, t y Top v mranh ja n ag m. Inh jun mn ky inh pi(j)
komr h v mn m', ha vemn. V tar han j sg ke m mr. ³ Cristo v m sr jag m,
inh ki. M j jag tg ke m. Ti pi(j) krj n'. Tar ti n, h ky sg v tar han ke m g.
⁴ Krj n ve ja ti n, ti t cruz to sa k. H ra tg rr mn, Top t ti rn mn k. Top tar
n h v. Ky sg krj n g, sŷ ti ki r k jn k, h ra sg ti mr rr k j g, jag m, Top
tar nn k.

⁵ Äjag jykre tugným nī. "Inh mÿ Jesus ki rã há han mû vý?" hemnî, vëso jykrén kÿ. "Jesus Cristo mÿ inh kákâ nî?" hemnî. Äjag tÿ tag to: "hÿ, hâ vë," he tû nîn kÿ äjag pi(jé) tÿ ti tû nÿtî'. Ën kâ äjag tóg ti tovânh kÿ mû nî sir. ⁶ Hâ ra sóg ti tovânh ja tû nî. Äjag tÿ tag ki kanhrân kÿn há tî. ⁷ Äjag to sóg Topê mré vëmén tî, äjag tÿ néñ ū kórég han tû nî jé. Kÿ inh rãnhräj tóg Topê mÿ há tî sir, vënh kar mÿ ke gé. Ag tÿ hâ ra iso é he mû ra néñ ū há tâvî han sórmnî, ha më, kÿ äjag tÿ Jesus tû hâ han ke mû tag ne há tâvî nînh mû'. ⁸ Inh pi(jé) ū tÿ ki hâ tó mû kato tê sór mû'. Ū tÿ ki hâ tó mû tag ve sór inh nî mÿr. ⁹ Inh mÿ tóg sér tî, inh krój nîn kÿ, kÿ tóg inh mÿ sér tî gé, äjag tar nÿtîn kÿ. Hâ jé sóg Topê mré vî tû, ti tÿ äjag mÿ vënh jykre há ên nîm jé, äjag tÿ há pë nÿtî jé. ¹⁰ Hâ kÿ sóg äjag mÿ carta tag rán, sÿ äjag vég tû nîn kÿ. Kÿ sóg komér hâ vî sór mû, sÿ äjag mré nînh ken kÿ. Inh pi(jé) vî tar han sór mû', inh pi(jé) eëg Senhor tÿ isar han kÿ inh vî tar tÿ äjag kókén sór mû'. Äjag tar han sór inh mû mÿr.

¹¹ Inh kanhkā', sŷ ājag mŷ rán kân hâ vê. Hâ ra sóg ver tag tó sór mû, ha m : v nh k n n , ājag t  kygn g t  n  j , inh v  j m mn , v nh jykre pir han n , kr  kupr  n t mn . Top  ne   g to h  n , ti ne   g kr  kupr g t '. Ti h  ne   jag ki r r m ,   jag t  ti jykre tag han k .

¹² Jagnē ki nhun ke ri ke han nī, Jesus mré ke kar ki, ājag tÿ jagnē nīgē kāgmī kÿ. Topē tū ki ge kÿ nýtī kar vÿ ājag mÿ: “ājag mÿ há?” he sór mū.

13-14 Ëg Senhor tÿ Jesus Cristo jé ãjag tar han tĩ. Topẽ vÿ ãjag to há nĩ. Ti kupríg vÿ tÿ ãjag jagrê nĩ. Ti jykre hã mĩ mûmñi.
Hã v .

PAULO TỸ CARTA HAN: GALÁCIA TÁ KE AG MỸ CARTA

¹ Paulo tỹ rá vě, inh. Isý ga tỹ Galácia tá ke ag mỹ rán hā vě. Jesus Cristo hā vỹ inh fẽg, sỹ tỹ ti apóstolo jějé, ēg jóg tỹ Topẽ ti ke gé. Ěprã ke tỹ inh fẽg pijé'. Jesus Cristo hā ne inh fẽg', Topẽ tỹ ūn rín mǎn mū ti, ti ter kar kȳ. ² Sý inh mré ke ag mré ga tỹ Galácia tá ke ag mỹ rán hā vě, ū tỹ Galácia tá Jesus to věnhmǎn tī ag mỹ.

³ Topẽ mỹ sóg to vĩ tī, ti tỹ ãjag tar han jé, ēg jóg mág tỹ ãjag krī kuprāg jé, ēg pā'i tỹ Jesus Cristo ti ke gé.

⁴ Ti hā ne ū tỹ ã téń mū ag mỹ věnh fẽg', ti tỹ ēg tỹ Topẽ vĩ mranh tỹ tū' he jé, kȳ tōg ēg kren han, Ěprã ke jykre to. Ěprã ke jykre tỹ pāno nī kȳ tōg věnh jykre tag ki ēg kunū. Ēg jóg tỹ Topẽ tỹ néń ve sór mǔn hā vě, ti hā ne Jesus mỹ tag tó ja nī!. ⁵ Kȳ ēg tōg Topẽ to vĩ há han sór mū, kȳ tōg tūg' he jāvānh nī, ti to vĩ há tag ti. Hā vě.

Jesus kāme pir nī

⁶ Æjag ne tōg kānhmar sỹ ãjag mỹ Cristo kāmén ja ēn tovānh sór mū', ti tỹ ēg jagfy ter ja kāme ti. Ti kāme ū nón mū sór ãjag tōg mū, Cristo tỹ ēg mỹ tó ja tū nón. Inh mỹ tōg e tī mȳr, ãjag jykre tag ti. ⁷ Cristo kāme vỹ pir nī, kȳ ti kāme ū tōg tū tī. Hā ra ū ag tōg ãjag krī kufy han sór mū, hā kȳ ag tōg Cristo kāme ēn ki króm há han tū nīgtī. Ū tō sór ag tōg mū mȳr, Cristo jykre to, hā vỹ: "ãjag krenkren jé ãjag tōg Cristo ki rā kar kȳ Judeu ag jykre han ke mū gé, Topẽ tỹ Moisés mỹ néń tó ja ēn ti," he mū. ⁸ Hā ra sóg ãjag mỹ tó há han ja nīgtī, isý ãjag mỹ: "ti ki rā tāvī han jé ãjag tōg ke mū," hen kȳ. Ū tỹ inh vĩ tag ri ke tō tū ag jé mū kónān. Hēn ri ke mǔn isóg ãjag mỹ tag tō tū nī, hēn ri ke mǔn sóg ti pāte néń ū tónh ke mū. Kȳ inh jé tīg kónān. Hēn ri ke mǔn kanhkā tá Topẽ tỹ jēnē jafā tōg isý tó ja ēn ri ke han ke tū nī, pāte tōg hēn ri ke mǔn néń ū tō sór mū. Kȳ ti jé tīg kónān. ⁹ Tag tó ja inh nī, kȳ sóg tó mān mū sir. Ū tỹ ãjag mỹ Cristo kāmén kȳ, hā ra tōg ãjag mỹ isý tó ri ke han tū nī, isý tó pāte tōg ū tō sór mū, kȳ ti jé tīg kónān.

¹⁰ Vĩ tar han sóg tī, Ěprã ke kórég ag to. Inh pi(jé) ón kȳ ag mỹ vĩ há han sór mū', ag tỹ iso há nītī jé'. Ěprã ke ag tỹ iso há nī tag, ag tỹ iso kórég nī tag tōg inh mỹ tỹ néń ū tū nī.

Isý Ěprã ke ag tỹ iso néń tó mū to jykrén nī ra inh hÿn Cristo tū ki rīr tū nīnh mū vě. Hā ra sóg ti hā to jykrén tī. "Isý néń tó mū hÿn ti mỹ há nī, ti mỹ kórég nī vó?" he sóg tī, ti tỹ inh mỹ vĩ há han jé, Topẽ ti.

Paulo tỹ Topẽ vĩ hā tó

¹¹⁻¹² Cristo kāmén ja inh nīgtī, isý ãjag mỹ: "ti ki rā kȳ ēg krenkren ke mū, ēg tỹ Moisés jykre han tū ra," hen kȳ. Ěprã ke tỹ véké néń ū to jykrén ja pijé', sỹ ãjag mỹ néń tó mū ti. Ěprã ke tỹ inh kanhrān ja pijé'. Ū pi(jé) inh mỹ: "tag tómnī," he mū'. Jesus Cristo hā ne inh kanhrān', ti hā ne inh mỹ tag tó kān'. Tag to jykrén nī, inh kanhkā'.

¹³⁻¹⁴ Isý vāsý néń han ja mē ãjag tōg huri. Tỹ sóg Judeu krē nī, hā kȳ sóg Judeu jykre han tī ja nīgtī, Moisés tỹ ēg jóg jóg ve ag mỹ Topẽ jykre tó ja ēn ti. Kȳ sóg inh povo jykre ki, Judeu jykre ki sóg vāsān mág, hā kȳ sóg inh régre ag pātén, sỹ ēg jykre ki króm to tar tāvī nīn kȳ. Ēg jóg jóg ve ag jykre tāvī han sóg nīgtī mȳr, tag hā mī sóg ēkrén ja nīgtī. Kȳ sóg kygnē kȳ: "Jesus hÿn ón kȳ vēsý Topẽ han," he ja nī gé. Hā kȳ sóg ti ki ge kȳ nītī ag vōg kónān tāvī han, isý ag tỹ tū' he jé. Ag jagāgtān vānh ja inh nīgtī.

¹⁵⁻¹⁶ Hā ra Topẽ tōg kejēn inh mỹ Jesus to: "inh kósin vỹ tỹ ti nī," hé, isý fóng ag mỹ, kanhgág ag mỹ ti kāmén jé, ū tỹ mē ja tū ag kar mỹ. Ti hā tōg inh mur to hā inh kuprēg, inh jagāgtān kȳ. Kȳ, Jesus tỹ inh mỹ věnh ven kar inh pi(jé) Ěprã ke ū mré věmén', ti ki jēmē jé'. ¹⁷ Kȳ sóg Jerusalém ra tīg ja tū nī gé, sỹ ijo apóstolo ag mré věmén jé. Ga tỹ Arábia ra sóg vyr, ēn kā, kar kȳ sóg tá kātīg kȳ cidade tỹ Damasco tá jun mān.

¹⁸ Kȳ, 3 anos tūg kȳ sóg kejēn Jerusalém ra vyr, sỹ apóstolo Pedro mré věmén jé. Ti mré sóg kurā tỹ 15 (ke) han, tāvī. ¹⁹ Ņ kā inh pi(jé) apóstolo ū ag vē'. Tiago hā ve inh, ēg Senhor jāvy ēn, isý Pedro mré vīn kȳ.

²⁰ Ædag mÿ sóg ki hã rán mû. Inh pi(jé) ón mû', Topë hã ne ki kanhró nî'.

²¹ Tag pâte sóg ga tÿ Síria ra vyr, ga tÿ Cilícia ra ke gé. ²² Isÿ ra tig jé sóg ga tÿ Judéia fin râm. Kÿ Judéia tá Jesus to vênh mân tî ag inh ki kagfig nÿtî ja nÿtî. Inh ve ja tû ag nÿtî ver, Judéia tá Cristo ki ge kÿ nÿtî ag. ²³ Iso vî hã m  ja ag t g nÿtî, h  v : "  t   g v g k n n m   n n ji Cristo t  m ," he m . "V s y t g   t  ti ki ge k  nÿtî ag t g s r ja n , h  ra t g  ri ti k m n m  ha, n ji," he ja ag t g nÿtî iso. ²⁴ K  ag t g isug n Top  to v h  han ja nÿtî, ag t  tag m  k .

2

Paulo jykre t  ap stolo   ag m y h  n .

¹ Tag pâte 14 anos t g kar sóg Jerusalém ra t g m n g , Barnabé mr , k  Tito t g  g mr  vyr gé. ² Top  t  inh m : "ha ra t g," he ja v . T  jun k  sóg ag m y is y n n t  t   n k m n k n ja n  sir, s y f g ag m y n n k m n t   n ti. Vyr m y sóg tag to p i ag mr  v m n. F g ag m y sóg: "Jesus ki r  k   g k renkren ke m ,  g t  Moisés jykre han t  ra," he t . K  sóg tag to p i ag ki j m n s r ja n , s y ag m y: "m y h , f g ag t  Moisés jykre han t  ra, kanhg g ag ke gé?" he j . Is y f gr n m y r nhr j  j v nh t g t , is y f gr n m y carreira ri ke han j v nh t g t , h  k  sóg ag ki j m n vyr. ³ K  t g ag m y h  t , s y f g ag m y, kanhg g ag m y Jesus h  t  m  ti, s y ag m y Moisés t  t  ra, s y ag m y Judeu ag jykre t  t  ra, s y ag m y: "ha  ag gr  f r junun k m," he t  ra. H  k  ag t g Tito m y: "ha k m," he ja t  n  gé. F g t  Grego v , Tito ti,   t y Jerusalém ra inh mr  t  m   n ti. H  k  t g   gr  f r k m ja t  n , ti t y t y Judeu t  n n k . ⁴ H  ra  n k  Jesus ki ge k  nÿtî ag t g ti k m s r ja n .  n k  ag t g Jesus jykre ve s r ja n . "Ti m y Moisés jykre tov nh t ?" he ag t g iso. Ag t y Moisés jykre kr m  g vin m n s r ja v , k  t g  g patr o ri ke n , Moisés jykre  n ti. ⁵ H  ra sóg ag kato t . Inh pi(j ) ag m y: "h y," he ja nÿt . Ag kato t  t v  han ja inh nÿt   ag jagfy,  ag t y v nh v i h  h  kri fi j , Jesus k me t y  ag m y s r t  j ,  ag t y Moisés jykre kufy  n han t  n n k .

⁶ K  p i ag t g is y ag m y n n k m n m   n to: "t  k n ja t   n n ," he ja t  n  gé,  n m g ag. V s y ag t g t y p i t  ja n t g ,  n m g tag ag, h  ra t g inh m y t y n n  t  n , ha m . Top  m y t i t y n n  t  n ,  g t y  pr  ke ag m y t y  n m g n t  ti,  n s i n t  ti ke gé.

⁷ K  t g p i tag ag m y h  t , s y f g ag m y, s y kanhg g ag m y Top  v t n h ke ti,  n gr  f r junun k m ja t   n ag m y, Top  t y inh m y: "povo   ag m y t n h t g," hen k . "Top  v y Pedro m y t , ti t y Judeu ag m y t  j ,  n gr  f r junun k m k  n t   n ag m y, h  ra  t g   ag m y t n h ke m ," he ja ag t g n  inh m y, Jerusalém t   n m g ag. ⁸ Top  ne Pedro ti tar han, ti t y t y Judeu ag apóstolo j  j . K  t g isar han, is y t y   ag apóstolo j  j ,  n t y Judeu ag jykre han t  kar ag. ⁹ Tag ve ag, Top  t y tag to isar han m  ve ag, Tiago ti, Pedro ti, João ti ke gé. Igreja to p i v y t y ag n t , k  ag t g t y igreja n n a ri ke n t .  n ag ne inh n g  m ', Barnabé n g  ke gé. H  k  ag t g  g m y: "h  t  n ,  ag r nhr j  ti,  ag t y n n han s r m  ti," he m . "Ha f g ag m y t n h m j g, kanhgág ag m y, j vo  g t g   t y Judeu ag jykre han m  ag h  m y t n h ke m ," he ag t g m   g m y, p i ag. ¹⁰ K  ag t g  g m y to v ,  g t y ag k m   n v s r n h m  ag jag gt n j ,  g t y ag m y n n   j n  j , f g m y ke gé. Tag han sóg t  m y. Inh pi(j ) k  jatun t .

F g ag t y Judeu ag ri ke n t 

¹¹ K  kej n Pedro t g cidade t y Antioquia t  jun ja n t . H  ra t g t  kygn , k  sóg ti kato t . Ti h  m y sóg ti kygn   n t . ¹² K  Tiago t g kej n ti mr  ke   ag j gn  ja n t . Ag t y junjun t  ki Pedro t g f g ag mr  j n ja n t , Judeu t  ag mr . H  ra Tiago t  ke ag t y junjun k  t g sir Judeu t  ag mr  j n j v nh n  sir, ti t y Judeu ag kam g v  sir,  n gr  junun f r k m t  ag jagfy. K  Pedro t g  n k  v rm  n  m  sir, f g ag v m k . ¹³ K  ti mr  Judeu   ag t g f g ag v m m  g  sir. K  v h  Barnabé t g f g ag v m m  g  sir. Ki kanhr  ti n  v , Barnabé ti,  g t y jatun m y f g mr  n n  ke ti,  g t y t y Judeu n t  ra. ¹⁴ Ag kar v  kygn  k n, Pedro n n. Jesus jykre pij ', v nh v i s r pij '.

Sŷ ag tŷ kygnē tag ve kŷ sóg vênh kar rînve Pedro mŷ tag tó, ha m  . “Ha vé, Judeu v   tŷ    n  ,” he sóg ti mŷ. “Â tŷ tŷ Judeu n   ra    t   f  g jykre han ja n  gt  , f  g mr   j  n kŷ,” he sóg ti mŷ. “K      ne j   ūri Judeu jykre han m  n s  r n  ? Â tŷ ne j   f  g ag mŷ: Judeu ag jykre han n  , he s  r n  ?” he sóg ti mŷ.

Jesus ki ge kŷ n  t   kŷ   g povo pir ri ke n  t  

¹⁵ Judeu kr   v   tŷ   g n  t  , kŷ   g t  g f  g ag tŷ Top   v   mranh t     n ri ke t   n  t  . ¹⁶ H   kŷ   g t  g Top   tŷ v  s     g jyv  n t     n ki kanhr   n  t  . H   ra   g pi(j  ) tag tugr  n Top   mŷ h     n  t  ’.   g tŷ Jesus Cristo ki ge kŷ   g ti mŷ h     n  t  . H   kŷ   g t  g Jesus Cristo ki ge kŷ n  t  ,   g tŷ ti mŷ t     n h     n  t   j  , ti t     g tŷ ti ki ge kŷ n  t   tag tugr  n   g mŷ v  nh p  te f  n j   sir.   g pi(j  ) Top   tŷ v  s     g jyv  n t     n ki kr  m ja n  gt  ’, h   kŷ   g t  g ti mŷ t     n h   t   n  t  ,   g tŷ ti t   v  s     g jyv  n han s  r m   ra. Top   pi(j  ) Moisés t     g mŷ v  nh jykre n  m ja   n tugr  n   g mŷ v  nh p  te f  n ke m  ’. Jesus Cristo tugr  n ke v  .

¹⁷ K   t  g ge n  .   g tŷ Cristo ki ge tugr  n   g t  g Top   mŷ t     n h     n  t  .   g tŷ Top   v   mranh kŷ, h   kŷ t  g   g mŷ v  nh p  te f  n m  ,   g tŷ tŷ Judeu n  t  n kŷ, kŷ t  g f  g ag mŷ v  nh p  te f  n m   g  , kanhg  g ag mŷ ke g  .

K     jag h  n iso: “   t   tag t   kŷ   t  : Cristo v   Top   v   mranh tag to h     n  t  , he t  ,” he s  r m  . V  , h   t   v  . ¹⁸ H   ra tag to jykrén, ha m  :   g tŷ Top   tŷ v  s   v  nh jykre to: “v  nh jykre tag han m  n ke t     g n  ha,” he kar kŷ: “v  , han m  n j     g t  g ke m  , ge ra,” hen kŷ t  g v  nhm   t   sir. V  nh jykre r  gre v   sir. ¹⁹ Top   tŷ v  s     g jyv  n ja   n ki kanhr     g t  g n  t  . K     g t  g ti t     g jyv  n m     n m   kŷ: “v  nh jykre k  r  g han kŷ sóg Top   v   mranh t  ,” he m   sir. Ti v   ki kr  m ki kagt  g   g t  g n  t  ,   g t   ki kr  m s  r m   ra. H   ra Cristo v     g jykre si t   t  ’ he ja n  . Ti mr   t  g cruz to sa ja n  ,   g jykre si ti. K   t  g   g mŷ v  nh jykre t  g n  m m   sir,   g t   t   Top   t   n  t   j  . ²⁰   g jykre si v   t  ’ h  . H   kŷ   g t  g ti t   h   han t  ,   g t   ver ga kri m  n kŷ. Top   k  sin ki r   tugr  n   g t  g sir r  nr  r n  t  . Ti fe v   t     g n  t  ,   g kar v   t   ti fe n  t  , kŷ t  g   g jagfy   t     n t   ag mŷ v  nh f  g, kŷ t  g   g jagfy ter ja n  . ²¹ Ti ki ge kŷ n  t   tugr  n   g t  g Top   mŷ h     n  t  . Top   t     g jag  t  n h   v  .   g t  : “Top   jykre si ki kr  m kŷ inh h  n Top   mŷ t     n h   n  ,” hen kŷ Cristo v   f  gr  n mŷ ter ja n  . K     g t  g Top   t     g jag  t  n tag t   t  ’ he m  . H   t   v   m  r.

3

  g t   Jesus ki ge kŷ   g krenkren ke

¹ Galácia t   ke’,   jag ne t  g kr   t   n  t   ve n  t  ’.   n  y   jag kr  n k  n  n,   jag tŷ Jesus Cristo tov  nh s  r j  ? Ti t   ka to sa ja   n t   k  n inh m  r   jag mŷ, kŷ   jag tŷ ne j   v  s   v  nh jykre   n han s  r n  ? ² K   sóg   jag ki tag j  m  s  r m  , ha m  : Top   ne   jag mŷ   k  upr  g j  n  e’.   jag tŷ v  s   v  nh jykre si   n m   m   tugr  n   jag mŷ jagr  n kŷ n  t  ? V  , inh v   tugr  n   jag t  g Cristo ki ge kŷ n  t  , kŷ   jag t  g Cristo ki ge tugr  n jagr  n kŷ n  t  . ³ K   kr   v  nh mŷ han s  r t  g n  . Top   kupr  g tŷ   jag kr  n kŷ   jag Jesus ki ge ja n  . K  : v  s  g ki sóg ti jykre ki krov,” he t  g n  . ⁴ Ke t   n   (m  ) ra   jag t  g f  gr  n mŷ Top   kupr  g tŷ jagr  n n     n v  . H   ra t  g inh mŷ f  gr  n mŷ ke t   n  . ⁵ K     t     jag mŷ   k  upr  g j  n  g m     n v     g t   n  n han v  nh h  n han ja n  t   g  . Ti m     jag tŷ v  s   v  nh jykre si m   m   tugr  n milagre   n h  n han?’ V  .   jag tŷ Cristo k  me s  r m   kŷ ti ki ge tugr  n t  g milagre   n h  n han. Tag to jykrén.

⁶ K   Abra  o to jykrén n   g  . Top   ki t  g r   kŷ n   ja n  , kŷ t  g Top   mŷ t     n h   n   sir, Abra  o ti. ⁷ Tag to jykrén h   han n  .   g t   Abra  o n  n Top   ki ge kŷ n  t   kŷ   g t  g Abra  o kr  ’kr   ag ri ke n  t  . ⁸ Top   v   f  g ag mr   kanhgág ag krenkren han s  r m  , ag t   ti ki ge kŷ.   t   Judeu jykre han t   ag kar krenkren han s  r t  g m  . H   t  g r  n kŷ n  . V  s   t  g r  n kŷ n  , Top   v   t   r  n kŷ n   ki. V  s   t  g Abra  o mŷ v  nh v   s  r tag t   ja n  , ha m  : “povo kar mŷ sóg v  h   han ke m  ,   tugr  n,” he ja t  g n  , Top   ti, Abra  o mŷ. ⁹ Ti m   t  g v  h   han ja n  , Top   ti, Abra  o mŷ, ti t   ti ki r   h   han kŷ. K   t  g   t   ti n  n ti ki ge kŷ n  t   ag mŷ v  h   han ke m   g  .

¹⁰ Ū tý vāsŷ vēnh jykre si ēn ki króm tugrīn kren sór mū ag mŷ tóg vī kónān ke mū, Topē ti, ag tý ki króm sór mū ra mranh kŷ, mŷr, ha mē. Hā kŷ tag tóg rán kŷ nī, ha mē. “Topē tý ēg jyvēn mū tóg e nŷtī, kŷ ti vī tóg rán kŷ nŷtī. Ēg tý ki króm kān ke vē. Ū tý mranh pir han mū mŷ tóg vī kónān ke mū, Topē ti,” he tóg, Topē vī tý rán kŷ nī ki. ¹¹ Hā kŷ ēg tý Topē tý vāsŷ ēg jyvēn mū ēn ki króm sór mū ra ēg tóg ti mŷ tý ūn há tū nŷtī, Topē ti mŷ, ēg tý ki króm kān tū nīn kŷ. Hā kŷ tag tóg rán kŷ nī gé: “ēg tý Topē ki ge kŷ nŷtīn hā kŷ ēg tóg ti mŷ tý ūn há nŷtī, kŷ ēg tóg krenkren ke mū ha,” he ja tóg nī, Topē vī tý rán kŷ nī ki. ¹² Kŷ Topē tý vāsŷ ēg jyvēn tī ēn vŷ ēg tý ti ki rā ri ke tū nī. Hā kŷ tóg tag tó ja nī, Topē ti, ha mē: “ājag tý inh vī ki króm tugrīn ājag krenkren ke mū,” he ja tóg nī. Hā ra ēg tóg ki króm ki kagtīg nŷtī, hā kŷ ēg tóg ti jykre si ki króm sór mū ra ki króm ja tū nī, hā kŷ ēg tóg krenkren ke tū nī sir.

¹³ Jāvo ēg tý Cristo ki ge kŷ ēg krenkren ke mū. Topē vŷ ēg mŷ vī kónān ke mū vē, ēg tý ti tý vāsŷ ēg jyvēn mū ēn mranh ja to. Hā ra Cristo tóg ēg kren han mū, Topē tý ēg mŷ vī kónān tū nī jé. Cristo hā ne Topē mŷ: “ha ag jagfy inh hā mŷ vī kónān,” he ja nŷgtī!. Ti to tag tóg rán kŷ nī, ha mē: “ū tý cruz to sa mū ēn mŷ tóg vī kónān mū, Topē ti,” he ja tóg nŷgtī, Topē vī tý rán kŷ nī ki. ¹⁴ Ti tý Cristo hā mŷ vī kónān kŷ tóg ēg hā mŷ vī há han mū sir, ti tý Abraão mŷ vī há han ja ēn ri ke. Fóag mŷ tóg vī há han mū, kanhgág ag mŷ ke gé, Jesus Cristo tugrīn. Kŷ tóg ēg mŷ ā kuprīg jēnēg mū sir, ēg tý ti ki rā ja tugrīn. Tó ja ti nī, ti tý ēg jagrēn ke ti, kŷ tóg ke mū, ēg tý ti ki rā ja tugrīn.

Abraão tý Topē vī kri nīm kŷ tý ūn há nī

¹⁵ Inh kanhkā', ēprā ke jykre to jykrén. Kejēn ūn régre ag tóg jagnē mré néen ū to jykrén tī. To jykrén kar kŷ ag tóg rán tī, kŷ ag tóg ājag jygji ránrán tī gé sir. Ag jygji ránrán kar kŷ ū tóg sir tý néen ū han mān ke tū nī. Rán kŷ tóg nī nī, kŷ ag tóg tý ti rá ū han tū nŷgtī sir. Ēprā ke jykre hā vē. ¹⁶ Kŷ Topē jykre vŷ ge nŷgtī gé. Topē vŷ Abraão mŷ tó ja nī, vāsŷ, ti tý ti mŷ néen ū há han ke ti, ti krē'krē mŷ ke gé. Kŷ tóg, ti tý ti krē'krē tó kŷ (tóg) Abraão krē'krē ag kā ūn pir hā tó ja nī. Ti pi(jé) Abraão mŷ: “ā krē'krē ag,” he ja nī!. “Ā krē'krē,” he ja ti nī, hā vŷ: Cristo, he mū, hā vŷ: Abraão krē'krē ag kā ūn pir, he mū.

¹⁷ Kŷ Topē tóg Moisés mur ke to hā Abraão mŷ ti tý ti krē'krē ag kā ū mŷ vī há han ke tag tó ja nī, ti tý Abraão mré jykrén kŷ. Kŷ, tag pâte, 430 (ke) anos tūg kŷ tóg Moisés mŷ ti tý ēg jyvēn ke ēn nīm. Hā ra tóg ā tý Moisés mŷ vēnh jykre ēn nīm mū ra tóg ā tý Abraão mŷ vēnh jykre tó ja ēn tý tū' he ja tū nī. ¹⁸ Kŷ Topē tý Abraão mŷ: “ve jé ā tóg ke mū, ā krē'krē mrē,” he ja ēn tugrīn tóg ve ja nī, Topē vī hā tugrīn tóg ve ja nī, Abraão ti. Ti tý ēg jyvēn ēn to ke tū vē, ti tý ēg mŷ: “ēn ve jé ājag tóg ke mū,” hen kŷ ēg tóg venh ke mū, ti vī tugenīn.

¹⁹ Kŷ ājag hŷn inh mŷ: “Topē tý ne jé Moisés mŷ ti tý ēg jyvēn ke ēn tó ja nē?” he sór mū. Ēg tý: “venh jykre kórég han kŷ inh hŷn tóg Topē vī mranh,” he jé, hā jé Topē tóg Moisés mŷ ti tý ēg jyvēn ke ēn nīm ja nī, Jesus mur ke to hā. Abraão kósin tý Jesus mur ke tūg ki ke ja vē, Topē tý ēg jyvēn ja ēn ti. Ti hā mŷ tóg vī há han sór ja nī, Topē ti, Jesus hā mŷ.

Topē tý Israel ag jyvēn kŷ tóg ā tý jēnē jafā ag mŷ tó ja nī. Kŷ Topē tý jēnē jafā ag tóg Moisés mŷ tó ja nī, Moisés tý Israel ag mŷ kâmén jé. Topē tý ēg jyvēn jafā ti nī ja nī, Moisés ti. ²⁰ Topē jēgja kā jēg kŷ tóg Israel ag mŷ vī ja nŷgtī, Moisés ti, Topē tý Israel ag mré jykrén kŷ. Kŷ Moisés tóg ag jyvēn, ag tý Topē vī ki króm jé. Topē tý ēg kren han kŷ tóg ge tū nŷgtī. Ā pir mŷ tóg ēg mŷ tó mū, ti tý ēg kren han sór mū ti, Topē ti. Ū tóg ti jagfy ēg mré vī tū nī sir.

Topē vŷ ēg jyvēn, ēg tý ti vī ki kanhrān jé

²¹ Isŷ tag tó kŷ Topē hŷn ājag mŷ tý ūn ón mé nī ve nī. “Topē tý ēg jyvēn mū ra ēg tóg ti vī mranh tī. Hā kŷ tóg ēg vōg kónān ke mū. Kŷ tóg ēg kren han ke tū nī,” he ājag hŷn tī. Vó, Topē pi(jé) ón tī!. Hā ra Topē tý ēg jyvēn mū ra ēg tóg ki króm tū nŷgtī, hā kŷ ti tý ēg jyvēn tag tóg ēg kren han jāvānh nī. Ti tý ēg jyvēn ēn tý ēg kren han mū ra ēg tóg ti tý ēg jyvēn tugrīn jykre kuryj nŷtīn mū vē. ²² Hā ra tag tóg rán kŷ nī, ha mē: “vēnh kar

vý Topē vĩ mranh kän ja nïgti,” he ja tóg nĩ, Topē vĩ tý rán kÿ nï ki. Kÿ ëg tý Jesus ki ge hã kÿ ëg tóg krenkren ke mû sir. Ü tý ti ki ge kÿ nïtï ag hã vý krenkren ke mû.

²³ Kÿ, ëg tý Cristo ki rãnh ke to hã ëg tóg Topē tý vásy ëg jyvén mû ën krém nïtï ja nïgti, kÿ tóg ëg kanhrän tî ja nïgti. Ti tý ëg mränmrän ri ke ja ti nïgti, ti vĩ ti. Krém ëg tóg sigse kÿ nïtï ja nïgti. Ëg tý Cristo ki ge kÿ ëg tóg kyvar kÿ nïtï sir. Cristo mur to hã ke ja v , Topē tý vásy ëg jyvén ja ti. ²⁴ Kÿ tóg ëg jyvén ja nïgti, ëg tý Cristo ki rãnh ke to jykrén j . Cristo ki ge tugr n ëg tóg Topē m  t  ūn h  nït  ha. ²⁵ Kÿ, ëg tý ti ki r  kar kÿ ëg tóg Top  tý v s  ūn m : ag jyv n n , he m  ën kr m ke t  nït  ha.

²⁶ Top  kr  v  t  ëg nït  ha, ëg tý Jesus Cristo ki ge k . ²⁷ Ti jiji t  k  ëg kyge k  nït , k  ëg t g t  ri ke nït  sir, t  ti h  ri ken h  v . ²⁸ H  k  ëg t g t  jagn  h  nït  g . K  ëg t  ti ki ge k  Judeu ag v  f g ag ri ke n t , k  f g ag v  kanhgág ag ri ke n t  g . Ü camarada ag v  ajag patr o ri ke n t . Ag v  f g ri ke n t  g . N n  pir v  t  ëg n t , ëg t  Jesus Cristo ki ge k  n t n k . ²⁹ K , ëg t  t  Cristo mr  ke n t n k  ëg t g t  Abra o kr 'kr  ag ri ke n t  g  sir, ëg kar, k  ëg venh ke m  sir, Top  t  Abra o m  n n to m  ën ti.

4

¹ S j  ajag m  k m n m n ke v , s  n n t  ja  n ti.  n rico k sin v  ti t  m n k n ke m , ti mog k . Ti t  ver s  n n k  t g n n   venh ke t  n  ver. Ti panh camarada ri ke t g n  ver, ti s  n n k . H  ra ti panh t  n n kar v  t  ti t  n t n h  m . ² Ge ra ag t g ver ti kanhr n t , ti s  n n k . K  ti kri ke ag ne ti t  to jykr n t '. Gen k  t g kej n ti panh t  ti m  kur  n m ja  n p t m ke m .  n k  t g  t  m n k n ke m  sir. ³ Ge ti n t  ëg mr , ëg t  t  Top  kr  n t n k . Jesus mur ke to h  ëg t g g r ri ke n t  ja n t . N n kar t n kam g ja  g t g n t , kr g t n mr  h .  g sigse ri ke han ja ag n t , n n t n ag. ⁴ K , ti kur  t  kr g k  Top  t g  k sin j n .  pr  ke fi ki t g mur. Mois s t  ëg jyv n t   n ki kr m k n ja t g n t . ⁵  g k n han j  t g mur, ti t  Mois s t  ëg jyv n ja  n to  g kygv n j  sir,  g t  v h  t  Top  kr  p  n t  j  sir. T  ëg ti kr  t  ja n t t  v , h  ra Top  t g  g j 'y n s r m  ha sir.

⁶ K  ëg t g t  ti kr  n t  sir.  g t  t  ti kr  n t n k  t g  g m   kupr g j n g m  sir, ti t  t  ëg jagr  n  j . Ti k sin kupr g ri ke ti n , Top  kupr g ti.  g jagr  tag t  ëg t g sir Top  to: “ g j g m g,” he t . ⁷ H  k  ëg t g t    camarada ri ke t  n t  ha. Top  kr  v  t  ëg n t  ha. K ,  g t  t  ti kr  n t n k  ëg t g ti t  n n m n ke m  g  sir, ti t  ëg m  n n m n ke ti. Top  t  ëg m  n n han h  v .

Paulo t  kr  kufy n 

⁸ V s j  ajag t g Top  ki k gt g ja n t t . K  ajag t g  n k  v nh k gr  h  to: “ g Top  v ”, he ja n t . V nh kâggârâ pi(j ) t  Top  n ’. V nh k gg r  h  n n m n k  ajag t g sigse k  n t  ja n t . ⁹  ri ajag t g Top  ki kanhr  n t  j vo. H  ra t g v s j  ajag ki kanhr  n  ja n  v , Top  ti, ha m . K  ajag t  ne j  t  n n kar t n ag mr  ke n t  m n s r n ? Kr j ti n t , n n kar t n ti, to  g jagtar’ he n t  ja n t , sigse k  ëg n t  ja n t ,  g t  t  ag mr  ke ja n t n k . Ajag m  sigse k  n t  m n s r m ’? ¹⁰ Kur  to ajag t g jykr n s r m , kur  k r g to, kar k  k s  k r g to ke g , pr g k r g to ke g . ¹¹ Inh kan  jur t g t , s  tag m  k . Inh h n f gr n m  ag m  Jesus k m n, he s g t , m r .

¹² Inh kanhk , inh ri ke n t  s rm n . Ajag mr  ke v  t  inh n , k  inh ri ke han s rm n . Tag h  to s g v  m , ajag m . Ajag pi(j ) inh j  han’. ¹³ S j  ajag ki jun v n m  ën m   ek , s j  ajag m  Top  v  t  v n m  ti.  n k  s g k ga n  ja n t . ¹⁴ K  t g ajag m  e t  ja n t , ajag t  inh k ga ven k . Ge ra ajag t g iso   he ja t  n t , ti pi(j ) ajag m  j gry ja n t ’, inh k ga ti. Inh m  v  h  han ja ajag t g n t , s t  Top  t  j n  jaf  n n k , ajag m . Ajag t  Jesus Cristo ki r r m  ën ri ke han ja ajag t g n t  is . ¹⁵  n k  t g ajag m  s r p  t  ja n t . H  k  ajag t g inh jag t n ja n t . Is  ajag m  ajag kan  to v  ra ajag h n inh m  vin ke m  v . K  ti t  ne j  ajag m  s r t  t  n ,  ri? ¹⁶ Ajag m  s g ki h  t  m . Inh m  tag tugr n ajag m  k r g n  ha’? Inh m  t g e t , tag ti.

¹⁷ Ū ag tóg ãjag mÿ vĩ há han sór mû. Ag ón vẽ hã ra. Ag tÿ ãjag tÿ inh kato t  han sór v , h  k  ag t g  ón k  v  h  han sór m , ãjag t  ag h  n n m  j  sir, isov nh k . ¹⁸ H  ti n  v , n n   h  t y ãjag m  s r n n k . Is y ãjag mr  n n k  n n   h   n t g ãjag m  s r n  ja n gt . K  ãjag t  tag tov nh t  n  k  t g h  t , inh m . K  n n   h  h  to tar n t mn .

¹⁹ Inh kr ', ãjag m nh ri ke v  t y inh n .  g m nh fi ne kaga t ',  g t y fi ki mur ken k . Fi kaga tag ri ke han m n inh, ãjag to. ãjag t  Cristo h  ri ke n t n k  t g h  t , s  tag h  ve sór v , h  j  s g  g m nh fi kaga  n r  ke han m n m , ãjag tug n . ²⁰ S y ãjag mr  n n h  t g t , s y ãjag mr  v m n j , s y ãjag m  k m n h  han j  sir. S y kom r h  ãjag m  k m n h  t g t . H  ra s g kan jur m , ãjag to, h  k  s g v  m .

Agar fi mr  Sara fag to v nh jykre

²¹ ãjag k m    t g Moisés t   g jyv n ja  n han sór m . ãjag h n m  k n ja t  n , v s y v nh jykre  n ti, h  k  ãjag t g han sór m . ãjag t  m  h  han k n ja n  ra ãjag h n han sór ke t  n  v . H  m , v s y v nh jykre  n ti, ãjag t y n n han sór m   n ti. ²² Tag v  r n k  n , ha m . Abra o v  k sin r gre n  ja n gt .   m nh fi v  t y ti camarada fi n , k  u m nh fi v  t y ti pr  p  fi n . ²³ K  Abra o t g   camarada fi mr  n  ja n , ti t y ver k fa t r , k  ti k sin t g fi ki mur m  sir. H  ra t g   pr  p  fi ki (t g)   k fa ra k sin m  g  sir. Top  t y ti m : "  k fa n  ra   t g k sin ke m ," he jan h  v . ²⁴ Top  t g tag han,  g t y ti jykre ki kanhr n j . Ti t y  g m  compara o han h  v , fag to, ha m . Top  t y  g mr  jykr n m  ri ke fag n t , Abra o pr  fag. Agar fi v  t y Abra o camarada ja n gt . Ti mr  ke p  t  fi v . K  fi t g ri ke n , Top  t y kr  t y Sinai t  Mois s m  ti t y  g jyv n  n t  ja ti. Tag v  Agar fi ri ke n , ti camarada fi ri ke.   t y v nh jykre  n han m  v  t y  u camarada ri ke n t , fi k m . T y ag t g sir Top  mr  ke t  n t ,  t y Judeu jykre han m  ag. ²⁵ K  Agar fi v  kr  t y Sinai ri ke n , ga t y Arábia t . H  ra fi t g cidade t y Jerusalém ri ke n  g , h  v : Judeu ag jykre han m  ag kar, he m , h  v : Jerusalém, he m . T y ag Top  mr  ke t  n t ,  t y Judeu ag jykre han m  ag. ²⁶ H  ra  g jam  v  kanhk  t  n , Jerusalém t g to ken h  v , h  v : kanhk , he m .  g m nh ri ke v  sir, Abra o pr  p  fi ri ke v  sir, Jerusal m t g, he m  tag ti. ²⁷ Tag to tag t g r n k  n , ha m : "kur    t g n , kr g v nh   t g n . Ge ra m  s r t mn , jam  h  ra pr ermn ,   m  s r t n k , g r   t y   ki mur ja tërë.   kr  v  e t v  n t nh m ,  n kr g m  fi kr  e k f r ti n t nh m ,   kr  ti,   m n t y   f n m  ra.   t y fi m n mr  t  m  fi kr  k f r ti n t nh m ,   kr  ti," he ja t g n , Top  v  t y r n k  n  ki.

²⁸ K   g t g Isaque ri ke n t . Top  t g Isaque to Abra o m : "  k fa n  ra   t g k sin ke m ," he ja n . K   g t g Cristo ki ge k  n t  k  t y Top  kr  n t , Top  t y: "inh kr  v  t y ãjag n t nh m ," hen k . Top  v  tag tug n   g t g Isaque ri ke n t . ²⁹ K  Abra o k sin ve v  ti pr  p  fi k sin v g k n n ja n gt . Abra o v    k fa tërë ra   k sin ve  n han, h  ra t g Top  kupr g tug n    pr  p  fi k sin han,   k fa p  ra. K  ti k sin ve v   gno v g k n n m . H  k   g t g tag v g t i g ,  ri. Judeu jykre han m  ag v   g v g k n n sór t i g  ver. ³⁰ K  Abra o kr  ag to tag v  r n k  n , ha m : "  camarada fi f n n , fi k sin mr ," he ja t g n . "  camarada fi k sin pi(j )   pr  p  fi k sin mr    t m n  ke m ".   pir m  ti m n ke m ,   pr  p  fi k sin ti," he ja t g n gt , Top  v  t y r n k  n  ki, Abra o kr  to. ³¹ K   g t g ti pr  p  fi k sin ri ke n t .  g pi(j ) t y ti camarada fi k sin ri ke n t ,  g t y Jesus ki ge k  n t nh k .

Jesus t y  g kygv n ja

¹ K  Jesus t g  g kygv , v nh jykre si to,  g kygv r k  n t  j  sir. H  k  Judeu ag jykre  n han sór t g n .   t y tag to ãjag kr n sór m   n ag kato t mn , ag n n m  sór t g n , ãjag t y v nh jykre  n kr m sigse k  n t m n t n  j  sir.

² H  k  s g ãjag m  k m n m , inh, h  v : Paulo, he m . S y ãjag m  n n t n h ken h  v , ha m : ãjag t y ãjag gr  junun f r k m k , ãjag t y Judeu ag jykre han j , k  Cristo v   jag m  n n   h  han ke t  n . ³ Ha v , s y tag t  m n ke v  g , ha m . ãjag t y ãjag

fár kym kÿ ājag han kān ke mû sir, Moisés tÿ ēg mÿ vĕnh jykre nîm ja ēn ti. ⁴ Hă ra ājag tóг Cristo tovănh ke mû, ājag tÿ Moisés tÿ ēg jyvĕn tî ēn han sór kÿ, ājag tÿ Moisés jykre tugrîn Topë mÿ tÿ ūn há nÿtî sór kÿ. Topë vÿ ēg jagägtân sór mû. Ājag tÿ Moisés jykre han sór kÿ ājag tóг ti tÿ ēg jagägtân tag to é he mû sir. ⁵ Ājag jâvo ēg tóг ēg tÿ Jesus ki gen kÿ Topë mÿ tÿ ūn há nÿtînh mû. Ēg tÿ ti ki ge kÿ nÿtîn kÿ ēg tóг Topë kuprîg tÿ jagr  nÿtî. Ēg jagr  tag tugnîn ēg tóг Topë mÿ tÿ ūn há nÿtî. ⁶ Ha vé, ēg tÿ Jesus Cristo ki ge kÿ nÿtîn kÿ tóг tÿ néñ ū tû tî sir, ūn gr  junun fár kym ja ti, ūn tÿ kym ja tû ti ke gé. Ti ki ge kÿ ēg tóг nÿtî, kÿ ēg tóг tÿ néñ ū pir nÿtî ha, jagn  to há ēg nÿtî ha.

⁷ Ha vé, mū há han ja ājag nīgtī. Ājag tý ne jé tovānh sór nē? Ājag tý ne jé věnh vī há kri nīm sór tū nī nē? ⁸ Topē tý ājag krīn pijé!. Ti hā ne ājag jé prér ja nīgtī!. ⁹ Tag to jykrén: fermento sī vý ēg tý pão kujāgja ký kri rūm ke tī, ký tóg tý sónsón ke kān tī, tý nī kān tóg tī, pão ti. Topē vī kujāgja vý ge nī, ha mē. Ke tūg nī. ¹⁰ Ēg Senhor tū vý tý ājag nýtī. Hā ký sóg ājag to: “ag hýn ti tovānh ke tū nī,” he tī, “ag hýn ti japry, ti jamīn jagma mū mān ke mū,” he sóg tī. Ú tý ājag krīn mū ēn ne věsýrénh ke mū’, ājag krīn kónān ja tag to, ti tý tý pā'i nī ra.

¹¹ Inh pi(jé) ēg gré junun fár kym to: "ke ra," he tī'. Isý ag mré tag tó ra ag hýn inh vógr kónan ke tū ní vě. Isý ag mré tag tó ra ag hýn iso júnh ke tū ní vě. Ēg tý ēg fár kym tugrín krenkren tī ra ēg tógr Jesus tý ka to sa ja ēn to krenkren ke tū ní vě, ký tógr ag mý sértí vě, isý vénh jykre si tó tī ra. Hā ra sóg tó tū nígtí. ¹² Ú tý tag tó mū ag jé ájag gráfy kym kán, ú tý ájag krín kónan mū tag ag.

¹³ Hā ra Topē tóg ēg jé prēr, ti tý ēg kygvān jé. Ti tý ēg kygvān ký ēg kygvar ký nýtī ha. Ge ra ēg tóg ēg tý věsog ki néñ to jykrén mū ēn han sór ke tū ní, ti kórég nín ký. Ēg tū hā han ke tū ēg ní. Ēg tý jagnē to há nýtī tag hā ne há ní'. Jagnē ki rír to ken hā vě. ¹⁴ Ha vé, Topē tý ēg jyvěn e ēn ki króm kān jé ēg tóg ke mū, ēg tý néñ ū pir han ký, hā vý: "ã régre ki rír há han ní, ã tý věnh ki rír há ri ke han ní, ã régre ki," he mū. ¹⁵ Jävo ãjag tóg mīg ri ke jagnē mān sór mū, jagnē to jūn ký. Jagnē tý tū' he jé ãjag tóg ke mū, ge ký, ha vemnī.

Êg tÿ ëg tÿ nén to én mû ën han ke tû

¹⁶ Hā kÿ sóg ājag mÿ: “Topē kuprīg tÿ ājag mÿ nén tó mū ẽn hā han nī,” he sór mū. Kÿ ājag tóg ājag tÿ nén to én mū ẽn han ke tū nī. ¹⁷ Ëg tÿ nén to én mū vÿ Topē kuprīg tÿ ẽg mÿ nén tó mū ẽn kato tē nī, kÿ Topē kuprīg vÿ ẽg tÿ nén to én mū ẽn kato tē nī gé. Jagnē to rará ag tóg tī, hā kÿ ẽg tóg ẽg tÿ nén han sór mū ẽn han ke tū nī. ¹⁸ Ëg tÿ hā ra Topē kuprīg tÿ ẽg mÿ nén tó mū ẽn han kān kÿ tóg ẽg se mān ke tū nī sir, Topē tÿ vãsÿ ẽg jyvēn ja ẽn ti.

¹⁹ Ëg tÿ v  s  g ki n  n to jykrén m  n   n v   k  r  g n  , k   v  nh kar v   ki kanhr   n  t  .   g t   v  s  g ki n  n to jykrén to ken h   v  , h   v  : m  n t   mr   n  , he m  n, pr   t   mr   n  , he m  n, n  n   kav  j han t  , he m  n,   g t   n  n to   n m  n kar han t  , he m  n, ²⁰   g t   v  nh k  gr   to: Top   v  , he t  , he m  n, kuj   jykre han t  , he m  n, curandeiro jykre han t  , he m  n, jagn   kato v  s  n t  , he m  n, jagn   to   jag fe t   g  m ke (ka)m  , he m  n, jagn   t   to jykrén k  n  n t  , he m  n, v  s     n m  g han s  r m  n, he m  n, v  nh k  p  m k   n  t   s  r m  n, he m  n, jagn   v   kato t   m  n, he m  n, ²¹ jagn   t   to   n t  , he m  n, kronkron t  , he m  n, kr  n t  , he m  n, v  nh jykre p  n   han t   t   h  n ri ke ke g  . Tag to s  g   jag jyv  n huri, h   ra s  g t   m  n s  r m  n.   t   tag han m  n ag pi(j  ) Top   t   t     g p  'i n   venh ke m  n'.

²² Topē kuprīg tÿ ēg kanhrān mû vÿ tag ri ke tû nî. Há kar ti nî. Ti tÿ ēg kanhrān to ken hâ v , h  v : jagn  to há, he m , m  s r t , he m , kr  kupr , he m , jagn  to fe há n t , he m , kom r h  v , he m , jagn  jag gt n t , he m , jagn  m  ón v nh, he m , ²³ v s y   n m g han s r t , he m , v so jykrén t , he m . Top  pi(j ) tag kato t  t ', ti t  v s y   g jyv n ti v  tag ri ke ja n gt  gé. ²⁴  g t  t  Jesus Cristo t  n t n k , k   g t g t  ti t  ka to sa ja  n ri ke n t . H  k   g t g  g t  n n to  n m   n han m n s r ke t  n  ha sir,  g t  n n ki v 'i m   n han m n s r ke t   g n  ha.

²⁵ Ëg tÿ Topë kuprÿg tÿ jagrÿ nÿtÿn kÿ, kÿ ëg tóg ti tÿ ëg mÿ nén tó mû ën han kân ke mû sir, ti kuprÿg tÿ ëg mÿ nén tó mû ën ti. ²⁶ Kÿ ëg tóg sir tÿ ün mág nÿtÿ sór ke tû nî,

jagnē jū han mān sór ke tū ēg nī, jagnē tū mān sór ke tū ēg nī gé. Vēnh jykre há hā han jé ēg tóg ke mū.

6

Êg tý jagnē jagāgtān ke

¹ Inh kanhkā', kejēn ājag kāmī ū tóg kygnēg tī, vēnh vatánh tá. Ký ū tý kygnēg mū ẽn mý: "kygnē ã mýr," hemnī, ājag tý Topē kuprīg tý agrē nýtīn ký. Komēr hā ti mý tómñi, ti tý kygnēg mū ẽn ti. Ký vēso jykrén há han nī gé, ājag tý ti tý kygnē ẽn ri ke han tū nī jé, ti kóm. ² Jagnē ajadar hemnī, ājag mré ke ū tý jagtar nīn ký. Cristo tý ēg jyvēn mūn hā vē. ³ Kejēn ū tóg vēsógi vēsý ūn mág han sór tī. Hā ra tóg tý néni ū tū nī. Kygnēg ti tī, ū tý tag to jykrén mū ti. Vēnh hā mý tóg ón mū sir. ⁴ Ājag jykre tugným nī. Ti há nīn ký tóg há tī, ký tóg tý ūn há nī, ū tý vēnh jykre há han mū ẽn ti. Jagnē mý: inh jykre há vý ã jykre há kāfór nī, he tūg nī. ⁵ Topē hā ne ēg ki ēg jykre há ẽn vég tī, kar ký tóg ēg mré ke ag jykre ki kanhró nī gé, Topē ti.

⁶ Kejēn ū tóg ājag mý Topē vī kāmén mū. Ti mý ājag tý néni ū nīmnī, ti tý ājag mý kāmén mū kaja ti.

⁷ Kygnē tūg nī, ēg tý Topē to é he kýn pi(jé) há nī'. Êg tý ón ký: vēnh jykre há kāgmí ký inh nī ha, hen ký tóg ēg kren han ke tū nī. Topē vý ēg jykre ki kanhró nī. ⁸ Ge ti nīgtī, ēg tý néni han mūn ti. Êg tý ēg tý néni to én mū ẽn han ký ēg tóg ter ke mū sir. Ký tog ēg tý mandioca ko vānh krān ký ti nin ko ký ti tý ēg téni ẽn ri ke nī sir. Êg tý Topē kuprīg tý ēg mý néni to mū ẽn han ký ēg tóg rīr krýg ja tū ūn venh ke mū, ký tóg ēg jakré tý kanēn há han ký ēg tý ko én ri ke nī sir. ⁹ Hā ký néni ū há han to krónh ke tūg nī. Ve jé ēg tóg ke mū, ti kanē há ẽn ti, Topē tý ēg mý néni ū há han ke ti, ēg tý Topē jykre há tovānh tū nīn ký. ¹⁰ Hā ký ēg tóg vēnh kar jagāgtān ke mū. Ký tóg há tāvī nī, ēg tý ēg mré Jesus ki ge ký nýtī ag jagāgtān ti.

Paulo tý ag jyvēn mān

¹¹ Ha vé, rá mág han sóg tī, sý vēsógi vēsý ūn mág han sóg tī.

¹² Ú ag tóg ājag kutān tī, ājag tý ājag gré junun fár kym jé. Ag tý vēnh mý néni ū há han sór vē, ha mē. Judeu ag tóg ēg vógi kónān tī, ēg tý fógi ag mý: "ājag gré junun fár kym nī," he tū to. Ú tý ājag kutān mū ag vý Judeu tý ag vógi kónān ẽn ve sór tū nī. Cristo tý cruz to sa ja ra ag vēsýrénh sór tū nī, hā ký ag tóg ājag mý: "ha ājag fár kym nī," he mū. Ag vī jēmē tūg nī. ¹³ Ha vé, ag tý ājag gré junun fár kym ja ra ag tóg Topē tý vásý ēg jyvēn tī ẽn han kān ja tū nīgtī. Hā ra ag tóg ājag mý ājag tý vēnh kym ke ti tó mū, ag tý vēnh kar mý ājag tý néni han mū tó jé sir. Tag ki ag tóg tý ūn mág nýtī sór mū, vēsógi ki. ¹⁴ Ag jāvo sógi tý ūn mág nī sór tū nī. Nén pir tóg inh mý sér tī, hā vý: ēg pā'i tý Jesus Cristo tý cruz to sa ja ẽn, he mū. Ký ēprā ke jykre inh mý tū tī ha. Jesus tý cruz to sa ký tóg inh mý tý tū' he ja nī, ēprā ke jykre tý, Jesus ti. Ký sógi han sór tū nī ha. Jāvo sógi cruz to sa ri ke han ký nī gé, ēprā ke jykre mý sógi hur tūg. Sý han tū to ken hā vē. ¹⁵ Ú ag tóg ājag fár kym tī, jāvo ū ag tóg kym tū nī gé. Hā ra tóg tý néni ū tū nī gé. Topē mý ēg há nýtī, ēg tý ti ki ge ký nýtīn ký. Topē vý ēg han mān, ký ēg tóg tý ūn tāg nýtī ha. Tag hā ne há nī'. ¹⁶ Ú tý vēnh jykre tāg tag han mū ag krī kuprāg ti tī, Topē ti, ū tý ge jagāgtān ti tī. Topē tū ag hā vē ha. Israel pē ag hā vē sir.

¹⁷ Ký inh kutān mān tūg nī, inh vēsýrénh han mān tūg nī. Jesus vēsýrénh ja ẽn ri ke han inh mýr, hā ký sógi ti ri kén kygven ký nī ha.

¹⁸ Inh kanhkā', ēg pā'i tý Jesus Cristo jé ājag tar han, ti jé ājag krī kuprāg. Hā vē.

PAULO TŶ CARTA HAN: ÉFESO TÁ KE AG MŶ CARTA

¹ Paulo tŷ rá vē. Isŷ cidade tŷ Éfeso tá ke ag mŷ rán hā vē. Jesus Cristo vŷ inh fẽg', sŷ tŷ ti apóstolo jẽ já, Topẽ tŷ isŷ apóstolo han kŷ. Hā kŷ sóg ãjag mŷ carta tag rán mû. Topẽ tû vŷ tŷ ãjag nŷtî, kŷ ãjag tóg cidade tŷ Éfeso tá Jesus to vênhmân tî. Jesus Cristo tovânh tû ãjag tóg nŷtî. ² Ëg jóg tŷ Topẽ já ãjag tar han, ti já ãjag krī kuprâg, êg Senhor tŷ Jesus Cristo ti ke gé.

Cristo tŷ êg mŷ vĩ há han mû

³ Ëg kar já Topẽ mŷ vĩ há han, êg já ti mŷ agradecer hé, êg Senhor tŷ Jesus Cristo panh mŷ. Ëg tŷ Cristo ki ge kŷ nŷtîn kŷ tóg êg mŷ kanhkâ ti ven sór mû, Topẽ ti. Tá tóg êg mŷ néñ (ū) há kar ven sór mû gé, kŷ néñ ū tóg êg mŷ tû' henh ke tû pê nî, tá. Hā já tóg êg mŷ ã kuprîg jenê, êg tŷ ti tugrîn néñ (ū) há kar ve já. ⁴ Vâsŷ tóg êg kuprêg ja nî, ã tŷ néñ (ū) kar han ke to hâ tóg êg kuprêg ja nî, Topẽ ti, êg tŷ tŷ ti tû nŷtî já, Cristo tugrîn. Ëg tŷ ti ri ke nŷtî já tóg êg kuprêg, êg tŷ kygnêg tû nî já. Ti fe vŷ tŷ êg nŷtî. ⁵ Hâ kŷ tóg êg kuprêg, êg tŷ tŷ ti krê nŷtî já, Jesus Cristo tugrîn. Ti hâ ne vênsog ki êg kuprêg ke to jykrén ja nŷtî. ⁶ Ëg tŷ ti mŷ vĩ há han já tóg êg kuprêg. Ûn mág vŷ tŷ ti nî, êg jagâgtân tóg tû, hâ kŷ tóg há tinh mû, êg tŷ ti mŷ agradecer hen kŷ. Ti kósin pir tugrîn êg tóg tŷ ti fe pê nŷtî.

⁷ Ti hâ ne êg kren han tû', ti kylvéh tŷ êg jagfy kâkutê ja nîn kŷ. Tŷ tóg êg tŷ Topẽ vĩ mranh ja ên tŷ tû' he ja nŷtî, ã kylvéh tŷ. Topẽ tŷ êg mŷ néñ ū há han hâ vê. ⁸ Hâ ra tóg tû' henh ke tû nî, ti tŷ êg mŷ néñ nîm ja tag tû. Krî há ti nî, néñ kar to jykrén há han ti tû, Topẽ ti. ⁹ Vâsŷ tóg to jykrén ja nŷtî, kŷ tóg ūri êg mŷ tó mû sir, ti tŷ Cristo tugrîn néñ han sór mû ti. ¹⁰ Cristo tŷ tóg ūn mág han sór mû, vênh kar kri ke, kanhkâ tân ag kri ke, ga kri mû ag kri ke gé, kŷ vênh kar vŷ tŷ ti krêm ke nŷtinh mû. Povo pir ri ke ag nŷtinh mû, kurâ ên kâ. Ti kurâ ki tóg ti tŷ ūn mág han sór mû ha, Topẽ ti.

¹¹ Ëg tŷ Cristo ki ge kŷ nŷtî kŷ êg tóg venh ke mû gé, Topẽ tŷ ã tû ag mŷ néñ ven ke mû ên ti. Ëg tŷ ên ve já Topẽ tóg êg kuprêg ja nî, ti tŷ êg kuprêg to jykrén kŷ. Néñ kar to tóg jykrén há han tû, vênsog ki, kŷ tóg êg kuprêg to jykrén ja nî gé, ¹² êg tŷ Jesus hâ pin kŷ ti ki êvânh já. Ëg tŷ ti ki êvânh kar kŷ êg tóg vâhâ Topẽ mŷ vĩ há han ki kanhrô nŷtî. Ti hâ ki êvânh kŷ êg tóg Topẽ to: “ûn mág vŷ tŷ ti nî,” he’ he tû sir.

¹³ Ti kâme më ja ãjag tóg nŷtî gé, vênh vĩ há ên, ti tŷ êg krenkren han sór mû kâme. Ti kâme ên më kŷ ãjag tóg ti ki ge jêg. Kŷ Topẽ tóg ãjag mŷ ã kuprîg jenê. Tŷ tóg ãjag jagrênhá han. Ti tŷ ãjag nŷgjêg hâ vê, ã kuprîg tŷ. ¹⁴ Ëg jagrê tugrîn êg tóg ki kanhrô nŷtî, ti tŷ êg mŷ ã tŷ êg mŷ néñ tó ja ên ven kân ke ti. Kejën êg tóg venh ke mû, ha vemnî, êg tŷ tŷ ti tû nŷtîn kŷ, kŷ tóg êg mŷ sér tinh mû. Kŷ êg tóg ti mŷ vĩ há han ke mû, ti tŷ ūn mág jen kŷ.

Paulo tŷ Topẽ mré vĩ mû

¹⁵ Ñag tŷ êg Senhor tŷ Jesus ki ge më kŷ inh nî, ãjag tŷ jagnê to há nŷtî ti ke gé, ãjag tŷ ū tŷ Jesus ki ge kŷ nŷtî ag kar to há nŷtî ti. ¹⁶ Hâ kŷ sóg ãjag to Topẽ mŷ: “hâ ti nî,” he tû. Ñag to ti mré vêmén to krónh ke vânh inh nŷtî. ¹⁷ Ëg Senhor tŷ Jesus Cristo panh mré sóg vêmén tû, êg jóg mré, ūn mág pê ên mré. Ti mré vêmén kŷ sóg ti mŷ: “ã kuprîg tŷ ag krîn nî,” he tû, “ã kuprîg tŷ ag mŷ vênh kâmén há han nî, ag tŷ ã ki kanhrân há han já,” he sóg tû. ¹⁸ “Ha ag mŷ krî há nîm. Ha ag kanê tar han, ag tŷ ve há han já. Ag kuprêg ja ã tóg nî, ã tŷ ag mŷ nîm já, ã tŷ néñ tó ja ên ti. Ag tŷ tŷ ã tû nŷtîn kŷ ã tóg ag mŷ ã tû vin ke mû, ã tŷ néñ tó mû ên ti, hâ ra tóg e tâvî nŷtî, ã tŷ ag mŷ néñ vin ke mû ên ti. ¹⁹ Tar tâvî ã tóg nî gé, kŷ ã tóg ag mŷ néñ kar há han tû tag ki, tá ke gé, ag tŷ ã ki ge kŷ nŷtîn kŷ. Ag mŷ tag kâmén nî,” he sóg tû, Topẽ mŷ.

²⁰ Ti tar tâvî nîn kŷ tóg Cristo ter kar kŷ ti rîn mân ja nŷtî gé. Kŷ tóg ti mŷ: “ha inh pêgja tá nî,” he ja nî gé, kanhkâ tá. ²¹ Ti tŷ tóg pâ'i mág han, kŷ tóg tŷ pâ'i kar ag kri ke

jē, kanhkā tān kar ag kri ke, ēg tý ūn vég tū kar ag kri ke, ūn tar ag, ūn mág ag. Tý tóg ag kri ke kar jē, Cristo ti, kÿ ti jiji vÿ vênh kar ag jygji kâfór nÿ gé, ēg tý ūri ūn tó mû ag jygji, ēg tý kar kÿ ūn tónh ke ag jygji mré hâ. ²²Kÿ Topë tóg ti krém vênh kar vin kân. Kÿ tóg tý vênh kar kri ke jē sir, Cristo ti. Kÿ tóg tý ēg kri jē nÿ sir, ēg tý tý ti tû nÿtîn kÿ. ²³Jávo ēg tóg ti há ri ke nÿtî gé sir, kÿ ēg tóg tý ūn pir nÿtî jagnë mré, Jesus ti mré ke gé. Ēg há vÿ ã pir mÿ tý nén ū tû nÿ. Ēg krí mré tóg tý nén ū pir nÿ, ēg há ti. Ri ke ti nÿ, ēg tý Jesus mré tý ūn pir nÿtî ti. Ti hâ vÿ nén kar rîr han tî, Jesus ti.

2

Ti ki ge kÿ ēg rînrîn nÿtî

¹ Vâsÿ ájag tóg nûgme ki vár ke mû v , ájag tý ti v  ki króm ja tû n n kÿ, ájag tý ti v  mranh ja n n kÿ. ²En k  ájag tóg  pr  ke ag jykre p no jagma m  ja n gt , N n-K r g p 'i m g  n t y ájag kr n k ,   t y n n ū ū t n ag kri p 'i  n t y ájag kr n k . T y ti kr g t n ag kri p 'i n n gé. En v  t y ū t y Top  v  mranh t i ag jagr n n m y. ³Vâs   g t g t y ti t n n t i ja n gt  gé, ti kr  ag ri ke. En k   g t g  g t y n n to  n m   n han ja n gt ,  g t y n n to jykr n m  kar  n ti. K  Top  t g  g v g k n n m  v , ti t y ag v g k n n ke  n ri ke.

⁴ H  ra Top  t g  g jag gt n p  han.  g to t g h  t v  n , k   g t g t y ti fe n t . ⁵  g t y ti v  mranh ja n n k   g t g v ser ri ke n t  ja n gt , h  ra t g  g r nr n m n ja n gt , Cristo mr . Ti t y  g jag gt n k  t g  g krenkren han ja n gt . ⁶Cristo mr  t g  g r nr n m n ja n gt  gé. Kanhk  t t g  g t y ūn m g han ke m , Jesus Cristo mr  h . ⁷Tag ve k  v nh kar v  ki kanhr  n t n m , Top  t y Jesus Cristo tug rn  g to h  t v  n n ki. H  j  t g  g m  n n ū h   n ven ke m . T u' he j v nh ti n , ti t y  g m  n n ven ke ti. Ti t y Jesus Cristo to h  n n k  t g  g m  n n ū h  kar ven ke m .

⁸ Ha v , ti t y  g jag gt n k  t g  g kren han ja n gt ,  g t y ti ki ge k  n t n k .  g t y v s g ki v nh kren han pi '. Top  t y  g kren han ja v  m y. K  t g ti t y  g m  presente han ri ke n . ⁹  g v s n pi '.  g t y  g v s n to kren t i ra  g Top  m y: "h  inh n , v s n ja inh n , h  k  s g kren m ," hen h  m  v . H  ra  g pi(j )  g v s n to kren ke m '. Ti t y  g jag gt n v  m y. ¹⁰ Ti h  ne  g han m n ja n gt '. Jesus Cristo t y t g  g han ja n gt ,  g t y v nh jykre h  han j . Top  v   g m  v nh jykre h  tag n m k n,  g t y v nh jykre tag jagma m  j .

 g t y Cristo mr  t y ūn pir n t i

¹¹  jag t y v s y n n han t i ja  n m   kr . F g v  t y  jag n t , Judeu ag t y ū to: " n gr  junun f r kym ja t u ag," he m   n ag v  t y  jag n t . J v  Judeu ag v   jag gr  junun f r kym t i. H  ra  g f r v  t y  pr  ke n . ¹²  t y kym t i ag j v   jag t g v s y Cristo ki k gt g ja n t g t , k   jag pi(j ) t y Israel ag mr  ke n t  ja n gt ', v s y. Top  t y Israel j g'j g ve ag mr  n n ū to jykr n m   n ki k gt g ja  jag t g n t n gé, Top  ki k gt g ja  jag t g n t g t  gé, k   jag t g Top  t y  g m  n n ven ke m  tag ki k gt g ja n t g t  gé. ¹³ En k  t g  jag m  kuvar gy n  ja n gt , Top  ti.  ri t g  jag m  kak  n  ha, Top  ti,  jag t y Jesus Cristo ki ge k  n t n k . Ti t y  g jagfy   kyv nh kuj n ja tug rn t g  jag m  kak  n  ha.

¹⁴  ri  g t g t y povo pir ri ke n t , Judeu ag, f g ag, kanhgág ag. Top  h  ne  g t y jagn  to h  n t  tag han'. Jagn  fyn k   g t g n t  ja n gt , h  ra t g v fynyn  n k k n, Jesus ter k .  g t y t g povo pir ri ke han,  g t y jagn  kato v s n m n t u n  j . ¹⁵ Top  t y v s y Judeu ag jyv n t i  n t y t u' he ja t g n t , ti t y ag jyv n kar  n t y.   ter tug rn t g t y t u' he ja n gt , ti t y  g m  ū t g n m j  sir. N n ū r g re t y t g ūn pir han ja n gt , ū t g,  g t y jagn  kato v s n m n t u n  j . Top  t y n n to jykrén m n h  v . Cristo tug rn t g  g t y ūn pir han,  g t y v nh kanhk  pir n t  j . ¹⁶Cristo v    ter k  Top  t y  g kar to h  n  han, Judeu mr  Judeu t u ag to. Ti t y cruz to sa k  t g Top  t y  g kato t e  n t y t u' he k n ja n gt .

¹⁷ Jesus t y n n han jan h  v . K  t g Top  t y  g to h  n  tag t o ja n ,  jag m ,  jag t y t y Judeu t u ra,  g m  ke gé,  g t y t y Judeu n t n m . ¹⁸ Ti tug rn  g t g j g t y Top  mr 

v  m  n t   ha,   jag,   jag t   Judeu t   ra,   g ke g  ,   g t   t   Judeu n  t   ag ke g  . Ti kupr  g v   t     n pir n  , h   t     g kar t  g ti mr   v  m  n t  .

¹⁹ Hā kȳ ājag kórég tū nŷtī ha. Ājag pi(jé) tȳ ū tá ke nŷtī ha', ti mȳ, ājag tȳ tȳ fóf nŷtī ra, ājag tȳ tȳ kanhgág nŷtī ra ke gé. Ēg mré ke vȳ tȳ ājag nŷtī ha, Topē tū vȳ tȳ ājag nŷtī ha. Topē krē vȳ tȳ ājag nŷtī ha. ²⁰ Topē jo īn ri ke vȳ tȳ ēg nŷtī. Ti nūna runrur ri ke vȳ tȳ apóstolo nŷtī, Topē vī tō tī ag mré. Ti nūna téj ri ke vȳ tȳ Jesus Cristo nī. Ti kuge ri ke vȳ tȳ ājag nŷtī, ēg mré. ²¹ īn nūna tugrīn īn tóg jē nī, kȳ tóg komēr hā kar kȳ jēnh mū. Ti kar kȳ jē kȳ tóg tȳ ēg Senhor tū jē sir. ²² Cristo vȳ komēr hā ti han mū, īn kar ri ke ti, hā vȳ: ēg, he mū. Kȳ Topē kuprīg vȳ krēm ūmān nī, ēg kâkâ. Ú tȳ Jesus ki ge mū ag to ken hā vȳ.

3

Paulo tÿ fóg mré kanhgág ag mÿ Jesus kâmén

¹ Hā kÿ sóg Topē mré vĩ tĩ, inh, hā vÿ: Paulo, he mû. Se kÿ inh jé, Jesus Cristo tugrîn. Isÿ ãjag to há jén kÿ sóg se kÿ jẽ, isÿ ū tÿ Judeu jykre han tû kar ag to há jén kÿ. ² Ajag hÿn tóg Topē tÿ isar han, mû ên m . Isÿ ãjag ki r r jé tóg isar han, isÿ ū tÿ Judeu jykre han tû ag ki r r jé. ³ Topē ne inh m y   tÿ v s y n n to jykrén m   n t ', h  ra  g t g ki kagt g ja n t t g. V h  t g inh m y t  m  ha', h  k y sóg ãjag m y k m n s  han huri, Top  t y n n ū t g to jykrén m   n ti. ⁴ Ajag t y inh v nh r n tag ve k y ãjag t g venh ke m  sir, inh jykre ti. Cristo v y n n ū t g han j  k t g ja n ,  n ki kanhr  sóg n . ⁵ Ti t y inh m y tag t  to h  ag t g ki kagt g ja n t t g,  g j g'j g ag,  pr  ke kar ag.  ri t g  g m y t  m , Top  ti,   kupr  t y. Apóstolo ag m y t g t  m  ha,  ri, ti t  ag m y,  g jyv n t  ag m y ke g . ⁶ Ti t y  g m y n n ū t g t  m n h  v , ha m . V s y Top  t g Judeu ag h  m y v  h  han ja n .  ri t g f g ag m y, kanhgág ag m y v  h  han m  ha, Judeu ag mr .  g kar v y t y Jesus Cristo h  ri ke n t  ha,  g t  ti ki ge k y n t n k y. Top  t y Judeu ag m y n n t  m   n,  g t y Jesus Cristo tugr n n n venh ke m   n ve k n j  ag t g ke m  g ,  g mr , f g ag, kanhgág ag.  t y Jesus ki ge k y n t  ag h  v y venh ke m .

⁷ Tag to Topē tōg inh mŷ: "ha fóg kar ag mŷ, kanhgág kar ag mŷ tónh tīg," he ja nīgtī, kŷ tōg tag to isar han. Ti tar nīn kŷ tōg isar han, inh rānhrāj to. ⁸ Topē tū kāsir ag kar jakrēm inh nī, hā ra tōg isar han, sŷ fóg ag mŷ, kanhgág ag mŷ Cristo kāmén jé. Cristo tugrīn tōg ēg mŷ nén (ū) há tāvī han ke mū, Topē ti. Hā tó sóg tī, vēnh kar mŷ. ⁹ Vēnh kar mŷ sóg kāmén tī, Topē tý nén han ke ti, ti tý ã tý vāsŷ nén to jykrén mū tag han ke ti. Vāsŷ tōg to: "tag han jé sóg ke mū," he ja nīgtī. Ti tý nén kar han tūg ki tōg to jykrén ja nīgtī. Ti hā ne nén kar han'. Kŷ tōg, ã tý ēn han ke to jykrén mū ra tōg ū mŷ tó ja tū nī ver. ¹⁰ Üri tōg ve há tī ha, ti tý vāsŷ nén to jykrén mū ēn ti. Kanhkā tān ag mŷ tōg ve há tī ha, tá pā'i ag mŷ, Topē krī há tag vŷ ve há tī ha, ti jykre há pē ēn ti. Ag tý ū tý Jesus ki ge kŷ nýtī ag ve kŷ ag tōg Topē jykre ki kanhró nýtī, kanhkā tān ag.

¹¹ Vāsŷ tóg to jykrén, Topē ti, ti tŷ ēg pâ'i tŷ Jesus Cristo tigrñ nén (ū) han sór mû ūn ti. ¹² Ti hâ ki ēg ge kŷ nýtî, hâ kŷ ēg tóg jatun mŷ Topē mré vémén tî ha. Ēg kanê jun mân ke tû ti nî ha, Topē ti. ¹³ Hâ kŷ sóg ájag mŷ: "sŷ ájag jagfy jagtar nî tag to jykrén tûg nî," he mû. Inh jagtar mî ūkrén kŷ Jesus to krónh ke sór tûg nî gé. Ájag jagfy ke vě, isŷ nén vég mû tag. Inh jagtar tag tigrñ ájag tóg nén ū há venh ke mû, ha vemnî.

Cristo tŷ ēg to há nī

¹⁴ Hā jé sóg Topē mré věmén tī. Ěg jóg vě mýr. ¹⁵ Ti tugrīn ēg tóг rīnrīr nýtī, ēprä ke kar, kanhkā tá ke kar ke gé, kÿ tóг ēg ki rīr tīgtī. ¹⁶ Kÿ sóg ti hā mý to vī tī, ti tý ã jykre tý ãjag tý tar' he jé, ti kuprīg tý. Nén ū kar vý tý ti tū nýtī, tar ti jē gé, hā kÿ sóg ti hā mý to vī tī, ¹⁷ ti tý Cristo tý ãjag ki ēmā han jé, ãjag tý ti ki ge nýtīn kÿ. Ti tý ēg to há nī vý tý ga ri ke nī, ēg tý ti ki järén jé, ka järén ri ke. Kÿ ēg tóг ti to tar nýtī sir. Hā jé sóg ti mý ãjag tó tī gé. ¹⁸ Topē tý ēg kren han mū vý ēg tý nén ve vānh ri ke nī, ge ve ja tū ēg nýgtī. Kÿ sóg Topē mré věmén tī, ti tý ãjag mý tag kámén kān jé, ti tū kar ag mý ke gé. Nén (ū) téj gy ri ke ti nī, nén (ū) tāpér mág ri ke, kāgnó téj gy ri ke ti nī, nén (ū) krýg ja tū ri ke ti nī,

Topē tÿ ëg kren han mû tî. Hâ kÿ ëg tóg vësog ki to jykrén kân ke tû nî. ¹⁹ Cristo vÿ ëg to hâ tâvî nî, tag to jykrén kân ke tû ëg tóg nî gé. Kÿ sôg Topê mÿ: "ha ag mÿ tag kâmén," he tî, ãjag tÿ ti hâ tÿ krin kÿ nÿtîn jé.

²⁰ Ha vé, Topê hâ ne tar tâvî nî'. Hâ kÿ tóg ëg tÿ ti mÿ néñ (û) to vîn kÿ (tóg) ëg tÿ ti mÿ néñ (û) to vî mû ên kâfór han ki kanhró nî. Kÿ tóg ëg tÿ néñ (û) to jykrén mû kâfór han ki kanhró nî gé. ²¹ Kÿ ëg tóg ti hâ mÿ vî há han ke mû, ëg tÿ ti ki ge kÿ nÿtîn kÿ, ëg tÿ Jesus Cristo ki ge kÿ nÿtîn kÿ. Ëg tÿ ti mÿ vî há han vÿ tû' henh ke tû nî. Hâ vê.

4

Ëg tÿ Cristo mré tÿ ûn pir nÿtî

¹ Kÿ sôg ãjag jyvën sór mû ha. Se kÿ inh jé nî, ëg Senhor tugrîn, kÿ sôg ãjag jyvën sór mû. Mû há han sórmnî. Topê vÿ ãjag kuprëg, kÿ ãjag tÿ vênh jykre há han ke hâ to vâsân nî. ² Ñagrére to: "ti kâfór vÿ tÿ inh nî," he sór tûg nî. Jagnê mÿ komér hâ vîmnî. Jagnê to fe nÿtîmñi. Jagnê to há nÿtîmñi. Jagnê ajudar hemnî. ³ Topê kupríg vÿ tÿ ûn pir nî, kÿ tóg ãjag mÿ vênh jykre pir nîm tî. Vâsân nî, ãjag tÿ vênh jykre pir ên hâ han jé, ãjag tÿ krí kuprâ nÿtîn jé. ⁴ Topê kupríg pir ên vÿ tÿ ëg kar jagrë nî, kÿ ëg kar vÿ tÿ Cristo há ri ke nÿtî, jâvo tóg tÿ ëg krí ri ke nî, Cristo ti. Ëg kar mÿ ti néñ û há han ke mû, jagnê ri ke, ti tÿ ëg kuprëg kÿ. ⁵ Kÿ ëg Senhor vÿ tÿ ûn pir nî gé. Ëg kar vÿ ti ki ge kÿ nÿtî. Ti jiji hâ tÿ ëg kygpe kÿ nÿtî gé. ⁶ Ëg jóg tÿ Topê vÿ tÿ ûn pir nî gé, ëg kar jóg ti. Ti hâ ne tÿ vênh kar kríng mÿ ke nî'. Ëg kar tÿ tóg ã tÿ ûn han sór mû ên han tî, kÿ tóg ëg kâkâ nî gé, ëg jóg ti.

⁷ Cristo vÿ ëg tar han tî gé, ëg kar, ti rânhräj to. Û mÿ tóg vênh rânhräj û nîm', nîm' he tî. ⁸ Hâ kÿ tag tóg rán kÿ nî, ha më: "ti tÿ kanhkâ ra tâpry kÿ tóg ûn sigse kÿ nÿtî ên ag tatîn vyr. Kÿ tóg ëprä ke ag tar han mû gé, ag tÿ ti rânhräj han ke to," he ja tóg nîgtî, Tope vî rán ki.

⁹ Ha vé, ti tâpry kÿ tóg ã tÿ kanhkâ ra tîg ke to hâ tóg tére ja nî gé, ëprä. ¹⁰ Ûn tére mû ên vÿ tâpry mân ja nî gé, kÿ tóg kanhkâ pâtén kÿ tî mû sir. Kanhkâ pâtén kÿ tóg kanhkâ kri nî nî sir. Kanhkâ kri nîn kÿ tóg néñ (û) kar ki kanhró nî sir, ti tÿ êmâ kar vég nîn kÿ.

¹¹ Ti hâ ne â rânhräj kar to ëg tar han tî'. Û ag vin kÿ tóg ag tÿ apóstolo hyn han. Û tÿ tóg ti tÿ ëg jyvën tî nînh ke han. Û mÿ tóg: "û tÿ inh vî më ja tû ag mÿ inh vî tónh tîg nî," he mû. Û tÿ tóg igreja krém pâ'i han, û mÿ tóg: "û tÿ igreja krém vênh mân tî ag mÿ inh vî kâmén nî," he mû gé. ¹² Tag to tóg ëg tar han tî, ëg tÿ jagnê tar han jé sir, ti rânhräj to, ëg tÿ tÿ ti jâvy nÿtîn kÿ, ti ve fag ke gé. Ëg tÿ ëg rânhräj tag ki króm kÿ Cristo há ên vÿ tar pê nî ha, ëg tÿ tÿ ti há nÿtîn kÿ. ¹³ Ti tÿ ëg kar tÿ vênh jykre pir han mû ve sór vê, ëg tÿ ti ki ge kÿ nÿtîn kÿ, ëg tÿ Topê kósín ki kanhró nÿtîn kÿ. Kÿ ëg kar vÿ ëg rânhräj to tar nÿtî sir, ëg tÿ jagnê mré tÿ ûn pir nÿtîn kÿ. Kÿ ëg Cristo tÿ ëprä ke jykre kâfór nî ên ri ke nÿtî sir, kÿ ëg tóg komér hâ ti tÿ néñ kar han mû mré ti tÿ néñ to jykrén mû ki kanhrân kân ke mû gé sir, kÿ ëg tóg ûn sanh há kanhró ri ke nÿtî sir.

¹⁴ Ëg tÿ gîr ri ke nÿtîn kÿ tóg ti mÿ há tû nî. Gîr ag ne ki kagtîg nÿtî'. Kÿ ag tóg, ag tÿ néñ û më kÿ ag tóg kânhmar néñ û nón tî', néñ û nón tî', he' he tî. Ëg tÿ ti vî to gîr tÿ ki kagtîg ên ri ke nÿtîn kÿ tóg ëg tÿ ûn ón mû vî kri nîm ja há (tóg) tî, ëg tÿ ki kagtîg nÿtîn kÿ. Û ag tóg Topê vî to ón tî. Ag tÿ ëg tÿ ãjag mré kygnê han sór vê. Vî há nî ve ag tóg nÿtî, kÿ tóg ëg tÿ ag vî kri fi ja há tî sir. ¹⁵ Kÿ tóg há tînh mû, ëg tÿ Topê tÿ ki hâ tó mû ên hâ han kÿ. Kÿ ëg tóg jagnê to há tâvî nÿtînh mû gé. Hâ tÿ ëg tar nÿtînh mû. Ti ki mog ri ke vê sir, ti tÿ tÿ ëg kri nî nîn kÿ, Cristo ti. ¹⁶ Ëg tÿ tÿ ti mré ke nÿtîn kÿ ëg tóg tÿ ti há tÿ tÿ ûn pir ên ri ke nÿtî. Ëg kar vÿ rânhräj ke mû, ëg tÿ ti jykre pir to tar nÿtî jé. Ëg kar vÿ tÿ jagnê mré ke nÿtî. Ëg kar tÿ Topê tÿ ëg mÿ néñ nîm ja ên to vâsânsân kÿ ëg tóg ûn sanh há tar ri ke nÿtî sir. Mog jé ëg tóg ke mû, ëg tÿ jagnê to há nÿtîn kÿ.

Cristo tÿ ëg mÿ vênh jykre tâg nîm

¹⁷ Kÿ sôg ãjag jyvën sór mû, ëg Senhor tÿ inh mÿ: "ha ag jyvën," hen kÿ. Hâ kÿ sôg ãjag mÿ: "û tÿ Topê ki kagtîg ag jykre han sór tûg nî," he mû. Kórég ti nÿ, ag jykre ti, mÿr. Ag

tý věsógi nén to jykrén mū ẽn hā han ag tóg tī. ¹⁸ Kuty mī ag mūgtī, ki kagtīg ag nýtī. Hā ra ag tóg ki kanhrān sór tū nī gé. Hā kȳ ag tóg Topē tý ēg mȳ věnh jykre ním ẽn ki kagtīg nýtī. ¹⁹ Kȳ ag tóg věnh jykre há to é he tī. Mȳ'ág vānh ag nýtī. Ag věnh kavéh vý ag mȳ há tī. Věnh jykre kórég tý ag kókég mū ra tóg ag mȳ sér tīgtī, kȳ ag tóg to krónh ke jāvānh nýtī. Ke tūg nī, ag jávo.

²⁰ Cristo jykre vý ge tū nýtī, ki kanhró ájag tóg nýtī. ²¹ Ti kāme ki kanhró kar ájag nýtī ha, ti jykre ke gé. Ájag mȳ ag tóg kámén kān, Jesus jykre ti, ēg tý ti ki ge kȳ nýtīn kȳ nén han ke mū ẽn ti. ²² Ti ki ge kȳ nýtīn kȳ ēg tóg ēg tý vāsý nén han ja ẽn ri ke han mān ke tū nī ha. Tag mē ájag huri. Ájag jykre si ẽn tovānh kān je ájag tóg ke mū. Ájag tý ájag jykre si jagma mūn kȳ ájag tóg ájag tý nén to én mū ẽn hā han mū ja nýtī ver. Hā ra ēg tóg tag hā to ter ke mū. ²³ Kȳ Topē mȳ to vīmnī, ti tý ájag mȳ ájag jykre kurynh kān je, ti tý ájag fe jānhkrig jé. ²⁴ Věnh jykre tāg hā han sórmnī, Topē tý ēg mȳ věnh jykre tāg ním mū ẽn ti. Kȳ ēg tóg ti ri ke nýtīn mū, kuryj ēg nýtīn mū ha, há ēg nýtīn mū, ti há ri ke. Kȳ ēg věnh vī hā hā han ke mū.

²⁵ Hā kȳ jagnē mȳ ón mān tūg nī. Ki hā tómñī, jagnē mȳ. Jagnē mré ke vý tý ēg nýtī, ēg tý Cristo há ri ke nýtīn kȳ. ²⁶ Ájag fe tý gým ke mū ra Topē vī mranh tūg nī. Ájag tý jagnē to jū nýtīn kȳ kurā ū jāvānh sór tūg nī. Kutyg ke to hā tý há' hemnī. ²⁷ Japo tý ájag krīn sór mū ra ti vī jémē tūg nī. ²⁸ Vāsý ájag kámī ū vý ū tý nén ū pigju (ka)mē ja nýtī. Kȳ ẽn han mān tūg nī. Ájag rānhrāj nón ájag mūnh ke mū ūri. Ájag nýgē tý nén ū há han nī, ájag tý ájag rānhrāj to nén (ū) kar ve jé. To vāsān nī, ti tý ájag mȳ kén je, ájag tý ájag tý nén ū tý ūn jagāgtar ag jagāgtān je.

²⁹ Věnh vī kórég tó sór tūg nī. Nén ū há hā tý věmén nī, ájag tý ájag vī tý jagnē tar han je, ájag tý jagnē jykre kurynh jé.

³⁰ Topē kuprīg fe kaj han sór tūg nī gé. Topē vý ēg mȳ ã kuprīg jēnē, ti tý hā tugrīn ēg nýgjēg je, ēg krenkren ke to. Ti tý tý ēg jagrē nín kȳ ēg tóg ki kanhró nýtī, ēg tý Topē tý ēg krenkren han ke kurā ẽn tá krýg mūn ki. ³¹ Jagnē to jykrén kónān tūg nī. Jagnē to krī rý han tūg nī. Ájag fe tý gým ke (ka)mē nýtī tūg nī. Fefén tūg nī. Jagnē to vī kónān tūg nī. Věnh jykre pāno tovānh kān nī. ³² Jagnē to vī hā han nī. Jagnē mȳ komér hā vīmnī. Jagnē mȳ věnh pāte fón nī, Topē tý Cristo tugrīn ēg mȳ věnh pāte fón ja ri kén.

5

Ēg jykre tāg

¹ Topē tý věnh jykre han tī ẽn hā han nī, ájag tý tý ti fe nýtīn kȳ, ti krē. ² Jagnē to há kar nýtīmnī, Cristo tý ēg to há nī ri ke. Ēg jagfy tóg věnh fēg. Ēg tý Topē mȳ nén (ū) pūn ri ke ti nī, ti tý ēg jagfy věnh fēg mū ẽn ti. Topē mȳ nén ger há pūr ri ke ti nī, kȳ tóg Topē mȳ há tī sir.

³ Topē tū vý tý ájag nýtī. Hā kȳ věnh jykre pāno tý věmén sór tūg nī, ájag tý han sór tū nī je. Ēg prū tū mré ný, ēg mén tū mré ný, tý věmén sór tūg nī, ájag tý nén e hā tý vāsān (ka)mē tý věmén sór tūg nī gé. ⁴ Kȳ jagnē mȳ vī kónān tūg nī, jagnē to vī kónān tūg nī gé. Fagrīnh mȳ vī tūg nī gé. Nén ū kavéj tý věmén tūg nī gé. Ēg tý tag tó kýn pi(jé) há nī', ēg tý tý Topē krē nýtīn kȳ. Ēg tý nén tónh ken hā vē, ha mē: "ã tý inh mȳ nén jēnēg mū kar tóg inh mȳ há nýtī," he je ēg tóg ke mū, Topē mȳ agradecer hen kȳ. ⁵ Tag to jykrén, ha mē: ū tý ã prū tū fi mré ný mū ẽn, ū fi tý ã mén tū mré ný mū ẽn fi pi(jé) Cristo tý tý ēg pā'i nī venh ke mū'. Ū tý ã tý nén e hā tý vāsān mū ẽn pi(jé) venh ke mū'. Ēg tý věnh kāggá to jān ẽn ri ke ti nī, ēg tý ēg tý nén e hā tý vāsān mū ẽn ti. Ū tý ge pi(jé) Cristo venh ke mū', Cristo tý tý ēg pā'i nī ẽn ti.

⁶ Ū tóg ón kȳ ájag mȳ věnh vī hā tó sór tī. Ū tý ge vī jémē tūg nī, ke tū nī mū ra Topē tóg ájag to jūnh ke mū. Ti vī mranh vē mýr, kȳ tóg ū tý ge to jūnh ke mū. ⁷ Hā kȳ ag vī jémē sór tūg nī. ⁸ Vāsý ájag tóg věnh jykre ki kuty hā han ja nýtī gé. Hā ra Topē tóg ájag mȳ věnh jykre ki kurā ẽn ním, ájag tý ti ki gen kȳ. Kȳ věnh jykre ki kurā tag hā han sórmnī. ⁹ Ēg tý věnh jykre ki kurā hā han kȳ ēg tóg jagnē mȳ vī hā han ke mū, věnh jykre

kuryj. Ki hā tó jó ég tógo ke mū gé, jagnē mý. ¹⁰ Vénh jykre tý ég Senhor mý há ný ēn hā han sórmnī. Ēn hā to jykrén mág nī.

¹¹ Kejēn ájag tógo ū vég tī, hā ra tógo věnh jykre ki kuty han tī. Ký ti mré han sór tūg nī. Ti mý: "kórég ti nī, tovānh nī," hemnī. ¹² Vénh péju ký ag tógo han tī, věnh jykre kórég ti. Ěg mý'a tógo tī, ég tý ag tý nén han tī ēn ve ký. ¹³ Kejēn tógo ag tý nén han mū kri kurāg tī, ký tógo ve há tīgtī, ag tý nén han mū ti. Kurā ki ég tógo ti kórég nī ēn vég tī. ¹⁴ Ký tógo há nī ha, ég tý věnh jykre kórég to: kórég ti nī, hen ký. Ký ég tógo tovānh sór ke mū. Hā ký ég tógo tag tó tī, ha mē: "Topē vī mranh sór mān tūg nī. Nūgme ki kutē sór mān tūg nī. Ký Cristo vý ã mý jēngrē han ke mū," he ég tógo tī, ég jān ký.

¹⁵ Ájag tý nén han mū to jykrén nī. Krí tū nī sór tūg nī, věnh jykre há ki věnh kanhrān ký mūmnī. ¹⁶ Kurā kren tūg sórmnī. Nén ū jagy ve jé ég tógo ke mū, hā ký tógo há tī, ég tý kurā kren tū nīn ký. ¹⁷ Ég Senhor vý ég tý nén ū há han mū ve sór tī. Ký ti tý nén (ū) ve sór mū tag hā to jykrén nī, ájag tý tag hā han jé.

¹⁸ Vinho tý věsén tūg nī, tý věnh pénmān tūg nī. Vénh jykre kórég vě, ég tý nén ū fa tý věsén mū ti, tý věnh pénmān mū ti. Tope kuprīg tý ég fān tag hā ne há nī!. ¹⁹ Jagnē mré věmén ký Topē tý jān nī, ti jé tómnī, ég Senhor jé ti. Ti kuprīg vý ég kanhrān tī gé, ég tý ég Senhor mý nén tó sór mū to, ég tý ti tý jān há han jé. Ég tý ti mý: "há kar ti nī," henh ke vě gé. ²⁰ Ég jóg tý Topē mý ég tógo tónh ke mū, ti hā mý ég tógo: "ã tý ég mý nén ven mū vý há kar nýtī," henh ke mū, ég tý ég Senhor tý Jesus Cristo jyjy tón ký.

²¹ Ég tý Cristo kamēg ký tógo há tī, ký tógo ég tý jagnē jykre mī mūn ký (tógo) há tī gé, ég tý tý ti mré ke nýtīn ký.

Ü tý jagnē mré nýtī fag jykre

²² Ún týtā fag jé ájag mén ag jykre mī mūjēg. Fag mý tógo ég Senhor ri ke nī, fag mén ti. ²³ Fi krí vě, fi mén ti. Cristo vý tý ti ki ge ký nýtī kar ag kri ke nī, ký ég tógo tý ti há ri ke nýtī, ti tý ég kren han ký. ²⁴ Hā ký ég tógo tý ti krém ke nýtī, Cristo krém ke. Ge ti nīgtī, ūn týtā fag jykre ti. Fag mén krém ke vý tý fag nýtī, fag tý ájag mén vī han jé.

²⁵ Ký sóg fag mén ag mý tag tó sór mū gé. Ájag prū to há tāvī nýtīmnī. Cristo vý ég to há nī, ég tý tý ti tū nýtīn ký. Ég jagfy tógo věnh fēg, ²⁶ ég tý tý ti tū nýtī jé. Ký tógo ég kykūnh, goj tý ég kygpe ký, ti vī tý ke gé. ²⁷ Ti tý ég há nýtī ve sór vě, ég tý věnhmý nýtīnh ke tū vě, ég kaga ri ke nýtīnh ke tū vě, ég kórég nýtīnh ke tū vě gé, ég sīnvī tāvī nýtīnh ke vě, ég tý tý ti tū nýtīn ký. Cristo prūnh ke ri ke vý tý ég nýtī.

²⁸ Tag ri ke han nī, ájag prū tý. Fag to há nýtīmnī. "Inh há ri ke vý tý fi nī," hemnī, fag to. Ü tý ã prū fi to há nīn ký tógo věso há nī sir. ²⁹ Vénh ki rīr há han ég tógo tī, jēg ég tógo tī, ég tar nýtī jé. Ég pi(jé) věnh kókén sór tī'. Cristo vý ég tý ge tī gé. Ég ki rīr há han tógo tī gé. ³⁰ Ti há vý tý ég nýtī, ég kar, ég tý ti ki ge ký nýtīn ký.

³¹ Tag vý rán ký nī, ha mē: "ún gré tógo ã prū fi to ã panh ré ký tī mū, ã mýnh fi ré ký ke gé. Æ prū fi mré tógo tīn mū. Fi mré tógo tý ūn pir nī sir, ti prū fi mré," he ja tógo nīgtī, Topē vī rán ki. ³² Tag vý tý nén ū sīnvī pē nī. Ký tógo Cristo to rán ký nī gé, ti tý ūtý ti ki ge ký nýtī ag mré tý ūn pir nīn ký. ³³ Hā ra tógo ég mý rán ký nī gé, ég tý ég prū fag to há nýtī jé, ég tý věnh ki rīr há han mū tag ri ke. Ký tógo fag mý rán ký nī gé, fag tý ájag mén vī ký jémēn jé.

Ēg han mū fag to věnh jykre

¹ Ký sóg ájag krē mý tag tó mū, ha mē. "Ájag han mū fag vī kri fimnī," he sóg mū, ag mý. Há ti nī, ég Senhor jykren ha vě. ² Ájag han mū fag kamēg nī. Topē tý ég mý tag tó ký tógo ég mý nén ū há tó mū gé, hā vý: ³ "ã han mū fag kamēg nī, ã tý tīg há han jé, ã tý ga kri tīg mág han jé," he ja tógo nī, Topē ti.

⁴ Ký sóg ūn sanh ag mý: "ájag krē mý vī tar pē han tūg nī, ag tý ájag to jū tū nī jé," he mū gé. Ájag krē jyvēn nī, ag mý ég Senhor jykre kāmén nī, ag tý mī mūn jé.

Camarada ag tý ãjag patrão mré nýtí jykre

⁵ Æjag kámí ū ag tóg patrão krém nýtí gé, fagrinh mý ti mý ti rãnhraj han tñ ký. Æjag patrão vĩ kri fimní. Ti kamëg ní, ti to jurn kemní. Ti rãnhraj ki rír há han ní, Æjag tý Cristo rãnhraj ki rír tí en ri ke. ⁶ Ü tóg kején ti patrão tý ti mý vĩ há han hã je (tóg) ti patrão tū ki rír tí, ón ký. Tag han tûg ní. Æjag patrão tû ki rír pê han ní, Æjag tý tý Cristo camarada nýtín ký, Topé jykre tý Æjag mý sér níñ ký. ⁷ Æjag patrão rãnhraj ki rír ký mý sér nýtímni. Æjag tý ëg Senhor rãnhraj ki rír vě, Æjag tý Æjag patrão rãnhraj ki rír ký. ⁸ Ha vé, ëg tý néñ ū há han ký ëg tóg ti kaja venh ke mû, kanhkâ tá. Ëg Senhor vý ëg mý ti kaja ven ke mû, ti camarada ag mý, ag patrão mý ke gé, ti ki ge ký nýtí kar ag mý.

⁹ Æjag kámí ū vý tý patrão nýtí, ký Æjag camarada vý nýtí, Æjag krém. Ag to há nýtímni. Ag mý vĩ kónan tûg ní. Ëg Senhor vý kanhkâ tá ní. Æjag pâ'i vě, Æjag camarada pâ'i vě gé hâ ra, ū tý kanhkâ tá ní ti. Ti mý ëg tóg tý ūn pir nýtí, tag ki ūn mág mré ūn kásir ag.

Topé tý ëg tý Japo katô vásãnsân jafâ vin sór

¹⁰ Ký sogg Æjag mý tag tó sór mû gé ver, ha mě. Ëg Senhor ki ge ký nýtí to tar nýtímni. Tar ti ní, ký tóg ëg tar han ki kanhró ní gé. ¹¹⁻¹² Tag ki ëg venh génh han tí, ëg tý Japo kato vásãnsân ký nýtín ký. Hâ ra Topé tóg ëg mý ëg tý ti kato vásãnsân jafâ níñ tí. Ký mân ní, Topé tý ëg mý ti kato vásãnsân jafâ níñ mû en ti, ký Japo tóg ëg tý hê ri kenh ke tû ní. Tar je ëg tóg ke mû ha. Ëg pi(jé) ëprâ ke ag kato vásãnsân tí', ëg pi(jé) ëg mré ke ag kato vásãnsân tí'. Pâ'i ag nýtí, ū tý ëg kato vásãnsân mû ag, hâ ra ëg tóg ag vég tû nýtí. Kuty tân ag vě, ga to pâ'i ag vě gé. Kanhkâ krém ag émâ nýtí gé. Körég kar ag nýtí. ¹³ Ký mân kân ní, Topé tý ëg mý néñ tý ag kato vásãnsân jafâ vin sór mû en ti, Æjag tý ag kato vásãnsân to tar nýtí je. Kején ag tóg ëg kato vásan mág han ke mû. Kurâ en kâ ag tóg ëg tý hê ri kenh ke tû ní, Topé tý ëg tar han ký, ti tý ëg mý ëg tý ag kato vásãnsân jafâ en vin ký.

¹⁴ Hâ ký tar nýtímni. Ëg Senhor vý ón vânh ní. Ti ón vânh vý ëg vêsg fín ja mág ri ke ní. Tý vêsg fín ri ke han ní, ti ón vânh ri ke han to ken hâ vě. Vênh jykre kuryj vý tý soldado tý camisa tý ferro ri ke ní. En tu ri ke han ní, vênh jykre kuryj han to ken hâ vě. ¹⁵ Ëg tý Topé vĩ sér tó sór mû vý ëg pén né, ëg pén to ró ri ke ní, ëg tý vênh kar mý Topé tý ëg krí kuprâg ke mû tónh ke mû tag ti. En rînh ri ke han ní, vênh kar mý Topé vĩ kâmén to ken hâ vě. ¹⁶ Ëg tý ti ki râ ký tóg soldado tý vêjy ven jafâ ma tí en ri ke ní. Satanás tý ëg kato vásan ký tóg ti tý no tý ëg to pêg grug ri ke ní. Ëg tý vêjy ven jafâ tý vêjy ven ký tóg tý nhyn ke tí, ti no gru en tý. Ëg tý Jesus ki râ to ken hâ vě. ¹⁷ Ëg kren han ke vý soldado sâpe ri ke ní, sâpe tý ferro en ri ke. Ký Topé vĩ vý rógro ri ke ní gé. Topé kupríg vý ëg mý kâmén tí', Topé vĩ ti. Topé tý ëg mý Japo kato vásãnsân jafâ vin ke mûn hâ vě. ¹⁸ Ký Topé mré vêmén ní gé, ti mý néñ kar to vîmní. Ti kupríg vý ëg jagfy vĩ tí gé. Topé mré vĩ to krónh ke tûg ní. Ëg tý to krónh ken ký tóg ëg nûr ri ke ní sir. Ke tûg ní. Ëg mré ti ki ge ký nýtí kar to vîmní. ¹⁹ Ký inh jagfy ti mré vêmén ní gé. Topé vĩ tó sogg tí. Ký inh mré to vîmní, sý tó há han je, isý inh kato vásãnsân mû ag kamëg tû ní je, isý vênh kar mý Topé tý néñ han sór mû en kâmén há han je, vênh vĩ sér en. ²⁰ Topé vý inh mý tag níñ ja ní, sý han je, hâ ra sóg ver se ký je. Ký tóg sý ag kamëg tû níñ há tí, sý Jesus kâme tó kân je, sý ti tý inh mý: "ha ag mý kâmén," he mû tag tó kân je.

Paulo tý Tíquico jénênh ke

²¹ Ký tóg inh mý há tí, Æjag tý isý néñ ve ja tag mě kân je, isý néñ han mû mré hâ. Hâ sogg Æjag mý Tíquico ti jénênh ke mû. Ëg régre ū vê gé, iso há taví ti ní, Tíquico ti. Ëg Senhor rãnhraj han ti tí, ti to krónh ke tû ti nýtí. ²² Ti hâ vý Æjag mý inh kâmén ke mû, ti tý Æjag fe tý há' he je. Hâ je sogg ti jénênh ke mû.

²³ Ëg jóg tý Topé je Æjag krí kuprâg, ëg régre kar ag mré hâ. Ti je Æjag tý jagnê to há kar han. Ti je Æjag tý ti ki râ há han, ëg jóg tý Topé ti, Ëg Senhor tý Jesus Cristo ti ke gé. ²⁴ Topé je Æjag tar han, ū tý ëg Senhor tý Jesus Cristo to há nýtí ag kar, ký tóg tû' he jâvânh ní, ëg tý ti to há nýtí ti.

Hã vѣ.

PAULO TỸ CARTA HAN: FILIPOS TÁ KE AG MỸ CARTA

¹ Paulo tỹ rá vẽ, inh. Isỹ cidade tỹ Filipos tá ke ag mỹ rán hã vẽ. Kỹ Timóteo vỹ inh mré ãjag mỹ jẽnẽg mū gé, věnh rá tag ti, inh mré Jesus Cristo mỹ rānhrāj tĩ tag ti. Isỹ ãjag mỹ ti rá tag jẽnẽ vẽ, ãjag tỹ tỹ Jesus Cristo ki ge kỹ nýtñ kỹ. Kỹ sóg ãjag pã'i ag mỹ jẽnẽg mū gé, ũ tỹ ãjag ki rīr tĩ ag mỹ ke gé.

² Ěg jóg tỹ Topẽ je ãjag tar han, ti je ãjag krí kuprág, Ěg Senhor tỹ Jesus Cristo ke gé.

Paulo tỹ Topẽ mré vĩ

³ Ñag to sóg Topẽ mré vĩ há han tĩ, sỹ ãjag mĩ ēkrén kỹ. ⁴ Sỹ ãjag to Topẽ mré vĩ kỹ inh fe tög mrin ke tĩ. Inh mỹ tög sér tĩ, sỹ ãjag mĩ ēkrén kỹ. ⁵ Ñag tỹ inh mré Jesus kámén kỹ tög inh mỹ há tĩ, ãjag tỹ inh mré ti to tar nýtñ kỹ. Kỹ sóg Topẽ mỹ vĩ há han tĩ, ãjag to. Isỹ ãjag mỹ ti vĩ tó vén kỹ ãjag tög kānhmar inh mré ti kámén ja nýtñ, kỹ ãjag tög ūri ti vĩ tó há han tĩ gé. Tovanh tū ãjag nĩ. Kỹ tög inh mỹ sér tĩ. ⁶ Tag ki kanhró sóg nĩ, ha mě. Topẽ vỹ ãjag krín rã nĩ, komér hã, nén ũ há kar to. Kỹ tög ãjag krín tīgti sir, ti tỹ komér hã ãjag krín kān je, Jesus Cristo kätig mān ke kurã to hã. Ti hã vỹ ãjag krín ke mū, Topẽ ti. ⁷ Tag to sóg jykrén, sỹ ãjag mĩ ēkrén kỹ. Hã ra tög há nĩ. Inh fe vỹ tỹ ãjag nýtñ. Inh hã mré tög ãjag tar han tĩ, Ěg Senhor ti. Hã kỹ ãjag tög inh mré jagägtar nýtñ, inh se kỹ jẽ tag ti to. Isỹ vásy kavar kỹ jẽ ja nñn kỹ sóg ag mỹ Topẽ vĩ kámén ja nýtñ, kỹ ãjag tög inh mré to tar nýtñ ja nýtñ gé, pã'i ag tỹ inh ki Jesus jémén kỹ ke gé. Kỹ ãjag tög ūri inh mré ti to tar nýtñ gé. ⁸ Sỹ ãjag kar venh há tög tĩ, kỹ Topẽ vỹ ki kanhró nĩ. Inh mỹ ãjag tög tỹ inh fe pẽ nýtñ, Ěg tỹ Jesus Cristo mỹ tỹ ti fe pẽ en ri ke ãjag nýtñ, inh mỹ.

⁹ Sỹ Topẽ mré vĩn kỹ sóg ti mỹ tag tó tĩ, ãjag to, ha mě. "Jagnē to há ag nýtñ," he sóg tĩ, Topẽ mỹ. "Ag tỹ komér hã jagnē to há kar nýtñ han nĩ," he sóg tĩ ãjag to, Topẽ mỹ. "Ag kanhrän nĩ gé, ag tỹ komér hã ã jykre ki kanhrän kān je, ag tỹ ki króm kān je," he sóg tĩ, ãjag to. ¹⁰ "Ã tỹ ag kanhrän kỹ ag tög néen (ū) há kar ki kanhró nýtñh ke mū. Kỹ ag tög to jykrén há han ke mū, ag tỹ néen ũ ve sór kỹ. "Tag vỹ há pe nĩ, tag vỹ há sī nĩ," he jẽ ag tög ke mū, ã tỹ ag kanhrän kỹ," he sóg tĩ ãjag to, Topẽ mỹ. Ñag tỹ tag to jykrén há nýtñ kỹ ãjag tög jānhkri nýtñh ke mū, kỹ ãjag tög mÿ'ág mān ke tū nĩ, Cristo kätig mān ke kurã en kā. ¹¹ Kỹ ãjag tög věnh jykre há han kān ke mū sir, Jesus Cristo tỹ ãjag mÿ ã jykre há en ním kỹ. Hã je sóg Topẽ mÿ ãjag tó tĩ. Ti tỹ ãjag krí kugrynh kỹ věnh kar tög ti tỹ tỹ ūn mág nĩ venh ke mū. Kỹ ag tög ti mÿ vĩ há han ke mū gé sir.

Jesus tỹ inh jykre

¹² Inh kanhkā', inh jagtar mū ra Jesus kāme tög věnh kar kri rūm ke mū. Tag to jykrén. ¹³ Věnh kar tög mē kān, ti vĩ ti, polícia ag mré hã, ũ tỹ palácio ki rīr tĩ ag mré hã. Cristo tugrén sóg se kỹ jẽ, hã vég ag tög mū. ¹⁴ Kỹ Jesus mré ke tỹ hěn ri ke ag vỹ fe tar nýtñ gé sir, Ěg Senhor jykre to, inh se kỹ jẽ tag tugrén. Hã kỹ ag tög Topẽ vĩ tó tĩ sir, ag tỹ to fe tar nýtñ kỹ, ag mūmēg vānh nýtñ kỹ. ¹⁵ Ú ag tög iso jū nýtñ, ha kỹ ag tög Jesus tó tĩ, ag tỹ inh ri ke han sórn kỹ. Kỹ ū ag tög iso há nýtñ, hã kỹ ag tög ti tó tĩ sir. ¹⁶ Topẽ vĩ hã to sóg se kỹ jẽ, sỹ pã'i ag mÿ ti kámén je. Topẽ tỹ inh mÿ věnh rānhrāj ním hã vẽ. Hã vég ag tög tĩ, ũ tỹ iso há nýtñ ag, kỹ ag tög ti vĩ tó tĩ, ũ tỹ iso há nýtñ ag. ¹⁷ Ú ag tög hã ra iso jū nýtñ, hã kỹ ag tög ón kỹ Cristo kámén tĩ, ag tỹ inh vĩ kāfór han sór kỹ. Ag tỹ inh kato tē mū ag tỹ iso jū han sór věgti gé, ag tỹ inh se tỹ hěn ri ke han sór vě. Hã je ag tög Cristo vĩ tó tĩ. ¹⁸ Hã ra sóg ag to věnh mÿ nĩ sór tū nĩ. Cristo tó ag tög mū mÿr. ũ tög ón kỹ tó tĩ, jo ū tög tó há han tĩ. Ag kar vỹ ti tó tĩ, kỹ tög há tĩ. Hã kỹ tög inh mÿ sér tĩ, kỹ sóg inh mÿ sér tỹ tū' he sór tū nĩ.

¹⁹ Hã ra sóg kren ke mū gé, ha věmn̨. Ki kanhró sóg nĩ. Ñag hã ne iso Topẽ mré vĩ tĩ, kỹ Jesus Cristo vỹ isar han tĩ gé, ã kupríg tỹ. Hã kỹ sóg kren ke mū. ²⁰ Kỹ sóg tag jāvānh mū, ha mě. Hěn ri ke mūn ag tög inh kyvān ke mū, hěn ri ke mūn ag tög isén ke mū. Isỹ tag to jykrén kónān tū nĩ je, hã je sóg ti mré vĩ tĩ. Isar han je tög ke mū, sỹ néen ũ kamēg

tū nī jé, sỹ ti kavéh tū nī jé, inh mÿ'ág tū nī jé. Vénh kar tÿ isugr n Jesus tÿ tÿ ūn m g n i ven k y t g inh m y s r t . ²¹ Inh jykre h a v y t y Cristo ti n i, h a k y s og iser k y ti venh t g ke m u, k y t g s r t . ²² K y s og h a ra inh kren k y ti r anh aj h a han ke m u. H a k y s og s y n en han s or m u ki kagt g n i. ²³ Inh kren ke m y inh m y h an t i v y, iser ke v o? he s og t . Iser k y s og Cristo mr e n i n i, k y tag t g inh m y h a pře n i, is y ti venh h a t n k y. ²⁴ J avo is y  ajag mr e n i n i k y s og  ajag tar han ke m u, k y tag t g inh m y h a k af r n i. ²⁵ H a t g inh m y ge n i. Kren j e s og ke m u, he s og t , k y s og  ajag kar mr e n inh ke m u.  Ajag ve j e s og ke m u,  ajag t y kom er h a inh v i m e k y ti v i kri fi k an j e. K y t g  ajag m y s r t nh m u, ha vemn i. ²⁶ Is y  ajag mr e n i m an ken k y t g inh m y h a t nh m u. K y  ajag fe t g mršin ke t v i han ke m u,  ajag t y inh ve m an k y.  Ajag m y s og t y ūn m g j e, Jesus Cristo tugr n.

²⁷ Ha vé, Cristo jykre hā han nī, tag hā to vāsānsān nī. Hēn ri ke mūn sóg ājag venh kātīg ke mū, hēn ri ke mūn sóg ājag venh kātīg ke tū nī. Inh kātī tū ra jagnē mré vēnh jykre pir han kȳ nȳtīmnī, Jesus kāme hā tómnī, ti ki ge kȳ nȳtīmnī. Sȳ tag mēnh há tōg tī, ājag to. ²⁸ Ū tȳ ēg kato vāsānsān mū ag kamēg tūg nī, hā tugnīn ag tōg ājag tȳ nūgmē ki vár ke ki kanhró nȳtī, inferno ki. Hā tugnīn ājag tōg ājag krenkren ke mū ēn ki kanhró nȳtī gé sir. Topē vȳ ēg tar han ke mū, ēg tȳ ag tȳ hēn ri ke jé gé, ū tȳ ēg kato vāsānsān mū ēn ag tȳ. ²⁹ Cristo ki ge kȳ ājag nȳtī, kȳ ājag tōg ti tugrīn jagāgtar nȳtīnh ke mū gé. Hā jé tōg ājag kuprēg. ³⁰ Hā kȳ ājag tōg inh kóm ti jagy vég tī gé. Ag tȳ vāsȳ inh kato vāsānsān ēn ve ja ājag tōg nītī gé. Ūri sóg hā vég tī ver. Kȳ inh kóm tar nȳtīmnī.

2

Topē kósin tÿ tÿ ēprā ke nī

¹ Ha vé, sý ãjag jyvén sór mū, ha mě. Æjag tý Jesus jykre han ký nýtī tag vý ãjag tar han tī. Ti tý ãjag to há ní tag vý sér tī. Ti kuprīg vý tý ãjag jagrē ní. Ký ãjag tóg jagnē to há nýtī gé, jagnē jagāgtān ãjag tóg tī gé. ² Ký inh jagāgtān ní gé, inh fe tý mrin kemnī gé, inh mý sér tī jé. Jagnē mré věnh jykre pir hā han ní, ha mě. Jagnē to há tāvī nýtmnī. Æjag tý nén ū to jykrén ký jagnē mré to jykrén ní, ãjag tý věnh jykre pir hā han jé. ³ Věsý ūn mág han sór tūg ní, jagnē kāfór han sór tūg ní. “Tý inh ūn sī ní,” hemnī. Jagnē to: “inh kāfór ti ní,” hemnī gé. ⁴ Æjag tý ãjag tū ki ríř mré hā jagnē tún ki rírmnī gé. ⁵ Jesus Cristo kóm ti jykre han ní gé, jagnē mý. Ti tý věnh jykre han hā vě, ha mě.

⁶ Topē hā pē ja ti nī mýr, Jesus ti, ti tý ti mré nín ký. Hā ra tóg tá ní ký: “isū vē, kanhkā ti, hā ký sóg ēprā ke ag to tīg ke tū ní,” he ja tū ní. ⁷ Kanhkā tá á tý néń tovānh kān sór ja ti ní, ký tóg ēg ri ke ní jé kātīg sór ja ní, hā ký tóg kātīg ja ní. Ēprā ke jagtar ri ke tóg ní, ti tý ēprā ke fi ki mur ký. Ēg tý ēprā ti ve ký tóg tý ēg hā pē ní, ti tý kanhkā tá tý Topē hā pē ja ra. ⁸ Věsý ūn mág han ja tū tóg ní, ký tóg á jóg vī hā han ja nígtí. Ti vī han ký tóg ter ja ní, cruz to sa ký tóg ter ja ní, mýr, ha mē. ⁹ Hā ký Topē tóg ti tý věnh kar kāfór han sir, ký tóg ti jijin mū sir, ký ti jyjy tag tóg věnh kar jyjji kāfór ní. ¹⁰ Ēg tý ti jyjy mē ký věnh kar ag tóg ti krém mūgmūg ke kān mū sir, kanhkā tá ke kar ag, ēprā ke kar ag ke gé, věnh kupříg kar ag ke gé. ¹¹ Ký věnh kar ag tóg: “Jesus Cristo vý tý pā'i mág ní,” henh ke mū sir. Tag hā tugrín ag tóg sir Topē to: “tý tóg ēg kāfór kar ní,” he mū. Tag to jykrén ní, ájag tý ti kóm han jé, Jesus Cristo kóm.

Ēg tŷ ēprā ke ag mŷ jēngrē há han

¹² Inh kanhkā', äjag ki sóg fe nī. Inh vī han äjag tóг mūgtī, sý äjag mré nīn kÿ, hă ra sóg ūri äjag mré nī tū nī. Ge ra inh vī kri fi há han nī. Äjag krenkren ke vē, kÿ Topē jykre hă han nī. Topē kamēg nī, äjag fe tý jürün kemnī. "Ti mÿ ēg to jūnh ke tū nī vý?" hemnī. Kÿ ti jykre hă han nī. ¹³ Ti hă ne tóг äjag krin há han tī', ti jykre tý äjag mÿ sér tīn jé, äjag tý hă mī hă mūn jé.

¹⁴ Ąjag tŷ ti jykre han kŷ ti jykre to vĩ vĩ he tūg nĩ, ti tŷ kejēn Ąjag mŷ jagy ra. Kŷ jagně mŷ jagně vĩ kafān tūg nĩ gé, ti jykre to. ¹⁵ Hā tugnīn ū tóg Ąjag to jykrén kónān ke tū nĩ, Ąjag tŷ kygněg tū nīn kŷ. Kŷ Ąjag tóg jānhkri nýtī. Kŷ Ąjag tóg tŷ Topē krē nýtī gé, Ąjag tŷ ti jykre há ri ke nýtin kŷ. Ěprā ke kar vỹ jykre pāno nýtī, Topē vĩ mranh kŷ ag tóg nýtī,

ājag tÿ ūn mré ga kri mū ag. Kÿ ājag tóg ag mÿ jēngrē ri ke nÿtī, ājag tÿ ag mÿ Topë vĩ kämén kÿ, ū tÿ ēg rïnrïr han mû ūn vĩ ti. ¹⁶ Ājag tÿ tag han kÿ sóg tÿ ūn mág jênh ke mû gé, ājag tugrïn, Cristo kätig mân ke kurä ūn kâ. Kÿ sóg ājag to: “inh pi(jé) fagrïnh mÿ ag to vásan’, inh pi(jé) fagrïnh mÿ ag mÿ Topë vĩ kämén”, henh ke mû.

¹⁷ H  n ri ke m  n ag is  n ke m  , k   inh kyv  n t   inh ki kut   k   t   ëg t   Top   m   n  n ū p  n ri ke n  n m  . Ājag t   ti ki ge k   n  t   tugrïn ke v  . Ge ra t  g inh m   s  r t  nh m  . Inh fe t  g mrin kenh ke m  , ājag k  m. ¹⁸ K   t  g inh m   ti t   ājag m   s  r t  nh h   t   gé, iser ke ti.

Timóteo mr   Epafradito

¹⁹ S   ājag m   Timóteo j  n  nh h   t  , ëg Senhor t   to: “hej,” hen k  . S   ti j  n  nh ke v  , ti t   tá v  n ke k   inh m   ājag k  m  n j  . K   inh kr   t  g ājag to k  nhv  ’ henh ke m   sir, is   ājag v  m  h   m  n k  . ²⁰ Ti h   ne t  g ājag m   ëkr  n m  g t  ’, Tim  teo ti. Ū t  g ti ri ke t   pe n  , ti t   ājag to h   n  n ki. ²¹ Ag kar v  : “inh r  nhr  j v   inh kut  n m  ,” he k  n m  . H   k   ag t  g Jesus r  nhr  j han t   n  gt  . ²² H   ra ājag t  g Tim  teo ki kanhr   n  t  . Inh k  s  n ri ke ti n  . Ëg kr   ag v   ëg mr   ëg r  nhr  j han t  . K   Tim  teo v   inh mr   Top   v   t   r  nhr  j t  gt  , ti t   t   inh k  s  n ri ke n  n k  . ²³ Ti h   j  n  n j   sóg ke m  , ājag to. H   ra sóg ver ag t   inh m   n  n t  nh ke j  v  nh s  r m  , ū t   inh s  g m   ag. Is   ag t   inh m   n  n t   m   m   kar k   sóg v  h  h ti j  n  nh ke m  . ²⁴ H  n ri ke m  n sóg k  nhmar ājag venh t  g ke m   gé. Ëg Senhor t   Jesus h   ne ki kanhr   n  ’.

²⁵ H   ra t  g s   v  s  m  r ū j  n  nh h   t  , ājag to. H   k   sóg Epafradito m  : “ha ag to v  n k  ,” he m  . Ājag h   ne ti j  n  n ja n  gt  , ti t   inh ki r  r j  . K   t  g inh m   h   t  . Inh mr   t  g Top   r  nhr  j han t   m  r. K   t  g inh mr   Top   v   to jagtar n  n g  . ²⁶ H   ra t  g ājag m   ëkr  g m  , Epafradito ti. K   t  g ājag to kr   kufy jagy n   sir, ājag t   ti kaga m   ja ūn tugrïn. ²⁷ Kaga ja t  g n  gt   m  r, k   t  g ter kren ja n  gt  . H   ra Top   t  g ti jag  gt  n, k   t  g há’ he m   sir. Ti ter ra sóg ijagtar tag kr  g m   v  s  r  nh m  g ke m   v  , h   ra Top   t  g ti jag  gt  n, k   t  g inh jag  gt  n g  . ²⁸ H   k   sóg ti m  : “ha t  g, ã t  g to f  r  n,” he m   sir, ājag fe t   mrin ke j  , ājag t   ti ve k  . H   k   inh jagtar t  g p  gs  ’ henh m   gé sir. ²⁹ Ti jun k   ti to m   s  r n  t  mn  , ājag t   ti ve m  n k  , Ëg Senhor t   ti jy n  g  n k  . K   ti m  : “h   t  g t  ,” hemn  , ājag m   s  r t  n k  , ti k  tig k  . ³⁰ Cristo r  nhr  j tugrïn t  g ter kren m  r. H   ra t  g tov  nh ja t   n  , ã ter kren m   ra. H   k   t  g inh ki r  r h   han. Ājag j  gja k   j  g k   t  g inh ki r  r h   han. Ū t   ge m   v   h   han n  .

3

Jesus t   ëg kurynh p   han

¹ Inh kanhk  ’, v  h  h sóg ājag m   n  n ū t  nh ke m   gé sir, ha m  . Ëg Senhor ki ājag ge k   n  t  , h   k   m   s  r n  t  mn  . Tag r  n inh huri, h   ra sóg r  n m  n m  . S   ājag m   tag t   to sóg kr  nh ke sór t   n  . Ājag m   t  g h   t  , s   ti t   ājag m   s  r n   to ājag jyv  n k  .

² V  nh ki r  r. Ón k   Top   v   t   t   ag v   junjun ke m  , v  nh jykre p  ano han m   ag, ha v  mn  . Inh m   ag t  g cachorro ri ke n  t  . Ón k   ag t  g ājag gr   junun f  r kym sór m  . H   k   v  nh ki r  r. ³ “Ëg f  r kym h   tugrïn ëg t  g t   Top   kr   n  t  ,” he ag t  g t  , ón k  . H   t   v  . Top   kupr  g v   t   ëg jagr   n  , k   ëg t  g ëg jagr   tag tugrïn Top   m   v   h   han t  . K   Jesus Cristo v   ëg m   t   ūn m  g n  , ëg t   ti ki ge k   n  t  n k  . H   tugrïn ëg t  g t   Top   kr   p   n  t  . Ëg t   ëg f  r kym m   ra t  g t   n   ū t   n   sir. Ëg f  r v   m  r, k   t  g ëg kren han ke t   n  . ⁴ Ëg f  r t   ëg kren han ki kanhr   n   ra sóg t   inh kren han sór m   v  . Mois  s jykre h   t   ëg kren han ke ki kanhr   n   ra sóg h   t   inh kren han sór m   v  . H   ra t  g ge t   n  . ⁵ V  s  y inh jykre h   v  , ha m  . Is   kur   t   8 (ke) han k   ag t  g inh gr   junun f  r kym, is   t   povo t   Israel kr   n  n k  , ëg j  g’j  g ve t   Benjamim kr  ’kr   ag k   ū. K   inh han m   fag v   t   Hebreu p   n  t  . Inh mog k   sóg t   Fariseu n  , h   ra Fariseu ag t  g Judeu ag jykre to tar t  v  n n  t  . ⁶ S   ëg jykre to tar p   n  n h   k   sóg Jesus ki ge k   n  t   ag v  g k  n  n. Top   t   Moisés m   v  nh jykre n  m ja ūn ki kr  m k  n ja sóg n  gt   m  r. V  nh jykre ūn mranh ja t   sóg n  gt  , ūn k   sóg t   ūn kuryj ja n  gt  . ⁷ H   k   sóg ag m   t  

ũn há pẽ ja nãgti. Hā ra sóg ūri tag kar to: “nén ū tū vē, inh kókén jé tóg ke mū,” he mū sir. Sŷ Cristo ki rã kŷ sóg ên tovãnh kân mū sir. ⁸ Kŷ, hā vē. Inh jykre si kar tóg inh mŷ kórég nŷ, ūri, ti tŷ inh kókén kŷ. Nén pir hā ne há nŷ, hā vŷ: isŷ êg Senhor tŷ Jesus Cristo ki kanhró nĩ jé, he mū. Êg tŷ nén ki kanhró kar kâfór ti nĩ, êg tŷ ti ki kanhró nĩ ti. Tag to sóg inh jykre si ên fón kân. Inh mŷ tóg vênh jâgfa prênhpréj ên ri ke nŷ, inh jykre si ên ti, isŷ Cristo hâ ki rã kŷ jên kŷ. ⁹ Kŷ sóg ti hâ ki rã kŷ jê sir. Uri sóg Moisés jykre ki króm tugrîn vêšy ũn mág han mân sór tû nĩ ha. Jesus ki rã hâ tugrîn sóg tŷ ũn mág jê ha. Hâ tugrîn Topê tóg iso: “há ti jê ha,” he mū. Jesus ki rã tugrîn ke vê ha. ¹⁰ Sŷ ti ki kanhrân kŷ jê tag hâ tóg inh mŷ há nŷ. Ti hâ vŷ ã ter kar kŷ rîr mân, kŷ sóg ti mré rîr mân sór mû gé. Hâ jé sóg ti mré jagtar sór mû gé, iser kŷ sóg ti ter ri ke han sór mû gé. ¹¹ Sŷ rîr mân há tóg tî mŷr, iser kar kŷ. Hâ jé sóg ti ri ke han sór tî.

Vênhvó to comparação

¹² Ver sóg ki kanhrân kân ja tû nĩ, ver sóg tá krŷg ja tû nĩ. Hâ ra sóg vâsân tî, sŷ komêr hâ ti ki kanhrân kân jé, ti tŷ inh ki kanhró nĩ ên ri ke, isŷ tŷ ti tû jên kŷ, Cristo ti.

¹³ Inh kanhkâ', ver sóg tá krŷg ja tû nĩ. Hâ ra sóg tag han mû, ha m . V s j m sóg m  ekr n m n t n n  ha, v s n m n', v s n m n', he j  sóg ke m  ha, isŷ kej n t  krŷg j .

¹⁴ Ag tŷ jagn  mr  p t  ri ke han sóg t  mŷr. Jagn  mr  ag t g  p t  t ,  t g  ganhar he sór t .  n ri ke han sóg t . Inh ganho v  t  isŷ r r krŷg ja t  venh ke ti n . H  j  Top  t g   g k upr g, Jesus Cristo tugr n.

¹⁵  t y Jesus to sygsanh m  ag j  inh k m han k n.  t y h  ra to: “h  t u v ,” hen kŷ Top  j  ti kanhr n. ¹⁶ Kŷ  ag t y ti jykre m g m  tag h  jagma m mn ,  ag t y t  junjun j .

¹⁷ Inh kanhkâ', inh jykre h  han k n n . Kŷ  t y inh jykre ri ke han m   n jykre tugn m n  gé,  ag t y ag mr  h  han j . ¹⁸   ag t g   n k y Jesus Cristo ki ge k y n t , h  ra ag t g  ti jykre kato v s ns n m , Jesus t y  g jagfy cruz to ter m  ra. Ag k m n inh huri mŷr,  ag m . T t y h n ri ke han is g huri. H  ra sóg  ag m  ag t m n ke m  gé sir. Inh fe kaj t g  t , k y sóg f y m  sir, ag jykre to. ¹⁹ N gme ki ag t g  v r ke m , inferno ki, ha m . J n h  t v  han sór ag t g  m , tag h  t g  ag m  s r t . N n t y  g m 'a han t  tag h  t g  ag m  s r t .  g t y tag m  v g t   n h  to ag t g  jykrén sór t . ²⁰ Ag j avo  g jam  v  t y kanhk  ti n . Kanhk  t g  k t g ke m ,  g kren han ke m  ti, h  v :  g Senhor t y Jesus Cristo, he m . Ti h  j v nh  g t g  n t . ²¹ Ti h  ne t g   g han m n ke m ',  k t g k '.  g t y ga kri m n k y  g t g  ver kr j n t ,  g t y t y  pr  ke n t n k y. Ti t y  g han m n k y, ti t y  g m   g f r t g  han ken k y, k y  g t g  ti ri ke n t n m , ti m g ri ke, ti tar ri ke, ti s nv   n ri ke. Ti h  t g   g t y  t g  han m n ke m , ti t y t y  n tar n n k y. Ti tar tugn n t g  n n kar t y  kr m ke han m n ke m  gé.

4

Paulo t y  g jyv n

¹ Inh kanhk ', t y  ag t g  inh m y inh j vy ri ke n t , k y t g  s y  ag venh h  t t t , s y  ag to h  n n k y.  ag h  tugn n inh fe t g  mr n ke t ,  ag h  tugr n sóg t y  n m g j .  ag to sóg h  p n. H  k y tar n t mn ,  g Senhor jykre to.

² V h  sóg Ev dia fi jyv n sór m , S ntique fi ke g , ha m . “Jagn  mr  v nh jykre pir h  han n ,” he sóg m ,  ag m . “Jesus mr  ke v  t y  ag n t , k y jagn  kato v s n t g  n ,” he sóg t . ³ K y sóg  m  ke m n g , v . Inh ri k n  t g   g Senhor r nhr j han t . K y f g jyv n n , f g t y jagn  to h  n t  j . Inh mr  f g t g  v nh kar m y Jesus k m n t , k y f g t g  Clemente mr  Top  v  ti t t  g , inh mr  ti t t  m  kar ag mr  ke g . F g jyg  v  r nhr n k y n t , Top  livron ki, h  k y f g t g  r r krŷg ja t  venh ke m . H  k y t g   t y  n , f g t y jagn  to j .

⁴  g Senhor mr  ke v  t y  g n t , k y m y s r n t mn . Tag t o inh huri, h  ra sóg t o m n ke m  sir, ha m . M y s r n t mn  mŷr, ha m .

⁵ Vēnh kar to fe nŷtīmnī. Ēg Senhor kātīg mān ke vŷ kakó tī ha, ha mē. ⁶ Krī kufy nŷtī tūg nī. Nén kar tómnī, Topē mŷ, ti mré vĩn kŷ. Kŷ ti mŷ nén kar to vĩmnī gé, ājag tŷ néen ve sór mū kar to. Kŷ ti mŷ nén kar to: "há ti nī," hemnī gé, ājag tŷ ti mŷ agradecer hen kŷ. ⁷ Kŷ Topē vŷ ājag krī tŷ kuprā' henh ke mū. Ēg tŷ néen kar to jykrén há ra ēg tóg vēsōg ki ēg krī kuprāg ki kagtīg nŷtī. Ti hā ne ēg fe tŷ há' he tī', ti hā ne ēg krī kuprāg tī', kŷ tóg kuprā pē nŷgtī sir, ti tŷ ēg krī tŷ kuprā' hen kŷ, ēg tŷ Jesus Cristo ki ge kŷ nŷtīn kŷ.

⁸ Inh kanhkā', vāhā sóg ājag mŷ nén ū tó sór mū gé. Nén ū há hā to jykrén nī, hā vŷ: "ki hā tó," he mū. Ēg tŷ néen ū to: "há ti nī," he ēn hā to jykrén nī. Vēnh jykre kuryj hā to jykrén nī, nén ū jānhkri hā to jykrén nī. Nén ū sīnvī kar to jykrén nī gé, ki hā ke kar to. Tag kar to ēg tóg: sér ti tī, he tī, hā kŷ to jykrén mág han nī. ⁹ Ājag kanhrān mág sóg huri, sŷ ājag mŷ ti jykre kāmén kŷ. Kŷ ājag tóg inh jykre tugným ja nī gé. Ājag tŷ isŷ néen han mū ēn hā han nī. Kŷ ū tŷ ēg krī kuprāg mū ēn hā vŷ ājag tar han ke mū, Topē ti.

Paulo tŷ ag mŷ agradecer he

¹⁰ Ha vé, inh fe tóg mrin ke mū, ājag tŷ inh mŷ nén ū jēnēn kŷ. Kŷ sóg to Topē mré vĩ há han', vĩ há han' he mū. Inh mī ājag tóg ēkrég mügtī, hā kŷ ājag tóg inh mŷ nén ū jēnē mān. Vāsŷ ājag tŷ inh mŷ ne jēnēn ke tóg tū tī, hā kŷ ājag tóg inh mŷ nén ū jēnē ja tū nŷgtī. Vāhā tóg jun, ājag tŷ inh mŷ nén jēnēg mū ti. ¹¹ Hā ra sóg ājag mŷ isŷ néen ve sór mū ēn ti tó ja tū nī. Sŷ néen vég mū kar vŷ inh mŷ há nŷ. ¹² Isŷ néen ū vég tū (hā) ra tóg inh mŷ há nŷgtī gé. Isŷ néen ū e vég mū ra tóg inh mŷ há nŷgtī gé. Nén kar tag ve sóg huri. Kejēn sóg tógá nŷgtī, kejēn sóg kókīr nŷgtī. Kejēn sóg néen ū kar vég tī, kejēn sóg néen ū vég tū nŷgtī. ¹³ Nén kar to sóg tar nī, ēg Senhor tŷ isar han kŷ.

¹⁴ Hā ra tóg há nŷ, ājag tŷ inh jagāgtān kŷ, ājag tŷ inh jagtar nī tag to jykrén kŷ. ¹⁵ Vāsŷ ājag tóg inh mŷ ū ním ja nŷgtī gé, isŷ ājag mŷ Jesus kāmén vén kŷ. Sŷ ga tŷ Macedônia ki kutē kŷ ājag hā tóg inh mŷ nén ū jēnē ja nŷgtī, ājag pir mŷ, ājag, hā vŷ: Filipos tá ke ag, he mū. Ū pi(jé) ājag mré isŷ néen vég mū to jykrén ja nŷgtī', isŷ néen vég tū ēn to ke gé. Ājag pir mŷ ājag tóg inh mré to jykrén inh hā, tag ki kanhró ājag tóg nŷtī. ¹⁶ Isŷ cidade tŷ Tessalônica tá nīn kŷ ājag tóg inh mŷ nén ū jēnē mān ja nŷgtī gé, kar kŷ ājag tóg ū jēnē mān', ū jēnē mān' he ja nŷgtī gé, ājag tŷ inh ki rīr há han jé. ¹⁷ Hā ra sóg isŷ jānkamy venh ke ēn to jykrén sór tū nŷgtī. Ājag tū mág nŷtī kŷ tóg inh mŷ há tī. ¹⁸ Nén kar vŷ inh ki junjun há han, kŷ sóg ve kān mū, sŷ néen ve sór mū ēn ve kān inh huri. Epafroditó vŷ inh mŷ vin kān, ājag tŷ inh mŷ nén jēnēg mū ti. Topē mŷ ním ja vē, ājag tŷ inh mŷ nén ním ja ti, kŷ tóg ti mŷ sér tī sir. Ti mŷ tóg ājag tŷ ti mŷ nén ger há pūn ēn kri nī nī sir, ājag tŷ inh mŷ nén jēnēg mū ēn ti. ¹⁹ Ēg jób tŷ Topē vŷ ājag mŷ ním kān ke mū, ājag tŷ néen ve sór mū ēn ti. Ti hā ne tóg néen kar tŷ tū nī', kanhkā tá nī ēn ti', hā kŷ tóg ājag mŷ nén kar ním ke mū, Jesus Cristo tugrīn. ²⁰ Ēg kar jé ēg jób tŷ Topē to: "tŷ ti ūn mág nī, tŷ ti ūn tar nī," hé, kŷ ēg tŷ ti mŷ vĩ há han vŷ tū' henh ke tū nī. Hā vē.

Paulo tŷ ag mī ēkrén

²¹ Ú tŷ Jesus Cristo ki ge kŷ nŷtī kar ag mī sóg ēkrég tī. Ēg kanhkā tŷ tag ki inh mré nŷtī ag vŷ ājag mī ēkrég tī gé. ²² Kar kŷ tag mī ū tŷ Topē ki ge kŷ nŷtī kar ag vŷ ājag mī ēkrég tī gé, pâ'i tŷ imperador īn tŷ palácio krēm nŷtī ag kar ke gé.

²³ Ēg pâ'i tŷ Jesus Cristo jé ājag tar han. Hā vē.

PAULO TŶ CARTA HAN: COLOSSOS TÁ KE AG MŶ CARTA

¹ Paulo tŷ rá vĕ. Topē vŷ inh fĕg, sŷ tŷ Jesus Cristo apóstolo jĕ já. Hă kÿ sóg ãjag mÿ carta tag rán mû. Kÿ ĕg régre tŷ Timóteo vŷ inh mré rán mû gé. ² Ěg tŷ cidade tŷ Colossos tá Topē tû ag mÿ rán hă vĕ, ĕg kanhkă ag mÿ, ū tŷ Cristo ki ge tovanh tû ag mÿ. Ěg jóg tŷ Topē já ag tar han, ti já ãjag krí kuprâg.

Topē kuprîg tŷ ĕg tar han

³ Ěg Senhor tŷ Jesus Cristo panh mÿ sóg vĩ há han tî, ãjag to, ti mÿ sóg agradecer he tî, kură kar ki, sŷ Topē mré vêmén kÿ. ⁴ Ñajag tŷ Jesus Cristo ki ge tag mĕ inh, kÿ ãjag tóg nêji jagnê to há tâvî nÿtî gé, Topē ki ge kÿ nÿtî ag kar to ke gé. ⁵ Topē tŷ kanhkă tá ēg mÿ néni (û) ven ke mû ẽn hă to jykrén ãjag tóg tî nêji. Ti tŷ ĕg mÿ néni ū ven ke mû mĕ ãjag tóg huri. Ñajag tŷ Cristo kâme sér ẽn mĕ kÿ ãjag tóg tag mĕ gé. ⁶ Ga kar mî tóg tî ha, vênh vĩ há tag, hă kÿ tóg ãjag ki jun ja nî gé. Vênh vĩ há tag tóg Topē mÿ ēkré kanê ri ke han tî, vênh kar tŷ ti ki ge kÿ. Hă kÿ ãjag tóg ti ki ge gé, ãjag tŷ ti vĩ mĕ vén kÿ. Ên kâ ãjag tóg Topē tŷ ĕg jagägtân ki kanhrân ja nî, kÿ ãjag tóg ki kanhrô nÿtî ha. ⁷ Û tŷ ãjag mÿ tó vén mû vŷ tŷ Epafras nî. Jagnê to há tâvî ēg nÿtî, Epafras mré. Inh mré tóg Cristo rãnhraj han tîtî. Ñajag ki rîr há han tóg tî, ãjag mÿ tî vĩ kâmén kÿ. To krónh ke tû ti nîgtî. ⁸ Ti hă vŷ inh mÿ ãjag tŷ ĕg to há nÿtî tag tó, Topē kuprîg tŷ ãjag tŷ ĕg to há nÿtî han mû ẽn ti.

⁹ Epafras vĩ mĕ kÿ sóg ãjag jagfy Topē mré vêmén tî sir. Ti mÿ sóg to vĩ tî, ãjag tŷ ti tŷ ãjag ki néni ve sór mû ẽn ki kanhrân kân já, ti tŷ ãjag mÿ krí há nîm já, ti tŷ ã kuprîg tŷ ãjag kanhrân já. ¹⁰ Kÿ ãjag tóg ēg mré ĕg Senhor jykre ki tŷ króm kenh ke ki kanhrô nÿtinh mû gé, ãjag jykre tŷ ti mÿ há nîn já. Ěg tŷ vênh jykre há han kÿ ĕg tóg ti mÿ ēkré kanê há ẽn ri ke han tî. Ñajag tŷ tag han kÿ tóg há tî. Kÿ ãjag tóg Topē ki kanhrân há han ke mû gé sir. ¹¹ Kÿ ãjag tóg tŷ ū tar nÿtinh mû gé sir. Ti hă ne ãjag tar han tî, ti tar nîn kÿ. Kÿ ãjag tóg ti to krónh ke tû nîgtî. Vênh kar to ãjag fe nÿtinh mû. ¹² Kÿ tóg ãjag mÿ sér tinh mû gé. Kÿ ãjag tóg ēg jóg mÿ vĩ há han ke mû. Ti hă ne ãjag tŷ há' he mû', ãjag tŷ kanhkă ve já. Ti tŷ ĕg krîn ken kÿ ĕg tóg kură krýg ja tû ẽn vênh ke mû, kÿ ãjag tóg vênh ke mû gé, ĕg mré. ¹³ Ěg kygva tóg huri, hă kÿ ĕg tóg tŷ kuty tân ag krém ke tû nÿtî ha. Topē kósín krém ke vŷ tŷ ĕg nÿtî, ūri, Topē tŷ ū to: inh fe, he mû ẽn krém. ¹⁴ Ti hă ne ãg kren han mû', ti hă tugrîn Topē tóg ēg mÿ vênh pâte fón mû, ēg tŷ ti vĩ mranh ja ti.

Jesus tugrîn néni kar tóg vênh ven ke mû

¹⁵ Topē ri ke pê ti nî, ti kósín ti. Ěg pi(jé) Topē vég tî'. Ěg tŷ ti kósín ve kÿ ĕg tóg Topē ki kanhrô nÿtî. Á panh kósín ve vŷ tŷ ti nî. Topē tŷ néni (û) kar hyn han kÿ tóg á panh mré nî nî, ti kósín ti. ¹⁶ Á kósín tugrîn tóg á tŷ néni (û) kar hyn han tî ẽn nîm ja nîgtî gé, Topē ti. Kanhkă tá ke ẽn hyn han kân ja ti nîgtî, Topē ti, á kósín tugrîn, ga kri ke kar hyn han ja ti nîgtî gé, ēg tŷ néni vég tî kar hyn han ja ti nîgtî gé, ēg tŷ néni ve vânh kar hyn han ja ti nîgtî gé. Pâ'lí kar hyn han ja ti nîgtî gé, ū tar ag kar, ūn mág ag kar hyn han ja ti nîgtî, ūn kásir kar ag mré hă. Á kósín tugrîn tóg néni ū kar hyn han ja nî, kÿ tóg ti hă mÿ hyn han kân ja nî, néni (û) kar ti. ¹⁷ Nén kar tŷ vênh ven tûg ki tóg kâ nî nî, Cristo ti. Ti tugrîn néni kar tóg vâhâ vênh ven kân tî. ¹⁸ Ti ki ge kÿ nÿtî kar ag krí ri ke ti nî, kÿ ĕg tóg ti há ri ke nÿtî. Ūn ve vŷ tŷ ti nî, kÿ tóg rîr mân gé, ti ter kar kÿ, ēg rîr mân ken jo. Nén (û) kar kri ke vŷ tŷ ti nî. ¹⁹ Topē mÿ tóg sér tî, ti kósín tŷ ti ri ke pê nîn kÿ, ti tŷ tŷ ti ve pê nîn kÿ. ²⁰ Kÿ tóg ti ter tugrîn vênh kar to há nî ha, Topē ti, Jesus tŷ cruz to sa tugrîn, ti kyvénh jamên kÿ. Kÿ Topē tög ēg to jû tû nî ha, ū tŷ ga kri mû ag to, kanhkă tân ag to ke gé.

²¹ Hă kÿ tóg ãjag to há nî ha, ke gé. Vâsý ãjag tóg vênh jykre kórég hă han ja nîgtî, hă kÿ ãjag tóg Topē kato vâsânsân ja nÿtigtî. ²² Hă ra ti kósín tóg ēg ri ke mur ja nî, kÿ tóg ēg jagfy ter ja nî, hă kÿ Topē tóg ãjag to há nî ha, ãjag tŷ tŷ ti tû nÿtî já, ãjag tŷ há pê nÿtî já, kÿ ãjag jykre si ẽn tóg tû tî ha. ²³ Hă já ti ki ge tovanh tûg nî. Tar nÿtimnî, ti to krónh ke tûg nî. Ñajag tŷ Jesus kâme sér ẽn mĕ kÿ ãjag tóg Topē tŷ ēg mÿ néni (û) vin ke mû ẽn

kāme mē ja nīgtī gé. Tag hā mī ēkrén nī, tovānh tūg nī. Ga kri mū kar ag vý mēg mū ha, Jesus kāme sér ēn. Inh rānhrāj hā vē, sý ag mý tónh ke ti, inh, hā vý: Paulo, he mū.

Paulo tý vēsýrénh mág ja

²⁴ Ājag jagfy sóg vēsýrénh mū. Hā ra tógrén inh mý sér tī. Cristo vý vēsýrénh mág, ēg tý ti ki ge jé, ký ēg tógrén inh ri ke han ke mū gé, ū tý hēn ri ke ag tý ēg tugrīn ti vī ki króm sór jé. ²⁵ Topē ne inh mý: "ha vēnh kar mý inh vī ti tó," he ja nīgtī', sý ti rānhrāj ki rīr jé, sý ājag mý tó je gé, ti vī ti. Ti tý ājag mý vēnh vī jēnē vē. ²⁶ Topē tógrén vāsý ã tý néen han ke to jykrén ja nīgtī, ã tý néen (ū) kar hyn han tūg ki tógrén ja nīgtī. Hā ra tógrén en kā ū mý tó ja tū nī ver. Vāhā tógrén ū tý ti ki ge mū ū ag mý tó mū, ti tý vāsý néen to jykrén ja en ti. ²⁷ Ēg hā mý tógrén tó mū ha, ti tý povo kar mý néen ū há tāvī vin sór mū ti, hā ký tógrén to hā ū mý tó ja tū nī ver, ti tý ēg hā mý tó sór ký. Ti tý ēg mý néen vin ken hā vē, ha mē: Cristo vý ājag kātā jamān nī ha, hā ký ājag tógrén ēg tý kanhkā tá néen venh ke en ti venh ke mū gé sir, ēg mré, ū tý ti ki ge ký nītī ag.

²⁸ Cristo jykre tag hā tó inh tī, vēnh kar mý. Vēnh kar kanhrān há han sóg tī, Topē tý inh mý kri há nīm jan tugrīn. Ký sóg vēnh kar jyvēn tī gé, ag tý ti ki ge há han jé, ag tý kygnē sór tū nī jé. Ký ag tógrén há pē nītīn mū, ag tý Cristo ki ge ký. ²⁹ Hā to sóg vāsān tī, ký sóg to ron tī gé. Ti hā ne isar han tī', ti tar nīn ký.

2

¹ Ha vé, ājag jagfy sóg vēnh rānhrāj mág pē to vāsān tī, Laodicea tá ke ag jagfy ke gé, ū tý inh ve ja tū ag jagfy ke gé. Inh mý tógrén há tī, ājag tý isý vāsān tag mēn ký. ² "Ag tý tag mē ký ag hýn tógrén néen ū kamēg ke tū nī, ký ag hýn jagnē to há kar nītīn mū," he sóg tī. Ký ājag tógrén ki kanhrān ke mū gé, Topē tý néen to jykrén mū ū en ti. Inh mý tógrén ājag tý tag ki kanhrān kān há tī, inh mý tógrén ājag tý to kri há nītīn há tī. Topē tý néen to jykrén jan hā vý tý Cristo nī. ³ Ēg tý ti ki kanhrān ký ēg tógrén Topē ki kanhró nītīn ke mū gé. Ti pāte ēg tógrén vēnh vī sér ū ve mān ke tū nī, ti hā tugrīn ēg tógrén Topē ki kanhrān ký nītī.

⁴ Tag kāmén sóg mū ājag mý, ū tý ājag krīn kónān tū nī jé. Ū tý ājag krīn kónān sór mū vī tógrén há nī ve nī, hā ra tógrén tý hā tū nī. ⁵ Ājag vēg tū sóg nī. Hā ra sóg ājag ki ēkrég tī, ký tógrén sý ājag ve en ri ke tī inh mý. Inh mý tógrén sér tī, ājag tý Cristo ki ge tovānh tū nīn ký, ājag tý ti to tar tāvī nītīn ký.

Cristo jykre

⁶ Ha vé, Jesus Cristo ki ge ký ājag nītī, ēg Senhor ki. Ký ti jykre hā han nī. ⁷ Ti hā vý ēg mý ga ri ke nī. Ti ki jāre han nī, ka jāre en ri ke han nī. Ký tógrén ēg mý ū tý kri jē jafā ri ke nī gé, ū nūna tý kri gunh ký fēg en ri ke ti nī gé. Ti ki ge tovānh tūg nī. Tag hā mē ājag, ājag tý ti vī mē vén ký. Ký to tar nītīmī, Topē mý vēnh vī há tó ký.

⁸ Ha vé, vēso jykrén. Inh mý tógrén ū tý ón ký ājag krīn kónān sór ha mē tī. Ū tógrén krīg tān tó tī, ū tógrén néen ū tān tó tī gé. Nén kórég mré ke ag vē, néen ū tān kar ti. Ký ū tógrén ēprā ke jykre tó tī gé. Cristo jykre tū vē, ēprā ke jykre kar ti. Hā ký ū tý ājag mý tag tó sór mū ag vī jēmē tūg nī. ⁹⁻¹⁰ Cristo vý tý néen (ū) kar kri ke nī, pā'i kar kri ke vý tý ti nī. Ti fár vý ēg ri ke ja nītī, ti tý ga kri tī mūn ký, hā ra tógrén tý Topē jē nī, ti fár kākā ti jē nī, Topē ti. Topē pē hā vē sir. Ký ājag tógrén há nītī gé sir, ājag tý ti ki ge ký, há tāvī.

¹¹ Ký, ēg tý ēg gré junun fár kym mū vý ge nī, ha mē. Ti ki ge ký ēg tógrén ēg jykre si tovānh mū sir. Judeu ag tógrén ājag gré junun fár kym ja nītī, vēnh kar tý ag tý Topē jykre hā han mū ū ki kanhró nītī jé. Uri ēg tógrén ēg jykre si tovānh mū, vēnh kar tý ēg tý Topē jykre han mū ki kanhró nītī jé. Ēg tý ti mré ter ri ke ti nī, ēg tý ēg jykre si tovānh mū ti, ký ēg tógrén ēg tý néen ū to én mū ū han mān ke tū nī. Ēg tý Cristo mý vēnh fēg to ken hā vē. ¹² Ti mré ter ri ke han ký ēg tógrén vēnh kej kākā ný ri ke han mū gé, ti mré. Vēnh kype to ken hā vē, batismo to ken hā vē, hā vý: ti mré vēnh kej kākā ný ri ke han mū, he mū. Ký ēg tógrén ti mré rīr mān ri ke han mū gé sir, ēg tý goj kātā kākutē ký. Ēg jykre si tý tógrén hur tū' hé, ký ēg rīr mān vē sir. Topē vý Cristo rīn mān, ti ter ký. Ēg tý ti ki ge ký tógrén rīn mān mū gé sir. ¹³ Vāsý ājag tógrén vēser ri ke nītī ja nītī. Ājag tý ti vī mranh tugrīn,

ãjag tóg ãjag kãgter ra mû ja nïgtî, ãjag gré junun fár kym tû ja tugrñ. Hâ ra tóg ãjag rïn mân ja nïgtî, Cristo mré Topë ti. ãjag mÿ tóg hur vënh pâte fón, ãjag tÿ vënh jykre kórég han ja ën ti tÿ. ¹⁴ Ëg név(e) rá ën tÿ tóg tû' hé huri, ëg mÿ. Rán kÿ tóg nï ja nïgtî, ëg név(e) ën ti, hâ vÿ: ëg tÿ ti vî mranh, he mû. Tag to tóg ëg to jû ja nî vë. Hâ ra Cristo tóg tÿ tû' hé. Cruz to tóg ti sa, ëg név(e) ën ti, kÿ tóg tÿ tû' hé. Kajâm kân tóg huri. ¹⁵ Kÿ tóg Japo pâ'i kar ag tÿ tû' he ja nïgtî gé, ûn tar ja ën ag tÿ. Cruz to sa kÿ tóg ag tar tÿ tû' hé, ût tÿ ti kato väsänsän mû ën ag tÿ, kÿ ëg kar tóg ag venh ke mû, kÿ ëg tóg ag to é henh ke mû sir. Cristo tóg ag pan kar kÿ ag tatîn tîg kân ke mû, nûgme ki ag vâm jó. Tag ve jó ëg tóg ke mû.

¹⁶ Kÿ ût tÿ vëjén há to ãjag mÿ: "ã tÿ tag kon kÿ Topë tóg ã to jûnh mû," hen kÿ hâ ra kri nîm tûg nî. Kurâ kórég tó sór ag tóg tî gé, festa kar, kysâ tâg ke gé, vënh kán ke kurâ ke gé. ¹⁷ Vâsý ke ja vë, vënh jykre tag, Cristo kâtig ke jo ke ja vë, tag. Cristo kâtig kÿ ëg tóg vënh jykre tâg vég nïtî ha, kÿ ëg ti si tovânh mû sir. ¹⁸ Û tóg ãjag mÿ Topë tÿ jënë jafâ ag tó sór mû gé. "Topë tÿ jënë jafâ vég sóg tî, tag hâ tóg inh mÿ sér tî," he ag tóg tî. "Isý tÿ nén û tû (hâ) ra sóg vég tî. Kÿ sóg kanhkâ tân tag ag mÿ jân sór tî," he ag tóg tî, ón kÿ. Hâ ra ag tóg tag hâ to (ag tóg) tÿ ûn mág nïtî sór mû, ãjag kâfór nïtî sór ag tóg mû. ¹⁹ Ag pi(jé) Cristo jykre han sór mû'. Cristo jykre hâ tóg ã pir mÿ tar nî. Ëg krî ri ke ti nî, Cristo ti, kÿ ëg tóg ti há ri ke nïtî, ëg tÿ ti ki ge kÿ nïtîn kÿ. Ëg krî vÿ ëg tÿ nén (û) han sór mû ën han tî, ëg kujej tÿ, ëg mó tÿ ke gé. Kÿ ëg há tóg mog mû sir, ti tÿ ëg krî mré vënh jykre pir han kÿ. Kÿ ëg tóg Cristo jykre han ke mû, ti tÿ ëg krî ri ke nîn kÿ. Hâ ra ag tóg tag han sór tû nî, ût tÿ ãjag krîn kónan tî ag.

Jesus mré ëg rïnrïr nïtîn

²⁰ Hâ kÿ ãjag tóg Cristo mré ter ri ke han. Krîg tân kórég ag pi(jé) ãjag tÿ hê ri ke mân mû ha', nén û û kar tân kórég ag ke gé. Kÿ ag jykre ën vÿ ãjag mÿ tû' hé. ãjag tÿ ne jó han mân sór nê? Ke tûg nî. ãjag pi(jé) tÿ ag mré ke nïtî'. ãjag tÿ ne jó ag tÿ ãjag mÿ vî jêmë sór nê, ag tÿ ón kÿ vëjén há to: ²¹ "tag vógr tûg nî, Topë mÿn kórég nî, tag ko tûg nî, ën vógr tûg nî," hen kÿ? Ag vî tag jêmë tûg nî. ²² Ëprâ ke ag jykre vë, tag ti. Tag mî ke vë, ëg tÿ nén (û) vógr mû ti. Tûg kân jó tóg ke mû, kején, hâ kÿ ëg tóg Topë vî hâ jêmëg tî. ²³ Ag jykre vÿ há nÿ ve nî. Krî há nî ve ag nïtî. Kanhkâ tân to ag há nïtî, ag to ag jân tî, kÿ ag tóg vësý vënh kar krém ke nïtî sór ve nî gé, vësâvîn vógr kónan ag tóg tî gé. Tag hâ to jykrén kÿ ag tóg vësý ûn mág han sór mû jâvo. ãjag tÿ nén to én mû ën han ag tóg tî, vënh jykre tag han kÿ, hâ kÿ ag vî jêmë sór tûg nî.

3

¹ Ha vé, Cristo mré ãjag tóg rïnrïr mân. Hâ kÿ ti jykre hâ han sórmnî. Kanhkâ tá tóg nî, Topë pëgja tá ti nî, Cristo ti. Kÿ ti hâ mî ëkrén nî, ãjag tÿ ti mré tá junjun ti jó. ² Ût tÿ kynhmÿ nî ën jykre hâ han sórmnî. Ëprâ vënh jykre to jykrén tûg nî. ³ Ter jó ëg tóg ke mû, ëg fár tag ti. Hâ ra ëg tóg Cristo mré Topë ki vënh péju ri ke han. Ti tÿ ëg jy nïgân to ken hâ vë, ëg ter pë han tû nî jó, ëg tÿ ti mré rïnrïr nïtî jó. ⁴ Kején tóg vënh ven ke mû, Cristo ti, ëg rïnrïr han mû ti. Kÿ vënh kar tóg venh ke mû, ëg tÿ ti mré rïnrïr nïtî ti, ëg tÿ tÿ ûn mág nïtî ti.

Ëg jykre si mré ëg jykre tâg

⁵ Ñag jykre si tovânh nî, ãjag tÿ nén to én mû ën mÿ vënh nenh nî. Ëg jykre si hâ vë, ha më: ëg prû tû mré nÿ, ëg mén tû mré nÿ, nén vënh mÿ kar han, Topë tÿ nén û to: "han tûg nî," he mû ra to én mû, ãt y nén e hâ tÿ vâsân (ka)më. Vënh kâgrá to jân ën ri ke ti nî, ëg tÿ ëg tÿ nén e hâ tÿ vâsân sór kÿ. ⁶ Tag tugrñ Topë tóg ëg to jû mû, ti vî mranh hâ vë. ⁷ Tag han ja ãjag tóg nïtîtî, vâsý, ãjag tÿ vënh jykre kórég tag mî mûn kÿ. ⁸ Hâ kÿ tag tovânh kân.

Fe gÿv (ka)më han tûg nî. Jagnë to krî rÿ han tûg nî. Ût jykrén kónan tûg nî. Ût mÿ vî kónan tûg nî, ût vî kónan tûg nî gé. ⁹ Jagnë mÿ ón tûg nî gé. Ñag jykre si én tovânh kân nî, kÿ tóg ëg tÿ ëg kur si nûnh ri ke nî. ¹⁰ Kÿ vënh jykre tâg hâ han kân nî gé, kÿ tóg ëg tÿ

kur tāg tu ri ke nī. Ěg tý tógr ū tāg han sór mū, Topē ti, Ěg tý tý ti kānhvég ri ke nýtī jé, ū tý Ěg han mū kānhmég eñ ri ke, Ěg tý ti ki kanhrān pē han jé. ¹¹ Ký Ěg tógr tý ūn pir nýtī ha, fógr ag, Judeu ag, ū tý Judeu jykre han mū ag, ū tý ag jykre han tū ag ke gé, kanhgág ag, kanhgág jū ag, patrāo krém ke ag, ag patrāo mré hā. Ěg tý Cristo ki ge ký Ěg tógr tý ūn pir nýtī, ký Cristo hā vý tý Ěg kar kríg mý ke nī.

¹² Topē vý ājag kuprēg, ājag tý tý ti tū nýtī jé, ti tý ājag to há tāvī jén ký. Ký ti jykre hā han nī. Jagnē jagāgtān nī. Jagnē mý vī há han nī. Vésy ūn mág han sór tūg nī. Komēr hā vīmnī. Jagnē to fen mág nýtīmnī. ¹³ Jagnē to jū tūg nī. Jagnē mý vēnh pāte fón nī, ū tý ājag mý vī kórég han ký. Ěg Senhor vý Ěg mý vēnh pāte fón tī gé, ký jagnē mý vēnh pāte fón nī, ti ri kén. ¹⁴ Ājag tý jagnē fe ri ke nýtīn ký tógr há kar tū. Ký ājag tógr vēnh jykre pir han ke mū. ¹⁵ Cristo jé ājag krí kuprāg, ký ājag tógr krí kānhvý nýtīnh mū ha. Ěg krí kuprā nīn ký Ěg tógr jatun mý jagnē mré nýtīnh mū, Ěg tý Cristo há ri ke nýtī jé. Hā jé tógr Ěg jé prér, Topē ti. Ký ti mý tag to agradecer hemnī. ¹⁶ Cristo vī hā tý jagnē mý tómnī, hā ki kanhrān sórmnī. Tag tý jagnē jyvēn nī, tag hā to krí há han nī. Ký Topē mý vī há han nī gé. Ti mý jān nī, ti jé há tómnī, ti kuprīg tý ājag mý néntó mū ti. Ti hā mý vī há han nī, ti mý: “inh mý tógr há tī, á tý inh mý néntó han mū ti,” hemnī. ¹⁷ Ājag tý néntó han ký Ěg Senhor mré vēmén kar ký han nī, ājag tý ti jykre hā han jé. Ājag tý néntó sór ký ti hā mý tóvén nī gé. Ěg Senhor tý Jesus jykre hā han jé Ěg tógr ke mū, ký Ěg tógr ti hā tugrīn (Ěg tógr) Ěg jón tý Topē mý vēnh vī há tónh ke mū gé sir, ti mý agradecer hen ký.

Ěg jykre tāg

¹⁸ Ký sóg ūn mén nýtī fag jyvēn sór mū. Ājag mén jykre mī mūmnī. Ěg Senhor jykrén hā vē.

¹⁹ Ājag mén jyvēn sór sóg mū gé. Ājag prū to há tāvī nýtīmnī. Fag mý vī tar han tūg nī.

²⁰ Ký sóg ājag krē mý tag tó sór mū gé. Ājag han mū fag vī jēmēmnī. Ěg Senhor vý tag ve sór mū, ājag ki.

²¹ Ký sóg ūn sanh ag mý: ājag krē mý vī tar pē han tūg nī, ag tý ājag to jū tū nī jé, he mū gé. Krónh ke jé ag tógr ke mū, ājag tý ag mý vī tar pē han ký.

²² Ājag kāmī ū tógr patrāo mý rānhrāj tī, fagrīnh mý. Ājag jyvēn ký sóg ājag mý: ājag patrāo vī ki hā han nī, he mū. Ū tógr kejēn á patrāo tý ti mý vī há han hā jé tógr á patrāo tū ki rīr tī, ón ký. Tag han tūg nī. Ājag patrāo tū ki rīr pē han nī, ājag tý Ěg Senhor kamēg ký. Vēnh jykre pir hā han nī, ājag patrāo mý. ²³ Ti rānhrāj ki rīr ký mý sér nýtīmnī. Ājag tý Ěg Senhor tý Jesus rānhrāj han ri ke ti nī, ājag patrāo rānhrāj han mū ti. ²⁴ Ěg Senhor vý ājag mý ājag rānhrāj kajām ke mū, ājag tý ti tū kar ag mré tá junjun ken ký. Tá ti vin han ký nýtī, ti tý ājag mý néntó vin ke mū én ti. Ājag patrāo pē vý tý Ěg Senhor tý Cristo nī. Ti hā mý ājag tógr rānhrāj tī. ²⁵ Ū tý vēnh jykre pāno han mū én vóng kónān jé tógr ke mū, Topē ti, ag tý tý ūn mág nýtī (hā) ra. Topē mý Ěg tógr jagnē ri ke kar nýtī, tag ki ūn mág ag mré ūn kásir ag. Vēnh kar vóng kónān jé tógr ke mū, vēnh jykre pāno to, Topē ti.

4

¹ Ājag kāmī ū vý tý patrāo nýtī, ký sóg patrāo hā jyvēn sór mū ha. Ājag camarada ag vý ājag rānhrāj han tī. Ký ag mý vēnh jykre kuryj han nī. Ag ki rīr há han nī. Patrāo ū vý tý ājag kríg mý ke nī, hā vý: Ěg Senhor, he mū, kanhkā tá nī ti. Tag to jykrén.

Paulo tý Ěg jyvēn

² Topē mré vēmén tovānh tūg nī. Ti mý: “inh mý tógr há tī,” hemnī gé. Mūmēg nī, ājag tý ti mré vēmén to krónh ke tū nī jé. ³ Ký ti mré iso vēmén nī gé. Topē vī tó sóg tī. Ký ti mý to vīmnī, ag tý inh vī mē há han jé, sý ag mý Cristo kāmén ký, sý ag mý Topē tý néntó han sór mū én kāmén ký. Tag tugrīn sóg se ký jé. ⁴ Hā ra sóg tó há han sór mū, Topē tý inh mý vēnh rānhrāj tag nīm ký. Hā jé iso ti mré vēmén nī.

⁵ Ū tý Ěg jāvo Jesus ki ge tū ag mý vī há han nī. Kurā kren tūg sórmnī. ⁶ Néntó ū há tý vēmén nī, vēnh kar mý sér tī jé, ag tý ājag vī mēn ký. Ký ājag tógr vēnh kar mý kāmén há han ki kanhró nýtīnh mū.

Paulo tÿ ag mĩ ēkrén

⁷ Sÿ ãjag mÿ Tíquico jenẽ v , ti t y ãjag mÿ is   n  n ( ) v  g m   k  m  n k  n j  , is   n  n ( ) han m   ti ke g  .   g r  gre v  , Tíquico ti.   g to h   t  v   ti n  .   g Senhor r  nhr  j han ti t  , to kr  nh ke t   ti n  gt  . ⁸ Ti h   v   s   n  n v  g m   t   k  n ke m  , h   j   s  g ti j  n  g m  , ti t  y ãjag fe t  y mrin ke j  . ⁹ Ti mr   s  g ãjag mr   ke t  y On  simo j  n  g m   g  .   g r  gre v   g  ,   g to h   ti n  gt   g  , Top   ki r   to kr  nh ke t   ti n  gt  . Ag h   ne ãjag m   t  rn  h ke m  ', cidade tag ki n  n kut   m   ti.

¹⁰ Aristarco v   inh mr   se k   j   g  .   jag m   t  g   kr  g t  . Marcos v   ãjag m     kr  g t   g  , Barnabé kanhk     n ti. Marcos to s  g ãjag m   v  nh v   j  n  huri,   jag t  y ti m  : "ha k  r  ," he j  , ti t  y kej  n   jag t   jun ti k  . ¹¹ Josu   v   ãjag m     kr  g t   g  , ag t  y    to: Justo, he m   tag ti. Judeu ag v  , Aristarco mr   Marcos mr   Josu   ti. Inh mr   ag t  g r  nhr  j t  , Top   v   ki. Ag j  vo Judeu    ag v   inh mr   r  nhr  j j  v  nh n  yt   g  . K     t  gt   tag ag t  g inh fe t  y mrin ke t  , ag t  y inh mr   r  nhr  j k  .

¹² Epafras v   ãjag m     kr  g t   g  ,   jag mr   ke tag ti. Jesus Cristo r  nhr  j han k   t  g j   n  .   jag to t  g Top   mr   v  m  n t  , to t  g v  s  n t  , to kr  nh ke t   ti n  gt  ,   jag t  y kygn  g t   n  n j  ,   jag t  y Top   t  y   g ki n  n ve s  r m     n h   han s  r j  ,   jag t  y tag h   to tar n  yt   j  .

¹³   jag h   ki t  g   kr  g t  , tag v  g s  g t  , k  y t  g Laodicéia t   ke ag m     kr  g t   g  , Hier  polis t   ke ag m   ke g  . ¹⁴ Lucas v   ãjag m     kr  g t   g  , médico   n ti,   t  y   g to h   t  v     n ti, kar k  y Demas ti ke g  .

¹⁵ Laodicéia t     g r  gre ag m   t  mn  , s   ag m     kr  g m   ti. Ninfa fi m   s  g   kr  g t   g  , fi   n t   v  nh m  n jaf     n ki. ¹⁶   jag t  y v  nh r  n tag to ke kar k  y Laodicéia t   Top   ki ge k  y n  yt   ag m   j  n  mn  , k  y t   ke ag t   to kemn   g  , v  nh kato, s   ag m   carta j  n  g m   ti.

¹⁷ K  y Arquipo m  :   g Senhor t  y   m   n  n ( ) t   m     n han n  , to kr  nh ke t  g n  ," hemn  .

¹⁸ V  h   s  g v  s  g ki ãjag m   r  n ke m   ha', inh, h   v  : Paulo, he m  . Is   se k   j   tag k  jatu' he t  g n  . Top   j   ãjag tar han t  . H   v  .

PAULO TŶ CARTA HAN: TESSALÔNICA TÁ KE AG MŶ CARTA VE

¹ Paulo tŷ rá vē. Isŷ cidade tŷ Tessalônica tá ke ag mŷ rán hâ vē. Tessalônica tá ãjag tóg vênh mân tî, Topê vî mějé. Topê tû vŷ tŷ ãjag nýtî, êg jóg mág ti. Jesus Cristo tû vŷ tŷ ãjag nýtî gé, êg Senhor ti. Sŷ ãjag mŷ vênh rá jênê vê, kŷ Silas vŷ jênêg mû gé inh mré, Timóteo ke gé. Topê mŷ sóg to vî tî, ti tŷ ãjag tar han jé, ti tŷ ãjag mŷ vênh jykre kusa nîm jé.

Vênh kar tŷ Tessalônica tá ke ag jykre vég tî

² Kurâ kar ki sóg ãjag to Topê mré vî tî. Ti mŷ sóg: “há ti nî, ã tŷ ag krin há han kŷ,” he tî, kurâ kar ki. ³ Sŷ ti mré vîn kŷ sóg ãjag mî ūkrég tî. Ñag tŷ ti ki ge kŷ nýtîn kŷ ãjag tóg néen ū há kar han mûgtî. Ñag tŷ ti to há nýtîn kŷ ãjag tóg rânhraj mág han mûgtî. Ñag tŷ êg Senhor tŷ Jesus Cristo ve sór kŷ ãjag tóg to krónh ke tû nýtî. Tag mî sóg ūkrég tî, kurâ kar ki, sŷ Topê mré vîn kŷ, êg jóg mág mré.

⁴ Inh kanhkâ', tŷ êg tóg Topê fe nýtî, ti tŷ êg kuprêg ja nîn kŷ. Tag ki kanhró êg tóg nýtî. ⁵ Sŷ ãjag mré nîn kŷ sóg ãjag mŷ Topê vî sér tó ja nýtî. Inh pi(jé) inh jykre tŷ vêmén ja nýtî'. Topê jykre hâ tŷ sóg vêmén tî, Topê kuprîg tŷ inh krin kŷ. Ti hâ vŷ êg tar han tî. Ki hâ tó sóg mû ãjag mŷ, tag ki kanhró ãjag tóg nýtî. Isŷ ãjag mré nîn kŷ ãjag tóg inh ve ja nýtî, hâ kŷ ãjag tóg inh jykre ki kanhró nýtî. Sŷ ãjag to há nîn kŷ, hâ kŷ sóg ãjag mŷ tó ja nî. ⁶ Inh ri ke han sór ãjag tóg mû, êg Senhor ri ke ke gé. Sŷ ãjag mŷ néen tó ja ên kri fig ãjag tóg tî. Kŷ ãjag tóg to vêşyrénh jagy han tî, ūri, pâ'i ag tŷ ãjag to kôrég nýtîn kŷ. Hâ ra Topê kuprîg vŷ tŷ ãjag jagrê nî, hâ kŷ ãjag krî tóg kânhvy' he mû, ãjag vêşyrénh mû (hâ) ra, êprâ. ⁷ Hâ kŷ vênh kar tóg ãjag tŷ néen han mû mëg mû sir, ga tŷ Macedônia tá, ga tŷ Grécia tá ke gé, ag tŷ ãjag kóm han kân jé sir, ū tŷ Jesus ki ge kŷ nýtî kar ag ke gé. ⁸ Vênh kar vŷ ãjag tŷ néen han mû mëgmë kân huri. Topê vî tó ãjag tóg mû, hâ kŷ ag tóg ga tŷ Macedônia tá mëgmë, ga tŷ Grécia tá ke gé, êmâ kar mî hâ. Ñag tŷ Topê ki ge mû mëgmë kân ag tóg huri. Isŷ ag mŷ tó sór kŷ ag tóg: “më êg huri,” he tî. ⁹ Kŷ ag tóg inh mŷ kâmén mû, sŷ ãjag mŷ Topê vî tó ja ên ti. “Ã vî kri fig ag nêji mû, Tessalônica tá ke ag,” he ag tóg tî inh mŷ, ãjag to. “Topê ki ge kŷ ag nêji nýtî, vênh kâggâr tŷ topê tovânh kŷ, ag tŷ Topê vî hâ han jé sir, ūn rîr mû vî tî, hâ vŷ: Topê pê, he mû,” he ag tóg tî ãjag to. ¹⁰ “Ti kósin nêji výn kenh ke mû, kanhkâ tá. Ti kâtig jâvânh ag nêji mû,” he ag tóg tî. “Topê nêji ti rîn mân, ti ter kar kŷ, Jesus ti. Ên nêji êg krenkren han mû, êg tŷ Topê jû vég tû nî jé, Jesus kâtig jâvânh ag nêji mû, Tessalônica tá ke ag,” he ag tóg tî ãjag to.

2

Paulo tŷ ag mŷ Topê vî tó há han

¹ Inh kanhkâ', inh ve ãjag tóg, isŷ ãjag mré nî ja nîn kâ. Isŷ ãjag mŷ Topê vî tó kŷ ãjag tóg Topê ki râ. Tó há han ja sóg nî. ² Cidade tŷ Filipos tá ag tóg inh vók kónan ja nýtî. Tá ag tóg iso é he ja nýtî. Tá kákutê kŷ sóg ãjag tá jun ja nýtî. Tag ki kanhró ãjag tóg nýtî. Ge ra sóg ãjag mŷ tó, Topê vî sér ti. Ñag kamêg ja tû sóg nî, Topê tŷ isar han kŷ, sŷ inh jagtar jagy ên ve ja ra. ³ Sŷ ãjag jyvén kŷ sóg ãjag mŷ ki hâ tó ja nýtî, kygnê ja tû inh nî. Nén ū vênhmŷ tó ja tû sóg nýtî gé. Ñag tŷ néen ū to én ja tû sóg nýtî gé. ⁴ Topê hâ ne inh jykre ve kŷ inh mŷ: “ha inh vî tî tó,” he ja nî'. Hâ kŷ sóg tó mû sir. Éprâ ke ag tŷ iso vî há han tû ra tóg inh mŷ tŷ néen ū tû ný. Topê tŷ iso vî há han ke tag hâ tóg inh mŷ hâ nî'. Hâ jé sóg ti vî hâ ki króm sór mû. Ti hâ ne êg jykre ve kŷ êg ki kanhró nî', Topê ti.

⁵ Hâ kŷ sóg ãjag mŷ ón kŷ: “há ãjag tóg nýtî,” he ja tû nýtî. Tag ve ãjag mŷr. Ñag tŷ néen ū to én ja tû sóg nýtî gé. Ñag ki sóg ganho ve sór ja tû nî gé. Topê hâ ne tag vé'. ⁶ Kŷ êprâ ke ag tŷ iso vî há han tû ra tóg inh mŷ tŷ néen ū tû ný mŷr. Ñag tŷ inh mŷ vî há han tû ra tóg inh mŷ tŷ néen ū tû ný gé. ⁷ Cristo hâ vŷ inh jênê ja nî, hâ kŷ tóg, sŷ ãjag mŷ vî tar han hâ tóg tî vê. Hâ ra sóg ke ja tû nî. Komêr hâ sóg vî ja nýtî. Êg tŷ êg krê kâsir mré

vī ri ke han ja sóg nīgtī. Gīr mýnh fi tý komēr hā vī ēn ri ke han ja sóg nīgtī. ⁸ Ájag to sóg hā tāvī nī, hā ký sóg ájag mý Topē vī sér tó kān sór ja nīgtī. Ký tóg inh mý tý néń ū tū nī gé, sý ájag jagfy ter ke ti.

⁹ Inh kanhkā', inh rānhrāj to jykrén nī. Inh rānhrāj vý inh kutān tī. Kuty ki sóg inh rānhrāj han tī, kurā ki ke gé, isý vějēn comprar he jó. Hā ký sóg ājag jēn ko ja tū nīgtī. Topē vī hā tó ja sóg nī, ājag kanhrān ký. Tag to jykrén. ¹⁰ Isý nén han mū ve kān ājag tóg, ký Topē vý inh vég tī gé. Topē jykre hā han isóg tī, věnh jykre kuryj ti, nén ū věnhmý han vānh sóg nīgtī. Ājag rīnve sóg han, ājag tý Jesus ki ge ký nýtīn ký. ¹¹ Gír panh vý ākósin jyvěn tī, ký tóg kejēn ti jyvěn tar han tī gé. Ký tóg kejēn vī há han tī gé, ti fýn ký. Ti ri ke han ja sóg mýr, ājag mý. ¹² Hā ký sóg ājag fe tar han. Ājag jyvěn ja sóg nīgtī, ký sóg ājag jyvěn tar han ja nīgtī gé kejēn, ký sóg ājag fe tý há' he ja nīgtī gé, sý ājag jyvěn tar han kar ký. Ājag tý Topē jykre ki króm jó, hā jó sóg ājag mý ke ja nīgtī. Ti hā ne ājag kupréng', ājag tý ti tý tý ég pâ'i nī ve jó, ājag tý ti jykre mág ve jó, ti jykre tý ég kafór nī en ti. ¹³ Ājag tý Topē vī mě ký ājag tóg to: "hej," he ja nīgtī. Ājag mý sóg tó, ti vī ti, ký tóg ājag mý há ja nīgtī. Tag to sóg Topē mý: "ā hā ne tóg ag krín", ký tóg inh mý sér tī," he tī. Kurā kar ki sóg ti mý tó tī. Isý ājag mý Topē vī tó ký ājag tóg to: "Topē vī vě," he ja nīgtī. Hā ra tóg ge nī. Hā ký tóg ājag jykre kugrynh mū sir, Topē vī ti, ājag tý ti vī kri fin ký.

¹⁴ Inh kanhkā', ga tý Judéia tá ke ag kóm ājag tóg věsýrénh mū. Tá ū ag tóg věnh mān tī, Topē vī mějé, ag tý Jesus Cristo ki ge kÿ nýtín kÿ. Kÿ ag mré ke ag tóg ag vóglónan tī, Israel ag. Ge ti ní gé, ājag mré ke ag tý ājag vóglónan tī. Hā kÿ ājag tóg ag kóm věsýrénh mū gé. ¹⁵ Israel pâ'i ag vý Jesus téni, égg Senhor tī. Topē vī tó tī ag kâgtén ag tóg tī gé. Kÿ ag tóg égg vóglónan tī gé sir. Hā ki ag tóg Topē jū han tī. Éprâ ke kar ag kato vásânsân ag tóg tī. ¹⁶ Hā kÿ ag tóg inh mý: "ker foggag mý vī hê!", he tī. "Ker kanhgág ag mý Topē vī tó hê!", ag krenkren tū níjé, he ag tóg tī inh mý. Hā ki ag tóg Topē vī mrynhmranh kân tī. Kÿ ag tóg ti vī mranh kân kÿ nýtī ha. Hā kÿ Topē tóg ag to jū mū sir. Kÿ tóg ag vóglónan kân ke mū gé sir, věnh kaja jé.

Paulo krī kufy

¹⁷ Inh kanhkā', isŷ ājag vég tū nīn kŷ tóg inh mŷ e tī. Hā kŷ sóg fe kaj nī. Tāg ti tī ver, sŷ ājag ve ja ti. Hā ra inh pi(jé) ājag kā jatu' he mū'. Ājag ve sór tāvī inh nī, kŷ sóg ājag to kâtīg kren. ¹⁸ Isŷ ājag to kâtīg ke vē vē, hā ra Satanás vŷ inh kato tē. Kar kŷ sóg to jykrén mān, hā ra Satanás vŷ inh kato tē mān. Hā kŷ sóg ājag to jun ja tū nī, inh, hā vŷ: Paulo, he mū. ¹⁹ Ājag hā to sóg jykrén mū, Jesus tŷ ājag hā ki inh jykre ve jé, ti kâtīg mān kŷ, ēg Senhor ti. Ājag tŷ ti vī ki króm kŷ tóg vég mū, inh rānhrāj ti, Jesus ti. Ājag hā to inh fe tóg mrin ke mū, ājag hā ki sóg tŷ ūn mág nīnh mū, Jesus mŷ. Hā kŷ sóg ājag to jykrén tī. ²⁰ Ājag hā tugrīn sóg tŷ ūn mág nī, ājag hā tugrīn tóg inh mŷ sér tī.

3

¹ Äjag to jykrén mág sóg tī, hā kÿ sóg Timóteo jēnē ja nī, ti tÿ äjag ve jé, ēg tÿ cidade tÿ Atenas tá nýtñ kÿ. Ti mÿ sóg: "ha inh ré kÿ tīg," he ja nī, "sÿ inh pir mÿ tag kã ní jé," he ja sóg nī. "Ag hÿn ne han mū?" he sóg mū, kÿ ag venh tīg, inh mÿ," he ja sóg nī ti mÿ, isÿ äjag to krí kufy ja nñn kÿ. ² Timóteo vÿ tÿ Jesus mré ke nī. Topë camarada ri ke tóg nī. Cristo kãmén ti tīgtí, inh ri ke. Kÿ tóg äjag tá jun kÿ äjag jyv n ja nī, äjag fe tÿ há' he ja tóg nī, äjag tÿ Jesus ki r a tov nh t g jé. H a j e sóg ti jēn  ja n . ³ "H en ri ke m un ag h n kr i kufy n t , ag jag gtar m un k ," he ja sóg n gt  äjag to. "Ag mr  ke ag ne t g ag v g k n n m u', Top  jykre to'," he ja sóg n gt . H a ra sóg äjag m y t  ja n , ēg jag gtar ke ti, Top  jykre to. ⁴ Is y äjag mr  n  m u  n k  sóg äjag m y t , ēg jag gtar ke ti, ti tug rn. H a ra t g ge n . H a to äjag t g jag gtar t , v s r nh t  sir. ⁵ H a k y sóg Timóteo j n , is y äjag to kr i kufy ja n n k . "Ag m y Top  tov nh t  n  v ?" he ja sóg n . " g kr n k n n t   n m y ag kr n t  n  v , Japo t ?" he ja sóg n  m y. "Ti t y ag kr n k n n k y sóg tagr nh m y ag m y t  ja n  m y'," he ja sóg n  äjag to. H a k y sóg Timóteo j n  ja n .

Timóteo tý Paulo krī kuprāg

⁶ Hā ra tóg sir inh ki jun mān mū, Timóteo ti, ājag ve kar kȳ. Ūri tóg jun. Ājag kāmén tóg mū, tó há han tóg mū, kȳ inh fe tóg mrin ke mū sir. “Jesus ki ge to tar ag nȳtī,” he tóg mū. “Jagnē to há ag nȳtī, ā mī ēkrég ag tóg tī. Ā ve sór ag tóg tī. Ā tȳ ag ve sór ri ke han ag tóg tī,” he tóg mū inh mȳ, Timóteo ti. ⁷ Kȳ inh krī tóg kānhvy' he mū sir ājag to. Inh jagtar mū ra inh fe tóg há' he mū sir, ājag tȳ Jesus ki ge kȳ nȳtīn kȳ. ⁸ Ājag tȳ ti to tar nȳtīn kȳ tóg inh mȳ inh rīr mān ri ke nī, kȳ sóg mrin ke ri ke han mū sir. ⁹ Topē mȳ sóg vī há han mū sir ājag to. Inh fe vȳ mrin ke mū, sȳ ājag tȳ nén han mū ēn mē kȳ. Hā kȳ sóg Topē mȳ vī há han mū sir, ājag tȳ inh fe tȳ mrin ken kȳ. ¹⁰ Kuty kar ki sóg ti mré vémén tī, kurā kar ki ke gé. Sȳ ājag ve sór nīn kȳ sóg Topē mȳ isīg ke to vī tī, sȳ ājag tar han sór kȳ, ājag tȳ ti ki rā to tar nȳtī jé.

¹¹ Topē tȳ kejēn inh mȳ: “ha ag venh tīg,” hen kȳ tóg inh mȳ sér tīn mū, ēg jóg mág tȳ inh mȳ tag tó kȳ, Jesus ti ke gé, ēg Senhor ti. ¹² Ēg Senhor mȳ sóg to vī tī, ti tȳ ājag tȳ jagnē to há tāvī han jé. Jagnē to há ājag nȳtī, kȳ sóg ti mȳ to vī tī, ti tȳ tag to ājag tar tāvī han jé, ājag tȳ vēnh kar to há nȳtī to tar nȳtī jé gé, isȳ ājag to há nī ri ke. ¹³ Kȳ sóg ti mȳ to vī tī gé, ti tȳ vēnh jykre há to ājag tar han jé. Kejēn ēg Senhor tȳ Jesus vȳ kātīg mān ke mū, ā tū kar ag mré. Ēg jóg tȳ Topē tȳ ūri ājag tar han kȳ ājag tóg kurā ēn kā ti rīnja tá jānhkri nȳtīn mū, ājag tȳ kygnē ja tū nīn kȳ.

4

Jesus jykre mī ēg mūnh ke mū

¹ Inh kanhkā', vāhā sóg ājag mȳ nén ū tó sór mū gé. Ēg Senhor tȳ Jesus rīnve sóg ājag jyvēn sór mū. Ājag mȳ sóg ti jykre tó huri, ājag tȳ ti japry jagma, ti jamīn jagma mū há han jé, ājag tȳ Topē mȳ há nȳtī jé. Tag han ājag tóg mūgtī. Gemnī. To tar nȳtīmnī. ² Tag kāmén sór isog mū ājag mȳ, ēg Senhor tȳ Jesus tȳ inh mȳ: “tag tōmnī,” he ja nīn kȳ. ³ Topē vȳ ājag to jykrén, ājag tȳ ti jykre há han jé. Kȳ ājag prū tū fag mré nȳ tūg nī, ājag mén tū ag mré nȳ tūg nī gé. ⁴ Ājag tȳ ājag prū fi mré nȳ kȳ fi mré nȳ há han nī, Topē jykre han jé. Kȳ ēprā ke ag vȳ ājag to jykrén kónān ke tū nī gé. Fi tȳ prūg kónān tūg nī. ⁵ Fi to én kónān tūg nī gé, ājag prū fi to. Ū tȳ Jesus ki rā tū ag jykre han tūg nī. Ū tȳ Topē jykre ki kagtīg nȳtī ag jykre han tūg nī, ājag prū fi to. Fi tȳ prūg há han nī.

⁶ Ājag régre tȳ nén ū to én tūg nī. Ti tū vē mȳr, kȳ ti tū ki Topē vī mranh tūg nī. Topē hā ne tag to jū tī'. Kȳ ājag régre tȳ nén ū vóng tūg nī. Ājag tȳ ti tū vóng kȳ Topē vȳ ājag vóng ke mū gé, ti kajām jé. Tag tó sóg huri ājag mȳ, tag to sóg ājag mȳ vī tar han huri, hā ra sóg ājag mȳ tó mān mū gé. ⁷ Ēg tȳ vēnh kavéh kȳ ēg tóg Topē jykre han tū nīgtī mȳr. Ti jykre vȳ kuryj nȳ. Ēg tȳ tȳ ti tū nȳtī hā jé tóg ēg kuprēg. ⁸ Ēprā ke vī pijé', sȳ ājag mȳ nén tó mū tag ti'. Topē vī vē mȳr. Ājag tȳ inh vī tag han tū nīn kȳ ājag tóg Topē vī mranh mū. Ti hā ne tóg ā kuprīg tȳ inh jagrē han ja nī', kȳ tóg tȳ ājag jagrē han ja nī gé.

⁹ Nén ū to ājag tar nȳtī, hā vȳ: jagnē to há, he mū. Hā kȳ sóg tag to ājag mȳ rán mág han ke tū nī. Topē vȳ ājag kanhrān, ājag tȳ jagnē jagāgtān ken ki. Ki hā han ājag tóg tī. ¹⁰ Ga tȳ Macedônia tá ke kar ag to ājag há nȳtī, Jesus mré ke kar ag to ke gé. To tar nȳtīmnī, to krónh ke tūg nī, ājag tȳ tȳ Jesus mré ke nȳtīn kȳ. Hā jé sóg ājag jyvēn mū.

¹¹ Vāsān nī, ājag tȳ jatun mȳ nȳtī jé, jatun mȳ ājag rānhrāj hyn han jé. Ājag rānhrāj pē ūn to tar nȳtīmnī, hā jé sóg ājag jyvēn ja nī. Kȳ sóg to ājag jyvēn mān mū, ājag rānhrāj to. ¹² Kȳ nén ū vȳ ājag mȳ tū' henh ke tū pē nī. Hā ki vēnh kar tóg ēg jykre há ki kanhró nȳtīn mū. Ājag tȳ ājag rānhrāj to nén ū kar ve kȳ tóg há tī, ū tȳ ājag mȳ nén ū nīm tū nī jé, fagrīnh mȳ.

Jesus mré ke ter kȳ fȳ mág tūg nī

¹³ Inh kanhkā', sȳ nén ū ki ājag kanhrān há tóg tī gé, ha mē. Ēg mré ke ū ag tóg kāgter kȳ nȳtī. Kȳ fȳ mág tūg nī ag jé. Jesus ki ge tū ag ri ke han tūg nī. Ag ter kȳ ag tóg nén ū há venh ke tū nī. Hā kȳ ag tóg fȳ mág tī, Jesus ki ge tū ag. Hā ra tóg ēg mȳ ge tū nī. ¹⁴ Jesus vȳ ter ja nī, kar kȳ tóg rīr mān ja nī. Tag ki kanhró ēg tóg nȳtī. Hā ri ke ti nī, Jesus ki ge mū ag kāgter ti. Topē vȳ ēg han mān ke mū, Jesus tugrīn, ēg tȳ ti mré nȳtī jé sir. ¹⁵ Ēg

Senhor vý inh kanhrän, hā kÿ sóg tó mû. Ti jenky ki tóg kutë, sÿ tónh ke tag ti, ha më. Ver ëg rínrír nÿtî. H n ri ke m n  g k gter k n ke t n n , ti k t g ken jo. K   g t g ti k t g venh m  sir. H  ra  g t g  n k gter m  ag jo m nh ke t n n . Ag h  mr   g t g m nh ke m .

¹⁶ Ti k t g v  ge n nh m , ha m . T re j  t g ke m ,  g Senhor ti, kanhk  tá. K  v nh v  t g m  h  t nh m . Top  t j n  jaf  ag p 'i m g v  pr r ke m  sir. Top  t v kyn jaf  v  m  h  t nh m , trombeta  n ti. K   n k gter m  ag v  r nr r m n m  sir, Jesus mr  ke ag. ¹⁷ Kar k   g t g ag mr  j prynh m  g ,  g t j  t k t g ke jo ter t h  ra. Ag mr   g t g j prynh m ,  n r nr r m n m  ag mr . Kanhk  g g k m   g t g j prynh m , k   g t g  g Senhor kato t gt nh m  sir, kanhk  kr m. H  k   g t g ti mr  n t nh m  sir,  g Senhor mr ,  g t j  kanhk  ra m n k . Ti r  k   g m n m n ke t n n  sir. ¹⁸ Tag t mn  jagn  m ,  jag kr  t k nhvy' he j ,  n k gter m  ag to.

5

Jesus t j  k nhmar k t g m n ke

¹ Inh kanhk ', ti k t g ke ki kanhr   g t g n t , h  ra  g t g ti kur  h  ki k gter n t , ti pr g ke g . Tag m   jag t g huri, h  k  sóg  jag m g t g m g ke t n n  ha. ² V h n k t g,  g Senhor ti, h  ra t g t j  n n  p ju m  k t g ri ke n nh m , ti k t g ti.  g vat nh t g t g  t m g t , n n  p ju m  t . K  t g ge n nh m ,  g Senhor k t g ti. ³ Ti to h  t  ag v : "jatun m   g n t ," henh ke m . " U v   g v g ke t n n ," he j  ag t g ke m . Ag t j  tag t  m  ra t g v h  k t m ,  g Senhor ti. K  ag t g n gme ki v r m  sir. Ag t j  to jykr n t  h  ra ti k t g k  ag t g k renkren ke t n p  n , ha v mn .

⁴ Inh kanhk ',  jag h  ne t g t j  Jesus mr  ke n t . H  k  t g  jag ki kuty t n n . K   jag t g ki kanhr  n t , k  ti k t g v   jag m  n n  p ju m  k t g ri ke t n n ,  jag t j  ti ki kanhr  n t n k . ⁵ Ti kr  v  t j   jag n t , h  k  t g  jag ki kur  n ,  jag t j  ki kanhr  n t n k . Kuty t n n ,  g k . Ti k t g ke ki kanhr   g t g n t , h  k  t g  g ki kur  n  sir.

⁶ K  ti k t g ke k  jatu ke t g n . V so jykr n n ,  jag t j  ti k t g ke to v nh preparar ken j ,  jag t j  k  jatu ke t n n  j . ⁷  n n gn r m  ag v  kuty k  n gn r t , k  ag t g ti k t g ke k  jatu n t . K   n kronkron m  ag v  kuty k  p nm v n t , k gter ag n t  g . K  ag t g v so jykr n t  n t . Kuty t g v nh jykr n h  v . ⁸  g j  kur  t g v nh jykre h   n ti han j vo.  g j  v so jykr n k  ti ki r  to kr nh ke t g.  g j  jagn  to h  to kr nh ke t g g .

K   g t g v nh g nh jaf  ag tar ri ke n t . K  t g  g m  soldado kur ri ke n  sir, ti ki r  ti, jagn  to h  ti ke g . Soldado t  camisa t  ferro ri ke ti n ,  g t j  ti ki r  k  jagn  to h  to tar n t n k . To tar n t n k   g k renkren ke m , n gme ki v r ke t n  g n . Tag m   ekr n n . K  t g  g m  soldado t  s ape t  ferro ri ke n  sir,  g t j  ti ve s r m  to tar n  t . To tar n t n k   g t g v nh preparar ke k  n t , v nh k n k   g n t , ti k t g ke to. ⁹ Top  v   g kupr g,  g t j  ti j  v g t n n  j ,  g k renkren j ,  g t j  n gme ki v r t n n  j , Jesus Cristo tugn n,  g Senhor ti. ¹⁰ Ti h  ne  g jagfy ter ja n ',  g t j  ti tugr n r nr r n t  j , ti mr  n t  j  sir.  g t j  ti k t g ke jo k gter m  ra  g t g ti mr  n t nh m , ti k t g k .  g k gter t  ra  g t g ti mr  t g v nh ke m  g , ti k t g k . Jagn  ri ke  g n t nh m . ¹¹ Tag t mn  jagn  m . T j  jagn  kr  t k nhvy' hemn  g ,  n ter m  to. K  t j  jagn  jyv n n  g ,  jag tar n t  j . T   jag t g m gt , k  t h  han n .

V nh jykre h  ti

¹² Inh kanhk ', n n  t j  s g ke m  g .  jag k m   g t g t j   jag p 'i n t , igreja to, Jesus mr  ke  n  ag.  jag jyv n ag t g t ,  jag to ag t g v s n t . ¹³  n ag kam g n . Ag m  v h  han n , ag to h  t v h n t mn , ag t j   jag ki r r k . Jagn  kr  r g t g n .

¹⁴ Inh kanhk ', tag ti t j  s g ke m  g , ha m .  t j  v nhm  m  ag jyv n tar han n .  t j  k nhmar kr nh ke t  ag mr  kom r v mn .  n fe krónhkrój ag fe t j  tar' hemn . V nh kar m  kom r h  v mn . ¹⁵  t j   jag m  n n  k r g  han m  ra ti m  n n  k r g  han t g n  j vo, v nh kaj m t g n . N n  h  t v h han n  jagn  m , v nh kar m  ke g .

¹⁶ Kurā kar ki ājag fe tÿ mrin kemnī. ¹⁷ Kurā kar ki ēg jóg mág mré vīmnī, ājag tÿ ti to krónh ke tū nñjé. ¹⁸ Nén ū kar to ti mÿ: “inh mÿ tóg há tī,” hemnī gé. Topē jykren hā vē. Jesus Cristo nón ēg tóg ti jykre han ke mū. Ēg tÿ nén ū vég mū kar to ēg tóg: “inh mÿ tóg há nī,” henh ke mū, Topē mÿ.

¹⁹ Topē kuprīg tÿ ājag krīn sór kÿ ti mÿ: “vó,” he tūg nī. ²⁰ Kejēn Topē kuprīg tóg ū krīn tī, kÿ tóg Topē vī tó mū sir. Ěn to é he tūg nī. ²¹ Ú tÿ ājag mÿ vīn kÿ to: “vēnh vī há mÿ’?” hemnī. Ti tÿ tÿ ājag mÿ vēnh vī há nñn kÿ jēmēmnī. ²² Ti há tū nñn kÿ jēmē tūg nī, ājag tÿ nén ū kórég han tūg jé. Nén ū kórég han sór tūg nī.

²³ Topē vÿ ājag krī kuprāg tī. Ti mÿ sóg to vī tī, ti tÿ ājag tar han jé, ājag tÿ tÿ ti tū nÿtī to tar nÿtī jé. Ti mÿ sóg to vī tī gé, ti tÿ ājag tÿ kygnē kamēg jé, ti tÿ ājag jykre há han jé, ājag fe ti ke gé, ājag krī ti ke gé. Ēg Senhor tÿ Jesus Cristo kâtīg mān kÿ tóg ēg jykre tugenym ke mū sir, hā jé tóg ēg jykre há han sór mū. ²⁴ Ú tÿ ēg kuprēg mū vÿ ēg jykre há han sór mū, hā vÿ: Topē, he mū. Fagrīnh mÿ vī vānh ti nÿtī.

²⁵ Inh kanhkā', iso Topē mré vīmnī gé. ²⁶ Jagnē ki nhun ke ri ke han nī, Jesus mré ke kar ki, jagnē nÿgé kāgmī kÿ. ²⁷ Ēg Senhor rīnve sóg ājag mÿ tag tó mū, ha mē. “Jesus ki ge kÿ nÿtī kar ag tÿ isÿ nén rán mū tag mē kān ke vē,” he sóg mū mÿr. Hā kÿ sóg: “ag kar mÿ to kemnī,” he mū. ²⁸ Ēg Senhor tÿ Jesus Cristo mÿ sóg to vī tī, ti tÿ ājag tar han jé.

Hā vē.

PAULO TỸ CARTA HAN: TESSALÔNICA TÁ KE AG MỸ CARTA Ú

¹ Paulo tỹ rá vẽ. Isỹ cidade tỹ Tessalônica t'a ke ag mỹ rán hã vẽ. Tessalônica tá ãjag tóg Topẽ vĩ mẽ je vênhmän tĩ. Topẽ tū vỹ tỹ ãjag nŷtĩ, êg jóg mág ti. Jesus Cristo tū vỹ tỹ ãjag nŷtĩ gé, êg Senhor ti. Sỹ ãjag mỹ vênh rá jenẽ vẽ. Kỹ Silas vỹ jenẽg mū gé inh mré, Timóteo ke gé. ² Êg jóg tỹ Topẽ mỹ sóg to vĩ tĩ, ti tỹ ãjag tar han je, ti tỹ ãjag krĩ kuprâg je gé. Êg Senhor tỹ Jesus Cristo mỹ sóg tag to vĩ tĩ gé.

Cristo tỹ ū tỹ êg vög kónän mū ag vög kónän ke

³ Inh kanhkä', isỹ kurä kar ki ãjag to Topẽ mré vĩ vẽ, ãjag to sóg ti mỹ vĩ há han tĩ. Ñjag jykre tóg inh mỹ sér tĩ. Ñjag hã ne tóg ti vĩ to tar tãvĩ nŷtĩ', kri fi kỹ. Jagnẽ mré ãjag tóg há tãvĩ nŷtĩ gé, ãjag kar ti. Hã kỹ sóg Topẽ mỹ vĩ há han tĩ, ãjag to. ⁴ Hã kỹ sóg Topẽ tū kar ag mỹ ãjag tó tĩ, êg vênhmän kỹ. "Ti vĩ kri fi to ag tar nŷtĩ, ag tỹ ag vög kónän mū ra," he sóg tĩ ãjag to. "Ag jagägtar mū ra ag tóg ti to tar nŷtĩ," he sóg tĩ. Isỹ tag tó tóg inh mỹ sér tãvĩ tĩ. ⁵ Hã tugrïn êg tóg Topẽ jykre kuryj ki kanhró nŷtĩ, ãjag tỹ ti tovãnh tū nñin kỹ. Kỹ ti tỹ néñ han mū vỹ kugryj kar nŷtĩ, ti tỹ néñ tó mū kar ke gé. Jagtar ãjag tóg mū, hã ra ãjag tóg ti tovãnh tū nïgti. Ti tỹ tỹ êg pã'i nĩ ve je ãjag tóg ke mū, kanhkä tá krÿg he je ãjag tóg ke mū, ti tugnïn, ha vemnï. Hã kỹ ãjag tóg sir ti tugrïn jagtar mū sir. ⁶ Ha vé, ū tỹ ãjag jagägtar han mū ên jagägtar han je tóg ke mū gé, vênh kaja je, Topẽ ti. Hã ki êg tóg ti jykre kuryj ki kanhrän mū sir. Tag to jykrén. ⁷ Ag jävo tóg ãjag tar han mū sir, ãjag jagtar mū hã ra, kỹ tóg sir ãjag jagägtar tỹ tûg' he mū gé sir, êg kar mỹ, êg Senhor tỹ Jesus Cristo tỹ kanhkä tá kâtig kỹ. Kanhkä tän ag mré tóg kâtig ke mū, kỹ êg tóg ti venh mū sir. ⁸ Tỹ tóg pi gru ve kâtig ke mū. Kỹ tóg ū tỹ Topẽ ki kanhrän jãvãnh ag vög kónän ke mū sir, vênh kaja je, ū tỹ êg Senhor tỹ Jesus vĩ sér mranh mū ên ag. ⁹ Ag vög kónän je tóg ke mū, kỹ ag vësýrénh vỹ tû' henh ke tû nñ. Êg Senhor mré ag nŷtinh ke tû nñ sir. Ti jykre há ên venh ke tû ag nñ, ti tỹ tỹ pã'i mág pë nñ ên ti, ūn mág tãvĩ ên.

¹⁰ A kâtig kỹ tóg ag vög ag vög kónän ke mū. Kỹ tóg vähä ū tû ag tỹ ūn mág han ke mū sir. Kỹ vênh kar tóg êg tugrïn ti jykre ve kän ke mū, êg tỹ ti ki ge kỹ nŷtïn kÿ. Ñjag hã tóg inh vĩ kri fi, sỹ ãjag mỹ ti vĩ tón kÿ. Hã kỹ ãjag tóg kurä ên venh ke mū. ¹¹ Hã je sóg ãjag to Topẽ mré vĩ tĩ, kurä kar ki. Ti mÿ sóg: "ag tar han nñ," he tĩ. "Nén ū há han sór ag tóg mū, ã ki ge kỹ nŷtï ag, ã jykre han sór ag tóg mū, kÿ ag tar han nñ, ag tỹ kygnëg tû nñ je. Ag kuprëg ã tóg, ag tỹ kurä ên ve je, kÿ ag tar han nñ, ag tỹ kurä ên tá krÿg je," he sóg tĩ (mÿr), Topẽ mÿ. ¹² Ti tỹ ãjag kri tỹ ūn mág nñ je, hã je sóg ti mÿ tó mū. Ti tỹ êg kri tỹ ūn mág nñ kÿ tóg êg tỹ ūn mág han mū gé. Topẽ tỹ êg mÿ ã tỹ néñ ū há nñm ên hã vẽ, êg Senhor tỹ Jesus Cristo tỹ ke gé.

2

Jesus kato tẽ mág mū ên tỹ vênh ke

¹ Inh kanhkä', sỹ ãjag jyvën há tóg tĩ sir. Kanhmar ti kâtig mū, êg Senhor tỹ Jesus Cristo ti, kÿ êg tóg vênh män mū, ti tỹ êg gé(g) tíg je sir. Kỹ êg tóg ti mré nŷtï. ² Ha ra tóg ver kór gy sї tĩ, kuvar gy sї ti nñ ver. Kỹ ū tỹ ãjag mÿ: "Topẽ kuprïg tóg inh mÿ: ūri ke vẽ, hé," he mû ra kri fi tûg nñ, ãjag fe tỹ jürün ke tûg nñ. Ū tỹ ãjag mÿ: "Paulo vỹ inh mÿ tó, kÿ tóg: ūri ke vẽ, hé," he mû ra kri nñm tûg nñ gé. Ū tỹ ãjag mÿ vênh rá ven mû ra, to: "Paulo tỹ rá vẽ mÿr," he mû ra kri fi tûg nñ gé. ³ Ag jykre tugnÿm ra, ū tỹ ãjag krïn kónän sór mû ag. Ūri ke tû vẽ ver, ti kâtig ke ti. Ū tỹ hën ri ke ag vỹ ti tovãnh ke mû ver, ti kâtig ke to hã. Ti kato tëgtë je ag tóg ke mû ver. Kỹ ū tóg ver vênh ven ke mû gé, hã vỹ: ū tỹ Topẽ vĩ mranh tĩ ên, he mû, ū tỹ nügme ki kutënh ke mû ên ti, he mû. ⁴ Ti ve pë vẽ, Topẽ vĩ mranh mû ti, hã kÿ Topẽ vỹ nügme ki ti fón ke mû. Ên vỹ tóg Topẽ kato tênh ke mû ver, vênh kâggrá tỹ topẽ kato ke gé. Nén kar to: topẽ, he mû kar kato tóg tênh ke mû ver. "Topẽ kar kâfór vỹ tỹ inh nñ," he je tóg ke mû. Kÿ tóg vähä sir Jerusalem tá Topẽ ūn krëm

rānh mū, Topē nīg ja ēn tá tóg nīnh mū, kȳ tóg vēso: “tȳ sóg Topē nī,” henh ke mū, ón kȳ.

⁵ Isȳ ājag mré nīn kȳ sóg ājag mȳ tag tó ja nī. Mī īkrén nī, sȳ ājag mȳ tó ja ēn ti. ⁶ Mī īkrén kȳ ājag tóg ki kanhró nȳtī sir, ū tȳ ver ti ki rīr mū ēn ki. Ti kȳ ti ki rīr nīn kȳ tóg ver vēnh ven tū nī, ū tȳ ón kȳ: “tȳ sóg Topē nī,” he mū ēn ti. Ti kurā ki tóg vēnh ven ke mū sir vāhā. ⁷ Ūri ū tȳ hēn ri ke ag tóg vēnh jykre pāno han mūgtī, Topē vī mranh kȳ. Hā ra ag tóg ver vēnh pigju kȳ han tī, kȳ ēg tóg ve hā han tū nī, ag jykre pāno ti. Kȳ ū tȳ ón kȳ: “tȳ sóg Topē nī,” he mū ēn tóg vēnh ven tū nī gé ver. Ū tȳ ti ki rīr nī ēn tóg ver ti ki rīr mū, ti vēnh ven tū nī jé ver.

⁸ Ti tȳ ti ki rīr tovānh kȳ tóg vēnh ven ke mū sir vāhā, ūn jykre pāno ēn ti. Hā ra ēg Senhor tȳ Jesus vȳ ti téen ke mū, ā jēnger tȳ. Kȳ tóg ti tȳ tū' he mū sir, ā vēnh ven ti kȳ, Jesus ti. Ā jun kȳ tóg ti tȳ tū' he mū. ⁹ Hā ra ūn jykre pāno ēn vȳ tóg Satanás jykre han mū, Nén-Kórég tȳ ti krīn kȳ. Kȳ tóg ón kȳ vēnh jykre tar hyn han mū, ēg tȳ nén han vānh ēn (mȳr). Kujá ag jykre ri ke han jé tóg ke mū. ¹⁰ Vēnh kar lograr he jé tóg ke mū gé. Jykre kuryj nī ve tóg nīnh mū, hā ra tóg pāno nȳ. Kȳ ū tȳ nūgme ki vár ke mū ag vȳ ti vȳ kri fi kān ke mū, ag tȳ Topē vī kri fig tū nȳtīn kȳ. Vēnh vī há to ag tóg há tū nȳtī, hā kȳ ag tóg krenkren ke tū nī. Hā kȳ ag tóg ki rom ke mū sir, nūgmen ki, infernon ki. ¹¹ Hā jé Topē tóg ag mȳ vēnh ó jēnēnh ke mū, ón kȳ vēnh jykre ēn ti, ag tȳ vēnh ó ēn kri fi jé, ag tȳ kri ním sór nȳtīn kȳ. ¹² Topē tȳ ag jykre tugnȳm kȳ tóg nūgme ki ag vām ke mū. Vēnh vī há kri fi jāvānh ag tóg nȳtī (mȳr). Vēnh jykre pāno há to ag tóg hā tāvī nȳtī (mȳr), hā kȳ tóg ag vām ke mū, nūgme ki, Topē ti.

Topē tȳ ēg kuprēg, ēg krenkren jé

¹³ Jāvo sóg ājag to Topē mré vī há han tī, kurā kar ki (mȳr). Tȳ ājag tóg Jesus mré ke nȳtī, ēg Senhor mré ke ag. Kȳ tóg ājag to há tāvī nī. Topē vȳ ājag kuprēg, nén kar há(r) ven ki, ājag krenkren jé, nūgme to, inferno to. Ā kuprīg tȳ tóg ājag tȳ ā tū han ja nī. Ājag tȳ tag ve jé ājag tóg ti vī kri fig mū, vēnh vī há ēn kri. ¹⁴ Isȳ ājag mȳ Jesus vī tón kȳ Topē vȳ ājag kuprēg, ājag tȳ ēg Senhor tȳ Jesus Cristo mré tȳ ūn mág nȳtī jé.

¹⁵ Inh kanhkā', tar nȳtīmnī, sȳ ājag kanhrān to, ājag kȳ ti króm jé. Isȳ ājag mȳ Jesus jykre tó mū ēn to tar nȳtīmnī, sȳ ājag mȳ nén rán mū tag to ke gé. ¹⁶ Ēg Senhor tȳ Jesus Cristo hā vȳ ēg to há tāvī nī, ēg jóg tȳ Topē ke gé. Kȳ tóg ēg krī kuprāg mū sir, ēg tȳ to krónh ke tū nīn jé. Ti hā ne tóg ēg mȳ ā tȳ nén ū há ēn ven ke mū. Hā ve sór ēg tóg mū. ¹⁷ Ti mȳ sóg to vī tī, ti tȳ ājag fe tȳ há' he jé, ti tȳ ājag tȳ nén ū há han jé, ājag tȳ ki hā kāmén jé ke gé.

3

Topē tȳ ēg jy nīgān

¹ Inh kanhkā', vāhā sóg ājag mȳ nén ū to vī mū gé. Iso Topē mré vīmnī, ēg Senhor vī tȳ vēnh kar kri rūm ke jé, kānhmar (mȳr), vēnh kar tȳ ti vī to há nȳtī jé ke gé, ti mȳ vī há han jé (mȳr), ag tȳ ājag ri ke nȳtī jé. ² Ti mȳ to vīmnī, ti tȳ ijjy nīgān jé, vēnh jykre pāno han mū ag jo, ūn jykre pāno ag jo ke gé. Ū ag tóg Jesus ki ge jāvānh nȳtī, hā kȳ ag tóg iso kórég nȳtī sir.

³ Hā ra ēg Senhor vȳ ā tȳ nén tó ja ēn han ke mū. Ājag tar han jé tóg ke mū. Ājag jy nīgān jé tóg ke mū gé, Japo jo, Nén-Kórég ēn jo. ⁴ Ājag hýn inh vī han ke mū, kȳ tóg inh mȳ há tī. Topē vȳ ājag krīn ke mū, ājag tȳ sȳ ājag mȳ nén tó mū ēn ki króm jé. Ki króm ājag tóg mū (mȳr), kȳ ājag tóg to krónh kenh ke tū nī sir. ⁵ Ēg Senhor je ājag krīn, ājag tȳ ti to há nȳtī jé, ti tȳ ēg to há ri ke. Ti jé ājag krīn, ājag tar nȳtī jé, ājag jagāgtar hā ra. Cristo vȳ ge ja nī gé. Kȳ ti nón gemnī.

Ēg tȳ vēnh rānhrāj to tar nȳtīnh ke

⁶ Inh kanhkā', vāhā sóg ājag jyvēn mū gé sir, ājag jyvēn tar han sóg mū gé. Ēg Senhor tȳ Jesus Cristo jykre tȳ sóg ājag mȳ tag tó mū, ha mē: Jesus mré ke ū ag tóg vēnhmȳ mē

han sór nýtī. Inh vĩ mranh sór ag nýtī, sỹ ãjag mÿ nén tó ja ēn ti. Ên mré vĩ män tûg nĩ. ⁷ Sỹ ãjag mré nĩn kÿ sóg vênhmÿ më han ja tû nĩ. Tag ve ãjag (mÿr), kÿ ãjag tóg inh kóm han ki kanhrãn ke mû. ⁸ Fagrñh mÿ sóg ãjag mré râgró ko ja tû nýgtî (mÿr). Kajãm ja sóg nýgtî (mÿr), sỹ ãjag mré nén ko ja ti. Kuty kar ki sóg rãnhräj ja nýgtî, kurã kar ki ke gé. Kÿ sóg inh rãnhräj to ron mág ja nýgtî. Sỹ ãjag tû kagrág tû nîjé, hã jé sóg rãnhräj mág ja nýgtî. Hã ve ãjag mÿr. ⁹ Sỹ ãjag tû konh ke v  v , hã ra sóg ãjag tÿ nén han ke mû  n han sór ja nýgtî ãjag mÿ, ãjag tÿ to ki kanhrãn jé, ãjag tÿ inh kóm han jé sir inh nón. ¹⁰ Isÿ ver ãjag mré nĩn kÿ sóg ãjag mÿ tag tó ja nî gé, ha m : “ n rãnhräj v nh  n v  ne konh ke tû n ,” he ja sóg nýgtî ãjag mÿ. ¹¹ Ajag k m  ū ag n ji tag han v nh nýt . Rãnhräj v nh ag n ji nýt , hã ra ag n ji v nh kar to v  v  he t . ¹²  n jyv n sór sóg n ,  g Senhor t  Jesus Cristo jykre t . Ag jyv n tar han j  sóg ke mû, ha m : “rãnhräj ra, jatun m . Ajag tû h  ko ra, ãjag râgr  ti.  j n ko t g ra,” he sóg m  sir ãjag m .

¹³ Inh kanhk , n n ū h  t v  han k n sórmn . To kr nh ke t g n . ¹⁴ H n ri ke m n ū t g is y r  tag kri finh ke t  n .  n jykre v g n mn , k  ti mr  v m n t g n , ti m ' g j  sir, ti t  to jykr n m n j . ¹⁵ H  ra ti kato v s n t g n , ti to kry n  t g n . Jesus mr  ke v  m r, k  ti jyv n n , ti t  to jykr n m n j .

¹⁶ Ha m ,  g Senhor m y sóg to v  t , ti t  ãjag kr  kupr g j , ãjag jagtar h  ra. Ti h  ne t g  g kr  kupr g t !.  g Senhor j  ãjag mr  nýgt .

¹⁷ S y v h  v s g ki ãjag m y r n v , ū t  inh v  r n ja p te, inh h  v  Paulo n . Is y r n m n h  v . Ge inh nýgt , is y ū m y v nh r  j n n k .

¹⁸  g Senhor t  Jesus Cristo m y sóg to v  t , ti t  ãjag tar han j .
H  v .

PAULO TỸ CARTA HAN: TIMÓTEO MỸ CARTA VE

¹ Paulo tỹ rá vẽ. Topẽ ne inh kuprẽg ja nĩ', ēg kren han tĩ ti. Isỹ tỹ Jesus Cristo apóstolo jẽ je tóg inh fẽg ja nĩ. Ti hã ve sór ēg tóg mū, Jesus Cristo ti.

² Isỹ inh kósin tỹ Timóteo mỹ rán hã vẽ. Tỹ ã inh kósin pẽ ri ke nĩ, ã tỹ isugrĩn Topẽ vĩ kri fin kỹ.

Ēg jóg tỹ Topẽ mỹ sóg to vĩ tĩ, ti tỹ ã tar han jé, ti tỹ ã jagāgtän jé, ti tỹ ã krĩ kuprã han jé, ēg Senhor tỹ Jesus Cristo ti ke gé.

Ēg tỹ vyrmỹ vênh vĩ jêmẽ sór ke tũ

³ Isỹ cidade tỹ Éfeso tá kákutẽ kỹ ga tỹ Macedônia ra tíg kỹ sóg ã mỹ to vĩ, ã tỹ ver Éfeso tá ke ag ki rřr jé. ã mỹ sóg tó, ã tỹ tá nýtĩ ag jyvẽn jé. Ón kỹ ag tóg Topẽ jykre kâmén sór tĩ. Tag to ag mỹ: "han tûg nĩ," hemnĩ. ⁴ Topẽ jykre tovãnh kỹ ag tóg vyrmỹ néñ ū ū to jykrén sór mū, hã vý: kanhkã tân tỹ ó, he mū, kar ag tóg gufã ag jiji tó sór mū gé. Ag tỹ néñ tó mū ên tó kän ke tû ēg tóg nĩ. Tag to jagnẽ vĩ kafän mū vý kutẽ tĩ. Ēg pi(jé) tag tỹ Topẽ jykre han tĩ'. Topẽ jykrén hã vẽ, hã vý: vênh kar tỹ ti ki rã, he mū.

⁵ Ēg tỹ Topẽ jykre han kỹ ēg tóg jagnẽ to há tâvĩ nýtĩ, ēg fe kar tỹ, kỹ ēg tóg jagnẽ mỹ vênh jykre pir han tĩ gé, ti ki rã há han jé ēg tóg ke mū gé. ⁶ Tá ke ū ag tóg vênh jykre há tag togvãnh, kỹ ag tóg véké vêmén mū nĩ ha. Ag tỹ kygnẽn hã vẽ. ⁷ Topẽ tỹ vásy ēg jyvẽn tĩ ên tỹ ag tóg ãjag kanhrän sór tĩ, ag tỹ ki kagtig (hã) ra. Ón kỹ ag tóg tó tĩ, ag tỹ ki kagtig nýtĩn kỹ. Topẽ vĩ kâmén sór ag tóg tĩ, to ag tóg: "tag to ke vẽ," he tĩ, ag tỹ ki kagtig nýtĩn kỹ.

⁸ Ag jâvo ēg tóg ki kanhró nýtĩ, Topẽ tỹ vásy ēg jyvẽn tĩ ên há nĩ ti. Ēg tỹ to jykrén há han kỹ ēg tóg ti há nĩ vég tĩ. ⁹ Topẽ pi(jé) ū tỹ ti vĩ ki króm mū ag tugrĩn ēg jyvẽn ja nýtĩ'. ū tỹ vênh jykre kuryj han vãnh ên ag tugenñ ken hã vẽ, ū tỹ ti vĩ han sór tû ag tugrĩn, ū tỹ Topẽ to é he mū ag tugrĩn, ū tỹ ti vĩ mranh mū ag tugrĩn, ū tỹ ti ki kanhrän sór vãnh ag tugenñ, ū tỹ vênh jykre pâno han mū ag tugrĩn ke gé. ū tỹ ge ag vý ãjag panh tén tĩ, ãjag mýnh tén ag tóg tĩ, jagnẽ kâgtén ag tóg tĩ, ¹⁰ ãjag prü tû fag mré ag tóg ný tĩ, ãjag mén tû ag mré fag tóg ný tĩ, jagnẽ ki výn ke ag tóg tĩ, jagnẽ vêne he ag tóg tĩ, jagnẽ mỹ ag tóg ón tĩ, jagnẽ to ag tóg ón tĩ gé, vênh jykre pâno kar han ag tóg tĩ, Topẽ tỹ néñ ū to: "kórég ti nĩ," he mū ên han kän ag tóg tĩ. ¹¹ ū tỹ tag han mû tugenñ tóg ēg jyvẽn ja nĩ, Topẽ ti, ēg tỹ han tûg jé. Ti hã vý ēg mỹ vênh vĩ sér tó ja nýtĩ', ti hã vý inh mỹ to: "ha vênh kar mỹ tónh tig," he ja nĩ'. Topẽ hã ne ã pir mỹ há nĩ'. Jâvo ag tóg ti vĩ tag kato tẽ tĩ.

Topẽ tỹ ēg jagāgtän sór

¹² Ēg Senhor tỹ Jesus Cristo ne isar han tĩ', hã kỹ sóg ti hã mỹ vĩ há han tĩ. Ti hã ne iso jykrén kỹ inh kuprẽg', sỹ ti rãnhraj han jé, kỹ tóg vég mū, sỹ to tar nĩ ti, ti tỹ isar han kỹ. ¹³ Sỹ tá krýg ke tû vě vě, isỹ ti rãnhraj han jé. Vásy sóg ti mỹ vĩ kónan ja nýtĩ, ti vög kónan ja sóg nýtĩ, ti to jú pẽ han ja sóg nýtĩ gé. Hã ra sóg ti ki kagtig nĩ ja nýtĩ, kỹ sóg ti ki rã sór ja tû nýtĩ gé. Hã kỹ tóg inh jagāgtän, sỹ ti ki rã jé. ¹⁴ Inh jagāgtän há tâvĩ han tóg, ēg Senhor ti, hã kỹ sóg ti ki rã há han, kỹ sóg ti to há tâvĩ nĩ gé, Jesus Cristo to.

¹⁵ Tag vý tỹ vênh vĩ há nĩ, ha mě, kỹ vênh kar tỹ tag to há nýtĩ ran jé há tĩ vě, hã vý: Jesus Cristo vý ga kri mur, ti tỹ Topẽ vĩ mranh tû ag kren han jé, he mū. Topẽ vĩ mranh tû ag kar kórég kâfór vý tỹ inh nĩ. ¹⁶ Hã kỹ tóg inh jagāgtän ja nĩ gé. Jesus Cristo tỹ vênh kar mỹ ven sór vě, ti tỹ Topẽ vĩ mranh tû ag jagāgtän sór mū ti. Hã kỹ tóg inh jagāgtän, sỹ ū tỹ ti vĩ mranh mû ag kâfór han ja hã ra. Kỹ vênh kar tóg inh ve kỹ Topẽ tỹ ag to há ki kanhró nýtinh mû. Vênh kar vý ēg rřr krýg ja tû venh ke mû, ēg tỹ ti ki ge kỹ.

¹⁷ Topẽ hã ne ã pir mỹ tỹ pâ'i mág nĩ'. ã tỹ néñ kar han to tóg nĩ nĩ, kỹ tóg ter ke tû nĩ gé. Ti vég tû ēg tóg nýtĩ. ã pir mỹ tóg tỹ Topẽ nĩ. Kỹ ēg tóg ti hã mỹ vĩ há han ke mû, ti to ke gé. Ti mỹ vĩ há han ke tag tóg tûg' henh ke tû nĩ gé. Amém.

Timóteo rānhrāj

¹⁸ Timóteo', inh kósín vý tý ã ní. Sý ã mý ã rānhrāj tag níñ vě. Vásy ã tóg mě ja ní, Topé vĩ tó tí ag tý ã to nén tó ja ti. Ký ag vĩ mĩ ẽkré. Soldado tý ã rānhrāj to vásan ri ke han ký ã jé ní, Topé vĩ tó ký. Topé vĩ tó tí ag vĩ vý ã tar han ke mū, ã tý ã rānhrāj to vásan há han jé. ¹⁹ Ti ki rã to krónh ke tûg ní. Æ fe kavéh sór tûg ní. Ú ag tóg ãjag fe kavéh ja nígtí. Hâ ra ag tóg kykúnh sór ja tû nígtí, ag fe kavéj ti. Hâ ký ag tóg ti ki rã ký tí továh tí, ký tóg ẽg barco tý goj ki pun ke ri ke ní. ²⁰ Ag kámí û vý tý Himeneu ní, Alexandre ti ke gé. Topé to é he ag tóg mû ha ūri, hâ ký sóg Satanás mý ag vin, ti tý ag vógr kónan jé. Satanás tý ag vógr kónan tugrín ag hýn ki kanhrán ke mû, ẽg tý Topé to é henh ke tû ti.

2

Igreja krém věnh jykre

¹ Æ tý ã tû ag jyvén ký ag mý ag tý Topé mré věmén ke hâ tómni. Ag mý: "Topé mré věmén e han ní," hemnî. "Ti mý nén û kar to vîmnî, věnh kar jagfy vîmnî, ti mré, ti mý nén û kar to: "há ti ní," hemnî gé," hemnî ag mý. ² Pâ'i mág ag jagfy Topé mré vîmnî gé, pâ'i kar ag to ke gé. Ký ag tóg jatu nýtí. Ký ẽg tóg jatun mý ag krém nýtín ký ẽg rānhrâj nón mûnh ke mû gé, ẽg tý Topé to há nýtín ký, ẽg tý jagné to há nýtín ký ke gé. ³ Topé mý tóg há ní, tag ti, û tý ẽg kren han tí ti mý, ti mý tóg sér tí. ⁴ Ti tý tag han sór vě, ha mě: ẽprâ ke ag krenkren han sór tóg mû, věnh kar tý ti tý ki hâ tó mû tag mě han kân jé. ⁵ Pir ti ní, Topé ti. Pir ti ní gé, û tý Topé mré ẽg jagfy vî mû ti, hâ vý: ẽg mré ke tý Jesus Cristo, he mû, û tý ẽg ri ke mur ja ēn ti. ⁶ Ti hâ ne věnh fêg', ti tý věnh kar kygjám jé. Topé tý ti mý kurâ níñ ēn kâ ke ja vě. Ký věnh kar vý měnh ke mû, û tý ve ja ag vî ti. ⁷ Hâ ký tóg inh mý: "ha věnh kar mý tónh tîg," he ja ní. Sý tý ti apóstolo jé jé tóg inh kuprég, hâ ký sóg tó mû. Ki hâ sóg tó mû. Inh pi(jé) ón mû'. Fógr ag to tóg inh jené, kanhgág ag to ke gé, sý ag mý věnh vî hâ tó jé, ag tý Topé ki ge jé gé.

⁸ Ký tá Jesus ki ge ký nýtí ag mý tómni, ag kar tý igreja krém Topé mré věmén jé. Hâ ra tóg há tû ní, û tý ã jykre pâno továh sór tû níñ ký, ti tý Topé mré věmén mû (hâ) ra. Ag tý Topé mré věmén ký ag tóg ãjag jû továh ke mû, ag tý ûn kato tê mû ag továh jé ag tóg ke mû gé. Tag tómni ag mý.

⁹⁻¹⁰ Ký ûn týtâ fag vý ge nýtín mû gé, ãjag tý věnh mân ký nýtín ký. Fag sînví han jafâ vý tý fag jykre kuryj ní. Fag tû hâ vě. Tag han ký ẽg tóg vég mû, fag tý Topé to há nýtí ti. Kur to mý'âg tí ra rânh ke tû fag ní hâ ra. Fag tý ãjag kur tý vêsi tâvî han tí to ken hâ vě, fag gânh to ke gé. Pi(jé) hâ ní', fag tý brinco mág tý vêso vin ký, jânska e tý vêso sa ký, kur kaja e tu ký, fag tý nén kar kaja e génh ký tóg há tû ní, fag tý tý vêsi tâvî han ký. Fag kur hâ vý hâ ní, kur sînví ti.

¹¹ Æjag tý věnh mân ký nýtín ký fag vý vînh ke tû ní. Mě tâvî han jé fag tóg ke mû, fag tý tý ag krém ke nýtín ký. ¹² Fag tý ag mý věnh jykre níñ ký tóg há tû ní. Fi tý fi mén krín sór níñ ký tóg kórég ní gé. Fag tý êmě kâ nýtín ký tóg há tí. ¹³ Tag to jykrén ní, ha mě. Topé tý ûn han vén mû vý tý Adão ní, kar ký Eva fi. Ti tý tý fi kri ke to ken hâ vě. ¹⁴ Ký Japo tý ûn krín kónan mû fi vý tý fi ní ja nígtí. Adão pijé'. Fi hâ ne Topé vî mranh vén', ký tóg fi nón mranh ja nígtí gé, Adão ti. Hâ ký tóg há tû ní, fag tý ag krín sór ký. ¹⁵ Hâ ra fag krenkren ke mû gé, fag kré mré hâ. Ký tóg há ní, fag tý Jesus továh sór tû nýtín ký, fag tý ti to há nýtín ký, jagné to há ke gé, fag tý tý ti tû nýtín ký. Fag krí há nýtín ký tóg há tí.

3

Igreja to pâ'i mág

¹ Sý ke hâ vě, ha mě. Ú tý igreja to tý pâ'i mág ní sór ký tóg věnh rânhraj mág han ke mû. ² Hâ ra igreja to pâ'i mág vý ge jéh mû, sý ã mý ti jykre kâmén ke vě, ha mě. Ú tý kygné tû vý hâ ní, û tý prû pir han ký ní, û tý nén û hâ to jykrén mû, û tý vêso jykrén mû, û tý kór há tá ke ag mý: "inh mré níñ kâtig," he tí, û tý ag kanhrán há han tí, ³ û tý vinho kron (ka) mě tû, û tý ã fe tý gým ke vânh, û tý věnh kar mý komér hâ vî tí, û tý

vēnh kar krī kuprā nī ve sór tī, ū tý rico nī sór vānh, ⁴ ū tý ã īn krēm nýtī fag ki rīr há han tī, ū tý ã krē jyvēn há han tī, ti krē ag tý ti kamēg jé. ⁵ Ū tý ã īn krēm nýtī fag ki rīr há han tū nī tóg igreja krēm ke ag ki rīr há han ke tū nī gé. ⁶ Ū tý Jesus ki rā tāg tóg tý pā'i jēnh ke tū nī ver, ke tū nī mū ra tóg inh mý ti tý: "tý sóg ún mág nī," henh ha mē tī, kÿ tóg inh mý ti tý Japo jykre han ha mē tī, Japo tý ti krīn kÿ. Kÿ Topē tóg ti vóglónan ke mū. ⁷ Vēnh kar tý igreja to pā'i to vī há han kÿ tóg há tī, ū tý Jesus ki ge tū ag mré hā. Kÿ tóg mý'ág ke tū nī, ti tý kygnēg tū nīn kÿ. Kÿ tóg Japo jykre han mān sór ke tū nī gé. Hā kÿ ún há tāvī vý tý pā'i jēnh mū.

Igreja to pā'i kāsir

⁸ Kÿ igreja to pā'i kāsir ag vý nýtī gé. Ū tý ge ag vý vēnh jykre há han kÿ nýtinh mū gé, vēnh vī pir han kÿ nī, vinho kron mág tū, néñ ū to én ke tū, rico nýtī sór ke tū. ⁹ Topē vý ēg mý vēnh vī jēnē, ēg tý ti ki rā jé, ēg tý ti vī tag to krónh ke tū nýtī jé, ēg tý ēg fe kavénh tū nī jé gé. Ag tý ti vī tag to tar nýtinh ke vē, igreja to pā'i kāsir ag. ¹⁰ Ū tý Jesus ki rā tāg nī kÿ tóg ver tý pā'i nīnh ke tū nī, ēg tý ver ti jykre ven jé. Ti tý kygnēg tū nīn kÿ tóg há tī, ti tý tý pā'i nīnh ke ti.

¹¹ Kÿ ag prū fag vý ge nýtinh mū gé. Fag tý néñ ū há han kān kÿ tóg há tī. Kÿ tóg há tī gé, fag tý ū mý vī kónan tū nīn kÿ, fag tý néñ ū há kar to jykrén kÿ, fag tý fag rānhrāj ki rīr há han kÿ.

¹² Igreja to pā'i sī vý prū pir han kÿ nīnh mū gé, kÿ tóg ã krē kanhrān há han ke mū gé, kÿ tóg ã īn krēm nýtī fag ki rīr há han ke mū gé. ¹³ Ū tý ã rānhrāj tag ki rīr há han kÿ tóg tý ūn mág jēnh mū. Jesus Cristo ki rā kÿ tóg jēnh mū, kÿ tóg Topē to kanē jur mān ke tū nī, jatun mý tóg nīnh mū.

Jesus kāme

¹⁴ A mý sóg vēnh rá tag han mū, hā ra sóg kānhmar ã ve sór mū. ¹⁵ Hā ra sóg hēn ri ke mūn kātīg vānh han ke mū, kÿ ã tóg Topē jo īn krēm vēnh jykre ki kanhró nīnh mū. Hā jé sóg ã mý rán mū. Topē vý rīr jé. Tí tū vý tý ēg nýtī, ū tý ti ki ge kÿ nýtī ag. Ēg hā vý vēnh vī há hā tó tī, Topē vī to, vēnh kar tý mē jé. Ín nūna tugrīn ìn vý tar jé. Jāvo ēg tugrīn vēnh kar vý vēnh vī há ên mēnh ke mū. ¹⁶ Ha vé, Topē tý ūri ēg mý néñ tó mū tag vý tý néñ ū há tāvī nī. Vāsý ag tóg mē ja tū nī, ēg tý ūri mēg mū tag ti. Ti jykren hā vē, ha mē: Jesus Cristo vý ēg ri ke mur, ga kri, kÿ Topē tóg ti tý ūn mág han, tá, ti tý jykre kuryj nīn kÿ.

Kÿ tóg ã tý jēgnē jafā ag mý ti ven, kÿ ti mré mū tī ag vý povo kar mý ti tó.

Hā kÿ ga kri mū ag vý ti ki ge mū, kÿ Topē tóg kanhkā tá ti tý ūn mág han.

Ēg tý Jesus kāmén hā vē.

4

Ón kÿ Topē kāmén tī ág

¹ Ha vé, Topē kuprīg vý ēg mý néñ ū jagy tó tī, ha mē. Jesus kātīg mān ke tý kakó ên kā ū ag nēji ti tovānh ke mū, ag tý vēnh ó hā ki rā jé, Nén-Kórég ag jykre ki, Japo tý ag kanhrān mūn ki. ² Ū tý Japo mré ke ag vý un'ón tī, hā ra ag tóg ag vī jēmē kÿ Jesus tovānh ke mū. Jykre régredit han ag tóg tī, Japo mré ke tag ag. Ājag fe kygvénh ja ag nýtīgtī, kÿ ag tóg ki kagtīg nýtī ha, ag tý un'ón mū ti. "Vēnh vī há vē," he ag tóg tī, vēnh ó to. ³ "Prūg tūg ra, mén tūg ra," he ag tóg tī. "Tag ko tūg ra," he ag tóg tī gé, Topē tý néñ han ja to. Ēg tý Cristo ki ge há han kÿ, ēg tý ti vī kri fi kÿ ēg tóg ti hā mý to vī há han ke mū, vējēn to, kÿ ēg tóg néñ kar konh ke mū. ⁴ Topē tý néñ han mū kar vý há nī. Kÿ ēg tý ti mý: "há ti nī, ã tý ēg mý vējēn tag ven mū ti," hen kÿ ēg jatun mý konh ke mū. "Tag konh ke tū inh nī," henh ke tū ēg tóg nī. ⁵ Topē vī vý néñ kar jānhkri han tī, kÿ ēg tóg to Topē mré vēmén tī gé, kÿ ēg tóg jatun mý konh ke mū.

Ēg mré ke kar ag kanhrān nī

⁶ Tag kar tómní, ēg mré ke kar ag mŷ. Ag mŷ kâmén kŷ ã tóg Jesus Cristo rânhraj han há han mû. Topē vî vý ã mŷ tý vějén ri ke nînh mû, kŷ ã tóg tý tar jé, ã tý ti jykre mî tîn kŷ. Ki kanhró ã tóg nî, Topē jykre ti, ēg tý ti ki râ kŷ nýtî ti. ⁷ Ú tóg vyrmý nén ū to jykrén sór tî, tý věnh ó han kŷ, Topē vî ki rán kŷ nî tû ū. Tag jémé sór tûg nî. Věnh jykre kuryj hâ mî tîg nî, tag hâ to tar nîmní. ⁸ Kején ēg tóg vâkrég tî. Ēg tý vâkre to tar nýtîn kŷ tóg há sî nî. Ēg tý jâvo věnh jykre kuryj kar to tar nýtî tag vý há tâvî nî sir. Tag to ēg tóg tag mî mû há han tî, kar ēg tóg tá mû há han ke mû gé. ⁹ Tag vý tý věnh vî há nî, věnh jykre kuryj ti. Věnh jykre kuryj tý věnh kar mŷ há nî ra tóg há tî vě. ¹⁰ Věnh jykre kuryj ve jé sóg rânhraj mû, tag ve jé sóg vâsân mû. Topē hâ ki ēg tóg nén ū kar vég tî, hâ kŷ sóg ti hâ to vâsân mû. Rîr ti nî, ēg jóg tý Topē ti. Ti hâ ne ēg kren han tî', věnh kar ag, ū tý ti ki ge kŷ nýtî ag.

¹¹ Tag kâmén nî, tag to věnh kar mŷ: "tag han ra," hemnî. ¹² Kyrû ã tóg jé. Ú jé ã to é he tûg, ã kyrû jen kŷ. Nén kar há ên han nî, ag tý ve jé, ag tý ã kóm han sór jé, ã vî ri ke ên ti, ã tý nén han mû ri ke, ã tý věnh kar to há nî ri ke, ã tý Jesus ki râ kŷ jé ri ke, ã tý nén ū jânhkri han ja ri ke ke gé. ¹³ Inh kâtîg ke to hâ ã tý nén han tî ën han tîmní ver. Ag mŷ Topē vî rán to kemnî, ag jyvén nî, ag kanhrân nî gé. ¹⁴ Ēg jyvén tî ag ne ã mŷ tó', Topē tý nén to ã tar han ke ti, Topē kupríg tý ag krîn kŷ, igreja to pâl'i ag tý ájag nîgé tý ã kri fi ja ên kâ. ¹⁵ Ag tý ã mŷ nén tó ja ên tovânh tûg nî. To jykrén nî, to tar nîmní, věnh kar tý ã tý to tar nî ên ve jé. ¹⁶ Vêso jykrén nî, kŷ ã tý Topē vî tý ag kanhrân ke ên to jykrén nî gé, ã tý kygné tûg jé. Tag to tar nîmní. Æ tý tag han kŷ ã kren ke mû, kŷ ū tý ã vî mëg mû ag vý krenkren ke mû gé.

5

¹ Ún si há ag mŷ vî tar han tûg nî. Komér hâ ag jyvén nî, ēg tý ū tý ēg han mû ën mré vî ri ke han nî, ã tý ūn si há ag mré věmén kŷ. Æ tý kyrû ag jyvén kŷ ēg tý ēg jâvy ag jyvén ri ke han nî. ² Æ tý ūn si há fag jyvén kŷ ēg tý ēg mýnh fi jyvén ri ke han nî. Æ tý tátág fag jyvén kŷ ēg tý ēg ve fi jyvén ri ke han nî. Æ tý fag jyvén kŷ věnh ki rîrmnî, ã tý fag to én tû nî jé.

Ü tý hê ný ūn mén ter ja fag ki rîr ke mû

³ Ü fag mén vý ter, hâ ra tóg tû tî, ū tý fag ki rîr ke ti. Ên fag ki rîrmnî. ⁴ Ün mén ter ja ū fag krê vý nýtî, fag krê'krê mré hâ. Kŷ fag krê hâ vý fag ki rîr ke mû'. Ag tý ájag mré ke fag jagâgtân kŷ tóg há tî, ū tý ag han mû fag. Ag tý gîr nýtî kâ fag tóg ag jé'ýn ja nîgtî, kŷ ag tóg věnh kaja jé fag jé'ýn mû ha. Topē jykren hâ vě, tag vý ti mŷ há nî. ⁵ Hâ ra ūn mén ter ja ū fag vý krê tû nýtî, kŷ ū tý fag jé'ýn ke tóg tû tî gé. Kŷ Jesus ki ge mû kar ag vý fag jé'ýn ke mû, fag tý Topē hâ ki nén ū kar ve sór kŷ, ti mré věmén kŷ, ti hâ mŷ nén ū kar to vî kŷ. Fag tý tag to krónh kenh ke tû vě, kurâ mré hâ, kuty mré hâ ke gé. ⁶ Fag tý hâ ra ag to kanhir sór kŷ fag tóg věnh jykre pâno han mû, kŷ fag tóg mû kónan ke mû. ⁷ Tag tómní, fag mŷ, fag tý tý prânh ke tû nî jé.

⁸ Æ rânhraj jafâ tá ke ag kâmí ū tóg kején ã mré ke fag ki rîr tû nî, ã ïn krêm nýtî fag. Ên vý Jesus ki râ tovânh ja nî, ti tý fag ki rîr ja tû tugrîn. Kórég tâvî ti nî, tag ti. Ú tý Jesus ki râ ja tû kórég kâfór ti nî.

Ü tý hê fag tý igreja ki rîr ke

⁹ Tá ūn mén ter ja fag vý ájag jiji rânrán sór mû, fag tý igreja ki rîr jé. Ün si há fag jiji rán nî, ū tý 60 anos kâfór nýtî fag, ūn mén pir han kŷ nýtî ja fag. ¹⁰ Věnh kar tý fi jykre há ki kanhró nýtîn kŷ fi jyjy rán nî, fi tý fi krê ki rîr há han ja nîn kŷ, fi tý kór há tá ke fag mŷ: "inh mré nînh kâtîg," he ja nîn kŷ, fi tý ã ïn krêm Topē tû ag ki rîr há han ja nîn kŷ, fi tý věnh kar jagâgtân ja nîn kŷ, ūn vêšyréh mû ag, fi tý nén ū há kar to tar ja nîn kŷ. Ü tý ge fi jiji rán nî.

¹¹ Ün mén ter ja ū fag vý si há tû nýtî ver, kŷ fag jyjy rán tûg nî. Fag tý ū to én kŷ fag tóg Cristo tovânh kŷ mén sór mû. ¹² Kŷ tóg věnhmý tînh mû, fag tý fag jiji rán ja nîn kŷ, hâ vý: "mén mân ke tû inh nî ha, sý Cristo tû hâ ki rîr jé," he mû. Fag mén sór kŷ fag tóg

fag vĩ tag mranh mū sir. ¹³ Kỹ fag tóg rānhrāj tū nýtīn kÿ fag tóg ïn kar mĩ pasa he sór mū, ha vemnī, kÿ fag tóg fagrñh mÿ vémén ke mū gé sir. Vénh kar tÿ néñ han mū tÿ fag tóg vémén sór mū, ha vemnī. Néñ tó vânh tó jé fag tóg ke mū gé. Kÿ tóg há tū níñ mū. ¹⁴ Hâ kÿ tóg há tñh mū, fag mén mân kÿ, ûn mén ter ja tÿ gîr fag. Fag tÿ krê ve kÿ tóg há tñ. Fag tÿ fag ïn ki rîr há han kÿ tóg há tñ gé. Kÿ û tÿ ëg mÿ fag to vĩ sór mū ra tóg ag mÿ vênhmÿ tñh mū, ha vemnī. ¹⁵ Ha vé, û fag vÿ Cristo tovânh huri, ûn mén ter ja tÿ gîr û fag, kÿ fag tóg Satanás jykre han mū sir. Kÿ tóg kórég nî.

¹⁶ Tá ke fag kâmí û ïn krêm ûn mén ter ja û fag vÿ nýtî. Fag hâ vÿ fag jé'ÿn ke mû. Fag tÿ fag mÿ: "Jesus ki ge mû ag tÿ ã jé'ÿn kÿ tóg inh mÿ há tñh mû vë," henh ke tû vë. Ke tû nî mû ra Jesus ki ge kÿ nýtî ag vÿ û tÿ hën ri ke fag ki rîr ke mû, kÿ fag jéñ vÿ fag kâ kyn kenh mû, fag tÿ e nýtîn kÿ. Jesus ki ge mû ag vÿ ûn mén ter ja tÿ ge hâ ki rîr ke mû, hâ vÿ: ûn kanhkâ tû, ûn krê tû, he mû.

Jesus ki ge kÿ nýtî ag tÿ igreja to pâ'i ag jé'ÿn ke

¹⁷ Tá ke ag kâmí û tóg tÿ pâ'i nýtî, igreja to. Ag tÿ ag rânhrâj ki rîr há han kÿ ag tóg ëg mÿ tÿ ûn mág tâvî nýtî. Igreja to pâ'i ag kâmí û tóg igreja ki ké ag kanhrân tî, Topê vî tÿ, kÿ ag tóg to krónh ke tû nýtî. Tag ag vÿ tÿ ëg mÿ ûn mág tâvî nýtî. Ag tÿ igreja krêm ûn kanhrân tî ag jé ag mÿ kajäm mág, û tÿ ag kanhrân tî ag mÿ. ¹⁸ Tag vÿ rán kÿ nî, ag to, ha më: "monh tÿ ëkré jânkre ki rânhrâj kÿ ti jéñky tógfñ tûg nî, ti jéñ kamëg tûg nî," he ja tóg nî, Topê vî rán ki. Kÿ tag vÿ rán kÿ nî gé: "ûn rânhrâj mû ên tóg ti kaja venh ke mû, ã rânhrâj kaja ti," he ja tóg nî gé, Topê vî rá ki. Ti tÿ ëg tÿ Topê vî tó tî ag mÿ kajäm to ken hâ vë, ëg tÿ Jesus ki ge kÿ nýtîn kÿ.

¹⁹ Û tóg kején ã mÿ igreja to pâ'i jykre kórég tó sór mû. Ûn régre ag tÿ ti jykre kórég ve ja nîn kÿ ã mÿ tó kÿ ag vÿ jémëmnî, ke tû nîn kÿ ûn tâgtû ag vÿ ti. Ûn pir vî jémë sór tûg nî. ²⁰ Pâ'i û tÿ kygnë kÿ vênh kar rînve ti jyvén nî, vênh kar tÿ ti mré ëg tÿ kygnëg tî ûn kamëg jé.

²¹ Tag han ra, ha më. Ker han tûg hë'. Topê vÿ ã tÿ néñ han mû vég tî, Jesus Cristo ti ge gé, Topê tÿ jénë jafä ag ke gé, Topê tÿ ûn kuprëg ja ag. Ti hÿn ã mÿ jagy nÿ, sÿ ã mÿ tó mû tag. Hâ ra vênh kar mÿ vênh jykre pir han nî. Û to: "ti tÿ iso há nîn kÿ sóg ti mÿ vî tar han sór tû nî, ti tÿ kygnë ja ra," he sór tûg nî. Ge ra ti jyvén tar han nî. ²² Kÿ kanhmar û kri ã nîgë fi sór tûg nî gé. Ti tÿ ã tÿ Topê vî mranh ja ên tovânh kân ja tû nîn kÿ ã tóg ti mré mranh mû, ã tÿ ge ra ti kri ã nîgë fi kÿ, ti vî mranh tÿ ver ti kâkâ nîn kÿ. Kÿ vëso jykrén nî gé, ã jânhkri kar jé jé.

²³ Goj tâvî kron sór tûg nî. Sîn kÿ vinho kron nî. Vénh kagta vë ã mÿ, ã kaga nîn kÿ, ã tÿ fe kórég (ka)më nîn kÿ.

²⁴ Û ag tóg Topê vî mranh pë han tî, kÿ vênh kar tóg ag vég tî. Topê vÿ ag vög kónän ke mû, ag tÿ ti vî mranh pë han to. Û ag tóg vênh péju kÿ mranh tî. Ag tÿ Topê vî mranh mû ên vÿ vênh ven ke mû gé kején, ha vemnî. ²⁵ Ge ti nî gé, vênh jykre há mré. Vénh kar vÿ vég mû, û tÿ vênh jykre há han mû ti. Kején û tóg néñ û há han tî, hâ ra tóg vênh péju kÿ han tî. Vénh ven jé tóg ke mû gé, ti tÿ han mû tag ti.

6

Patrão camarada jykre

¹ Tá ke ag kâmí û tóg tÿ patrão camarada nýtî. Kÿ û ag patrão vÿ Cristo ki kagtig nî. Ti camarada ag mÿ kemnî, ag tÿ ãjag patrão kamëg jé, ag tÿ ag patrão tû ki rîr há han jé. Kÿ û tóg ëg to vînh ke tû nî, Topê to, ti vî to, ag tÿ vênh jykre há han kÿ. ² Û ag patrão vÿ Cristo ki râ ja nî. Ti camarada ag mÿ kemnî, ag tÿ ti to é he tûg jé. "Inh mré ke vÿ tÿ ti nî, inh patrão ti, ti tÿ Cristo ki râ kÿ. Kÿ inh hÿn ti vî han ke tû nî," he tûg nî. Ti tÿ ëg mré Jesus ki râ kÿ Jesus vÿ ti to há nî. Kÿ tóg ûn vësyrénh mû ag jagägtän tî, ag patrão ti. Kÿ tóg há tî, ti camarada ag tÿ ti tû ki rîr há tâvî han kÿ. Tag tómnî, vênh kar mÿ. Tag tÿ ag jyvén nî.

Ôn kÿ Topê kâmén tî ag

³ Ū ag tóg vymř vykrén kÿ néñ ū tó sór tÿ. Topë vĩ rán kÿ nĩ ên tó sór tû ag nÿgtí. Ëg Senhor tÿ Jesus Cristo tÿ néñ tó mû ên tovãnh kÿ ag nÿtí ha, vênh vĩ há ên, Topë jykre ên.

⁴ “Ün mág vÿ tÿ ëg nÿtí,” he ag tóg tÿ. Hâ ra ag tóg jykre tû nÿtí. “Topë hÿn tóg tag tó sór mû, ti tÿ ên tó kÿ,” he ag tóg tÿ, ón kÿ, ag tÿ ū tÿ ag mÿ vênh vĩ há tó mû ag kato tê sór kÿ. Kaga ag nÿtí, krí vênhmÿ ag nÿtí, hâ kÿ ag tóg fagrính mÿ vĩ mügtí. Ag vĩ tugnîn jagnë tû ki v  í v   kut   tÿ, jagnë to j   ke gé, jagnë to v   k  n  n, jagnë to jykrén k  n  n, ⁵ jagnë to f  f  n ke gé. Krí tû n   ve ag nÿtí. Vênh v   há ki kagt  g ag nÿtí. Kÿ ag tóg ón kÿ Topë k  m  n to ricon sór nÿtí. ⁶ H  , Topë to ëg rico nÿt  n mû, ëg tÿ ëpr   ricon sór tû nÿt  n kÿ. ⁷ Ha vé, ëg mur kÿ ëg tóg tÿ néñ ū tû mur, kÿ ëg ter ken kÿ ëg tóg néñ kar tovãnh kÿ t  g mû gé. ⁸ Kÿ tóg há tÿ, ëg tÿ ūri v  j  n mr   ëg kur ven kÿ, tag t  v  n. ⁹ Ëg tÿ rico nÿtí sór kÿ t  g inh mÿ ëg tÿ Topë v   mranh ha m   t  . K  nhmar ëg t  g néñ ū to én', néñ ū to én' he t  , kÿ tag t  g inh mÿ ëg k  k  n ha m   t  . Kÿ ëg tag to n  gme ki v  r ke mû. Pi(j  ) há n  '. ¹⁰ Ëg tÿ j  nk  my m  g to én kÿ ëg t  g néñ ū k  r  g kar han sór t  . Ka j  re k  r  g ri ke ti n  , ëg tÿ j  nk  my m  g ve sór m   ti. Vênh jykre k  r  g v  . Tag to ū ag t  g Jesus ki r   tovãnh huri, kÿ ag t  g v  s  r  nh m   ha, ag tÿ j  nk  my m  g to há nÿt   tugn  n.

Ã r  nhr  j ki r  r há han n  

¹¹ Ag j  vo ã h   v   t   Top   t   n  . Kÿ vênh jykre k  r  g tag tovãnh k  n. ã t  g néñ han ken h   v  , h   v  : vênh jykre kuryj, he m  , Top   kam  g m  , he m  , ti ki r   kÿ t  , he m  , vênh kar to há n  , he m  , vênh kar to fen n  , he m  , kom  r h   v  , he m   gé. ¹² Ëg t   ti ki r   kÿ ëg t  g ti jykre to v  s  ns  n ke m  , ëg t   ka kun  nh sór kÿ to v  s  n ri ke. To tar n  mn  , ã t  g r  r kr  g ja t   ve j  . Tag h   to t  g ã j   pr  , Top   ti. Kÿ ã t  g vênh kar m   t   ja n   gé, kur   ën k  . Ün e ag v   ã v   ën m  gm  . Kÿ to tar n  mn  .

¹³ S   ã jyv  n sór v  , kÿ Top   v   m  nh m  . Ti h   ne néñ kar r  nr  r han t  ', Top   ti. Kÿ Jesus Cristo v   inh v   m  nh m   gé. Ti h   ne vênh k  m  n há han ', p  i t   P  ncio Pilatos ën m  . ¹⁴ S   tag t  g néñ ū k  r  g ki r  r há han n  . To kr  nh ke t  g n  , to kygn   sór t  g n   gé. Tag han kÿ ëg Senhor tÿ Jesus Cristo tÿ v  n ke ên j  v  nh n  . ¹⁵ Ti kur   ki Top   v   ti m  : “ha t  g,” henh ke m  . Top   v   ã pir m   t   néñ ū kar kri ke n  . Kÿ ëg t  g ti h   m   v   há han ke m  . P  i kar kri t  g t   p  i n  . Ün mág kar kri t  g t   ūn mág n  . ¹⁶ Ti h   ne ã pir m   ter ke t   n  . Ti h   ne j  ng  r k  k  n n   n  ', tá ëg jun ke t   n  . Ëpr   ke ū v   ti ve ja t   n   gé, kÿ ëg t  g ti venh ke t   n   gé, ëg t   t   ëpr   ke nÿt  n kÿ. Ti h   ne t   ūn mág n  . Ti h   ne tar n  . T  g' he j  v  nh ti n  , ti t   t   ūn mág n   ti. Am  m  .

Ëpr   ūn rico ag

¹⁷ Ëpr   ūn rico ag m   t  mn  , ag t   v  so: “t   inh ūn rico mág n  ,” he t   n   j  . Kÿ t  g há t   n   gé, ag t  : “is   néñ ū kar t   t   n  n kÿ is  g néñ ū jagy venh ke t   n  ,” hen kÿ. Ag rico v   k  nhmar t  g' henh m  . Ag j   Top   h   ki néñ ū kar ve sór. Ti h   v   ëg m   néñ ū kar n  m t  , ëg fe t   mr  n ken j  . ¹⁸ Ün rico ag j   vênh jykre kuryj han, ag j   ãjag t   t   vênh k  p  m, ag j   ūn jag  gt  r ag jag  gt  n to kr  nh ke t  . ¹⁹ Ag t   néñ ū há kar han kÿ ag t  g kanhk   tá rico nÿt  n m  , kanhk   tá ag t  g vin han ke m  , ãjag t   ti. Kÿ ag t  g ëg r  r kr  g ja t   venh ke m   gé. ã t   ëpr   ūn rico ag m   t  nh ken h   v  .

²⁰ Tim  teo', ã t   Top   v   m   ja ên k   jatu t  g n  , ki kr  m n  , to jykrén kÿ. Ü ag t  g fagr  nh m   v  m  n mág han sór t  , ón kÿ v   (ka)m   han kÿ. Ón kÿ ag t  g: “vênh v   há v   jagn   kato t   t  ,” he t  , kÿ ag t  g Top   v   t   jagn   kato t   ên t   sór t  . Hâ ra ag t  g fagr  nh m   v   t  . Ag v   m   sór t  g n  . ²¹ “Ki kanhr   ëg nÿt  ,” he ag t  g t  , hâ ra ag t  g Top   ki r   tovãnh huri. K  r  g ag nÿt  .

Top   m  s  g to v   t  , ti t   ãjag t   ã to tar han j  .
H   v  .

PAULO TŶ CARTA HAN: TIMÓTEO MŶ CARTA Ū

¹ Paulo tŷ rá vē. Topē ne inh fẽg', isy tŷ Jesus Cristo apóstolo jē jé. Inh mŷ tóg tó, isy vēnh kar mŷ ēg tŷ Jesus Cristo tugrīn rīnrīn nŷtīnh ke tag tó jé. Topē tŷ ēg mŷ néñ han sór mūn hā vē.

² Isy inh kōsin tŷ Timóteo mŷ rán hā vē, isy ū to há tāvī nī ēn mŷ. Ēg jóg tŷ Topē mŷ sóg to vī tī, ti tŷ ā tar han jé, ti tŷ ā jagāgtān jé, ti tŷ ā krī kuprāg jé ke gé. Ēg Senhor tŷ Jesus Cristo mŷ sóg tag to vī tī gé.

Paulo tŷ Topē mŷ vī há han

³ Topē mŷ sóg vī há han tī. Ti hā mŷ sóg rānhrāj tī, inh jóg'jóg ve ag ri kén. To kygnē sór vānh inh nīgtī.

Ā tó sóg tī, sŷ Topē mré vēmén kŷ. To krónh ke tū inh nīgtī, kurā kar ki, kuty ki ke gé.

⁴ Isig kŷ ā tóg fŷ ja nī. Hā mī sóg īkrég tī, hā kŷ sóg ā ve sór tāvī nī, inh fe tŷ mrin ke jé.

⁵ Jesus ki rā há han ā tóg nī, ā fe kar tŷ, ā vóvó tŷ Lóide fi ri ke, ā mŷnh tŷ Eunice fi ri ke. Fag ri ke han kŷ ā tóg ti ki rā gé, ki kanhró sóg nī.

⁶ Hā kŷ sóg ā jyvēn sór mū. Topē vŷ ā mŷ vēnh rānhrāj nīm, isy inh nīgē tŷ ā kri fi ja nīn kŷ. Ēn to tar nīmnī. ⁷ Topē vŷ ēg mŷ ā kuprīg jēnē, ēg kanē jur tū nī jé, ēg tar nītī jé, ēg tŷ jagnē to há nītī jé, ēg tŷ vēso jykrén jé.

⁸ Hā kŷ ēg Senhor to mŷ'āg tūg nī. Ti kāmén nī, kŷ inh kāmén nī gé, isy ti tugen se kŷ jē tag ti. Kŷ ā tŷ ti tugrīn vēsyrénh ke tag kamēg tūg nī gé inh mré. Topē vī to ēg vēsyrénh tī, hā ra Topē tóg to ēg tar han tī gé. ⁹ Ti hā ne ēg kren han', ti hā ne ēg kuprēg', ēg tŷ tŷ ti tū nītī jé. Ēg tŷ vēsog ki to vāsān pijé'. Ti hā ne to jykrén', kŷ tóg ēg jagāgtān kŷ ēg kuprēg, Jesus Cristo tugen. Ēg tŷ ti ri ke há nītī jé tóg ēg kuprēg. Hā ra tóg néñ kar han ke to hā tag to jykrén ja nīgtī. ¹⁰ Kŷ tóg ūri hā ēg mŷ tó, ēg kren han tī tŷ Jesus Cristo jēnēn kā. Ēn vŷ ēg ter ke tag tŷ tūg' hé, kŷ tóg ēg rīnrīn han mū sir, ēg tŷ ēg rīr krīg ja tū ve jé sir, ēg tŷ ti vī sér kri fi kŷ. ¹¹ Kŷ tóg inh mŷ: "vēnh kar mŷ inh vī tónh tīg," he ja nī gé, sŷ tŷ ti apóstolo jē jé, sŷ ti vī tŷ vēnh kar kanhrān jé. ¹² Hā kŷ sóg se kŷ jē ha. Hā ra sóg mŷ'āg ke tū nī. Ti ki rā kŷ sóg jē ha, ti ki kanhró sóg nī, sŷ ūn ki rā ja ēn ti. Néñ ū kar to tóg tar nī, hā kŷ tóg inh ki rīr há han ki kanhró nī gé, sŷ ti mŷ vēnh fēg kŷ, isy kurā tŷ ēgno pétēm há han jé.

¹³ Isy néñ tŷ ā kanhrān ja ēn kā jatu tūg nī. Vēnh vī há vē, sŷ ā mŷ néñ tó ja ti. Tag ki króm kŷ inh ri kén kāmén nī. Ti ki rā to tar nīmnī, vēnh kar to há nīmnī gé, Jesus Cristo tŷ néñ han ja ēn ri ke han nī. ¹⁴ Ti tŷ ā mŷ vēnh rānhrāj nīm ja ēn ki rīr há han nī, ū tŷ Topē vī tŷ ū han tū nī jé. Topē kuprīg vŷ ēg kāki jamā nī. Ēn vŷ ā tar han ke mū, ā tŷ ti vī tó há han ke to.

¹⁵ Ha vé, ga tŷ Ásia tá ke kar ag vŷ isovānh kān, Fígelo ke gé, Hermógenes ke gé. Tag mē ā hýn huri. ¹⁶ Topē mŷ sóg to vī tī, ti tŷ Onesíforo mré ke fag jagāgtān jé, ū tūg mū ūn ti. Iso há tāvī ti nī ja nīgtī. Iso mŷ'āg tū ja ti nīgtī, ise kŷ jē (hā) ra. ¹⁷ Ti tŷ cidade tŷ Roma tag ki jun kŷ tóg inh jāvānh tāvī han ja nī, kŷ tóg kejēn inh ve ja nī. ¹⁸ Ēg Senhor hýn ti jagāgtān ke mū, ti tŷ kurā tŷ ēgno ki ti kren han jé, kŷ tóg inh mŷ sér tīnh mū. Ki kanhró ā tóg nī, ti tŷ Éfeso tá inh ki rīr há han ja ti. Sŷ ā mŷ Onesíforo jykre tón hā vē.

Ēg vāsān ke

¹ Inh kōsin', Jesus Cristo ne ā tar han ke mū', kŷ krónh ke tūg nī. ² Inh vī mē ā, sŷ ūn e ag kanhrān rān kŷ. Tag tōmnī gé, ū ag mŷ. Ū tŷ krónh ke tū ag mŷ tōmnī, ū tŷ ā kóm ag kanhrān ke to jykre há nītī ag mŷ.

³ Ēg tŷ Jesus tugrīn vēsyrénh ke to tar nīmnī inh mré, Timóteo'. Jesus Cristo soldado ri ke ēg nītī. ⁴ Soldado jykre tag to jykrén nī. Ag pi(jé) vyr mŷ jykrén tī', soldado ag. Ājag

pā'i vī ki hā han ag tōg tī, ājag pā'i tī ag to há nī jé. Hā kī ag tōg vyr mī ganho ve sór tū nīgtī. Soldado ag ri ke han nī gé, Timóteo'.

⁵ Kī ū ag tī corrida han mū ag jykre to jykrén nī gé. Ag corrida vī to vēnh jykre nī. Corrida to vēnh jykre ēn hā han ag tī, ag tī ganhar ken jé. Ú tī corrida han mū ag ri ke han nī, Timóteo'.

⁶ Kī ēpī ki rīr tī ag vī rānhrāj mág han tī gé, hā kī ag tōg krān kī ti kanē ko tī. Ag ri kén ā tōg venh ke mū gé, ā tī nén ve sór mū ti, ā rānhrāj mág kī, ha vēmnī.

⁷ Tag to jykrén há han nī, sī ā mī tō mū tag to. Kī ēg Senhor vī ā tī to jykrén há tāvī han ke mū sir. ⁸ Jesus Cristo mī ēkrén nī. Ti ter kar kī tōg rīr mān. Ti jōg'jōg ve vī tī Davi ja nīgtī. Hā tō sóg tī, ti kāmén kī. ⁹ Hā kī sóg se kī jē, ferro tī mīr. "Ti hīn tī ūn jykre pāno nī," he ag tōg tī iso, hā kī ag tōg ferro tī isé. Hā ra Topē vī pi(jé) se kī nī nī'. Tāmī tōg tī ha. ¹⁰ Hā kī sóg ise kī jē (hā) ra ti to tar nī, Topē tī ūn kuprēg mū ag jagfy, ag krenkren jé, ag tī Jesus Cristo ki ge tugrīn, ag tī ti tugnīn kanhkā tá junjun jé. ¹¹ Vēnh vī há vē, tag tī, ha mē: ēg tī ti tugrīn kāgter mū ra ēg tōg ti mrē rīnrīr mān ke mū gé. ¹² Ēg tī ti tugrīn nén ū jagy kar to tar nītīn kī ēg tōg ti mrē tī ūn mág nītīn ke mū gé. Ēg tī ti tovānh kī tōg ēg tovānh ke mū gé. ¹³ Ēg tī ti to krónh ke tī ra tōg ēg to krónh kenh ke tū nī jāvo. Ti pi(jé) ón tī', hā kī tōg ēg to krónh kenh ke tū nī gé, ti tī: "krónh ke tū inh nī," hen kī.

Ēg tī Topē rānhrāj han há han ke

¹⁴ Tag tōmnī, vēnh kar mī. Tī ag jyvēn nī, kī ag jyvēn tar han nī gé. Topē vī ā vī mēnh mū. Ag mī: "ēg kato tē mū ag vī kafān sór tūg nī," hemnī. "Jagnē vī kafān pi(jé) ēg tar han mū". Ú tī tag mē kī tōg krónh ke sór mū," hemnī ag mī. ¹⁵ Vāsān ra, Topē tī ā rānhrāj to: "há ti nī," he jé, ā tī ā rānhrāj to mī'āg tū nī jé. Topē vī to vāsān nī, ā tī ki kanhrān há han jé, ā tī vēnh kar mī tōhá han jé gé. ¹⁶ Ú tī kanhir kī nén ū kórég tō kī jēmē sór tūg nī, ūn vī (ka)mē ēn vī ti. Ú tī tag tō mū ag vī Topē to kórég tāvī nītī, kī ag vī vī ag kókén ke mū, kī tōg ag jykre pāno pē han mū. ¹⁷ Vēnh vī tī ge vī ēg kar kókén ke mū, komēr hā, ti tī vēnh kar kri rūm ken kī. Vēnh kaga kórég tī vēnh kar kri rūm ke ri ke ti nī.

Ú tī vēnh vī tī ge han mū vī tī Himeneu nī gé, Fileto ke gé. ¹⁸ Tag ag vī un'ón tī, Topē vī to. "Rīr mān ri ke han ēg huri, ēg tī Cristo ki gen kī, hā kī ēg rīnrīr mān ke tū nītī ha, ēg ter kar kī, Jesus kātīg mān kī," he ag tōg tī. Ag tī tag tō kī ag tōg ū ag tī Jesus to krónh ke han tī, kī ag tōg Cristo tovānh mū ha ag tugrīn.

¹⁹ Ēg tī īn han kī ēg tōg ti tī kri jē jafā ēn tar han tī. Īn ri ke ti nī, Topē jykre ti. Jesus Cristo kāme vī há nī, kī tōg tūg' henh ke tū nī, ū ag tī ón kī to vī mū (hā) ra. Ēg tī ti ki ge kī nītīn kī tag vī ēg to rán kī nī, ha mē: "ēg Senhor vī ā tū ag ki kanhró nī," he tōg mū.

Kar kī tag vī rán kī nī gé, ha mē: "vēnh jykre pāno tovānh kān ra, ājag tī: inh Senhor vī tī ti nī, Jesus ti, he jé," he tōg mū. Cristo jykre to ken hā vē. Ón vānh ti nīgtī.

²⁰ Ha vé, īn mág krēm kukrū vī e nītī. Ú vī ouro tī há nītī, ū vī prata tī há nītī. Kī ū vī ka tī há nītī gé, ū vī go'or tī há nītī gé. Kukrū há vī tī vējen né nī, kī ūn kórég vī tī vāfār né nī gé. ²¹ Kī tōg ge nī, ū tī kanhir kī nén ū kórég tō (ka)mē ēn ag. Kukrū kórég ri ke ag nītī. Hā kī Topē tōg ag mī: "inh rānhrāj han ra," henh ke tū nī sir. Ēg tī ti kórég tovānh kān kī ēg tōg kukrū há ri ke nītī, kī Topē tōg ēg mī: "inh rānhrāj han nī," henh ke mū gé sir. Ti tū vī tī ēg nītīn mū, kī tōg ēg mī ā rānhrāj nīm sór mū, ēg tī han jé. Kī ēg tōg vēsmér han sór mū sir, ti tī ēg mī tō kī, kī tōg Topē mī sértī.

²² Kyrū ag vī nén ū kar to én (ka)mē nītī. Īn tovānh kān. Vēnh jykre há hā mī tīg sórmnī. Jesus ki rā hā to jykrén nī, vēnh kar to há nīm nī, krī kuprā nīm nī, ū tī ēg Senhor mrē ke ag to, ūn jānhkri ag to, vēnh kar to ke gé.

²³ Ú ag tōg ón kī: "Topē hīn tag tō sór mū, ti tī ēn tō kī," he sór ti. Topē tī nén tō vānh ūn tō sór ag tōg tī. Tag tugrīn jagnē to jū tōg kutē tī, hā kī ag mrē to jykrén sór tūg nī. ²⁴ Ú tī Topē mī rānhrāj tī jé vēnh kar to há nī. Ti tī kānhmar ag to jūn kī tōg tī ū nī.

Ti tÿ kom r h  v  k  t g h  t , ag kanhr n j , v nh kar to fe h  n n k . ²⁵ U  t g ti v  kaf n s r m .  n m  t g v  h  han ke m . Kom r h  t g ag m  Top  v  t n h ke m , Top  t y ag jag gt n j , ag t y  jag jykre tov nh k , v nh v  h  h  n n m  j . ²⁶ K  ag kr  h  n t n h m . Japo t u v  t y ag n t  ja n gt , ti t y ag se jan k , ag t y ti r n hr j han j . Ag t y ti tov nh k  Top  t g ag krenkren han ke m . K  t g ag t y Japo jykre tag to v nh nenh to ag tar han ke m ,  g ke g . K  t g h  t .

3

Kur  t y  egno to h  v nh jykre

¹ Tag to jykrén, ha m . Ga t y t u' henh ke to h   g t g n n  jagy ve k n ke m . V nh kar t y v nh jykre p n o han m  ve j   g t g ke m . ²  Jag jykre h  han s r j  ag t g ke m . N n  kar to  n j  ag t g ke m , ag rico n t  j . "T y inh  n m g n , tag han inh t , tag han inh t ," he j  ag t g ke m . Jagn  to v  k n n j  ag t g ke m .  Jag panh v  ki h  han ke t u ag t g n . "K r g ti n ," he j  ag t g ke m ,  t y ag m  n n  h  n m m  ra. Top  to ag  henh ke m  g . ³ Jagn  to jykre k r g ag n t n h m ,  jag kr  to ke g . Jagn  m  v nh p te f n ke t u ag n  g . Jagn  to ag un' n ke m . V so jykrén ke t u ag t g n . Ag t y  v g k n n k  t g ag m  s r t n h m . V nh jykre h  kato t  j  ag t g ke m . ⁴  Jag r gre ag vat nh t  ag t g ag to v  k n n ke m  g . U  t y  jag jykre k r g to ag v g k n n ke tag kam g v nh ag n t . V so ag t g: "v nh kar k f r v y t y inh n ," henh ke m  g . Ag t y Top  to h  n t n h ke v  v , h  ra ag t g  jag t y n n to  n m   n h  han s r ke m . ⁵  n k  ag t g Top  to h  n  ve n t n h m , h  ra ag t g ti jykre han s r ke t u n , ti t y  g tar han t  tag v  ag m  h  t u n n m . U  t y ge ag tov nh n , v .

⁶ Ag k m   ag v   n kar m  m nh m , k  ag t g  n m r  f g mr  v m n s r ke m ,  t y Top  v  m r n h t  f g,  n n  n s r (ka)m  f g.  n f g m  ag t g v nh m , f g t y ag v  ki han j . ⁷  n k  f g t g v nh kanhr n to tar n t n h m , h  ra f g t g v nh v  h  ki k gt g n t , h  k  f g t g ag v  ki han m ,  t y f g m   n m  ag v n ki. ⁸ U  t y f g mr  v m n m   n ag v y Top  v  kato t  n t , v nh v  h   n kato. V s y Janes v y Moisés v  kato t  ja n gt , Jambres ti ke g . Ag ri ke ag n t , Top  v  kato t  ag t g t ,  t y f g n n m   n ag. V nh jykre p n o han (ka)m  ag t g n t , kr  t u ag n t .  n k  ag t g Jesus ki ge n t  ve n , ag t y  n k  ti v  t n k . ⁹ H  ra  n e v y ag v  kri finh ke t u n , ha vemn . V nh kar v y ag kr  t u tag venh ke m , ha vemn . Janes mr  Jambres ri ke han j  ag t g ke m . V nh kar v y ag kr  t u ki kanhr  ja n t g t  g , Janes mr  Jambres ti.

 g t y Top  to tar n t n k   g n n  jagy v nh ke m 

¹⁰ Ag j vo  t g inh v  kri fi h  han t , Timóteo'. Is y n n han m   n ri ke han  t g t  g . Is y n n ve s r m   n ve s r  t g t  g . Is y Jesus ki r  ri ke han  t g t  g . Is y kom r h  v  ri ke han  t g t  g . Is y v nh kar to h  n  ri ke han  t g t  g . ¹¹ Ag t y inh v g k n n ve ja  n  g , is y n n  jagy v g t   n ti. Inh v g k n n t y h n ri ke han ja ag t g, Antioquia t , Ic nia t , Listra t  ke g . Ter kren p  han inh, t . H  ra  g Senhor t g inh jy n g n . ¹² Ha v ,  g t y Jesus Cristo jykre m  m n k   g kar t g ag t y  g v g k n n venh m . ¹³  g j vo  n jykre p n o ag v  kom r h  v nh jykre p n o han k n k  n t ,  n un' n m  ag ke g . U  ag lograr ke ag t g t , h  ra ag t g ag lograr ke t  g , v nh kato.

¹⁴ Ag j vo is y  m  n n t  ja  n m  t g n ,  t y n n m  ja kar  n m ,  t y ki r  k  j   n m . Is y  kanhr n ja  n to tar n mn . Inh jykre ki kanhr   t g n . ¹⁵ A  s k   t g Top  v  m ,  k n g k .  n k   t g Top  v  t y r n k  n   n m . Top  v  t y r n k  n   n to j n k   t g ki kanhr n m ,  g t y Jesus Cristo ki r  t gn n krenkren ke m  ti.

¹⁶ U  t y h n ri ke ag v y Top  v  r n r n ja n t . H  ra Top  kupr g t g ag m  t  ja n t , ag t y n n r n ke ti, h  k  ag t g r n r n. T i v  r n k  n  to ken k   g t g v nh v  h  ki kanhr n m , k   g t g k m n h h  han ke m  g .  g m  t g  g t y kygn  ja  n ven t , k   g t g jagn  m  ven t  g . T y Top  t g  g jyv n m  g , ti v  r n k  n  ki, k   g t g jagn  jyv n ke m  g . K   g t g v nh jykre kuryj ki kanhr n t  g , ti v  r n k  n  ki,  g t y jagn 

mŷ tó je. ¹⁷ Topē tū vŷ tŷ ēg nŷtī. Ti pi(jé) ēg tŷ vênh kygnē ve sór mû'. Ēg tŷ kygnēg tû nŷtîn kŷ ēg tóg néñ ū kar há han to tar nŷtī. Ti tŷ tag ve sór vê, hâ je tóg ēg mŷ ã vî jénë ja nŷgtî.

4

¹ Inh kósin', sŷ ã jyvën ke vê, ha m  , kŷ Top   vŷ m  nh mû', Jesus Cristo ti ke gé, û tŷ vênh kar jykre tugn  m ke mû' en ti,   n r  nr  r nŷtî ag jykre,   n k  gter nŷtî ag jykre ke gé. V  n ke m  n je t  g ke mû', ha v  mn  , kŷ t  g tŷ p  'i m  g j  nh mû', ha v  mn  . Ēg Senhor r  nve sóg ã mŷ: ² "Top   v   k  m  n ra," henh mû'. Kej  n ag t  g m   sór t  , kej  n ag t  g m   sór t   nŷgtî. Ge ra ag mŷ k  m  n n  . Ag jyv  n n  , ag mŷ ag tŷ vênh kygn   ja en t  mn  , ag jyv  n tar han n  , ag tŷ m   j  v  nh kŷ. Ag jyv  n to kr  nh ke t  g n  , ag tŷ kej  n Jesus ki r   sór je. Top   v   t   h   han n  . ³ Kur   tŷ ēgno to h   ag t  g j  m   sór ke t   p   n  nh mû', vênh v   h   ti, ha v  mn  . Kŷ ag t  g vênh v   k  r  g n  n mû' sór mû', ag tŷ néñ to én mû' en ti.   tŷ ón kŷ ag mŷ t  nh ke mû' en v   v  me s  r t  nh ke mû', kŷ t  g ag mŷ s  r t  nh mû'. ⁴ Vênh v   h   j  m  nh ke t   ag n  , h   kŷ ag t  g vênh ó j  m  nh ke mû' sir.

⁵ Ag j  vo néñ ū kar to jykrén h   han n  . Æt   néñ ū jagy ve kŷ kato tar n  mn  . Cristo to v  me s  r en k  m  n n  , vênh kar mŷ.   r  nhr  j ki r  r h   han n   gé.

⁶ Ag h  n k  nhmar is  n ke mû', Jesus Cristo tugr  n. H   ra t  g inh mŷ tŷ néñ ū t   n  . Jesus tugn  n ke v  , iser ke ti, h   kŷ t  g inh mŷ tŷ néñ ū t   n  . ⁷ Kej  n ēg t  g r  rá t  , kŷ ēg t  g v  s  n t  .   g t  r  á to v  s  n ri ke han inh, Top   r  nhr  j han kŷ.   g t   carreira han kŷ ēg t  g v  s  n t  v   han t   gé,   g t   ganhar he je. V  nhv   t  v   han   g t  g t  gt  . Tag ri ke han inh, is  y Top   r  nhr  j han kŷ. Ti r  nhr  j han k  n inh huri. Ti ki r   tov  nh ja t   inh nŷgtî. ⁸   t   carreira ki ganhar he mû' en v   ka féj tŷ coroa ganhar he t  . En ri ke n  m je t  g ke mû' inh mŷ, Top   ti, inh jykre kuryj to. N  m han kŷ t  g n   n  , Top   tŷ inh mŷ néñ n  m ke mû' ti, ag tŷ coroa v  g mû' en ri ke ti. Kur   en k   t  g inh mŷ n  m ke mû',   g Senhor ti. Vênh kar mŷ ti n  m ke mû' gé, û tŷ ti k  t  g j  v  nh kŷ nŷtî ag kar mŷ.

Paulo tŷ néñ ve ja

⁹ Kuri inh venh k  t  g. ¹⁰ Demas v   isov  nh kŷ vyr.   pr  a vênh jykre han sór ti n  , h   kŷ t  g isov  nh kŷ Tessal  nica ra vyr. Crescente v   Gal  cia ra vyr, kŷ Tito v   Dalm  cia ra vyr. ¹¹ Lucas v   inhh   inh mr   n   n  . Marcos p  re k  t  g, ti tŷ inh r  nhr  j han je. Tag to t  g tar n  . ¹² Tíquico j  n   inh, ti tŷ Éfeso ra t  g je. ¹³ Kŷ, ã k  t  g kŷ inh mŷ inh capa ma k  t  g. Tr  ade t   ti n  , Carpo   n kr  em. Kŷ inh mŷ inh livro gé k  t  g gé, livro gr  ngr  n kŷ nŷtî en mr   h  , néñ ū f  r ki r  n kŷ nŷtî en mr  . Is  y livro en venh h   p   t  g t  .

¹⁴ Alexandre,   t   ferro tŷ néñ ū kar han t   en v   iso k  r  g t  v   n  .   g Senhor v   ti jykre k  r  g to ti v  g k  n  n ke mû'. ¹⁵ Ti kam  g ra. Inh v   kato t  m  g han t  g.

¹⁶ F  g tŷ p  'i v   inh ki inh jykre j  m   pin huri. En k   ū t  g inh mr   ve ja t   n  . Isov  nh k  n ag t  g. Top   mŷ sóg to v   t  , ti tŷ ag mŷ vênh p  te f  n je. ¹⁷ Ag j  vo   g Senhor v   isar han, ti tŷ inh mr   tag k   j  n n  n kŷ. H   kŷ vênh kar v   ti v   m   huri, is  y ag mŷ k  m  n kŷ. Povo kar ag v   hur m   k  n. Kŷ   g Senhor t  g inh jy n  g  n, ag tŷ m  g mŷ inh f  n t   n   je. ¹⁸ Inh jy n  g  n m  n je t  g ke mû' gé, N  n-K  r  g tŷ is  y h   ri ke t   n   je. Inh ki t  g r  r h   han ke mû', s   kanhk   ra t  g h   han je, ti n  gja ra. Ti h   mŷ   g v   h   han ke mû'. Kŷ t  g t  g' henh ke t   n  ,   g tŷ ti mŷ v   h   han ke ti. Am  m.

¹⁹ Priscila fi mr   fi m  n tŷ Áquila m   sóg   kr  g t  , Ones  foro mr   ke fag m   ke gé.

²⁰ Erasto v   Corinto t   n   n  . J  vo Tr  fimo t  g Mileto t   kaga n   ja n  , is  y t   k  t   m  n k  .

²¹ Kur k  t  g m   han, pr  g tŷ kusa t   kr  g t   ki.   ubulo v   ã m     kr  g t  , Prudente ti ke gé, Lino ti ke gé, Cl  udia fi ke gé,   g r  gre kar ag mr   h  . En ag v   ã mŷ abra  os j  n  g t  .

²²   g Senhor mŷ sóg to v   t  , ti tŷ ã tar han je, ti tŷ   jag kar tar han je gé.
H   v  .

PAULO TỸ CARTA HAN: TITO MỸ CARTA

¹ Paulo tỹ rá vẽ. Sỹ Tito mỹ rán hã vẽ. Topẽ mỹ sóg rãnhraj tǐgtĩ, kỹ Jesus Cristo vỹ inh fẽg, sỹ tỹ ti apóstolo jẽ je. Topẽ tóg ēprä ke ū ag kuprẽg, ag tỹ ti ki ge je. Kỹ tóg inh mỹ: “ha isy ūn kuprẽg ja ag mỹ tónh tǐg,” he ja nĩ. “Ag mỹ inh vĩ ti kámén nĩ, sỹ ki hã tó mū ūn ti, ag tỹ a vĩ jémẽ kỹ inh ki ge há han je,” he ja tóg nĩ. ² Topẽ vỹ ēg mỹ: “rīr krýg ja tū ve je ājag tóg ke mū,” he ja nĩ. Hã ve sór ēg tóg mū. Topẽ tỹ nén tón hã vẽ, vásy, hã ra tóg ón tū nǐgti. ³ Vâhã tóg ēg mỹ a vĩ tag jénẽ ja nĩ, ti tỹ ēg mỹ jénẽn ke kurã ki. Jesus tỹ tóg ēg mỹ jénẽ ja nĩ. Hã to Topẽ tóg inh mỹ: “ha věnh kar mỹ tónh tǐg,” he ja nĩ, ēg kren han tĩ ūn ti.

⁴ Hã kỹ sóg a mỹ tó mū, Tito'. Inh kósin pẽ vỹ tỹ a nĩ, a tỹ inh mré Jesus ki rā kỹ jén kỹ. Ēg jóg tỹ Topẽ mỹ sóg to vĩ tĩ, ti tỹ a tar han je, a krí kuprã nĩ je ke gé. Ēg kren han tĩ tỹ Jesus Cristo mỹ sóg tag to vĩ tĩ gé.

Tito tỹ Creta ki ke ag ki rīr

⁵ A mỹ sóg: “ha ver goj vâso tỹ Creta tá je,” he ja nǐgti, a tỹ tá isy nén han kän ja tū ūn han kän je. Hã kỹ sóg a mỹ: “cidade kar ki igreja to pã'i vin,” he ja nĩ. A tỹ ūn kuprẽg kỹ, ti tỹ tỹ pã'i je je, kỹ tag to jykrén nĩ, ha mě. ⁶ Ún kâme kórég tū jâvânh je a tóg ke mū, ūn prû pir han kỹ nĩ ti. Ti kré tỹ Jesus ki rā kỹ tóg há tinh mū, ag tỹ nén ū věnhmỹ han tū nín kỹ, ājag panh vĩ jémën kỹ.

⁷ Ha vé, ū tỹ tỹ igreja to pã'i je sór kỹ tóg tỹ ūn jykre há jénh mū, ū tỹ Topẽ tū ki rīr há han mûnh ke mū ti. Ti tỹ a mré ke ag to: “ag kafór vỹ tỹ inh nĩ,” henk ke tū vẽ. Ún fe tỹ gým ke (ka)mě vỹ há tū nĩ, ū tỹ vinho kron (ka)mě ti, ūn jú (ka)mě ti. Kỹ tóg a tỹ rico kenh ke hã to én ke tū nĩ gé. ⁸ Ti tỹ ū tỹ kuvar há tá kâmū ag mỹ: “inh mré je,” hen kỹ tóg há tĩ, ti tỹ věnh jykre há to há nín kỹ, ti tỹ vëso jykrén kỹ, věnh jykre kuryj han kỹ, Topẽ vĩ hã ki króm kỹ, ti tỹ věnh kanhrän kỹ tǐg kỹ. ⁹ Topẽ vĩ mě ja tóg nĩ. Kỹ ti tỹ tag kã jatu tū nín kỹ tóg há tĩ gé. Kỹ tóg ū tỹ a vĩ měg mū ag kanhrän há han ke mū gé, ag jyvěn há han je tóg ke mū gé. Ū tỹ ti vĩ kafän mū mỹ tóg tó há han ke mū gé, ti tỹ kã jatu tū nín kỹ.

¹⁰ Ha vé, ū tỹ hẽn ri ke ag tóg mě jâvânh nǐt. Véké ag tóg ón kỹ věmén tĩ. Ag tỹ ū lograr he sór vẽ. Judeu ag vỹ tag to tar nǐt, ha mě. ¹¹ Ēg tỹ ag vĩ tỹ tūg' henk ke vẽ. Ha vé, ū fag ne ag vĩ kri fi sór mū', kỹ fag tóg Topẽ vĩ tovânh sór mū, fag mén mré hã, fag kré mré hã. Un'ón ag tóg tĩ, ū tỹ fag kanhrän sór mū ag. Hã ra ag tóg há to nén ū ve sór mū, jânkamy ti, ag tỹ rico nǐt je. ¹² Ag kâmí ū vỹ ki hã tó ja nĩ, ag jyvěn tĩ ū, ti tỹ ag kato tẽ kỹ tag tón kỹ, ha mě: “Creta tá ke ag vỹ tỹ ūn ón mé nǐt,” he ja tóg nǐgti. “Míg jú ri ke ag nǐt. Rãnhraj vânh ag nǐt, hã ra ag tóg jén mág tâvânh sór tĩ,” he ja tóg nǐgti. ¹³ Hã ra tóg ge nĩ. Hã kỹ ag jyvěn tar han nĩ, ag tỹ Topẽ ki rā to tar nǐt je. ¹⁴ Ag mỹ: “Judeu ag tỹ věnh ó tó mū jémẽ sór tūg nĩ,” hemnî. Kỹ ag tóg ag mỹ ēprä ke jykre tó sór mū gé, ū tỹ Topẽ vĩ há mě vânh ag. Ēg mré ke ag mỹ ké, ag tỹ ū tỹ ge vĩ jémẽ tūg je. ¹⁵ Ha vé, ū tỹ věnh jykre kuryj han mū mỹ tóg kuryj kar tĩ, jâvo ū tỹ věnh jykre pâno han mū mỹ tóg pâno kar tĩ gé, ū tỹ ti ki ge tū ag mỹ. Ag krí vỹ kórég nĩ, kỹ ag tóg ājag jykre pâno to: “há ti ný,” he tĩ, jâvo ag tóg věnh jykre há to: “kórég ti ný,” he tĩ gé. ¹⁶ “Topẽ ki kanhró ēg tóg nĩ,” he ag tóg tĩ, ón kỹ. Hã ra ag tóg ti jykre han vânh nǐt. Ag tỹ ti jykre han vânh ki ēg tóg vég tĩ, ag ón mū ti. Ū tỹ ge to ti kórég nĩ, Topẽ ti, ag tỹ ti vĩ ki króm sór tū pẽ nǐt kỹ. Nén ū há han ki kaglög ag nǐt.

Věnh kar jyvěn há han nĩ

¹ Ag jâvo Topẽ vĩ kámén há han nĩ, a tỹ ag jyvěn kỹ, Tito'. ² Kófa ag mỹ: “nén ū há hã to jykrén nĩ,” hemnî. “Goj fa kron sór tūg nĩ. Nén há kar hã han sórmnî. Vëso jykrén nĩ.

Ti ki rā há han ký nýtímni. Jagnē to há nýtímni. Ti tovānh sór tūg nī,” hemni, kófa ag mý.

³ Ký kófa fag jyvēn ní gé. “Vēso jykrén nī,” hemni fag mý. “Ú to vī kónan tūg nī. Vinho to én sór tūg nī. Vēnh jykre há hā han nī, vēnh kar tý ve jé. ⁴ Ký ájag tóg tátág fag kanhrān há han ke mū,” hemni fag mý. “Fag kanhrān nī, fag tý ájag mén to há nýtī jé, fag krē to, ⁵ fag tý vēso jykrén jé, nén ū vēnhmý han sór tūg jé, fag tý ájag īn ki rīr há han jé, vēnh kar mý vī há han jé, fag tý ájag mén vī mranh sór tūg jé, hemni, tátág fag mý,” hemni, kófa fag mý. Fag tý tag han ký ū tóg Topē vī to é henh ke tū nī, fag tugrīn.

⁶ Kyrū ag jyvēn ní gé. Ag mý: “nén ū kar to jykrén há han nī, ájag tý ēg tý nén to én tī ū han tū nī je,” hemni. ⁷ Tag han nī gé, Tito’, vēnh kar tý á jykre há tag ve ký á kóm vēnh jykre há han sór jé gé. Á tý ag kanhrān ký ki hā tómnī. Kanhir ký vī tūg nī. ⁸ Topē vī tó há han nī, ū tý á to: “kygnē ti huri,” he tū nī jé. Ký ū tý ēg kato tē mū ag vý nén ū tónh ke tū nī. Ký tóg ag mý’ a tinh mū, ag tý ón ký ēg kato vī ja nīn ký.

⁹ Ú mý rānhrāj tī ag jyvēn ní gé. Ag mý: “ájag patrāo vī han nī,” hemni. “Ti mý há én han nī, ti tý ájag mý vī há han jé. Ti vī kafān tūg nī. ¹⁰ Ti tū péju(g) tūg nī. Ti tū ki rīr há han nī, ti tý á to vī kónan tū nī jé. Á tý ti tū ki rīr há han ký tóg Topē vī to vī há han ke mū, ēg kren han tī én vī to, á patrāo ti, ti tý Topē vī mē ký,” hemni, ū mý rānhrāj tī ag mý.

¹¹ Topē tóg ēg jagāgtān sór mū, ēprā ke kar ag, ký tóg ēg kren han sór mū. Hā jé Jesus tóg kātīg ja nī. ¹² Ký tóg ēg kanhrān sór mū gé, ēg tý ti kato tē tū nī jé, ēg tý nén ū to én sór tī ū han tū nī jé gé, ēg tý ga kri mūn ký. Ēg kanhrān sór tóg mū, ēg tý vēso jykrén jé, vēnh jykre kuryj han jé, Topē jykre ti. ¹³ Ti kātīg ve sór ēg nýtī, hā ký tóg ēg mý sér tī. Tý ti pā'i mág tāvī nī, Topē ti. Tar tāvī ti nī, ēg kren han tī tý Jesus Cristo ti ke gé. Ti ve jé ēg tóg ke mū, ký tóg sīnvī tinh mū, sér pē. Hā ký tóg há tī, ēg tý tag ki mū há han ký. ¹⁴ Ēg jagfy tóg ter ja nī, ti tý ēg jykre kórég én kókén jé. Ký tóg ēg kykūg mū, ēg jānhkri nýtī jé. Ký ēg tóg tý ti tū nýtinh mū sir, vyr mý. Ēg pi(jé) tý ū tū nýtī ha'. Ti tū vý tý ēg nýtī, ēg tý vēnh jykre há to tar nýtī jé.

¹⁵ Tag kar tómnī, Tito’. Tý ag jyvēn tar han nī gé kejēn. Á tū vē mýr, á tý ag jyvēn ke ti, ký ū jé á to é he tūg.

3

Topē jykre

¹ Ag mý: “governo vī jémēmnī, ēg pā'i vī ti,” hemni. “Ag vī ki króm nī. Ag tý nén ū há to: han nī, hen ký han sórmnī, vēsýmér,” hemni. ² “Ú to vī kónan tūg nī,” hemni ag mý. “Ú vī kafān tūg nī. Vēnh kar mý vī há han nī. Vēnh kar mý komēr hā vīmnī,” hemni ag mý. ³ Ha vé, vāsý ēg tóg kórég nýtī ja nýtī gé. Ki kagtīg nýtī ja ēg nýtī. Ti vī mranh ja ēg tóg nýtī gé. Vāgfor mū ja ēg tóg nýtī, ký ēg tóg ū tý ón ký ēg mý vēnh jykre tó mū én vī han ja nýtī gé. Ēg tý nén to én mū én han kān ja ēg tóg nýtī, nén ū vēnhmý kar én ti. Vēnh jykre pāno han ja ēg tóg nýtī. Jagnē tū to én ja ēg tóg nýtī. Ēg jykre kórég tag vý vēnh kar mý kórég nī ja nýtī. Jagnē to jūgū (ka)mē (pē) ja ēg tóg nýtī. ⁴ Vāhā ēg tóg ki kanhró nýtī, Topē tý ēg jagāgtān ký, ēg kren han tī ti. Ti tý ēg to há nī mē ēg tóg vāhā. ⁵ Ēg pi(jé) vēnh jykre kuryj han ja nýtī’. Hā ra tóg ge ra ēg jagāgtān ja nýtī, hā ký tóg ēg kren han mū sir. Ēg han mān ja tóg nī, ēg kygpe ký nýtīn ký. Á kuprīg tý tóg ēg han mān, ký ēg tāg nýtī ha. ⁶ Ēg mý tóg á kuprīg jēnē, ti tý tý ēg jagrē nī jé. Jesus Cristo hā tugrīn tóg ti jēnē, ēg kren han tī én hā tugrīn. ⁷ Hā ký tóg ēg mý vēnh pāte fón mū sir. Ti tý ēg jagāgtān hā vē. Ký tóg ēg mý á tū tovānh sór mū. Hā tó ja ti nī. Rīr krýg ja tū ve jé ēg tóg ke mū. Ēg tý tag ve jé tóg ēg mý á kuprīg jēnē.

⁸ Tag vý ki hā ke nī. Hā ký vēnh kar mý tómnī, ag jyvēn to krónh ke tūg nī. Ú tý Topē ki ge mū ag jyvēn há han nī, ag tý vēnh jykre há hā han sór jé. Ký ag tóg tag hā to vāsān ke mū. Tag vý há nī. Ký tóg ēg mý nén ū há han ke mū gé, vēnh jykre há ti.

⁹ Judeu ū ag tóg véké ón kÿ vëmén sór tĩ. Tag jëmë sór tûg nî. Äjag gufã ag jiji tó sór ag tóg tĩ. Jagnë vĩ kafän ag tóg tĩ. Kÿ ag tóg Topë tÿ vásy ëg jyvën tĩ ën to jagnë vĩ kafän mû gé. Tag kar vý ëg mÿ néñ ū há han ke tû nî. Néñ ū tû vë, tag ti, hã kÿ jëmë sór tûg nî. ¹⁰ Ü tÿ vyrmÿ vënh jykre han sór kÿ ti mÿ: “ke tûg ra,” hemnî. “Ke tûg ra,” he régre han nî, ti tÿ kânhmar ä vĩ jëmëg tû nîn kÿ. Tag pâte tî tovânh nî, ti tÿ më jâvânh nîn kÿ. ¹¹ Ti jykre vý pâno tâvî nî. Topë vĩ mranh ti tĩ. Topë vý ū tÿ ge to: “kôrégi tî nî,” he tĩ.

Tito tÿ ne han ke ti

¹² Kejën sóg ä mÿ Ártemas jëñé sór mû, ke tû nî kÿ Tíquico ti. Ti tÿ ä tá jun kÿ, vësÿmér inh kukäm kâtig, cidade tÿ Nicópolis ra. Tá sóg kusa fîn räm ke mû.

¹³ Zenas ki rîr há han nî gé, lei to estudo han tî ën ti, kar kÿ Apolo ti ke gé. Kÿ, ag tÿ mû mân ken kÿ ag mÿ vin nî, jânkamy tÿ ag mÿ tûg ke mû ën ti.

¹⁴ Kÿ, ëg mré ke kar ag jyvën há han nî, ag tÿ vënh ränhräj há to tar nÿtî jé. Kÿ ag tóg ūn jagtar ag mÿ vin ke mû gé, äjag tÿ néñ ū vënh kâpäm kÿ. Tag ne há nÿnh mû'. Ëg tÿ Topë jykre han to ken hã vë, kÿ tóg ëg tÿ Topë mÿ néñ ū kanë han ri ke nî sir.

¹⁵ Inh mré nÿtî kar ag vý ä mî ëkrég tî. Kÿ ëg mré Jesus ki ge mû kar ag mÿ: “äjag mî ti ëkrég tî, Paulo ti,” hemnî, ëg to há nÿtî kar ag mÿ.

Topë mÿ sóg to vĩ tî, ti tÿ äjag kar tar han jé.

Hã vë.

PAULO TŶ CARTA HAN: FILEMOM MŶ CARTA

¹ Paulo tŷ rá vē, inh, isŷ se kŷ jẽ ra rá vē. Kŷ ēg régre tŷ Timóteo vŷ inh mré rán mū gé. Isŷ Filemom mŷ rán hā vē. Ā to há tāvī sóg nī, Filemom'. Inh mré ā tóg Cristo rānhrāj han tī gé. ² Kŷ sóg ēg régre tŷ Áfia fi mŷ rán mū gé, Arquipo mŷ ke gé, inh mré Cristo rānhrāj to vāsān tī tag ti, kar kŷ sóg ū tŷ Filemom īn krēm vēnh mān tī ag mŷ rán mū gé, ū tŷ Topē vī mē jé vēnh mān tī ag mŷ.

³ Ēg jóg tŷ Topē mŷ sóg to vī tī, ti tŷ ājag tar han jé, ti tŷ ājag krī kuprāg jé, ēg Senhor tŷ Jesus Cristo panh ēn ti.

Filemom jykre

⁴ Isŷ Topē mré vēmén kŷ sóg ā mī ēkrég tī, Filemom', kŷ sóg ā to Topē mŷ vī há han tī. ⁵ Ēg Senhor tŷ Jesus ki rā há han kŷ ā tóg nēji nī, hā kŷ ā tóg nēji Jesus ki ge kŷ nŷtī ag to há tāvī nī gé. Tag mē inh. ⁶ Hā kŷ sóg Topē mŷ to vī tī, ti tŷ ā krīn há han jé, ā tŷ ti jykre hā mī tīg ki kanhró há nī jé, ā tŷ ēg mré Cristo ki rā kŷ jēn kŷ. Kŷ tóg ā krī tŷ há' henh ke mū, ā tŷ komēr hā ti vī ki króm ki kanhrān kān jé. Ēg tŷ Cristo ki ge kŷ nŷtīn kŷ ēg tóg vēnh jykre sér to tar nŷtī.

⁷ Jāvy', inh fe tŷ mrin ke ja ā nī, inh fe tŷ há' he ja ā nī, ā tŷ iso há tāvī nīn kŷ. Kŷ Topē ki ge kŷ nŷtī kar ag vŷ ā jykre ki kanhró kar nŷtī. Kŷ ag fe tóg mrin ke mū gé.

Paulo tŷ Onésimo jagfy vī

⁸ Kŷ sóg ā mŷ: "tag han jé ā tóg ke mū," henh ke mū vē, ⁹ hā ra sóg ā mŷ vī tar han sór tū nī. Komēr hā sóg ā mŷ to vī sór mū, ā tŷ iso há nī tugrīn tag han jé, sŷ ā mŷ néni to vī sór mū tag ti. Ha vē, kófa inh nī ha, inh, hā vŷ: Paulo, he mū. Jesus Cristo tugnīn sóg se kŷ jē ha. ¹⁰ Ā mŷ sóg inh kōsin tŷ Onésimo jagfy vī sór mū. Inh kōsin ri ke ti nī ha, ti tŷ isugrīn Cristo ki rā kŷ, isŷ tag kā se kŷ jē hā ra. ¹¹ Vāsŷ tóg ā tū ki rīr tī vē, hā ra tóg ā mŷ néni ū há han ja tū nīgtī. Úri tóg há nī ha, kŷ tóg ā tū ki rīr há han ke mū ha, ti tŷ inh ki rīr há han mū tag ri ke.

¹² Sŷ ā mŷ ti jēnēnh ke vē. Inh fe vŷ tŷ ti nī. ¹³ Hā kŷ sóg ti jēnē sór ja tū nī vē, ti tŷ ā jēgja ki inh ki rīr jé, isŷ Jesus kāme sér tugrīn se kŷ jēn ki. ¹⁴ Hā ra sóg ā mŷ ti jēnēnh ke mū, isŷ ā mŷ: "mŷ há, ti tŷ inh ki rīr mū tag ti?" he ja tū nīn kŷ. Isŷ ti tīg kamēg mū ra tóg ā tŷ inh ki rīr mū ri ke nī vē, hā ra ā tóg ki kagtīg nī vē, ā tŷ inh mŷ néni ū há han mū tag ti. Hā kŷ sóg ā mŷ ti jēnēnh ke mū, ā tŷ ā tŷ néni han sór mū ēn han jé, venh jykre há ēn ti.

¹⁵ Ā camarada ja vē, Onésimo ti, hā ra tóg ā tovānh kŷ vēnh péju kŷ vyr. Vēnh péju sī han tóg, hā ra tóg ā to výn ke mān ke mū ha, isŷ ti jēnēn kŷ. Tīg mān ke tū ti nī ha. ¹⁶ Ti tŷ vēnh péju kŷ tī mū ēn kā tóg tŷ ā camarada jē vē, hā ra tóg tŷ ā jāvy jē ha, úri. Ā to há tāvī tóg jē ha, ti tŷ Cristo ki rā kŷ jēn kŷ. Ti to sóg há tāvī nī gé, kŷ tóg ā tŷ ti to há nī jé há tī gé. Ā camarada vŷ tŷ ti nī, hā ra tóg tŷ ā jāvy nī gé, kŷ tóg ā tŷ ti to há pē nīn kŷn há tī.

¹⁷ Kŷ, ā tŷ iso há nīn kŷ ti mŷ komēr hā vīmnī, ā tŷ komēr hā inh mŷ vī ēn hā han nī, ti mŷ, ti tŷ inh jēgja ki ā to jun kŷ. ¹⁸ Ti mŷ ā tŷ néni ū péju kŷ ma vyr'? Ti mŷ ā mŷ név(e) jē'? Kajām jé sóg ke mū, ti jagfy. ¹⁹ Vēsóng ki sóg ā mŷ rán mū, inh, hā vŷ: Paulo, he mū. Kajām jé sóg ke mū, ti név(e) ti, ki hā sóg tō mū. Hā ra ā tóg inh mŷ név(e) jē gé, ā tŷ isugrīn Jesus ki ra kŷ. ²⁰ Ha vē, jāvy'. Inh fe tŷ mrin kemnī, inh mŷ han nī, sŷ ā mŷ néni to vī mū tag ti, ēg tŷ jagnē mré ēg Senhor ki ge kŷ nŷtīn kŷ. Inh fe tŷ há' hemnī, ā tŷ tŷ inh mré ke nīn kŷ, ā tŷ inh mré Cristo ki rā kŷ jēn kŷ.

²¹ Isŷ ā mŷ néni to vī mū tag han já ā tóg ke mū, ki kanhró sóg nī. Hā kŷ sóg ā mŷ rán mū. Isŷ ā mŷ néni to vī mū tag kāfór han jé ā tóg ke mū gé, ki kanhró sóg nī.

²² Kŷ inh jo inh nūr jafā ti kān nī gé. Topē vŷ kānhmar ājag vī mēnh ke mū, hā kŷ sóg ājag venh kātīg ke mū, ha vēmnī.

Ũ tÿ Filemom tá ke ag mĩ ēkrég tĩ ag

²³ Epafras vÿ ãjag mĩ ēkrég tǐgtí. Inh mré tógr se kÿ jë, Jesus Cristo tugrñ. ²⁴ Marcos vÿ ãjag mĩ ēkrég tĩ gé, Aristarco ti ke gé, Demas ti ke gé, Lucas ti ke gé. Inh mré ag tógr rãnhraj mûgtí, tag ag.

²⁵ Eg Senhor tÿ Jesus Cristo je ãjag tar han kãn. Hã v .

HEBREU AG MÝ CARTA

Topē kósín

¹ Topē vý vásy ēg jóg'jóg ve ag mré vémén (ka)mě ja nígtī. Ag mý tóg tó mān', tó mān', he ja nígtī. Ti vī tó tī ag mý tóg tó ja nígtī, vásy, ag tý věnh kar mý ti vī kámén jé. ² Úri tóg kakó tī ha, kurā tý ēgno ti, ký tóg ūri ā kósín jénē, ti tý ēg mý Topē vī tó jé. Ti mré tóg néñ ū kar hyn han ja nígtī, Topē ti, ā kósín mré. Ký tóg ti mý néñ ū kar tag vin ke mū gé. Ti hā mý tóg vin sór mū, Topē ti, ā tū kar ēn ti. ³ Ēg tý Topē kósín ve ký ēg tóg Topē tý tý ūn mág ní ki kanhró nýtī. Ti ri ke pē ti ní, ti hā pē, tý ti Topēn hā ve ní, ti kósín ti. Ti vī vý tar ní, tý tóg ēg tý néñ kar vég mū tag ki rīr tī, ā vī tý. Ti hā vý ēg tý Topē vī mranh ēn tý tūg' he tī, ký tóg ēg jānhkrig ký ēg fēg ke mū. Ēg jagfy ter kar ký tóg Topē pēgja tá ní ní, ūn tý věnh kar tar kāfór ní ēn pēgja tá, ti kósín ti.

Topē kósín tý Topē tý jégnē jafā ag kāfór ní

⁴ Topē kósín vý Topē tý jégnē jafā ag kāfór ní, kanhkā tān ag. Ti jiji vý ag jygjy kāfór ní gé. Hā ký ēg tóg vég tī, ti tý ag kāfór ní ti. ⁵ Topē pi(jé) ā tý jégnē jafā ag kā ū mý: "inh kósín vý tý ā ní," he ja nígtī". "Úri hā sóg ā mý: tý inh ā panh ní, he mū," he ja tū ti ní, Topē ti, ā tý jégnē jafā ag kā ū mý. Ký tóg ag kā ū to: "ti panh vý tý inh nính mū, ký tóg tý inh kósín nính mū," he ja tū ní gé. Ā kósín hā to tóg tag tó ja ní, Topē ti.

⁶ Ā kósín ve ēn jénē ja ti ní, ēg to, Topē ti. Ā tý ti jénēn ký tóg tag tó gé, ha mě: "isý jégnē jafā ag vý ti krém mūg ke kān mū, ha věmní," he ja ti ní, Topē ti.

⁷ Hā ra ti tý jégnē jafā ag to věnh jykre tag tóg rán ký ní, ha mě: "Topē vý ā tý jégnē jafā ag tý kāka ri ke han, ký tóg ag tý pí gru ri ke han mū gé, Topē ti," he tóg mū gé, Topē vī rán kí, kanhkā tān ag to.

⁸ Ký tóg ā kósín mý tag tó, ha mě: "Topē vý tý ā ní. Ā tý tý pā'i mág ní vý tūg' henh ke tū pē ní. Věnh jykre kuryj han ā tī, ā krém ke kar ag mý. ⁹ Věnh jykre kuryj to ā há ní. Věnh jykre pāno to ā jū ní. Hā ký sóg ā kuprēg, isý tý Topē níñ ký, isý tý ā pā'i níñ ký. Ā tý sóg ūn mág han, ā krém ke kar ag kāfór ā tóg ní. Ā tý tý pā'i mág ní tugrīn ā fe tóg mrin kenh ke mū, věnh kar fe tý mrin ke kāfór," he ja tóg ní gé, Topē ti, ā kósín ti mý.

¹⁰ Ký tóg ti mý tag tó gé, ha mě: "ēg tý néñ (ū) kar han ve ki ā tóg ga han, kanhkā ti ke gé, ā níge tý. ¹¹ Tūg' he kān jé tóg ke mū, ā tý néñ han ja tag ti, jāvo ā hā tóg tūg' henh ke tū pē ní. Ā tý néñ han ja tóg ā sinsin ký kugnānh ke mū, kur ri ke. ¹² Ti kānhpēn jé ā tóg (ke) mū, ēg tý kur kónhpēn ri ke. Ēg kur kunūg ēg tī, ēg tý ū kāra rāg jé. Tag ri ke han jé ā tóg ke mū, ā tý han ja kar tag ti tý, ā týn kókén ký. Hā ra ā hā tóg tūg' henh ke tū ní. Sin ke tū pē ā tóg ní jāvo, kófān ke tū pē a tóg ní jāvo," he ja tóg ní, Topē ti, ā kósín ti mý.

¹³ Hā ra Topē pi(jé) ā tý jégnē jafā ag mý: "inh pēgja tá ní," he ja ní!. "Ní ra ver, inh pēgja tá, sý ā kato vī mū ag tý ā krém vin jé, ký ag se vě sir," he ja tū ti ní, ti tý jégnē jafā ag mý. Ā kósín hā mý tóg tag tó. ¹⁴ Topē tý jégnē jafā ag vý věnh kuprīg ri ke nýtī, hā ra ag tóg Topē rānhrāj ti han tī. Topē vý ag jégnēg tī, ag tý ti tū ag jy nígnān jé, ūn krenkren ke mū ēn ag jy.

Ēg tý Topē vī to é henh ke tū

¹ Hā ký tóg hā tī, ēg tý ti vī mě ký ti jykre hā han ký, ēg tý tý prānh ke tū ní jé. ² Topē tý jégnē jafā ag vý vásy Topē vī ma kámū ja nígtī. Hā ra ag tóg ki hā tó ja nígtī. Ū tý ag vī ki krov tū ēn vóg kónān ja ti nígtī, Topē ti. "Ū tý ag vī mě sór tū ēn ag vóg kónān jé sóg ke mū," he ja ti ní, hā ký tóg hā ra ke ja nígtī. ³ Ký ēg tóg ūri kren ke tū ní gé, ēg tý ti to é hen ký, ti tý ēg kren han sór mū ra. Néñ ū mág pē vě mýr, Topē tý ēg krenkren han sór mū tag ti. Ēg pā'i vý ā mré mū tī ag mý tó vén, ti tý ēg kren han sór mū tag ti. Ū tý ti vī měg mū ag vý ēg mý tó ja nígtī gé, ti tý ēg kren han sór tag ti, hā ký ēg tóg ki kanhró

nýtī ha. ⁴ Kŷ Topē vŷ ū tŷ ēg mŷ ti vĩ tó mū ūn ag vĩ to: "há ti nĩ," he ja nĩ gé, hã kŷ tóag tar han, ag tŷ ēg tŷ nén ū han vãnh ūn hyn han jé, milagre ti, ēg tŷ vësög ki nén han ki kagtiq ūn. Tag to ag tar nýtī, Topē tŷ ag tân kŷ, ū tŷ ti vĩ tó tî ag. Kŷ tóag mŷ ã kupríg jénê gé. Ti hã ne to jykrén kŷ: "tag tar han jé sóg ke mû, ūn to, kŷ sóg ū ūn tar han ke mû, ū ūn to," he ja nĩ, ti vĩ tó tî ag to, Topē ti.

Topē kósín tŷ ēg tŷ ūn mág han ke

⁵ Topē vŷ nén (ū) kar ūn han mân ke mû, kŷ tóag tŷ ū tâg nýtinh mû. Ên kri pâ'i vŷ tŷ ēg nýtinh mû, ēg tŷ tŷ ēprâ ke nýtī ra. Ti tŷ jégnê jafâ ag pi(jé) tŷ ga tâg kri pâ'i nýtinh mû'. ⁶ Hã kŷ ti vĩ tó tî ū vŷ tag rán ja nĩ, ti vĩ rán ki, ha më. Topē mŷ tóag: "tŷ ēg tóag nén ū tû nýtî vê, ēg tŷ tŷ ēprâ ke nýtinh kŷ, hã ra ã tóag ēg hã mî ūkrén kŷ nî nî," he ja nĩ. "Tŷ ēg tóag nén ū tû nýtî vê, ēg tŷ tŷ ēprâ ke krê nýtinh kŷ, hã ra ã tóag ēg kí rîr tî. ⁷ Kŷ ã tóag prýg pipir ki ã tóag ēg tŷ ūn mág han ke mû, ūn tar, pâ'i mág tŷ ūn há nî ūn ri ke, ēg tŷ vênh kar kri nýtî jé. ⁸ Kŷ ã tóag ēg krêm nén (ū) kar vin kân ke mû," he ja tóag nî, Topē mŷ, Topē vĩ tó tî ti.

Ha vé, Topē vŷ ēg krêm nén (ū) kar vin ja nî, ēg tŷ tŷ nén (ū) kar pâ'i nýtî jé. Kŷ nén (ū) kar vŷ ēg krêm nýtî. Ég krêm nýtî tû vŷ tû tî. Hã ra ēg tóag ver vég tû nýtî, nén (ū) kar tŷ ēg krêm nýtî ti. Ver tóag nén ū ū tŷ ēg tû tû nýtî ven nî. ⁹ Hã ra ēg tóag Jesus hã tŷ tŷ ūn mág nî ūn vég tû, ūri, ti tŷ tŷ ūn há nî ūn, pâ'i mág ri ke. Prýg pipir ki Jesus tóag Topē tŷ jégnê jafâ ūn ag krêm ke ja nî, kanhkâ tân ūn ag krêm, kŷ tóag ēg kar jagfy ter ja nî, Topē tŷ ēg jagägtân kŷ. Kŷ tóag ūri tŷ ūn mág pê nî nî, ti tŷ ēg jagfy ter ja ūn tugrîn.

¹⁰ Topē vŷ tŷ nén (ū) kar kri ke nî, kŷ nén (ū) kar vŷ ti tugrîn rînrîr nýtî. Hã kŷ tóag vênhmŷ tû nî, Topē tŷ Jesus mŷ: "ã jagtar tugrîn ã tóag tŷ ūn há tâvî nîn mû," hen kŷ. Hã jé Jesus tóag jagtar nî ja nýtî, ti tŷ tŷ ūn há tâvî nîn jé. Kŷ tóag ūn e krenkren han mû sir. Ég jo tóag tîg mû sir, Topē krê kar ag jo, ēg tŷ ti ri ke há nýtî jé gé, ēg tŷ Topē jamâ sînvî ūn tá junjun jé, ti mré.

¹¹ Ha vé, Jesus vŷ ēg tar han tî, ēg tŷ Topē vî mranh mân sór tû nî jé. Kŷ ū tŷ ēg tar han mû vŷ ēg mré jóg pir nî, Jesus ti. Hã kŷ tóag ēg to: "inh jâvy ag, inh ve fag," he mû. Ég to tóag mŷ'âg tû nî. ¹² Ég to tóag: "inh jâvy ag mŷ sóg ã jiji tónh ke mû, jóg!" he ja nî. "Ag rînve sóg ã tŷ tŷ ūn há nî ūn kâmén ke mû, ã jé tóag jé sóg ke mû, ag to sóg mŷ'âg ke tû nî," he ja tóag nî, Jesus ti, ēg to. ¹³ Kŷ tóag: "Topē ki sóg râ kŷ jé," he mû gé. Kŷ tóag: "inh mré ke ag hã vê, Topē tŷ inh mŷ ūn vin mû ag kar hã vê, fag ke gé," he ja nî gé.

¹⁴ Jesus mré ke ūn ag hã vŷ tŷ ēprâ ke ag nýtî, fag ke gé. Hã kŷ Jesus vŷ ag mré ke tŷ ēprâ ke nî ja nî gé, hã kŷ tóag ēg jagfy ter ja nî. Ti tŷ Japo tûg ke vê, ã ter tugrîn. Japo vŷ ēg tén sór to tar nî, hã ra Jesus vŷ ti tŷ tû' henh ke mû. ¹⁵ Kŷ tóag ēg krenkren han ke mû, ēg tŷ ēg ter ke kamëgmëg kŷ. Ég ter ke tugrîn ēg tóag nén (ū) tŷ ēg tén ke mû kar kamëg tû, nén (ū) tŷ ēg vôg kónan tî kar ke gé. Hã ra Jesus tóag ēg krenkren han mû, kŷ ēg tóag nén ū kamëg mân ke tû nî ha. ¹⁶ Ti pi(jé) Topē tŷ jégnê jafâ ag krenkren han mû', kanhkâ tân ag'. Abraão krê ag hã krenkren han tóag mû, ag jóg mré hã, hã kŷ tóag rán kŷ nî. ¹⁷ Hã jé tóag ã jâvy ag ri ke nî ja nýtî, Jesus ti. Tŷ tóag ēg hã pê ja nýtî. Ég tŷ nén (ū) kar han mû ve kân ja ti nýtî, ēg jagtar mré hã. Hã kŷ tóag ēg jagfy vênh fêg, kŷ tóag ēg tŷ Topē vî mranh tŷ tû' he ja nî. Topē tû ki rîr tî to pâ'i mág tŷ vênh rânhräj han mû ūn ri ke han ja ti nî, Jesus ti. Ti tŷ ēg jagfy Topē tû ki rîr nîn kŷ tóag ēg jagägtân tî. Ki rîr há han tóag tî gé, ti tŷ ēg mré tŷ ēprâ ke ja nîn kŷ. ¹⁸ Ég mré tóag jagtar ja nýtî, Jesus ti. Japo vŷ ti tŷ Topē vî mranh han sór ja nýtî gé, ēg ri ke, hã ra tóag mranh ja tû nî inhhâ. Hã kŷ tóag ki kanhrô nî, ēg tŷ nén (ū) vég mû kar ki. Hã kŷ tóag tag kar to ēg tar han ki kanhrô nî inhhâ.

ẽg tý ti ki rã ký. Ti hã kãmén ẽg tóg tí gé. ² Ú tý ti fèg mû ẽn rãnhraj han tóg tí, Moisés ri ke. Moisés vý Topë tū kar ki rír há han ja nígtí gé, Topë povo kar ki, ti ìn krém ke kar fag ki. ³ Hã ra Jesus vý Moisés kãfór ní. Ú tý ìn han tí vý ū tý ìn ki rír tí ẽn kãfór ní. Ri ke ti ní, Jesus tý Moisés kãfór ní ti. Êprä ke vý tý ti ní, Moisés ti, ký Jesus vý ti kãfór ní. ⁴ Gír kar vý panh nýtí gé. Ú tý vênh kar han mû vý tý Topë tí ní. ⁵ Moisés vý Topë tū ag ki rír ja nígtí, ký tóg ki rír há han ja nígtí. Topë camarada vý tý tí ní ja nígtí, ký tóg Topë ìn krém ke fag ki rír ní ja nígtí. Hã ra tóg Cristo tý nén han ke ẽn kãmén ja ní gé, Moisés ti. ⁶ Cristo vý tý Topë kósin ní, ký tóg Topë tū ag ki rír há han tí, hã ra ag tóg tý ti tū nýtí, ti ìn krém ke kar ẽn ag, á tý ûn ki rír tí ag, fag ke gé. Ëg hã vê, ti tū vý tý ẽg nýtí, ti ìn krém ke vý tý ẽg nýtí, ẽg tý ti to tar nýtín ký, ẽg tý ti kãmén há han ký, ti tý ẽg mý sér nín ký, ẽg tý tá nén venh ke ti.

Ëg tý vênhkán ke

⁷ Tag tó tóg mû, Topë ti, á kupríg tý, ha mě: “Ajag tý ūri inh vý mě ký vênh kutu han tûg ní,” he tóg. ⁸ “Ajag jóg’jog ve ag vý vênh kutu han ja nígtí, ký ag tóg inh kato vâsân ja nígtí, ag tý ga körég ki nýtín ký,” he tóg, Topë ti. ⁹ “En kã ag tóg iso vý pâtigtén ja nígtí gé. “Ëg tý ti vý mranh mû ra tóg ẽg vógl konân ke tû ní,” he ja ag tóg nígtí, ag tý isý nén han mû ẽn ve ja ra, isý prýg tý 40 (ke) ẽn ki ag ki rír há han mû ra. ¹⁰ Hã ký sóg ag to jú ja ní. Ag to sóg: “körég ag nýtí,” hé. “Vênh jykre há to jykrén tû ag tóg nýtigtí,” he sóg. “Inh japyr ve sór ja tû ag tóg nýtí, inh jamín ti,” he sóg. ¹¹ Ký sóg ag to jú nín ký (sógl) ag to vý jú han ký tag tó, ha mě. “Sý ag vênhkán han ke vê vê, hã ra ag tóg iso vý jú han ja ní, hã ký ag tóg vênhkán han ke tû ní ha. Hã ký ag ri ke han tûg ní, ajag tý ūri inh vý mě ký, he sóg mû,” he tóg, Topë ti.

¹² Inh kanhká, tag to jykrén, ajag tý Topë kato vâsân sór tû ní jé, ajag tý ti vý mranh sór tû ní jé gé, ajag tý Topë tovânh sór tû ní jé. Ti hã ne ẽg rínrír han ki kanhró ní!, Topë ti. Hã ký ti tovânh tûg ní. ¹³ Jagné jyvén ní, kurã kar ki, ūri mýr. Ajag tý jagné jyvén to tar nýtín ký ajag tóg Topë to tar nýtinh ke mû gé, ha vemní, ký ajag kâmí ū vý vênh kutu han ke tû ní. Ëg tý ti vý mranh ký ẽg tóg kutu nýtí, ha mě, ti vý mranh tý ẽg mý sînví nín ký. ¹⁴ Ha mě, Cristo tû vý tý ẽg nýtí, ẽg tý ti tovânh sór tû nýtín ký. Ëg tý ti ki rã ve kã ẽg tóg ti to tar nýtí ja nígtí. Ëg tý ẽn ri ke ti to tar nýtín ký ẽg tóg tý ti tû nýtí. ¹⁵ Hã ký tóg ẽg mý: “ajag tý ūri inh vý mě ký vênh kutu han tûg ní,” he mû. Ajag jóg’jog ve ag vý tóg vênh kutu hyn han’ he ja nígtí, ký ag tóg inh kato vâsânsân, isý ag jykre ve sór ja nín ký. Ag ri ke han sór tûg ní,” he tóg mû ẽg mý. ¹⁶ Ú tý hê ný hýn ti vý mě ký ti kato vâsânsân ja nígtí? Ú tý ga tý Egito tá kã pa ja ẽn ag hã ja vê, ha mě, Moisés tý tá ag tatín kâtig ký. ¹⁷ Ký Topë hýn ū tý hê to jú ja nígtí, prýg tý 40 (ke) ẽn ki? Ú tý ti vý mranh ja ẽn ag hã to tóg jú ja ní, hã ký ag tóg ga körég ẽn ki tû’ he kän. ¹⁸ Ký Topë hýn ū tý hê to: “vênhkán ke tû ag nýtí ha,” he ja nígtí? Ú tý ti vý han sór tû ẽn ag to ke ja vê, mýr, ha mě. ¹⁹ Ag tý ti tovânh ký, hã ký ag tóg ag tý nén ve sór ja ẽn ve ja tû ní sir, mýr, ha mě.

4

¹ Topë vý ẽg mý tag tó ja nígtí gé. Ti tý ẽg vênhkán han sór vê, ký ti vý to é he tûg ní. Vênh ki rír há han ní, ajag tý to krónh ke tû nín jé. ² Mě ẽg huri, Topë tý ẽg mý nén han sór mû ẽn ti, ū tý ga körég mî mû ẽn ag tý mě ri ke han ẽg tóg huri. Hã ra ag tóg véké mě ja nígtí, kri fi ja tû ag nýtigtí, ag tý mèg mû ra. Hã ký tóg ag mý nén ū há han ja tû ní, Topë vý ti. ³ Ëg tý ti ki ge hã ký ẽg tóg vênhkánkán ke mû. Hã ký Topë vý tag tó, ha mě: “ag to jú nín ký sóg ag to vý jú han ký tag tó, ha mě. “Sý ag vênhkán han ke vê vê, hã ra ag tóg vênhkán ke tû nýtí ha,” he ja ti ní. Topë vý vâsý vênhkán ja nígtí, ti tý nén (û) kar pë han han ti ký. Ký nén (û) kar vý hyn han ký nýtí ha. ⁴ Hã ký kurã tý 7 (ke) ẽn to tag tóg rán ký ní, ha mě. Topë tý nén kar hyn han kän ja to tag tóg rán ký ní, ha mě: “kurã tý 7 (ke) ki Topë vý vênhkán, á rãnhraj han kän ký,” he tóg mû, Topë vý rán ki. ⁵ Hã ra tóg Israel ū ag to tag tó ja ní gé, hã vý: “ký ag tóg vênhkánkán ke tû nýtí ha,” he mû gé. ⁶ Hã ký ū ag tóg vênhkánkán ke mû. Vâsý Topë tóg ẽg jóg’jog ve ag mý ag vênhkánkán ke tag

tó ja nīgtī vē, hā ra ag tóg ti vī jēmē ja tū nīgtī, hā kÿ ag tóg vēnhkánkán ke tū nýtī ha. Kÿ Topē tóg ū ag kuprēg ja nīgtī, kÿ tóg ag hā mÿ ag vēnhkánkán ke ti ním mū sir, eëg hā mÿ.⁷ Kurā tág ním ja ti nī gé, eëg vēnhkán ke to, hā vý: “ūri,” he mū. Hā kÿ Davi tóg kurā tág tag to tag rán ja nī, ha mē. Ag tÿ ga kórég ën tá kăpa kar kÿ, ag tÿ ga há tá junjun kar kÿ Davi tóg tag rán ja nī gé, ha mē: “äjag tÿ ūri ti vī mē kÿ vēnh kutu han tūg nī,” he ja tóg nī. Kurā tág to ken hā vē.

⁸ Josué vý Israel ag mré ga há ēn ra tīg ja nīgtī. Hā ra ag tógr tá vēnhkán pē han ja tū nīgtī ver, hā ký Davi vý ag mý kurā ū gó ja nī, ag vēnhkán pē han ke ēn ti gó ja ti nīgtī.

⁹ Ha mē, Topē povo vý věnhkán ke mū, ha vemnī, ti tý ag mý kurā nīv ki. ¹⁰ Ū tý věnhkán pě ēn vég mū vý ã rānhrāj ki věnhkán ke mū, Topē tý ã rānhrāj ki věnhkán mū ēn ri ke, kurā tý 7 (ke) ēn ki. ¹¹ Hā ký vāsānsān, ájag tý tý prānh ke tū nī já, ájag tý ga kórég kri mū ja ēn ag nón ti vī mranh tū nī já, ájag tý ájag věnhkán ke ēn ve já.

¹² Topē vī hā tigrin̄ ēg tógr̄ rīnr̄ nýt̄. Æ vī hā tý tógr̄ néñ kar hyn han t̄. Rógr̄ jā régre vý néñ (ū) kym há nýgt̄. Hā ra Topē vī vý ti tý néñ (ū) kym há kãfór han t̄, ký ti vī tógr̄ ēg kãra rã t̄, ēg ní ti kãra, ēg kukã ti kãra ke gé, ēg krí ti kãra ke gé, ēg kupr̄ig ti kãra tógr̄ rã t̄ gé. Ký tógr̄ ēg tý néñ (ū) to jykrén mû kar ki kanhró ní, ēg tý néñ (ū) han sór mû ki kanhró kar ti ní gé, Topē ti. ¹³ Néñ (ū) kar ki kanhró tógr̄ ní, Topē ti, ã tý néñ han mû kar ki kanhró tógr̄ ní. Néñ ū tógr̄ ti mý věnh péju ký ní tû pê ní. Ú tógr̄ ti vatáh tá néñ ū han ke tû pê ní gé. Ki kanhró kar ti ní, ū tý ēg jykre tugným ke mû ên ti.

Jesus tŷ ēg jagfy vīnh ke

¹⁴ Ti to tar nýtímni, ha mē. Ti ki rā kÿ ájag nýtí, kÿ ti to tar nýtímni. Ëg jagfy Topë tū ki rīr tī to pã'i mág vÿ nĩ nĩ, hã vÿ: Jesus, he mû, Topë kósín, he mû. Ën vÿ kanhkã tá jun huri. ¹⁵ Ti pi(jé) ëg krój nýtí tag ki kagtig ní'. Ki kanhró tóg ní mýr. Ëg ri kén tóg jagtar ní ja nígtí gé, kÿ Japo vÿ ti tÿ Topë vĩ mranh han sór ja nígtí gé, hã ra tóg inhäh mranh ja tū nígtí. ¹⁶ Hã kÿ ëg tóg Topë mré vémén ke mû, jatun mÿ. Mûmëg vân hnytí je ëg tóg ke mû. Ëg jagägtän je tóg ke mû, Topë ti, kÿ tóg ëg tar han ke mû gé, ëg krój nýtín kÿ.

5

¹ Ěprā ke tÿ Topē tū ki rīr tī to pā'i mág jykre vÿ ge nÿgtī, ha mĕ. Ā mré ke ag jagfy tógví tī, Topē mré, kÿ tógví ag jagfy Topē mÿ nén ū pūn tī gé, kÿ tógví ag mëg tānh kÿ pūn tī gé, ag tÿ Topē vĩ mranh ja tugrīn. ² Hă ra tógví tÿ Ěprā ke nī gé, ag mré, ag krój ri ke tógví nī gé, hă kÿ tógví ag krój nÿtī ra ag jagägtān há han tī, ū tÿ Topē vĩ mranh sór tū ra mranh mū en ag. ³ Mranh tógví tī gé, Topē tū ki rīr tī to pā'i mág en ti, hă kÿ tógví ã tÿ mranh mū en to Topē mÿ tānh kÿ pūn tī gé, ã mré ke ag tū en mré. ⁴ Hă ra tógví vëso: “inh hÿn Topē tū ki rīr sór mū, kÿ inh hÿn tÿ tag to pā'i mág nñnh mū,” henh ke tū pē nī. Topē hă ne ū to: “isū ki rīr tī to pā'i mág vÿ tÿ ã nñnh mū,” he tī, ti tÿ vásÿ Arão kuprëg vén en ri ke.

⁵ Hă kÿ Cristo vÿ v s g ki tag to jykrén ja t u n i . Ti pi(j ) v s y p a'i han ja n igt i', v s y Top  t u ki r r t i  n to p a'i m g han s r ja t u t g n igt i'. Top  h a ne ti m y: "inh k sin v y t y  n i," he ja n i'. " ri s g  m y: t y inh  panh n i, he m u," he ja ti n i, Top  ti, Jesus m y. ⁶ K y t g ti m y tag t o g e, k y t g r n k y n i , Top  v i t y r n k y n i ki, ha m e: "is u ki r r j   t g ke m u. T u' henh ke t u ti n nh m u,  t y is u ki r r n i ti, Melquisedeque t y is u ki r r m u  n ri ke," he ja ti n i , Cristo m y, Top  ti.

⁷ Jesus vý, á tý ga mĩ tīg ký jagtar nín ký (tóg) Topē mý to vĩ', to vĩ' he ja nígtí, ti tý ti kren han jé, ti ter tū ní jé. Ký tóg fý gé, Topē mré věmén ký. Věsýrénh jagy han tóg. Ký Topē vý ti vĩ jěmě ja ní, Jesus tý ti mý to vín ký. Topē mý tóg tý ūn há ní, Jesus ti, hã ký tóg ti vĩ jěmě ja ní. ⁸ Topē kósin vý tý ti ní, Jesus ti, hã ra tóg á jagtar tigrin (tóg) Topē tý néń tó mū ki kanhrän kän ja ní, ti tý Topē vĩ hã han jé. ⁹ Ti tý věnh kanhrän kän ký tóg ég kren pě han ki kanhró ní ge sir. Ěg jagfy tóg ter ja ní, ký tóg ég kren han mū, ég tý ti vĩ ki króm ký. ¹⁰ Topē vý ti mý: "inh mý isú ag ki rírmní, to pâ'i mág vý tý á ní, Melquisedeque ēn ri ke," he ja ní. Hã ký tóg tý pa'i ní, Jesus ti.

Êg tÿ ti to krónh kenh ke tû

¹¹ Sÿ ãjag mÿ tag k m n k n s r m u ra t g jagy t . T  jagy ti t , tag ti. K y  jag t g m e h  han t  n gt  g .  Jag pi(j ) kr  h  n yt  ver'. ¹²  Jag t  u ag kanhr n ke v  v ,  jag t  v s y Top  v  m e ja n yt n k y. H  ra  jag t g ver ki kagf g n yt .  Jag k  u t   jag m y Jesus k m n v n  n t  m n k y t g h  n ynh m u v . G r k sir ri ke  jag n yt . G r k sir ag v  leite h  kron t ,  jag t  ver k sir n yt n k y. ¹³ J avo  n sanh ag h  v  v j n kufy ko t . G r t  leite kron m u ri ke  jag n yt ,  jag t  Jesus k me  n ki kanhr n k n t  n yt n k y ver. ¹⁴ U t  to jykrén h  han m u  n v   n sanh h  ri ke n , k y t g ki kanhr  n . "Tag v  h  n , tag v  h  t  n , tag v  kuryj n , j avo tag v  kygn  k y n ," he j  t g ke m u, u t  ki kanhr n h  han m u  n.

6

¹ Äjag tÿ ver g r k sir ri ke n t  ra s g  ajag m y Jesus k m n v n ja  n t  s r t  n  ha. S y  ajag m y  n sanh ag t  k m n s r v  ha,  ajag t  ver to tar n t  t  ra. Jesus k m n v n j   n h  v , g r t    pafa ja kron  n ri ken h  v , ha m e: v nh jykre k r g tov n h j   g t g ke m u,  g t  n n to ter ke m u  n tov n h k n j   g t g ke m u. Top  ki r a j   g t g ke m u.
² U t  ti ki r a m u  n kype j   g t g ke m u, k y  g t g ti kri  g n g e finh ke m u g , ti t   g mr  Jesus ki r a k y j  j . Kar k y  g t g  g ter kar k y r r m n  n to jykrén ke m u g , Top  t   g jykre tugn y m ke  n to. V nh k m e tag kar v y g r t    pafa ja kron  n ri ke n . ³ Tag t  m n s r t  inh n  ha,  ajag t  v s y m e ja tag. S y  ajag m y tag p t e Jesus k m n s r v , k y t g  n sanh t  v j n kufy ko  n ri ke n . Top  t  tag to isar han k y s g  ajag m y k m n h  han ke m u.

⁴ Ha mē, ēg kāmī ū ag tób ag tý Topē ki rā kar ký (ag tób) ti tovānh pē han ja nígtí. Ký ag tób ti ki ge mān ke tū nýtí ha. Ēg tý Topē ki ge ký tób ēg kanhrān ke mū, věnh jykre há ki. Topē vý ēg mý kanhká tá věnh jykre há ēn ním mū. Ēg mý tób ã kupríg jénég mū gé. ⁵ Topē vý há ní ēn vég ēg tób tí. Ēg tý kanhká tá nén venh ke ēn ve sī han ēg tób tí, ēprā, ēg tý Topē ki ge ký. ⁶ Ú tý ti jykre tag ve kar ký ti tovānh pē han ký tób věnhmý ní. Ký tób ti ki rā mān ke tū ní ha, ã jykre kórég tovānh mān ke tū ti ní ha, ū tý ti tovānh pē han mū ēn ti. Ha vé, ēg tý ti ki rā há han kar ký ti tovānh ký ēg tób ti tý cruz to sa mān ri ke han mān mū sir, Topē kósin ti. Ēg tý věnh kar tý ti to é he han mān vě sir.

⁷ Řpý ri ke ti nĩ, ha mě. Ta tý ti kri kutě kÿ ga mrän kÿ ēg jakré tóг mog há han tĩ, ēg tý ga há ki ti krän ti kÿ. Ēg tý Řpý há ri ke nýtín kÿ, ēg tý Topē mÿ věnh jykre há han kÿ tóг ēg ve há han mû, Topē ti. ⁸ Řpý ū tóг hã ra kórég nĩ. Kÿ sónh hã tóг ki munmur tĩ, vanh ti ke gé, kÿ tóг mogmog kónän tĩ sir, ēg jakré ti. Ēg tý Řpý kórég ēn ri ke nýtín kÿ Topē vý ēg tovanh ke mû sir, kÿ tóг ēg mÿ vî kónän han ke mû, kÿ ēg kején pür ke mû, kurá ēn kâ.

⁹ Ha mě, vĩ tar han inh huri. Hã ra ãjag tóg ti jagy tag venh ke tũ pẽ nĩ, ki kanhró inh nĩ. ãjag to sóg há nĩ. Krenkren jé ãjag tóg ke mū, ki kanhró inh nĩ. ¹⁰ Rãnhräj há han ãjag tóg tĩ. Ti to ãjag há tãvĩ nýtĩ. Ti tũ ki rřir há han ãjag tóg tĩ gé. Topẽ vý tag vég tĩ, ãjag rãnhräj há tag. Ti pi(jé) kã jatu nýgtĩ'. Věnh jykre věnhmý han tũ pẽ ti nýgtĩ, Topẽ ti. ¹¹ HÃ ra sóg ãjag mý tag tó, ãjag tý ti to tar tãvĩ nýtĩ jé, ãjag tý ti to krónh ke tũ nĩ jé. Ký ãjag tóg venh ke mū, ãjag tý nén (ü) ve sór mū ẽn ti. ¹² Æjag tý ti to krónh ken ký tóg kórég nĩ. Ú tóg ẽg jo Topẽ ki rã ja nýgtĩ, hã ra ag tóg ti tovãnh ja tũ pẽ nýgtĩ, ký ag tóg hur vé, Topẽ tý ẽg mý nén ven sór mū ẽn ti. Tag ag ri ke han nĩ, ü tý ẽg jo ti tovãnh jãvãnh ẽn ag ri ke han nĩ.

Topē tÿ ã vĩ ên han kãn ke

¹³⁻¹⁴ Topē vý Abraão mý: “ã to vĩ há han já sóg ke mū, ã krē e han já sóg ke mū,” he ja nĩ. Ký tóg ti mý: “ã pi(jé) tag venh ke tū nĩ”, inh hã vý ki kanhró nĩ,” he ja nĩ gé. Ś tý ti káfór nĩ ra tóg ên to: “ti hã vý ki kanhró nĩ,” henh ke vě vě. Hã ra ũ tóg Topē káfór nĩ tū nĩ, hã ký tóg: “inh hã vý ki kanhró nĩ,” he ja nĩ, Topē ti. ¹⁵ Ký Abraão vý Topē tý ti mý néń to ja tag to tar nĩ ja nígti gé. Jatun mý tóg ã kósin ke ên jāvānh ja nígti, hã ký tóg kején ti vé.

¹⁶ Êprâ ke ag vý, ag tý jagnê mý vî há han sór kÿ ag tóg jagnê mý: “inh kri nî ên vý ki kanhró nî, sÿ ã mý néñ han ke ti,” he tî. Tag tó kÿ ag tóg jagnê jû tý tû’ he tî. Ú tý tag tó kÿ ag tóg ki kanhró nýtî, ti tý ki hâ tó ja ti. Êprâ ke ag jykre hâ vê. ¹⁷ Vênh jykre tag han ja ti nî, Topê ti, ti tý ëg mý ã vî jénêñ kÿ. Ti tý ëg mý néñ tó ja ên ve je ëg tóg ke mû. Ëg tý tag ki kanhrân há han hâ je tóg ëg mý: “ki kanhró inh nî,” he ja nî. Tó û han mân ke tû ti nî ha. Æ tý tó ja ên hâ han je tóg ke mû, ti tý: “ki kanhró inh nî,” hen kÿ. ¹⁸ Ti vî régre to ëg tóg ki kanhrân há han tî. Ëg mý tó kar kÿ tóg: “ki kanhró inh nî,” he ja nî gé. Ti vî régre hâ vê. Hâ kÿ ëg tóg venh ke mû, ti tý ëg mý néñ tó ja ti. Tó û han mân ke tû ti nî ha, hâ ra tóg ón ja tû nî gé, ti tý ón ki kagfîg nîn kÿ. Ti tý ëg mý néñ tó ja ên ve sór ëg tóg mû, hâ vý: kanhkâ, he mû, hâ kÿ tóg ëg hâ mý tó ja nî, Topê ti. ¹⁹ Ëg tý kanhkâ ve sór kÿ ëg tóg to krónh ke tû nýgtî. Ëg tý kanhkâ tá ûn ve sór mû hâ vý ëg tar han tî, ëg tý tý prânh ke tû nî je. Tá jun je ëg tóg ke mû, ha vennî, Topê jamâ tá. ²⁰ Jesus vý tá jun vén, ëg jo, kÿ tóg ëg mý Topê to ëpry ti han, Topê to ëmîn ti. Ëg jagfy tóg tý Topê tû ki rîr tî to pâ'i mág nî, Melquisedeque ên ri ke. Kurâ krýg ja tû ti nî, ti tý tý pâ'i nî ti. Kÿ tóg ëg jo Topê rînja tá nî nî, ëg tý ti nón tá junjun je gé.

7

Melquisedeque kâme

¹ Melquisedeque ên vý tý pâ'i mág nî ja nýgtî, cidade tý Salém kri, kÿ tóg Topê tû ki rîr nî ja nýgtî gé, ú tý vênh kar kri ke nî ên tû ki. Abraão vý pâ'i tý 4 (ke) ên mré vênh génh han ja nî. Ti tý ag kâgtén kar kÿ Melquisedeque ên vý ti kato tê, kÿ tóg ti mý: “Topê vý ã ve há han, kÿ tóg ã ve há han mân ke mû gé,” he mû. ² Kÿ Abraão vý ti mý dízimo ên nîm mû sir, ã tû tý 10 (ke) kar ki tóg ûn pir nîm mû sir, Melquisedeque mý, ti tý ûn kato tê mû ên ag tû mân ja tý dízimo ên ti. Ti jiji to ken hâ vê, hâ vý: vênh jykre kuryj to pâ'i, he mû, hâ vý: Melquisedeque, he mû. Kÿ tóg tý cidade tý Salém to pâ'i nî, hâ vý: ûn krí kuprâ ên ag pâ'i, he mû. ³ Panh tû ti nî, mýnh tû ke gé, jóg'jóg ve tû ti nî gé. Ú ki mur já tû ti nî, kÿ tóg ter ja tû nî gé. Topê kósin ri ke ja ti nî. Topê tû ki rîr kÿ tóg nî nî, ti kurâ vý krýg ja tû nî, Melquisedeque kurâ ti.

⁴ Pâ'i mág pë vê, Melquisedeque ti, hâ kÿ Abraão vý ti mý ã tû tý dízimo nîm ja nî gé. Hâ ki ëg tóg ki kanhró nýtî, ti tý Abraão kâfór nî ti, Melquisedeque ti. ⁵ Ú tý Israel ag kâmí dízimo mág tî ag vý tý Levi krê nýtî, ú tý Topê tû ki rîr tî ên ag. Ajag mré ke ki ag tóg dízimo ên mág tî, ag kar tý tý Abraão krê'krê nýtî ra. ⁶ Hâ ra Melquisedeque pi(jé) tý Abraão mré ke nî ja nýgtî'. Ge ra Abraão tóg ti mý dízimo ên nîm ja nî, kÿ tóg ti mý: “Topê vý ã ve há han,” he mû gé, Melquisedeque ti, Abraão mý, Topê tý Abraão mré vêmén kar kÿ, Topê tý ti mý: “ã kófa ra ã kósin ke mû,” he kar kÿ. ⁷ Kÿ tóg Abraão kâfór nî, Melquisedeque ti, ti tý ti mý: “Topê vý ã ve há han,” hen kÿ. Ti kri ke vý tý ti jê.

⁸ Levi krê'krê ên vý tý ëprâ ke nýtî gé, ú tý ãjag mré ke ki dízimo mág tî ên ag. Hâ ra Melquisedeque vý ter ja tû nî nêji, hâ kÿ tóg rán kÿ nî, Topê vî tý rán kÿ nî ki. Ûn ter tû vý Abraão ki dízimo mân ja nî, hâ vý: Melquisedeque, he mû. ⁹ Kÿ, Abraão tý ti mý dízimo nîm ên kâ tóg ã krê'krê kósin tý Levi jagfy ti mý dízimo nîm ja nî gé, Melquisedeque mý. Hâ kÿ Levi krê'krê ag vý ãjag mré ke ag ki dízimo ve ja nýgtî gé sir. ¹⁰ Abraão tý Melquisedeque mý dízimo nîm ên kâ Levi vý mur ja tû nî ver, hâ kÿ ti jóg'jóg ve tý Abraão vý ti jagfy dízimo nîm ja nî. Nîm kar kÿ tóg kején Levi vovo han mû sir, Abraão ti, Melquisedeque tý ti mré vêmén kar kÿ.

¹¹ Topê tý Levi krê'krê ag mý: “isû ki rîrmnî,” he ên kâ tóg ag mý tag to vênh jykre nîm ja nýgtî gé, ag tý ki rîr ke to. Ag hâ tý ki rîr há han ke vê vê, hâ ra ag tóg ki rîr kân jâ tû nî, hâ kÿ Topê tóg û tý ki rîr ke mû û jénê ja nî, ú tý Melquisedeque ri ke ên, hâ vý: Jesus Cristo, he mû. Ag tý ki rîr há han ja nî ra Topê hýn ti jénêñ ke tû nî vê, kÿ Arão krê'krê ên ag hâ vý ki rîr nýtîñ ke vê vê. ¹² Kÿ, Jesus tý Topê tû ki rîr kÿ Topê vý ti mý tag to vênh jykre tâg han ja nî gé. ¹³⁻¹⁴ Hâ kÿ tóg ki rîr nî sir. Ti pi(jé) tý Levi krê'krê ag kâ û nî', ëg Senhor tý Jesus ti. Judá krê'krê ag kâ û vý tý ti nî. Ge ra tóg Topê tû ki rîr mû. Judá

krē'krē ū tóg Topē tū ki rīr ke tū tī vē, ag tý Topē mý nén ū pūn ke tū vē vē. Ag rānhrāj tū vē vē, tag Judá krē'krē ag, kÿ Moisés tóg ag to nén ū tó ja tū ní gé, ti tý Topē tū ki rīr ke tag rán kÿ. Hā ra Jesus tóg Topē tū ag ki rīr jé, ti tý tý Judá krē'krē ag kā ū ní ra. Topē tý ti mý vēnh jykre tāg ním hā vē.

Jesus tý Melquisedeque ri ke ní

¹⁵ Levi krē'krē ag vý Topē rānhrāj han kān ki kagtīg ja nígtí. Hā kÿ Topē tóg ã tū ki rīr ke ū jé prér, ū tý Melquisedeque ri ke ēn, hā vý: ēg Senhor tý Jesus, he mū. Hā ki ēg tóv vég tī, Levi krē'krē ag tý ti rānhrāj han ki kagtīg nýtī ti. ¹⁶ Kÿ ēg Senhor tý Jesus pi(jé) ēprā ke ag jykre ri ke han kÿ Topē tū ki rīr mū', kÿ ēprā ke ū vý: "ha ki rīr," he ja tū ní gé. Topē tý ti mý nén tó jan hā vē. Ter mān ke tū ti ní ha, hā kÿ tóg ki rīr há han mū ha. ¹⁷ Ti to tag tóng rán kÿ ní, Topē vī tý rán kÿ ní ki, ha mē: "isū ki rīr jé ã tóng ke mū. Tū' henh ke tū (pē) ti ní, ã tý isū ki rīr ní ti, Melquisedeque tý isū ki rīr ní ēn ri ke," he ja ti ní. ¹⁸ Tag tó kÿ tóng Moisés jykre ēn tý tū' he mū, ti krój nín kÿ, ti tý ēg há han mān ki kagtīg nín kÿ. ¹⁹ Hÿ, Moisés jykre ēn vý ēg tar han ki kagtīg ja nígtí, ēg tý Topē vī ki króm han ki kagtīg ja tóng nígtí, kÿ ēg ti jykre han sór mū ra kanhkā tá jun ke tū ní, ēg tý Moisés jykre han mū ra. Vāhā Topē tóng ēg mý vēnh jykre tāg ním ja ní, ū tý Moisés jykre kāfór ní ēn, hā vý: Jesus jykre, he mū. Kÿ ēg tóng Jesus tugrīn Topē nígtí ja junjun ke mū.

²⁰ Tag to Topē tóng vī kāfór han ja ní. Moisés tý Levi krē'krē mý: "Topē tū ki rīrmnī," hen kÿ tóng vī kāfór han ja tū ní. ²¹ Hā ra Topē tóng Jesus mý tag tó. Ti mý tóng: "isū ag ki rīr jé ã tóng ke mū," he ja ní. "Tūg ke tū ti ní, ã tý isū ag ki rīr tī ēn ti. Vī kāfór han inh mýr. Tó ū han mān ke tū sóg ní, vēnh jykre ū han mān ke tū sóg ní," he ja tóng ní, ēg jóg mág ti, ã kósin mý. ²² Hā kÿ Jesus jykre vý Moisés jykre kāfór ní, Jesus tý ēg mý vēnh jykre tāg ním mū ēn. ²³ Nén ū ki tóng sir Moisés jykre ri ke tū ní, Jesus jykre ti, ha mē. Moisés jykre ki Topē tū ki rīr tī ag vý e ja nýtītí. Åjag kā ū ter kÿ ag tóng jagnē jēgja kā ū fēg' he ja nígtí, ti tý Topē mý ti tū ki rīr jé. Hā kÿ ag tóng e ja nýtītí, Moisés jykre ki Topē tū ki rīr tī ag. ²⁴ Hā ra Jesus vý ter mān ke tū ní inhahā, Topē tū ki rīr tóng ní ní, ū tóng ti jēgja kā jēnh ke tū ní. ²⁵ Hā kÿ tóng ã tý ūn ki rīr ní mū ag kar krenkren han tū, ū tý ti tugrīn Topē jamā tá junjun ke mū ēn ag kar. Rīr tóng ní ní, kÿ tóng ēg jagfy Topē mré vēmén tī. Kurā krýg ja tū ti ní, Jesus ti.

²⁶ Ēg to ti há ní, Jesus ti, ti tý ēg jagfy Topē tū ki rīr ní ní kÿ. Topē kósin vý tý ti ní. Kygnē ja tū pē ti ní. Nén ū kórég venh ke tū ēg ní, ti ki. Topē vī mranh tī ag mré ke tū vē. Kÿ tóng tý kanhkā tān kar ag kri ke ní gé sir, ūri. ²⁷ Ēprā ke ag tý Topē tū ki rīr nýtīn kÿ ag tóng åjag tý Topē vī mranh ja tugrīn Topē mý nén ū pūn vén tī, kurā kar ki, kar kÿ ag tóng åjag mré ke ag tý Topē vī mranh tugrīn ag jagfy Topē mý nén ū pūn tī gé sir. Jesus vý Topē vī mranh ja tū ní inhahā. Hā kÿ tóng, ã tý vēnh fēg kÿ tóng ag tý Topē mý nén ū pūn ri ke han. Vēnh fēg pir han tóng, kÿ tóng ã tý vēnh fēg pir ēn ki ēg tý Topē vī mranh e ja ēn tý tū' he kān. ²⁸ Moisés tý ēprā ke ag mý: "Topē tū ki rīr," hen kÿ ag tóng ki rīr mū, hā ra ag tóng kygnē mág kÿ nýtī ja nígtí gé, ag tý tý ēprā ke nýtīn kÿ. Hā ra Topē tóng vēnh jykre tāg han kÿ tóng ã kósin mý: "ki rīr jé ã tóng ke mū, tag to sóg vī kāfór han mū," he ja ní. Ū tý kygnē ja tū pē ēn mý tóng tag tó ja ní, hā kÿ tóng kygnēn ke tū pē ní gé.

8

Jesus hā tý ēg jagfy Topē tū ki rīr

¹ Ha mē, sý åjag mý nén kāmén ja ti. Tag tó sór ja inh ní, ha mē. Ēg jagfy Topē tū ki rīr tī to pā'i mág hā vý ní ní. Topē pēgja tá tóng ní ní, kanhkā tá. ² Topē nígtí jafā pē tóng ti tū ki rīr mū. Topē nígtí pē ēn pi(jé) tý ēprā ke ag tý há ní'. Topē hā tý há vē, ēn ti. Ēn tóng ní ní, ēg jagfy, Topē tū ki rīr ní ēn ti.

³ Topē tū ki rīr tī to pā'i mág jykren hā vē, ha mē. Topē mý ag tóng nén ū ní pūn tī, nén ū ū ke gé. Kÿ ū tý ēg jagfy Topē tū ki rīr tī to pā'i mág tag vý Topē mý nén (ū) ním ke mū gé, Jesus ti, hā vý: vēnh fēg, he mū. ⁴ Ti tý ver tag mī ga kri mū ag mré ga kri tī ra Topē tóng ti mý vēnh rānhrāj tag ním ke tū ní vē, ti tý Topē tū ki rīr jé. Ēprā ū tý Topē tū ki rīr

mū ag vỹ nŷtī ver, ū tȳ Judeu ag jykre ki Topē tū ki rīr mū ū ag. ⁵ Topē jo īn krēm ag tōg nén ū nī pūn tī, Moisés tȳ ag mȳ věnh jykre ním kȳ. Topē vȳ Moisés mȳ tō ja nī, ti tȳ kur tȳ Topē jo īn han jé. Ti mȳ tōg: “ā mȳ sóg ā tȳ nén han ke mū ēn ti ven kān huri,” he mū. “Ā tȳ pānónh kri nī ēn kā sóg ā mȳ ven kān. Sȳ ā mȳ nén ven mū ēn hā han nī,” he ja tōg nī, Topē ti, Moisés mȳ, hā kȳ tōg han. īn ēn krēm ag tōg ūri nén ū ū pūn tī, Judeu ag jykre ki, Topē tū ki rīr tī ag. Hā ra tōg tȳ kanhkā tá věnh jykre tag hā pē tū nī ver. Nén sī ki tōg ri ke nī, ag tȳ nén han mū ti, kanhkā tá věnh jykre ri ke sī ti nī. Jesus hā vȳ kanhkā tá věnh jykre pē ēn han kān mū.

⁶ Hā kȳ Jesus rānhrāj vȳ ēprā ke ag rānhrāj kāfór nī. Topē vȳ ēg mȳ Jesus jēnē, ti tȳ ēg mȳ věnh jykre tāg ním jé, kȳ tōg ti tȳ Moisés tȳ ēg mȳ věnh jykre há nīm ēn hā kāfór nī. Kȳ tōg ēg mȳ nén ū hā tāvī han ke mū, Topē ti, ti tȳ Jesus jēnēn kȳ. Hā kȳ Jesus rānhrāj vȳ Moisés rānhrāj kāfór nī, Jesus tȳ ēg mȳ věnh pātē fón ken kȳ. ⁷ Topē mȳ tōg pāgsī ja nī, ā tȳ Moisés mȳ věnh jykre ním ja ēn ti, hā kȳ tōg věnh jykre tāg han to jykrén ja nī. ⁸ Ā povo jykre ve kȳ tōg ti mȳ kórég nī, hā kȳ tōg tag tō, ha mē. “Kānhmar sóg povo tȳ Israel mȳ věnh jykre tāg ním ke mū, Judá krē'krē ag mȳ ke gé,” he ja tōg nī, ēg jóg mág ti. ⁹ Věnh jykre tāg tag vȳ isý ag jóg'jóg ve ag mȳ věnh jykre ním ja ēn ri ke tū nīn hū. Ag jóg'jóg ve ag mȳ sóg věnh jykre ū ním ja nī gé, isý ga tȳ Egito tá ag kāpan kȳ. Ag nīgé kāgmī kȳ sóg ag tatīn kātī mū, ag ga pē ra. Hā ra ag tōg isý ag mȳ věnh jykre ním ja ēn mranh, hā kȳ sóg sir ag togvānh ja nī,” he tōg, ēg jóg mág ti. ¹⁰ “Hā ra sóg vāhā ag mȳ věnh jykre tāg han sór mū, povo tȳ Israel ag mȳ, ha mē,” he tōg, ēg jóg mág ti. “Ājag krī tȳ ag tōg isý ag jyvēn mū ēn ki kanhrān ke mū, kȳ ag tōg han sór ke mū gé, ti tȳ ag fe kākā nīn kȳ. Ag Topē vȳ tȳ inh nīn hū, kȳ ag tōg tȳ inh krē nŷtīn ke mū gé, ēn kā. ¹¹ Kȳ ū tōg ā mré ke ag kanhrān mān ke tū nī ha. “Ēg jóg mág vȳ ge nīgtī, ge ti nīgtī,” he mān ke tū ag nŷtī ha, jagnē mȳ. Ag kar vȳ inh ki kanhró nŷtīn mū, ēn kā, ūn kāsir ag, ūn mág ag ke gé, ēn kā. ¹² Ag tȳ inh vī mranh mū (hā) ra sóg ge ra ag jagāgtān ke mū. Věnh pātē fón jé sóg ke mū, ag tȳ inh vī mranh ja ēn ti,” he ja tōg nī, Topē ti.

¹³ Kȳ, Topē tȳ věnh jykre tāg han kȳ věnh jykre ve ēn vȳ ti mȳ tȳ věnh jykre si nī sir. Hā ra nén (ū) si kar ēn vȳ kejēn tū! henh ke mū, kānhmar.

9

Vāsý Topē jykre mré ūri Topē jykre

¹ Topē tȳ ag mȳ věnh jykre ve ēn nīm kȳ tōg ag mȳ ag tȳ nén han ke ēn kāmén ja nī. Ag tȳ ti jo īn han tō ja ti nī, kar kȳ tōg ag tȳ ti jo īn krēm ti mré věmén ke tō ja nī gé, ag tȳ ti mȳ nén (ū) pūn ke ti ke gé. ² Kȳ ag tōg kur tȳ īn ēn han, ti tȳ tȳ Topē jo īn jē jé. Hā ra tōg věnh kāpām kȳ nī, kur tȳ ke gé, kȳ ag tōg ūr vāfynyn ki jun vén mū ēn to ag tōg: “Topē mré vī jafā,” he tī. ēn tā mesa kri vela tȳ kri vin jafā vȳ jē, kar kȳ mesa ti ke gé, mesa tȳ kri pāo vin jafā ēn. ³ Tag pātē tōg kur nī, jānkā tȳ kur, kȳ kur ēn pātē ūr vāfynyn ū vȳ nī gé, ūn sī. ēn to ag tōg: “Topē nīg jafā,” he tī, ūr vāfynyn ēn to. ⁴ Tá tōg Topē mȳ kri nén (ū) pūn jafā nī, ouro tȳ há ti. Kri ag tōg nén ū ger há pūn tī, ouro ēn kri. Kar kȳ Topē caixa vȳ tā nȳ gé. Ti to tīr hā vȳ tȳ ouro nī. Caixa ēn kākā ouro tȳ pénky vȳ nī, kȳ kanhkā tá vějēn vȳ pénky ūn kī nī, Topē tȳ ag mȳ pāo jēnē ēn ti, ag tȳ ga kórég kri mūn kȳ. Kar kȳ Arāo vātō vȳ kā nȳ gé, ti kātō ti, kātō féj mū ēn ti. Caixa ēn kākā tōg nȳ nī, vātō ēn ti. Kar kȳ Topē tȳ Moisés mȳ věnhrá nīm ja ēn vȳ kāki nŷtī gé, caixa ēn kāki. Pó régre ki tōg rānhrán ja nī, Moisés ti, Topē tȳ ēg jyvēn mū ēn ti. Pó régre ūn tōg caixa kāki nŷtī gé. ⁵ Caixa ēn kri tōg nŷtī, Topē tȳ jēgnē jafā régre ag kāgggrá, querubim he mū ēn, ū tȳ Topē rīnja tá nŷtī ēn. Fēr ag nŷtī, kȳ ag fēr tōg krýg he kȳ nŷtī. Ag fēr fēnja krēm Topē vȳ ēg mȳ věnh pātē fón tī, ēg tȳ ti vī mranh ja ti. Hā ra sóg tag kāmén kān sór tū nī ver.

⁶ Kȳ tōg vāfynyn régre nī, ūn tȳ kur ūn ti, Topē tū ūn ti. Ti vāfynyn ve ki ag tōg kāra ge tī, Topē tū ki rīr tī ag, kurā kar ki. Tá ag tōg ājag rānhrāj ti han tī. ⁷ Ti vāfynyn ū ūn tā tōg kāra rā pin' he tī, prýg kar ki, ag to pāl'i mág ti, ti tāvī. Ag mēg kyvénh ma tōg tī tī,

Topē mŷ ven jé, Topē tŷ ti mŷ vênh pâte fón jé, povo kar mŷ ke gé, ag tŷ Topē vĩ mranh ja ēn ti, ag tŷ mranh sór tū ra mranh ja ēn ti.

⁸ Topē kupríg vŷ êg mŷ kâmén mû, ūri, vênh jykre si ēn ti. Kur tŷ ìn vãfynyn vŷ ge nĩ, ha mẽ. Ti vãfynyn ve ēn tŷ ver ìn krêm nñ kŷ êg tóg ti vãfynyn ū tá jun ke tû nĩ ver, Topē nîgjafâ tá. ⁹ Ëg tŷ ūri vég mû tag ki kanhrân jé, hâ je Topē tóg vênh jykre tag han ja nîgti, êg tŷ to comparaçao han jé. Topē jo ìn ēn tá ag tóg Topē mŷ néñ ū pûn tî, kŷ ag tóg ag mëg ti tânh kŷ pûn tî gé. Ag tŷ Topē mŷ sînví nîtî sór vê, hâ je ag tóg ti mŷ néñ (û) pûn tî. Hâ ra ag tóg ti mŷ pûn mû ra (ag tóg ti mŷ) sînví tû nîtî, ag jykre tŷ ver kórég nñ kŷ. ¹⁰ Kŷ, ag tŷ ti mŷ pûn há han jé ag tóg vênh jykre tŷ ge han tî gé, ha mẽ: vêjén to ag tóg jykrén tî, kŷ ag tóg vêjén ū to: “tag konh ke tû êg nĩ, tag kron ke tû êg nĩ,” he tî, ti tŷ ag mŷ tó kŷ nñ kŷ. Kŷ ag tóg goj tŷ vênh kygpe tŷ hêñ ri ke han han tî gé. Tag ki vênh jykre kar vê, êprâ. Kŷ Topē tŷ vênh jykre tág han kŷ ēn vŷ tóg tû' he mû sir.

¹¹ Vâhâ Cristo vŷ hur kâtig, kŷ tóg tŷ êg jagfy Topē tû ki rîr to pâ'i mág nñ ha, kŷ tóg êg kren pê han mû. Ti tŷ Topē jo ìn kâra râ vŷ ìn si ēn mág kâfór nñ gé. Há tâvî ti nñ, Jesus tŷ hê tá Topē tû ki rîr nñ ēn ti. Êprâ ke tŷ ìn há pijé', tag ki ìn pijé', kanhkâ tá ke vê. ¹² Kŷ, Jesus tŷ ën kâra râ kŷ tóg râ pir han, Topē nîgjafâ pê ën kâra, Topē tŷ êg mŷ vênh pâte fón jé. Kŷ tóg, ã tŷ kâra râ kŷ ti pi(jé) ag mëg kyvénh ma vyr', cabrito ën, monh tâgy ën. Á kyvénh hâ tŷ tóg êg kren pê han, Jesus ti.

¹³ Ú ter kŷ ù tŷ ti va mû mû ën ag vŷ, ag tŷ Topē jo ìn kâra ge sór kŷ ag vŷ Topē tû ki rîr tî ag mŷ: “ha êg to tŷ kó kó hé, êg mëg kyvénh tŷ,” he tî. Ag tŷ ag to tŷ kó kó he kar kŷ ag tóg jânhkri nîtî sir, ag tŷ cabrito kyvénh tŷ ag to tŷ kó kó hen kŷ, ke tû nñ kŷ monh kyvénh tŷ, ke tû nñ kŷ monh fi pûr tŷ mrêj tŷ. Ag tŷ ag jânhkri han jan hâ vê. ¹⁴ Hâ ra Cristo vŷ á kyvénh hâ tŷ êg jânhkri pê han. Topē kupríg tŷ ti krîn kŷ tóg Topē mŷ vênh fêg, Cristo ti. Kygnê ja tû pê ti nñ, hâ kŷ tóg há kar nñ, ti tŷ vênh fêg kŷ. Ti kyvénh vŷ êg jânhkri pê han mû, êg jykre mré tóg êg kuryj han mû, kŷ êg tóg vênh jykre kórég han mân ke tû nñ sir, êg tŷ êg jykre si tugrîn ter ke mû ën ti. Vâhâ êg tóg Topē tû han há nîgti, ûn rîr nñ ën tû ti.

Cristo tŷ êg mŷ vênh jykre tág ma kâtig

¹⁵ Hâ kŷ Cristo vŷ êg mŷ vênh jykre tág ma kâtig. Ter ja tóg nñ, Topē tŷ êg mŷ vênh pâte fón jé, êg tŷ ti jykre ve mranh ën ti. Ti ter kar kŷ Topē tóg ū ag kuprêg huri, ag tŷ Topē tŷ kanhkâ tá êg mŷ néñ ven ke ën ki kanhrân jé. Jesus tŷ êg mŷ han hâ vê.

¹⁶ Kején ū tóg ã ter ke to hâ: “iser kar kŷ ën vŷ isû tag mân ke mû, ū ën vŷ isû ū mân ke mû gé,” he tî. Rán tóg tî, tag, kŷ tóg tógfig tî, vênh rá ti. Kŷ ag tóg ag tŷ vênh rá ën ve sór mû ra ag tóg ti ter kar kŷ hâ vég tî. ¹⁷ Ti tŷ ver ter tû nñ kŷ ag tóg vênh rá ën venh ke tû nñ. “Iser kar kŷ,” he tóg, hâ kŷ ū tóg ver ti tû mág tû nñ, ti tŷ ver ter tû nñ kŷ, ū tŷ rán mû ën ti. ¹⁸ Ri ke ti nñ, Topē tŷ êg mŷ vênh jykre nîm ja ën ti, ti si mré hâ. Ag mëg ter kar kŷ ke ja vê. ¹⁹ Hâ kŷ Moisés vŷ povo kar mŷ Topē tŷ ti mŷ néñ tó ja ën kâmén, Topē tŷ néñ to ag jyvén mû ën ti. Ti tŷ ag mŷ kâmén kar kŷ tóg monh tâgy tânh kŷ ti kyvénh mân ja nñ, cabrito tânh kŷ ke gé. Goj mân kŷ tóg ki kujêñ ja nñ gé, kŷ tóg tŷ kujâjâg mû, goj mré tóg ti kujâjâg mû sir, carneiro kyki kusûg mré hâ tóg tŷ kujâjâg mû sir, re no fej mré hâ. Kŷ tóg livro kri tŷ kó he mû, to tŷ krig ke tóg mû gé, povo kar to tóg tŷ kó kó he mû gé, ag tŷ jânhkri kŷ nîtî jé. ²⁰ Ag to tŷ krig ke kar kŷ tóg ag mŷ: “Topē tŷ êg mŷ néñ han ke mû to vênh kyvénh hâ vê,” he mû, “Topē tŷ êg mŷ vênh jykre nîm mû to vênh kyvénh hâ vê,” he tóg mû, Moisés ti. ²¹ Kar kŷ tóg ìn tŷ kur to tŷ krig ke mû gé, pénky kar to tóg tŷ kó he mû gé, ag tŷ Topē tû han jafâ kar to. Vênh kyvénh ën tŷ tóg kri tŷ kó he kân mû, ag kar jânhkri nîtî jé. ²² Ha vé, ag tŷ vâsý Topē jykre ën ki néñ ū tŷ jânhkri' he sór kŷ ag tóg néñ ū kyvénh hâ tŷ jagnê jânhkrig tî. Pir ti nñ, ag tŷ néñ ū kyvénh tû ra tŷ jânhkri' ke mû ti. Hâ kŷ êg tóg ki kanhrô nîtî. Ëg tŷ Topē vĩ mranh kŷ tóg êg mŷ êg mëg ter hâ tugrîn vênh pâte fón ja nîgti, vâsý vênh jykre ën ki.

Cristo tŷ êg jagfy ter pir han

²³ Vēnh jykre ēn vēh kanhkā tá vēnh jykre ri ke sī nī, hā kȳ vēnh mēg kyvénh vēh néen kar ēn jānhkri han ja nīgtī. Ēg tȳ hā ra kanhkā ve jé tōg há tū nī, ēg mēg tȳ ēg jagfy ter mū ti. Ēg mēg vēh ēg tȳ kanhkā tá jun han ki kagtīg nī. ²⁴ Cristo hā vēh ēg tȳ tá jun han ke mū. Kȳ tōg ēprā ke tȳ Topē jo īn kāra rā ja tū nītī gé, kanhkā jykre ri ke sī ēn kāra rā ja tū tī nī. Kanhkā pē ra tōg vyr, kȳ tōg Topē rīnja tá nī nī, Topē mré vēmén jé, ēg jagfy. ²⁵ Kȳ ēprā ke ēn tōg ēprā Topē tū ki rīr tī to pā'i mág ēn tōg prȳg kar ki ag tȳ īn vāfynyn to: Topē nīgjafā, he mū ēn kāra tōg rā tī, ag mēg kyvénh mān kȳ tōg ra rā tī. Hā ra Cristo vēh fēg pir han. ²⁶ Ti tȳ prȳg kar ki vēnh fēg mū ra tōg ter tȳ hēn ri ke han ke vē vē, Topē tȳ ga han kar kȳ. Hā ra tōg vāsý vēnh ven ja tū nī. Ūri, kurā tȳ ēgno to hā tōg vēnh ven pir han, kȳ tōg vēnh fēg pir han, ēg tȳ Topē vī mranh ēn tȳ tū' he jé, ā ter tugrīn. ²⁷ Ēprā ke ag vēh ter pir han tī gé. Ēg ter kar kȳ Topē vēh ēg jykre tugným ke mū. ²⁸ Tag ri ke ti nī, Cristo tȳ vēnh fēg mū ti. Vēnh fēg pir han tōg, ā tȳ ūn e tȳ Topē vī mranh tȳ tū' he jé. Kejēn tōg kātīg mān ke mū. Hā ra tōg ēg tȳ Topē vī mranh ja tugrīn ter mān ke tū nī, ti kātīg mān kȳ. Ēg jé prēr jé tōg kātīg ke mū, ti tȳ ūtī tī kātīg jāvānh mū ag jé prēr jé.

10

¹ Ēg tȳ Judeu ag jykre ve kȳ ēg tōg ve sī han tī, Topē tȳ ēg mȳ néen han sór mū ti. Prȳg kar ki ag tōg Topē mȳ tānh kȳ pūn', tānh kȳ pūn' he tī. Hā ra ag mēg tȳ ag jagfy ter mū ra tōg ag jykre há han ki kagtīg ja nīgtī. ² Ag tȳ Topē mȳ néen (ū) pūn mū ra ag tōg Topē vī mranh mān', mranh mān' he tī. Ag tȳ mranh tū nī ra ag tōg ti mȳ pūn mān ke tū nī vē, ti tȳ ag mȳ vēnh pāte fón jé. Hā ra ag tōg ki kanhró nītī, ag tȳ ti vī mranh tī tag, hā kȳ ag tōg ti mȳ néen pūn tovānh tū pē nīgtī, ti tȳ ag mȳ vēnh pāte fón tovānh tū nī jé. ³ Prȳg kar ki ag tōg Topē mȳ pūn tugrīn (ag tōg) ag tȳ ti vī mranh ja ēn mī ēkrég tī. ⁴ Hȳ, monh kyvénh vēh ēg tȳ Topē vī mranh tȳ tūg' hēn ke tū pē nī, cabrito tȳ ēg jagfy ter mū ēn ti ke gé. ⁵ Hā kȳ Cristo tōg, ā tȳ ga kri mur ken kȳ (tōg) Topē mȳ: "ag tȳ ājag mēg tānh kȳ pūn mū ra tōg tȳ néen ū tū nī ā mȳ," he ja nī. "Ag tȳ ā mȳ néen ū ū pūn mū ra tōg ā mȳ tȳ néen ū tū nī gé. Hā ra ā tōg inh mȳ inh fár ti nīm, isý ag jagfy ter jé. ⁶ Ag tȳ ā mȳ ag mēg pūn mū ra tōg ā mȳ sér tū nī, ag tȳ ā mȳ néen ū ū pūn mū ra. Ag tȳ ā vī mranh tag tȳ tū' he ki kagtīg tōg nī, ag tȳ ā mȳ néen pūn mū tag. ⁷ Hā kȳ sóg ā mȳ: "ha vé, sý ā mȳ vēnh fēg ke vē," he mū, "isý ā tȳ inh ki néen ve sór mū ēn tȳ ā mȳ han jé," he sóg mū. Hā kȳ tōg rán kȳ nī, iso, ā vī rá ki," he tōg, Cristo ti, Topē mȳ.

⁸ Ti mȳ tōg tag tō vén, ha mē. "Ag tȳ ājag mēg tānh kȳ pūn mū ra tōg tȳ néen ū tū nī ā mȳ. Ag tȳ ā mȳ ājag mēg pūn mū ra tōg ā mȳ sér tū nī, ag tȳ ā mȳ néen ū ū pūn mū ra. Ag tȳ ā vī mranh tag tȳ tūg' he ki kagtīg tōg nī, tag," he vén tōg. Hā ra tōg rán kȳ nī, Judeu ag tȳ Topē mȳ tag pūn jé. Ge ra Jesus tōg tag to: "néen ū tū vē," he ja nī. ⁹ Tag tō kar kȳ tōg Topē mȳ: "ha vé, sý ā mȳ vēnh fēg ke vē, isý ā tȳ inh ki néen ve sór mū ēn tȳ ā mȳ han jé," he mū gé, Topē mȳ. Ā tȳ tag tō kȳ tōg vēnh jykre si ēn tȳ tū' he mū, ūn tāg han jé. ¹⁰ Jesus tȳ Topē vī ki króm ja tugrīn ēg tōg ūri tȳ Topē krē nītī ha. Jesus Cristo vēh ēg jagfy ter ja nī, vēnh fēg kȳ. Ti ter pir ki tōg ēg név(e) kajām kān, kȳ Topē tōg ēg mȳ vēnh pāte fón kān mū sir.

¹¹ Ēprā ke ag tȳ Topē tū ki rīr tī ag vēh kurā kar ki ājag rānhrāj han tī, Topē tū ki rīr jé. Kurā kar ki ag tōg Topē mȳ ājag mēg tānh kȳ pūn tī, hā ra ag tȳ Topē mȳ néen pūn mū ēn pi(jé) ag tȳ Topē vī mranh tȳ tū' he ja nīgtī. ¹² Ag jāvo Jesus Cristo vēh fēg pir han, ā ter tugrīn tōg ēg tȳ Topē vī mranh ēn tȳ tū' he kān. Tag han kar kȳ tōg Topē pēgja tā nī nī. ¹³ Tā tōg nī nī. Topē vēh ti kato vāsānsān mū ag tȳ ti pēn krēm vin ke mū. Ag sigse kȳ nītī to ken hā vē. Tag hā jāvānh tōg nī nī, Jesus ti. ¹⁴ Ti tȳ vēnh fēg pir ēn tugrīn tōg Topē krē kar ag krenkren han kān huri, kȳ ēg Topē mȳ sīnví nītī. ¹⁵ Topē kuprīg vēh ēg mȳ tag tō tī gé. Tag tō tōg mū, ha mē. ¹⁶ "Tag pāte sóg ag mȳ vēnh jykre tāg han ke mū," he tōg, ēg jōg mág ti. "Vēnh jykre tāg ēn hā vē, ha mē. Isý néen to ag jyvēn mū ēn tȳ sóg ag fe kākā nīm ke mū, kȳ tōg sý ag krī ki rán ri ke nīnh mū sir, kȳ ag tōg han sór ke mū," he tōg. ¹⁷ Tag tō kar kȳ tōg tag tō gé, ha mē. "Ag tȳ inh vī mranh ja ēn mī ēkrén mān ke

tū inh nī ha, ag jykre pāno ēn mī ēkrén mān ke tū pē inh nī ha,” he tōg mū gé. ¹⁸ Ha vé, Topē tý ēg mý vēnh pāte fón ký ēg tōg ti mý nén ū pūn mān ke tū nī ha, ti tý ēg mý vēnh pāte fón kān ký nín ký, ēg tý ti vī mranh ja kar ēn ti.

Ēg tý Topē to krónh ke tū

¹⁹ Inh kanhkā, Jesus tý ēg jagfy ter tugrīn ēg tōg jatun mý Topē nīgjafā tá jun ke mū. ²⁰ Jesus tý ēg jagfy ter ēn tōg ti tý kur tý jānkā ēn fín rām ri ke nī, ēg tý ti nón fín rām ri ke han jé, ēg rīnrīr nýtī jé. Topē jo īn krēm kur tý jānkā nífe ēn vý jaran ke ký sa nī, Jesus ter ký. Ký ēg tōg rā genh há nýtī ha. ²¹ Ēg jagfy Topē tū ki rīr tī to pā'i mág vý nī nī, hā vý: Jesus, he mū. Topē jamā tá ke ēn ag kar kri ke vý tý ti ni. ²² Ký jatun mý Topē mré vēmén nī. Ti ki rā há han nī, ājag fe tý ti ki gemnī, ājag tý ti nīgjafā tá junjun jé. Ón ký ti ki ge sór tūg nī. Ēg jānhkri han tōg, ēg jykre pāno kar tý tōg tū' hé, ēg tý to jykrén mān tū nī jé. Ēg tý jānhkri han tōg, ēg tý goj jāpri tý vēnh kype ēn ri ke, ký ēg há nýtī. ²³ Ti tý ēg mý nén tó mū ēn mī ēkrén nī, to krónh ke tūg nī, sý ājag mý nén tó mū ēn to. Ve jé ēg tōg ke mū, ti tý ēg mý nén tó mū ēn ti. Ū tý ēg mý tó ja ēn vý ón vānh nīgtī, hā ký to krónh ke tūg nī.

²⁴ Jagnē mī ēkrén nī, ājag tý jagnē jyvēn jé. “Vēnh kar to há nīmnī,” hemnī jagnē mý. “Nén ū há kar han nī,” hemnī gé jagnē mý. ²⁵ Ū ag tōg culto venh kāmū vānh nýtītī. Tag han tūg nī. Culto venh kāmūmnī. Ký jagnē jyvēn nī, ājag tar nýtī jé. Kakó ti nī, ti kātīg mān ke kurā ti. Ve há ti tī ha, tag.

²⁶ Ha vé, Topē vī mē kān ēg huri. Ēg tý ti ki rā kar ký culto venh kātīg tū nī' hen ký, ēg tý ge ra Topē vī mranh sór ký mranh tī ký tōg ū tý ēg jagfy kajām mān ke tōg tū tī. ²⁷ Hý, ēg tý mranh sór ký mranh ký Topē vý ēg vóng kónān pē han ke mū. Pí tý tōg ag tý tū' henke mū, Topē ti, ū tý ti kato vāsānsān mū ag. ²⁸ Ū tý Moisés tý ēg jyvēn mū ēn mē jāvānh nī ēn téni ja ag tōg nīgtī, Israel ag, ūn régre ag tý ti jykre pāno ve ja tag tugrīn, ke tū nīn ký ūn tāgtū ag. Ti jagāgtān ja tū ja ag nīgtī, ūn jykre pāno ēn. ²⁹ Hā ki ēg tōg vég mū, Topē tý ēg vóng kónān pē han ke mū ti, ēg tý Topē kósin to é he ký, ēg tý ti vī mranh sór ký. Ēg tý mranh sór ký ēg tōg ti kyvénh to é he tī, ti jykre to. Ti tý ēg jānhkri han ja ēn to é he ēg tōg tī sir. Ēg mý tōg tý nén ū tū nī sir, Topē kuprīg tý ēg jagāgtān ja ēn ti. Ū tý tag han mū vóng kónān jé tōg ke mū, Topē ti, ha vēmnī. ³⁰ Hā ký tōg tag tó, ha mē: “ūn jykre pāno ag vóng kónān jé sóg ke mū, ag tý kajām jé, ag tý nén ū kórég han mū kar,” he tōg, Topē ti. Ū tý tag tó mū ki kanhró ēg tōg nī mýr. Hā ra tōg tag tó gé, ha mē. “Ā mré ke ag jykre tūgným jé tōg ke mū, ēg jóg mág ti,” he ja tōg nī gé. ³¹ Rīr ti nī, Topē ti. Ti tý ēg to jū nīn ký tōg jagy tāvī tī, nén ū jagy kar kāfór ti nī.

Ēg tý to tar nýtīn ke

³² Ājag tý vāsý ti mý vēnh fēg vén ja ēn kurā mī ēkrén nī. ēn kā ag tōg ājag kato vāsānsān mág, ký ājag tōg ag to vēsýrénh, kysā tý hēn ri ke ki, ājag tý Topē vī mē vén ēn kā. Hā ra ājag tōg to krónh krónh ke ja tū nīgtī. ³³ Ājag kā ū to ag tōg vī kónān mág' he ja nīgtī, ēn kā, Topē kato vāsānsān mū ag, ký ag tōg ājag vóng kónān gé, hā ra vēnh kar vý vē, ag tý ājag vóng kónān ja ti. Ājag kā ū vóng kónān ja ag tōg nīgtī, ký tōg ājag kar mý jagy tī ja nīgtī, ag mré, ājag tý tý ag mré Jesus ki ge nýtīn ký. ³⁴ Ký ag tōg ājag kā ū sigse ja nī gé. Ký ājag tōg ūn sigse ký nīgtī ēn ag jagāgtān ja nīgtī, ag tý ājag mré Jesus ki ge ký nīgtī ký. Pā'i ag tý ājag tý nén gég mū ra tōg ājag mý sér nī ja nīgtī. Ājag tý kanhkā tá nén ū hā tāvī ēn venh ke hā mī ājag tōg ēkrén ja nīgtī, ag tý ājag tý nén génh ký, Jesus tugrīn. Ājag tý kanhkā tá nén venh ke ēn vý tū' henke tū pē nī. ³⁵ Ký ūri to krónh ke tūg nī gé. Ājag tý ti to tar nýtīn ký ājag tōg nén ū hā tāvī venh ke mū, ha mē. Ājag vēsýrénh ja ēn kaja ri ke ve jé ājag tōg ke mū. ³⁶ Ēg tý ti tū han to tar nýtīn ke vē, ēg tý ti tovānh ke tū pē nýtīn ke vē. Tag hā vý hā nī. Ký ājag tý Topē tý ēg mý nén tó mū ēn han kān ký nýtīn ký ājag tōg venh ke mū, ti tý ēg mý nén (ū) ven ke mū ēn ti. ³⁷ Hā ký tag vý rán ký nī, Topē vī rán ki, ha mē: “kānhmar pē ti jun ke mū, ūn kātīg ke mū ēn ti. Kātīg mé han jé tōg ke mū, ha vēmnī. ³⁸ Ký ū tý inh ki ge ký nīgtī ēn ag hā vý krenkren ke mū, inh mré

ke ēn ag, isŷ ūn mŷ vēnh pāte fón mū ēn ag. Jāvo ū tŷ isovānh mū ēn vŷ inh mŷ kórég nīnh mū,” he tóg, Topē ti. ³⁹ Ēg pi(jé) ti tovānh ke mū’, kŷ ēg tóg ū tŷ ti tovānh mū ēn ag vāgfor ēn ri ke han ke tū nī gé. Tí ki rā kŷ ēg tóg nýtī, hā kŷ ēg krenkren ke mū.

11

Ũ tŷ ēg jo Topē ki ge kŷ nýtī ag

¹ Topē ki rā to ken hā vē, hā vŷ: ti tŷ ēg mŷ néñ tó mū ēn kri nīm, he mū. Ti tŷ néñ ū to: “ve jé ājag tóg ke mū,” he mū ēn kri fi jé ēg tóg ke mū, ēg tŷ ver vég tū ra. ² Ti si ag vŷ kri nīm kŷ ti ki ge ja nýtī gé. Hā kŷ ag tóg Topē mŷ tŷ ūn há ja nýtīfī, vāsŷ ke ag, ha mē.

³ Ēg tŷ Topē ki rā kŷ ēg tóg ki kanhró nýtī, ti tŷ ā vī tŷ ēg tŷ néñ vég mū kar hyn han ja ti. Ti vī vég tū ēg tóg nýtī, kŷ tóg ēg tŷ néñ vég tū tŷ tóg ēg tŷ vég mū hyn han ja nýtī, Topē ti, ā vī tŷ tóg néñ kar hyn han ja nýtī.

⁴ Kŷ Abel vŷ Topē ki rā kŷ nī ja nýtī gé, hā kŷ tóg Topē mŷ pūn há han, ti tŷ ti mŷ ā mēg pūn kŷ. Jāvo ti kâke tŷ Caim vŷ ti ki rā ja tū nī, kŷ tóg Topē mŷ néñ ū pūn tī (hā) ra (tóg) ti mŷ pūn kónān. Abel tŷ Topē ki rā kŷ tóg Topē mŷ pūn há han ja nī, Abel tŷ ti mŷ pūn mū ēn ti. Topē tŷ Abel to: “inh mŷ tóg tŷ ūn jykre kuryj nī,” he ja vē, hā kŷ ti tū tóg pūr há han. Ter ti huri, Abel ti, hā ra ēg tóg ti tŷ néñ han ja tugrīn Topē ki ge ki kanhrān mū sir.

⁵ Enoque vŷ Topē ki rā kŷ nī ja nýtī gé, hā kŷ Topē vŷ ti jé prēr, ti tŷ kanhkā ra tīg jé, ti rīr ra, ti ter tū ra. Ti ve mān tū ag tóg, Topē tŷ ti jé prēr kar kŷ, hā ra tóg ā ter tū ra kanhkā ra vyr. Topē tŷ ti jé prēr to hā tag vŷ ti to rán kŷ nī Topē vī tŷ rán kŷ nī ki, ha mē: “Topē tŷ ti jykre ve kŷ ti fe tóg mrin ke mū,” he ja ti nī, Enoque to. ⁶ Ēg tŷ Topē ki ge tū nýtīn kŷ tóg ēg to há nīnh ke tū nī, Topē ti. Ēg tŷ Topē ra mū sór kŷ ēg tóg tag to jykrén ke mū, ha mē. “Topē vŷ nī,” he jé ēg tóg ke mū. Kŷ ēg tóg ti to: “ēg tŷ ti to mū kŷ tóg ēg mŷ néñ ū há ēn nīm ke mū, ti tŷ ēg mŷ néñ tó ja ēn ti,” henh ke mū gé. Tag tó kŷ ēg tóg ti to mūnh ke mū, kŷ tóg ēg mŷ han ke mū, ha vemnī.

⁷ Noé vŷ Topē ki rā kŷ nī ja nýtī gé, hā kŷ Topē vŷ ti mŷ tó ja nī, ag kar tŷ kar kŷ ti jagy venh ke ti, hā vŷ: ta kutē, he mū. Kŷ tóg Topē vī kri fi kŷ canoa mág ēn han mū, kŷ tóg han kān kar kŷ (tóg) ki rā kŷ (tóg) kren mū, ti prū fi mré, ti krē mré ke gé. Topē ki rā kŷ tóg ū tŷ Topē kato vāsānsān mū ag mré tīg mān ja tū nī. Hā kŷ Topē vŷ ti mŷ ūn jykre kuryj ag tŷ néñ venh ke ēn ven, ti tŷ ū tŷ ti ki rā kŷ nýtī ag mŷ néñ ven ke ēn tī.

⁸ Abraão vŷ Topē ki rā kŷ nī ja nýtī gé, hā kŷ tóg Topē vī kri nīm ja nýtī. Topē tóg ti mŷ: “ha tīg,” he mū, kŷ tóg tīg ja nī, ga ū ra, Topē tŷ ti mŷ ga nīm ke mū ēn ra. Ā tŷ ki kagtīg ra tóg ra tīg ja nī. Ā jamā tá kākutē kŷ tóg ā tŷ ki kagtīg ēn ra vyr, Abraão ti. ⁹ Topē ki rā kŷ jé kŷ tóg ga ēn mī tīg ja nýtī. Topē tŷ ti mŷ ga ēn nīm sór ja vē, hā ra tóg tŷ ā tū tū ra tóg mī tīg ja nýtī, tá. Kur tŷ ū krēm ēmān kŷ tóg ga ēn mī tīg ja nýtī, ti kósin tŷ Isaque mré, Isaque kósin tŷ Jacó mré ke gé. Ti krē’krē ag vŷ ti mré ga ēn venh ke ja nýtī gé, hā kŷ Topē tóg Abraão mŷ tó ja nī, hā ra ag tóg ver vég tū nī. ¹⁰ Ge ra tóg tovānh ja tū nýtī. Cidade tŷ Topē tū ēn ve sór ja ti nī, ū tŷ tūg ke tū pē ēn. Topē hā vŷ cidade ēn han. To jykrén kŷ tóg han. Ti pi(jé) ēprā ke ag cidade ri ke nī!. ēn ve sór kŷ tóg ti tovānh ja tū pē nī, hā kŷ tóg vé, Abraão ti.

¹¹ Sara fi vŷ Topē ki rā kŷ nī ja nýtī gé, hā kŷ fi tóg ā kófa pē ra (fi tóg) kufyg ja nýtī, Topē tŷ fag tŷ tag to tar han kŷ, Sara fi, fi mén tŷ Abraão mré. Ū tŷ fag mŷ: “kósin ve jé ājag tóg ke mū,” he mū ēn vī kri fi kŷ fag tóg ve ja nýtī. ¹² Hā kŷ ūn pir ēn, ūn kófa pē ēn krē’krē vŷ e tāvī nýtī, krīg e ēn ri ke, goj fyr mī rŷnhrŷj e ēn ri ke, goj kafā tū fyr ēn mī rynhryj e ēn ri ke.

¹³ Topē ki ge kŷ nýtīn kŷ ag kāgter, Abraão, Isaque, Jacó. Topē vŷ ag mŷ ga ēn tó ja nī, hā ra ag tóg ve ja tū nī ver. Ājag tŷ ve pē han tū ra ag kāgter. Ve sī han ja ag tóg nýtīfī, Topē tŷ ag mŷ ga tó ja ti, hā ra ag tóg ve pē han ja tū nī kŷ tóg ag mŷ ēg tŷ kór há tā néñ ū vég mū ri ke nī ja nýtī. Ag tŷ venh ke to tóg ag mŷ sér gy tī hā ra. “Tag ki, ga kri ēg tóg ūn pygsa mū ēn ri ke han tī, ēg jamā vŷ tŷ tag ki ke tū nī,” he ag tóg tī. ¹⁴ Ag jamā pē

jāvānh kÿ ag tóg ga kri mû ja nígtî, hâ kÿ ag tóg: “éeg jamâ pê tû v , tag ki,” he ja nígtî.

¹⁵ Ag pi(jé)  ajag jamâ si  n ra v n v n ke s r ja nígtî!, hâ kÿ ag t g v n v n ke ja t  n .

¹⁶  m   h  p   n ve s r ja ag t g n gt , kanhk   t . H  k  ag t g Top  m   h  ja n t , ti pi(j ) ag to m  g ke m  !. H  k  t g v s o: “Abra  o Top , Isaque Top , Jac   Top  v  t  inh n ,” he t , Top  ti. Cidade han t g, ag m  , kanhk   t .

¹⁷ Abra  o v  Top  ki r  k  n  ja n gt  g , h  k  t g Isaque nenh ja t  n gt . Top  m   t g ti f g, Top  t  ti m   ti k osin to v n k . Ti k osin pir ja v , h  ra t g ti t n h kren, Top  m  .

¹⁸ Top  t g Abra  o m  : “  k osin t  Isaque kr  v  e n t h m  ,” he ja n gt . ¹⁹ K  t g, ti t  ti t n h kren k  t g: “Top  h n ti r n m  n ki kanhr  n , is y ti t n k ,” he m  . H  k  t g ti ve m  n g . Ti t  ti t n h kren k  t g Top  m   ti t  ti t n h ri ke n  ja n gt , h  ra t g ti ve m  n, Top  t  ti m  : “ti t n h t g ra,” hen k .

²⁰ Isaque v  Top  ki r  k  n  ja n gt  g , h  k  t g Jac   m   v  h  han, Esa   m   ke g , ti t  ag m   ag t  n n venh ke  n to k .

²¹ Jac   v  Top  ki r  k  n  ja n gt  g , h  k  t g   ter ke to h  (t g) Jos   kr   r gre  n ag m   v  h  han g . K  t g   v t  to j  k  (t g) Top  kr   m  g ke m  , k  t g Top  m  : “Top  v  t    n ,” he ja n .

²² Jos   v  Top  ki r  k  n  ja n gt  g , h  k  t g   ter ke n y ra t g   ter ken jo (t g) Israel ag m   k m  n ja n gt , ag kr  kr   ag t  ga t  Egito t  k panh ke  n ti. K  t g ag t  k panh ke  n to k  (t g) ag m   to v  ja n , ag t  ti kuka g  k m  nh j , ag k m  nh ken k .

²³ Mois   han m   f g v  Top  ki ge k  n t  g , h  k  f g t g Mois   p ju, ti mur kar k , kys   t gt  ki. F g m   t g s nv  n  ja n gt , g r s i ti. K  f g t g p 'i m  g kam  g s r ja t  n , p 'i m  g t : “g r gr   ag k gt n k n n ,” he m   ra.

²⁴ Mois   v  Top  ki r  k  n  ja n gt  g , h  k  t g,   mog kar k  (t g): “inh pi(j ) t  Fara   k osin fi k osin n !”, he ja n gt . ²⁵ Ti t  Top  povo ag mr   jagtar n  ra t g ti m   t  n n   t  n  ja n gt . H  ra t g Egito t  ke ag mr   rico n  s r ja t  n gt . Top  v  m  ranh k  ag t g  n k  rico n t  ja n gt , Egito t  ke ag. ²⁶  g t  Cristo tug  n jagtar n t  tag t g ti m    g rico n t  tag h  k f r n  ja n gt , h  k  Egito t  ke ag rico tag t g ti m   k r  g ja n gt , Moises m  . Top  t  kanhk   t   g m   n n   h  n m ke  n h  to t g jykr  n ja n gt .

²⁷ Mois   v  Top  ki r  k  n  ja n gt , h  k  t g ga t  Egito t  k kut  ja n gt , p 'i j  kam   v nh n n k . Top  v g t   g t g n gt , h  ra t g Top  h  ki  kr  n k  n  ja n gt . Ti v  t g ti m   ti t  v g n  ri ke n  ja n gt . H  k  t g kr  n ke ja t  n gt , Mois   ti.

²⁸ Mois   v  Top  ki r  k  n  ja n gt , h  k  t g Israel ag m   festa t  P scoa  n n m. Ag m   t g: “ n j nk  to t n, ovelha kyv nh t ,” he m  , “Top  t j n  jaf  t   ajag kr   ve ag k gt n t  n  j ,” he ja t g n gt , Mois   ti, Israel ag m  . H  k  ag t g festa t  Páscoa  n han t ,  ri.

²⁹ Israel ag v  Top  ki ge k  n t  ja n gt  g , h  k  ag t g goj kus  g he m    n k  r  gr  g h  han inhh ,  g t  ga kri m    n ri ke han ag t g. Mrinmr   ja t  ag t g n gt . Egito t  ke ag t  ag n n k  r  gr  g s r m   ra t g ag kri r  m ke m   sir, goj  n ti, k  ag t g n gn r k k gter k n m   sir.

³⁰ Israel ag v  Top  ki ge k  n t  ja n gt  g , h  k  c ide t  Jericó jy r   n v  v s g ki k r  g k n ja n gt . Ag t  p n n m   t  7 (ke) han kar k  t g v s g ki k r  g ja n , ag t  kur  t  7 (ke) ki p n n m   kar k .

³¹ Raabe fi v  Top  ki r  k  n  ja n gt  g .  n m  n (ka)m   v  t  fi n  ja n gt , h  ra fi t g Top  ki r . H  k  fi t g Israel ag m  : “ha k ge j g,” he ja n ,  t y fi jam  venh k m   m   ag. H  k  ag t g fi t n ja t  n  g . Cidade t  ke kar k gt n ja ag t g n gt , ag t g Top  v  m   s r ja t  t g inhh  kren ja n gt .

³² Inh h n  t n h ke m   g  ver!. Is y ag t o k n s r m   ra t g inh m   v nhm  t . E ag n t , e t v , Gide  o ti, Baraque ti, Sans  o ti, Jeft  ti, Davi ti, Samuel ti, Top  v  t  t  kar ag.

³³ Top  ki ge k n k  ag n t , h  k  ag t g p 'i ag mr   v nh g n h han, h  ra ag t g p 'i  n ag t  h n ri ke k n. V nh jykre kury  han ag t g t , v nh kar m  . K  Top  t g ag m    t  ag m   v nh jykre h  t o m    n t y ag m   ven m   sir. M g t   m  n s r m   ra t g ti t  h  ri ke ja t  n gt  g , m g ti. ³⁴ P i gru jagy  n v  ag t y h  ri ke ja t  n gt  g ,  t y Top  ki ge k 

nýtī ag. Ū tý rógro tý ag téń sór mū ra tógrag tý hē ri ke ja tū nýtī gé. Ag krój nýtī ra ag tógrag tar gy nýtī ja nýtī. Véñh géñh han ký ag tógrag rárá há han, ký ag tógrag kato vásánsán mū ag tý pétē han gé. ³⁵ Ún týtá ū fag vý, ájag kré ter kar ký fag vý ag ve mán, ag tý ag rín mán ký, Topé ki ge ký nýtī én ag.

Hã ra ag kato vásánsán mū ag vý ag to jú mág, ký ag tógrag ag kámí ū ag vógrag kónán gé. Ký ag tógrag ag kygrégrag gé, ū tý Topé ki ge ký nýtī ag, ag tý Topé to jú ký, ū tý ag kygrégrag mū ag. Ag mý ag tógrag: “ájag továnh je ég tógrag ke mū, ájag tý Topé továnh ký,” he ja nýtī, hã ra ag tógrag Topé továnh sór ja tū ní. Ag tý kanhká tá rínrír nýtī sór ja vě, hã ký ag tógrag Topé továnh ja tū ní. ³⁶ Ag kámí ū ag to ag tógrag é he mū gé, ký ag tógrag ag mránmrán gé, ag sigse ag tógrag, ke gé, ký ag tógrag věse jafá kátá ag vám gé. ³⁷ Pó tý ag pin ký ag tógrag ag kágten gé, ránran jafá tý ag tógrag ag ránran gé, serrote tý. Rógro tý ag tógrag ag kágten gé, Topé ki ge ký nýtī ag. Ag tý hē mī mún ký ag tógrag carneiro fár tý kur rính ja nýtī, cabrito fár tý kur ke gé, ag tý Topé ki ge tugrín jagtar nýtīn ký. Véñen ve ja tū ag tógrag nýtī kején, jagágtar ag tógrag nýtī, ag vógrag kónán ja ag tógrag nýtī gé. ³⁸ Ag mré ke ag vý kórég pē nýtī ja nýtī, hã ký ag tógrag ūn há tag ag to kórég nýtī ja nýtī. Ký ag tógrag ga kórég kri mū ja nýtītī, ag jo pétē ký, sór kri ag mûgtí, ký ag tógrag pánónh nor kákí nýtī ja nýtī gé, ga nor kákí ke gé, ū tý Topé ki ge ký nýtī ag. Éprá ke ag vý ag to jú mág nýtī ja nýtī.

³⁹ Ag tý Topé ki ge ký nýtīn ký tógrag hã ra ag to há ní, Topé ti. Hã ra ag tógrag tag ki ve ja tū ní ver, ag tý néen ve sór mū én ti, Topé tý ag mý néen tó ja én ti. ⁴⁰ Topé vý ég to jykrén ja ní gé, hã ký tógrag ver ag mý ven ja tū ní. Ti tý ég mré ag mý ven sór vě, ég tý jagné mré kanhká tá junjun je.

12

Topé tý ég kanhrán sór mū

¹ Ha vé, e tāvř ag nýtī, ū tý ég jo Topé továnh tū ag. Ég pénřn ag e nýtī, ég ve ký. Ký tógrag há tī, ég tý Topé japyr jagma mū há han ke ti, ti jamřn jagma. Ég tý corrida han ri ke ti ní. Ég tý tý vaj ký corrida han ken ký ég tógrag věñhkán há han ke mū. “Sý tag han ký inh mý corrida to krónh kenh ke tū ní vý?” he ég tī. “Ne ný isar han mū, corrida to?” he ég tógrag tī gé. Ég tý néen han ke mū én továnh ég tógrag tī, ég tý corrida to krónh ke tū ní je. Topé jykre ri ke ti ní, tag ti. “Tag mý Topé to isar han mū vý?” hemnī, ájag tý néen han ke mū én kar to. Ájag tý néen han ke mū tugrín ti to tar nýtīn kýn há tī. Ájag tý néen han ke mū én tugrín ti to krónh kenh ha mě třn ký han tūg ní, továnh ní. Ti vī mranh sór tūg ní gé. Tag vý ég kókén pē han tī. Ájag tý néen han tī tag kar továnh ký ájag tógrag ti jykre hã to krónh kenh ke tū pē ní. ² Jesus hã mī ēkrén ní, ti jykre hã tý krín ký nýtīmní. Ti hã vý ég tý Topé ki rã han, ký tógrag ég tý ti továnh ke tū han én ki kanhró ní gé. Cruz to sa ký tógrag ter mýr, ag tý ti to é he mū ra tógrag ti mý tý néen ū tū tī. Ti tý kar ký néen venh ke én mī tógrag ēkrén ja ní, néen tý ti mý sér nřn ke én mī. Hã ký tógrag ūri Topé pěgja tá ní ní.

³ Jesus mī ēkrén ní. Éprá ke kar ag vý ti kato vī ja nýtī, ū tý Topé vī mranh mûgtí én ag, ge ra tógrag Topé to krónh ke ja tū nýtī, Jesus ti. Ti ki ēkrén ký to krónh krónh ke tūg ní, to: “ron inh mū,” he tūg ní gé.

⁴ Ha vé, Topé vī mranh tūg ní. Ájag tý ti vī mranh sór mū tag kato vásánsán ní, ke tū ní (mū) ra ájag tógrag to ter mū. ⁵ Ájag mý Topé tý ég jyvěn én kā jatu? Ég jyvěn ký tógrag tag tó, ha mě. Á kré mý tógrag tag tó, Topé ti, ha mě: “inh kósín, isý á vógrag kónán ký inh mý věñh nenh tūg ní,” he tógrag. “Isý á mý vī tar han mū ra to krónh ke tūg ní. ⁶ Isý á to há nřn ký, hã ký sóg á mý vī tar han tī. Á kanhrán je ke vě. Isý á mý: “inh kósín vý tý á ní,” hen ký sóg á mránmrán tī gé, á kanhrán ti je,” he tógrag, Topé vī tý rán ký ní ki.

⁷ Hã ký ti tý ájag mránmrán tag to tar nýtīmní. Ájag kanhrán je ke vě. Topé tý ájag mý: “inh kré,” he vě. Ég panh vý ég mránmrán ký ég kanhrán ja nýtī gé. Véñh kar jykren hã vě. Topé vý á kré kar mránmrán ký ag kanhrán tī. ⁸ Ký, ti tý ájag mránmrán tū ní ra ájag pi(jé) tý ti kré pē nýtīn mū vě!. ⁹ Ha vé, ég han mū fag vý ég mránmrán tī, ég kanhrán jāvānh nřn ký, ký ég tógrag kaměg tī. Ký ég tógrag Topé kaměg kafór han ke mū, ū

tý ēg rīnrīr han mū ti, ēg jóg mág ti. ¹⁰ Ký ū tý ēg han mū tóg ēg to ã jykre fi ja nīgtí. To jykrén ký tóg ēg mrānmrān tī kejēn, ēg sín kā. Kejēn tóg ã tý kygnē ký nī ra ēg kanhrān sór tī gé, ēg panh ti. Hā ra Topē tý ēg mrānmrān ký tóg to jykrén há han tī inhhā. Ti tý ēg kānhrān há han sór vē, ēg tý ti ri kén kygnég tū nī jé, ēg tý ti ri kén há tāvī nýtī jé. ¹¹ Ti tý ēg mrānmrān ên kā tóg ēg mý sér tū nī ver. Ên kā tóg ēg mý jagy tī. Kar ký ēg tóg vāhā vég tī, ti há nī ja ti, ēg tý kanhrān há han kar ký. Ti tý ēg mrānmrān hā ký ēg tóg vēnh jykre há han ên ki kanhrān mū sir, jagnē krī kuprāg ki ēg kanhrān mū gé sir.

Ēg tý jagnē tar han ke

¹² Krónh ke ve ãjag tóg nī, ký ãjag tóg tý ūn kaga tīg kórég ën ri ke nýtī. To tar' he mān nī, ãjag tý mū há han mān jé. ¹³ Topē japry kuryj hā jagma ëvānh nī, ký ū tý ãjag mý to krónh ke ha mē ên ag vý ãjag mré to tar' he mān mū gé. Topē jykre tovānh sór nī ve ãjag nýtī, hā ra tóg ãjag tar han mān sór mū.

¹⁴ Vēnh kar mré vēnh jykre kuryj han sórmnī. Ký Topē vī ki króm ký kygnē sór tūg nī. Ēg tý tag to vāsān tū nīn ký ēg pi(jé) ēg jóg mág venh ke mū'. ¹⁵ Vēnh ki rīr há han nī, ãjag kāmī ū tý Topē tý ēg jagāgtān mū tag to é he tūg jé. Ñag kāmī ūn pir tý vēnh jykre kórég to tar nīn ký tóg ēg mý ti tý ūn e ag krīn kónān ha mē tī, ag tý ti jykre kórég ën ri ke nýtī jé. Ký tóg ēg jakré kāmī vānh jagy ri ke nī. Ëg jakré kókég ti tī, vēnh jykre kórég tý ēg kókén ri ke. ¹⁶ Vēnh ki rīr há han nī gé, ãjag kāmī ū tý Esaú jykre kórég ën ri ke han tū nī jé, ū tý Topē kato vāsān tū nī jé. Esaú vý Topē to é he ja nýtī, ký tóg vējēn tugrīn ã panh tý ti mý vī há han ke ên kren. Ñ javy mý tóg tovānh, ti panh tý ti mý vī há han ke ên ti, ã jēn ke pir tugrīn mýr. Ti tý ã panh tý ti mý vī há han ke ên to é he hā vē. ¹⁷ Kar ký tóg mē sór ja nī, ti panh tý ti mý vī há han ke ti, hā ra tóg mēg tū nī sir. Ký tóg fý ja nýtī, ti panh tý ti mý vī há han jé, vāhā tóg ti mý e nī ja nýtī, hā ra tóg sir rāké ja ný. Mēg tū tóg nī sir, ti panh tý ti mý vī há han ke ti. Tag ri ke han sór tūg nī.

Topē jū tý jagy pē

¹⁸ Vāsý Topē vý ēg jóg'jóg ve ag mý ã jykre nīm ja nýtī. Pānónh tý Sinai tá ag tóg junjun ja nýtī. Pí ve ag tóg, tá, ký tóg tá kuty nī ja nýtī gé, kuty pē, kóho jū ke gé. ¹⁹ Ký trombeta ên vý kyr ja nýtī gé. Ký Topē vý ag mý vī ja nī gé. Ag tý ti vī mē ký ag tóg jürūn ke ja nýtī, ký ag tóg ti mý to vī mū, ti tý ag mý vēmén tū nī jé, ti tý ag kānhmý Moisés hā mré vēmén jé, ēgno ki. ²⁰ Ag mý tóg: "ãjag mēg ū tý pānónh tag rā hā jun ký ti téni," he ja nī, "pó tý ti pin ký, ãjag krē ke gé, ãjag prū fag ke gé, ãjag tý tá néen vēg mū kar ên ti. Ti tý pānónh tag vógh tugrīn ti téni," he ja tóg nī, Topē ti. Hā tóg ag mý e ja tīgti. ²¹ Topē tý ag mré vēmén ký tóg ag mý e tāvī nī ja nýtī, Moisés mré hā, hā ký tóg: "jürūn ke inh, mūmēg ký," he mū gé, Moisés ti.

²² Hā ra tóg ag tý néen ve ja ên ri ke tū nī, ēg tý ūri Topē rīnja tá jun ke ti. Pānónh ên ri ke tū ti nī, ēg tý kanhkā tá néen venh ke ti. Ëg tý kanhkā tá jun ken ký ēg ter mān ke tū nī gé, ēg tý kanhkā tá pānónh tý Siāo he mū ên tá jun ken ký. Topē jamā tá ke vē, ūn rīr mū ên jamā tá ke vē, hā vý: Jerusalém, he mū, kanhkā tá cidade ên ti. Topē tý jēgnē jafā ag vý tá nýtī. E tāvī ag nýtī, e tāvī, ti tý jēgnē jafā ag. Festa mág pē vē, tá. ²³ Ký Topē krē sanh kar ag vý tá nýtīn ke mū gé, ūn tý Jesus ki ge ký nýtī ag kar. Ag jygjy vý kanhkā tá rán ký nýtī. Ký Topē vý tá nī gé, ū tý vēnh kar jykre tugným ke ti. Ký ū tý ēg jo Topē ki ge ký nýtī ag kuprīg vý tá nýtī gé, ū tý ēg jo tá junjun mū ên ag. ²⁴ Ký Jesus vý tá nī gé, ū tý ēg mý vēnh jykre tāg nīm mū ên ti, ū tý ēg jagfy ter mū ên ti, ký ēg tóg ti kyvénh tugrīn jānhkri nýtī, Topē tý ēg mý vēnh pāte fón ti ký. Topē tý Abel kyvénh ven ký tóg jū mū, ū tý ti téni ja ên to. Topē tý Jesus kyvénh ven ký tóg jāvo ēg mý vēnh pāte fón mū. Ëg tūn hā vē, Jesus tý ēg mý vēnh jykre nīm jan hā vē, hā ký tóg Moisés jykre kāfór nī, Jesus ti.

²⁵ Hā ký jēmē há han nī. Ū tý ãjag mý Topē vī tó mū ên vī jēmē há han sórmnī. Ëg jóg'jóg ve ū ag vý Topē vī mē sór ja tū nýtī, ti tý ag jyvēn mū ra. Hā ký ag krenkren ja tū nī. Ký ēg krenkren ke tū nī gé, ēg tý ū tý kanhkā tá nī ên to ēg mré vēmén sór mū ên vī jēmē sór tū nīn ký, ti tý ēg jyvēn mū ti. ²⁶ Vāsý tóg, ã tý ēg jóg'jóg ve ag mré vēmén ký tóg ga tý ragra ke han ja nýtī. Ūri tóg ēg mý tag tó, ha mē. "Ga tý ragra ke pir han mān

jé sóg ke mū,” he tóg. “En kā kanhkā vý ragra ke mū gé, ha vemnī,” he tóg. ²⁷ Ti tý: “ke pir han mān jé sóg ke mū,” hen kÿ ëg tóg ki kanhró nýtī, ti tý ã tý nén han ja tag tý tū’ he sór mū ti, ti tý ga tý ragra kenh ken ki. Nén ū tý ragra kenh ke tū en hā tóg nính ke mū inhhā, hā vý: “Topē jamā, he mū. ²⁸ Kÿ tóg há tī, ëg tý Topē mÿ: “há ti nī, ã tý ëg mÿ nén han mū ti,” hen kÿ. Ëg jamā tág vý inhhā ragra kenh ke tū pē nī, ti tý ëg mÿ ëg jamā ním ke en ti. Kÿ tóg há nính mū gé, ëg tý Topē rānhrāj han há han kÿ, ti tý ti mÿ sér nī jé. Ti kamēg jé ëg tóg ke mū gé, ëg tý tóg jürün kenh mū. ²⁹ Topē vý pí tý nén ū kar kugprüg mū ri ke nī.

13

Topē tý ëg jyvēn

¹ Jesus ki ge kÿ nýtī ag tý jagnē to há nýtī to krónh ke tūg nī. ² Ú tý kuvar há tá ãag to pasa ken kÿ ti mÿ: “inh mré jé,” hemnī. Ëg jo ke ū ag tóg, ag tý ū ag to: “inh mré nýtī,” hen kÿ (ag tóg) Topē tý jenē jafā ag mÿ: “inh mré nýtī,” he ja nígtī, ag tý ag ki kagtig (hā) ra. Hā kÿ tag han nī. ³ Ün sigse kÿ nýtī ag ki rírmnī. Ñag tý kejēn Jesus tugrīn sigse kÿ nýtīn ke tag mī ëkrén nī, hā kÿ jagnē ki rír há han nī. Ag tý ün vóglónan mū ag ki rírmnī gé. Kejēn ag tóg ãag vóglónan ke mū gé, Jesus tugrīn, hā kÿ ag ki rír há han nī.

⁴ Ü prū fi to én tūg nī, ū mén to én tūg nī gé. Ñag prū nýtīn kÿ ū fi mré ný sór tūg nī, ãag mén nýtīn kÿ ū mré ný sór tūg nī gé. Topē vý ū tý věnh jykre kórég han (ka)mē ën ag to júnh ke mū, ū tý fag mré ný sór (ka)mē ën ag to, fag tý ag mré ný sór (ka)mē ën fag to ke gé.

⁵ Rico nýtī sór tūg nī gé. Ñag tý nén vég mū ën vý há nī. Topē vý ëg mÿ tag tó, ha më: “ãag kā jatu’ henh ke tū pē sóg nī, ãag ki sóg rír nī nī,” he tóg, Topē ti. ⁶ Hā kÿ tag tómni, ha më: “ëg jóg mág vý inh ki rír ke mū,” hemnī. “Ti hā kamēg isog mū. Ëprā ke ū vý inh vóglónan ke tū pē nī, ti tý inh ki rír nīn kÿ,” hemnī, Topē vý kri fi kÿ.

⁷ Ü tý ãag mÿ Topē vý tó vén mū ën mī ëkrén nī. Ga kri mún kÿ ag tóg Topē tovānh ja tū pē nígtī, ãag tý ti tovānh tū ra ag tóg kágter ja nī. Ag ri ke han sórmnī, ti ki rā ën tovānh sór tūg nī gé, ag ri ke han nī. ⁸ Jesus Cristo hā vý ter tū nī. Ti tý vásy nén to jykrén mū ën hā han ti tū, ūri, kÿ tóg hā han mān ke mū gé. Tý ū han ke tū ti nī, kÿ tóg kurā krýg ja tū nī gé. ⁹ Ü tý ón kÿ ãag mÿ nén ū ū tó sór mū ën vý jémē tūg nī, ag tý ón kÿ Topē to nén ū ū tó mū ra. Ñag krín kónan jé ag tóg ke mū. Ñag tý tý pranh ke han sór jé ag tóg ke mū. Topē vý ãag tar han ki kanhró nī, ãag jagāgtān kÿ. Ü tóg: “ã tý vějēn tag kon kÿ ã tóg Topē jykre to tar nī,” he tī. Ag ón vě. Vějēn vý ëg tý ti jykre to tar nī han ke tū pē nī. Topē hā ne ëg tar han ki kanhró nī’.

¹⁰ Ha më, Moisés jykre ki Topē mÿ nén ū pūn tī ag pi(jé) ëg mré Jesus jamīn ën konh ke mū’. ¹¹ Ag tý Topē tū ki rír tī to pā'i mág ën vý ag mēg ū tānh kÿ ti kyvénh ma tī tī, ag tý to: “Topē nígtīfā,” he mū ën ra. Ti tý ag mēg kyvénh ën tý ëg tý Topē vý mranh mū tý tūg’ he sór vě vě. Hā ra ag tóg ãag jamā jy ró pānī to ag tóg ãag mēg tānh kÿ pūn tī. ¹² Hā kÿ Jesus tóg cidade jy ró ën pānī to ter ja nī gé, ti tý ëg jagfy ter kÿ, ëg jānhkri han jé. ¹³ Kÿ ëg tóg ti jagtar ri ke han ke mū gé. Ü tý ti ki ge jāvānh ag jykre han tū ëg tóg nī, kÿ ëg tóg ag mré han ke tū nī gé. Jesus tý cidade jy ró pānī to ter ja ën mī ëg tóg ëkrén kÿ nýtī, kÿ ëg tóg ū tý ti ki ge tū ag mré ag jykre han ke tū pē nī. ¹⁴ Tag ki, ga kri ëg tóg ëg jamā pē venh ke tū nī. Kanhkā tá ëg tóg ve sór mū, ëg jamā ti.

¹⁵ Ëg tý Jesus tugrīn Topē mÿ vý há han kÿ tóg há tī. Ëg tý nén vég mū kar to ëg tóg ti mÿ: “ëg mÿ tóg há tī, ëg mÿ tóg sér tī,” henh ke mū. Ëg tý ti mÿ nén ū pūn mū ri ke tóg nī, presente ri ke tóg nī, ëg vý tag. “Ëg jóg vě,” he jé ëg tóg ke mū gé, ti to. Ti mÿ vý há han ke to krónh ke tūg nī. ¹⁶ Jagnē ki rírmnī gé, jagnē mré nén kar han kÿ. Tag to krónh ke tūg nī gé. Ëg tý Topē mÿ nén ū pūn ri ke ti nī, ëg tý ti mÿ presente han ri ke ti nī, ëg tý jagnē ki rír tī ti, kÿ tóg ti mÿ sér tī.

¹⁷ Ü tý ãag kanhrān tī ën ag vý jémēmnī, ag tý ãag mÿ nén tó mū ën ki króm nī. Ñag ki rír ag tóg nígtī, ãag tý Topē tovānh tū nī jé, kÿ Topē vý ag rānhrāj tugenym ke mū. Ñag

tý ag vĩ jẽmẽn kÿ tóg ag mÿ kufy tû nînh mû, ag rãnhräj ti, kÿ tóg ag mÿ sér tînh mû. Ti tý ag mÿ kufy nîn kÿ tóg há tû nî gé, ãjag mÿ.

Êg tý Topë mré vêmén ke

¹⁸ Inh jagfy Topë mré vêmén nî. Nén ū kórég han ja tû inh nî, ki kanhró sóg nî. Isÿ néñ ū kuryj han sór vě mÿr, tag hâ to sóg jykrén tî. ¹⁹ Kÿ inh jagfy Topë mré vêmén nî, Topë tý kãnhmar ãjag to inh jẽnë mân jé. Ti mÿ tag to vñk kÿ krónh ke tûg nî.

²⁰ Topë mré sóg vêmén tî ãjag to. Êg krí kupräg ti tî. Kÿ tóg Jesus ti, êg Senhor ti rîn mân ja (ti) nî gé, ti tý êg jagfy ter kar kÿ. Êg jagfy ter kÿ tóg ū tý mé ki rîr tî ên ri ke nî, hâ ra tóg ên kâfór nî gé, ti tý êg ki rîr há han nîn kÿ. Êg jagfy ter kÿ tóg êg mÿ věnh jykre tâg ên nîm ja nî, ū tý tû' he vânh ên. ²¹ Topë hâ mÿ sóg to vî mû, ti tý ãjag tar han jé, ãjag tý néñ (û) tý ti mÿ há nî ên hâ han jé. Ti há vý Jesus Cristo mÿ: "ag tar han nî," he ja nî. Ti hâ mÿ êg tóg vî há han ke mû, Jesus Cristo mÿ, kÿ tóg tû' herh ke tû nî, êg tý ti mÿ vî há han ke ti. Amém.

²² Inh kanhkâ, sÿ ãjag mÿ tag tó sór ja vě. Jatun mÿ më sórmnî, sÿ ãjag jyvén mû tag. Inh pi(jé) věnh ránrán mág han. Věnh ránrán sî han sóg ãjag mÿ.

²³ Ha më, êg régre tý Timóteo vý se kÿ jé mân tû nî ha. Ti kava ag huri. Ti tý kãnhmar ki jun kÿ tóg inh mré ãjag venh kâtig ke mû.

²⁴ Ñag pâ'i kar ag mî sóg êkrég tî, Topë ki ge kÿ nýtî kar ag mî ke gé. Tag ki ke ag, ga tý Itália ki Topë ki ge kÿ nýtî ag vý ãjag mî êkrég tî gé.

²⁵ Topë jé ãjag tar han kân.

Hâ vě.

TIAGO TỸ CARTA

¹ Tiago tỹ rá vě. Isý Israel ag mý rán hā vě. Ěg povo tỹ 12 (ke) vỹ tỹ ājag nýtī. Povo kar mī ājag tóg mūgtī, fóg ag kar mī, kanhgág ag mī ke gé. Sý ājag mý věnh rá jēnē vě. Tỹ sóg Topẽ mý rānhrāj tī nī, Ěg Senhor tỹ Jesus Cristo mý. Hā kȳ sóg ājag mý rán kȳ jēnēg mū sir. Ājag mī sóg ēkrég tī.

Ēg tỹ Topẽ vī to: hȳ mý vȳ? henh ke tū

² Inh kanhkā', ājag tỹ Jesus tigrin nén ū jagy ve kȳ to věnhmý nýtī tūg nī. Mý sér nýtīmnī hā ra. ³ Topẽ tỹ ājag tī ki rā há han ja ve sór vě, hā kȳ ājag tóg tag kar vég tī. Kȳ ti tovānh sór tūg nī, kȳ ājag tóg ti to tar nýtīnh mū, ājag tỹ nén ū jagy vég mū ra ti tovānh tū nīn kȳ. Tag to jykrén. ⁴ Ājag tỹ nén ū jagy vég mū ra to tar nýtīmnī, ājag tỹ komēr hā há nýtī jé, Topẽ jykre ki króm há han kȳ. Komēr hā ājag tóg kygnēh ke tū nī, nén ū kar ki, ājag tỹ ti to krónh ke tū nīn kȳ.

⁵ Ājag tỹ nén ū to jykrén tū nīn kȳ Topẽ mý to vīmmī, ti tỹ ājag kanhrān jé. Ěg kanhrān jé tóg ke mū, Topẽ ti. To tóg: "han ke tū inh nī," henh ke tū nī, vī tar han ke tū ti nī, Ěg tỹ ti mý nén ū to vīn kȳ. Ěg to tóg fe há nī, hā kȳ tóg Ěg kanhrān tag to há nī. ⁶ Ājag tỹ ti mý nén ū to vīn kȳ: "ēg mý tóg han tī, Topẽ ti," hemnī. "Ti mý inh mý han mū vȳ?" he tūg nī. Ājag tỹ: "ti mý inh mý han mū vȳ?" hen kȳ ājag tóg venh ke tū nī, ājag tỹ ti mý nén to vī mū ēn ti. Kȳ ājag tóg goj ri ke nýtī. Goj tóg kejēn fagrīnh mý krém krém ke tī, kāka tỹ ti kā nī kȳ. Kȳ tóg ra tīg, tá kātīg ke mū. Ěn ri ke tóg nī, ū tỹ Topẽ vī kri fig tū ēn ti. ⁷⁻⁸ Fagrīnh mý tóg Topẽ mý nén ū to vī tī, ti tỹ: "ti mý inh mý han mū vȳ?" hen kȳ. Venh ke tū tóg nī sir. Krī régre ti nī. Nén ū to jykrén kȳ tóg kānhmar nén ū hā to jykrén mān mū gé, věnh jykre pir han vānh nīn kȳ. Ki kagtīg tóg nī, hā kȳ tóg venh ke tū nī gé sir.

Ün jagtar ag mré ün rico ag jykre

⁹ Ěg Senhor tỹ Jesus mré ke ū ag tóg jagāgtar nýtī. Hā ra ag tóg Ěg Senhor ki ge kȳ nýtīn kȳ ün rico ri ke nýtī, ag tỹ tỹ Topẽ krē nýtīn kȳ. Kȳ tag to jykrén nī, ājag mý sér tī jé, ājag jagtar nýtīn kȳ. ¹⁰ Kȳ Ěg Senhor tỹ Jesus mré ke ū ag tóg rico nýtī hā ra. Ag tỹ Ěg Senhor ki ge kȳ nýtīn kȳ ag tóg ün jagāgtar ri ke nýtī, Topẽ mý. "Ter jé Ěg tóg ke mū, kȳ tóg Ěg mý há tī, Topẽ tỹ Ěg jagāgtān ken kȳ, ün jagtar ag ri ke," hemnī, ājag rico nýtīn kȳ. Re fej ri ke Ěg tóg nýtī, Ěg kar. ¹¹ Rā tỹ jun ke kȳ tóg rȳ jagy tī. Kȳ tóg tugtóg tī, re ti, kȳ ti fej tóg kógunung tī gé. Kȳ ti sīnvī ēn tóg tū' henh mū sir. Ěn kāgter ri ke Ěg tóg nýtī gé. Kȳ ün rico ag tóg ke tī gé, kāgter kȳ. Kȳ ag há ēn tóg tū' he mū gé sir, ag rānhrāj tỹ ag mý sér nī ra.

Ēg tỹ Topẽ vī mranh sór mū

¹² Kejēn ū tóg Jesus tigrin Ěg to jū nī. Ěg tỹ hā ra Topẽ tovānh tū nīn kȳ tóg há tī. Kȳ Ěg Senhor tóg Ěg mý Ěg rīr krýg ja tū ven ke mū, Ěg tỹ Ěg jagāgtar mū ra ti tovānh tū nīn kȳ. Kȳ tóg Ěg tỹ carreira ki ka féj tỹ coroa ganhar he mū ēn ri ke nī sir. Ěg Senhor vȳ Ěg mý: "rīr krýg ja tū ve jé ājag tóg ke mū, ājag tỹ iso há nýtīn kȳ," he ja nīgtī, hā kȳ tóg Ěg mý tỹ presente han ke mū.

¹³ Ājag tỹ Topẽ vī mranh sór mūn kȳ to: "Topẽ vȳ inh krīn, sý ti vī mranh jé," he tūg nī. Topẽ pi(jé) věnh jykre pāno han ja nīgtī'. Kȳ ū pi(jé) to Topẽ krīn kónān tī gé'. Kȳ tóg Ěg krīn kónān tū nīgtī gé (mýr), Topẽ ti. ¹⁴ Ěg tỹ Topẽ vī mranh sór kȳn ge nī, hā ný ve nī, kȳ Ěg tóg to én tī. ¹⁵ Ěg tỹ to én kȳ Ěg tóg to jykrén mág nī. Kȳ Ěg tóg sir han sór mū. Ěg tỹ han sór kȳ Ěg tóg han mū. Kȳ Ěg tỹ ti vī mranh vě sir. Kar kȳ Ěg tóg mranh mān', mranh mān', he mū gé, věnh jykre pāno vě sir. Hā ra Ěg tóg to nūgme ki vár ke mū, inferno ki.

¹⁶ Inh kanhkā', ājag to sóg há tāvī nī. Hā kȳ sóg ājag mý: "kygnē tūg nī, Topẽ to," he mū. ¹⁷ Topẽ hā ne ã pin kȳ Ěg mý nén ū hā kar han tī'. Nén ū hā tāvī han tög tī, Topẽ ti, ēprā ke ag mý, hā vȳ: Ěg, he mū. Ti hā tög jēngrē hyn han'. Rā tỹ Ěg ki kupūn tū nīn kȳ

tógr fēnja tī. Hā ra Topē tógr tag han tū nīgtī (mýr). Ti pi(jé) kejēn ēg ki rīr tū nīgtī!. Ēg ki rīr tógr nī nī hā ra. ¹⁸ Ti hā tógr ēg han mān', ēg tī ti ki ge kī. Ti tī ēg han mān sór kī tógr ēg han mān. Ēg to tógr ã vī há jēnē. Vēnh vī há tag tī tógr ēg han mān mū sir. Ti tī ēg han mān kī ēg tógr ti tī nén han mū kar kri ke nītī, ēg tī tī ti krē nītīn kī.

Ēg tī Topē vī ki króm ke

¹⁹ Inh kanhkā', tag to jykrén mág nī. Ú tī nén ū há kāmén kī jēmē há han nī. Kānhmar vī tūg nī. Kānhmar jū tūg nī gé. ²⁰ Ēg jū nītīn kī ēg tógr Topē jykre han tū nīgtī (mýr), ti jykre kuryj ti. Hā kī jū tūg nī. ²¹ Hā kī nén tī ēg kavéh tī ūn tovānh kān nī, vēnh jykre pāno mré hā. Ēg kókég tógr tī, ēg fān tógr tī, vēnh jykre pāno ti. Tovānh ra. Jatun mý Topē vī mēmnī. Topē hā ne ã vī tī ēg kanhrān'. Ēg tī kri fi kī ēg tógr krenkren ke mū. ²² Kī Topē vī han kī nītīmnī. Ājag tī mēg mū (hā) ra ki króm tū nīn kī ājag tógr krenkren ke tū nī. Ón kī ājag tógr: "kren jé sóg ke mū," henh ke mū. ²³ Ēg tī jēmēg mū (hā) ra ki króm tū nīn kī ēg tógr tag ri ke nītī, ha mē. Kejēn ū tógr vēnh vēg mū, ki vēnh ve jafān ki (mýr, ha mē). Kī tógr ã kakā vēg mū sir. ²⁴ Æ kakā ve kar kī tógr to jykrén mān tū nī. Kī tógr ki kagtīg' he mū. Tīg tógr mū, kī tógr ã kakā ki kagtīg' he mū. Kī tógr fagrīnh mý vēnh ven ja nī sir. Ge ēg nītī, ēg tī Topē vī jēmēg mū (hā) ra ki króm tū nīn kī. Kī ēg tógr fagrīnh mý mē ja nī sir. ²⁵ Ēg tī ti vī to jykrén mág kī tógr hā ra ēg mý sér tīnh mū. Topē vī vī há nī, ti jykre ti. Ēg jykre pāno tī tūg' he tógr tī, ēg tī han mān tū nīn jé. Kī ēg tógr ēg tī ti vī jēmē kī nītīn kī to jykrén ke mū. Kā jatun ke tū ēg tógr nītī sir. Kī ēg tī ki króm kī Topē tógr ēg mý vī há han ke mū sir, ēg tī nén han mū kar to.

²⁶ Ú ag tógr Topē to: "ti to sóg há nī," he tī. Hā ra ag tógr ū to vī kónān tī, ājag vī to jykrén tū nīn kī. Kī ag tógr ón kī: "ti to sóg há nī," he ja nīgtī. Kygnēg ēg tógr tī, ēg tī gen kī. Hā kī ēg tógr ón kī: "ti to sóg há nī," he tī, ēg tī ū to vī kónān kī. ²⁷ Ēg tī ēg jóng tī Topē to há nītīn kī, kī ēg tógr tag han mū, ha mē: ūn panh ter mū kar jagāgtān kān ēg tógr tī, ūn mén ter ja fag ke gé, ūn jagāgtar fag. Fag ki rīr jé ēg tógr ke mū, fag mý há tī jé. Kī ēg tógr nén ū vēnhmý han ke tū nīn gé sir. Topē kato tē mū ag jykre han ke tū ēg tógr nīgtī gé. Hā kī ēg tógr ti mý kavéh tū nītī sir. Hā kī ēg tógr ón kī: "Topē to sóg há nī," he tū nīgtī gé.

2

Ēg tī jagnē to vēnh jykre pir han ke

¹ Inh kanhkā', ēg Senhor tī Jesus Cristo ki ājag ge mū mýr. Pā'i kar kāfór vē (mýr), ēg Senhor tī Jesus Cristo ti. Ge ra ājag ne tógr ūn rico ag to há nītī', kī ūn jagāgtar ag tógr ājag mý tī nén ū tū nītī. Ke tūg nī. ² Hēn ri ke mūn ūn rico vī Topē vī jēmēnh kātīg mū, ājag vēnhmān kī. Ti kur vī há tāvī nī, kī ti nīgē kānīm ja vī tī ouro nī. Kī ūn jagtar vī kātīg ke mū gé, kur kórég tu kī. ³ Kī ājag hýn tógr ūn rico mý: "ha tag kā nī, vēnh nīg ja há kri," he tī. Jó ūn jagtar mý ājag hýn tógr: "ha tā tá jē," he tī, ke tū nīn kī: "ha inh mré nī, hā ra ēprā nī, gan kri," he ājag hýn tī. ⁴ Hā ki ājag tógr ūn rico to há nī ve nī, ti tū tugrīn. Jāvo ājag tógr ūn jagtar to é he mū ve nī, ti jagtar nīn kī. Ke tūg nī. Ājag tī jagnē ri ke nītī to jykrén nī, ke tū nī mū ra ājag tógr vēnh jykre pāno han mū.

⁵ Inh kanhkā', jēmē há han ra. Ājag to sóg há nī (mýr), hā kī sóg ājag jyvēn mū. Topē vī ūn jagāgtar ag kuprēg, ag tī ti to ricon jé, ti ki ge kī. Ga mī mūn kī ag tógr jagāgtar nītī. Ēg Senhor ki ge kī ag tógr há nītī jāvo. Topē tī tī ēg pā'i nī ve jé ag tógr ke mū, ag tī ti to há nītīn kī. Topē hā ne tag tógr ja nīgtī', ēg tī ti venh ke ti, kī tógr han ke mū, ã tī tógr ja ūn ti. ⁶ Jāvo ājag tógr ūn jagāgtar ag to é he tī. ūn rico ag to ājag tógr vī há han tī. Hā ra ūn rico ū ag tógr ājag to kórég nītī gé. Kī ag tógr ājag fógr mý ājag to vī kónān tī, ājag fógr tī ājag jé prēr jé. Kī ājag tógr to jagtar nītī sir, ag tī ājag to vī kónān tī ūn to. Hā kī tógr sir vēnhmý nī, ājag tī ūn jagāgtar to é he tī. ⁷ Kī ūn rico ū ag tógr ēg Senhor to é he tī gé. Ti to ag tógr vī kónān tī gé, hā ra ēg tógr tī mré ke nītī. Hā kī ag tógr ēg to vī kónān mū gé, ti to vī kónān kī.

⁸ Topē tÿ vāsÿ ēg mÿ vēnh jykre nÿm ja ēn ki króm nÿ, hã vÿ: “ã régre to há nÿmnÿ, ã tÿ vëso há nÿ ri ke nÿmnÿ, ã régre tÿ,” he ja tóg nÿgti ēg mÿ, Topē ti. Kÿ tóg rán kÿ nÿ. Äjag tÿ tag han kÿ tóg há nÿ. ⁹ Äjag tÿ hã ra ūn rico to há nÿtín kÿ, ūn jagtar to kórég nÿtín kÿ, kÿ äjag tóg ti vÿ mranh mû sir, ti tÿ ēg jyv n ja ti. Kÿ Topē tóg äjag to jykr n k n n m , äjag tÿ ti v i mranh kÿ.

¹⁰ Ha v , h n ri ke m n  g k m  ū t g Top  t g m  v n h n jykre n m ja kar ki kr m t . H ra t g sir n n pir ki ti v i mranh m . K ti t y ti v i mranh k n v  sir, ti v i pir mranh k .

¹¹ Top  t g  g m : “   pr  t f i mr  n y t g n , k y    m n t f mr  n y t g n  g ,” he ja n gti. K t g  g m : “jagn  t n t g n ,” he ja n gti g . H n ri ke m n  g t g  g pr  t f fag mr  n y t f n gti.  g t y h ra jagn  t n k y  g t g ti v i mranh k n m , ti t y  g jyv n ja ti. ¹² K t g tag to jykrén n , äjag t y n n   han ke to jykrén k y.  g Senhor v y  g jykre kar v g t , ti t y  g t y ti jykre ki kr m m  ve s r k y. K y äjag jykre to jykr n n , äjag v i to ke g . ¹³  g t y jagn  jag t n t f n n k y t g  g jag t n ke t f n  g ,  g Senhor ti, ti t y  g jykre tugn m ken k y, kur   n k .  g t y h ra jagn  jag t n k y t g  g jag t n ke m  g , ti t y  g jykre tugn m ken k y. K ti pi(j )  g v g k n n m  sir’.

Ti ki r h 

¹⁴ Inh kanhk ', ū t g kej n: “ti ki s g r h  k y n ,” he t , Top  to. H ra t g ti v i han t f n gti. K t g  n k ti ki r h  k y n  ja n . Kren ke t f t g n n sir. ¹⁵ Kej n Jesus mr  ke ū t g kur v g t f n gti, v j n v g t f t g n gti g , Jesus mr  ke ū f  ke g . ¹⁶ K y äjag k m  ū t g h n ri ke m n t f m , f  m  t g: “t g’,” he m . “Ha t f, jatun m .    k s a m g t f n ,    k e k k r t f n ,” he t g m . H ra t g fag m  n n ū n m t f n . K t g fagr n h n m  fag m : “   j gtar t f n ,” he ja n . ¹⁷ Ge ti n ,  g t y  n k y: “ti ki r h  k y s g j ,” hen k y.  g t y ti v i han t f n  k y  g fagr n h n m : “ti ki s g r h  k y n ,” he m  sir. N n ū t f v .

¹⁸ Äjag k m  ū t g h n ri ke m n: “   t g Jesus ki r h  k y n , j vo ū t g ti jykre han t ,” he s r m , äjag t y ti jykre han s r t f n t n k y. Tag to s g äjag m : “inh h n ne tug n ki kanhr n m ,    t y ti ki r h  ja ti?” he m . “   t y ti jykre ki kr m v n h n k y s g ki k gt n n . “Ti m  Jesus ki r h  k y j n v ?” he j  s g ke m    to.    j vo s g ti jykre han t  inh . H to    t g ki kanhr  n , s y ti ki r h  k y j t i,” he j  s g ke m , äjag t y inh ki j m n k y.

¹⁹ “Top  v y t y ūn pir n ,” he äjag t g t f g . Äjag t y ki h t o v . K y Japo ag v y tag t f t f g . “Pir t g n , Top  t ,” he ag t g t f g , N n-K r g ag. Ag t y ti pir ki kanhr  (h ) ra ag t g krenkren ke t f n , ag t y ti jykre han t f n n k y. H k y ag t g kam gm g k y j r n ke t f sir, ag t y Top  to jykrén k y, Japo ag. H k y  g t g  g t y Top  k m n h  (h ) ra krenkren ke t f n  g ,  g t y ti jykre han t f n n k y. ²⁰ Äjag t y tag to jykrén t f n n k y äjag t g kr  t f (p ) n t  (m r).  g t y ti v i ki kr m t f n n k y  g t g  n k y ti ki ge k y n t . N n ū t f v  sir,  g t y ti ki ge k y n t  tag ti.  g m  t g n n ū h  han ke t f n .

²¹  g j g’j g ve t y Abra o to jykrén n . Top  t g ti m : “   k sin t y Isaque t n h n k y p n, inh m ,” he ja n . K t g ti m : “hej,” he ja n  sir, Abra o ti. H k y t g Top  m  h n n  sir, Abra o ti, ti t y ti v i ki kr m to h  ja n n k y. K t g ti to: “inh ki r h  h  han ja ti n ,” he m , Top  ti, Abra o to. ²² Ve ra ha. Ti t y Top  ki r h  j n k y, h k y t g ti m : “hej,” he ja n , Abra o ti. K t g, ti t y ti m : “hej,” hen k y (t g) ti ki r h  j n to tar n  sir, Top  v i ki kr m ke to. Ge ti n  (m r). ²³ R n k y t g n  g , Abra o ti, k y t g: “Top  v i k ri t g fi, Abra o ti,” he m , Top  v i t y r n k y n  ki. “H k y  g j g m g t g ti to: “inh ki r h  h  han ja ti n ,” he ja n gti. K y Top  t g ti to: “   iso h  n n  ,” he t , he t g, Top  v i t y r n k y n  ki, Abra o to. ²⁴ H ki äjag t g v g m .  g t y ti v i han k y t g  g to: “inh ki r h  h  han ja ti n ,” hen h n ke m  g .  g t y  n k y ti ki r h  n t n k y  g t g h  ra ti m  h  t f n t , Top  m ,  g t y ti v i ki kr m t f n n k y.

²⁵ Raabe fi to jykrén n  g , ūn m n jaf   n fi to.  g povo v y ū ag j gn  ja n , ag t y fi jam  ve j , cidade m g  n ti. K y fi t g ag m : “k ge j g ra,” he ja n . K y fi t g ag kanhr n ja n  sir, fi jam n ki, ag t y  pr  ū m  k pa j ,   m  ū m , ag kato t e ag t y ag v g t f n  j . Tag to fi t g kren m  (m r), fi t y tag han to. K y Top  t g fi to: “inh ki r h  h  han fi,” he ja n  sir, fi t y ti v i k ri fi to.

²⁶ Ge ti nī gé, ēg mŷ. Ēg tŷ ti ki ge kŷ nŷtīn kŷ ēg tóg ti vī kri fig mū, Raabe fi ri ke. Ēg tŷ ti vī han tū nñr kŷ tóg ēg mŷ néñ ū há han ke tū nī gé, ēg tŷ ón kŷ ti ki ge mū tugrñ, ēg fár tŷ kuprīg tū ra ter kŷ nŷ ën ri ke ti nī.

3

Ēg tŷ ēg nūnē tŷ Topē vī mranh ke tū

¹ Inh kanhkā', kanhmar jagnē mŷ: "sŷ ã kanhrān há tóg tī, ã tŷ kygnē to," he tūg nī. Ēg kar vŷ kygnēg tī. Kŷ Topē vŷ ēg tŷ kygnē to ēg vóng kónān mág mū, ēg tŷ kanhmar ēg mré Jesus ki ge kŷ nŷtī ag kanhrān sór kŷ.

² Ēg kar vŷ kygnē (ka)mē nŷtī. Ū tŷ ã vī ki kygnēg tū pē nñr kŷ tóg kuryj kar nī sir. Ēg pi(jé) ne ki kygnēg tī', ēg tŷ ēg vī ki kygnēg tū nñr kŷ. ³ Cavalo to jykrén nī. Freio tŷ ēg tóg ti jēn kāra fig tī. Kŷ ēg tóg tŷ ti vóng tī sir, cavalo ti, kŷ tóg ã tīg ke ën ra tī mū sir, ū tŷ cavalo kri nī ën ti. ⁴ Kŷ canoa mág to jykrén nī gé. Éhé tóg nŷ, hā ra kāka vŷ ti tīn tī. Kŷ ag tóg ti vóng jafā tŷ ti vóng tī. Kŷ tóg ag mŷ ki ke tī. Ti vóng mū ag mūnh ke ra tóg tī mū sir. Ti vóng jafā sī ra tóg ki ke mū, canoa mág ti. ⁵ Ge tóg nī, ēg nūnē ti. Sī ti nī (mŷr), hā ra ēg tóg tŷ vī mág han tī gé.

Pī ri ke tóg nī. Ti sī ra tóg kejēn vānh pūn tī (mŷr), nēñ kar ti. ⁶ Ēn ri ke tóg nī, ēg nūnē ti. Tŷ ēg tóg vēnh jykre pāno tó tī. Kŷ ēg tóg ēg vī tag to kavéj kar nŷtī, ēg tŷ ēg vī tag to ti vī mranh kŷ. Ēg kāsir nŷtī ra ēg tóg vēnh jykre pāno tó tī, ēg sanh há nŷtī ra ke gé, ēg kófa ra ke gé. Japo tŷ ēg krīn hā vē, ēg tŷ ēg vī ki Topē vī mranh jé.

⁷ Ha mē, bicho kar vŷ tŷ ēg mēg nŷtī. Ū ag vŷ mīg tŷ mēg nŷtī, kŷ ū ag vŷ sēsī tŷ mēg nŷtī, ū ag vŷ pŷn tŷ mēg nŷtī, ū ag vŷ goj ki ke kar tŷ mēg nŷtī gé. Ti kar kanhrān ēg tóg tī mŷr, ha mē. ⁸ Hā ra ēg pi(jé) ēg nūnē kanhrān tī'. Ti kanhrān ki kagtīg ēg nŷtī. Vēnh jykre pāno tāvī tó sór ēg tóg tī. Kŷ tóg veneno ri ke nī, ēg vī ti. Tŷ ēg tóg jagnē kāgtén ri ke han tī, ēg nūnē tŷ, jagnē mŷ vī kónān kŷ. ⁹ Tŷ ēg tóg Topē mŷ vī há han tī, ēg jōg mág mŷ, ēg nūnē tŷ. Kŷ ēg tóg tŷ ēprā ke ag mŷ vī kónān tī gé. Hā ra Topē tóg ēg han, ēg tŷ ti ri ke nŷtī jé. Kŷ ēg tŷ jagnē mŷ vī kónān kŷ ēg tŷ Topē mŷ vī kónān ri ke vē sir. ¹⁰ Ēg jēn kâtá tóg kâkutē tī, ēg vī há ti, ēg vī kónān ti ke gé. Pir ti nī, ēg jēnky ti, hā ra ēg tóg tŷ vī régre han tī. Tag vŷ körég tāvī nī, inh kanhkā'. ¹¹ Goj tŷ vēnh kanē to jykrén nī, ēganē to. Ti há nñr kŷ tóg há nī, goj ti. Ti kajā nñr kŷ tóg kajā nī. Ti pi(jé) tŷ goj régre nī', goj tŷ ēg kanē ti. Pir tóg nī. ¹² Kŷ ka kanē to jykrén nī gé. Ka tŷ pēnva ki ēg tóg jymi vég tū nīgtī (mŷr). Kŷ ēg tóg vānh tŷ jóhó ki pēnva vég tū nīgtī gé. Pir ti nī, ka kanē ti. Ge ti nī gé, goj ti. Ti kajā nñr kŷ tóg kajā nī gé. Kŷ gemnī gé, ãjag nūnē tŷ. Vī pir han nī.

Topē tŷ ēg mŷ krī há nīm

¹³ Ñjag mŷ krī há nŷtī? Ñjag mŷ Topē vī ki kanhró nŷtī? Kŷ tóg há tī. Kŷ vēnh jykre há kar han kŷ nŷtīmnī. Hā ki vēnh kar vŷ ñjag krī há venh ke mū sir. Hā ra tŷ vī mág han tūg nī. Tŷ vēnh kâfór han tūg nī gé.

¹⁴ Ñjag tŷ ū to fe körég nñr kŷ tóg tŷ ū nŷ jāvo, ñjag tŷ jagnē kâfór nŷtī sór kŷ, jagnē to jū (ka)mē nŷtīn kŷ, ñjag tŷ vēsŷ ūn mág han sór kŷ. Ñjag tŷ tag han kŷ vēso: "krī há inh nī, Topē vī ki kanhró inh nī," he tūg nī. Vēnh ó vē, tag ti. ¹⁵ Topē tŷ ēg kanhrān ja pijé', ēg tŷ ū to fe körég nī ti, jagnē kâfór han sór mū ti, jagnē to jū (ka)mē ti ke gé. Ēprā vēnh jykre vē (mŷr), Topē kato tē ti. Japo jykre vē (mŷr), ēg fe jū tag ti. ¹⁶ Ēg tŷ jagnē kâfór han sór kŷ ēg tóg jagnē kato tētē mū sir, ēg tŷ vēsŷ ūn mág han sór kŷ. Kŷ ēg tóg vī mē han kŷ jagnē to vēnh jykre pāno han kān mū sir.

¹⁷ Ēg tŷ hā ra Topē tŷ ēg kanhrān mū han kŷ ēg tóg tag han tī, ha mē: jānhkri ēg nŷtī, kavéj tū (mŷr). Jagnē to ēg tóg krī kusa nŷtī. Jagnē mŷ ēg tóg komēr hā vī tī gé. Ū tŷ ēg mré vīn kŷ ēg tóg ti vī mēnh mū, ti vī há nñr kŷ. Jagnē jagāgtān ēg tī sir. Nén kar há han ēg tī. Topē vī to ēg tar nŷtī. Jykre régre tū ēg nŷtī. ¹⁸ Ēg tŷ ti jykre tag han kŷ ēg tóg jagnē krī kuprāg mū sir, ēg tŷ jykre kuryj nŷtī jé sir, ha mē.

Êg pi(jé) tý Topē kato tēgtē mū ag mré ke nýtī'

¹ Ājag hā ne tógr jagnē to jūgjū nýtī'. Hē ri ken kÿ hÿn'? Ājag tý néñ ū vënhmÿ han sór nýtīn kÿ, hā kÿ ājag tógr jagnē to krí rÿ nýtī. Jykre pâno ājag tógr nýtī (mÿr), kÿ ājag tógr vënh jykre há kato tê nýtī sir. ² Néñ ū to én mû (hâ) ra ājag tógr mân sór mû, hâ kÿ ājag tógr vég tû nî (mÿr). Hâ kÿ ājag tógr jagnē kâgtén sór mû sir, jagnē tý néñ ū mân jé. Jagnē tý néñ ū to én kÿ ājag tógr jagnē kato tēgtē ti. Ājag tý Topē mÿ to vî tû nîn kÿ, hâ kÿ ājag tógr vég tû nýtī. ³ Ājag tý ti mÿ to vî mû ra ājag tógr venh ke mû vë, hâ ra ājag tógr vî há han tû nýtī gé, hâ kÿ tógr ājag mÿ han tû nýtī sir, Topē ti. Ti mÿ ājag tógr to vî mû, ājag tý néñ to én mû én mân jé. Hâ ra tógr ti mÿ tý ū nÿ, ājag tý néñ to én mû én ti. Hâ kÿ tógr ājag mÿ han tû nî sir, Topē ti.

⁴ Êg tý Topē ki râ kar kÿ vënh jykre pâno to én kÿ  g tógr ti kato tê mû sir. Ün týt  k r g fi ri ke  g nýtī,  g tý ge kÿ.  m n kav n f  t , ū to én kÿ.  g tý  pr  v n h  jykre to én kÿ  g t  Top  kato t  m  sir. Tag ki kanhr n n , to jykrén m g han n . ⁵ Top  v  tag to jykrén n , ū t  v s  r n k  n   n to, ha m : "Top  kupr g v  t   g jagr n n , Top  t  t   g jagr n k . K  t   g ki r r m  sir. K   g t  néñ ū v n hm  to h  n n k  t  fe kaj n , Top  kupr g ti," he t , Top  v  rá ki. Ti pi(jé) v k  tag t  ja n . K  tag to jykrén n . ⁶ H  ra t   g tar han t , Top  kupr g ti,  g t  néñ ū v n hm  han sór tag kato t  j .  g jag gt n k  t   g tar han t . K  t  tag t  m  sir, ha m : "Top  v  ū t : " n  m g v  t  inh n ," he m   n ag to k r g n , h  ra t  ū t : "n  ū t  v  t  inh n ," he m   n ag jag gt n t ," he t , ti v  rá ki. ⁷ H  k  Top  m : "hej," hemn , ti t   jag kr n k . Japo m : "nej ," hemn , ti t   jag kr n sór k . K  t   jag tov n ke m  sir, Japo ti,  jag t  ti m : "nej ," hen k .

⁸ Top  mr  v  k  n t mn , k  t   jag to h  n  sir,  jag mr  ti n n g ,  g j g m g ti. Ti v  mranh t  v  t   g n t . K  ti v  mranh tov n n . Jykre r gre  g n t  g . K  v n h  jykre pir han k  n t mn , h  v : Top  jykre, he m . ⁹ Ājag t  Top  v  mranh k  m jag y n t mn . V s r n  n , f ymn , ny m n t g n . Fe kaj n t mn . To kr  kufty n t mn . M  s r t  n t mn ,  jag t  Top  v  mranh k . ¹⁰  g Senhor m : "k r g inh n , is  v n h  jykr  p no han k ," hemn . K  ti h  v   jag m  v  h  han ke m  sir, k   jag fe v  mr n ke m  sir.

 g t  jagn  to v  k n n ke t 

¹¹ Inh kanhk ', jagn  to v  k n n t g n . Ājag t  jagn  to v  k n n k   jag t  Top  jykre to v  k n n m  sir, k   jag t  to: "n  ū t  v ," he m  sir, Top  t   g m  v n h  jykre n m ja  n to. Ājag t  h  ra ti jykre to v  k n n k   jag t  ti ki kr m ke t  p  n  sir. ¹² U t   g m   jykre n m ja  n v  pir n , k  t   g  g jykre tug n m ke m  g  sir. Ti h  t : " n v  k n ke m ,  n v  k n ke t  n ," hen h  m ,   pir m , Top  ti. H  k  t  v n hm  n ,  jag t  jagn  to v  k n n k .

 g t  v s  ūn m g han sór ke t 

¹³ Ājag k m  ū t  v s g ki  jag t  néñ han ke to jykr n sór t , Top  ki j m n  sór t  n n k . "H n ri ke m n s g v j k   n ra t  m , ke t  n n k  v j ūn k ," he  jag t  t . "Cidade  n ra s g t g m , t  s g n n  m . T  s g pr g pir t g' he m . K  s g negociar hen h  ke m , s y rico n j ," he  jag t  t  (m r). ¹⁴ H  ra  jag pi(j )  jag t  néñ venh ke ki kanhr  n t , ha m . Ne ve j   g ke m , v j k ? Ha'. Ki k gt g  g n t .  g m  v j k  ter ke t  n  v ? Ha'. Kr j s i ri ke  g n t . Ve s i han  g t , kr j s i ti.  g t  ki  v n h m n m  ra t  t ' he m  sir. Ge  g n t . K nhmar  g t  t g' he t ,  g ter k .

¹⁵ Ājag t   jag t  néñ han ke to jykr n k  Top  m   kr n n , ū t   g m   g ter ke kur t n  ke  n m . "Ti m y s y néñ han ke to h  n  v ?" hemn . ¹⁶ H  ra  jag t  v s  ūn m g han sór m ,  jag t : "tag han j  s g ke m ," hen k . H  t  ti n ,  g t  v s  ūn m g han sór k .

¹⁷ Kÿ tag tóg vênhmÿ nÿ gé, sÿ tónh ke tag, ha më. Kejën ëg tóg néñ ū há to jykrén tÿ, ëg tÿ han jé. Hã ra ëg tóg han tû nïgtí. Kÿ ëg tÿ Topë vĩ mranh ū vë gé sir, ëg tÿ néñ ū há han sór mû (hã) ra han tû nïn kÿ.

5

Ün rico ag vësýrénh ke

¹ Vâhâ sóg ün há ag to tag tó mû sir, ün rico ag to, ū tÿ Jesus ki ge jâvânh ên ag to, ha më. Ag mÿ sóg: “ha më,” he mû. “Kygfÿ ra. Vësýrénh mág han ra. Vênh jagtar jagy ve jé ãjag tóg ke mû. ² Ñag tÿ néñ ū vÿ vag kân ke mû. Ñag kur sînvî ên vÿ târyj kân ke mû gé, ti ga tÿ kon kÿ. ³ Kÿ ãjag jânkamy vÿ vëso jägfanh ke mû. Ñag tÿ ūn jagägtân vânh ja tugrîn tóg vëso jägfanh ke mû. Tag ve kÿ vênh kar vÿ ãjag jykre körég venh ke mû. Kÿ ãjag tóg to jagtar ke mû, kÿ tóg pí tÿ ëg pûn ri ke nî, ãjag jagtar ke ti, ãjag vësýrénh ke ti. Ñag hâ ne tóg ãjag tÿ néñ ū génh mág', ëg tÿ kânhmar kurâ tÿ ëgno tá krÿg he mû (hâ) ra, Topë tÿ ëg jykre tugnÿm ke kurâ ên tá. ⁴ Ñag camarada ag vÿ ãjag jakré tá rânhâj mû, hâ ra ãjag tóg ag mÿ kajâm tû nïgtí. Hâ ra ëg Senhor vÿ vég tÿ. Ñag camarada vësýrénh më ti (mÿr). Vênh kar pâ'i vë (mÿr), ëg Senhor ti, néñ kar pâ'i vë gé. ⁵ Ñag tÿ néñ ve sór mû kar ve ãjag huri, vëjën mág, kur sînvî, ãjag tÿ néñ to én mû kar ên ti. Tag tâvî to ãjag tóg jykrén tÿ, ãjag tÿ ga kri mûn kÿ. Tâg gy ãjag nÿtigtí, ëg tÿ ëg mëg jën há han tÿ ri ke, ëg tÿ ti tânh jé. Kakó ti nî, Topë tÿ ãjag tânh ke ti, mÿr, ha më. ⁶ Kÿ ãjag tóg ün jykre kuryj ag vög kónan tÿ gé. Ag kâgtén ãjag tóg tÿ, hâ ra ag tóg ãjag kato tê tû nïgtí, ãjag kato vî tû ag tóg nïgtí gé. Jykre körég ãjag nÿtî,” he sóg mû, ün rico ag mÿ.

Ëg tÿ ëg Senhor kâtig mân jâvânh ke

⁷ Inh kanhkâ', ëg Senhor kâtig ke jâvânh nî, jatun mÿ, ag jâvo. Ëg tÿ ëkrän kar kÿ ëg tóg ti mog jâvânh tïgtí, jatun mÿ. Kÿ ta tóg kri kutë mû, kÿ tóg kri kutë mân mû gé sir. Kÿ vâhâ ëg tóg ti kanë vég mû. ⁸ Tag ri ke han nî, jatun mÿ ti kâtig jâvânh nî, ëg Senhor ti. Ti jâvânh to tar nÿtîmnî. Kânhmar ti kâtî mû, ëg Senhor ti, ha vemnî.

⁹ Inh kanhkâ', jagnë vî to vî vî he tûg nî. Ke tû nî mû ra ëg Senhor tóg ãjag jykre ve kÿ ãjag vög kónan ke mû. Ha vé, vâhâ ti vênh ven ke kâtig mû kânhmar, ū tÿ ëg jykre tugnÿm ke mû ên ti.

¹⁰ Vâsÿ Topë vî tó tî ag to jykrén. Topë vî tó ag tóg tÿ, kÿ ū tÿ më jâvânh ja ên ag tóg ag vög kónan. Ge ra ag tóg jatun mÿ Topë vî tó ja nïgtí, ag tÿ ag vög kónan mû ra. Ag ri ke han nî, vâsÿ Topë vî tó tî ag ri ke. ¹¹ Ag jykre to jykrén nî. Ñag jagtar nÿtî ra ag tóg to krónh ke ja tû nïgtí gé. Hâ kÿ Topë tóg ag mÿ vî há han mû sir, ti vî tó tî ag mÿ.

Topë mré ke tÿ Jó kâme më ãjag huri. Ñag jagtar ra tóg to krónh ke ja tû nî gé. Kÿ vâhâ Topë tóg ti ki rîr há han mû, ti jagtar kÿ. Hâ ki ãjag tóg ëg Senhor jykre vég mû sir. Ëg jagägtân tóg mû, ti tÿ ëg jagtar nÿtî ven kÿ. Kÿ tóg sir ëg jagägtân tovânh tû nïgtí.

¹² Inh kanhkâ', ón kÿ vî tûg nî. Ón kÿ: “hej,” he tûg nî. Ki hâ tómnî, ãjag tÿ: “hej,” hen kÿ, Topë tÿ ãjag vög kónan tû nî jé. Kÿ ón kÿ: “Topë vÿ ki kanhró nî,” he tûg nî gé. Ón kÿ: “ü tÿ kanhkâ tá nî ên vÿ ki kanhró nî,” he tûg nî gé. Ón kÿ: “ü tÿ ga kri nî ên vÿ ki kanhró nî,” he tûg nî gé. Ki hâ tómnî. Ón tûg nî, jagnë mÿ.

Ëg tÿ ün kaga ag to Topë mré vînh ke

¹³ Ñag tÿ néñ ū jagy ven kÿ Topë mré vîmnî. Ñag mÿ sér tîn kÿ Topë mÿ jân nî, kÿ ti jé tómnî. ¹⁴ Ñag kaga nÿtîn kÿ igreja to pâ'i ag jé prërmnî, Jesus tû ki rîr tî ag. Ën ag vÿ ün kaga to Topë mré vînh ke mû, kÿ ag tóg azeite tÿ ün kaga to tîn ke mû, ëg Senhor jiji tó kÿ. ¹⁵ Ag tÿ ëg Senhor mré vîn kÿ tóg ün kaga ên tÿ há' henh ke mû sir, ëg Senhor ti, ag tÿ ti tÿ há' henh ke to: “hÿ mÿ vÿ?” he tû nîn kÿ. Ëg Senhor vÿ ti tÿ há' henh ke mû sir. Ün kaga tÿ ti vî mranh kÿ Topë vÿ ti mÿ vênh pâte fón ke mû gé sir. ¹⁶ Hâ jé jagnë mÿ tó, ãjag tÿ Topë vî mranh ja ti. “Ti vî mranh inh, tag han kÿ,” hemnî jagnë mÿ. Kÿ jagnë to Topë mré vîmnî gé, ti tÿ ãjag tÿ há' he jé, ti tÿ ãjag kaga tÿ tûg' he jé. Ëg tÿ vênh jykre

kuryj han kÿ tóг ëg vÿ më kÿ han mû sir, Topë ti, ëg tÿ ti mÿ nén to vÿ!, to vÿ! hen kÿ. Nén há kar ve je ëg tóг ke mû sir, ëg tÿ ti mÿ to vÿn kÿ, ëg Senhor mÿ.

¹⁷ Topë mré ke tÿ Elias mÿ ékrén nÿ. Ëg mré tóг ëprä ke ja nÿgtÿ, Elias ti. Hã ra tóг Topë mré vÿ!, vÿ! he ja nÿgtÿ, ta kutë tû nÿ je. Kÿ tóг kutë tû ja nÿgtÿ, ta ti, prÿg tÿgtû kri kysâ tÿ 6 ki. ¹⁸ Kÿ tóг Topë mré vÿ mân ja nÿgtÿ, Elias ti, kÿ tóг kutë ja nÿ sir, ta ti. Kÿ nén kar tóг gan kri mur mân ja nÿ, kÿ tóг kan  n mân ja nÿgtÿ gé sir. Topë tÿ ti vÿ han h   v  . Tag mÿ ékrén nÿ.

¹⁹ Inh kanhk  ', kej  n ëg mré ke ũ tóг pr  nh ke t  , v  nh vÿ há tov  nh kÿ. Kÿ ti jyv  n nÿ, ti tÿ kygn   mân tû nÿ je. ²⁰ Kÿ ũ tÿ ti mré vÿ mû   n tóг ti kren han mû sir, n  gme to, ti tÿ    jykre kygn   ja   n tov  nh kÿ. Kÿ Topë v   ti tÿ    vÿ mranh ja   n tÿ v  nh p  te f  n mû sir. Tag to jykrén nÿ.

Hã v  .

PEDRO TŶ CARTA HAN VÉN

¹ Pedro tŷ ājag mŷ carta rán hâ vê, Jesus Cristo tŷ inh fêg hâ vê, sŷ tŷ ti apóstolo jé jé. Sŷ Topē tŷ ūn kuprēg mû ag mŷ rán hâ vê. Ēg mré ke tû ag kâmî ājag tóg mûgtî, ū tŷ Jesus ki ge tû ag kâmî, Ponto tá, Galácia tá, Capadócia tá, Ásia tá, Bitínia tá ke gé. ² Topē vŷ ājag kuprēg. Vâsŷ tóg to jykrén ja nî, ājag kuprēg ke to, ēg jóg tŷ Topē ti. Ājag mŷ tóg ā kuprîg jênê, hâ kŷ ājag tóg tŷ ti tû nŷtî, ājag tŷ Jesus Cristo vî kri fi jé, ti tŷ ā kyvénh tŷ ājag kygpe jé, ājag tŷ ti ri ke há nŷtî jé. Topē jé ājag tar han mân', han mân' hé, kŷ ājag jé krî kanhvy nŷtî.

Topē tŷ ēg mŷ néń ū há ven ke

³ Topē mŷ sóg vî há han tî, ēg Senhor tŷ Jesus Cristo panh mŷ. Ēg jagägtân tâvî han tóg tî. Jesus Cristo rîn mân tóg, ti ter kar kŷ, kŷ tóg Jesus tugrîn ēg mur mân ri ke han tî gé. Kŷ tóg ēg mŷ sér tî, ⁴ ēg tŷ kanhkâ mî ēkrén kŷ. Tá ēg tóg néń ū sînvî kar venh ke mû. Tá ēg tû vŷ tû' henh ke tû pê nî. Kómög ke tû tóg nî, tá ēg tû ti, tá ū tóg ti kôkén ke tû nî gé. ⁵ Topē ki ājag tóg ge kŷ nŷtî, kŷ tóg ājag ki rîr há han nî nî. Nén ū kar han há tóg nî, kŷ tóg ēg ki rîr há han tî gé, Topē ti. Ājag krenkren han jé tóg ke mû, ājag tŷ ti tŷ ēg mŷ néń nîm ke mû ên ve jé. Nîm han kŷ tóg nî nî, ti tŷ ēg mŷ néń ven ke ên ti. Kurâ tŷ ēgno ki ēg tóg ên venh ke mû.

⁶⁻⁷ Ver tóg ājag mŷ jagy tî. Ge ra mŷ sér nŷtîmnî. Kanhmar tóg tû' henh ke mû, néń tŷ ēg mŷ jagy nî tag ti. Topē tŷ ēg jykre ve sór vê, hâ kŷ ēg tóg ver néń ū jagy ve vén tî. Ēg tŷ ti jagy to tar nŷtîn kŷ tóg vég mû, ēg tŷ ti ki râ há han kŷ nŷtî ti. Ha vé, ouro rŷg ēg tóg tî, pî rŷ jagy ki, ēg tŷ ti há nî ên ve jé. Ge ti nî, ēg mré. Tû' he jé tóg ke mû, ouro ti. Ouro kâfór ti nî, ēg tŷ ti ki râ ti. Ēg tŷ néń ū jagy ve to tar nŷtîn kŷ tóg ve há tî, ēg tŷ ti ki râ há han kŷ nŷtî ti. Kŷ tóg ēg to vî há han ke mû, Cristo ti. Ēg tŷ tóg ūn mág han ke mû, ūn tar, Jesus tŷ vênh kar mŷ vênh ven ke kurâ ên kâ. ⁸⁻⁹ Ti to há ājag nŷtî, ājag tŷ ti ve ja tû (hâ) ra. Ti ki ge kŷ ājag nŷtî, ājag tŷ ti vég tû ra. Hâ kŷ ājag tóg krenkren ke mû. Ājag krenkren ke ên hâ tóg ājag mŷ sér pê tinh mû, sér gy ti tinh mû, ha vemnî. Ājag fe tóg mrin ke tâvî han ke mû, kurâ ên kâ, ha vemnî.

¹⁰⁻¹¹ Topē vî tó tî ag tóg vâsŷ to ja nîgtî, Topē tŷ ūri ēg krenkren han mû tag ti. Topē kuprîg vŷ ag kanhrân ja nî. Ag mŷ tóg Cristo tŷ ēg jagfy jagtar jagy han ke kâmén ja nî. Kŷ tóg ag mŷ ti tŷ kar kŷ tŷ ūn mág jênh ke tó ja nî gé, ti tŷ ēg jagfy vêşyrénh kar kŷ tŷ ūn mág nînh ke ti. Kŷ ag tóg tag ve sór ja nîgtî, vâsŷ Topē vî tó tî ag. "Kurâ tŷ hê kâ kenh ke nê hý?" he ja ag tóg nîgtî, Cristo jagtar ke to. "Ti tŷ hê ri kenh ke nê?" he ja ag tóg nîgtî gé. Tag ve sór tâvî ja ag tóg nŷtîgtî. ¹² Hâ ra Topē tóg ag mŷ: "inh pi(jé) ājag hâ mŷ tag ven ke mû', he ja nî. "Ājag nón ke ag hâ mŷ ke vê, ag hâ ne ājag tŷ néń tó mû venh ke mû," he ja tóg nî, Topē ti, vâsŷ ti vî tó tî ag mŷ. Ti tŷ ag mŷ ājag tó jan hâ vê. Hâ kŷ ājag tóg hur m , ti mré ke ū ag tŷ ājag mŷ Jesus kâme sér kâmén kŷ. Topē kuprîg vŷ ag tar han ja nî, Topē tŷ ag mŷ ā kuprîg jênen kŷ, kanhkâ tá, hâ kŷ ag tóg ājag mŷ ti kâmén kâmû ja nî. Ha vé, Topē tŷ jênen jafâ ag tŷ ki kanhrân há tóg tî, ājag tŷ ti kâme m g mû tag ti, hâ ra ag tóg ki kagtîg nŷtî.

Ēg tŷ Topē vî ki króm kân ke

¹³ Hâ kŷ Topē tŷ ēg mŷ néń tó mû hâ han sórmnî. Vênh ki êm mnî, Jesus tŷ ēg mŷ néń nîm ke mû ên hâ mî ēkrén nî. Jesus tŷ vênh ven ke kurâ ên kâ ēg tóg venh ke mû sir, ti tŷ ēg mŷ néń nîm ke mû ên ti. ¹⁴ Vâsŷ ājag tóg ājag tŷ néń to én mû ên han ja nîgtî, ājag tŷ Topē vî m  ja tû nŷtîn kŷ. Üri Topē vî hâ ki króm nî, ājag tŷ vâsŷ néń han ja ên tovânh kân nî. ¹⁵ Topē jykre hâ han nî, kŷ tóg vênh ven mû, ājag tŷ tŷ ti tû nŷtîn ti. Ājag tŷ ti jykre hâ han jé Topē tóg ājag kuprêg. Hâ tâvî ti nî, Topē ti, kŷ ti jykre ri ke han nî. ¹⁶ Tag tó ja ti nî, ha m : " n hâ p  vŷ tŷ inh nî, kŷ inh ri ke nŷtî sórmnî, vênh jykre hâ hâ han kŷ nŷtîmnî," he ja tóg nî, Topē ti.

¹⁷ Eg tý Topē mré věmén kÿ ēg tógi mÿ: “ēg jóg,” he tí. Hå kÿ ēg tógi kamëg ke mû, ti tý tý ēg jóg nñ kÿ. Ha vé, ēg kar tý néni han mû vég ti nïgtí, kÿ tógi věnh kar jykre ki kanhró kar nñ, Topē ti, kÿ tógi věnh kar jykre tónh ke mû. Ver ēg tógi ū tý ti ki kagtig ag kámí mügtí. Ēg tý ag kámí mûn kÿ ēg tógi Topē vî ki króm há han ke mû. ¹⁸ Kaja e to tógi ēg kygjäm ja nñ, ki kanhró ãjag tógi nýtí. Ñjag jo ke ag vý ãjag jo věnh jykre kórég han ja nïgtí, ãjag tý ag nón han jé. Hå ra tógi kaja e to ãjag kygvän ja nïgtí, ãjag tý věnh jykre kórég én han mân tû nñ jé. Kaja e to tógi ēg kygjäm. Ouro to ke pijé!. Prata to ke pijé!, ti kaja én ti. Tû' he jé tógi ke mû, ouro mré prata ti. ¹⁹ Hå ra tógi ã kyvénh hå to ēg kygjäm, kÿ tógi tû' he jãvahn nñ, ti kyvénh ti. Nén ū kaja kafór kar ti nñ, ti kyvénh ti. Ün há tâvî vý tý ti nñ, ū tý ã kyvénh tý ēg kygjäm mû én ti, hå vý: Cristo, he mû. Kygné ja tû pe ti nñ. Kÿ tógi ovelha hå tâvî ri ke nñ, ti tý ēg jagfy ter kÿ. ²⁰ Topē vý ti kuprëg, ti tý ēg jagfy ter jé. Á tý néni ū kar han tû ki tógi ke kuprëg, vásy. Hå ra tógi ūri ga kri mur ja nñ, ãjag tý ti vý më jé, kurã tý ēgno to hå. ²¹ Ti tugrín ãjag tógi Topē ki ge kÿ nýtí. Ti rîn mân ja tógi nñ, Topē ti, kÿ tógi ti tý ūn mág han ja nñ gé, kanhká tá. Kÿ Topē ki râ há han nñ. Ñjag krenkren han jé tógi ke mû, ha venní.

²² Topē vý pê ki króm ãjag tógi tû, hå kÿ ãjag tógi jãnhkrig kÿ nýtí ha, ūri. Ñjag mré ke kar ag to ãjag tógi há tâvî nýtí gé. Kÿ jagné to há nýtí to tar nýtímñ gé. Ón kÿ jagné to há nýtí tûg nñ. ²³ Topē vý ãjag han mân, kÿ tógi ēg mur mân ri ke nñ. Á vý tý tógi ēg han mân ja nñ. Rîr ti nñ, ūn vý mû ti, hå vý: Topē, he mû. Tû' henh ke tû ti nñ. Ti tý ēg han mân kÿ tógi tý ēg panh pir nñ, ūn ter ke tû én ti. Êg panh ter mû én ri ke tû ti nñ. ²⁴ Hå kÿ tag tógi rán kÿ nñ, ha më: “éprâ ke ag vý re ri ke nýtí, re fej sînví én ri ke. Hå ra tógi kanhmar tógi tû, re ti, kÿ ti fej tógi kâgter kân tû. Kÿ éprâ ke ag tógi kanhmar kâgter tû gé, re fej ri ke. ²⁵ Javo Topē vý tû' henh ke tû pê nñ,” he tógi, Topē vý tý rán kÿ nñ ki. Tag më ãjag. Topē vý sér to ken hå vý.

2

Jesus tý pô há ri ke nñ

¹ Hå kÿ ãjag jykre kórég tovânh kân nñ. Ón mân tûg nñ. Ü lograr he mân tûg nñ. Ü tû to én mân tûg nñ. Ü to vý kónan mân tûg nñ gé. ² Néné vý leite kron (ka)më nïgtí. Topē vý vý ēg mÿ gîr sî pafa mû én ri ke nñ. Kanhmar věnh vý há én më mân', më mân' hemnî. Kÿ ãjag tógi mog há han ke mû, ãjag krenkren jé. ³ Hå kÿ tag tógi ti to rán kÿ nñ, ha më: “ki kanhrân sî han ãjag tógi huri, ēg Senhor tý tý ūn há tâvî nñ ki,” he ja tógi nñ, Topē vý rá ki.

⁴ Êg Senhor to kâmû jég. Pó ri ke ti nñ, ūn han mû ag tý pô fón mû én ri ke ti nñ. Hå ra tógi rîr jé, ëg Senhor ti. Ag tý ti fón mû ra tógi Topē mÿ há tâvî nñ, pô kar ag há kafór. ⁵ Kÿ ēg tógi pô ri ke nýtí gé. Kÿ Topē kupríg vý ēg tý Topê jo ūn ri ke han ke mû, pô tý ūn én ri ke. Kÿ ti tý ãjag mÿ néni han sór mû én to ti mÿ věnh nen hûg nñ, ti mÿ: “hej,” hemnî. Jesus Cristo vý ãjag tar han sór mû, ãjag tý ti tû ki rîr há han jé. Vásy Topê tû ki rîr tû ag tý ti mÿ néni ū kar pûn ja én ri ke tógi nñ sir, ëg tý Jesus tû han kÿ. Ñjag tý ti tû ki rîr há han kÿ tógi ti mÿ há tinh mû. ⁶ Hå kÿ tag tógi rán kÿ nñ, ha më. “Pó há kuprëg inh, kÿ sóg tý ūn nûna ri ke han, Sião tá. Ü tý ti ki râ kÿ tógi venh ke mû, Topê tý néni tógi mû én ti,” he tógi, Topê vý rá ki.

⁷ Ñjag hå to tógi rán kÿ nñ, ti vý tag, ãjag tý ti ki ge kÿ nýtín kÿ. Ü tý ti kato vásansan mû ag to tag tógi rán kÿ nñ gé, ha më. Ag to tógi: “pó tý ūn han jafâ fón ag tógi, pô tý ūn han tû ag,” he mû. “Ag mÿ tógi kórég ja nñ, pô én ti. Hå ra Topê tógi pô én hå tý ūn nûna han mû,” he tógi, Topê vý rá ki. ⁸ Kÿ tag tógi rán kÿ nñ gé, ha më. “Pó én tý ag tógi krím ke tû. Páró vê sir, pô én ti, kÿ ag tógi páró tý krím krím ke kÿ vár mû sir,” he tógi mû gé, Topê vý rá ki. Ü tý Topê vý kri fi sór tû ag hå vý tý krímkrím ke tû. Topê tý néni han hå vý gé.

⁹ Ñjag hå kuprëg tógi, Topê ti, ãjag tý tý pâ'i mág nýtí jé, ti tû ki rîr tû to, ãjag tý tý ti povo nýtí jé, vyr mÿ. Ñjag kuprëg tógi, Topê ti, ãjag tý ti tý néni han mû kâmén jé, ti jykre tar ti, ãjag tý tý ti tû nýtín kÿ. Vásy ãjag tógi kuty mî mû ja nïgtí, hå ra tógi ãjag tatî kâtig,

ājag tÿ ūri kurā mī mū je, ti tÿ ājag mÿ jēngrē nīm kÿ. ¹⁰ Ājag pi(jé) vāsÿ tÿ ūtū ja nýtīgtī'. Ūri ājag tóg tÿ Topē povo nýtī, ti tū. Ājag pi(jé) vāsÿ Topē tÿ ājag jagāgtān sór mū tag mē ja nýtī'. Ūri tóg hā ra ājag jagāgtān, Topē ti.

Jesus tÿ vēnh jykre pāno to ēg kygvān

¹¹ Inh kanhkā', tag ki ēg tóg ēg mré ke tū ag jamā mī mūgtī. Ēg jamā pijé', ga tag ti'. Hā kÿ sóg ājag jyvēn mū. Ājag tÿ néñ ū to én mū ẽn han sór tūg nī. Ājag kókén je tóg ke mū, kÿ ājag tóg ēg Senhor tovānh sór ke mū, ha vemnī. ¹² Jesus ki ge kÿ nýtī tū ag kāmī ājag tóg nýtī, hā kÿ vēnh jykre há tāvī han nī. Ājag to ón sór ag tóg tī, ājag to ag tóg: "jykre pāno ag nýtī," he sór tī. Kÿ vēnh kar tÿ ājag jykre há ve kÿ ag ón ẽn tóg ve há tīnh mū. Ājag jykre há ve kÿ ag tóg: "Topē jykre vÿ há nī," henh ke mū, hēn ri ke mūn, Topē tÿ ag kutān kÿ.

¹³ Eg Senhor to há ājag tóg nýtī. Ti to há nýtīn kÿ ēprā ājag pā'i ag vī ki króm nī gé. Pā'i mág pē tÿ imperador ẽn vī ki króm nī, vēnh kar ag mÿ tÿ ūn mág ẽn vī ti. ¹⁴ Ti krēm pā'i ag vī ki króm nī gé, governador ag. Pā'i mág pē ẽn tÿ vin mū ag vē, governador ag, ag tÿ ūn jykre pāno ag vōg kónān je, ag tÿ ūn jykre há ag to vī há han je gé. ¹⁵ Ú tÿ ki kagtīg ag vÿ ājag to vī kónān tī. Kÿ néñ ū há tāvī hā han nī, kÿ ag tÿ ājag kato ne tónh ke vÿ tū tīnh mū, ha vemnī. Tag vÿ há nī, Topē mÿ. ¹⁶ Cristo vÿ ēg kygvā, vēnh jykre pāno to. Kÿ vēnh jykre pāno han mān sór tūg nī. To: "inh kava ti huri, Cristo ti, hā kÿ sóg jatun mÿ han ke mū, isÿ néñ to én mū kar ti," he tūg nī. Topē tū vÿ tÿ ēg nýtī, kÿ ti jykre hā han nī. Hā je tóg ēg kygvā, ēg tÿ tÿ ti tū nýtī je. ¹⁷ Ēprā ke ū to é he tūg nī. Ēg mré Jesus ki ge kÿ nýtī ag kar to há nýtīmnī. Topē kamēg nī. Ēprā ke tÿ pā'i mág tÿ imperador ẽn kamēg nī gé.

Ēg tÿ Cristo ri kén jagtar nýtīnh ke

¹⁸ Ājag kāmī ū ag tóg patrāo mÿ rānhrāj tī, fagrīnh mÿ. Ājag patrāo vī ki króm nī, ag kamēg nī. Ājag kāmī ū patrāo vÿ há nī, komēr hā tóg vī tī, ājag to jykrén há han tóg tī. Ājag tÿ ti to há nýtīn kÿ tóg há tī. Ājag kāmī ū patrāo tóg kórég nī. Ȕn to vī há han nī gé, ti kamēg nī gé. ¹⁹ Kejēn tóg fagrīnh mÿ ājag to jūnh ke mū, ājag patrāo kórég ti. Ājag tÿ Topē jykre han sór mū to tóg ājag to jūnh ke mū. Ge ra ti to jū tūg nī, kÿ Topē tóg ājag mÿ vī há han ke mū. ²⁰ Kejēn ājag patrāo tóg ājag tÿ kygnē to ājag mrānmrān tī. Tag vÿ tÿ néñ ū tū nī. Ti tÿ ājag jykre há to ājag mrānmrān kÿ Topē tóg ājag mÿ vī há han ke mū.

²¹ Hā je Topē tóg ājag kuprēg.

Cristo vÿ ēg jagfy vēsyrénh gé, mÿr, ha mē. Ti vēsyrénh tugrīn ēg tóg ti kóm tar nýtīnh mū, ēg tÿ kejēn ti kóm jagtar nýtīnh ken kÿ. ²² Néñ ū kórég han ja tū ti nī. Ȕ pi(jé) ti ón venh mū', ti ón vānh nīn kÿ. ²³ Ag tÿ ti mÿ vī kónān mū ra tóg ag mÿ vī kónān ja tū nī. Ag tÿ ti vēsyrénh han mū ra tóg ag mÿ vī ja tū nī gé. Topē hā mī tóg ēkrén ja nýtī. "Ti hā ne ag jykre tugným ke mū', inh jykre ti ke gé," he ja ti nī. "Ti hā ne ag vōg kónān ke mū'," he ja ti nī, Cristo ti. ²⁴ Ha vé, Cristo vÿ ēg tÿ Topē vī mranh ja ẽn kajām ja nýtī, cruz to tóg ter ja nýtī. Hā tugrīn ēg jykre si tóg tū tī ha, ti tÿ ēg jykre si tÿ tū' hen kÿ. Vēnh jykre há hā han je tóg vēnh fēg kÿ nýtī. Ti vēsyrénh tugrīn ēg tóg tÿ ūn há nýtī. ²⁵ Vāsÿ ēg tóg vēnh mēg tÿ carneiro vāgfor ri ke nýtī ja nýtī. Hā ra tóg hur ēg tatīn, ēg vāgfor ja ra, Jesus ti. Kÿ ēg tóg ti mré mū mū sir, carneiro fag tÿ pastor mré mū ri ke. Ti hā ne ēg ki rīr nī ha'.

3

Fag tÿ ag mré vēnh jykre há han ke

¹ Sÿ ūn týtā fag jyvēn hā vē, ha mē. Ājag mén vī han nī. Ājag kāmī ū fag mén ag vÿ ver Topē ki rā sór ja tū nī. Ge ra ti mré ti vī ki króm nī, ti tÿ tÿ ā mén nīn kÿ. Ti tÿ ā jykre há ve kÿ tóg hēn ri ke mūn ti ki rā sór ke mū, ā tÿ ti mÿ néñ ū tó tū ra. ² Topē kamēg kÿ ti jykre há han nī, ājag jānhkri nýtī je. Kÿ ājag mén ag vÿ ājag jykre há venh ke mū.

³ Vēsīnvī han sór tūg nī, ājag gānh tÿ, pó sīnvī kaja e tÿ ke gé, kur kaja e tÿ ke gé. Ēg tÿ vēsīnvī han sór ke tū vē. ⁴ Ājag jykre hā sīnvī han nī, hā vÿ: komēr hā vī, he mū, vī mág

tū, he mū. Vēnh jykre sīnvī tag vȳ há nī, Topē mȳ, kȳ tōg tū' henh ke tū nī gé. ⁵ Gen kȳ fag tōg nȳtī ja nȳgtī gé, ēg mȳnh'mȳnh ve fag, Topē tū fag, ū tȳ Topē ve sór ja fag. Fag mén jykre hā mī fag tōg mū ja nȳgtī, ⁶ Sara fi ke gé. Abraão jykre mī fi tōg tī ja nȳgtī, hā kȳ fi tōg ti to: "inh pā'i vē," he ja nȳgtī. Kȳ vēnh jykre há hā han nī. Ū tȳ ājag tȳ vēnh jykre há han kamēg mū ra ge ra han nī. Kȳ ājag tōg tȳ Sara fi krē'krē fag ri ke nȳtī.

⁷ Kȳ sóg ag jyvēn sór mū gé. Ājag prū fag ki rīr há han nī, ha mē. Fag pi(jé) ājag tar ri ke nȳtī'. Hā ra Topē tōg fag mȳ rīr krȳg ja tū ȑn nīm ke mū gé, ti tȳ ājag mȳ rīr krȳg ja tū nīm ȑn ri ke. Ājag tȳ ājag prū fag ki rīr há han kȳ ājag tōg jatun mȳ Topē mré vēmén ke mū.

Ēg tȳ kejēn Cristo jykre to jagtar ke

⁸ Vāhā sóg ājag mȳ tag tō sór mū, ha mē. Jagnē mré vēnh jykre pir han nī. Ū fȳ kȳ ti mré fȳmnī, ū mȳ sér tīn kȳ ti mré mȳ sér nȳtīmnī. Jagnē to há tāvī nȳtīmnī. Jagnē mré komēr hā vīmnī. Jagnē kāfór han sór tūg nī. ⁹ Ū tȳ ājag mȳ néñ ū kórég han mū ra ti mȳ néñ ū kórég han tūg nī. Ū tȳ ājag mȳ vī kónān mū ra ti mȳ vī kónān tūg nī gé. Vēnh kajām sór tūg nī. Hȳ, vēnh kar to Topē mȳ: "ag ve há han nī," hemnī. Topē vȳ ājag ve há han sór mū, hā jé tōg ājag kuprēg. ¹⁰ Hā kȳ tag tōg rán kȳ nī, ha mē: "ājag mȳ jatun mȳ nȳtī sór mū', néñ ū kar tȳ ājag mȳ sér tī je?" Kȳ vī kónān mān tūg nī. Ón mān tūg nī gé. ¹¹ Vēnh jykre pāno han mān tūg nī, vēnh jykre há hā han nī, vēnh kar krī tȳ kānhvy' he sórmnī gé, tag hā to vāsān nī, ti tȳ ājag mȳ sér tī je. ¹² Ēg Senhor vȳ ū tȳ vēnh jykre kuryj han mū ag ki rīr há han mū. Ag tȳ ti mȳ néñ ū to vīn kȳ tōg ag vī mēg mū, Topē ti. Hā ra tōg ū tȳ vēnh jykre pāno han mū kato tē tī, Topē ti," he tōg, Topē vī rá ki.

¹³ Ū vȳ ājag mȳ néñ ū kórég han ke tū nī, ājag tȳ vēnh kar mȳ néñ ū há han sór kȳ. ¹⁴ Kejēn ājag tōg hā ra vēnh jykre há tigrīn vēsyrénh ke mū, Topē vī tigrīn. Kȳ mȳ sér jagy nȳtīmnī. Ēprā ke ag kamēg tūg nī. Ag vī jēmē sór tūg nī, ag tȳ ājag tȳ ti tovānh han sór mū ra. ¹⁵ "Cristo vȳ tȳ inh pā'i nī, kȳ sóg ti hā kamēg nī," hemnī. Tag hā mī ēkrén nī. Kejēn ū tōg ājag mȳ: "ne to ke nē, hā vȳ: Cristo ki rā, he mū?" he tī. Ěn mȳ kāmén kān nī. ¹⁶ Ū tȳ ge mȳ komēr hā vīmnī. Topē vȳ vēg nī nī, ājag tȳ ti mȳ néñ tō mū ȑn ti. Fe kavéj nȳtī sór tūg nī. Kȳ ājag tōg ū tȳ Cristo jykre to vī kónān sór mū ag vī tȳ tū' henh ke mū, ha vemnī. ¹⁷ Kejēn ājag tōg vēnh jykre há to jagtar ke mū, Topē tȳ tag to jykrén kȳ. Hā ra tōg há nī. Ājag tȳ vēnh jykre kórég to jagtar nȳtīn kȳ tōg kórég nī.

¹⁸ Cristo hā to jykrén nī, ha mē. Ter ja tōg nī, ēprā ke ag tȳ Topē mȳ név(e) nȳtī tigrīn. Ā ter pir ki tōg kajām kān. Jykre kuryj tōg nī, Jesus ti, hā ra tōg ūn jykre pāno ag jagfy ter ja nī. Ti tȳ Topē mȳ ēg tatīn tīg sór vē. Ti téñ ja ag tōg nī, hā ra Topē kuprīg vȳ ti rīn mān. ¹⁹ Topē kuprīg vȳ ti tar han, kȳ tōg vēnh kuprīg ag jamā ra vyr gé, ag mȳ Topē vī sér tō je, vēnh kuprīg sigse kȳ nȳtī ag mȳ. ²⁰ Vāsȳ ag tōg ti vī mē sór ja tū nȳtī, vēnh kuprīg sigse kȳ nȳtī ȑn ag. Noé tȳ ga kri tīg kȳ, ti tȳ barco mág han mū ȑn kā ke ja vē. Ěn kā Topē tōg ver ag to fe nī ja nī, kȳ tōg ag vōg kónān jāvānh ja nī ver. Noé tȳ barco han kān ja ra tōg ag vōg kónān mū sir, Topē ti. Kȳ ū tȳ 8 (ke) ag tāvī vȳ krenkren mū, barco ȑn kāki. Goj var kȳ barco tōg kri tī nī, kȳ tōg ag krenkren han, barco ti. ²¹ Goj tȳ ājag tōg kygpe kȳ nȳtī, ājag krenkren je. Barco tȳ goj kri tīg ri ken hā vē, hā vȳ: batismo, he mū. Ājag mro pijé'. Vēnh jykre to ken hā vē. Topē tȳ ēg tȳ ēg fe kavéj tȳ jānhkri han to ken hā vē. ēg tȳ Topē mȳ vēnh fēg to ken hā vē, hā vȳ: batismo, he mū. Topē vȳ Jesus Cristo rīn mān ja nī, hā kȳ tōg ēg krenkren han ke mū gé. ²² Kanhkā tá tōg nī nī, Jesus ti, kȳ tōg Topē pēgja tá nī nī. Tá tōg tȳ ūn mág nī, Topē tȳ jēgnē jafā ag kri, ūn tar kar ag kri, ēg tȳ kanhkā tá ūn vēg tū kar ȑn ag mré hā. Vēnh kar kri ke vȳ tȳ ti nī, Jesus ti.

Vēnh jykre tāg

¹ Ha vé, Cristo vȳ jagtar nī ja nī, vēsyrénh kȳ. Kȳ tag to tar nȳtīmnī gé, ājag tȳ ti kóm jagtar nȳtīn kȳ. Tag vȳ ki hā ke mū, ha mē: ū tȳ ēprā jagtar kȳ tōg Topē vī mranh tū nȳtī.

² Hā kȳ ūri Topē vī hā han sórmnī, ti vī tovānh tūg nī, ājag tȳ ga kri mūn kȳ. Ājag tȳ néñ

to én mū ēn han sór tūg nī. ³ Vāsŷ ãjag tóg ū tŷ Topē ki kagtīg ag jykre han ja nīgtī, prýg tŷ hēn ri ke ki, mýr, ha mē. Ēn kā ãjag tóg ãjag prū tū fag to én (ka)mē han ja nīgtī, ãjag mén tū ag to ke gé. Ñjag tŷ néñ to én mū ēn han ãjag tóg nīgtī. Kronkron mū ja ãjag tóg nīgtī, kri tū ja ãjag tóg nýtīgtī. Vēnh mān kŷ ãjag tóg kronkron kŷ kāgter mū ja nýtīgtī gé, vēnh kāggrá mý festa kórég én han ja ãjag tóg nīgtī gé. ⁴ Ūri ãjag tóg tag han mān sór tū nýtī ha, hā kŷ tóg ag mý e tī, ū tŷ vēnh jykre kórég to tar nýtī ag mý. Ag mý tóg e tī, ãjag tŷ ag mré ag jykre pāno han mān sór tū nýtīn kŷ, ãjag tŷ ag kri tū jāvo kri há nýtīn kŷ. Hā kŷ ag tóg ãjag to vī kónān tī, ūri. ⁵ Hā ra Topē tóg ag jykre vég nī nī. Vēnh kar jykre tugným ti tī mýr, kŷ tóg ag mý ag jykre to: "tag vý há nī, én vý kórég nī," henh ke mū, ūn rīr mū ag jykre to, ūn kāgter mū ag jykre to ke gé.

⁶ Ū tŷ hēn ri ke ag tóg Jesus mur ke to hā kāgter ja nīgtī. Én ag mý tóg vēnh vī sér tónh vyr gé, Cristo ti, vēnh kuprīg ag jamā ra, ag krenkren jé. Ag tŷ han ja to Topē tóg ag vóng kónān, ag tŷ ãjag tŷ ga kri mūgtī kā vēnh jykre han mū ēn to. Hā ra Topē tóg ag rīnrīn mān sór ja nī gé, hā kŷ tóg ag kāgter mū ra ag mý vēnh vī jēnēg mū gé, ag tŷ kanhkā tá junjun jé.

⁷ Kakó ti tī ha, ga tag tŷ tūg' henh ke kurā ti. Vēso jykrén nī, kri há han nī, ãjag tŷ Topē mré vēmén há han jé. ⁸ Kŷ jagnē to há tāvī nýtīmnī. Tag to krónh ke tūg nī. Ég tŷ jagnē to há nýtīn kŷ ẽg tóg jagnē mý vēnh pāte fón ke mū, ẽg tŷ Topē vī mranh mū ti, ti e nýtī hā ra. ⁹ Ū tŷ kuvar há tá ãjag to pasa kŷ ti mý: "inh mré jé," hemnī. Ti to vī tūg nī, ti to mý sér nýtīmnī. ¹⁰ Kŷ, Topē vý ẽg tar han tī. Ū tóg néñ ū to tar nī, jāvo ū tóg néñ ū ū to tar nīgtī gé. Én ki rīrmnī, ãjag tŷ néñ ū to tar nýtī én hā ki rīrmnī, vēnh kar tŷ ãjag tugrīn tar nýtī jé. Ég tŷ Topē tŷ néñ to ẽg tar han mū ēn ki rīr há han ke vē, tag vý Topē mý há nī. Ég tar pē han ti tī, Tope ti. ¹¹ Ñjag kāmī ū vēmén kŷ Topē vī hā tŷ vēmén nī. Ū tóg Topē tū ag ki rīr tīgtī, kŷn jé Topē mý to vī, ti tŷ to ti tar han jé. Ñjag tŷ ãjag rānhrāj tag ki rīr há han kŷ Jesus ki ge kŷ nýtī kar ag vý Topē mý vī há han ke mū. Jesus Cristo hā vý tŷ ūn mág nī, ti hā vý tar nī, kŷ tóg tūg' henh ke tū pē nī. Amém.

Ag tŷ Jesus tugrīn ẽg vóng kónān ke

¹² Inh kanhkā', ãjag to sóg há tāvī nī. Nén ū jagy pē vég ãjag tóg mū. Ge ti nýgtī, kŷ to jykrén tūg nī. Ég kar vý tag vég tī, Jesus tugrīn. ¹³ Mý sér nýtīmnī. Ñjag jagtar kŷ ãjag tóg Cristo tŷ ẽg jagfy jagtar mū ēn ri ke vég tī. Ñjag tŷ ti ri ke jagtar kŷ ãjag tóg ti mré tŷ ūn mág nýtīn ke mū gé, ti tŷ ūn mág nīnh ke kurā én kā. Én kā tóg ãjag mý sér gy tīnh mū, ha vēmnī. ¹⁴ Hŷ, tá tóg ãjag mý sér tāvī tīnh mū, ag tŷ ūri ãjag mý vī kónān han mū ra, ãjag tŷ Cristo ki rā kŷ nýtī tugrīn. Ag tŷ ãjag to vī kónān tugrīn ãjag tóg ki kanhró nýtīn ke mū, Topē kuprīg tŷ ãjag jagrē nī ti. Tí kuprīg vý ãjag tŷ ūn mág han ke mū, Topē tŷ ūn mág nī ūn ri ke. ¹⁵ Ū ag tóg ãjag tŷ ū tén tugrīn jagtar nýtī, ãjag tŷ ū tū péju tugrīn ke gé. Kŷ ū ag tóg ãjag tŷ crime han tugrīn jagāgtar nýtī gé, ãjag tŷ vēnh kar to vī tugrīn ke gé. Ñjag tŷ ag mré vēnh jykre pāno tugrīn jagtar kŷ tóg Topē mý há tū nī. Ñjag tŷ ti vī mranh ke tū vē vē. ¹⁶ Ñjag tŷ hā ra Cristo tugrīn jagtar kŷ tóg ti mý há tī. Tag to mý'āg tūg nī. Tag to Topē mý vī há han nī, ãjag tŷ tŷ Cristo mré ke nýtīn kŷ.

¹⁷ Topē vý vēnh kar jykre tugným kān ke mū, kurā kakó ki. Hā ra tóg ū tŷ ti ki ge kŷ nýtī ag jykre tugným vén ke mū. Ti tŷ ẽg jykre tugným kŷ ẽg tóg néñ ū jagy ve kren ke mū. Kŷ ū tŷ ti ki ge tū ag vý néñ ū jagy pē én ve kān ke mū, ha vēmnī, ū tŷ ti vī kato tē mū ag. ¹⁸ Hā kŷ tag tóg rán kŷ nī, ha mē: "ū tŷ Topē vī há han sór mū ag vý ter kren ke mū. Kŷ ū tŷ ti vī mranh tī ag vý kren ke tū pē nī, ū tŷ ti kato tē mū ag," he ja tóg nī, Topē vī tŷ rán kŷ nī ki. ¹⁹ Topē tŷ ẽg to: "tag vý ti jagy venh ke mū," hen kŷ ẽg tóg venh ke mū. Kŷ, ẽg jagtar mū ra ẽg vēnh jykre há hā han kŷ nýtīn ke mū. Ū tŷ ẽg han mū ēn to jykrén jé ẽg tóg ke mū, Topē to. Ti pi(jé) ẽg tovānh ke mū'. Ég mré tóg nī nī.

¹ Vāhā sóg ū tý Jesus ki ge kÿ nÿtÿ ag to pâ'i ag jyv n s r m , ha m .  Jag ri ke inh n , is y t y  jag k m  t y Jesus ki ge kÿ nÿt y ag to p 'i j n k y. Cristo jagtar ve ja inh n  g  h  ra. Ti v nh ven m n ke kur    n k  s g t y  n m g j nh ke m  g . ² K y s g  jag m  tag t  s r m , ha m .  Jag kr  m ke ag ki r  r h  han n .  U t y carneiro ki r  r t   n t y  m g ki r  r h  han t   n ri ke han n . Top y  jag m  v nh r  nhr  j n m jan h  v .  Jag r  nhr  j t y  jag m  s r t n k  t g h  t .  Jag t y  jag r  nhr  j han s r t   n k  t g  t . K y  jag ganho m   ekr  n s r t g n  g . Top t   v ,  jag r  nhr  j ti, h  k y ki r  r h  han s rmn . ³ K y  jag kr  m ke ag ki r  rmn , ag m  kom r h  v mn . Ag r  nve v nh jykre h  h  han k y n t m n , ag t y  jag jykre h  ve k y  jag k m han s r j . ⁴ K anhmar ti k t g m n ke m ,  eg p 'i m g ti,  eg ki r  r t  ti. K y t g  jag t y  n m g han ke m .  Jag m  t g kr   t gf i ri ke vin ke m ,  jag t y t y  n m g n t n k y, h  ra t g k r  g v nh n ,  eg kr   t gf i  n ti.

⁵ K y s g kyr   ag jyv n s r m .  Jag m  s g: “ n sanh t y  jag m  n n  t o m   n han n ,” he s r m .

K y s g v nh kar jyv n s r m  g . V nh kar m  s g: “jagn  to  e he t g n ,” he m . “Jagn  ki r  r h  han n , jagn  m  n n  h  kar han n ,” he s r m . Tag v  r  n k y n , Top v  r   ki, ha m . “Top v   t y jagn  to  e he m  ag kato t t . H  ra t g  t y: “ n s i v y t y inh n ,” he m   n to h  n ,” he t g, Top v  r   ki. H  k y v s y  n m g han s r t g n . ⁶ Top v  tar n , k y t g kej n  eg m  n n  jag j n g t . Ti kato t t  t g n  h  ra, ti tov nh s r t g n  g . K y t g  k ur   ki  jag t y  n m g han m n ke m , ha vemn . ⁷  Jag kr   kuf y n n k y ti h  m  t m n , k y t g  jag m   jag kr   kupr  g ke m . Ti h  v y  eg ki r  r n gt .

⁸ V nh ki r  rmn . N r ri ke han t g n . Ha v ,  eg kato v s n t   n, Japo  n t g  eg to v jig t gt . M g k k r ri ke ti n , ti t y  eg m n s r k y. ⁹ H  k y ti kato v s ns n n , Jesus Cristo ki r   tov nh t g n  g ,  t y  jag t y ti tov nh han s r m  ra. Ha v ,  eg kanhk  kar ag v  jagtar t ,  jag k m, ga kri ke kar ag. Ag m   ekr  n k y tar n t m n . ¹⁰ Kur   pipir ki  jag t g jagtar t . Kar k y Top v   jag t y  n h  t v  han ke m ,  jag t y kygn  m n t g j . Ti h  v y  eg tar han t ,  eg t y ti to kr  nh ke t u n  j . Ti h  v y  jag t y  n h  han ke m  g , k y  jag t g ti tov nh ke t u p  n .  eg to h  p  ti n , Top ti.  eg kupr  g t g m r,  eg t y Cristo t gr  n kanhk  ve j ,  em  s nv  p   n ti,  t g v nh  n ti. ¹¹ Top h  v y  p r m y tar n ’. Ti h  v y t u’ henh ke t u n ’. Am m.

Pedro t y ag m   ekr  

¹² T o s i han s g  jag m , k y Silas t g inh m   jag m  r  n m , inh v  ti.  eg kanhk  v y t y ti n , Silas ti, Jesus tov nh j v nh ti n gt , k y t g iso h  n  g . Is y  jag tar han s r v , h  k y s g  jag m  inh v  j n g m . S y  jag m : “Top v   eg tar han ke m  m r,” he m  g . Ti to kr  nh ke t g n . ¹³ Cidade t y Babil  nia t   eg n t , k y tag ki  t y  jag mr   Jesus ki ge k y n t  ag v   jag m   ekr  g t .  Jag mr   t g  eg kupr  g, Topëti. K y inh k osin t y Marcos v   jag m   ekr  g t . ¹⁴ Jagn  ki nhun ke ri ke han n , jagn  n g  k gm  k y,  jag t y t y jagn  mr   ke n t n k y.

Cristo mr   ke v y t y  jag n t . Top j   jag kr   t y k nhvy’ h . H  v .

PEDRO TÝ CARTA HAN MÃN

¹ Simão Pedro tý ãag mý carta rán hā vě. Jesus Cristo tý inh fē vě, sý ti rānhrāj han jé, sý tý ti apóstolo jé jé. Isý ū tý inh mré Jesus Cristo ki ge ký nýtī kar ag mý rán hā vě. Topē vý ēg kuprēg, ūn jykre kuryj ēn vý ēg kuprēg, ēg tý ēg krenkren han mū tý Jesus Cristo ki ge jé. Nén ū sér vě, ti ki ge mū ti.

² Ædag to sóg Topē mré vī tī, ãag tý ēg Senhor tý Jesus Cristo ki kanhrān há han jé, Topē ki ke gé, ãag tý komēr hā ti ki kanhrān kān jé. Ký tóg ãag tar han ke mū. Ký tóg ãag krí tý kānhvy' henh ke mū gé.

Topē tý ēg kuprēg

³ Topē ki kanhró ēg tóg nýtī. Ēg kuprēg tóg, ti tý ēg tar han jé, ti tar nī ēn ri ke. Ký tóg ēg tý ūn mág han ke mū gé, ti tý tý ūn mág nī ēn ri ke. Ēg tý tag ki kanhró há han ký ēg tóg ti to tar nýtī, ēg tý ti jykre jagma mū há han jé. ⁴ Ký Topē tóg ēg mý nén ū há tó ja nýtī gé. Ū tóg ēg mý věnh vī há tý ge tónh ke tū nī. Topē tý ēg mý vī há han ri ke venh ke tū ēg tóg nī. Tag tó ti ēg mý, ha mē. Ěprā ke kar vý nügme ki vár ke mū, ãag tý nén to én mū ēn han tugrīn. Ag jāvo ēg tóg krenkren ke mū, ký ēg tóg Topē ri ke nýtinh ke mū, mýr, ha mē. ⁵ Hā ký vāsān, ãag tý ti ki rā to tar nýtī jé, ãag tý ti ki rā tugrīn věnh jykre há hā han jé. Věnh jykre há han ký věnh kanhrān ký mūmnī gé. ⁶ Věnh kanhrān ký mū ký věso jykrén nī gé. Věso jykrén ký ti tovānh tūg nī gé. Ti tovānh tū nīn ký ti jykre hā mī mūmnī gé. ⁷ Ti jykre hā mī mūn ký jagnē to há tāvī nýtīmnī gé, ēg kanhkā kar ag to. Ēg kanhkā to há nýtīn ký Ěprā ke kar ag to há nýtīmnī gé. ⁸ Ædag tý tag han kān ký tóg há tī. Ký ãag tóg ēg Senhor tý Jesus Cristo ki kanhrān há han ke mū gé, ký ãag tóg věnh jykre há to krónh ke tū nī gé. Ký ãag tóg komēr hā ti ki kanhrān kān ke mū, ha vemnī. ⁹ Ū tý věnh jykre há han sór tū nīn ký tóg ūn kyvó ri ke nī, ūn ěvānh kórég, ūn kutu ri ke ti nī sir. Ěn vý ēg Senhor ki kagtīg nī. Vāsý Topē vý ti kykūnh ja nī, ti tý Topē vī mranh ja ēn to. Hā ra tóg kā jatun ký nī ha, hā ký tóg ti kórég han mān sór mū.

¹⁰ Inh kanhkā', Topē vý ãag kuprēg. Ký vāsānsān, věnh kar tý ãag jykre há tugrīn ki kanhró nýtī jé, ti tý ãag kuprēg mū ēn ti. Ký ãag tóg tý prānh kenh ke tū nī, ha vemnī.

¹¹ Kanhkā ve jé ãag tóg ke mū, ha vemnī, ēg Senhor tý Jesus Cristo tū ti, ēg krenkren han tī ēn tū ti. Tū' henh ke tū ti nī, ti tý tá tý ūn mág nī ti.

¹² Hā ký sóg ãag mý tó mān', tó mān' he mū. Ki kanhró ãag tóg nýtī, věnh vī há to tar ãag tóg nýtī, ãag tý mēg mū ēn to. ¹³ Ge ra sóg ãag jyvēn mān sór mū, ãag tý kā jatu tū nýtī jé. Isý ãag mré nī mū ēn kā sóg ãag mý tag tó, ãag jyvēn mág inh. Ký kā jatun nýtī tūg nī. ¹⁴ Ha vé, kānhmar sóg iser ký inh fár tovānh ký tīg ke mū, ki kanhró sóg nī. Ěg Senhor tý Jesus Cristo vý inh mý isý kānhmar tīg ke ti tó. ¹⁵ Hā ký sóg věnh rán tag to fūrūn mū, ãag tý iser kar ký kā jatun tū nýtī jé.

Pedro tý Jesus ve ja

¹⁶ Ha vé, inh pi(jé) ãag mý ón mū', isý ãag mý ēg Senhor tý Jesus Cristo kātīg vén mū ēn tón ký, isý ti jykre tar tón ký. Ti ve inh, sý ãag mý nén tó mū ti. Ti ve inh, ti tý tý ūn mág pē nī ti. ¹⁷⁻¹⁸ Ti jót tý Topē vý ti tý ūn mág han. Ti tý tóg ūn tar han gé. Ēg tý Jesus mré pānónh kri nýtī ēn kā ēg tóg kanhkā tá věnh vī ēn mēg mū, Ěprā nýtīn ký. Ký tóg ti to tag tó, ū tý věnh kar kri ke ēn ti, Topē ti, ha mē. "Inh kōsin pir hā vě," he ja tóng nī, Topē ti, Jesus to. "Inh fe pē vě," he ja tóng nī. Topē tý pānónh ki kātēre mū ēn kri ke ja vě. Ěn tá sóg Jesus tý tý ūn mág jé vé.

¹⁹ Hā ký ēg tóg ū tý vāsý Topē vī tó tī ag vī kri fig mū, tovānh tū ēg nýtī. Kri nýmīnī gé, ãag. Lampiāo grug ri ke ti nī ēg mý, ag vī ti. Lampiāo grug vý ēg mý kuty tá jēngrē han ti. Kurā ke kātā ēg tóg lampiāo grug ve mān sór tū nýtī. Kurā ke kātā krīg mág hā vý ēg fe tý mrin ke tū. Jesus to ken hā vě, hā vý: krīg mág, he mū. ²⁰ Ký, ãag tý Topē vī rá to ken ký tag to jykrén nī, ha mē: ēg pi(jé) vēsog ki to jykrén ke mū', Topē vī rá to', Topē tý

ã vĩ tó tĩ ag mŷ nén tó mū ñen to'. Topẽ hã ne to ëg krĩn ke mū'. ²¹ Kŷ Topẽ vĩ tó tĩ ag pi(jé) vësög ki ãjag krĩ ki to jykrén kŷ rán ja nïgtí gé'. Topẽ kupríg tŷ ãjag krĩn mū ñen hã rán ja ag tóg nïgtí, hã kŷ tóg tŷ Topẽ vĩ nĩ, vënh rán ki.

2

Ón kŷ Topẽ vĩ tó tĩ ag

¹ Hâ ra ū ag tóg ón kŷ Topẽ vĩ tó ja nïgtí gé, vâsŷ, Israel ū ag. Tag ve je ãjag tóg ke mû gé. Û ag tóg ón kŷ ãjag mŷ Topẽ vĩ kâmén sór ke mû, ha vemnî. Ên ag vĩ vŷ ón kŷ ãjag mŷ mē há tĩ mē tinh ke mû, hâ ra tóg ãjag kôkén ke mû. Ëg Senhor tovânh je ag tóg ke mû, ū tŷ ëg kygiäm ja ñen ti. Hâ ra Topẽ vŷ vâhâ ag tŷ tû' henh ke mû. ² Ge ra ū tŷ hêñ ri ke ag tóg ag jykre pâno han ke mû, ag mré. Kŷ ū tŷ ag mré vënh jykre pâno han mû ñen ag tugrîn Topẽ jykre kato vĩ vî henh ke vê, tag tŷ mē há' henh ke vê sir, ti tŷ ki hâ tó mû ra. ³ Ag tŷ jânkamy mág ve sór vê, hâ kŷ ag tóg ón kŷ vëme sïnvï tó sór mû, ag tŷ ãjag lograr he je. Hâ ra ū tŷ ag vög kónän ke mû ñen tóg ag vég tû. Ag tŷ tû' he je tóg ke mû, kanhmar, ha vemnî.

⁴ Topẽ tŷ jégnë jafâ ū ag vŷ Topẽ vĩ mranh. Ên ag vög kónän tóg huri, Topẽ ti. Ag pi(jé) krenkren'. Nûgme ki tóg hur ag vâm, Topẽ ti. Tá ag tóg sigse kŷ nïgtí, ferro tŷ corrente tŷ. Tá tóg kuty nŷ. Tá ag tóg Topẽ tŷ vënh kar jykre tugným ke kurâ ñen jâvânh nïgtí. ⁵ Kŷ Noé mré ke ag vŷ nïtigé. Topẽ vŷ ag vög kónän ja nî gé. Goj var tŷ tóg ū tŷ ti vĩ mranh mû ag tŷ tû' he kân. Ag pi(jé) krenkren'. Û tŷ 8 (ke) ag tâvî vŷ krenkren, ñen kâ, hâ vŷ: Noé, he mû, ū tŷ vënh kar mŷ: "Topẽ vĩ kri fimnî," he mû ñen ti, kar kŷ ti mré ke tŷ 7 (ke) ñen ag ke gé. Ti mré ga kri mû ū ag vŷ tû' he kân. ⁶ Topẽ vŷ cidade tŷ Sodoma tá ke ag, cidade tŷ Gomorra tá ke ag vög kónän ja (tóg) nïgtí gé, kŷ cidade ñen tá ñen tóg kugpûr kân ja nî. Ëg tŷ tag ve kŷ ëg tóg Topẽ tŷ ûn jykre pâno ag vög kónän ke ñen ki kanhró nïgtí gé. ⁷ Cidade ñen tá ûn pir vŷ kren, hâ vŷ: Ló, he mû. Ên vŷ jykre há nî ja nïgtí, kŷ ti mré ke ag jykre körég vŷ ti mŷ e nî ja nïgtí, tag to tóg krî kufy han ja nïgtí. ⁸ Kurâ kar ki tóg ag kâmî ag jykre pâno ve ja nïgtí, kŷ ti krî tóg kufy jagy nî ja nïgtí, ti tŷ ag jykre körég ve kŷ, ag vŷ körég ke gé. Ên vŷ ã pir mŷ kren, Ló ti. ⁹ Û tŷ Topẽ to: "ûn mág vŷ tŷ ti nî," he mû ag krenkren han ki kanhró tóg nî, Topẽ ti. Hâ ra tóg ū tŷ vënh jykre pâno han mû ag vög kónän ke mû, ti tŷ vënh kar jykre tugným ke kurâ ñen kâ. ¹⁰ Û ag vög kónän mág pê han je tóg ke mû, Topẽ ti, hâ vŷ: ū tŷ ãjag tŷ nén to én mû han tî ñen ag, he mû, ûn vënh kavénh tî ag, he mû, ū tŷ: "Topẽ pi(jé) tŷ ëg Senhor nîl," he mû ñen ag, he mû.

Ón kŷ Topẽ vĩ tó tĩ tag ag vŷ ëg vĩ kafân tû. "Inh hâ tóg ki kanhró nî," he ag tóg tî. Kŷ ag tóg kanhkâ tân ag kamëg vânh nïgtí gé. Ag to ag tóg vĩ kónän tî, kanhkâ tân ag to, ón kŷ Topẽ vĩ tó tĩ ag. ¹¹ Topẽ tŷ jégnë jafâ ag vŷ tag han tû nïgtí, ha mē. Kanhkâ tân ag to ag tóg vĩ kónän tû nïgtí, Topẽ rînve, Topẽ tŷ jégnë jafâ ag. Ag tŷ ū tŷ ón kŷ Topẽ vĩ tó tî ag tar kafór nïgtí ra ag tóg kanhkâ tân ag to vî tû nïgtí. ¹² Ag jâvö ū tŷ ón kŷ Topẽ vĩ tó tî ñen ag vŷ krî tû nïgtí, vânh kâmî sê ag jykre tû ri ke ag nïgtí. Vânh kâmî tóg tîgntí, sê ti, ëg tŷ ti to vâjig kŷ ti téñ je. Hâ je tóg mur tû. Tag ri ke ag nïgtí, ū tŷ ón kŷ Topẽ vĩ tó tî ag. ãjag tŷ kanhkâ tân ag ki kagfîg nïtig nïtig kŷ ag tóg ag to vî kónän tî. Hâ kŷ Topẽ tóg ag tŷ tû' henh ke mû, ëg tŷ sê téñ tî ñen ri ke. ¹³ Ag tŷ ãjag jykre pâno kajäm hâ vê. Kurâ ki ag tóg ag tŷ nén to én mû ñen han tî, mŷr, ha mē. Kŷ ag tóg ãjag mré jêg tû gé, ãjag tŷ festa han kŷ. Ha ra ag tóg nén tŷ ëg mŷ'a han tî ñen hâ han tî, ag tŷ ãjag mré jêg kŷ. ãjag kavénh ag tóg tî. Jykre régre ag nïgtí, ón kŷ ag há nî ve nïgtí. ¹⁴ Ûn tŷtâ fag kar to én ag tóg tî, fag ki êvânh kŷ. Topẽ vĩ mranh sór ag tóg tî, ti vĩ mranh to ag tóg krónh ke tû nïgtí. Ûn krój ag krin kónän ag tóg tî, ag tŷ ag mré mranh je. Ag topẽ vŷ tŷ jânkamy nî. Topẽ vŷ ag vög kónän ke mû, ha vemnî. ¹⁵ Topẽ japry ti, ti jamîn ti tovânh ag tóg, vâgfor kŷ ag nïgtí. Beor kósín tŷ Balaão ñen ri ke han ag tóg tî. Ên vŷ jânkamy to há tâvî nî ja nïgtí. Hâ kŷ tóg ã jykre körég ñen to jânkamy ve sór mág ja nî. ¹⁶ Hâ ra Topẽ tóg ti mŷ vî tar han, ti tŷ ti vĩ mranh kŷ. Hâ kŷ ti mëg fi tóg ã vî vânh ra ti mŷ vî ja nïgtí, ëg tŷ jagnë mré vëmén ri ke han ja fi

tógr nígti, ti mēg fi. Ti mý vĩ kÿ fi tógr ti tÿ v nh jykre k r g han ke m u ra t t ' he m u, ti m y,  t  Top  v  t  t   n m y, ti t   n k y Top  v  t  t  s r m u  n k a.

¹⁷  n k y Top  v  t  t  ag v  goj n h g ja ki goj t   n ri ke n t . Kanhk  g g ri ke ag t g n t  g , k ka t  v jo kanhk  g  ag v g k y t t ' he  n ri ke ag n t ,  t   n k y Top  v  t  t  ag. Top  v  kuty t v  t  ag vin han ke m u. ¹⁸ " n m g v  t  inh n ," he ag t g t ,  n k y. Kr  t  ag n t . N n  v nhm  kar to  n ag t g t , n n  t   g kav n h  t   n to  n ag t g t . V nh jykre p ano han k y ag t g  t   r i Top  ki ge s r m u ag kr n k n n t ,  t   r i  g t  kygn  k y han t   n tov n  s r m u ag. ¹⁹ "Jat n m y  g t g  g t  n n han s r m u  n han k n ke m u," he ag t g t ,  n k y. "Top  v   g to j nh ke t u n ," he ag t g t ,  n k y. H  ra ag t g  pr  v nh jykre h  m i m ugt , n n  t   g kav n h  t   n h  han ag t g t . K y t g t  ag jagr  n ,  pr  v nh jykre ti.  g t  n n  t  tov n  s r m u ra tov n  ki k gt g n t   n v  t   g jagr  n  sir, m y , ha m e. ²⁰  g Senhor t y Jesus Cristo ki kanhr  ja ag t g n t  v ,  g kren han m u  n ti. Ti t gr n ag t g  pr  v nh jykre kav j kar tov n  ja n t  v ,  g t  n n t gr n ter ke m u tov n  ja ag t g n t  v . H  ra ag t g  ajag t y n n tov n  m u  n han m n m u, k y t g t  ag jagr  n  m n m u sir. K y t g  r i k r g k f r  n , ag m y. ²¹ Ag t y Top  japr   n, ti jam n  n s n ja t u n  ra t g h  t  v . H  ra ag t g ti s n s i han kar k y kyr gr  m u. Top  t  ag m y v nh v  h  j n g m u  n tov n  ag t g. ²² Ag to  g t g tag t , ha m e: "cachorro v   t ugt v   n ko m n t ," he  g t g t . "Porco t g  v nh k pe h  han k y j  ra  r e m i v s n m n t , k y t g v nh kav n h  m n t ," he  g t g t  g .  t y v nh jykre k r g tov n  kar k y han m n t  ag to ken h  v .

3

Jesus k t g m n

¹ Inh kanhk ',  ajag to s g h  t v  n .  ajag m y s g v nh r   n han huri, k y s g  ajag m y r n m n m u ha. Inh v nh r  kar ki s g  ajag jyv n t ,  ajag t y n n j nhkri h  to jykrén k y n t  j ,  ajag t y tag k jatu n t  t u n  j . ² Top  v  t  t  ag v  v s y Top  v  t  ja n t .  n m i  kr n n . K y apóstolo ag v   ajag m y t  ja n t  g ,  g Senhor t y n n to  g jyv n m u ti,  g kren han t   n v  ti.  n m i  kr n n  g . ³⁻⁴ Tag to jykrén n , ha m e. Kur  t   gno to h   pr  ke  u ag v   ajag to  h n h ke m u, ha v mn . "Ti m y k t g m n m u v ?" he j  ag t g ke m u. "Ti t y v s y k t g m n ke v  v , h  ra  g jo ke ag v  v s y t g, ti t y  k t g m n ke t  m u ra ag t g k g ter. K t g ke t  ti n . Ga v  n nh m u, t u  h n h ke t  ti n , ga ti, ha v mn ," he j  ag t g ke m u,  g to  h  k y, ha v mn .  n jykre k r g ag v ,  t   g tag t  m u ag.  ajag t y n n to  n m u  n h  han ag t g t . ⁵ Top  t y v s y n n han m u  n ki k gt g ag t g n t g t , ag t y ki kanhr n s r t   n t n k y. Top  t y v s y n n han jan h  v , ha m e. Kanhk  han t g, v s y, ga ti ke g .  v  t y t g n n kar h n h han ja n t , Top  ti. Ga  n v  goj t y v nh k p m  k y n  ja n , k y  t g goj k ri n  ja n  g . ⁶ Ga  n k ri ke kar ag v  h r t g, goj t y, goj var m u  n t . ⁷ K y  g t y  r i n n v g m u tag v  t u  h n h ke m u g , ha v mn . Top  v  ti t y t u  h n h ke to kur  n m huri, k y t g p i t y t y t u  h n h ke m u, Top  t y: "t g'," hen k y. Kur   n k a Top  v   t y ti v  mr anh m u ag t y t u  he k n ke m u g . Ag v g k n n ke kur  v  sir.

⁸ Inh kanhk ', tag to jykrén n , ha m e. Top  kur  v   g kur  ri ke t u n . Kur  pir v  ti m y pr g t y mil (ke) ri ke n , k y pr g t y mil (ke) v  ti m y kur  pir ri ke n t  g . ⁹ K y t g  t   g m y n n t  m u  n tov n  ke t u n , Top  ti.  t og: "han s r t u ti n , h  k y  g t g v g t u n t ," he t ,  n k y. H  ra ag t g h  t u t . Ti t y ver  g to fe n  v , h  k y t g k t g v nh han. Ti pi(j )  g k m i  t y n gme ki kut  m u ve s r m u'. H  k y t g ver  g m y kur   n m m n', kur   n m m n' he m u, k y v nh kar j   ajag jykre k r g tov n , ag k ren k ren j .

¹⁰ H  ra ag t g k t g m n ke m u, ha v mn . V h a t g k t g ke m u, k y t g  t   g t u p ju(g) t   g vat n h t k t g ri ke n nh ke m u.  n k a kanhk  t g tov  k y kr j ke k y v r ke m u. Kanhk  t a n n kar v j n h ke k n ke m u g , kr g kar ag, p i  n t y ag t y kr j ken k y. K y v h a ga v  t u  h n h ke m u, ga k ri ke kar ag ke g . ¹¹ Ge k y n n ( ) kar v  t u  h n h ke m u. H  m i  kr n k y v nh k n s rm n . Top  t y  g m y n n t  m u  n h  han n . Top  m y v nh

vin nī. ¹² Topē kurā ēn jāvānh nī, Topē rānhrāj to vāsānsān nī, ti kurā ēn tÿ kānhmar tá krÿg jé. Kurā ēn kā kanhkā vÿ pür ke mū, kÿ kanhkā tá néñ kar vÿ jonh ke kān ke mū gé, krÿg kar ag. ¹³ Topē vÿ á tÿ ëg mÿ néñ tó mū ēn han kān ke mū. Kanhkā tāg han jé tóga ke mū, ga tāg ke gé. Tá tóga vēnh jykre kuryj tāvī nī. Ëg tÿ ga tāg tag, kanhkā tāg tag venh ha pë tóga tī.

¹⁴ Inh kanhkā', ãjag to sóg há tāvī nī. Topē kurā tag jāvānh kÿ ãjag tóga nÿtī. Kÿ vāsānsān nī, ãjag tÿ kygnē tūg jé. Vāsānsān nī, ãjag tÿ Topē mÿ jānhkri nÿtī jé, ãjag tÿ ti há ri ke nÿtī jé. Kÿ ãjag tóga kato vāsānsān tū nī. ¹⁵ Ha vé, ti tÿ ver ëg to fe nīn hā kÿ ëg tóga ëg jykre kórég tovānh kÿ krenkren ke mū. Tag rán tóga huri ãjag mÿ, ëg kanhkā tÿ Paulo ti. Ti to sóg há tāvī nī, Paulo to. Topē vÿ ti mÿ krÿ há tāvī nīm. ¹⁶ Kÿ tóga, ti tÿ ū mÿ carta han kÿ tóga isÿ néñ rán mū tag ri ke han tī gé. Ti vÿ tóga inh vÿ ri ke pë nī. Carta e han tóga huri, Paulo ti, kÿ ti carta ū vÿ to jykrén jagy tī gé. Kÿ ū ag tóga ti carta to ke mū ra ki kagtīg nÿtīn kÿ ti to vÿ kónān sór mū. Ú tÿ ki kagtīg ag vÿ, ūn krój ag vÿ, ū tÿ Paulo tÿ rá to vÿ kónān mū ag. Topē vÿ rá ū to ag tóga vÿ kónān tī gé, ên ag. Tag tugrīn ag tóga kágter ke mū, ha vemnī.

¹⁷ Inh kanhkā', ãjag mÿ sóg rán kān huri. Hā kÿ vēnh ki rírá há han nī. Ker ū tÿ ãjag mÿ ón kÿ kri nīm hë'. Ke tū nī mū ra ag tóga ãjag lograr henh ke mū, ū tÿ ãjag fe kavénh sór mū ag, ūn jykre pāno ag. Ñag tÿ ag vÿ kri fi tugrīn ãjag tóga vägfor ke mū, ha vemnī. Ëg tÿ kágno ki tīr ri ke han jé ãjag tóga ke mū, ha vemnī. ¹⁸ Ëg Senhor ki kanhrān ke hā to tar nÿtīmnī. Ti tÿ ëg tar han mū tag hā ve sórmnī, ëg kren han tī tÿ Jesus Cristo ti. Ti hā mÿ ëg tóga vÿ há han ke mū, ūri, kar kÿ kanhkā tá ke gé, kÿ tóga tū' henh ke tū pë nī. Amém.

JOÃO TỸ CARTA HAN VÉN

Topẽ vĩ

¹ Topẽ tỹ ver nén kar han tūg ki tōg nĩ nĩ, Topẽ vĩ ti, hã vỹ: Jesus Cristo, he mū. Topẽ tỹ Jesus mré nén ū kar hyn han kȳ tōg rīr nĩ, Topẽ vĩ ti. Sȳ ājag mȳ Jesus Cristo tag kāmén ke vē. Mē inh, ti vĩ ti. Ti ve inh ke gé, inh kanē tȳ. Ti ki inh ēvānh, ti vógrinh, inh nīgé tȳ.

² Ēg rīnrīn tī ūn vỹ vēnh ven, hã kȳ sóg ti vé. Ti hã tō sóg tī, hã kȳ sóg ājag mȳ ti kāmén mū. Ā tȳ nén kar han tūg ki tōg kā nĩ nĩ, ū tȳ ti han ja tū hā ra. Ŭn kā tōg ā panh mré nĩ ja nĩ sir. Hā ra tōg ēg mȳ vēnh ven. ³ Kȳ sóg ti vé. Ti vĩ mē sóg ke gé. Hā kȳ sóg ājag mȳ ti kāmén mū ha, ājag tȳ inh mré ti ki kanhrān jé. Ēg jōg tȳ Topẽ mré ke vỹ tȳ ēg nītī, ti kōsin tȳ Jesus Cristo mré ke ke gé, kȳ ēg tōg tȳ jagnē mré ke nītī gé. ⁴ Ājag mȳ sóg tag rán kȳ jēnē sór mū, ti tȳ ājag mȳ sér tī jé, ājag mȳ hā tāvī tī jé ke gé.

Topẽ vỹ jēngrē ri ke nĩ

⁵ Ha vé, ti tȳ ēg mȳ nén tō mūn hā vē, ha mē. Ti vĩ mē kȳ sóg ājag mȳ tō sór mū, ha mē. Topẽ vỹ jykre kuryj nĩ, hā kȳ tōg kurā ri ke nĩ, jēngrē ri ke, ki kuty tū pē ti nĩ, Topẽ ti.

⁶ Kȳ, ēg tȳ: “ti mré ke vỹ tȳ inh nĩ,” hen kȳ ēg tōg kuty ki vēnh jykre kórég ūn han ke tū nĩ, ke tū ra ēg ón kȳ: “ti mré ke vỹ tȳ inh nĩ,” he tī. Vēnh ó vē sir. Kȳ ēg tōg ón kȳ nén ū kar han tī gé. ⁷ Ēg tȳ ti kóm kurā ki vēnh jykre hā ūn han kȳ ēg tōg jagnē to hā nītī. Jagnē mré ke vỹ tȳ ēg nītī, ēg tȳ vēnh jykre hā han kȳ. Kȳ ti kōsin tȳ Jesus vỹ ēg kykūnh ke mū sir, ā kyvénh tȳ, ēg tȳ ti vĩ mranh ja (hā) ra.

⁸ Ū tōg kejēn: “inh pi(jé) Topẽ vĩ mranh tī”, he sór mū. Ti ón vē. Hā ra tōg ti hā mȳ tȳ vēnh vĩ hā mē tī, ti ón mū ti. ⁹ Ēg tȳ Topẽ vĩ mranh kȳ ēg tōg ti mȳ tónh ke mū. “Ā vĩ mranh inh, tag han kȳ,” he jé ēg tōg ke mū. Kȳ tōg ēg mȳ vēnh pāte fón ke mū sir. Tag tō ja ti nĩ, kȳ tōg han ke mū. Kuryj ti nĩ mȳr. Kȳ tōg ēg kykūnh ke mū sir, ēg jykre pāno tȳ tūg’ he jé. ¹⁰ Ēg tȳ: “inh pi(jé) ti vĩ mranh ja nītī”, hen kȳ ēg tōg Topẽ to: “ti ón vē,” he mū. Kȳ ēg pi(jé) ti vĩ ki kanhrān hā nītī”.

2

Jesus vỹ ēg tar han ke mū

¹ Inh krē, sȳ tag rán vē ājag mȳ, ājag tȳ ti vĩ mranh sór tū nĩ jé. Kejēn ājag kāmī ū tōg Topẽ vĩ mranh tī hā ra. Kȳ ū tōg ti jagfy vīnh ke mū ha, ēg jōg tȳ Topẽ mȳ, hā vỹ: Jesus Cristo, he mū, ūn jykre kuryj jé ūn ti. ² Ti hā tōg ū tȳ ti téne ke mū ag mȳ vēnh fēg’, ti tȳ ēg jagfy ter jé, ti tȳ ēg tȳ Topẽ vĩ mranh tȳ tū’ hen jé. Hā kȳ tōg ēg mȳ vēnh pāte fón sór mū. Hā ra tōg ēg tāvī mȳ vēnh pāte fón sór tū nĩ. Ēprā ke kar mȳ ke vē, mȳr’.

³ Ha vé, ēg tȳ Topẽ vĩ kri fi kȳ ēg tōg vēso: “vāhā inh ti ki kanhró nĩ,” henke mū. ⁴ Ū tōg kejēn: “ti ki kanhró sóg nĩ,” he tī. Hā ra tōg ti tȳ ēg mȳ nén tō ja ūn han tū nītī. Ti ón vē. Ti pi(jé) Topẽ tȳ ki hā tō mū ki kanhró nĩ’. ⁵ Ēg tȳ hā ra Jesus vĩ kri fi kȳ ēg tōg Topẽ to hā nītī. Kȳ ēg tōg ti to hā tāvī nītī ha ke gé. Tag han kȳ ēg tōg ti ki kanhrān mū, kȳ ēg tōg ti ki ge kȳ nītī ha, ha mē. ⁶ Ū tōg ti to: “ti ki sóg rā kȳ jé,” he tī. Kȳ tōg ti jykre han kān mū sir. Jesus Cristo tȳ nén han ja han kān tōg mū. Kȳ tōg ti ki rā kȳ jé sir.

Ēg tȳ jagnē to hā nītīn ke

⁷ Ājag to sóg hā tāvī nĩ. Inh pi(jé) ājag mȳ nén ū tāg rán sór mū’. Nén ū si rán sór inh mū, ha mē. Vāsȳ Topẽ tōg ēg jyvēn ja nītī, ēg tȳ jagnē to hā nītī jé. Cristo mur tūg ki tōg ēg mȳ tag tō ja nītī, kȳ ājag tōg vāsȳ mē ja nītī gé. ⁸ Hā ra tōg tāg nī gé, sȳ ājag mȳ rán mū tag ti. Cristo vỹ ēg mȳ tō mān ja nĩ, ēg tȳ jagnē to hā nītī jé, kȳ tōg ki króm ja nĩ, kȳ ēg tōg ti nón ki króm sór mū gé. Ki hā tō ja ti nĩ, kȳ tōg nén ū tāg ri ke nĩ, Cristo tȳ Topẽ nón tō mān kȳ. Ha vé, komēr hā tōg kurāg tī. Kurā kātīg kȳ ti kuty tȳ tūg’ he tī, komēr hā. Jesus tȳ ēg mȳ: “jagnē to hā nītīmnī,” he to ken hā vē, hā vỹ: kurā, he mū.

⁹ Ū tóg kejēn: “inh hýn kurā mī tīg mū ha,” he tī, hā ra tóg ā régre to jū nī, ā irmão to. Ěn vý kuty mī tī nī ver. ¹⁰ Ū tý ā régre to há nī ēn hā vý kurā mī tīg ke mū. Ěn vý ā régre tý prānh ke han ke tū pē nī. ¹¹ Ū tý ā régre to jū nī ēn vý kuty mī tī mū. Kuty to vēnh jykre han ký tóg jē nī ver. Ký tóg ā tý hē ra tīg ke tag ki kagtīg nī gé. Kyvó ri ke ti nī, ti tý kuty mī tīn ký.

¹² Inh krē, sý ājag mý rán vē. Ājag tý Topē vī mranh ja ēn vý vēnh pāte fón ký nī nī, Jesus Cristo tugrīn. ¹³ Ājag kāmī ke ū vý sanh há nýtī. Sý ājag mý rán vē gé. Ū tý ā tý néen kar han mū to hā kā nī ēn ki kanhró ājag tóg nýtī. Ājag kāmī ke ū vý kyrū nýtī. Sý ājag mý rán vē gé. Nén-Kórég vý ājag tý hē ri ke ja tū nýgtī.

¹⁴ Inh krē, sý ājag mý rán vē. Ěg jóng mág ki kanhró ājag tóg nýtī. Ājag kāmī ke ū vý sanh há nýtī. Sý ājag mý rán vē. Ū tý ā tý néen kar han mū to hā kā nī ēn ki kanhró ājag tóg nýtī. Ājag kāmī ke ū vý kyrū nýtī. Sý ājag mý rán vē. Tar ājag nýtī. Topē vī ki kanhró ājag tóg nýtī. Nén-Kórég vý ājag tý hē ri ke ja tū nýgtī.

¹⁵ Ěg tý tag ki néen ū kórég vég mū tag ki vē'í sór tūg nī, tag ki vēnh jykre ki vē'í sór tūg nī gé. Ěg tý tag to há nýtīn ký ēg tóg ēg jóng mág to há tū nýtī. ¹⁶ Ěprā vēnh jykre pi(jé) tý Topē jykre nī!. Ěprā vēnh jykre hā vē, ha mē: néen ū kar to én ēg tóg tī. Ěg tý néen ū ve ký ēg tóg én mān sór tī. Ký ēg tóg: “ūn mág vý tý inh nī, isū to, isý néen ū kar to,” he tī gé. Topē jykre pijé!. Ěprā vēnh jykre hā vē. ¹⁷ Hā ra tóg kānhmar tū' henh ke mū, ēg tý néen vég mū tag ti, ti tūg ký ēg tý ne to én ke tóg tū tī gé. Ū tý Topē vī han tī én vý tū' henh ke tū nī jāvo.

Ū tý Cristo kato tē

¹⁸ Inh krē', kurā tý ēgno vý kakó tī ha. Kurā én kakó nīn ký Cristo kato tē pē én vēnh ven ke mū. Tag mē ājag huri. Hā ra ag tóg hur vēnh vinven, ū tý ti kato tē mū tý hēn ri ke ag. Hā ki ēg ki kanhró nýtī, kurā tý ēgno kakó nī ti. ¹⁹ Ěg mré ke ag vē vē, ū tý ti kato tē mū tag ag, hā ra ag tóg ón ký tý ēg mré ke ja nýtītī. Ag tý tý ēg mré ke pē nýtī ra ag tóg ver ēg mré mūnh ke mū vē. Hā ra ag tóg ti tovānh ký ti kato tē mū ha. Hā ki tóg ve há tī, ag tý tý ēg mré ke tū nýtī ti.

²⁰ Ājag kar vý vēnh vī há ki kanhró nýtī. Jagrē ājag nýtī, ūn jykre há én kuprīg tý, hā ký ājag tóg ki kanhró nýtī. ²¹ Hā ký sóg ājag mý rán mū, ājag tý ki kanhró nýtīn ký. Ājag pi(jé) ki kagtīg nýtī!. Ū tý vēnh vī há tó mū én pi(jé) ón tī'.

²² Ký ūn ný hýn ón tī? Ū tý ge vý ón pē han tī, ha mē: ū tóg Jesus to: “ti pi(jé) tý Cristo nī,” he tī. “Topē tý ti jēnē pijé!, Topē kósin pijé!”, he ag tóg tī gé, Jesus to. Ū tý Cristo kato tē mūn hā vē. Ěg jóng to ag tóg ón tī, ti kósin to ke gé. ²³ Ū tý Jesus to: “ti pi(jé) tý Topē kósin nī!”, hen ký tóg ēg jóng mág ki kagtīg nī gé. Ký ū tý Jesus to: “Topē kósin vý tý ti nī,” hen ký tóg ēg jóng mág ti ki kanhró nī gé.

²⁴ Vásy ājag tóg ti vī mē vén. Ěn kā jatu tūg nī, én hā mī ēkrén nī. Ājag tý tag to tar nýtīn ký ājag tóg Topē kósin ki ge ký nýtī, ti panh ki ke gé. Hā ký ājag tý néen mē vén ja én tovānh tūg nī. ²⁵ Ti hā vý ēg mý tó ja nī, ēg tý ēg rīr krýg ja tū venh ke ti.

²⁶ Ū ag tóg ājag krīn kónān sór mū, ājag mý ón ký, ti vī tó ký. Hā ký sóg ājag mý vēnh rán tag han mū. ²⁷ Hā ra ājag tóg jagrē nýtī, Topē kuprīg tý. Ký tóg ājag kanhrān mū sir, Topē kuprīg ti. Ti hā vý ēg kanhrān tī, ký ū vý ēg kanhrān mān ke tū nī ha. Nén kar kāmén ti tī, ēg mý, ēg jagrē ti. Vēnh vī há tó ti tī. Ti pi(jé) ón tī!. Ti tý ājag mý tó mū én hā mī mūmnī, ti tý ājag mý: “Jesus hā ki ge ký nýtīmnī,” hen ký.

²⁸ Inh krē', ti ki ge ký nýtīmnī. Ký tóg há tī. Kānhmar ti kātīg ke mū, kānhmar ti vēnh ven ke mū. Ký ēg tóg mý'āg ke tū nī, ti kātīg ký, ēg tý ti ki ge ký nýtīn ký. Ěg mý'āg ký ēg tóg ti kātīg ký vēnh pigju sór mū. Hā ký ke tūg nī. ²⁹ Ti hā ne vēnh jykre kuryj hā mī tīg ja nýtī!. Ký ū tý vēnh jykre kuryj han mū vý tý ti kósin nī. Tag mī ēkrén.

¹ Ha vé, ēg jóg mág tóg ēg to há tāvī nī, hā kȳ tóg ēg to: “inh krē,” he mū sir. Ti krē vȳ tȳ ēg nȳtī, Jesus jävy. Hā kȳ ēprā ke ū ag vȳ ēg jykre ki kagtīg nȳtī. Ag pi(jé) Topē ki kanhró nȳtī', hā kȳ ag tóg ēg jykre ki kagtīg nȳtī gé, ēg tȳ tȳ ti krē nȳtīn kȳ. ² Ajag to inh há tāvī nī. Üri ēg tóg tȳ Topē krē nȳtī. Kānhmar ēg tóg ti mré nȳtīnh mūnh mū. Kȳ ēg hȳn hē ri ke nȳtīnh mū, kanhkā tá? Ha'. Kar kȳ ēg venh ke mū, ti kātīg kar kȳ. Ên kā ēg tóg tȳ ti hā pē nȳtīnh mū, ēg tȳ ēg kanē tȳ ti ve kȳ. Ti ve pē han jé ēg tóg (ke) mū, kurā ên kā. ³ Ēg tȳ tag hā ve sór vē. Hā kȳ ēg vēnh jānhkrieg ke mū, ēg tȳ ti jānhkri nī ên ri ke nȳtī je, vēnh jykre pāno tovānh kān kȳ.

⁴ Ēg tȳ ti vī mranh kȳ ēg tóg mranh mū sir, ti tȳ ēg mȳ nén tō ja ti. Hȳ, mranh kȳ ēg tóg mranh tī, ti tȳ ēg jyvēn ja ti. ⁵ Hā ra Cristo vȳ kātīg ja nī, ti tȳ ēg tȳ ti vī mranh ja tȳ tūg' he jé. Tag ki kanhró ēg tóg nȳtī. Ti pi(jé) mranh ja nīgtī', Topē vī ti, inhhā. ⁶ Ēg tȳ ti ki ge kȳ nȳtīn kȳ ēg tóg mranh mān sór tū nī ha. Ú tȳ ver mranh mān sór kȳ tóg ti ve ja tū nī, ti ki kagtīg nī sir.

⁷ Inh krē', ker ū vī jēmē hē', ū tȳ ajag krīn kónān sór mū vī ti. Ú tȳ vēnh jykre kuryj han mū ên hā vȳ kuryj nī, Topē kuryj nī ên ri ke. ⁸ Ú tȳ Topē vī mranh mū ên vȳ tȳ Japo mré ke nī. Japo hā ne Topē vī mranh tīgtī'. Topē tȳ nén ū kar han mū ên kā Japo ne ti vī mranh vén', kȳ tóg üri ti vī mranh tī nī gé. Hā ra Topē kósin vȳ Japo tȳ nén han mū kókén ja nī, hā jé tóg mur ja nī.

⁹ Ēg tȳ tȳ Topē krē nȳtīn kȳ ēg tóg Topē vī mranh mān sór vānh nȳtī ha, ēg tȳ Topē kuprīg tȳ jagrē nȳtīn kȳ. Topē vī mranh mān sór ke tū ēg nī ha, ēg tȳ tȳ ti krē nȳtīn kȳ.

¹⁰ Ēg tȳ ag jykre tugnȳm kȳ ēg tóg ū tȳ tȳ Topē krē mré Japo krē ki kanhró nȳtī. Ú tȳ vēnh jykre kuryj han jāvānh ên pi(jé) tȳ Topē krē nȳtī', ū tȳ a régre to há tū nī ên pi(jé) tȳ Topē krē nȳtī gé'.

Ēg tȳ jagnē to há nȳtīnh ke

¹¹ Tag mē ajag tóg, ajag tȳ Topē vī mē vén kȳ, hā vȳ: “jagnē to há nȳtīmnī,” he mū. ¹² Eg pi(jé) Caim jykre han ke mū!. Satanás mré ke ja vē, Caim ti, hā kȳ tóg a jävy téen. Ne nȳ hȳn ti jū han, kȳ tóg ti tānh? Jykre kórég ja ti nī, jāvo ti jävy vȳ jykre há ja nī. Hā kȳ tóg a jävy tānh, ti jykre há ên to. Hā kȳ jagnē jykre vég mū ra jagnē to jū tūg nī.

¹³ Inh kanhkā', ū tȳ Topē ki rā tū ag pi(jé) ēg to há nȳtīnh mū'. Tag jé ajag mȳ kórég nȳ tūg hā ra. ¹⁴ Ha vé, jykre tāg ēg nȳtī, kȳ ēg tóg ēg rīr krīg ja tū venh ke mū. Eg jykre si tovānh ēg huri. Tag ki kanhró ēg nȳtī, ēg tȳ ū tȳ ēg mré ti ki rā kȳ nȳtī kar ag to há nȳtīn kȳ. Ú tȳ ēg mré Jesus ki rā mū to há tū nī ên vȳ venh ke tū nī, ēg rīr krīg ja tū ti. ¹⁵ Eg tȳ ū to kórég tī nīn kȳ ēg ti téen ri ke han huri. Kȳ ēg tȳ ū téen kȳ ēg pi(jé) ēg rīr krīg ja tū venh ke mū', tag ki kanhró ajag nȳtī. ¹⁶ Cristo vȳ ēg tȳ jagnē to há nī tag tȳ ēg kanhrān. Vēnh fēg tóg, ū tȳ ti téen ke mū ag mȳ, ti tȳ ēg jagfy ter jé. Hā kȳ ēg tóg ēg mré ke jagfy ter ke tag to tar nȳtīnh ke mū gé, ū tȳ ag jagfy ēg téen sór kȳ. ¹⁷ Ha vé, ū tóg tag ki nén ū mág vég tī. Jāvo ti mré Jesus ki rā kȳ nī ū tóg tȳ nén ū tū nī. Hā ra tóg ti jagāgtān sór tū nī. Ên vȳ Topē to há tū nī gé.

Kanē jur ke tū ēg nī

¹⁸ Inh krē', ajag vī tāvī tȳ jagnē to há nȳtī tūg nī, krīg mȳ. Jagnē ki rīrmnī. Jagnē to há tāvī nȳtī to ken hā vē. ¹⁹ Kȳ ēg tóg ki kanhró nȳtī, ēg tȳ tȳ ū tȳ ki hā tō mū ên krē nȳtīn kȳ. Kȳ Topē tóg ēg kanē jun mān ke tū nī ha. Jatu ēg nȳtī ha, ēg tȳ jagnē to ha pē nȳtīn kȳ. ²⁰ Kejēn ēg tóg ēg kygnē ja to ēkrég tī. Hā ra Topē tóg ki kanhró kar nī. Eg kāfór tóg nī, Topē ti, hā kȳ tóg kānhmar ēg vōg kónān ke tū nī. ²¹ Inh krē', kejēn ēg tóg Topē jykre ki króm há han tī. Kȳ ēg tóg: “inh hȳn kygnē ja tū nī,” he tī. Kȳ ēg tóg jatun mȳ Topē mré vēmén tī sir. ²² Kȳ tóg ēg mȳ nīm ke mū, ēg tȳ ti mȳ nén to vī mū ti. Ti tȳ ēg mȳ nén tō mū ên hā han ēg tóg tī, nén tȳ ti mȳ há nī hā ki króm ēg tóg tī, hā kȳ ēg tóg jatun mȳ ti mȳ nén ū to vī tī. ²³ Ti tȳ ēg mȳ nén tō mūn hā vē, ha mē: “inh kósin tȳ Jesus Cristo ki gemnī, kȳ jagnē to há nȳtīmnī,” he ja ti nī ēg mȳ. Eg tȳ tag han mū hā ve sór ti mū. ²⁴ Eg

tý ti vĩ ki króm kÿ ēg tóg sir ti ki ge kÿ nÿtí. Kÿ Topë tóg tý ēg mré ke ní sir. Å kupríg jénë ja tóg ní ēg mÿ, kÿ ti kupríg tóg ēg mÿ tó tí, Topë tý tý ēg mré ke ní ti.

4

Topë kato tẽ mû ag kupríg ti

¹ Äjag to há tãví sóg ní, ha më. Kãnhmar ū vĩ jémë sór tûg ní, ti tý: “Topë kupríg vý tý inh jagrê ní,” he mû ra. Komér hâ ti vĩ tugným, äjag tý ve já, ti tý Topë kupríg tý jagrê ní ti. Ón kÿ Topë vĩ tó tí ag vý mÿ mügtí, ū tý hën ri ke ag, ha më. ² Ú tý Topë kupríg tý jagrê ní ên vý tag tó tí, ha më: “Jesus Cristo ti, Topë kósín ti vý ēg ri ke han kÿ mur ja ní,” he ti tí, ū tý Topë ki rã kÿ jé ti. ³ Ú tý Jesus to tag tó tû nñ kÿ tóg Topë kupríg tý jagrê tû ní. Cristo kato tẽ tí ên kupríg tý tóg jagrê ní, ha më. Ên vý vênh ven ke mû, ū tý ti kato tẽ mû ti. Tag më äjag huri. Hâ ra tóg hur jun, kÿ tóg mÿ tí ha.

⁴ Inh kré', Topë tû vý tý äjag nÿtí. Ón kÿ Topë vĩ tó tí ag fín rám äjag huri. Ha vé, Topë kupríg tý ēg jagrê vý ag jagrê kafór ní. Hâ kÿ ēg tóg ēg kato tẽ ag fín rám kân huri. ⁵ Topë ki rã tû ag vê, hâ kÿ ag tóg ū tý Topë ki ge tû ag jykre tó tí, kÿ ū tý Topë ki ge tû ag vý ag vý jémëg tí. ⁶ Ag jávo ēg tóg tý Topë tû nÿtí. Kÿ ū tý Topë ki kanhró ní ên vý ēg vý mënh mû. Ti tû tû ag vý ēg vý më sór tû nÿtí. Hâ ki ég tóg ki kanhró nÿtí, vênh jagrê tý vênh vý há tó mû ti, vênh jagrê tý ag tý kygnë han tí ên ti ke gé.

Topë vý ēg to há ní vén

⁷ Äjag to sóg há tãví ní, ha më. Jagnë to há nÿtîmní. Ég tý jagnë to há nÿtîn kÿ ēg tóg Topë jykre han tí. Ti hâ vý ēg to há ní vén. Ég tý jagnë to há nÿtîn kÿ ēg tóg tý Topë kré nÿtí, Jesus jávy, kÿ ēg tóg Topë ki kanhró nÿtí gé. ⁸ Ég tý jagnë to há tû nÿtîn kÿ ēg tóg Topë ki kagtig nÿtí, kÿ ēg ti ki rã ja tû ní. Topë jykre vê, hâ vý: ég to há, he mû, ti tý ēg to há ní sór nñ kÿ. Hâ kÿ ēg tóg jagnë to há nÿtînh ke mû gé. ⁹ Tag to ég tóg ki kanhró nÿtí, Topë tý ēg to há nñn ki, ha më: å kósín pir jénë ja tóg nÿtí, Topë ti, ti tý ga kri mur jé, ég tý ti kósín tugrîn rîr krýg ja tû ên ve já. ¹⁰ Ég pi(jé) ti to há nÿtí ja nÿtí'. Ti hâ ne ég to há ní vén', hâ kÿ tóg å kósín jénë, ti tý ēg jagfy ter já, ti tý ēg tý ti vý mranh tý tûg' he já. Ti tý ēg to há nñn hâ vê.

¹¹ Ha vé, inh kré', Topë vý ēg to há tãví ní. Hâ kÿ tóg há ní gé, ég tý jagnë to há nÿtîn kÿ. ¹² Ü pi(jé) Topë vég tí'. Ég tý jagnë to há nÿtîn kÿ tóg hâ ra ég ki êmän mû ha, Topë ti. Kÿ ēg tóg ti to há tãví nÿtînh mû gé sir, ég tý jagnë to há nÿtîn kÿ.

¹³ Topë vý å kupríg tý ēg jagrê han. Ég jagrê tag to ég tóg ti tý ēg ki êmän mû tag ki kanhró nÿtí, ég tý ti ki ge kÿ nÿtí tag ti ke gé. ¹⁴ Topë vý å kósín jénë, ti tý ga kri mur jé, ti tý ēg kren han jé. Tag ve sóg, hâ kÿ sóg tó mû. ¹⁵ Ú tóg Jesus to: “Topë kósín vê,” he tí. Topë vý ti kákâ êmä ní, ū tý tag tó mû ên kákâ, kÿ tóg Topë ki rã kÿ jé ní gé. ¹⁶ Topë vý ēg to há ní, tag ki kanhró ég tóg nÿtí. Kÿ ēg tóg ti vý kri fig mû gé, ti tý ēg mÿ: “äjag to sóg há ní,” hen kÿ.

Topë vý ēg to há ní. Kÿ, ég tý ti to há nÿtîn kÿ ēg tóg ti ki ge kÿ nÿtí, kÿ Topë vý ēg ki êmän ha. ¹⁷ Topë vý ēg tar han sór mû, ég tý ti to há tãví nÿtîn jé. Ég tý ti to há nÿtîn kÿ kygnëg tû nñ kÿ ēg tóg kurâ ên kâ kanë jur ke tû ní, ti tý ēg jykre tugným ke kurâ ên kâ. Cristo tý ga kri tíg kÿ néñ han mû ên ri ke han jé ég tóg (ke) mû, hâ kÿ ēg tóg kanë jur ke tû ní. ¹⁸ Ég tý Topë to há nÿtîn kÿ ēg kanë jur ke tû pë ní. Ha vé, ég tý Topë to há nÿtîn kÿ kygnëg tû nÿtîn kÿ ēg tóg mûmëg ki kagtig nÿtí gé. Topë tý ēg vög kónän ke to ég tóg ti kamëg ke mû. Ég mûmëg vý ēg vësýrenh han mû.

¹⁹ Ti hâ vý ēg to há ní vén inhhâ, hâ kÿ ēg tóg ūri ti to há nÿtí ha. ²⁰ Ü tóg kején: “Topë to sóg há ní,” he tí. Hâ ra tóg ū tý ēg mré Jesus ki rã kÿ jé to körég ní. Ti ón vê. Ég régre mré ēg mügtí, gan kri. Ég tý ēg régre to há tû nÿtîn kÿ ēg hyn hë ri kenh ke mû, ég tý Topë to há nÿtîn jé, ég tý ūn vég tû ên to? Ég tý ēg régre to há tãví nÿtîn kÿ, hâ kÿ ēg tóg Topë to há nÿtîn gé. ²¹ Tag tó ja tí ní, ég mÿ, ég tý ti vý ki króm jé, Topë ti, ha më: “äjag tý Topë to há ní sór kÿ äjag régre to há nÿtîmní gé,” he ja ti ní.

Ü tý Jesus ki rā tū ag jykre fín rām ēg huri

¹ Ēg tý Jesus to: “Cristo vý tý ti nī, Topē kósin vý tý ti nī,” hen kÿ ēg tóg tý ti jāvy nÿtī. Kÿ ēg tý ēg jóg mág to há nÿtīn kÿ ēg tóg ti krē ū ag to há nÿtīnh ke mū gé, ū tý ēg mré ti ki ge kÿ nÿtī ag to. ² Ēg hÿn hē ri kenh ke mū, ēg tý Jesus jāvy ū ag to há nÿtī jé? Topē to ēg há nÿtīnh mū, kÿ ēg tóg ti vī ki króm ke mū gé. Jagnē to há to ken hā vē. ³ Ēg tý Topē to há nÿtī sór kÿ ēg tóg ti vī ki króm ke mū gé. Ti to há nī to ken hā vē. Ti vī pi(jé) kufy nī', ēg tý nén ki króm ke ti. ⁴ Jesus jāvy ag ne ū tý ti ki ge tū ag jykre fín rām tī'. Ēg hÿn hē ri kenh mū, ēg tý ti ki ge tū ag jykre fin rām jé? Topē ki rā jé ēg tóg ke mū. Ēg tý ti ki rā kÿ ēg tóg hur fín rām. ⁵ Ēg tý Jesus to: “Topē kósin vý tý ti nī,” hen kÿ ēg tóg fín rām ke mū, ū tý ti ki ge tū ag jykrén fín.

Jesus vý tý Topē kósin nī

⁶ Jesus Cristo tý ga kri tīg kÿ tóg goj tý věnh kype kÿ jé, kÿ ti kyvénh tóg ti ki kákutē gé, ti ter kÿ. Kÿ tóg nén ū régre han ja nī. Nén ū pir pijé'. Ti věnh kype tāvī pijé'. Ti věnh kype vý nī, kar kÿ ti kyvénh ti ke gé, ti tý ēg jagfy ter tag ti. Kÿ Topē kuprīg vý ēg mÿ ti kámén tī gé. Ti pi(jé) ón tī', Topē kuprīg ti. ⁷ Kÿ ēg ū tāgtū tugrīn ti tý tý Topē kósin nī ki kanhró nÿtī, ⁸ Topē kuprīg tugrīn, kar kÿ ti věnh kype ja tugrīn, kar kÿ ti kyvénh tugrīn ke gé, ti tý ēg jagfy ter kÿ. Nén ū pir hā tó ag tī ti to, hā vý: “Topē kósin vý tý ti nī,” he mū.

⁹ Ēprā ke ag tý ēg mÿ néń ū tó kÿ ēg tóg ag vī kri fig tī. Topē vý ēprā ke ag vī kāfór nī, kÿ ti vī vý ki hā ke tāvī nī gé. Kÿ ū tý ēg mÿ Topē kósin tó mū vý tý Topē ti nī, hā kÿ tóg tý věnh vī há nī. ¹⁰ Ēg tý Topē kósin ki rā kÿ ēg tóg ti ki kanhró nÿtī. Ti ki rā kÿ ēg tóg to jykrén há han ke mū. Topē hā vý ū kósin kámén tī. Ēg tý ti vī to: “věnh vī há vē,” he sór tū nīn kÿ ēg tóg ti to: “ti ón vē,” he mū sir, ēg tý ti vī kri fi sór tū nīn kÿ. ¹¹ Tag tó ti tī, Topē ti, ha mē. “Ājag tý rīr krýg ja tū venh ke han jé sóg ke mū. Inh kósin ter ja to ājag tóg rīr krýg ja tū venh ke mū,” he tóg, Topē ti. ¹² Ēg tý ti kósin ki ge kÿ ēg tóg ēg rīr krýg ja tū venh ke mū. Ēg tý jāvo ti ki ge tū nīn kÿ ēg tóg rīr krýg ja tū venh ke tū nī.

Topē vý ēg vī jémēg tī

¹³ Ājag hā ne Topē kósin ki ge kÿ nÿtī'. Kÿ ājag tóg ēg rīr krýg ja tū venh ke mū. Sÿ tag tó sór vē, ājag mÿ, hā kÿ sóg rán mū. ¹⁴ Ēg tý ti mré věnh jykre pir han kÿ ēg tóg jatun mÿ ti mré věmén ke mū gé. Kÿ ēg tóg ti mÿ néń ū kar to vī tī. Nén tý ti mÿ há nī ēn hā to vī jé ēg tóg ke mū. Ēg tý ti mÿ néń tý ti mÿ há nī ēn hā to vī kÿ tóg ēg vī měnh ke mū sir. ¹⁵ Ti tý ēg vī mē kÿ tóg ēg mÿ han ke mū gé sir. Ěn kā ti pi(jé) han ke tū nī', ēg tý ti mÿ néń to vī mū ti.

¹⁶ Kejēn ēg tóg ēg mré Jesus ki rā kÿ jé ū vég tī, hā ra tóg Topē vī mranh mū. Hā ra tóg Topē tovānh sór tū nī. Topē tovānh sór tū ra tóg kygnē kÿ mranh mū, Topē vī ti. Kÿ ēg tóg Topē mré věmén ke mū, ti to, kÿ Topē vý ti krīn ke mū, ti tý ti jykre kórég tovānh jé, ti tý ēg rīr krýg ja tū ve jé. Ēg kámī ū tóg kejēn Topē tovānh pē han mū. Ěn to sóg ājag mÿ: “ti to Topē mré věmén,” he sór tū nī. ¹⁷ Ēg tý věnh jykre věhmÿ sī han kÿ ēg tóg ti vī mranh tī. Ēg tý sīn kÿ mranh mū ra tóg kórég nī, kÿ tóg hā ra ēg mÿ věnh pāte fón sór mū, kÿ ēg tóg ti tovānh pē han ke tū nī. Ēg tý ti tovānh pē han kÿ ēg nūgme ki vár ke mū, infernon ki.

¹⁸ Ēg tý tý Jesus jāvy nÿtīn kÿ ēg tóg ti vī mranh mān sór tū nī. Ēg jy nīgān ti tī, Topē kósin ti, Satanás tý ēg vóng tū nī jé. ¹⁹ Ēg hā ne tý Jesus jāvy nÿtī'. Tag ki kanhró ēg tóg nÿtī. Jāvo ēprā ke ū ag vý tý Satanás krēm ke kar nÿtī.

²⁰ Topē kósin vý kātīg ja nīgtī. Tag ki kanhró ēg tóg nÿtī. Ēg nīgrēg róm tóg, ēg tý Topē ki kanhrān jé, Topē pē ti. Ti ki ge kÿ ēg nÿtī, ēg tý ti kósin tý Jesus Cristo ki ge kÿ nÿtīn kÿ. Ti hā vý tý Topē pē nī, Jesus Cristo panh ti. Ti hā vý ēg tý ēg rīr krýg ja tū venh ke han tī.

²¹ Inh krē', věnh kāggrá tý topē jykre han sór tūg nī. Hā vě, sỹ ājag mÿ néń rán sór mū ti.

JOÃO TÝ CARTA HAN MÃN

¹ João kófa tý rá vě. Isý fi mý rán hă vě, Topē tý fi kuprēg ký, fi krē mý ke gé, hă vý: Topē ki ge ký nýtī kar, he mū. Ājag to sóg há tāvī nī, ha mě. Ký ū tý věnh vī há kri fig mū kar vý ājag to há nýtī gé inh mré. ² Věnh vī há vý ēg kákā nī nī, tovānh ke tū pē ēg tóg nī. Hă ký ēg tóg jagnē to há nýtī.

³ Ěg jóg tý Topē mré sóg věmén tī, ti tý ājag jagāgtān jé, ti tý ājag tar han jé, ti tý ājag krí kuprāg jé ke gé. Jesus Cristo mý sóg tag to vī tī gé, ēg jóg mág kósín mý. Ti vī kri fig ēg tóg tī, věnh vī há kri, ký ēg tóg jagnē to há nýtī gé.

Ěg tý jagnē to há nýtinh ke

⁴ Ą krē kāmī ū vý věnh vī há nón mū mū, jý, ký tóg inh mý sér pē tī, sý tag mě ký. Ěg jóg tý ēg mý nén té ja ēn han kān sór ag nějí mū. ⁵ Ký sóg ā mý rán mū, jý. Ą mý sóg: "jagnē to há nýtīmnī," he mū. Nén ū tāg pijé', sý ā mý nén rán mū tag ti. Vāsý ēg tóg tag mě, ēg tý ti ki rā vén ký. ⁶ Ěg tý Topē to há nýtīn ký ēg tóg Jesus tý ēg mý nén té ja ēn han kān ke mū sir. Ti tý ēg mý nén té vén hă vě, hă vý: "jagnē to há nýtīmnī," he mū.

Ü ag tóg Jesus to ón tī

⁷ Ü tý hěn ri ke ag vý mī mügtī, hă ra ag tóg Jesus Cristo to ón tī. Ti to ag tóg: "ti pi(jé) ēg ri ke mur ja nī", ěprā ke fi kósín pijé', he tī. Ag ón vě. Cristo kato tē ag vě. ⁸ Věnh ki rīrmnī, ājag tý ag vī kri fig tū nī jé, ājag rānhrāj tý ājag mý tū' he tū nī jé. Vāsān nī, ājag tý tá ti kaja ve jé, Topē tý ēg mý nén nīm sór mū ti.

⁹ Ü tóg Cristo kāme pātén sór mū, ti věme pāte tóg ū tó sór mū. Ti tovānh to ken hă vě. Ü tý ge pi(jé) Topē ki rā ký jě ha'. Ěg tý Jesus kāme mī mūn ký ēg tóg ēg jóg mág ki rā ký nýtī, ti kósín ki ke gé. ¹⁰ Kejēn ū tóg ājag tá jun tī, hă ra tóg tag tó tū nýtī. Ký ti mý: "inh mré nīnh kātīg," he sór tūg nī gé. Ti mý: "Topē vý ā ve há han," he tūg nī gé. ¹¹ Ěg tý ū tý ge mý: "Topē vý ā ve há han," hen ký ēg tóg ti jykre to: "há ti nī," he mū gé. Ký tóg ēg tý ti mré ón mū ri ke nī sir, ēg tý ti mý vī há han ký.

¹² Sý ājag mý nén rán sór mū vý ver e tī, hă ra sóg rán ký jěnē sór tū nī. Sý ājag ki jun sór vě, ký sóg ājag mý tó sór mū, ājag mré věmén sór isog mū, ēg tý jagnē fe tý mrin ke jé.

¹³ Ą régre fi krē vý ā mī ěkrég tī. Topē tý ūn kuprēg mū fi vě. Hă vě, sý ājag mý nén rán sór mū ti.

JOÃO TÝ CARTA Ú HAN MÃN

¹ João kófa tý rá vě. Sý inh mré ke tý Gaio mý rán hā vě. ² Ā to sóg há tāvī nī. Hý, há tāvī sóg nī, ā to. Ā to sóg Topē mré věmén tī, ti tý ā mý néń há kar nīm jé, ā kaga tū nī jé ke gé. Topē to tar ā tóg jé, tag ki kanhró, sóg nī.

³ Ā mré ke ag tóg inh ki junjun, ký ag tóg inh mý tó, ā tý věnh vī há nón tī mū ti, ā tý to tar nī ti. Ký tóg inh mý sér pě ti. ⁴ Inh krē tý věnh vī há nón mūn ký tóg inh mý sér tāvī tī, néń ū tý inh mý sér nī kar kāfór, hā ký tóg inh mý sér tī, ā tý věnh vī há nón tīg ký.

⁵ Ā to sóg há tāvī nī, Gaio'. Ěg mré ke ag ki rír há han ā tóg nīgtī, ū tý kór há tá kāmū mū ag mré hā. ⁶ Tag tó ag tóg tag ki, igreja krém, ā mré ke ag. Ag to há tāvī ā nēji nī. Ag ki rír mān nī gé, ag tý ā ki junjun ký, ký ag mý nīm nī, néń ū tý ag mý tū ēn ti. ⁷ Topē rānhrāj han ag tóg tī. Jesus Cristo jyjy tó ký ag tóg hēn ra mügtī, ký ag tóg ū tý ti ki ge ký nýtī tū ag tū mān vānh nīgtī. ⁸ Hā ký tóg há tī, Ěg tý ū tý ge ki rír há han ký, Ěg mré ke ag. Ěg tý ag ki rír há han ký tóg Ěg tý ag mré Topē vī há tó mū ri ke nī sir.

⁹ Ā jamā tá igreja krém věnh mān tī ag mý sóg věnh rá jēnē, hā ra Diótrefes vý inh vī mē jāvānh nī. Ag kri tý ūn mág jē sór ti nī, Diótrefes ti. ¹⁰ Isý tá jun ký sóg ti mý tónh ke mū, ti jykre pāno ti, věnh kar rīnve. Ón ký tóg iso fefén tī. Hā ra tóg néń ū kórég ū han tī gé, hā ký tóg Ěg mré ke ag tý ājag tā junjun ký tóg ag mý: "inh mré nīnh kāmū jēg," he vānh nīgtī. Ký tóg ū ag tý ag mý: "inh mré nīnh kāmū jēg," he sór mū ra tóg ag tý ag mý vī há han kamēg tī gé. Ag mý tóg: "igreja krém ājag tóg rā mān ke tū nī ha," he tī, ag tý Ěg mré ke ag mý vī há han sórmnī. Jykre kórég tāvī ti nī, Diótrefes ti. Hā ký sóg ti kato tēnh ke mū, ha vēmnī.

¹¹ Ti jāvo sóg ā to há tāvī nī, Gaio'. Ū tý néń ū kórég han mū ra ti kóm han sór tūg nī. Néń ū há hā han sórmnī. Ěg tý néń ū há kar han ký Ěg tóg tý Topē krē nýtī gé. Ū tý ti kórég han mū vý Topē ki kagtīg nī.

¹² Demétrio vý tý ūn jykre há nī, hā ra. Věnh kar vý ti to vī há han tī. Ki hā ag tóg tó tī, ag tý ti to vī há han ký, hā ký sóg ag mré tó mū gé. Isý věnh vī há hā tó mū ki kanhró ā tóg nī.

¹³ Sý ā mý néń rán sór mū vý ver e tī, hā ra sóg rán ký jēnē sór tū nī. ¹⁴ Kānhmar sóg ā venh ke kātīg mū. Ký Ěg tóg jagnē mré věmén ke mū.

¹⁵ Ā jé jatun mý nī nī. Tag ki inh mré ā to há nýtī ag vý ā mī ēkrég tī. Ký ā jamā tá inh mré ke kar mý: "ājag mī tóg ēkrég tī," hemnī iso. Vyrmý ag mý tómnī, sý ag mī ēkrég mū ti.

Hā vě, sý ā mý néń rán sór mū ti.

JUDAS TỸ CARTA

¹ Judas tỹ rá vě, Tiago jāvy ti. Jesus Cristo mŷ sóg rānhrāj tīgtī. Isŷ ū tỹ ēg jóg tỹ Topẽ tỹ kuprēg ja ag mŷ rán hā vě, ti tỹ ū to há ag mŷ. Ti tỹ ājag kuprēg kŷ tōg ājag jy nīgān tī gé, Jesus Cristo tegrin. ² Topẽ mré sóg vēmén tī, ti tỹ ājag jagāgtān pē han jé, ti tỹ ājag krī kuprā pē han jé, ti tỹ ājag tỹ jagnē to há tāvī han jé ke gé.

Ü tỹ Topẽ to un'ón mū ag

³ Inh krē', ājag mŷ sóg Topẽ tỹ ēg kar kren han tag tónh ke nī vě, inh vēnh rá tag ti ki. Hā ra vāhā ū ag tōg ājag krīn kónān sór mū ha, hā kŷ sóg ājag mŷ: "Topẽ ki rā to tar nýtīmnī," he mū. Topẽ tỹ ēg mŷ néñ tó mū vŷ pir nī, hā vŷ: Topẽ jykre to tar nī, he mū. Ā tū ag kar mŷ tōg tag tō ja nī. Ū tỹ tag kato vī kŷ ti vī jēmē sór tūg nī. ⁴ Ha vé, ū ag tōg Topẽ to un'ón tī, ājag krīn kónān jé. Ūn jykre pāno ag vě, hā ra ag tōg jykre há nī ve nýtī, hā kŷ ājag tōg ag vī kri fi sór mū. Hā ra ag tōg ón kŷ: "ēg jóg tỹ Topẽ vŷ ēg jagāgtān mū, hā kŷ ēg jatun mŷ vēnh jykre vēnhmŷ kar han ke mū," he tī, ū tỹ ājag krīn kónān mū ag. Ēg Senhor tỹ Jesus Cristo to ag tōg: "ti vī han ke tū ēg nī," he tī. Ti hā ne tỹ ēg kri ke nī', Jesus ti. Hā ra ū tỹ ti vī han sór tū ag tōg rán kŷ nýtī gé. Vāsŷ ag tōg ag to rán ja nīgtī, Topẽ vī rán tī ag, kŷ ag tōg Topẽ tỹ ū tỹ ge ag vōg kónān ke mū ūn tó ja nīgtī.

⁵ Ha vé, vāsŷ ēg Senhor vŷ ga tỹ Egito tá ã povo tỹ Israel mré kākutē ja nīgtī, ag tỹ ājag ga ra mū jé. Hā ra ag kāmī ū ag tōg ti vī kri fi vānh ja nýtīgtī. Hā kŷ Topẽ vŷ ag tỹ tūg' he kān, ū tỹ ti vī kri fi jāvānh ja ag. Tag mē ājag huri. Ki kanhró ājag nýtī. Hā ra sóg rán mān sór mū, ājag tỹ mī ēkrén jé.

⁶ Kŷ kanhkā tān ag vŷ ge ja nīgtī gé. Ag kāmī ū ag tōg Topẽ tỹ ag mŷ néñ nīm ja ūn tovānh. Ājag jamā tovānh ag tōg. Kŷ Topẽ vŷ ag sigsé, kŷ tōg ēmā kuty tá ag vin han. Ag se vŷ tūg' henh ke tū nī. Topẽ tỹ ēg kar jykre tugnŷm ke kurā ūn kā tōg ag jykre tugnŷm ke mū gé.

⁷ Kar kŷ cidade tỹ Sodoma mī ēkrén nī gé, cidade tỹ Gomorra mī ke gé, ti pénñ ēmā kāsir mī ke gé. Ūn tá ke ag ne vēnh jykre pāno tāvī han tī ja nīgtī', kanhkā tān ag ri ke. Jagnē mré ný kónān tāvī han ja ag tōg nīgtī, kŷ ag tōg ū ag to én ja nīgtī gé, ag mré ke tū ag, ūn gré tỹ ūn gré ū mré ný sór kŷ. Kŷ Topẽ vŷ pī nhyr vānh ki ag vām ja nīgtī, ēg tỹ ag to jykrén kŷ to ki kanhró nýtī jé.

⁸ Kŷ ū tỹ Topẽ to ón mū ag vŷ vēnh jykre kórég han mū ūn ag ri ke han tī gé. Topẽ vī mranh kŷ ag tōg nīgtī. Ag vēnh péti tōg ag mŷ sér tī. Hā ra ag tōg vēnh kavénh tī, ājag jykre pāno tegrin. "Ēg pi(jé) tỹ ū krēm ke nýtī'," he ag tōg tī. Kŷ ag tōg ēg tỹ ūn vég tū ag to vī kónān tī gé, ū tỹ kanhkā tá tỹ ūn mág nýtī ag mŷ. ⁹ Topẽ tỹ jēnē jafā to pā'i tỹ Miguel vŷ tag han ja tū nīgtī, ha mē. Satanás mré tōg rárā, ti tỹ Moisés ter ma tīg sór kŷ, Miguel ti. Hā ra tōg Satanás mŷ vī kónān ja tū nīgtī, ti tỹ tỹ pā'i nī ra. Ti mŷ tōg: "ēg Senhor jé ã vōg kónān," he ja nīgtī, Miguel ti. ¹⁰ Hā ra ūn ón tī tag ag vŷ kanhkā tān ag to vī kónān tī, ag tỹ ag ki kagtīg (hā) ra. Bicho ri ke ag nýtī, ag tỹ ājag tỹ néñ to én mū ūn han mūn kŷ. Krī tū ag nýtī, hā kŷ ag tōg néñ ū vēnhmŷ kar han tī. Hā ra Topẽ vŷ ag vōg kónān ke mū. ¹¹ Ag ve kónān ti tī, Topẽ ti. Caim tỹ Topẽ vī kato tē ja ūn ri ke han ag tōg mū. Ag tỹ rico nýtī sór kŷ ag tōg vēnh jykre kórég tó tī, Balaão tỹ vēnh jykre kórég tó ja ūn ri ke. Coré ri ke ag tōg Topẽ kato tē tī, hā ra ag tōg tag to nūgme ki vár ke mū. ¹² Ājag tỹ Jesus ki ge kŷ jagnē to há nýtīn kŷ ājag tōg igreja krēm festa han tī. Ūn kā ag tōg ājag mré jēn tī gé, ū tỹ Topẽ to ón tī ag. Hā ra ag tōg ki ājag kavénh tī gé. Jatun mŷ ag tōg jēn mág tī. Mŷ'āg vānh ag nýtī. Ū to jykrén vānh ag tōg nýtī gé. Ājag jēn mág hā mī ag tōg ēkrég tī. Kejēn kāka tōg kanhkā góg tatīn kātīg mū, hā ra tōg kutē tū nīgtī. Tag ri ke ag nýtī, vēké ag tōg vī tī. Ka ū tōg kanēn vānh nýtī. Ūn kunūg ēg tōg tī, ti jāre mré hā, kŷ tōg kanēn mān ke tū pē nī sir. Ter ti nī ha. Tag ri ke ag tōg nýtī gé, ū tỹ Topẽ to ón mū ag. ¹³ Kejēn goj kafā tū tōg krēm ke mū, kŷ tōg jēngéj nī. Tag ri ke ag nýtī gé. Ti jēngéj

vý tý ag jykre pāno nī. Vēnh ven ti tī. Krīg tī tī ri ke ag tógr nýtī gé. Sīnvī nī ve tógr nī, hā ra tógr ón ký tī tī, krīg tī tī ti. Tag ri ke ag nýtī. Topē vý kuty ki ag vām ke mū, ký ag tógr tā kāpa mān ke tū pē nī, ū tý Topē to ón mū ag.

¹⁴ Ag hā to tógr rán ja nī, Enoque ti. Adāo krē tý ki krēg mān tý 7 (ke) vý tý ti nī, Enoque ti. Ti hā vý ag to: "ha vé, ēg Senhor vý jun ke mū, ti tý jēnē jafā ag mré hā," he ja nī. "E tāvī ag nýtī, ti tý jēnē jafā ag. ¹⁵ Ti kātīg ký tógr ēprā ke ag jykre tugným kān ke mū. Ký tógr ūn jykre pāno ag vógr kónān ke mū, ag jykre pāno to, ag tý Topē kato tē to, ag tý ti to vī kónān to. Ú tý ti vī mranh tī ag vý ti mý vī kónān pē han tī, hā ký tógr ag vógr kónān ke mū," he ja tógr nī, Enoque ti.

¹⁶ Topē to ón mū ūn ag tý nén ū jagy ve ký tógr ag mý kórég nī, hā ký ag tógr: "Topē ne tógr jykre kórég nī!", he tī. Ājag tý nén to én mū ūn hā han ag tógr tī. Hā ra ag tógr ón ký vī mág tī. Ký ag tógr vēnh kar mý vī hā han tī, ón ký, ag tý ājag vī hā to nén ū ve jé, ag tý to rico nýtī jé.

Ēg tý apóstolo ag vī jēmēnh ke

¹⁷ Ag jāvo apóstolo ag vī mī ēkrén nī, inh krē'. Ēg Senhor tý Jesus Cristo hā vý apóstolo ag vin ja nīgtī, hā ký ag vī mī ēkrén hā han nī. ¹⁸ "Kurā tý ēgno to hā ag tógr ājag to é henh ke mū," he ja ag tógr nīgtī, apóstolo ag. "Ājag tý nén ū kórég to én mū ūn hā han sór ag tógr mügtī, ū tý ājag to é henh ke mū ūn ag," he ja ag tógr nīgtī. Apóstolo ag tý tó jan hā vē. ¹⁹ Ag hā vē, sý ājag mý ūn tó mū ag. Ú tý Topē to ón mū ūn ag hā vē. Ēg tý jagnē kato tē han sór ag tógr mū. Ag tý nén ū to én mū tag hā ne ag mý hā tī'. Ag pi(jé) Topē kuprīg tý jagrē nýtī'.

²⁰ Ag jāvo ājag tógr Topē jykre ki ge ký nýtī, Topē tū ki, ký to jagnē tar han nī, inh krē'. Topē kuprīg tý ājag krīn ký Topē mré vēmén nī. ²¹ Topē vý ājag to hā tāvī nī. Ti tovānh tūg nī. Ēg Senhor tý Jesus Cristo tý ājag jagāgtān ke tag hā ve sórmnī, ký ājag tógr ēg rīr krýg ja tū venh ke mū.

²² Ū ag tógr tag to tar tū nýtī ver, "hý mý vý?" he ag tógr tī. Tag ag jagāgtān nī. ²³ Ag kren han nī, pī jo ag jy nīgān ký. Ký ū ag tógr ājag tý nén to én mū kar ūn han tī. Ag jagāgtān nī gé. Hā ra vēso jykrén nī gé, ājag tý ag jykre pāno nón mū sór tū nī jé. Kavéj ag nýtī, ag jykre kórég to. Ký ag kavéj tag to én sór tūg nī. Vēso jykrén tāvī han nī.

Topē tý tý ūn mág nī

²⁴ Topē vý ēg tý prānh ke tū han ki kanhró nī. Ký tógr ēg tý ūn hā tāvī han ki kanhró nī gé, ti tý kejēn ēg jé prēr ken ký, ēg tý ti rīnja tá nýtī jé. Tá tógr sīnvī pē nī, sér pē. ²⁵ Pir ti nī, Topē ti, ēg kren han tī ti. Ēg Senhor tý Jesus Cristo tugrīn tógr ēg kren han tī. Ti hā ne tógr tar nī', ti hā ne tógr tý ūn mág nī', ti hā ne tógr tý pā'i nī', ti hā ne tógr tý vēnh kar kri ke nī'. Vāsý tógr kā nī nī, nén ū kar han tūg ki, ūri ke gé, hā ra tógr tūg' henh ke tū pē nī gé, ti tý tý ūn mág jē ti.

Amém.

JOÃO TÝ ËG TÝ NÉN VENH KE MÜ RÁ

¹ Topē vý Jesus Cristo mý nén (ü) tý hén ri ke ven, ëg tý kanhmar nén venh ke mü ti, kÿ Jesus vý ëg mý ven, ëg tý tý ti camarada nýtñ kÿ. Kÿ tógr ã tý jénë jafä jénë, ti tý ti camarada tý João mý tó jé gé. ² Ve kän ja ti ní, João ti, Topē tý ti mý nén ven mü ti, Jesus Cristo tý ti mý nén ven mü ti ke gé. Ti tý ve kÿ tógr rán ja ní, João ti, hää vý ní. ³ Ü tý vénh rá tag to ke mü ag mý tógr vý há han ke mü, Topē ti, ü tý vénh vý tag mëg mü ag mý ke gé. Topē tý tó mún hää vý, ëg tý ti vý ki króm je. Kanhmar ëg tógr tag ki rán kÿ ní tag ve kän ke mü, kakó tåvñ tógr tí ha.

João tý ëmä tý 7 (ke) tá Jesus mré ke ag mý ti vý tó

⁴ João tý rá hää vý. Isý ga tý Ásia tá Jesus mré ke ag mý rán hää vý, cidade tý 7 (ke) ki ke ag mý.

Topē jej äjag tý tar' hé, kÿ äjag jej krí kanhvy nýtñ. Topē vý nýtñ. Vásy tógr ní ja nýtñ, kÿ tógr üri ní ní, hää ra tógr kätig ke mü gé. Ti kupríg vý ti mré ní gé, kÿ tógr tý ü tý 7 (ke) ve ní, ti kupríg ti. Topē nýgja tá tógr nýtñ, ti kupríg tý tý ü tý 7 (ke) ve en ti. Ti kupríg en je Topē mré äjag krí tý kanhvy' hé, ⁵ Jesus Cristo mré ke gé. Jesus vý Topē vý tó há han ja nýtñ, to tógr krónh ke ja tū nýtñ. Kÿ tógr ã ter kar kÿ rír män vén ja ní. Kÿ ëg rínrír män ke mü gé, ti nón. Kÿ Jesus tógr ëprä pâ'i ag kri tý ün mág jé gé.

Ëg to há tåvñ ti ní, Cristo ti. Ti kylvéh tógr ëg jagfy ti ki kákutë, tý tógr ëg krenkren han, ëg tý Topē vý mranh ja to. ⁶ Kÿ tógr ëg tý pâ'i han ke mü gé, ti krém. Topē tû ki rír je ëg tógr ke mü gé, ti jóg tû ki. Ti hää ne ã pir mý tý ün mág ní', Jesus ti. Ti hää ne ã pir mý tar ní', üri, kÿ tógr tû' henh ke tû ní, ti tar nín kÿ. Hää vý.

⁷ Ha vé, kätig män jej tógr ke mü, kanhkä góg kámí. Vénh kar vý ti venh ke mü, en kă, ü tý ti kusón mü ag mré hää. Kÿ povo kar vý ti tugrín jagtar kän ke mü. Jagtar jej ag tógr ke mü, vésýrénh jej ag tógr ke mü, ha vemní. Hää vý.

⁸ "Un ve vý tý inh ní, hää ra sóg tý ëgno nính ke mü gé," he tógr, ëg pâ'i mág ti. Vásy tógr nýtñ, kÿ tógr ver üri ní gé, kÿ tógr kätig ke mü gé, ü tý nén (ü) kar han ki kanhrän mü en ti.

João tý Jesus ve

⁹ Äjag mré ke vý tý inh ní, inh, hää vý: João, he mü. Jesus mré ke vý tý inh ní, äjag mré. Jagtar inh ní gé, äjag jagägtar ri ke inh ní gé, hää ra sóg äjag kóm to krónh ke tû nýtñ gé, kÿ sóg äjag mré Topē tý tý ëg pâ'i ní venh ke mü gé. Goj vásso tá inh ní ní, ti jyjyn hää vý: Patmos, he mü. Ki sóg se kÿ ní ní, isý Topē vý tó ja tugrín. Jesus vý ëg mý ki hää tó ja ní. Ti vý en tó ja inh ní, vénh kar mý, hää tugrín isog se kÿ jé.

¹⁰ Domingo ü kă Topē kupríg tógr inh mý nén nê ven. Inh pâní tá sóg jamä hár(a) vénh vý më, kÿ tógr trombeta kyr më ja ní, vénh vý en ti. ¹¹ Kÿ tógr inh mý: "rán ní, ã tý nén vég mü tag ti," he ja ní. "Livro ki rán ní. Inh mré ke ag mý livro tag jénemní, cidade tý Éfeso ra, cidade tý Esmirna ra, cidade tý Pérgamo ra, cidade tý Tiatira ra, cidade tý Sardes ra, cidade tý Filadélfia ra, cidade tý Laodicéia ra ke gé," he ja tógr ní, inh pâní tá inh mý vénh vý tó mü en ti.

¹² Kÿ sóg vésýjäm ëvánh, sý ü tý inh mré vý mü en ve je. Isý vésýjäm ëvánh kÿ sóg néj tý kri vin jafä tý 7 (ke) vé, vela tý kri vin jafä en, ouro tý tógr hyn han kÿ nýtñ. ¹³ Néj tý kri vin jafä ag kuju kă ü tógr jé ní, hää ra tógr tý ëprä ke ní ve ní. Kur téj tu kÿ tógr jé ní, ouro tý tógr vésog fin kÿ jé ní gé, ti fe kri, ü tý tý ëprä ke ní ve en ti. ¹⁴ Ganh kupri pê tógr jé, vénh mëg tý carneiro kyki kupri ri ke tógr ní, ti ganh ti, kukryr kó ri ke. Kanë gru tógr jé ní, pí gru ri ke. ¹⁵ Pén jéngre tógr jé ní, ouro jéngre ri ke. Ëg tý pí ki ouro vám kÿ ti tý jonh ke kÿ jéngre sínví han en ri ke ti ní, ti pén ti. Ti vý vý goj krog tý óoh he en ri ke ní. ¹⁶ Kríg tý 7 (ke) génh kÿ tógr jé ní. Å pêgja tý tógr kríg tý 7 (ke) génh kÿ jé ní. Kÿ rógro jā vý ti

jēnkā tá kākutē mū. Jā régre ti nī, rógro ti, jā há. Ti kakā vý kókov nī, rā tý ēg nīno kā sa ký kókov ēn ri ke ti nī, ū tý tý ēprā ke nī ve ēn kakā ti.

¹⁷ Sý ti ve ký sóg ti pén krém kutē mū, ga kri. Ter ve han inh. Hā ra tógrág pégja tý inh mēg mū, ký tógrág inh mý: “inh kamēg tūg nī,” he mū. “Ún ve vý tý inh nī, ēgno ke gé. ¹⁸ Rír inh jē nī. Ter ja inh nī, hā ra sóg rír jē nī, ký sóg ter mān ke tū pē nī. Isý ū mý: “ter jé a tógrág ke mū,” hen ký tógrág ter ke mū. Isý ū mý: “ter ke tū a tógrág nī,” hen ký tógrág ter ke tū nī gé, ký tógrág vēser jamā venh ke tū nī gé,” he tógrág. ¹⁹ “Rán nī, a tý nén vég mū tag ti, ēprā ke ag tý ūri nén vég mū ti, ag tý kar ký nén venh ke mū ti ke gé,” he tógrág. ²⁰ “Krīg ag vég a tógrág jē nī, inh nīgé kāki. Ký a tógrág néj tý kri vin jafā ag vég mū gé, ouro tý vela tý kri vin jafā tý 7 (ke) tag ag. Nhý a mý kāmén, a tý nén vég mū tag ti. Krīg tý 7 (ke) tag ri ke ag nýtī, Topē tý jēgnē jafā ag. Inh ki ge ký nýtī ag ki ag tógrág rír tī, Topē tý jēgnē jafā tag ag. Sý a mý cidade tý 7 (ke) tó mū ēn tá ag nýtī, inh mré ke ag, ag tý ūn ki rír mū ag. Kar ký néj tý kri vin jafā ri ke ti nýtī, ū tý inh ki ge ký nýtī tag ag,” he tógrág, ū tý tý ēprā ke nī ve ēn ti.

2

Jesus tý Éfeso tá igreja tá ke ag mý a vý jēnē

¹ “Ú tý cidade tý Éfeso tá inh mré ke ag ki rír mū ēn mý tag rán nī, ha mē,” he tógrág, ū tý tý ēprā ke nī ve ēn ti. “Ú tý a mý vēnh vý jēnēg mū vý krīg tý 7 (ke) gérn ký jē nī, ti pégja tá ti nīgé kāki, hemnī. Ký tógrág néj tý kri vin jafā tý 7 (ke) kāmī tī mū gé, hemnī. ² Ájag tý nén han mū ki kanhró sóg nī, he ti, hemnī iso. Vásan ájag tógrág tī. Iso krónh ke tū ájag tógrág nýtī. Ún jykre pāno ag tógrág ájag mý kórég nýtī. Ájag kāmī ū tógrág ón ký: apóstolo vý tý ēg nýtī, he ja nýtī. Ag jykre tugným ký ájag tógrág ag ón mū tag to ag pan. ³ Iso tar ájag tógrág nýtī. Isugrīn ájag tógrág jagtar, ge ra ájag tógrág iso krónh ke ja tū nī.

⁴ Hā ra sóg nén ū sī tó sór mū, ájag mý. Ájag tý nén han mū ū tógrág inh mý há tū nī. Ájag tý inh ki ge vén ký ájag tógrág iso há tāvī nýtī ja nýtī, ký tógrág há tī ja nī, hā ra ájag tógrág ūri krónh ke mū. ⁵ Ájag tý vásy iso tar ēn mī ēkrén nī. Ájag jykre kórég tovānh nī. Ájag tý inh ki ge vén ēn ri ke han mān nī, iso há tāvī nýtī mān nī. Ájag tý tag han sór tū nýtīn ký sóg ájag ki jun ký (sógi) ájag tý néj tý kri vin jafā ūn ma tīg ke mū, ha vemnī.

⁶ Nén ū tógrág hā ra há nī, ájag tý nén han mū ū ti. Nicolaítas he mū ūn ag jykre to ájag tógrág kórég tāvī nýtī, isý ag jykre to kórég kóm, he tógrág, hemnī, Éfeso tá ke ag mý, vēnh rán ki,” he tógrág inh mý, ū tý tý ēprā ke nī ve ēn ti.

⁷ “Ú nīgrēg nýtī ag tý tý jēmē jé, Topē kuprīg vý ti. Ú tý inh ki ge ký nýtī ag hā mý tógrág tógrág, Topē kuprīg ti,” he tógrág. “Ú tý isovānh tū ūn vý ka kanē há konh ke mū, ka tý ēg rīnrīr han mū ūn kanē, Topē jakré ūn kanē,” he tógrág, ū tý tý ēprā ke nī ve ēn ti. Ti tý Éfeso tá ke ag mý vēnh vý jēnēg mūn hā vē.

Jesus tý Esmirna tá igreja tá ke ag mý a vý jēnē

⁸ Ký tógrág: “ú tý cidade tý Esmirna tá inh ki ge ký nýtī ag ki rír mū ūn mý tag rán nī, ha mē,” he mū gé, ū tý tý ēprā ke nī ve ēn ti. “Ú tý a mý vēnh vý jēnēg mū vý tý ūn ve nī, hā ra tógrág tý ēgno nī gé, hemnī. Ter ja ti nī, hā ra tógrág rír mān, hemnī iso. ⁹ Isugrīn ag tógrág ájag to kórég nýtī, ký ájag tógrág jagāgtar nýtī. Ki kanhró sóg nī. Ge ra ájag tógrág inhhā rico ri ke nýtī. Ájag to ag tógrág vý kónān tī, ū tý ón ký: “Judeu vý tý ēg nýtī, Topē tū vý tý ēg nýtī,” he mū ag. Ag pi(jé) tý Topē tū nýtī. Satanás tū vý tý ag nýtī. ¹⁰ Ájag jagtar han jé ag tógrág ke mū, isugrīn. Mūmēg tūg nī hā ra. Japo vý ájag kato vásan ke mū, ký ag tógrág vēseja kātā ájag vām ke mū. Japo tý ájag jykre ve sór hā vē. Kurā tý 10 (ke) ki ke vē, ag tý ájag vōg kónān ke ti. Isovānh tūg nī, ag tý ájag téni sór mū ra. Ký ájag tógrág rír krīg (ja) tū venh ke mū, ký tógrág ájag mý sér tinh mū, he tógrág, hemnī, vēnh rán ki,” he tógrág, ū tý tý ēprā ke nī ve ēn ti, inh mý.

¹¹ “Ú nīgrēg nýtī ag tý tý jēmē jé, Topē kuprīg vý ti. Ú tý inh ki ge ký nýtī ag hā mý tógrág tógrág, Topē kuprīg ti,” he tógrág. “Ú tý isovānh tū ūn vý nūgme ki vár ke tū nī,” he tógrág, ū tý tý ēprā ke nī ve ēn ti. Ti tý Esmirna tá ke ag mý vēnh vý jēnēg mūn hā vē.

Jesus tÿ Pérgamo tá igreja tá ke ag mÿ ã vĩ jẽn 

¹² K y t g: “ u t y cidade t y P rgamo t  inh ki ge k y n t i ag ki r r m  n m y tag r n n , ha m , ” he m  n g ,  u t y t y  pr  ke n  ve  n ti. “ U t y  m y v nh v i j n g m  n v y r ogr  j  régre vyn k j  n ,  n  j h   n , hemn  iso. ¹³ Satan s n igja t   ajag t g  em  n n t i, ki kanhr  s og n . Iso tar  ajag t g n t i.  Ajag r gre t y Antipas t n ja ag t g n , ti t y inh jyjy t o tugr n. Ge ra  ajag t g iso: “ti ki kagt g s og n , ” he ja t n n ,  ajag t y Satan s jam  n t a n t i ra.

¹⁴ H a ra s og n n  t o s or m  n g ,  ajag m y, ti t y inh m y h a t n n n k .  Ajag k m  n  u ag t g Bala o jykre han s or m  n. Bala o v y Balaque m y k m  n ja n , ti t y Israel kr  ag kr n k n n j , Top  v i mr anh ke to. Ti t y ag kr n k n n k y ag t g v nh k aggr  to festa ko ja n t i. Ag t y  n k y v nh k aggr  to: top , he m  n m y festa ja v .  En ko k y ag t g  ajag pr u t u f ag mr n y gn y he ja n t i g . Tag han s or ag t g m  n g , Bala o k m  n,  ajag k m  n  u ag, k y t g inh m y k r g  n . ¹⁵ K y  ajag k m  n  u ag t g Nicola tas he m  n m y ag jykre han s or m  n g . ¹⁶ Tov n  n ,  ajag jykre tag. Ke t n n  m  n ra s og  ajag ki jun ke m  n, s y  u t y v nh jykre tag han m  n ag kato v s n j , r ogr  t y inh j n k  t a k kut  m  n  n t y, hemn , v nh r n ki, ” he t g, inh m y,  u t y t y  pr  ke n  ve  n ti.

¹⁷ “ U n igr g n t i ag t y t y j m  n j , Top  kupr g v i ti.  U t y inh ki ge k y n t i ag h a m y t g t i, Top  kupr g ti, ” he t g.

“ U t y isov n  t u m y s og kanhk  t a v j n   n m ke m  n, v j n  t y p eju k y n   n. Ag m y s og p o kupri n m ke m  n g . Kri v nh jyjy t g r n k y n .  U pi(j ) v nh jiji tag ki kanhr  n n h m  n.  U t y p o kupri  n m  n h a t g ki kanhr  n n h m  n,  a pir m y, ti jyjy t g ki, he t g, hemn , ” he t g,  u t y t y  pr  ke n  ve  n ti. Ti t y cidade t y Pérgamo t a ke ag m y v nh v i j n g m  n h a v .

Jesus t y Tiatira t a igreja t a ke ag m y  u v i j n 

¹⁸ K y t g: “ u t y cidade t y Tiatira t a inh ki ge k y n t i ag ki r r m  n m y tag r n n , ha m , ” he m  n g ,  u t y t y  pr  ke n  ve  n ti. “ U t y  m y v nh v i j n g m  n v y t y Top  k os n n , hemn , ” he t g. “Ti kan v y p i gru ri ke n , ti p en v y ouro j engr  ri ke n  g , hemn  iso. ¹⁹  Ajag t y n n han m  n v g s og t i. Iso h a t v i  ajag t g n t i, inh ki r a p e han k y  ajag t g n t i. Inh r n hr j  han  ajag t g m  n g , to kr n ke t u  ajag t g n t i. V s y  ajag t g inh jykre to tar n t i ja n t i, k y  ajag t g  uri to tar k f r  n t i g .

²⁰ H a ra s og n n  s i t o s or m  n g ,  ajag m y, ti t y inh m y h a t n n n k . Jezabel fi v i kam  g ja t u  ajag t g n t i, h a k y fi t g  n k y v i t i n . Inh camarada ag kr n k n n fi t g t i, ag t y fi mr n y j , ag t y v nh k aggr  m y n n ( u) n  p u n m  n  n ko j  g . ²¹ Fi tov n  is og m  n v , fi t y  u jykre tugn y m j , h a ra fi t g  u jykre k r g  tov n  s or t u n . ²² Fi kag g  j  s og ke m  n.  U t y fi jykre han m  n ag v g k n n j  s og ke m  n g , ag t y fi jykre k r g  tov n  j v n h n t i k y. ²³ Fi kr  k gt n k n j  s og ke m  n g . K y inh ki ge k y n t i kar ag v y inh jykre ki kanhr  n t i n  m  n. V nh kar t y n n to jykrén m  n  n ve k n s og t i, v nh kar t y n n han s or m  n  n ke g .  Ajag t y n n han m  n  n ri ke han j  s og ke m  n,  ajag m y, ha vemn .

²⁴  Ajag k m  n  u ag t g h a ra fi jykre han ja t u n t i,  ajag t y Tiatira t a n t i ra.  Ajag pi(j ) fi t y v nh jykre han m  n han ja n . Ag t y n n to: “Satanás jykre jagy, ” he m  n  n han s or ja t u  ajag n t i. H a k y s og  ajag m y n n  u jagy t n h ke t u n  g . ²⁵  Ajag t y n n han m  n to tar n t im n , gen k y inh k t g  m  n ke tag j v n h n t im n .

²⁶  U t y isov n  t u  n ag t y s og p a i h yn han ke m  n, povo kar kri,  u t y inh v i ki kr m m  n ag t y,  u t y iso kr n ke t u  n ag t y ke g . Inh panh v y is y p a i han, h a k y s og  ajag t y p a i han ke m  n g , inh k m  n, ²⁷  ajag t y inh k m  n t y povo kri p a i n t i j . K y  ajag t g ag to v s n ke m  n, ferro t y ag mr n mr n k y,  eg t y go or t y kukr  g  m m  n  n ri ke. ²⁸ Tar  ajag t g n t i n  m  n, k y s og  ajag m y kr g  m  g n m ke m  n g , he t g, hemn , ag m y, v nh r n ki, ” he t g,  u t y t y  pr  ke n  ve  n ti.

²⁹ “ U n igr g n t i ag t y t y j m  n j , Top  kupr g v i ti.  U t y inh ki ge k y n t i ag h a m y t g t i, Top  kupr g ti, ” he t g,  u t y t y  pr  ke ní ve  n ti. Ti t y cidade t y Tiatira t a ke ag m y v nh v i j n g m  n h a v .

3

Jesus tý Sardes tá igreja tá ke ag mý ã vĩ jẽnẽ

¹ Ký tóg: “ū tý cidade tý Sardes tá inh ki ge ký nýtí ag ki rír mû ẽn mý tag rán ní, ha mě,” he mû gé. “Ú tý ã mý vênh vĩ jẽnẽg mû vý Topẽ kupríg tý jagrẽ ní, ti kupríg tý 7 (ke) ní ve ẽn tý, ký tóg kríg tý 7 (ke) mân ký jẽ ní gé, hemní iso,” he tóg. “Ãjag tý néń han mû ki kanhró sóg ní. Vênh kar vý ájag to: “há ag nýtí, tar ag nýtí,” he tí, hã ra ájag tóg iso krónh ke ja ní, hã ký ájag tóg ūn kágter mû ri ke nýtí. ² Nûr tovânh ní, tar nýtímni, ke tû ní mû ra ájag kágter p  han k n ke m . Ãjag jykre tugn m inh, h  ra t g  há t  n  ver. Top  v  ájag t  néń han m  to há t  n  ver. ³ V nh v  sýrů m   jag m r, k  to jykr n  há han n . To tar nýtímni, to v s n n . Ãjag n gn r k  sóg  jag kr g m  jun ke m ,   t   g t  néń péju(g) t  t   g n r kr g m  jun m  ri ke han j  sóg ke m . Inh jun ke kur  ki kagt g  jag t g n t  m r.

⁴ Ãjag k m    ag t g  h  ra v nh kavénh ja t  n , Sardes t . Tag ag v  kur kupri  n r nh ke m , inh mr  ag n t nh ke m . ⁵   t  isov nh t   n ag v  kur kupri  n r nh k n ke m . Ag jygjy kyk nh ke t  inh n , inh livro ki.  n r nr r ke m  ag jygj  v  ki r n r n k  n t , inh livro  n ki.  n ag jygjy t  j  sóg ke m , inh panh m , ti t  j gn  jaf  kar ag m  ke g , he t g, hemn , v nh r n ki,” he t g, inh m ,   t  t   pr  ke n  ve  n ti.

⁶ “  n gr g n t  ag t  t  j m  j , Top  kupr g v  ti.   t  inh ki ge k  n t  ag h  m  t g t n h ke m , Top  kupr g ti,” he t g,   t  t   pr  ke n  ve  n ti. Ti t  cidade t  Sardes t  ke ag m  v nh v  j n g m n h  v .

Jesus tý Filad lfia t  igreja t  ke ag m  ã v  j n 

⁷ K  t g: “  t  cidade t  Filad lfia t  inh ki ge k  n t  ag ki r r m   n m  tag r n n , ha m ,” he m  gé. “  t  ã m  v nh v  j n g m  v  t   n h  p  n ,  n tar t v , k  t g ki h  t , hemn . Davi  n t  j nk  r m jaf  v n k  t g j  n , j nk  n n jaf   n ti, ch ve  n ti, hemn . Ti t  j nk    r m k    t g n f nh m n ke t  n , k  ti t  j nk    n f nh k    t g n n m n ke t  n  g , hemn , iso,” he t g. ⁸ “Ãjag t  néń han m  ki kanhr  sóg n . T  néń m g t   jag n t . H  ra  jag t g is   jag m  néń t  m   n ki kr m k  n t g , isov nh ja t   jag t g n t . Ãjag m  s g  g t  j nk  r m t   n ri ke han, k    t   jag jo n f nh ke t g t . ⁹ Ha m , s y n n t n h ke ti. Ãjag m  s g   ag j gn h m , Satan s mr  ke   ag.  n k  ag t g: “Judeu v  t   g n t , Top  mr  ke v  t   g n t ,” henh ke m . Ag  n h  v . Ag t  ke s r t  ra ag t g  jag kr m m g k nh ke m ,  jag m : “ g k f r  jag t g n t ,” hen k , ha v mn . Ãjag to h  t v  sóg n . H  k   jag k to v s ns n m  ag v  tag venh ke m , ha v mn . ¹⁰ Inh v  ki kr m  jag t g m  m r, s y  jag m : “isov nh t g n ,” hen k . H  k  s g  jag jy n g n ke m , ga k i ke kar ag t  néń  jag venh ke kur   n k . Ti j g y t v  ve j  ag t g ke m ,  pr  ke kar  n ag, is  ag jykre tugn m ken k . ¹¹ K nhmar inh k t g ke m . Ãjag t  inh ki ge k  n t  tag tov nh t g n , ke t  n  m  ra   ag t g  jag j g j  k  j  k  néń t   jag m  s r t nh ke m   n venh ke m  inhh . ¹²   t  isov nh t   n ag t  s g  n n na ri ke han ke m , kanhk  t , Top  jo  n ri ke  n t . T  ag pa m n ke t  n t  ha. Ag k i s g Top  j ji r n ke m  gé, Top  jam  jyj  ti ke g . Cidade t  Jerusalém t g to ken h  v . Kanhk  t  k t renh k nh ke m , Top  t , Jerusalém t g tag ti. Kar k  s g ag k i inh j ji t g r n ke m  gé, he t g, hemn , v nh r n ki,” he t g inh m ,   t  t   pr  ke n  ve  n ti.

¹³ “  n gr g n t  ag t  t  j m  j , Top  kupr g v  ti,   t  inh ki ge k  n t  ag h  m  t g t n h ke m , Top  kupr g ti,” he t g,   t  t   pr  ke n  ve  n ti. Ti t  cidade t  Filad lfia t  ke ag m  v nh v  j n g m n h  v .

Jesus t  Laodicéia t  igreja t  ke ag m  ã v  j n 

¹⁴ K  t g: “  t  cidade t  Laodicéia t  inh ki ge k  n t  ag ki r r m   n m  tag r n n , ha m ,” he m  gé. “  t  ã m  v nh v  j n g m  jyj n h  v : “ki h  t  m n h  v ,” he m , hemn ,” he t g. “Ki h  t g t , n n   kar ki.  n v nh ti n t , hemn . Ti h  tug n  Top  t g n n ( ) kar han ja n t , hemn  iso,” he t g. ¹⁵ “Ãjag t  néń han m  ki kanhr 

sógi nī. Ājag pi(jé) goj rŷ jagy ri ke nŷtī', kŷ ājag pi(jé) goj kusa ri ke nŷtī gé'. Ājag tŷ goj rŷ jagy ēn ri ke nŷtī ran há tinh mū vē, ājag tŷ goj kusa ēn ri ke nŷtī ran há tinh mū gé vē vē. ¹⁶ Hā ra ājag tóg goj rŷ mē ri ke nŷtī, ājag tŷ iso krój nŷtīn kŷ. Hā kŷ sógi sóni vám sór mū, ēg tŷ rērīr tá goj rŷ mē ēn pra kŷ kujēn ēn ri ke han jé sógi ke mū, ājag tŷ, ha vemni. ¹⁷ Vēso ājag tóg: "rico ēg nŷtī, há ēg nŷtī, nén ū tóg ēg mŷ tū' he tū pē nī," he tī. Hā tū to ājag tóg tī. Jagāgtar ājag tóg nŷtī, mŷr, ha mē. Tŷ nén tū ājag tóg nŷtī, jykre kórég ājag tóg nŷtī, kur tū ājag tóg nŷtī, kyvó ājag tóg nŷtī, ājag tŷ há nŷtī ve ra. Hā ra ājag tóg ki kagtīg nŷtī, ājag kórég nŷtī tag ki. ¹⁸ Hā kŷ sógi sóni vám sór mū: "inh ki mân kâmū jêg, ouro há ēn ti," he sóri mū, ājag tŷ rico nŷtī jé. Kur kupri kajām nī, ājag tŷ kator nŷtī tū nī jé, ājag mŷ'āg tū nī jé. Vēnh kagta kajām nī, ājag kanē mŷ, ājag tŷ ve há han mân jé. ¹⁹ Isŷ ū to há nī ēn mŷ sógi vĩ tar han tī, ti kanhrān jé. Vēso jykrén kŷ ājag jykre kórég togvānh nī. ²⁰ Mē há han nī, sŷ ājag mŷ nén tó mū tag. Re tá inh jē nī, jānkā tá, kŷ sógi tŷ tórón' tórón' ke mū, tŷ tag' tag' ke sógi mū. Ū tŷ inh vĩ mēg mū mŷ tóg há tī, kŷ tóg inh mŷ nón ke mū, jānkā ti, kŷ sógi ti īn kāra rānh ke mū. Kŷ sógi ti mré jēn ke mū, kŷ tóg inh mré jēn ke mū gé, ha mē. ²¹ Ū tŷ isovānh tū ēn mŷ sógi: "inh mré nī," he sóri mū, kŷ tóg inh ri ke tŷ ūn mág nînh ke mū. Inh panh mré sógi tŷ ūn mág nī ha, isŷ ti tovānh ja tū nīn kŷ, kŷ tóg tá inh mré nînh ke mū gé, he tóg, hemnī, vēnh rán ki," he tóg, ū tŷ tŷ ēprā ke nī ve ēn ti.

²² "Ū nîgrēg nŷtī ag tŷ tŷ jêmē jé, Topē kuprīg vĩ ti, ū tŷ inh ki ge kŷ nŷtī ag hā mŷ tóg tónih ke mū, Topē kuprīg ti," he tóg, ū tŷ tŷ ēprā ke nī ve ēn ti. Ti tŷ cidade tŷ Laodicéia tá ke ag mŷ vēnh vĩ jēnēg mūn hā vē.

4

Ag tŷ kanhkā tá Topē mŷ vĩ há han

¹ Kŷ sógi kynhmŷ ēvānh, kŷ sógi kanhkā jānkā vé, hā ra tóg róm ke kŷ jē nī. Kŷ sógi vēnh vĩ ēn jêmē mân, vēnh vĩ tŷ trombetta kyr ri ke ēn, kŷ tóg inh mŷ: "ha kâtāpry," he mū. "A mŷ sógi ven sóri mū, ājag tŷ kar kŷ nén venh ke mū ti," he tóg, vēnh vĩ ti.

² Kŷ vâhā Topē kuprīg tóg inh krīn mū, kŷ sógi nén nén vég mū. Kanhkā tá tóg nîgja sînví jē nī, kŷ ū tóg kri nī nī. ³ Ti kakā tóg jêngre nī, pô sînví jêngre ūn ri ke, pô tŷ jaspe jêngre ūn ri ke, pô tŷ sardônio jêngre ūn ri ke. Nîgja sînví ūn vý ta no ri ke nī, kŷ tóg jêngre jē gé, ta no ūn ti, pô tŷ esmeralda jêngre ūn ri ke. ⁴ Nîgja sînví ūn pénin nîgja sînví ū tóg nŷtī gé, ū tŷ 24 (ke) ti nŷtī. Nîgja ūn kri kófa ag tóg nîgní kŷ nŷtī, kófa tŷ 24 (ke) ag. Kur kupri rînh kŷ ag tóg nŷtī, ouro tŷ krî tógfî rînh kŷ ag tóg nŷtī gé. ⁵ Nîgja sînví ūn tá ta tŷ kómkóm ke ri ke ūn tóg vēnh ven mū, kŷ ta tŷ týrýr he ri ke ūn tóg mē há tī gé, vēnh vĩ ke gé. Ti jo pî jónhkó gru tŷ 7 (ke) tóg nŷtī gé. Topē kuprīg to ken hā vē, ū tŷ 7 (ke) nī ve ūn, hā vý: pî jónhkó gru tŷ 7 (ke), he mū. ⁶ Nîgja sînví kakām nén ū tóg nŷ nī, kŷ tóg vidro tŷ goj nī ve nī, goj jâpri, goj kókov (pê).

Kŷ nîgja sînví ūn pénin ū ag tóg nŷtī, ū tŷ 4 (ke) ag, ūn kanē e tâvî ag. Ag kakā ki ag tóg kanē e nŷtī, kar kŷ ag pâní tá ke gé. ⁷ Ag kâmî ū tóg mîg ve ri ke nī, kŷ ū tóg monh tâg ve ri ke nī gé, kŷ ū tóg ēg kakā ve ri ke nī, jâvo ū tóg kónhkó mág tê tī ve ri ke nī. ⁸ Ag kar vý fêr tŷ 6 (ke) nŷtī. Kŷ ag tóg ājag fêr ki kanē e nŷtī gé, fêr ven ja tá, ti kâtá ke gé. Kurâ kar ki ag tóg jân tī, kuty kar ki ke gé, jân to krónh ke jâvânh ag tóg nŷtī. Ag jân hâ vē, ha mē: "ūn mág', mág', mág' vý tŷ ti nī, ēg jób tŷ Topē ti, ū tŷ nén kar han ki kanhró nī ūn ti. Vâsý tóg nī ja nîgtî, kŷ tóg ūri nī gé, jâvo tóg kâtîg ke mû gé," he ag tóg tī, jân kŷ, nén nê tŷ 4 (ke) ūn ag. ⁹ Gen kŷ ag tóg Topē mŷ jân tī, ti tŷ tŷ ūn mág nī ūn hâ tŷ ag tóg jân tī. Ti mŷ vĩ há han ag tóg tī. Ti mŷ ag tóg: "nén kar hyn han hâ ã tóg nī," he tī. Ū tŷ nîgja sînví ūn kri nī mû mŷ ag tóg jân tī, ūn rîr nī ūn mŷ. Ti rîr nī vý tûg' henh ke tû pê nī. ¹⁰ Ag tŷ ti mŷ jân kŷ kófa tŷ 24 (ke) ūn ag vý mûgmûg ke tī, ū tŷ nîgja sînví kri nī ūn krém. Mûgmûg ken kŷ ag tog ti mŷ: "Topē vý tŷ ã nī," he tī, ūn rîr nī ūn mŷ. Ti rîr nī vý tûg' henh ke tû pê nī. Kŷ ag tóg ājag krî tógfî ūn vin tī, nîgja sînví ūn krém. ¹¹ Ti mŷ ag tóg tag tó tī, ha mē: "ēg Senhor vý tŷ ã nī, Topē vý tŷ ã nī. Nén ū kar hyn han ja ã nîgtî. To jykrén kŷ ã tóg nén ū kar hyn han ja nîgtî, hâ kŷ tóg ki nŷtī, ã tŷ nén hyn han mû kar

ẽn ti. Å hã ne ã pir mÿ tá krÿg he mû', kÿ v nh kar v y ã m y v i h  han ke mû, ã to: " n m g v y t y ti n ," hen k y, k y ag t og ã v i ki kr m t i g e," he ag t og t i, k fa ag,  t y n gja s nv i kri n  en m y.

5

Jesus t y livro m n

¹ K y s g o  libro v g  m u , libro  n v y gr n k y n .  t y n gja s nv i kri n  en v y livro  n m n k y n  n , ti p egja t y. K at  t og r an k y n , ti ven ja t a ke g e. T ogf n k y t og n  n , livro ti. T ogf n ja t y 7 (ke) t og n . Ti t ogf n kri t og go'or n  g e,  t y kygv g t u n  j . ² K y s g o  Top  t y j n j  jaf   h  t a v  v g  m u  g e. V i t og m u , jam  h r(a), k y t og: " n y h y n t a kr g m u , ti t ogf n kav n ti j ?" he m u .

³ H a  ra ag t og  t y t a kr g m u  v g  t u n , kanhk  t a,  pr a, v nh kupr g ag k m i ke g e. K y  t y livro kav n ke t og t u t i, ti r a ve j . ⁴ K y s g o  f y m u . Inh m y t og e t i,  t y livro kav n ke t u t i n k y,  eg t y ti r a ven j . ⁵ K y k fa ag k a  t og inh m y: "f y t u g ra," he m u . "Povo t y Judeu k m i  n  pir t og m ig tar ri ke n , Davi kr e'kr e ag k a  n  pir  n v y t og v nh kar t y h en ri ke ja n .  n v y ti t ogf n t y 7 (ke)  n kygv n ki kanhr  n , k y t og livro ki r a  n venh ke m u ," he t og inh m y, k fa ti.

⁶ K y s g o  n gja s nv i  n jo cordeiro v g  m u , m e kr e  n ti. N n n  t y 4 (ke) ag v y ti p en n n t i, k fa ag ke g e, cordeiro  n p en n ag n t i. K y t og t y ag t y t anh k y r i r m n  n ri ke j . N ka t y 7 (ke) ti n , kan  t y 7 (ke) ke g e, cordeiro  n ti. Top  kupr g to ken h  v ,  t y 7 (ke) n  ve  n ti, h  v y: n ka t y 7 (ke) mr e kan  t y 7 (ke), he m u . Top  v y ti j n j  ja n , ti t y ga kar m i t i g j , Top  kupr g ti. ⁷ K y cordeiro  n v y  t y n gja s nv i kri n   n t a jun m u , k y t og ti ki livro  n m g m u ,  t y  p egja t y livro m n k y n   n ti ki. ⁸ K y n n n  t y 4 (ke)  n ag v y m ugm g ke k n m u , k fa t y 24 (ke) ag ke g e, cordeiro  n kr em ag t og m ugm g ke k n m u  sir. K fa ag v y v kyn jaf  t y harpa g en h k y n t i. P en y t y ouro g en h k y ag n t i g e. P en y  n k aki t og f r n , ti p u n k y ger h  han jaf   n t y, h  v y:  eg t y Top  mr e v m n t i, he m u . ⁹ Cordeiro  n m y ag t og j n m u , Jesus j  tag t o ag t og m u , ha m e. "Å h  ne t a kr g m u ," he ag t og m u . "Å h  ne livro m n k y ti t ogf i kygv g m u  ha". Å t en ja ag t og, k y  t og ter k y  pr a ke ag kygi m, Top  m y, p a i ag kar kr em ke ag k m i, v nh v i kar t o t i ag k m i, na o kar ag k m i, povo kar ag k m i  t og  n ag kygi m ja n gt i. ¹⁰ Å t y  n kygi m m u  ag m y  t og v nh r anhr j  n m ja n  g e, ag t y  m y  t u ki r i r j , ag t y t y Top  camarada n t i j . K y ag t og  pr a ke ag kr g m y t y  n m g n t inh m u ," he ag t og, k fa ag, j nj n k y.

¹¹ K y s g o  Top  t y j gn j  jaf  t y h en ri ke v g  m u  g e, mil t y mil t y h en ri ke. Ag e t a v n ra  eg t og ag n gkr n ke t u n . N gja s nv i  n jo ag t og n t i, n n n  t y 4 (ke)  n mr e, k fa ag mr e ke g e. ¹² J nj n k n ag t og m u  g e, jam  h r(a), k y ag t og: "cordeiro tag t en ja ag t og n , h  k y t og  r i t y  n m g j ," he m u . "T y t og v nh kar kri ke j  ha, rico t og j  ha, ki kanhr  t og j  ha, tar t og j  ha, t y t og  n m g j  ha, s nv i t og j  ha, v nh kar v y ti m y v i h  han m u  ha," he ag t og, Top  t y j gn j  jaf  ag.

¹³ K y v h  kanhk  t n kar ag v y j nj n m u ,  pr a ke kar ag ke g e, v nh kupr g kar ag ke g e, goj ki ke kar ag ke g e. Ag kar v y j nj n m u  ha, jam  h r(a), k y ag t og: " t y n gja s nv i kri n  m u   n m y  eg t og v i h  han ke m u  ha, cordeiro  n m y ke g e," he m u . "Ajag pir m y ag t og t y  n m g n t i, ajag pir m y ag t og s nv i n t i, v nh kar kri ke v y t y ag n t i, k y ag t og t u g' h nh ke t u p e n ," he ag t og m u  sir, v nh kar p e ti.

¹⁴ K y n n n  t y 4 (ke)  n ag v y t og v i m u  g e sir. "H a v ," he ag t og m u . K y k fa ag t og m ugm g ke k n m u  sir, "Top  v y t y  n," hen k y.

6

Jesus t y livro t ogf i kygv n

¹ K y s g o  cordeiro t y ti t ogf i ve kav n v g  m u  sir, ti t ogf i t y 7 (ke)  n ag k a  n ve  n ti. K y s g o  n n n  t y 4 (ke) ag k a  n v i m e g m u  g e sir. Ti v i v y ta t y t yr r he ri ke n . "T  g'," he

tógo. ² Kŷ sóg vêsjäm ēvânh kŷ cavalo kupri vég mû. Ū tŷ kri nĩ vŷ vyj tŷ no r r tŷ p g jaf a vyn kŷ n i n i. Ti m y ag t o kr f  jun m u, ti tŷ tŷ  pr  ke kri ke j n kŷ. Kŷ t o v nh kar ag tŷ  kr m ke han t i m u.

³ Kŷ cordeiro v y ti t of  ū kav g m u g . Ti t of  r gre t a kr g v  sir. Kŷ n n n e ag k m i ū t o: "t  g' ", he m u g . ⁴ Kŷ cavalo kus g v y jun m u. Ū tŷ kri n i m u  n m y ag t o r gro t e jun m u, ti tŷ  pr  ke ag tŷ jagn  kato v s ns  han j .  pr  ke ag tŷ jagn  k gt n j  sir.

⁵ Kŷ cordeiro  n t o ti t of  ū kav g m u g . Ti t of  t gt  ū t a kr g v  sir. Kŷ n n n e ag k m i ū t o: "t  g' ", he m u g . Kŷ sóg v s j m ēv nh kŷ cavalo s  v g m u sir. Ū tŷ kri n i  n v   g tŷ n n ū kar kuf g jaf  m n kŷ n i n i,  g tŷ n n ū kar k mun jaf  ti. ⁶ Kŷ sóg n n n t  4 (ke)  n k  v nh v  ū j m g m u g , kŷ t o: "trigo tŷ quilo pir m n j  ag t o ke m u, por dia kaja to," he m u, "ke t u n n kŷ ag t o cevada tŷ quilo t gt  ū m n ke m u, por dia kaja  n to. Azeite v g t u n h h  ra, vinho v g t u n g,  n v y kaja pir n n m u," he t o m u, v nh v  ū ti.

⁷ Kŷ cordeiro  n t o ti t of  ū kav g m u g . Ti t of  t y 4 (ke) ū t a kr g v  sir. Kŷ n n n e ag k m i ū t o: "t  g' ", he m u g . ⁸ Kŷ sóg cavalo ū v g m u, h  ra t o v ser j gt nh ri ke n i. Ū tŷ kri n i  n t o  g t n t i, k  v nh kup g ag v y ti n n k m u m u g , ti k t   n k . Ag tŷ  pr  ke ag tŷ v nh k p v t y 4 (ke) ag k  ti v nh k p v pir ag k gt  ū ke v , r gro tŷ, ag k k r tŷ ke g , v nh kaga tŷ ke g , m g tŷ ke g .

⁹ Kŷ cordeiro v y ti t of  ū kav g m u g . Ti t of  t y 5 (ke) ū t a kr g v  sir. Kŷ sóg n igja s nv   n kr m ēv nh kŷ  pr  ke ag kup g vigvég m u, ag tŷ Top  v  tu r  ū k gt  ū m u ag kar kup g ti. Top  v  t o to kr nh ke ja t u ag t o n t , h  k y ag t o ag k gt  ū n gt , ū tŷ ag v j m g s r t u  n ag. ¹⁰  n ag v y jam  h r(a) tag t o m u, ha m : "kake' ", he ag t o m u. " n m g v y t y  n n i.  t y n n t o m u  n han  t o t i. H  ra  g t o hur  t y n n han ke m u j v nh m g.  m y k nhmar  pr  ke ag jykre t ug m s r t u,  t y ag v g k n n j , ag t y  g k gt  ū tag tu r ?" he ag t o m u, ag tŷ Jesus tu r  ū k gt  ū m u  n ag. ¹¹ Kŷ ag t o ag m y kur kup i junjun m u sir, k y ag t o ag m y: "t oreg ver' ", he m u. " U ag t o n t  g , ag t y ū k gt  ū ū ag. Ag t y  aj g k gt  ū ja ri ke han ke v ,  aj g mr  ū ū  n ag t y. Top  v y ag n igkr , k y t o ki kan r  n i, ag t y ū t y h n ri ke k gt  ū ke m n ki. Ag t y  aj g mr  ū  n ag k gt  ū k n kar k y t o ag jykre t ug m k n ke m u, ha vemn ," he t o, ag t y ū k gt  ū ū ag m y.

¹² Kŷ sóg cordeiro ve m n m u, k y t o libro t of  ū kav g m u g . Ti t of  t y 6 (ke) ū t a kr g v  sir. Kŷ ga t o j r  ū ke m u ha. R  v y kuty' he m u,  g t y ū ter k y kur s  tu t i kuty  n ri ke. Kys  v y kus g' he m u g . ¹³ Kŷ kr g v y v r k n ke m u g . Kej n k ka t o ka t y vyrym vyrym ke t i, k y ti kan t  ū t o v r k n t i, ti t nh ra. Ge ti n gt , kr g v r k n ke m u tag ti. ¹⁴ Kŷ kanhk  v y t u  ū he m u g ,  g t y libro gr  ū ū ri ke ti n i, kanhk  ū t o ti. P n nh v y t u  ū k n m u g , goj v so kar ke g . ¹⁵  pr  ke ag v y p n nh nor kr m v nh pigj n  ū m u, p r  ū v so kr m, p n nh ū v so kr m ke g , p i ag, v nh kar kri ke ag, soldado ag p i ag mr  ū h , ū rico ag mr  ū h , ū tar ag mr  ū h , ū camarada ag mr  ū h , ag patr  ū ag mr  ū h ,  pr  ke kar ag m y, ha m : ¹⁶ Kŷ ag t o p n nh m y v  ū m u, p r  ū m y ke g . "Ha  g kri v r, ha  g kri t y tam k ," he ag t o m u,  n k y, p r  ū m y. "Ha  g pigju. Cordeiro  n v y  g to j  ū m u, k y ū t y n igja s nv  ū kri n i  n v   g ki  v nh m u. Ag jo  g pigju," he ag t o m u  n k y,  pr  ke kar ag, p n nh kar m y. ¹⁷ "Ag t y  g to j nh ke v . P t em ti huri, kur  k r g tag ti. Krenkren ke t u  g t o n i," he ag t o m u,  pr  ke kar ag, cordeiro  n j  ū kam g k y.

Top  t y j n  jaf  t y ū e ag r nr n

¹ Kŷ sóg ga fyr m  ū  v nh kŷ Top  t y j gn  jaf  t y 4 (ke) ag vigvég m u. Ga p eno t y 4 (ke) ki ag j gj g k y n t , K ka t y 4 (ke) v y t a n t  g . Kŷ ag t o k ka t y 4 (ke)  n ag ki r r n t , k ka t y h  k t  ū m u ū ū j . Kŷ k ka t o ū ū, ga kri, goj kri ke g , ka k m i ke g . ² R  jur ja t a sóg Top  t y j n  jaf  ū k t  ū v g m u g . Top  t y  g r nr n jaf  ma t o k t  ū m u. Kŷ t o kanhk  ū t ap  ū m u. Kŷ t o Top  t y j gn  jaf  t y 4 (ke)  n ag m y v  ū m u. Top  v y ag

mý: "ga mré goj kókén nĩ," he ja nĩ, ũ tý 4 (ke) ẽn ag mý. ³ Ký ũ tý vénh rán jafã ma kătĩ mû ẽn tóg ag mý: "toreg ver'," he mû. "Ga vóng tûg nĩ ver, goj ke gé, ka ke gé," he tóg. "Eg tý ver Topẽ camarada ag ránrán sór v , v nh r n jaf  tag ti t , ag kak  ki," he t g, Top  t  j n  jaf  ti, ũ t  4 (ke) ẽn ag m . ⁴ K  t g ag r n t  m . ũ t  140 mil (ke) ag h  v , f g mr  h , ti t  Israel kr 'kr  ag kar k m  ūn r n r n m  ag. Ti n m ro m  inh. ⁵ Jud  kr  t  12 mil (ke) t g r n k y n t , Rubem kr  t  12 mil (ke) ke gé, Gade kr  t  12 mil (ke) ke gé, ⁶ Aser kr  t  12 mil (ke) ke gé, Naftali kr  t  12 mil (ke) ke gé, Manass s  kr  t  12 mil (ke) ke gé, ⁷ Sime o kr  t  12 mil (ke) ke gé, Levi kr  t  12 mil (ke) ke gé, Issacar kr  t  12 mil (ke) ke gé, ⁸ Zebulom kr  t  12 mil (ke) ke gé, José kr  t  12 mil (ke) ke gé, Benjamim kr  t  12 mil (ke) ke gé.  n ag r n r n k n t g m , Top  t  j n  jaf  ti.

 n e t y Top  m  v h  han

⁹ Tag p te s g  n t y h n ri ke ag vigvég m . E t v n ag n t , e t v n, k y ũ t y ag n gkr n ke t g t t . T y ag  pr  ke ja n t . Na o kar k m  ke ũ ag v y t a n t , p 'i kar kr m ke ũ ag ke gé, povo kar k m  ū ag ke gé, v nh v  kar t  ag k m  ū ag ke gé. Kur kupri r nh k y ag t g n t , ūn e  n ag. N gja s nv   n p n n ag t g j gj g k y n t , cordeiro r nve t , t anh f j g nh k y ag t g n t . ¹⁰  n ag v y jam  h r(a): "Top  h  v   g k nk n han m ," he m . " t y n gja s nv  k i n   n ag v y  g k nk n han m , cordeiro ti ke gé," he ag t g m , jam  h r(a), ūn e  n ag.

¹¹ Top  t y j gn  jaf  kar ag v y n gja s nv   n p n n n t  gé, ūn e  n ag mr . K fa  n ag p n n ag n t , n n n  t y 4 (ke)  n ag p n n ke gé. N gja s nv   n kr m ag t g m gm g ke m , k y ag t g ũ t y k i n   n m : "Top  v y t y  n," he m . ¹² K y ag t g: "ha v , v nh kar j  Top  h  m  v nh v h  t ," he m . "Top  h  v y s nv  j , Top  h  v y k i kanhr  n , Top  h  m   g t g v nh v h  t ," he m . T y t g ūn m g j , v nh kar k i t g j , tar t g j , Top  t , ūri, k y t g t ' henh ke t u n  gé. H  v , he ag t g m , Top  t y j gn  jaf  ag.

¹³ K y k fa  n ag k  ū t g inh m : "ag t y h  ri ke n  h n, h  k y ag t g kur kupri r nh k y n t ?" he m . ¹⁴ K y s g t i m : "inh pi(j ) ki kanhr  n ," he m . " h n t g ki kanhr  n ," he s g t i m . K y t g inh m : "n n ũ jagy m g p  ve ja ag t g n t , cordeiro tugr n," he m . "Ag v g k n n jagy han ja ag t g. Ag kur kygfa ag, cordeiro kyvénh t , k y t g kupri n t , ag kur ti. ¹⁵ K y ag t g Top  n gja s nv  p n n n t . Ti r nhr j han ag t g t , kur  kar k i, kuty k i ke gé, ti  n kr m.  t y n gja s nv  k i n   n v y ag j  n g n m . ¹⁶ Ag pi(j ) k kir m n ke m ', ag pi(j ) og'og s r m n m '. R a v y ag ki h p n m n ke t u n  ha, n n ũ gr  ke gé, ¹⁷ cordeiro t y ag ki r r k y, ũ t y n gja s nv  t  j   n ti. Ag tat  t g j  t g ke m , goj n h g ja ra, goj t y ag r nr r han m   n ra t g ag tat  t g ke m . Top  v y ag kygf  t t g' henh ke m ," he t g inh m , k fa ti, ūn e  n ag to.

8

Jesus t y livro t g f  t y  gno kav n

¹ K y cordeiro v y livro t g f  t y  gno kav g m . Ti t g f  t y 7 (ke) t a kr g h  v . K y t g kat ' he m , kanhk  t , meia hora ki. ² K y s g Top  t y j gn  jaf  t y 7 (ke) ag v g m . Ag m y ag t g trombeta t y 7 (ke) junjun m . Top  n gja s nv  jo ag t g n t .

³ K y Top  t y j n  jaf  ũ t g t a jun m  gé, k y t g ouro t y p n y ma k t  m ,  g t y p n y ki Top  m  ti ger h  p n jaf   n ti. N gja s nv   n to t g j   n m , Top  t y j n  jaf  ti. K y ag t g ti m y ka j n jo ger h  t y h n ri ke jun m , ti t y Top  m y p n j , Top  n gja to j n  k y.  pr  ke t y Top  ki ge k y n t  kar ag t g Top  mr  v m n t . Ag v y ja  n mr  t g ti ger h   n p n s r m , Top  m y, Top  t y j n  jaf  ti. ⁴ K y t g sir p n m , Top  kato j n  k y. K y ti ger h   n t g k nhm  t p y m  sir, Top  t u ag t y ti mr  v m n ja  n mr  h . ⁵ K y Top  t y j n  jaf   n t g p n y  n f n m , pr nh gr  t . Top  m y n n ũ kar p n jaf  t a t g pr nh gr   n m g m , k y t g p n y k k  n m m . K y t g ga k i ti f n m  sir, p n y ti, pr nh gr  t y k k  n n k y. K y ta t g kómkóm ke k y t r r he m , j u k y t g mr r n ke m  gé, ga k i. K y ga t g j r n ke m  gé sir.

Ag tý trombeta kynkyn

⁶ Ký Topē tý jégnē jafā tý 7 (ke) ẽn ag tógr vénh kán mū sir, ag tý trombeta kynkyn jé.

⁷ Ký ūn tógr á tū kyn vénh mū. Ký náfy tógr éprā ke ag kri vár mū, pí mré hā, vénh kyvénh mré hā ke gé. Ký ka vénh kápov tágčtū ag kā ti vénh kápov pir tógr kugpür kán mū, ga vénh kápov pir ke gé. Re vý pür kán pē han mū sir.

⁸ Ký Topē tý jégnē jafā tý 7 (ke) ẽn ag kā ū tógr trombeta kyn mū gé. Trombeta régre tá krýg vē sir. Ký néñ ū tógr goj kafā tū ki kutē mū, hā ra tógr tý pánónh gru ní ve ní, pánónh mág tāvī. Ký goj vénh kápov tágčtū ag kā ti vénh kápov pir tógr vénh kyvénh ri ke ní ha.

⁹ Goj ga vénh kápov tágčtū ag kā ti vénh kápov pir tógr kágter kán mū gé. Goj kri mū mū ẽn, barco ẽn vénh kápov tágčtū ag kā ti vénh kápov pir tógr tū' he kán mū gé, pánónh ẽn tugrīn.

¹⁰ Ký Topē tý jégnē jafā tý 7 (ke) ẽn ag kā ū tógr trombeta kyn mū gé. Trombeta tágčtū tá krýg vē sir. Ký kríg mág pē tógr kanhkā tá kátére mū, hā ra tógr gru ní, pí gru ẽn ri ke. Ký tógr éganē vénh kápov tágčtū ag kā ti vénh kápov pir kri kutē mū, goj níhýg vénh kápov tágčtū ag kā ti vénh kápov pir kri ke gé. ¹¹ Kríg ẽn jyjyn hā vý: "Fa," he mū. Ký goj ẽn tógr fa ní sir. Ký éprā ke tý hén ri ke ag kágter mū, goj kórég ẽn kron ký.

¹² Ký Topē tý jégnē jafā tý 7 (ke) ẽn ag kā ū tógr trombeta kyn mū gé. Trombeta tý 4 (ke) tá krýg vē sir. Ký néñ ū tógr rā kókég mū, ký jéngre tógr sī' he mū ha, kysā jéngre ti ke gé, kríg kar jéngre ti ke gé. Jéngre vénh kápov tágčtū ag kā ūn pir tógr tūg' he mū ha. Ký kurā tógr sī ný ha, jávo kuty tógr kuty tāvī ný ha.

¹³ Ký sóg kónhkó mág vég mū, ti tē tīn ký, kynhmý. Ẽn vý jamā hár(a) prér mū. "...Jagy ti tīn mū, jagy ti tīn mū, jagy ti tīn mū, éprā ke ag mý...! ...Topē tý jégnē jafā tágčtū ū ag vý ajag tū ti kynkyn ke mū ha, ký tógr kórég tāvī nýnh mū ha, éprā ke ag mý..." he tógr mū, kónhkó mág ti.

9

¹ Ký Topē tý jégnē jafā tý 7 (ke) ẽn ag kā ū tógr trombeta kyn mū gé. Trombeta tý 5 (ke) tá krýg vē sir. Ký sóg kríg vég mū. Kanhkā tá tógr kátére ja ní, éprā, kríg ẽn ti. Ký ag tógr ti mý nügme nón jafā fig mū, chavé ti, kríg ẽn mý. ² Ký tógr róm mū sir, nügme ti, hā ra níja tógr tá tūmtum ke mū, níja tar pē. Ký rā tógr kuty' he mū, níja ẽn to. Ga kri tógr kuty' he kán mū. ³ Níja ẽn kátá tógr vähā kápā mū, tý ópā tý hén ri ke nýtī ve ti, hā ra tógr pýn kakrā tar ri ke nýtī, tý ópā nýtī ve ẽn ti. ⁴ Ti pi(jé) re ko tī', ti pi(jé) ka féj ko tī', ti pi(jé) ékré ko tī gé'. Ti tý éprā ke ag mý vénh kaga han kátig vē. Éprā ke ū ag tógr tý Topē tý rágrá tū nýtī, ag kakā ki. Ẽn ag mý vénh kaga han jé ag junjun mū, tý ópā nýtī ve ẽn ag. ⁵ Ag pi(jé) éprā ke ag kágter mū hā ra'. Kysā tý 5 (ke) ki ag tógr éprā ke ag mý vénh kaga ním mū. Ag tý ag vógr ký tógr pýn kakrā tý ég tugtān ri ke ní, ti kaga ti. ⁶ Ký éprā ke ag tógr ter sór mū ha, ti kaga jagy to, hā ra ag tógr ter ke tū ní, kysā tý 5 (ke) ẽn ki. Ag tý ter sór mū ra ag tógr ter ke tū pē ní.

⁷ Ópā ẽn tógr tý cavalō nýtī ve ní, cavalō tý vénh génh mún̄h ke ri ke tógr nýtī. Ouro tý krí tógr fí ag tógr nýtī. Ag kakā vý ég kakā ri ke ní. ⁸ Ag gānh vý fag gānh téj ri ke ní gé. Ag jā vý míg jā ri ke ní. ⁹ Ag fe fár tógr ferro tý camisa ri ke ní. Ag fér tý rānhrānh he tógr mē hā tī, ký tógr cavalō tý hén ri ke tý carroça tý hén ri ke nýgnýn ri ke ní, ag tý vénh génh mún̄h ken ký. ¹⁰ Ag my kā tógr ní, ag préj ti, pýn kakrā préj ri ke ti. Ag my tý ag tógr éprā ke ag vógr kónan tī, kysā tý 5 (ke) ki. ¹¹ Ú tý nügme ki rír tī ẽn, ú tý Topē tý jégnē jafā ri ke ní ẽn vý tý ag pál'i mág ní, ópā ẽn ag pál'i mág. Hebreu ag vī ki ti jiji vý: Abadom, he mū, ký tógr Grego ag vī ki: Apolião, he mū, hā vý: néñ ū kar kókég tī, he mū, ég vī ki, hā vý: Apolião, he mū.

¹² Nén jagy ve ve inh huri, sý néñ jagy régre venh ke nē ha.

¹³ Ký Topē tý jégnē jafā tý 7 (ke) ẽn ag kā ū tógr trombeta kyn mū gé. Trombeta tý 6 (ke) tá krýg vē sir. Ký sóg vénh vī mēg mū. Topē mý néñ ū pún jafā tý ouro tá tógr mē hā tī, vénh vī ti. Mesa ẽn péno tý 4 (ke) ki, mesa tý Topē jo jé ẽn ki tógr mē hā tī, vénh vī ti. ¹⁴ Vénh vī ẽn tógr ū tý ūri kyn mū ẽn mý: "Topē tý jégnē jafā tý 4 (ke) ẽn kygvān tīg,"

he mū. “Ũ tý goj mág tý Eufrates tá sigse ký nýtī ẽn ag kygvän tíg,” he tóg. ¹⁵ Ký tóg ag kygvän tí mū, ũ tý 4 (ke) ẽn ag. Tá ag tóg jãvãnh nýtī ja nýtī, ag tý ēprã ke tý hẽn ri ke ag kãgtén jó. Topẽ vý ag mý ag tý prýg ki ag kãgtén ke, kysã ki ag kãgtén ke, kurã ki ag kãgtén ke, hora ki ag kãgtén ke mū ẽn ním ja ní. Ēprã ke venh kápov tãgtú ag kã ūn pir ag kãgtén kãn jó ag tóg ke mū, Topẽ tý jégné jafã tý 4 (ke) ẽn ag. ¹⁶ Ag krém soldado ag número më inh, ũ tý cavallo kri mügtí ag. 200 mil (ke) ag nýtī, ag krém soldado ag. ¹⁷ Ký sóg ag vég mū, soldado tý cavallo kri mū mū ag. Ferro tý camisa ag nýtī, ký ū ag tóg kusúg nýtī, pí kusúg ri ke, ū ag tóg tánh nýtī, pó tý safir tánh ri ke, ū ag tóg märéro nýtī, pó tý enxofre märéro ri ke. Cavallo krí vý míg krí ri ke nýtī. Ag jéenká tá pí gru tóg kákuté mū, níja ke gé, pó tý enxofre níja ke gé, vân pür níja ri ke ẽn ti. ¹⁸ Tag tý ag tóg ēprã ke ag kãgtén ke mū, pí tý, níja tý, pó tý enxofre níja tý ke gé, cavallo ag. ¹⁹ Nén tý cavallo jéenká tá kákuté mū ẽn vý ēprã ke ag kãgtén ke mū, ký ag my vý ag kãgtén ke mū gé. Ag my vý tý pýn hã ve ní, pýn krí. Ẽn tý ag tóg ēprã ke ag kókén ke mū gé, ag my tý.

²⁰ Ēprã ke ū ag tóg hã ra krenkren ke mū ver. Ag kãgtén kãn ke tû ag tóg ní ver. Ký ūn krenkren mū ag pi(jé) Nén-Kórég ag tovãnh mū', venh kággrá tovãnh tû ag nýtī, ouro tý venh kággrá ẽn, prata tý venh kággrá ẽn, ferro kusúg tý venh kággrá ẽn, pó tý venh kággrá ẽn, ka tý venh kággrá ẽn ke gé. Ver ag tóg tag kar to: “Topẽ vý tý ti ní,” he tý gé. Ag tý vésog ki venh kággrá hyn han mū ra tóg ag mý tý Topẽ ní ve ní, ti kané tû ra, ti nígrêg nor tû ra, ti tý ã pén tý tíg vanh (hã) ra. ²¹ Ag pi(jé) ag jykre tovãnh sór mū', ēprã ke krenkren mū ẽn ag. Jagné kãgtén ag tóg mügtí, kujá jykre han ag tóg mügtí, curandeiro jykre ẽn ti. Ájag prü tû fag mré ag tóg nýgný mügtí, ájag mén tû ag mré fag tóg nýgný mügtí gé, jagné tý nén ū pigju(g) ag tóg mügtí gé, ēprã ke ag.

10

Livro sî

¹ Ký sóg Topẽ tý jénné jafã tar ū vég mū. Kanhkã tá tóg kâtére mū, ēprã. Kanhkã góg vý ti kri rûm ký ný ní. Ti krí kri ta no tóg venh ven mū. Ti kakã vý rã ri ke ní, ti fa vý pí gru ri ke nýtī, ti fa jêngrê ti. ² Livro sî mân ký tóg jé ní, livro tý jén ke ký tóg ma jé ní. Á pêgja tý tóg goj kafã tû sãñ mû, ký tóg ã jakãnh tý ga sãñ mû. ³ Prér tóg mû sir, jamã hár(a), ký tóg tý míg kyr më tî, ti prér ti. Ký ta tý týrýr he tý 7 (ke) vý ti vĩ kafan mû, jamã hár(a). ⁴ Ký sóg ta tý týrýr he mû vĩ ẽn rán sór mû. Hã ra ū tý kanhkã tá vĩ mû tó inh mý: “rán tûg ní,” he mû. “Ta tý týrýr he mû ẽn vĩ tó sór tûg ní, ū mý,” he tóg.

⁵ Ký Topẽ tý jénné jafã ẽn, ū tý goj mré ga kri jé mû ẽn tóg ã nígrê tý kanhkã ki ven mû, ã pêgja tý. ⁶ Ký tóg: “sý ki hã tónh ke vě,” he mû. “Topẽ vý ki kanhró ní, sý ki hã tó mûn ki,” he tóg. “Ũn rír ní ẽn vý ki kanhró ní, ūn ter vanh ẽn vý ki kanhró ní, ū tý kanhkã han mû ẽn vý ki kanhró ní, ū tý ga han mû ẽn ti, ū tý goj han mû ẽn ti, ū tý ūn rínrír nýtī kar ag hyn han mû ẽn ti. Ẽn hã vý isý ki hã tó mû ki kanhró ní,” he tóg. “Ha vé, ã tý nén han ke mû ẽn tovãnh mân ke tû ti ní ha, Topẽ ti. ⁷ Ti tý jégné jafã tý 7 (ke) ẽn ag kã ū vý trombeta kyn ke mû, ký tóg ū tý 7 (ke) tá krýg ke mû. Ti tý kyn ký Topẽ vý ã tý nén han sór mû ẽn han ke mû ha, ã tý vásý to jykrén mû ẽn ti. Hã tó ja ti ní, ti rãnhraj han tî ag mý, ti vĩ tó tî ag mý ke gé, Topẽ ti,” he tóg, Topẽ tý jénné jafã ti.

⁸ Ký kanhkã tá ke ū tóg inh mré vêmén mân mû. Inh mý tóg: “ha tíg,” he mû. “Livro sî tý jén ke ký ní ẽn mân tíg,” he tóg. “Ũ tý goj mré ga sãñ ký jé ẽn ki livro mân tíg,” he tóg, kanhkã tá ke ẽn ti. ⁹ Ký sóg ti ra tî mû, ký sóg ti mý livro to vĩ mû. Ký tóg inh mý: “té, ko ra,” he mû. “Mýg ri ke ti ní, ã týn kon ký. Ko kar ký tóg hã ra fa níñh mû, ha vemmí,” he tóg. ¹⁰ Ký sóg livro sî ẽn mân ký ko mû. Ký tóg mýg ri ke ní. Isýn ko kar ký tóg fa ní sir.

¹¹ Ký ū tóg inh mý: “Topẽ tý nén hyn han ke mû tó mân jé ã tóg ke mû,” he mû. “Ti tý povo kar ag tý nén hyn han ke mû tó jé ã tóg ke mû, ti tý nação kar ag tý nén hyn han ke mû ẽn ti, ti tý pâ'i krém ke kar ag tý nén hyn han ke mû ẽn ti, ti tý pâ'i kar ag tý nén hyn han ke mû ẽn ti ke gé,” he tóg, venh vĩ ti.

11

Ü tÿ Topë vĩ tó tĩ ag

¹ Kÿ ag tóg inh mÿ vân jun mû, vân tÿ néñ ū kãmun jafã ti. Kÿ ū tóg inh mÿ: “tág',” he mû. “Topë jo ïn kãmun nî, Topë mÿ néñ ū pûn jafã mré hã. Ü tÿ krém Topë mré vêmén kÿ nýtî ên ag nígrén nî gé. ² Topë jo ïn vâso ên kãmun tûg nî hã ra. Fóag tû vê, kÿ kãmun tûg nî. Kysâ tÿ 42 (ke) ki fóag tóg cidade ên kókén ke mû, Topë tÿ cidade ū to: isû vê, he mû ên ti. ³ Ü tÿ inh vĩ tó tĩ régre ag jégné je sóg ke mû. Ëg tÿ néñ ū tÿ ëg mÿ e nîn kÿ kur kórég ríg tî ên rînh je ag tóg ke mû, saco ên, ūn régre ên ag. Isÿ ag mÿ néñ tónh ke mû ên tó je ag tóg ke mû, kurâ tÿ 1260 (ke) ên ki,” he tóg inh mÿ, ag kâmî ū ti.

⁴ Topë vĩ tó tĩ régre ên ag vÿ Topë vĩ to tar nýtî, ka tÿ oliveira tar nî ên ri ke ag nýtî. Topë vĩ tó ag tóg tî, kÿ ag tóg néj gru ri ke nýtî, néj tÿ kri fêg jafã ên kri nýtîn kÿ. Ü tÿ éprâ ke ag kri ke ên râ hã ti nýtî, vela tÿ kri fêg jafã régre ên ag. Tag ri ke ag nýtî, Topë vĩ tó tĩ régre ên ag. ⁵ Ü tÿ ag kato vâsân kÿ ag tóg pí tÿ ag jénnâ tá kákutê mû ên tÿ ag tÿ tû' he tî, ū tÿ ag kato vâsânsân mû ag tÿ. Hâ kÿ ag kágter kân' he tî, ū tÿ ag vôg kónan sôr mû ag. ⁶ Ag tÿ Topë vĩ tón kÿ ag tóg ag tÿ ta kutê kamêg sôr kÿ ti kutê kamêg tî, kÿ tóg kutê tû nýtî. Kÿ, ag tÿ goj tÿ vênh kyvénh ri ke han sôr kÿ ag tóg tÿ vênh kyvénh ri ke han tî gé. Ag tÿ ga kri ke ag vôg kónan sôr kÿ ag tóg ag vôg kónan tî gé. Néñ ū jagy tÿ hêñ ri ke han ag tóg tî, Topë vĩ tó tĩ régre ên ag.

⁷ Kején ag tóg kâmén kân mû sir, Topë tÿ ag mÿ néñ tó mû ên ti. Kÿ nügme tá míg tóg kákutê mû, kÿ tóg ag to rá ke mû. Ag tÿ hê ný ri ken kÿ tóg ag kágter kân' he tî, ū tÿ ag vôg kónan sôr mû ag. ⁸ Ajag kágter kÿ ag tóg cidade kuju tá vár kÿ nýtî nî, ëg Senhor tÿ cidade tá ka to sa ja ên tá. Cidade ên tá ke ag jykre tóg cidade tÿ Sodoma tá ke ag jykre ri ke nî, ga tÿ Egito tá ke ag jykre ri ke tî nî gé. ⁹ Kurâ tâgtû mré kurâ kuju ki ag tóg vêser ên vigvég mû. Vênh kar ag vÿ ag vigvég mû, povo kar ag, pâ'i krém ke kar ag, vênh vĩ kar tó tî ag kar ke gé. Ag pi(jé) ga krém ag pigjunh ke mû', vêser ên ag. ¹⁰ Ëprâ ke kar ag mÿ tóg sér tî, ag kágter ti. Festa mág han ag tóg mû. Jagné mÿ ag tóg presente jégné mû. Topë vĩ tó tî tag ag vÿ éprâ ke ag vôg kónan jagy han ja nýtî, hâ kÿ ag kágter tóg vênh kar mÿ sér gy tî sir.

¹¹ Kurâ tâgtû kri kurâ kuju tûg kÿ Topë tóg hâ ra ag rîn mân mû sir, ti kupríg tÿ. Kÿ vênh kar ag tóg jürûn ke pê han mû sir. ¹² Kÿ kanhkâ tá vênh vĩ tóg ag mÿ më há tî, Topë vĩ tó tî régre tag ag mÿ. Kÿ tóg ag mÿ: “kunîg,” he mû. Kÿ ag kato vâsânsân mû ag vÿ ag tÿ kanhkâ ra jâpry vég mû sir, kanhkâ góg kâmî. ¹³ Kÿ ga tóg jürûn ke mû sir. Cidade tá ïn kókég tóg mû, ga tÿ jürûn ke ti. ïn vênh kápov tÿ 10 (ke) ag kâ ūn pir kókén kân tóg mû. Ëprâ ke tÿ mil tÿ 7 (ke) vÿ kágter mû, ên kâ. Ûn kágter tû ag kanê tóg jur mû. Ag mûmêg vÿ ag kágter kren mû. Kÿ ag tóg Topë to: “ûn mág vÿ tÿ tî nî,” he mû vâhâ. “Tar ti nî, ū tÿ kanhkâ tân ag kri nî ên ti,” he ag tóg mû vâhâ.

¹⁴ Néñ jagy ū vÿ hur tû' hé. Néñ jagy ū tóg ver kâ nî nî.

Trombeta tÿ égno kyr

¹⁵ Kÿ Topë tÿ jégné jafã tÿ 7 (ke) ên ag kâ ū tóg trombeta kyn mû gé sir. Trombeta tÿ 7 (ke) tá krýg vê. Kÿ kanhkâ tá vênh vĩ tÿ hêñ ri ke tóg më há nýtî. “Vâhâ tóg éprâ ke kar ag kri tÿ ūn mág jé, Topë ti, ëg Senhor ti ke gé,” he ag tóg, ū tÿ kanhkâ tá vĩ mû ag. “Vâhâ ag tóg néñ ū kar ki rîr nýtî ha, Topë ti, ã kósin mré, kÿ tóg tû' henh ke tû nî, ag rânhraj ti,” he ag tóg, ū tÿ kanhkâ tá vĩ mû ag.

¹⁶ Kÿ kófa tÿ 24 (ke) ên ag, ū tÿ Topë mré ájag nígrén kÿ nýtî ên ag vÿ ti krém mûgmûg ke kân mû. Kÿ ag tóg Topë mÿ: “Topë vÿ tÿ ã nî,” he mû sir. ¹⁷ Jân ag tóg mû gé sir, ha më. “Topë, pâ'i mág, néñ ū kar han há ã tóg nî,” he ag tóg mû, jân kÿ. “Vâsý ã tóg nî nî, kÿ ã tóg ūri nî nî gé. Ëg mÿ tóg sér tî, ã tÿ tÿ pâ'i mág nîn kÿ, ã tÿ vênh kar ki rîr kÿ tóg sér pê tî. ã tar nî kÿ ã tóg pâ'i ū ag pan kân. ¹⁸ Ag to jû je ã tóg ke mû ha. Ûn kágter ja ag jykre tugným kân je ã tóg ke mû ha. Povo kar vÿ ã kato vâsânsân ja nýtî, kÿ ã tóg ag kato vâsân mû ha. ã kurâ vÿ hur jun, kÿ ã tóg ã rânhraj han tî ag mÿ ag rânhraj kaja ti ven ke mû, ã vî tó tî ag mÿ ke gé, ã tû kar ag mÿ, ūn mág ag mÿ, ū tÿ ã

kamēg nýtī kar ag mý ã tóg ag rānhrāj kaja ven ke mū ha. Æ kurā vý hur jun, ký ã tóg ū tý ēprā ke ag kókén ja ñen ag kókén kān ke mū ha,” he ag tóg mū, kófa tý 24 (ke) ñen ag.

¹⁹ Ký ū tóg Topē jo ïn nón mū, ïn tý kanhkā tá jē ñen. Ký Topē jo ïn jānkā róm ký jē ký Topē caixa ñen tóg ve há' he ký ný ní, Topē tý ã tū ag mré jykrén ký ag mý caixa fig mū ñen ri ke ti. Ký ta tóg kómkóm ke mū, týrýr he ke gé. Ga vý ragra ke jagy han mū sir, ký nãfy vý vár mū gé sir, nãfy mág.

12

Míg fér káme

¹ Ký kanhkā tá nén ū věnh mý tóg věnh ven mū. Ún týtá fi vý tóg věnh ven mū. Ký rā tóg fi mý tý fi kur ní. Kysā sān ký fi tóg jē ní. Fi krí tógfí vý kríg tý hā ní, kríg tý 12 (ke) tý. ² Kufy fi tóg jē ní, hā ra fi tóg kaga mū, ký fi tóg jagtar ní sir.

³ Ký kanhkā tá nén ū ū tóg věnh ven mū gé. Míg fér kusúg tóg věnh ven mū. Æ pir ra tóg krí tý 7 (ke) ní, níka tý 10 (ke) ti ní gé. Ti krí tógfí tóg nýtī, ti krí tý 7 (ke) to. ⁴ Æ my tý tóg kríg tý hěn ri ke kókég mū, ký tóg ēprā vár mū, kríg tý hěn ri ke ti. Kríg věnh kápov tāgtū ag kā ūn pir kókén kān tóg mū. Ký tóg ūn týtá ñen fi jo tá jē ní, fi kósín tý mur ken ký, míg fér kusúg ñen ti. Ti tý fi kósín mān sór vě, ti mur ký. ⁵ Ký tóg mur mū sir, fi kósín ti, hā ra tóg gré ný. Tý tóg pā'i mág pě jěnh ke mū, ēprā ke kar kri. Ag kri jěn ký tóg ag mý vī tar gy han ke mū. Ti mur ký ag tóg kanhkā ra ti va mū mū, Topē nígja sínvī ñen ra, míg fér jo. ⁶ Ký ūn týtá ñen fi tóg ga kórég ra věnhvág tī mū, míg fér jo věnh péju ký. Tá Topē tóg fi mý fi tý ki věnh péjunh ke han ja ní. Tá ū tóg fi mý vějēn vin tī, kurā tý 1260 (ke) ki.

⁷ Ký kanhkā tá věnh génh tóg kutě mū. Topē tý jěgně jafā ag to pā'i mág tý Miguel vý míg fér ñen kato vásan mū, ã krém ke ag mré. Ký míg fér ñen tóg ã krém ke ag mré Miguel to rárá mū gé sir. ⁸ Hā ra ag tóg ti tý hěn ri ke mū sir, kanhkā tá ke ag, míg fér ñen ti tý. Ký ag tóg kanhkā tá ti kutěm mū, ti mré ke kar ag mré hā. ⁹ Míg fér ñen kutěm ag tóg mū sir. Pýn ve tý ūn ve fag krín kónan ñen hā vě, Japon hā vě, Satanás hā vě, ēprā ke ag tý Topē kato vásansan han mū ñen hā vě, hā vý: míg fér, he mū. Ag tý kanhkā tá ti kutěm ký ag tóg ga kri ti fón mū sir, ti krém ke kar ag mré hā. Ký ag tóg ga kri mügtí ha, Japo ag.

¹⁰ Ký sóg kanhkā tá věnh vī ū měg mū gé. Jamā hár(a) tóg vī mū, ký tóg: “tág!,” he mū. “Eg krenkren han tóg huri, Topē ti. Vähā věnh kar tóg vé, Topē tý ūn mág pě ní ti. Vähā Cristo tóg věnh kar mý ã tý tý ūn tar ní ñen ven huri. Ag tý ūn kutěm mū ñen tóg ēg mré ke ag kato vī kónan ja nígtí, Topē mý, kurā ki, kuty tá ke gé. Hā ra tóg kutěm ký jē ha. ¹¹ Eg mré ke ag vý ti tý hěn ri ke ja nígtí, cordeiro kyvénh ñen tugrín, věnh vī hā ñen tugrín, ag tý věnh kar mý Topē vī tó tī ñen tugrín. Ag kā ū kágtén ja ag tóg nígtí, hā ra tóg ag mý tý nén ū tū ní ja nígtí, ag tý Jesus tugrin ag kágtén mū ra. Hā ký ag tóg Japo tý hěn ri ke ja ní. ¹² Ti kutěm ký jěn ký tóg kanhkā tān kar mý sér tī ha. Hā ra tóg ga kri mū ag mý jagy tīn mū, goj kri mū ag mý ke gé. Japo vý ag mré jě ha, ga kri, ag tý kanhkā tá ti kutěm ký. Ký tóg jū jagy han ký kánē tī. Ti kurā vý kakó ní ha. Tag tugrín tóg jū jagy han ký kánē tī ní, Japo ti,” he tóg, ū tý kanhkā tá vī mū ti.

¹³ Ký míg fér ñen tóg ēprā jě mū. Ký tóg ūn týtá ñen fi vógr kónan sór mū, ū tý gír vég mū ñen fi. ¹⁴ Ký ag tóg fi mý fér mág junjun mū, kónhkó mág fér ñen ri ke. Ký fi tóg tý ga kórég ñen ra tē tī mū. Tá fi tóg věnh péju ký ní ní, prýg tāgtū kri prýg kuju ki. Ký pýn kórég ñen tóg tá fi vógr tū ní ha, fi věnh péju ja tá. ¹⁵ Ký tóg goj var ri ke han mū, pýn ti. Ti jěnkā tá tóg kákutě mū, goj var ti. Ti tý ūn týtá ñen fi nár han sór vě. ¹⁶ Hā ra ga tóg fi mý goj ñen tý gym ke mū, goj tý míg fér jěnkā tá kákutě mū ñen tý, ký fi tóg ga tugrín kren mū sir. ¹⁷ Ký míg fér tóg jū ký tī mū, ūn týtá ñen fi tovānh ký. Ký tóg fi kré kato vásan jé tī mū gé, hā vý: ū tý Topē vī ki króm mū ag, he mū, fi kré ag, hā vý: ū tý Jesus to krónh ke tū ag, he mū, ūn týtá ñen fi kré ag.

¹⁸ Ký míg fér ñen tóg goj fyr ra tī mū.

13

Mīg régre ag kāme

¹ Kŷ mīg ū tóg goj mág kâtá kâkutē mū. Ā pir ra tóg krī tŷ 7 (ke) nī, nîka tŷ 10 (ke) ti nî gé. Ti krī tógfí tóg ti nîka kri nýtî, kŷ ti jygji tóg ti krī kri ránrán kŷ nýtî, ti tŷ tŷ pâ'i mág nîn kŷ, goj kâtá mīg ên ti. Hâ ra Topê to vî kónan vê sir, ti krī to ránrán kŷ nýtî ên ti. ² Goj kâtá mīg ên tóg mīg rá ri ke nî. Ti pên tóg urso pên ri ke nýtî. Ti jênyk tóg mīg kusûg jênyk ri ke nî. Kŷ mīg fér ên tóg goj kâtá mīg tŷ pâ'i mág pê han mû, ti tŷ ag nîgja kri nîjé, ti tŷ ã jykre tar ên han jé ke gé, mīg fér jykre ên ti. ³ Ti krī ū fynh ja ag tóg nî, kŷ tóg ter kren, hâ ra tóg hâ' he mân, goj kâtá mīg ên ti. Êprâ ke kar ag vŷ ti vég mû, kŷ tóg ag mŷ e kar tî. Ti vî kri fig ag tóg mû. ⁴ Mîg fér ên to ag tóg: "Topê vê," he tî, ûprâ ke kar ag, ti jykre tar tugrîn, ti tŷ goj kâtá mīg ên tar han ja tugrîn. Goj kâtá mīg ên to ag tóg: "Topê vê," he tî gé. "Ü tóg ti ri ke tû pê nîgtî," he ag tóg tî. "Ü tóg ti tar kâfór tû nî," he ag tóg tî gé, ûprâ ke ag, mīg ên to.

⁵ Goj kâtá mīg ên vŷ vî vênhmŷ han jé nî. Å vî tŷ tóg Topê kato vâsân mû. Kysâ tŷ 42 (ke) ki tóg tar jé nî, vênh kar kri. ⁶ Kŷ tóg Topê to vî kónan mû, Topê jyjy to ke gé, ti jo ïn to ke gé, kanhkâ tân kar ag to tóg vî kónan mû gé. ⁷ Kŷ tóg Topê tŷ ûn kuprêg mû ag kâgtén to vâsân mû gé, kŷ tóg ag tŷ hêñ ri ke mû gé sir, goj tân tŷ mîg ên ti. Hâ ra Topê tóg ver ti to fen nî. Kŷ povo kar ag, nação kar ag, pâ'i krêm ke kar ag, ū tŷ vyr mŷ vî nýtî ên ag kar vŷ mîg ên vî hâ jêmëg mû. ⁸ Êprâ ke kar ag vŷ ti to: "Topê vê," he' he tî. Ag jâvo ū ag jygji tóg ránrán kŷ nýtî, Topê livron ki. Ü tŷ rîr krîg ja tû venh ke mû ên ag vŷ ki ránrán kŷ nýtî. Topê tŷ néñ ū kar han ke to hâ tóg ag jygji ránrán ja nîgtî, livro ên ki. Cordeiro tŷ ag jagfy ter ja ên tû vê, livro ên ti. Ü tŷ ki ránrán kŷ nýtî ag vŷ mîg ên jykre han tû nîgtî.

⁹ Ün nîgrêg nýtî ag tŷ tŷ jêmë jé. ¹⁰ Topê tŷ ã ki ge kŷ nýtî ū ag to: "nîgfénh kŷ ag nýtinh mû, isugrîn," hen kŷ ag tóg nîgfénh kŷ nýtinh mû, cadeia ki. Ti tŷ ag to: "rógro tŷ ag tóg ag kâgtén ke mû," hen kŷ ag tóg rógro tŷ ag kagténe ke mû sir. Ü tŷ Topê mŷ vênh vin mû ên ag jé to krónh ke tûg, ag jé Topê tovânh tûg.

¹¹ Kŷ sôg mîg ū vég mû gé. Ga kâtá tóg kâkutê mû. Nîka régre ti nî, cordeiro nîka ri ke. Ti vî tóg hâ ra mîg fér ên vî ri ke nî. ¹² Goj kâtá mîg ên rînve tóg ã tŷ han mû kar hyn han tî, ã jykre tar ên ti, ga kâtá mîg ti. Kŷ tóg ûprâ ke kar ag to vâsân mû, ag tŷ goj kâtá mîg ên to: "Topê vê," he jé, ūn ter kren mû ên to. ¹³ Ga kâtá mîg tag vŷ néñ ve vânh tŷ hêñ ri ke hyn han mû. Pî tŷ kanhkâ tá kâtére han tóg tî, ûprâ ke kar ag rînve. ¹⁴ Ti tŷ ëg tŷ néñ han vânh tŷ hêñ ri ke hyn han kŷ tóg ûprâ ke kar mŷ ón mû, ag tŷ ti kamëg jé. Goj kâtá mîg ên rînve tóg milagre tŷ hêñ ri ke hyn han mû. Kŷ tóg ûprâ ke ag mŷ ke mû, ag tŷ goj kâtá mîg kâggrá han jé. Ag tŷ mîg ên fynh mû ra tóg ter ja tû nî, hâ kŷ tóg vênh kar mŷ: "ha ti kâggrân," he mû, ga kâtá mîg ên ti. ¹⁵ Kŷ tóg goj kâtá mîg kâggrá ki hu he mû, kŷ tóg rîr mû, ti kâggrá ti, kŷ tóg vî mû gé. Kŷ tóg ū tŷ ti to: "Topê vê," he jâvânh ên ag kâgtén kân mû sir, ti kâggrá rîr jé ên ti. ¹⁶ Ga kâtá mîg ên tóg tŷ ûprâ ke kar ag kri ke nî, ūn mág ag kri, ūn kâsir ag kri ke gé, ūn rico ag kri ke gé, ūn jagâgtar ag kri ke gé, ū tŷ tŷ camarada nýtî ag kri ke gé, ag patrão ag kri ke gé. Kŷ tóg ag kar to vâsân mû, ag tŷ ãjag pêgja tá ãjag nîgê pânki ti jiji ránrán jé, ke tû nî kŷ ti número ti. ãjag kakâ ki ag tóg ti jyjy ránrán mû gé. ¹⁷ Ü tŷ gen kŷ ránrán kŷ nýtî ag hâ tóg néñ ū comprar he tî, néñ ū vender he tî gé inhhâ. Ün rá tû ag vŷ néñ ū comprar he mân ke tû nýtî ha. Vênh rá tag vŷ tŷ ga kâtá mîg ên jyjy nî, ke tû nîn kŷ ti número ti. Ti número vŷ ti jiji tî gé.

¹⁸ Ün krî há ag hâ tóg ti número to jykrén há han ke mû. Ün krî tû ên ag pi(jé) to jykrén ke mû', ti número to. ûprâ ke jyjy vê, ti número ti, hâ vŷ: 666, he mû.

14

Ün krenkren kŷ nýtî ag jân

¹ Kŷ sôg ki êvânh kŷ cordeiro ên ve mân mû. Pânónh kri tóg jé nî, pânónh tŷ Sião he mû ên kri, cordeiro ên ti. Ün e ag tóg ti mré tá nýtî, ū tŷ 144 mil (ke) ag. Cordeiro ên jyjy

tóag kakā ki rán kÿ nÿ, ū tÿ ti mré tá nÿtÿ ag kakā ki. Cordeiro ën jóg jiji vÿ ag ki rán kÿ nÿ gé. ² Kÿ sóg kanhkå tá néñ ū mëg mû. Tÿ tóag sa krog më tî, tÿ tóag ta tÿ tÿrÿr he ri ke tî gé. Kÿ tóag tÿ ag tÿ vâkyn jafã tÿ harpa kyn én ri ke tî gé, ti kyr ti. ³ Véj n t g t  ag t g m  gé, néñ n  t  4 (ke) én ag r nve, k fa ag r nve ke gé, n gja s nv  én t . ū t  144 mil (ke) ag v y Top  je t g tag t  há n t , én ag t v .  pr  ke ja ag v , h  ra ag t g krenkren kÿ n t , ū t  ti j n t g t  m  én ag. ⁴ J nhkri ag n t . Ag pi(j ) fag v g ja n gt , cordeiro mr  m  ja ag t g n gt , ag t t   pr  ke ra.  pr  ke ag k m  t g ag kygi m ja n , cordeiro ti. K  ag t g t  Top  t  n t , cordeiro t  ke gé. Ag m y ag t g h  p  n t . ⁵ Ag pi(j ) ū m y  n ja n gt . Kygn  ja t  p  ag t g n gt .

Top  t j n  jaf  t gt  ag

⁶ K  sóg Top  t j n  jaf  ū v g m  gé. Kanhk  kr m t g t  t  m . K  t g Top  v  ma k t  m , Top  v  én v t g  henh ke t  n . Ti t   pr  ke kar ag m y Top  v  t n h ke v , na  o kar ag m y, povo kar m y ke gé, p i kr m ke kar ag m y, v r m y v  n t  kar ag m y ke gé. ⁷ K  t g pr r m  sir. "Top  h  kam g n , ti h  to:  n  m g v  t  ti n , hemn ," he t g, Top  t j n  jaf  én ti. "Ti kur  v  hur jun.  pr  ke ag jykre t gn m j  t g ke m  ha. ū t  kanhk  han m  m y: "Top  v  t   n ," hemn , ū t  ga han m  én m y, ū t  goj han m  én m y, goj n h g mr  h .  n  h  m y: "Top  v  t   n ," hemn ," he t g, Top  t j n  jaf  én ti.

⁸ Ti n n Top  t j n  jaf  ū t g jun m  gé, k  t g: "k k n k  t g n  n ," he m . "Cidade t  Babilônia v  k k n k  n  ha," he t g. " pr  ke kar to t g v s n ja n , Babilônia to p i ti, ag t ti mr   ajag pr r t fag mr  n gn  j , fag t ti ri ke  ajag m n t  ag mr  n gn  j , k  t g v n  kar t ti mr  vinho fa p kron ri ke n ," he t g, Top  t j n  jaf  ū én ti.

⁹ K  Top  t j n  jaf  ū t g ag n n k t  m  gé.  n  v  pr r k : "... pr  ke ū ag t g m ig to: top  v , he ja n gte...!" he m , pr r k . "...Ti k ggr  to ag t g: top  v , he ja n gte...!  ajag kak  ki ag t g ti r  han ja n gte..! Ag n g  p n  ki ag t g r n r n k  n t  gé..!" ¹⁰  n  ag v y Top  t  ag to j j  jagy han venh ke m  ha..! K  t g ag t y vinho kron ri ke n  n  ha..! Top  v  j j  jagy han k  j  ha..! K  ti t y ag to j n h ke t g kar k  n  ha..! K  t g  g t y vinho t  copo f n k  f g  n ri ke n  ha..! ti t y ag to j n h ke ti..! Top  t v n  k n k  j  to ken h  v ..! ū t m ig to: top  v , he ja  n ag v y jag gtar m g venh ke m  ha..! cordeiro r nve..! Top  t j gn  jaf  ag kar r nve ag jag tar k n k  n t  ha..! P ki ag t g jag gtar ke m  ha..! p t y enxofre p r n ja ki ke gé, v n p r n ja ri ke  n ki..! ¹¹ Ag t y p ki ag t g jag gtar m  én n ja t g kanhk  to t ap y m  ha..! T g  henh ke t ti n , p   n ti..! ū t m ig to: top  v , he m  én ag v y v nh nk n  ke t u p  n ..! ū t ti k ggr  to: top  v , he m   n ag kar ti..! ū t ti jyj  t y r n r n k  n t   n ag kar ti..! V nh nk n  ke t u ag n t  ha..! kur  ki, kuty mr  h ..!" he t g, pr r k , Top  t j n  jaf  ū  n ti.

¹² ū t t  Top  ki ge k  n t  ag j  ti to kr nh ke t g, ag j  Top  tov nh t g, ū t t  Top  v  k ri fig m  ag, ū t t  Jesus to tar n t  ag.

¹³ K  sóg kanhk  tá v n  v  ū m g m  gé. K  t g: "tag r n  n , ha m ," he m , ū t  kanhk  tá v  m  ti. " t g  g Senhor ki ge k  n t , gen k  ag t g k gter ja n .  n  ag m y t g s r t v  t  ha," he t g, ū t t  kanhk  tá v  m  ti. K  Top  kupr g t g: "h ," he m  gé. "Ag r n hr j kaja v g ag t g m gt , k  ag t g ag r n hr j to v nh nk n  k  n t  ha," he t g, Top  kupr g ti,  n  k gter m  ag to, ū t y  g Senhor ki ge k  n t  ag to.

Top  t j n  jaf  ag t   pr  ke ag v g k n n 

¹⁴ K  sóg kanhk  g g  kupri v g m  gé sir.  t g kanhk  g g   n k ri n  n , t t  t g  pr  ke n  ve n . H  ra t g kr t g f  t y ouro n  n , k  t g  g t y trigo kre jaf  v n k  n  n  gé. Juk n k  t g n , trigo kre jaf  én ti. ¹⁵ K  Top  t j n  jaf  ū t g k t  m  gé, Top  jo  n k t . K  t g ū t t  kanhk  g g  k ri n   n m y: "trigo kre jaf  t y k renh t g n ," he m . "T y ti k renh ke kur  v . V nh nk n  k  ag n t  n ,  pr  ke ag," he t g. ¹⁶ K  ū t t  kanhk  g g  k ri n   n t g trigo kre jaf  én t y k renh t m .

¹⁷ K  sóg Top  t j n  jaf  ū v g m  gé. Top  jo  n k t  t g k kut  m . Uva kre jaf  v n k  t g t  k kut  m . ¹⁸ K  Top  t j n  jaf  ū t g jun m n m  gé. Top  jo  n k t 

tógo kākutē mū gé, Topē mý nén ū pūn jafā ēn tá. Topē tý jēnē jafā tag vý pí ki rīr tīgti. Ký tógo ū tý uva kre jafā vāg mū ēn mý: “uva kre jafā tý krenh tīg,” he mū. “Ga kri ti nýtī, uva kanē ti. ēn krenh tīg. Rā há ti nýtī ha,” he tógo. ¹⁹ Ký tógo tī mū, Topē tý jēnē jafā ēn ti. Uva kanē krég tógo mū sir. Ký tógo uva jégmí jafā ki ag vām mū, hā vý: Topē tý vēnh kar to jū, he mū, hā vý: uva jégmí jafā, he mū. ²⁰ Cidade fyr tá tógo jē nī, uva jégmí jafā ēn ti, ký ag tógo uva jégmíg mū sir, Topē tý jēnē jafā ēn ag. Ký ag tógo tá ag kyvénh kujég mū, ēprá ke ag kyvénh ti, ký tógo tāra tī mū, 300 (ke) quilômetros ra, ag kyvénh ti. Tý tógo goj mág ný ve nī, ag kyvénh ti. Cavalo tý kā jē ra tógo pun kenh ke mū vē.

15

Topē tý jēnē jafā ag tý ēprá ke ag vóng kónan mān

¹ Ký sóg kanhkā tá nén ū vég mū gé. Inh mý tógo e tī, isý nén nē ēn ve ký, ký tógo inh kanē jun mū. Topē tý jēnē jafā tý 7 (ke) ag vigve inh. Ga kri ke ag vóng kónan jé ag tógo ke mū, vóngvóng tý 7 (ke) ki. Ag tý ga kri ke ag vóng kónan kar ký Topē tógo jū mān ke tū nī ha. ² Ký sóg goj tý vidro kāki pí gru vég mū. Ký sóg ū ag vigvég mū gé, ū tý míg ēn kato vásansān mū ēn ag. Ag pi(jé) ájag tý ēprá ke nýtī ra míg kāggrá ēn to há nýtī ja nýtī', ag pi(jé) vēnh ki ti número rán ja nýtī', ti jyjy ti'. Ag pi(jé) míg vī kri nīm ja nýtī'. Hā ký ag vý goj tý vidro jo nýtī, ký ag tógo vākyn jafā tý harpa vyn ký nýtī nī, Topē tý ag mý harpa vin mū ēn. ³ Ký ag tógo Topē mý rānhrāj tī tý Moisés tý je ēn tó mū, ti tý jān ti. Cordeiro ēn mý ag tógo jān mū, ha mē: “Topē kósin vý tý ã nī, pā'i mág vý tý ã nī, vēnh kar kri ke vý tý ã nī,” he ag tógo mū, cordeiro mý, jān ký. “Nén ū há tāvī han ja ã tógo nī, ge ve ja tū ēg tógo nýtī. Á jykre vý kuryj tāvī ný, ki hā tó ã tógo tīgti. Povo kar kri ã tógo jē nī. ⁴ Vēnh kar ag vý ã kamēg tī, pā'i mág kar ag. Vēnh kar ag vý ã jiji to: “ūn mág vý tý ti nī,” he tī. Á hā ne ã pir mý há nī'. Povo kar tógo ã tá junjun ke mū, ký ag tógo ã mý: “Topē vý tý ã nī,” henh ke mū. Á jykre kuryj ēn ve kān jé ag tógo ke mū, povo kar ag,” he ag tógo mū, jānjān ký, ū tý míg kato vásansān mū ēn ag.

⁵ Kar ký sóg kanhkā tá Topē jo īn vég mū. Ti jānkā nón ag tógo mū, kur tý īn ēn róm ký, Topē níng jafā ēn. ⁶ Ký Topē tý jégnē jafā tý 7 (ke) ēn ag tógo tá kāpa mū, ū tý ga vóng kónan ke mū ēn ag. Kur kupri jānhkri rīnh ký ag tógo kāmū mū, pyrfé tý kur rīnh ký, ký ag tógo ouro tý vēsógfín ký nýtī gé, ájag fe kri. ⁷ Ký nén nē tý 4 (ke) ēn ag kāmī ū tógo ag mý ouro tý pénky junjun mū, Topē tý jégnē tý 7 (ke) ēn ag mý. Pénky tý 7 (ke) junjun ag tógo mū, ag mý. Fór ti nýtī, pénky ti, Topē jū tý. Topē vý tū' henh ke tū pē nī. Ti jū tý tógo fór nýtī, pénky ti. ⁸ Ký Topē jo īn ēn krém tógo nīja nī. Topē tá tógo tūmtūm ke kātī mū, nīja ēn ti, Topē tý tý ūn mág nīn ký, ti tar nīn ký. Topē tý jégnē jafā tý 7 (ke) ēn ag tý ga vóng kónan ke to hā ū tógo Topē jo īn ēn kāra rānh ke tū nī.

16

Topē jū

¹ Ký sóg vēnh vī ū jēmēg mū, Topē jo īn ēn kātā. Topē tý jégnē jafā tý 7 (ke) ēn mý tógo vī mū, ūn vī mū ēn ti, ký tógo: “pénky tý funfór ēn tý ga kri kujēn mūjēg,” he mū.

² Ký Topē tý jēnē jafā ū tógo tī mū, ti pénky ki nī ēn tý ga kri kujēn jé. Ký ū tý míg ēn jiji tý rānrán ký nýtī ēn ag kar vý fugfóm jagy han mū, kaga jagy. Ū tý míg kāggrá to: “Topē vý tý ti nī,” he mū ag kar vý fugfóm kān mū.

³ Ký Topē tý jēnē jafā ū tógo goj kafā tū ki ã pénky ki nī ēn kujēg mū gé. Ký goj tógo vēnh kyvénh ri ke nī ha, ag tý ū tānh mū kyvénh ēn ri ke. Ký goj kāmī mū kar ag vý kāgter mū ha.

⁴ Ký Topē tý jēnē jafā ū tógo ã pénky ki nī ēn kujēg mū gé, pénky tāgtū vē sir. Goj mág mré goj kāsir kar ki tógo kujēg mū, ti tū ti, goj nīhýg kar ki ke gé. Ký tógo vēnh kyvénh kar nýtī ha, goj kar ti. ⁵ Ký ū tý goj ki rīr tī ēn tógo: “ūn há vý tý ã nī,” he mū, Topē mý. “Vāsý ã tógo nī ja nýtī, ký ã tógo ūri nī nī gé,” he tógo mū, Topē mý. “Vēnh jykre há han ký ã tógo nī nī. ⁶ Ū tý ã ki ge ký nýtī ag kāgtén ag tógo, ū tý ã vī tó tī ag mré hā. Ký ã tógo ag mý vēnh

kato vēnh kyvénh nīm mū sir, ag tÿ kron jé. Ag tÿ ag tÿ ag kāgtén kajām hā vē,” he tóg, Topē mÿ, Topē tÿ jēnē jafā ti.

⁷ Kÿ sóg vēnh vī ū jēmēg mū gé. Topē mÿ néñ ū pūn jafā tá tóg vī mū, ūn vī mū ti, kÿ tóg: “Topē vÿ tÿ ã nī, pã'i vÿ tÿ ã nī, vēnh kar kri ke vÿ tÿ ã nī,” he mū. “Kuryj ti nī, ã jykre ti, kÿ ã tóg ki hā tó tī, kÿ ã tóg ki hā ag vög kónan tī gé,” he tóg mū, ūn vī mū ēn ti.

⁸ Kÿ Topē tÿ jēnē jafā ū tóg ã pényki nī ēn kujég mū gé. Pényki tÿ 4 (ke) vē sir. Rā ki tóg ã tū kujég mū. Kÿ rā tóg vēnh kar kri hopūn jagy han mū, kÿ ag jagtar mū. ⁹ Kÿ ag tóg kugpür mū sir, vēnh kar, rÿ jagy tÿ. Kÿ ag tóg Topē to vī kónan mū sir, ti tÿ ag vög kónan tugrīn. Ge ra ag tóg ãjag jykre tovānh sór tū nýtī, Topē mÿ ag tóg vēnh vin sór tū nýtī.

¹⁰ Kÿ Topē tÿ jēnē jafā ū tóg ã tū kujég mū gé. Pényki tÿ 5 (ke) vē sir. Mīg ēn nīgja kri tóg ã tū kujég mū. Kÿ tóg kuty nÿ, mīg ēn krém ke kar ag mÿ. Kÿ tóg vēnh kar mÿ e tāvī tī. Kaga jagy han ag tóg mū, ag fugfóm to. ãjag kaga jagy tugrīn ag tóg ãjag nūnē kyprāg mū. ¹¹ Kÿ ag tóg Topē tÿ kanhkā tá nī ēn mÿ vī kónan mū, ag kaga to, ag tÿ ti jagy vég mū kar to. Ge ra ag tóg ãjag jykre kórég tovānh sór tū nýtī.

¹² Kÿ Topē tÿ jēnē jafā ū tóg ã tū kujég mū gé. Pényki tÿ 6 (ke) vē sir. Goj tÿ Eufrates ki tóg ã tū kujég mū. Kÿ tóg tóg kān mū, goj tÿ Eufrates ti. Hā kÿ pã'i tÿ rā jur ja tá kāmū ēn ag tóg kāmū mū ha, kÿ goj tóg ja ēn vÿ tÿ ag japry nÿ ha, ag jamīn. ¹³ Kÿ sóg vēnh kuprīg tāgtū vég mū, hā ra tóg tÿ pépo ve nýtī, vēnh kuprīg ag. ū tóg mīg fēr ēn jēnkā tá kākutē mū, ū tóg goj kātā mīg ēn jēnkā tá kākutē mū, ū tóg ón kÿ Topē vī tó tī ēn jēnkā tá kākutē mū gé. ¹⁴ Japo ag vē, vēnh kuprīg tÿ tÿ pépo nýtī ve ēn ag, hā ra ag tóg ēg tÿ néñ han vānh hyn han mū. Kÿ ag tóg ēprā ke to pã'i kar ag mré vēmén mū gé, ag tÿ vēnh génh ke to vēnh mān jé, Topē tÿ ag mÿ kurā nīv ēn ki. Topē hā ne tÿ ūn mág nī’.

¹⁵ “Ha vé, ãjag tÿ néñ ū péju(g) tī ēn kātīg ri ke ti nīn mū, inh kātīg mān ke ti. ãjag nūgnūr tū nýtīn kÿ tóg há tī, ãjag kur kynkar kÿ nýtīn kÿ tóg há tī. Kÿ mÿ sér nýtīmī. Kÿ ãjag tóg kator nýtīn ke tū nī. Mÿ'āg'āg ke tū ãjag nýtī, ū ag tÿ ãjag vég mū ra,” he tóg, ēg Senhor ti, ēg mÿ.

¹⁶ Japo tag ag vÿ pã'i kar tÿ vēnh mān han mū, ēmā tÿ Armagedom tá, Hebreu vī ki ēmā ēn jyjy vē.

¹⁷ Kÿ Topē tÿ jēnē jafā ū tóg ã tū kujég mū gé. Pényki tÿ 7 (ke) hā vē. Kanhkā krém tóg ã tū kujég mū. Kÿ nīgja sīnvī ēn tá, Topē jo ūn kākā nīgja ēn tá vēnh vī tóg mē há ti, kÿ tóg: “néñ kar tóg kar kān kÿ nÿ ha,” he mū, vēnh vī ti. ¹⁸ Kÿ ta tóg kómkom ke mū, tÿrÿr he tóg mū gé, kÿ ga vÿ ragra ke jagy han mū gé. Ga tÿ ragra ke tÿ ge ve ja tū ēg tóg nýtī. ēg tÿ ga mī mūn kā tóg ragra ke tÿ ge han ja tū nī. ¹⁹ Cidade mág ēn tóg vēnh kāpov kÿ nÿ ha, vēnh kāpov tāgtū tÿ. Kÿ ga kar mī cidade tóg kókén kÿ nýtī nī. Topē pi(jé) cidade tÿ Babilônia kā jatu ja nýtī’. Cidade ēn ki ke ag to tóg jū tāvī han mū, Topē ti, ag to tóg fe gÿv han mū. Hā kÿ tóg ag vög kónan jagy han mū, kÿ tóg ēg tÿ vinho kron ri ke nī. ²⁰ Kÿ goj vāso kar tóg tū nýtī ha ke gé, pānónh kar tóg tū nýtī gé. ²¹ Kÿ nāfy tóg vár mū gé. Éhé tāvī ti nī, nāfy ēn ti, ūn pir tóg quilo tÿ hēn ri ke nī, kukryr tÿ nāfy ēn. ēprā tóg vár mū. Kÿ ēprā ke ag tóg Topē mÿ vī kónan mū gé sir, nāfy tag to, ti jagy tāvī nīn kÿ.

17

Ũn tÿtá kórég fi

¹ Kÿ Topē tÿ jēnē jafā ū tóg inh ki jun mū, ū tÿ pényki mān mū ja ēn ag kā ū. Kÿ tóg inh mÿ: “kunig,” he mū. “Nhÿ ã mÿ cidade mág ti ven, cidade tÿ goj tÿ hēn ri ke tá nÿ ēn ti. Cidade ēn ki ke ag vÿ ūn mén (ka)mē fi ri ke nýtī, kÿ Topē vÿ ag vög kónan ke mū, ūn mén (ka)mē fi ri ke ēn ag. ² Pã'i kar vÿ fi mré nÿ ja nýtī, ūn mén (ka)mē ēn fi mré. ēprā ke kar mÿ tóg sér tī, fi jykre ti, kÿ tóg ag tÿ kronkron kÿ kāgter ri ke nī, ag tÿ ūn mén (ka)mē ēn fi mré nÿ ti,” he tóg inh mÿ, Topē tÿ jēnē jafā ti.

³ Kÿ Topē kuprīg tóg inh krīn mū, kÿ sóg néñ nē ve kÿ ga kórég ra tī mū. Topē tÿ jēnē jafā ūn vÿ inh pére tī mū. Tá ūn tÿtá fi tóg nī nī. Fi mēg tÿ mīg kri fi tóg nī nī, hā ra tóg

kusūg jē, fi mēg ti. Vēnh jygji tóg fi mēg kri ránrán kÿ nÿtÿ, kÿ tóg vênh kri tÿ rûm ke kÿ jê, vênh jygjy rágrá tÿ. Vênh jygjy ên tóg Topë to vî kónän kÿ nÿtÿ. Fi mēg vÿ ã pir ra kri tÿ 7 (ke) nÿ, nïka tÿ 10 (ke) ti nÿ gé. ⁴ Ûn tÿtâ ên fi vÿ kur kusûg tu kÿ nÿ nÿ, kur kósog pê. Ouro tu fi tóg nÿ gé, pô sïnví, pérola. Ouro tÿ copo mân kÿ fi tóg nÿ nÿ. Hâ ra tóg nén û kórég kar tÿ fór jê, nén û kavéj kar tÿ, copo ti. Fi tÿ vênh jykre pâno han mû to ken hâ vê. ⁵ Fi jiji vÿ fi kakâ ki rán kÿ nÿ, û tóg ã vÿ ki fi jyjy tag më ja tû nÿ ver. Hâ ra tóg: “Babilônia hâ vê,” he mû, fi jiji ti. “Ûn mág vÿ tÿ inh nÿ,” he tóg. “Ûn mén (ka)mê kar fag mÿnh vÿ tÿ inh nÿ, û tÿ nén û kavéj kar han tî ag mÿnh vÿ tÿ inh nÿ, êprâ, ag tÿ inh jykre han kÿ,” he tóg mû, fi jyjy ti. ⁶ Hâ ra fi tóg kron kÿ ter nÿ, fi tÿ û tÿ Topë ki ge kÿ nÿtÿ ag kyvénh kron kÿ. Û tÿ hën ri ke ag kâgtén ja ag tóg nÿtÿ, Jesus tugrîn, ag tÿ Jesus tovânh sór tû tugrîn, hâ ra fi tóg ag kyvénh kron kân ja nÿ.

Inh mÿ tóg e tû, sÿ fi ve kÿ. ⁷ Kÿ Topë tÿ jênë jafâ tóg inh mÿ: “mÿ ã mÿ e?” he mû. “Nhÿ ã mÿ fi kâmén, fi mēg tÿ míg ti ke gé, fi mēg krî tÿ 7 (ke) ên, fi mēg nïka tÿ 10 (ke) ên, fi tÿ kri nÿ jafâ ên ti,” he tóg, Topë tÿ jênë jafâ ti. ⁸ “Fi mēg tag vÿ vâsÿ jê ja nÿtÿ. Ûri tóg ki tû nÿ, hâ ra tóg kânhmar nûgme tá kâkutênh ke mû, Topë tÿ ti kókén pê han jé. Kÿ tóg êprâ ke ag mÿ e tinh mû, ag tÿ fi mēg tag venh ken kÿ, ûn jygjy tÿ Topë livro ki rán kÿ nÿtÿ tû ag mÿ. Topë tÿ nén (û) kar han to hâ tóg ag rán ja tû nÿ, kÿ ag tóg rînrîr ke tû nÿtÿ. Ên ag mÿ tóg e tinh mû, ag tÿ fi mēg tÿ míg ven kÿ. Vâsÿ tóg nÿ ja nÿtÿ, kÿ tóg ver ki tû nÿ, hâ ra tóg kején kâtig mân ke mû ha.

⁹ Topë tÿ ûn kanhrân mû ên ag hâ vÿ fi mēg to jykrén ke mû. Ti krî tÿ 7 (ke) vÿ tÿ pânónh tÿ 7 (ke) nÿtÿ. Pânónh ên kri fi tóg nÿ nÿ, ûn tÿtâ kórég ên fi. Pâ'i tÿ 7 (ke) to ke vê gé, hâ ra, ti krî tÿ 7 (ke) ên ti. ¹⁰ Pâ'i tÿ 5 (ke) vÿ hur tûg, ûn pir vÿ ûri nÿ nÿ, ûn pir û vÿ kar kÿ kâtig ke mû gé. Ti kâtig ken kÿ tóg nÿ sî pê han ke mû, û tÿ êgno ên ti. ¹¹ Fi mēg tag, û tÿ vâsÿ nÿ ja kar kÿ ûri kâ nÿ tû ên vÿ tÿ pâ'i û nÿ gé. Pâ'i tÿ 8 he mû vÿ tÿ ti nÿ. Pâ'i tÿ 7 (ke) ên mré ke vÿ tÿ ti nÿ gé. Topë vÿ ti tÿ tû' henh ke mû gé.

¹² Ti nïka tÿ 10 (ke) vÿ tÿ pâ'i tÿ 10 (ke) nÿtÿ gé. Ên ag vÿ ver kâmû tû nÿtÿ. Fi mēg mré ag tóg tÿ pâ'i nÿtinh ke mû, hâ ra ag tóg nÿ sî pê han ke mû gé. ¹³ Jagnê mré ag tóg vênh jykre pir han ke mû, pâ'i tag ag, fi mēg ên mré. Fi mēg mÿ ag tóg vênh vin ke mû. ¹⁴ Cordeiro ên kato ag tóg vâsânsân ke mû. Hâ ra cordeiro tóg ag tÿ hën ri kenh ke mû, ti mré ke ag mré, û tÿ ti tovânh ja tû ag mré, ûn kuprêg kÿ nÿtÿ ag mré. Kÿ cordeiro ên vÿ tÿ pâ'i kar kri ke jê. Pâ'i mág ag kar kri tÿ pâ'i ti jê mÿr,” he tóg inh mÿ, Topë tÿ jênë jafâ ti.

¹⁵ Kÿ tóg inh mÿ: “goj ve ja ã nÿ gé,” he mû. “Goj ên tá fi tóg nÿ, ûn tÿtâ kórég ên fi. Povo kar to ken hâ vê, hâ vÿ: goj, he mû, êprâ ke kar to ken hâ vê, nação kar to ken hâ vê, vyrmÿ vî nÿtÿ ag kar to ken hâ vê gé, hâ vÿ: goj, he mû,” he tóg. ¹⁶ “Kÿ fi mêg vÿ ti nïka tÿ 10 (ke) ên mré (tóg) fi to kórég tâvî nÿtinh ke mû. Fi tû kunûnh kân jé ag tóg ke mû, fi kur mré hâ, kÿ fi tóg kator nînh ke mû, ûn kórég ên fi. Fi nî ko jé ag tóg ke mû gé, kÿ ag tóg fi pûn ke mû gé. ¹⁷ Ag tÿ ki kagtig ra Topë tóg ag krîn tî, ag vatânh tá, kÿ ag tóg Topë tÿ ag mÿ fi to vênh jykre nîv ên hâ han tî. Topë tÿ ag krîn kÿ ag tóg jagnê mré vênh jykre pir hâ han tî, kÿ ag tóg fi mēg mÿ vênh vin tî gé, pâ'i tÿ 10 (ke) ên ag. Gen kÿ ag tóg nén kar kânkân ke mû ên pétêm ke mû, Topë tÿ vâsÿ tó ja ên kar ti,” he tóg, Topë tÿ jênë jafâ ti.

¹⁸ “Kÿ ûn tÿtâ kórég ên fi, ã tÿ ûn vég mû ên fi vÿ tÿ cidade mág ên nÿ. Êprâ pâ'i kri ke kar fi nÿ,” he tóg inh mÿ, Topë tÿ jênë jafâ ên ti.

¹ Kar kÿ sóg Topë tÿ jênë jafâ û vég mû gé. Kanhkâ tá tóg kâtére mû. Tar pê tóg jê, jêngre tóg jê gé, kÿ ti jêngre tóg kurâ han mû, êprâ, Topë tÿ jênë jafâ ên ti. ² Ên vÿ prêr mû. “!..Kókén kÿ ti nÿ ha..!” he tóg mû, prêr kÿ. “!..Babilônia vÿ kókén kÿ nÿ, cidade mág ên ti..!” he tóg. “!..Japo ag, vênh jagrê kórég ag vÿ tá êmâ nÿtÿ ha..! Jêsi kavéj kar,

sēsī kórég kar vý tá nýtī ha, cidade jy ró ẽn kãmī..! ³ Êprã ke kar vý cidade ẽn jykre han ja nígtē..! Ký tóg ag tý ū mré ný kónan ẽn ri ke ne..! Vinho kron mág ri ke ti ne..! cidade ẽn jykre ti..! Êprã pã'i ag vý tá vênh jykre han ja nígtē..! Ký tóg ūn týtá kórég fi mré ný ri ke ní, ag jykre kórég ti..! Nén ū vender he tī ag vý cidade ẽn tugrñ rico nýtī ja nígtē..! tá ke ag tý rico tãvī ja nýtīn ká..! Hã ra tóg kókén ký ný ha..!” he tóg, prêr ký, Topê tý jenê jafã ti.

⁴ Ký sóg kanhkã tá vênh vĩ ū mëg mû gé, ū tý Topê ki ge ký nýtī ag mý tóg: “mûjéha,” he mû, ū tý kanhkã tá vĩ mû ẽn ti. “Cidade tá kápamnî, ke tû ní mû ra ãjag tóg ag mré Topê vĩ mranh ke mû, ký Topê tóg ag mré ãjag vóg kónan ke mû gé, ti tý cidade kókén ken ký,” he tóg, ū tý kanhkã tá vĩ mû ti, ū tý Topê ki ge ký nýtī ag mý. Cidade ẽn kókén ke to hâ tóg ag mý tó mû. ⁵ “Topê vý ag jykre pâno ve kân, ký tóg kâ jatu tû ní. Ag tý Topê vĩ mranh vý e tãvī nýtī, ký ti pãnfí tóg kanhkã pétêm mû, ag tý Topê vĩ mranh pãnfí ti. ⁶ Ag tý ãjag mý nén han ja ẽn ri ke han ní, ag mý,” he tóg, ū tý Topê ki ge ký nýtī ag mý. “Ag tý ãjag mý ti kórég pir han ký ag mý ti kórég régre han ní, vênh kato. ãjag mý ag tóg ti kron jafã kórég ven ja ní. Ag mý ti kron jafã kórég ven régrég ní. ⁷ Sinví ja ag nýtī, tý nén ū mág ja ag nýtī. Ag jagtar han ní, ag sinví tag to. Ag jagtar han ní, ag tý nén ū mág tag to, ū tý nén ū mág tû ag jagtar han ní gé, ag mré. “Ún mág vý tý êg nýtī,” he ag tóg mû. “Ú pi(jé) êg jagtar han ke mû!”, he ag tóg mû. ⁸ Hâ ra ag tóg vâhâ venh ke mû, ag jagãgtar ke ti, ag vêşyrénh ke ti, ag vânhpräg ti, ký tóg ag tý vênh kaga jagy han ri ke ní sir. Kurâ pir ki ag tóg tag ve kân ke mû, ký ag tóg pí ki kâgter ke mû. Topê hâ vý ag vóg kónan ke mû, pâ'lí mág ti. Tar pê ti jê ní mýr, Topê ti,” he tóg, ū tý kanhkã tá vĩ mû ti, ū tý Topê ki ge ký nýtī ag mý.

⁹ Ký êprã pã'i ag vý venh ke mû, cidade níja ti. Cidade ki ke ag mré tóg ag mý sér ní ja nígtî. Ag mré ag tóg nén (ú) kar vigve ja nígtî, ký tóg ag tý fag mré ný ri ke ní ja ní, ag tû mág ẽn ti. Cidade pür níja ve jé ag tóg ke mû ha, ký ag tóg fýnh mû, jagtar ke mû. ¹⁰ Kuvar há tá ag tóg nýtinh ke mû, ag kanê jur ký, ag tý cidade ki ke ag vânhpräg jagy më ký. Ký ag tóg jagtar ký: “jagy tãvī tóg tû,” henh ke mû sir, pã'i ag. “Éhé tãvîn ja ti ní, cidade tý Babilônia tag ti, tar pê ja ti ní. Hâ ra ag tóg hora pir ki ti kókén kân,” he jé ag tóg ke mû, pã'i ag.

¹¹ Ký nén (ú) vender he nýtigtî ag vý jagtar ký fýnh ke mû gé, cidade tû to. Tá ag tóg nén (ú) tý hêñ ri ke ve ja nígtî, ¹² ouro ti, prata ti, pó sinví ti, pérola ti, pyrfé tý kur ti, kur tý seda ti, kur kusûg ti, kur kusûg sá ti, ka kaja e ti, elefante jâ tý nén han mû ti, ka sinví tý nén han mû ti, ferro tý nén han mû ti, ferro kusûg tý nén han mû ti, pó tý mármore tý nén han mû ti, ¹³ canela ti, vêjën ger há ti, ka jêrjo pûn ký ger há tý incenso ti, ka jêrjo pûn ký ger há tý mirra ti, vênh mî tîn jafã ti, vinho ti, azeite ti, farinha ti, trigo ti, monh ti, carneiro ti, cavalo ti, carroça ti, ūn gré ag, ūn týtâ fag mré hâ. Tag kar tý ag tóg negocio hyn han tî ja nígtî, vender he nýtigtî ag, hâ ra tóg tû tî ha. ¹⁴ Ký nén ū vender he nýtigtî ag tóg jagtar ký tag tónh ke mû, ha më. “Nén kar ve ja êg tóg nígtî, cidade tá, ký tóg êg mý sér ní ja nígtî. Riqueza ẽn tóg tû' he kân. Ú tóg nén kar ẽn to én mân ke tû ní ha. Ve mân ke tû êg tóg ní ha, nén (ú) kar ẽn ti,” he jé ag tóg ke mû, nén (ú) vender he nýtigtî ag. ¹⁵ Ký ag tóg kuvar há tá nýtinh mû. Cidade ẽn tá negocio han to ag tóg vênh han ja nígtî, hâ ký tóg ag mý e tî. Tâtá nýtîn ký ag tóg jürûn ke mû, ag tý cidade tá ke ag jagãgtar ve ký. Fý jé ag tóg ke mû, vêşyrénh jé ag tóg ke mû. ¹⁶ Ký ag tóg: “jagy tãvī tóg ní,” henh ke mû. “Há tãvî ja ag nýtî, cidade tag ki ke ja ag. Kur sinví rinh ja ag tóg nýtî, pyrfé tý kur, kur kusûg, kur kusûg sá. Ouro rinh ja ag tóg nýtî, pó sinví, pérola. ¹⁷ Hora pir ki ag tóg tû' he kân ja ní, ag tý nén (ú) kar mré hâ,” he jé ag tóg ke mû gé, nén ū vender he nýtigtî ag.

¹⁸ Ký barco to pã'i ag vý nýtinh ke mû gé, goj kri mû mû kar ag, barco ki rîr tî kar ag, ū tý goj kri rãnhraj mû kar ag ke gé. Tâtá nýtî ký ag tóg cidade níja ẽn ve ký (ag tóg) prênpêr mû sir. “Cidade ẽn ri ke ve mân ke tû êg tóg ní ha,” he jé ag tóg ke mû. ¹⁹ Ký ag tóg ga funfur tý vênh kri vâm ke mû sir, ag mý e tîn ký. Fý jé ag tóg ke mû, vêşyrénh jé

ag tóg ke mū. “Jagy tāvī tóg tī,” he jé ag tóg ke mū. “Há tāvī ja ag nýtī, cidade tag ki ke ja ag. Vēnh kar vý ag tū mān kÿ vēnh hyn han ja nýtī, ū tÿ barco kāmī goj kri mügtī ag. Kÿ tóg jagy tāvī tī. Hora pir ki tóg tū' he kān ja ní,” he jé ag tóg ke mū gé, goj kri mügtī ag.

²⁰ “Kanhkā tá nýtī kar”. Mÿ sér nýtímñi. Topē ki ge kÿ nýtī kar’, mÿ sér nýtímñi. Apóstolo kar’, Topē vī tó tī kar’, mÿ sér nýtímñi. Tū' he kān ag huri, cidade ên tá ke kar ag. Topē vý hur ag vógl kónan, ag tÿ ájag vógl kónan ja tugrīn.”

²¹ Kÿ Topē tÿ jénē jafā tar ū tóg pôl mág vág mū. Kra tÿ pôl ri ke ti ní, pôl mág ên ti. Kÿ tóg goj nig ki ti fón mū, jûl kÿ, kÿ tóg: “isý pôl fón mû tag ri ke ti nînh mû, cidade tÿ Babilônia kókén ti,” he mû. “Kókén kān kÿ tóg ní. Ú tóg ti ve mân ke tû nî ha, cidade ti.

²² Kâki ag tóg harpa kyn mân ke tû nýtî ha, týnh mân ke tû ag nî ha, vân tÿ vâkyr ên kyn mân ke tû ag nî ha, trombeta ti ke gé. Vâkyr më mân ke tû êg nî ha, cidade tÿ Babilônia tá. Ú tóg ki rânhraj mân ke tû nî ha, ū tóg ki nî mân ke tû nî ha. Ú tóg ki tynyn mân ke tû nî gé. ²³ Ú tóg ki lampião grug mân ke tû nî ha. Ú tóg ki vênh prûg to festa han mân ke tû nî gé. Há tâvī ja ag nýtî, tá néen (û) kar vender he nýtigtî ên ag, kÿ vênh kar vý ag vî jémê ja nýtî. Povo kar krñ kónan ja ag tóg nýtî, kujá tÿ êg mÿ ón tî ên ri ke han ja ag tóg nýtî. ²⁴ Topē vî tó tî ag kâgtén ja ag tóg nýtî, cidade ên tá ke ag, Topē ki ge kÿ nýtî ag kâgtén ja ag tóg nýtî. Ên hâl tá tóg vênh ven ja ní, ag tÿ ūn kâgtén mûl kyvénh kar ti. Hâl kÿ ag tóg ag kar kyvénh kajâm kâl ke mûl, Topē tÿ jénē jafā tar ên ti.

19

¹ Kÿ sógl kanhkâl tá néen ū mëgl mûl gé sir, hâl ra tóg ū tÿ hêl ri ke ag jân mëgl ní. Jân kÿ ag tóg cidade ên to tag tó mûl, ha mël. “Topê mÿ vîl há han ní. Topê ne êg krenkren han ki kanhrôl ní! Ti hâl ne tÿ ūn mág ní! Ti hâl ne tar jé! ² Ti tÿ néen han mûl výl kuryj kar ný. Ún týtâl körég ên fi vógl kónan tóg huri. Êprâl ke kar kókén ja fi tóg ní, fi jykre pâno tÿ. Topê výl fi vógl kónan, fi tÿ ti rânhraj han tî ag kâgtén ja nîn kÿ,” he ag tóg, kanhkâl tân ag, cidade tÿ Babilônia to.

³ Kÿ ag tóg jân mân kÿ tag tó mûl gé, ha mël. “Topê mÿ vîl há han ní. Cidade ên pûr nýja výl kanhkâl ra tâlpryl mûl. Tûl henh ke tûl ti ní, nýja ên,” he ag tóg mûl gé, jân kÿ, kanhkâl tân ên ag. ⁴ Kÿ kófa tÿ 24 (ke) ên ag tóg mûgl ke kâl mûl, néen nê tÿ 4 (ke) ên ag mré hâl. Topê mÿl ag tóg: “Topê výl tÿ ã ní,” he mûl, ū tÿ nýgja sînvíl kri nîl ên mÿl. Kÿ ag tóg: “hâl vêl,” he mûl gé. “Topê mÿ vîl há han ní,” he ag tóg mûl, jamâl hár(a).

Cordeiro vênh prûg

⁵ Kÿ nýgja sînvíl ên tá vênh vîl tóg mël há tîl gé. “Ú tÿ Topê mÿl rânhraj tîl,” he tóg. “Ú tÿ Topê kamëgl tîl,” he tóg. “Ún mág!” he tóg. “Ún kâslr!” he tóg. “Topê mÿ vîl há han, ájag kar,” he tóg, vênh vîl ên ti.

⁶ Kÿ sógl ū tÿ hêl ri ke ag jân mëgl mûl gé. Tÿ tóg sa krog vîl mël tîl, tÿ tóg ta tÿ týrýr he mël tîl gé, ag jân ti. Jân kÿ ag tóg tag tó mûl, ha mël. “Topê mÿ vîl há han ní,” he ag tóg. “Ú tÿ néen ūl kar han ki kanhrôl níl ên tóg tÿ pâl mág pêl jé, êg pâl mág ti, Topê ti. ⁷ Kÿ tóg êg mÿl sér tâvîl tîl. Vîl sér han jé êg tóg ke mûl ha. “Tÿ ti ūn mág pêl jé,” he jé êg tóg ke mûl gé. “Cordeiro tÿ vâhâl prûg ke nêl ha. Ti prûnl ke fi výl vênh kâl huri. ⁸ Ál kur kupri ên tu kÿ fi tóg jé ní, fi kur jêngrej ên,” he ag tóg, ūn e ag, jânjân kÿ. Fi jykre tâgl to ken hâl vêl, hâl výl: fi kur kupri jêngrej, he mûl, fi tÿ Topê jykre hál ên han kÿ nîl hâl vêl. Ú tÿ Topê ki ge kÿ nýtîl kar ag to ken hâl vêl, hâl výl: cordeiro prûnl ke, he mûl.

⁹ Kÿ Topê tÿ jénêl jafâl tóg inh mÿl: “inh vîl tag rânl ní,” he mûl. “Ú tÿ hêl ri ke ag tóg cordeiro prûg tÿ festa konh ke mûl. Topê výl ū tÿ ti festa ko mûl ag kar ve há han mûl,” he tóg. Kÿ tóg: “Topê tÿ tón hâl vêl,” he mûl gé. “Hâl ra Topê tóg ón vânl nýtîl,” he tóg, Topê tÿ jénêl jafâl ti.

¹⁰ Kÿ sógl ti krêm mûgl ke mûl, sýl ti mÿl: “Topê výl tÿ ã ní,” he jé. Hâl ra tóg inh mÿl: “ke tûgl ra,” he mûl, Topê tÿ jénêl jafâl ên ti. “Topê mÿl rânhraj han jafâl výl tÿ inh ní, ãl ri ke, ãl kanhkâl ag ri ke, ū tÿ Jesus tÿ ki hâl tó mûl ki króm mûl ên ag kar ri ke sógl ní, Topê rânhraj

han kŷ,” he tóg. “Topē hā mŷ: Topē vŷ tŷ ã nĩ, hemnĩ,” he tóg inh mŷ, Topē tŷ jẽnẽ jafã ãn ti.

Topē vĩ tó tĩ ag vŷ Jesus tŷ ki hā tó mū ãn hā kâmén tĩ.

Ü tŷ cavalo kupri kri nĩ

¹¹ Kŷ sóg kanhkã róm kŷ nŷ vég mū. Cavalo kupri vŷ tá jẽ nĩ. Ü tŷ ti kri nĩ jyjyn hā vŷ: “ün ón vân,” he mû. “Ü tŷ néñ (ü) há to krónh ke vân,” he tóg mû gé, ti jiji ti. Ti hâ vŷ jykre kuryj nĩ, ü tŷ cavalo kupri kri nĩ ãn ti, kŷ tóg ki hâ tó tĩ gé. Nén ü há hâ to tóg vâsan ti gé. ¹² Ti kanê vŷ tŷ pí gru ve nĩ. Ti krí tógfí vŷ e nýtî. Ti kri ti jyjy tóg rán kŷ nĩ, hâ ra ü pi(jé) ti jiji ki kanhró nýtî. Ti hâ vŷ ã pir mŷ ã jyjy ki kanhró nî”. ¹³ Ti kur vŷ kyvénh nî. Ti to ag tóg: “Topē vĩ,” he tĩ. ¹⁴ Kanhkã tá soldado ag tóg ti nón kâmû mû. Cavalo kupri kri ag tóg kâmû mû, kanhkã tân ag, ti soldado ag. Kur kupri rinh kŷ ag tóg kâmû mû. ¹⁵ Ü tŷ ag jo tĩ mû ãn jenkã tá rógro já régre tóg kákutê mû. Rógro tag tŷ tóg povo kar ag tŷ hën ri kenh ke mû. Tŷ ag kri jê kŷ tóg vênh jykre tar han ke mû, ag to. Uva jégmî jafã tá tóg jégmîn ke mû, uva ti, hâ vŷ: Topē tŷ vênh kar to jû jagy han mû, he mû, hâ vŷ: uva jégmî, he mû. ¹⁶ Ti kur ki tag tóg rán kŷ nî, ha më. “Pâ'i kar ag kri pâ'i,” he tóg, vênh rán ki. “Ün mág kar ag kri ke,” he tóg mû gé, vênh rán ki. Ti kre ki tóg rán kŷ nî gé.

¹⁷ Kŷ sóg Topē tŷ jẽnẽ jafã ü vég mû gé. Râ kri tóg jê nî. Kŷ tóg sêñi kar jé prêr mû, jêñi tŷ kanhkã krêm têgtê tĩ ag kar. Jamâ hár(a) tóg ag mŷ: “!..kuneg..!” he mû. “!..Vênh mân kâmû jeg..!” he tóg. “!..Topē tŷ festa konh kâmû jeg..! ¹⁸ Pâ'i kâgter konh kâmû jeg..! Soldado to pâ'i ag, soldado ag, cavallo ag, ü tŷ cavallo kri mügtî ag, ü tŷ tŷ camarada nýtî ag, ag patrão ag, ün mág ag, ün kâsir ag, êprâ ke kar ag kâgter mû nî konh kâmû jeg..!” he tóg, Topē tŷ jẽnẽ jafã ti, sêñi ag kar jé prêr kŷ.

¹⁹ Kŷ sóg goj kâtá míg ãn ve mân mû gé, êprâ pâ'i kar ag ke gé, ag soldado ag mré hâ. Vênh mân kŷ ag tóg nýtî, ag tŷ ü tŷ cavallo kupri kri nî ãn kato vâsan sân jé, ag tŷ ti krêm ke ag kato vâsan sân mág han jé. ²⁰ Kŷ ag tóg míg ãn sêg mû, ü tŷ ón kŷ Topē vĩ tó tĩ ãn ag mré hâ, ü tŷ míg rînve néñ ve vân tŷ hën ri ke hyn han ja ãn ti. Ti tŷ milagre hyn han tugrîn ü tŷ hën ri ke ag tóg ti vî kri nîm ja nîgtî. Ti tŷ ag krin kónan hâ vê, ü tŷ ti rá tŷ rânrán kŷ nýtî kar ag, ü tŷ ti kâggârâ to: “Topē vê,” he mû kar ag. Kŷ ü tŷ míg ãn sêg mû ag tóg pí gru fir ki ti fón mû, pí mág pê ki, ü tŷ ón kŷ Topē vĩ tó tĩ ãn mré hâ. Ag rîn rîn hâ ra ag tóg pí grug fir ãn ki ag vâm mû, ag sigse kŷ. Pó tŷ enxofre pür nîja ãn ki ag tóg vâm mû, vân pür nîja ri ke ãn ki. ²¹ Ag soldado ag kâgtén ag tóg mû gé sir, rógro tŷ, rógro tŷ ü tŷ cavallo kupri kri nî ãn jenkã tá kákutê mû ãn ti. Kŷ jêñi kar ag tóg vênh fân mû sir, ün kâgter mû ag nî kon kŷ.

20

Satanás tŷ prýg tŷ mil (ke) ki se kŷ jê

¹ Kŷ sóg Topē tŷ jẽnẽ jafã ü vég mû gé sir. Kanhkã tá tóg kâtére mû, Topē tŷ jẽnẽ jafã ti. Nûgme jânkã nîfénh jafã vyn kŷ tóg kâtére mû, ti chavé ti. Ferro tŷ corrente vâg tóg mû gé. ² Ën vŷ míg fér ãn sêg mû, hâ vŷ: pýn ve tŷ ün ve fag krin kónan mû, he mû, hâ vŷ: Japo, he mû, hâ vŷ: Satanás, he mû, míg fér ãn ti. Ën se kŷ tóg ferro tŷ ti mrînh mû sir. Kŷ tóg se kŷ jê nî, prýg tŷ mil (ke) ki. ³ Nûgme ki tóg ti fón mû sir, míg fér ti tŷ, Topē tŷ jẽnẽ jafã ãn ti, kŷ tóg nûgme jânkã nîfénh hâ han mû sir, chavé tŷ. Kŷ míg fér ãn tóg povo ag krin kónan mân ke tû nî ha ver, prýg tŷ mil (ke) ki. Prýg tŷ mil (ke) tag tŷ tû' hen kŷ ag tóg ver ti kavân sî han mân ke mû, míg fér ti.

⁴ Kŷ sóg nîgja sînví tŷ hën ri ke vigvég mû. Ü tŷ kri nîgnîg kŷ nýtî ag vŷ tŷ pâ'i nýtî, ag tŷ vênh kar jykre tugným ke to pâ'i. Kŷ sóg êprâ ke kupríg tŷ hën ri ke ag vigvég mû gé, ag tŷ ün kâgtén ja ãn ag kupríg. Ag tŷ vênh kar mŷ Jesus kâmén ja tugrîn ag tóg ag kâgtén ja nî, ag tŷ Topē vĩ tó tugrîn. Míg ãn to ag tóg: “Topē vê,” he ja tû nîgtî, ti kâggârâ to ke gé. Míg rá ãn tŷ ag tóg vênh rán ja tû nî gé, ag kakâ ki, ag nîgé pânî ki ke gé. Ën ag vŷ tŷ Cristo mré pâ'i nýtînha, prýg tŷ mil (ke) ãn ki. ⁵ Vêser ü ag vŷ ver rîn rîn mân ke tû nî. Prýg tŷ mil (ke) ãn tŷ tû' hen kŷ ag tóg kején rîn rîn mân kân ke mû. Ü tŷ Cristo

mré tý pā'i nýtī tag ag vý rínrír vén ke mū. ⁶ Ú tý rínrír vén mū mý tóg vý há han ke mū, Topē ti. Topē tū vý tý ag nýtī. Kägter mān ke tū ag tóg nýtī ha. Topē tū ki rír jé ag tóg ke mū, Cristo tū ki ke gé. Prýg tý mil (ke) ki ag tóg tý pā'i nýtinh mū, Cristo mré hā.

Satanás kutē

⁷ Kején prýg tý mil (ke) ên tóg tū' he mū. Ký ag tóg Satanás ên kavān sī han mān ke mū. ⁸ Ký tóg tī mū, povo tý Gogue ag mré Magogue ag krín kónan jé, tātā, ga fyr tá, Satanás ti. E tāvī ag nýtī, goj fyr tá rýnhryj ri ke ên ag, goj kafā tū fyr tá rínhryj ri ke ên ag. Ag vénh mān kān han jé tóg ke mū, Satanás ti. ⁹ Ký ag tóg tá kāmū mū, ûn e tāvī ên ag. Ú tý Topē ki ge ký nýtī ag kato ag tóg kāmū mū, cidade ên kato, Topē tý cidade to há nī ên kato. Ag tý ag tý tū' he kān sór vē. Hā ra pí tóg kanhkā tá kätére mū, ký tóg ag kāgtén mū. Ú tý Topē ki ge ký nýtī ag tý tū' he sór mū ên ag kāgtén tóg mū, pí ti. ¹⁰ Japo ên, û tý ag mý ón mū ên fón pē han ag tóg mū, pí grug fir ên ki, pí mág pē ên ki, pó tý enxofre pür nýja ên kāki, vân pür nýja ri ke ên kāki. Goj kätá míg ên vý tá nī ha, pí grug fir ên kākā, kar ký ón ký Topē vý tó tī ên ti ke gé. Pí grug fir ên kāki ag tóg nýtī, tá kāpa mān ke tū pē ag tóg nýtī ha. Tá ag jagtar tāvī nýtī ha.

Vénh kar jykre tugným ke kurā

¹¹ Ký sóg nýgja mág pē vég mū gé, nýgja kupri. Ú tóg kri nī nī. Ti ríne ga tóg tū' he mū vâhā, kanhkā ti ke gé. Vénh ven mān tū tóg nýtī ha, kanhkā mré ga ti. ¹² Ký sóg vêser kar vigvég mū, ûn mág ag, ûn kásir ag ke gé. Nýgja kupri ên jo ag tóg nýtī. Ký livro vý tá nýtī gé. Livro ên kygvág ag tóg mū. Vénh kar jykre vý livro ên ki ránrán ký nýtī. Ký livro û vý tá nī gé, ên kavág ag tóg mū gé. Ú tý rír krýg ja tū venh ke mū ag jygjy vý livro ên ki ránrán ký nýtī. Ký Topē tóg vêser kar jykre tugným ke mū, ký tóg ag mý ag tý néen venh ke mū ti tónh ke mū. Ag tý ájag tý néen han ja kajām ke vē, ag tý ájag jykre tý livro ki ránrán ký nýtī ên kajām kān ke vē. ¹³ Ú tý goj ki kägter mū ag vý tá nýtī gé, û tý vêser jamā tá nýtī ag kar ti. Vénh kar vý tá nýtī. Ag tý néen han mū kar kajām kān jé ag tóg ke mū ha. ¹⁴ Ký û vý ter mān ke tū nī ha. Êg ter ke tag vý hur tūg. Ú tý pí grug fir ên kāki vár ke tag ag vý kágter ri ke han ke mū, ký tóg ag kágter pē han ri ke nī sir, ag tūg pē han tū ra. ¹⁵ Ký ûn jygji rán ký nýtī tū ên ag vý pí grug fir ên kāki vár kān ke mū, ûn jygji tý Topē livro ki ránrán ký nýtī tū ên ag.

21

Kanhkā tág mré ga tág

¹ Ký sóg kanhkā tág vég mū gé, ga tág ke gé. Kanhkā ve ên tóg hur tūg, ga ve ên ke gé, goj ti ke gé. ² Ký sóg Topē tý cidade tag, Jerusalém tág tag vég mū gé. Kanhkā tá tóg kätére mū, Topē tá, cidade tág tag ti. Cidade sínvī han ja ag tóg nýtī, ký tóg ag tý tá vénh prüg to festa han ke nī ve nī. Cidade sínvī tóg ûn prüng ke fi sínvī ri ke nī, fi tý á mén ke ti jävânh ký. ³ Nýgja kupri ên tá vénh vý tóg mē há tī, ký tóg: "Topē jamān hā vē," he mū. "Topē tý êprä ke ag mré êmān hā vē," he tóg. "Ag mré tóg nī nī ha, ti tū vý tý ag nýtinh ke mū ha. Topē vý ag mré nýnh mū ha, ký tóg tý ag Topē nī sir. ⁴ Ag kanē var tý tū' he kān jé tóg ke mū ha. Ú tóg ter mān ke tū pē nī ha, hā ký û tóg fe kaj nī mān ke tū nī gé, jagtar ke tūm, kaganh ke tūm. Tūg ti nī ha, vénh jykre si kar ti. Vénh ven mān ke tū ti nī ha, vénh jykre si ti," he tóg, vénh vý ên ti.

⁵ Ký û tý nýgja kupri kri nī ên tóg: "nén (û) kar han mān jé sóg ke mū ha," he mū. Ký tóg inh mý: "inh vý tag rán nī," he mū gé. "Sý ki hā tó vē. Vénh ven kān jé tóg ke mū, sý á mý néen tó mū tag ti," he tóg. ⁶ Ký tóg: "hý, vénh ven kān ti huri," he mū gé. "Ún ve vý tý inh nī, ký sóg tý êgno nī gé. Isý néen (û) kar han to hā sóg nī nī, ký sóg néen (û) kar tūg mū ra nýnh mū gé. Ú tóg goj kron sór mū. Ên mý sóg goj ven tī, kaja tū ra. Isý ti mý goj ven mū ên vý ti ter tū han ke mū. ⁷ Ú tý isovânh tū ên mý sóg ným ke mū, presente tag ti, ha mē; ti Topē vý tý inh nýnh mū, ký tóg tý inh kósin nýnh mū gé," he tóg inh mý, û tý nýgja kupri kri nī ên ti.

⁸ Hā ra ū ag tógrug fir kāki, pī mág pē ēn kāki vár ke mū, hā vý: ūn mūmēg (ka)mē ag, he mū, ū tý isovānh mū ag, he mū, ū tý vēnh jykre pāno tý vēnh kavénh tī ag, he mū, ū tý ū téne tī ag, he mū, ū tý ā prū tū fag mré nýgný mū ag, he mū, ū tý ā mén tū mré nýgný mū fag, he mū, kujá ag, he mū, curandeiro ag, he mū, ū tý vēnh kāggrá jykre mī mū mū ag, he mū, ūn ón mū ag, he mū gé. Pī grug fir ēn kāki tógrug ag vām kān ke mū, pō tý enxofre pūr níja ēn kāki, vān pūr níja ri ke ēn kāki. Ký tógrug ag kāgtén pē han ri ke nī sir,” he tógrug, ū tý níngja kupri kri nī ēn ti.

Jerusalém tāg

⁹ Ký Topē tý jēnē jafā ū tógrug inh ki jun mū, ū tý pénky kākā nī ēn tý ga kri ke ag vógo kónan mū ēn ag kā ū. Inh mý tógrug: “kunīg,” he mū. “Cordeiro prūnh ke fi venh kātīg,” he tógrug inh mý.

¹⁰ Ký Topē kuperig tógrug inh krīn mū sir, ký sógo néne nē vég mū. Topē tý jēnē jafā ū tógrug inh pére tī mū, pānónh téj (gy) kri. Pānónh kri jē ký tógrug inh mý Topē tý cidade tāg ven mū sir, cidade tý Jerusalém, he mū tag ti, ū tý kanhkā tá kātére mū tag ti, Topē tá. ¹¹ Sínvī pē tógrug nī, Topē sínvī ūn ri ke ti nī, kókov tógrug nī gé, pō tý jaspe kókov ri ke. Pó tý tonh vý tý ti nī, jaspe ti, ký tógrug pō kókov fin ẽváj ūn ri ke nī. ¹² Cidade jy ró tógrug téj gy ný, vēnh ra hā tógrug téj gy jē gé. Ró ki jānkā tý 12 (ke) vý nýtī. Ký Topē tý jēgnē jafā tý 12 (ke) ag vý ki rīr nýtī, jānkā ki. Ki vēnh jyggy tógrug rānrán ký nýtī, jānkā ki, Israel jóg'jog ve tý 12 (ke) ūn ag jyggy ti. ¹³ Rā jur ja kātā tógrug jānkā tāgtū nī. Rā pur ja kātā tógrug jānkā tāgtū ūn nī gé, kanhkā tāpér kātā tógrug jānkā tāgtū ūn nī gé, kanhkā tāpér ūn kātā tógrug jānkā tāgtū ūn nī gé. ¹⁴ Pó tý 12 (ke) kri tógrug hyn han ký nī nī, cidade ti. Pó ūn ki vēnh jyggy tógrug rānrán ký nýtī gé, apóstolo tý 12 (ke) ūn ag jyggy ti, cordeiro tū ūn ag jyggy ti.

¹⁵ Ký ū tý inh mré vī mū ūn, Topē tý jēnē jafā ūn tógrug ti kāmun jafā vyn ký jē nī, ti kāmun jafā tý ouro ti. Ký tógrug cidade kāmun sór mū, cidade jy ró ti, ti jānkā ti ke gé. ¹⁶ Peno tý 4 (ke) ti nī, cidade ti, ký ti tāpér vý ti téj ri ke nī. Ký Topē tý jēnē jafā ūn vý kāmun mū sir, cidade ti, ti kāmun jafā tý. Quilômetro tý 2 mil kri 200 (ke) ti nī, ti tý téj e ký ný ki, ti tāpér ti ke gé, ti tý vēnh ra jēn ke gé. Vēnh ri ke kar ti nī, ti kāmur ti. ¹⁷ Ký tógrug cidade jy ró ūn kāmun mū gé. Ti tāpér vý metro tý 64 (ke) ūn. Metro tag vý tý ēprā ke ag kāmun jafā nī, hā ra Topē tý jēnē jafā vý kāmun mū, ēprā ke ag kāmun jafā tý. ¹⁸ Ró vý pō tý tonh tý jaspe tý han ký ný. Ký cidade vý ouro tý han ký nī, hā ra tógrug fin ẽváj ūn, vidro fin ẽváj ri ke. ¹⁹ Cidade jy ró tógrug pō tý tonh mág kri han ký nī. Pó ūn to pō tý tonh ūn tógrug nýtī gé, ūn e ag. Pó tý tonh mág ūn tógrug tý jaspe ūn, ký ūn tógrug tý safira ūn, ký ūn tógrug tý ágata ūn, jo ūn tógrug tý esmeralda ūn, ²⁰ jo ūn tógrug tý sardônio ūn, jo ūn tógrug tý sárdio ūn, ūn tógrug tý crisólito ūn, ūn tógrug tý berilo ūn, ūn tógrug tý topázio ūn, ūn tógrug tý crisópraso ūn, ūn tógrug tý jacinto ūn, ūn tógrug tý ametista ūn gé. 12 (ke) ti nýtī, pō mág ti. ²¹ Ký ti jānkā tý 12 (ke) vý pérola tý hyn han ký nýtī. Jānkā pir vý pérola pir ūn mýr, ha mē. Ký ēpry mág ūn, ēmín mág ūn vý ouro tý han ký sa, hā ra tógrug fin ẽváj ūn, vidro fin ẽváj ri ke.

²² Hā ra sógo Topē jo ūn vég tū ūn, cidade ūn tá. Topē vý vēnh kar kri ūn, ký tógrug néne (ū) kar han ki kanhró ūn gé. Topē hā vý cidade ūn tá ēmā ūn, cordeiro ti ke gé, hā ký tógrug tá ag jo ūn tū ūn. ²³ Ký rā tógrug tá tū ūn gé, kysā ke gé. Topē tý jēngrē vý ki kurā han tī, ký tógrug tá kutyg vānh ūn sir. Cordeiro ūn vý cidade ūn tá rā ri ke ūn. ²⁴ Ký vēnh kar tógrug Topē tý cidade ki jēngrē ūn tigrin ẽvānh há han tī, povo kar ag. Ēprā pā'i kar ag vý ājag tý néne (ū) kar gé kāmūnh mū, ag tý tá vin han jé. ²⁵ Jānkā vý nugnón ký nýtī, kurā kar ki. Kutyg tū ūn ký ag tógrug jānkā ūn fénh tū ūn tý. ²⁶ Povo kar ag vý ājag tý néne (ū) gé kāmūnh ke mū, cidade ūn mū. ²⁷ Hā ra néne ūn kórég vý kārānh ke tū pē ūn. Ū tý vēnh jykre pāno han mū ag vý rā genh ke tū ūn, ūn ón mū ag ke gé. Ūn jyggy tý livro ki rānrán ký nýtī ūn ag hā vý ra genh ke mū. Ū tý rīr krýg ja tū vég mū ūn ag jyggy vý rānrán ký nýtī, cordeiro tý livro ūn ki.

22

¹ Kÿ Top  t  j n  jaf  t g inh m  goj m g ven m . Goj  n v   g r nr  han t . K mk m  ke ti t , goj  n ti, p  kupri f n  v j t  k mk m  ke  n ri ke, goj ti. Goj  n n h g v  Top  n gja t  n , cordeiro n gja  n t . ² K  t g cidade kuju m  t  m ,  pr y m g jagma,  m n m g  n jagma, goj ti. Ti f r t  ka t g n t , ti f r  u t  ke g . Ka kan   n v   g r nr  han t  g .  n v  pr g pir ki kan  t  12 (ke) han t . Kys  kar ki t g  kan  hyn han t . Ti f j v  t  v nh kagta kar n , v nh kaga kar t g h gh  he k n t . ³ Top  t n   u to j  v  t  n nh ke t  p  n , cidade  n t .

Top  n gja v  cidade  n t  n , cordeiro n gja  n ti, k  v nh kar v  ti to: "Top  v ," henh ke m , Top  r nhr j  han t  ag kar. ⁴ Top  ve j  ag t g ke m , k  ti jiji v  ag k k  ki r n k  n nh m . ⁵ T g kutyg v nh n gt , h k  ag t g t  lampi o grug ke t  n . R  v  t  t  n  g . Top  v  ag m  t  j ngr  han t gt ,  g p l i ti. K  t  n t  ag t g t  p l i n t nh ke m  g . Ag t  t  p l i n t nh ke tag v  t  henh ke t  n .

Jesus k t g m n

⁶ K  Top  t  j n  jaf   n t g inh m : "inh v  v  t  ki h  ke n ," he m . "V nh  pij ," he t g. " g j g t  Top  v   u t   v  t  ag m   k upr g j n , ti t  ag kanhr n j . H k  t g  t  j gn  jaf  ag k   n  j n , ti t  m  r nhr j  t  ag m  t  j , n n t  k nhmar kut nh ke m  ti," he t g, inh m , Top  t  j n  jaf  ti.

⁷ Jesus v  tag t  m , ha m . "Ha v , inh k t g m n ke n  ha. N n t  livro tag ki r n k  n  tag to jykrén h  han n , k  Top  t g  ajag m  v  h  han ke m ," he t g, Jesus ti.

⁸ Tag kar ve inh, m  inh ke g , inh, h  v : Jo o, he m . Is y ve k n kar k  s g  u t  inh m  tag ven m   n kr m m g ke m , s y ti m : "Top  v  t   n ," he j . ⁹ H  ra t g inh m : "ke t g n ," he m . "  ri ke s g n , is y Top  r nhr j  han k .   r g re ag ri ke s g n ,  u t  Top  v  t  ag ri ke s g n ,  u t  livro tag ki n n r n k  n  m g m  ag ri ke s g n  g . Top  h  m : "Top  v  t   n ," hemn ," he t g, inh m , Top  t  j n  jaf  ti.

¹⁰ K  Jesus v  tag t  m  g , ha m . "Livro tag ki n n r n k  n  tag p ju s r t g n ," he t g, inh m . "Kak  ti n  ha,  ajag t  n n t  ki r n k  n  tag venh ke m  ti. ¹¹   u t  v nh jykre p n  han m   n j  han k  n  n .   m n h n h  t gt , ti jykre kav j ti. Ti j    jykre k r g h  m  t g.   t g v nh jykre kuryj han t . Ti j  to tar n .   ag t g t  Top  t  n t . Ag j  ti to kr nh ke t g," he t g, Jesus ti.

¹² "Ha v , inh k t g m n ke n  ha.  ajag kaja ma s g k t g ke m , ha vemn . V nh kar v  ve k n ke m , ag t  n n han m  kaja ti. ¹³ Top  v  kar han s g t .  n ve v  t  inh n ,  n t   egno v  t  inh n  g . Is y n n kar han v n to h  s g n , k  s g n n kar t  t ' he m  ra  egno k  n nh ke m  g ," he t g, Jesus ti.

¹⁴ "  ag t g  ajag jykre kugrynh s r t , h k  ag t g  g t   g kur kygfa ri ke han t .  n ag m  t g v  h  han ke m , Top  ti. Ka kan  t   g r nr  han t   n ko j  ag t g ke m , k  ag t g cidade  n j nk  ra genh ke m  g . ¹⁵ H  ra   u ag t g  n ra genh ke t  n , h  v :   u t  v nh jykre p n  t  v nh kav n  t  ag, he m , kuj  ag, he m , curandeiro ag, he m ,   u t    pr  t  f g mr  n gn  m  ag, he m ,   f g t   ajag m n t  ag mr  n gn  m  f g, he m ,   u t   n n m  ag, he m ,   u t  v nh k ggr  jykre m  m  m  ag, he m ,  n  n  m  ag, he m ,   u t    u ag lograr he m  ag, he m  g .  n ag v  cidade ra genh ke t  p  n ," he t g, Jesus ti.

¹⁶ "Is y j n  jaf  j n  inh, inh, h  v : Jesus, he m . Ti j n  inh, ti t   ajag m   ajag t  n n venh ke m  kar t  j ,   u t  inh v  j m  j  v nh m n t  ag kar m . Davi kr 'kr  ag k   n  v  t  inh n . Kr g m g h  s g n ," he t g, Jesus ti.

¹⁷ K  Top  kupr g v  Jesus m : "kur k t g," he m .   u t  ti ki ge k  n t  kar ag v  ti m  tag t  t  g , ag t  t  pr nh ke fi ri ke n t n k .   u t  ag t  ti j  pr r m g m  ag j  ti m : "kur k t g," he k n.

K  Jesus t g: "  u t  goj kron s r m   n j  iso k t ," he m , "s y ti m  goj jun j , f gr nh m . Goj  n v  ti r r han ke m , ha vemn ," he t g, Jesus ti.

Jo o t  ve ja

¹⁸ Vāhā sóg tag tó sór mū, inh, hā vỹ: Joāo, he mū, ha mē. Ū tóg kejēn isỹ nén rán mū tag ve kȳ pāte ū rán mān sór ke mū gé hēn ri ke mūn. Ėn vóng kónān tāvī han jé tóg ke mū, Topē ti, kȳ tóg sỹ nén ū jagy tó mū ẽn ve kān ke mū, ha mē. ¹⁹ Kejēn ū tóg hēn ri ke mūn isỹ nén rán mū ū tȳ nén ū tū han sór mū. Ėn tū mág tȳ tóg tū' henh ke mū gé, Topē ti, kȳ tóg ka kanē tȳ ēg rīnrīr han mū ẽn konh ke tū nī. Topē tȳ cidade nīv ẽn ra rānh ke tū tóg nī gé, sỹ cidade kāmén mū ẽn ra.

²⁰ Ū tȳ inh mȳ tag kar ven mū ẽn vỹ: “inh kātīg mān ke nē ha, sỹ ki hā tó vē,” he mū. Hȳ, kur kātīg, ēg Senhor tȳ Jesus’.

²¹ Ēg Senhor tȳ Jesus jé âjag kar tar han. Hā vē.

Ēg tȳ Topē vī rá venh ke

Ēg tȳ Topē vī rá ve kȳ ki kanhrān kȳ ki krov kȳ ēg hā han ke mū. Kurā kar ki ēg tóg to sī han ke mū, kȳ ēg tóg kānhmar fīn rām ke mū. Kȳ tóg há tī gé, ēg tȳ prýg kar ki Novo Testamento tag fīn rām kȳ, ēg tȳ tȳ vēnh kanhrān há han jé. Ēg tȳ fīn rām jé ēg tóg gen kȳ to kenh mū, ha vé: